ಶಿವಕೋಟ್ಯಾಚಾರ್ಯ ವಿರಚಿತ

ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ

ಸಂಪಾದಕರು

ಡಾ|| ಡಿ. ಎಲ್. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್

'ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ' ಹತ್ತೊಂಬತ್ತು 'ಮಹಾಪುರುಷರ್ಕಳ ಕಥೆಗಳಂ' ಹೇಳುವುದಾಗಿದೆ. ಈ ಕಥೆಗಳೆಲ್ಲ ಧರ್ಮಕಥೆಗಳು. ಅವುಗಳ ನಾಯಕರೆಲ್ಲ ಧರ್ಮವೀರರು ; ಕೆಲವರು ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ; ಕೆಲವರು ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ನೆರೆಮನೆಯಾದ ಸರ್ವಾರ್ಥ ಸಿದ್ಧಿಯೆಂಬ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ; ಅವರು ಪಡೆದ ಸಿದ್ಧಿಗಳು ಇವು. ಅವರಿಗೆ ಇವು ಉಂಟಾದದ್ದು ಪುಣ್ಯಪಾಪರೂಪವಾದ ಕರ್ಮ ಕ್ಷಯದಿಂದ ಅಥವಾ ಅದರ ಉಪಶಮನದಿಂದ.

— ಡಿ. ಎಲ್. ಎನ್.

ಡಿ. ವಿ. ಕೆ. ಮೂರ್ತಿ :: ಪ್ರಕಾಶಕರು :: ಮೈಸೂರು ೪

ನಂದೀಶ್. ಎಂ. ಎನ್.

ಶಿವಕೋಟ್ಯಾಚಾರ್ಯ
ವಿರಚಿತ

ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ

ಸಂಪಾದಕರು
ಡಾ|| ಡಿ. ಎಲ್. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್

ಡಿ. ವಿ. ಕೆ. ಮೂರ್ತಿ
ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಪುರಂ :: ಮೈಸೂರು ೪

VADDARADHANE—in Kannada. Edited by Dr. D. L. Narasimhachar. Ninth Edition: 1996. Published by D. V. K. Murthy, Krishnamurthipuram, Mysore 570004.

ಒಂಭತ್ತನೆಯ ಮುದ್ರಣ: ೧೯೯೬

ಮುದ್ರಕರು: ಜಿ. ಎಚ್. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ, ಮೈಸೂರು ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ಪ್ರೆಸ್
೧೨೧೦, ಕಾಂತರಾಜ ಅರಸು ರಸ್ತೆ, ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಪುರಂ, ಮೈಸೂರು ೫೭೦ ೦೦೪

ಅರ್ಪಣೆ

ನನ್ನ ವಿದ್ಯಾಗುರಗಳೂ
ಹಿತೈಷಿಗಳೂ ಶಿಷ್ಯವಾತ್ಸಲ್ಯಪೂರ್ಣರೂ ಆಗಿದ್ದು
ದಿವಂಗತರಾಗಿರುವ
ರಾಜಸೇವಾಸಕ್ತ

ಬಿ. ಎಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ, ಎಂ.ಎ., ಬಿ.ಎಲ್.

ಅವರ ನೆನಪಿಗಾಗಿ

ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಈ ಪರಿಷ್ಕೃತ ಗ್ರಂಥವು
ಅರ್ಪಿತವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀಕಂಠಗುರುವ ಕಾವ್ಯಮ
ನಾಕರ್ಣಿಸಿ ರಸದ ಮಡುವೊಳಾಟಿದನಾವಂ
ಕೇಕಿಕ ನೃತ್ಯದ್ ಬರ್ಹಾ
ಲೋಕದವೋಲದುಪೆ ಚಿತ್ರವರ್ಣಾಕೀರ್ಣಂ

ಅದು ಕನ್ನಡ ಕಲ್ಪಿಯೊಳ್ ಪರಿಣತಂ ತಾನಾಗಿ ತನ್ನಟಿಸ್ತಿಯಿಂ
ತೀವುತ್ತುಂ ನಿಜ ಶಿಷ್ಯವೃಂದದೆರ್ದೆಯೊಳ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಪ್ರೀತಿಯಂ
ಭಾವಾವೇಶ ರಸಂಗಳಂ ತುಳುಕಿಪಾ ಶ್ರೀಕಂಠ ವಾಗ್ಧಾರೆಯಿಂ
ದೋವೋ ಕೀರ್ತಿಯನಾಂತನಾ ಗುರುವರಂಗೀ ಗ್ರಂಥಮಾಯ್ತರ್ಪಿತಂ

ಡಿ. ಎಲ್. ಎನ್.

ಮೊದಲ ಮಾತು

(ಮೊದಲ ಮುದ್ರಣಕ್ಕೆ ಬರೆದದ್ದು)

'ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ'ಯಲ್ಲಿನ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರನ್ನು ೧೯೩೧ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲೇ 'ಕರ್ಣಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ ಪತ್ರಿಕೆ'ಯ ಆಗಿನ ಮಾನ್ಯ ಸಂಪಾದಕರಾಗಿದ್ದ ಬೆಳ್ಳಾವೆ ವೆಂಕಟನಾರಾಯಣಪ್ಪನವರ ಕೃಪೆ ಯಿಂದ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಅಂದಿನಿಂದ ಸಮಗ್ರ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಪ್ರಚುರಪಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವಿತ್ತು. ಆಗ ದೊರೆತಿದ್ದ ಒಂದೇ ಒಂದು ಪ್ರತಿಯಿಂದ ಗ್ರಂಥ ಪರಿಶೋಧನೆಯ ಕಾರ್ಯ ಸಮರ್ಪಕವಾಗುವು ದಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಂಡುಬಂದದ್ದರಿಂದ ಮಾದರಿಗಾಗಿ ಮೂರು ಕಥೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟು ಉಳಿದುವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಂತರಗಳು ದೊರೆತಮೇಲೆ ಪ್ರಕಟಿಸುವುದು ಒಳ್ಳಿತೆಂದು ಸುಮ್ಮನಿರಬೇಕಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಈಚೆಗೆ 'ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ'ಯ ಬೇರೆ ಐದಾರು ಪ್ರತಿಗಳು ಸಿಕ್ಕಿವೆ. ಇವುಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಈಗ ಆ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಈ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ.

* * *

ವಡ್ಡಾರಾಧನೆಯ ಮೂಲ ಪ್ರತಿಗಳು, ಕರ್ತೃತ್ವ, ಕಾಲ, ಕಥೆಗಳ ಮೂಲ ಮತ್ತು ಬೆಳವಣಿಗೆ, ಶೈಲಿ, ಭಾಷೆಯ ಲಕ್ಷಣ, ಕಾವ್ಯವಿಮರ್ಶೆ, ಶಬ್ದಕೋಶ, ಟಿಪ್ಪಣಿ—ಎಂಬಿವೇ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯ ಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಪೀಠಿಕೆಯೊಂದನ್ನು ಬರೆಯಬೇಕೆಂಬ ಸಂಕಲ್ಪವಿದ್ದುದರಿಂದಲೂ, ಇನ್ನೂ ಹಲವು ಕಾರಣಗಳಿಂದಲೂ ಈ ಗ್ರಂಥ ಪ್ರಕಟವಾಗುವುದು ಬಹಳ ತಡವಾಯಿತು. ಆದರೂ ಆ ಪೀಠಿಕೆಯನ್ನು ಬರೆಯುವುದು ಇದುವರೆಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಮುಂದಿನ ಮುದ್ರಣದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಅದು ಸಿದ್ಧವಾಗುವು ದೆಂಬ ಭರವಸೆ ಇದೆ. ಡಾ. ಎ. ಎನ್. ಉಪಾಧ್ಯೆ ಇವರು ತಮ್ಮಿಂದ ಸಂಪಾದಿತವಾದ ಹರಿಷೇಣನ 'ಬೃಹತ್ಕಥಾಕೋಶ'ಕ್ಕೆ ಬರೆದಿರುವ ಪ್ರೌಢವೂ ಪರಿಪೂರ್ಣವೂ ಆದ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಅವಲೋಕಿಸಬಹುದು.

ತಮ್ಮಲ್ಲಿದ್ದ ಮೂರು ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಉದಾರಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ನನಗೆ ದೊರಕಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಸರಾಫ್ ಪದ್ಮರಾಜಯ್ಯನವರ ಉಪಕಾರವು ಸ್ಮರಣೀಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಮಹನೀಯರು ಗ್ರಂಥವು ಪೂರ್ತಿ ಅಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರಕಟವಾದದ್ದನ್ನು ಕಣ್ಣಾರನೋಡಿ ಸಂತೋಷಪಡಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅದು ಪ್ರಕಟವಾಗುವುದರೊಳಗೆ ಅವರು ದಿವಂಗತರಾದದ್ದು ವಿಷಾದದ ಸಂಗತಿ. ಉಳಿದ ಪ್ರತಿ ಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೂ ಮಹನೀಯ ರಿಗೂ ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಗ್ರಂಥಸಂಪಾದನೆಯ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಟ್ಟು ಅಚ್ಚಿನ ಕರಡುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ತಿದ್ದಿ, ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟವರು, ನನ್ನ ವಿದ್ಯಾಗುರು ಗಳಾದ ಬಿ. ಎಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರು. ಪುಸ್ತಕ ಹೊರಬೀಳುವುದರೊಳಗಾಗಿ ಅವರು ಸ್ವರ್ಗವಾಸಿ ಗಳಾದದ್ದು ತುಂಬಾ ದುಃಖಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಅವರ ನೆನಪಿಗೆ ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಮೀಸಲಾಗಿ ಇಟ್ಟಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಬರುವ ಪ್ರಾಕೃತ–ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದ್ಯಗಳ ಪಾಠ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ, ಬೇಸರಪಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳದೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ ಡಾ. ಎ. ಎನ್. ಉಪಾಧ್ಯೆ ಅವರಿಗೆ ನಾನು ತುಂಬಾ ಋಣಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಮುದ್ರಣಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿದ ನನ್ನ ಗೆಳೆಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೆಂಕಟಾಚಲಪತಿಯವರಿಗೂ, ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮುದ್ರಣಾಲಯದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ, ಪರಿಷತ್ ಪತ್ರಿಕೆ ಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಭಾಗಶಃ ಅಚ್ಚುಹಾಕಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಪರಿಷತ್ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕರುಗಳಿಗೂ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಮೈಸೂರು
ಆಗಸ್ಟ್ ೧, ೧೯೪೯

ಡಿ. ಎಲ್. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್

ನಾಲ್ಕನೆಯ ಮುದ್ರಣದ ಅರಿಕೆ

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಇಲಾಖೆ, ಕನ್ನಡನಾಡಿನ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ವಿವಿಧ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕವನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿದ ಕಾರಣ ಇದರ ಪುನರ್ ಮುದ್ರಣಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವುಂಟಾಯಿತು. ಈ ಅವಕಾಶ ದೊರಕಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ನಾನು ಅತ್ಯಂತ ಕೃತಜ್ಞನಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ಗ್ರಂಥದ ಪುನರ್ ಮುದ್ರಣದ ಈ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು, ಇದಕ್ಕೆ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನೂ, ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಅನುಬಂಧಗಳನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿದೆ. ಪೀಠಿಕೆ ಮಾತ್ರ ಅಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿದೆ. ಗ್ರಂಥವಿಮರ್ಶೆ, ವಡ್ಡಾರಾಧನೆಯ ಶೈಲಿಯ ಸ್ವರೂಪ, ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನ ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪೀಠಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ಕೈಗೂಡಲಿಲ್ಲ. ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ಮುದ್ರಣದ ಅವಕಾಶ ದೊರಕಿದರೆ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಸಮಗ್ರಗೊಳಿಸುವ ಭರವಸೆ ಇದೆ.

ಇನ್ನು ನೆರವು–ನೆನವು. ಕಠಿಣ ಶಬ್ದಗಳ ಕೋಶ, ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಶಬ್ದಗಳ ಕೋಶ, ಸಂಕೇತಗಳ ವಿವರ, ಅಚ್ಚಿನ ತಪ್ಪುಗಳು ಇವುಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ನನ್ನ ತರುಣ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀ ಜಿ. ಜಿ. ಮಂಜುನಾಥನ್‌ರವರೂ, ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಉದ್ಧೃತಪದ್ಯಗಳ ಅಕಾರಾದಿಯನ್ನು ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಹರಿಶಂಕರ್ ಅವರೂ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಾಕೃತ–ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದ್ಯಗಳ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಸರಿನೋಡಿಕೊಟ್ಟ ಡಾ. ಎ. ಎನ್. ಉಪಾಧ್ಯೆ ಅವರ ಸಹಾಯ ಸ್ಮರಣೀಯವಾಗಿದೆ. ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಉದ್ಧೃತವಾಗಿರುವ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡುವಲ್ಲಿ ವೇದಾಂತರತ್ನಂ, ಪಂಡಿತಭೂಷಣಂ ಬ್ರಹ್ಮಶ್ರೀ ವಿದ್ವಾನ್ ಎನ್. ವಿ. ಪದ್ಮನಾಭಾಚಾರ್ಯರ ಸಹಾಯವನ್ನು ತುಂಬುಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ನೆನೆಯುತ್ತೇನೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಮಹನೀಯರಿಗೂ ನನ್ನ ಹಾರ್ದಿಕವಾದ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು ಸಲ್ಲುತ್ತವೆ.

ಗ್ರಂಥದ ಮುದ್ರಣದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿ, ಕೆಲಸವನ್ನು ತುಂಬ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕ್ಷಿಪ್ರವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಮೈಸೂರು ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಪಬ್ಲಿಷಿಂಗ್ ಹೌಸಿನ ಜಿ. ಎಚ್. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಯ ಶ್ರಮವನ್ನು ಎಷ್ಟು ಹೊಗಳಿದರೂ ಸ್ವಲ್ಪವೇ.

ವಿಸ್ತೃತವಾದ ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಕನ್ನಡಿಗರು ಆದರದಿಂದ ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇನೆ.

ಡಿ. ಎಲ್. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್

ಮೈಸೂರು
ನವೆಂಬರ್ ೨, ೧೯೭೦

ವಿಷಯಸೂಚಿಕೆ

	ಪೀಠಿಕೆ	೯
	ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ	೪೫
೧	ಸುಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿಯ ಕಥೆ	೪೫
೨	ಸುಕೌಶಳಸ್ವಾಮಿಯ ಕಥೆ	೭೬
೩	ಗಜಕುಮಾರನ ಕಥೆ	೯೪
೪	ಸನತ್ಕುಮಾರ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಕಥೆ	೯೭
೫	ಅಣ್ಣಿಕಾಪುತ್ರನ ಕಥೆ	೧೧೫
೬	ಭದ್ರಬಾಹು ಭಟ್ಟಾರರ ಕಥೆ	೧೧೭
೭	ಲಲಿತಘಟೆಯ ಕಥೆ	೧೩೯
೮	ಧರ್ಮಘೋಷ ಭಟಾರರ ಕಥೆ	೧೪೬
೯	ಸಿರಿದಿಣ್ಣನೆಂಬ ಭಟ್ಟಾರರ ಕಥೆ	೧೫೦
೧೦	ವೃಷಭಸೇನ ಭಟ್ಟಾರರ ಕಥೆ	೧೫೪
೧೧	ಕಾರ್ತಿಕ ಋಷಿಯ ಕಥೆ	೧೫೯
೧೨	ಅಭಯಘೋಷರೆಂಬ ಮುನಿಯ ಕಥೆ	೧೬೪
೧೩	ವಿದ್ಯುಚ್ಚೋರನೆಂಬ ರಿಸಿಯ ಕಥೆ	೧೬೬
೧೪	ಗುರುದತ್ತ ಭಟ್ಟಾರರ ಕಥೆ	೧೮೦
೧೫	ಚಿಲಾತ ಪುತ್ರನ ಕಥೆ	೨೦೬
೧೬	ದಂಡಕನೆಂಬ ರಿಸಿಯ ಕಥೆ	೨೧೩
೧೭	ಮಹೇಂದ್ರದತ್ತಾಚಾರ್ಯರ್ ಮೊದಲಾದ ಅಯ್ನೂರ್ವರ್ ರಿಸಿಯರ್ಕಳ ಕಥೆ	೨೧೯
೧೮	ಚಾಣಾಕ್ಯರಿಸಿಯ ಕಥೆ	೨೨೪
೧೯	ವೃಷಭಸೇನರೆಂಬ ರಿಸಿಯರ ಕಥೆ	೨೩೭
	ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು	೨೩೯
	ಹರಿಷೇಣನ 'ಬೃಹತ್ಕಥಾಕೋಶ'ದ ಕಥಾಸಾರಾಂಶ	೩೦೪
	ಕೆಲವು ಕಠಿಣ ಪದಗಳ ಶಬ್ದಕೋಶ	೩೨೮
	ಜೈನ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಶಬ್ದಕೋಶ	೩೩೪
	ಉದ್ಧೃತ ಪದ್ಯಗಳ ಅಕಾರಾದಿ	೩೪೦
	ಸಂಕೇತಗಳ ವಿವರ	೩೪೪

ಪೀಠಿಕೆ

೧೯೩೦ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಮೈಸೂರಿನ ಓರಿಯಂಟಲ್ ಲೈಬ್ರರಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕೊಂಡಾಗ, ಅಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಪಾಲಿಗೆ ನಿಯೋಜಿತವಾಗಿದ್ದ ಒಂದು ವೈದ್ಯಗ್ರಂಥದ ಸಂಪಾದನಾ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತ, ವಿರಾಮಕಾಲದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ತೋರಿದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. 'ಕರ್ನಾಟಕ ಕವಿಚರಿತೆ'ಯಲ್ಲಿ ಉಕ್ತವಾಗದಿರುವ ಗ್ರಂಥಗಳು ಯಾವುವಾದರೂ ಇವೆಯೋ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಆ ಲೈಬ್ರರಿಯ ಕನ್ನಡ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳ ಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ನೋಡುವ ಕುತೂಹಲವುಂಟಾಯಿತು. ೧೯೨೨–೨೯ನೆಯ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಕೈಬರಹದ ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು, ೧೯೩೦ರಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚಾದುದನ್ನು, ನೋಡುತ್ತಿರುವಾಗ, ೨೦ನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿ 'ವೊಡ್ಡಾರಾಧಣಂ' ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿತ್ತು. ಇದರ ನಂಬರು K. 915; ಇದರ ಕವಿಯ ಹೆಸರು ಉಕ್ತವಾಗಿಲ್ಲ; ಇದು ವಾ.ಷ. ಎಂದರೆ ವಾರ್ಧಕಷಟ್ಪದಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾದುದೆಂದು ಅಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಗ್ರಂಥದ ಹೆಸರು ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ಕಂಡಿತು. ಇದು ಯಾವುದೋ ಸ್ತೋತ್ರಗ್ರಂಥವಿರಬಹುದೆಂದು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ತೆರನಾದ ಔದಾಸೀನ್ಯ ತಲೆದೋರಿದರೂ ನೋಡಿಯೇ ಬಿಡೋಣವೆಂದು ಆ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ತರಿಸಿ ಅದರ ಓಲೆಗಳನ್ನು ತಿರುವಿಹಾಕಿದಾಗ ಅದು ವಾರ್ಧಕಷಟ್ಪದಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲದಿರುವುದೂ ಗದ್ಯದಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾಗಿರುವುದೂ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಆರಂಭದ ಕೆಲವು ಓಲೆಗಳನ್ನು ಓದುತ್ತಹೋದಾಗ, ಅಲ್ಲಿನ ಗದ್ಯಶೈಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಿತು. ಇಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯ ಗದ್ಯ ಹಳಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡ ನನಗೆ ಮಿಗಿಲಾದ ಸಂತೋಷವೂ ಆಶ್ಚರ್ಯವೂ ಉಂಟಾದವು. ಕೂಡಲೇ ಆ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಓದಿ ನನಗೆ ಬೇಕಾದ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಬರೆದುಕೊಂಡೆ. ಆಮೇಲೆ ಅದರಲ್ಲಿರುವ ೧೯ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಆರಿಸಿಕೊಂಡು, ಅಚ್ಚಿಗಾಗಿ ಅವುಗಳ ಒಂದು ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ, ಅದನ್ನು 'ಕರ್ಣಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ಪತ್ರಿಕೆ'ಯ ಸಂಪಾದಕರಿಗೆ—ಈಗ ದಿವಂಗತರಾಗಿರುವ ಬೆಳ್ಳಾವೆ ವೆಂಕಟನಾರಾಯಣಪ್ಪನವರಿಗೆ—ಕಳಿಸಿಕೊಡಲಾಯಿತು. ಅದು ಆ ಪತ್ರಿಕೆಯ ೧೯೩೧ನೆಯ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು (ಪುಟ ೧೭೩-೨೩೧). ಗ್ರಂಥದ ಮತ್ತು ಅದರ ಕರ್ತೃವಿನ ವಿಷಯವಾಗಿ ನನಗೆ ಆಗ ತಿಳಿದುಬಂದಷ್ಟು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಮುನ್ನುಡಿಯೂ ಇದರಲ್ಲಿದೆ (ಪುಟ ೧೭೩-೧೭೮). ಲಭ್ಯವಾಗಿದ್ದ ಒಂದೇ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ಗ್ರಂಥಪರಿಷ್ಕರಣಕಾರ್ಯ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಇಡೀ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಮುದ್ರಿಸದೆ ಇಷ್ಟರಿಂದಲೇ ತೃಪ್ತಿಪಡಬೇಕಾಯಿತು. ಇನ್ನೂ ಒಂದೆರಡಾದರೂ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳು ದೊರೆತರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂಬ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇತ್ತು.

ಪ್ರತ್ಯಂತರಗಳ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಎಂಟು ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದುಹೋದುವು. ೧೯೩೯ನೆಯ ಇಸವಿಯ ಆರಂಭಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಓರಿಯಂಟಲ್ ಲೈಬ್ರರಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಪಂಡಿತರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎನ್. ಅನಂತರಂಗಾಚಾರ್ಯ, ಎಂ.ಎ., ಬಿ.ಟಿ., ಅವರು ಕನ್ನಡ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳ ಅನ್ವೇಷಣೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದಾಗ ಮೂಡಬಿದರೆಯ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಲೋಕನಾಥಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳೆಂಬ ಮಹನೀಯರ ಬಳಿ 'ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ'ಯ ಒಂದು ಓಲೆಯ ಪ್ರತಿ ದೊರೆಯಿತು. ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಪಾಠಾಂತರಗಳನ್ನು ಗುರುತುಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲು ತಮ್ಮ ಶ್ರಮವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ, ಸ್ನೇಹಭಾವದಿಂದ ನನಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದವರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅನಂತರಂಗಾಚಾರ್ಯರು. ಈ ಪ್ರತಿಯಿಂದ ಪಾಠಸಂಕಲನ ಕಾರ್ಯ ಮುಗಿದಿತ್ತು. ಈ ನಡುವೆ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸರಾಫ್ ಪದ್ಮರಾಜಯ್ಯನವರಲ್ಲಿ 'ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ'ಯ ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರತಿ ಇರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಯಬಂತು. ಆ ಊರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅವರನ್ನು ನಾನು ಕಂಡಾಗ ಅವರು ದಯವಿಟ್ಟು ಆ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ನನಗೆ ತೋರಿಸಿದರು. ಅದರ

ಅದನ್ನು ನನ್ನ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಡಲು ಅವರು ಏಕೋ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಿಂದೆಗೆದರು. ೧೯೩೯ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಆಚಾರ್ಯ ಬಿ. ಎಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರು ಕರ್ಣಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು. ಒಂದು ದಿವಸ ಅವರ ಸಂದರ್ಶನಾರ್ಥವಾಗಿ ಅವರ ಬಳಿಗೆ ಹೋದಾಗ 'ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ'ಯ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರತಿ ಸಿಕ್ಕಿದೆಯೆಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಲು, ಅವರು ತುಂಬ ಸಂತೋಷವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ಆ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿ ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ ಅದನ್ನು ಪರಿಷತ್ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗಶಃ ಮುದ್ರಿಸಲಾಗುವುದೆಂದೂ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕರವಾದ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿದರು. ಅದನ್ನು ಅಪ್ಪಣೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ದೊರೆತಿದ್ದ ಎರಡು ಪ್ರತಿಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಆ ಗ್ರಂಥದ ಮೊದಲ ಕಥೆಯಾಗಿರುವ ಸುಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿಯ ಕಥೆಯನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ ಮುದ್ರಣಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು. ಆಗ ಪರಿಷತ್ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕರಾಗಿದ್ದ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಡಿ. ಸಿ. ಸುಬ್ಬರಾಯಪ್ಪ, ಬಿ.ಎ., ಬಿ.ಎಲ್., ಅವರು ಆ ಕಥೆಯನ್ನು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ಪತ್ರಿಕೆ ಸಂಪುಟ ೨೪. ಸಂಚಿಕೆ ೪ರಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು.

ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮುಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆ ಪ್ರಕಟವಾಗುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ 'ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ'ಯ ಬೇರೆ ಮೂರು ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳು ನನ್ನ ಕೈಸೇರಿದವು. ಮೊದಲ ಕಥೆ ಪ್ರಕಟವಾದುದನ್ನೂ ಇಡೀ ಗ್ರಂಥದ ಮುದ್ರಣಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಮಾಡಿದ್ದ ಏರ್ಪಾಟನ್ನೂ ನೋಡಿ ತಿಳಿದು ಶ್ರೀ ಸರಾಫ್ ಪದ್ಮರಾಜಯ್ಯನವರು ತಮ್ಮ ಬಳಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಮೂರು ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳನ್ನೂ, ಗ್ರಂಥವು ಅಚ್ಚಾಗಿಬಿಡುವುದೆಂಬ ಭರವಸೆ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದ ಮೇಲೆ, ನನಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಅವರ ಔದಾರ್ಯವು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಮರಣೀಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಮೂರು ಪ್ರತಿಗಳು ದೊರೆತಮೇಲೆ ಆರಾದ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಜೈನ ಲೈಬ್ರರಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮೂಲಕ ತರಿಸಿಕೊಂಡುದಾಯಿತು. ಈ ಆರು ಪ್ರತಿಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಗ್ರಂಥದ ಸಂಸ್ಕರಣಕಾರ್ಯ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತ, ಪರಿಷತ್ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗಶಃ ಮುದ್ರಣವಾಗುತ್ತ ೧೯೪೯ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಗ್ರಂಥವು ಅಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು.

ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳು

'ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ'ಯ ಸಂಪಾದನೆಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಆರು ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರತಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಸಂಕೇತವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

(ಕ)—ಇದು ಮೈಸೂರಿನ ಓರಿಯಂಟಲ್ ಲೈಬ್ರರಿಯಲ್ಲಿರುವ K 415ನೆಯ ನಂಬರಿನ ಓಲೆಯ ಪ್ರತಿ. ಈ ಪ್ರತಿ ಮೊದಲಿಗೆ ಸರಾಫ್ ಪದ್ಮರಾಜಯ್ಯನವರ ಪುಸ್ತಕ ಭಂಡಾರದಲ್ಲಿದ್ದಿತೆಂದೂ, ೧೯೨೦ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಅದನ್ನು ಓರಿಯಂಟಲ್ ಲೈಬ್ರರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆಂದೂ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೧೦೮ ಪತ್ರಗಳಿವೆ. ೫೪ನೆಯ ಪತ್ರ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ; ಕೆಲವು ಮುರಿದು ಹೋಗಿವೆ. ಪತ್ರಗಳ ಉದ್ದ ೧೭.೫ ಅಂಗುಲಗಳು; ಅಗಲ ೧.೯ ಅಂಗುಲಗಳು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪತ್ರದ ಒಂದೊಂದು ಪಾರ್ಶ್ವದಲ್ಲಿ ೯ ಪಂಕ್ತಿಗಳು ಲಿಖಿತವಾಗಿವೆ. ಪ್ರತಿ ಪಂಕ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಅಕ್ಷರ ಸಂಖ್ಯೆ ೬೫. ಱಕಾರ ಅದು ಇರಬೇಕಾದ ಎಡೆಗಳಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿಲ್ಲದಂತೆ ಲಿಖಿತವಾಗಿದೆ. ೞಕಾರವನ್ನು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಬರೆದಿಲ್ಲ; ಅದು ಇರಬೇಕಾದ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಳಕಾರವಾಗಿ ಬರೆದಿದೆ. ಈ ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಲಿಪಿರೂಪ ವಿಜಯನಗರದ ದೊರೆಗಳ ಕಾಲದ ಕನ್ನಡ ಶಾಸನಾಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಹೋಲುತ್ತದೆ. ಉ, ತ, ಹ,—ಎಂಬ ಈ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸುವ ಲಿಪಿಗಳು ಈಗಿನ ತೆಲುಗು ವರ್ಣಮಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಅಂಥಾ ಅಕ್ಷರದ ಲಿಪಿರೂಪಕ್ಕೆ ಸದೃಶವಾಗಿದೆ. ಗ್ರಂಥದ ಆದಿಯಲ್ಲಿ 'ನಮಃ ಶ್ರೀವರ್ಧಮಾನಾಯ...' ಎಂಬ ಶ್ಲೋಕವಿದೆ. ಅನಂತರ ''× × ಯಂತರ್ಗೆ ನಮಸ್ಕಾರಂಗೆಯ್ದು... ಸುಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿಯ ಕಥೆಯಂ ಪೇಳ್ವೆಂ'' ಎಂಬ ಗದ್ಯವಿದ್ದು 'ಭಲ್ಲುಂಕಿಯೇಣ ಣಿಚ್ಚಂ...' ಎಂಬ ಗಾಹೆಯಿಂದ ಮೊದಲ ಕಥೆ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಗ್ರಂಥಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ,

"ಯಿಾ ಪೇಳ್ದ ಪತ್ತೊಂಬತ್ತು ಕಥೆಗ × × × × ಟ್ಯಾಚಾರ್ಯರು ಪೇಳ್ದ ವೊಡ್ಡಾರಾಧಣಂ ಸಂಪೂರ್ಣ್ಣಂ ಶುಭಮಸ್ತು. ಆನಂದ ಸಂವತ್ಸರದ ಕಾರ್ತೀಕ ಬಹುಳ ಪಾಡ್ಯ ಸೋಮವಾರದಲು ಮಲ್ಲರಸನು ಬರೆದ ವೊಡ್ಡಾರಾಧನೆ ಸಮಾಪ್ತಂ."

ಎಂಬ ಬರಹವಿದೆ. ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಹೇಳಿದಾತನ ಹೆಸರು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಿಳಿಯದ ಅದರ ಅಂತ್ಯಭಾಗ ಮಾತ್ರ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಹೇಳಿರುವ ಆನಂದ ಸಂವತ್ಸರವು ಯಾವುದೆಂಬುದನ್ನು ಖಚಿತವಾಗಿ ನಿಶ್ಚಯಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಮೇಲ್ಕಂಡ ಸಂವತ್ಸರ ಮಾಸ ತಿಥಿ ವಾರಗಳು ಕೆಳಗೆ ಕಾಣಿಸಿರುವ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿದ್ದುವು.

(೧) ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೪೯೪ನೆಯ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೧೮ನೆಯ ತಾರೀಖು ಸೋಮವಾರ.

(೨) ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೬೧೪ನೆಯ ನವೆಂಬರ್ ೭ನೆಯ ತಾರೀಖು ಸೋಮವಾರ.

ಮಲ್ಲರಸನು ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಪ್ರತಿ ಮಾಡಿದ ಕಾಲವು ಈ ಎರಡು ಇಸವಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಒಂದಾಗಿರಬೇಕು. ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಓಲೆಗಳ ಜೀರ್ಣಾವಸ್ಥೆಯನ್ನೂ ಲಿಪಿರೂಪವನ್ನೂ ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಇದು ಬಹುಶಃ ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೪೩೪ರಲ್ಲಿ ಲಿಖಿತವಾಗಿರಬಹುದೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ.

(ಖ)—ಇದು ಓಲೆಯ ಪ್ರತಿ. ಪತ್ರಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನೂ ಪತ್ರಗಳ ಉದ್ದ ಅಗಲಗಳನ್ನೂ ಪಂಕ್ತಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನೂ ಪ್ರತಿ ಪಂಕ್ತಿಗಳ ಅಕ್ಷರಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನೂ ಆ ಪ್ರತಿ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದಾಗ ಗುರುತುಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರತಿ ಮೂಡಬಿದರೆಯ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಚಾರುಕೀರ್ತಿಪಂಡಿತಾಚಾರ್ಯರ ಶ್ರೀಮಠಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದು. ಅದೇ ಊರಿನ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಲೋಕನಾಥಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳವರ ಮೂಲಕ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಅನಂತರಂಗಾಚಾರ್, ಎಂ.ಎ., ಬಿ.ಟಿ., ಅವರಿಗೆ ದೊರೆಯಿತು. ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಪಾಠಾಂತರಗಳನ್ನು ಗುರುತು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವ ಕೆಲಸ ಮುಗಿದದ್ದು ೨೪–೧೨–೧೯೪೧ರಂದು; ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಇದರ ಕೆಲವು ಓಲೆಗಳು ನಷ್ಟವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ದೀರ್ಘವಾದ ಗ್ರಂಥಪಾತಗಳು ಹಲವಿವೆ. (ಕ) ಪ್ರತಿಯು ಆರಂಭವಾಗುವ ಹಾಗೆಯೇ ಇದೂ ಆರಂಭವಾಗಿದೆ. ಶಕಟರೇಫವನ್ನು ತಪ್ಪಿಲ್ಲದೆ ಬರೆದಿದೆ: ಟಕಾರ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಲಿಖಿತವಾಗಿಲ್ಲ; ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಳಕಾರ ಲಿಖಿತವಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ,

"ಯಿಾ ಪೇಳ್ದ ಪತ್ತೊಂಭತ್ತು ಕಥೆಗಳ್ ಶಿವಕೋಟಾಚಾರ್ಯರ್ ಪೇಳ್ದ ವಡ್ಡಾರಾಧನೆಯ ಕವಚವು ಮಂಗಳ ಮಹಾಶ್ರೀ ಶ್ರೀ. ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಯರಾಜಗುರು ಮಂಡಳಾಚಾರ್ಯ ಮಹಾವಾದಿ ವಾದಿರಾಯ ಪಿತಾಮಹ ಸಕಳ ವಿದ್ವಜ್ಜನ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳುಮಪ್ಪ ಶ್ರೀ ಚಿಕ್ಕದೇವರ ಪ್ರಿಯಾಗ್ರಗುಡ್ಡನು ಕ್ಷೇಮಪುರದ ಅಮ್ಮಿಯಣ್ಣ ಸೆಟ್ಟಿಯ ಮಗ ಹರಿಯಣ್ಣನು ಯಮನಿಯಮ ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯ ಧ್ಯಾನಮೌನಾನುಷ್ಠಾನ ಜಪತಪಸ್ಸಮಾಧಿಶೀಲಗುಣಸಂಪನ್ನರುಮಪ್ಪ ಶ್ರೀ ಭಾನುಮುನಿಗಳ ವಾಕ್ಯಾಮೃತದಿಂ ಬರೆದುಕೊಟ್ಟನು ಬರೆಸಿಕೊಟ್ಟಾತನು ಓಜಣ್ಣಸೆಟ್ಟಿಯವರ ಮಗ ಕಲ್ಲಪ್ಪಸೆಟ್ಟಿಯ ಕಮಲಶ್ರೀ ಅವ್ವಗಳಿಗೆ ಆತ್ಮಾರ್ಥವಾದೀ ವೊಡ್ಡಾರಾಧನೆಯ ಬರೆಯಿಸಿಕೊಟ್ಟು ದರ್ಕೆ ಮಂಗಳಮಹಾಶ್ರೀ"

ಎಂದು ಲಿಪಿಕಾರ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಇದೆ. ಇದರಿಂದ ಈ ಪ್ರತಿ ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೪೦೩ರಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದಂತೆ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಮೈಸೂರು ಓರಿಯಂಟಲ್ ಲೈಬ್ರರಿಯಲ್ಲಿರುವ **K A**. 297 ಎಂಬ ಸಂಖ್ಯೆಯುಳ್ಳ ಕಾಗದದ ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಈ (ಖ) ಪ್ರತಿಯ ನಕಲಾಗಿದೆ. ಇದರ ಮಾತೃಕೆಯಲ್ಲಿ ಲುಪ್ತವಾಗಿರುವ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿರುವ (ಕ) ಪ್ರತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ತುಂಬಿ ಬರೆದಿದೆ. (ಖ) ಪ್ರತಿಯೇ ಲಭ್ಯವಾಗಿದ್ದದ್ದರಿಂದ ಇದರ ನಕಲನ್ನು ಸಂಪಾದನಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ.

(ಗ)—ಇದು ಸಾಲಿಗ್ರಾಮದ ಸರಾಫ್ ಪದ್ಮರಾಜಯ್ಯನವರ ಭಂಡಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದು. ದಪ್ಪ ಕಾಗದದ ಪ್ರತಿ. ಒಟ್ಟು ಹಾಳೆಗಳು 119. ಪ್ರತಿಹಾಳೆಯ ಉದ್ದಗಲ 12⅜ ಅಂ. × 7⅜ ಅಂ. ಪ್ರತಿಹಾಳೆಯ ಇಕ್ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಬರಹವಿದೆ. ಪಂಕ್ತಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 15. ಪ್ರತಿ ಪಂಕ್ತಿಯ ಅಕ್ಷರ ಸಂಖ್ಯೆ

28ರಿಂದ ಹಿಡಿದು 38ರವರೆಗೆ. ಸರಾಸರಿ 32. ೞಕಾರವನ್ನು ಬರೆದಿಲ್ಲ. ವ್ಯಂಜನಾಂತಗಳನ್ನು ಸ್ವರಾಂತಗಳನ್ನಾಗಿ ಲಿಖಿಸಿದೆ: ಮುತ್ತಿದಾಗಳು. ಬಿಲ್ಲೊಳು. ಕುದುರೆಯೊಳು. ಯಾನೆಯೊಳು (ಹಾಳೆ 90 (b), 10-13), ಪುಟ್ಟಿದರು (ಹಾಳೆ 84-10). ಗ್ರಂಥದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ

ಓಂ ನಮಸ್ಸಿದ್ಧೇಭ್ಯಃ ॥ ಶ್ರೀ ವೀತರಾಗಾಯ ನಮಃ । ಶ್ರೀಮತ್ಪಂಚಗುರುಭ್ಯೋ ನಮಃ । ಶ್ರೀಮದುಭಯಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸಮಣಾಯ ನಮಃ । ನಿರ್ವಿಘ್ನಮಸ್ತು ॥ ಶ್ರೀಸ್ಯಾದ್ವಾದ ಧ್ವಜಾ ಪರಮಾಗಮ ಪ್ರಕಾಶರೂ ಭಾರತ್ಯೈ ನಮಃ

ಎಂದಿದ್ದು 'ನಮಃ ಶ್ರೀವರ್ಧಮಾನಾಯ' ಎಂಬ ಶ್ಲೋಕದಿಂದ ಮೂಲಗ್ರಂಥ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಕ್ಷರಗಳು ದುಂಡಗೆ ದಪ್ಪಗೆ ಬಿಡಿಬಿಡಿಯಾಗಿ ಬರೆದಿವೆ. ಈ ಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಅದರ ಬದ್ಧ ರೂಪ ಚಿಹ್ನೆಯನ್ನು (೯) ಬರೆದಿರುತ್ತದೆ. ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ.

ಆನಂದ ಸಂವತ್ಸರದ ಕಾರ್ತೀಕ ಬಹುಳ ಪಾಡ್ಯ ಸೋಮವಾರದಲ್ಲೂ ಮಲ್ಲರಸನು ಬರೆದ ವೊಡ್ಡಾರಾಧನೆ ಎಂದು ಮೂಲಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಇದೆ॥ ಯಿಂತು ಶಕ ಸಾವಿರದ ಯಂಟುನೂರು ಇಪ್ಪತ್ತನೆಯ ವಿಳಂಬಿನಾಮ ಸಂವತ್ಸರದ ಪುಷ್ಯ ಬಹುಳ ಅಮಾವಾಸ್ಯೆ ಶುಕ್ರವಾರದಲ್ಲೂ ಬ್ರಹ್ಮಯ್ಯನು ಬರೆದ ಪುಸ್ತುಕಕ್ಕೆ ಭದ್ರಂ ಶುಭಂ ಮಂಗಳಂ

ಎಂದು ಲಿಪಿಕಾರಪ್ರಶಸ್ತಿ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯ ವಾಕ್ಯ (ಕ) ಪ್ರತಿಯ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಹಾಗೆಯೇ ಇದೆ. ಆ ವಾಕ್ಯದ 'ಮೂಲಪ್ರತಿ' ಎಂಬ ಅಕ್ಷರಗಳ ಮೇಲೆ ಪಂಕ್ತಿಯ ನಡುವೆ 'ನನ್ನ ಸ್ವಂತ' ಎಂದು ಕೆಂಪು ಶಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದೆ. ಮುಂದಿನ ವಾಕ್ಯದ 'ಶುಕ್ರವಾರದಲ್ಲೂ' ಎಂದಾದ ಮೇಲೆ ಕುಂಟು ಪಂಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ 'ಮೂಲಪ್ರತಿ ಜೀರ್ಣವಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ' ಎಂದು ಕೆಂಪು ಮಸಿಯಲ್ಲಿ ಬರಹವಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಮೂಲಪ್ರತಿ (ಕ) ಪ್ರತಿಯೇ ಆಗಿದೆ. ಅದರ ನೇರ ನಕಲಾದ (ಗ) ಪ್ರತಿ ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೮೯೮ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧವಾಯಿತೆಂದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. (ಕ) ಮಾತೃಕೆಯೇ ದೊರೆತಿರುವಾಗ ಅದರ ನಕಲಾದ (ಗ)ದಿಂದ ಸಂಪಾದನಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು ಎಂದು ಶಂಕಿಸಬಹುದು. (ಕ) ಪ್ರತಿಗೆ ಈಗ ಇರುವಷ್ಟು ಜೀರ್ಣಾವಸ್ಥೆ ೧೮೯೮ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿರಲಾರದೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಈಗ ಮುರಿದುಹೋಗಿರುವ ಭಾಗಗಳು ಆಗ ಇನ್ನೂ ಸರಿಯಾಗಿಯೇ ಇದ್ದುವು. ಗ್ರಂಥಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಗ್ರಂಥಕರ್ತನ ಹೆಸರು (ಕ)ದಲ್ಲಿ 'ಟ್ಯಾಚಾರ್ಯ' ಎಂದು ಇದ್ದು ಹಿಂದಿನ ಅಕ್ಷರಗಳ ಭಾಗ ತ್ರುಟಿತವಾಗಿದೆ: ಅದರ ನಕಲಾದ (ಗ)ದಲ್ಲಿ 'ಶಿವಕೋಟ್ಯಾಚಾರ್ಯ' ಎಂದು ಆ ಹೆಸರು ಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ (ಕ)ದಲ್ಲಿ ಈಗ ತ್ರುಟಿತವಾಗಿ ನಷ್ಟವಾಗಿರುವ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನೋ ಶಬ್ದಗಳನ್ನೋ (ಗ)ದಿಂದ ತುಂಬಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅದು ಸಂಪಾದನ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ.

(ಘ)—ಈ ಓಲೆಯ ಪ್ರತಿಯೂ ಸರಾಫ್ ಪದ್ಮರಾಜಯ್ಯನವರ ಪುಸ್ತಕಭಂಡಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದು ಇದರಲ್ಲಿ 119 ಓಲೆಗಳಿದ್ದು ಗ್ರಂಥ ಸಮಗ್ರವಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿ ಓಲೆಯ ಅಳತೆ $13\frac{1}{2}'' \times 1''$; ಓಲೆಯ ಒಂದು ಪಾರ್ಶ್ವದ ಪಂಕ್ತಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ೮-೯; ಪ್ರತಿ ಪಂಕ್ತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಅಕ್ಷರಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 64ರಿಂದ 66ರವರೆಗೆ. ಱಕಾರವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಬರೆದಿದೆ; ೞಕಾರವನ್ನು ಬರೆದಿಲ್ಲ: ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಳಕಾರ ಲಿಖಿತವಾಗಿದೆ. ವ್ಯಂಜನಾಂತಗಳು ಹಾಗೆಯೇ ಅನೇಕ ಎಡೆ ಲಿಖಿತವಾಗಿವೆ; ಅವು ಸ್ವರಾಂತಗಳಾಗಿಲ್ಲ. ಮುತ್ತಿದಾಗಳ್, ಬಿಲ್ಲೊಳ್, ಕುದುರೆಯೊಳ್, ಯಾನೆಯೊಳ್ (ಓಲೆ 96 b), ಪೇಳಲ್ ತೊಡಗಿದರ್ (ಓಲೆ 60 b); ಕೆಲವೆಡೆ ಸ್ವರಾಂತಗಳಿವೆ; ಸ್ನೇಹದೊಳು ಕೂಡಿ (ಓಲೆ 33 b). "ಶ್ರೀವೀತರಾಗಾಯ ನಮಃ" ಎಂದು ಬರವಣಿಗೆ ಆರಂಭವಾಗಿ "ತಿಳೋಯ ಸಬ್ಬ ಜೀವಾಣಂ..." ಎಂಬ ಗಾಹೆಯಿಂದ ಗ್ರಂಥಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಮೊದಲನೆಯ ಪತ್ರದ ಎರಡನೆಯ ಪಾರ್ಶ್ವ(b)ದಲ್ಲಿ ಏನೂ ಬರವಣಿಗೆಯಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹುಳು ತಿಂದು ಓಲೆಗಳಲ್ಲಿ ರಂಧ್ರಗಳಾಗಿವೆ. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಜದಿತಾವಿವಂ ಅನಗಾರಾ. ಕಿಂಪುಣ ಅಣಗಾರ, ಸಹಾದುಗೇಣ, ಜಿಣ ವಯಣ ಮರುದಘೋದಂ—ಎಂಬ ಮೂರು ಗಾಹೆಗಳಾದ ಮೇಲೆ 'ಈ ಪೇಳ್ದ ಪತ್ತೊಂಭತ್ತು ಕಥೆಯಂ ಶೀವಾಕೋಟ್ಯಾಚಾರ್ಯಪ್ಪೇಳ್ದ ವಡ್ಡಾರಾಧನೆಯ ಕವಚವೆಂಬಧಿಕಾರಉ' ಎಂದು ಲಿಖಿತವಿದ್ದು

ಆಮೇಲೆ 'ಆವಾವ ಜನ್ಮಜನ್ಮದೊಳ್' ಎಂದು ಆರಂಭವಾಗುವ ಕಂದ ಪದ್ಯವಿದೆ. ಅನಂತರ

ಭಾವ ಸಂವತ್ಸರದ ಪುಷ್ಯ ಬ ೫ ಸೋಮವಾರದಲು ಪದುಮಿಸೆಟ್ಟಿಯ ಮಗ ಪರಿಯಪ್ಪನ ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ.

ಎಂದು ಲಿಪಿಕಾರನ ಬರವಣಿಗೆ ಇದೆ. ಇದರಿಂದ ಈ ಪ್ರತಿ ಲಿಖಿತವಾದ ಕಾಲವನ್ನು ಖಚಿತವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗದಿದ್ದರೂ ಇದು ಸುಮಾರು ೨೦೦–೨೫೦ ವರ್ಷಗಳಷ್ಟು ಹಿಂದಿನದೆಂದು ಊಹಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿನ ರೇವಾಕೋಟ್ಯಾಚಾರ್ಯ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಎರಡನೆಯ ಅಕ್ಷರವನ್ನು ಮೊದಲು ವ ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದು ಅನಂತರ ಅದಕ್ಕೆ ದೀರ್ಘ ಚಿಹ್ನೆಯನ್ನು (ಾ) ಬರೆದಿದೆ.

(ಜ)—ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಹೆಗ್ಗಡದೇವನಕೋಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಸರಗೂರಿಗೆ ಸೇರಿದ ಪ್ರತಿ ಇದೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಈ ಓಲೆಯ ಪ್ರತಿಯೂ ಸರಾಫ್ ಪದ್ಮರಾಜಯ್ಯನವರ ಬಳಿಯಲ್ಲೇ ಇತ್ತು. ಇದರ ಓಲೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ೧೨೭-೯೫೦; ಓಲೆಯ ಉದ್ದಗಲಗಳು 18″ × 2.4″; ಪ್ರತಿ ಪುಟಕ್ಕೆ ೧೦-೧೧ರ ವರೆಗೆ ಪಂಕ್ತಿಗಳಿವೆ; ಪ್ರತಿ ಪಂಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ 80 ಅಕ್ಷರಗಳಿವೆ. ಅರ್ಧಾಕ್ಷರಗಳು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಲಿಖಿತವಾಗಿದ್ದರೂ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಅವುಗಳು ಸ್ವರಾಂತವಾಗಿ ಲಿಖಿತವಾಗಿರುವುದೇ ಹೆಚ್ಚು: ಎಂಬಳು (ಓಲೆ 144 b); ಮೂಲದೊಳು (ಅದೇ), ಪಸುಂಬೆಗಳೊಳು ತೀವಿ (149 ಓ) ಇತ್ಯಾದಿ. ಱಕಾರವನ್ನು ಅದಿರಬೇಕಾದ ಎಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿಯೇ ಬರೆದಿದೆ; ೞಕಾರ ಲಿಖಿತವಾಗಿಲ್ಲ. ಅಕ್ಷರಗಳು ದುಂಡಾಗಿ ಮುದ್ದಾಗಿ ದಪ್ಪವಾಗಿವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಓಲೆಯೂ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತವಾಗಿದೆ. "ತಿಳೋಯ ಸಬ್ಬ ಜೀವಾಣಂ" ಎಂಬ ಗಾಹೆಯಿಂದ ಗ್ರಂಥಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಈ ಪುಸ್ತಕ ಅಪೂರ್ಣವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿರಬಹುದಾದ ಲಿಪಿಕಾರನ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ದೊರೆತಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರತಿಯೂ ಸುಮಾರು ೨೦೦-೩೦೦ ವರ್ಷಗಳಷ್ಟು ಹಿಂದಿನದಾಗಿರಬಹುದು. ಚಾಣಾಕ್ಯರಿಸಿಯ ಕಥೆಯಲ್ಲಿನ 'ದ್ರವ್ಯಮಂ ಕೊಟ್ಟು' (ಪುಟ ೧೮೧-ಪಂ. ೯) ಎಂಬವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಓಲೆಯ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥ ಲಭ್ಯವಾಗಿದೆ.

(ಫ)—ಇದು ಆರಾದ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಜೈನ್ ಓರಿಯಂಟಲ್ ಲೈಬ್ರರಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು. ಈ ಓಲೆಯ ಪ್ರತಿ ಅಸಮಗ್ರವಾಗಿದೆ. ಓಲೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ೧೮೦; ೧೬೪ರಿಂದ ೧೭೦ರ ವರೆಗಿನ ಓಲೆಗಳು ಎರಡನೆಯ ದಾರ ಪೋಣಿಸುವ ರಂಧ್ರದ ಸುತ್ತಲೂ ಮುರಿದುಹೋಗಿವೆ; ೧೭೧ನೆಯ ಓಲೆಯಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ರಂಧ್ರವು ವಿಶಾಲತರವಾಗುತ್ತ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿನ ಬರವಣಿಗೆ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ; ಕೊನೆಯ ಎರಡು ಓಲೆಗಳು ಒಡೆದಿವೆ. ಪ್ರತಿ ಓಲೆಯ ಉದ್ದಗಲ 11½″ × 1.8″; ಪಂಕ್ತಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ೭-೮; ಅಕ್ಷರಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 42–46. ರುಷಿಯರ್ಕಳ್ (135 a), ವನಿತ್ಯಂಗಳ್ (133 a), ಮನೆಗಳೊಳ್ (124 ಓ) ಇತ್ಯಾದಿಯಾಗಿ ವ್ಯಂಜನಾಂತಗಳು ಕೆಲವೆಡೆ ಬಂದಿವೆ. ಸ್ವರಾಂತಗಳೂ ಲಿಖಿತವಾಗಿಲ್ಲದಿಲ್ಲ; ಮಡಕೆಗಳೊಳು (96), ಯುವಜನೊಳು (94) ಇತ್ಯಾದಿ. ಱಕಾರವನ್ನು ಶುದ್ಧವಾಗಿ ಬರೆದಿದೆ. ಅಕ್ಷರಗಳು ಗುಂಡಾಗಿ ಸುಂದರವಾಗಿವೆ. ಆರಂಭದಲ್ಲಿ 'ಶ್ರೀ ಪಂಚಗುರುಭ್ಯೋ ನಮಃ ಶುಭಮಸ್ತು' ಎಂದಿದ್ದು 'ತಿಳೋಯ ಸಬ್ಬ...' ಎಂಬ ಗಾಹೆಯಿಂದ ಗ್ರಂಥಲೇಖನ ಆರಂಭವಾಗಿದೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಲಿಪಿಕಾರನ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಇದೂ ಸುಮಾರು 300 ವರ್ಷಗಳಷ್ಟು ಹಳೆಯ ಪ್ರತಿಯೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ.

ಈ ಆರು ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳ ಪಾಠಸಂಕಲನ ಕಾರ್ಯ ಮುಗಿದಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಂದು ಓಲೆಯ ಪ್ರತಿ ಡಾ. ಆದಿನಾಥ ನೇಮಿನಾಥ ಉಪಾಧ್ಯೆಯವರ ಮೂಲಕ ಲಭ್ಯವಾಯಿತು. ಇದರಲ್ಲಿನ ೨೫ ಓಲೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಪಾಠಾಂತರಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ ತರುವಾಯ ಇದು ಘ.ಚ.ಛ. ಪ್ರತಿಗಳ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದೆಂದು ಖಚಿತವಾಯಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಂಪಾದನಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಈ ಪ್ರತಿಯನ್ನು 'ಸುಕುಮಾರನ ಕಥೆ'ಯಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಇದರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಡಾ. ಉಪಾಧ್ಯೆಯವರು ಕೆಲವಂಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ—

ಈ ಪ್ರತಿ ಕೊಲ್ಲಾಪುರದಲ್ಲಿರುವ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀಸೇನಭಟ್ಟಾರಕರವರ ಜೈನಮಠದ ಪುಸ್ತಕ ಭಂಡಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದು; ಇದಕ್ಕೆ 45 ಎಂಬ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇದು ತಾಳೆಯೋಲೆಯ

ಪ್ರತಿ. ಇದರ ಒಂದು ಕಡೆಯ ಮರದ ಪಟ್ಟಿಕೆಯ ಮೇಲೆ 'ಉಪಸರ್ಗ ಕೇವಲಿ ಕಥೆ' ಎಂಬ ಬರಹ ಹಳಗನ್ನಡ ಅಕ್ಷರಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ಹೆಸರು ಗ್ರಂಥದ ಒಳಗಡೆಯೂ ಓಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಆ ಭಂಡಾರದ ಅಧಿಕಾರಿ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹೆಸರನ್ನು ಕೊಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆರಂಭದ ಕೆಲವು ಓಲೆಗಳನ್ನು ಓದಿ ನೋಡಿ ಈ ಹೆಸರನ್ನು ಬರೆದಿರುವನೆಂದು ಊಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ 147 ಓಲೆಗಳಿವೆ. ಕೊನೆಯ ಓಲೆಯ ಒಂದು ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಬರಹವಿದೆ; ಉಳಿದ ಓಲೆಗಳ ಇಕ್ಕೆಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಬರಹವಿದೆ. ಇಕ್ಕಡೆಯ ಮರದ ಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇದರ ಗಾತ್ರ 11.75 × 1.5 × 2 ಅಂಗುಲಗಳು. ಪ್ರತಿ ಓಲೆಯಲ್ಲೂ 8 ಪಂಕ್ತಿಗಳಿದ್ದು ಪಂಕ್ತಿಯೊಂದಕ್ಕೆ 55ರಿಂದ 60 ಅಕ್ಷರಗಳಿವೆ. ಱಕಾರವು ಸರಿಯಾಗಿ ಲಿಖಿತವಾಗಿದೆ. ೞಕಾರವನ್ನು ಬರೆದಿಲ್ಲ; ಅದಿರಬೇಕಾದ ಎಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಳಕಾರವನ್ನು ಬರೆದಿದೆ. ಗ್ರಂಥವು ಆರಂಭವಾಗುವುದು ಹೀಗೆ—

ಸುಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ ॥ ನಮಃ ಸಿದ್ಧೇಭ್ಯಃ ॥ ಇಂದಸಯಮಂದಿಯಾಣಂ ಇತ್ಯಾದಿ ॥ ಏಸಸುರಾಸುರ...॥ ತಿಳೋಯ ಸಬ್ಬ ಜೀವಾಣಂ ಹಿಯಂ ಧಮ್ಮೋವ ದೇಸಿಣಂ। ವಡ್ಢಮಾಣಂ ಮಹಾವೀರಂ ವಂದಿತಾ ಸವ್ವ ವೇಇಣಂ ॥ ನಮಃ ಶ್ರೀ ವರ್ಧಮಾನಾಯ ..॥ ಯೆಂದೀತು ಶ್ರೀ ವರ್ಧಮಾನ ಭಟ್ಟಾರಕರ್ಗ್ಗೆ...ಇತ್ಯಾದಿ.

ಗ್ರಂಥಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯ ಕಥೆಯನ್ನು ಬರೆದು ಮುಗಿಸಿದಮೇಲೆ ಮೂರು ಪ್ರಾಕೃತ ಗಾಹೆಗಳು ಲಿಖಿತವಾಗಿವೆ: ಜದಿತಾ ಏವಂ...॥ ಕಿಂ ಪುಣ ॥ ಜಿಣವಯಣ...॥ ಈ ಗಾಹೆಗಳ ಪಾಠ ತುಂಬ ಕೆಟ್ಟುಹೋಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಬರೆದಾದಮೇಲೆ

ಯಿಾ ಪೇೞ್ದ ಪತ್ತೊಂಭತ್ತು ಕಥೆಯ ರೇವಕೊಟ್ಟಾಚಾರ್ಯರ್ಪೇೞ್ದ ವಡ್ಡಾರಾಧನೆಯ ಕವಚ ಮೆಂಬಧಿಕಾರಋ ॥ ಶ್ರೀ ಪಂಚಗುರುಶರಣು ॥ ಪ್ಲವ ಸಂವತ್ಸರದ ಕಾರ್ತೀಕ ಸುದ ೧ ಶುಕ್ರವಾರ ಬೇಲೂರ ಚೆಂಪ್ರಯ್ಯವೈಶ್ಯರ ಚೆಂಪ್ರಯ್ಯನು ವಡ್ಡಾರಾಧನೆಯ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಬರೆದನು ಮಂಗಲಮಹಾಶ್ರೀ ೪ ॥

ಎಂದು ಲಿಪಿಕಾರ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಇದೆ. ಈ ಪ್ರತಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಕಾಲವನ್ನು ನಿಷ್ಕರ್ಷಿಸುವುದಾಗದಿದ್ದರೂ ಇದು ಮುನ್ನೂರು ವರ್ಷಗಳಷ್ಟು ಹಿಂದೆ ಲಿಖಿತವಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಊಹಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇದು ಲಿಖಿತವಾದದ್ದು ಬೇಲೂರಿನಲ್ಲಿ. ಇದು ಬಹುಶಃ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಬೇಲೂರೇ ಇರಬಹುದು.[1] ಈ ಪ್ರತಿಯ ಪಾಠಗಳು ಘ ಚ ಛ ಪ್ರತಿಗಳ ಪಾಠಗಳಂತೆಯೇ ಇವೆ; ಈ ನಾಲ್ಕೂ ಒಂದು ಪಾಠ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದುವಾಗಿವೆ.

ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧ

ಮೇಲೆ ವರ್ಣಿಸಿರುವ ಏಳು ಪ್ರತಿಗಳಿಗೆ ಇರುವ ಅಥವಾ ಇದ್ದಿರಬಹುದಾದ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸಮಾನಪಾಠಗಳು, ವಿಚ್ಛೇದಕ ಸ್ಖಾಲಿತ್ಯಗಳು, ವಿಶೇಷ ಸ್ಖಾಲಿತ್ಯಗಳು ಎಂಬಿವೇ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಈ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕ.ಖ.ಗ. ಎಂಬ ಮೂರರಲ್ಲಿ ಸಮಾನಪಾಠಗಳಿರುವುದರಿಂದಲೂ ಅವುಗಳಿಗೂ ಘ.ಚ.ಛ.ಜ. ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಪಾಠಗಳಿಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿರುವುದರಿಂದಲೂ ಕ ಖ ಗ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಒಂದು ಗುಂಪೆಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದು; ಉಳಿದ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರತಿಗಳು ಇನ್ನೊಂದು ಗುಂಪಾಗುತ್ತವೆ.[2] ಮೊದಲ ಗುಂಪಿನ ಕ ಗ ಎಂಬೆರಡು ಪ್ರತಿಗಳಿಗೆ ಜನ್ಯಜನಕ ಸಂಬಂಧವಿರುವುದನ್ನು ಬೇರೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಆಧಾರಗಳಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿಸಬಹುದು. ಕ.ದ ನೇರವಾದ ನಕಲೇ ಗ ಆಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಕ.ಖ.ಗಳ ಸಂಬಂಧ. ಇವು ಒಂದರಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಬಂದಿದೆಯೆ ಇಲ್ಲವೆ? ಇಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥಪಾಠವೊಂದು ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯುಚ್ಚೋರನೆಂಬ ರಿಸಿಯ ಕತೆಯಲ್ಲಿ (ವಡ್ಡಾ. ೧೨೬) ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯವಿದೆ :

---

[1] *Brhatkathakosa*, Intro., p. 64.

[2] ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ 'ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಸಂಪಾದನೆ' ೧೫೫–೧೯೯ ಪುಟಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದು.

ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಗುಹೆಯುಂಟದಱ ಬಾಗಿಲಂ ಮುಚ್ಚಿರ್ದ ಸಿಲೆಯುಂ ಕಳೆದವಱೊಳಗೆ ಪೊಕ್ಕು ಹಾರಮಂ ಕೊಂಡು* ಪೊಟಿಲ ಜನಮನೆಲ್ಲಮನೆಂದಂ ನಿಮ್ಮ ಕಸವರಮಪ್ಪುದನಾರಯ್ದು ಪಲ್ಲಟಿಸಲೀಯದೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿಮೆಂದು ತೋಱಿದೊಡವರುಂ ತಂತಮ್ಮ ಕಸವರಮೆಲ್ಲಮನಾರಯ್ದು ಕೊಂಡರ್ ಮತ್ತೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಚೋರನುಂ ಹಾರಮಂ ಕೊಂಡು* ಪೋಗಿಯರಸಂಗೊಪ್ಪಿಸಿದೊಡೆ...

ಇಲ್ಲಿ ಚುಕ್ಕಿಗಳ ನಡುವೆ [*—*] ಇರುವ ಭಾಗ ಕ ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ; ಅದರ ನೇರ ನಕಲಾದ ಗ ದಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದು ಖ ದಲ್ಲಿದೆ. ಇದು ಕ ದಿಂದ ಖ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುತ್ತದೆ: ಇವೆರಡರ ಮೂಲ ಒಂದು ಪ್ರತಿ ಇದ್ದಿರಬೇಕೆಂದೂ ಆ ಪ್ರತಿಯ ಸ್ವತಂತ್ರ ನಕಲುಗಳು ಇವಾಗಿರಬೇಕೆಂದೂ ಸ್ಥಾಪಿಸಬಹುದು; ಜೊತೆಗೆ ಖ ದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ಅದಕ್ಕೆ ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿರುವ ಪಾಠಗಳು ಇವೆ: ಪುಪ್ಪರೂಪೆಲ್ಲಿಯುಮಿಲ್ಲೊಂದರದ (33–7), + ಪೊಡವಟ್ಟು (ಅದೇ–9), ದಿವಸ (ಅದೇ–14). ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಕ. ಖ. ಗಳಿಗೆ ಜನ್ಯಜನಕ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲವೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಮೂರು ಪ್ರತಿಗಳ ಸಂಬಂಧ ಕೆಳಗೆ ಕಾಣಿಸಿದಂತೆ ಇರಬಹುದು.

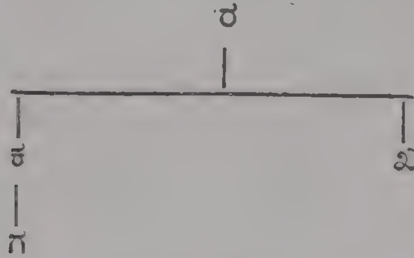

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯ ಗುಂಪಿನ ಪ್ರತಿಗಳ ವಿಚಾರ. ಇದರ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲೂ ಸಮಾನ ಸ್ಖಾಲಿತ್ಯಗಳು ಎಂದರೆ ಪಾಠಗಳು ಹೇರಳವಾಗಿವೆ; ಒಂದೊಂದಕ್ಕೂ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಸ್ಖಾಲಿತ್ಯಗಳೂ ಇವೆ. ಉದಾ—ಪುಟ 8–9. ಇವರೆ (ಘ), ಆವರಂ (ಚ), ಇವರ್ಗೆ (ಛ), ಳನಾಂ (ಅದೇ 16) ಇತ್ಯಾದಿ. ಅಲ್ಲದೆ ಒಂದೊಂದು ಪ್ರತಿಯಲ್ಲೂ ಇರುವ ತಪ್ಪು ಉಳಿದ ಮೂರರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಎಮ್ಮುಕಿವ ಎಂಬ ತಪ್ಪು ಚಛಜಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಚದಲ್ಲಿರುವ + ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ ಎಂಬ ಅಧಿಕ ಪಾಠ ಘಛಜಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಛ ದಲ್ಲಿರುವ ನುಜಿ . (೧೨–೧) ಎಂಬುದು ಘಚಜಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಜ ದಲ್ಲಿರುವ 'ವಿಧಿವಶದೆ' ಎಂಬ ಪಾಠವು (13–4) ಘಚಛಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಈ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರತಿಗಳೂ ಸಮಾನಮೂಲದಿಂದ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ನಕಲುಗಳೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ; ಎಂದರೆ ಇವಕ್ಕೆ ಜನ್ಯಜನಕ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲವೆಂದಾಗುತ್ತದೆ. ಭದ್ರಬಾಹು ಭಟಾರರ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಒಂದು ದೀರ್ಘವಾದ ಅಧಿಕಪಾಠ ಘಚಛ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ಇರುವುದೂ (ಬಹುಶಃ ಇದು ಜದಲ್ಲಿಯೂ ಇರಬೇಕು.) ಇದಕ್ಕೆ ಸಮಾನ ಮೂಲವೊಂದರ ಸೂಚಕವಾಗಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರತಿಗಳ ಸಂಬಂಧ ಹೀಗಿರಬಹುದು :

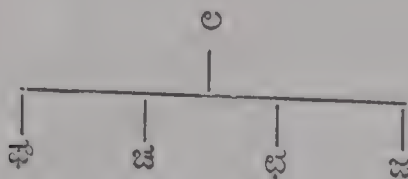

ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಏಳು ಪ್ರತಿಗಳ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಕಾಣಿಸಿರುವಂತೆ ನಿರೂಪಿಸಬಹುದು.

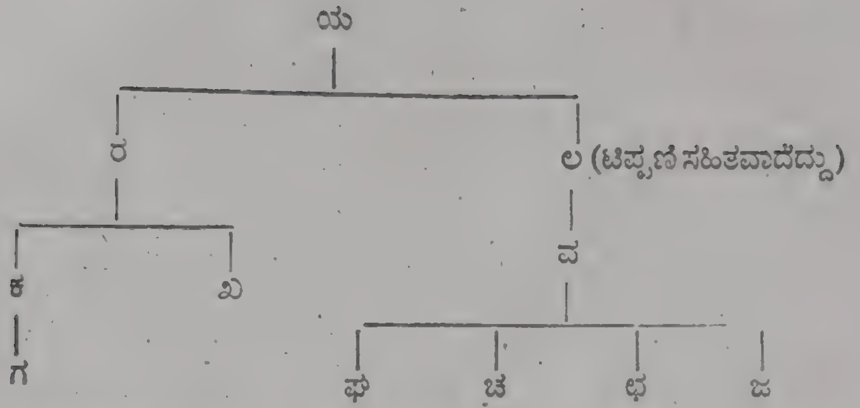

ಮೊದಲ ಗುಂಪಿನ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಕೆಲವು ಕ್ಲಿಷ್ಟಪಾಠಗಳಿಗೆ ಎರಡನೆ ತಂಡದಿಂದ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾನಾರ್ಥಕ ಶಬ್ದಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಾನಗಳು ಹೇರಳವಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಎರಡನೆ ಗುಂಪಿನ ಪ್ರತಿಗಳು ಮಾತೃಕೆ ವ ದಲ್ಲಿಯೋ ಅದಕ್ಕೆ ಮೂಲವಾದ ಲ ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿಯೋ ಓಲೆಯ ಅಂಚುಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಸಮಾನಾರ್ಥಕವಾದ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳ ಸ್ವೀಕರಣ ನಡೆದುಹೋಗಿರಬೇಕು ಎಂಬ ಊಹೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕ.ಖ.ಗ. ಪ್ರತಿಗಳ ಪಾಠ ಒಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯವಾಗಿಯೂ ಘ.ಚ.ಛ.ಜ.ಗಳ ಪಾಠ ಇನ್ನೊಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯವಾಗಿಯೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತವೆ. ಇವೆರಡರಲ್ಲಿಯೂ ಐಕ್ಯತೆ ಇದ್ದಾಗ ಮೂಲಪಾಠ ಎಂದರೆ ಕವಿಪ್ರತಿಯಾದ (ಯ) ದ ಪಾಠ ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಮೊದಲನೆಯ ಗುಂಪಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಪ್ರತಿಯ ಪಾಠ ಎರಡನೆಯ ಗುಂಪಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಪ್ರತಿಯ ಪಾಠಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾಗಿದ್ದರೆ ಆಗ ಅದೇ ಮೂಲಪಾಠವೆಂದು ನಿರ್ಣೀತವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವೆರಡು ಪಾಠಸಂಪ್ರದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯದು ಪ್ರಾಚೀನತರವಾಗಿದ್ದು ಮೂಲಪ್ರತಿಗೆ ಸಮೀಪತರವಾಗಿದೆ, ಎರಡನೆಯದು ಪ್ರಾಚೀನವಾದರೂ ಮೂಲಪ್ರತಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರವಾಗಿದೆ.

ಗ್ರಂಥದ ಹೆಸರು

ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಈಗ ಈ ಗ್ರಂಥ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿರುವುದಾದರೂ ಇದನ್ನು ರಚಿಸಿದಾತನು ಇದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟ ಹೆಸರೇನೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಗ್ರಂಥ ಆದಿಯಲ್ಲೋ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲೋ ಅಥವಾ ಎರಡೂ ಎಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೋ ಕವಿ ಸ್ವಕೀಯ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು ಸಾಧಾರಣವಾದ ಸಂಪ್ರದಾಯವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಭಂಗವುಂಟಾಗಿದೆ. ಆದಿಯಲ್ಲಾಗಲಿ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಾಗಲಿ ಕವಿ ತನ್ನ ವಿಷಯವಾಗಿ ಏನನ್ನೂ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ ಪೀಠಿಕಾರೂಪವಾಗಿರುವ ಆರಂಭದ ಚಿಕ್ಕ ವಾಕ್ಯವೃಂದದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ 'ಮುನ್ನಂ ಸುಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿಯ ಕಥೆಯಂ ಪೇೞ್ವೆಂ' ಎಂಬ ವಾಕ್ಯ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿರುವ 'ಪೇೞ್ವೆಂ' ಎಂಬ ಉತ್ತಮಪುರುಷದ ಕ್ರಿಯೆ ಹೇಳಿದವನು ಯಾರೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಸಮರ್ಥವಾಗಿಲ್ಲ. ಗ್ರಂಥಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರುವ "ಈ ಪೇೞ್ದ ಪತ್ತೊಂ[ಬ]ತ್ತು ಕಥೆಗ[ಳಂ] ಶಿವಕೋಟ್ಯಾಚಾರ್ಯರ್ ಪೇೞ್ದಾ[ರ್] ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ ಸಂಪೂರ್ಣಂ" ಎಂಬ ವಾಕ್ಯಗಳು ಗ್ರಂಥಕರ್ತನ ಹೆಸರನ್ನೂ ಗ್ರಂಥದ ಹೆಸರನ್ನೂ ತಿಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತವೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಮೂಲಕವಿಯೇ ಬರೆದಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಮೇಲಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸಾಧುವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಯಾವನಾದರೂ ಲಿಪಿಕಾರನು ಬರೆದಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥದ ಹೆಸರಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ಅದರ ಕರ್ತೃವಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ಸಂದೇಹಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಾಕ್ಯಗಳ ರಚಕನ ವಿಷಯವಾಗಿ ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇವೆರಡು ವಾಕ್ಯಗಳು ಕವಿಯವಲ್ಲವೆಂದೂ ಅವು ಅವನ ಸ್ವಹಸ್ತಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂದೂ

ಭಾವಿಸೋಣ. ಇವು ಲಿಪಿಕಾರ ರಚಿತವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅವನಿಗೆ ಕವಿಯ ಹೆಸರಾಗಲಿ, ಗ್ರಂಥದ ಹೆಸರಾಗಲಿ, ಅವು ಏನೇ ಇದ್ದಿರಲಿ, ಹೇಗೆ ತಿಳಿಯಿತು? ಗ್ರಂಥಕ್ಕೂ ಕವಿಗೂ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಲಿಪಿಕಾರ ಒಂದೊಂದು ಹೆಸರನ್ನು ಕೊಡಬಹುದಾಗಿತ್ತಲ್ಲ, ಮೂಲತಃ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಹೆಸರುಗಳೂ ಇಲ್ಲದ ಕಾರಣದಿಂದ. ಕೊಲ್ಲಾಪುರದ ಪ್ರತಿಯ (ಜ) ಮರದ ಪಟ್ಟಿಯ ಮೇಲೆ 'ಉಪಸರ್ಗ ಕೇವಲಿ ಕಥೆ' ಎಂದು ಗ್ರಂಥದ ಹೆಸರನ್ನು ಯಾರೋ ಬರೆದಿರುವುದು ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ನಿದರ್ಶನವಾಗಿದೆ. ಅದೇ ಪ್ರತಿಯ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ 'ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ' ಎಂಬ ಹೆಸರೇ ಇದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಈ ಹೊಸ ಹೆಸರನ್ನೂ ಬರೆದಿದೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಇತರ ಪ್ರತಿಕಾರರೂ ಏಕೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ? ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿರುವ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ (ಕಜಗ) ಗ್ರಂಥಕರ್ತನ ಹೆಸರು ಶಿವಕೋಟ್ಯಾಚಾರ್ಯನೆಂದೂ ಇನ್ನೊಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಎರಡು ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ (ಘಜ) ರೇವಕೋಟ್ಯಾಚಾರ್ಯನೆಂದೂ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಮೂಲವಾದ ಮಾತೃಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಹೆಸರುಗಳು ಲಿಖಿತವಾಗಿದ್ದುವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಶಿವಕೋಟ್ಯಾಚಾರ್ಯ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಮೊದಲ ಅಕ್ಷರ ಶಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಘ.ಜ.ಗಳ ಪ್ರತಿಕಾರರು ರೆ ಎಂದು ಓದಿರಬಹುದು. ಇವೆರಡಕ್ಷರಗಳಿರುವ ರೂಪಸಾದೃಶ್ಯ ಇಂಥ ಭ್ರಾಂತಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಶಕ ೧೦೫೭ರಲ್ಲಿ ಲಿಖಿತವಾದ ಒಂದು ಶಾಸನದಲ್ಲಿ[3] ಕೆಳಗೆ ಕಾಣಿಸಿರುವ ಕಂದಪದ್ಯವಿದೆ:

ಕೊಳದೊಳ್ತಾವರೆ ಗಗನ
ಸ್ಥಳದೊಳ್ಕರೆಯೊಗೆವ ತೇಜದಿನೊಗೆದಂ ನಿಜ ನಿ।
ರ್ಮ್ಮಳ ಯಶಮೆಸೆಯೆ ಸುಪುತ್ರಃ
ಕುಳದೀಪಕನೆನಿಸಿ ಪೊಗಳೆ ಧರೆ ಕಲಿದೇವ [೦] ॥

ಇಲ್ಲಿ 'ಗಗನಸ್ಥಳದೊಳ್ಕರೆಯೊಗೆವ' ಎಂಬಲ್ಲಿನ ರೆ ಅಕ್ಷರ ಶಿ ಎಂದಿದ್ದಿರಬೇಕು; ಇಲ್ಲವೆ ಹೋದರೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಶಾಸನವನ್ನು ರಚಿಸಿದ ಕವಿ ಬಳಸಿದ ಶಿ ಅಕ್ಷರ ಲಿಪಿಕಾರನಿಂದಲೋ ಕಂಡರಣೆಕಾರನಿಂದಲೋ ರೆ ಆಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿರುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೇಲಿನ ಘ ಜ ಪ್ರತಿಗಳ ಮಾತೃಕೆಯಲ್ಲಿ 'ಶಿವಕೋಟ್ಯಾಚಾರ್ಯ' ಎಂಬ ಹೆಸರೇ ಇದ್ದಿರಬಹುದೆಂಬ ಊಹೆ ಸಂಗತವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇಬ್ಬರು ಪ್ರತಿಕಾರರು ಸಮಾನ ಸ್ಖಾಲಿತ್ಯವನ್ನು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಅಸಂಭವವಾಗಿರುವ ಕಾರಣದಿಂದ ಆ ಮಾತೃಕೆಯಲ್ಲೇ 'ರೆ' ಎಂದು ಲಿಖಿತವಾಗಿದ್ದರೂ ಇರಬಹುದು. ಅಥವಾ ಘ ಜ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಇನ್ನೊಂದಕ್ಕೆ ಮಾತೃಕೆಯಾಗಿರಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ಗ್ರಂಥಾಂತ್ಯದ ಆ ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳು ಲಿಪಿಕಾರರಚಿತವಲ್ಲವೆಂದೂ, ಕವಿರಚಿತವಾದುವೆಂದೂ ನಿರ್ಣಯಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಗ್ರಂಥಕರ್ತನ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮುಂದೆ ಹೇಳಲಿರುವುದರಿಂದ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಗ್ರಂಥದ ಹೆಸರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಗಮನಿಸಬಹುದು.

ಐದು ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲೂ ಗ್ರಂಥದ ಹೆಸರು ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ ಅಥವಾ ಅದರ ಇತರ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಲಿಖಿತವಾಗಿರುವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಗ್ರಂಥಕರ್ತನೇ ಇಟ್ಟ ಹೆಸರು ಲಿಪಿಕಾರರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ನಾನಾ ಬಗೆಯಾಗಿ ವಿಕಾರಗೊಂಡಿರಬಹುದು. ಇದರ ಬೇರೆಬೇರೆ ರೂಪಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಕಾಣಿಸಿ—ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ ಎಂಬ ಹೆಸರೇ ಉಚಿತವೆಂದು ತೋರಿಸಿದೆ.[4]

೧	೨	೩	೪
ವೃದ್ಧಾರಾಧನಂ	ವ(ಪು)ಡ್ಡಾರಾಧಣಂ	ಪೊಡ್ಡಾರಾಧಣಂ	ಒಡ್ಡಾರಾಧಣಂ
ವೃದ್ಧಾರಾಧನಾ	ವ(ಪು)ಡ್ಡಾರಾಧನೆ	ಪೊಡ್ಡಾರಾಧನೆ	ಒಡ್ಡಾರಾಧನೆ

[3] *Andhra Pradesh Govt. Archaeological Series*—9, No. 23, 144-45.
[4] ಇದೇ ಗ್ರಂಥದ ೩೪೦–೩೪೩ನೆಯ ಪುಟಗಳನ್ನು ನೋಡಿ.

ಎರಡನೆಯ ಪಂಗಡದ ಹೆಸರುಗಳು ಮಿಕ್ಕ ಪಂಗಡದ ಹೆಸರುಗಳಿಗಿಂತ ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೆ ಸಮೀಪತರವಾಗಿದ್ದು ಪ್ರಾಚೀನತರವಾಗಿಯೂ ಇವೆ. 'ವಡ್ಡಾರಾಧಣಂ' ಎಂಬಲ್ಲಿಯ ಎರಡನೆಯ ಶಬ್ದದ ರೂಪ ಸಂದೇಹಾಸ್ಪದವಾದುದೆಂದು ಹಿಂದೆಯೇ ಸೂಚಿಸಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು 'ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ' ಎಂಬ ರೂಪವನ್ನೇ ಅಂಗೀಕರಿಸಿ ಅದೇ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಕರೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಕವಿ ಇಟ್ಟ ಹೆಸರೂ ಇದೇ ಎಂದು ತೋರುತ್ತದೆ.

ಡಾ. ಆ. ನೇ. ಉಪಾಧ್ಯೆ ಅವರು ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಬೇರೊಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಲವು ವರ್ಷಗಳು ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ, ಎಂದರೆ ೧೯೪೨ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲೇ, ''ಈ ಕನ್ನಡ ಕಥೆಗಳಿಗೆ ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಬಂದುಬಿಟ್ಟಿದೆ; ಅವುಗಳ ಸಂಪಾದಕರೂ ಈಚಿನ ಇತರ ಲೇಖಕರೂ ಇದೇ ಹೆಸರನ್ನೇ ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಗಳಿಗೆ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಖಚಿತವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ಹತ್ತೊಂಬತ್ತು ಕಥೆಗಳಿಗೆ ಅವುಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದಾತನು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಇಟ್ಟ ಹೆಸರೇನೋ ನಿರ್ಣಯಿಸಲು ಯಾವ ಆಧಾರವೂ ಇಲ್ಲ: ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಆ ಹೆಸರು ನಮ್ಮವರೆಗೆ ಉಳಿದುಕೊಂಡು ಬಂದಿಲ್ಲ.''[5] ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತ ಅವರು "ಗ್ರಂಥದ ಪರಿಸಮಾಪ್ತಿ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಶಿವಕೋಟಿ ಮತ್ತು ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ ಎಂಬ ಹೆಸರುಗಳು ಪ್ರಕೃತ ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಕರ್ತನನ್ನೂ, ಆ ಗ್ರಂಥವನ್ನೂ ನಿರ್ದೇಶಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ವಡ್ಡಾರಾಧನೆಯ ಕವಚೆ, ವಡ್ಡಾರಾಧನೆಯ ಕವಚವೆಂಬಧಿಕಾರವು ಎಂದು ಲಿಖಿತವಿದೆಯಷ್ಟೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಕವಚ ಎಂಬ ಪದ ಗಮನಾರ್ಹ—ಈ ಪದವು ಭಾರತೀಯ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ದೇವತೆಯನ್ನು ಕುರಿತ ಮಂತ್ರಸ್ತೋತ್ರ ವಿಭಾಗದ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸುತ್ತದೆ; ಈ ಮಂತ್ರಗಳ ಪುನಶ್ಚರಣೆಯಿಂದ ಭಕ್ತನಿಗೆ ಎಲ್ಲ ತೊಂದರೆಗಳೂ ನಿವಾರಣೆಯಾಗುತ್ತವೆಯೆಂದೂ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅದ್ಭುತವಾದ ಶಕ್ತಿ ಇರುವುದೆಂದೂ ಭಕ್ತನು ಭಾವಿಸುತ್ತಾನೆ, ಸಿಪಾಯಿಯನ್ನು ಕವಚವು ರಕ್ಷಿಸುವಂತೆ ಈ ಮಂತ್ರಗಳೂ ರಕ್ಷಿಸುತ್ತವೆಯೆಂದು ನಂಬಿಕೆಯಿದೆ. ಜೈನಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಕವಚ ಗ್ರಂಥಗಳು ಕೆಲವಿವೆ. ಶಿವಕೋಟಿಯಿಂದ ಪ್ರಾಕೃತಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾದ 'ಭಗವತೀ ಆರಾಧನಾ' ಎಂಬ ಗ್ರಂಥದ (೧೫೪೯-೧೬೮೨ ವರೆಗಿರುವ) ಗಾಹೆಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಕವಚವೆಂಬ ಹೆಸರೇ ಇದೆ. ಕನ್ನಡ ಕಥೆಗಳ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಗಾಹೆಗಳು ಈ 'ಕವಚ' ವಿಭಾಗದಿಂದ ಉದ್ಧೃತವಾಗಿವೆ. ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯ ಕಥೆಯಾಗಿರುವ ವೃಷಭಸೇನನ ಕಥೆ ಶ್ರೀಚಂದ್ರನ ಅಪಭ್ರಂಶ ಕಥಾಕೋಶದಲ್ಲೂ ಇದೆ. ಇದು ಮುಗಿದಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿ 'ಕವಚಾಹಿಯಾರೋಯಂ' (ಕವಚಾಧಿಕಾರೋಯಂ) ಎಂದು ಬರೆದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ 'ವಡ್ಡಾರಾಧನೆಯ ಕವಚವು' ಎಂಬುದು 'ಭಗವತೀ ಆರಾಧನಾ' ಗ್ರಂಥವನ್ನೇ ನಿರ್ದೇಶಿಸುತ್ತದೆ. 'ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ' ಎಂಬುದು ಆ ಗ್ರಂಥದ ಮತ್ತೊಂದು ಹೆಸರೇ ಹೊರತು ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥದ ಹೆಸರಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಶಿವಕೋಟಿ ಆ ಪ್ರಾಕೃತ ಗ್ರಂಥದ ಕರ್ತನೇ ಹೊರತು ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥದ ಕರ್ತನ ಹೆಸರಲ್ಲ. ಈ ಕಥೆಗಳನ್ನು ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದು; ಅವುಗಳ ಕರ್ತೃ ಯಾರೋ ನಮಗೆ ತಿಳಿಯದು''—ಎಂಬ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.[6]

ಇದರಂತೆ ಈ ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ರಚಿಸಿದಾತನು ಯಾವ ಹೆಸರನ್ನೂ ಇಡಲಿಲ್ಲವೆಂದೂ,

---

5 "The title *Vaddaradhane* for these stories has come to stay; it has been made sufficiently popular by their editor as well as, by subsequent writers; and without any hesitation the writers of the Moodabidri and Kolhapur MSS use the title for their copies. To be more accurate there is no evidence to say what name the author of the Kannada work gave to his collection of these nineteen stories; in my opinion this name has not come down to us." (*Brhatkathakosa*, Intro., p 67-68).

6 To conclude, we call these stories by the name *Vaddaradhane*, but we do not know who the author was (Ibid., p. 69)

ಬೇಕಾದರೆ 'ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ'ಯೆಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯಬಹುದೆಂದೂ ಹೇಳಿದಹಾಗಾಯಿತು. ಕೊಲ್ಹಾಪುರದ ಪ್ರತಿಯ ಮರದ ಪಟ್ಟಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಬರೆದಿರುವ 'ಉಪಸರ್ಗ ಕೇವಲಿಗಳ ಕಥೆ' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಕರೆಯಲೂಬಹುದು. 'ಪುಣ್ಯಾಸ್ರವ ಕಥಾಕೋಶ'ವೆಂಬ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವ ರಾಮಚಂದ್ರ ಮುಮುಕ್ಷು[7] ಆ ಗ್ರಂಥದ ಶ್ರೇಣಿಕನ ಕಥೆಯ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ''ಭ್ರಾಜಿಷ್ಣ್ವಾರಾಧನಾಶಾಸ್ತ್ರೇ ಕರ್ನಾಟಟೀಕಾ ಕಥಿತ ಕ್ರಮೇಣೋಲ್ಲೇಖ ಮಾತ್ರಂ ಕಥಿತೇಯಂ ಕಥಾ'' ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಕರ್ನಾಟ ಟೀಕೆ ಪ್ರಕೃತ ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥವೇ; ಏಕೆಂದರೆ ಇಂಥ ಗ್ರಂಥ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬೇರೊಂದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು 'ಆರಾಧನಾಶಾಸ್ತ್ರ ಕರ್ನಾಟಟೀಕಾ' ಎಂದು ಬೇಕಾದರೂ ಕರೆಯಬಹುದು. ಈ ವಿಷಯ ಹಾಗಿರಲಿ, ಈ ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಬರೆದವನು ತಾನೇ ಬರೆದ[8] ಪರಿಸಮಾಪ್ತಿವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಗ್ರಂಥದ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳದೆ ತನಗಿಂತ ಹಲವು ಶತಮಾನಗಳ ಹಿಂದೆ ರಚಿತವಾಗಿದ್ದ ಪ್ರಾಕೃತ ಗ್ರಂಥದ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಂಭವನೀಯ? ಇದಕ್ಕೆ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಬೇರೆ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಇವೆಯೆ? ಶಿವಕೋಟಿರಚಿತವಾದ ಆ ಪ್ರಾಕೃತ ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ ಆರಾಹಣಾ (= ಆರಾಧನಾ) ಎಂಬ ಹೆಸರಷ್ಟೇ ಇದ್ದಿತು.[9] ಆ ಗ್ರಂಥದ ೨೧೬೪ನೆಯ ಗಾಹೆಯಲ್ಲಿ 'ಆರಾಹಣಾ ಭಗವದೀ ಏವಂ ಭತ್ತೀಏ ವಣ್ಣಿದಾಸಂತೀ'' ಎಂಬ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಭಗವತೀ ಎಂಬ ಹೆಸರು ವಿಶೇಷಣವಾಗಿ ಬಂದಿದೆ.[10] ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೆ ಭಾಷಾಂತರಿಸಿದ ಅಮಿತಗತಿ ''ಆರಾಧನಾ ಭಗವತೀ ಕಥಿತಾ ಸ್ವಶಕ್ತ್ಯಾ'' ಎಂದು ಭಗವತೀ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಶೇಷಣವಾಗಿಯೇ ಬಳಸಿದ್ದಾನೆ.[11] ಕಾಲಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಆ ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ 'ಭಗವತೀ ಆರಾಧನಾ' (= ಭಗವತ್ಯಾರಾಧನಾ) ಎಂದು ಹೆಸರಾಗಲು ಇದು ಕಾರಣವಿರಬಹುದು. ಇದೇ ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ 'ಮೂಲಾರಾಧನಾ' ಎಂಬ ನಾಮಾಂತರವೂ ಉಂಟಾಯಿತು. ಆಶಾಧರನು (೧೩ನೆಯ ಶತಮಾನ) ಈ ಗ್ರಂಥದ ಮೇಲೆ ಬರೆದಿರುವ ತನ್ನ ಟೀಕೆಯನ್ನು 'ಮೂಲಾರಾಧನ ದರ್ಪಣ'ವೆಂದು ಹೆಸರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಆಧಾರಗಳಿಂದ ಶಿವಕೋಟಿ ಬರೆದ ಆ ಪ್ರಾಕೃತ ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ ಆರಾಧನಾ, ಭಗವತೀ ಆರಾಧನಾ, ಮೂಲಾರಾಧನಾ ಎಂಬ ನಾಮಾಂತರಗಳಿದ್ದುವೆಂದು ಸುವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ; ಇವುಗಳನ್ನು ಡಾ. ಉಪಾಧ್ಯೆ ಅವರೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.[12] ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ (ವಡ್ಡಾರಾಧಣಂ), ಬೃಹದಾರಾಧನಾ ಎಂಬ ಇತರ ನಾಮಾಂತರಗಳೂ ಈ ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ ಇದ್ದುವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಆಧಾರಗಳನ್ನು ಅವರು ತೋರಿಸಿಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಾಗಲಿ ಪ್ರಾಕೃತದಲ್ಲಾಗಲಿ ಈ ಹೆಸರುಗಳು ಆ ಗ್ರಂಥದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿದ್ದುವೆಂಬುದನ್ನು ವಿಶದಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಾಂತ್ಯ ಗದ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇರುವ 'ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ' ಎಂಬುದನ್ನಷ್ಟನ್ನೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದು 'ಭಗವತೀ ಆರಾಧನಾ'ದ ಇನ್ನೊಂದು ಹೆಸರೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸಂಗತವಾಗಲಾರದು. ಈ ಎರಡು ಶಂಕೆಗಳು ಪರಿಹಾರವಾಗುವವರೆಗೆ ಈ ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ ಕವಿ ಇಟ್ಟ ಹೆಸರು 'ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ' ಎಂದೇ ಗ್ರಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

---

7 ಇವನು ಕುಂದಕುಂದಾನ್ವಯದ ಕೇಶವನಂದಿದೇವ ಯತಿಪತಿಯ ಶಿಷ್ಯನು. ಇವನ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ೧೩೩೧ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ನಾಗರಾಜನು ಕನ್ನಡಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಇವನು ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದನೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

8 ಇದನ್ನು ಡಾ. ಉಪಾಧ್ಯೆಯವರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ.

9 ''ಆರಾಹಣಾ ಸಿವಜ್ಜೇಣ ಪಾಣಿದಲಭೋಇಣಾರಇದಾ'' (ಗಾಹೆ ೨೧೬೨).

10 ಜೈನಸಾಹಿತ್ಯ ಔರ್ ಇತಿಹಾಸ್: ೨೩.

11 ಅಮಿತಗತಿ ಅನೇಕ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ 'ಧರ್ಮಪರೀಕ್ಷೆ'ಯನ್ನು ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೦೧೪ರಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದನು. (ಅದೇ, ೬೨)

12 *Ibid.*, p. 62.

ಕರ್ತೃತ್ವ ವಿಚಾರ

"ಈ ಪೇೞ್ದ ಪತ್ತೊಂ[ಬತ್ತು ಕಥೆಗ[ಳಂ] ಶಿವಕೋಟ್ಯಾಚಾರ್ಯರ್ ಪೇೞ್ದ[ರ್]" ಎಂಬ ಗ್ರಂಥಪರಿಸಮಾಪ್ತಿ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿರುವ 'ಶಿವಕೋಟ್ಯಾಚಾರ್ಯ' ಎಂಬ ಹೆಸರು ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಕರ್ತನ ಹೆಸರಲ್ಲವೆಂದೂ ಪ್ರಾಕೃತ ಗ್ರಂಥವಾದ 'ಭಗವತೀ ಆರಾಧನಾ' ಎಂಬುದನ್ನು ರಚಿಸಿದ ಶಿವಾರ್ಯ ಅಥವಾ ಶಿವಕೋಟಿಯನ್ನು ಅದು ನಿರ್ದೇಶಿಸುವುದೆಂದೂ ಡಾ. ಉಪಾಧ್ಯೆಯವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವೆಂದು ಹಿಂದೆಯೇ ಹೇಳಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಹೇಳಿದಾತನು 'ರೇವಾಕೋಟ್ಯಾಚಾರ್ಯ'ನೆಂಬ ಪಾಠಕರ ಮತ್ತು ಅವರನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದ ಕನ್ನಡ ಕವಿಚರಿತಕಾರರಾದ ರಾ. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಈಚೆಗೆ ಪ್ರತ್ಯಂತರಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆತಿರುವ ಆಧಾರಗಳಿಂದ ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದೂ ಕನ್ನಡ ಕವಿಯ ಹೆಸರು 'ಶಿವಕೋಟ್ಯಾಚಾರ್ಯ'ನೆಂದೂ ಡಾ. ಉಪಾಧ್ಯೆ ಅವರೇ ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುವುದರಿಂದ[13] ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಡಾ. ಉಪಾಧ್ಯೆ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾವನೋ ಕನ್ನಡ ಕವಿ ತನ್ನ ಗ್ರಂಥದ ಪರಿಸಮಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕರ್ತೃತ್ವ ಸೂಚಕವಾಗಿ ತನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳದೆ ತನಗಿಂತ ಹಲವು ಶತಮಾನಗಳ ಹಿಂದೆ ಆಗಿಹೋದ ಪ್ರಾಕೃತ ಕವಿಯೊಬ್ಬನ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿರುವನೆಂದು ನಂಬುವುದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ಅವನು ತನ್ನ ಕೃತಿಯ ಕರ್ತೃತ್ವವನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಕನ್ನಡ ಕವಿಗೆ ಆರೋಪಿಸಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಒಂದು ವೇಳೆ ನಂಬ ಬಹುದಾಗಿತ್ತೋ ಏನೋ! ಯಾರೋ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ 'ಶ್ರುತಬೋಧ'ವೆಂಬ ಛಂದೋಗ್ರಂಥವನ್ನು ಬರೆದು ಸಂಸ್ಕೃತ ಕವಿಯೇ ಆಗಿರುವ ಕಾಳಿದಾಸನಿಗೆ ಆರೋಪಿಸುವುದು ನಂಬಿಕೆಗೆ ಅಯೋಗ್ಯವೆಂದು ಯಾರೂ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿಲ್ಲದೆ ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥವೊಂದರ ಕರ್ತೃತ್ವವನ್ನು ಅದೇ ಕಾಳಿದಾಸನಿಗೆ ಆರೋಪಿಸಿದರೆ ಅದು ಅಪನಂಬಿಕೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ಪರಿಹಾಸಕ್ಕೂ ಎಡೆಕೊಡುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಡಾ. ಉಪಾಧ್ಯೆಯವರು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಬಲವಾದ ಇತರ ಆಧಾರಗಳನ್ನು ಕಾಣಿಸಬೇಕಾದ ಆವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥದ ಶಿವಕೋಟಿ ಆ ಪ್ರಾಕೃತ ಗ್ರಂಥದ ಶಿವಕೋಟಿಯೇ ಏಕಾಗಬೇಕು? ಒಂದೇ ಹೆಸರಿನ ಹಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಇರಬಾರದೇಕೆ? ಸುದೀರ್ಘವೂ, ಸುವಿಸ್ತಾರವೂ ಆಗಿರುವ ಜೈನಸಾಹಿತ್ಯದ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಶಿವಕೋಟಿ ನಾಮಕರಣದ ಹಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಇದ್ದಿರಬಹುದು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪ್ರಕೃತ ವಿಷಯವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು ಮೇಲು. ಇದುವರೆಗೆ ತಿಳಿಯಬಂದಿರುವ ಶಿವಕೋಟಿನಾಮಕ ಗ್ರಂಥಕರ್ತರನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಕಾಣಿಸಿದೆ.

(೧) ಭಗವತೀ ಆರಾಧನಾ ಅಥವಾ ಮೂಲಾರಾಧನಾ ಎಂಬ ಆರಾಧನಾ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಜೈನ ಶೌರಸೇನೀ ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಶಿವಾರ್ಯನೆಂಬಾತನು ರಚಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ 'ಮೂಲಾ ರಾಧನ ದರ್ಪಣ'ವೆಂಬ ಟೀಕೆಯನ್ನು ಬರೆದ ಆಶಾಧರನು 'ಶಿವಜ್ಜೇಣ ಶಿವಕೋಟ್ಯಾಚಾರ್ಯೇಣ' ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದಲೂ, 'ಭಗವಾನ್ ಶಿವಕೋಟ್ಯಾಚಾರ್ಯವರ್ಯಃ' ಎಂಬ ಆತನ ಮಾತಿ ನಿಂದಲೂ ಶಿವಾರ್ಯ, ಶಿವಕೋಟಿ—ಇವೆರಡೂ ಒಬ್ಬನೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹೆಸರುಗಳೆಂದು ಹೇಳ ಬಹುದು. ಇವನು ಆರ್ಯಜಿನನಂದಿಗಣಿ, ಸರ್ವಗುಪ್ತಗಣಿ, ಆರ್ಯಮಿತ್ರನಂದಿ—ಇವರ ಪಾದಮೂಲ ದಲ್ಲಿ ಮೂಲಸೂತ್ರಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಓದಿ ಕಲಿತನು. ತನ್ನನ್ನು 'ಪಾಣಿದಲಭೋಇ' ಎಂದರೆ ಹಸ್ತತಲ ಭೋಜನ ವ್ರತವನ್ನುಳ್ಳವನು ಎಂದು ಕರೆದುಕೊಂಡಿರುವನು. ಪೂರ್ವಾಚಾರ್ಯರ ರಚನೆ ಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಇವನು ತನ್ನ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ರಚಿಸಿದನು. ಇವನ ವಿಷಯವಾಗಿ ಬೇರೆ ಯಾವ ಸಂಗತಿಗಳೂ ಇವನ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಭಗವಜ್ಜಿನಸೇನಾಚಾರ್ಯರು ತಮ್ಮ 'ಆದಿಪುರಾಣ'ದ

ಶೀತೀಭೂತಂ ಜಗದ್ಯಸ್ಯ ವಾಚಾಽಽರಾಧ್ಯ ಚತುಷ್ಟಯಂ
ಮೋಕ್ಷಮಾರ್ಗಂ ಸಪಾಯನ್ನಃ ಶಿವಕೋಟಿ ಮುನೀಶ್ವರಃ ॥ 1–49

---

13 *Brhatkathakosa*, p: 69.

ಎಂಬ ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಈತನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೧ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಅಂತ್ಯಾರ್ಧದಲ್ಲಿದ್ದ ಶ್ರೀಚಂದ್ರನು ತನ್ನ ಅಪಭ್ರಂಶ 'ಕಥಾಕೋಶ'ದ

> ಸಿವಕೋಡಿ ಮುಣಿಂದಂ ಜೇಮ ಜವಿ
> ತಹಕೋಸು ಕಹಿಉ ಪಂಚಮ ಸಮಏ ॥

ಎಂಬ ಪಂಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಶಿವಕೋಟಿಯನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿ ಅವನಿಂದ ಕಥಾಕೋಶವು ಕಥಿತವಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ.[14] ಶಿವಕೋಟಿಯ ಕಾಲದೇಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಸಂಗತಿಗಳೂ ತಿಳಿದುಬಂದಿಲ್ಲ. ಕ್ರಿ.ಶ. ಒಂದನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಈತನಿದ್ದಿರಬೇಕೆಂದು ವಿದ್ವಾಂಸರ ಊಹೆ.[15] ಇವನು ಭರತ ಖಂಡದ ಉತ್ತರಭಾಗಕ್ಕೆ ಬಹುಶಃ ಮಧುರಾನಗರದ ಪ್ರಾಂತಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವನಿದ್ದಿರಬಹುದು.[16] ಇವನ ಗ್ರಂಥ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪ್ರಾಕೃತಗಳಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಜೈನ ಕಥಾಕೋಶಗಳಿಗೂ ಮೂಲಾಧಾರವೆಂದು ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ.[17] ಇದರ ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳೂ ವಿವರಣೆಗಳೂ ರಚಿತವಾಗಿವೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಲಭ್ಯವಾಗಿರುವ ಟೀಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಪರಾಜಿತ ಸೂರಿಯ (ಕ್ರಿ.ಶ. ಸು. ೭೦೦) 'ವಿಜಯೋದಯಾ' ಎಂಬ ಸಂಸ್ಕೃತ ಟೀಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನ. ಇದಕ್ಕೂ ಹಿಂದೆ ಹಲವು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳಿದ್ದುವೆಂದು ಈ ಟೀಕೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಹೇಳಿದೆ.

(೨) ಸ್ವಾಮಿ ಸಮಂತಭದ್ರಾಚಾರ್ಯರ ಶಿಷ್ಯನಾಗಿದ್ದ ಶಿವಕೋಟಿ ಮಹಾರಾಜನ ವಿಷಯವಾಗಿ ಕೆಲವು ಕಥೆಗಳು ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿವೆ. (೧) ದೇವಚಂದ್ರನ (ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೮೩೮) ಕನ್ನಡ ರಾಜಾವಳೀ ಕಥೆಯ ಪ್ರಕಾರ: ಶಿವಕೋಟಿ ಮಹಾರಾಜನು ತನ್ನ ತಮ್ಮ ಶಿವಾಯನ ಸಮೇತವಾಗಿ ಕಾಂಚೀ ಪುರಿಯಲ್ಲಿ ಆಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಇವನು ಶಿವಭಕ್ತನಾಗಿದ್ದು ಭೀಮಲಿಂಗವನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಆ ದೇವರಿಗೆ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಹನ್ನೆರಡು ಖಂಡುಗದಕ್ಕಿಯೋಗರದ ನೈವೇದ್ಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಹೀಗಿರಲು ಮಣುವಕ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಸಮಂತಭದ್ರಾಚಾರ್ಯರೆಂಬ ಯತಿಪತಿಗಳು ಭಸ್ಮಕ ರೋಗದಿಂದ ಪೀಡಿತರಾಗಿ ಗುರುಗಳನುಮತದಂತೆ ಅದರ ಉಪಶಮನಾರ್ಥವಾಗಿ ಕಾಂಚೀಪುರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಶಿವಕೋಟಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಭೀಮಲಿಂಗದ ನೈವೇದ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲ ತಾವೊಬ್ಬರೆ ತಿಂದು ಆ ಲಿಂಗದ ಎಡೆಯಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರಪ್ರಭಜಿನಮೂರ್ತಿ ಆವಿರ್ಭಾವವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು. ಇದನ್ನು ಕಂಡ ಶಿವ ಕೋಟಿ ತನ್ನ ತಮ್ಮನೊಡನೆ ಜೈನದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದನು. ಇವನು ರತ್ನಮಾಲಾದಿ ಅನೇಕ ಶಾಸ್ತ್ರಪ್ರವರ್ತಕನಾದನು. (೨) ಪ್ರಭಾಚಂದ್ರನ ಆರಾಧನಾ ಕಥಾಕೋಶ (೧೦ನೆಯ ಶತಮಾನ) ಮತ್ತು ಬ್ರಹ್ಮನೇಮಿದತ್ತನ ಕಥಾಕೋಶದ (೧೬ನೆಯ ಶತಮಾನ) ಪ್ರಕಾರ: ಶಿವಕೋಟಿ ಕಾಶೀ ನಗರಕ್ಕೆ ರಾಜನಾಗಿದ್ದನು. ಕಾಂಚೀನಗರ ನಿವಾಸಿಯಾಗಿದ್ದ ಸಮಂತಭದ್ರನು ಉದರವ್ಯಾಧಿ ಪೀಡಿತನಾಗಿ ಕಾಂಚಿಯಿಂದ ಹೊರಟು ಪೌಂಡ್ರಪುರ ದಶಪುರಗಳಿಗೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿಂದ ಕಾಶಿಗೆ ಹೋದನು. ಇಲ್ಲಿನ ಶಿವಲಿಂಗದೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಶ್ವನಾಥಜಿನಬಿಂಬವನ್ನು ಮೂಡಿಸುವ ಪವಾಡವನ್ನು ಅವನು ಮಾಡಿದನು. ಶಿವಕೋಟಿಗೆ ಜೈನದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು. (೩) ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳ ೧೦೫ನೆಯ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ (ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೩೯೮) ಸಮಂತಭದ್ರನ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತ ಅವನ ಶಿಷ್ಯ ಶಿವಕೋಟಿಸೂರಿ ತಪಸ್ವಿಯಾಗಿದ್ದು ತತ್ತ್ವಾರ್ಥಸೂತ್ರವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದನೆಂದು ಹೇಳಿದೆ.[18] (೪)

---

[14] *Brhatkathakosa*, Intro., p. 59. ಇಲ್ಲಿ ಶಿವಕೋಟಿಯ ಗ್ರಂಥದ ಹೆಸರನ್ನು ಭಗವತೀ ಆರಾಧನಾ ಎಂದು ಹೇಳದೆ ಕಹಕೋಸು (ಕಥಾಕೋಶ) ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ಗಮನಾರ್ಹ.

[15] Jyoti Prasad Jain, *The Jaina Sources of the History of Ancient India*, p. 131.

[16] ಅದೇ, 130.

[17] ಅದೇ, 128.

[18] ತಸ್ಯೈವ ಶಿಷ್ಯಃ ಶಿವಕೋಟಿಸೂರಿಸ್ತಪೋಲತಾಲಂಬನ ದೇಹಯಷ್ಟಿಃ । ಸಂಸಾರವಾರಾಕರ ಪೋತಮೇತತ್ತತ್ತ್ವಾರ್ಥಸೂತ್ರಂ ತದಲಂಚಕಾರ ॥

ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ನಗರದ ೩೫ನೆಯ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ (ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೦೭೭) "ಕಲಿಕಾಲಗಣಧರರುಂ ಶಾಸ್ತ್ರಕರ್ತೃಗಳುಮೆನಿಸಿರ್ದ ಸಮಂತಭದ್ರಸ್ವಾಮಿಗಳವರ ಶಿಷ್ಯ ಸನ್ತಾನಂ ಶಿವಕೋಟ್ಯಾಚಾರ್ಯರವರಿಂ ವರದತ್ತಾಚಾರ್ಯರ್" ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. (೫) ಹಸ್ತಿಮಲ್ಲನ (ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೨೯೦) 'ವಿಕ್ರಾಂತ ಕೌರವ'ವೆಂಬ ನಾಟಕದ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಂತಭದ್ರ, ಶಿವಕೋಟಿ, ಶಿವಾಯನ, ವೀರಸೇನ, ಜಿನಸೇನ, ಗುಣಭದ್ರ—ಇವರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದೆ. ಸಮಂತಭದ್ರನ ಶಿಷ್ಯರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯವಿದೆ:

> ಶಿಷ್ಯಾಸ್ತದೀಯೌ ಶಿವಕೋಟಿ ನಾಮಾ
> ಶಿವಾಯನಃ ಶಾಸ್ತ್ರವಿದಾಂ ವರೇಣ್ಯೌ।
> ಕೃತ್ಸ್ನಂ ಶ್ರುತಂ ಶ್ರೀಗುಣಪಾದಮೂಲೇ
> ಹ್ಯಧೀತವಂತೌ ಭವತಃ ಕೃತಾರ್ಥೌ॥

(೬) ಕನ್ನಡ ಕವಿ ಗುಣವರ್ಮನ (ಕ್ರಿ.ಶ. ಸು. ೧೨೩೫) 'ಪುಷ್ಪದಂತಪುರಾಣ'ದಲ್ಲಿ ಸಮಂತಭದ್ರ ಸ್ತುತಿರೂಪವಾದ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯವಿದೆ:

> ಬಿತ್ತರವಾಗಿ ಸೂತಗತಿಯಿಂ ಮಿಗೆ ಪೇಣ್ದ ಗಂಧಹಸ್ತಿ ತೊಂ
> ಬತ್ತಱು ಸಾಸಿರಕ್ಕೆ ಶಿವಕೋಟಿಯ ಕೋಟಿ ವಿಪಕ್ಷವಿದ್ವದು
> ನ್ಮತ್ತ ಮತಂಗಜಂ ಮದಂ ಬಿಜಿತು ಕೈಯೆಡೆಗೊಟ್ಟುದೆನಲ್ಕೆ ಪೇೞ್ವುದೇಂ
> ಮತ್ತೆ ಸಮಂತಭದ್ರಮುನಿರಾಜನುದಾತ್ತ ಜಯಪ್ರಶಸ್ತಿಯಂ॥ ೧–೨೨

ಸಮಂತಭದ್ರನು ಉಮಾಸ್ವಾತಿಕೃತ ತತ್ತ್ವಾರ್ಥಸೂತ್ರಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನರೂಪವಾಗಿ ೯೬೦೦೦ ಗ್ರಂಥ ಪರಿಮಿತಿಯುಳ್ಳ ಗಂಧಹಸ್ತಿ ಮಹಾಭಾಷ್ಯವನ್ನು ಬರೆದನೆಂದೂ, ಅದನ್ನು ನೋಡಿದ ವಿಪಕ್ಷ ವಿದ್ವಜ್ಜನರು, ಶಿವಕೋಟಿಯು ಕಡೆಯುವರು, ಗರ್ವವನ್ನು ಉಡುಗಿಸಿಕೊಂಡರೆಂದೂ ಇದರಿಂದ ಹೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅನಂತರ ಶಿವಕೋಟಿಗೆ ಸಮಂತಭದ್ರ ಶಿಷ್ಯತ್ವವು ಸಂಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿರಬಹುದು. (೭) ಇಂದ್ರನಂದಿಯ 'ನೀತಿಸಾರ'ದ ೬೯ನೆಯ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಮಂತಭದ್ರ, ಶ್ರೀಕುಂಭ, ಶಿವಕೋಟಿ, ಶಿವಾಯನ, ವಿಷ್ಣುಸೇನ, ಗುಣಭದ್ರ—ಇವರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದೆ. ಸಮಂತಭದ್ರನಿಗೂ ಶಿವಕೋಟಿಗೂ ಗುರುಶಿಷ್ಯಸಂಬಂಧವಿದ್ದಂತೆ ಇದರಿಂದ ತಿಳಿದುಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ೭ ಉಲ್ಲೇಖಗಳಿಂದ ಶಿವಕೋಟಿಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ತಿಳಿದುಬರುವ ಸಂಗತಿಗಳು—ಇವನು ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿಯೋ ಕಂಚಿಯಲ್ಲಿಯೋ ರಾಜನಾಗಿದ್ದ; ಇವನಿಗೆ ಸಮಂತಭದ್ರಾಚಾರ್ಯನ ಪರಿಚಯವಾಯಿತು; ಆ ಆಚಾರ್ಯನಿಗೆ ಇವನು ಶಿಷ್ಯನಾಗಿದ್ದನು ಅಥವಾ ಅವನ ಶಿಷ್ಯಸಂತಾನದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನಾಗಿದ್ದನು; ರತ್ನಮಾಲಾದಿ ಶಾಸ್ತ್ರಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಬರೆದನು. ಮತ್ತು ತತ್ತ್ವಾರ್ಥಸೂತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಗ್ರಂಥವನ್ನು ರಚಿಸಿರಬಹುದು.

ಈ ಶಿವಕೋಟಿಯ ಕಾಲವೂ ತಿಳಿಯದು. ಇವನು ಎಲ್ಲಿ ರಾಜನಾಗಿದ್ದನೋ, ಯಾವ ರಾಜವಂಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದನೋ ಹೇಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವನ ಗುರುವಾಗಿದ್ದ ಸಮಂತಭದ್ರಾಚಾರ್ಯರ ಕಾಲವೂ ಅನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ಕ್ರಿ.ಶ. ೨ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಸಮಂತಭದ್ರರಿದ್ದಿರಬಹುದೆಂದು, ಎಂದರೆ ಸು. ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೨೦–೧೮೫ರ ವರೆಗೆ ಅವನ ಕಾಲವೆಂದು, ಕೆಲ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.[10] ಮೇಲೆ ಹೇಳಿರುವ ಇಬ್ಬರು ಶಿವಕೋಟಿಗಳು ಅಭಿನ್ನರೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಬಹುದು.[20] ಒಂದನೆಯ ಶಿವಕೋಟಿ ತನ್ನ ಗುರುಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಸಮಂತಭದ್ರನ

---

19 *The Jaina Sources of the History of Ancient India*, p. 148.

20 The tendency is to identify the author of *Mularadhana* with this convert of Samanta Bhadra. "*Catalogue of Sanskrit and Prakrit Manuscripts in C. P. and Berar*, p. XIX.

ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಈ ಊಹೆಗೆ ಅವನ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಆಧಾರವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪ್ರಭಾಚಂದ್ರನ ಕಥಾಕೋಶವು ಸಮಂತಭದ್ರನಿಂದ ಜೈನದೀಕ್ಷೆ ವಹಿಸಿದ ಶಿವಕೋಟಿ ಸಕಲಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಕಲಿತು ೮೫೦೦೦ ಪದ್ಯಗಳಿದ್ದ ಆರಾಧನಾ ಎಂಬ ಗ್ರಂಥವನ್ನು, ಲೋಹಾಚಾರ್ಯಕೃತವಾದುದನ್ನು, ೨೫೦೦ ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಮೂಲಾರಾಧನಾ ಎಂಬ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಮಾಡಿದನೆಂದು[21] ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಈ ಕಥೆಗೆ ಬೇರೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಸಮರ್ಥನೆ ದೊರೆತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

(೩) 'ರತ್ನಮಾಲಾ' ಎಂಬೊಂದು ಚಿಕ್ಕ ಸಂಸ್ಕೃತ ಗ್ರಂಥ. ೬೭ (೬೬) ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನುಳ್ಳದ್ದು. ಇದು ಶಿವಕೋಟಿಯಿಂದ ರಚಿತವಾಗಿರುವಂತೆ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಗ್ರಂಥದ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿರುವ "ಇತಿ ಶ್ರೀ ಸಮಂತಭದ್ರಸ್ವಾಮಿ ಶಿಷ್ಯ ಶಿವಕೋಟ್ಯಾಚಾರ್ಯ ವಿರಚಿತಾ ರತ್ನಮಾಲಾ ಸಮಾಪ್ತಾ" ಎಂಬ ಪ್ರಶಸ್ತಿವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಬರೆದ ಶಿವಕೋಟಿ ಸಮಂತಭದ್ರನ ಶಿಷ್ಯನೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಗ್ರಂಥದ ಅಂತ್ಯಶ್ಲೋಕ—

ಯೋ ನಿತ್ಯಂ ಪಠತಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರತ್ನಮಾಲಾಮಿಮಾಂ ಪರಂ।
ಸಶುದ್ಧಭಾವತೋಽನೂನಂ ಶಿವಕೋಟಿತ್ವಮಾಪ್ನುಯಾತ್ ॥

ಇದರಲ್ಲಿ 'ಶುದ್ಧಭಾವತೋ' ಎಂಬುದಕ್ಕೆ 'ಶುದ್ಧಚರಣೋ' ಎಂಬ ಪಾಠಾಂತರವಿದೆ.[22] 'ಶಿವಕೋಟಿತ್ವಂ' ಎಂಬಲ್ಲಿ ಶ್ಲೇಷೆಯಿಂದ ಗ್ರಂಥಕರ್ತನ ನಾಮಸೂಚನೆ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ೨ನೆಯ ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಸೇನ ಗುರುವಿನ ಸ್ಮರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ೪ನೆಯದರಲ್ಲಿ 'ಸ್ವಾಮಿ ಸಮಂತಭದ್ರೋ ಮೇ ಮನಸೇ ಮಾನಸೇಽಸ ಘಃ। ತಿಷ್ಠತಾತ್' ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಜೈನ ಶ್ರಾವಕರ ಆಚಾರವ್ಯವಹಾರಗಳು ಹೇಗಿರಬೇಕೆಂದು ವಿಷಯದ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಬರೆದ ಶಿವಕೋಟಿ ಭಗವತೀ ಆರಾಧನಾ ಕರ್ತೃವಾದ ಶಿವಕೋಟಿಯಲ್ಲ: ಯಾರೋ ಇದನ್ನು ಬರೆದು ಶಿವಕೋಟಿಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿರಬೇಕು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಈ ಶಿವಕೋಟಿಯೇ ಇನ್ನೊಬ್ಬನಿರಬಹುದು. ರತ್ನಮಾಲಾ ಗ್ರಂಥದ ರಚನೆ ತುಂಬಾ ಸಾಧಾರಣ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ರೌಢಿಮೆಯೂ ಇಲ್ಲ; ಈ ಗ್ರಂಥದ ಉಲ್ಲೇಖವನ್ನು ಯಾರೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದರ ಯಾವ ಪದ್ಯವನ್ನೂ ಪ್ರಮಾಣವೆಂದು ಯಾರೂ ಉದಾಹರಿಸಿಲ್ಲ—ಎಂಬ ಪಂಡಿತ ನಾಥೂರಾಮ ಪ್ರೇಮೀ ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತ ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ೨೨ನೆಯ ಪದ್ಯ ಹೀಗಿದೆ:

ಕಲೌಕಾಲೇ ವನೇ ವಾಸೋ ವರ್ಜ್ಯತೇ ಮುನಿಸತ್ತಮೈಃ।
ಸ್ಥೀಯತೇ ಚ ಜಿನಾಗಾರೇ ಗ್ರಾಮಾದಿಸು ವಿಶೇಷತಃ ॥

ಕಲಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜೈನಯತಿಗಳು ವನದಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಡಬೇಕು; ಜಿನಾಲಯಗಳಲ್ಲಾಗಲಿ, ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಾಗಲಿ, ಅವರು ಬರಬೇಕು—ಎಂದು ಇದರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇದು 'ಮೂಲಾರಾಧನೆ'ಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಬರೆದವನು ಆ ಗ್ರಂಥದ ಶಿವಕೋಟಿಯಲ್ಲ'—ಎಂಬ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಅವರು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಾಮಿ ಸಮಂತಭದ್ರಕೃತ ರತ್ನಕರಂಡಕ ಶ್ರಾವಕಾಚಾರದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೂ (೫–೧೪೭) ಇದು ವಿರುದ್ಧವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ರತ್ನಮಾಲೆಯನ್ನು ಬರೆದಾತ ಸಮಂತಭದ್ರಶಿಷ್ಯ ಶಿವಕೋಟಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ರತ್ನಮಾಲೆಯಲ್ಲಿರುವ

---

21 *Brhatkathakosa*, p. 53.

22 ಶ್ರೀ ಸಿ. ಮಹದೇವಪ್ಪ, ಎಂ.ಎ., ಅವರು ನನಗೆ ಕಳಿಸಿದ 'ರತ್ನಮಾಲಾ' ಗ್ರಂಥದ ಒಂದು ಹಸ್ತಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ.

ಸರ್ವಮೇಧ ವಿಧಿರ್ಜೈನಃ ಪ್ರಮಾಣಂ ಲೌಕಿಕಃ ಸತಾಂ।
ಯತ್ರ ನ ವ್ರತಹಾನಿಃ ಸ್ಯಾತ್ಸಂಯುಕ್ತಸ್ಯ ಖಂಡನಂ ॥ ೭೫

ಎಂಬ ಪದ್ಯ ಸ್ವಲ್ಪ ಪಾಠಭೇದಗಳೊಡನೆ ಸೋಮದೇವ ಸೂರಿಯ (ಕ್ರಿ.ಶ. ೯೫೯) 'ಯಶಸ್ತಿಲಕ ಚಂಪು'ವಿನಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವುದರಿಂದ ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಿಂದೆ ರತ್ನಮಾಲೆ ರಚಿತವಾಗಿರಬಹುದು.[23] ನಾಥೂರಾಮ ಪ್ರೇಮಿಾ ಅವರ ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಡಾ. ಉಪಾಧ್ಯೆಯವರೂ ಅನುಮೋದಿಸಿದ್ದಾರೆ.[24] ಈ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ರತ್ನಮಾಲಾ ಕರ್ತೃವಾದ ಶಿವಕೋಟಿ ಬೇರೊಬ್ಬ ಶಿವಕೋಟಿ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇವನ ಗುರುವಾಗಿದ್ದ ಸಮಂತಭದ್ರನು ಕೂಡಾ ಇನ್ನಾರೋ ಸಮಂತಭದ್ರನಾಗಿರಬೇಕು.[25]

ಪೂರ್ವೋಕ್ತರಾದ ಮೂವರು ಶಿವಕೋಟಿಗಳಲ್ಲದೆ ಬರಿ ಕೋಟ್ಯಾಚಾರ್ಯ ಅಥವಾ ಕೋಟ್ಯಾಚಾರ್ಯ ಎಂಬೊಬ್ಬ ಜೈನ ಟೀಕಾಕಾರನಿದ್ದಂತೆ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಇವನು ವಿಶೇಷಾವಶ್ಯಕಭಾಷ್ಯ ಟೀಕೆಯನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ. ಇದರ ಒಂದು ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೦೮೧ರಲ್ಲಿ ಲಿಖಿತವಾಗಿರುವುದು ದೊರೆಯುವುದರಿಂದ[26] ಕೋಟ್ಯಾಚಾರ್ಯನು ಆ ಕಾಲಕ್ಕಿಂತ ಹಿಂದಿದ್ದವನೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಮೊದಲ ಇಬ್ಬರು ಶಿವಕೋಟಿಗಳು ಅತಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಪ್ರಕೃತ ಕನ್ನಡ ವಡ್ಡಾರಾಧನೆಯ ಕರ್ತೃಗಳಲ್ಲವೆಂದು ಬೇರೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಮೂರನೆಯ ಶಿವಕೋಟಿ ಅದರ ಕರ್ತೃವಾಗಿದ್ದಿರಬಹುದಾದ ಸಂಭವವಿದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ವಡ್ಡಾರಾಧನೆಯ ರಚಕನಾದವನು ಬೇರೊಬ್ಬ ಶಿವಕೋಟಿಯಾಗಿದ್ದನೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥದ ಹೆಸರು ವಡ್ಡಾರಾಧನೆಯೆಂದೂ, ಅದನ್ನು ಹೇಳಿದವನು ಒಬ್ಬ ಶಿವಕೋಟಿಯೆಂದೂ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ನಿರ್ಣಯಿಸಬಹುದು. ಖಚಿತವಾದ ನೂತನಾಧಾರಗಳು ದೊರೆಯುವವರೆಗೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶವಿದೆಯೆಂದು ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ಗ್ರಂಥಸಮಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಗದ್ಯವನ್ನು ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳಂತೆ ಭಾವಿಸಿ ಮೊದಲನೆಯದು ಕವಿಯ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳುವುದೆಂದೂ, ಎರಡನೆಯದು ಗ್ರಂಥದ ಹೆಸರನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದೆಂದೂ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಕಾಲ

'ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ' ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾಯಿತೆಂಬ ವಿಷಯವೂ ತುಂಬಾ ತೊಡಕಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ. ಬಾಹ್ಯಾಭ್ಯಂತರ ಪ್ರಮಾಣಗಳನ್ನು ಅಧಿಕರಿಸಿ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯ ವಿಚಾರ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೆಲವರು ವಿದ್ವಾಂಸರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಬೆಳಕನ್ನು ಬೀರಿದ್ದಾರೆ. ಕೆ. ಬಿ. ಪಾಠಕ್ ಅವರು ತೊರೆಗಲ್ಲು ಶಾಸನದ ಕಾಲವಾದ ೧೨೮೮ನ್ನು ಈ ಗ್ರಂಥದ ಕಾಲವಾಗಿ ಭಾವಿಸಿದರು. ಅವರನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಆರ್. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯರು ಇದರ ಕಾಲವನ್ನು ಸು. ೧೧೮೦ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಗ್ರಂಥದ ಮೂರು ಕಥೆಗಳನ್ನು ೧೯೩೧ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಪ್ರಕಟಿಸಿದಾಗ ಅದರ ಪೀಠಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಗ್ರಂಥದ ಕಾಲವು ಕ್ರಿ.ಶ. ಸು. ೯೪೦ ಆಗಿರಬಹುದೆಂದು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಊಹಿಸಬಹುದಾಗಿದೆಯೆಂದು ಕೆಲವು ಆಧಾರಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಬರೆಯಲಾಗಿತ್ತು.[27]

೧. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಂ. ಗೋವಿಂದ ಪೈಗಳು ೧೯೪೦ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ 'ಮೂರು ಉಪನ್ಯಾಸಗಳು' ಎಂಬ ತಮ್ಮ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ 'ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ'ಯ ಕಾಲವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದಾರೆ.

---

23 ಜೈನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಔರ್ ಇತಿಹಾಸ್, ಪು. ೨೮.

24 *Brhatkathakosa*, **Introduction, p. 53**

25 ಆರು ಜನ ಸಮಂತಭದ್ರರು ಇದ್ದಂತೆ ಇದುವರೆಗೆ ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ; ರತ್ನಕರಂಡ ಶ್ರಾವಕಾಚಾರ (ಬೊಂಬಾಯಿ), ಪೀಠಿಕೆ, ೫೮.

26 *Catalogue of Sanskrit and Prakrit Manuscripts, C. P. and Berar*, p. v.

27 ಇದೇ ಗ್ರಂಥ, ೩೩೧-೩೩೩ ನೋಡಿ.

(೧೧೧–೧೨೨). ಅವರ ನಿರ್ಣಯ: "ನನಗಾದರೊ ಕನ್ನಡ ವೊಡ್ಡಾರಾಧಣವು ಕ್ರಿ.ಶ. ೬ನೆಯ ಶತಮಾನಕ್ಕಿಂತ ಈಚೆಯದಲ್ಲವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ." ಇವರು ಆಂತರಿಕ ಪ್ರಮಾಣಗಳನ್ನೇ ವಿಶೇಷ ವಾಗಿ ಅವಲಂಬಿಸಿರುವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ; ಬಾಹ್ಯಪ್ರಮಾಣಗಳ ನೆರವು ಇದ್ದ ಹೊರತು ಇವಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ ಬರಲಾರದು. ರೋಮೀಯ ದೀನಾರ, ಗ್ರೀಕಿನ ದ್ರಮ್ಮ ಎಂಬ ನಾಣ್ಯಗಳ ಹೆಸರುಗಳು, ಕೞ್ವಿಪ್ಪು, ಕಳ್ಳದ, ಕಲ್ಪಿ. ಕಲ್ಪಿಸು, ಬಡ್ಡಿಸು, ಬದುಕು (ಬಾಳು ಎಂಬರ್ಥದಲ್ಲಿ), ಕೆಂದು, ಕೇಳ್ವಿ, ಲುಂದು, ಪತನಾರ್ಥದ ಕಡು, ತೊಡು, ದಂಶನಾರ್ಥದ ಕೊಳ್. ಇಟ್ಟು, ಪೊಟ್ಟು, ಉಳ್ಳ ಎಂಬರ್ಥದ ಒಡೆಯ, ಕರ್ಮಣಾರ್ಥದ ಮುಚ್ಚೆಪಟ್ಟ—ಈ ಮುಂತಾದ ಅವರೇ ತೋರಿಸಿರುವ ಪ್ರಯೋಗಗಳು ಪ್ರಾಚೀನವಾಗಿದ್ದರೂ ಅಪೂರ್ವವಾಗಿದ್ದರೂ ಇವುಗಳ ಆಧಾರದಿಂದಲೇ ಕಾಲನಿರ್ಣಯ ಸಾಧ್ಯ ವಾಗಲಾರದು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದರ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ಇವು ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗ ತಲೆ ದೋರಿದುವು. ಯಾವಾಗ ಇಲ್ಲವಾದುವು ಎಂಬ ಕಾಲಾವಧಿಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಗ್ರಂಥ ಯಾವಾಗಲೋ ರಚಿತವಾಗಿರಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಲು ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ; ಅಲ್ಲದೆ ಹಳೆಯ ನುಡಿಗಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರವೀಣನಾಗಿದ್ದ ಅರ್ವಾಚೀನ ಕವಿಯೊಬ್ಬ ಇಂಥ ಪ್ರಯೋಗ ಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಸಂಭವವೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಆ ಅವಧಿ ಅನೇಕ ಶತಮಾನಗಳಷ್ಟು ಕಾಲವನ್ನು ಹೊಂದಿರಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಒನ್, ಒಳ್. ಒರ್ ಮುಂತಾದ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಹಲ್ಮಿಡಿ ಶಾಸನದ ಕಾಲದಿಂದ (ಕ್ರಿ.ಶ. ೪೫೦) ಹಿಡಿದು ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗದ (೮೫೦) ಕಾಲದವರೆಗೂ ಇದ್ದದ್ದೂ. ಅವುಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಅನ್, ಅಳ್. ಅರ್ ಮುಂತಾದ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಪ್ರಯೋಗ ದಲ್ಲಿದ್ದದ್ದೂ. ಕ್ರಮೇಣ ಒಕಾರಾದಿ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತ ಬಂದು ಅಕಾರಾದಿ ಪ್ರತ್ಯಯ ಗಳಿಗೆ ಎಡೆಕೊಟ್ಟು ಭಾಷೆಯಿಂದ ನಷ್ಟವಾದದ್ದೂ ಶಾಸನಗಳ ಅವಲೋಕನದಿಂದ ಖಚಿತಪಡು ತ್ತದೆ. ಪೈ ಅವರು ಕಾಣಿಸಿರುವ ಎಲ್ಲ ಅಪೂರ್ವ ಪ್ರಯೋಗಗಳೂ ಈಚಿನ ಕಾಲದ ಹಳಗನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲೂ, ಶಾಸನಗಳಲ್ಲೂ ಕ್ವಚಿತ್ತಾಗಿಯಾದರೂ ದೊರೆಯುತ್ತವೆಂದು ತೋರಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಹೇಳಿರುವ ಈ ಆಂತರಿಕ ಪ್ರಮಾಣಗಳಿಂದ ವಡ್ಡಾರಾಧನೆಯ ರಚನೆಯ ಕಾಲವನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುವುದಾಗಲಾರದು. "ವೊಡ್ಡಾರಾಧಣವು ಕ್ರಿ.ಶ. ೬ನೆಯ ಶತಮಾನಕ್ಕಿಂತ ಈಚೆಯದಲ್ಲವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ"—ಎಂಬ ಅವರ ಮಾತು ಬರಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿಯೇ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

೨. ಶಿವಕೋಟಿಯ ವೊಡ್ಡಾರಾಧನೆಯು ಪ್ರಾಯಶಃ ಏಳನೆಯ ಶತಮಾನಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ರಚನೆ ಯೆಂದು ಡಾ. ಎಸ್. ಶ್ರೀಕಂಠಶಾಸ್ತ್ರಿ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.[28] ಇದಕ್ಕೆ ಅವರು ಯಾವ ಆಧಾರ ವನ್ನೂ ತೋರಿಸಿಲ್ಲ.

೩. ವಡ್ಡಾರಾಧನೆಯ ರಚನಾಕಾಲವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದರಲ್ಲಿ ಡಾ. ಆ. ನೇ. ಉಪಾಧ್ಯೆ ಅವರು ಮಾಡಿರುವ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ಬಹು ಸಾರವತ್ತಾಗಿವೆ. ಅವರು ಮೊದಲು ಬಾಹ್ಯಪ್ರಮಾಣ ಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿ, ಆಮೇಲೆ ಆಂತರಿಕ ಪ್ರಮಾಣಗಳ ನೆರವನ್ನು ಪಡೆದು ತಮ್ಮ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ವಡ್ಡಾರಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಾಕೃತ, ಸಂಸ್ಕೃತ. ಕನ್ನಡ ಪದಗಳು ಅನುವಾದಿತ ವಾಗಿರುವುದು ವಿದಿತವಾಗಿರುವ ಅಂಶವಷ್ಟೆ. ಕೆಲವು ಪ್ರಾಕೃತ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದ್ಯಗಳಿಗೆ ಡಾ. ಉಪಾಧ್ಯೆಯವರು ಆಕರಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡದ ಪದ್ಯಗಳು ಅನುವಾದಿತವೋ, ಆ ಗ್ರಂಥದ ಕವಿಕೃತವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುವುದಾಗದಿರುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಕೃತ ನೋಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಪ್ರಾಕೃತ, ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದ್ಯಗಳ ಆಕರಗಳು ಹೀಗಿವೆ:

೧. ಹತ್ತೊಂಬತ್ತು ಕಥೆಗಳ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಗಾಹೆಗಳು. (ಘ.ಜ) ಪ್ರತಿಗಳ ಅಂತ್ಯ ದಲ್ಲಿರುವ ೩ ಗಾಹೆಗಳು, ಜಹಜಹ ಭುಂಜಇ...ಎಂಬ ಗಾಹೆ (ವಡ್ಡಾ. ೧೪೩)—ಇವು ಶಿವಕೋಟಿಯ 'ಭಗವತೀ ಆರಾಧನಾ'ದಲ್ಲಿವೆ; ಕಾಲ ಕ್ರಿ.ಶ. ೧ನೆಯ ಶತಮಾನ.

---

[28] *Sources of Karnataka History*, p. xx.

೨. ಕೊಲ್ಹಾಪುರ ಪ್ರತಿಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮೂರು ಗಾಹೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯದು 'ಪಂಚಾಸ್ತಿಕಾಯ'ದಿಂದಲೂ, ಎರಡನೆಯದು 'ಪ್ರವಚನಸಾರ'ದಿಂದಲೂ ಉದ್ಧೃತವಾಗಿವೆ. ಈ ಗ್ರಂಥಗಳ ಕರ್ತೃ ಕುಂದಕುಂದಾಚಾರ್ಯ. ಕಾಲ ಸು. ೧ನೆಯ ಶತಮಾನ.

೩. "ಖಮ್ಮಾಮಿ ಸಬ್ಬ ಜೀವಾಣಂ..." ಎಂಬ ಗಾಹೆ—'ವಟ್ಟಕೇರಸ್ವಾಮಿಯ ಮೂಲಾಚಾರ'ದಲ್ಲೂ ಮತ್ತು 'ಪ್ರತಿಕ್ರಮಣ'ದಲ್ಲೂ ಇದೆ. (ಪು. ೯ ಭಾವನಗರದ ಮುದ್ರಣ. ಸಂವತ್ ೧೯೦೪) ಕಾಲ ಸು. ೧ನೆಯ ಶತಮಾನ.

೪. "ಯದ್ಯಪಿ ನಿಷೇವ್ಯಮಾಣಾ..." (ಪು. ೧೦೭) ಉಮಾಸ್ವಾತಿಯ 'ಪ್ರಶಮರತಿ ಪ್ರಕರಣ'ದಲ್ಲಿದೆ. ಕಾಲ ೧ನೆಯ ಶತಮಾನ.

೫. "ನಮಃಶ್ರೀ ವರ್ಧಮಾನಾಯ ." ಎಂಬ ಗ್ರಂಥಾದಿಯ ಪದ್ಯ—ಸಮಂತಭದ್ರನ ರತ್ನಕರಂಡಕ ಶ್ರಾವಕಾಚಾರದಲ್ಲಿದೆ. ಕಾಲ ೨ನೆಯ ಶತಮಾನ.

೬. "ಯೇಷಾಂ ನ ವಿದ್ಯಾ......" "ಯಾವತ್ ಸ್ವಸ್ಥಮಿದಂ..." "ತೃಷ್ಣಾಂ ಛಿಂದಿ........."	ಭರ್ತೃಹರಿಯ ನೀತಿವೈರಾಗ್ಯ ಶತಕಗಳು ಕಾಲ ಅನಿರ್ದಿಷ್ಟ

೭. "ಭಿಜ್ಜಉ ಭಿಜ್ಜಉ .." ಎಂಬ ಗಾಹೆ (ವಡ್ಡಾ. ೪೮) ಜೋಇಂದುವಿನ 'ಪರಮಾತ್ಮಪ್ರಕಾಶ'ದಲ್ಲಿದೆ. ಕ್ರಿ.ಶ. ೬ನೆಯ ಶತಮಾನ.

೮. "ಕಸ್ಯ ಮಾತಾ ಪಿತಾ ಕಸ್ಯ..." ಎಂಬ ಶ್ಲೋಕ (ವಡ್ಡಾ. ೧೪೨) ಜಟಾಸಿಂಹನಂದಿಯ ವರಾಂಗಚರಿತದಲ್ಲಿದೆ (೧೫-೭೮). ಕಾಲ: ಕ್ರಿ.ಶ. ೭ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಅಂತ್ಯ.

೯. "ಆದೌ ಜನ್ಮಜರಾರೋಗ..." ಎಂಬ ಶ್ಲೋಕ (ವಡ್ಡಾ. ೬೮) ಗುಣಭದ್ರಾಚಾರ್ಯರು ಪೂರೈಸಿದ ಮಹಾಪುರಾಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿದೆ (೪೬–೧೯೬): ಗುಣಭದ್ರನ ಉತ್ತರಪುರಾಣ ಮುಗಿದದ್ದು ಕ್ರಿ.ಶ. ೮೯೮ಕ್ಕಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಿಂದೆ.

ಮೇಲ್ಕಂಡ ಪದ್ಯವೇಷ್ಟನಗಳು ಇನ್ನೂ ಪ್ರಾಚೀನತರ ಗ್ರಂಥಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದುವೆಂದೂ ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಅಸ್ತಿತ್ವವೇ ಸಂದೇಹಾಸ್ಪದವೆಂದೂ ಬಲವಾದ ಪ್ರಮಾಣಗಳಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿಸುವವರೆಗೆ ಕನ್ನಡ ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ ಕ್ರಿ.ಶ. ೮೯೮ಕ್ಕಿಂತ ಹಿಂದಿನದಲ್ಲವೆಂದು ಒಪ್ಪಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಗುಣಭದ್ರಾಚಾರ್ಯ ಕೃತ "ಆದೌ ಜನ್ಮಜರಾರೋಗ..." ಎಂಬ ಪದ್ಯ ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದ ಆಧಾರವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಕದಲಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ.

ವಡ್ಡಾರಾಧನೆಯ ಅತಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಹಸ್ತಪ್ರತಿ (ಖ) ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೪೦೩ರಲ್ಲಿ ಲಿಖಿತವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ '೮೯೮-೧೪೦೩'ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾಗಿರಬೇಕು. ಈ ಅವಧಿಯನ್ನು ಕುಗ್ಗಿಸಲು ಆಂತರಿಕ ಪ್ರಮಾಣಗಳು ನೆರವಾಗುತ್ತವೆ:

೧. ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಪದಾದಿಯ ಪಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ 'ಹ' ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಮಾರ್ಪಾಟು ನಡೆದದ್ದು ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೧ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಮೇಲೆ ಎಂದು ಶಾಸನಗಳಿಂದ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ.

೨. ರೇಫಸಂಯುಕ್ತ ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ದೊರಕುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಅದಕ್ಕೆ ಸಜಾತೀಯತ್ವ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗುವುದು ೧೨ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಮಧ್ಯಭಾಗದ ಜನರ ಬಾಯಿ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ತಲೆದೋರಿತಾದರೂ ೧೩ನೆಯ ಶತಮಾನ ಮುಗಿಯುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾದ ಭಾಷಾವ್ಯಾಪಾರವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು.

೩. ಕಳ್ದುಂ. ಕೂಡಿದೊಂ ಇತ್ಯಾದಿ ಕೆಲ ಕ್ರಿಯಾರೂಪಗಳು ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿ ಪ್ರಾಚೀನ, ೧೧ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಮೇಲೆ ಇವುಗಳ ಪ್ರಯೋಗ ವಿರಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಕಾರಣಗಳು ಕನ್ನಡ ವಡ್ಡಾರಾಧನೆಯ ಕಾಲ ಕ್ರಿ.ಶ. ೮೯೮–೧೪೦೩ರ ವರೆಗೆ ವಿಶಾಲವಾದ. ಆದರೆ ನಿಷ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಅಂತರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನೂ. ಬಹುಶಃ ಅದು ೧೧ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾಗಿರಬಹುದೆಂಬುದನ್ನೂ ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ.

ಡಾ. ಉಪಾಧ್ಯೆಯವರು ಮಾಡಿರುವ ಆಕರನಿರ್ದೇಶನಪಟ್ಟಿಗೆ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವನ್ನು ಸೇರಿಸಬಹುದು. ವಿದ್ಯುಚ್ಚೋರ ಗುರುದತ್ತಭಟ್ಟಾರರ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ಧೃತವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಲವು ಪ್ರಾಕೃತ ಗಾಥೆಗಳು ವಟ್ಟಕೇರಸ್ವಾಮಿಯ 'ಮೂಲಾಚಾರ'ಕ್ಕೆ ಸೇರಿದುವಾಗಿವೆ. ಈ ಕೆಳಗಿನ

ಸಮ್ಮದ್ದರಿಸ್ಣ ಸುದ್ಧೋ ಕದವದ ಕಮ್ಮೋ ಸುಸೀಲ ಸಂಪಣ್ಣೋ ।
ಅಣವರದಾಣ ಸೀಲೋ ಜಿಣಸಾಸಣ ವಚ್ಛಲೋ ವೀರೋ ॥

ಎಂಬ ಗಾಹೆ ಪದ್ಮನಂದಿಯ 'ಜಂಬೂದ್ವೀಪ ಪಣ್ಣತ್ತಿ' ಎಂಬ ಗ್ರಂಥದ ಅಂತ್ಯಭಾಗಕ್ಕೆ (೧೬೫) ಸೇರಿದ್ದಾಗಿದೆ; ಇದು ಕನ್ನಡ ವಡ್ಡಾರಾಧನೆಯ ಸುಕೌಶಳ ಸ್ವಾಮಿಯ ಕಥೆಯ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಅನುವಾದಿತವಾಗಿದೆ; ಆದರೆ ಎರಡನೆಯ ಪಂಕ್ತಿಯ ಪಾಠ ಇಲ್ಲಿ ತೀರ ಬೇರೆಯದಾಗಿದೆ. ಪದ್ಮನಂದಿಯ ಕಾಲವೇ ಅನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿರುವುದರಿಂದ[29] ವಡ್ಡಾರಾಧನೆಯ ಕಾಲನಿರ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗುವಂತಿಲ್ಲ. ಡಾ. ಉಪಾಧ್ಯೆಯವರು ಹೇಳಿರುವ ಆಂತರಿಕ ಆಧಾರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬಹುದು. ಉಳಿದ ಎರಡು ವಿಷಯವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗಲಾರವು.

೧. ಪಕಾರ ಹಕಾರವಾಗುವ ವಿಷಯ; ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಪದಾದಿಯ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಾಂತಗಳ ಪಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ 'ಹ' ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಪಕಾರ ಕ್ರಮೇಣ ಹಕಾರಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಪಾಡಾದದ್ದು ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೧ನೆಯ ಶತಮಾನವಾದ ಮೇಲೆ ಎಂದು ಶಾಸನಗಳಿಂದ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಆಧಾರವಾಗಿ ಡಾ. ಉಪಾಧ್ಯೆಯವರು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿರುವ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲೇ "೧೦ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಪಕಾರಯುಕ್ತರೂಪಗಳೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಹಕಾರವು ತಲೆದೋರಲಾರಂಭಿಸುತ್ತದೆಯೆಂಬುದು ಕನ್ನಡ ನುಡಿಯ ಎಲ್ಲ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲೂ ಕಾಣುತ್ತದೆ"[30] ಎಂದು ವಾಕ್ಯವಿದೆ. ಇದು ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಕ್ಕೆ ಅರ್ಹವಾದದ್ದು. ಕನ್ನಡ ಪ>ಹ ಆಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಹಳೆಯ ಪ್ರಯೋಗಗಳಿವೆ.

೧. ಹಡಗಿಲೆ ನಾಮಗ್ರಾಮಂ (SII, XX, 4-12; 683)
೨. ಜೋತಿಷ ಶಕುನ ನಿಮಿತ್ತಂಗಳ ಬಲ್ಲಹಗೆ (SII, XI-i, 123 A.D. 862)
೩. ಸಿಸುಳಹಾಟಿಯ್ವದಿಂಬರು (BKI, No. 14, ಪಂಕ್ತಿ ೧೧, A.D. 872)
ಮೊದಲೊಳುಸಿಸೂಳಹಾಟಿಂ
ವಿದಿತ ಶ್ರೀ ಚಳುಕಿ ರಾಜ್ಯದೊಳ್ (ಅದೇ. ಪಂಕ್ತಿ ೧೫)
೪. ಸಂದ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಹಾನ್ (ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ, 134, ಕ್ರಿ.ಶ. 910)
೫. ಪಸ್ನೊಮ್ಮರ್ತ್ತಹರ್ಾಡುವೂಜಿ (SII, XI, part I, No, 60. 1.13. 931-A.D.)
೬ ಊರಟಿವಿಸೊಳೆ ಹೊಗೆನೆಂದು (ಅದೇ, No, 61, 1. 13, A.D. 931-32)
೭. ಹನ್ನಿರ್ವಣು ಗದ್ಯಾಣಂ (*IA*, XII. p 25 f 1. 15, A-D. 971)

ಇವುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಪ>ಹ ಮಾರ್ಪಾಡು ೯-೧೦ನೆಯ ಶತಮಾನಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿತೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ಜನರ ಬಾಯಿಮಾತಿನಲ್ಲಿ ತಲೆದೋರಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಈ ಶಾಸನಗಳೊಳಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿರಬಹುದು. ಪ್ರಕೃತ ಪ>ಹ ಮಾರ್ಪಾಡಿಗೆ ಒಂದು ನಿದರ್ಶನವಾದರೂ ವಡ್ಡಾರಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದ ಯಾವ ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲೂ ಇರುವಂತೆ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ.

---

[29] ಕ್ರಿ.ಶ. ೫೦೦ ಎಂದು ಹೀರಾಲಾಲ್ (*Catalogue*, *C. P. & Berar*, xix i) ವಿಕ್ರಮ ಶಕೆ ೧೨ನೆಯ ಶತಮಾನ ಎಂದು ಪಂಡಿತ ನಾಥೂರಾಮ ಪ್ರೇಮಿ (ಜೈನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಔರ್ ಇತಿಹಾಸ್. ೫೭೧); ಕ್ರಿ.ಶ. ಸು. ೭೦೦ ಎಂದು ಜೋತಿ ಪ್ರಸಾದ್ ಜೈನ್ (*Jaina Sources of the History of Ancient India*, p. 113).

[30] In the 10th century forms with h. in place of p, begin to appear in all parts of the Kanarese area (*Grammar of the Oldest Kanarese Inscriptions*, p. 2).

ಹಳೆಯ ನುಡಿಗಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪರಿಣತನಾಗಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ಈಚಿನ ಕವಿ ಪಟ್ಟು ಹಿಡಿದು ಪಕಾರ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನೇ ಮಾಡಿ ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ ಎಂಬ ಸಂಭವತೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ 'ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ' ೧೦ನೆಯ ಶತಮಾನಕ್ಕಿಂತ ಈಚಿನದಾದ ರಚನೆಯಲ್ಲವೆಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೦೬೮ರಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಶಾಂತಿನಾಥನ 'ಸುಕುಮಾರಚರಿತಂ' ಎಂಬ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ವಡ್ಡಾರಾಧನೆಯ ಪ್ರಭಾವ ಪದಪ್ರಯೋಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಮಾನ ಪದ್ಯವೇಷ್ಟನದಲ್ಲಿಯೂ ವರ್ಣನೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಂಡುಬರುವುದು ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಪೋಷಕವಾಗಿದೆ.[31]

"ಈ ಗ್ರಂಥದ ಗದ್ಯಶೈಲಿ 'ಚಾವುಂಡರಾಯಪುರಾಣ'ದ ಶೈಲಿಗಿಂತ ಈಚಿನದೆಂದೂ, ನೋಂಪಿ ಕಥೆಗಳ ಗದ್ಯಶೈಲಿಗಿಂತ ಹಳೆಯದೆಂದೂ ನನಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ; ಹೀಗೆ ಹೇಳುವಾಗ ಈ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತಪ್ರಯೋಗ ಅಲ್ಪತರವಾಗಿರುವುದನ್ನೂ, ಇವುಗಳ ದೇಶೀಯವಾದ ನುಡಿಗಟ್ಟನ್ನೂ ಗಮನಿಸಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಗ್ರಂಥದ ಕಾಲವನ್ನು ನಾನು 'ಚಾವುಂಡರಾಯಪುರಾಣದ' ಕಾಲಕ್ಕಿಂತ (ಕ್ರಿ.ಶ. ೯೭೮) ಈಚೆಗೆ ಹಾಕುತ್ತೇನೆ" ಎಂದು ಡಾ. ಉಪಾಧ್ಯೆಯವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ನೋಂಪಿ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಯಾರು ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದರೆಂಬುದು ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ>ಹ ಮಾರ್ಪಾಟು ಹೇರಳವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ—ಹಜಿದಲೆ, ಹೊಟ್ಟೆ, ಹೊಜಪಲ್ಲು ಇತ್ಯಾದಿ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ.[32] ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲದೆ ೧೦ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಗಳಿಗಿಂತಲೂ, ವಡ್ಡಾರಾಧನೆಗಿಂತಲೂ ಇವು ಈಚಿನವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಬ್ದಗಳ ಪ್ರಯೋಗ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವುದು, ದೇಶೀಯ ನುಡಿಗಟ್ಟಿನ ಪ್ರಾಚುರ್ಯ—ಇವು ನೋಂಪಿಯ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದಾದರೂ ೧೦ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಇವು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಲಾಗದು. ಪಂಪಭಾರತದಲ್ಲಿ ಒಂದಾದರೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಬ್ದವಿಲ್ಲದ ಅನೇಕ ಪದ್ಯಗಳಿರುವುದೂ, ದೇಶೀ ನುಡಿಗಟ್ಟಿನ ಗದ್ಯಖಂಡಗಳು ಬಹುವಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತಿರುವುದೂ ಸುವಿದಿತವಾಗಿರುವ ವಿಷಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶೈಲಿಯ ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳು ನೋಂಪಿಯ ಕಥೆಗಳಿಗೇ ಮೀಸಲಿಲ್ಲ. ಅವು ಹೇರಳವಾಗಿ ದೊರೆಯುವ ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ ೧೦ನೆಯ ಶತಮಾನದ ರಚನೆಯಲ್ಲವೆಂದು ಇವುಗಳಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು ಸಾಧುವಾಗಲಾರದು. 'ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ' ಚಾವುಂಡರಾಯಪುರಾಣದ ಕಾಲಕ್ಕಿಂತ (ಕ್ರಿ.ಶ. ೯೭೮) ಈಚಿನದೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಬಲವಾದ ಆಧಾರಗಳು ಬೇಕಾಗಿವೆ. ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳೇ ಅದು ಚಾವುಂಡರಾಯ ಪುರಾಣಕ್ಕಿಂತ ಹಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳಲು ನೆರವಾಗಲೂಬಹುದು.

ಹಳಗನ್ನಡಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹಳೆಯದಾದ ಎಂದರೆ ಪೂರ್ವದ ಹಳಗನ್ನಡದ ಪ್ರಯೋಗಗಳು ಕೆಲವು ವಡ್ಡಾರಾಧನೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲವೆಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾರದೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಒಕಾರಯುಕ್ತ ಆಖ್ಯಾತ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದೆ. ಬೇರೆ ಕೆಲವು ಪೂರ್ವದ ಹಳಗನ್ನಡ ಅವಶೇಷಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಬಹುದು:

೧ ೧.—ಆನ್ ಎಂಬ ದ್ವಿತೀಯಾ ವಿಭಕ್ತಿಗೆ: ವಾಯುಭೂತಿಯೆಂಬೊನಾನಾಮೋದಿಸಿದಂ (ಪು. ೨೪–೪)

೨.—ಆ ಎಂಬ ಷಷ್ಠೀ ದೀರ್ಘಕ್ಕೆ:

(i) ಅಧಮ[ರಾ]ಫುಲ್ಲಮಾನಸ[ರಾ]ದುರ್ಜನ[ರಾ]ಜಾರಜಾತ[ರಾ]ವಿಜಾತಿಗಳ್ಗೆ (೮–೧೪)
(ii) ದಾಷ್ಟಿಕನಾ ಪಕ್ಕದೆ ಕಾಪಿರ್ದನ್ (೧೫–೨)
(iii) ವರ್ಣೆಯೆಂಬ ತೋಜಿಯಾ ತಡಿಯೊಳ್ (೧೨೮–೧೩)
(vi) ತನ್ನ ಮಗಳಾ ಚೋಳಂಗಿಯೊಳ್ (೧೮೪–೧೮)

---

[31] ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಗಳಿಗೆ 'ಸುಕುಮಾರಚರಿತಂ' ಎಂಬ ಗ್ರಂಥದ ಮುನ್ನುಡಿ **(xxxviii-xlii)** ನೋಡಿ ಅಥವಾ ಇದೇ ಗ್ರಂಥದ (೧೭೪–೧೬೭) ಪುಟಗಳನ್ನು ನೋಡಿ.

[32] ಕ. ವೆಂ. ರಾಘವಾಚಾರ್ (ಸಂ.), ಜನ್ನನ ಯಶೋಧರ ಚರಿತೆ, ಪುಟ ೧೩೩.

'—ಉಳ್' ಎಂಬ ಸಪ್ತಮೀವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯ 'ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ'ಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಒಂದಾದರೂ ಇಲ್ಲ: ಇವನ್ನು ಎಲ್ಲೆಡೆಗಳಲ್ಲೂ—ಒಳ್ ಎಂದು ಹಳಗನ್ನಡಕ್ಕೆ ಲಿಪಿಕಾರರೂ ಇತರರೂ ತಿದ್ದಿರಬಹುದು. ಸೋಜಿಗದ ಅಂಶವೇನೆಂದರೆ ದ್ವಿತೀಯಾ ಷಷ್ಠೀ ವಿಭಕ್ತಿ ದೀರ್ಘರೂಪಗಳು ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೪೦೩ರಲ್ಲಿ ಲಿಖಿತವಾದ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿರುವುದು. ಇದು ಕವಿಯ ಸ್ವಹಸ್ತಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಥ ರೂಪಗಳು ಇನ್ನೂ ಹಲವು ಇದ್ದಿರಬೇಕೆಂಬ ಊಹೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಇವು ಚಾವುಂಡರಾಯಪುರಾಣದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿನ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಾಗಲಿ ಇಲ್ಲ.

೨. ಉಳ್ಳ ಎಂಬರ್ಥದ 'ಒಡೆಯ' ಎಂಬ ತದ್ಧಿತ ಪ್ರತ್ಯಯವನ್ನು ನಾಗವರ್ಮನೇ ಹೇಳಿರುವನು.[32] ಇದರ ಪ್ರಯೋಗ 'ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ'ಯಲ್ಲಿರುವಷ್ಟು ಬೇರಾವ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ. ಒಡೆಯನ್, ಒಡೆಯಳ್, ಒಡೆಯರ್, ಒಡೆಯದು, ಒಡೆಯವು—ಈ ಎಲ್ಲ ರೂಪಗಳೂ ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿವೆ. ಪಂಪನ (ಕ್ರಿ.ಶ ೯೪೧) ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರತ್ಯಯದ ಪ್ರಯೋಗ ಕೆಲವು ಮಾತ್ರ ಇವೆ; ಬುದ್ಧಿಯೊಡೆಯರ್—ಇತ್ಯಾದಿ.[33] ಅವನಿಗಿಂತ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಾಗಲಿ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಾಗಲಿ ಈ ಪ್ರತ್ಯಯವಿದ್ದಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಇವೆಲ್ಲ ಖಚಿತವಾಗಿರುವ ಅಂಶಗಳು. ಆದರೆ ಇವುಗಳಿಂದ ಕಾಲನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಸಹಾಯ? ಈ ಪ್ರತ್ಯಯದ ಪ್ರಯೋಗಬಾಹುಳ್ಯ ಪ್ರಾಚೀನತೆಗೆ ಸಾಕ್ಷಿ ಎಂದಾದರೆ 'ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ' ಪಂಪಪೂರ್ವ ಗ್ರಂಥವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲವೆ ಪಂಪಾದಿಗಳ ಕ್ವಚಿತ್ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದ ಈಚಿನ ಕವಿಯೊಬ್ಬ ಈ ಪ್ರಯೋಗದ ಮೇಲೆ ಪ್ರೀತಿಯುಳ್ಳವನಾಗಿ ಅದನ್ನೇ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಬಳಸಿದನು ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪಂಪಪೂರ್ವಯುಗದ ಲಭ್ಯಸಾಹಿತ್ಯ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದ ಈ ಪ್ರಯೋಗ ವಡ್ಡಾರಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಬಂತು? ಜನರ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದಿರಬಹುದಾದ ಈ ಪ್ರತ್ಯಯವನ್ನು ಶಿವಕೋಟಿ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಥಮತಃ ತನ್ನ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಊಹೆ ಪ್ರತ್ಯೂಹೆಗಳಿಗೆ ಆಸ್ಪದವಾಗುತ್ತದೆ, ಇಂಥ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಹೊರಟರೆ. ಹೀಗೆಯೇ ದೀನಾರ, ದ್ರಮ್ಮ ಶಬ್ದಗಳ ಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ಆಗುವ ಸಹಾಯವೂ ಇದೆ.

೩. ದೀನಾರವೆಂಬುದು ರೋಮಿನ ನಾಣ್ಯ; ಇದು ಚಿನ್ನದ್ದಾಗಿರಬಹುದು, ಬೆಳ್ಳಿಯದಾಗಿರಬಹುದು. ಇದು ಬಹು ಹಿಂದೆಯೇ ತನ್ನ ಹೆಸರಿನೊಡನೆ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಬಂದಿತ್ತು; ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಬಳಿ ಈ ನಾಣ್ಯಗಳು ಸಿಕ್ಕಿವೆ. ಇವಕ್ಕೆ **Denarius** ಎಂದು ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಭಾಷೆಯ ಹೆಸರು. ಇಕ್ಷ್ವಾಕು ವಂಶದ ವೀರಪುರುಷದತ್ತ ನಾಗಾರ್ಜುನಕೊಂಡದ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ 'ದೀನಾರಿಮಾಸಕ' ಎಂಬ ಪ್ರಯೋಗವಿದೆ;[34] ಶಾಸನದ ಕಾಲ ಕ್ರಿ.ಶ. ೩ನೆಯ ಶತಮಾನ. ಈ ನಾಣ್ಯದ ಹೆಸರು ಈ ಕಾಲದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಇತರ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲೂ ಪ್ರಯೋಗದಲ್ಲಿತ್ತು. ಕನ್ನಡ 'ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ'ಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಶಬ್ದ ಒಂದೆರಡೆಡೆ ಇತರ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ:

೧. ಶಾಂತಿನಾಥನ 'ಸುಕುಮಾರಚರಿತಂ' (೧೦. ೧೧೬೮) ಸು. ೧೦೬೮! "ಕೋಟಿದೀನಾರಮನಾ ಮೃಗನಯನೆ ಕೊಟ್ಟು ಕೊಂಡಳ್"
೨. ಕರ್ಣಪಾರ್ಯನ 'ನೇಮಿನಾಥಪುರಾಣ' (೪–೫೫) ಕಾಲ ೧೧೪೦: "ದೀನಾರಮಂ ದಿನಂಪ್ರತಿ ಸಾಸಿರಮಾಪರ್ವದಿನದೊಳ್ ಪತ್ತುಸಾಸಿರಂ ಎಂಬೀ ಗಣನೆಯಿಂ"

ದ್ರಮ್ಮ>ದಮ್ಮ ಎಂಬ ನಾಣ್ಯದ ಹೆಸರು ಮೂಲ ಗ್ರೀಕ್ ಭಾಷೆಯ **Drachma** ಎಂಬ ಶಬ್ದ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯೋಗಗಳು:

೧. ಕ್ರಿ.ಶ. ೮೭೨ರಲ್ಲಿ ಲಿಖಿತವಾದ ೧ನೆಯ ಅಮೋಘವರ್ಷ ನೃಪತುಂಗನ ಖಾಜಪೇಟೆಯ

---

[32] ಕಾವ್ಯಾವಲೋಕನ, ಸೂ. ೭೪.

[33] ಪಂಪಭಾರತ, ೩–೩೪ ವ.

[34] D. C. Sarkar, *Select Inscriptions*, 1, p. 222.

ಶಾಸನದಲ್ಲಿ 'ಎರಡು ದ್ರಮ್ಮ', 'ಇಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಕು ದ್ರಮ್ಮ', 'ಮದುವೆಯೊಳೋರೊಂದು ದ್ರಮ್ಮ'...ಹೀಗೆ ಮೂರು ಸಲ ಪ್ರಯೋಗವಿದೆ.[35]

೨. ರವಿನಾಗಭಟ್ಟನೆಂಬ ಕವಿ ಕ್ರಿ.ಶ. ೯೨೯ರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಶಾಸನ (ಕ.ಕ.ಚ. i-೨೮)

ವಿಪ್ರರ ವಿವಾಹಮೂರೊಳ
ಗಪ್ಪನಿತಱೊಳೆಲ್ಲಮೊಸಗೆ ದ್ರಮ್ಮಂ ಮೂಱಂ।
ತಪ್ಪದೆ ಮಾಣಿಯೊಳೆರಡಂ
ಕೆಪ್ಪಿದರೀ ಶೂದ್ರಗಣದ ಮದುವೆಯೊಳೊಂದಂ॥

೩. ಬರಿಸಕ್ಕೆ ಆಱು ಕರಿಯ ದ್ರಮ್ಮಮಂ ತೀಱುವರ್ (ಕಾಲ ಕ್ರಿ.ಶ. ೯೫೧)[36]

೪. ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೦೬೨ರಲ್ಲಿ ಲಿಖಿತವಾದ ಬಂಕಾಪುರದ ಶಾಸನ,[37] "ಪಾಯದ್ರಮ್ಮಂ"

೪. —ಉಂ ಎಂಬ ಸಮುಚ್ಚಯವನ್ನು ಒಳಕೊಂಡಿರುವ ಕೆಲವು ಪ್ರಯೋಗಗಳು ವಡ್ಡಾರಾಧನೆಯಲ್ಲಿರುವುವು, ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿವೆ. ಈ ಸಮುಚ್ಚಯ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಕುರಿತಿರುವ ಮೂರು ಪದ್ಯಗಳು, ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿರುವುವು. (i-೧೩೧, ೧೩೨, ೧೩೩) ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ತಕ್ಕುವು. ಸಮುಚ್ಚಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಶಬ್ದಗಳಿದ್ದಾಗ ಕೆಲವಕ್ಕೆ ಉಂ ಪ್ರತ್ಯಯವನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಕೆಲವಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟರೆ ಅದು ದೋಷ. ಉದಾಹರಣೆ—

ದೇವರುಂ ಗೊರವರುಂ ಗುಣವೃದ್ಧರನಾರತಂ
ಕಾವ ರಕ್ಕಸನಂ ಪ್ರಜೆಯಂ ಪರಿವಾರಮಂ।

ಈ ದೋಷವನ್ನು ಕಳೆಯುವ ಕ್ರಮ ಹೀಗೆ:

ನೃಪನುಮಂ ಪ್ರಜ್ಞೆಯುಮಂ ಪರಿವಾರಮುಮಂ
ಕೃಪೆಯಿನಾ ಗೊರವರುಂ ಸುರರುಂ ಗುಣವೃದ್ಧರುಂ
ವಿಪುಳರಾಗಪರರಾಗಿಸುಗೆ...

ಇಲ್ಲಿ ಗುಣವೃದ್ಧರ್ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ 'ಗುಣವೃದ್ಧರುಂ' ಎಂದಿದ್ದರೆ ಸರಿ. ನೃಪತುಂಗನ ಈ ವಿಧಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿಕಲ್ಪಸಮುಚ್ಚಯಪ್ರಯೋಗಶೀಲರಾದ ಲೇಖಕರು ಹಲವರಿದ್ದಿರಬೇಕೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. 'ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ'ಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕೆಲವು ಪ್ರಯೋಗಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ:

೧. ಸೂರ್ಯಮಿತ್ರಾಚಾರ್ಯರುಮಗ್ನಿಭೂತಿರುಷಿಯರಂ ಕಂಡು (೧೨–೨೩)
೨. ಲಡ್ಡುಗೆಗಳ್ ಮಂಡಗೆಗಳುಂ ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ (೧೮–೧೫)
೩. ಇಂದ್ರಜಾಲಿಗರ ಪಾವೆಗಳುಂ ಸೀರೆಗಳುಂ ರತ್ನಕಂಬಮುಂ ಕೊಂಡು (೧೯–೧೨)
೪. ಮೂವತ್ತಿರ್ವರ್ ದಿವ್ಯಸ್ತ್ರೀಯರ್ಕಳ್ ಮೂವತ್ತೆರಡು ನಾಟಕಂಗಳ್ ಮೂವತ್ತೆರಡು ಕೋಟಿ ಕಸವರಮುಂ ಪಂಚರತ್ನಂಗಳೆಂಬಿನಿತಱೊಳ್ (೨೫–೧೨)
೫. ಸಾಮಂತ ಮಹಾಸಾಮಂತರ್ ಮೂವತ್ತಿರ್ಛಾಸಿರ್ವರ್ ಮಕುಟಬದ್ಧರ್ಕಳುಂ ವಿದ್ಯಾಧರರ್ಕಳುಂ (೬೭–೧೮)
೬. ಜಿನ್ನ ದೇಹಮಂ ಪೂಜಿಸಲು ನಿಮಗೆನ್ನ ವಿಭವಮುಂ ತೋಱಲ್ ಬಂದನೆಂದು (೮೪–೨೦)
೭. ದಯೆಯುಮುಪಶಮಮು ಪರಿಗ್ರಹಪರಿತ್ಯಾಗಮುಂ (೮೨–೩)

---

[35] *Annual Report of Archaeology*, Hyderabad, 1936.
[36] Dr. G. S. Gai: *Historical Grammar of Old Kannada*, p. 155.
[37] *Bambay Karnatak Inscriptions*. 1934, No. 3.

೮. ಸಂತಾಪಮುಂ ವಧೆಯುಮುಂ (೧೨೬–೧೩)
೯. ದಾದಿಯುಂ ಸಖೀಜನಂಗಳ್‌ವೆರಸು (೧೪೪–೧೨)
೧೦. ಪಲ್ಲಣಮುಂ ಚದುರಸಿಕೆಯುಮುಮಂ ಕೀಲುಮುಂ (೧೬೨–೨೦)

ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ವಿಕಲ್ಪಸಮುಚ್ಚಯಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಗಳಾಗಿವೆ. ೧೦ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಪ್ರಯೋಗಗಳು ಕೆಲವು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. 'ಪಂಪಭಾರತ'ದಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಯೋಗಗಳಿವೆ :

೧. ಮಲೆಪರ್ ಮಂಡಳಿಕರ್ ಕಱುಂಬರದಟರ್ ವೀರರ್ಕಳುಂ ತಮ್ಮ ಬಾಬ್ಬಲೆಯುಂ (೯–೧೦)
೨. ಅದಟಿನಳುರ್ಕೆಯುಂ ಬಲದಳುರ್ಕೆಯುಮುಂ ಪೆಡೆಗೊಂಡು (೧೧–೫೦)
೩. ಅಡಿ ತೊಡೆ ಪೊರ್ಕುಳುಂ ತೆಗಲೆ ಕೈಕಣಕಾಲ್ ಕೊರಲೆಂಬಿವುಂ (೧೧–೧೩೭).
೪. ಕಪ್ಪುರದ ಕಂಪುಮಂ ಸೂಡಿದ ಬಾಸಿಗದ ಪೊಸಗಂಪನಿಂಬಾಗಿದೆ (೧೪–೨೫)
೫. ಮಣಿಕುಂಡಲಮುಂ ಕವಚಂ ಮಣಿಯದ ಚಾರಿತ್ರಮುಗ್ರತೇಜಮುಮಿಪಾ (೧೨–೯೪)

ರನ್ನನ ಗದಾಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ :

೧. ಅರೆ ಮುಗಿದಿರ್ದ ಕಣ್ಗಳುಮಲರ್ದ ಮೊಗಂ ಕಡಿವೋದಕೆಯ್ಯುಮಾಸುರತರಮಾಗೆ ಕರ್ಚಿದವುಡುಂ ಬೆರಸು (ಗದಾ. ೪–೫೩)

ಇಲ್ಲಿ ಮೊಗಂ ಎಂಬುದು ಸಮುಚ್ಚಯವನ್ನು ಹೊಂದಿ 'ಮೊಗಮುಂ' ಎಂದಾಗಿರಬೇಕು ; 'ಅರೆ ಮುಗಿದಿರ್ದ ಕಣ್ಮ[ಲರ]ಲರ್ದ ಮೊಗಂ' (ಗದಾ. ಸಂಗ್ರಹ, ೫–೧೪) ಎಂಬ ಪಾಠವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದರೆ ಆಗ 'ಕಣ್ಮಲರ್' ಎಂಬುದಕ್ಕೂ ಸಮುಚ್ಚಯ ಸಮಾವೇಶವಾಗಬೇಕು.

೨. ಮನೆ ಪೆಣ್ಣುಂ ಮಕ್ಕಳೆಂಬೀ ನುಡಿ ಪುಸಿ (ಗದಾ. ೧೦–೧೧)

ಎಂಬ ಪ್ರಯೋಗಗಳುಂಟು. ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಕೇಶಿರಾಜ 'ಸಾರಮುಪಧ್ಯಾರೋಪಂ...ಪೇಳ್ವುದಾ ಸಮುಚ್ಚಯದುಮುಗಂ'' (ಸೂ. ಶಬ್ದ ೧೫೬) ಎಂದು ಹೇಳಿ ''ಆಯುಂ ಪಿಂತಾಯುಂ ತಂದೆ ಕಣ್ಣುಂ ಗತಿಯೆನಿಸಿದಪಂ ಸಿಂಹಸೇನಕ್ಷಿತೀಶಂ'' ಎಂಬ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕಾಣಿಸಿ, ''ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಡೆಯ ಸಮುಚ್ಚಯದುಮ್ ಅಧ್ಯಾಹಾರ್ಯಂ'' ಎಂದು ವಿಧಿಸಿದ್ದಾನೆ. 'ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ'ಕಾರನು ದೋಷವೆಂದು ಭಾವಿಸಿರುವ (''ದೋಷಮಿದಗ್ಗಳಂ'' ಈ ಸಮುಚ್ಚಯ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಕೇಶಿರಾಜನು ದೋಷವೆಂದು ಭಾವಿಸದೆ ಆ ಸಮುಚ್ಚಯ ಪ್ರತ್ಯಯ ಅದಿಲ್ಲದಿರುವ ಎಡೆಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾಹಾರ್ಯವೆಂದು ಎಣಿಸಿದ್ದಾನೆ.

ಇದೇ ಸಮುಚ್ಚಯದ ಪ್ರತ್ಯಯವನ್ನು ಬೇರೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿರುವುದು 'ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ'ಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದು ಆ ಗ್ರಂಥದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಲೂಬಹುದು. ಆಖ್ಯಾತ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ನಾಮ, ಸಂಖ್ಯಾ, ಗುಣವಚನ, ಸರ್ವನಾಮ—ಈ ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ಸೇರಿ ನಾಮಕ್ರಿಯೆಗಳಾಗುವ ವಿಷಯ ಶಬ್ದಮಣಿದರ್ಪಣದಲ್ಲಿ (೨೩೦) ಹೇಳಿದೆಯಷ್ಟೆ. (i) ಇಂಥ ಕ್ರಿಯೆಗಳು ಸಮುಚ್ಚಯವಾಗಿ ಬಂದಾಗ ಅವುಗಳ ಅಂತ್ಯಕ್ಕೆ—ಉಂ ಪ್ರತ್ಯಯ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು 'ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ'ಯಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು :

(i) ೧. ನಾಮುಂ ಪಾರ್ವರೆಮುಂ ಲೋಕಕ್ಕೆಲ್ಲಮಗ್ಗಳಂ ಲೋಕಪೂಜಿತ[ರೆ]ಮುಮೆಮ್ಮಿಂ ಪೆಜರಿಲ್ಲ (೧೩–೧೯, ೨೦)
೨. ವೈದ್ಯಶಾಸ್ತ್ರದೊಳಾದಮಾನುಂ ಕುಶಲರೆಮುಂ ಗ್ರಂಥಾರ್ಥಸ್ವರೂಪದಿಂದೆಲ್ಲಾ ಕುಶಲರೆಮುಂ ಕರ್ಮಜ್ಞರೆಮುಂ (೬೯–೨೧, ೨೨)
೩. ಆಮೆಲ್ಲಂ ಕೂಸುಗಳೆಮುಂ ನವಯೌವನರೆಮುಂ (೧೦೦–೧)
೪. ಮತ್ತಮಿರ್ವೆಮುಂ ಸಮಾನವಯಸರೆಂ (೧೨೪–೧೯), ಇತ್ಯಾದಿ

ಮೇಲಿನ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ನಾಮಪದ. ಆಖ್ಯಾತಪ್ರತ್ಯಯ ಸಮುಚ್ಚಯ ಉಂ—ಈ ವಿನ್ಯಾಸವಿರುವುದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಮೂರನೆಯ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಹೊಸಗನ್ನಡಕ್ಕೆ 'ನಾವೆಲ್ಲ ಕೂಸು

ಗಳಾಗಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ನವಯೌವನರಾಗಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು' ಎಂದು ತಿರುಗಿಸಬಹುದು. ಹೀಗೆಯೇ ಉಳಿದ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಬಹುದು.

(ii) ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳು ಸಮುಚ್ಚಾಯಕವಾಗಿ ಬಂದಾಗ ಅವುಗಳ ಅಂತ್ಯಕ್ಕೆ—ಉಂ ಸೇರುತ್ತದೆ:

೧. ನೋಟ್ಪೆನುಂ ಬರವೆನುಂ ಭಾವಿಸುತ್ತಿರ್ಪೆನಪ್ಪುದಱಿಂ (೫೯–೧೬)
೨. ಆಂ ಸೋಲ್ತೆನುಂ ಸತ್ತೆನುಂ (೧೨೫–೯)

(i) ಮತ್ತು (ii) ಸಮ್ಮಿಶ್ರವಾಗಿಯೂ ಬರಬಹುದು.

೧. ಕುಲಕ್ರಮಾಗತರೆಮುಂ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಸಾದದಿಂ ಬಾೞ್ವೆಮುಂ (೧೮೫–೨೧)
೨. ಪಂಚಮಹಾಪಾತಕರೆಮುಂ ಪೊಲ್ಲಕೆಯ್ದೆಮುಂ ಭಟ್ಟಾರರಂ ಕೊಂದೆಮುಮವರ್ ತಪದ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯದಿಂದಂ ಬರ್ದುಂಕಿದರ್ (೯೯–೧೪)

ಈ ತೆರನಾಗಿ ಸಮುಚ್ಚಯವನ್ನು ಬಳಸಿರುವುದಕ್ಕೆ ನಿದರ್ಶನಗಳು ೧೦ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. 'ಕಾವ್ಯಾವಲೋಕನ'ದಲ್ಲಿ ಉದ್ಧೃತವಾಗಿರುವ ಪಂಪ ಭಾರತದ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ (೧೨–೩೬) "ತಂದೆಯ ಶೋಕೆಮನಿರ್ವೆಮುಂ ಮುನಿದರಂ ತವೆ ಕೊಂದೊಡ ನೀಗುವಂ" ಎಂಬ ಪಾಠವಿದೆ. ಇದರಂತೆ ಇರ್ವೆಂ+ಉಂ ಎಂದು 'ನಾವು ಇಬ್ಬರಾಗಿದ್ದೇವೆ, ಮತ್ತು', ಎಂದರೆ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಎಂದು ಅರ್ಥಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. 'ಇರ್ವರುಂ' ಎಂಬ ಪಾಠಾಂತರದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವೇನೂ ಇಲ್ಲ. 'ಇರ್ವೆಮುಂ' ಎಂಬುದು ಕವಿಪಾಠವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಚಾವುಂಡರಾಯಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಇರ್ವೆಮುಂ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಪ್ರಯೋಗಗಳು ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಬಿದ್ದಿವೆ:

೧. ಬಾಲಿಗಧಿರಾಜಪಟ್ಟಮುಂ ಎನಗೆ ಯುವರಾಜಪಟ್ಟಮುಮಂ
ಕೊಟ್ಟೊಡಂತಿರ್ವೆಮುಮಿರ್ಪಿನಮೆಮ್ಮಣ್ಣನೆನ್ನಂ ನಾಡಿಂದಟ್ಟಿ ಕಳೆಯೆ
—(ಸೀತೆಯ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ)

೨. ಧಾತಕೀಷಂಡದೊಳಾಮಿರ್ವೆಮುಂ ತಪಂಗೆಯ್ದು
—(ನೇಮಿಜಿನನ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ)

ಈ ನಾಲ್ಕು ಆಂತರಿಕ ಆಧಾರಗಳನ್ನು ಸಮಷ್ಟಿದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ 'ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ' ಪಂಪ ಭಾರತಕ್ಕಿಂತ (ಕ್ರಿ.ಶ. ೯೪೧) ಹಿಂದಿನ ರಚನೆಯಾಗಿರಬೇಕೆಂಬ ಭಾವನೆಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ರಚನೆಯಾದ ಕಾಲದ ಅವಧಿ ೮೯೦ ರಿಂದ ೯೪೧ ಎಂದಾಗುತ್ತದೆ; ಸುಮಾರು ಕ್ರಿ.ಶ. ೯೨೦ ಎಂಬ ಕಾಲವನ್ನು ಈ ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ ಕೊಡಬಹುದಾಗಿದೆ. "ಆದೌ ಜನ್ಮಜರಾರೋಗ" ಎಂದು ಆರಂಭವಾಗುವ ಪದ್ಯ ಗುಣಭದ್ರನದಲ್ಲವೆಂದೂ, ಅವನಿಗಿಂತ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದ್ದೆಂದೂ ಸ್ಥಾಪಿಸಬಹುದಾದರೆ 'ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ' ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಸಮಕಾಲಿಕವಾದ (ಕ್ರಿ.ಶ. ಸು. ೮೫೦) ಕೃತಿಯೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸಂಗತವಾಗುತ್ತದೆ.

ದೇಶ

'ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ'ಯನ್ನು ಹೇಳಿದ ಕನ್ನಡದ ಶಿವಕೋಟಿ ಕನ್ನಡನಾಡಿನ ಯಾವ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದಿರಬಹುದು? ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವಾದರೂ ಒಂದು ಊಹೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕಾರ್ತಿಕ ಋಷಿಯ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಆಕಾರವಿರುವಂತಿದೆ:

೧. ಕೋಗಳಿಯನಾಳ್ವ ಕ್ರೌಂಚನೆಂಬರಸಂಗೆ ಕೊಟ್ಟರ್.
೨. ತೆಂಕನಾಡ ಕಿಷ್ಕಿಂಧಮೆಂಬ ಪರ್ವತಮನೆಯ್ದಿಯದಱ ಮೇಗೆ ರಾತ್ರಿ ಪ್ರತಿಮಾಯೋಗಂ ಗೆಯ್ದಿರ್...ಅಲ್ಲಿಂ ತೊಡಗಿ ದಕ್ಷಿಣಾಪಥದೊಳದು ತೀರ್ಥಮಾಯ್ತು.
೩. ಕೋಗಳಿಯನೆಯ್ದಿಯಲ್ಲಿಯ ಬಸದಿಯೊಳ್ ಪಂಥಾತಿಚಾರನಿಯಮಮಂ ಗೆಯ್ದು.
೪. ದೇವತೆ ನವಿಲ ರೂಪಿನಿಂದೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಬೆನ್ನೊಳಿಟ್ಟು ಕೋಗಳಿಯ ಮೂಡಣದೆಸೆಯ ಪರ್ವತದ ಕೋಳದ ತಡಿಯೊಳ್ ಇರಿಸಿ ಪೋದೊಡೆ ಮುಡಿಪಿ.
೫. ಅಂದಿಂದಿತ್ತ ಬಾದುಬ್ಬೆಯ ಪರ್ವಮುಂ ಪಗರಣದಾಟಪಾಟಮುಮಾದುವು.
೬. ಸ್ವಾಮಿ ಕಾರ್ತಿಕ ಋಷಿಯರ್ ಮುಡಿಪಿದಲ್ಲಿಯವರ ತಂಗೆಯಪ್ಪ ವೀರಶ್ರೀ ಬಸದಿಯಂ ಮಾಡಿದೊಡೆ...

ಮೇಲಿನ ಉದ್ಧೃತವಾಕ್ಯಗಳಿಂದ ತೆಂಕನಾಡಿನ ಕಿಷ್ಕಿಂಧವೆಂಬ ಬೆಟ್ಟದ ಬಳಿ ಕೋಗಳಿ ಎಂಬ ಊರು ಇದ್ದಿತು; ಅಲ್ಲಿ ಬಸದಿಗಳು ಎಂದರೆ ಜಿನಮಂದಿರಗಳು ಇದ್ದುವು; ಅದಕ್ಕೆ ರಾಜ ಕ್ರೌಂಚ; ಆ ಊರಿನ ಪೂರ್ವದ ಪರ್ವತದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ತಿಕೇಯ ಋಷಿ ಮುಡಿಪಿದನು ಎಂದರೆ ಸತ್ತನು; ಆ ಎಡೆಯಲ್ಲಿ ಅವನ ತಂಗಿ ವೀರಶ್ರೀ ಒಂದು ಬಸದಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದಳು; ಬಾದುಬ್ಬೆಯ ಹಬ್ಬ ಅಂದಿನಿಂದ ಆರಂಭವಾಯಿತು—ಎಂಬ ಅಂಶಗಳು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರೌಂಚರಾಜನೂ ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ವೀರಶ್ರೀಯೂ ಕಥೆಯ ಪಾತ್ರಗಳಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಉಳಿದ ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೋಗಳಿ ಎಂಬ ಊರು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿದೆ. ಈ ಹೆಸರು ಹರಿಷೇಣನ ಬೃಹತ್ಕಥಾಕೋಶದಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ; 'ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ'ಯಲ್ಲಿರುವ ಈ ಕಥೆಯ ಆರಂಭದ ಗಾಹೆಯಲ್ಲಿ 'ರೋಹೇದಯಮ್ಮಿ' (ರೋಹೇದಕ) ಎಂದು ಊರಿನ ಹೆಸರಿದೆ. ಹರಿಷೇಣನ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ 'ರೋಹೇಡಕ' ಎಂದಿದೆ. ವಡ್ಡಾರಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಹೆಸರು ಕಥಾಭಾಗದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ; ಅಲ್ಲೆಲ್ಲ ಕೋಗಳಿ ಎಂದೇ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಏನೋ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಕಾರಣವಿರಬಹುದು.

ಈಗಿನ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹರಪನಹಳ್ಳಿ, ಹೂವಿನ ಹಡಗಲಿ—ಎಂಬ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಒಳಕೊಂಡಿದ್ದ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೋಗಳಿ ೫೦೦ ಎಂಬ ಹೆಸರಿದ್ದಿತು; ಇದಕ್ಕೆ ಎಂದರೆ ಕೋಗಳಿನಾಡಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ನಗರ ಕೋಗಳಿ. ಈ ನಾಡಿನ ವರ್ಣನೆ ಹಲವು ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಒಂದು ಶಾಸನದಲ್ಲಿ :[38]

ನಾಡುಗಳೊಳಗೆಲ್ಲ ಗಾಡಿವೆತ್ತಸಮದ
ನಾಡುಗರಸವತಿಚೆಲ್ವ ಕೋಗಳಿ
ನಾಡು ನೋಡಲ್ಕೆ ಸೊಗಯಿಕ್ಕುಂ ||
ಆ ನಾಡೊಳೆಸೆವುದು ನಾನಾವಿದ್ವಜ್ಜನ
ಸ್ಥಾನಂ ನಿಗ್ಗುಂದಮೆನಿಪಗ್ರಹಾರವ
ತ್ಯಾನಂದಕಾರಿ ಜಗಕೆಲ್ಲಂ ||

ಎಂಬೆರಡು ತ್ರಿಪದಿಗಳಿವೆ. ಇವರಿಂದ ಕೋಗಳಿನಾಡು ಇತರ ನಾಡುಗಳಿಗಿಂತ ಅಧಿಕ ರಮಣೀಯವಾಗಿದ್ದಿತೆಂದೂ, ಅದರಲ್ಲಿ ನಿರ್ಗುಂದವೇ ಮುಂತಾದ ಅಗ್ರಹಾರಗಳಿದ್ದುವೆಂದೂ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ನಾಡು ಚಳುಕ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟರ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ಕೋಗಳಿ ೫೦೦ ಎಂದೇ ಕರೆಯುವ ವಾಡಿಕೆ ಇದ್ದಿತು.[39] ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ನಗರವಾಗಿದ್ದ ಕೋಗಳಿ ಈಗ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಾಚೀನ ಅವಶೇಷಗಳಿವೆ; ಖಿಲವಾಗಿರುವ ಜೈನಬಸದಿ

[38] *SII*. ix, part I, No. 141.; A.D. 1079.

[39] *Inscriptions of the Madras Presidency*. Vol. 1, *Bellary Inscriptions*, Rangacharya, Nos. 195, 215, 234, 245, 265, 267, 273, etc.

ಗಳೂ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಮುರಿದುಬಿದ್ದಿರುವ ದೇವತಾಮೂರ್ತಿಗಳೂ ಇಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ಹೇರಳವಾಗಿವೆ : ಈ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಶಿಲಾಶಾಸನಗಳೂ ದೊರೆತಿವೆ.[40] ಶಕ ೯೭೭ರಲ್ಲಿ ಲಿಖಿತವಾದ ಒಂದು ಶಾಸನದಲ್ಲಿ[41] ಇಂದ್ರಕೀರ್ತಿ ಮುನೀಂದ್ರನು ಜೈನಬಸದಿಯ ಮಾಣಿಗಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ದತ್ತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟಂತೆ ಹೇಳಿದೆ; ಈ ಜೈನಬಸದಿಯನ್ನು ಮೊದಲು ಕಟ್ಟಿಸಿದವನು ಗಂಗರಾಜನಾದ ದುರ್ವಿನೀತನೆಂದು ಆ ಶಾಸನದ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯ ಹೇಳುತ್ತದೆ : (ಪಂಕ್ತಿ ೧೫–೧೬)

ಇದು ಧುರ್ವಿನೀತನಿಂದಂ
ಮೊದಲೊಳ್ ಬಸದಿಯಿದ ನಾಡ ಮತ್ತರಘಳಿಯಂ।
ವಿದಿತಯಶರಿನ್ದ್ರಕೀರ್ತಿಗ
ಳುದಿತೋದಿತಮಾಗೆ ಮಾಡಿದರ್ ಕೋಗಳಿಯೊಳ್॥

ಗಂಗರಾಜ ದುರ್ವಿನೀತನ ಕಾಲದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಕ್ರಿ.ಶ. (೫೫೫-೬೦೫)[42] ಹಲವು ಶತಮಾನಗಳವರೆಗೆ, ಬಹುಶಃ ಹೊಯ್ಸಳ ವಂಶದ ಅಂತ್ಯದವರೆಗೆ, ಉಚ್ಛ್ರಾಯಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಈ ಊರು ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿತ್ತು; ಜೈನಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿತ್ತು. ಒಂದು ಶಾಸನದಲ್ಲಿ[43] ಇದನ್ನು ಕೋಗಳಿಯ ತೀರ್ಥವೆಂದು ಕರೆದಿದೆ. ಕ್ರಿ.ಶ. ೯೨೨ರ ಇನ್ನೊಂದು ಶಾಸನದಲ್ಲಿ[44] ಕೋಗಳಿಯ ಸ್ಥಾನಾಧಿಪತಿಗಳಾದ ಗಣಧರದೇವಭಟ್ಟಾರಕನ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿದೆ. ಕ್ರಿ.ಶ. ೮೯೭ರ ಇನ್ನೊಂದು ಶಾಸನದಲ್ಲಿ[45] ಕೋಗಳಿಯಯ್ನೂರು ನಾಡಿನ ಉಲ್ಲೇಖವಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟ ನಿತ್ಯವರ್ಷದೇವನ ಕ್ರಿ.ಶ. ೯೨೨ರ ಒಂದು ಶಾಸನದಲ್ಲಿ[46] ಮಾಸಿಯವಾಡ ನಾಲ್ವತ್ತರೊಡನೆ ಕೋಗಳಿಯಯ್ನೂರನ್ನು ಹೇಳಿದೆ. ಕೋಗಳಿ 'ನಾಲ್ಕುಂ ಯುಗದ ಪೊಟಲ್' ಎಂದು ಹಿಂದೆಯೇ ಹೇಳಿದ ಕ್ರಿ.ಶ. ೯೯೭ರ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಹೊಗಳಿದೆ. ಈ ಪಟ್ಟಣ ಮುಳುಗುಂದ, ಕೊಪಣ, ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳ ಮುಂತಾದುವುಗಳಂತೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧವೂ, ಪವಿತ್ರವೂ ಆದ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿತ್ತು. ಇದರ ಹೆಸರನ್ನು 'ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ'ಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ? ಹರಿಷೇಣನು (೯೩೧ ಶಾ.ಶ.) ಇದನ್ನು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೋಗಳಿಯ ಹೆಸರನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತರುವುದಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಏನೋ ಕಾರಣವಿರಬೇಕು. ಬಹುಶಃ 'ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ'ಯ ಶಿವಕೋಟಿ ಈ ಊರಿಗೆ ಅಥವಾ ಈ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವನಾಗಿರಬೇಕೆಂದೂ, ತನ್ನ ಊರ ಹೆಸರನ್ನು ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾನೆಂದೂ ಹೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಈ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಸ್ವಾಮಿ ಕಾರ್ತಿಕ ಋಷಿಗೂ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ಸಂಬಂಧವಿರಬಹುದು. ಈ ಋಷಿ ರಾತ್ರಿ ಪ್ರತಿಮಾಯೋಗದಲ್ಲಿ ನಿಂತದ್ದು ಕಿಷ್ಕಿಂಧವೆಂಬ ಪರ್ವತದ ಮೇಲೆ; ಅವನ ಮೇಲೆ ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲ ಸುರಿದ ಮಳೆಯ ನೀರು. ಮಡುವಾಗಿ 'ಸರ್ವೌಷಧ'ವೆಂಬ ತೀರ್ಥವಾದದ್ದು ಆ ಪರ್ವತದಲ್ಲಿ. ಶಕ್ತಿಯೆಂಬ ಆಯುಧದಿಂದ ಈ ಋಷಿ ಹತನಾದದ್ದು ಕೋಗಳಿಯಲ್ಲಿ; ಅಲ್ಲಿಂದ ನವಿಲ ರೂಪಿನ ದೇವತೆ ಅವನನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತದೆ; ಕೋಗಳಿಯ ಪೂರ್ವಕ್ಕಿರುವ ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿನ ಕೊಳದ ಬಳಿ ಇವನನ್ನು ಆ ದೇವತೆ ಇರಿಸುತ್ತದೆ. ಋಷಿ ಮಡಿದದ್ದು ಅಲ್ಲಿ; ಅವನಿಗೆ

---

40 See Ibid, Nos. 189-193, 195-196.

41 *SII*, IX—i. No. 117.

42 ದುರ್ವಿನೀತನ ಕಾಲದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿವೆ. ರೈಸ್ ೪೮೨-೫೧೭ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಬ್ರಾಯಿಲ್, ೬೦೫–೬೫೦ ; ರಾ. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯ, ೬೦೫–೬೫೦.

43 *SII*, IX—1. No. 368 A.D. 1173-1220.

44 Ibid. No. 77 ; *Jainism in Karnataka*. p. 149.

45 *Bombay Karnatak Inscriptions*, No. 22.

46 *SII*, IX—1, 57.

ಒಂದು ಬಸದಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿ; ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಮಿ ಎಂಬ ತೀರ್ಥನಾಮವಾಯಿತು. ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸೊಂಡೂರಿನ ಬಳಿ ಬೆಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಈಗ ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯವಿರುವುದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಚಂಗಾವುಂದನೆಂಬಾತ ಸೂಜಿಂಗಲ್ಲು ಎಂಬ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಸತ್ಯರಾಶಿ ಭಟ್ಟಾರನಿಗೆ ಮಠದ ಅನ್ನಸತ್ರಕ್ಕಾಗಿ ದಾನಮಾಡಿದಂತೆಯೂ. ಆ ದಾನವನ್ನು ಕೋಳಗಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಭುವಾಗಿದ್ದ ಗಜಧರಯ್ಯನು, ಸ್ವಾಮಿ ಕಾರ್ತಿಕೇಯ ತಪೋವನದ ಅಧಿಕಾರಿಯು. ಸ್ಥಿರೀಕರಿಸಿದಂತೆಯೂ, ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟ IIIನೆಯ ಕೃಷ್ಣನ ಕಾಲದ ಒಂದು ಶಾಸನದಲ್ಲಿ (ಕಾಲ ಕ್ರಿ.ಶ. ೯೬೪) ಉಕ್ತವಾಗಿವೆ.[47] ಇನ್ನೊಂದು ಶಾಸನದಿಂದ[48] ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯವು ಶಕ ೬೪೧ (ಕ್ರಿ.ಶ. ೭೧೯) ಸ್ಥಾಪಿತವಾದಂತೆ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ದೇವಾಲಯ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಳೆಯದಾದ ರಚನೆಯೆಂದು ನಿರ್ಧರಿತವಾಗಿದೆ. ಕಥೆಯಲ್ಲಿನ ಸ್ವಾಮಿ ಕಾರ್ತಿಕೇಯ ಯತಿ ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿಯೆಂಬ ದೇವರಾಗಿಯೂ. ಆ ಬಸದಿಯೇ ಅನ್ಯದೇವಾಲಯವಾಗಿಯೂ ಪರಿವರ್ತನೆಗೊಂಡಿರಬಹುದು.[49] ಈ ಭೂಸನ್ನಿವೇಶವೆಲ್ಲ ಕೋಗಳಿಯ ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ಇರುವ ಪರ್ವತಪ್ರಾಂತವಾಗಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ವಡ್ಡಾರಾಧನೆಯ ಕರ್ತೃವಾದ ಶಿವಕೋಟಿ ಕೋಗಳಿ ನಾಡಿಗೆ ಎಂದರೆ ಈಗಿನ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪಶ್ಚಿಮಭಾಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವನೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಕಾರ್ತಿಕೇಯ ಋಷಿಯ ಮರಣವಾದ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಬಾದುಬ್ಬೆಯೆಂಬ ಹಬ್ಬ ರೂಢಿಗೆ ಬಂದಿತೆಂದು ಕಥೆಯಿಂದ ತಿಳಿದುಬರುವ ಅಂಶವಾಗಿದೆಯಷ್ಟೆ. ಈ ಹಬ್ಬ ಉಕ್ತವಾಗಿರುವ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನ ಉಲ್ಲೇಖ ನಮಗೆ ಕಂಡವ.ಟ್ಟಿಗೆ ಖಾಜಿಪೇಟೆಯ ಶಿಲಾಲಿಪಿ.[50] ಇದರ ಕಾಲ ಕ್ರಿ.ಶ. ೮೭೨; ಇದರ ೨೪ನೆಯ ಪಂಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ "ಬಾದುಬ್ಬೆಯ ಪರ್ವದಂದು" ಎಂಬ ಮಾತುಗಳಿವೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ನೆನಪುಗಳು ಜನತೆಯ ಸ್ಮೃತಿಪಥದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಜೀವಂತವಾಗಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ 'ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ' ರಚಿತವಾಗಿರಬಹುದು.

ಈ ಪೀಠಿಕೆ ಅಚ್ಚಾಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಅದರ ಕೊನೆಯ ಕರಡುಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನು ಡಾ. ಆ. ನೇ. ಉಪಾಧ್ಯೆ ಅವರಿಗೆ ಕಳಿಸಲಾಯಿತು. ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಸಾವಧಾನವಾಗಿ ಪರೀಶಿಲಿಸಿ ಅವರು ನನಗೆ ಒಂದೆರಡು ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಬರೆದರು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೧೩, ೧೯೬೯ನೆಯ ದಿನಾಂಕದ ಪತ್ರ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅವರು ವಡ್ಡಾರಾಧನೆಯ ಕರ್ತೃತ್ವ ಕಾಲವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ನಿಲವೇನೆಂಬುದನ್ನು ವಿಶದಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ನಿಲವೇನೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

'ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ'ಯ ಕರ್ತೃ ಯಾರೆಂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ; ಅದರ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರುವ 'ಈ ಪೇೞ್ದ ಪತ್ತೊಂಬತ್ತು ಕತೆಗಳಂ ಶಿವಕೋಟ್ಯಾಚಾರ್ಯರ್ ಪೇೞ್ದಾ [ರ್]' ಎಂಬ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಶಿವಕೋಟಿ 'ಭಗವತೀ ಆರಾಧನಾ ಅಥವಾ ಮೂಲಾರಾಧನಾ' ಎಂಬ ಪ್ರಾಕೃತ ಗ್ರಂಥದ ಕರ್ತೃವಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಆ ಪ್ರಾಕೃತ ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ 'ವಡ್ಡಾರಾಧನಾ' ಎಂಬ ಹೆಸರೂ ಇದ್ದಿರಬಹುದು. 'ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ' ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾಗಿರಬಹುದು. ಇದು ಅವರ ನಿಲವು. ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಕಾಣಿಸಿದೆ:

(೧) 'ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ'ಯಲ್ಲಿರುವ ಕಥೆಗಳಿಗೆ ಮೂಲವಾದ ಗಾಹೆಗಳು 'ಭಗವತೀ ಆರಾಧನಾ'ದಲ್ಲಿರುವುವೇ ಆಗಿವೆ; ಅಲ್ಲಿರುವ ಗಾಹೆಗಳ ಕ್ರಮದಂತೆಯೇ ಇಲ್ಲಿನ ಗಾಹೆಗಳೂ ಇವೆ.

(೨) ಈ ಗಾಹೆಗಳು ಹೇಗೆ ಆ ಪ್ರಾಕೃತ ಮೂಲದಿಂದ ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ ಬಂದಿವೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ಆ ಪ್ರಾಕೃತ ಗ್ರಂಥಕಾರನ ಹೆಸರೂ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಬಳುವಳಿಯಾಗಿ ಬಂದಿದೆ.

---

47 *Inscriptions of the Madras Presidency*. Vol. I. 47; (*History of the Dekkan*, Bhandarkar) p. 54-55.

48 ಅದೇ. 480, 481; Sewell's *Antiquities* I. 108.

49 ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ.

50 *Annual Report of Archaeology*, Hyderabad, 1936.

(೩) ''ವಡ್ಡಾರಾಧನೆಯ ಕವಚವು (ಖ), ವಡ್ಡಾರಾಧನೆಯ ಕವಚವೆಂಬಧಿಕಾರಂ'' (ಫ) ಎಂಬ ಮಾತು ತುಂಬ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ಈ ಗ್ರಂಥ 'ಕವಚ'ವೆಂಬ ಗ್ರಂಥ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಮಾತಿಗೆ ಮೂಲ ''ಭಗವತೀ ಆರಾಧನಾ'' ಎಂಬುದರಲ್ಲಿದೆ.

(೪) ಕನ್ನಡದ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ 'ಆರಾಧನಾ' ಎಂಬ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯ ವಿವರಗಳೇನೂ ಉಕ್ತವಾಗಿಲ್ಲ ದಿರುವುದರಿಂದ, 'ವಡ್ಡಾರಾಧನಾ' ಎಂಬ ಹೆಸರಿಗೆ ಸಾರ್ಥಕತೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಶಿವ ಕೋಟಿಯ ಭಗವತೀ ಆರಾಧನಾ ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ ಈ ಹೆಸರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ.

(೫) ಈ ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ 'ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ' ಎಂಬ ಅನುಚಿತವಾದ ಹೆಸರನ್ನು ಗ್ರಂಥ ಕರ್ತನು ಯಾರೇ ಇರಲಿ. ಅವನು ಕೊಟ್ಟಿರುವನೆಂದು ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳಲಾಗದು. 'ಉಪಸರ್ಗ ಕೇವಲಿಗಳ ಕಥೆ' ಎಂಬ ಹೆಸರು ಇದಕ್ಕಿಂತ ಎಷ್ಟೋ ಉಚಿತವಾದುದಾಗಿದೆ.

ಮೇಲೆ ಹೇಳಿರುವ ಅಂಶಗಳು ಡಾ. ಆ. ನೇ. ಉಪಾಧ್ಯೆಯವರ ನಿಲವಿಗೆ ಸಮರ್ಥನೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆಂದು ಆಪಾತತಃ ತೋರಬಹುದು. ಆದರೆ ಇವು ಯಾವುವೂ ನಿಷ್ಕೃಷ್ಟತೆ ಯನ್ನು ಪಡೆಯಲಾರವು. 'ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ'ಯ ಕರ್ತೃತ್ವ ಕಾಲಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ನಿಲವು ಕೆಳಗೆ ಕಾಣಿಸಿ ದಂತಿವೆ :

(೧) ಗ್ರಂಥಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ''ಈ ಪೇಳ್ದ ಪತ್ತೊಂಬತ್ತು ಕಥೆಗಳಂ ಶಿವಕೋಟ್ಯಾ ಚಾರ್ಯರ್ ಪೇೞ್ದಾ[ರ್]'' ಎಂಬ ವಾಕ್ಯ ಈಗ, ಇಗೋ, ಹೇಳಿರುವ ಹತ್ತೊಂಬತ್ತು ಕಥೆಗಳನ್ನು ಶಿವಕೋಟ್ಯಾಚಾರ್ಯರು ಹೇಳಿದರು ಎಂಬರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಬರುವ ಶಿವಕೋಟಿ 'ಭಗವತೀ ಆರಾಧನಾ' ಕರ್ತೃವಿನಿಂದ ಭಿನ್ನನು, ಇವನೇ ಬೇರೆ ಶಿವಕೋಟಿ. ಶಿವಕೋಟಿ ನಾಮಕರಾದ ಹಲವಾರು ಜೈನಯತಿ ಲೇಖಕರಿದ್ದರು. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನನ್ನ ಪೀಠಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರವಾಗಿ ತೋರಿಸಿದೆ.

(೨) ಶಿವಕೋಟಿಯ ಪ್ರಾಕೃತ ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ 'ಭಗವತೀ ಆರಾಧನಾ' 'ಮೂಲಾರಾಧನಾ' ಎಂಬ ಹೆಸರುಗಳಿದ್ದುವೇ ಹೊರತು 'ವಡ್ಡಾರಾಧನಾ' ಎಂದು ಅದನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ಹೇಳು ವುದಕ್ಕೆ ಆಧಾರ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಕರ್ತನು ಇಟ್ಟಿರುವ ಹೆಸರು 'ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ' ಎಂದು. ಇದು ಉಚಿತವೋ ಅನುಚಿತವೋ ಎಂಬ ವಿಷಯ ಅವರವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟದ್ದು. ಅಲ್ಲದೆ 'ವೃದ್ಧಾರಾಧನಾ' ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ವೃದ್ಧರ ಎಂದರೆ ಹಿರಿಯ ಜೈನಯತಿಗಳ ಆರಾಧನಾ ಎಂದರೆ ಸಾಧನೆ, ಸಿದ್ಧಿ ಎಂದು ಅರ್ಥೈಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಆ ಹಿರಿಯ ಜೈನಋಷಿಗಳು ಪಡೆದ ಸಿದ್ಧಿಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿರುವ ಕಥೆಗಳು ವರ್ಣಿಸುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಹೆಸರು ಈ ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ ತಕ್ಕುದಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ.

(೩) 'ಈ ಪೇಳ್ದ'. 'ಪೇೞ್ದಾ[ರ್]'—ಎಂಬ ಶಬ್ದಗಳು ಗಮನಾರ್ಹ. ಇದು ಒಂದು ನುಡಿಗಟ್ಟು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ; ಕಾವ್ಯರಚನೆ ಮಾಡು ಎಂಬರ್ಥದಲ್ಲಿ ''ಕಾವ್ಯಮಂ ಪೇೞ್'' ಎಂದು ಹಳಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದು ವಾಡಿಕೆ. ಇದರಂತೆ 'ಶಿವಕೋಟ್ಯಾಚಾರ್ಯರ್ ಪೇೞ್ದಾ[ರ್]'. ಎಂದರೆ ಶಿವಕೋಟ್ಯಾಚಾರ್ಯರು ರಚಿಸಿದರು ಎಂದರ್ಥ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ 'ಇಗೋ ಹೇಳಿದ, ಈಗ ಹೇಳಿದ, ಹತ್ತೊಂಬತ್ತು ಕಥೆಗಳನ್ನು ಶಿವಕೋಟ್ಯಾಚಾರ್ಯರು ರಚಿಸಿದರು' ಎಂದು ಆ ವಾಕ್ಯದ ಅರ್ಥ ವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಕರ್ತನ ಹೆಸರು ಶಿವಕೋಟಿ'ಎಂದು ನಿಷ್ಪನ್ನವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವನು ಯಾವ ಶಿವಕೋಟಿಯೋ ತಿಳಿಯದು.

(೪) ಇನ್ನು 'ಕವಚ' ಶಬ್ದದ ವಿಚಾರ. ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಕರ್ತನ ಆ ಹತ್ತೊಂಬತ್ತು ಕಥಾ ಸೂಚಕ ಗಾಹೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಕೃತ 'ಭಗವತೀ ಆರಾಧನಾ' ಗ್ರಂಥದಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿರುವಂತೆಯೇ ಅಲ್ಲಿನ 'ಕವಚ'ವೆಂಬ ಹೆಸರನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರಬಹುದು.

(೫) ಗ್ರಂಥಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕವಿ ತನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳದೆ ಶತಮಾನಗಳ ಹಿಂದೆ ಆಗಿಹೋದ ಇನ್ನೊಬ್ಬನ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಸಹಜವಾಗಿ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ.

(೬) 'ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ'ಯ ಶಿವಕೋಟಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೋಗಳಿ ನಾಡಿಗೆ ಸೇರಿರಬಹುದೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಇವನಿಗೂ 'ಮೂಲಾರಾಧನಾ' ರಚಕನಿಗೂ ಯಾವ ಸಂಬಂಧವೂ ಇರುವಂತೆ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕನ್ನಡದ ಶಿವಕೋಟಿಯನ್ನು ಕೋಗಳಿಯ ಶಿವಕೋಟಿ ಎಂದೂ ಕರೆಯಬಹುದು.

'ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ' ರಚಿತವಾದ ಕಾಲದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಡಾ. ಆ. ನೇ. ಉಪಾಧ್ಯೆಯವರು ಒಂದು ಹೊಸ ಅಂಶವನ್ನು ನನಗೆ ತಮ್ಮ ಆಗಸ್ಟ್ ೧೩. ೧೯೭೦ನೆಯ ತಾರೀಖಿನ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯ ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ಹಾರ್ದಿಕ ವಂದನೆಗಳು. 'ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ'ಯ ೪೮ನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿ "ಮುಜ್ಝ ಸಹಾವಂ ಣಾಣಂ" ಎಂದು ಆರಂಭಿಸುವ ಗಾಹೆ ಉದ್ಧೃತವಾಗಿದೆಯಷ್ಟೆ. ಈ ಗಾಹೆಯು ದೇವಸೇನನಿಂದ ಪ್ರಾಕೃತದಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾಗಿರುವ 'ನಯಚಕ್ರ' ಅಥವಾ 'ನಯ ಲಕ್ಷಣ' ಎಂಬ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ೮೩ನೆಯ ಪದ್ಯವಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಗಾಹೆ ಮಾಯಿಲ್ಲಧವಳ ಎಂಬ ದೇವಸೇನನ ಶಿಷ್ಯನಿಂದ ರಚಿತವಾದ 'ದ್ರವ್ಯಸ್ವಭಾವಪ್ರಕಾಶ' ಎಂಬ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿಯೂ ಇವೆ (೪೦೬ನೆಯ ಪದ್ಯ). 'ನಯಚಕ್ರ'ದ ರಚಕನಾದ ದೇವಸೇನನೂ 'ದರ್ಶನಸಾರ' ಎಂಬ ಪ್ರಾಕೃತ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಬರೆದ ದೇವಸೇನನೂ ಒಬ್ಬನೇ ಆಗಿರುವುದನ್ನು ಎರಡು ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲೂ ಕಾಣುವ ಒಂದು ಸಮಾನಾರ್ಥಕ ಶಬ್ದಘಟಿತ ಗಾಹೆಯಿಂದ ನಿರ್ಣಯಿಸಬಹುದು. ಈ ದೇವ ಸೇನನು ಕ್ರಿ.ಶ. ೯೩೩ರಲ್ಲಿದ್ದನೆಂದು ಖಚಿತವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಇವನ ಗ್ರಂಥದಿಂದ ಎಂದರೆ 'ನಯಚಕ್ರ'ದಿಂದ ಪದ್ಯವನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡಿರುವ 'ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ' ಕ್ರಿ.ಶ. ೯೩೩ರಿಂದ ಈಚೆಗೆ ರಚಿತವಾಗಿರಬೇಕು ಎಂಬ ಅಂಶ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಂದರೆ ಈ ಆಧಾರ ದುರ್ಬಲವಾಗಿರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. 'ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ'ಯ ೪೮ನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ 'ಮುಜ್ಝ ಸಹಾವಂ ಣಾಣಂ' ಎಂಬ ಗಾಹೆಯೂ, ಅದರ ಮುಂದಿನ 'ಭಿಜ್ಜಉ ಭಿಜ್ಜಉ' ಎಂಬುದೂ 'ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ'ಯ (ಖಘಚಛ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆಯು ವುದಿಲ್ಲ; (ಕ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲೂ ಅದರ ನೇರ ನಕಲಾದ ಗ.ದಲ್ಲೂ ಇವು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಖ. ಪ್ರತಿಯೂ (ಘಚಛ) ಪ್ರತಿಗಳೂ ಭಿನ್ನ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದರೂ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪದ್ಯಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯತೆಯಿರುವುದರಿಂದ ಮೂಲದ 'ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ'ಯಲ್ಲಿ ಈ ಗಾಹೆಗಳು ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂದೂ, (ಕ) ಪ್ರತಿಕಾರನೋ ಅವನಿಗೆ ಮಾತೃಕೆಯಾಗಿದ್ದ ಪ್ರತಿಯಲ್ಲೋ ಈ ಗಾಹೆಗಳು ಬಂದು ಸೇರಿಕೊಂಡಿವೆಯೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಗಾಹೆಗಳನ್ನು ಕಾಲನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಧುವಾಗಲಾರದು. ಡಾ. ಆ. ನೇ. ಉಪಾಧ್ಯೆ ಯವರು 'ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ' ಕ್ರಿ.ಶ. ೯೩೩ಕ್ಕಿಂತ ಈಚಿನ ರಚನೆ ಎಂದು ಮಾಡಿರುವ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಕೂಲವಾಗಿ ತಾವೇ ಈ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದು ಅವರ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ 'ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ'ಯ ರಚನೆಯ ಕಾಲ ಅನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿಯೇ ಉಳಿದು ಕೊಂಡಿದೆ.

ಹಿನ್ನೆಲೆ

'ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ' ಹತ್ತೊಂಬತ್ತು "ಮಹಾಪುರುಷರುಗಳ ಕಥೆಗಳಂ" ಹೇಳುವುದಾಗಿದೆ. ಈ ಕಥೆಗಳೆಲ್ಲ ಧರ್ಮಕಥೆಗಳು. ಅವುಗಳ ನಾಯಕರೆಲ್ಲ ಧರ್ಮವೀರರು: ಕೆಲವರು ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ; ಕೆಲವರು ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ನೆರೆಮನೆಯಾದ ಸರ್ವಾರ್ಥಸಿದ್ಧಿಯೆಂಬ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ; ಅವರು ಪಡೆದ ಸಿದ್ಧಿಗಳು ಇವು. ಅವರಿಗೆ ಇವು ಉಂಟಾದದ್ದು ಪುಣ್ಯಪಾಪ ರೂಪವಾದ ಕರ್ಮಕ್ಷಯದಿಂದ ಅಥವಾ ಅದರ ಉಪಶಮನದಿಂದ. ಕರ್ಮಕ್ಷಯವು ತಪಸ್ಸಿನಿಂದ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ. ತಪಸ್ಸಿಗೆ ವಿರಕ್ತಿ, ಇಂದ್ರಿಯನಿಗ್ರಹ, ಕಾಯಕ್ಲೇಶ ಸಹನೆ ಮುಂತಾದುವು ಅವಶ್ಯಕ. ತಪಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವ ಯತಿಗೆ ದೇವತೆ, ಮನುಷ್ಯ, ಪ್ರಾಣಿ, ಜಡವಸ್ತು—ಇವುಗಳಿಂದ ನಾನಾ ಬಗೆಯಾದ ತೊಂದರೆಗಳು ಆಗುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳಿಗೆ ಉಪಸರ್ಗ

ಎಂದು ಹೆಸರು. ಉಪಸರ್ಗವನ್ನು ಜಯಿಸುವುದು ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಸಹಕಾರಿ; ಅಲ್ಲದೆ ಹಸಿವು, ನೀರಡಿಕೆ, ಶೀತ, ವಾತ ಮುಂತಾದ ಬಾಧೆಗಳನ್ನು ಯತಿ ಸೈರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇವುಗಳಿಗೆ ಪರೀಷಹವೆಂದು ಹೆಸರು. ಇವುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ೨೨. ಪರೀಷಹೋಪಸರ್ಗಗಳ ಜಯವೇ ಜಯ, ಇದೇ ಉಪಾಸನೆ ಅಥವಾ ಆರಾಧನೆ. ಇದರ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ಗ್ರಂಥಗಳಿಗೆ ಆರಾಧನಾ ಶಾಸ್ತ್ರವೆಂದು ಹೆಸರು: ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ದೃಷ್ಟಾಂತಕ್ಕಾಗಿ ಸೂಚಿತವಾಗಿರುವ ಕಥೆಗಳ ವಿವರಣೆ ಆರಾಧನಾಕಥಾಕೋಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ ಇಂಥ ಕಥಾಕೋಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. ಇದಕ್ಕೆ ಸುದೀರ್ಘವಾದ ಪರಂಪರೆ ಇದೆ.[51] ಈ ಕಥಾನಾಯಕರನ್ನು ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ ಮಹಾಪುರುಷರೆಂದು ಕರೆದಿರುವ ಹಾಗೆ ಇತರ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ 'ಪುರುಷಸಿಂಹ'ರೆಂದು ಕರೆದಿರುವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.[52] ಪುರುಷಪ್ರಧಾನರು ಅಥವಾ ಪುರುಷಶ್ರೇಷ್ಠರು ಎಂದು ಇದರ ಅರ್ಥ. ಪರೀಷಹ ಸುಭಟರನ್ನು ಜಯಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಇವರು ಪುರುಷಸಿಂಹರಾದರು. ಈ ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ ಯಾರೋ ಇಟ್ಟಿರುವ 'ಉಪಸರ್ಗಕೇವಲಿಗಳ ಕಥೆ' ಎಂಬ ಇನ್ನೊಂದು ಹೆಸರೂ ಗಮನಾರ್ಹ. ಉಪಸರ್ಗಗಳನ್ನು ಜಯಿಸಿ ಕೇವಲಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡ ಜೈನಯತಿಗಳ ಕಥೆಗಳೇ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿವೆ. ಇವುಗಳಿಗೆ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಾಗಿ ಪ್ರಾಕೃತ–ಸಂಸ್ಕೃತ ಜೈನ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಆರಾಧನಾ ಗ್ರಂಥಗಳೂ, ಆರಾಧನಾ ಕಥಾಕೋಶಗಳೂ ಹೇರಳವಾಗಿವೆ.

ಮೋಕ್ಷಾಕಾಂಕ್ಷಿಗಳಾದ ಜೈನಮುನಿಗಳು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಉಪಾಸನೆ ಅಥವಾ ಮಾಡುವ ಉದ್ಯಮ ಆರಾಧನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ನಾಲ್ಕು ವಿಧವಾಗಿದೆ. ತಪಸ್ಸು, ದರ್ಶನ, ಜ್ಞಾನ, ಚರಣ ಎಂದು. ತಪಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬಾಹ್ಯ, ಅಭ್ಯಂತರ ಎಂದು ಎರಡು ವಿಭಾಗಗಳಿವೆ. ಅನಶನ, ಅವಮೋದರ್ಯ, ವೃತ್ತಿಪರಿಸಂಖ್ಯಾನ, ರಸಪರಿತ್ಯಾಗ, ವಿವಿಕ್ತ ಶಯನಾಸನ, ಕಾಯಕ್ಲೇಶ—ಈ ಆರು ಬಾಹ್ಯತಪಗಳು. ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ, ವಿನಯ, ವೈಯಾಕೃತ್ಯ, ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯ, ಉತ್ಸರ್ಗ, ಧ್ಯಾನ—ಈ ಆರು ಅಭ್ಯಂತರ ತಪಗಳು ಈ ೧೨ ಬಗೆಯಾಗಿರುವ ತಪಗಳನ್ನು ಸ್ವಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಆಚರಣೆಮಾಡುವುದು ತಪದ ಆರಾಧಯಾಗುತ್ತದೆ. ದರ್ಶನವೆಂದರೆ ಜೈನತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಸಪ್ತತತ್ತ್ವಗಳಲ್ಲೂ, ನವಪದಾರ್ಥಗಳಲ್ಲೂ ಇರುವ ಅಚಲವಾದ ನಂಬಿಕೆ, ಶ್ರದ್ಧೆ, ವಿಶ್ವಾಸ, ಅಭಿರುಚಿ, ಇದನ್ನು ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ. ಇದಕ್ಕೆ ದರ್ಶನಾರಾಧನೆ ಎಂಬ ಹೆಸರಿದೆ. ಜ್ಞಾನವೆಂದರೆ ಪರಮಾಗಮೋಕ್ತವಾದ ಸೂತ್ರಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಭಾವಿಸಿ ತಿಳಿಯುವುದು ಮತ್ತು ಜೀವಾದಿ ನವಪದಾರ್ಥಗಳ ತತ್ತ್ವವನ್ನು ಅರಿಯುವುದು. ಇದೇ ಸಮ್ಯಕ್ ಜ್ಞಾನ. ಇದನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮಾಡುವ ಉದ್ಯಮ ಜ್ಞಾನಾರಾಧನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಚರಣವೆಂದರೆ ಚಾರಿತ್ರ: ಪಂಚಮಹಾವ್ರತಗಳು, ಪಂಚಸಮಿತಿಗಳು, ತ್ರಿಗುಪ್ತಿಗಳು ಎಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ೩ ವಿಧಗಳಿವೆ; ಭಾವಶುದ್ಧಿಯಿಂದ ಇವುಗಳನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸುವುದು ಚಾರಿತ್ರಾರಾಧನೆ. ಇವುಗಳ ಆಚರಣೆಯಿಂದ ಜೈನಮುನಿಗೆ ಮರಣ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕ್ಷಮೆ, ಸಮತ್ವ, ಶಾಂತಿ, ವೈರಾಗ್ಯ, ಸಂಯಮ, ಧೈರ್ಯ, ಸ್ಥೈರ್ಯಗಳು ಉದ್ಭವವಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ಆರಾಧನಾಚತುಷ್ಟಯಗಳ ಸವಿಸ್ತರ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಆ ಶಾಸ್ತ್ರಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ; ಇವುಗಳ ಸಿದ್ಧಿಗಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ ಧರ್ಮವೀರರ ನಾಮಸ್ಮರಣೆಯೂ ಅವರ ಕಥಾಸೂಚನೆಯೂ ಇಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.

ಶ್ವೇತಾಂಬರ ಸಂಪ್ರದಾಯದಲ್ಲಿ ಜೈನಸಿದ್ಧಾಂತದ ಅಥವಾ ಆಗಮದ ಗ್ರಂಥಗಳು ಒಟ್ಟು ಸುಮಾರು ೪೫ ಇವೆ.[53] ಇವುಗಳನ್ನು ಆರು ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿದೆ. ದ್ವಾದಶಾಂಗಗಳು

---

[51] ಹರಿಷೇಣನ ಬೃಹತ್ಕಥಾಕೋಶ. (ಸಂ), ಡಾ. ಎ. ನೇ. ಉಪಾಧ್ಯೆ. ವಿವರಗಳಿಗಾಗಿ ಈ ಗ್ರಂಥದ Introduction, ಪುಟ ೪೭–೬೩ ನೋಡಿರಿ.

[52] ದೇವಸೇನಾಚಾರ್ಯವಿರಚಿತ ಆರಾಧನಾಸಾರ, ಗಾಹೆ ೪೮. "ಪುರುಷಸಿಂಹೈಃ ಸೋಢಾ ಮಹೋಪಸರ್ಗಾಃ" (ಛಾಯೆ).

[53] ಇವುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿವೆ: ೫೦ ಗ್ರಂಥಗಳಿರುವಂತೆ ಕೆಲವೆಡೆ ಹೇಳಿದೆ. *History of Indian Literature*, p. 430.

ದ್ವಾದಶ ಉಪಾಂಗಗಳು ಆದಮೇಲೆ ೧೦ ಪ್ರಕೀರ್ಣಕ ಗ್ರಂಥಗಳಿವೆ.[54] ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಆರ್ಷ ಅಥವಾ ಅರ್ಧಮಾಗಧಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾಗಿವೆ. ಪ್ರಕೀರ್ಣಕಗಳ ಬಹುಭಾಗ ಛಂದೋನಿಬದ್ಧವಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯದಾದ ಚಉಸರಣದಲ್ಲಿ (=ಚತುಃಶರಣ) ಅರ್ಹತ್ ಸಿದ್ಧ ಸಾಧುಗಳ ಸ್ತುತಿಯೂ ಧರ್ಮಪ್ರಶಂಸೆಯೂ ಇವೆ. ಆರಂಭದ ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಷಡಾವಶ್ಯಕಗಳ ನಿರೂಪಣೆ ಇದೆ. ಒಟ್ಟು ೬೩ ಪದ್ಯಗಳು. ಇದನ್ನು ರಚಿಸಿದಾತನು ವೀರಭದ್ರ. ಕನ್ನಡ ವಡ್ಡಾರಾಧನೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ೧೭೨ ಪದ್ಯಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಭತ್ತಪರಿಣಾಣ (=ಭಕ್ತಪರಿಜ್ಞಾನ) ೧೨೩ ಪದ್ಯಗಳಿರುವ ಸಂಥಾರಪರಿಣ್ಣಾ (=ಸಂಸ್ತಾರ ಪರಿಜ್ಞಾನ), ಮರಣಸಮಾಹಿ (=ಮರಣಸಮಾಧಿ)—ಎಂಬಿವು ಮುಖ್ಯವಾದುವು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಚಿತವಾಗಿರುವ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಡಾ. ಆ. ನೇ. ಉಪಾಧ್ಯೆಯವರು ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ.[55] ವಡ್ಡಾರಾಧನೆಯ ಹತ್ತೊಂಬತ್ತು ಕಥೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುವುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು :

೧. ಪೋಯಣ (ಪೋದನ) ಪುರದಲ್ಲಿ ಪುಪ್ಫಚೂಲಾ ಎಂಬ ಕಂತಿಯಿದ್ದಳು. ಅವಳ ಗುರು ಅಣ್ಣಿಯಾ ಉತ್ತ; ಇವನು ಗಂಗಾನದಿಯನ್ನು ದಾಟುತ್ತಿರುವಾಗ ದೋಣಿ ಮಗುಚಿಕೊಂಡು ನದಿಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಸತ್ತುಹೋದನು[56] (ಸಂ. ೫೬–೬೭, ವ. ೫).

೨. ಕಾಯಂದಿಯ (ಕಾಕಂದಿ) ಅಮಯಘೋಷನು ಮಗನಿಗೆ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿ ಆಗಮಗಳನ್ನು ಕಲಿತು ಜೈನಸಂನ್ಯಾಸಿಯಾಗಿ ಧರ್ಮವಿಹಾರವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು ಅನೇಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರಮಾಡಿ ತನ್ನ ಮುನ್ನಿನ ನಗರಕ್ಕೆ ಮರಳಿ ಬಂದಾಗ ಚಂಡವೇಗನು ಅವನ ದೇಹವನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ಹಾಕುತ್ತಾನೆ; ಆ ವೇದನೆಯನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಂಡು ಆ ಮುನಿ ಸದ್ಗತಿಗೆ ಹೋದನು (ಸಂ. ೭೬–೭೮ ; ವ. ೧೨).

೩. ಉಜ್ಜಯಿನಿಯ ಅವಂತಿ ಸುಕುಮಾರನು ನಳಿನೀ ವಿಮಾನವೆಂಬ ಸ್ವರ್ಗದ ವ್ಯಾವರ್ಣನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಜಾತಿಸ್ಮರನಾಗಿ ಸಂನ್ಯಾಸಗ್ರಹಣಮಾಡಿ ಶ್ಮಶಾನದ ಏಕಾಂತ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದ ಬಿದಿರುಮೆಳೆಯ ಕೆಳಗೆ ತಪಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡನು. ನರಿಯೊಂದು ಬಂದು ಅವನ ದೇಹವನ್ನು ಮೂರು ದಿವಸಗಳವರೆಗೆ ಅತ್ತ ಇತ್ತ ಎಳೆದಾಡಿ ಅವನನ್ನು ತಿಂದುಬಿಟ್ಟಿತು. ಈ ನೋವನ್ನೆಲ್ಲ ಅವನು ಸೈರಿಸಿ ಸದ್ಗತಿಗೆ ಸಂದನು. ಅವನು ಸತ್ತ ಎಡೆಯಲ್ಲಿ ದೇವತೆಗಳು ಸುರಿದ ಹೂಮಳೆಯಿಂದ ಸುವಾಸನಾಯುಕ್ತವಾದ ಗಂಧವತಿಯೆಂಬ ಕೊಳವುಂಟಾಯಿತು (ಭ. ೧೬೦, ಮ. ೪೩೫–೩೬, ಸಂ. ೭೫–೬೯, ವ. ೧).

೪. ಕುಣಾಳನಗರಕ್ಕೆ ರಾಜನಾದ ವೇಶಮಣದಾಸನ ಬಳಿ ರಿಟ್ಠ ಎಂಬ ಮಂತ್ರಿ ಇದ್ದನು. ಅವನು ಪಂಡಿತನಾಗಿದ್ದನು. ವೃಷಭಸೇನರೆಂಬ ಋಷಿಯರೊಡನೆ ಅವನು ವಾದಮಾಡಿ ಸೋತನು. ಈ ಅಪಮಾನವನ್ನು ತಾಳಲಾರದೆ ಅವನು ಆ ಋಷಿಯನ್ನು ಕಿಚ್ಚಿನಿಂದ ಸುಟ್ಟುಬಿಟ್ಟನು. ಆ ಮುನಿ ಈ ಬಾಧೆಯನ್ನು ಕ್ಷಮೆಯಿಂದ ಸೈರಿಸಿ ಸತ್ತು ಸದ್ಗತಿಗೆ ಸಂದನು (ಸಂ. ೮೧–೮೪, ವ. ೧೯).

೫. ಅಗ್ಗಿ (ಅಗ್ನಿ) ರಾಜನ ಮಗನಾದ ಕತ್ತಿಯ (ಕಾರ್ತಿಕ) ಎಂಬ ಋಷಿ ಚರಿಗೆಗಾಗಿ ಸಂಚಾರ ಮಾಡುತ್ತ ರೋಹೇಡಯವೆಂಬ ನಗರಕ್ಕೆ ಬರಲು ಅಲ್ಲಿಗೆ ರಾಜನಾಗಿದ್ದ ಕುಂಚನು (ಕೌಂಚನು) ಅವನನ್ನು ಈಟಿಯಿಂದ ತಿವಿದನು. ಋಷಿ ಸಮಚಿತ್ತನಾಗಿ ವೇದನೆಯನ್ನು ಸೈರಿಸಿ ಉತ್ತಮ ಗತಿಯನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿದನು (ಸಂ. ೬೭–೬೯, ಭ. ೧೬೦A, ವ. ೧೧).

೬. ಕುಂಭಾರ ಕಡವಂಬ (ಕುಂಭಕಾರ ಘಟ) ನಗರದಲ್ಲಿ ೫೦೦ ಜನ ಜೈನಯತಿಗಳಿದ್ದರು. ಅವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಯಂತ್ರಕ್ಕೆ (ಗಾಣಕ್ಕೆ) ಹಾಕಿ ಅರೆದು ಹಿಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಸತ್ತುಹೋದರು ;

---

[54] ಪ್ರಕೀರ್ಣಕಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಇಷ್ಟೇ ಎಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿಲ್ಲ. *History of Indian Literature*, p. 461.

[55] ಬೃಹತ್ಕಥಾಕೋಶ, ಮುನ್ನುಡಿ, ಪು. ೨೭–೨೯.

[56] ಸಂ=ಸಂಥಾರಕ ಪಇಣ್ಣಾ, ಭ=ಭತ್ತಪರಿನ್ನಾ, ಮ=ಮರಣಸಮಾಹಿ, ವ=ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ.

ಅನೇಕ ಸ್ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಜನ್ಮತಾಳಿದರು (ಮ. ೪೪೩, ೪೯೫. ಸಂ. ೫೮-೬೦, ವ ೧೭).

೭. ಒದ್ದೆಯಾದ ತೊಗಲನ್ನು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಹರವಿ ಅದಕ್ಕೆ ಮೊಳೆಗಳನ್ನು ಹೊಡೆಯುವ ಹಾಗೆ ಗಜಕುಮಾರನೆಂಬ ಯತಿ[57] ಕೀಲುಗಳಿಂದ ಇರಿಯಲ್ಪಟ್ಟವನಾಗಿ ಸತ್ತು ಉತ್ತಮ ಗತಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡನು (ಸಂ. ೮೭, ವ. ೩).

೮. ಪಾಟಲೀಪುತ್ರದಲ್ಲಿ ಚಾಣಕ್ಯನೆಂಬವನಿದ್ದನು. ಅವನು ಇಂಗಿಣೀ ಮರಣದಿಂದ ಸತ್ತನು. ಅವನು ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಜಯಿಸಿ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದನಾಗಿದ್ದನು. ಅವನು ಆಕಳಹಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಯೋಪಗಮನದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಕ್ರೂರನಾದ ಸುಬಂಧು (ಅಥವಾ ಸುಬುದ್ಧಿಯು) ಬೆರಣಿಯನ್ನು ಅವನ ಮೇಲೆ ಒಟ್ಟಿ ಕಿಚ್ಚಿಟ್ಟು ಕೊಂದನು. ಚಾಣಕ್ಯ ಸಮಚಿತ್ತನಾಗಿ ಸತ್ತು ಉತ್ತಮ ಗತಿಗೆ ಏರಿದನು (ಭ. ೧೬೩. ಮ: ೪೭೮, ಸಂ. ೭೩–೭೫ ವ. ೧೮).

೯. ಚಿಲಾಇ ಪುತ್ತನು (ಚಿಲಾತಪುತ್ರ) ವೈರಾಗ್ಯಾದಿ ಗುಣಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದ ಯತಿಪ್ರವರನು: ಅವನಿಗಾದ ಗಾಯಗಳಿಂದ ಸುರಿಯುತ್ತಿದ್ದ ರಕ್ತದ ವಾಸನೆಗೆ ಕಟ್ಟಿರುವೆಗಳು ಬಂದು ಮುತ್ತಿಕೊಂಡು ಅವನ ತಲೆಯನ್ನು ತೋಡಿ ತಿಂದುವು. ಅವನ ದೇಹ ಜನಲಿಯ ಹಾಗೆ ರಂಧ್ರಮಯವಾಯಿತು: ಈ ಯಾತನೆಯನ್ನೆಲ್ಲ ಅವನು ಸೈರಿಸಿಕೊಂಡು ಸತ್ತು ಸುಗತಿಗೆ ಹೋದನು (ಭ. ೮೮, ಮ: ೪೨೭–೩೦. ಸಂ. ೮೬, ವ. ೧೮)

೧೦. ಕನಕಪುರದ ರಾಜ ಹರಿವಾಹನ: ಅವನು ಪರಿವ್ರಾಜಕರಿಗೆ ಮಹಾಭಕ್ತ. ಅವನ ರಾಜಶ್ರೇಷ್ಠಿ ಜಿಣಧಮ್ಮ. ಆ ಊರಿಗೆ ಬಂದ ಒಬ್ಬ ಜೈನ ಯತಿ ಜಿಣಧರ್ಮನನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಪೂರ್ವವೈರ ಸ್ಮರಣೆಗೆ ಬಂತು. ಜಿಣಧರ್ಮನ ಬೆನ್ನಿನ ಮೇಲೆ ತಟ್ಟೆಯನ್ನಿಟ್ಟು ಬಿಸಿಬಿಸಿ ಪಾಯಸವನ್ನು ಬಡಿಸಿದರೆ ತಿನ್ನಲು ತನಗೆ ತುಂಬ ಇಷ್ಟವೆಂದು ಯತಿ ರಾಜನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು. ರಾಜನು ಜಿಣಧಮ್ಮನ ಸಮ್ಮತಿಯಿಂದ ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಡಿದನು. ತಟ್ಟೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿದಾಗ ಜಿಣಧಮ್ಮನ ಬೆಂದುಹೋದ ಬೆನ್ನ ತೊವಲೆಲ್ಲ ಕಿತ್ತುಬಂದಂತಾಯಿತು. ಈ ಗಾಯವನ್ನು ಹಕ್ಕಿಗಳು ಕುಕ್ಕಿದುವು. ಹುಳು ತುಂಬಿಕೊಂಡಿತು. ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಈ ನೋವನ್ನು ಜಿಣಧಮ್ಮ ಸೈರಿಸಿ ಮಡಿದನು (ಮ. ೪೧೩–೪೨೩, ವ. ೨. ಸನತ್ಕುಮಾರ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಕಥೆ, ಪುಟ ೬೪–೬೫).

೧೧. ದಂಡನೆಂಬ (ದಂಡಕ) ಋಷಿ ಪ್ರತಿಮಾಯೋಗಸ್ಥಿತನಾಗಿದ್ದಾಗ ಬಾಣಗಳು ಬಂದು ಅವನ ಮೈಯಲ್ಲೆಲ್ಲ ನಾಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಈ ವೇದನೆಯನ್ನು ಸೈರಿಸಿ ಅವನು ಉತ್ತಮ ಗತಿಗೆ ಸಂದನು (ಮ. ೪೬೫, ಸಂ. ೬೧-೯೨, ವ. ೧೬).

೧೨. ಕೌಶಂಬಿಯ ಲಲಿಯಘಡಾ (ಲಲಿತಘಟೆ) ಎಂಬ ಸಂಘದ ಮೂವತ್ತೆರಡು ರಾಜಕುಮಾರರು ನದಿಯ ಪ್ರವಾಹದ ಸೆಳೆತಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಪ್ರಾಯೋಪಗಮನದಿಂದ ಸತ್ತು ಸಂಗತಿಯ ನೈದಿದರು (ಸಂ. ೭೯–೮೦, ಮ. ೪೮೦ ?, ವ. ೭).

೧೩. ಸಣಂಕುಮಾರನೆಂಬ (ಸನತ್ಕುಮಾರ) ನಾಲ್ಕನೆಯ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ೧೬ ಪ್ರಬಲ ರೋಗ

---

57 ಇಬ್ಬರೋ ಮೂವರೋ ಗಜಕುಮಾರರಿದ್ದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬನು ಈ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುವವನು. ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಗಜಕುಮಾರನು ಸಂನ್ಯಾಸವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿ ಕಳಿಂಗನಾಡಿನ ದಂತಪುರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಆ ಊರಿನ ಪಶ್ಚಿಮದ ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಮಾಯೋಗದಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡನು. ಬುದ್ಧದಾಸನೆಂಬವನು ಅವನು ನಿಂತ ಶಿಲೆಯನ್ನು ಕಿಚ್ಚಿನಿಂದ ಕೆಂಪಗೆ ಕಾಸಿದನು. ಋಷಿ ಆ ಯೋಗಪೀಠವನ್ನು ಹತ್ತಿ ಸುಟ್ಟುಹೋಗಿ ಸತ್ತು ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹೋದನು (ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ, ಗುರುದತ್ತ ಭಟ್ಟಾರರ ಕಥೆ. ಪುಟ ೧೫೯-೧೬೧). ಡಾ. ಎ. ನೇ. ಉಪಾಧ್ಯೆ ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಕಥೆ ಹೀಗೆ: ಗಜಕುಮಾರನ ಮಾವನು ಅಳಿಯನನ್ನು ಸಜೀವವಾಗಿ ಶ್ಮಶಾನದಲ್ಲಿ ಸುಟ್ಟನು: ಅವನು ಆ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಸೈರಿಸಿ ಸಮತೆಯಿಂದ ಸತ್ತನು (ಮ. ೪೩೧–೩೨, ೪೯೨).

ಗಳಿಂದ ಪೀಡಿತನಾಗಿ ೭೦೦೦ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ನರಳಿ ಸೈರಣೆಯಿಂದ ಸಮಾಧಿಗೆ ಸಂದನು (ಪು. ೪೦೦–೧೧, ವ. ೪).

೧೪. ಸುಕುಶೋಲ ಋಷಿ ಮುಗ್ಗಿಲ್ಲಗಿರಿಯ ಚಿತ್ರಕೂಡದಲ್ಲಿ (ಚಿತ್ರಕೂಟ) ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳು ಉಪವಾಸವಿದ್ದು ಪಾರಣೆಗಾಗಿ ಬೆಟ್ಟದಿಂದ ಇಳಿದುಬರುತ್ತಿದ್ದ ಅವನನ್ನು ಒಂದು ಹುಲಿ, ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಅವನ ತಾಯಿಯಾಗಿದ್ದದ್ದು, ಕಂಡು ಅವನ ಮೇಲೆ ಹಾರಿ ಅವನನ್ನು ಹರಿದು ತಿನ್ನುತ್ತದೆ. ಈ ಯಾತನೆಯನ್ನು ಅವನು ಸೈರಿಸಿ ಸತ್ತು ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋದನು (ಭ. ೧೬೧, ಪು. ೪೬೬–೬೭, ಸಂ. ೬೩–೬೪, ವ. ೩).

ಪ್ರಕೀರ್ಣಕ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ದೃಷ್ಟಾಂತಕಥೆಗಳ ಸ್ವರೂಪ ಮೇಲಿನ ಕಥಾಸಂಗ್ರಹದಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ವಿಶದವಾಗಿದೆ. ಹೆಚ್ಚು ವಿವರಗಳಿಗೆ ಹೋಗದೆ ಅವು ಅತಿಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದವರು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಥೆಗಳನ್ನು ನೆನಪಿಗೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿತ್ತೆಂದು ಊಹಿಸಬಹುದು. ಜನರಲ್ಲಿ ಈ ಕಥೆಗಳು ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿದ್ದುವೇನೋ ? ಅವುಗಳ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಸೂಚನೆಯಷ್ಟೇ ಸಾಕಾಗಿತ್ತೇನೋ ? ಈ ಗ್ರಂಥಗಳ ಟೀಕಾಕಾರರು ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿದ್ದ ಕಥೆಗಳಿಗೆ ಶಾಶ್ವತ ರೂಪವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರಬಹುದು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಈ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಟೀಕಾಕಾರ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿ ಹೇಳಿರುವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ದಿಗಂಬರ ಸಂಪ್ರದಾಯವು ಜೈನಾಗಮದ ಸುಮಾರು ೪೫ ಗ್ರಂಥಸಮೂಹವನ್ನು ತನಗೆ ಪ್ರಮಾಣಭೂತವೆಂದು ಅಂಗೀಕರಿಸಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಆಧಾರಭೂತವಾದ ಗ್ರಂಥಸಮುಚ್ಚಯವನ್ನು ಶ್ರುತಸ್ಕಂಧವೆಂದು ಕರೆದಿದೆ ; ಅನುಯೋಗಚತುಷ್ಟಯವೆಂದೂ ಇದರ ಹೆಸರು. ಪ್ರಥಮಾನುಯೋಗದಲ್ಲಿ ಪದ್ಮಪುರಾಣ, ಹರಿವಂಶಪುರಾಣ, ತ್ರಿಷಷ್ಟಿಲಕ್ಷಣಮಹಾಪುರಾಣ, ಉತ್ತರಪುರಾಣ—ಮುಂತಾದ ಜೈನ ಪೌರಾಣಿಕ ಗ್ರಂಥಗಳು ಸೇರಿವೆ. ಕರಣಾನುಯೋಗದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯಪ್ರಜ್ಞಪ್ತಿ, ಚಂದ್ರಪ್ರಜ್ಞಪ್ತಿ, ಜಂಬೂದ್ವೀಪಪ್ರಜ್ಞಪ್ತಿ ಎಂಬ ಲೋಕಾಕಾರ ಕಥನಗ್ರಂಥಗಳೂ, ಜ್ಯೋತಿಷಗ್ರಂಥಗಳೂ ಸಮಾವೇಶವಾಗಿವೆ. ದ್ರವ್ಯಾನುಯೋಗದಲ್ಲಿ ಕುಂಡಕುಂದಾಚಾರ್ಯರ ಕೃತಿಗಳು, ಉಮಾಸ್ವಾತಿಯ ತತ್ತ್ವಾಧಿಗಮ ಸೂತ್ರ ಮತ್ತು ಅದರ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳು ; ಸಮಂತಭದ್ರಾಚಾರ್ಯರ ಆಪ್ತಮೀಮಾಂಸಾ ಮತ್ತು ಅದರ ಮೇಲಿನ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳು—ಈ ತತ್ತ್ವಗ್ರಂಥಗಳೆಲ್ಲ ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿವೆ. ನಾಲ್ಕನೆಯದಾದ ಚರಣಾನುಯೋಗದಲ್ಲಿ ಜೈನಾಚಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಗ್ರಂಥಗಳು ಸೇರಿವೆ ; ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾದವು ವಟ್ಟಕೇರಸ್ವಾಮಿಯ ಮೂಲಾಚಾರ, ತ್ರಿವರ್ಣಾಚಾರಗಳು ಮತ್ತು ಸಮಂತಭದ್ರಸ್ವಾಮಿಯ ರತ್ನಕರಂಡಕ ಶ್ರಾವಕಾಚಾರ. ಇಲ್ಲಿರುವ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಎಂದರೆ ಪ್ರಥಮಾನುಯೋಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದುವು. ಅರ್ವಾಚೀನಕಾಲದ ರಚನೆಗಳೆಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು.

ಶ್ವೇತಾಂಬರಾಗಮಕ್ಕೆ ಈಗಿರುವ ಸ್ವರೂಪ ಉಂಟಾದದ್ದು ಕ್ರಿ.ಶ. ಸು. ೪೫೪ರಲ್ಲಿ ಗುಜರಾತಿನ ವಲಭಿ ನಗರದಲ್ಲಿ ; ದೇವರ್ಧಿಕ್ಷಮಾ ಶ್ರಮಣನೆಂಬ ಆಚಾರ್ಯನ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಆಗಮಸಂಕಲನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಯಿತು. ಈ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆಯೇ ಎಂದರೆ ಕ್ರಿ.ಶ. ಆದಿ ಶತಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ದಿಗಂಬರಾಚಾರ್ಯರಿದ್ದರು ; ಅವರಿಂದ ರಚಿತವಾದ ಗ್ರಂಥಸಮುದಾಯವೂ ಇದ್ದಿತು. ಶ್ರೀಧರಸೇನ, ಗುಣಧರ, ಭೂತಬಲಿ, ಪುಷ್ಪದಂತ, ಯತಿವೃಷಭ, ಕುಂಡಕುಂದ, ಉಮಾಸ್ವಾತಿ, ವಟ್ಟಕೇರ, ಶಿವಾರ್ಯ—ಈ ದಿಗಂಬರಾಚಾರ್ಯರುಗಳಿಗೆ ದೊರೆತಿದ್ದ ಶ್ವೇತಾಂಬರಾಗಮದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಈಗ ಹೇಳುವುದಾಗದಿದ್ದರೂ ಅದು ಕ್ರಿ.ಶ. ೪೫೪ಕ್ಕಿಂತ ಪ್ರಾಚೀನವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅದರ ಪ್ರಭಾವ ಈ ಆಚಾರ್ಯರುಗಳ ಕೃತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಆಗಿರುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿರುವ ಕೆಲವು ಪ್ರಕೀರ್ಣಕಗಳಲ್ಲೂ ಶಿವಾರ್ಯನ ಮೂಲಾರಾಧನೆಯಲ್ಲೂ ದೊರೆಯುವ ಕೆಲವು ದೃಷ್ಟಾಂತಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾನವಾದ ಹೆಸರುಗಳಿವೆಯಲ್ಲದೆ ಆ ಗಾಹೆಗಳು ಕೂಡ ಅಲ್ಪಪಾಠಭೇದಗಳಿದ್ದರೂ ಸಮನಾಗಿವೆ.[58] ವಟ್ಟಕೇರನ ಮೂಲಾಚಾರವು ಸ್ವಶಿಷ್ಯಬೋಧನಾರ್ಥಕವಾಗಿ ರಚಿತವಾದುದೆಂದೂ ಅದು ದ್ವಾದಶಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ

[58] ಬೃಹತ್ಕಥಾಕೋಶ, ಪೀಠಿಕೆ, ಪು. ೩೪.

ಮೊದಲನೆಯದಾದ ಆಚಾರಾಂಗದ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ರೂಪವುಳ್ಳುದೆಂದೂ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ.[59] ಕುಂದಕುಂದಾಚಾರ್ಯರ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲೂ ಜೈನಾಗಮಿಕ ಪ್ರಭಾವ ಪ್ರವೇಶಿಸಿರಬಹುದು. ಯತಿವೃಷಭನ 'ತ್ರೈಲೋಕ ಪ್ರಜ್ಞಪ್ತಿ' ಎಂಬ ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ ೫, ೬ ಮತ್ತು ೭ನೆಯ ಉಪಾಂಗಗಳಿಂದ ಸಹಾಯಕವಾಗಿರಬಹುದು. ಶ್ವೇತಾಂಬರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾಗಿರುವ ದಿಟ್ಠಿ ವಾಯಾಂಗವೆಂಬ ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಅಂಗ ಗ್ರಂಥದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳು ಭೂತಬಲಿ, ಪುಷ್ಪದಂತರ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡಿವೆ.[60] ಉಮಾಸ್ವಾತಿಯ ತತ್ತ್ವಾರ್ಥಸೂತ್ರವಂತೂ ಉಭಯವರ್ಗದವರಿಂದಲೂ ಆದೃತವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಗ್ರಂಥ ಸಮೂಹ ೧ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಜೈನಾಗಮಕ್ಕೂ, ಈಚಿನ ಶ್ರುತಸ್ಕಂಧಕ್ಕೂ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಯಾಗಿದ್ದು ಅಧಿಕ ವಿಶ್ವಸನೀಯವಾದುದೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು; ಅಥವಾ ಉಭಯ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳಿಗೂ ಒಂದೇ ಮೂಲವಿದ್ದಿರಬಹುದು. ಭಗವತೀ ಆರಾಧನಾ—ಮೂಲಾಚಾರ—ಇವೇ ಮುಂತಾದ ಈ ಗುಂಪಿನ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿರುವ ದೃಷ್ಟಾಂತ ಕಥಾಗಾಹೆಗಳು ಪರಮಪ್ರಾಚೀನವಾಗಿರುವವಲ್ಲದೆ ಈಚಿನ ಎಲ್ಲ ಆರಾಧನಾ ಕಥಾಕೋಶಗಳಿಗೂ ಬೀಜರೂಪವಾಗಿವೆ. ವಡ್ಡಾರಾಧನೆಯ ಕಥೆಗಳ ಆರಂಭದಲ್ಲಿರುವ ೧೯ ಗಾಹೆಗಳು ಭಗವತೀ ಆರಾಧನಾ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಇರುವುದೇ ಆಗಿವೆ.[61] ಒಂದೇ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಕಥೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ.

ಈ ಮೂಲದಲ್ಲಿರುವ ಕಥೆಗಳು ಒಂದೊಂದೇ ಗಾಹೆಯಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿತವಾಗಿವೆ. ಅವು ಅತಿಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವಾಗಿವೆ; ಕಥೆಗಳ ಯಾವ ವಿವರಗಳೂ ಅಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಹರಿಷೇಣನೂ, ಕೋಗಳಿಯ ಶಿವಕೋಟಿಯೂ ಈ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿಯೂ ಸಾಲಂಕಾರವಾಗಿಯೂ ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹರಿಷೇಣನಿಗಿಂತ ಶಿವಕೋಟಿಯು ಹೆಚ್ಚು ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಹರಿಷೇಣನು 'ಅಭಿನಂದನ ಮುನಿ ಕಥಾನಕ'ವನ್ನು ಅತಿಸಂಗ್ರಹವಾಗಿ ೮ ಶ್ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ವರ್ಣನೆಗೂ ಹೋಗದೆ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ವರದಿಗಾರನಂತೆ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಇದೇ ಕಥೆ 'ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ'ಯಲ್ಲಿ "ಮಹೇಂದ್ರ ದತ್ತಾಚಾರ್ಯರ್ ಮೊದಲಾದ ಅಯ್ನೂರ್ವರ್ ರಿಸಿಯರ್ಕಳ ಕಥೆ" ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಸಪರಿಕರವಾಗಿ, ಸರಸವಾಗಿ, ಕುತೂಹಲಕಾರಕವಾಗಿ ಹೃದ್ಯವಾದ ಗದ್ಯದಲ್ಲಿ ಐದು ಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿತವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಇಬ್ಬರು ಕವಿಗಳು ತಮಗೆ ಸಿಕ್ಕ ಮೂಲ ಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನು ತಮಗೆ ಇಷ್ಟಬಂದ ಹಾಗೆ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದು. ಇವರಿಬ್ಬರಿಗೆ ಸಮಾನ ಮೂಲವೊಂದು ಇದ್ದಿತೆಂದೂ ಅದು 'ಭಗವತೀ ಆರಾಧನಾ' ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ ಇದ್ದಿರಬಹುದಾದ ಯಾವುದೋ ಪ್ರಾಕೃತ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವೆಂದೂ ಡಾ. ಆ. ನೇ. ಉಪಾಧ್ಯೆಯವರು ಕೆಲವು ಆಧಾರಗಳ ಮೇಲೆ ಊಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಸಂಭವನೀಯವೆಂದೂ ಪರಿಗ್ರಾಹ್ಯಯೋಗ್ಯವೆಂದೂ ತೋರುತ್ತದೆ. ಈ ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಗಾಹೆಯಲ್ಲೇ ಸೂಚಿತವಾಗಿದ್ದ ಕಥೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತರಿಸಿ ನಿರೂಪಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಿತೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ವಿಸ್ತೃತ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಕವಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹರಿಷೇಣನೂ ಶಿವಕೋಟಿಯೂ ನೋಡಿ ಅವುಗಳ ನಿರೂಪಣೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನೂ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನೂ ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸಿರುವರೆಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದು. 'ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ'ಯನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡುವಾಗ ಅದರ ಕವಿಗೆ ದೊರೆತಿದ್ದ ಮೂಲಸಾಮಗ್ರಿಯ ಸ್ವರೂಪವೆಂಥದೆಂಬುದು ಖಚಿತವಾಗಿ ತಿಳಿದುಬಂದಿದ್ದರೆ ವಿಮರ್ಶಕನಿಗೆ ತುಂಬ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅವನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದೇನು, ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇನು, ಹೊಸದಾಗಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದೇನು, ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಮಾರ್ಪಾಟುಗಳೇನು—ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿಶ್ಲೇಷಣ ಮಾಡಿ ಸಾಹಿತ್ಯದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೃತಿಯ ವಹೌಲ್ಯವನ್ನು ಒರೆಯಿಟ್ಟು ನಿರ್ಣಯಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆ ಅವಕಾಶ ಈಗ ಇಲ್ಲ. ಆದರೂ ಹರಿಷೇಣನ ಕಥೆಗಳನ್ನೂ ವಡ್ಡಾರಾಧನೆಯ ಕಥೆಗಳನ್ನೂ ತೋಲನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ವಿಮರ್ಶಿಸುವುದು

---

59 *History of Indian Literature*, II. p. 557.

60 *The Jaina Sources of the History of Ancient India*, p. 109.

61 ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಮೊದಲು ಕಂಡುಹಿಡಿದವರು ಡಾ. ಆ. ನೇ. ಉಪಾಧ್ಯೆಯವರು.

ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಲಾಭದಾಯಕವಾದದ್ದು. 'ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ'ಯ ನಿರೂಪಣೆ, ಸಂನಿವೇಶನಿರ್ಮಾಣ, ಪಾತ್ರರಚನೆ, ರಸಾವಿಷ್ಕರಣ, ಗದ್ಯದ ರಮಣೀಯತೆ. ವಾಕ್ಯಗಳ ವೈವಿಧ್ಯ, ಧ್ವನಿ—ಇವೆಲ್ಲ ಹರಿಷೇಣನ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲೂ ಗುಣದಲ್ಲೂ 'ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ'ಯಲ್ಲಿ ಇವೆಯೆಂದು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ತೌಲನಾತ್ಮಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ಈ ಕೃತಿಯ ಮೌಲ್ಯವಿಚಾರ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ.

ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ

ಪೀಠಿಕೆ

ನಮಃ ಶ್ರೀ ವರ್ಧಮಾನಾಯ ನಿರ್ಧೂತಕಲಿಲಾತ್ಮನೇ ।
ಸಾಲೋಕಾನಾಂ ತ್ರಿಲೋಕಾನಾಂ ಯದ್ವಿದ್ಯಾ ದರ್ಪಣಾಯತೇ ॥*

[1]ಶ್ರೀ ವೀರವರ್ಧಮಾನ ಭಟ್ಟಾರಕರ್ಗೆ[1] ನಮಸ್ಕಾರಂ ಗೆಯ್ದು ದೇವೋಪಸರ್ಗ ಮನುಷ್ಯೋಪಸರ್ಗ ತಿರಿಕೋಪಸರ್ಗ[2]ಮ[2]ಚೇತನೋಬಿಸರ್ಗಮೆಂದಿಂತು ಚತುರ್ವಿಧ ಮಪ್ಪುಪಸರ್ಗಮುಮಂ ಪಸಿವುಂ ನೀರೞ್ಕೆ ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡು ಪರೀಷಹಂಗಳು[3]ಮಂ[3] ಸೈರಿಸಿ ಅಯ್ದುಮಿಂದ್ರಿಯಂಗಳಂ ಗೆಲ್ದು ಬಾಹ್ಯಾಭ್ಯಂತರ ಪರಿಗ್ರಹಂಗಳಂ ತೊಱೆದು ದ್ವಾದಶವಿಧಮಪ್ಪ ತಪದೊಳ್ ನೆಗೞ್ದು ಪ್ರಾಯೋಪಗಮ[4]ನದಿಂ[4] ಸಂನ್ಯಸನಂ ಗೆಯ್ದು ಕರ್ಮಕ್ಷಯಂ ಗೆಯ್ದು ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಪೋದ[5] ಮತ್ತಂ ಸರ್ವಾರ್ಥಸಿದ್ಧಿಯೊಳ್ ಪುಟ್ಟಿದ ಮಹಾಪುರುಷರ್ಕಳ ಕಥೆಗಳಂ ಪೇೞ್ವಲ್ಲಿ ಮು[6]ನ್ನಂ[6] ಸುಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿಯ ಕಥೆಯುಮಂ ಪೇೞ್ವೆಂ.

(೧) ಸುಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿಯ ಕಥೆ

ಗಾಹೆ ॥ ಭಲ್ಲುಕ್ಕಿಯೇಣ ಣಿಚ್ಚಂ ಖಜ್ಜಂತೋ ಘೋರವೇದಣತ್ತೋಪಿ ।
ಆರಾಧಣಂ ಪ[7]ವಣ್ಣೋ ಝಾಣೇಣ ಅವಂತಿ ಸುಕುಮಾರೋ ॥

---

*(ಘಚಭ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಳಗೆ ಕಾಣಿಸಿರುವ ಗಾಹೆಯೊಂದು ಆರಂಭದಲ್ಲಿದೆ :

ತಿಲೋಯ ಸಬ್ಬಜೀವಾಣಂ ಹಿಯಂ ಧಮ್ಮೋವದೇಸಿಣಂ ।
ವಡ್ಡಮಾಣಂ ಮಹಾವೀರಂ ವಂದಿತ್ತಾ ಸಬ್ಬವೇಇಣಂ ॥

ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹಿಂದೆ ಚ. ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಎರಡು ಗಾಹೆಗಳಿರುವಂತಿವೆ ; ಆದರೆ ಆ ಭಾಗ ತ್ರುಟಿತ. ಕೊಲ್ಲಾಪುರದ ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ (ಜ) ಈ ಗಾಹೆಯ ಹಿಂದೆ ಕೆಳಗಿನ ಎರಡು ಗಾಹೆಗಳಿವೆ :

ಯಿಂದ ಸಯ ವಂದಿಯಾಣಂ ತಿಹುವಣಹಿಯ ಮಹುರ ವಿಸದ ವಕ್ಕಾಣಂ ।
ಅಂತಾತಿಧ ಗುಣಾಣಂ ಣಮೋ ಜಿಣಾಣಂ ಜಿದ ಭವಾಣಂ ॥
ಯೇಸ ಸುರಾಸುರ ಮಣುಸಿಂದವಂದಿಯಂ ಧೋದ ಘಾಯಿ ಕಂಮಮಳಂ ।
ಪಣಮಾಮಿ ವಡ್ಡಮಾಣಂ ತಿಚ್ಛಂದಯಸ್ಸ ಕತ್ತಾರಂ ॥

1. ಎಂದಿಂತು ಶ್ರೀವರ್ಧಮಾನ ಭಟ್ಟಾರಕರ್ಗೆ (–ಸ್ವಾಮಿಗಳ್ಗೆ–ಭ) ತ್ರಿಕರಣಶುದ್ಧಿಯಿಂದಂ (ಘಚಭಜ). 2. (ಕಖಗ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 3. ಗಳಂ (ಕಖಗ). 4. ಗಮನಂ (ಘಚಭ). ನಂಗೆಯ್ದು (ಜ). 5. +ರ್ (ಕಖಗ, ಚಭಘ). 6. ನ್ನ (ಕಖಗ). 7. +ಡಿ (ಘಚಭಜ).

[ಭಲ್ಲುಕ್ಕಿಯೇಣ—ಮುನ್ನಿನ [1]ಜನ್ಮಾಂತರ[1]ದತ್ತಿಗೆಯಪ್ಪ ಪೆಣ್ಣರಿಯಿಂದಂ, ಣೆಚ್ಚಂ ಖಜ್ಜಂತೋ—ಮೂಱುದಿವ[2]ಸಂ ನಿರಂತರ[3]ಮಿರುಳುಂ ಪಗಲುಂ ತಿನೆಪಡುತಿ[3]ರ್ದೊ[3]ನಾಗಿ[4]ಯುಂ,[4] ಘೋರ ವೇದಣಕ್ಕೋಟಿ—ಕಡಿದಪ್ಪ ವೇದನೆಯಿಂದಂ ಬ[5]ಟ್ಟಿ[5]ದೊನಾಗಿಯುಂ, [6]ಆರಾಧಣಂ—ಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನ ಚಾರಿತ್ರಾತ್ಮಕಮಪ್ಪಾರಾಧನೆಯುಂ,[6] ಝಾಣೇಣ—ಉತ್ತಮಧ್ಯಾನದಿಂದಂ, ಅವಂತಿಸುಕುಮಾರೋ—ಅವಂತಿಯೆಂಬ ಸುಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ, ಪವಣ್ಣೋ—[7]ಪೊರ್ದಿದೊಂ[7]]

ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ—

ಈ ಜಂಬೂದ್ವೀಪದ ಭರತಕ್ಷೇತ್ರದೊಳ್ ವತ್ಸೆಯೆಂಬುದು ನಾಡಲ್ಲಿ ಕೌಸಂಬಿಯೆಂಬುದು ಪೊೞಲದನಾಳ್ವೊನತಿಬಳನೆಂ[8]ಬರಸನಾ[8]ತನ ಮಹಾದೇವಿ ಮನೋಹರಿಯೆಂಬೊಳ್ [9]ಪೆಸರ್ಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ನೋಡಿದರೆಲ್ಲರ್ಗಳ ಕಣ್ಗಾಲಿಗೆ ಸೊಗಯಿಸುವಳ್ ಸತ್ಯ ಶೌಚಾಚಾರಂಗಳಿಂ ಕೂಡಿದೊಳ್ ಅತ್ಯಂತ ರೂಪ[9] ಲಾವಣ್ಯ ಸೌಭಾಗ್ಯ ಕಾಂತಿ ಹಾವ ಭಾವ ವಿಲಾಸ ವಿಭ್ರಮಂಗಳನೊಡೆಯಳಂತವರ್ಗಳಿಷ್ಟ ವಿಷಯ ಕಾಮ ಭೋಗಂಗಳನನುಭವಿಸುತ್ತಿರೆ [10]ಮತ್ತಾ ಅರಸನ ಮಂತ್ರಿ ಸೋಮಶರ್ಮನೆಂಬೊನಾ[10]ತನ ಭಾರ್ಯೆ ಕಾಶ್ಯಪಿಯೆಂಬೊಳ್ ಇರ್ವರ್ಗ್ಗಂ ಮಕ್ಕಳಗ್ನಿಭೂತಿ ವಾಯುಭೂತಿ[11]ಯೆಂಬ[11]ವರ್ಗಳ್ ತಾಯ್ತಂದೆವಿರ [12]ಕೇಳ್ಪಿ[12]ಯುಂ ಗೆಯ್ಯದಾ ವೇದಂ ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ [13]ಶಾಸ್ತ್ರಂಗಳನೋದದೆ ತಂದೆ[13] ಪಡೆದ ಕ[14]ಸ[14]ವರಮಂ [15]ಬಿಯಂ[15]ಗೆಯ್ಯುತ್ತುಂ ಸಪ್ತವ್ಯಸನಾಭಿಭೂತರಾಗಿ ನೆಗೞುತ್ತಿರ್ಪ[16]ಯಿರೆ[16] ಪಲ ಕಾಲದಿಂ ತಂದೆ ಕೞಿದೊಡೆ ಸೋಮಶರ್ಮಂಗೆ ಮಕ್ಕ[17]ಳೊಳರಿಲ್ಲೆಂ[17]ದರಸಂ ಬೆಸಗೊಂಡೊಡೊಳರೆಂದು ಪೇೞ್ದೊಡವರ್ಗ್ಗೆಬೞಿಯ[18]ಟ್ಟಿ[19]ವರಿಸಿಮಜ್ಜ [19]ನದೊಳ್ ಮಿಸಿಸಿ[19] ಉಡಿಸಿ ತುಡಿಸಿ [20]ಯೂಡಿ[20] ತಂಬುಲಂಗೊಟ್ಟುಬ್ಬೆಗಂಬಡದಿರಿಮೆಂದು ನುಡಿದವರ್ಗ್ಗಳ [21]ದುಃಖಮನಾಱಿಸಿ ಬೀಡಿಂಗೆ ಪೋಗಲ್ವೇೞ್ದು ಕೆಲ[21]ವು ದಿವಸದಿಂ ಬೞಿಯ[22]ಟ್ಟಿ ವರಿಸಿ ನೀ[23]ವಾ[23] ವೋದುಗಳಂ ಬಲ್ಲಿರೆಂದಿರ್ವರುಮಂ ಬೆಸಗೊಂಡೊಡವರ್ಗ್ಗಳ್ ತಲೆಯುಂ ಬಾಗಿ ಮಱುಮಾತು[24]ಗುಡದೆ ಕಣ್ಣನೀರಂ ತೀವಿ[24] ನೆಲನಂ ಬರೆಯುತ್ತಿರೆ ಸಭೆಯೊಳಿರ್ದ್ದವರ್ಗ್ಗಳೆಲ್ಲಂ—ಇವರ್ ಮೂರ್ಖರೇನುಮೋದಂಗಳನಱಿಯರ್ ಸಪ್ತವ್ಯಸನಾಭಿಭೂತರೆಂದರಸಂಗೆ ಪೇೞ್ದೊಡರಸನ[25]ವರ್ಗಳನಟ್ಟಿ ಕಳೆದವರ ದಾಯಿಗಂ ಶಾಸ್ತ್ರಂಗಳಂ ಬಲ್ಲೊಂಗಂ ಮಂತ್ರಿ[25] ಪದವಿಯುಂ ಬಾೞುಮಂ ಪ್ರತಿಪತ್ತಿಯುಮಂ ಕೊಟ್ಟುದಂ ಕೆಂಲ್ಲಿರ್ವರುಮುಬ್ಬೆಗಂಬಟ್ಟು ವೈರಾಗ್ಯಪ[26]ರಾಯಣ[26]ರಾಗಿ

1. ಭವ (ಘಚಭಜ). 2. ಸ (ಘಚಭಜ). 3. ರ್ದ (ಘಚಭಜ). 4. (ಘಚಭಜ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 5. ದ್ದಿ (ಘಚಭಜ). 6. (ಕಖಗ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 7. ೞ್ದದೊಂ (ಕಖಗ), ದ್ದಿದನಾದೊಂ (ಘಚಭಜ). 8. ಬೊನಾ (ಘಭಜ). 9. (ಕಗ)ಗಳಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 10. (ಕಗ)ಗಳಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 11. ಯುಮೆಂಬೊರ (ಘಭಜ). 12. ಕಲ್ಪಿ (ಘಭಜ). 13. (ಕಗ)ಗಳಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 14. ಡ (ಸಗಘ). 15. (ಕಗ) ಗಳಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 16. (ಘಭಜ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 17. ೞಲ್ಲೆಂ (ಗ), (ಕಖ)ಗಳಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 18. + ನ (ಘಭಜ). 19. ನಂ ಮಾಡಿಸಿ (ಕಗ). 20. ಭೋಜನಾನಂತರ (ಚ). 21. (ಕಗ)ಗಳಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 22. + ನ (ಘಚಜ). 23. ಯಾ (ಜ). 24. ಗಾಣದೆ ನೀಡುಂ ನೋಡಿ (ಘಭಜ). ಗುಡದೆ ಕಣ್ಣೊಳ್ ನೀರದುಂಬಿ (ಗ), (ಕ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 25. (ಕಗ)ಗಳಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 26. ರ (ಘಚಜ).

ಕಪ್ಪಡಮುಟ್ಟು [1]ಬೈಕಂದಿರಿದಿನ್ನೆಪ್ಪೊಡಮೋದುವಮೆಂದು ತಾಯ್ಗೆ ನುಡಿದೊಡಂ ತಪ್ಪೊಡೆ ಮಕ್ಕಳಿರಾ ಮಗಧೆಯೆಂಬುದು ನಾಡಲ್ಲಿ ರಾಜಗೃಹಮೆಂಬುದು ಪೊಟಿಲದ ನಾಳ್ವೊಂ ಸುಬಲನೆಂಬರಸನಾತನ ಮಹಾದೇವಿ ಸುಪ್ರಭೆಯೆಂಬೊಳವರ್ಗ್ಗೆ[1] ಮಂತ್ರಿ ಯೆಮ್ಮಣ್ಣಂ ಸೂರ್ಯಮಿತ್ರನೆಂಬೊಂ ಎಲ್ಲಾ ಓದುಗಳುಮಂ ಬಲ್ಲೊನಾತಂ ನಿಮ್ಮನೋದಿಸಿ ಯೋಗ್ಯರಂ ಮಾಡುವಂತಿರೆ [2]ನಿರೂಪಿಸಿ[2] ಕಲ್ಪಿಸಿಯೋಲೆಯುಂ ಬರೆಯಿಸಿ ನಿಮ್ಮ ಕಯ್ಯೊಳ್[3]ಟ್ಟಿದಪೆಂ[3] ನೀಮುಂ ಪೋಗಿ ನಿಮ್ಮ ಮಾವನ ಪಕ್ಕದೊಳೋದಿಮೆಂಬೋಲೆಯುಂ ಬರೆಯಿಸಿ ಕೊಟ್ಟೊಡವರ್ಗ್ಗಳುಂ ತಾಯುಂ ಬೀಳ್ಕೊಂಡು ಕತಿಪಯ ದಿವಸಂಗಳಿಂ ರಾಜಗೃಹಮನೆಯ್ದಿ ಸೂರ್ಯಮಿತ್ರ[4]ನ ಮನೆಯುಂ ಬೆಸಗೊಂಡು[4] ಪೋಗಿ ಕಂಡೋಲೆಯನಿಕ್ಕಿದೊಡೆ ಸೂರ್ಯಮಿತ್ರನಲ್ಲಿಂ ಬಂದಿರೆರೋಲೆಯೆಂದು ಬೆಸಗೊಂಡೊಡೆ—ಕೌಸಂಬಿಯಿಂ ಬಂದೆವು ನಿಮ್ಮ ತಂಗೆಯಪ್ಪ ಕಾಶ್ಯಪಿಯಟ್ಟಿ[5]ದೋಲೆಯೆಂದೊಡೋ[5]ಲೆಯುಂ ಬಾ[6]ಜಿ[6]ಸಿ ನೋಡಿ ಸೋಮಶರ್ಮಂ ಕೆಟ್ಟುದುಮಂ ಮಂತ್ರಿಪದವಿ ಪೆಱ[7]ಗ್ಗಾ[7]ದುದುಮಂ ಮಕ್ಕಳ್ ಸಪ್ತವ್ಯಸನಾಭಿಭೂತರಾಗಿ ಬಾಳಿಂ ಕೆಟ್ಟುದುಮಂ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರುಂ ಬುದ್ಧಿಯೊಡೆ ಯರುಂ ಯೋಗ್ಯರುಮಪ್ಪಂತು ಮಾಡಿಮೆಂದು ಮಕ್ಕಳಂ ತನ[8]ಗಿನಿತೊಪ್ಪಿಸಿ[8] ಯಟ್ಟಿದುದುಮನಿಂತಿವೆಲ್ಲಮಂ ಬಾ[9]ಜಿ[9]ಸಿ ನೋಡಿ—[10]ಇವಂದಿರ್ಗ್ಗೆ[10] ಪಸರಂಗೊಟ್ಟೆ ನಪ್ಪೊಡೆ ಮುನ್ನಿನಂತುರ್ಕಿ ಕಿಡುವರೆಂದು ಮನದೆ ಬಗೆದಗ್ನಿಭೂತಿ ವಾಯುಭೂತಿ ಗಳ್ಗಿಂತೆಂದಂ—ಕಾಶ್ಯಪಿಯೆಂಬೊಳೆನಗೆ ತಂಗೆಯಿಲ್ಲ ಸೋಮಶರ್ಮನೆಂಬೊಂ ಮೈದುನನುಮಿಲ್ಲ ಸೂರ್ಯಮಿತ್ರನೆಂಬ ಪೆಸರೆನ್ನಗುಂಟು ನಿಮ್ಮ ಮಾವನಪ್ಪ ಸೂರ್ಯ ಮಿತ್ರನಲ್ಲೆನೆಂದವರ್ಗ್ಗೆ ನುಡಿದುಂ [11]ಮತ್ತಮಿಂತೆಂದಂ ನೀಮ್ಮಾಗ್ಗೆರಾದೊಡಮೇಂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ್ಳಾಗಿಯೋದಂ ಕಲ್ತಪೆಂಬಟ್ಟಿಯೊಳ್, ಬಂದಿರಪ್ಪೊಡೆ ಬೈಕಂದಿರಿದು ಕಪ್ಪಡಮುಟ್ಟಿರುಳುಂ ಪಗಲುಮಲಸದೆ ನಿರ್ಬಂಧದಿಂದೋದಲಾರ್ಪೊಡೆ ನಿಮ್ಮನೋದಿ ಸಲಕ್ಕುಮೆಂದೊಡವ[12]ರ್ಗ್ಗಳುಮಿಂ ದಯೆಗೆಯ್ಯಿಂ[12] ಮಹಾಪ್ರಸಾದಮೆಂದು ಪೊಡೆ ಮಟ್ಟು ಹರ್ಷಚಿತ್ತರಾಗಿ ಒಳ್ಳಿತಪ್ಪ ದಿವಸ ವಾರ ವಿದ್ಯಾ ನಕ್ಷತ್ರದಂದು[11] ತಮ್ಮನು ಕೂಲದೊಳೋಜರ್ಗ್ಗೆಱಗಿ ಪೊಡೆವಟ್ಟು ವಿದ್ಯಾಪ್ರಾರಂಭಂಗೆಯ್ದರ್ ಸೂರ್ಯ ಮಿತ್ರನುಮವರನಿರುಳುಂ ಪಗಲುಂ ನಿರಂತರಂ ನಿರ್ಬಂಧದಿಂದೋದಿಸಿ [13]ಎಟ್[13]ಟು[13] ವರುಷದಿಂದೊಳಗೆ ನಾಲ್ಕುವೇ[14]ದಮುಮಾ[14]ಱಂಗಮುಂ ಪದಿನೆಂಟು ಧರ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರಂಗಳುಂ ಮೀಮಾಂಸಾ ನ್ಯಾ[15]ಯ[15]ವಿಸ್ತರಂ ವ್ಯಾಕರಣಂ ಪ್ರಮಾಣಂ ಛಂದಮಲಂಕಾರಂ ನಿಘಂಟು ಕಾವ್ಯ ನಾಟಕಂಗಳುಂ ಚಾ[16]ಣ[16]ಕ್ಯಂ ಸಾಮುದ್ರಿಕಂ

1. (ಕಖ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 2. ನೀವೋದಿಸಿ (ಕಖಗ). ನಿವೇದಿಸಿ ? 3. ಟ್ಟುವೆಂ (ಜ). 4. (ಕಖ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 5. ದಳೊಂದೋ (ಘಚ), ದಳೋ (ಛ), ದಳೆಂದೋ (ಜ). 6. ವಿ (ಘ), ರಿ (ಜ). 7. ರ್ಗ್ಗವೋ (ಘಛಜ). (ಚ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 8. ಗೆನಿರೂಪಿಸಿ (ಘಚಛಜ). 9. ವಿ (ಘ), ರಿ (ಜ). 10. ಯಱಿದವರ್ಗ್ಗೆ (ಘಚಛಜ). 11. (ಕಗ)ಗಳಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 12. ರಿರ್ವ್ವರುಂ (ಘಚಛಜ). 13. ಎಂ (ಘಚಛಜ). 14. ಮುಂ ಮೂ (ಕಖ), ಮುಂ ಮಾ (ಗ), ದಂಗಳುಮನಾ (ಘಚಛಜ). 15. ಸ (ಘಚಛಜ). 16. ಣಾ (ಗ).

ಶಾಲಿಹೋತ್ರಂ ಪಾಳಕಾಪ್ಯಂ ಹಾನಿತಂ ಚರ[1]ಕಮು[1]ಶ್ವಿನೀಮತಂ [2]ಬಾಪಲಂ[2] ಸುಸ್ರುತಂ ಕ್ಷಾರಪಾನೀಯುಂ ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ನರವೈದ್ಯಂಗಳುಂ ಜ್ಯೋತಿಷಂ ಮಂತ್ರವಾ[3]ದಂ[3] ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ಶಾಸ್ತ್ರಂಗಳೆಲ್ಲಮಂ ನೆಱೆಯೆ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಯೋಗ್ಯರ್ ಮಾಡಿದೊಡವರ್—ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಸಾದದಿಂದೆಲ್ಲಾ ಶಾಸ್ತ್ರಮುಂ ಕಲ್ತು ಪಂಡಿತರೆವಾದೆ ಮೆಂದಾದಮಾನುಮೊಸೆದುಮಿನ್ನೆಮ್ಮ ನಾಡ್ಗೆ ಪೋದಪೆಮೆಂದೋಜಂಗೆಱಗಿ ಪೊಡೆವಟ್ಟು ಬೀೞ್ಕೊಂಡಾಗಳೋಜರೆಂದರ್—ನೀಮೆಮ್ಮ ತಂಗೆಯ ಮಕ್ಕಳಿರ್ ಸೋದರಳಿಯಂದಿರಪ್ಪಿರ್ ನಿಮಗಾಂ ಪಸರಂಗೊಟ್ಟೆನಿಲ್ಲೇಕೆಂದೊಡೆ ಮುನ್ನಿನಂತೆ ತಂದೆಯುಲ್ಲಿಯುರ್ಕ್ಕಿ ಕೆಟ್ಟಂತಿರಿಲ್ಲಿಯುಮೆತ್ತಾನುಮುರ್ಕ್ಕಿ ಕಿಡುವಿರೆಂದಾಂ ನಿಮ್ಮಂ ಯೋಗ್ಯರಂ ಮಾಡುವ ಕಾರಣವಾಗಿ ನಿಮಗೆ ಪಸರಂಗೊಟ್ಟೆನಿಲ್ಲಿದರ್ಕ್ಕೆ ಮುಳಿಯದಿರಿಂ ಕ್ಷಮಿಯಿಸಿಮೆಂದುಡಲುಂ ತುಡಲುಂ ಸಂಬಳಮುಮಂ ಕೊಟ್ಟು ಕಳಿಪಿದಾಗಳ್ ಪಿರಿಯಾತನಗ್ನಿಭೂತಿಯೆಂ[4]ಬೊಂ[4]ಮಾವನೆಮಗೆ ಪಸರಂಗುಡದಿರ್ದ್ದುಮಂ ಯೋಗ್ಯರಂ ಮಾಡಿದರೆಂದುಪಕಾರಮಂ ಮನದೆ ಬಗೆದಾದಮಾನುಂ ಸಂತೋಷಂ ಬಟ್ಟಂ ಕಿಱಿಯಾತಂ ವಾಯುಭೂತಿ ಸೂರ್ಯಮಿತ್ರಂಗೆಯ್ದುದೆಲ್ಲಮಪಕಾರಮೆಂದು ಬಗೆನೆಂದಪ್ಪೊಡಮೆಮ್ಮ ಮಾವಂ ಬೈಕಂದಿರಿದು ತಂದ ಕೂೞ್ಗೆ [5]ನೆರ[5]ಮೆಣ್ಣೆಯನಕ್ಕುಪ್ಪನಕ್ಕೆ ಕೞಿಯನಕ್ಕೆಂದಪ್ಪೊಡಮಿಕ್ಕಿಯುಮೆಱೆಯಿಸಿಯುಮೆಱೆಯುಂ [6]ಕೆಱೆಗೆ[6] ಪೋಗಿ ಮಿಾವಾಗಳ್ ತಲೆಯುಂ ಪೂಸಲೆಣ್ಣೆಯನಪ್ಪೊಡಮೆಱೆಯಿಸಿಯುಱಿಯುಂ ತಾಂ ದಿವ್ಯಮಪ್ಪಾಹಾರಂಗಳಂ ದಿವಸದಿವಸಕ್ಕಂ ಪಲಂಬರ್ ನಂಟ[7]ರ್ಕ್ಕಳುಂ[7] ಆಳ್ಗಳುಂ ಬೆರಸುಣ್ಗುಂ ಪರ್ವದಿವಸದೊಳಪ್ಪೊಡಮೆಂದಾನುಮೆಮಗುಣ್ಣಲಿಕ್ಕಿಮೆಂದಱಿಯಂ ಪಂಚಮಹಾಪಾತಕನೆಮ್ಮನೇೞಿಂಟು ವರುಷಂಬರಂ ಪಗೆವರಂ [8]ಬಗೆ[8]ವಂತೆ ದಂಡಿಸಿದನೆಂದು ಮನದೊಳ್ ಮುಳಿಸಂ ಭಾವಿಸಿ ಪೊಱಮಟ್ಟು ಪೋದನ್

ಅಂತಿರ್ವರುಂ ಪೋಗಿ ಕತಿಪಯ ದಿವಸಂಗಳಿಂ ಕೌಶಂಬಿಯನೆಯ್ದಿ ತಮ್ಮ ಮನೆಯುಂ ಪೊಕ್ಕು ತಾಯುಮಂ ಕಂಡು ತುೞಿಲ್ಗೆಯ್ದು ಪಂಡಿತರಾಗಿ ಬಂದುದಂ ಪೇೞ್ದು ಮಿಂದುಂಡು [9]ವಿ[9]ಶ್ರಮಿಸಿಯೊಳ್ಳಿತಪ್ಪ ದಿವಸ ವಾರ ನಕ್ಷತ್ರ ಮುಹೂರ್ತದೊಳತಿಬಲ ಮಹಾರಾಜನಂ ಕಂಡಿರ್ವರುಂ ಬೇಱೆಬೇಱುಪಶ್ಲೋಕಿಸಿ ಕ್ರಿಯಾಕಾರಕ ಸಂಬಂಧದಿಂದಂ ವಖ್ಖಾಣಿಸಿ ತಮ್ಮ ಪಂಡಿತಿ[10]ಕ್ಕೆ[10]ಯನಱಿಪಿದೊಡೆ ಸಭೆಯೊಳಿರ್ದ್ದ ಪಂಡಿತಜ[11]ನಮೆಲ್ಲಂ[11] ಮೆಚ್ಚಿ [12]ಬಿಚ್ಚಳಿಸಿ[12] ಪೊಗೞ್ದೊಡರಸಂ ಸಂತುಷ್ಟಚಿತ್ತನಾಗಿ ಒಸೆದು ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಯ ಮಂತ್ರಿಪದಮುಂ ಬಾೞುಮಂ ಕೈಕೊಳ್ಳಿಮೆಂದು ಕೊಟ್ಟೊಡೆ [12]ಮಹಾ[12]ಪ್ರಸಾದಮೆಂದೆಱಗಿ ಪೊಡೆವಟ್ಟು ಕೈಕೊಂಡು ಸುಖದೊಳ್ ಬಾೞುತ್ತಂ ಪಲಂಬರ್ ಪಂಡಿತರ್ಕ್ಕಳ್ಗೋದುಗಳಂ ವಖ್ಖಾಣಿಸುತ್ತಂ ಲೋಕದೊಳರಮನೆಯೊಳಂ ಪೂಜ್ಯರಾಗಿ ಸುಖ[13]ಸಂಕಥಾವಿನೋದದಿಂ[13] ಕಾಲಂ ಸಲೆ

1. ಕಾ (ಕಖ). 2. (ಘಚಛಜ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಬಾಹಟಂ? 3. ದಮೆಂಬವು (ಘಚಛಜ). 4. ಬೊನೆಂದನೆಂಮ (ಘಚಛಜ). 5. ನೆರೆ (ಕಖಗ), ನೀರ (ಜ). (ಛ)ದಲ್ಲಿಲ್ಲ. (ಚ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 6. ಱ (ಕಗ). 7. ರ್ ಮಕ್ಕಳುಂ (ಚಜ). 8. ದಂಡಿಸು (ಘಜ). 9. ಪ (ಕ). 10. ಕ್ಕೆ (ಕಗ). 11. ನಂಗಳೆಲ್ಲರುಂ (ಚಜ). 12. (ಖ)ದಲ್ಲಿಲ್ಲ. 13. ದೊಳು (ಖಚಜ).

ಮತ್ತಿತ್ತ ರಾಜಗೃಹ[1]ದೊಳ್ ಸೂರ್ಯಮಿತ್ರಂ ಸುಬಲ ಮಹಾರಾಜನ ತೊಟ್ಟಿ
ನರ್ಘ್ಯಮಪ್ಪ[2] ಮಾಣಿಕ್ಯದುಂಗುರಮಂ ಕಳೆದು ತ[3]ನಗೆ ತುಡಲ್ಕೆಂದು[3] ಕೊಟ್ಟೊ
ಡೊಂದು ದಿವಸಂ ಸಂಜೆವಾರಿಸಲೆಂದು ಪೋದಲ್ಲಿ ಆದಿತ್ಯಂ[4]ಗಿದಿರೆ ನೀರಂ ಸೂಸು[4]
ವಾಗಳ್ ಬೆರಲಿಂದ[5]ಮುಚ್ಚಿರ್ದ[5] ನೀರ್ವರಸಂ ಸೂಸಿ ತಾವರೆ[6]ಯೊಳುಂಗುರಂ
ಬಿ[7]ಟ್ಟಿ[7]ತ್ತು [8]ತಾನುಂ[8] ನೋಡದೆ [9]ಬಗೆಯದೆ[9] ಕೆಮ್ಮನೆ ಕಿಱಿದಂತರಮಂ ಪೋಗಿ
ಕೈಯುಂ ನೋಡಿ ಬೆರ[10]ಲುಂ[10]ಗುರಮಂ ಕಾಣದೆಲ್ಲಿ ಕೆ[11]ಟ್ಟಿ[11]ತ್ತೆಂದು ಪ್ರಮಾಣ
ಮಱಿಯದೆ ಮಲ್ಮಲಂ ಮಱು[12]ಗುತ್ತಂಜಿ[13] ದೆಸೆಗಳಂ ನೋಟ್ಪ[13]ನ್ನೆಗಂ ದೂರಾಂತರ
ದೊಳಿರ್ದ ಸುಧರ್ಮರೆಂಬಾಚಾರ್ಯರಂ ದಿವ್ಯ ಜ್ಞಾನಿಗಳಂ ಕಂಡಿವರೇನಾನುಮಂ
ಬ[14]ಲ್ಲೊ[14]ರಪ್ಪೊಡೆ ಬೆಸಗೊಂಡು ನೋಟ್ಪೆನೆಂದು ಪೋಗಿ ಭಟ್ಟಾರರಂ ಕಂಡು
ಪಕ್ಕದೊಳಿರ್ದಾಗಳ್ ಈತಂ ಭವ್ಯನೆಂದಱಿದು—ಏನಯ್ಯ ಅರಸರ ಪಾರ್ಶ[15]ದ[15]
ಮಾಣಿಕದುಂಗುರಮಂ ಕಿಡಿಸಿ ಬಂದಿರೆ ಎಂದಾಗಳೆಱಗಿ ಪೊಡೆವ[16]ಟ್ಟೆಂತಱಿವ
ರೊ[16]ಳರೆ ಎಂದು ಪೊಗೞ್ದಿರ್ದಿಂತು ಬೆಸಗೊಂಡಂ–ಭಟ್ಟಾರಾ ಬೆಸಸಿಮಾವುಂಗುರಮಂ
ಕಾಣಲಕ್ಕು[17]ಮೆ[17] ಎಂದಂಗೆ ಭಟಾರರ್ ಕಾಣಲಕ್ಕುಮೆಂ[18]ದರ್[18] ನಿನ್ನೆ ನೀನಾದಿ
ತ್ಯಂಗೆ ನೀರಂ ಸೂಸಿ ಪೊಡೆಮಡುವಾಗಳಾ ನೀರ್ವರಸಂ ಸೂಸಿ ತಾವರೆ[19]ಗೆಱೆ[19]
ಯೊಳಗೆ ಮುಱುಗಿರ್ದ ಮುಗುಳಮೇಗೆ ತಗುಳ್ದಿರ್ದುದು ನಾಳೆ ನೇಸಱ್ ಮೂಡು
ವಾಗಳ್ ನೀರಿಂದಂ ಮೇಗೆ ನೆಗೆದಿರ್ದ್ದಂಗುರಮಂ ಕಾಣಲಕ್ಕುಮೆಂದೊಡೆ
ಸಂತೋಷಂ ಬಟ್ಟು ಪೊಡೆಮಟ್ಟು ಪೋಗಿ ಕೊಳಕ್ಕೆ ಮಾನಸರಂ ಕಾಪಿಟ್ಟು
ಮಱುದಿವಸಂ ಸಂಜೆ[20]ಯೊಳ್[20] ಬಂದು ನೋಟ್ಪನ್ನೆಗಂ ತಾವರೆಯ ಮುಗುಳ
ಮೇಲೆ [21]ತಗುಳ್ದಿ[21]ರ್ದ್ದಂಗುರಮಂ ಕಂಡು ಕೊಂಡರಸಂಗೊಪ್ಪಿಸಿ ತುರಿಪದಿಂದರ
ಮನೆಯುಂ ಪೊಱಮಟ್ಟು ಪೋಗಿ ಮನದೊಳಿಂತೆಂದು ಬಗೆದನೀ ಲೋಕದೊಳಿರ್ದ
ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಂತರಿತ ದೂರ ಪದಾರ್ಥ ವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲಮನಱಿವಂತಪ್ಪೀ ಸವಣ[22]ನ[22]
ಜೋಯಿಸಮನೆಂತಪ್ಪೊಡಂ ಕ್ಷಪಣಕನಂ ಮಿಥ್ಯಾವಿನಯದಿಂ[23]ದಿಳೆ[23]ಸಿ ಕಲ್ವೆನೆಂಬು
ದೊಂದು ಬುದ್ಧಿಯಿಂದಂ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಸುದೇವಿಯೆಂಬ ತನ್ನ ಪಾರ್ವಂತಿಗೆ
[24]ಸ್ವಾ[24]ಭಿಪ್ರಾಯಮೆಲ್ಲಮಂ ಪೇಟ್ದು ಜ್ಯೋತಿಷ ನಿಮಿತ್ತಂ ಮನೆಯುಂ ಪೊಱಮಟ್ಟು
ಸುಧರ್ಮಾಚಾರ್ಯರಲ್ಲಿಗೆ ಪೋಗಿ ಪೊಡೆವಟ್ಟು ಭಟ್ಟರಾ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಕದೆ
ಜ್ಯೋತಿಷಮಂ ಕಲ್ವೆನೆಂಬುದೊಂದ[25]ಟ್ತಿ[25]ಯಿಂ ಬಂದೆನೆನ್ನಂ ಜ್ಯೋತಿಷಮಂ
ಕಲ್ಪಿಪ್ಪುದೆಂದೊಡೆ ಭಟಾರರೆಂದರ್-ತಮ್ಮಾ ಎಮ್ಮ ಜೋಯಿಸಮೆಮ್ಮಂತಪ್ಪ ರೂಪಿನ

---

1. +ನಗರ (ಚ). 2. +ಮಣಿ (ಘಚಛ), (ಜ)ದಲ್ಲಿಲ್ಲ. 3. ತನ್ನ ಕಯ್ಯೊಳು (ಘಚಫ). 4. ಗರ್ಘ್ಯ ಮುಂಗುಡು (ಕಗ), ಗಿದಿಸಂ ನೀರಂ ಸೂಸು (ಜ). 5. ಮುಳ್ದು (ಖ), (ಕ)ದಲ್ಲಿಲ್ಲ. ದುಂ. ಗುರಂ (ಗ). 6. + ಗೆಱೆ (ಘಚಛಜ). 7. ದ್ದ (ಕಖಗ). 8. ತಾಂ (ಘಜ). 9. (ಘಜ) ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 10. ಲಿಂದುಂ (ಘಜ). 11. ಟ್ಟ (ಜ). 12. ಗಿ ಭಯಂಗೊಂಡು (ಕಗ). 13. +ನ (ಘಜ). 14. ಲ್ಲ (ಕಖಗ). 15. ರ (ಕ). 16. ಟ್ಟಂ ತಲೆವರು (ಖ), ಟ್ಟೆಂತೆಂತಿರು (ಕಗ). 17. ಮೊ (ಘಛಜ). 18. ದೊಡೆಂತು ಕಾಣಲಕ್ಕುಮೆಂದೊಡೆ (ಘಜಛ). 19. (ಕಖಗ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 20. ವಾರಿಸಲೆಂದು (ಘಛಜ). 21. ತೊಳಗುತ್ತಿ (ಸ-ಗ). 22. ರ (ಖಗಛ). 23. ಛೇದಿಸಿ (ಘಛಜ). 24. ಸಾ (ಕಖ). 25. ಶಿ (ಜ).

ಋಷಿಯರ್ಗ್ಗಲ್ಲದೆ ಪೇೞಲುಂ ಕ[1]ಲಲು[1]ವಾಗದೆಂದೊಡೆ ಅಂತಪ್ಪ ದೀಕ್ಷೆಯಂ ದಯಗೆಯ್ಯಿಮೆಂದು ಬೇಡಿದೊಡೊಳ್ಳಿತಪ್ಪ ಮುಹೂರ್ತದೊಳ್ ದೀಕ್ಷೆಯಂ ಕೊಟ್ಟು ಪಂಚಮಹಾವ್ರತಂಗಳನೇಱಿಸಿ [2]ಪಡಿಕಮಣಂ[2] ಪೇೞ್ದು ತದನಂತರಮಿನ್ ಕಲ್ಪಿಸಿಮೆಂದೊಡೆ ನಮಸ್ಕಾರಂಗಳುಮಾಳೋಚನೆಗಳಂ ನಿಯಮಮುಮನೋದಿದೊಡಲ್ಲದೆ ಪೇೞಲಾಗದೆಂದೊಡೆಲ್ಲಮಂ ಬೇಗಬೇಗಂ ಪಾಠಂಗೊಂಡು ಭಟ್ಟಾರಾ ಇನ್ ಪೇೞಿಮೆನೆ ಭಟ್ಟಾರರೆಂದರ್ ತ್ರಿಷಷ್ಟಿಶಲಾಕಾಪುರುಷರ್ಕಳ ಚರಿತಂಗಳುಮನಾಚಾರಮಾರಾಧನಾ ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ [3]ಚರಣ[3] ಗ್ರಂಥಂಗಳುಮಂ [4]ಲೋಗಾಣಿ ಸಂಗಾಣಿ[4] ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ಕರಣಗ್ರಂಥಂಗಳುಮನಿವೆಲ್ಲಮಂ ಕಲ್ತೊಡಲ್ಲದೆ ಪೇೞಲಾಗದೆಂದೊಡೆ ಸೂರ್ಯಮಿತ್ರಂ ಪಂಡಿತನಪ್ಪುದಱಿಂದವೆಲ್ಲಮಂ ಕಿಱಿದೆ ಕಾಲದಿಂದೋದಿ ಕಲ್ತು ಭಟ್ಟಾರಾ ನಿಮ್ಮ ಪೇೞ್ದೋದುಗಳೆಲ್ಲಮಂ ಗ್ರಂಥಾರ್ಥಸ್ವರೂಪದಿಂದೋದಿ ಕಲ್ತೆಂ ಇನ್ ಜ್ಯೋತಿಷಮಂ ವಖ್ಖಾಣಿಸಿಮೆಂದೊಂಗೆ ಭಟ್ಟಾರರೆಂದರ್ ಇನ್ನೊಂದಧಿಕಾರಮುಂಟು ದ್ರವ್ಯಾನುಯೋಗಮೆಂಬುದಂ ಕೇಳ್ದ ಬೞಿಕ್ಕೆ ಜ್ಯೋತಿಷಶಾಸ್ತ್ರಮಂ ವಖ್ಖಾಣಿಸುವೆನೆಂದೊಡೆ ಮನದ್ದೊಳಾದಮಾನುಮೊಸೆದೊಂದಧಿಕಾರಮೆಂಬು[5]ದೆನಗೇಮುಟ್ಟೀಗಳೆ[5] ಕಲ್ವೆನೆಂದು ಬಗೆದು ಒಳ್ಳಿತಪ್ಪ ದಿವಸ ವಾರ ನಕ್ಷತ್ರ ಮುಹೂರ್ತದೊಳ್ ಸಿದ್ಧಾಂತಮಂ ತೊಡಗಿಸೆ ಎಂತಂತೆ ಕೇಳ್ಗುಮಂತಂತೆ ಮಿಥ್ಯಾತ್ವಮಿನಿ[6]ಸಿನಿಸು[6] ಪಿಂಗೆ [7]ಬಂಧಂ ಬಂಧಕಾರಣಂ ಮೋಕ್ಷಂ ಮೋಕ್ಷಕಾರಣಮಾ[7] ಎರಡಱ ಫಲಮುಮೆಂದಿಂತು ಸಿದ್ಧಾಂತದೊಳ್ ಪೇೞ್ದ ವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲಮಂ ಕೇಳ್ದು ಜೀವಾಜೀವ ಪುಣ್ಯಪಾಪಾಸ್ರವ ಸಂವರ ನಿರ್ಜರಬಂಧಮೋಕ್ಷಮೆಂದಿಂತು ನವಪದಾರ್ಥಂಗಳಂ ಪಂಚಾಸ್ತಿಕಾಯ ಷಡ್ದ್ರವ್ಯಂಗಳುಮೆಂಬಿವಱೊಳಾದಮಾನುಮಱಿತಮುಂ ಕುಶಲಿಕೆಯುಂ ನಂಬುಗೆಯುಮಾಗಿ ಅರ್ಹದ್ಭಟ್ಟಾರಕರ ಸಿದ್ಧಸ್ವರೂಪಮಂ ಗುಣಂಗಳುಮನಱಿದು ಶಂಕಾದ್ಯಷ್ಟಮಲಂಗಳುಮೆಂಟು ಮದಂಗಳುಂ ಮೂಱು ಮೂಢಮುಮಾಱನಾಯತನ ಸೇವೆಗಳುಮೆಂದಿಂತು ಇಪ್ಪತ್ತೈದುಂ ದೋಷಂ[8]ಗಳಿಂದಗಲ್ದ[8] ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ[9]ಮನೊಡೆಯನಾಗಿ[9] ಸಂಸಾರ [10]ಭೋಗವೈರಾಗ್ಯ[10] [11]ಪರಾಯಣನುಮಾಗಿ[11] . [12]ಎಮ್ಮು[ಕ್ಕೆವ][12] ತಪದಿಂದಮನಂತಸುಖಕ್ಕೆ ಕಾರಣಮಪ್ಪ ಸನ್ಮಾರ್ಗ್ಗಮಂ ಪೆತ್ತೆನೆಂದತ್ಯಂತ ಹರ್ಷಚಿತ್ತನಾಗಿ ಗುರುಗಳ್ಗೆ ತಮ್ಮುಕ್ಕೆವದಿಂ ತಪಂಬಟ್ಟುದನಾಳೋಚಿಸಿ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಂಗೊಂಡು ಪಡಿಕಮಣಂ[13]ಗೆಯ್ದು[13] ಪರಮಾರ್ಥಯತಿ[14]ವರರಾಗಿ[14] ಪನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಂಬರಂ ಗುರುಗಳನಗಲದ ತಪಂಗೆಯ್ದಾಚಾರ್ಯರಾಗಿ ಗುರುಗಳನುಮತದಿಂದೇಕವಿಹಾರಿಯಾಗಿ

---

1. ಲಿಸ (ಗ), ಲಿಯು (ಜ). 2. ಪ್ರತಿಕ್ರಮಣಂ (ಘಭಜ). 3. ಶ್ರವಣ (ಕಖಗ). 4. ಲೋಕಾಣಿ ಸಂಗ್ರಾಣಿ (ಕಖಗ). 5. ದೇನೆಸಗೆ ಮುಟ್ಟಿದಾಗಳೆ (ಕಖಗ). 6. ಸಾನುಂ (ಘಭಜ). 7. ಬಂಧಮೋಕ್ಷಕಾರಣಮುಮನಾ (ಘಜ), ಬಂಧಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕಾರಣಮುಮನಾ (ಜ). 8. ಗಳಂ ಗೆಲ್ದ (ಕಖಗ). 9. ಮಂ ನಂಬಿ (ಘಭಜ). 10. + ಶರೀರ (ಘಭಜ). 11. ಮಾದವನಾನುಂ ಪೆರ್ಚೆ (ಘಭಜ). 12. ಯೆಂ ಮುಕ್ಕೆಯ್ವು (ಕಖಗಜ), ಎಮ್ಮುಕಿವ (ಘ). 13. ಕೇಳ್ದು (ಕಖಗ). 14. ಧರನಾಗಿ (ಘಭಜ).

ಗ್ರಾಮೇಽಕರಾತ್ರಂ ನಗರೇ ಪಂಚರಾತ್ರ[1]ಮಟವ್ಯಾಂ[1] ದಶರಾತ್ರಮೆಂಬೀ ತೆಱದಿಂದಂ ಗ್ರಾಮ ನಗರ ಖೇಡ ಖರ್ವಡ ಮಡಂಬ ಪತ್ತನ [2]ದ್ರೋಣಾಮುಖಂಗಳಂ[2] ವಿಹಾರಿಸುತ್ತಂ

ಕೌಶಂಬಿಗೆ ವಂದುದಯಾವತ ಪರ್ವತದೊಳ್ ಸಿದ್ಧಕ್ಷೇತ್ರಂಗಳೆಲ್ಲಮಂ ಬಂದಿಸಿ ತೀರ್ಥೋಪವಾಸಂಗೆಯ್ದು ಭೈಕ್ಷಕ್ಕೆಂದು ಕೌಶಂಬಿನಗರಮಂ ಪೊಕ್ಕು ಕಿಱುಮನೆ ಪೆರ್ಮನೆಯೆನ್ನದುಣಲ್ಮಕ್ಕ ಮನೆಗಳಂ ಚರಿಗೆದೊಳಲುತ್ತ[3]ಮ[3]ಗ್ನಿಭೂತಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಮನೆಯುಂ ಪೊಕ್ಕೊಡಾತನುಂ ಕಂಡಿದಿರಂ ಪರಿತಂದಾದಮಾನುಂ ಭಕ್ತಿಯಿಂದಂ ನಿಱಿಸಿ ಕಾಲಂ ಕರ್ಚಿ [4]ಪಡಿಗಹಮುಚ್ಚಂ ಠಾಣಮೆಂ[4]ದೀವೊಂಬತ್ತು [5]ತೆಱದಿಂದಂ[5] ಪುಣ್ಯಮಂ ಕೈಕೊಂಡು ಶ್ರದ್ಧೆ ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ಏೞುಂ ಗುಣಂಗಳಿಂ ಕೂಡಿ ಪ್ರಾಸುಕಮಪ್ಪಾಹಾರಮನಾದಮಾನುಂ ಭಕ್ತಿಯಿಂದಂ ಬಡ್ಡಿ[6]ಸೆಯುಂಡಿನ್[6] ಬೞಿಕ್ಕ [7]ಕ್ಷಯದಾನಮೆಂದು ಪರಸಿ[7] ಪೋಪಾಗಳ್ ಭಟ್ಟಾರಾ ನಿಮ್ಮ ಕಿಱಿಯ ಗುಡ್ಡನಂ ಪರಸಿ ಪೋಗಲ್ವೇೞ್ಕುಮೆಂದು ವಾಯುಭೂತಿಯ ಮನೆಗೊಡಗೊಂಡು ಪೋದೊಡಾತನುಂ ಪಿರಿಯ ಲೋಹಾಸನಮೇಱಿ ಪಲಂಬರ್ ಪಾರ್ವರ್ಗ್ಗೆ ವಖ್ಖಾಣಿಸುತ್ತಿರ್ದ [8]ಮಾನ[8] ಗರ್ವದಿಂದಿದಿರಂ ಬಂದು ಬಂದಿಸದಿ[9]ರ್ದ್ದೊನಂ[9] ಅಗ್ನಿಭೂತಿ ಪೋಗಿ ವಾಯುಭೂತಿಯ ಕೈಯಂ ಪಿಡಿದೆನ್ಗುಂ ಭಟ್ಟಾರರ್ ನಮಗೆ ಸ್ವಾಮಿಗಳ್ ಭಟ್ಟಾರರ ಪ್ರಸಾದದಿಂದಂ ನಮಗಿನಿವಿರಿದು ಶ್ರೀಯುಂ ಸಂಪತ್ತುಂ ವಿಭವಮುಮಾದುದಱಿಂದಮೆೞ್ದು ಪೋಗಿ ಭಟ್ಟಾರರಂ ವಂದಿಸೆಂದೊಡವನಿಂತೆಂದಂ—ಇದೇನೊಳ್ಳಿದರ್ಗ್ಗೆನ್ನಂ ಪೊಡೆವಡಿಸಿದಪ್ಪೆ ಪೇ[10]ೞೆಂದುಮ[10]ಶುಚಿಗಳ್ ಮಲಗ್ರಸ್ತರೆಂದಪ್ಪೊಡಂ ಮಿಂದಱಿಯದ[11]ವರಿವರ[11] ಕಾಲ್ಗೆಱಗುವಂ ಗಡಮೆಂದು ಪಾರ್ವರ ಸಭೆಯ ನಡುವಿರ್ದ್ದ [12]ಕನಿಷ್ಠ[12] ನಿಷ್ಠುರ ವಚನಂಗಳಿಂ ನಾನಾ ಪ್ರಕಾರದಿಂ [13]ನಿರಾಕರಿಸಿ[13] ನುಡಿದು ಪೊಲ್ಲದಂ ಪೇೞ್ದಟ್ಟಿ ಕಳೆಯೆ ಅಗ್ನಿಭೂತಿಯೆಂದಂ—[14]ಕೊಯ್ತಲೆ[14]ಯಧಮಾ ನೀಚಾ ಸ್ವಾಮಿಯನಿಂತೆಂಬಾ ಎಂದವನಂ ಬಯ್ದೊಡೆ ಭಟ್ಟಾರರೆನ್ಗುಂ

ಗಾಹೆ ॥ ಣಿಂದಂತಂ ಸಿಳಹಂತಂ ಸತ್ತುಂ ಮಿತ್ತುಂ ತಹೇವ ಸುಖ ದುಕ್ಖಂ ।
ಜೋ ಸಮಭಾವಇ ಪೆಚ್ಛಇ ಸೋ ಸಮಣೋ ಸೋಯ ಪವ್ವಯಿಓ ॥

ವೃತ್ತ ॥ ಆಕೃಷ್ಟಯೇವ ವಚಸಾ ನ ತು ತಾಡಿತೋಸ್ಮಿ
ಸಂತಾಪಿತೋಸ್ಮಿ ನ ತು ಮೇ ಹೃತಮುತ್ತಮಾಂಗಂ ।
ಪ್ರಾಣಾ ಹೃತಾಃ ಮಮ ಪರೈರ್ನತು ಮೇ ಸಮಾಧಿಃ
ಇತ್ಯಾತ್ಮಚಿಂತನಪರಂಪರಯಾ ಕ್ಷಮೇತ ॥

---

1. ಕಾನನಂ (ಕಖಗ). 2. + ಯಥಾಕ್ರಮದಿಂ (ಘಛಜ). 3. ಬಪ್ಪೊರ್ವರ (ಘಛಜ). 4. ಗಾಹೆ ॥ ಪಡಿಗಹಮುಚ್ಚಂ ಠಾಣಂ ಪಾರ್ಯೋಯಕ ಮಚ್ಚಣಂ ಚ ಪಣಮಂ ಚ । ಮಣವಯಣ ಕಾಯಸುದ್ದಿಂ ಯೇಸಣ ಸುದ್ದಿಂ ಚ ಣವವಿದಂ ಪುಣ್ಣಂ ॥ (ಘಚಛಜ). 5. ತೆಱದ (ಘಚಛಜ). 6. ಡ್ಡಿಯಾಡಿದ (ಘಚಛ), ಸಿಯೂಡಿದ (ಜ). 7. (ಘಚಛಜ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 8. ಮನದ (ಕಗ), ಮನ (ಖ). 9 ರ್ದ್ದಾಗಳ್ (ಘಚಛಜ). 10. ಳ (ಘಚಛಜ). 11. ವರ (ಕಖಗ). 12. ಕಷ್ಟ (ಘಚಛ). 13. ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ (ಘಚಛಜ). 14. ಕಾಯ್ದಲೆ (ಕಖಗ), ಕೊಯಿತಲೆ (ಚಜ).

ಎಂದಿಂತು ಕ್ಷಮೆಯುಂ ಭಾವಿಸಿದರ್ ಅಗ್ನಿಭೂತಿಯುಂ ಭಟ್ಟಾರರೊಡನು[1]ದ[1]ಯಾವತ ಪರ್ವತಕ್ಕೆ ಪೋಗಿ ಇಂತೆಂದಂ—ಭಟ್ಟಾರಾ ನಿಮ್ಮಂ ಪಂಚಮಹಾಪಾತಕನ ಮನೆಗೊಡಗೊಂಡು ಪೋಗಿ ಬಯ್ಸಿದೆನದನಾತಂ ಬಯ್ದೊನಲ್ಲನಾಂ ಬಯ್ದೆನೀಯಪರಾಧಕ್ಕೆ [2]ನಗೆ ಕ್ಷಮಿಯಿಸುವುದೀ ಬಯ್ಸಿದ ಪಾಪಮಿಂತಲ್ಲದೆ ಪಿಂ[2]ಗದೆನಗೆ ದೀಕ್ಷೆಯುಂ ದಯೆಗೆಯ್ಯಿಮೆಂದು[3] ಕೇಱ್ ಬೇಡಿದೊಡೆ ಭಟ್ಟಾರರೊಳ್ಳಿತಪ್ಪ ಮುಹೂರ್ತದೊಳ್ ದೀಕ್ಷೆಯಂ ಕೊಟ್ಟೊಡಾತನುಂ ತಪಂಬಟ್ಟು ಕ್ರಿಯೆಗಳೆಲ್ಲ[4]ಮಂ ಕಲ್ತು ಆ[4]ಗಮಂಗಳ [5]ನೋದು[5]ತ್ತಂ ತಮ್ಮ ಗುರುಗಳೊಡನೆ ವಿಹಾರಿಸುತ್ತಿರ್ದ್ದಂ

ಇತ್ತಲಗ್ನಿಭೂತಿಯ ಪಾರ್ವಂತಿ ಸೋಮದತ್ತೆಯೆಂಬೊಳ್ ತನ್ನೊಂದು [6]ಸಲ್ಗೆ[6]ಯಿಂದಮಱಿಲಿಂದಂ ವಾಯುಭೂತಿಯನಿಂತೆಂದಳ್ — ಸೂರ್ಯಮಿತ್ರಭಟ್ಟಾರಕರ್ [7]ಮುನ್[7] ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ್ ನಿಮ್ಮ ಸೋದರಮಾವಂಗಳೀಗಳ್ ಮಹಾತಪೋಧನರ್ ಗುಣವಂತರಪ್ಪರ್ ನಿಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ವಂದೊಡೆ ಮಣೆಯಿಂದೆರ್ದ್ದಿದಿರಂ ಪೋಗಿ ಪೊಡೆವಟ್ಟು[8]ರಿ[8]ಲ್ಲೀ ಬಾೞುಂ ಸಂಪತ್ತುಂ ಶ್ರೀಯುಮೆಂಬುದವರ ಪ್ರಸಾದದಿಂದಮಾದುದಂತಪ್ಪ ಮಹಾಋಷಿಯರಂ ನಿಮಗೆ ಪೞಿಯಲುಂ ಬಯ್ಯಲುಂ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ ನುಡಿಯಲುಮಕ್ಕುಮೆ [9]ಅಧಮರ[9] ಪೊಲ್ಲಮಾನ[10]ಸ[10]ರ ದುರ್ಜ[11]ನರ[11] ಜಾರಜಾತ[12]ರ[12] ವಿಜಾತಿಗ[13]ಳ್ಗೆ ಯೋಗ್ಯಮಪ್ಪಯೋಗ್ಯಮಂ[13] ಗೆಯ್ದಿರೆಂದು ಪಾರ್ವರ ಸಭೆಯ ನಡುವೆ ನುಡಿದೊಡೆ ವಾಯುಭೂತಿಯುಂ ಮುಳಿದು [14]ಬಯ್ದು[14] ಜಡಿದು ಕಾಲಿಂದಂ ತಲೆಯನೊದೆದು ಮನೆಯೊಳುಳ್ಳುದೆಲ್ಲಮಂ ಕವರ್ದುಕೊಂಡು ನಿಮ್ಮ ಸವಣನಾಗಿರ್ದ್ದಣ್ಣನ ಪೋದಲ್ಲಿಗೆ ಪೋಗೆಂದಟ್ಟಿ ಕಳೆದೊಡಾಕೆಯುಂ ಮುಳಿದು ಕ್ರೋಧಾಗ್ನಿ [15]ಪೆರ್ಚೆ ದುರಾತ್ಮಾ ಎನ್ನನೊದೆದ ನಿನ್ನ ಕಾಲ್ಗ[16]ಳಂ[16] ಜನ್ಮಾಂತರದೊಳಂ ನಾಯುಂ ನರಿಯುಮಾಗಿಯುಪ್ಪೊಡಂ ಕೊಂದು ಮಕ್ಕಳ್ವೆರಸು ತಿಂಬೆನಕ್ಕೆಂದು ನಿದಾನಂಗೆಯ್ದು ಮನೆಯಿಂದಂ ಮಕ್ಕಳ್ವೆರಸು ಪೊಱಮಟ್ಟು ಪೋಗಿ ಕೆಲವು ಕಾಲದಿಂ [17]ಬೞಿಕ್ಕೆ[17] ಸತ್ತು ತಾನುಂ ಮಕ್ಕಳುಂ ಸಂಸಾರದೊಳ್ ತಿ[18]ರಿಯುತ್ತಿರ್ದ್ದರ್[18]

ಇತ್ತ ವಾಯುಭೂತಿಯುಮತಿಮಾನ ಗರ್ವದಿಂದಂ ಋಷಿಯರಂ ಪರಿಭವಿಸಿ ಬಯ್ದು [19]ನುಡಿದು[19] ಜಿನಧರ್ಮಮಂ ಪೞಿದ [20]ಪಾಪದ[20] ಫಲದಿಂದಮೇೞುಂ ದಿವಸದಿಂದೊಳ[21]ಗೌ[21]ದುಂಬರ ಕುಷ್ಠಮಾಗಿ ಪುೞಿತು ನವೆದು ಸತ್ತು ಕೌಸಂಬಿಯೆಂಬ ಪೊೞಲೊಳ್ [22]ಮೞೆಯ ಬಿದಿರ ಮೇಗೇ[22]ಱಿಯಾಕಾಶದೊಳಾಡುವ ವಿದ್ಯಾಧರ ಲಂಗಿಗರ

---

1. ನೆದ (ಘಚಛಜ). 2. ಸೈರಿಸುವುದು ಬೈ......ಪೋ (ಕಗ). 3. + ನೆಱ್ (ಕಗ). 4. ಮನೋದಿಯಾ (ಘಚಛಜ). 5. ಳಂ ಕೇಳು (ಘಚಛಜ). 6. ಸಲುಗೆ (ಕಖಗ). 7. ಸ (ಕಖಗ). ಮಂ (ಛ). 8. ತಿ (ಕಗ). 9. ಅಧಮರಂ (ಕಖಗ). ಇವರೆ (ಘ). ಆವರಂ (ಚ), ಇವರ್ಗೆ (ಛ). 10. ರಂ (ಕಖಗ). 11. ನರಂ (ಕಖಗ), ನಂಗಳ (ಘಚಛಜ). 12. ರಂ (ಕಖಗ). ಅಧಮರಾ ಪೊಲ್ಲಮಾನಸರಾ ದುರ್ಜನರಾ ಜಾರಜಾತರಾ ಎಂದು ಇರಬಹುದೆ ? 13. ಳಗೆ ಯೋಗಮಂ (ಘಚಛಜ). 14. (ಘಚಜ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 15. + ಯಿಂ (ಕ). 16. ಳನಾಂ (ಜ). 17. (ಖಚಜ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 18. ರುಗುತ್ತಿರ್ದಳ್ (ಘಚಛ). 19. + ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ (ಚ). 20. (ಚ)ದಲ್ಲಿಲ್ಲ. 21. ಗು (ಸ.ಗ). 22. ಬಿದಿರ ಮೆಳೆಯ ಮೇಲೇ (ಕಖಗ).

ಮನೆಯೊಳ್ ಪಣ್ಗ ತ್ತೆಯಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿ ಕಿರಿಯುವಪ್ಪ ಪ್ರೋಜಿಗಳಂ ಪ್ರುತ್ತು ಪ್ರೋಗಿ ಬೆನ್ನೊಳ್ [1]ನಾಳಿ ಬಿದ್ದು[1] ಕಜಿ[2]ಮೆ[2]ಯಾಗಿ ಪುಟಿತು ನವೆದು ಸತ್ತು ಮತ್ತಮಾ ಪೊಟಲೊಳ್ ಪೇಪಂದಿಯಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿ ಸತ್ತು ಮತ್ತಾ ಮಗಧೆಯೆಂಬುದು ನಾಡಲ್ಲಿ ಚಂಪಾನಗರಮೆಂಬುದು ಪೊಟಲಲ್ಲಿ ಪೆಣ್ಣಾಯಾಗಿ [3]ಮಾದೆಗರ[3] ಮನೆಯೊಳ್ ಪುಟ್ಟಿ ಸತ್ತು ಮತ್ತಮಾ ಪೊಟಲೊಳ್ ಮಾದೆಗರ್ಗೆ ಪ್ರಧಾನನಪ್ಪ ನೀಳನೆಂಬ ಮಾದೆಗಂಗಂ ಕೇಶಿ[4]ಯೆಂಬ[4] [5]ಮಾದೆಗಿಗಂ[5] ಮಗಳ್ ದುರೂಪೆ ದು[6]ರ್ವ್ವರ್ಣೆ[6] ದುರ್ಗಂಧೆ ದುಸ್ಸ್ವರೆ ಪುಟ್ಟುಂಗುರುಡಿ ಪೊಲತಿಯಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿ ವ್ಯಾಧಿಪೀಡಿತೆ ಕ್ಷುಧಾಗ್ನಿಯಿಂ [7]ಬಟ್ಟಿದೊಳೊಂದು ದಿವಸ[7]ಮುದ್ಯಾನವನಕ್ಕೆ ಪೋಗಿ ನೇಜಿಲ ಪಣ್ಗಳಂ ತಡವರಿಸಿಯಾಯ್ದಾಯ್ದು ತಿನ್ನುತ್ತಿರ್ಪಳ್

ಅನ್ನೆಗಮಿತ್ತ ಸೂರ್ಯಮಿತ್ರಾಚಾರ್ಯರುಮಗ್ನಿಭೂತಿಮುನಿಯುಂ ಗ್ರಾಮ ನಗರ ಖೇಡ ಖರ್ವಡ ಮಡಂಬ ಪತ್ತನ ದ್ರೋಣಾಮುಖಂಗಳಂ ವಿಹಾರಿಸುತ್ತಂ ಚಂಪಾನಗರಮನೆಯ್ದಿ ವಾಸುಪೂಜ್ಯ ಭಟ್ಟಾ[8]ರರ ನಿಸಿದ್ಧಿಗೆ[8] ಸಂದ ತೀರ್ಥಸ್ಥಾನಮನಾದ ಮಾನುಂ ಶುದ್ಧ ಪರಿಣಾಮದಿಂದಂ ವಂದಿಸುತ್ತಿರ್ದ್ದ ಸೂರ್ಯಮಿತ್ರಾಚಾರ್ಯರ್ಗ್ಗೆ ವಧಿಜ್ಞಾನಂ ಪುಟ್ಟಿತ್ತು ಮತ್ತೆ ಬಹಿರುದ್ಯಾನದೊಳ್ [9]ಸಂಬರನಾಗಠಾಣದೊಳ್[9] ಬಂದಿರ್ದರಂದಿನ ದಿವಸಂ ಸೂರ್ಯಮಿತ್ರಾಚಾರ್ಯರುಪವಾಸಂ ಗೆಯ್ದಿರ್ದ್ದರಗ್ನಿಭೂತಿಮುನಿಯುಂ ಭೈಕ್ಷಾನಿಮಿತ್ತಂ ಚರಿಗೆವೊಗುತ್ತಮೆಡೆಯೊಳುದ್ಯಾನವನದೊಳ್ ನೇಜಿಲ ಮರದ ಕೆಟಗೆ ನೇಜಿಲ ಪಣ್ಗಳಂ ತಡವರಿಸಿ [10]ಆಯ್ದು[10] ತಿನ್ಬ ಜಾತ್ಯಂಧೆಯಪ್ಪ ಪೊಲೆಯರ ಕೂಸಂ ಕಂಡತ್ಯಂತ ಸ್ನೇಹಮಾಗಿ ಪರವಸದಿಂದಂ ಕಣ್ಣೀರ್ಗಳಂ ಸೂಸಿ[11]ಯೆಯ್ತಂದು[11] ಮನ್ಯುಮಿಕ್ಕು ಕರುಣದಿಂದೆ ಕುಂಚದ ಕೋಲೊಳ್ ಪರೆದಿರ್ದ ಪಣ್ಗಳಂ ಕೂಸಿನ ಮುಂದೆ ಸಾರ್ಚುತ್ತಂ ನೀಡುಂ ಬೇಗಮಿರ್ದ್ದಿದೇಂ ಪಾಪದ ಫಲಮೋ ಎಂದು ಸಂಸಾರನಿರ್ವೇಗ[12]ಮಾಗೆ[12]ಯಂದಿನ ದಿವ[13]ಸಮುಲಾಭಂ[13] ಮಾಡಿ ತಮ್ಮಾವಾಸಕ್ಕೆ ಪೋದೊಡೆ ಭಟ್ಟಾರರೆಂದರ್—[14]ಏನ[14]ಲಾಭಮಾದುದೆ ಎಂದು ಬೆಸಗೊಂಡೊಡೆ ಭಟ್ಟಾರರ್ಗ್ಗಿಂತೆಂದು ಪೇಟ್ದರ್ ಚರಿಗೆವುಗುತ್ತಮೊಂದೆಡೆಯೊಳುದ್ಯಾನದೊಳ್ ನೇಜಿಲ ಮರದ ಕೆಟಗೆ ತಡವರಿಸಿ ನೇಜಿಲ ಪಣ್ಗಳಂ ತಿನ್ಬ ಜಾತ್ಯಂ[15]ಧೆ[15]ಯಪ್ಪ ಪೊಲೆಯರ ಕೂಸಂ ಕಂಡಾದಮಾನುಂ ಸ್ನೇಹ[16]ಮಾಗಿ ಕರುಣದಿಂದಂ[16] ಮನ್ಯು ಮಿಕ್ಕು ಪರವಸದಿಂದಂ ಕಣ್ಣೀರ್ಗಳ್ ಬಂದು[17] ನೀಡುಂ ಬೇಗಮಿರ್ದ್ದು ನೋಡಿ ಅಹೋ [18]ವಿಧಾತ್ರಾ[18] ಸಂಸಾರಮೆಂ[19]ದಲಾಭಂ[19] ಮಾಡಿ

1. (ಘಚಭಜ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 2. ವೆ (ಸ–ಕ). 3. ಮಾದರ (ಕ). ಮಾದಿಗರ (ಗ). ಮಾದೆಂಗರ (ಘಚಭಜ). 4 + ನಿ (ಜ). 5, ಮಾತಂಗಿಗಂ (ಘಭಚ). 6. ವ್ವರ್ಣೆ (ಕಗ). 7. ಬರ್ದಿದೊಳೊಂದಿಸಂ (ಕಗ). 8. ರಕರು ಸಿದ್ಧಿಗೆ (ಕಖಗ)......ನಿಷಿದ್ಧಿಗೆ (ಘಚ)......ನಿಷಿಧಿಗೆ (ಛ). 9. ನಾಗವಟ್ಟದೊಳು (ಘ), ನಾಗವಟ್ಟಣದೊಳು (ಚಭಜ). 10. ಆಯ್ದಾಯ್ದು (ಕಗ), (ಘಚಜ) ಗಳಲಿಲ್ಲ. 11. ಪಾಯ್ತಂದು (ಘಚಛ). 12. ಡಿ (ಕಖಗ). 13. ಸಂ ಮುಟ್ಟುಪಡಂ (ಘಚಛ). 14. ಏನಗ (ಖ). 15. ಧಕಿ (ಚ). 16. ದಿಂಕರುಣಮಾಗಿ (ಘಚಛಜ). 17. + ನಾಡೆ (ಕಗ). 18. ಚಿತ್ರಂ (ಘಚಛ). 19. ದು ಮುಟ್ಟುಪಡಂ (ಘಚಛ).

ಬಂದೆನೆನೆ ಭಟ್ಟಾರರೆಂದರ್—ಆ ಕೂಸಂ[1]ಬುದು[1] ನಿಮ್ಮ ತಮ್ಮನಪ್ಪ ವಾಯು ಭೂತಿಯ ಜೀವಮೆನೆ ಅದೆಂತು ಭಟ್ಟಾರಾ ಎಂದು ಬೆಸಗೊಂಡೊಡೆ ಭಟ್ಟಾರ ರಿಂತೆಂದು ಪೇಟ್ದರ್ ವಾಯುಭೂತಿ ತನ್ನೊಂದು ಮಾನಗರ್ವದಿಂದಮ್ಮಂ ಪೞಿದು ಬಯ್ದು ನುಡಿದ ಪಾಪದ ಫಲದಿಂದೇೞು ದಿವಸದಿದೊಳ್[2]ಗೌ[2]ದುಂಬರ ಕುಷ್ಠಮಾಗಿ ಪುೞಿತು ಸಮೆದು ಸತ್ತಾ [3]ಪೊಲೆಯೊಳಿ ಲಂಗಿಗರ[3] ಮನೆಯೊಳ್ ಪೆಣ್ಗತ್ತೆಯಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿ ನವೆದು ಸತ್ತು ಪೇಪಂದಿಯಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿ ಸತ್ತು ಪೆಣ್ನಾಯಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿ ಸತ್ತೀಗಳ್ ಜಾತ್ಯಂಧೆ ಪೊಲೆಯರ ಮಗಳಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿದಳದಱಿಂ ಮುನ್ನಿನ ಸ್ನೇಹಂ ಕಾರಣಮಾಗಿ ಕೂಸಿನ ಮೇಗೆ ನಿಮಗೆ ಕೂರ್ಮೆಯಾದುದೆನೆ—ಭಟ್ಟಾರಾ ಅದೇಂ ಭವ್ಯಜೀವನೊ ಅಭವ್ಯಜೀವನೊ ಎಂದು ಬೆಸಗೊಂಡೆಲ್ಲಡೆ ಭವ್ಯಜೀ[4]ವಂ[4] ನಿಮ್ಮ [5]ಪೇೞೆ[5] ಬ್ರತಂ ಗಳಂ ಕೈಕೊಳ್ಗುಮೆಂದೊಡೆ ಭಟ್ಟಾರರನುಮತದಿಂದಗ್ನಿಭೂತಿ ಋಷಿಯರ್ ಪೋಗಿ ತಮ್ಮ ಮುನ್ನಿನ ಜನ್ಮಾಂತರ ಸಂಬಂಧಮುಮಂ ಋಷಿಯರಂ ಏಳಿದು ನುಡಿದ ಪಾಪದ ಫಲದಿಂದೆಯ್ದಿದ ಭವಂಗಳ ದುಃಖಂಗಳುಮನಾ ಕೂಸಿಂಗಱಿವಂತು ತಿಳಿಯೆ ಪೇೞ್ದು ಮತ್ತಮಿಂತೆಂದರ್ ಮುನ್ನೆ ನೀನೀ ಭವದಿಂ ತೊಟ್ಟಯ್ದನೆಯ ಭವದೊಳ್ ವಾಯುಭೂತಿಯಪ್ಪಂದು ಮಾನಗರ್ವದಿಂ ಋಷಿಯರಂ ಬಯ್ದ ಪಾಪದ ಫಲ ದಿಂದಿಂತಪ್ಪ ದುಃಖಂಗಳನೆಯ್ದಿದೆ ಇನ್ ಮತ್ತಂ ಮಧುಮದ್ಯಮಾಂಸಂಗಳಂ ಭಕ್ಷಿಸಿ ನರಕ ತಿರಿಕ [6]ಮನುಷ್ಯ[6]ಭವಂಗಳೊಳಪ್ಪ ದುಃಖಂಗಳ[7]ನಂತನಂತ[7] ಕಾಲಮನು ಭವಿಸಿ ನೀಡಱಿಂ[8]ದ[8]ತ್ತಾನುಮಲ್ಲಭೆ ಮನುಷ್ಯಭವಮಂ ಪೆಱದು ಪೆತ್ತೊಡಮಿಂತಾಗಿ ಪುಟ್ಟುಗುಂ—

ವೃತ್ತ ॥ ವೈರೂಪ್ಯಂ ದುರ್ಭಗತ್ವಂ ಕುಮತಿ ಕುಜನತಾಂ ಕುತ್ಸಿತತ್ವಂ ಕುಜಾತಿಂ
ಕ್ಷುತ್ತೃಷ್ಣಾಪೀಡಿತತ್ವಂ ವಿರಸವಿಕಳತಾಂ ವ್ಯಾಧಿತಾಂ ಚಾಬಲತ್ವಂ ।
ಹೀನತ್ವಂ ಪ್ರೇಷಣತ್ವಂ ಲಘುತರಮರಣಂ ಶೋಕಕಾಂಕ್ಷಾಲಯತ್ವಂ
ಮಾಂಸಾಶೀ ಪ್ರಾಣಿಘಾತೀಹ್ಯನುಭವತಿ ಚಿರಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ಮಾನುಷ್ಯಜನ್ಮಂ ॥
ಪಾಪಾತ್ಕಿಲ ಜಾಯಂತೇ ವಾಮನ ಪಂಗ್ವಂಧ ಕುಬ್ಜ ಖಂಜ ಕರಾಳಾಃ ।
ಜಡ ಬಧಿರ ಮೂಕ ಕೃಶ ರೋಮಶ ವಕ್ರ ನಿಬಿಡಾಳಿಸ್ತೇ (?) ॥

ವಸಂತತಿಲಕಂ ॥ ಉದ್ಧಂತ ಕುಬ್ಜ ಕುಣಿಕುಂಡ ಕರಾಳ ಕಾಣಾಃ ॥
ಸಂಸ್ಥೂಲ ದೀರ್ಘ ಕೃಶರೋಮಶ ರೂಕ್ಷ ರೂಪಾಃ ।
ಕುಷ್ಠಾರ್ದಿತಾಃ ಕೃಪಣ ವಾಮನ ಪಾಮನಾಶ್ಚ
ಪಾಪೇನ ಪೂರ್ವಚರಿತೇನ ನರಾ ಭವನ್ತಿ ॥

*ವೃತ್ತ ॥ ಕುಲಹೀನಂ ದೀನಮಾನಂ ಪರಿಭವ ವಿಭವಂ ದುಷ್ಕೃತಂ ಪಾಪಕರ್ಮಂ
ಮಲಿನಂ ದುರ್ಗಂಧ ಗಂಧಂ ಜಡಮತಿ ಕಿವುಡಂ ಪಂಗುಮೂಕಂ...ತಂ ನಾ ।
ಣಲಿ ಪಾಣ್ಬಂ ಪಂದೆ ಲೋಭಂ ಖಳನಳಿಕ ಮನಂ ವಂಚಕಂ ನಿತ್ಯರೋಗಾ
ಕುಳನೆಂಬೀ ನಾಮ ನಾಮಾವಳಿಗೆ ನಿಳಿಯನಕ್ಕುಂ ವ್ರತವ್ರಾತ ಹೀನಂ ॥†

1. ಬಳ್ (ಕ). 2. ಗು (ಸಚಛ). 3. ಪೊಳಲೊಳಗಣ ವಿದ್ಯಾಧರ ಲಂಗಿಗರ (ಘಚಛ).
4. ವಮೆಂದರ್ (ಕಖಗ). 5. ಪೇಳ್ದ (ಸ-ಕ). 6. (ಚ)ದಲ್ಲಿಲ್ಲ. 7. ನನಂತಾನಂತ (ಜ).
8. ನೆಚ್ಚತ್ತುಮೆ: (ಕಗ). † ಈ ಪದ್ಯ (ಘಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ: (ಖ)ದಲ್ಲಿ ನಷ್ಟ.

ಇಂತು ಪೂರ್ವಕೃತ ಪಾಪದ ಫಲದಿಂದಂ [1]ವ್ರತಂಗಳಂ[1] ಕೈಕೊಂಡೞಿದುದಱಿಂದಂ[1] ಮನುಷ್ಯಜನ್ಮದೊಳ್ ಪುಟ್ಟಿಯುಂ ದುಃಖಂಗಳ[2]ನೆಯ್ದುಗುಂ[2] ಜೀವಂ ಮತ್ತೆ ಧರ್ಮದ ಫಲದಿಂದುಂ—

ವೃತ್ತ ॥ ಶ್ರೀ ವಕ್ಷಶ್ಚಾರು ರೂಪಂ ಕುಲ ಬಲ ವಿನಯಂ ಖ್ಯಾತಿ ದೀರ್ಘಾಯುಃಸತ್ವಂ
ಪೂಜಾಂ ದೇವಾಸುರೇಂದ್ರೈಃ ಸುರನರವನಿತಾ ಪ್ರೀತಿಮಷ್ಟಾಂಗಭೋಗಂ ।
ಸ್ವರ್ಗೇ ಮರ್ತ್ಯೇ ಲಭಂತೇ ದ್ಯುತಿಮತಿಪಟುತಾಂ ರಾಜರಾಜಶ್ರಿಯಂ ಚ
ಸೌಭಾಗ್ಯಂ ಪೂಜ್ಯವಾಕ್ಯಂ ಜಗತಿ ಮಧುಸುರಾ ಮಾಂಸಸೇವಾನಿವೃತ್ತಾಃ ॥

ಆರ್ಯೆ ॥ ಪುಣ್ಯಾದುತ್ಪಾದ್ಯಂತೇ ಜೀವಾ ವಿಖ್ಯಾತ ವಿಪುಲ ವಂಶೇಷ್ವೇಕೇ ।
ದ್ಯುತಿ ಮತಿ ಧೃತಿ ಕಾಂತಿ ಶ್ರೀ ಹ್ರೀ ರೂಪಾರೋಗ್ಯ ಸತ್ವಬಲ ಸಂಪನ್ನಾಃ ॥

ಆಜ್ಞಾ ಯಶೋ ಧೃತಿ ಮತಿ ದ್ಯುತಿ ಕಾನ್ತಿಲಕ್ಷ್ಮೀ
ಶೌರ್ಯ ಪ್ರತಾಪ ಪರಿವಾರ ಧನೋಪಭೋಗಾಃ ।
ತೇ ಲೋಕವೇದ ಸಮಯೇಷು ಸುನಿಶ್ಚಯೇನ
ಪುಣ್ಯೋದಯೇನ ಸುಲಭಾ ಇತಿ ವರ್ಣಯಂತಿ ॥

ವರಯುವತಿ ಭವನ ವಾಹನ ನಾಟಕ ಧನ ಕನಕ ರಜತಮಣಿ ಸುರಥಾಃ ।
ಅತಿ ಲಲಿತ ತುರಗ ಮದ ವಳಿತ ನಾಗ ಭೃತ್ಯಾ ಭವಂತಿ ಧರ್ಮೇಣ ॥

ಇಂತು ಧರ್ಮದ ಫಲದಿಂದಂ ದೇವಲೋಕದ ಮನುಷ್ಯಲೋಕದ ಸುಖಂಗಳನನುಭವಿಸಿ ಬೞಿಕ್ಕೆ ನಿರ್ವಾಣಸುಖಮನೆಯ್ದುಗುಂ ಜೀವಮಿನ್ನಾ ಧರ್ಮಮೆಂಬುದೆಂತೆಂದೊಡೆ—

ಗಾಹೆ ॥ ಸೋ ಧಮ್ಮೋ ಜತ್ಥ ದಯಾ ಸೋವಿ ತಓ ವಿಸಯಣಿಗ್ಗಹೋ ಜತ್ಥ ।
ದಸ ಅಟ್ಠದೋಸರಹಿಓ ಸೋ ದೇವೋ ಣತ್ಥಿ ಸಂದೇಹೋ ॥

ಎಂದಿಂತು [3]ಪದಿನೆಂಟು ದೋಷಂಗಳ[3] ನಿಲ್ಲದೊಂ ದೇವನಂತಪ್ಪದೇವನಪೇೞ್ದಾಗಮಮೆಂಬುದಕ್ಕುಮಾ ಆಗಮಂ ಪೇೞ್ದಿಂತು ಬಾಹ್ಯಾಭ್ಯಂತರ ಪರಿಗ್ರಹಂಗಳೆಲ್ಲಮಂ ತೊಱೆದು ದ್ವಾದಶವಿಧಮಪ್ಪ ತಪದೊಳ್ನೆಗೞ್ದು ಆಯ್ದುಮಿಂದ್ರಿಯಂಗಳಂ ಗೆಲ್ದು ಪಸಿವುಂ ನೀರೞ್ಕೆ ಮೊದಲಾ[4]ಗೊಡೆಯ ಇಪ್ಪ[4]ತ್ತೆರಡು ಪರೀಷಹಂಗಳಂ ಸೈರಿಸಿ ಯಮ ನಿಯಮ ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯ ಧ್ಯಾನಾನುಷ್ಠಾನ ನಿರತರಾಗಿ ತಪಂಗೆಯ್ವ ಋಷಿಯರ್ಕಳ್ ತಪೋಧನರ್ ಕೊಲ್ಲದುದೆ ಧರ್ಮಮೆಂದಿಂತು ನಂಬಿ ವ್ರತಂಗಳಂ ಕೈಕೊಂಡು ನೆಗೞ್ದುದು ಧರ್ಮಮೆಂಬುದಕ್ಕುಮೆಂದಗ್ನಿಭೂತಿ ರಿಸಿಯರ್ ತಿಳಿಯೆ ಧರ್ಮಮಂ ಪೇೞ್ದೊಡೆರ್ದೆಯೊಳ್ ಮೆಲ್ಲಿದಲಾಗಿ ತನ್ನ ಭವಾಂತರಂಗಳಂ ಧರ್ಮಮುಮಂ ಕೇಳ್ದಱಿದು ಸಂಸಾರ ಶರೀರ ವೈರಾಗ್ಯ[5]ಮಾದಮಾನುಂ ಪೆರ್ಚೆ[5] ತನ್ನಂ ತಾನೆ ಪೞಿದು ನಿಂದಿಸಿ ಪಾಪಕ್ಕಂಜಿ ಅಣುವ್ರತಂ ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ಶ್ರಾವಕ ವ್ರತಂಗಳಂ ಕೈಕೊಂ*ಡಾಗಳ್ ಭಟ್ಟಾರರಂ ದೃಢವ್ರತೆಯಾಗು ಕರ್ಮಕ್ಷಯಮಕ್ಕೆಂದು ಪರಸಿ

1. (ಚಜ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 2. ನಗೆಯ್ದುಂ (ಕಗ). *–* (ಖ)ದಲ್ಲಿ ನಷ್ಟ. 3. ಮೊದಲಾಗಿ ಒಡೆಯ (ಕಗ). (ಖ)ದಲ್ಲಿ ನಷ್ಟ. 4. ಗಿಪ್ಪ (ಘಚಛ). 5. ಮಾಗಿ (ಘಚಛ).

ತಮ್ಮಾವಾಸಕ್ಕೆ ಪೋದರಿತ್ತ ಜಾತ್ಯಂಧೆಯುಪ್ಪ [1]ಕೂಸುಮಹಿಂಸಾದಿ[1] ವ್ರತಂಗಳಂ-ಮೇಲ್ಕೊಂಡು* ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಪೋಪಾಗಳ್

ಅನ್ನೆಗಂ ಎಡೆಯೊಳರಸನ ಪುರೋಹಿತಂ ಸೋಮಶರ್ಮನೆಂಬೊಂ ತನ್ನ ಪರಿವಾರಂ ಬೆರಸು ಮಹಾವಿಭೂತಿ ವಿಸ್ತಾರದಿಂದಂ ಪಿರಿದು ಪೂಜೆಯುಂ ಕೊಂಡು ಮಕ್ಕಳಂ ಬೇಡಿ [2]ಸಂ[2]ಬರನಾಗ[3]ಠಾಣಕ್ಕೆ[3] ಪರಕೆಗುಡಲ್ ಪೋಪುದಂ ತನ್ನೊಡ [4]ವೋಪ[4] ಪೊಲೆಯುರ ಕೂಸುಗಳ್ ಕಂಡು ತನಗೆ ವ್ಯಾವರ್ಣಿಸಿ [5]ಪೇಟ್[5] ಕೇಳ್ದ ಜೆೊಳ್ ಮನವಿಟ್ಟುಮವರ್ಗೆ ಸತ್ತು ಪುಟ್ಟುವೆನಕ್ಕೆಂದು ಭೋಗಾಸಕ್ತೆಯಾಗಿ ನಿದಾನಂಗೆಯ್ದು ಮನೆಗೆ ವೋಗಿ ಇರ್ಪನ್ನೆಗಮಾಯಿರುಳೊಳೆ [6]ಪಾ[6]ವು ಕೋಳೆ ಸತ್ತು ಚಂಪಾನಗರಮನಾಳ್ವೊಂ ಚಂದ್ರವಾಹನನೆಂಬೊನರಸನಾತನ ಮಹಾದೇವಿ ಚಂದ್ರಮತಿಯೆಂಬೊಳವರ ಪುರೋಹಿತಂ ಸೋಮಶರ್ಮನೆಂಬೊಂ ಭಟ್ಟನಾತನ ಪಾರ್ವಂತಿ ತ್ರಿವೇದಿಯೆಂಬೊಳಾಯಿರ್ವರ್ಗ್ಗಂ ನಾಗಶ್ರೀಯೆಂಬೊಳ್ ಮಗಳಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿ[7]ದೊಳ್[7]ತ್ಯಂತ ರೂಪ ಲಾವಣ್ಯ ಸೌಭಾಗ್ಯ ಕಾಂತಿಯನೊಡೆಯಳ್ ಜನಂಗಳೆಲ್ಲ ಮಾದಮಾನುಂ ಸೊಗಯಿಸುವಳ್ ನಾಗರ್ಗೆ ಪರಸಿ ಪೆತ್ತರಪ್ಪುದಱಿಂ ನಾಗಶ್ರೀಯೆಂದು ಪೆಸರನಿ[8]ಟ್ಟರ್ ಮತ್ತಿತ್ತ[8] ಸೂರ್ಯಮಿತ್ರಾಚಾರ್ಯರ್ ಅಗ್ನಿಭೂತಿ ರುಷಿಯುರು ಮಂತಿರ್ವರುಂ ಚಂಪಾನಗರ[9]ಮಂ[9] ಪೊಱಮಟ್ಟು [10]ಗ್ರಾಮ ನಗರ ಖೇಡ ಖರ್ವಡ ಮಡಂಬ ಪತ್ತನ ದ್ರೋಣಾಮುಖಂಗ[11]ಳಂ ವಿಹಾರಿಸುತ್ತಂ ಪಲೆಂಟು ವರ್ಷಂ[11] ಮಗುೞ್ದು ಚಂಪಾ ನಗರಕ್ಕೆ ವಂದು *ಪೊಱವೊಟಲೊಳುದ್ಯಾನವನದೊಳ್ ಕಂಬಳನಾಗಂ ಶಂ[12]ಬರ[12]ನಾಗಂ ಪಾಂಡುಕನಾಗವೆಂದೀ [13]ನಾಗರ[13] ಪೆಸರನೊಡೆಯ ಮುನ್ನಿರ್ದ್ದ ನಾಗ[14]ಠಾಣ[14]ದೊಳ್ ಬಂದಿರ್ದ್ದರ್

ಅನ್ನೆಗಂ ನಾಗಶ್ರೀಯುಂ ಪಂಚಮಿಯುಂದು* ಮಂತ್ರಿಯರ್ಕ್ಕಳ ಪೆರ್ಗಡೆಗಳ ರಾಜಶ್ರೇಷ್ಠಿಯರ ಪ್ರಧಾನರಪ್ಪ ನಿಯೋಗಿಗಳ ಪಲಂಬರುಂ ಪೆಣ್ಗೂಸುಗಳ್ವೆರಸು ಪಿರಿದುಮರ್ಚನೆಯುಂ ಕೊಂಡು ನಾಗಠಾಣಕ್ಕೆ ಪೋಗಿ ನಾಗರನರ್ಚಿಸಿ ಪೊಡೆವಟ್ಟು ಸೂರ್ಯಮಿತ್ರಾಚಾರ್ಯ್ಯರುಮಗ್ನಿಭೂತಿ ರುಷಿಯುರಂ ಕಂಡು ಜಾತಿಸ್ಮ[15]ರೆ[15]ಯಾಗಿ ತನ್ನ ಮುನ್ನಿನ ಪೊಲತಿಯಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿದ ಭವಮನಱಿದು ಭಟ್ಟಾರರ ಕಾಲ್ಗೆಱಗಿ ಪೊಡೆವಟ್ಟು ಕುಳ್ಳಿರ್ದಾಗಳಾ ಕೂಸಂ ಕಂಡು ಅಗ್ನಿಭೂತಿ ರುಷಿಯರ್ಗತಿಸ್ನೇಹ ಮಾಗಿ ತಮ್ಮ ಗುರುಗಳಂ ಸೂರ್ಯಮಿತ್ರಾಚಾರ್ಯ್ಯರನಿಂತೆಂದು ಬೆಸಗೊಂಡರ್ ಭಟ್ಟಾರಾ ಈ ಕೂಸಿನ ಮೇಗೆಮಗಾದಮಾನುಂ [16]ಮೋ[16]ಹಮಾದುದರ್ಕೆ ಕಾರಣ ಮೇನೆಂದು ಬೆಸಗೊಂಡೊಡೆ ಭಟ್ಟಾರರವಧಿ[17]ಜ್ಞಾನಮಂ[17] ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ ಇಂತೆಂದು ಪೇೞ್ದರ್—ಈ ಕೂಸೆಂಬುದು ನಿಮ್ಮ ತಮ್ಮನಪ್ಪ ವಾಯುಭೂತಿಯ ಜೀವಂ

---

1. + ಪೊಲೆಯುರ (ಘಚಛ). 2. ಶಂ (ಛ). 3. ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ (ಘಛ). 4. ನೆಯ (ಘಚಛ). 5. ದೊಡೆ (ಘ). 6. ಹಾ (ಘ). 7. ದೊಡ (ಕ). 8. ಟ್ಟು ಮತ್ತಂ (ಕಗ). 9. ದಿಂ (ಕಖಘ). 10. + ಪೋಗಿ (ಘಚಛಜ). 11. ಳನೆಂಟು ವರುಸಂಬರಂ ವಿಹಾರಿಸಿ (ಘಚಛಜ). 12. ಖ (ಘಚಛ). 13. (ಕಖ)ಗಳಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 14. ಪಟ್ಟಣ (ಘಚಛಜ). *—* (ಜ)ದಲ್ಲಿಲ್ಲ. 15. ರಣೆ (ಕಗ). 16. ಸ್ನೇ (ಘಚಛ). 17. ಯಂ (ಘಚಛಜ).

ಅಭಿಮಾನಂ ಕಾರಣಮಾಗೆಮ್ಮ[1]ನುಜಿದ[1]ಪರಿಭವಿಸಿ ಬಾಯ್ಗೆ ವಂದುದನೆ ಪೊಲ್ಲ[2]ಮಯ[2] ಬಯ್ಗುಳಂ ಬಯ್ದು[3]ವಾ ಪಾಪದ ಫಲದಿಂದ[4]ಮೇೞುದಿವಸದಿಂದೊಳ[4]ಗೌದುಂಬರ ಕುಷ್ಠಮಾಗಿ ಪ್ರೇೞಿತ್ತು[5] ಸತ್ತು ಕೌಸಂಬಿಯೊಳ್ [6]ಲಂಗಿಗರ ಮನೆಯೊಳ್[6] ಪೆಣ್ಗತ್ತೆಯಾಗಿ[7] ಪಿರಿಯ ಪೊಱೆಗಳಂ ಪೊತ್ತು ಪೋಗಿ ಬೆನ್ನೊಳ್ [8]ಕಜುಮ[8]ಯಾಗಿ ನಾಳಿ ಬಿರ್ದುಪುೞಿತ್ತು[5] ನಮೆದು ಸತ್ತು ಪೇಪಂದಿಯಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿ ಸತ್ತು ಪೆಣ್ನಾಯಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿ ಸತ್ತು ಮತ್ತೀ ಚಂಪಾನಗರದೊಳ್ ಮಾದೆಗರ್ಗೆ ಪ್ರಧಾನನಪ್ಪ ನೀಳನೆಂಬ ಮಾದೆಗಂಗಂ ಕೇಶಿಯೆಂಬ ಮಾದೆಗಿಗಂ ದುರೂಪೆ[9] ದುರ್ಗಂಧೆ ದುಸ್ವರೆ ಜಾತ್ಯಂಧೆ ಪೊಲೆಯರ್ಗೆ ಮಗಳಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿ [10]ನೀವು ಪ್ರತಿಬೋಧಿಸೆ[10] ವ್ರತಂಗಳಂ ಕೈಕೊಂಡು ನಿದಾನಂಗೆಯ್ದು ಪಾವು ಕೊಳೆ ಸತ್ತು ಪುರೋಹಿತಂ ಸೋಮಶರ್ಮಂಗಂ ತ್ರಿವೇದಿಗಂ ಪುಟ್ಟಿದ ನಾಗಶ್ರೀಯೆಂಬೊಳ್ ಮಗಳಾದಳದಱಿಂ ನಿಮಗೀ ಕೂಸಿನ ಮೇಗತಿಸ್ನೇಹ ಮಾದುದೆಂದು ಪೇ[11]ೞ್ದುದ[12]ಲ್ಲಮಂ ನಾಗಶ್ರೀ ಕೇಳ್ದು ಕೞಿದಯ್ದು ಭವಂಗಳುಂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಮಾದಂತೞಿದು ಭಟ್ಟಾರರ ಕಾಲ್ಗೆಱಗಿ ಪೊಡೆವಟ್ಟು ಧರ್ಮಮಂ ಬೆಸಗೊಂಡು ಕೇಳ್ದಣುವ್ರತಂ ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ಶ್ರಾವಕ ವ್ರತಂಗಳಂ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಪೂರ್ವಕಂ ಕೈಕೊಂಡು ವಂದಿಸಿ ಮನೆಗೆ ಪೋಪಾಗಳ್ ಭಟ್ಟಾರರ್ ಮಗಳೆ ಎಮ್ಮ ಕೊಟ್ಟ ಬ್ರತಂಗಳಂ ನಿಮ್ಮಮ್ಮಂ ಬಿಸುಡಲ್ವೇೞ್ದನಪ್ಪೊಡೆ [12]ಪೆಱ[12]ವುೞಿವಿಸುಡದಿರೆಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ವಂದೆಮ್ಮ ಕೊಟ್ಟ ಬ್ರತಂಗಳನೆಮಗೊಪ್ಪಿಸುವುದೆನೆ ಕೇಳ್ದಂತೆಗೆಯ್ವೆನೆಂದು ಮನೆಗೆ ಪೋದೊಡೊಡ[13]ನೆಯ[13] ಕೂಸುಗಳ್ ಸೋಮಶರ್ಮ [14]ಭಟ್ಟಂಗೆ—ನಿಮ್ಮ ಮಗಳ್ ರಿಸಿಯರ ಪಕ್ಕದೆ ಶ್ರಾವಕ ಬ್ರತಂಗಳಂ ಕೈಕೊಂಡು [15]ಬಂದಳೆನೆ[15] ಭಟ್ಟಂ ಕೇಳ್ದು ಮಗಳೆ ನಾಗಶ್ರೀ ನಾಮುಂ [16]ಪಾರ್ವರೆಮುಂ ಲೋಕಕ್ಕೆಲ್ಲಮಗ್ಗಳಂ ಲೋಕದಿಂದಂ ಪೂಜಿತ (ರ) ಮುಮೆಮ್ಮಿಂದಗ್ಗಳಂ[16] ಪೆಱರಿಲ್ಲದಱಿಂದಂ ಸವಣರ ಧರ್ಮಮಂ ನಮಗೆ ಕೊಳಲಾಗ ಬಿಸುಡು ಎನೆ ನಾಗಶ್ರೀಯೆಂದಳ್—ಅಮ್ಮಾ ವ್ರತಂಗಳಂ ಕೊಟ್ಟ ರಿಸಿಯರ್ಗೆ ಪೋಗಿಯೊಪ್ಪಿಸಿ ಬಿಸು[17]ಡುವೆ[17]ನೆನೆಯಂತೆ ಗೆಯ್ಯೆಂದು ಮಗಳ ಕೈಯಂ ಪಿಡಿದಿರ್ವರುಂ ರಿಸಿಯರಲ್ಲಿಗೆ ವ್ರತಂಗಳನೊಪ್ಪಿಸ[18]ಲ್ಕೆ[18]ಂದು ಪೋಪನ್ನೆಗಂ ಪೆಡೆಯೊಳ್ ಬಟ್ಟೆಯೊಳೊರ್ವನಂ ಪೆಡಂಗಯ್ಯುಮಡಿಯುಂ ಕಟ್ಟಿ ಒಂದೆವಱಿಗುಟ್ಟಿ ಪೊೞಲ ಜನಂಗಳ್ ಮುಸುಱಿಕೊಂಡು ನೋಡುತ್ತಮೊಡ[19]ವರೆ ನೂಂಕುತ್ತುಂ ಕೊಲಲುಯ್ವ ಪುರುಷನಂ ಯುವ್ವನನಂ ತೇಜಸ್ವಿಯುಮಂ ಕಂಡು ನಾಗಶ್ರೀ ತಮ್ಮಮ್ಮನಂ ಬೆಸಗೊಳ್ಗುವಿಾತನನೇಕೆ ಕೊಲಲುಯ್ದಪ್ಪರಮ್ಮಾ ಬೆಸಗೊಳ್ಳೆಮನೆ ಸೋಮಶರ್ಮನುಂ ಕೊಲಲುಯ್ವ[20]

1. ನುಜಿ (ಛ). 2. (ಘಚಛಜ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 3. + ಪರಿಭವಿಸಿದ (ಚ). 4. ಪಿಧಿವಸದೊಳ (ಜ). 5. ಳಿತ್ತು (ಕಗ). 6. (ಘಚಛಜ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 7. + ಪುಟ್ಟಿ (ಘ). 8. ಕಜವೆ (ಘಚಛಜ). 9. + ದುರ್ವರ್ಣೆ (ಘ). 10. ನಿಮ್ಮ ಬೋಧೆಯಿಂ (ಘಜ). 11. ಳ್ದುದೆ (ಘಜ), ಳಿದೆ (ಕಗ). 12. ವೆಡೆ (ಘಚಛಜ). 13. ನೆ ಬಂದ (ಚ). 14. + ರಂಗೆ (ಕಗ). 15. ಳಂದು. ಪೇಳ್ದುದದಂ (ಘಚಜ). 16...ಪೂಜಿಸೆ ಪಟ್ಟೆ...(ಗ). (ಖ)ದಲ್ಲಿ ನಷ್ಟ. ನಾಪಕ್ಕೆ ಮೂಲೋಕಕ್ಕೆ ಮಗ್ಗಳಂ ಲೋಕದಿಂದಂ ಪೂಜಿಸೆ (ಪೂಜ್ಯ) ಪಟ್ಟೆವು ನಮ್ಮಿಂದಗ್ಗಳಂ (ಘಚಛಜ). 17. ಡುವೆ (ಗ). 18. ಲೆಂ (ಕಖಘ). 19. + ನೆ (ಗ). 20. + ಪ್ರಧಾನನಪ್ಪ (ಘಚಛಜ).

ತಳಾಱನಂ ಬೆಸಗೊಂಡು ತದ್ವೃತ್ತಾಂತಮೆಲ್ಲಮನಱಿದು ನಾಗಶ್ರೀಗಿಂತೆಂದು ಪೇೞ್ಗುಂ

ಈ ಪೊೞಲ ಪ್ರಧಾನನಪ್ಪ ಶ್ರೇಷ್ಠಿ ಇಂದ್ರದತ್ತನೆಂಬೊಂ ಪದಿನಾಱುಂ ಕೋಟಿ ಕಸವರಮನೊಡೆಯೊ[1]ನಾತನ ಮಗನೀತಂ[1] ವರಸೇನನೆಂಬೊಂ ಜೂದಾಡಿಯು[2]ಕ್ಷಧೂರ್ತ[2]ನೆಂಬೊಂಗೆ ಸಾಸಿರ ದೀನಾರಮುಂ ಸೋಲ್ತು ಸೋಲಮಂ ಕುಡಲಾಱದೆ ಅರಸ[3]ನಾಣೆಯುಂ ಮಿಕ್ಕು ಪೋಪ[ನ್][3] ಮುಂದಡ್ಡಮಾಗಿರ್ದೊನನಪರಾಧಿಯುಮಕ್ಷಧೂರ್ತನಂ ಕೊಂದನದಱಿಂದರಸನೀತನಂ ಕೊಲಲ್ವೇೞ್ದಿನದಱಿಂ ಕೊಲಲುಯ್ವಪರ್ ಮಗಳೆ ಎಂದು ಪೇೞ್ದೊಡೆ ನಾಗಶ್ರೀಯೆಂದಳ್—ಅಂತಪ್ಪೊಡಮಾನುಂ ರಿಸಿಯರ ಪಕ್ಕದೆ ಬ್ರತಮಂ ಸಾವಿಂಗಂಜಿ ಜೀವಂಗಳಂ ಕೊಲ್ಲೆನೆಂ[4]ಬ[4] ಬ್ರತಮಂ [5]ಕೊಂಡೆನಾ[5] ಬ್ರತಮನವರ್ಗೊಪ್ಪಿಸಿದೊಡಾ[6]ನುಮಪೋಘಂ[6] ಜೀವಂಗಳಂ ಕೊಲಲ್ವೇೞ್ಕುಮಾ ಜೀವಂಗಳಂ ಕೊಂದೊಡೆನ್ನುಮನೀತನಂತೆ ಪೆಡಂಗಯ್ಯುಡಿಯೆ ಕಟ್ಟಿಯೊಂದವಱಿಗುಟ್ಟಿ ನೀಮೆಲ್ಲ[7]ನಂಟರ್[7] ನೋಡೆ ಶ್ಮಶಾನಕ್ಕುಯ್ದು ಸೂಲದೊಳಿಕ್ಕಿ ಕೊಲ್ವರೆನೆ ಅಂತಪ್ಪೊಡೆ ಈಯೊಂದು ಕೊಲ್ಲದ ವ್ರತಂ ನಿನಗಿರ್ಕೆ ಮಗಳೇ ಉೞಿದ ಬ್ರತಂಗಳೆಲ್ಲಮಂ ಪೋಗಿಯಾ ಕ್ಷಪಣಕಂಗೊಪ್ಪಿಸುವ[8]ಮೆಂದು[8] ಕಿಱಿದಂತರಮಂ ಪೋಪನ್ನೆಗಂ ಮತ್ತೊರ್ವನಂ ಮುನ್ನಿ[9]ನಂತೆ ಕೊಲಲ್ಕೊಂಡು ಪೋಪ ಪುರುಷನಂ ಕಂಡು ನಾಗಶ್ರೀ ತಮ್ಮಪ್ಪನಂ ಬೆಸಗೊಳಲ್ವೇೞ್ದೊಡಾತನುಂ ಬೆಸಗೊಂಡೆಲ್ಲಮನಱಿದು ಮಗಳ್ಗಿಂತೆಂದು ಪೇೞ್ಗುಂ ಕೇಳ್ ಮಗಳೆ [10]ವೈನಯಿಕನೆಂಬೊ[10]ನೋರ್ವಪುರುಷಂ ಕನ್ನಿಯು ಬಂಟನ ವೃದ್ಧಸ್ತ್ರೀಯು ಮೂವರ ಚಿತ್ರಕಥೆಗಳಂ ಪಟದೊಳ್ [11]ತೋಱಿ ಪೇೞ್ವು ಲೋ[12]ಗರಂ[12] ಡಂಬಿಸಿ [13]ಮಾಱುಗೊಳ್ವ [13]ಬತ್ತಮಂ [14]ಕ[14]ಳ್ವೊನಾ ಮೂಱುಂ ಕಥೆಗಳೊಳಗ ಕನ್ನಿಯ ಕಥೆಯುಂ ಪೇೞ್ವನದೆಂತೆಂದೊಡೆ—

ಕೌಶಂಬಿಯೆಂಬ ಪೊೞಲೊಳ್ ಸುಮಿತ್ರನೆಂಬೊಂ ಶ್ರೇಷ್ಠಿ [15]ಕೋಟಿ ಕಸವರಮನೊಡೆಯೊ[15]ನಾತನ ಮಗಂ ವಸುಮಿತ್ರನೆಂ[16]ಬೊಂಗೆ ಸರ್ಪದಷ್ಟಮಾದೊಡೆ ಸತ್ತನೆಂದು[16] ಶ್ಮಶಾನಕ್ಕೆ[17]ಕೊಂಡು ಪೋಗಿ ಇೞಿಪಿದೊಡಲ್ಲಿ ಗರುಡನಾಭಿಯೆಂಬ ಮಂತ್ರವಾದಿ ಪೋಗಿ ನೋಡಿ ಈತನನಾಂ ನಾಳೆಯುಮಭಿಮಂತ್ರಿಸಿ ಬಾೞಿಸುವೆನಂಜದಿರಿಮಿಲ್ಲಿಯೆ [18]ಇರುಳೀ ಡಾಷ್ಟಿಕಂಗೆ[18] ಜಾವಮಿರಿ[19]ಮೆಂದು ಪೇೞ್ದು ಪೋದಂ ಸುಮಿತ್ರಸೆಟ್ಟಿಯುಂ ನಾಲ್ವರೊಳ್ಳಿದರಪ್ಪ ಸುಭಟರಂ ಜಾವಮಿರಿಸಿ ಪೋದನಾ ನಾಲ್ವರುಂ ಜಾವಮಿರ್ದ ಭಟ[20]ರೊಳಗೊ[20]ರ್ವನಿರುಳ್ ಕುಱಿಯಂ ಕಳ್ದು ತರಲ್ ಪೋದಂ

1. (ಕಗ)ಗಳಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ, (ಖ)ದಲ್ಲಿ ನಷ್ಟ. 2. ಕ್ಷದ್ಯೂರ್ತ (ಕಗಘಚಛ). 3. ರಾಣೆಯುಂ ಮಿಕ್ಕು (ಮಾಱಿ) ಪೋಪಂಗೆ (ಘಚಛಜ)...ನ (ಕಗ). 4. ಬೀ (ಘಚಛಜ). 5. +ಕೈ (ಘಛಜ). 6. ನುಂ (ಘಚಛಜ). 7. ರುಂ ನೋಡೆ (ಚಜ). 8. ಮೆನೆ (ಘಛಜ). 9. +ನಾತ (ಘಛಜ). 10. ವೈನೈಕ್ಯ (ಕ). ವೈನೈಕ (ಗ). (ಖ)ದಲ್ಲಿ ನಷ್ಟ. ವೈನಯಿಕನೆಂಬಾತ (ಘಚಛಜ). 11. +ಬರೆದು (ಕ). 12. ಕಮಲ್ಲಮುಂ (ಘಚಛಜ). 13. ಮಾಱುಕೊಳ್ವ (ಕಗ). 14. ಕೊ (ಘಚಛಜ). 15. ಕಸವರಮಂ ಪಡೆಯುನಾ (ಘಚಛಜ). 16. ಬೊನಂ ಸರ್ಪದಷ್ಟನಾಗಿರ್ದೊನಂ (ಘಚಛಜ). 17. +ಸಂಸ್ಕರಿಸಲ್ಕೆ (ಗಘಛಜ). 18. ಇರುಳಿಕ್ಕನ್ನೆಗಂ (ಘಛಚಜ). 19. + ಸಿ (ಘಛಜ). 20. ಳೊ (ಕಗ).

ಮತ್ತೊರ್ವಂ ಪುಳ್ಳಿಯುಂ ತರಲ್ ಪೋದಂ ಮತ್ತೊರ್ವಂ ಕಿಚ್ಚಂ ತರಲ್ ಪೋದಂ ಮತ್ತೊರ್ವಂ ದಾಷ್ಟಿಕನಾ ಪಕ್ಕದೆ ಕಾಪಿರ್ದನಂತಾ ನಾಲ್ವರುಂ ಕುಱಿಯುಂ ಕೊಂದು ಸುಟ್ಟು ತಿಂ[1]ದ[1]ರೆಂಬ ಕಥೆಯುಮಂ ಪ್ರೋಷ್ಠಿಱಿನೆ ನೇಸಮೂರ್ಡೆ ಗರುಡನಾಭಿಯೆಂಬ ಮಂತ್ರವಾದಿ ಬಂದು ಪಱಿಗುಟ್ಟಿ ಮಂತ್ರಿಸಿ ದಾಷ್ಟಿಕನನೆತ್ತಿದಂ ಸುಮಿತ್ರಸೆಟ್ಟಿ ಯುಮಿರುಳ್ ಜಾವಮಿರ್ದ ನಾಲ್ವರ್ ಸುಭಟಗೆರ್ಗೀರೊರ್ವರ್ಗೆ ಸಾಸಿರ ದೀನಾರದ ಪೊಟ್ಟಳಿಗೆಗಳಂ ಪ್ರಾಸಾದದ ಮೇಗಿರ್ದು ಜನಸಂಕೀರ್ಣದ ನಡುವೆ ನಾಲ್ಕು ಪೊಟ್ಟಳಿಗೆಯನೀಡಾಡಿದೊಡಾ ಪೊಟ್ಟಳಿಗೆಯುಂ [2]ಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳೆನೆಂದು ಪುಸಿದೊಡಾ ಶ್ರೇಷ್ಠಿಯು[2]ಮರಸರ್ಗೆ ಪೋಗಿ ಬಿನ್ನಪಂಗೆಯ್ದನ್ ಎನ್ನ ಸಾಸಿರ ದೀನಾರದ ಪೊಟ್ಟ[3]ಳಿಗೆ[3]ಕೆಟ್ಟುದದಂ ದೇವರಾರೈವುದೆಂದು ಪೇೞ್ದೊಡೆ ತಳಾಱನಂ ಕರೆದು ಬೇಗಂ ಕಳ್ಳನನಾರಯ್ಯಲ್ಲದಾಗಳ್ ಕಳ್ಳಂಗೆ ತಕ್ಕ ನಿಗ್ರಹಮಂ ನಿನಗೆ ಮಾೞ್ಪೆನೆಂದರಸನಾತನಂ ಬಗ್ಗಿಸಿ ನುಡಿದೊಡಾತನುಮಱಿಸಿ ಕಳ್ಳನನಾರಯ್ಯಲಾಱದೆ ನಾಲ್ವರ್ ಸುಭಟರುಮಂ ಮನೆಗೊಡಗೊಂಡು ಬಂದು ಭೀತನಾಗಿ ಬಿನ್ನನೆ ಪೊಗಂ[4]ಬಾಡಿ[4] ಚಿಂತಿಸುತಿರ್ದೊಡಾತನ ಮಗಳ್ ಸುಮತಿಯೆಂಬಳಿಂತೇಕೆ[5]ಬಿ[5]ನ್ನನಾಗಿ ಚಿಂತಿಸು[6]ತ್ತಿರ್ದ್ದ[6]ಯಮ್ಮಾ ಎಂದು ತಂದೆಯಂ ಬೆಸಗೊಂಡೊಡಾತನುಂ ತದ್ವೃತ್ತಾಂತಮೆಲ್ಲಮಂ ಮಗಳ್ಗಱಿಯೆ ಪೇೞ್ದೊಡಂಜಲ್ವೇಡಿದನೆಲ್ಲಮನಾನಾರಯ್ದು ಕಳ್ಳನುಮಂ ಕಸವರಮುಮಂ ನಾಳೆ ನಿಮಗೊಪ್ಪಿಸುವೆಂ ನೀವುಂ ನಿಶ್ಚಿಂತಮಿರಿಮೆಂದು ತಂದೆಯನೇಕಾಂತದೊಳ್ ನುಡಿದು [7]ತಂದೆಯುಂ[7] ಸಂತ[8]ವಿಸಿದಾಗಳ್[8] ಸುಮತಿಯುಮಿರುಳ್ ಕಳ್ಳರಂ ಪರೀಕ್ಷಿಸಲ್ವೇಡಿಯಾ ನಾಲ್ವರುಂ ಸುಭಟರ ಪಕ್ಕದಿ[9]ರ್ದ್ದೀ[9]ನೆಂದವಗ್ಗೆ ಕಥೆಯಂ ಪೇೞ್ಗುಂ

ಪಾಟಲೀಪುತ್ರಮೆಂಬ ಪುರಮಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠಿ ಸುದತ್ತನೆಂಬೊನಾತನ ಮಗಳ್ ಸುದಾಮೆಯೆಂಬ ಕನ್ನೆಯೊಂದು ದಿವಸಂ ಗಂಗೆಯಂ ಮೀಯಲ್ಪೋಗಿ ಮೀವಲ್ಲಿ ನೆಗೆಱ್ ಪಿಡಿದೊಡಾದಮಾನುಮಂಜಿ ತಡಿಯೊಳಿರ್ದ[10]ಧ[10]ನದತ್ತನೆಂಬೊಂ ಸೋದರ[11] ಮಯ್ದುನನಂ ಕಂಡೆನ್ನಂ ಬೇಗಂ ಬಿಡಿಸೆಂದೊಡಾತನಿಂತೆಂದನೆನ್ನ ಬೇಡಿದುವನೀವೊಡೆ ನಿನ್ನಂ ಕಾವೆನೆಂದೊಡಾಕೆಯು[12]ಮೀವೆ[12]ನೆಂದು ಪೂಣ್ದೊಡೆ ಬೇಗಂ ನೀರಂ ಪೊಕ್ಕು ನೆಗಱಿಂ [13]ಬಿಡಿಸಿದ[13] ಬೞಿಕ್ಕ ಪೇೞೇನಂ ಬೇಡುವಯ್ ನಿನ್ನ ಬೇಡಿದುದೆಲ್ಲಮನೀವೆನೆಂದು ಕನ್ನೆ ನುಡಿದೊಡಾತನಿಂತೆಂದಂ ನಿನ್ನ ಮದುವೆಯಂದು ಪ್ರಥಮ ದಿವಸದ ಪಸದನಮನೆನಗೆ ವಂದು ತೋಱಲ್ವೇೞ್ಕುಮೆಂದು ಬೇಡಿದೊಡಾಕೆಯುಮಂತೆ ಗೆಯ್ವೆನೆಂದು ಪೂಣ್ದಳಿಂತು ಕಾಲಂ ಸಲೆ ಮತ್ತಾ ಕನ್ನೆಗೆ ಯೌವನಂ ನೆಱೆದಂದು ಮದುವೆಯಾದೊಡೆ ತನ್ನ [14]ಪೂಣ್ಕೆಯಂ ನೆನೆದು ಸರ್ವಾಲಂಕಾರ[14]ಭೂಷಿತೆಯಾಗಿಯಾದ ಮಾನುಂ ಕೈಗೆಯ್ದು ಚೆಲ್ವೆಯಾಗಿ ನಟ್ಟನಡುವಿರುಳ್ ಮನೆಯಿಂದಂ ಪೊಱಮಟ್ಟು

1. ಬ (ಕಗ). 2. ...ನೆಂದು ಕಳೆದೊಡಾ ಸೆಟ್ಟಿಯು (ಕಗ). 3. ಳಂ (ಚಜ). 4. ಪಾಡಿ (ಘಜ). 5. ಖಿ (ಘಛ). 6. ತ್ತಿರ್ದ್ದಪ್ಪೆ (ಕಗ). 7. (ಚಜ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 8. ವಿಸಿದಳ್ (ಚ), ಯಿಸಿದಳ್ (ಜ). 9. ರ್ದಿಂತೆಂ (ಘಚಜ). 10. ಜ. (ಕ) 11. + ವ (ಜ). 12. ಮಂತೆಗೆಯ್ವೆ (ಘ), (ಚಜ)ದಲ್ಲಿಲ್ಲ. 13. ತಾಟಿಸದ (ಘಚಛ), (ಜ)ದಲ್ಲಿಲ್ಲ. 14. ಪೂಣ್ದ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯಂ ನೆನೆದು ಸರ್ವಾಭರಣ (ಘಚಛಜ).

ಮೈದುನನಿ[1]ರ್ದಾಪಣಕ್ಕೆ[1] ಪೋಪನ್ನೆಗಮೆಡೆಯೊಳ್ ಕಳ್ಳನೊರ್ವಂ ಕಂಡು ನಿನ್ನ ತೊಟ್ಟಾಭರಣಮೆಲ್ಲಮಂ ಕೊಟ್ಟು ಪೋಗಲ್ಲದಾಂ ಪೋಗಲೀಯೆನೆಂದೊಡೀಗಳೆ ಪೋಗಿ ಬಂದು ನಿನಗೆನ್ನ ತುಡುಗೆಯೆಲ್ಲಮಂ ಕುಡುವೆನನ್ನೆಗಮಿಲ್ಲಿ ಎನ್ನ ಬರ್ಪನ್ನೆಗಮಿತ್ತಂ ಪೋಗದಿರೆಂದು ನಂಬೆ ನುಡಿದು ಸಂತೈಸಿ ಕಿಱಿದಂತರಮಂ ಪೋದೊಡೆ ತಳಾಱಂ ಕಂಡೀ ಪೊೞ್ತಿತ್ತ ಪೋದಪ್ಪೆಯ್ ಪೊಲ್ಲಮಾನಸಿಯೆ ಎಂದಾತಂ ಪಿಡಿದು ಕಾಡೆ ಪಿರಿದೊಂದು ಮನೆವಾೞ್ತೆಯುಂಟೆನ್ನಂ ಕಾಡದೆ ಪೋಗಲೀಯಾನೀಗಳೆ ಪೋಗಿ ನಿನ್ನಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಪ್ಪೆಂ ಬಂದೊಡೆ ನಿನ್ನ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯ್ವೆನೆಂದು ನಂಬೆ ನುಡಿದು ನನ್ನಿಗೊಟ್ಟು ಕಿಱಿದಂತರಮಂ ಪೋಪ[2]ನ್ನೆಗಮೆಡೆಯೊಳ್ ಬ್ರಹ್ಮರಾಕ್ಷಸಂ ಕಂಡು ತನ್ನಂ ತಿನ್ನಲ್ ಬಗೆದೊಡೆ ಬ್ರಹ್ಮರಾಕ್ಷಸಂಗೆಂದಳ್ ಪಿರಿಯದೊಂದು ಮನೆವಾೞ್ತೆಯುಂಟೀಗಳೆ ಪೋಗಿ ಬಂದಪ್ಪೆಂ ಬಂದ ಬೞಿಕ್ಕೆನ್ನಂ [3]ಮೆಚ್ಚಿದಂತೆ ಮಾಡೆಂದು[3] ನನ್ನಿಗೊಟ್ಟು ನಂಬಿಸಿ ಪೋದೊಡಾ ಕಳ್ಳನುಂ ತಳಾಱನುಂ ಬ್ರಹ್ಮರಾಕ್ಷಸನು[4]ಮಂತುಮಿಾಕೆಯಿಾ[4] ಪೊೞ್ತು ತುಱಿಪದಿಂದೆಲ್ಕೆಱಿಂದೆತ್ತ ಪೋದಪ್ಪಳೆಂದು ಬೞಿವೞಿಯನೆ ನೋಡುತ್ತಂ ಪೋಪರನ್ನೆಗಂ ಮಯ್ದು[5]ನಂ ಪಟ್ಟಿರ್ದಾಪಣಕ್ಕೆ[5] ಪೋಗಿ ಬಾಗಿಲಂ ತೆಱೆಯಿಮೆಂದಾಗಳವರಾರೆಂದು ಬೆಸಗೊಂಡಾಗಳಾನಲ್ತೆ ಸುದಾಮೆಯೆನೆಂದೊಡೆ ಬಾಗಿಲಂ ತೆಱೆ[6]ದಾಪಣ[6]ದೊಳಗಂ ಪೊಕ್ಕಳನೀ ಪೊೞ್ತೇಕೆ ಬಂದೆಯೆಂದು ಬೆಸಗೊಂಡೊಡೆ ನೀನಲ್ತೆ ಎನ್ನ ನನ್ನಿಗೊಂಡಯ್ ಎನ್ನ ಮದುವೆಯಂದು ಪ್ರಥಮ ದಿವಸ ಪಸದನಮನೆನಗೆ ತೋಱಲ್ವೇೞ್ಕುಮೆಂದು ಬೇಡಿದೊಡಾಂ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯಂ [7]ನೆಱಪಲ್[7] ಬಂದೆನೆಂದು ತನ್ನಂ ತೋಱಿದೊಡಾತನುಮಾಕೆಯ ರೂಪಂ ನೋಡಿ ಮೆಚ್ಚಿ ವಿದ್ಯಾಧರಿಯ ದೇವಗಣಿಕೆಯ ರೂಪನೆ ಪೋಲ್ವೆ ಎಂದು ಪೊಗೞ್ದು ಮತ್ತಮಿಂತೆಂದಂ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯುಂ ನೆಱಪಿದೆ ಒಳ್ಳಿತ್ತಾಯಿತ್ತು ಪೊೞ್ತು [8]ಪೊಲ್ಲದು ಪಂದೆ[8] ನಟ್ಟನಡುವಿರುಳ್ ಕಳ್ಳರುಂ ತಳಾಱರುಂ ಕಾಡುವರ್ ಬೇಗಂ ಪೋಗೆಂದು ನುಡಿದು ಪೋಗಲ್ವೇೞ್ದೊಡದೆಲ್ಲಮನಾ ಮೂವರುಂ ಪೊಱಗೆ ಕೇಳ್ದು ಮತ್ತಂ ಬೇಗವೇಗಂ ಪೋಗಿ ತಮ್ಮಿರ್ದೆಡೆಗಳೊಳಿರ್ದರನ್ನೆಗಮಾ [9]ಮದೆವಳ್[9] ರಕ್ಕಸನಲ್ಲಿಗೆ ಬಂ[10]ದೇನೆನ್ನಂ ನೀಂ ಮೆಚ್ಚಿದಂತಂ ಮಾಡೆಂದು[10] ತ[11]ನ್ನಂ ತೋಱಿ[11]ದೊಡಾ ಬ್ರಹ್ಮರಾಕ್ಷಸನಿಂತೆಂದಂ ನೀಂ ಸತ್ಯವಾದಿಯಯ್ ಅದಮಾನುಂ ರೂಪು ಲಾವಣ್ಯ ಸೌಭಾಗ್ಯ ಕಾಂತಿ[12]ಹಾವಭಾವ ವಿಲಾಸ ವಿಭ್ರಮಂಗಳ[12]ನೊಡೆಯಯ್ ನಿನ್ನಂ ತಿಂದಾನಾವಗತಿಗೆ ಪೋಪೆಂ ನಿನ್ನ ರೂಪನೞಿಯಲಾಱೆನದಱಿನಂಜದೆ ಪೋಗೆಂದು ಪೋಗಲ್ವೇೞ್ದೊಡೆ ಬರ್ಪಳನ್ನೆಗಂ ತಳಾಱನ ಕಂಡಿನ್ನೆನ್ನಂ ನೀ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯ್ಯೆಂದು ನುಡಿದೊಡಾತನಿಂತೆಂದಂ ನೀ ಪೊಲ್ಲಮಾನಸಿಯೆ ಎಂದು ಮನದೊಳೆ ಬಗೆದಂ ನಿನ್ನಂತೊಳ್ಳಿದರಾರುಮಿಲ್ಲ [13]ನುಡಿದ ನನ್ನಿಯುಂ[13] ತಪ್ಪದೆ ಬಂದೆ

1. ದೊರ್ದಾವಣಕ್ಕೆ (ಕಗ). ನಿದ್ರ್ದಾಯೆಡೆಗೆ (ಘಚಛಜ). 2. + ಳ (ಚಜ). 3. ತಿನ್ನೆಂದು (ಘಚಛಜ). 4. ಮಿಂತೀ ಮೂವರಮಿಾ (ಚ), ಮೂವರು (ಜ). 5. ನನು × × × ಗೆಯ್ದಿರ್ದಾವಾನಕ್ಕೆ (ಕಗ). (ಖ)ದಲ್ಲಿ ನಷ್ಟ. 6. ದೊಡಾಪಣ (ಘಜ). 7. ತೋಱಲ್ (ಘಚಜ). 8. ಪೊಡುವಡೆ (ಚ) 9. ಮದೇವಳಪ್ಪ ಸುದಾಮೆಯುಂ (ಘಛಜ), (ಚ)ದಲ್ಲಿಲ್ಲ. 10. ದೆನ್ನಂತಿನ್ನೆಂದು (ಘಚಛಜ). 11. ನ್ನನೊಪ್ಪಿಸಿ (ಘಚಛಜ). 12. ಯ (ಘಚಛಜ). 13. ನಿನ್ನನನ್ನಿಗೆ (ಘಚಛ), ನಿನ್ನಂನನ್ನಿಗೆ(ಜ).

[1]ಸತ್ಯವಾದಿಯುಮಯ್[1] ಪೋಗಬ್ಬಾ ಎಂಧು ಪೋಗಲ್ವೇೞ್ದುದೆ ಬರ್ಪಾಗಳ್ನೆಗಂ ಕಳ್ಳನಂ ಕಂಡು ತನ್ನ ತೊಟ್ಟಾಭರಣಮನೆಲ್ಲಮಂ ಕಳೆದೊಪ್ಪಿಸೆಯಾತನಿಂತೆಂದನೆನಗೇನೊಂದೆ ಭವಮೆ ನಿನ್ನ ಕೈಯ[2]ದಂ[2] ಕೊಂಡಾನೇನಾಚಂದ್ರಾರ್ಕತಾರಂಬರಂ ಬರ್ದ್ದಪ್ಪೆನೆ [3]ಎಣ್ಣೆ[3]ಕೊಂಡ ಕಸವರಂ ತವನಿಧಿಯಂತೆ ತವದಿರ್ದಪ್ಪುದೆ ನಿನ್ನ ಕೈಯಿಂದಂ ಕೊಳ್ಳೆ ಪೋಗಬ್ಬಾ ಎಂದು ಪೋಗಲ್ವೇೞ್ದನಂತಾ ಮೂವರುಂ [4]ಮಱೆವಳಂ[4] ಪೋಗಲ್ವೇೞ್ದು ಪೂಜಿಸಿ ಕೞಿಪಿದೊಡಾಕೆಯುಂ ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಪೋದಳಿಂತವರೊಳಗೊಳ್ಳಿದರಾ ರ್ಣ್ಣಂಗಳಿರಾ ಪೇೞಿಮೆಂದು ಸುಮತಿಯೆಂಬ ಕನ್ನೆ ಬೆಸಗೊಂಡಾಗಳಾ ಸುಭಟ ರೊಳೊರ್ವನಿರುಳ್ ಕುಱಿಯುಂ ಕೋಂದವಂ ಬೊಮ್ಮರಾಕ್ಷಸನಾಕೆಯುಂ ತಿನ್ನದೆ ಕೞಿಪಿದೊಡಾತನೊಳ್ಳಿದನೆಂದಂ ಸರ್ಪದಷ್ಟನಂ ಕಾದಿರ್ದಾತಂ ತಳಾಱಂ ಕಾಡದೆ ಕೞಿಪಿದನಾತನೊಳ್ಳಿ[5]ದನೆಂದಂ[5] ಕಿಚ್ಚಂ ತರಲ್ ಪೋದಾತನಿಂತೆಂದಂ [6]ಮದುವೆವಳಂ ಸೋದರ[7]ಮಯ್ದುನನತ್ಯಂತ ರೂಪ ಲಾವಣ್ಯ ಸೌಭಾಗ್ಯ ಕಾಂತಿ ಹಾವಭಾವ ವಿಲಾಸವಿಭ್ರಮಂಗಳನೊಡೆಯೊಳಂ ಸೋದರ[7] ಮಾವನ ಮಗಳಂ ತನ್ನಲ್ಲಿಗೆ [8]ವಂದೊಳ[8] ನೇಕಾಂತಂ ಸಮನಿಸಿದೊಡಾಕೆಗಳಿಪದೆ ಪೋಗಪೇೞ್ದ ಧನದತ್ತನೊಳ್ಳಿದನೆಂದಂ ಪುಳ್ಳಿಯಂ ತರಲ್ ಪೋದಾತಂ ಸಾಸಿರ ದೀನಾರದ ಪೊಟ್ಟ[9]ಳಿಗೆಯುಂ[9] ಕ[10]ಳ್ದಾ[10]ತ ನಿಂತೆಂದಂ ಮದುವೆವಳ್ ತೊ[11]ಟ್ಟಾಭರಣಮೆಲ್ಲಮಂ ಕೊಳ್ಳದೆ ಕೞಿಪಿದ ಕಳ್ಳ[11]ನೊಳ್ಳಿದ ನೆಂದೊಡಾತನ್ ಕಳ್ಳನಪ್ಪುದನಱಿದು [12]ಕಿಱಿದು[12] ಬೇಗಮಿರ್ದಾ ನುಡಿಗಳೆಲ್ಲಮಂ ಮಱೆಯಿಸಿ ಎಲ್ಲ[13]ರುಮಂ ಮಱಲುಂದಿಸಿದ ಬೞಿಕ್ಕ[13]ಮಾ ಕಳ್ಳನನೆೞ್ಚಿ ಏಕಾಂತದೊ ಳಿಂತೆಂದು ನುಡಿಗುಂ ನಿನಗಾನಾಟಿಸಿದೆನೆನಗೆ [14]ನೆಱೆಯೆ[14] ತುಡುಗೆಯುಂ ಮಾಡಿಸಲ್ [15]ಭಾಗಸ[15]ಮುಳ್ಳೊಡೆ ನಿನಗಾಂ ಪೆಂಡತಿಯೆನಾಗಿ ನಿನ್ನೊಡವರ್ಪೆನೆಂದವನನುರ್ಕೆವ ದಿಂದಂ [16]ಮನಂಗೊಳೆ ನಂಬೆ ನುಡಿದೊಡಾತನುಂ ಮೆಯ್ಯಱಿಯದೆ ದೀನಾರದ ಸಹಸ್ರದ ಪೊಟ್ಟಳಿಗೆಯುಂ ತೆಗೆದು ಕೊ[17]ಟ್ಟಾನಿದಱೊಳಗೆ[17] ನಿನಗೆ ತುಡುಗೆಯುಂ ಮಾಡಿಸುವೆಂ ಬಾ ಪೋಪಮಿರ್ರುಮೆಂದೊಡಂತೆಗೆಯ್ವೆನೆಂದು ಪೊನ್ನ ಪೊಟ್ಟಳಿಗೆ ಯುಂ ತಂದೆಯು[18]ಮಱಲುಂದಿದಲ್ಲಿಗೆ[18] ವೋಗಿ [19]ಬರುಂಟಿ[19] ಎೞ್ಚಿ ಪೊಟ್ಟಳಿಗೆಯುಂ ತಂದೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಳ್ ಕೊಟ್ಟೊಡಾತನುಂ ಕಳ್ಳನುಮಂ ದೀನಾರದ ಸಹಸ್ರದ ಪೊಟ್ಟ ಳಿಗೆಯುಮಂ ಕೊಂಡು ಪೋಗಿಯರಸಂಗೊಪ್ಪಿಸಿದನೆಂಬೀಚಿತ್ರಕಥೆಗ[20]ಳುಮಂ[20] ಜನಂಗಳ್ಗೆ ಪೇೞ್ದು ಬತ್ತಮಂ ಕಳ್ದೊಂ ಪೈನಯಿಕನೆಂಬೊಂ ಕಳ್ಳನಿನ್ನುಮಾತನ ಪೇೞ್ದ

1. (ಘಚಜ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 2. ಯ್ಯ ಆಭರಣಮಂ (ಚ). 3. ಎಂದುಮೆ (ಕಗ). 4. ಸುದಾ ಮೆಯುಂ (ಚಜ). 5. ದಂ (ಕಗ). 6. ಸುದಾಮೆಯುಂ (ಚ). 7. +ದ (ಜಜ). 8. (ಕಗ) ಗಳಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ, 9. ಣಮಂ (ಚ), ಳಮಂ (ಜ), ಳಮಂ (ಚ). 10. ದ್ದಾ (ಕಗ). 11. ಟ್ಟುದೆಲ್ಲಮಂ + + + ಡಾತ (ಕಗ), (ಖ)ದಲ್ಲಿ ನಷ್ಟ. 12. (ಸ–ಚ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 13. ರುಂ ಪಟ್ಟಿರ್ದಿಂ ಬಳಿಯು (ಘಚಛಜ). 14. ತಕ್ಕ ವಸ್ತುವುಳ್ಳೊಡೆ (ಜಜ). (ಘಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 15. ಭಾಗವಸ (ಘಜ). 16. +ನಾನಾ ಪ್ರಕಾರದಿಂ (ಘಜಜ). 17. ಟ್ಟನಿತಱೊಳೇ (ಘಛಜ), (ಚ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 18. ಪಟ್ಟಿರ್ದಲ್ಲಿಗೆ (ಘಚಛಜ). 19. ಬೆರಂಟಿ (ಕಗ), (ಖ)ದಲ್ಲಿ ನಷ್ಟ. 20. ಳ್ಳಂ (ಗ).

ಕಥೆಗ[1]ಳುಮಂ[1] ಪೇೞ್ವೆಂ ಕೇಳ್ ಮಗಳೆ ಎಂದು ಸೋಮಶರ್ಮಭಟ್ಟಂ ನಾಗಶ್ರೀಗಿಂತೆಂದು ಪೇೞ್ಗುಂ

ಧರ್ಮಪುರಮೆಂಬುದು ಪೊೞಲಲ್ಲಿ ನಾಗದತ್ತನೆಂಬೊಂ ಶ್ರೇಷ್ಠಿಯಾತನ ಬಂಟಂ [2]ವೈನಾ[2]ಕನೆಂಬೊನಾತನೊಂದು ದಿವಸಂ ಕಬ್ಬಿನ ಕೆಯ್ಯ[3]ನುೞ್ವೊ[3] ನಿದಾನಮಂ ಕಂಡ[4]ದಂ[4] ಮಱಸಲ್ವೇಡಿ ತನ್ನ ಪೆಂಡತಿಯ ಮನಮಂ ಪರೀಕ್ಷಿಸಲ್ವೇಡಿ ಕೃತಕ ಗರ್ಭಮಂ ತಾಳ್ದಿರೆ ಪೆಂಡತಿ ಕಂಡಿದೇನ್ [5]ಬಸಿಱೊಳಿ[5]ರ್ದುದೆಂದೊಡಾತನಾ ಮಾತಿನೊಳೇನೊ ಕೆಮ್ಮಗಿ[6]ರೆಂ[6]ದೊಡಾಕೆ ನಿರ್ಬಂಧದಿಂ ಕೇೞೆ ಬೆಸಗೊಳೆ[7]ಯಾರ್ಗಂ[7] ಪೇೞಿಯುಪ್ಪೊಡೆ ನಿನಗೆ ಪೇೞ್ವೆನೆಂದಿಂತೆಂದಂ ಪುರುಷ[8]ರ್ಕ್ಗಳ್ಗಾಗಗದುದೆನಗಾ[8]ದುದೆಂದು ಪೇೞ್ದೊಡದಂ ಕೇಳ್ದು ಸೈರಿಸಲಾಱದೆ ಪೊೞಲ ಜನಂಗಳೆಲ್ಲಮಱಿವಂತು ಪೇೞ್ದಳೆಂಬೆರಡನೆಯ ಕಥೆಯುಮಂ ಪೇೞ್ದು ಮೂಱನೆಯ ವೃದ್ಧಸ್ತ್ರೀಯ ಕಥೆಯ ನಿಂತೆಂದು ಪೇೞಲ್ ತೊಡಂಗಿದಂ

ಹರಿಪುರಿಯೆಂಬ [9]ಪೊೞಲೊಳ್[9] ಗಂಭೀರೆಯೆಂಬೊಳೊರ್ವಳ್ ಬ[10][ದ್ದಿ][10]ಯಾಕೆಯ ಮಗಳ್ ಹರಿಣೆಯೆಂಬೊಳಾಕೆಯಂ ಜ[11]ಯಂತ[11]ಮೆಂಬ ಪೊೞಲೊಳ್ ವಸುದತ್ತನೆಂಬ ಪರದಂಗೆ ಕೊಟ್ಟೊಡಾಕೆಗೆ ಗರ್ಭಮಾಗಿ [12]ಪೋದಗೆ[12]ಯ ಮೇ[13]ಗೆ[13] ಬಯಕೆಯಾದೊಡೆ ತಾಯ್ ಪಲವುಂ ತೆಱದ ಲಡ್ಡುಗೆಗಳ್ [14]ಮಂಡಗೆಗಳುಂ[14] ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ಪಲವುಂ ಭಕ್ಷ್ಯ ರೂಪಂಗಳುಮಂ ಕೊಂಡು ಗಂಭೀರೆಯೆಂಬ [10]ಬ[ದ್ದಿ][10] ಹರಿಪುರದಿಂ ಪೊಱಮಟ್ಟು ಮಗಳ[15]ದ್ದೂ[15]ರ್ಗ್ಗೆ ಪೋಪಳನ್ನೆಗವೆಡೆಯೊಳೆಣ್ಬರ್ ಕಳ್ಳರಂ ಕಂಡವರೊಳಗೊರ್ವ[16]ನಂ ಪಿಡಿದಟ್ಟಿನ್ನ ಮಗಂ ನಿನ್ನನೆ ಪೋಲ್ಕುಂ ಪನ್ನೆರ[17]ಟ್ಟು[17]ರಿಸಂ ಪೋದೊನೆತ್ತ ಪೋದನೆಂದಱಿಯೆನಾತನಂ ಕಾಣದಿರುಳುಂ ಪಗಲುಂ ನೆನೆದಟ್ಟು ಕಣ್ಗಳ್ ಬಾತಿರ್ದುವಿಂದೆನಗೆ ಆತಂ ಬಂದಂತಿರೆ ನಿನ್ನಂ ಕಂಡು ಸಂತಸಮಾಯ್ತು ಮಗನೆ ನೀಮೆಲ್ಲಂ ಬನ್ನಿಂ ಪೋಪಂ ಸಾರೆಯೂ[18]ರಂ ಪಿಂದುಂಡುಟ್ಟು[18] ವಿಶ್ರಮಿಸಿ ನಾಳೆ ಪೋಪಿರೆಂದೊಡಗೊಂಡು ಪೋಗಿ ಮಗಳ ಮನೆಯಂನೆಯ್ದಿ ಅವರ್ಗೆಲ್ಲಂ ನೀ[19]ರ[19] ನಿಡಿಸಿ ತಲೆಯಂ ಪೂಸಿಸಿಯೊಲ್ಲಣಿಗೆಯನುಡಿಸಿ ತಲೆಯೊ[20]ಳ್[20] ಕಟ್ಟಿಯುಂಪೊಯ್ವಾಗಳ್ ಬ* [ದ್ದಿ]*ಮನೆಯಮೋಗೇಱೆ ಕಳ್ಳರೆಂದು ಪುಯ್ಯಲಿಟ್ಟಾಗಳನಿಬರುಂ ತ್ರಸ್ತಾ[21]ಭಿಭೂ[21]ತರಾಗಿ [22]ಪಟ್ಟನೆ ಪಾಱಿ[22]ಯೋಡಿ ಕೆಟ್ಟೊಳ್ಳಿತ್ತಮ್ಮ[23] [ಬಿದ್ದಿ][23]ಭಿದ್ರಿಸಿದಳೆಂದು ಪಗೆಸಾಱಿರ್ದ[24]ರಿತ್ತ†ಬ*[ದ್ದಿ]*

---

1. ಳ್ಳಂ (ಗ), ವೈಸಾ (ಕಖ). ವೈನೆ (ಘಚ), ವೈನಯಿ (ಜ). 2. ನಾಳ್ವೊಂ (ಕಖಗ), ನುಳ್ಪಲ್ಲಿ (ಘಚಛಜ). 4. ಡನದಂ (ಘಚಜ). 5. ಬಸಿಱ್ಬಾರ್ತಿ (ಘಚಛಜ). 6. ರಲೆಂ (ಕ). 7. ನೀನಾರ್ಗಂ (ಘಜ). 8. ಗ್ಗಾಗಗದ ಗರ್ಭಮೆನಗಾ (ಘಚಛಜ). 9. ಪುರದೊ (ಕಖಗ). 10. ಳ್ದಿ (ಕಖಗ). ದ್ದಿ (ಘಚಛಜ). 11. ಯಪುರ (ಘಚಛಜ). 12. ಮೊದಱಗೆ (ಖ), (ಕ). 13. ಲೆ (ಕಖಗ). 14. (ಘಚಛಜ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 15. ಪ್ಪೂ (ಕಖಗ). 16. +ಕಳ್ಳ (ಘಚ). 17. ಡ್ಬ (ಖ). ಡುವ (ಘಚಜ). 18. ರುಂಟು (ಘಚಛಜ). 19 ಗ್ಗಳ (ಘಚಛಜ). 20. ಳಟ್ಟ (ಘಚಛಜ). * ಳ್ದಿ (ಕಖಗ), ದ್ದಿ (ಘಚಛಜ). 21. ಭೀ. 22. ಪಟ್ಟಂಪಱ (ಘಚಛಜ). 23. ಳ್ದಾಗಿತ್ತಿ (ಕಖಗ). 24. ಳ್ದ (ಕಖ). †ಮುಂ ನೆಟ್ಟನೊರ್ವನೊಂದಿರುಳೊಳ್ (ಕಖಗ).

ಯುಮಂ ನೆಟ್ಟನಿಂದಿರುಳ್ ಕಳ್ಳರ್ ಬರ್ಪರೆಂದಱಿದು ಕೂರಿತಪ್ಪ ಬಾಳಂ ಪಿಡಿದಿರ್ದಳನ್ನೆಗ
ಮಿರುಳ್ †ಕಳ್ಳರ್ ವಂದಾಕೆಯ [1]ಲುಂದಿದ[1] ಮನೆಯೊಳ್ ಕನ್ನಮಿಕ್ಕಿದೊಡೆ ಕನ್ನದ
ಬಾಗಿಲೊಳಾ ಬಾಳನಡ್ಡಮಿಟ್ಟು ಪಿಡಿದಿ[2]ರ್ದು[2] ಪುಗುವ ಕಳ್ಳನ ಮೂಗನರಿದೊಡವಂ
ಪೋಱಮಟ್ಟು ತನಗೆ ಪುಗಲ್ ಪಾಂಗಿಲ್ಲ ನೀ ಪುಗೆಂದು ಪೆಱನೊರ್ವ[3]ನಂ ಪುಗಿಸಿ
ದೊಡಾ[4]ತನ ಮೂಗುಮಂ ಕೊಱೆದೊಡಾತನುಂ ಪೆಱನೊರ್ವನಂ ಪುಗಿಸೆ ಸೂಱು
ಸೂಱೊಳೆ ಪೊಕ್ಕೊಡನಿಬರ ಮೂಗುಮಂ ಕೊಱೆದಿಕ್ಕಿದೊಡನಿಬರುಂ ಮೂಗರಿಯೆ
ಪಟ್ಟು[4] ಪೋಱಮಟ್ಟು ಪೋಗಿಯೊರ್ವನಿಂದ್ರಜಾಲಿಗನ ಮನೆಯೊಳ್ ಕನ್ನಮಿಕ್ಕಿ
[5]ಪ್ರಡುಕೆಯುಂ ತೆಗೆದು ಪೊತ್ತುಪೋಗಿ ಪೊಱವೊೞಲೊಳ್ ಶ್ಮಶಾನದೊಳಿೞಿಪಿ
ಕುೞಿಯುಂ ಕಳ್ದು ತಂದಱುವರ್ ಕಳ್ಳರುಂ [6]ಮಱಲುಂದಿದರೊರ್ವನಾ[6] ಕುೞಿಯುಂ
ಕೊಂದು ಜಾವಮಿರ್ದು ಮಸಣದ ಕಿಚ್ಚಿನೊಳ್ ಪಿಶಿತಮಂ ಮಾಡುತ್ತಿ[7]ರ್ದ್ದ[7]
ಪ್ರಡುಕೆಯುಂ ತೆಱೆದು ನೋೞ್ಪನ್ನೆಗಮದಱೊಳಗಿರ್ದ [8]ಇಂದ್ರಜಾಲಿ[8]ಗರ ಪಾಪೆ
ಗಳುಂ ಸೀರೆಗಳುಂ ಝು[9]ಣಂಬ[9]ಮುಂ ಕೊಂಡೊಂದು ಪ್ರತಿಮುಖಮುಂ ಕೊಂಡು
ತನ್ನ ಮುಖದೊಳಿಟ್ಟು ಪುಲಿಯ ಝುಣಂಬಮುಮಂ ತೊಟ್ಟು ಶ್ಮಶಾನದೊಳುರಿವ
ಕಿಚ್ಚಿನ ಪಕ್ಕದೆ ನಿಂದಿರ್ದನನ್ನೆಗಮೆಟ್ಟಿತ್ತು ಕಂಡಱುವರುಂ ಕಳ್ಳರುಂ ಬೇತಾಳ
ನೆಂದೆಱ ಪ್ರಾಣಭಯದಿಂದೋಡಿ ಕೆಟ್ಟರಾತನುಮವರೋಡುವುದಂ ಕಂಡು
[10]ಪಿಶಿತಮಂ ಕೊಂಡು[10] ಬಱಿಯುಂ ತಗುಳೆ [11]ಎನಿತೆನಿತಾ[11]ತನಂ ಕಾಣ್ಬರನಿತನಿತನೆ
ಬೇತಾಳಂ ಬಱಿಯಂ ತಗುಳ್ದನೆಂದೋಡೆ ಪ್ರತಿಮುಖಮುಂ ಝು[12]ಣಂಬಮುಮಂ
ಕಳೆದೀಡಾಡಿ ತನ್ನ ಪೆಸರಂ ಪೇೞ್ದುವರಂ ಮಾಣಿಸಿಯೊಡಗೂಡಿ ತನ್ನ ಮಾಡಿದ ಪಿಶಿತ
ಮನವರ್ಗ್ಗೆಲ್ಲಂ [13]ಪರ್ಚಿ[13] ಗೊಟ್ಟುಮನಿಬರುಮೊಂದಾಗಿ ಪೋಪನ್ನೆಗಂ

ಇತ್ತ ಗಂಭೀರೆಯೆಂಬ [14]ಬಿ[ದ್ದಿ][14] ಬೈಗಿರುಳಿನೊಂದು ಜಾವಮುಂಟೆನೆ
ಎೞ್ದು ಪೊೞಲಂ ಪೋಱಮಟ್ಟು ತನ್ನೂರ್ಗ್ಗೆವೋಪಳ್ ನೆರಂ [15]ಬೆಱದಂ[15]ಜಿ ವಂದಾಲದ
ಮರನನೇಱಿರ್ದಳನ್ನೆಗಮಾ ಕಳ್ಳರಾಕೆಯೇಱಿರ್ದ್ದ ಮರಕ್ಕೆ ವಂದವರೊಳೊರ್ವಂ
ಬಟ್ಟೆಯೊಳ್ ಬರ್ಪ ಜನಮಂ ನೋಡಲ್ವೇಡಿ ಮರದ [16]ತುತ್ತತುದಿಯನೇಱಿ ನೋೞ್ಪ
ನ್ನೆಗಂ[16] ಮರದ ಮೇಗಿರ್ದ್ದ ವೃದ್ಧಸ್ತ್ರೀಯುಂ ಕಂಡು ನೀನಾರ್ಗ್ಗೆಂದಾತಂ ಬೆಸ
ಗೊಂಡೊಡಾಕೆಯಾನೀ ಮರದೊಳಿಪ್ಪೆ ಯಕ್ಷದೇವತೆಯೆನೆಂದೊಡಾತನೆನಗೆ
ಪೆಂಡತಿಯಪ್ಪಾ ಎಂದು ಬೆಸಗೊಂಡೊಡೊಂದು ಪಾಂಗಿನೊಳಪ್ಪೆನೀ ಪಿಶಿತದ
ಖಂಡಮಂ ನಾಲಗೆಯಿಂ ಪಿಡಿದೆನ್ನ ಬಾಯೊಳಿಡುವೊಡೆ ನಿನಗಾಂ ಪೆಂಡತಿಯಪ್ಪೆ

---

1. ನಿದ್ರೆಗೆಯ್ವ (ಘಚಛಜ). 2. ಳ್ದು (ಕಖಗ). 3. + ಕಳ್ಳ (ಘಚಛಜ). 4. ತನುಂಪೆಱನೊರ್ವಕಳ್ಳನಂ ಪುಗಿಸೆಯಿಂತಿಂತನಿಬರುಂ ಮೂಗರಿವಟ್ಟು (ಚ). 5. + ಮಿಾನ (ಚ). 6. ಪಟ್ಟಿರ್ದವೊರ್ವಕಳ್ಳನಾ (ಚ), ಪಟ್ಟಿರ್ದರೊರ್ವನಾ (ಜ). 7. ಳ್ದು (ಕಖಗ). 8. (ಕ) (ಖಗ) ಗಳಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 9. ಣಂಕೃತ (ಕಗ), (ಘ)ದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. * (ಘ)ದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. 10. (ಘಜ) ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 11. ಯೆನತೆನತಾ (ಜ). 12. ಳಂ. (ಕಖಗ). 13. ಬಿರ್ಚಿ (ಗ). ಪಚ್ಚುರ್ (ಘ), ಪಚ್ಚು (ಜ). 14. ೞ್ದಿ (ಕಖಗಘಛ), ದ್ದಿ (ಚಜ). 15. ಬಡ (ಕಗ). 16. ತುದಿಯನೇಱಿ (ಘಚಛಜ).

ನೆಂದು ನುಡಿದೊಡಾತನುಂ ನಾಲಗೆಯಿಂದಂ ಪಿಸಿತದ ಖಂಡಮಂ [1]ಬಾಯೊಳಿಕ್ಕೆ[1] ನಾಲಗೆಯುಮಂ ಪಱಿಯೆ ಕಚ್ಚಿದೊಡವಂ ಪುಯ್ಯಲಿಟ್ಟಂಜಿ *ಬೀಱೆ ಅನಿಬರುಂ* ಭಯದಿಂದೋಡೆ ವೃದ್ಧಸ್ತ್ರೀಯಿಂತೆಂದಳ್ ಎನಗೆ ನಿಮ್ಮ ಕಳ್ವಲ್ಲಿಯೆಲ್ಲಮೆಂಟನೆಯ ಭಾಗಮಂ ತಂದೀ [2]ಪೊಟಿಲೊ[2]ಳಿಟ್ಟು ಪೋಪೊಡೆ [3]ಬಾಲ್ದ್ರ[3]ರಲ್ಲದಾಗಳ್ ಸತ್ತಿರ್ ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರುಮಂ ತಿಂದಪ್ಪೆನೆಂದೊಡಂಜಿ ಕಳ್ಳರಂತೆಗೆಯ್ವೆಮೆಂದೊಡಂಬಟ್ಟು ಕಳ್ವಲ್ಲಿಯೆಲ್ಲಮೆಂಟನೆಯ ಭಾಗಮಂ ಮರದ [4]ಪೊಟಿಲೊ[4]ಳಿಟ್ಟು ದಿವಸಕ್ಕಂ ಪೋಪರಾ ವೃದ್ಧಸ್ತ್ರೀಯುಂ ತನ್ನೂರಿಂದಂ ಬಂದು ಕಸವರಮಂ ಕೊಂಡು ಪೋಕುಮಿಂತಾ ಎಣ್ಬರ್ ಕಳ್ಳರನಾ ವೃದ್ಧಸ್ತ್ರೀ ಪಿಡಿದಾಳ್ದಳೆಂಬ ಕಥೆಗ[5]ಳುಮಂ[5] ಇಂತಿವು ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ಚಿತ್ರ ಕಥೆಗಳ ಪಟದೊಳ್ ಬರೆದು ಜನಂಗಳ್ಗೆ ತೋಱಿ ಪೇೞ್ದು ಬತ್ತಮಂ [6]ಕಳ್ದ[6]ನೀತನೊರ್ವಂ ಪೈನಯಿಕನೆಂಬೊಂ ಕಳ್ಳಂ ಮತ್ತೊ[7]ರ್ವಂ ಪೈನಯಿಕನೆಂಬೊಂಗಾಸಕ್ತರಾಗಿ[7] ಕೇಳ್ವ ಜನಂಗಳ ಧ್ಯಾನಮನಱಿವತ್ತು ಬಳ್ಳಮನಿ[8] [ಪ್ಪ][8] ತ್ತು ಬಳ್ಳಮೊಂದಳೆ [9]ಗು[9]ಮಿತನೊರ್ವ [10]ವೈಕ[10]ನೆಂಬೊಂ ಕಳ್ಳಂ ಮತ್ತೊರ್ವಂ [11]ವ್ಯೋಮಕ[11]ನೆಂಬೊಂ ಪೈನೈಕನ [12]ಕಳ್ದ[12] ಧಾನ್ಯಮನೆಲ್ಲಮನಲ್ಲಿಯೆ ನೆಲಮನೆಯೊಳಗಿರ್ದು ಕಿಱಿ[13]ದಾನುಮೊಂದು ಛಿದ್ರದ್ವಾರದೊ[13]ಳಗಣ್ಗೆ ಬತ್ತಮಂ ಬರೆ[14]ಕೊಳ್ವಂ[14] ಪೊಱಗಣಿಳಿದ ಬತ್ತಮಂ ನೋಟಕ್ಕೆ ಕಿಱಿದಪ್ಪಂತಿರೆ ಇಂತು ಮೂವರುಮೊಂದಾಗಿ ಬತ್ತಮಂ ಮಾಱುವರಾ ಬತ್ತಂಗಳಂ [15]ಕಳ್ದುಕೊಳ್ವ[15]ರೀ [16]ಪ್ರಕಾರದಿಂ[16] ಮೂವರ್ಗಂ ಕಾಲಂ ಸಲೆ ಮತ್ತೊಂದು ದಿವಸಂ ಕೌಶಳ[17]ಮಂಬೂರ [18]ಗಾಮುಂಡಂ[18] ಜಗದ್ಗ್ರಹನೆಂಬೊಂ ತನ್ನ ಬತ್ತಮಂ ಚಂಪಾನಗರಕ್ಕೆ ಮಾಱಲೆಂದು ಕೊಂಡು ಪೋಗಿ ಬತ್ತಮನಳೆವಲ್ಲಿ[19]ಯಾ ಮೂ[19]ವರ ದೋಷಂಗಳುಂ ಪ್ರಕಟಮಾಗರಸುವರೆಗಮಾದೊಡೆ ಅರಸನಿವರ ಕಳವಿನ ಪುಸಿಯ ದೋಷಂ ಕಾರಣಮಾಗಿ ಮೂವರುಮಂ [20]ಕೊಲಲ್ ಪೇೞ್ದೊಡೆ[20] ಕೊಲಲುಯ್ದಪ್ಪರ್ ಮಗಳೆ ಎಂದು ಪೇೞ್ದೊಡೆ ನಾಗಶ್ರೀಯುಮಾ ತೆಱದಪ್ಪ ದುಃಖಕ್ಕಂಜಿ ಪುಸಿಯುಂ ಕಳವುಮಂ ನಿವೃತ್ತಿಗೆಯ್ದನಮ್ಮಾ ಎಂದೊಡಂ ತಪ್ಪೊಡಾ ಎರಡುಂ ವ್ರತಂಗಳ್ ನಿನಗಿರ್ಕೆ [21]ಮಗಳೆ ಎಂದೊಡಂತೆಗೆಯ್ವೆನೆ[21] ಮತ್ತಂ ಕಿಱಿದಂತರಮಂ ಪೋಪನ್ನೆಗಂ ಗಂಡನುಮಂ ಪೆಂಡತಿಯುಮನೊಡಗೂಡಿ ಇರ್ವರುಮಂ ಪೆಡಂಗಯ್ಯುಡಿಯೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಪೋ[22]ಪರಂ ಕಂಡೇ[23] ದೋಷಂಗೆಯ್ದರವರಂ

---

1. ನಾಲಗೆಯೊಳಿಡೆ (ಫಚಭಜ). * ಜದೊಡೆಳ್ವರುಂ (ಫಚಭಜ). 2. ಪೊಟಿಲೊ (ಕಗ). 3. ಬರ್ದ್ದಿ (ಫಚಭಜ). 4. ಪೊಟಿಲೊ (ಕಗ). 5. ಳ್ಮಂ (ಗ). 6. ಕಳಿಪೊ (ಕಖಗ), ಕೊಳ್ದೊ (ಫ). 7. ರ್ವಂ ವೈನೈಕ್ಯನೆಂಬೊವಾನೈಕನಂತೆಯೂಸಕ್ತರಾಗಿ (ಕಗ). ರ್ವಂ ವೈನೈಕನೆಂಬೊವಾ ವೈನೈಕನಂತೆಯೂಸಕ್ತರಾಗಿ (ಖ), ರ್ವಕಳ್ಳಂ ವೈನೈಕನೆಂಬ ಕಳ್ಳಂಗಾಸಕ್ತನಾಗಿ (ಚ). ರ್ವಂ ವೈನೈಕನೆಂಬ ಕಳ್ಳಂಗಾಸಕ್ತರಾಗಿ (ಫಭಜ), 8. ಪ್ಪ (ಸ). 9. ದು (ಕಖಫ), 10. ವೈನೈಕ (ಕಖಗಫಚ). 11. ದಾರುಕ (ಫಚಭಜ). 12. ಳಿದ (ಫ). ಪಡೆದ (ಜ). 13. ದಾನುಮೊಳಗಗೆ–(ಣ್ಗೆ), (ಫಚಜ), ದಾನುಮನೊ (ಜ). 14. ಕಳ್ವಂ (ಫಜ). 15. ಕಳ್ವ (ಫಚಜ). 16. ಸ್ವರೂಪದಿಂ (ಚಜ). 17. + ಗ್ರಾಮ (ಜ). 18. ಗೌಡಂ (ಫ). ಗಉಂಡಂ (ಚ), ಗವುಂಡಂ (ಜ). 19. ಯ (ಫಚಭಜ). 20. (ಕಖಗ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 21. ಎಂದು (ಫಜ). 22. ಪುದಂ ಇದಾವ (ಕಖಗ).

ಬೆಸಗೊಳ್ಳಿಮೆಂದು ತಂದೆಗೆ ಪೇಟಿೞ್ದೊಡಾತನುಮದೆಲ್ಲಮಂ ಬೆಸಗೊಂಡು ಮಗಳ್ಗಿಂತೆಂದು ಪೇೞ್ಗುಂ

ಚಂಪಾನಗರದ ಸಾರೆ ಶ್ವೇತಪುರಮೆಂಬ ಪೊೞಲಲ್ಲಿ ಮತ್ಸ್ಯನೆಂಬಪರದನಾತನ ಪೆಂಡತಿ [1]ಜೈಸೆ[1]ಯೆಂಬೊಳ್ ಇರ್ವರ್ಗ್ಗಂ ಮಕ್ಕಳ್ ನಂದ[2]ನುಂ ಬೋದ[2]ನೆಂಬ ವರ್ಗಳ್ ಮತ್ತಮಾ ಪೊೞಲೊಳ್ ಸೂರದತ್ತನೆಂಬ ಪರದಂಗಂ ವಸುದತ್ತೆಯೆಂಬ ಪರದಿಗಂ ಮಗಳ್ [3]ಮೋದಾ[3]ಳಿಯೆಂಬೊಳಾಕೆಯುಂ [4]ಬಸಿಱೊಳಿರ್ದಂತೆ[4] ಸೋದರ ಮಾವನ ಮಗಂ ನಂ[5]ದನೆಂಬೊಂ[5]ಗೆ ಕುಡುವಮೆಂದು ನುಡಿದರಿಂತು ಕಾಲಂ ಸಲೆ ನಂದನೊಂದು ದಿವಸಂ ದ್ರವ್ಯಂಬಡೆವುದು ಕಾರಣಮಾಗಿ ಸುವರ್ಣ ದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ವೋಗುತ್ತಂ ಮಾಮಂ[6]ಗೆಂ[6]ದಂ ಪನ್ನೆರಡು ವರುಷಕ್ಕಂ ಬಾರದಾಗಳ್ ಎಮ್ಮ ಕಿಱಿಯ [7]ತಮ್ಮಂ ಬೋದನಂಗೆ[7] ಕೂಸಂ ಕುಡಿಮೆಂದು ಪೇೞ್ದು ಪೋದಂ ಇಂತು ಕಾಲಂ ಸಲೆ ಪನ್ನೆರಡುವರುಷಂ ನೆಱೆದಂದು ನಂದಂ ಬಂದನಿಲ್ಲೆಂದು ಕೂಸಂ [8]ಬೋದಂ[8]ಗೆ ಕೈನೀರೆಱೆದು ಕುಡುವ ಪ್ರಸ್ತಾವಕ್ಕಾಗಳ್ ನಂದಂ ಬಂದೊಡಾ ತಂಗೆ [9]ಕುಡಲ್[9] ತಗುಳ್ದೊಡೆ ತಮ್ಮನ ಪೆಂಡತಿಯುನೆಮಗೆ [10]ಕೊಳ[10]ಲಕ್ಕುಮೆ ಎಂದು ಕೊಂಡನಿಲ್ಲ [11]ಬೋದನು[11]ಮಣ್ಣನ ಪೆಂಡತಿಯುನೆಂತು ಕೊಳ್ವೆನೆಂದಾತನುಂ ಕೊಂಡನಿಲ್ಲಿಂತಿರ್ವರುಂ ಬಿಸುಟ್ಟೊಡೆ [12]ಮೋ[12]ದಾಳಿ ತನ್ನ ತವರ್ಮನೆಯೊಳಿರ್ದಳ್ ಮತ್ತಮಾ ಪೊೞಲೊಳ್ ನಾಗದತ್ತನೆಂಬೊಂ ಪರದನಾತನ ಭಾರ್ಯೆ ಗಂಗೆಯೆಂಬೊಳಾ ಇರ್ವರ್ಗಂ ಮಗಂ ನಾಗಸೂರನೆಂಬೊನಾ[13]ತಂಗೆಣ್ಬರ್ ಪೆಂಡಿರ್[13] ತನ್ನ [14]ಪೆಂಡಿರೊಳ್[14] ಸಂತೋಸಂಬಡೆಯದೆ ಮೋದಾಳಿಯೊಳ್ ಮಱಿವಾೞುತ್ತಿರ್ಕುಂ ಇಂತು ಕಾಲಂ ಸಲೆ ಮತ್ತೊಂದು ದಿವಸಂ ನಾಗಸೂರಂ [15]ಮೋ[15]ದಾಳಿಯುನೊಡಗೊಂಡು ಚಂಪಾನಗರಕ್ಕೆ ವಂದೊಡೆ ತಳಾಱಂ ಕಂಡಾಯಿರ್ವರುಮಂ ಪಿಡಿದು ಕೊಂಡುಪೋಗಿ ಅರಸಂಗೆ ತೋಱಿದೊಡರಸನುಮಿರ್ವರುಮನೆರಡು ಕಾಲ್ದುಂ ಕಟ್ಟಿರ್ಬ್ಬರನ್ನ ಪ್ರತಿಮೆಗಳನಪ್ಪಪೇೞೆಂದು ತಳಾಱಂಗೆ ಬೆಸಪೇೞ್ದೊಡವರಿರ್ವರುಮಂ ಕೊಲಲ್ಕೊಂಡು ಪೋಪರ್ ಮಗಳೆ ಎಂದು ಪೇೞ್ದೊಡಾನುಮಿಂತಪ್ಪ ಭಯಕ್ಕಂಜಿ ಪರಪುರುಷ ಪ್ರಸಂಗಮಂ ತೊಱೆದೆನೆಂದೊಡಂತಪ್ಪೊಡಾ ವ್ರತಮುಂ ನಿನಗಿಕ್ಕೆ ಮಗಳೆ ಎಂದೊಡುೞಿದ ವ್ರತಂಗಳಂ ಬಿಸುಟ್ಟುದೆಂದು ಪೇೞ್ದು ಕಿಱಿದಂತರಮಿರ್ವರ್ ಪೋಪ ರನ್ನೆಗಂ ಮತ್ತೊರ್ವನಂ ಕೊಲಲ್ಕೊಂಡು ಪೋಪ ಪುರುಷನಂ ಕಂಡೀತನೇದೋಷಂಗೆಯ್ದನಾಗಿ [16]ಕೊಲಲ್ ಕೊಂಡುಪೋದಪ್ಪರೆಂದು[16] ಬೆಸಗೊ[17]ಳ್ಳಿಯುಮ್ಮಾ ಎಂದು[17] ತಂದೆಗೆ ಪೇೞ್ದೊಡಾತನುಮದೆಲ್ಲಮಂ ಬೆಸಗೊಂಡು ಮಗಳ್ಗಿಂತೆಂದು ಪೇೞ್ಗುಂ

1. ಜೈಸೆ (ಫಜ), ಜೈನಿ (ಛ), ಜೈ (ಜ). 2. ನೆಂಬ ಬೋದ (ಕಗ), ನು ಬೋಧ (ಖ), ನುಂ ಲೊದ್ದ (ಫಚಛಜ). 3. ಮದಾ (ಗಫಚಛಜ). 4. (ಫಚಜಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 5. ದನನೆಂಬೊಂ (ಖಗ), ದಂ (ಫಚಛಜ). 6. ನನೆಂ (ಫಚಛಜ). 7. ತಮ್ಮಂಗೆ ಲೊದ್ದಂಗೆ (ಫಚಛಜ). 9. ಲೊದ್ದಂ (ಫಚಛಜ). 9. + ಕೂಸಂ (ಜ). 10. ಕುಡ (ಫಚಛಜ). 11. ಲೊದ್ದನು (ಫಚಛಜ). 12. ಮ (ಕಗ). 13. (ಫಚಛಜ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 14. ಪೆಂಡತಿಯೊಳ್ (ಚಜ). 15. ಮ (ಕಗ). 16. ಕೊಲಲುಯ್ದಪರ್ (ಛಜ). 17. ಳ್ಳಿಮೆಂದು (ಫಚಛಜ).

ನೆರವಿಯುಂ ಪಂಡಿತರ್ಕಳೆಲ್ಲಂ ವಿಸ್ಮಯಂಬಟ್ಟು ಪೊಗೞ್ದು ಮತ್ತಮರಸನಿಂತೆಂದನೀ ಕೂಸಿನಿತು ಶಾಸ್ತ್ರಂಗಳನೆಂತು ಕಲ್ತಳೆಂತು ಭಟಾರಾ [1]ಇದನೞಿಯೆ[1] ಬೆಸಸಿಮೆನೆ† ಸೂರ್ಯಮಿತ್ರ ಭಟ್ಟಾರರಿಂತೆಂದರ್ ಈಯಿರ್ದ್ದರಿಸಿಯರ ಸಹೋದರಂ ವಾಯು ಭೂತಿ[2]ಯೆಂಬೊನಾನಾನೋದಿ[2]ಸಿದೆನೆಂಬ್ಬೊಳಪ್ಪ ಮಾನಕಷಾಯಂ ಕಾರಣಮಾಗಿ ಸತ್ತು [3]ಬೆಳ್ಗ[3]ತ್ತೆಂಯುಂ ಪೇಪಂದಿಯುಂ ನಾಯುಂ ಪೊಲೆಯರ ಕೂಸುಮಾಗಿ[4] ರಿಸಿಯರ ಪ್ರಬೋಧನೆಯಿಂದಂ ಬ್ರತಂಗಳಂ ಕೈಕೊಂಡೀಗಳ್ ನಾಗಶ್ರೀಯಾದಳೆಂದು ಮುನ್ನಿನ ಭವದ ಸಂಬಂಧಮೆಲ್ಲಮಂ ಸವಿಸ್ತರಂ ಪೇೞ್ದು ಮತ್ತಮಿಂತೆಂದರ್ ಮಿಥ್ಯಾ[5]ತ್ವ[5] ಸಂಯಮ ಕಷಾಯಯೋಗಂ ಕಾರಣಮಾಗಿ [6]ಜೀವಂಗಳ್[6] ಸಂಸಾರ ಸಮುದ್ರದೊಳ್ ತೊೞಲ್ದಪುವೆಂದು ಸವಿಸ್ತರಂ ಧರ್ಮಮಂ ಪೇೞೆ ಕೇಳ್ದು ಚಂದ್ರ ವಾಹನನೆಂಬರಸಂಗೆ ವೈರಾಗ್ಯಂ ಪುಟ್ಟಿ ಮಗಂಗರಸು[7]ಗೊಟ್ಟು[7] ಪಲಂಬರಸು ಮಕ್ಕಳ್ವೆರಸು ಭಟ್ಟಾರರ ಪಕ್ಕದೆ ತಪಂಬಟ್ಟಂ ಕೆಲರ್ ಶ್ರಾವಕ ವ್ರತಂಗಳಂ ಕೆಲಂಬರ್ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಮಂ ಕೈಕೊಂಡರಾಗಳಾ ಸೋಮಶರ್ಮಭಟ್ಟಂ ರಿಸಿಯರೊಳಾದ ಮಾನ ಗರ್ವದ ದೋಷದಿಂದೆಯ್ದಿದ ದುಃಖಂಗಳಂ ಕೇಳ್ದಱಿದಾ ಭಟ್ಟಾರರ ಪಕ್ಕದೆ ತಪಂ ಬಟ್ಟಂ ನಾಗಶ್ರೀಯುಂ ನಾಗಶ್ರೀಯ ತಾಯ್ [8]ತ್ರಿವೇದಿಯುಂ[8] ಬ್ರಹ್ಮಿಲೆಯೆಂಬ ಕಂತಿಯರ ಪಕ್ಕದೆ ತಪಂಬಟ್ಟರ್ ಮತ್ತೆ ಸೂರ್ಯಮಿತ್ರಭಟ್ಟಾರರಗ್ನಿಭೂತಿಭಟ್ಟಾರರು ಮಿರ್ವರುಂ ಪಲಕಾಲಂ ತಪಂಗೆಯ್ದು[9] ಅಗ್ರಮಂದಿರಮೆಂಬ ಪರ್ವತದೊಳ್ ಮೋಕ್ಷಮನೆಯ್ದಿದರ್ ಮತ್ತಂ ಸೋಮಶರ್ಮರಿಸಿಯರುಮುಗ್ರೋಗ್ರ ತಪಶ್ಚರಣಂ ಗೆಯ್ದು ಸಂನ್ಯಸನ ವಿಧಿಯಿಂದಂ ಮುಡಿಪಿ ಅಚ್ಯುತಕಲ್ಪದೊಳಿರ್ಪ್ಪತ್ತೆರಡು ಸಾಗ ರೋಪಮಾಯುಷ್ಯಮನೊಡೆಯೊಂ ಸಾಮಾನಿಕ ದೇವನಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿದೊಂ ಮತ್ತೆ ನಾಗಶ್ರೀಯುಂ [10]ಭುಕ್ತ[10] ಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನವಿಧಿಯಿಂ ರತ್ನತ್ರಯಮಂ ಸಾಧಿಸಿ [11]ಅಚ್ಯುತ[11]ಕಲ್ಪದೊಳ್ ದೇವನಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿದೊಳ್ ಮತ್ತಾ ಸ್ವರ್ಗದೊಳ್ ತ್ರಿವೇದಿ ಯುಂ ನಾಗಶ್ರೀ ಎನಗೆ ಜನ್ಮಾಂತರದೊಳಪ್ಪೊಡಂ ಮಗನಕ್ಕೆಂದು [12]ನಿದಾನಂ ಗೆಯ್ದು[12] ಮುಡಿಪಿ ದೇವನಾದೊಳಿಂತಾಯಿರ್ವರುಂ ಇರ್ಪ್ಪತ್ತೆರಡು ಸಾಗರೋಪ ಮಾಯುಷ್ಯಮನೊಡೆಯೊರಾಗಿ ದೇವರಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿದರ್

ಮತ್ತಂ ಸೋಮಶರ್ಮರಪ್ಪ ದೇವಂ ಪಲಕಾಲಂ ದೇವಲೋಕದ ಭೋಗ ಮನನುಭವಿಸಿ ಬಂದಿಲ್ಲಿ ಈ ಜಂಬೂದ್ವೀಪದ ದಕ್ಷಿಣ ಭರತದೊಳವಂತಿಯೆಂಬುದು ನಾಡುಜ್ಜೇನಿಯೆಂಬುದು ಪೊೞಲಲ್ಲಿ [13]ಇಂದ್ರದತ್ತನೆಂಬೊಂ [14]ವರದನಾತನ[14] ಭಾರ್ಯೆ

1. ಇನ್ನೆಮಗಱಿಯೆ (ಘಚಛ), ಇದನೆಮಗಱಿಯೆ (ಜ). †-† (ಚ)ದಲ್ಲಿ ನಷ್ಟ.
2. ಯೆಂಬನುಂ ಅವನೋದಿ (ಕಗ), (ಖ)ದಲ್ಲಿ ನಷ್ಟ, ಬೊನನಾವೋದಿ (ಘಛ), (ಚ)ದಲ್ಲಿ ನಷ್ಟ.
3. ಜೆಣ್ಣ (ಘಛಜ), (ಚ)ದಲ್ಲಿ ನಷ್ಟ. 4. + ಯಿರೆ (ಕಗ). 5. (ಘಜಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ.
6. (ಕಗ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 7. ವಟ್ಟಂಗಟ್ಟಿ (ಛ), ವಟ್ಟಂಗೊಟ್ಟು (ಜ). 8. (ಘಜಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ.
9. + ಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನಜ್ಞಾನಚಾರಿತ್ರಂಗಳಂ ಸಾಧಿಸಿ (ಘಛಜ). 10. ಭಕ್ತ (ಘ), ಭುಕ್ತಿ (ಜ).
11. ಆರಣ (ಕಗ). 12. (ಘಛಜ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 13. + ವೃಷಭಾಂಗನೆಂಬರಸ ಜ್ಯೋತಿರ್ಮ್ಮಾಲೆ ಸ್ತ್ರೀ (ಜ). 14. ಪ್ರಧಾನ ಶ್ರೇಷ್ಠಿಯಾತನ (ಘಚಜ).

ಗುಣಮತಿಯೆಂಬೊಳಾಯಿರ್ವರ್ಗ್ಗಂ* ಸೂರದತ್ತನೆಂಬೊಂ ಮಗನಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿದೋಂ ಮತ್ತಮಾ ಪೊೞಲೊಳ್ ಮೂವತ್ತೆರಡು ಕೋಟಿ ಕಸವರಮನೊಡೆಯೊಂ ಸುಭದ್ರನೆಂಬೊಂ ಸೆಟ್ಟಿಯಾತನ ಭಾರ್ಯೆ ಸರ್ವಯಶಿಯೆಂಬೊಳಾ ಯಿರ್ವರ್ಗ್ಗಂ ತ್ರಿವೇದಿಯಪ್ಪ ದೇವಂ ಬಂದು ಯಶೋಭದ್ರೆಯೆಂಬೊಳ್ ಮಗಳಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿದೊಳಾ ತ್ರಿವೇದಿ ತಪಶ್ಚರಣದ ಫಲದಿಂದಂ ದೇವತ್ವಮನೆಯ್ದಿಯುಂ[1] ನಿದಾನಂ ಕಾರಣಮಾಗಿ ಮಿಥ್ಯಾತ್ವಕ್ಕೆ ಸಂದು ಸ್ತ್ರೀತ್ವಮನೆಯ್ದಿಳಾ ಯಶೋಭದ್ರೆಯುಂ ಸೂರದತ್ತಂಗೆ ಕೊಟ್ಟೊರಾಯಿರ್ವರ್ಗ್ಗಂ ನಾಗಶ್ರೀಯಪ್ಪ ದೇವಂ ಬಂದು ಸುಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿಯೆಂಬೋಂ ಮಗನಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿದನಾತನ ಪುಟ್ಟಿದಂದೆ ವೈರಾಗ್ಯಂ ಕಾರಣಮಾಗಿ ಸೂರದತ್ತಸೆಟ್ಟಿ ಸುಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿಗೆ ಸೆಟ್ಟಿವಟ್ಟಂಗಟ್ಟಿ ತಪಂಬಟ್ಟಂ ಸುಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿಯುಂ ಜವ್ವನನಾಗಿ ಅತ್ಯಂತ ರೂಪಲಾವಣ್ಯ ಸೌಭಾಗ್ಯ ಕಾಂತಿಯಿಂದಂ ಕೂಡಿದೊನಾತಂಗೆ ಮೂವತ್ತೆರಡು ಬಳ್ಳಿ ಮಾಡಂಗಳತ್ಯಂತರೂಪ ಲಾವಣ್ಯ ಸೌಭಾಗ್ಯ ಕಾಂತಿ ಹಾವ ಭಾವ ವಿಲಾಸ ವಿಭ್ರಮಂಗಳನೊಡೆಯು ದೇವಗಣಿಕೆಯರನೆ ಪೋಲ್ವ ಮೂವತ್ತಿರ್ವರ್ ದಿವ್ಯಸ್ತ್ರೀಯರ್ಕಳ್ ಮೂವತ್ತೆರಡು ನಾಟಕಂಗಳ್, ಮೂವತ್ತೆರಡು ಕೋಟಿ ಕಸವರಮುಂ ಪಂಚರತ್ನಂಗಳೆಂಬಿನಿತಱೊಳಂ ಕೂಡಿ ಭೋಗೋಪಭೋಗ ಸುಖಂಗಳನನುಭವಿಸುತ್ತುಮಿರೆ

ಮತ್ತೊಂದು ದಿವಸಮೊರ್ವ ನೈಮಿತ್ತಿಕನಿಂತೆಂದಾದೇಶಂಗೆಯ್ದನೀ ಸುಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ ಆವುದೊಂದು ಕಾಲದೊಳ್ ರಿಸಿಯರ ರೂಪಂ ಕಾಣ್ಗುಮಂದೀತನುಂ ತಪಂಬಡುಗುಮೆಂದೊಡಾ ಮಾತಂ ತಾಯ್ ಕೇಳ್ದು ತನ್ನ ಮನೆಯಂ ರಿಸಿಯರಂ ಪುಗಲೀಯದಂತು [2]ಬಾಗಿಲ[2] ಕಾಪಿನವರಂ ಕಲ್ಪಿಸದೊಳಂತು ಕಾಲಂ ಸಲೆ ಮತ್ತೊಂದು ದಿವಸಂ ರತ್ನದ್ವೀಪದಿಂದೊರ್ವ ಪರ[3]ದಂ ಸರ್ವ ರತ್ನ ಕಂಬಳಂಗಳ[3] ಲಕ್ಷದೀನಾರಂಗಳ್ ಬೆಲೆಯಪ್ಪವನುಜ್ಜೇನಿಗೆ ಮಾಱಲ್ಕೊಂಡು ಬಂದೊನಾ ಪೊೞಲನಾಳ್ವೊಂ ವೃಷಭಾಂಕನೆಂಬೊನರಸಂಗಂ ಜ್ಯೋತಿರ್ಮಾಲೆಯೆಂಬ ಮಹಾದೇವಿ[4]ಗಮಿಂತಿರ್ವರ್ಗ್ಗಂ[4] ತೋಱಿದೊಡೆ [5]ಅವಱ[5] ಬೆಲೆಯುಂ ಬೆಸಗೊಂಡೊಡೆ ಲಕ್ಷ ದೀನಾರಂಗಳ್ ಬೆಲೆಯೆಂದು ಪೇೞ್ದೊಡೆ ಕೊಳಲಾಱರದರಸಂ ಪೋಗಲ್ವೇೞ್ದನಂತು ಪೊೞಲೊಳಗೆಲ್ಲಂ ತೋಱೆ ಯಾರುಂ ಕೊಳಲಾಱದಿರ್ದೊಡೆ ರತ್ನಂ ಕಂಬಳಂಗಳಂ ಕೊಂಡು [6]ಪೋಗಿ ಯಶೋಭದ್ರೆಗೆ ತೋಱಿದೊಡೆ[6] ಲಕ್ಷದೀನಾರಂಗಳಂ ಕೊಟ್ಟು [7]ರತ್ನಕಂಬಳಂಗಳ್ ಕೊಂಡೋರೊಂದಱೊಳಂ ನಾಲ್ಕು ಖಂಡಮಾಗೆ[7] ಮೂವತ್ತೆರಡು ಖಂಡಂಗಳಂ ಮಾಡಿ ಮೂವತ್ತಿರ್ವರ್ ಸೊಸೆವಿರ್ಕಳ್ಗೆ ಪಚ್ಚುಗೊಟ್ಟೊಡವರುಂ ತಂತಮ್ಮ ಕೆರ್ಪುಗಳೊಳ್ ತಗುಳ್ಚಿ [8]ದರೆಂಬ ಮಾತನರಸಂ ಕೇಳ್ದು ಚೋದ್ಯಂಬಟ್ಟವರ ವಿಭೂತಿಯುಂ

1. + ನಿನ್ನ (ಕಖಗ). 2. (ಘಭಜ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 3. ದನೊಂದು ರತ್ನಕಂಬಳಂ (ಘಭಜ). 4. ಗಂ ಕಂಬಳಮುಂ (ಘಭಜ). 5. ಅವರು (ಘಭಜ). 6. ಪೊಳಲಂ ಪೊಱಮಟ್ಟು ಪೋಪನ ನಾರಾನುಮೆಂದರ್ ಸುಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿಯ ತಾಯ್ ಕೊಳ್ಗುಂ ಪೋಗಿಮೆನೆ ಪೋದಡೆ (ಘಚಭ). 7 ಕೊಂಡು (ಘಭಜ). 8. + ಪಾಲಿಸಿದರ್ ಮತ್ತಮಿಂತೆಂದು ರತ್ನಕಂಬಳಂ ಸುಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿಯ ತಾಯ್ ಲಕ್ಷದೀನಾರಂಗಳಂ ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡ ಮೂವತ್ತೆರಡು ಖಂಡಂ ಮಾಡಿ ಮೂವತ್ತಿರ್ವರ್ ಸೊಸೆವಿರ್ಕಳ್ಗೆ (ಖ). ಇದು ಪುನರುಕ್ತ.

ನೋಟ್ಪಿನೆಂದು ಮನೆಗೆ ವರ್ಪುದುಂ. ಯಶೋಭದ್ರೆ ಕೇಳ್ದರಸರ್ ಬರ್ಪ ಬಟ್ಟೆಯೊಳೆಲ್ಲಂ ಪಂಚರತ್ನಂಗಳಿಂ ರಂಗವಲ್ಲಿಯನಿಕ್ಕಿ ನೇತ್ರಪ[1]ಟ್ಟದುಕೂಲ ಚೀನಾದಿ[1] ದಿವ್ಯವಸ್ತ್ರಂಗಳಂ ಪಾಸಿ ಮಣಿ[2]ಭದ್ರ[2]ಮಪ್ಪ ಹೇಮಮುಕ್ತಾಹಾರಂಗಳಿಂ ತೋರಣಂಗಟ್ಟಿಸಿ ಯರಸರ ಬರವಂ ಪಾರುತ್ತಿರೆ ನೃಪತಿಯುಂ ಬಂದು ಸುರೇಂದ್ರ ಭವನೋಪಮಮಪ್ಪ ಪ್ರಾಸಾದಮಂ ಪೊಕ್ಕು ವಿಸ್ಮಯಚಿತ್ತನಾಗಿ* ಸುರಲೋ[3]ಕಂಬೊ[3]ಕ್ಕ ಪ್ಪುದುಮಂ [4]ತಂಬೊಲಾಗಳ್[4] ಮಹಾ ವಿಭೂತಿಯಿಂ [5]ಶಯ್ಯಾತಳದೊಳಿರ್ದ ಸುಕುಮಾರನೆಲ್ಲಿದನೆಂದು ಬೆಸಗೊಂಡೊಡೆ ಸ್ವಾಮಿ ಆತಂ ಕರಂ ಸಾದು ನಿಮ್ಮ ಬರ[6]ವು[6]ನಱಿಯಂ ಪ್ರಾಸಾದದ ಮೇಗಣ ನೆಲೆಯೊಳಿರ್ದನೆಂದೊಡರಸಂ ಬಱಿಯನಟ್ಟಮೆನೆ ತಾಂ ಪೋಗಿ ಮಗನೆ ಅರ[7]ಸರ್ ವಂದರ್ ಬಾ[7] ಪೋಪಮೆನೆ ಅರಸರೆಂಬೊರಾರೆನೆ ತಾಯೆಂದಳ್ [8]ನಮ್ಮ[8]ನಾಳ್ವೊರೆಂದೊಡೆ ನಮ್ಮನಾಳ್ವರುಮೊಳರೆ ಎಂದು ವಿಸ್ಮಯಂಬಟ್ಟು ತಾಯ ವಚನಮಂ ಮಾರ್ಕೊಳಲಾಱದೆ ಬರ್ಪೊನಂ ನರೇಶ್ವರಂ ಕಂಡು ಕಣ್ಬೆತ್ತ ಫಲಮನಿಂದು ಪೆತ್ತೆನೆಂದು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಕಾಮದೇವನನಪ್ಪಿ [9]ಕೊಳ್ವಂತಪ್ಪಿ[9]ಕೊಂಡು ದಿವ್ಯಶಯ್ಯಾತಳದ ಮೇಗೊ[10]ಡನಿರಿಸಿದಾ[10]ಗಳ್ ಸ್ವಜನ ಪರಿಜನಂಗಳ್ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥಂಗಳಂ ಮಾಂಗಲ್ಯಮೆಂದಿರ್ವಗ್ಗಂ ಸೇಸೆ[11]ಯನಿಕ್ಕಲಾಗಳಾ[11] ಸಿದ್ಧಾರ್ಥಂಗಳ್ ಸುಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿಯಾಸನಮನೊತ್ತೆ ಕಟಿ[12] [ವ]ಮನಲು[13]ಗಿಸುವುದುಮಂ ಸೊಡರಂ ನೋಡಿದಾಗಳ್ ಕಣ್ಣೀರ್ಗಳ್ ಸುರಿವುದುಮಂ ಕಂಡೀಗಳೀತಂಗೆ[13] ಬ್ಯಾದಿಗಳೆಂದು ಬಗೆದಿರ್ಪಿನಂ[13] ಮಜ್ಜನಕ್ಕೆಟ್ಟಿಸ್ಸಿಪೆಂದೊಡಂತೆಗೆಯ್ವೆಮೆಂದು ಮಜ್ಜನಂಗೊಂ[14]ಡಮರ ಸನ್ನಿಭ[14] ಮಣಿಕುಟ್ಟಿಮಮಪ್ಪ ಬಾವಿಯಂ ಪೊಕ್ಕು ಮಿಂದಲ್ಲಿಯನರ್ಘ್ಯಮಪ್ಪ ತನ್ನ ಬೆರಲ ಮಾಣಿಕದುಂಗುರಂ [15]ಬಿಬ್ದುದ[15] ನಱಸಲ್ವೇಡಿ ಛಿದ್ರಕದ್ವಾರದ ತೂಂತನುರ್ಚಿ ನೀರಂ ಕಳೆದಾಗಳಿಂದ್ರನ ಭಂಡಾರಂ ತೆಱೆದಂತಪ್ಪ [16]ಲೇಸಪ್ಪ[16]ನಾನಾ ಮಣಿಯ ವಿಚಿತ್ರ ಭೂಷಣಂಗಳಂ ಪಲವುಮಂ ಕಂ[17]ಡು ಮಹಾ[17]ಶ್ಚರ್ಯಭೂತನಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಿರ್ಪನ್ನೆಗಮಾರೋಗಿಸಲೆಟ್ಟಿಸ್ಸಿಮೆಂದಾಗಳ್ ಪರಿ[18]ಯ[18]ಣದ ಮೊದಲೊಳ್ ಸುಕುಮಾರಂ ಬೆರಸು ನಾನಾಪ್ರಕಾರ ದಿನಿಯುವಪ್ಪುಣಿಸುಗಳನುಣುತ್ತಂ ಸುಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ ಅರ್ಧಾಹಾರಮಂ ನುಂಗುಗುಮರ್ಧಾಹಾರಮನುಗುೞ್ಗುಮದಂ ನೋಡಿ ಇದುವು [19]ಮೊಂದು ಕುತ್ತ[ಂ] [19]ಆಹಾರದ ಮೇಗರುಚಿಯೆಂದು ಬಗೆದುಣಿಸು ಸಮೆದಬೞಿಕ್ಕೆ ಗಂಧ ತಾಂಬೂಲ ಮಾಲ್ಯ ವಸ್ತ್ರಾ

1. ಟ್ಟೆಯ ಚೀನದುಕೂಲಾದಿ (ಘಛ), ಟ್ಟೆಯ ಚೀನದ ದುಗೂಲಾಂಬರಾದಿ (ಜ). 2. ಗಣ ನಿಬದ್ಧ (ಘಛಜ). 3. ಕಮಂಪೊ (ಜ). 4. ತನಂತೆ ನೋಡುತ್ತಿರ್ದರಸನಂ ಯಶೋಭದ್ರೆ ಬಿದಿಗೊಂಡು (ಘಚಛಜ). 5. + ಕುಳ್ಳಿರಿಸೆ (ಘಚಛಜ). 6. ವ (ಸ–ಖ). 7. ಸರ್ಬಂದರ್ ಬಾ (ಕಗ), ಸಂ ಕರೆದಪಂ (ಘಚಛಜ). 8. ನಿಮ್ಮ (ಕಗ). 9. (ಜ)ದಲ್ಲಿಲ್ಲ. 10. ಡರಿಸಿದನಾ (ಜ). 11. ಗಳನಿಕ್ಕೆ (ಜ). 12. ರಮನಲ್ಲಿ (ಕಗ), ರವನ (ಖ). ಯನಲು (ಘಚಛಜ). 13. ಬಾವ್ಯಾದಿತನೆಂದಿರ್ಪನ್ನೆಗಂ (ಘಚಛಜ). 14. ಡದೆ (ಘಚಜ). 15. ಬಿರ್ದುದ (ಕಖಗ), ಬಿೞ್ದುದ (ಘಚಛಜ). 16. ಲೋಲ (ಘ), (ಚಛಜ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 17. ಡಾ (ಖಘಚಛಜ). 18. ಯಾ (ಕಖಗ). 19. ದೊಂದು ಕುತ್ತು (ಖ), ವುದೊಂದು ವ್ಯಾಧಿ (ಘಚಛಜ).

ಭರಣಂಗಳಂ ತಂದು ಕೊಟ್ಟಾಗವಂ ತೊಟ್ಟುಟ್ಟು ಪಸದನಂಗೊಂಡು ಸುಖಸಂಕಥಾವಿನೋ[1]ದದಿಂದಿರ್ದೊಡೆ[1] ಯಶೋಭದ್ರೆಯುಮರಸನುಂತೆಂದು ಬೆಸಗೊಂಡನಬ್ಬಾ ಎಮ್ಮ ತಮ್ಮನ ಕಟಿಪ್ರದೇಶ[2]ಭಾ[2]ಗಕ್ಕಂ ಕಣ್ಣ ನೀರ್ ಬರ್ಪುದರ್ಕಂ ಅರುಚಿಗಮೇಕೆ ಮರ್ದನಂ ಮಾಡಿಸಿದಿರಿಲ್ಲೆನೆ ದೇವಾ ಆತಂಗಿವು ಕುತ್ತಮಲ್ಲವು ಸೇ[3]ಸೆಯಕ್ಕಿ[3]ದ ಸ[4]ರುಸಪಂ[4]ಗಳೊತ್ತೆ ಸೈರಿಸಲಾಱಂ ಮತ್ತೆ ಆವಕಾಲಮುಂ ಮಾಣಿಕದ ಬೆಳಗಿನೊಳಿರ್ಪುದಱಿಂದಂ ಸೊಡರ ಬೆಳಗಿಂಗೆ ಸೈರಿಸದೆ ಕಣ್ಣ ನೀರ್ ಬರ್ಕುಂ ಮತ್ತಂ ಕಮಳನೀಳೋತ್ಪಳದೊಳ್ ವಾಸಿಸಿದಕ್ಕಿಯೊಳ್ ಪೆಱವಕ್ಕಿಯುಂ [5]ನೀವುಂ[5] ಬಂದೊಡೆ ಬೆರಸಿಯುಟ್ಟುದು ಕೂೞುಮಪ್ಪುದಱಿಂ ವಾಸಿಸಿದಕ್ಕಿಯ ಕೂೞಂ [6]ನುಂಗುಗು[6]ಮುೞಿದ ಕೂೞನುಗುೞ್ದು ಮುದಱಿಂದೀತಂಗೀಯವಸ್ಥೆಗಳಾದುವೆನೆ ಕೇಳ್ದು ವಿಸ್ಮಯಂ ಬಟ್ಟು ಈತನ ಕ್ಷಣಮಾತ್ರದ ಭೋಗಕ್ಕಂ ಸುಖಕ್ಕಂ ಎಮ್ಮೆಲ್ಲಾ ಕಾಲಮರಸುತನಂಗೆಯ್ವಲ್ಲಿಯೊಳಪ್ಪ ಭೋಗೋಪಭೋಗಂಗಳ್ ದೊರೆಯಲ್ಲವದಱಿಂದೀ ಲೋಕದೊಳೀತನೆ ಪರಮಾರ್ಥಂ ಸುಖಿಯೆಂದೊಸೆದರಸನವಂತಿ ಸುಕುಮಾರನೆಂದು ಪೆಸರನಿಟ್ಟಂ

ಯಶೋಭದ್ರೆಯುಮರಸನನನೇಕ ವಸ್ತುವಾಹನಂಗಳಿಂದಂ ಪೂಜಿಸಿ ಕಳುಪಿದೊಳಿಂತು ಸುಕುಮಾರ ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಸುಖದಿಂದಂ ಕಾಲಂ ಸಲೆ ಮತ್ತೊಂದು ದಿವಸಂ ಯಶೋಭದ್ರೆ[7]ಯ ಭಾಪ್ರತರರಪ್ಪ[7] ದಯಾಭದ್ರರೆಂಬ ರಿಸಿಯರ್ ಮುನ್ನಮವರ ಪಕ್ಕದೆ ಸೂರದತ್ತಂ ಧರ್ಮಂಗೇಳ್ದು ವೈರಾಗ್ಯಮಾಗಿ ಪುತ್ರಮುಖಂಗಂಡು ತಪಂಬಟ್ಟೊನಾತನ ಮಗನುಂ ರಿಸಿಯರಂ ಕಂಡಾ[8]ಗಳೆ[8] ತಪಂಬಡುಗುಮೆಂಬುದಂ ಮುನ್ನೆ ನೈಮಿತ್ತಿಕರಾದೇಶಂಗೆಯ್ದಿರ್ದರ್ ಮತ್ತಂ ದಯಾಭದ್ರರೆಂಬ ರಿಸಿಯರ್ ಗ್ರಾಮ ನಗರ ಖೇಡ ಖರ್ವಡ ಮಡಂಬ ಪತ್ತನ ದ್ರೋಣಾಮುಖಂಗಳಂ ವಿಹಾರಿಸುತ್ತಂ ಬರ್ಪ ದಿವ್ಯಜ್ಞಾನಿಗಳ್ ಸುಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿಗೆ ನಾಲ್ಕುತಿಂಗ[9]ಳುಮೈ[9]ದುದಿವಸ ಮಾಯುಷ್ಯಪ್ರಮಾಣ[10]ಮನಱಿದುಪಕಾರಾರ್ಥಮು[10]ಜ್ಜೇನಿಗೆ ವಂದು ಸುಕುಮಾರ ಸ್ವಾಮಿಯ ಮಾಡದ [11]ಪೆಱ[11]ಗಣ ನಂದನ ವನದೊಳಗಣ ಜಿನಾಲಯದೊಳಾಷಾಢ ಮಾಸದ ಚತುರ್ದಶಿಯ ದಿವಸ[12]ದಂದು ಪಱಿವೊೞ್ತು[12] ಬಂದು ಜೋಗುಗೊಂಡಿರ್ದರನ್ನೆಗಂ ವನಪಾಲಕರ್ ಪೋಗಿ ಯಶೋಭದ್ರೆಗೆ ರಿಸಿಯರ ಬರವಂ ಪೇೞ್ದೊಡಾಕೆಯುಂ ಬಂದು ದೇವರುಮಂ ರಿಸಿಯರುಮಂ ಬಂದಿಸಿ ಭಟ್ಟಾರಾ ನೀಮಿಲ್ಲಿಗೇಕೆ ಬಂದಿ[12]ರಿಲ್ಲಿಂದಂ ಪೊಱವೊೞಲೊಳ್ ಪೆಱವುಳ ಬಸದಿಯಿಲ್ಲಾ[13] ಎಂದೊಡೆ ಭಟ್ಟಾರರೆಂದರಬ್ಬಾ ನಿಡುವಯಣಂ ಬಂದು ಸೇದೆಗೆಟ್ಟೆಂತಾನುಮಿಲ್ಲಿಗೆಯ್ದಾ[14]ಸತ್ತು [14]ಜೋಗಿಸ

1. ದದೊಳಿರ್ದಾಗಳ್ (ಘಚಥ). 2. ಶದರೋ (ಘಚಥಜ). 3. ಸಿಕ್ಕ (ಜ). 4. ಸರ್ಷಪ (ಘಚಥಜ). 5. ನಿಮ್ಮಡಿ (ಘಚಥಜ). 6. ನುಙ್ಙ (ಥಜ). 7. ತನ್ನ ಭರ್ತಾರಂ (ಘಚಥಜ). 8. ಕ್ಷಣಮೆ (ಚಜ). 9. ಳಮೇಗೈ (ಘಚಥಜ). 10. ಮಂದರಿದು (ಘಚಥಜ). 11. ಕೆಳ (ಖ). 12. ದಲು ಪರೆವೊತ್ತು (ಖ), ದಂದು ಪರಿಪುತ್ತು (ಕ). ದೊಳು ಪರವೊತ್ತು (ಗ). ದೊಳ್ ಪರಿವೊಳ್ತು (ಘಥ), ದೊಳ್ ಪಗೆವೊಳ್ತು (ಚ), ದೊಳು ಪಱಿವೊಳ್ತು (ಜ). 13. ವೊೞಲೊಳಗೆ ಬಸದಿಗಳಿಲ್ಲಾ (ಘಚಜ). ಪೊೞಲೊಳಿನ್ ಪೆಱವು ಬಸದಿಗಳಿಲ್ಲಾ (ಥ). 14. ಸರುಗೆಟ್ಟು (ಕ).

ಪೊಟ್ಟೞೊಳೆಯ್ದೆ ಬಂದು ಜೋಗುಗೊಂಡಿರ್ದ[1]ಮಿತ್ತಲುಂ ಪೋಗಲಾಗದೆನೆ ಅಂತಪ್ಪೊಡೆ ಭಟಾರಾ ನಿಮ್ಮನೊಂದಂ ಬೇಡಿದಪ್ಪೆಂ[1] ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳುಮೇನುಮ ನೋದದೆ ಮೋನಂಗೊಂಡು ಬಸದಿಯಂಗಣದೊಳ್ ಪಡಪಾಡದೊಳಳಣದಂಗಿರ್ದು ಜೋಗು ನೆಱೆದಂದು ಬಿಜಯಂಗೆಯ್ಯಿಮೆಂದೊಡಂತೆಗೆಯ್ವೆಮೆಂದು ಭಟಾರರಿರ್ದರ್

ಮತ್ತಿತ್ತಲ್ ಸುಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿಯುಂ ಸರ್ವತೋಭದ್ರಮೆಂಬುತ್ತುಂಗ ವಿಚಿತ್ರಮಾಗಿರ್ದ ಪ್ರಾಸಾದದ ಮೇ[2]ಗೇಱಿ[2]ನೆಯ ನೆಲೆಯೊಳ್ ಕಾರ್ತಿಕ ಮಾಸದ ಪುಣ್ಣಮಿಯಂದು ಸುಖದಿಂದೆ [3]ಲುಂದಿರ್ದ[3]ನನ್ನೆಗಮಿತ್ತ ದಯಾಭದ್ರ ಭಟಾರರ್ಗೆ ಜೋಗು ನೆಱೆದು ಯಶೋಭದ್ರೆಯ ಬೇಡಿದ ಮೋನದ ಪ್ರಮಾಣಾವಸಾನ ದೊಳ್ ಬೈಗಿರುಳಿನ ಪಂಚಮಹಾಶಬ್ದದ ಪೊಟ್ಟಜೊಳ್ ತ್ರಿಲೋಕ ಪ್ರಜ್ಞಪ್ತಿ ಯೆಂಬುದು ಮೃದು ಮಧುರ ಗಂಭೀರ ಸ್ವರದಿಂ ಭಟಾರರ್ ಪರಿವಿಡಿಗೆಯ್ದಾಗಳ್ ಅಧೋಲೋಕ ತಿರ್ಯಗ್ಲೋಕಂಗಳಿರ್ದ ಸ್ವರೂಪಮಂ ಪ್ರಮಾಣಮುಮನೋದಿ ಊರ್ಧ್ವಲೋಕ ವ್ಯಾವರ್ಣನೆಯಂ ಪೇೞ್ವಾಗ[4]ಳಚ್ಯುತ[4]ಕಲ್ಪದ ಪದ್ಮಗುಲ್ಮ ವಿಮಾನಮಂ ವ್ಯಾವರ್ಣಿಸುವುದಂ ಸುಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ ಕೇಳ್ದು ಜಾತಿಸ್ಮರನಾಗಿಯಾ ನಿಲ್ಲಿ[5] ಪುಟ್ಟಿ[ರ್ದ್ದೆ][5]ನೆಂಬುದನಱಿದು ಅಹೋಸುರಲೋಕಸುಖಮೆಂಬಮೃತಸಮುದ್ರದ ನೀರೆಲ್ಲಮಂ ಕುಡಿದು ತಣಿಯದನೀ ಮನುಷ್ಯ ಭವದ ಸುಖಮೆಂಬ ಪುಲ್ಲನಿಯೊಳ್ ಸಿಲ್ಕಿ ಶಿವಸುಖಮನೆಯ್ದಿಸುವ ಸಚ್ಚಾರಿತ್ರದಿಂ ಒ[6]ಟ್ಟಿ[6]ದೆನೆಂದು ತನ್ನಂ ತಾಂ ನಿಂದಿಸುತ್ತಂ ಮಂಚದಿಂದಿೞಿದು ಮಾಡದೊಳ[7]ಗಿರ್ದ[7] ವಸ್ತ್ರಂಗಳಂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು [8]ಪ್ರಾಸಾದದ ಪೆಱಗಣ ಗವಾಕ್ಷ ಜಾಳದೊಳ್[8] ಕಟ್ಟಿ[9]ಕೊಂಡೊಂದೊಂದಱ ತುದಿಯೊಳೊಂದೊಂದು[9] ವಸ್ತ್ರಮಂ ತಗುಳ್ಚಿ ಪಿಡಿದಿೞಿದು ಜಿನಾಲಯಮನೆಯ್ದಿ ದೇವರ್ಗೆ ನಮಸ್ಕಾರಂಗೆಯ್ದು ದಯಾಭದ್ರಭಟಾರರ್ಗೆಱಗಿ ಪೊಡವಟ್ಟು [10]ದೀಕ್ಷೆಯಂ ಪ್ರಸಾದಂಗೆಯ್ದೆನ್ನಂ[10] ಸಂಸಾರಾರ್ಣವದತ್ತಣಿಂದೆ[11]ತ್ತಿಮೆಂದೊಂಗೆ ಭಟಾರರ್ ಮೂಱುದಿವಸಂ ನಿನಗಾಯುಷ್ಯಮೆಂದೊಡೀಗಳೀ ನಿಸ್ಸಾರಮಪ್ಪ ದೇಹದಿಂ ಸಾರಮಪ್ಪ ತಪಮಂ ಕೈಕೊಂಡು ಪಲಕಾಲಂ ನೆ[12]ಱಲ್ ಪೆತ್ತೆ[12]ನಿಲ್ಲ ನಿಸ್ಸಾರಮಪ್ಪ ಭೋಗ ದೊಳ್ ಸಿ[13]ಲ್ಕಿ[13] ಅಮೇಧ್ಯದೊಳ್ ಕ್ರೀಡಿಸುವ ಬಾಳಕಂಬೊಲ್ ಕಾಲಮಂ ಬಱಿದೆ [14]ಕಳೆದೆ[14]ನೆಂದು ತನ್ನನಾದಮಾನುಂ ನಿಂದಿಸಿ ತತ್ಪಾದಮೂಲದೊಳ್ ತಪಂಬಟ್ಟು ಪಂಚಮಹಾವ್ರತಂಗಳನೇಱಿಸಿಕೊಂಡು ಪಡಿಕಮಣಂಗೇಳ್ದು ತದ ನಂತ[15]ರಂ[15] [16]ನಿಶ್ಚಯ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಮಂ ಕೈಕೊಂಡಿಂಬೞಿಕ್ಕೆ[16] ಮಹಾಕಾಳಮೆಂಬ ಶ್ಮಶಾನಕ್ಕೆ ಪೋಗಿ ಯಾವಜ್ಜೀವಮಾಹಾರ[17]ಕ್ಕೆ[17] ನಿವೃತ್ತಿಗೆಯ್ದು ಪ್ರಾಯೋಪಗಮನ

1. ವಿನ್ನೆತ್ತ ಪೋಪೆಯುಬ್ಬಾಯೆನೆಯಂತಪ್ಪಡೆ ಭಟಾರಾ ನಿಮ್ಮನೊಂದದನೊಂಬದಿಸಿವೆಂ. (ಘಚಛಜ). 2. ಗಳೇಳ (ಕಗ), ಗಣನೇಳ (ಜ). 3. ಉಂದಿಳ್ದ (ಕಖಗ). ಪಟ್ಟಿರ್ದ (ಘಚಛಜ). ಪಟ್ಟಿರ್ದೊ (ಜ). 4. ಆರಣ (ಕಖಗ). 5. ಪುಟ್ಟಿಳ್ದೆ (ಕಖಗ), ಪುಟ್ಟಿದೆ (ಘಚಛಜ). 6. ಳ್ದ (ಕಖಗ). 7. ಗೊಟ್ಟಿರ್ದ (ಘಚಛಜ). 8. ಪೆಱಗಣೆಗವಾಕ್ಷದೊಳ್ (ಘಛಚಜ). 9. ಯೊರೊಂದಱ ತುದಿಯೊಳೋರೆಂದು (ಘಚಛಜ). 10. ದೀಕ್ಷಾಪ್ರಸಾದದಿಂ (ಘಚಛಜ). 11. ನ್ನನ (ಘಚಛಜ). 12. ಳ್ಪೆ (ಕಗ). 13. ಕ್ಕಿ (ಕಗಘ ಚಛಜ). 14. ಕಳಿಪದೆ (ಕಗಜ). 15. ರಮೆ (ಘಚಛಜ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 17. ಶರೀರ (ಘಚಛಜ).

ಪಿಧಾನದಿಂ ಪ್ರಚ್ಛನ್ನಮಪ್ಪೆಡೆಯೊಳ್ ಮೃತಕಸೆಜ್ಜೆಯೊಳಿರ್ದು ಸಂನ್ಯಸಂಗೆಯ್ದು ಧರ್ಮಧ್ಯಾನ [1]ಶುಕ್ಲಧ್ಯಾನಂ[1]ಗಳಂ [2]ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಿ[2]ರ್ಪನ್ನೆಗಂ

ಇತ್ತ ವಾಯುಭೂತಿಯಪ್ಪ ಭವದಂದಿನತ್ತಿಗೆಯಪ್ಪ ಸೋಮದತ್ತೆಯೆಂಬೊಳ್ ನಿದಾನಂಗೆಯ್ದು ತನ್ನ ನಾಲ್ವರ್ ಮಕ್ಕಳುಂ ತಾನುಂ ಸಂಸಾರಸಮುದ್ರದೊಳ್ ನೀಡುಂ ತಿಱ್ಱನೆ ತಿರಿದು ಬಂದು ಪೆಣ್ಣರಿಯಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿ ತನ್ನ ನಾಲ್ಕುಮಱಿಗಳ್ವೆರಸಾ ಹಾರಮನಱಸಿ ತೊೞಲುತ್ತಂ [3]ಬರ್ಪು[3]ದನ್ನೆಗಂ ಸುಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ[4]ಯುಂ[4] ಮಹಾ ಕಾಳಕ್ಕೆ ಪೋಪ[5]ನೆಲ್ಲಾ ಕಾಲಮುಂ[6] ಮಣಿಕುಟ್ಟಿಮಭೂಮಿ[7]ಯೊಳ್ ಪಾಸಿದ ನೇತ್ರ[8]ಪಟಿಯ ಮೇಗೆ ನಡೆ[9]ದ[9] ಮೃದು ಲಲಿತಮಪ್ಪ ಚರಣದ್ವಯದೊಳ್ ಮುನ್ನೆಂದುಂ ನೆಲಸಂ [10]ಕಿ[10]ಟ್ಟಿಯಱಿಯದೊಂ ಕಠಿಣಭೂಮಿಯೊಳ್ ನಡೆದೊಡೆ ಕಿಱು[11]ಗಲ್ಗಳುಂ[11]ಪೆಟ್ಟೆಗಳು[12]ಮಗುೞ್ದು[12] ಪುಗುಳೊಡೆದು [13]ಪೊಱಮಟ್ಟು[13] ಕರಗದ ದಾರೆವೊಲೆಡೆವಱಿಯದೆ [14]ಮಹಾಕಾಳ ಶ್ಮಶಾನಂಬರೆಗಮೊಕ್ಕ ನೆತ್ತರ ದಾರೆಯ ಗಂದ ದಿಂ[15]ದಂ ನರಿಗಳ್[15] ಬಂದು ಕಂ[16]ಡು[16]ರಾಗಿಸಿ ಮಱಿಗಳ್ವೆರಸಡಿಯಿಂದಂ ತೊಟ್ಟೆರಡುಂ ಕಾಲ್ಗಳಂ ಮೊೞಕಾಲ್ವರೆಗಮೊಂದು ದಿವಸಂ ತಿಂದತ್ತೆರಡನೆಯ ದಿವಸಂ ಮೊೞಕಾಲಿಂ ತೊಟ್ಟು ಕಟಿವರೆಗಂ ತಿಂದತ್ತು ಮೂಱನೆಯ ದಿವಸಂ ಬಸಿಱಂ ಪೋೞ್ದು ಕರುಳಂ ತೋಡಿ ತಿನೆ ಪೃಥಕ್ತ್ವವಿತರ್ಕ ವೀಚಾರಮೆಂಬ ಪ್ರಥಮ ಶುಕ್ಲಧ್ಯಾನದೊಳ್ ಕೂಡಿ ಯುಪಶಾಂತ [17]ಗುಣಸ್ಥಾನದೊಳಿರ್ದು ರತ್ನತ್ರಯಮಂ ಸಾದಿಸಿ [18]ಸಯಸತ್ತಮ ದೇವನಾಗಿ[18]ಪುಟ್ಟಿದೊಂ

ಮತ್ತಿತ್ತ ತಾಯುಂ ಪೆಂಡಿರು* ಪರಿವಾರ[19]ಮುಮೆಲ್ಲಾ ದೆಸೆಗಳೊಳಂ ಪರಿ ವರಿದು ಪೋಗಿ[19] ಸುಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿಯನೆರೞ್ದಿವಸಮಿರುಳುಂ ಪಗಲುಮಱಸಿಯುಂ ಕಾಣದೆ ಮೂಱನೆಯ ದಿವಸದಂದು ಬೈಗಿನ ಪೊೞ್ತಱೊಳ್ ದೇವರ್ಕಳ್ ಬಂದು ಸುಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿಯಂ ಅಹೊ ಸೂರಾ ಅಹೊ ಮಹಾಪುರುಷ ಅಹೊ ಧೈರ್ಯವಂತ ಅಹೊ ಸಂಸಾರಭೀರು[20] ನಿನ್ನಂತುಪಸರ್ಗಮನಾರಪ್ಪೊಡಂ ಸೈರಿಸಿ ರತ್ನತ್ರಯಮಂ ಸಾಧಿಸಿ ದೊರಿಲ್ಲೆಂದು ದೇವತೆಗಳ್ ಪೊಗೞ್ವ ಕಳಕಳಧ್ವನಿಯುಮಂ ದೇವದುಂದುಭಿಯ ರವ ಮುಮಂ ಯಶೋಭದ್ರೆ[21] ನೋಡಿ ದೇವಸಂಘಾತಮಂ ಕಂಡು ಮಗನ ಸಾವನಱಿದು ಬಯ್ಗಿರುಳಾದಾಗಳ್ ಮೂವತ್ತಿರ್ವರ್ ಸೊಸೆವಿರ್ಕಳ್ಗಂ ಪೇೞ್ದಿಟ್ಟ[22] ಸುಕುಮಾರ ಸ್ವಾಮಿ ನಿಮಗೆಲ್ಲರ್ಗೆ ಮುಳಿದು ಪೋಗಿಯಡಂಗಿ[23]ದೊರ್ನನಾ[23]ನಱಿಪೆಂ ನೀವೆಲ್ಲಂ

1. (ಫಚಭಜ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 2. ಸಾದಿಸುತ್ತಿಮಿ (ಜ). 3. ಬರ್ಪ (ಕಖಗಫ). 4. ಯುಂ (ಕಖಗ). 5. + ನ (ಕಖಗ). 6. + ಮುನ್ನ (ಕಖಗ). 7. + ಕೆ (ಕಗ). 8. + ದ (ಫಚಭಜ). 9. ವಾತಂ (ಫಚಭಜ). 10. ಮೆ (ಕಖಗ). 11. ವರಲ್ಗಳುಂ (ಫಚಭ). 12. ಮಳ್ದು (ಖ). ಮೊತ್ತೆ (ಫಚಭಜ). 13. (ಫಚಭಜ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 14. + ಪೊಱಪೊಣ್ಮೆ (ಫಚಭಜ). 15. (ಜ) ದಲ್ಲಿಲ್ಲ. 16. ಡಾದವಾನುಂ (ಫಚಭಜ). 17. + ಕಷಾಯಂ (ಫಚಭಜ). 18. (ಫಚಭಜ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 19. ಮುಂನೆರೆದು ಎಲ್ಲಾ ಯೆಡೆಗೆ ಪೋಗಿ (ಫಚಭಜ). * ಇಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ (ಜ) ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಲ್ಲ. 20. + ಅಹೊ ಎಕ್ಕಲ ವೀರಾ (ಫಚಭ). 21. + ಕೇಳ್ದೆಚ್ಚೆತ್ತು ನೋಡಿ (ಫಚಭ). 22. + ರಳ್ (ಫಚಭ). 23. ದರ್ಪನಾ (ಕ).

ನೆಱೆಯೆ ತೊಟ್ಟುಟ್ಟು ಪಸದನಂಗೊಂಡು ಚೆಲ್ವೆಯರಾಗಿ ಬನ್ನಿಂ [1]ಪ್ರೋ[1]ಪಂ ತಿಳಿಪಿ ಕೊಂಡು ಬ[2]ರ್ಪಂ ನಿಮ್ಮ[2] ಸ್ವಾಮಿಯನೆಂದೊಡವರ್ಗಳನಿಬರುಂ ರಾಗಿಸಿ ಕೈಗೆಯ್ದುತ್ತೆ ಯೊಡನೆ ಪರಿವಾರಸಹಿತಂ ಮಹಾಕಾಳಕ್ಕೆ ಪ್ರೋಗಿ ನೋಟ್ಟ[3]ರನ್ನೆಗಂ*ನಮೇರು ಮಂದಾರಸಂತಾನಕ ಪಾರಿಜಾತ್ರಮೆಂಬ ದೇವರ್ಕಳ್ ಸುರಿದ ಪುಷ್ಪವೃಷ್ಟಿಯಿಂದಂ ಮುಚ್ಚೆಪಟ್ಟನಾಗಿ ಕಂಪಿಂಗೆಱಗಿದ ತುಂಬಿಯ ಸಮೂಹಮಂ ಮೇಗೆ ಸುೞಿವುದಂ ಕಂಡಿಲ್ಲಿರ್ದ್ದನೆಂದು ಯಶೋಭದ್ರೆ ತೋಱಿದೊಡೆ ಪೋಗಿ ತೆಱೆದು ನೋಟ್ಟರನ್ನೆಗಂ* ಮೃತಕಮಂ ಕಂಡನಿಬರುಂ ಮೂರ್ಛೆವೋಗಿ ನೀಡೞಿಂದೆಟ್ಟುತ್ತೆರ್ದ್ದ ತಮ್ಮ ಬಸಿಱುಮಂ ತಲೆಯುಮಂ [4]ಬ[4]ಡಿದು ಕೊಂಡು ಸುಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿಯ ರೂಪಮಂ ತೇಜಮುಮಂ ಯೌವನಮುಂ ಲಾವಣ್ಯಮಂ ಸೌಭಾಗ್ಯಮಂ ಯಶಮಂ ಪೆಂಪಂ ನುಡಿಯ ಬಲ್ಮೆಯುಂ ಶುಚಿತ್ವಮಂ ಶೌಚಮಂ ಶ್ರೀಯುಂ ಸಂಪತ್ತುಂ ಸೊಬಗಂ ಒಲ್ಮೆಯುಂ ಧೈರ್ಯಮುಂ ಎಂದಿವು ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯವಾತನೊಳ್ ನೆಲಸಿರ್ದ ಗುಣಂಗಳಂ ನೆನೆ ನೆನೆದನಿಬರುಂ[5] ಪ್ರಲಾಪಂಗೆಯ್ಯುತ್ತುಂ ಸೈರಿಸಲಾಱದೆ ನಿರಂತರಂ ಮೂರ್ಛೆವೋಗು ತ್ತುಂ ನೀಡುಂ ಬೇಗಂ ದುಃಖಂಗೆಯ್ದು ಬಿಟ್ಟು ನೀರಿೞಿದೆಣ್ಬರ್ ಬಸಿ[6]ಱ ಪೆಂ[6]ಡಿರುೞಿಯೆ ಇರ್ಪ್ಪತ್ತುನಾಲ್ವರ್ ಪೆಂಡಿರುಂ ಮತ್ತಂ ಪೆಱರ್ ನಂಟರ್ಕಳುಂ ಪರಿವಾರಮುಂ ಯಶೋಭದ್ರೆಯೊಡನೆ ದಯಾಭದ್ರರ್ ಗುರುಗಳಾಗೆ ಕಮಳಶ್ರೀ ಕಂತಿಯರ್ ಕಂತಿ ಯರಾಗೆ ತಪಂಬಟ್ಟುಗ್ರೋಗ್ರ ತಪಂಗೆಯ್ದನಿಬರುಂ ಸೌಧರ್ಮ [7]ಕಲ್ಪಂ[7] ಮೊದಲಾ ಗೊಡೆಯ ಕಲ್ಪಂಗಳೊಳ್ ಪುಟ್ಟಿದರ್.

ಮತ್ತಿಂತಪ್ಪುದಂ ಚಿಂತಿಸಲು ಸೈರಿಸಲುಮಾಗದ ತಿರಿಕೋಪಸರ್ಗಮನವಂತಿ ಸುಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ ಮೂಱುದಿವಸಮಿರುಳುಂ ಪಗಲುಂ ಸೈರಿಸಿ ರತ್ನತ್ರಯಮನೆಂತು ಸಾದಿಸಿದನಂತೆ ಸಂನ್ಯಸನಂಗೆಯ್ದಿ[8]ದರ್[8]ರಾಧಕರಪ್ಪ ಮಹಾಪುರುಷರುಮವಂತಿ ಸುಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿಯ ಪರಮಸುಖಿಯಪ್ಪುಪಸರ್ಗಮಂ ವಿಜಯ ವಿಧಾನಮಂ ಮನದೊಳನವರತಂ ಚಿಂತಿಸು[9]ತ್ತಾಪ್ತಾಗಮಪದಾರ್ಥದಿಗಳೊಳತೀವ ಸ್ಥಿರರಾಗಿ ಪರಮ ಸಹಜ ನಿಜರತ್ನತ್ರಯದೊಳ್ ಕೂಡಿ ಅಭೇದವಾಗೆಯ್ದೆಕೂಡಿ ಶರೀರಂ ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ಸಮಸ್ತ ಬಾಹ್ಯಾಭ್ಯಂತರ ಪರಿಗ್ರಹಂಗಳಂ ನೆಱೆ ತೊಱೆದು ಅಪೂರ್ವಾಪವರ್ಗ ಸುಖಂಗಳನೆಯ್ದುಗೆ[9]

ಮತ್ತುಜ್ಜೇನಿಯ ತೆಂಕಣದೆಸೆಯೊಳವಂತಿ ಸುಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿಯ ಕಾಲಂ ಗೆಯ್ದೆಡೆ ಈಗಳುಂ ಪುಣ್ಯಮುಂ ಪವಿತ್ರಮುಮಾದುದು ಮತ್ತಂ[10] ಮಹಾಪುರುಷನ ಶರೀರಮಂ ಚತುರ್ನಿಕಾಯಾಮರತತಿಗಳ್ ಭಕ್ತಿಯಿಂದಗರು ಕಾಳಾಗರು ಗೋಶೀರ್ಷ ಚಂದನಂ ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ಅನೇಕ ಸುಗಂಧ ದ್ರವ್ಯಂಗಳಿಂದಂ

---

1. ಬಾಪ್ರೋ (ಖ), ಕೋ (ಗ). 2. ರ್ಪ ಮಿಂತು (ಕಗ). 3. +ರ (ಕಗ). *–* (ಘಚಝ) ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 4. ಪಿ (ಖ). 5. +ಎ (ಘಚಝ). 6. ರ್ಪೆಂ (ಘಚಝ). 7. ಂ (ಘಚಝ). 8. ಛ್ದಾ (ಕಖಗ) 9. ತ್ತುಂ ಪಂಚನಮಸ್ಕಾರಮನುಚ್ಚರಿಸುತ್ತುಂ ದೇವರಂ ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತುಂ ಮುಡಿಪಿ ರತ್ನತ್ರಯಮುಮಂ ಸಾಧಿಸಿಯಭ್ಯುದಯ ಸುಖಂಗಳನೆಯ್ದಿ ಕರ್ಮಕ್ಷಯಮಂ ಗೆಯ್ದು ಮೋಕ್ಷಮಂ ಸಾಧಿಸುಗೆ (ಘಚಝ). 10. ಗಂಧೋದಕಂ ಬಿಳ್ದುದೞಿಂದಂ (ಘಚಝ).

ಪೂಜಿಸಿದ ವಸ್ತುಗಳ್ ಕಾಲಾಂತರದಿಂ ಕರಗಿ ಬಿಟ್ಟುದಾ ಸ್ಥಾನಕ್ಕಂ[1] ಗಂಧವತಿಯೆಂಬ ತೊಱೆಯಾದುದು ದೇವರ್ಕಳ್ ಪೊಗೞ್ದು ಕಳಕಳಧ್ವನಿಯಿಂ ಪೆಂಡಿರ್ಕಳ ಪ್ರಳಾಪಂಗೆಯ್ದುದ್ದು ಕಳಕಳಧ್ವನಿಯಿಂದಂ ಕಳಕಳಾಯ[1]ತಮೆಂದು[1] ಸಿದ್ಧಾಯ[2]ತನ[2] ಮಾದುದು

1. ಮೆಂಬುದು (ಘಚಛ). 2. (ಕಖ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ.

(೨) ಸುಕೌಶಳ ಸ್ವಾಮಿಯ ಕಥೆ

ಸುಕೌಶಳ ಸ್ವಾಮಿಯ ಕಥೆಯಂ ಪೇೞ್ವೆಂ :

ಗಾಹೆ ॥ ಮೊಗ್ಗಳ ಗಿರಿ[1]ಮ್ಹಿ[1]ಯ ಸುಕೌಸಳೋವಿ ಸಿದ್ದತ್ಥ ದಯಿದಗೋ ಭಗವಂ ।
ವಗ್ಘೀಯೆ ಖಯಿದಂ ಪದಿದೋ ಪಡಿವಣ್ಣೋ ಉತ್ತಮಂ ಅಟ್ಠಂ ॥

[ಮೊಗ್ಗಳ ಗಿರಿಮ್ಹಿಯ—[2]ಮೊಗ್ಗಳಮೆಂಬ[2] ಪರ್ವತದೊಳ್. ಸುಕೌಸಳೋವಿ—ಸುಕೌಸಳಸ್ವಾಮಿಯುಂ. ಸಿದ್ದತ್ಥ ದಯಿದಗೋ—ಸಿದ್ಧಾರ್ಥನೆಂಬ ಪರದನ[3]ಕಾದಲಿಸೆ[3] ಪಡುವ ಮಗಂ. ಭಗವಂ—ಪೆರ್ಮೆಯನೊಡೆಯೊಂ. ವಗ್ಘೀಯೆ ಖಯಿದಂ ಪದಿದೋ—ಮುನ್ನಿನ ಭವದ ತಾಯಪ್ಪ ಪೆಣ್ಬುಲಿಯಿಂದಂ ತಿನೆ [4]ಬ[ರ್ದಿ]ದೊಳ್[4]ನಾಗಿಯುಂ, ಪಡಿವಣ್ಣೋ—ಪ್ರೊರ್ದಿದೊಂ. ಉತ್ತಮಂ ಅಟ್ಠಂ—ಮಿಕ್ಕ ದರ್ಶನ ಜ್ಞಾನ ಚಾರಿತ್ರಾರಾಧನೆಯಂ]

ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ :

ಈ ಜಂಬೂದ್ವೀಪದ ದಕ್ಷಿಣ ಭರತಕ್ಷೇತ್ರದೊ[5]ಳಂಗಮೆಂ[5]ಬುದು ನಾಡಲ್ಲಿ ಚಂಪಾನಗರಮೆಂಬುದು ಪೊೞಲದನಾಳ್ವೊಂ ಗಂಧಭಾಜನನೆಂಬರಸನಿಂದ್ರನೊಳೋರಂತಪ್ಪ ಭೋಗೈಶ್ವರ್ಯವಿಭವಮನೊಡೆಯೊಂ [6]ನ್ಯಾ[6]ಯದಿಂದಂ ಪ್ರಜೆಗಳಂ[7] ಪ್ರತಿಪಾಳಿಸುವೊ[7] [8]ನಧಿಗಮ[8] ಸಮ್ಯಕ್ ದೃಷ್ಟಿಯುಪ್ಪನೇೞು ಗುಣಂಗಳಿಂದಂ ಕೂಡಿ[9]ದೊ[9]ನಾಯೇೞುಂಗುಣಂಗಳೆಂಬುವಾವುವೆಂದೊಡೆ

ಗಾಹೆ ॥ ಸಮ್ಮದ್ದಸ್ಸಣಸುದ್ಧೋ ಕವ್ಮೋ ಸುಸೀಲಗುಣಣಿಳಯೊ ।
[10]ಉಜುಗತ್ತೋ ಗುರುಭತ್ತೋ ಪವಯಣ ಕುಸಳೋ ಮದಿಪ್ಪಗಬ್ಭೋಯ ॥

ಎಂದೇೞುಂ ಗುಣಂಗಳಿಂದಂ ಕೂಡಿದೊನಂತಪ್ಪರಸಂ ಶರತ್ಕಾಲದ ಮುಗಿಲೊಳೋರಂತಪ್ಪುದನಾದಮಾನುಂ ವಿಚಿತ್ರಮಪ್ಪುದಂ ಸಹಸ್ರಕೂಟಮೆಂಬ ಜಿನಾಲಯಮಂ ಮಾಡಿಸಿ ಅದರ್ಕ್ಕನವರತಂ ಮಹಾಪೂಜೆಯುಮಂ ಮ[11]ಹಿಮ[11]ಯುಮಭಿಷೇಕಂಗಮಾಡಿಸಿ...

[12]ಳುಮಂ[12] ಸಲಿಸುತಿರ್ಪೊಂ ಮತ್ತಾ ಪೊೞಲೊಳೊರ್ವಂ ಸಾಗರದತ್ತನೆಂಬೊಂ ಸೆಟ್ಟಿಯಾತನ ಭಾರ್ಯೆ ಸುಭದ್ರೆಯೆಂಬೊಳಾಯಿರ್ವರ್ಗಂ ಮಗಳ್ [13]ಸ್ವ[13]ರೂಪೆಯೆಂಬೊಳ್ ಮತ್ತಾಪೊೞಲೊಳ್ ಪೆಱನೊರ್ವಂ ಸೆಟ್ಟಿ ನಾಗದತ್ತನೆಂಬೊನಾತಂಗೆ [13]ಸ್ವ[13]ರೂಪೆಯಂ ಕೊಟ್ಟೊಡಾಯಿರ್ವರ್ಗಂ ಸುಕೇ[14]ಶಿನಿಯೆಂ[14]ಬ ಮಗಳಾದಳಾಕೆ

---

1. ಮಿ (ಖ). 2. ಮುದ್ಗರಗಿರಿಯೆಂಬ ಪರ್ವತದೊಳ್ (ಗಘಚಛ). 3. ಕಾಲದಲಿಸೆ (ಸ–ಛ). 4. ಬಳ್ದಿ (ಖಗ). ಪಡುತಿರ್ದೊನಾಗಿಯುಂ (ಘಚಛ), ಬಳ್ದಿದ (ಕ). 5. ಳ್ ಗಂಗೆಯೆಂ (ಕಖಗ). 6. ನ (ಕ). 7. (ಕ)ದಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. 8. ನಿದಿಗಮಾಗಮ (ಕ)...ಮಾ (ಖ). 9. ದ (ಕ). 10. ಪಜುಗೆಂತೋ (ಖಗ), ಪಜುಗುಲತೋ (ಘ). ಉಜುಗುಲತೋ (ಚಛ). 11. ಯ್ಮ್ರ (ಕ). 12. ಳ್ಳಂ (ಕಖಗ). 13. ಸ್ವ (ಕಗ). 14. ಶಿಯೆಂ (ಕ).

[1]ಬ[1]ಳೆದತ್ಯಂತ ರೂಪಲಾವಣ್ಯ ಸೌಭಾಗ್ಯ ಕಾಂತಿ ಹಾವಭಾವವಿಲಾಸವಿಭ್ರಮಂಗಳ ನೊಡೆಯೊಳ್ ಪಲವುಂ ತೆಱದ ಶುಭಲಕ್ಷಣಂಗಳಿಂದಂ ಕೂಡಿದ ಮೆಯ್ಯನೊಡೆಯೊಳ್ ನವಯೌವನೆ ದೇವಗಣಿಕೆಯುನೆ ಪೋಲ್ವಳೊಂದು ದಿವಸಂ ಅಷ್ಟಮಿ[2]ಯುಂ ನೋಂತು[2] ದೇವರನರ್ಚಿಸಲೆಂದು ಸಹಸ್ರಕೂಟ ಚೈತ್ಯಾಲಯಕ್ಕರ್ಚನೆಯುಂ ಕೊಂಡು ಪೋದಳನ್ನೆಗಮರಸನು[3]ಮಾಗಳೆ ದೇವರಂ ಬಂದಿಸಲ್ ಬಂದೊಡರಸಂಗೆ ನಾಣ್ಚಿ ಬಸದಿಯೊಳಗಣ ಕಂಬದ ಮಱೆ[3]ಯೊಳ್ ಕೇರಂ ಸಾರ್ದು ಪೊನ್ನ ಬೆಳಗುವ ಗಳಂತಿಗೆಯುನಾದಮಾಸು ವೊಪ್ಪುತ್ತಿರ್ದುದಂ ಪಿಡಿದು ನಿಂದಿರ್ದೊಳನರಸಂ[3] ಕಂಡಿಲ್ಲಿಯ ಚಿತ್ರದ ಲೆಪ್ಪದ [4]ಕಾಷ್ಠಕರ್ಮದ[4] ರೂಪುಗಳೊಳೆಲ್ಲ[5]ವಿಾ[5] ಸ್ತ್ರೀಯ ಜೀವ[6]ವಿದ್ಧ[6]ಮಿಂತುಟತಿಶಯ [7]ಮೆಂದರಸನಾಕೆಯ ರೂಪಿಂಗಚ್ಚರಿವಟ್ಟು[7] ಪೊಗೞೆ[3] ಕೆಲದೊಳಿರ್ದ ಕಳ್ಚಿದ್ದೇವದತ್ತನೀಕೆ ಕನ್ನೆ[8]ಯಿರ್ದೊ[8]ಳೆಂದು ಪೇೞ್ದೊಡಾರ ಮಗಳೆಂದು ಬೆಸಗೊಂಡೊಡೀ ಪೊೞಲ್ಗೆ ಪ್ರಧಾನಂ ನಾಗದತ್ತ ಸೆಟ್ಟಿಯ ಮಗಳೆಂದು ಪೇೞ್ದೊಡರಸಂ ಕೇಳ್ದು ಕೆಮ್ಮಗಿರ್ದು ದೇವರ್ಗೆ ನಮಸ್ಕಾರಂಗೆಯ್ದು[9] ಋಷಿಯರಂ ಬಂದಿಸಿ ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಪೋದನ್

ಇತ್ತ ಸುಕೇಶಿನಿಯುಂ ದೇವರನರ್ಚಿಸಿ ಬಂದಿಸಿ ಗುರುಪರಿವಿಡಿಯಿಂದಂ ರಿಸಿಯರಂ ಬಂದಿಸಿ ವ್ರತಂಗಳನೇಱಿಸಿಕೊಂಡು ಸಿದ್ಧಸೇಸೆಯುಂ ತಾಯ್ಗಂ ತಂದೆಗಂ ಪೋಗಿ ಕೊಟ್ಟೊಡವರ್ಗಳುಂ[10] ತಲೆಯೊಳಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಯೌವನಂ ನೆಱೆದ ಕೂಸಿನ ರೂಪಂ ನೋ[11]ಡುತ್ತಿರ್ದಾ[11]ರ್ಗೆ ಕುಡುವಮೆಂದು ತಮ್ಮೊಳ್ ನುಡಿಯುತ್ತಿರ್ಪಿನಮರಸಂ ಕನ್ನೆಯ ರೂಪಂ ಕಂಡಾಟಿಸಿ ಕೂಸಿನ ತಾಯುಪ್ಪ ಸುರೂಪೆಗೆ ಬೞಿಯನಟ್ಟಿ ಬರಿಸಿ ಕೂಸನಾರ್ಗೆ ಕೊಟ್ಟಪಿರೆಂದು ಬೆಸಗೊಂಡೊಡೆನ್ನ ತಮ್ಮಂ ವರಾಂಗನೆಂಬೊನಾತನ ಮಗಂ ಜಿತರಂಗನೆಂಬೊನೆನ್ನ ಸೋದರಳಿಯನಾತಂಗೆ ಕೊಟ್ಟಪೆನೆಂ[12]ದು ಪೇೞ್ದೊ[12]ಡರಸಂ ಮಧುಸೇನಂ ಮಧುಸೂದನರೆಂಬಿರ್ವರ್ ಪ್ರಧಾನಪೆರ್ಗಡೆಗಳಂ ನಾಗದತ್ತಸೆಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿಗೆ ಕೂಸಂ ಬೇ[13]ಡಿಯ[13]ಟ್ಟಿಯುತ್ತಮವಳನಾಗಿಯುವರ ಬೞಿಯನೆ ತಾನುಂ ನಾಗದತ್ತನ ಮನೆಗೆ ಪೋಗಿ ಕೂಸಂ ಬೇಡಿ ಪೆತ್ತಂ ನಾಗದತ್ತನುಮಷ್ಟಾಹ್ನಿಕ ಮಹಾಮಹಿಮೆಯುನೆಂಟು ದಿವಸಂ ಮಾಡಿ ಪ್ರಶಸ್ತ [14]ದಿನ[14] ವಾರ ನಕ್ಷತ್ರ ಮುಹೂರ್ತ ಪೋರಾಲಗ್ನದೊಳ್ ಕೂಸಿನನುಕೂಲದೊಳ್ ಪಾಣಿಗ್ರಹಣ ಪುರಸ್ಸರಂ ಸುಕೇಶಿನಿಯುಂ ಗಂಧಭಾಜನನೆಂಬರಸಂಗೆ ಕೊಟ್ಟನಿಂತು ಮಹಾವಿಭೂತಿಯಿಂದಂ ಮದುವೆ ನಿಂದು ಗಂಧಭಾಜನ ನೃಪತಿಯುಂ ಸುಕೇಶಿನಿಯೊಳಿಷ್ಟವಿಷಯಕಾಮ ಭೋಗಂಗಳಂ ಪಲಕಾಲಮನುಭವಿಸುತ್ತಿರೆ

ಮತ್ತೊಂದು ದಿವಸಂ [15]ಕೌಶ[15]ಲಾಧಿಪತಿಯುಪ್ಪ ತಿಬಳನೆಂಬರಸಂಗಂ ಕಳಿಂಗಾಧಿ

---

1. ಬೆ (ಕ). 2. ಯ ನೋಂಪಿಗೆ (ಕ). 3. (ಕಖಗ)ಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಭಾಗ ಇಲ್ಲ. 4. ಕಲ್ಲುಮರದಲ್ಮಾಡಿದ (ಕಗ). 5. +ಮಿಲ್ಲ (ಕ). 6. ರೂಪಿದು (ಕಖಗ). 7. ಮಪ್ಪ ರೂಪೆಲ್ಲಿಯುಮಿಲ್ಲೆಂದರಸಂ (ಖ). 8. ಪುಳ್ಳೊ (ಕ). 9. + ಪೊಡೆವಟ್ಟು (ಖ). 10. + ತಮಗಿತ್ತ ಸೇಸೆಯುಮಂ (ಘಚಛ). 11. ಡಿತ್ತಿರ್ದೊಂತಾನಾ (ಕಖಗ). 12. ದೊ (ಕ). 13. ಡಲ (ಕ). 14. ದಿವಸ (ಖ). 15. ಕಂಸ (ಕ).

ಪತಿಯಪ್ಪ ಕಳಿಂಗನೆಂಬರಸಂ ತನ್ನೊಳ್ ವಿಗ್ರಹಮಾಡೊಡೆ ಗಂಧಭಾಜನ ನೃಪತಿ ತನ್ನ ಮತಿ[1]ಶ್ರುತ[1]ನೆಂಬ ಮಂತ್ರಿಯನಟ್ಟಿ ಇರ್ವರ್ಗ್ಗಂ ಸಂಧಿಮಾಡಿದೊಡೆ ಕಳಿಂಗನೆಂಬರಸಂ ಮಧುಸೂದನನೆಂಬ ಪೆರ್ಗ್ಗಡೆಯ ಕೆಯ್ಯೊಳ್ ಮದಾಂಧ [2]ಗಂಧ ಹಸ್ತಿಯಂ[2] ಗಂಧಭಾಜನನೃಪತಿಗೆ ಪಾಗುಡಮಟ್ಟಿದೊಡದಂ ಸೊರ್ಕ್ಕಿನಿಂದಂ ಮಸಗಿದುದು ಗಂಧಹಸ್ತಿಯಂ ಸುಕೇಶಿನಿ ಕಂಡು ಜಾತಿಸ್ಮರೆಯಾಗಿ ಮೂರ್ಛೆ ವೋಗಿರ್ದ್ದೊಳಂ ದಾದಿ ಮೊದಲಾಗಿ ಕೆಲದೊಳಿರ್ದ್ದೊರೆಲ್ಲಂ ಚಂದನದ [3]ನೀರ್ಗಳಂ[3] ತಳಿದು ಬೀಸೆ ನೀಡಱಿಂದೆಚ್ಚತ್ತಳನ್ನೆಗಮರಸನುತ್ತವಳನಾಗಿ ಪರಿತಂದಿದೇನೀಕೆಗೇ ಕಿಂತಾಯ್ತೆಂದು ಬೆಸಗೊಳೆ ದಾದಿಯೆಂದಳ್ ಸೊ[4]ರ್ಕ್ಕಾನೆ[4]ಯಂ ಕಂಡು ಮೂರ್ಛೆ ವೋದಳೆಂದು ಪೇೞ್ದೊಡಾ ಮಾತನರಸಂ ಕೇಳ್ದು [5]ಮಱಸೂೞನಾನೆಯಂ[5] ಕಂಡಂಜ ದಂ[6]ತಿರೆ[6] ಸುಕೇಶಿನಿಯ ಮಾಡದ ಕೇರ್ಗ್ಗಳೆಲ್ಲಾಯೆಡೆಗಳೊಳಂ ವ್ಯಾಳಂಗಳಪ್ಪಾನೆ ಗಳಂ ತನ್ನ ಚಿತ್ತಾರಿಗರಿಂದಂ ಬರೆಯಿಸಿದಂ ಮತ್ತೆ ಸುಕೇಶಿನಿಯುಂ ತನ್ನ ಮುನ್ನಿನ ಜನ್ಮದೊಳ್ ನೆಗೞ್ದುದೆಲ್ಲಮಂ ಪಟದೊಳ್ ತಾನೆ ಬರೆದಾರುಮಱಿಯದಂತಿರೇಕಾಂತ ದೊಳ್ ನೋಡುತ್ತಿರ್ಕ್ಕುಮಿಂತು ಕಾಲಂ ಸಲೆ

ಮತ್ತೊಂದು ದಿವಸಂ ಮುನ್ನಿನ ಗಂಧಹಸ್ತಿಯೊಡನೆ [7]ದಾರಿ[7]ಯೊಳ್ ಮೂವ ತ್ತೆರಡು ಗಜಕ್ರೀಡೆಗಳಿಂದಂ ನೀಡುಂ ಬೇಗಂ ಕ್ರೀಡಿಸಿಯಾನೆಯಂ ಸೇದೆಗೆಡಿಸಿ ತನ್ನ ಒಸಕ್ಕೆ ಮಾಡಿಯೇಱಿಯಂಕುಸಮಂ ಪೊಳೆಯಿಸುತ್ತಮರಸಿಯಲ್ಲಿಗೆ [8]ವಂ[8]ದು ನಿಂದಿಂತಕ್ಕುಮೆ [9]ಮ[9]ಚ್ಚಿದಾ ಎಂದು ತನ್ನ ಸಾಹಸಮಂ ಪೇೞ್ದು ಮೇಱೆಯ ಸುಕೇ ಶಿನಿಯೆಂ[10]ದೊ[10]ಳಿದೇ[11]ನೆಂಬಾನೆ[11] ತಗರೊಳೋರಂತಪ್ಪುದು ಚಂದನಮಲಯಮೆಂಬ ಪಿರಿಯ ಪರ್ವತದೊಳ್ ಇಂದ್ರನೀಲ ಮಾಣಿಕದೊಳೋರಂತಪ್ಪ ಬಣ್ಣಮನೊಡೆಯದು ಮಲಯಸುಂದರನೆಂಬಾನೆಯುಂಟು ಹಸ್ತಿಯೂಥಕ್ಕೆಱೆಯನಪ್ಪುದು ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲಮುಂ ಮದದಿಂದಂ ಪೆರ್ಚುತ್ತಿರ್ದುದು ಕೆಂದಾವರೆಯ ವಣ್ಣದೊಳೋರಂತಪ್ಪ ಬಣ್ಣಮ ನೊಡೆಯ ಪದ್ಮಾವತಿಯೆಂಬ ಪಿಡಿ[12]ಯೊಡನೆ[12] ಕ್ರೀಡಿಸುತ್ತಿರ್ಪ್ಪಾನೆಯಂ ನಿನ್ನ ವಸಕ್ಕೆ ಮಾಡಿ ಪಿಡಿದೇಱಿಕೊಂಡು ವಂದೊಡೆ ನಿನ್ನ ಗಜ[13]ಪ್ರಿಯತೆಯುಮೇಱಿ ಯಾಡಲ್[13] ಒಲ್ಮೆಯುಂ ಕಲಿತನಮುಂ ಸಾಹಸಮುಂ ಗಂಡಗುಣಮುಮನಱಿಯ ಲಕ್ಕುಮಾ ಯಾನೆಯಂ ತಂದೆಂದು ಗಂಡರ್ ನಿನ್ನನ್ನರೀ ಭುವನದೊಳಾರುಮಿಲ್ಲೆಂದೊ ಸೆದು ಮೆಚ್ಚಿ ಪೊಗೞ್ವೆನೆಂದೊಡರಸ[14]ನಿಂ[14]ತೆಂದಂ ನೀನಪ್ಪೊಡಿಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿದೆ ಆ ಯಾನೆ ಯನೆಲ್ಲಿ ಕಂ[15]ಡೆಯೆಂ[15]ತಱಿಪೆಯೆಂದು ಬೆಸಗೊಳೆ ಸುಕೇಶಿನಿಯಿಂತೆಂದಳ್

---

1. ವರ (ಘಚಛ). 2. ಸಿಂಧುರಮುಂ (ಘಚಜ). 3. ಹಿಮಸಲಿಲಂಗಳಂ (ಘಚಛ). ರ್ಕ್ಕಿದಾ (ಕ). 5. ಮಧುಸೂದನನಾನೆಯುಂ (ಘಚಛ). 6. ತೆ (ಘಚ). 7. ಚಾಲಿ (ಕ), ಚಾಳಿ (ಖ), ಚಾಲಿ (ಗ), ಚಾವಿ (ಚ) 8. ಬಂ (ಕ) 9. ಮೆ (ಖ). 10. ಬ (ಕ). 11. ದೇತಱಾನೆ (ಚ). 12. ಯನೆ (ಕ). 13 ಬಂಧನೋಪಾಯಕುಶಳಿಕೆಯುಮಱಿವಿನೊಂದು (ಘಚಛ). ಪ್ರೀತಿಯುತಿರ್ಕೆಯುಮೇಱಿಯಾಡಲ್ (ಕಗ). 14. ಗಿ (ಖ). 15. ಡಱಿಯೆಯಂ (ಕ).

ಆಂ ಮುನ್ನಿನ ಜನ್ಮದೊಳ್ ಮನೋವೇಗೆಯೆಂಬ ವಿದ್ಯಾಧರಿ ಎನ್ನಂದಿನ ಭರ್ತಾರಂ ಮಣಿ[1]ಜೂ[1]ಳನೆಂಬೊಂ ವಿದ್ಯಾಧರನಾತನೊಡನೆ ಭೌಮವಿಹಾರಾರ್ಥಂ ತೊೞಲ್ವಲ್ಲಿ ಚಂದನಮಲಯಮೆಂಬ ಪರ್ವತದೊಳ್ ಕರಿಣೀವೃಂದಂ ಬೆರಸಾಡುವ ಕರಿ[2]ಪತಿ[2]ಯನೈರಾವಣ ಸನ್ನಿಭಮಂ ಕಂಡೆನೆಂದುರ್ಕ್ಕಿವದಿಂದಂ ಪೇೞ್ದೊಡಾ ಮಾತನರಸಂ ಕೇಳ್ದು ಪೂರ್ವಜನ್ಮಾಂತರದೊಳ್ ಕಟ್ಟಿಪಟ್ಟ ಮುಳಿಸನೊಡೆಯೊಂ ತನ್ನುಳ್ಳ ಸಮಸ್ತ ಬಲಂಬೆರಸು ಪೋಗಿ ಮಲಯಪರ್ವತಮೆಲ್ಲಮಂ ಬಳಸಿ ಸುತ್ತಿಮುತ್ತಿದಾಗಳಿಂದ್ರನೀಲಮಾಣಿಕದ ತೇಜದೊಳೋರಂತಪ್ಪ ಮೆಯ್ಯನೊಡೆಯ ಗಜಪತಿಯುಂ ಮುಗಿಲ ಧ್ವನಿಯುವೊಲ್ಗಂಭೀರಮಪ್ಪ ಗರ್ಜ್ಜನೆಯನೊಡೆಯುದಂ ಬಂದು ಪಡೆಯೆಲ್ಲಮಂ ಹತವಿಹತಕೋಳಾಹಳಮೆೞ್ದು ಕೊ[3]ಲ್ವ[3]ದನಾದಮಾನುಂ ಕಲಿಯುಪ್ಪುದನರಸಂ ಕಂಡು ಪಿಡಿಯಲಾಱದಾನೆಯುಂ ಕೊಂದೆರಡುಂ ನಿಡಿಯ ತೋರಮಪ್ಪ [4]ಕೊಂಬುಗ[ಳುಮಂ] [4]ಕುಂಭಸ್ಥಳದ ಮುತ್ತುಗ[4][ಳುಮಂ][4] ಕೊಂಡೊಸಗೆಯಿಂದಂ ಬೇಗಂ ಚಂಪಾಪುರಕ್ಕೆ ವಂದರಮನೆಯಂ ಪೊಕ್ಕರಸಿಯುಂ ಕಂಡು ನಿನ್ನ ನಚ್ಚುವ ಮಲಯಸುಂದರನ ಕೊಂಬುಗ[5][ಳುಮಂ][5] ಮುತ್ತುಗ[6][ಳುಮಂ][6] ಕೊಳ್ಳೆಂದವಂ ಸುಕೇಶಿನಿಯ ಮುಂದೆ ತಂದಿಟ್ಟೊಡೆ ಸುಕೇಶಿನಿಯುಂ ಹಾ ಮಲಯಸುಂದರಾ ಹಾ ಎನ್ನ ನಲ್ಲನೆ ಹಾ ಎನ್ನ ಮಲಯಸುಂದರನಪ್ಪ ಸ್ವಾಮಿಯೆಂದು ಪ್ರಳಾಪಂಗೆಯ್ದು ಎರಡು ಕೊಂಬುಗಳುಮಂ ತಟ್ಕೈಸಿಯಾದಮಾನುಂ ಬಿಗಿದಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಸತ್ತಳ್ ಸುಕೇಶಿನಿ ಸತ್ತುದಕ್ಕರಸಂ ಮೊದಲಾಗಿ ಪರಿವಾರಮೆಲ್ಲಂ ಬೆಱಗಾಗಿ ವಿಸ್ಮಯಂಬಟ್ಟು ದುಃಖಂಗೆಯ್ದರ್

ಕೆಲವು ದಿವಸದಿಂ ಯಶೋಧರರೆಂಬ ಕೇವಲಜ್ಞಾನಿಗಳ್ ವಿಹಾರಿಸುತ್ತಮಾ ಚಂಪಾನಗರಕ್ಕೆ ವಂದು ಪ್ರಮದೋದ್ಯಾನವನದೊಳಿರ್ದ್ದರೆಂಬ ಮಾತನರಸಂ ರಿಸಿನಿವೇದಕನಿಂದಱಿದು ಸಪರಿವಾರಂ ಬೆರಸು ಬಂದರ್ಚಿಸಿ ಯಥೋಚಿತಸ್ಥಾನದೊಳಿರ್ದಂ ಮತ್ತಂ ನಾಗದತ್ತ ಸೆಟ್ಟಿಯುಂ ಸುರೂಪೆಯುಂ ವರಾಂಗನುಂ ಪ್ರಿಯಂಗುವುಂ ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ಶ್ರಾವಕ ಜನಂಗಳ್ ಬಂದರ್ಚಿಸಿ ನಮಸ್ಕಾರಂಗೆಯ್ದರ್ [7]ತಮ್ಮಡಿ[7]ಗಳೊಳಿರ್ದು ಧರ್ಮಮಂ ಕೇಳ್ದು ತದನಂತರಮೆ ವೈರಾಗ್ಯಮಾಗಿ ಸುಕೇಶಿನಿಯ ದುಃಖಮಂ ಸೈರಿಸಲಾಱದೆ ಸುಕೇಶಿನಿಯ ತಂದೆಯಪ್ಪ ನಾಗದತ್ತ ಸೆಟ್ಟಿಯುಂ ತಾಯ್ ಸುರೂಪೆಯುಂ ಮಾವನಪ್ಪ ವರಾಂಗನುಂ ವರಾಂಗನ ಭಾರ್ಯೆಯಪ್ಪ ಪ್ರಿಯಂಗುವುಮಂತು ನಾಲ್ವರುಮೆಟ್ಟಭಿಮುಖರಾಗಿ ದೀಕ್ಷಾಪ್ರಸಾದಂಗೆಯ್ಯಿಂ ಭಟಾರಾ ಎಂದು ಬೇಡಿ ತಪಂಬಟ್ಟರ್ ಮತ್ತಂ ಸುಕೇಶಿನಿಯಾ ಮಲಯಸುಂದರನೆಂಬಾನೆಯ ಕೊಂಬುಗಳನಪ್ಪಿ ಸತ್ತಳೆಂಬ ಮಾತಂ ವರಾಂಗನುಂ ಕೇಳ್ದು ಜನ್ಮಾನುಬಂಧಿಯಪ್ಪ ಸ್ನೇಹಂ ಕಾರಣಮಾಗಿ ದುಃಖಮಂ ಸೈರಿಸಲಾಱದೆ ತಪಂಬಟ್ಟು ನಿದಾನಸಹಿತಂ ತಪಂಗೆಯ್ದುನಿತ್ತ ಗಂಧಭಾಜನ ನೃಪತಿ ಯಶೋಧರ ಕೇವಲಿಗಳ

1. ಮಾ (ಭ). 2. ಯಪಿರಿ (ಘಚಛ). 3. ಳ್ವ (ಖ). 4. ಕೋಡುಗಳ್ಮಂ (ಘಚಛ), ಕೊಂಬುಗಳ್ಮಂ (ಕಖಗ), ಳ್ಮಂ (ಸ). 6. ಳ್ಮಂ (ಸ). 7. ತಂಮುಂದಿರಂ (ಕ), ತಂತಮ್ಮೆಡೆಯೊ (ಘಚಛ).

ನಿಂತೆಂದು ಬೆಸಗೊಂಡಂ ಭಟಾರಾ ಸುಕೇಶಿನಿ ಮಲಯಸುಂದರನೆಂಬಾನೆಯು ಕೊಂಬುಗಳನಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಸತ್ತುದರ್ಕ್ಕೆ ಕಾರಣಮೇನೆಂದು ಬೆಸಗೊಂಡೊಡೆ ಕೇವಲಜ್ಞಾನಿಗಳಿಂತೆಂದು ಪೇೞ್ದರ್

ದಕ್ಷಿಣಾಪಥದೊಳ್ [1]ದ್ರವಿಳ ವಿಷಯದೊಳ್[1] ದಕ್ಷಿಣ ಮಧುರೆಯೆಂಬುದು ಪೊೞಲದನಾಳ್ವೊಂ [2]ಸುಂದರ[2]ಪಾಂಡ್ಯನೆಂಬೊನರಸನಾತನರಸಿಯಮೃತಮಹಾದೇವಿಯೆಂಬೊಳಂತವರ್ಗ್ಗಳಿಷ್ಟ ವಿಷಯ ಕಾಮಭೋಗಂಗಳನನುಭವಿಸುತ್ತಿರೆ ಮತ್ತಮಾ ಪೊೞಲೊಳಾರ್ಯನಂದಿಯೆಂಬೊಂ ಸೆಟ್ಟಿಯಾತನ ಪರದಿ[3]ಯುವಿಧಿ[3]ಯೆಂಬೊಳಾ[4]ಇರ್ವ್ವರ್ಗ್ಗಂ ಸುಕೀರ್ತಿಯೆಂಬೊಳ್ ಮಗಳಾದಳ್ ಮತ್ತೊರ್ವನಾ ಪೊೞಲೊಳ್ ಸುದರ್ಶನನೆಂಬೊಂ ಪರದನಾತನ ಪರದಿ ವೀರಶ್ರೀಯೆಂಬೊಳಾಯಿರ್ವರ್ಗ್ಗಂ ಮಗಂ ಪ್ರಿಯದರ್ಶನನೆಂಬೊನಾತಂಗಾ ಸುಕೀರ್ತಿಯಂ ಕೊಟ್ಟರ್ ಸುಕೀರ್ತಿಯು ಕೆಳದಿ ಮಾಲೆಗಾರ್ತಿ ಪ್ರಿಯಸೇನೆಯೆಂಬೊ[4]ಳಂತವರ್ಗ್ಗಳಿಷ್ಟ ವಿಷಯ ಕಾಮಭೋಗಂಗಳನನುಭವಿಸುತ್ತಿರೆ ಮತ್ತೊಂದು ದಿವಸಂ ಸುಕೀರ್ತಿ ತನ್ನ ಭರ್ತಾರನನಿಂತೆಂದಳಡವಿಯೊಳಂ ಪರ್ವತಂಗಳೊಳಂ ಪುಳಿನಸ್ಥಳಂಗಳೊಳಮೆನಗೆ ಕ್ರೀಡಿಸಲಱ್ತಿಯಾದುದೆನೆ ನಿನ್ನಱ್ತಿಯಂ ನೆಱಪಲಕ್ಕುಮೆಂದು ಪ್ರಿಯದರ್ಶನನುಂ ಸುಕೀರ್ತಿಯುಂ ಪ್ರಿಯಸೇನೆಯುಮಂತು ಮೂವರುಂ ಪರಿವಾರಸಹಿತಮಡವಿಗೆ ಪೋಗಿಯಲ್ಲಿ [5]ಕಾನನ ವನ ಸರಿತ್ಸರೋವರ[5] ಪ್ರದೇಶಂಗಳೊಳ್ ಪರಿಜನಂಬೆರಸು ತದೀಪ್ಸಿತ ಪ್ರದೇಶಂಗಳೊಳ್ ವಿಹಾರಿಸಿ [6]ರಮ್ಯಮಪ್ಪ ಗಿರಿನದಿಯು ಪುಷ್ಪಪಲ್ಲವಲತಾ[6]ಕೀರ್ಣಮಪ್ಪ ಪುಳಿನಸ್ಥಳಂಗಳೊಳ್ ಕ್ರೀಡಿಸುತ್ತಿರ್ಪ್ಪನ್ನೆಗಂ ಹಸ್ತಿಯೂಥಂ ಬರ್ಪ್ಪುದಂ ಕಂಡಾಗಳೊಂದು ಮದಾಂಧಗಂಧಸಿಂಧುರಂ ಕರಿಣೀವೃಂದಂಗಳಿಂ ಪರಿವೇಷ್ಟಿತನಾಗಿ ಕರಿಣೀಗಣಂಗಳಾ[7]ಕಾಶಪುಷ್ಪಂಗಳಿಂ[7] ಚಾಮರಮಿಕ್ಕೆ ಮೃದು ಪಲ್ಲವಂಗಳಂ ಕಬಳಂಗೊಳುತ್ತುಂ ಲೀಲೆಯಿಂ ಬಂದು ಸ್ವಚ್ಛ [8]ವಿಚ್ಛಳಾಕಾರ[8]ಮಪ್ಪ ಮಡುವಂ ಪೊಕ್ಕು ಮನೋಹಾರಿಗಳಪ್ಪ ಕರಿಣೀಗಣದೊಡನೆ ಕ್ರೀಡಿಸುವುದಂ ಮೂವರುಂ ಕಂಡು ಹಸ್ತಿಭೋಗಂಗಳೊಳಪ್ಪ ಕಾಂಕ್ಷೆಯಿಂದಂ ನಿದಾನಂಗೆಯ್ದು ತಿರ್ಯಗಾಯುಷ್ಯಮಂ ಕಟ್ಟಿದರಿಂತು ಕಾಲಂ ಸಲೆ ಮತ್ತೊಂದು ದಿವಸಂ ಬಱಸಿಡಿಲ್ ಪೊಡೆದು ಪ್ರಿಯಸೇನೆ ಸತ್ತಳ್ ಪ್ರಿಯದರ್ಶನನೊಂದು ದಿವಸಂ ತನ್ನ ಭಾರ್ಯೆವೆರಸು ಕದಳೀವನದೊಳ್ [9]ಮಱಲುಂದಿದಲ್ಲಿಗೆ[9] ಕಾಳಂಗನಾಗಂ ಬಂದೊಡವಱ ಮೇಗೆ ಕಾಲಂ ನೀಡಿದೊಡೆ ಕಚ್ಚಿರ್ತ್ತಾತನುಮಾಗಳೆ ಪರವಶನಾಗಿ ಪ್ರಾಣಪರಿತ್ಯಾಗಂಗೆಯ್ದನಂ ಕಂಡು ಸುಕೀರ್ತಿಯುಂ ಕಾದಲನ ವಿಯೋಗಂ ಕಾರಣಮಾಗೆ ಪ್ರಾಣವಲ್ಲಭನ ಸುರಿಗೆಯಂ ಕೊಂಡು ತನ್ನ ತಾನಿಱಿದು[10] ಸತ್ತಳ್

---

1. (ಕಖಗ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ 2. ಗಂದರ (ಗ). ಗಾಂದಾರ (ಘಚ). ಗಂದಾರ (ಛ). 3. ಯುವಧಿ (ಕ). ತಿ ವೀರಶ್ರೀ (ಛ). 4. (ಕ)ದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. 5. (ಕ)ದಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. 6. (ಕ)ದಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. 7. ಳ್ ಪೊಸಕುಸುಮಂಗಳಿಂ (ಘಚಛ) 8. ವಿಚ್ಛಾಳಾಕ (ಖ), ಲಿಚ್ಛಾಳಾಕ (ಕಗ). 9. ಪಟ್ಟಿರ್ದ್ದಲ್ಲಿಗೆ (ಘಚಛ). 10. +ಕೊಂಡು (ಕ)

ಅಂತಾ ಮೂವರುಂ ಸತ್ತು ತೆಂಕಣ ಪಡುವಣ ಸಮುದ್ರದ ತಡಿಯೊಳ್ ಚಂದನಮಲಯಮೆಂಬಾದಮಾನುಂ ರಮ್ಯರಪ್ಪ ಪರ್ವತದೊಳ್ ಪ್ರಿಯದರ್ಶನ ನಿಂದ್ರನೀಲ ಮಾಣಿಕದೊಳೋರಂತಪ್ಪ ಮೆಯ್ಯನೊಡೆಯದಾಗಿ ಸುಭದ್ರಜಾತಿಯಪ್ಪಾನೆಗೆ ಮಲಯಸುಂದರನೆಂಬಾನೆಯಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿದೊಂ ಸುಕೀರ್ತಿಯುಂ ಧವಳವರ್ಣಮಪ್ಪ ಮಲಯಾವತಿಯೆಂಬ ಪಿಡಿಯಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿದಳ್ ಪ್ರಿಯಸೇನೆಯುಂ ಕೆಂದಾವರೆಯ ವಣ್ಣದೊಳೋರಂತಪ್ಪ ಮೆಯ್ಯನೊಡೆಯ ಪದ್ಮಾವತಿಯೆಂಬ ಪಿಡಿಯಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿದಳಾಯೆರಡುಂ ಪಿಡಿಗಳುಂ ಸುಭದ್ರಜಾತಿಯಪ್ಪಾನೆಗೆ ಪುಟ್ಟಿದವನ್ನಾ ಮೂಱಿರ್ಕೆ[1]ಮಾರಣ್ಯ[1]ನಿವಾಸಿಗಳಪ್ಪ ಜನಂಗಳುಂ ತಾಪಸಾದಿಗಳುಮವಂ ಕಂಡೊಗ್ಗಿನೆಲ್ಲಮೊಸೆದು ಮೆಚ್ಚಿ ತದ್ದೇಹಾನುಸಾರಿಗಳಪ್ಪ ಪೆಸರನಿಟ್ಟುದಱಿಂದಾ ನಾಡೊಳ್ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಗೆ ಸಂದುವಂತವರ್ಕೆ ಕಾಲಂ ಸಲೆ ಮತ್ತಮಲ್ಲಿ ಯೂಥಾಧಿಪತಿ ಭದ್ರಜಾತಿಯಪ್ಪ ಸುಂದರನೆಂಬಾನೆ ಚಾರಣರಿಸಿಯರ್ಕಳ ಪಾದಯುಗಳಂಗಳಂ ವಿದ್ಯಾಧರನರ್ಚಿಸಿ ಪೊಡೆವಟ್ಟು ಪೋಪುದಂ ಕಂಡು ತಾನುಂ ನಿಚ್ಚಮಾ ಸ್ಥಿತಿಯೊಳ್ ತಾಮರೆಯ ಪೂಗಳಂ ತಂದರ್ಚಿಸಿ ಪೂಜಿಸಿ ಪೊಡೆವಟ್ಟು ಪೋಕುಮಿಂತು ಪುಣ್ಯಮಂ ನೆರಪುತ್ತುಂ ಕಾಲಂ ಸಲೆ ಮತ್ತೊಂದು ದಿವಸಂ ಪ್ರಭಂಕರಿಯೆಂಬ ಸರೋವರದೊಳ್ [2]ಮಲಯಸುಂದರಂ ಪೂರ್ವಭವದ ಪ್ರಾಣವಲ್ಲಭೆಯರ್ಕಳಂ ಕಂಡತಿಸ್ನೇಹದಿಂದಂ ಪೊರ್ದಲಾಟಿಸುವುದಂ ಕಂಡು ಸುಂದರನೆಂಬಾನೆ ಸಾರಲೀಯದುದಱಿಂ ತದ್ವಿರಹ ಪರಿತಪ್ತ ಮನದಿಂದಂ ಸಲ್ವುದಂ ನವಯೌವನಮನೆಯ್ದಿ[2] ಆತ್ಮಬಲಮನದಱ ಬಲದೊಳ್ ವೃಕ್ಷಭಂಜನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಮಱಿಯಾನೆ[3]ಗಳಂ[3] ಪರಿಭವಮನದರ್ಕೆ ಕಂಡು ವೃದ್ಧನಪ್ಪಾ ಸುಂದರನೊಳ್ ಯುದ್ಧಂಗೆಯ್ದು ಕೊಂದಾ ಯೂಥಕ್ಕೆಲ್ಲಮಧಿಪತಿಯಾಗಿ ಮಲಯಾವತಿಯುಂ ಪದ್ಮಾವತಿಯುಮನೊಡಗೊಂಡಿಷ್ಟ ವಿಷಯಕಾಮಭೋಗಂಗಳನನುಭವಿಸುತ್ತಮಾಯೆರಡುಂ ಪಿಡಿಗಳ್ ತಮ್ಮೊಳನ್ಯೋನ್ಯ ಸ್ನೇಹದೊಳ್ ಕೂಡಿದುವು ಮಲಯಸುಂದರನ್ ಬಲದ ದೆಸೆಯೊಳ್ ಮಲಯಾವತಿಗೆ ಪೋಪ ದಾಯಮನೆಡದ ದೆಸೆಯೊಳ್ ಪದ್ಮಾವತಿಗೆ ಪೋಪ ದಾಯಮನಿತ್ತಂತು ಪ್ರಭಂಕರಿಯೆಂಬ ಸರೋವರದೊಳ್ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂ ಕ್ರೀಡಿಸಿ ಪೊಱಮಡುವಾಗಳ್ ಮಲಯಾವತಿಯ ಮಸ್ತಕದೊಳ್ ವಿಕಸಿತ ಸಹಸ್ರಪತ್ರ ಕುಸುಮಮನಿಡುವ ದಾಯಮಂ ಕೊಟ್ಟು ಸಲಿಸುತ್ತುಂ ಉೞಿದ ಪಿಡಿಗಳೆಲ್ಲಮಂ ತೊಱೆದಾಯೆರಡಱೊಳಮಾಸಕ್ತನಾಗಿ ಕಾಮ ಭೋಗಂಗಳನನುಭವಿಸುತ್ತಮಿಂತು ಸುಖದೊಳಿರ್ಪ ಕಾಲದೊಳ್

ಮತ್ತೊಂದು ದಿವಸಂ ಪ್ರಭಂಕರಿಯೆಂಬ ಕೊಳದೊಳ್ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂ ನೀಡುಂ ಕ್ರೀಡಿಸುತ್ತುಂ[4] ತಡಂಬಂದು ಮನಃಪೂರ್ವಕಮಲ್ಲದೆ ಪೊಱಮಡುವಾಗಳ್ ಪದ್ಮಾವತಿ ಬಲದ ದೆಸೆಯೊಳಾಗಿ ಮಲಯಾವತಿಯೆಡದ ದೆಸೆಯೊಳಾಗಿ ಪೊಱಮಟ್ಟು ಬರೆ ಮದಾಂಧ ಗಂಧಸಿಂಧುರಂ ಮದದಿಂ ಮೆಯ್ಮಱೆಯದೆ ಬಲದ ದೆಸೆಯೊಳಿರ್ದ

1. ಮೂಱನ್ನ (ಕ). 2. (ಕಖಗ)ಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. 3. ಯಪ್ಪಂದಿನ (ಘಚಛ). 4. + ಮಾಡುತಂ ಮುಳುಗುತ್ತುಂ (ಘಚಛ).

ಪದ್ಮಾವತಿಯುಂ ಮಲಯಮಾವತಿಗೆತ್ತು ಪದ್ಮಾವತಿಯ ಮಸ್ತಕದೊಳ್ ವಿಕಸಿತ ಸಹಸ್ರಪತ್ರ ಕುಸುಮಮನಿಟ್ಟೊಡೆ ಮಲಯಮಾವತಿ ನೋಡಿ ತನ್ನಂ ಪರಿಭವಿಸಿದನೆಂದು ಪದ್ಮಾವತಿಯೊಳಪ್ಪ ಪುರುಡುಂ ಕಾರಣಮಾಗಿ ಮುಳಿಸಿನಿಂದಂ ಜಂದಮಲಯ ಪರ್ವತದ ತುತ್ತತುದಿಯಿಂ ಬೇಗಂ ಪರಿದಡರ್ದಂತಲ್ಲಿಂದಂ ತನ್ನನಿಕ್ಕಿ ಮಲಯಮಾವತಿ ಶತಖಂಡವಾಗಿ ಬಿೞ್ದು ಸತ್ತತ್ತದಱ ಸತ್ತುದಂ ಮಲಯಸುಂದರಂ ಕಂಡು ಮಲಯಮಾವತಿಯ ವಿಯೋಗದೊಳಾದಮಾನುಂ ದುಃಖಂಗೈದು ಪದ್ಮಾವತಿಯನೊಡಗೊಂಡು ಪೋಯ್ತು ಮತ್ತಂ ಮಲಯಮಾವತಿಯೆಂಬ ಪಿಡಿ ಸತ್ತು ಸುಕೇಶಿನಿಯೆಂಬೊಳಾದಳಾ ಪದ್ಮಾವತಿಯೆಂಬ ಪಿಡಿಯುಮಾಯುಷ್ಯಾಂತದೊಳ್ ಸತ್ತು ಸುಕೇಶಿನಿಯ ತಾಯ್ ಸುರೂಪೆಯ ಸೋದರ ತಮ್ಮಂ ವರಾಂಗನಾದೊಂ ಮತ್ತಾ ಮಲಯಸುಂದರನಿಂದಂ ಕೊ[1]ಲಿಸತ್ತ[1] ಸುಂದರನೆಂಬಾನೆ ಸುವೇಗನೆಂಬ ವಿದ್ಯಾಧರನಿಂದಂ ಪೂಜಿಸೆಪಟ್ಟ ಚಾರಣರಿಷಿಯರ ಪಾದಪದ್ಮಯುಗಳಂಗಳುಮಂ ನೋಡಿಯುಪಶಮಕ್ಕೆ ಸಂದು ತಾನುಂ ತಾವರೆಯ ಪೂಗಳಂ ತಂದು ಪ್ರತಿದಿನಮರ್ಚಿಸಿ ಪೂಜಿಸಿ ಪೊಡೆವಟ್ಟು ಪೋಕುಮಾ ಚಾರಣರಿಷಿಯರಡಿವೊಣರನರ್ಚಿಸಿದ ಪುಣ್ಯದಿಂದಂ ಸತ್ತಿಲ್ಲಿ ನೀಂ ಚಂಪಾಪುರಕ್ಕಧಿಪತಿಯುಮ್ ಗಂಧಭಾಜನನೆಂಬರಸನಾದಯ್ ಸುಕೇಶಿನಿಯುಂ ಜಾತಿಸ್ಮರೆಯಾಗಿ ತನ್ನ ಮುನ್ನಿನ ಭವದ ಭರ್ತಾರನಪ್ಪ ಮಲಯಸುಂದರನಂ ನೆನೆದು ನಿನ್ನಿಂದಂ ಕೊ[1]ಲೆಸತ್ತುದ[1]ಱ ಕೋಟ್ಕೆಳನಾದಮಾನುಂ ಬಿಗಿದಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಸತ್ತುದರ್ಕ್ಕಿದು ಕಾರಣಂ ಮತ್ತೆ ನೀಂ ಮುನ್ನೆ ಸುಂದರನೆಂಬಾನೆಯಾಗಿ ಚಾರಣರಿಷಿಯರ ಪಾದಯುಗಳಂಗಳನರ್ಚಿಸುವಂದು ನಿನ್ನಂ ಕಂಡಾಯೆರಡುಂ ಪಿಡಿಗಳ್ ನಿನ್ನೊಡವೋಗಿಯುಮರ್ಚಿಸಿ ಪುಣ್ಯಮಂ ನೆರಪಿದ ಫಲದಿಂದಂ ಸುಕೇಶಿನಿಯುಂ ವರಾಂಗನುಮಾದರೆಂದು ಯಶೋಧರ ಕೇವಲಿಗಳ್ ಸವಿಸ್ತರಂ ಪೇೞ್ದೊಡೆ ಗಂಧಭಾಜನನೆಂಬರಸಂ ಕೇಳ್ದು ಮತ್ತಂಮಿಂತೆಂದಂ ಭಟಾರಾ ಸುಕೇಶಿನಿ ಸತ್ತೀಗಳೆಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿದಳೆಂದು ಬೆಸಗೊಂಡೊಡೆ ಭಟಾರರಿಂತೆಂದು ಪೇೞ್ದರ್

ಸು[2]ರಟ[2]ಮೆಂಬುದು ನಾಡಲ್ಲಿ ಗಿರಿನಗರಮೆಂಬುದು ಪೊೞಲದನಾಳ್ವೊಂ ನಿನ್ನಾಳ್ ಮಹಾಸಾಮಂತನತಿರಥನೆಂಬೊನಾತನರಸಿ ಗೌರಿಯೆಂಬಳಾ ಇರ್ವರ್ಗ್ಗಂ ಸುಕೇಶಿನಿ ಸತ್ತು ಮನೋಹರಿಯೆಂಬೊಳ್ ಮಗಳಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿದಳ್ ಮತ್ತಾ ಅರಸನ ಮಂತ್ರಿ ವಿಜಯನೆಂಬೊನಾತನ ಭಾರ್ಯೆ ವೀರಶ್ರೀಯೆಂಬೊಳಾ ಇರ್ವರ್ಗ್ಗಂ ಮಲಯಸುಂದರಂ ಸತ್ತು ಕುಬೇರಕಾಂತನೆಂಬೊಂ ಮಗನಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿದೊಂ ವಿಭವೈಶ್ವರ್ಯಂಗಳಿಂದಂ ಕುಬೇರನೊಳೋರೆನ್ನನಪ್ಪೊಂ ಮತ್ತಾ ಪೊೞಲೊಳ್ ರಾಜಶ್ರೇಷ್ಠಿ ಧನ[3]ದನ[3]ೆಂಬೊನಾತನ ಪರದಿ ಧನಶ್ರೀಯೆಂಬೊಳಾ ಇರ್ವಗ್ಗಂ ಮಲಯಸುಂದರಂ ಸತ್ತುದಂ ಸುಕೇಶಿನಿ ಕಂಡು ಸೈರಿಸಲಾಱದೆ ಪ್ರಾಣಪರಿತ್ಯಾಗಂಗೆಯ್ದುಳಂ ನೆನೆದು ದ್ರವ್ಯತಪದೊಳ್ ಕೂಡಿ ತಪಂಗೆಯ್ದು ವರಾಂಗಂ ಸತ್ತು ಶ್ರೀಧರನೆಂಬೊಂ ಮಗನಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿದೊನಾತನ ಭಾರ್ಯೆ ಕುಬೇರಶ್ರೀಯೆಂಬೊಳಾ ಶ್ರೀದರಂ ಕುಬೇರಕಾಂತಂಗಿಷ್ಟ

1. ಲಲ್ಪಟ್ಟ (ಕಖಗ). 2. ರಾಟ್ಟ (ಘ), ರಾಷ್ಟ್ರ (ಛ). 3. ದೇವನೆಂ (ಘಚಛ).

ಮಿತ್ರನಾಗಿ ಸಲೆ ಮತ್ತೊಂದು ದಿವಸಂ ಶ್ರೀಧರಂ ಕುಬೇರಕಾಂತನೊಡನೆ [1]ಮಾಜಲುಂಡಿಯಸಾ[1]ತನ ರತ್ನಂಕಂಬಳಮಂ ಪೊದೆದು ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಬರ್ಪೊನಂ ಕಂಡು ಸವತಿಯೊಳಪ್ಪ ಶಂಕೆಯಿಂದಂ ಪ್ರಾಸಾದದ ಮೇಗಣಿಂದಂ ನೆಲಕ್ಕಿಕ್ಕಿ ಬಿಟ್ಟು ಸತ್ತೊಳಾ ಸತ್ತೊಳಂ ಶ್ರೀಧರಂ ಕಂಡಾದಮಾನುಂ ದುಃಖಂಗೈದು ಶೋಕಾಭಿಭೂತನಾಗಿರ್ದೊನಂ ಕುಬೇರಕಾಂತಂ ಬಂದು ಕಂಡು ಶ್ರೀಧರಾ ಪರಮಮಿತ್ರಾ ಇಂತೇಕೆ [2]ಬರ್ದಿ[2] ಬಂಬಳಂ ಬಾಡಿ ಪಾಡಳಿದುಬ್ಬೆಗಂಬಟ್ಟಿರ್ದೆಯೆಂದು ಬೆಸಗೊಂಡೊಡೆ ತನ್ನ ಕೆಳೆಯಂಗಿಂತೆಂದು ಶ್ರೀಧರಂ ಪೇಳ್ಗುಂ ನಿನ್ನ ರತ್ನಕಂಬಳಮಂ ಪೊದೆದು ಮನೆಗೆ ವಂದೊಡೆ ಸವತಿಯೊಳಪ್ಪ ಶಂಕೆಯಿಂದೆನ್ನ ಭಾರ್ಯೆ ಕುಬೇರಶ್ರೀ ಮಾಡದ ಮೇಗಣಿಂದಂ ತನ್ನಂ ನೆಲಕ್ಕಿಕ್ಕಿ ಬಿಟ್ಟು ಸತ್ತಳಿನ್ನುಮಾಯಿರ್ದ್ದಳೆಂದು ತೋಱಿದೊಡೆ ಕುಬೇರಕಾಂತಂ ನೋಡೆ ನೋಡೆ ಜಾತಿಸ್ಮರನಾಗಿ ಕೆಳೆಯಂಗಿಂತೆಂದು ಪೇಳ್ಗುಮೆನ್ನ ಪೆಂಡತಿ ಮಲಯಾವತಿಯುಪ್ಪ ಪಿಡಿ ಪುರುಡಿನಿಂದಂ ಚಂದನಮಲಯಮೆಂಬ ಪರ್ವ್ವತದ ಶಿಖರದಿಂದಂ ತನ್ನನಿಕ್ಕಿ ಸತ್ತಂತೆ ನಿನ್ನ ಪೆಂಡತಿಯುಂ ಸತ್ತಳೆಂದು [3]ಪೇಳ್ದುಬ್ಬೆಗಂಬಡಲ್ವೇಡೆಂದು[3] ಸಂತಯಿಸಿ ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಪೋಗಿ ಜಾತಿಸ್ಮರನಪ್ಪುದಱಿಂ ಕುಬೇರಕಾಂತಂ ತನ್ನ ಮುನ್ನಿನ ಮಲಯಸುಂದರನಪ್ಪ ಭವದ ನೆಗೞ್ತಿಗಳೆಲ್ಲಮಂ ಮಲಯಾವತಿ ಪದ್ಮಾವತಿ ಮೊದಲಾಗಿ ಕರಿಣೀವೃಂದಸಹಿತಂ ವನಹಸ್ತಿಕ್ರೀಡೆಗಳೆಲ್ಲಮನೊಂದು ಪಟದೊಳ್ ಬರೆದದಂ ನೋಡುತ್ತಂ ಪಾಡುತ್ತಂ ಹಾ ಎನ್ನ ಮಲಯಾವತಿ ಹಾ ಎನ್ನ ನಲ್ಲಳೆ ನೀನೀಗಳೆಲ್ಲಿರ್ದೆಯೆಂದೞಸುತ್ತಂ ಮರುಳ್ಗೊಂಡು ಪ್ರಳಾಪಂಗೆಯ್ಯುತ್ತಂ ಉಜ್ಜಯಂತ ಪರ್ವ್ವತಮಂ ಬಲಗೊಂಡು ಬರ್ಪೊನಂ ಚಿತ್ರಾಂಗದನೆಂಬ ವಿದ್ಯಾಧರಂ ಕಂಡು ಕರುಣಿಸಿ ಧರ್ಮವಾತ್ಸಲ್ಯದಿಂದಂ ತನ್ನ [4]ಕಾಮಮುದ್ರಿಕೆಯುಂ ಸ್ವೇ[4]ಪ್ಸಿತಕಾರ್ಯಸಿದ್ಧಿಯಂ ಮಾಡುವ ವಿದ್ಯೆಯುಂ ಕುಬೇರಕಾಂತಂಗೆ ಕೊಟ್ಟಂ ಕುಬೇರಕಾಂತನುಂ ವಿದ್ಯಾದೇವತೆಯುಂ ಬೆಸಗೊಂಡೆನ್ನ ಮುನ್ನಿನ ಭವದ ಪ್ರಾಣವಲ್ಲಭೆಯೆಲ್ಲಿರ್ದ್ದಳೆನೆ ವಿದ್ಯಾದೇವತೆಯೆಂದಳ್ ನಿನ್ನ ಪ್ರಾಣವಲ್ಲಭೆಯು ಶಿರಥನೆಂಬರಸಂಗೆ ಮಗಳ್ ಮನೋಹರಿಯಾಗಿರ್ದಳೆಂದು ವಿದ್ಯಾದೇವತೆ ಪೇೞೆ ಕೇಳ್ದಱಿದು ಪಿಶಾಚವೇಷಮಂ ಕೈಕೊಂಡರಮನೆಯಂಗಣದೊಳಿರ್ದು ಪಟಮಂ ನಿಮಿರ್ಚ್ಚಿಯುತ್ತಿ, ತೋಱಿ ಪಾಡುತ್ತಮಿಲೆ ಮಲಯಾವತಿ ಹಾ ಎನ್ನ ಕಾದ[5]ಲಳೆ[5] ನೀನೀಗಳೆಲ್ಲಿರ್ದ್ದೆಯೆಂದು ಪಾಡುವುದಂ ಕೇಳ್ದು ಪಟಮಂ ನೋಡಿ ಮನೋಹರಿ ಜಾತಿಸ್ಮರೆಯಾಗಿ ತನ್ನ ಮುನ್ನಿನ ಭವಮನಱಿದು [6]ದಾಮರಥಿ[6]ಯೆಂಬ ತನ್ನ ದಾದಿಗೊಸಗೆಯಿಂದಮಿಂತೆಂದಳೀಯಂಗಣದೊಳ್ ಪಟಮಂ ತೋಱುವಾತನೆನ್ನ ಮುನ್ನಿನ ಭವದ ಭರ್ತಾರನೆಂದು ಪೇೞ್ದು ಮತ್ತಮಿಂತೆಂದಳಬ್ಬಾ ನೀನೆನ್ನ ಪ್ರಾಣಮಂ ಕಾವುದು ಕಾರಣಮಾಗಿ ಆತನಲ್ಲಿಗೆ ಪೋಗಿ ಏಕಾಂತದೊಳಿಂತೆಂದು ಪೇೞ್ ಪದ್ಮಾವತಿಯ ತಲೆಯೊಳಟ್ಟಿಯಿಂದಂ ನೀಂ ತಾವರೆಯ ಪೂವಂ ಮುನ್ನವಿಟ್ಟು ಮಲಯಾವತಿ ಪ್ರಾಣವಲ್ಲಭೆ ಎಲ್ಲಿರ್ದ್ದೆ

1. ನಿದ್ರೆಗೈದಾ (ಘಚಝ). 2. ಬಿಳ್ದು (ಘಝ), (ಚ)ದಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. 3. (ಕಖಗ)ಗಳಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. 4. ನಾಮಮುಂ ಶ್ರೀರೈಯುಂ ಈ (ಕಖಗ), 5. ಲೊಳ್ (ಕಖ), ಲಳ್ (ಗ), ನಲ್ಲಳೆ (ಛ). 6. ವಾಮರತಿ (ಘಚಝ).

ಯೆಂದೀಗಳೇಕೆ ಮಲಯಸುಂದರಾ ನೀನಾರಯ್ದಪ್ಪೆಯೆಂದು ಪೇೞ್ದು ಮತ್ತಮಿಂತೆಂದು ಪೇೞ್ ನಿನ್ನ ಪ್ರಾಣವಲ್ಲಭೆ ನಿನ್ನನೆಯಱಿಸಿ ಬಯಸುತ್ತಿರ್ಪಳಾಕೆ ನಿನ್ನೊಳ್ ಕೂಡುವನ್ನೆಗಮಿಾ ಪಟಮಂ ತೋಱಿಯಾಕೆಯ ಪ್ರಾಣಮಂ ಕಾಪೆನೆಂದು ಪಟಮಂ ಬೇಡಿಕೊಂಡು ಬಾ ಎಂದು [1]ಕಲ್ಪಿ[1]ಸಿಯಟ್ಟಿದೊಡಾಕೆಯುಂ ಕಲ್ಪಿಸಿದ ಪಾಂಗಿನೊಳಾತನಲ್ಲಿಗೆವೋಗೇಕಾಂತದೊಳೆಲ್ಲಮಂ ನುಡಿ[2]ದು ಕುಬೇರಕಾಂತನ ಕೆಯ್ಯ ಪಟಮಂ ಬೇಡಿಕೊಂಡು ಪೋಗಿ ಮನೋಹರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಳ್ ಮನೋಹರಿಯುಮಾ ಪಟಮಂ ಕೊಂಡು ದೆವಸಕ್ಕಮಟ್ಕೆಱೊಳ್ ನೋಡುತ್ತಿರ್ಕ್ಕುಂ

ಮತ್ತಿತ್ತ ಕುಬೇರಕಾಂತಂ ತನ್ನ ಮರುಳ್ವೇಷಮಂ ತೊಱೆದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕನಾಗಿ ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ವಂದೊಡೆ ಪ್ರಸನ್ನ ರೂಪನಾಗಿರ್ದನಂ ವಿಜಯನಿಂತೆಂದು ಬೆಸಗೊಂಡಂ ಮಗನೆ ನೀನಿನಿತು ದಿವಸಮೇಕೆ ಮರುಳಾಗಿರ್ದೆ ಈಗಳೆಂತು ಮರುಳ್ತನಂ [3]ಪಿಂಗಿತೆಂದು[3] ಬೆಸಗೊಂಡೊಡೆ ಕುಬೇರಕಾಂತನಿಂತೆಂದು ಪೇೞ್ದನೀಯರಸರ ಮಗಳಪ್ಪ ಮನೋಹರಿ ಎನ್ನ ಮುನ್ನಿನ ಭವದ ಹೆಂಡತಿಯಾಕೆಯನಱಿಸಲ್ವೇಡಿ [ಇ]ನಿತು ದಿವಸಂ ಮರುಳ್ಗೊಂಡಿರ್ದೆಂ ಮತ್ತೀಗಳಾರಯ್ದಱಿಸಿ ಕಂಡೆನಪ್ಪುದಱಿಂದಂ ಮರುಳ್ತನಂ [3]ಪಿಂಗಿತೆಂದು[3] ಪೇೞ್ದೊಡೆ ತಂದೆಯೆಂದಂ ಮಗನೆ ನಿನ್ನ ಮುನ್ನಿನ ಪೆಂಡತಿಯೆಂದಱಿದೆಯಪ್ಪೊಡಮಿಾಗಳಾಕೆಯರಸನ ಮಗಳಾಗಿಪ್ಪುದಱಿಂ ನಿನಗತಿ ದುರ್ಲಭೆ ಭಾಗ್ಯಮಿಲ್ಲದುದಂ ಪೆಱಲಾಗ ನಿನಗಾಕೆಯೊಳಪ್ಪ ಬೇಂಟಮನುೞಿವುದು ಮಗನೆ ಎಂದೊಡೆ ಕುಬೇರಕಾಂತಂ ಕಾಮವಿದ್ಯೆಯಿಂದಂ ಹಸ್ತ್ಯಶ್ವರಥಪದಾತಿಬಲಸಮೂಹಮನಿನಿತಾನುಮಂ ವಿಭವೈಶ್ವರ್ಯ ಸಮನ್ವಿತಂ ತಂದೆಗೆ ತೋಱಿದೊಡೆ ತಂದೆಯುಂ ಮಗನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಮಂ ಕಂಡಾದಮಾನುಂ ಸಂತಸಂಬಟ್ಟಿರ್ದಂ ಮತ್ತೊಂದು ದಿವಸಂ ಅತಿರಥ ಮಹಾರಾಜಂ ಮಂತ್ರಿಯರ್ಕಳೊಡನೆ ಮಂತ್ರಣಮಿರ್ದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಯರ್ಕಳನಿಂತೆಂದು ಬೆಸಗೊಂಡಂ ಮನೋಹರಿಗೆ ಯೌವನಂ ನೆಱೆದುದು ಕೂಸು [4]ಕುಡಲ್ಕಾದುದಾರ್ಗೆ ಕುಡುವಮೆಂದು[4] ಮಂತ್ರಿಯರ್ಕ್ಕಳಂ ಬೆಸಗೊಂಡೊಡೆ ಉೞಿದ ಮಂತ್ರಿಯರ್ಕಳೆಲ್ಲಂ ತಂತಮ್ಮ ಬಗೆದರಸುಗಳ ಪೆಸರ್ಗ್ಗಳಂ ಪೇೞ್ದುವರ್ಗ್ಗೆ ಕುಡುವಮೆಂದೊಡೆ ಕುಬೇರಕಾಂತನ ತಂದೆಯಪ್ಪ ವಿಜಯನೆಂಬ ಮಂತ್ರಿಯುರ್ಕ್ಕವದಿಂದವರ ಪೇೞ್ದ ಮದವಕ್ಕಳಂ ನಿರಾಕರಿಸಿ ಮನೋಹರಿಯ ರೂಪಿಂಗಂ ಜವ್ವನಕ್ಕಂ [5]ಕಳಾಗುಣಂಗಳನಱಿವುದರ್ಕ್ಕಮಪೆರ್ ಯೋಗ್ಯರ್ ಮದವಕ್ಕಳಲ್ಲರ್ ಕೂಸಿಂಗೆ ಸ್ವಯಂಬರಮಂ ಪಣ್ಣುವಂ ಸ್ವಯಂಬರದೊಳ್ ತನ್ನ ಭಾಗ್ಯದೊಳ್ ಮೆಚ್ಚಿದವರಂ ಕಯ್ಕೊಳ್ಗೆಂದು ನುಡಿದೊಡರಸನುಮಾತನ ಮಾತನೊಡಂಬಟ್ಟು ಸ್ವಯಂಬರಸಾಲೆಯುಮಂ ಮಾಡಿಸಿ ಅರಸುಗಳ್ಗೆಲ್ಲಂ ಬೞಿಯನಟ್ಟಿ ಬರಿಸೆ ಸ್ವಯಂವರಸಾಲೆಯೊಳ್ ನೆರೆದಿರ್ದ

1. ಲಿ (ಘಜಝ). 2. + ದಿಂತೆಂದಳ್ ಮಲಯಸುಂದರಾ ನೀಂ ಮುನ್ನ ಪದ್ಮಾವತಿಯ ಮಸ್ತಕದಲು ತಾವರೆಯ ಪುಷ್ಪಮನಿಕ್ಕಿಯಾಗಳ್ ಮಲಯಾವತಿಯೆಂದಱಿಸಲ್ಕಕ್ಕುದೆಯೆಂದೊಡಾಂ ಮೆಯ್ಮಱೆದಿಕ್ಕಿದೆನೆಂದೊಡಾಕೆಯಿಂತೆಂದಳಿಕ್ಕಿದೊಡಮೇಂ ನಿನ್ನ ಪ್ರಾಣವಲ್ಲಭೆಯಪ್ಪ ಮಳಯಾವತಿ ನಿನ್ನೊಳು ಕೂಡುವನ್ನೆಗವಿನಾ ಪಟಮಂ ಕಂಡು ನೋಡುತ್ತಿರ್ಕ್ಕುಮೆಂ (ಘಜಝ). 3. ತಿಳಿದುದೆಂದು (ಘಜಝ). 4. (ಕಖಗಘಚ)ಗಳಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. 5. + ತೇಜಕ್ಕಂ (ಛ).

ರಂಗ [1]ವೆಂಗಿ[1] ಕಳಿಂಗ ಕಾಂಭೋಜ [2]ಕಾಶಿ ಕೌಶಲ [3]ಪಲ್ಲವ[3] ಪಾಂಚಾಳ ಮಗಧ ಮಾಳವ ವತ್ಸ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಕುಣಾಳ ಕುರುಜಾಂಗಣ ದ್ರವಿಳ ಲಾಳ ಕರ್ನ್ನಾಟ ಗೌಳ ಸು[4]ಹುಮ[4] ಸುರ[5]ಕ್ರಾನ[5] ಸೂರ[6]ಸೇನೀ[6]ಯ ಪ್ರಭೃತಿ ನಾನಾ ವಿಷಯಾಧಿಪತಿಗಳಪ್ಪರಸುಗಳೆಲ್ಲಂ ನೆರೆದಿರ್ದ್ದಲ್ಲಿಯಾರುಮಂ ಮೆಚ್ಚದೆ ದಾಂಟಿ ಪೋಗಿ ಕುಬೇರಕಾಂತಂಗೆ ಮಾಲೆಯುಂ ಸೂಡಿ[7]ದಳಾಗಳರಸುಗಳೆಲ್ಲಂ[7] ನೆರೆದಾಮೇಕೈಕ ಪ್ರಧಾನರೆಮಿರ್ದ್ದಂತಿರೆ ಬಡವಂಗೇನುಮಲ್ಲದೊಂಗೆ ಮಾಲೆಯುಂ ಸೂಡಿದಳೆಂದು ಸಭಾಕ್ಷೋಭಮಾಗಿ ಕುಬೇರಕಾಂತನೊಳನಿಬರುಂ ನೆರೆದು ಯುದ್ಧಂಗೆಯ್ವೊಡೆ ಸಂಗ್ರಾಮರಂಗದೊಳ್ ಸುವ[8]ರ್ಮ್ಮವರ್ಮ್ಮಂ[8] ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯರ್ಕಳೆಲ್ಲರುಮಂ ಗೆಲ್ದು ಮನೋಹರಿಯುಂ ಪಾಣಿಗ್ರಹಣಪುರಸ್ಸರಂ ಮದುವೆನಿಂದು [9]ಸೊಪಾರ[9]ಕ್ಕಧಿಪತಿಯಾಗಿರ್ದ್ದನ್

ಇಂತು ಕುಬೇರಕಾಂತಂ ಮನೋಹರಿಯೊಳಿಷ್ಟ ವಿಷಯಕಾಮಭೋಗಂಗಳನನುಭವಿಸುತ್ತಮಿರೆಯಿರೆ ಸುವ[10]ರ್ಮ್ಮವರ್ಮ್ಮ[10]ನೆಂಬರಸಂ ರಾಜ್ಯಪರಿಭ್ರಷ್ಟನಾಗಿ ತಾಪಸತಪಮಂ ಕೈಕೊಂಡು ನೆಗಟ್ದು ಸತ್ತು ಪ್ರತಿಸೂರ್ಯನೆಂಬ ವ್ಯಂತರದೇವನಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿದೊಂ ಮತ್ತೆ ಶ್ರೀಧರನುಂ ಕುಬೇರಕಾಂತನುಂ ಮನೋಹರಿಯುಮನ್ಯೋನ್ಯಾತಿ ಸ್ನೇಹದೊಳ್ ಕೂಡಿ ರಾಜ್ಯಂಗೆಯ್ದು ತಮ್ಮ ಗೆಯ್ದ ದಾನಧರ್ಮದ ಫಲದಿಂದಂ ಅನ್ಯಜನ್ಮದೊಳಿಂತಪ್ಪ ವಿದ್ಯೆಯಕ್ಕೆಂದು ಮೂವರುಂ ನಿದಾನಂಗೆಯ್ದು ಮುನ್ನಂ ಶ್ರೀಧರಂ ಸತ್ತುಂ ವಿಜಯಾರ್ಧಪರ್ವತದ ಉತ್ತರ ಶ್ರೇಣಿಯೊಳ್ ಅಳಕಾಪುರಮೆಂಬುದು ಪೊಬಲದನಾಳ್ವೊಂ ಗಗನವಲ್ಲಭನೆಂಬೊನಾತನ ಭಾರ್ಯೆ ಅನಂಗಮಾಲೆಯೆಂಬೊಳಾಯಿರ್ಪ್ಪಗ್ಗಂ ಶ್ರೀಧರಂ ಚಂಡವೇಗನೆಂಬೊಂ ಮಗನಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿದೊಂ ಆ ಚಂಡವೇಗನ ಮಹಾದೇವಿ ವಿದ್ಯು[11]ಲ್ಲ[11]ತೆಯೆಂಬೊಳಾಯಿರ್ಪ್ಪಗ್ಗಂ ಕುಬೇರಕಾಂತಂ ಸತ್ತು ವಿದ್ಯುನ್ಮಾಳಿಯೆಂಬ ಮಗನಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿದೊಂ ಮತ್ತಂ ದಕ್ಷಿಣಶ್ರೇಣಿಯೊಳ್ ವಿದ್ಯು[11]ಲ್ಲ[11]ತೆಯ ಸೋದರ ತಮ್ಮಂ ಮೇಘಕೂಟಾಧಿಪತಿ ಮೇಘಮಾಳಿಯೆಂಬೊಂ ವಿದ್ಯಾಧರನಾತನ ಮಹಾದೇವಿ ರತಿಬಿಂದುವೆಂಬೊಳಾಯಿರ್ಪ್ಪಗ್ಗಂ ಮನೋಹರಿ ಸತ್ತು ವಿರಳವೇಗೆಯೆಂಬೊಳ್ ಮಗಳಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿದಳ್ ಮತ್ತೊಂದು ದಿವಸಂ ಚಂಡವೇಗನುಂ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾಲಿಯುಮಂತು ತಮ್ಮಿರ್ವ್ವರುಂ ಉಜ್ಜಯಂತ ಪರ್ವತದ ಶಿಖರದೊಳ್ ಅರಿಷ್ಟನೇಮಿ ಭಟ್ಟಾರರ ಪರಿನಿರ್ವ್ವಾಣಭೂಮಿ[12]ಯೊಳ್ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪೂಜಿಸಲೆಂದರ್ಚನೆಯುಂ ಕೊಂಡು[12] ಪೋದೊಡಾ ಪರ್ವ್ವತದ ಶಿಖರಮಂ ಕಂಡು ವಿದ್ಯುನ್ಮಾಲಿ ಮೂರ್ಛೆ[13]ವೋ[13]ಗಿ ಜಾತಿಸ್ಮರನಾಗಿ ಮನೋಹರಿಯುಂ ನೆನೆದು ಮಾಸೋಪವಾಸಂಗೆಯ್ದು ಪ್ರ[14]ಜ್ಞ[14]ಪ್ತಿಯೆಂಬ ಮಹಾವಿದ್ಯೆಯುಂ ಸಾಧಿಸಿದೊಡಾ ವಿದ್ಯೆ ಬೆಸನೇನೆಂದು ಮುಂದೆ ನಿಲೆ ಎನ್ನ ಮುನ್ನಿನ ಭವದ

1. (ಕಖಗ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ, ವಂಗ (ಛ). 2. ಕಲುಶಿಕವು (ಕಖಗ). 3. ಪಾಂಬ (ಚ), ಪಾಂಡ್ಯ (?). 4. ರಮ್ಯ (ಫಚಛ). 5. ಕಾನ್ತ (ಚಛ). 5. ವೀರ್ಯ (ಕಖ). 7. ದೊಡರಸುಗಳೆಲ್ಲರಿಂದಾ (ಫಚಛ). 8. ರ್ಣ ವರ್ಣಂ (ಫಚಛ). 9. ಸೋಪಾನಗರ (ಫಚಛ), ರ್ಣ ವರ್ಣ (ಫ). 11. ಲ್ಲ (ಕ). 12. ಯುಂ ಕಂಡು (ಕಗ). 13. ಯೋ (ಕ). 14. ಜ್ಞಾ (ಕ).

ಪ್ರಾಣವಲ್ಲಭೆಯಪ್ಪ ಮನೋಹರಿ ಈಗಳೀ ಲೋಕದೊಳೆಲ್ಲಿರ್ದ್ದಳೆಂಬುದನಱಿಸಿ ಬೇಗ ಮೆನಗೆ [1]ಪೇೞಿಂ[1]ದೊಡಾ ವಿದ್ಯೆಯಿಂತೆಂದು ಪೇೞ್ದಿತ್ತು

ವಿಜಯಾರ್ಧ ಪರ್ವತದ ದಕ್ಷಿಣ ಶ್ರೇಣಿಯೊಳ್ ಮೇಘಕೂಟ ಪುರಾಧಿಪತಿ ಮೇಘಮಾಳಿಯೆಂಬೊಂ ವಿದ್ಯಾಧರಂ ನಿನ್ನ ಸೋದರ ಮಾವನಾತಂಗೆ ಮನೋಹರಿ ಸತ್ತು ವಿರಳವೇಗೆ[2]ಯೆಂಬೊಳ್ ಮಗಳಾಗಿ[2]ರ್ದೊಳೆಂದೊಡಂತಪ್ಪೊಡೆ [3]ನೀನೆನ್ನ[3] ಮಾವನ ಮನೆಗೆ ಪೋಗಿ ವಿರಳವೇಗೆಗಿಂತೆಂದು ಪೇೞ್ ಎಲೆ ಮನೋಹರಿ ನೀಂ ಮುನ್ನಿನ ಭವದೊಳ್ ಕುಬೇರಕಾಂತನೊಡನೆ ಕ್ರೀಡಿಸಿದ ಕ್ರೀಡೆಗಳಂ ನೆನೆದಾ ಎಂದು ಪೇೞೆಂದು ವಿದ್ಯೆಯಂ ಕಲ್ಪಿಸಿಯಟ್ಟಿದೊಡಾ ವಿದ್ಯೆಯುಂ ಪೋಗಿ [4]ಕಲ್ಪಿಸಿದ ಪಾಂಗಿನೊಳ್[4] ನುಡಿದೊಡೆ ವಿರಳವೇಗೆ ಮೂರ್ಛೆವೋಗಿರ್ದ್ದ ನೀಡಱಿಂ[5]ದೆೞ್ಚಿತ್ತು[5] ಜಾತಿಸ್ಮರೆಯಾಗಿ ವಿರಹಸಂತಾಪದಿಂ ತನ್ನ ಮುನ್ನಿನ ಭರ್ತಾರನಂ ನೆನೆಯುತ್ತಿರೆ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾಳಿಯುಂ ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಪೋಗಿ ತಂದೆ[6] ಚಂಡವೇಗಂಗೆ ತನ್ನ ವೃತ್ತಾಂತಮೆಲ್ಲಮಂ ಪೇೞ್ದೊಡಾ ತನುಮಾದಮಾನುಪೊಸೆದು ತನ್ನ ಮೈದುನನಪ್ಪ ಮೇಘಮಾಳಿ ವಿದ್ಯಾಧರನಲ್ಲಿಗೆ ಪೆರ್ಗ್ಗಡೆಗಳಂ ಕೂಸಂ ಬೇಡಿಯಟ್ಟಿ ಪೆತ್ತು ವಿರಳವೇಗೆಯಂ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾಲಿ ಮದುವೆನಿಂದಾಕೆಯೊಳಿಷ್ಟವಿಷಯಕಾಮಭೋಗಂಗಳನನುಭವಿಸುತ್ತಂ ಪಲಕಾಲಂ ಸಲೆ

ಮತ್ತೊಂದು ದಿವಸಂ ವಿದ್ಯಾನಿರ್ಮಿತ ವಿಚಿತ್ರಮಾ[7]ಗುತ್ತಿ[7]ರ್ದ ವಿಮಾನಮ[8]ನೇಱಿಕೊಂಡು ಪೋಪಲ್ಲಿ[8] ಹಿಮವಂತ ಪರ್ವ್ವತದ ಮೇಗೆ ಪಾಱುವ ವಿಮಾನಮಂ ಮುಂಪೇೞ್ದ ಪ್ರತಿಸೂರ್ಯನೆಂಬ ವ್ಯಂತರದೇವಂ ಕಂಡು ತನ್ನ ಸುವರ್ಮವರ್ಮ್ಮನಪ್ಪ ಭವದ ಪಗೆಯಂ ನೆನೆದಿರ್ವ್ವರುಮಂ [9]ಕೂಡಿ ಕೊಂದ[9]ನಿಂತಿರ್ವ್ವರುಂ ಸತ್ತು ಗಂಗೆಯೆಂಬ ಮಹಾನದಿಯ ತೆಂಕಣ ಪಡುವಣ ಕೋಣೊಳ್ ಸುಕೌಶಳಮೆಂಬ ವಿಷಯದೊಳಯೋಧ್ಯಾಪುರಮೆಂಬ ಪೊೞಲೊಳ್ ಸಾಗರಸೇನನೆಂ[10]ಬೊಂ[10] ರಾಜಶ್ರೇಷ್ಠಿಯಾತನ ಭಾರ್ಯೆ ಧರಣಿಯೆಂಬೊಳಾಯಿರ್ವ್ವರ್ಗಂ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾಳಿಯೆಂಬ ವಿದ್ಯಾಧರಂ ಕಾಲಂಗೆಯ್ದು ಸಿದ್ಧಾರ್ಥನೆಂಬೊ ಮಗನಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿದೊಂ ಪಿತೃಮಾತೃ[11]ಗಳೊ[11]ಸಗಂಯಂ ಮಾಡುತ್ತಂ ಶ್ರೀವಿಭವ ರೂಪಕಾಂತಿ ಸೌಭಾಗ್ಯಾದಿಗುಣಂ[12]ಗಳಿಂ ನೆ[12]ಱೆದೊಂ

ಮತ್ತಿತ್ತ ಮ[13]ಗಧೆ[13]ಯೆಂಬುದು ನಾಡಲ್ಲಿ ರಾಜಗೃಹಮೆಂಬ ಪೊೞಲೊಳ್ ಸಮುದ್ರವಿಜಯನೆಂಬೊಂ ರಾಜಶ್ರೇಷ್ಠಿಯಾತಂಗೆ ಸಾಗರಸೆಟ್ಟಿಯ ಸೋದರ ತಂಗೆ [14]ಸುಮತಿಯೆಂಬೊಳಂ ಕೊಟ್ಟರಾ[14]ಯಿರ್ವ್ವರ್ಗ್ಗಂ ವಿರಳವೇಗೆಯೆಂಬ ವಿದ್ಯಾಧರಿ ಕಾಲಂಗೆಯ್ದು ಶ್ರೀಕಾಂತೆಯೆಂಬೊಳ್ ಮಗಳಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿದೊಳತ್ಯಂತ ರೂಪಲಾವಣ್ಯ ಸೌಭಾಗ್ಯಕಾಂತಿ ಹಾವಭಾವ ವಿಲಾಸವಿಭ್ರಮಂಗಳಿಂ ಕೂಡಿದೊಳ್ ದೇವಗಣಿಕೆಯುನೆ

---

1. ೞ್ದುದೆಂ (ಕಗ). 2. ಯಾಗಿ (ಕ). 3. ನೀಂ (ಖ). 4. (ಕ)ದಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. 5. (ಕ)ದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. 6. +ಗೆ (ಕ). 7. ಗಿ (ಕ). 8. ನಿರ್ವರುಮೇಱಿ ಭೌಮವಿಹಾರಕ್ಕೆಂದು ಕೊಳಲ್ವಲ್ಲಿ (ಘಙ). 9. ಕಾದಿಕೊಂಡ (ಖ). 10. ಬ (ಕ). 11. ಸ್ವಜನಪರಿಜನಂಗಳೆಲ್ಲಮೊ (ಘಙ). 12. ಕೊಸ್ಮೆ (ಖ). 13. ರವಸೆ (ಘಙ). 14. (ಕಖಘ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಪೋಲ್ವೆಣ್ಣಾಕೆಯುಂ ಸೋದರ ಮಾವನ ಮಗಂಗೆ [1]ಪಿರಿದುಂ ವಿಸ್ತಾರದಿಂ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥಂಗೆ[1] ಕೊಟ್ಟರಂತು ಸಿದ್ಧಾರ್ಥನುಂ ಶ್ರೀಕಾಂತೆಯುಂ ತಮ್ಮೊಳನ್ಯೋನ್ಯ ಸ್ನೇಹದೊಳ್ ಕೂಡಿ [ಇ]ಷ್ಟ ವಿಷಯಕಾಮಭೋಗಂಗಳನನುಭವಿಸುತ್ತಂ ಪಲಕಾಲಂ ಸಲೆ ಮತ್ತೊಂದು ದಿವಸಂ ಸಪ್ತತಳಪ್ರಾಸಾದದ ಮೇಲಿರ್ವ್ವರುಮಿಷ್ಟಪರಿವಾರ ಸಹಿತಂ [2]ದಿಶಾವಳೋಕನಂಗೆಯ್ಯುತ್ತಂ[3] ಸುಖಸಂಕಥಾವಿನೋದದಿಂದಪ್ಪನ್ನೆಗಂ ವಿಚಿತ್ರ ಮಾಗುತ್ತಿರ್ದ್ದ ವಿಮಾನಮನೇಱಿ ಆಕಾಶಪಥಕ್ಕೊಗೆದು ಮೇಗೆ ಪೋಪ ವಿದ್ಯಾಧರ ಯುಗಳಮಂ ಕಂಡಿರ್ವ್ವರುಂ ಮೂರ್ಛೆವೋಗಿ ನೀಡಱಿಂದೆಚ್ಚತ್ತು ಜಾತಿಸ್ಮರರಾಗಿ ತಮ್ಮ ಮುನ್ನಿನ ಭವಮಂ ನೆನೆದು [3]ಸಂಸಾರದ[3] ಪೊಲ್ಲಮೆಯುಮನನಿತ್ಯತೆಯುಮಂ ಬಗೆದು ವೈರಾಗ್ಯಪರರಾಗಿ ಇರ್ವ್ವರುಂ ತಪಂ ಬಡುವ ಬುದ್ಧಿಯನೊಡೆಯರಾಗಿ [4]ಸ್ವಜನ[4]ಪರಿಜನ ಮಂತ್ರಿಮಿತ್ರವರ್ಗ್ಗಕ್ಕೆಲ್ಲಂ ಬಱಿಯನಟ್ಟಿ ಬರಿಸಿ ಸಂಸಾರದ ಪೊಲ್ಲಮೆಯುಮಂ [5]ತಂತಮ್ಮ ಬಗೆದ ಕಾರ್ಯ್ಯಮುಮ[5]ನವರ ಮುಂದೆ ನುಡಿದೊಡವರ್ಗ್ಗಳೆಲ್ಲಂ ನೆರೆದಿಂತೆಂದರಮ್ಮಾ ಪೂರ್ವದಿಂದಂ ಬಂದ ಕುಲಸಂತತಿಯಂ ಕಾವೊರಾರುಮಿಲ್ಲನಿತು ಭಾರಮನಾರ್ಗ್ಗೊಪ್ಪಿಸಿ ತಪಂಬಟ್ಟಪ್ಪಿರದಱಿಂ ಕೆಲವು ಕಾಲದಿಂ ಮಗನಾದೊಡೆ ಮಗಂಗೆ ಸಮಸ್ತ ಭಾರಮಂ ನಿರೂಪಿಸಿ ತಪಂಬಡುವುದೆಂದು ನುಡಿದೊಡೆ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥನೆಂದಂ ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಪೇಟ್ಟುದನಿಂ[6]ಬುಗೆಯ್ದಪ್ಪೆನೆಂದು ಮಗನಾದಂದೆನ್ನ ತಪಂಬಡುವಂದಾರುಂ ಪಕ್ರಂಬರಸಲ್ಲೆಂದು ನುಡಿದೊಡಂಬಡಿಸಿ. ಕೆಲವು ಕಾಲಂ ಪರಿವಾರಂ ಬಾರಿಸೆ ಮಾಣ್ದಿರ್ದ್ದ[7]ಷ್ಟವಿಷಯ ಕಾಮಭೋಗಂಗಳನನುಭವಿಸುತ್ತಿರೆಯಿರೆ

ಮತ್ತೆ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥನ ಪಿರಿಯರಸಿ [8]ಜಯಾವತಿ[8]ಯೆಂಬೊಳ್ ಮಕ್ಕಳಂ ಬೇಡಿ ದೇವರ್ಗ್ಗಂ ದೇವತೆಗಳ್ಗಂ ಪರಸಿ ಪೂಜೆಯಂ ಮಾಡುತ್ತಿರ್ಪ್ಪಾಳೊಂದು ದಿವಸಂ ವಿಜಯಭದ್ರರೆಂಬ ಭಟಾರರವಧಿಜ್ಞಾನಿಗಳ್ ಚರಿಗೆವೊಕ್ಕೊಡೆ ಕಂಡವರಂ ಜಯಾವತಿ ನಿಱಿಸಿಯಾದಮಾನುಂ ಭಕ್ತಿಯಿಂ[9]ದಂ ಕೈಯಲಿಕ್ಕಿ ನಿರಂತರಂ ಮಾಡಿ ಕುಳ್ಳಿರ್ದ್ದ ಬಱಿಕ್ಕಂತೆಂದು[9] ಬೆಸಗೊಂಡಳ್ ಭಟಾರಾ ಎನಗೆ ಮಕ್ಕಳಕ್ಕುಮೊ ಆಗದೊ ಎಂದು ಬೆಸಗೊಂಡೊಡೆ ಭಟಾರರಿಂತೆಂದರ್ ವಿಭವವೈಶ್ವರ್ಯ ರೂಪಕಾಂತಿ ಸೌಭಾಗ್ಯಾದಿ ಗುಣಂಗಳಿಂದಂ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥನಿಂದಗ್ಗಳಂ ಕುಲತಿಲಕನಪ್ಪ ಮಗನಂ ಪೆಱುವಯ್ ಪೆತ್ತಾಗಳಿಂತು ಪುಣ್ಣಮಿಯಂದಿನ ಚಂದ್ರನಂ ಕಂಡಾಗಳಾದಿತ್ಯನಸ್ತಮಾನಕ್ಕೆ ಸಲ್ವಂತೆ ಮಗನಂ ಕಂಡಾಗಳೆ ನಿನ್ನ ಭರ್ತಾರನುಂ ತಪಂಬಡುಗುಮಾ ರಿಸಿಯರಂ ಕಂಡಾಗಳೆ ಮಗನುಂ ತಪಂಬಡುಗುಮೆಂದು ಭಟ್ಟಾರರ್ ಪೇಟ್ಟು ಪೋದರಿತ್ತ ಜಯಾವತಿಗೆ ಹರ್ಷ ವಿಷಾದಂಗಳೆರಡುಮೊರ್ಮ್ಮೊದಲಾಗೆ ಕಾಲಂ ಸಲೆ ಮತ್ತಿತ್ತ ಚಂಡವೇಗಂ ಪಲಕಾಲ ಮರಸುಗೆಯ್ದು ಆಯುಷ್ಯಾಂತದೊಳ್ ಕೞಿದು ಜಯಾವತಿಯ ಗರ್ಭದೊಳ್ ನೆಲಸಿ

1. ರೂಪವಿಭವ ಸಂಪನ್ನಂಗೆ (ಕಖಗ). 2. (ಕಖಗ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 3. ಮಾಡಿದ (ಕಖಗ). 4. ಏಶ್ವಜ್ಞ (ಕಗ), ವಿದ್ವಜ್ಞ (ಖ). 5. ತಪಂಬಡುವ ಪರಿಚ್ಛೇದಮುಮಂ (ಘಚಛ). 6. +ಗೆಯ್ದುದಿ (ಖ). 7. + ದುರ್ಗಕಣ್ಗಂ ಮನಕ್ಕಂ ಮೆಚ್ಚಿಪಡುವ ಶ್ರೀಯಾ ದೇವತೆಗಳನೆ ಪೋಲ್ವಪಲರೊಳ್ವೆಂದರೊಡನಿ (ಘಚಛ), 8. ವಿಜಯಾವತಿಯೆಂದು (ಘಚಛ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿದೆ. 9. ದಮೂಡಿ ಕುಳ್ಳಿರ ವೇಳ್ದಿಂತೆಂದು (ಘಚಛ).

ಗರ್ಭಮಾದೊಡೆ ಜಯಾವತಿ ಮುಂ ನೆಲಮನೆಯುಮಂ ಮಾಡಿಸಿ ಎನಗೆ ಕೃತ್ರಿಮಂ ಜಲೋದರ ಮಾದುದರ್ಕ್ಕೆ [1]ಕ್ರಿಯೆ[1]ಗೆಯ್ಸಿದಪ್ಪೆನೆಂದು ಸಿದ್ಧಾರ್ಥಂಗೆ ಪೇೞ್ದು ಕೃತ್ರಿಮಮಂ ಭಾವಿಸಿ ನೆಲಮನೆಯೊಳಗಿರ್ದ್ದ ನವಮಾಸಂ ನೆಱೆದಂದು ಪ್ರಸೂತೆಯಾಗಿ ಮಗನಂ ಪೆತ್ತು ತಾನುಂ ದಾದಿಯುಂ ಮತ್ತಂ ಬೆಸಕೆಯ್ವ ತೊೞ್ತುಮಿಂತು ಮೂವರು ಮಱಿವೊರುೞ್ದರಾರುಮಱಿಯರಿಂತು ದಿವಸಂಗಳ್ ಸಲೆ

ಮತ್ತೊಂದು ದಿವಸಂ ಬೆಸಕೆಯ್ವ ತೊೞ್ತು ನೀರಂ ತರಲ್ ಪೋದಲ್ಲಿ ನೀರ ಪೊೞೆಯೊಳಾಕೆಯ ಕೆಳದಿ ನಾಗ[2]ಬ್ಬೆ[2]ಯೆಂಬಾಳಾಕೆಯುಂ ಕಂಡಿತೆಂದು ಬೆಸಗೊಂಡ ಳೆಲೆಗೆ ಕುಂದ[3]ಬೆ[3] ಪಲದಿವಸದಿಂದಂ ನಿನ್ನಂ ಕಂಡೆನಿಲ್ಲಿನಿತು ದಿವಸದಿಂ ಮುಂ ಕಾಣ ಮುದರ್ಕ್ಕೆ ಕಾರಣಮಂ ಪೇೞೆಂದು ಬೆಸಗೊಂಡಳ್ಗೆ ಕಾರಣಮಂ ನಿನಗೆ ಪೇೞ್ದಪ್ಪೆಂ ನೀನಾರ್ಗ್ಗಂ ಪೇೞೆಯಪ್ಪೊಡೆಂದು ಸೂ*ರು*ಳಿಸಿ ಇಂತೆಂದು ಪೇೞ್ದಳ್ ನೋಡಾ ಎಮ್ಮ ಸೆಟ್ಟಿತಿ ಜಯಾವತಿ ಬೆಸಲೆಯಾದಳ್ ಕಿರುಂಡೆ[4]ಗನಂ ಪೆ[4]ತ್ತಳಾರುಮಱಿಯ ಲೀಯದೆ ನೆಲಮನೆಯೊಳಡಂಗಿಪ್ಪೊಳೆಂದು ಪೇೞ್ದೊಡಾ ಮಾತನಲ್ಲಿಯೊರ್ವಂ ಸಂಜೆವಾರಿಸುತ್ತಿರ್ದ್ದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಂ ದಾರಿದ್ರ್ಯಾಭಿಭೂತಂ ಸೋಮಶರ್ಮ್ಮನೆಂಬಾತಂ ಕೇಳ್ದಾದಮಾನುಂ ಸಂತೋಷಂಬಟ್ಟು ಪಿರಿದೊಂದು ಮಾದುಫಲಮಂ ಕೊಂಡು ಪೋಗಿ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥನಂ ಕಂಡಿಂತೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಕುಂ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥಸೆಟ್ಟಿ ಮಹಾಪುರುಷಾ ನಿನಗಾನೊಂದೊಸಗೆಯಂ ಪೇೞಲ್ ಬಂದೆಂ ಜಯಾವತಿ ಬೆಸಲೆಯಾದಳ್ ಮಗಂ ಪೆತ್ತಳೆಂದು ಪೇೞ್ದೊಡೆ ಪೇೞ್ದ ಭಟ್ಟಂಗೆ ಕಟಕ ಕಟಿಸೂತ್ರಂ ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ಅಂಗಚಿತ್ತಮುಮಂ ಪಿರಿದು ಕಸವರಮುಮಂ ಕೊಟ್ಟು ಪಾರ್ವಂಗೆ ದಾರಿದ್ರ್ಯ ನೋ[5]ಕ್ಷ[5]ಮಂ ಮಾಡಿ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥನೀ ಪಾರ್ವನ ಮಾತಂ ಕೇಳ್ದಾಗಳೆ ಪುತ್ರಮುಖ ಮಂ ನೋೞ್ಪೆನೆಂದು ಭೋಂಕನೆ ನೆಲಮನೆಯೊಳಗಂ ಪೊಕ್ಕು ನೋೞ್ಪನ್ನೆಗಂ ಜಯಾವತಿ ತನ್ನ ಸೋಂಕಿಲ ಮೋಗಿ[6]ಟ್ಟ್[6]ಡಿಸುತ್ತಿಪ್ಪ ಕೂಸಂ ಎಳನೇಸಱ ತೇಜದೊಳೋರಂ ತಪ್ಪನಂ ಕಂಡು ಪಲವು ಕಾಲಂ ಬಾೞ್ಗೆಯಾಗೆಂದು ಮಗನಂ ಪರಸಿ ಮತ್ತಮಿಂತೆಂದ ನೆನ್ನ ಮೂವತ್ತೆರಡು ಕೋಟಿ ಕಸವರಕ್ಕಂ ರಾಜಶ್ರೇಷ್ಠಿ ಪದಕ್ಕಮೆನ್ನ ಸಂತತಿಗಮೆಲ್ಲ ವಿನ್ನಿಂದಿತ್ತ ನೀನೆ ಅರಸನೆಂದು ನುಡಿದು ಸಮಸ್ತಭಾರಮೆಲ್ಲಮಂ ಕೂಸಿಂಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿ ಸೋಂಕಿಲೊಳಿರ್ದ್ದ ಕೂಸಿಂಗೆ ಸೆಟ್ಟಿವಟ್ಟಂಗಟ್ಟಿ ಪರಸಿ ಸೇಸೆಯನಿಕ್ಕಿ ಸೋಂಕಿಲೊ ಳಿರ್ದ್ದನಂ ಕಂಡನಪ್ಪುದಱಿಂ ಸುಕೌಶಲಸ್ವಾಮಿಯೆಂದು ಪೆಸರನಿಟ್ಟು ನೆಲಮನೆಯಂ ಪೂೞಿಮಟ್ಟು ಸ್ವಜನ ಪರಿಜನ ಬಂಧುವರ್ಗಕ್ಕೆಲ್ಲಂ ನಿಶ್ಶಲ್ಯಂಗೆಯ್ದು ನೀಮಿನಿಬರುಂ ಸುಕೌಶಲಸ್ವಾಮಿಯುಮಂ ಪಿಡಿದು ಬಾೞಿಮೆಂದು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಸಂತಯಿಸಿ ವಿನಯಂಧರರೆಂಬಾ ಚಾರ್ಯ್ಯರ ಪಕ್ಕದೆ ಪಲಂಬರುಂಬೆರಸು ತಪಂಬಟ್ಟಂ ಮತ್ತೆ ಶ್ರೀಕಾಂತ ಮೊದಲಾ ಗೊಡೆಯ ಪಲಂಬರ್ ಪೆಂಡಿರ್ಕ್ಕಳ್ ವಿನಯಂಧರಭಟ್ಟಾರರ್ ಗುರುಗಳಾಗೆ ಗುಣ ಮತಿ ಕಂತಿಯರ್ ಕಂತಿಯರಾಗೆ ತಪಂಬಟ್ಟು ಪಲಕಾಲಮುಗ್ರೋಗ್ರ ತಪಶ್ಚರಣಂ

---

1. ವೈದ್ಯಂ (ಘಚಛ). 2. ಜೆ (ಕ), ವತಿ (ಘಚಛ). 3. ದೆ (ಕ). ವೆ (ಚ), *ಜು (ಘ). 4. ಗಂಜ (ಕಗ). ಗಂಜ (ಖ), ಮಗನಂ ಪೆ (ಛ). ಕಿರುಂದಿ ಮಗನಂ ಪೆತ್ತಳ್ ಎಂದಿರಬಹುದೆ ? 5. ಚನಂ (ಕ). 6. ದರ್ೞ (ಖ), ಮೋಗಿರ್ದ್ದಮೊಲೆಯೂ (ಕ).

ಗೆಯ್ದು ಸಮಾಧಿಮರಣದಿಂದಂ ಮುಡಿಪಿ ದೇವಲೋಕದೊಳನಿಬರುಂ ಪುಟ್ಟಿದರ್ ಮತ್ತಿತ್ತ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥರಿಸಿಯುಂ ಪನ್ನೆರಡು ವರುಷಂಬರಂ ಗುರುಗಳನಗಲದೆ ದ್ವಾದಶಾಂಗ ಚತುರ್ದಶ ಪೂರ್ವಮಪ್ಪಾಗಮಮೆಲ್ಲಮಂ ಕಲ್ತೇಕವಿಹಾರಿಯಪ್ಪೆಂ ಭಟಾರಾ ಎಂದು ಗುರುಗಳಂ ಬೆಸಗೊಂಡವರನುಮತದಿಂದೇಕವಿಹಾರಿಯಾಗಿ [1]ಗ್ರಾಮೇ ಏಕರಾತ್ರಂ ನಗರೇ ಪಂಚರಾತ್ರಂ ಅಟವ್ಯಾಂ ದಶರಾತ್ರಮೆಂಬೀ ನ್ಯಾಯದಿಂ ವಿಹಾರಿಸುತ್ತಂ [2]ಛಟ್ಠಟ್ಠಮ ದಸಮ ದುವಾಳ[2]ಸಾಷ್ಟೋಪವಾಸ ಪಕ್ಷೋಪವಾಸ ಮಾಸೋಪವಾಸಂಗಳಂ ಮಾಡುತ್ತಂ ಪಲಕಾಲಂ ತಪಂಗೆಯ್ಯುತ್ತಮಿರ್ದರ್

ಇತ್ತ ಜಯಾವತಿ ಮುಂ ಭಟಾರರ್ ಪೇಳ್ದಾದೇಶಮಂ ನೆನೆದು ತನ್ನ ಮನೆಯಂ ರಿಸಿಯರಂ ಪುಗಲೀಯದಂತಿರೆ ಬಾಗಿಲ್ಗಾಪಿನವರಂ ಕಲ್ಪಿಸಿದೊಳ್ ಮತ್ತೆ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥರಿಷಿಯರ ಪೋಗೆ ಕ್ರೋಧಮಂ ಭಾವಿಸಿ ಬಾಲವದ್ದೆಯಂ ಕೂಸಂ ಸಿಸುವನವ್ಯಕ್ತನಂ ವಿಸುಟ್ಟೆಂತು ತಪಂಬಟ್ಟೆ ಪಾಪಕರ್ಮ ದಯೆಯಿಲ್ಲದೊಂ ನಿಷ್ಕರುಣಿ ಎಂದು ಬಯ್ದಳ್ ಮತ್ತೆ ಸುಕೌಸಳ ಸ್ವಾಮಿಯಂ ಮೊಲೆಯೂಡುವ ದಾದಿ ಸುಬ್ರತೆಯೆಂಬೊಳ್ ಸುಮತಿಯೆಂಬೊಳೂಡುವ ದಾದಿ ನಂದೆಯೆಂಬೊಳಾಡಿಸುವ ದಾದಿ ಸುಪ್ರಭೆಯೆಂಬೊಳ್ ಮಜ್ಜನಂಬುಗಿಸುವ ದಾದಿ ಮೇಘಮಾಲೆಯೆಂಬೊಳ್ ಪಸದನಂಗೊಳಿಸುವ ದಾದಿ ಇಂತಯ್ವರ್ ದಾದಿಯರ್ಕಳ್ ನಡಪೆ ಸುಖದಿಂದಂ ಬಳೆದು ಪದಿನಾಱುಂ ವರುಷಂಬೋಗಿ ಯೌವನವಾದೊಡೆ ಮೂವತ್ತಿರ್ವರರಸು ಮಕ್ಕಳ ಕೂಸುಗಳನತ್ಯಂತ ಲಾವಣ್ಯಸೌಭಾಗ್ಯಕಾಂತಿಹಾವ ಭಾವವಿಲಾಸ ವಿಭ್ರಮಂಗಳಿಂ ಕೂಡಿದೊರಂ ಬೇಡಿಯೊಂದೆ ಪಸೆಯೊಳ್ ಮದುವೆ ನಿಱಿಸಿದಳ್ ಮತ್ತೇಕಶಾಲ ದ್ವಿಶಾಲ ತ್ರಿಶಾಲ ಚತುಃಶಾಲ ಸ್ವಸ್ತಿ ನಂದ್ಯಾವರ್ತಂ ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ಮಾಡಂಗಳಂ ಮೂವತ್ತೆರಟ್ಟಿಳ್ಳಿಮಾಡಂಗ[3][ಳುಮಂ][3]ಮಾಡಿಸಿ ತನ್ನ ಮನೆಯಂಗಣದೊಳ್ ಸೆಂಡಾ[4]ಡುವ ತಟಿಯುಮಾನೆಯನೇಱುವ ವಿನೋದಂ[4] ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ವಿನೋದ ಸ್ಥಾನಂಗಳೆಲ್ಲಮಂ ಮಾಡಿಸಿ ಪೊಱಮಡಲೀಯದಂತು ಕಾಪಂ ಮಾಡಿ ಮಗನೈಶ್ವರ್ಯಮಂ ವಿನೋದಮುಮನಟ್ಟಿಯಿಂದಂ ದಿವಸಕ್ಕಂ ನೋಡುತ್ತಿರ್ಕುಮಾ ಸುಕೌಶಳ ಸ್ವಾಮಿಯುಂ ಮೂವತ್ತಿರ್ವರ್ ಪೆಂಡಿರ್ಕಳೊಡನೆ ಇಷ್ಟವಿಷಯ ಕಾಮಭೋಗಸುಖಂಗಳಂ ಪಲಕಾಲಮನುಭವಿಸುತ್ತಿರೆ

ಮತ್ತೊಂದು ದಿವಸಂ ಸುಕೌಶಳಸ್ವಾಮಿಯುಂ ಪೃಥ್ವೀ[5]ಧರ[5]ಮೆಂಬ ಪ್ರಾಸಾದ ದೇಟನೆಯ ನೆಲೆಯ ಮೇಗೆ ತಾನುಂ ತಾಯುಂ ಸುವ್ರತೆ ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ಅಯ್ವರ್ ದಾದಿಯರುಂ ಸ್ವಯಂಪ್ರಭೆ ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ಮೂವತ್ತಿರ್ವರ್ ಪೆಂಡಿರ್ಕಳಿಂನಿತಿಬರಿಂದಂ ಪರಿವೇಷ್ಟಿತನಾಗಿ ಗವಾಕ್ಷಜಾಲಾಂತರದೊಳ್ ದಿಶಾವಳೋಕನಂಗೆಯ್ಯುತ್ತಂ . ಸುಖಸಂಕಥಾವಿನೋದದಿಂದಿರ್ಪನ್ನೆಗಮಿತ್ತ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥರಿಸಿಯರ್ ಗ್ರಾಮನಗರಖೇಡಖರ್ವಡ ಮಡಂಬ ಪತ್ತನ ದ್ರೋಣಾಮುಖಂಗಳಂ

1. (ಬ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. 2. ಛಷ್ಠಾಷ್ಟಮದಂ ದಶಮದ ದ * * * (ಕಖಗ) "ಷಷ್ಠಾಷ್ಟಮದಶಮದ್ವಾದಶ" ಎಂದು ಇದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠ. 3. ಳ್ಮಂ (ಣ). 4. ಡಲುಂ ಪೈಹಾಳಿ (ಘಚಛ). 8. ತಿಲಕ (ಘಚಛ).

ವಿಹಾರಿಸುತ್ತಮಯೋಧ್ಯಾನಗರಮಂ ಬಂದು ಮಾಸೋಪವಾಸದ ಪಾರಣೆಯಂದು ಚರಿಗೆ ವೊಕ್ಕು ಕಿಱುಮನೆ ಪೆರ್ಮನೆಯೆನ್ನದುಣಲ್ ತಕ್ಕ ಮನೆಗಳಂ ಯಥಾಕ್ರಮದಿಂ ಪುಗುತ್ತಂ ಬರ್ಪರ್ ಸುಕೌಶಳಸ್ವಾಮಿಯ ಮನೆಯುಂ ಪೊಕ್ಕು ಪೊಱಮಡುವರ್ ಗಿಡಿಗಿಡಿಜಂತ್ರಂ ಮಿಳಿಮಿಳಿನೇತ್ರರಪ್ಪ ಮಾಸೋಪವಾಸಂಗೆಯ್ದ ರಿಸಿಯರ್ ಪೋಪುದಂ ಸುಕೌಶಳ ಸ್ವಾಮಿ ಕಂಡೀ ಪೋಪರೇನೆಂಬರಬ್ಬಾ ಅಪೂರ್ವರೂಪರಿನ್ನರನೆಂದುಂ ಕಂಡಱಿಯೆ ನೆಂದು ತಾಯುಂ ಬೆಸಗೊಂಡೊಡೆ ತಾಯ್ ಇಂತೆಂದು ಪೇೞ್ದಳ್ ಮಗನೆ ಈತನಂಗ[1]ಡಿ ಯುಲವಡಂ ಪೆಱುಕಿ ತಿಂದು ಬಾೞ್ವಂ[1] ಬೈಕಂಗುಳಿ ಬೇಡಿ ಪೊೞಲೆಲ್ಲಮಂ ತೊೞಲ್ದು ಬಸಿಱಿಂ ಪೊರೆವೊಂ ದೇಸಿಗನಾರುಮಿಲ್ಲದೊಂ ಕೊಂವಣಕ್ಕಪ್ಪೊಡಂ ಭಾಗಸಮಿಲ್ಲ ದೊನೆಂದು ಜಯಾವತಿ ಪೇೞ್ದೊಡೆ ಸುವ್ರತೆಯೆಂಬ ದಾದಿ ಮಾರ್ಕೊಂಡಿಂತೆಂದಳ್ ಹಾ ಪೊಲ್ಲ[2]ದಂ ನು[2]ಡಿದಯ್ ಸ್ವಾಮಿಯುಂ ಪರಮೇಶ್ವರನಂ ನೀಂ ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ಮೂವತ್ತಿರ್ವ್ವರುಮೊಳ್ಪೆಂಡಿರ್ಕಳುಮಂ ಮೂವತ್ತೆರೞ್ಕೋಟಿ ಕಸವರಮುಮಂ ಕೊ[3]ೞೆದ[3] ಪುಲ್ಲದರ್ಕ್ಕಂ ತೊಱೆವಂತನಿತುಮಂ ತೊಱೆದು ಕರ್ಮಕ್ಷಯಾರ್ಥಂ ತಪಂಬಟ್ಟಾತನನಿಳಿಸಿ ಪರಿಭವಿಸಿ ಮುಟ್ಟುಗಿಡಿಸಿ ನುಡಿಯಲ್ವೇಡೆಂದು ಬಾರಿಸಿದೊಳಂ ಜಯಾವತಿ ಕಣ್ಕತ್ತಿ ಬಾರಿಸಿದೊಡೆ ಕೆಮ್ಮಗಿರ್ದ್ದು ಪೆಱಪೆಱವನೆ ನುಡಿಯಲ್ ತಗುಳ್ದೊಡೆ ಸುಕೌಶಳಸ್ವಾಮಿಯುವರಿರ್ವರ ನುಡಿಗಳ್ ಸಗ[4]ರ್ಭ[4]ವಚನಂಗಳೆಂದು ತನ್ನ ಮನದೊಳೆ ಬಗೆಯುತ್ತಿರ್ಪಿನಂ ಬಾಣಸಿಗಂ ಬಂದು ಬೋನಮೆತ್ತಿಯೋಗರ ಮಾಱಿದಪ್ಪುದೆಂದು ಪೇೞ್ದೊಡೆ ತಾಯುಂ ಸುವ್ರತೆ ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ದಾದಿಯ ರಯ್ವರುಮಾತನ ಪೆಂಡಿರ್ಕಳ್ ಸ್ವಯಂಪ್ರಭೆ ಶ್ರೀದತ್ತೆ ಬಂಧುಮತಿ ಭಾನುಮತಿ ಮಿತ್ರಸೇನೆ ಪ್ರಿಯಂಗು ಸುಂದರಿ ಪ್ರಿಯದೆ ಶ್ಯಾಮಲತೆ ವಿದ್ಯುಲ್ಲತೆ ಅಚಲೆ ವಿಮಳಮತಿ ಶ್ರೀಕಾಂತೆ ಶಶಿಪ್ರಭೆ ಸೂರಸೇನೆ ಅನಂತಮತಿ ಸರಸ್ವತಿ ವಿಜಯೆ ವೈಜಯಂತೆ ಅಪರಾಜಿತೆ ಕನಕಮಾಳೆ ಧಾನ್ಯೆ ಧನಶ್ರೀ ವಸುಂಧರೆಯೆಂದಿವರ್ ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ರೆಲ್ಲರ್ ನೆರೆದಿಂತೆಂದರ್ ವೇಳಾತಿಕ್ರಮಮಾದಪುದಾರೋಗಿಸಲ್ಕೇೞಿಮೆಂದು ನುಡಿದೊಡೆ ಸುಕೌಶಳಸ್ವಾಮಿಯಿಂತೆಂದನೀ ವೃತ್ತಾಂತಮೆಲ್ಲಮನಱಿದೊಡಲ್ಲದುಣ್ಬೆನಲ್ಲೆನದಱಿಂ ಪೇೞಿಮ್ ಸುವ್ರತೆ ಏನಂ ಕಂಡಿರಾರುಳ್ಳುದನುಳ್ಳಂತೆ ಪೇೞಿಯಪ್ಪೊಡೆ ನಿನಗೆನ್ನಾಣೆ ಯೆಂದು ತನ್ನ ಮೇಗೆ ಸೂರುಳಿಸಿ ಬೆಸಗೊಂಡೊಡೆ ಸುವ್ರತೆಯೆಂಬೊಳ್ ಮೊಲೆ ಯೂಡಿದ ದಾದಿಯಿಂತೆಂದು ಪೇೞ್ದಳ್ ಕೇಳ್ ಮಗನೆ ಇವರ್ ನಿನ್ನ ತಂದೆವೀರ್ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥರೆಂಬೊರ್ ನೀನ್ ತೊಟ್ಟಿಲೊಳಿರ್ದ್ದಂತೆ ನಿನಗೆ ಸೆಟ್ಟಿವಟ್ಟಂಗಟ್ಟಿ ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಪೇಸಿ ಕರ್ಮಕ್ಷಯಾರ್ಥಂ ತಪಂಬಟ್ಟೀ ಮಯ್ಯಂ ನಿಱಿಸಲ್ವೇಡಿ ಪೊೞಲೊಳಗೆ ಚರಿಗೆವೊಕ್ಕು [5]ಬಾವರಿಪುಗುತ್ತುಂ[5] ಬಂದು ನಿನ್ನ ಮನೆಯುಂ ಪೊಕ್ಕು ಪೊಱಮಟ್ಟು ಪೋದರೆಂದು ಪೇೞ್ದಿನ್ನಾರೋಗಿಸಲ್ವೇೞ್ಕುಂ ಏೞು ಮಗನೆ ಎಂದೊಡೆ ಸುಕೌಸಳ ಸ್ವಾಮಿಯೆಂದನಂತಪ್ಪೊಡಾನುವರಂತಪ್ಪ ರೂಪಂ ಕೈಕೊಂಡಲ್ಲದುಣ್ಣೆನೆಂದು

1. ಗದಿಯುಲವಟು ಪೆಱುಕಿ ತಿ . . . . (ಕಖ) ಗಡಿಯಲವಟು ಪೆಱುಕಿ ತಿ. ಬಾೞ್ವಂ (ಗ). ಗಡಿಯುಲವಡಂ ಪಿಱುಕಿ ತಿಂದು ಬಾೞ್ವಂ (ಚಛ). 2. ದುಮಾ (ಕಖಗ). 3. ಳದ (ಘಚಛ). 4. ರ್ವ (ಕಖಗ). 5. ತಿರಿಯುತ್ತಂ (ಘಚ), ತಿರುಗುತ್ತಂ (ಛ).

ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಗೆಯ್ದಿರ್ದೊಡೆ ಸ್ವಜನ ಪರಿಜನ ಬಂಧುವರ್ಗಮೆಲ್ಲಂ ನೆರೆದಿಂತೆಂದರ್ ನೀನಿನ್ನುಂ [1]ಕೂಸೆಯಯ್[1] ಕಾಮಭೋಗಂಗಳನನುಭವಿಸುವ ದಿವಸಂಗಳ್ ತಪಂಬಡುವ ದಿವಸಮಲ್ಲಂ ಪ್ರಾಯಂಬೋದಿಂಬೞಿಕ್ಕೆ ನಿನ್ನಮ್ಮನೆಂತು ನಿನಗೆ ಸೆಟ್ಟಿವಟ್ಟಂಗಟ್ಟಿ ಸಮಸ್ತಭಾರಮಂ ಸಮರ್ಪಿಸಿ ತಪಂಬಟ್ಟನಂತೆ ನೀನುಂ ನಿನಗೆ ಮಗನಾದೊಡೆ ಮಗಂಗೆ ಸೆಟ್ಟಿವಟ್ಟಂಗಟ್ಟಿ ಸಮಸ್ತ ಭಾರಮಂ ನಿರೂಪಿಸಿ ತಪಂಬಡುವುಪೆಂದೆಲ್ಲರುಂ ನುಡಿದೊಡಿಂತೆಂದನನ್ನೆಗಮೇಂ ಸಾವರೊ ಬಾೞ್ವರೊ ಎಂತಱಿಯಲಕ್ಕುಂ ಮಾನಸಂಬಾೞ್ಬುದು ಪನಿಪುಲ್ಲಿ ಮುಗಿಲ ಸಂಜೆಯೊಳೋರಂತಪ್ಪುದಱಿಂದಾರ್ ಬಾರಿಸಿದೊಡಂ ನಿಲ್ವೆನಲ್ಲೆಂದು ಸ್ವಯಂಪ್ರಭೆಯೆಂಬೊಳ್ ಬಸಿಱ ಪೆಂಡತಿಯಾಕೆಯ ಬಸಿಱ ಕೂಸಿಂಗೆ ಸೆಟ್ಟಿವಟ್ಟಂಗಟ್ಟಿ ಮನೆಯಿಂದಂ ಪೊಱಮಟ್ಟು ರಿಸಿಯರಿರ್ದ್ದೆಡೆಯುಂ ಬೆಸಗೊಳುತ್ತಂ ಪೋಗಿ ಬಹಿರುದ್ಯಾನವನದೊಳ್ ಸ್ಫಟಿಕಶಿಲಾತಲದ ಮೇಗಿರ್ದ್ದ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥ ಭಟಾರರಂ ಕಂಡು ಸುಕೌಶಳಸ್ವಾಮಿ ಜಾತಿಸ್ಮರನಾಗಿ ದರ್ಶನವಿಶುದ್ಧಿಯೊಳ್ ಕೂಡಿದ ಶುಭಪರಿಣಾಮದಿಂದಂ ಬಂದಿಸಿದಾಗಳವಧಿಜ್ಞಾನಮುಮಾಗೆ ಅವರ ತನ್ನ ಮುನ್ನಿನ ಭವಾಂತರಂಗಳೆಲ್ಲಮಂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಮಾಗಱಿದು ಮನದೊಳಿಂತೆಂದು ಬಗೆದನಿಮ ಮುನ್ನಿನ ಭವಾಂತರದೊಳ್ ಪ್ರಿಯದರ್ಶನನೆಂಬ ಸೆಟ್ಟಿ ಕಾಲಂಗೆಯ್ದು ಮಲಯ ಸುಂದರನೆಂಬಾನೆಯಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿದನಲ್ಲಿಂ ಬೞಿಯಂ ಕುಬೇರಕಾಂತನೆಂಬೊನಾದನಲ್ಲಿಂ ಬೞಿಯಂ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾಳಿಯೆಂಬ ವಿದ್ಯಾಧರನಾದನಲ್ಲಿಂ ಬೞಿಯಂ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥನೆಂಬೊನೀಗಳಾಗಿ ತಪಂಬಟ್ಟನಂತು ಸಿದ್ಧಾರ್ಥ ಭಟ್ಟಾರರ ಭವಂಗಳೈದು ಮತ್ತಾಂ ಮುನ್ನಿನ ಭವದೊಳ್ ಪ್ರಿಯಸೇನೆಯೆಂಬ ಮಾಲೆಗಾರ್ತಿಯೆಂ ಕಾಲಂಗೆಯ್ದು ಪದ್ಮಾವತಿಯೆಂಬ ಪಿಡಿವಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿದೆನಲ್ಲಿಂ ಬೞಿಯಂ ವರಾಂಗನಾದೆನಲ್ಲಿಂ ಬೞಿಯಂ ಶ್ರೀಧರನಾದೆನಲ್ಲಿಂ ಬೞಿಯಂ ಜಂಡವೇಗನೆಂಬ ವಿಧ್ಯಾಧರನಾದೆನಲ್ಲಿಂ ಬೞಿಯಂ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥಂಗಂ ಜಯಾವತಿಗಂ ಮಗನನಾಂ ಸುಕೌಶಳಸ್ವಾಮಿಯಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿದೆನಿಂತೆನ್ನ ಭವಾಂತರಮಾಱು ಮತ್ತಾಂ ಪ್ರಿಯಸೇನೆಯಪ್ಪಂದೆನ್ನ ಕೆಳದಿ ಸುಕೀರ್ತಿಯೆಂಬಳ್ ಪ್ರಿಯದರ್ಶನನ ಭಾರ್ಯೆ ಕಾಲಂಗೆಯ್ದು ಮಲಯಾವತಿಯೆಂಬ ಪಿಡಿಯಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿದೊಳಲ್ಲಿಂ ಬೞಿಯಂ ಸುಕೇಶಿನಿಯಾದಳಲ್ಲಿಂ ಬೞಿಯಂ ಮನೋಹರಿಯಾದಳಲ್ಲಿಂ ಬೞಿಯಂ ವಿರಳವೇಗೆಯೆಂಬ ವಿದ್ಯಾಧರಿಯಾದಳಲ್ಲಿಂ ಬೞಿಯಂ ಶ್ರೀಕಾಂತೆಯಾದೊಳಾಕೆಯುಂ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥಂಗೆ ಕೊಟ್ಟುದಂತು ಶ್ರೀಕಾಂತೆಯ ಭವಾಂತರಮಾಱುಂತು ಮೂವರ ಭವಾಂತರಂಗಳನಱಿದು ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ವೈರಾಗ್ಯಮಾಗಿ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥ ಭಟ್ಟಾರರ [2]ಪಕ್ಕದೆ[2] ಸುಕೌಸಳ ಸ್ವಾಮಿ ತಪಂಬಟ್ಟಂ ಸುಪ್ರಭೆಯುಮಱಿಯೆ ಉೞಿದ ಮೂವತ್ತಿರ್ವ್ವರ್ ಪೆಂಡಿರುಂ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥ ಭಟಾರರ್ ಗುರುಗಳಾಗೆ ಗುಣಮತಿ ಕಂತಿಯರ್ ಕಂತಿಯರಾಗೆ ತಪಂಬಟ್ಟು ಪಲಕಾಲಮುಗ್ರೋಗ್ರ ತಪಶ್ಚರಣಂಗೆಯ್ದು ಸಮಾಧಿಮರಣದಿಂ ಮುಡಿಪಿ ದೇವಲೋಕದೊಳ್ ಪುಟ್ಟಿದರ್

ಮತ್ತಿತ್ತ ಜಯಾವತಿಯುಂ ತನ್ನಂ ಬಾರಿಸೆವಾರಿಸೆ ಸುಕೌಶಲಸ್ವಾಮಿ ತಪಂ

---

1. ಕಿಱುಕೂಸನ್ನೆ (ಘಚ). 2. ಪಾದಮೂಲದೊಳ್ (ಘಚಫ).

ಬಿಟ್ಟನೆಂದು ಮುಳಿದು ಜಿನಧರ್ಮಮಂ ಪೞಿದು [1]ಉನ್ಮಾರ್ಗೋಪದೇಶದಿಂದಾರ್ತಧ್ಯಾನದೊಳ್ ಕೂಡಿ ಸತ್ತು ಮೊಗ್ಗಳಗಿರಿಯೆಂಬ ಪರ್ವತದೊಳ್ ಪೆಣ್ಬುಲಿಯಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿದಳ್ ಮತ್ತಿತ್ತ ಸುಕೌಸಲಸ್ವಾಮಿ ದ್ವಾದಶಾಂಗ ಚತುರ್ದಶ ಪೂರ್ವಮಪ್ಪಾಗಮ ಮೆಲ್ಲಮಂ ಕಲ್ತು ಗುರುಗಳೊಡನೆ ಗ್ರಾಮನಗರಖೇಡಖರ್ವಡ ಮಡಂಬಪತ್ತನ ದ್ರೋಣಾಮುಖಂಗಳಂ ವಿಹಾರಿಸುತ್ತಂ ಪಲಂಕಾಲಂ ತಪಂಬಟ್ಟು ಮೊಗ್ಗಳಗಿರಿಯೆಂಬ ಪರ್ವತಕ್ಕೆ ವಂದು ಮೞೆಗಾಲದೊಳಿರ್ವರುಮೊಂದೆ ಗುಹೆಯೊಳ್ ಜೋಗುಗೊಂಡು ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳಿರ್ವರುಮುಪವಾಸಂಗೆಯ್ದು ಜೋಗಂ ನೆಱೆದೊಡೆ ಚಾತುರ್ಮಾಸದ ಪಾರಣೆಯೆಂದು ಸುಕೌಸಲಸ್ವಾಮಿಯುಪ್ಪ ರಿಸಿಯರ್ ಗುಹೆಯಿಂದಂ ಮುನ್ನ ಪೊಱಮಟ್ಟು ದೆಸೆಗಳ ನೋಟ್ಟಿರನ್ನೆಗಂ ತಾಯುಪ್ಪ ಪೆಣ್ಬುಲಿ ಪಲವು ದಿವಸಮಾಹಾರಮಂ ಪೆಱದೆ ಪಸಿದ ಮಲ್ಮಲ ಮಱುಗುತಿರ್ದ್ದ ರಿಸಿಯರಂ ಕಂಡು ಮುಳಿದು ಮಸಗಿ ಮೇಲ್ವಾಯಲ್ ಪರಿತಪ್ಪುದಂ ಕಂಡು ಸುಕೌಸಳಸ್ವಾಮಿ ಆಹಾರ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಯಾವಜ್ಜೀವಂ ನಿವೃತ್ತಿಯೆಂದು ಕಾಯೋತ್ಸರ್ಗಂ ಗೆಯ್ದು

ಗಾಹೆ ॥ ಖಮ್ಮಾಮಿ ಸವ್ವಜೀವಾಣಂ ಸವ್ವೇ ಜೀವಾ ಖಮಂತು ಮೇ
ಮೆತ್ತೀ ಮೇ ಸವ್ವಭೂದೇಸು ವೇರಂ ಮಜ್ಝ ಣ ಕೇಣಚಿ ॥
ಮಜ್ಝ ಸೌಹಾವಂ ಣಾ[2]ಣಂ ದಂಸಣಚರಣಂ ಣಕೋವಿ ಲಾವ[3]ಣ್ಣಂ[3]
ಜೋ ಸವ್ವಯಣಗ್ಗಾಹಿ ಸೋ ಹಂ ಣೋ ಗಾಹವೇಯಾದಾ ॥ (?)
ಭಿಜ್ಝಉ ಭಿಜ್ಝಉ ಜಾಉ ಖಉ ಜೋಇಯ ಏಹು ಸರೀರು
ಅಪ್ಪಾ ಭಾ[4]ವ[4]ಹಿ ಣಿ[5]ಮ್ಮ[5]ಲಉ ಜೇಂ ಪಾವಹಿ ಭವತೀರು ॥

ಎಂದಿಂತು ಕ್ಷಮೆಯುಂ ಭಾವಿಸಿ ಧರ್ಮಧ್ಯಾನ ಶುಕ್ಲಧ್ಯಾನಂಗಳಂ ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಮಿರೆ ಪುಲಿ ಬಂದು ಪಾಯ್ದು ಬಸಿಱಂ ಪೋೞ್ದು ನೆತ್ತರಂ ಕುಡಿದು ತೆಗಲೆಯುಂ ಪೋೞ್ದು ತಿನ್ವಾಗಳ್ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥರಿಸಿಯುಂ ಗುಹೆಯಿಂ ಪೊಱಮಟ್ಟು ಬಂದು ಕಂಡು ಹಾ ಪಂಚಮಹಾಪಾತಕಿ ಮಗನನೇಕೆ ಕೊಂದು ತಿಂದೆ ಮುನ್ನೆ ಕುಂಕುಮಪಂಕಿತಮಪ್ಪ ದಿಬ್ಯದೇಹದೊಳ್ ಬೆಮರ ಬಿಂದುಗಳಂ ಕಂಡು ನೆತ್ತರೆಂದು ಬಗೆದು ಮೂರ್ಛೆಗೆ ಸಲ್ವಾಕೆಯು ಈಗಳ್ ಮಗನಂ ಪೋೞ್ದು ತಿಂದಪ್ಪಯ್ ಅಹೋ ಕಷ್ಟಂ ಸಂಸಾರ ಮೆಂದು ಸಿದ್ಧಾರ್ಥ ಭಟ್ಟಾರರ್ ನುಡಿವ ವಚನಮಂ ಕೇಳ್ದು ವಕ್ಷಃಸ್ಥಳದ ಶ್ರೀಲಾಂಛನಮಂ ಕಂಡು ಜಾತಿಸ್ಮರೆಯಾಗಿ ಮೂರ್ಛೆಗೆ ಸಂದು ನೀಡಱಿಂದೆಟ್ಟೆತ್ತರ್ಪ ಹಾ ಪಂಚಮಹಾಪಾತಕಿಯೆನ್ನ ಮಗನಂ ಪೋೞ್ದು ತಿಂದೆನೆಂದು ತನ್ನಂ ತಾಂ ನಿಂದಿಸಿ ತಲೆಯುಂ ಕಾಲ್ಗಳಂ ಪಾಷಾಣವೃಕ್ಷಂಗಳೊಳ್ ಶತಚೂರ್ಣಮಾಗೆ ಬಡಿದುಕೊಂಡು ಹಾ ಮಗನೆ ಪೊಲ್ಲದಂಗೆಯ್ದೆನೆಂದು ಪ್ರಳಾಪಂಗೆಯ್ದು [6]ಮಹಾಶೋಕಂಗೆಯ್ಯುತ್ತಿರೆ ಭಟ್ಟಾರರದರ್ಕೆ ಧರ್ಮಶ್ರವಣಂಗೆಯ್ದು ಸಂಸಾರಸ್ಥಿತಿಯುಮನಱಿಯೆ ಪೇೞ್ದು ವ್ರತಂಗಳ ನೇಱಿಸಿದೊಡುಪಶಮಕ್ಕೆ ಸಂದಾಹಾರ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಯಾವಜ್ಜೀವಂ ನಿವೃತ್ತಿಗೆಯ್ದು[6]

---

1. (ಖ)ದಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. 2. ಹೋವಣೊ (ಕ). 3. ವರಣಂ (ಕ). 4. ವಾ (ಗ). 5. ವಾ (ಕ). ಕೊನೆಯ ಎರಡು ಗಾಹೆಗಳು (ಖಘಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. 6 ಈ ಭಾಗ (ಕಖಗ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ 'ತೊಱೆದಂ' ಎಂದಿಷ್ಟೇ ಇದೆ.

ಶುಭಪರಿಣಾಮದೊಳ್ ಕೂಡಿ ಮುಡಿಪಿ ಸೌಧರ್ಮ ಕಲ್ಪದೊಳ್ ಪುಟ್ಟಿತ್ತು [1]ಸಿದ್ಧಾರ್ಥರಿಸಿಯರುಂ ಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನಜ್ಞಾನಚಾರಿತ್ರಂಗಳಂ ಸಾಧಿಸಿ ಕರ್ಮಕ್ಷಯಂಗೆಯ್ದು ಮೋಕ್ಷಮನೆಯ್ದಿದರ್[1] ಸುಕೌಸಲಸ್ವಾಮಿಯುಂ ತಿರಿಕೋಪಸರ್ಗ್ಗಮಂ ಸೈರಿಸಿ ಸರ್ವಾರ್ಥಸಿದ್ಧಿಯೊಳ್ ಸಯುಸತ್ತಮ ದೇವನಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿ ಮೂವತ್ತುಮೂಱು ಸಾಗರೋಪಮಾಯುಷ್ಯಮನೊಡೆಯನಪ್ಪಹಮಿಂದ್ರನಾದೊನ್

ಎಂಬಿದೆಲ್ಲಮಂ ಯಶೋಧರ ಕೇವಲಿಗಳ್ ಪೇೞೆ ಚಂಪಾಪುರಾಧಿಪತಿಯಪ್ಪ ಗಂಧಭಾಜನನೆಂಬರಸಂ ಕೇಳ್ದಾದಮಾನುಂ ಸಂತುಷ್ಟಚಿತ್ತನಾಗಿ ಭಟಾರರ್ಗ್ಗೆಱಗಿ ಪೊಡೆವಟ್ಟು ಸಂಸಾರ ಶರೀರ ಭೋಗ ನಿರ್ವ್ವೇಗ ಪರಾಯಣನಾಗಿ ಧಾತ್ರಿವಾಹನನೆಂಬ ತನ್ನ ಪಿರಿಯ ಮಗಂಗೆ ರಾಜ್ಯಪಟ್ಟಂಗಟ್ಟಿ ನೂರ್ವರರಸು ಮಕ್ಕಳ್ವೆರಸು ಯಶೋಧರ ಕೇವಲಿಗಳ ಪಕ್ಕದೆ ತಪಂಬಟ್ಟಂ ಮತ್ತಪ್ಪರಸಿಯರ್ಕಳೊಳೋರನ್ನರಪ್ಪ ರಸಿಯರಯ್ನೂರ್ವರುಂ ಯಶೋಧರ ಕೇವಲಿಗಳ್ ಗುರುಗಳಾಗೆ ಪದ್ಮಾವತಿ ಕಂತಿಯರ್ ಕಂತಿಯರಾಗೆ ತಪಂಬಟ್ಟು [2]ಸಮಾಧಿ ಮರಣದಿಂದಂ ಮುಡಿಪಿ ಸೌಧರ್ಮಂ ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ದೇವಲೋಕದೊಳ್ ಪುಟ್ಟಿದರಿತ್ತ ಗಂಧಭಾಜನ ಮುನಿಯುಂ ದ್ವಾದಶಾಂಗ ಚತುರ್ದಶ ಪೂರ್ವಮಪ್ಪಾಗಮಮೆಲ್ಲಮಂ ಕಲ್ತು ಪಲ ಕಾಲ[2]ಮುಗ್ರೋಗ್ರ ತಪಶ್ಚರಣಂಗೆಯ್ದು ಗ್ರಾಮನಗರಖೇಡಖರ್ವಡಮಡಂಬಪತ್ತನ ದ್ರೋಣಾಮುಖಂಗಳಂ ವಿಹಾರಿಸುತ್ತಂ ಪೋಗಿ ಪಾಂ[3]ಡ್ಯ[3] ವಿಷಯದೊಳ್ [4]ಪಳಿಕುಂತಳೆಯೆಂ[4]ಬ ಪರ್ವತದ ಮೇಗಿರ್ದು ಬಾಹ್ಯಾಭ್ಯಂತರ ಪರಿಗ್ರಹ ಪರಿತ್ಯಾಗ ಪೂರ್ವಕಂ ಕಾಯೋತ್ಸರ್ಗಂಗೆಯ್ದು ಧರ್ಮಧ್ಯಾನ ಶುಕ್ಲಧ್ಯಾನಂಗಳಂ ಜಾನಿಸಿ ಕರ್ಮಕ್ಷಯಂಗೆಯ್ದು ಸುರಾಸುರೇಂದ್ರರ್ಕಳಿಂ ಪೂಜೆಯನೆಯ್ದಿ ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಪೋದರ್

ಮತ್ತಾರಾಧಕರಪ್ಪವರ್ಗಳ್ ಸುಕೌಶಲಸ್ವಾಮಿಯ ತಿರಿಕೋಪಸರ್ಗಮಂ ಮನದೆ ಬಗೆದು ಪಸಿವುಂ ನೀರೞ್ಕೆ ದಾಹವಾತಂ ಸೂಲೆಯೆಂದಿವು ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ವೇದನೆಗಳಂ ಸೈರಿಸಿ ದರ್ಶನಜ್ಞಾನಚಾರಿತ್ರಂಗಳಂ ಸಾಧಿಸಿ ಸಮಾಧಿಮರಣದಿಂ ಮುಡಿಪಿ ಯಭ್ಯುದಯ ನಿಶ್ರೇಯಸ ಸುಖಂಗಳನೆಯ್ದುಗೆ

---

1. ಈ ಭಾಗ (ಕಖಗ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 2. ಈ ಭಾಗ (ಕಖಗ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 3. ಡು (ಘಚಛ).
4. ಪಿಳಿಕುಂಥಮೆಂ (ಘಚಛ).

(೩) ಗಜಕುಮಾರನ ಕಥೆ

ಗಜಕುಮಾರನ ಕಥೆಯಂ ಪೇಟ್ವೆಂ:

ಗಾಹೆ ॥ ಭೂಮಿಾಏ ಸಮಂ ಖೀಲಾಭಾಇದ ದೇಹೋವಿ ಅಲ್ಲಚಮ್ಮಂ ಪ।
ಭಗವಂ ಪಿ ಗಜಕುಮಾರೋ ಪಡಿವಣ್ಣೋ ಉತ್ತಮಂ ಅಟ್ಠಂ ॥

[[1]ಭೂಮಿಾ ಏ ಸಮಂ—ನೆಲದೊಳೋರಂತಾಗೆ ಮುಲಚ್ಚಿರ್ಱುರದಿಂ ತಗುಳ್ದು ನಾಭಿವರೆಗಂ ಬಸಿಱಿಂ ಪೋಟ್ಟು, ಅಲ್ಲಚಮ್ಮಂ—ಪಂದೊವಲಂ ತೆಗೆದು, ಖೀಲಾಭಾಇದದೆಹೋವಿ[1]—ಕಾಯ್ದು ಕಬ್ಬೊರ್ಣ್ನ ನಿಡಿಯುವುಂ ತೋರವುಮಪ್ಪ ಕೀಲ್ಗಳಿಂದಂ ಮೆಯ್ಯೆಲ್ಲಮಂ ನಿರಂತರಮುರ್ಚಿ ಪೋಗಿ ನೆಲನಂ [2]ತಾಪಿಸಂ ಕೀ[2]ಲಿಱಿಯೆಪಟ್ಟ ಮೆಯ್ಯನೊಡೆಯನಾಗಿಯುಂ, ಭಗವಂ—ಪರಿದಪ್ಪ ಪೆರ್ಮೆಯನೊಡೆಯಂ, ಗಜಕುಮಾರೋಪಿ—ಗಜಕುಮಾರನುಂ, ಪಡಿವಣ್ಣೋ—ಪೊ[3]ರ್ದಿ[3]ದೊಂ, ಉತ್ತಮಂ ಅಟ್ಠಂ—ಮಿಕ್ಕ ದರ್ಶನಜ್ಞಾನಚಾರಿತ್ರಂಗಳಾರಾಧನೆಯಂ]

ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ:

ಈ ಜಂಬೂದ್ವೀಪದ ಭರತಕ್ಷೇತ್ರದೊಳ್ ಸುರ[4]ಟ[4]ಮೆಂಬುದು ನಾಡಲ್ಲಿ ದ್ವಾರಾವತಿಯೆಂಬುದು ಪೊಲದನಾಳ್ವೊಂ [5]ವಿಷ್ಣು ಅರ್ಧಚಕ್ರಿ[5]ಯಾತನ ತಂದೆ ವಸುದೇವಸ್ವಾಮಿಯೆಂಬೊನಾ [6]ವಸುದೇವಸ್ವಾಮಿಯ[6]ರಸಿ ಗಾಂಧರ್ವದತ್ತೆಯೆಂಬೊಳಾಯಿರ್ವರ್ಗಂ ಗಜಕುಮಾರನೆಂಬೊಂ ಮಗ[7]ನಪ್ಪೊನಂತವರ್ಗಳಿಪ್ಪ ವಿಷಯಕಾಮಭೋಗಂಗಳನನುಭವಿಸುತ್ತಂ ಕಾಲಂ ಸಲೆ ಮತ್ತಿತ್ತ ಸೂರದತ್ತಮೆಂಬುದು ನಾಡಲ್ಲಿ ಪೌದನಪುರಮೆಂಬುದು ಪೊಲದನಾಳ್ವೊನಪರಾಜಿತನೆಂಬೊನರಸ[7]ನಾದಮಾನುಂ ಪ್ರಚಂಡ ಬಳಗರ್ವಿತನಾರುಮನುಱದೊಂ ವಿಷ್ಣು[8]ಗಂ ಬೆಸ[8]ಕೆಯ್ಯನೊಂದು ದಿವಸಂ ವಿಷ್ಣು ಪೊಲೊಳ್ [9]ಗೋಸಣೆ[9]ಯಂ ತೊಟಿ[10]ರ್ಚಿದನಾ[10]ವನೊರ್ವಂ ಪೌದನಪುರಾಧಿಪತಿಯಪ್ಪಪರಾಜಿತನಂ ಸಂಗ್ರಾಮದೊಳ್ ಕಾದಿ ಗೆಲ್ದು ಪಿ[11]ಡಿ[11]ಕೊಂಡು ಬರ್ಕುಮಾತಂಗೆಯಾತನ ಬೇಡುವುದೆಲ್ಲಮಂ ಕುಡುವೆನೆಂದು ತೊಟಲ್ವ ಗೋಸಣೆಯಂ ಗಜಕುಮಾರಂ ಪಿಡಿದೊಡಾ ಮಾತನರಸಂ ಕೇಳ್ದು ಗಜಕುಮಾರನಂ ಕರೆಯಿಸಿಯಾತನೊಡನೆ ಚಾತುರ್ದಂತ ಬಳಮಂ ಕೂಡಿಯಟ್ಟಿದೊಡಾತನುಂ ಪೋಗಿಯಪರಾಜಿತನೊಡನೆ ಮಹಾಯುದ್ಧಂಗೆಯ್ದು ಗೆಲ್ದು ಪೆಡಂಗೆಯ್ಯುಡಿಯೆ ಕಟ್ಟಿ ಗಜತುರಗವಸ್ತುವಾಹನಸಹಿತಂ ತಂದು ವಿಷ್ಣುಗೊಪ್ಪಿಸಿದೊಡಾತನುಮೊಸೆದು ನೀನ್ ಮೆಚ್ಚಿದುದಂ ಬೇಡಿ

---

1. ಭೂಮಿಾಏ–ಸಮನೆಲ ತೆವರಂ, ಅಲ್ಲಚಮ್ಮಮಂ ಪಪಟ–ಒರ್ವನ ತೋಳಂ ತೆಗೆದು, ನಿರಪಾಇರದೇ ಹೋಪಿ (ಘಚಛ). 2. ತಾಂಗ (ಘಛ). 3. ಳ್ದಿ (ಕಖಗ) 4. ಥ (ಘಚಛ). 5. ವಿಷ್ಣು ಅರ್ಧಚಕ್ರವರ್ತಿ (ಗ). ವಿಷ್ಣುವರ್ಧನ ಚಕ್ರವರ್ತಿ (ಘಛ). ಅರ್ಧಚಕ್ರವರ್ತಿಯಪ್ಪ ವಿಷ್ಣುವೆಂಬನಾ (ಚ) 6. ತನ್ನ (ಘಚಛ). 7. (ಕಖಗ)ಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. 8. ಗಮಿಂಬು (ಘಚಛ). 9. ಘೋಷಣೆ (ಕಖಘ). 10. ಚ್ಚಿರ್ಯಾ (ಕಖಗ). 11. ಡಿದು ಕಟ್ಟಿ (ಘಛ).

ಕೊಳ್ಳೆನೆ ಪೆಱತೇನುಮನೊಲ್ಲೆನ್ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಸಾದದಿಂದೆನಗೆಲ್ಲಮುಂಟು ಒಂದು ಬೇೞ್ಪಂ ನಿಮ್ಮಂತಃಪುರಮುೞಿಯೆ ಪೊೞಲೊಳಗೆನ್ನ ಮೆಚ್ಚಿದ ಪೆಂಡಿರನೆ ಕೊಂಡೆನ್ನಿಚ್ಚೆಯೊಳ್ ಮೆಚ್ಚಿದಂತೆ ಬಾೞ್ವನೀ ದಾಯಮಂಬೇಡಿರ್ದೆನಿದನೆನಗೆ ದಯೆಗೆಯ್ದು ಸಲಿಸುವುದೆಂದೊಡರಸನುಮಂತೆಗೆಯ್ಯೆಂದು ಗಜಕುಮಾರಂಗೆ ಬೇಡಿದುದಂ ಕೊಟ್ಟಂ

ಗಜಕುಮಾರನುಂ ತನ್ನ ಬೇಡಿ[1]ದ ವರಮಂ[1] ಪೆತ್ತು ಪರದರ ಪಾರ್ವರೊಕ್ಕಲಿಗರ ಸಾಮಂತರ ಪೊೞಲೊಳಗುಳ್ಳ ಒಳ್ಪೆಂಡಿರೆಲ್ಲರಂ ಕಣ್ಗಂ ಮನಕ್ಕಂ ಮೆಚ್ಚಿದವರೊಳ್ ತನ್ನಿಚ್ಚೆಯಿ[2]ಂದಂ ಮೊಱೆದು[2] ಮೊಟ್ಟಯಿಸಿ[3]ಯುಯ್ದು[3] ಬಾೞುತ್ತಿರೆ ಮತ್ತಮಾ ಪೊೞಲೊಳ್ ಪಂ[4]ಗುಳ[4]ನೆಂಬ ಸುವರ್ಣ[5]ಗಾಱ[5]ನ ಪೆಂಡತಿ ವಸುಂಧರಿಯೆಂಬೊಳತ್ಯಂತ ರೂಪಲಾವಣ್ಯ ಸೌಭಾಗ್ಯ ಕಾಂತಿ ಹಾವಭಾವ ವಿಲಾಸ ವಿಭ್ರಮಂಗಳನೊಡೆಯೊಳಂ ಕಂಡು ಗಜಕುಮಾರನಾಕೆಗಾಟಿಸಿ ತನ್ನ ಮನೆಯೊಳಿಟ್ಟಾಕೆಗಾಸಕ್ತನಾಗಿ ಬಾೞುತ್ತಿರ್ಕುಮಾ ಏರಣಿಗನುಂ ಪೆಂಡತಿಯ ವಿಯೋಗದೊಳ್ ಸಂತಾಪದಿಂದಮಿರುಳುಂ ಪಗಲುಮನವರತಂ ಬೇ[6][ಯು][6]ತ್ತಮಸಮರ್ಥನಪ್ಪುದಱಿಂದಂ ಮನದೊಳ್ ಗಜಕುಮಾರಂಗೆ ಮುಳಿಯುತ್ತಿರ್ಕುಂ

ಇಂತು ಪಲಕಾಲಂ ಸಲೆ ಮತ್ತೊಂದು ದಿವಸಮರಿಷ್ಟನೇಮಿ ಭಟ್ಟಾರರ ಸಮವಸರಣಂ ವಿಹಾರಿಸುತ್ತಂ ದ್ವಾರಾವತಿಗೆ ವಂದೊಡೆ ವಿಷ್ಣುವಿನೊಡನೆ ಗಜಕುಮಾರಂ ತ್ರಿಭುವನ ಪರಮೇಶ್ವರನಲ್ಲಿಗೆ ಪೋಗಿ ವಂದಿಸಿ ಪೂಜಿಸಿರ್ದು ಭಟಾರರ್ ಧರ್ಮಮಂ ಪೇೞ್ವಲ್ಲಿಯುಗಮ್ಯಾಗಮನಂಗೆಯ್ವೊಡಂ ಪೆಱರ ಸಜ್ಜನಂಗಳೊಳ್ ಬ[7]ರ್ದೊಡೆ ಮೆಯ್ದುವ[7] ದುರ್ಗತಿಗಳೊಳಪ್ಪ ದುಃಖಂಗಳಂ ಪೇೞೆ ಕೇಳ್ದು ನಾನ್ಯಥಾಜಿನಭಾಷಿತಮೆಂದು ನಂಬಿ ಭೋಗಂಗಳ್ಗೆ ಪೇಸಿ ವೈರಾಗ್ಯಮಾಗಿ ಎಲ್ಲಮಂ ತೊಱೆದರಿಷ್ಟನೇಮಿ ಭಟ್ಟಾರರ ಪಕ್ಕದೆ ತಪಂಬಟ್ಟುಗ್ರೋಗ್ರ ತಪಶ್ಚರಣಂಗೆಯ್ದು ಪನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಂ ಪೋದೊಡೆ [8]ಗ್ರಾಮನಗರಖೇಡಖರ್ವಡ ಮಡಂಬಪಟ್ಟಣ ದ್ರೋಣಾಮುಖಂಗಳಂ[8] ವಿಹಾರಿಸುತ್ತಂ ಮತ್ತಮಾ ದ್ವಾರಾವತಿಗೆ ವಂದು [9]ರೇವತೋ[9]ದ್ಯಾನ ವನದೊಳ್ ರಾತ್ರಿ ಪ್ರತಿಮೆಯಿಂದೊಸಂ ಸ್ವಜನ ಪರಿಜನ ಬಂಧುವರ್ಗಮುಂ ಶ್ರಾವಕರ್ಕಳುಂ ಬಂದರ್ಚಿಸಿ ಪೊಡೆಮಟ್ಟು ಪೋಪರು [10]ಪಂಗುಳ[10]ನೆಂಬ ಸುವರ್ಣಕಾರಕಂ ಕಂಡು ಬೆಸಗೊಂಡು ಭಟಾರರ ಬರವಂ ಕೇಳ್ದಱಿದು ಪಗೆ[11]ವನ[11]ನಿಱಿಯಲ್ಪೆತ್ತೆನೆಂದು ರಾಗಿಸಿ ಪಲವು ನಿಡಿಯುವುಂ ತೋರಮುಮಪ್ಪ ಕರ್ಬೊನ್ನ ಕೀಲ್ಗಳಂ ಕೊಂಡು ಬಂದು ಕ್ಷಮಾಂಗನಾಲಿಂಗಿತನಪ್ಪ ಮಹಾಮುನಿಯುಂ [12]ಮಲರ್ಚಿ[12] ಪಟ್ಟಿರಿಸಿಯುರಃಸ್ಥಲಮಂ ನಾಭಿವರೆಗಂ[13]ವಿದಾರಿಸಿ ಪಂದೊವಲ್ಪೊರೆತಾಪಿನೆಗಂ[13]ಸಮ[14]ಸ್ತ[14]ವಯುವ

1. ದುದಂ (ಛ). 2. ದ ಮೆಳಿದು (ಕಖಗ), ದಂ ಮೆಱೆದು (ಘಛ). 3. (ಘಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ, 4. ಪಿಂಗಲ (ಘಚ), ಪಿಂಗಳ (ಛ). 5. ಕಾರ (ಘಚ), ಕಾರಕ (ಛ). 6. ವು (ಕಖಗಘಚಜ). ಡು (ಛ). 7. ದುರ್ಗೆಯ್ವ (ಚ), ರ್ದಡುಮೆಯ್ದುವ (ಕಖಗ). 8. (ಘ)ವಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ; ಗ್ರಾಮೇಕರಾತ್ರಂ ನಗರೇ ಪಂಚರಾತ್ರಮಟವ್ಯಾಂ ದಶರಾತ್ರಮೆಂಬೀ ನ್ಯಾಯದಿಂ ನಾನಾ ದೇಶಂಗಳಂ (ಚಛ): 9. ಪ್ರಮದೋ (ಘಚಛ). 10. ಪಿಂಗಲ (ಘಚಛ). 11. ಯ (ಕಖಗ). 12. ಮರಳ್ಚಿ (ಘಛ), ಮರಲ್ಚಿ (ಚ). 13. ಬೆಂದೋಲ್ತೊಲಗಿದು (ಕಖಗ). ವಿದಾರಿಸಿಬಂದೊಲ್ಪರೆತಾಪಿನೆಗಂ (ಘಛ), 14. ಸ್ತ (ಕಖಗ).

ಪ್ರದೇಶಂಗಳೊಳ್ ಕಾಯ್ದು ಕರ್ಬೊನ್ನ ಕೀಲ್ಗಳಂ ನೆಲನಂ ತಾಪಿನವುರ್ಚಿ ಪೋಗಿ[1]ಜ಼ಿ[1]ದೊಡೆ ಕ್ಷಮೆಯುಮಂ ಭಾವಿಸಿ ಧರ್ಮಧ್ಯಾನ ಶುಕ್ಲಧ್ಯಾನಂಗಳಂ ಜಾನಿಸಿ ರತ್ನತ್ರಯುಮಂ ಸಾಧಿಸಿ ಸಮಾಧಿಮರಣದಿಂ ಮುಡಿಪಿ ದೇವಲೋಕಮೆಂಬ ಪ್ರಾಸಾದಕ್ಕೆ ಕಳಸಮಾಗುತ್ತಿರ್ದ್ದ ಸರ್ವಾರ್ಥಸಿದ್ಧಿಯೆಂಬ ಸ್ವರ್ಗದೊಳ್ ಮೂವತ್ತುಮೂಱು ಸಾಗರೋಪಮಾಯುಷ್ಯ ಸ್ಥಿತಿಯುನೊಡೆಯುನೇಕ ಹಸ್ತಪ್ರಮಾಣನುಂ [2]ಪುಂಡರೀಕ ವರ್ಣಂಗಳನೊಡೆಯೊ[2]ನಹಮಿಂದ್ರ ದೇವನಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿದೊಂ

ಮತ್ತಂ ಪೆಱರುಮಾರಾಧಕರಪ್ಪವರ್ಗಳ್ ಗಜಕುಮಾರನ ಮಹೋಪಸರ್ಗದೊಳಾದ ವೇದನೆಯುಂ ಮನದೊಳ್ ಭಾವಿಸುತ್ತಂ ಪಸಿವು ನೀರಟ್ಕೆ ದಾಹವಾತಂ ಸೂಲೆ ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ವೇದನೆಗಳಂ ಸೈರಿಸಿ ದರ್ಶನ ಜ್ಞಾನ ಚಾರಿತ್ರಂಗಳಂ ಸಾಧಿಸಿ ಸಮಾಧಿಮರಣದಿಂದಂ ಮುಡಿಪಿ ಸ್ವರ್ಗಾಪವರ್ಗ ಸುಖಂಗಳನೆಯ್ದುಗೆ

---

1. ಳಿ (ಛ). 2. (ಕಖಗ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ.

(೪) ಸನತ್ಕುಮಾರ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಕಥೆ

ಸನತ್ಕುಮಾರ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಕಥೆಯಂ ಪೇೞ್ವೆಂ :

ಗಾಹೆ ॥ [1]ಕಚ್ಛು[1]ಜರಖಾಸ ಸೋಸೋಂ ಭತ್ತಚ್ಛದಿ ಅಚ್ಛಿಕುಚ್ಛಿದುಕ್ಖಾಣಿ ।
ಅ[2][ಧಿಯಾಸಿ][2]ದಾಣಿ ಸಮ್ಮಂ ಸಣಂಕುಮಾರೇಣ ವಾಸಸದಂ ॥

[[3]ಕಚ್ಛು—ಕೆರಕುಂ, ಜರ—ನರೆಯುಂ,[3] ಖಾಸ—ಕೆಮ್ಮುಂ, ಸೋಸೋ—ಬಾಯ್ ಬತ್ತುವುದು; ಭತ್ತಚ್ಛದಿ—ಛರ್ದಿಯುಂ, ಅಚ್ಛಿಕುಚ್ಛಿದುಕ್ಖಾಣಿ—ಕಣ್ಣ ಬಸಿಱ ಬೇನೆಗಳುಮೆಂದಿವು ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯು, ಅ[ಧಿಯಾಸಿ]ದಾಣಿ—ಸೈರಿಸೆ ಪಟ್ಟವು, ಸಮ್ಮಂ—ಒಳ್ಳಿತ್ತಾಗಿ, ಸಣಂಕುಮಾರೇಣ—ಸನತ್ಕುಮಾರ ಚಕ್ರವರ್ತಿರಿಸಿಯಿಂದಂ, ವಾಸಸದಂ—ನೂಱು ವರುಷಂ]

ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ :

ಈ ಜಂಬೂದ್ವೀಪದ ಭರತಕ್ಷೇತ್ರದೊಳ್ ಕುರುಜಾಂಗಣಮೆಂಬುದು ನಾಡಲ್ಲಿ ಹಸ್ತಿನಾಪುರಮೆಂಬುದು [4]ಪೊೞಲ[4]ದನಾಳ್ವೊಂ ವಿಶ್ವಸೇನ ಮಹಾರಾಜನೆಂಬರಸನಾತನ ಮಹಾದೇವಿ ಸಹದೇವಿಯೆಂಬೊಳಾಯಿರ್ವ್ವರ್ಗ್ಗಂ ಸನತ್ಕುಮಾರನೆಂಬೊಂ [5]ಪುಟ್ಟಿದೊನಾತಂ ಸರ್ವಲಕ್ಷಣಸಂಪೂರ್ಣಂ ಸಕಳಕಳಾಪಾರಗಂ ಚೆಲ್ವಿನಿಂ ದೇವಾಸುರರ್ಕ[6]ಳಂ[6] ಗೆಲ್ವ ರೂಪನೊಡೆಯನಾತಂಗೆ ಕೆಳೆಯಂ ಸಿಂ[7]ಹ[7]ವಿಕ್ರಮನೆಂಬ ಸಾಮಂತನ ಮಗಂ ಮಹೇಂದ್ರಸಿಂಹನೆಂಬೊನಂತವರ್ಗ್ಗನ್ಯೋನ್ಯ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದಂ ಕಾಲಂ ಸಲೆ

ಮತ್ತೊಂದು ದಿವಸಂ ಏಕಚಕ್ರಪುರಾ[8]ಧೀಶಂ[8] ಭೂರಾಮನಾಮಧೇಯನಪ್ಪ [9]ಶತ್ರುಂದಮಂ[9] ವಿಶ್ವಸೇನ ಮಹಾರಾಜಂಗೆ ಪಾಗುಡ[10]ಮನಟ್ಟೆ[10] ಪಟ್ಟ[11]ವಾರಮುರಗಮೆಂಬ[11] ದುಷ್ಟಾಶ್ವಮಂ ಕುಮಾರನೇಱ ಲಕ್ಷ್ಮೀಗೃಹಮೆಂಬುದ್ಯಾನವನದ ಮಧ್ಯ[12]ಸ್ಥಮಪ್ಪ [ಸ್ಥಲದೊಳ್]ಸಲ್ವನಾ ದುಷ್ಟಾಶ್ವಮಂ ಕೊಸೆಗೊಳೆ ಗಾಳಿಯಿಂದಂ ಬೇಗಮಾಗಿ ವಾರಿತಪೂರಿತಂ ಪರಿದು ಕುಮಾರನಂ ಕೊಂದು ಮಹಾಟವಿಯಂ ಪೊಕ್ಕೊಡಿತ್ತ ವಿಶ್ವಸೇನ ಮಹಾರಾಜನ ಮಹಾಸಾಮಂತರ್ಕಳುಂ ಪರಿವಾರಮುಮೆಲ್ಲಂ ಕುದುರೆವಡಿವಜ್ಜೆಯಂ ನೋಡಿ ನಾಡೆ*ಗೆಟ್ಟುಪೋಗಿ[12] ಮೂಱನೆಯ ದಿವಸದಂದು

---

1. ಕಂಭಂಕಂ ಕಂಥ (ಘಚಛ). 2. ಡಿಹಾಸಿ (ಕಖಗ), ವಿಹಾಸ (ಘಚಛ). 3. ತತ್ಸ ಕೆರಕುಂ ಜ್ವರಮೆಯ್ಗ್ಗಳುಂ (ಕಖಗ), ಕಂಭಂಕಂ–ಕೆರಕುಂ ಜ್ವರನರೆಯುಂ (ಛ), ಪುರಮ (ಕಖಗ). 5. +ಮಗಂ (ಛ). 6. ಳ್ಕಂ (ಗ). 7. ಗ (ಕಖಘ). 8. ಧಿಪತಿ (ಕಖ), ಧಿಪಂ (ಗ). 9. ಸತ್ರುವಿಂದಂ (ಕಗ), ಶತ್ರುವಿಂದ್ಮಂ (ಖ). 10. ಮಟ್ಟೆ (ಕಖಗ). 11. ವಾರತುರಗವೆಂಬ (ಗ), ವಾಂತ (ಘಛ), ವಾಹನ (ಚ). 12. ಈ ಭಾಗ (ಕಖಗ)ಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಿದೆ; ಸ್ಥಲದೊಳ್ ಕುಮಾರನಂದು ದುಷ್ಟಾಶ್ವಮೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಪೋಗೆ (ಘಚ). ಸ್ಥಿತಿಕದೊಳ್ (ಛ).
*ಗೆಂಟು ಎಂದಿರಬಹುದೆ ?

ಅಡಿವಜ್ಜೆ ಕೆಟ್ಟೊಡೆ ಪೋದ ದೆಸೆಯುಮನಱಿಯದೆ ಹಾ ಪುತ್ರಾ ಎಂದು ಮಹಾ ದುಃಖಾಕ್ರಾಂತನಾಗಿ ಪ್ರಲಾಪಂಗೆಯ್ವ ನೃಪತಿಯುಂ ಮಹೇಂದ್ರಸಿಂಹಂ ಸಂತಯಿಸಿ ಇಂತೆಂದು ನುಡಿದಂ ಕುಮಾರನಂ ಪಾತಾಳಮಂ ಪೊಕ್ಕನಪ್ಪೊಡಮಱಿಸಿಕೊಂಡು ಬರ್ಪೆಂ ನಿಮ್ಮಡಿ ನೀಮುಬ್ಬೆಗಂಬಡದೆ ಮಗುೞಿಮೆಂದರಸನಂ ಮಗುೞ್ಚಿ ಪರಿವಾ[1]ರಂಬೆರಸು[1] ಮಹಾಟವಿಯುಂ [2]ಪೊಕ್ಕು[2] ತೊೞಲ್ದು ನೋ[3][ಟ್ಪಿ][3]ನಂ ಪರಿ[4]ಜನಂಗಳ್ ಕುಮಾರನನಱಿಸಿ ಕಾಣದೆ ಬೇಸತ್ತು ಮಹೇಂದ್ರಸಿಂಹನಂ ಬಿಸುಟು ಪೊೞಲ್ಗೆ ಪೋದರ್

ಇತ್ತ ಮಹೇಂದ್ರಸಿಂಹನೊರ್ವನೆ ನಾನಾ ವಿಧ ಗಿರಿಗಹನ ವಿಷಯ ವಿಷಮ ಪ್ರದೇಶಂಗ[5][ಳುಮಂ][5] ವ್ಯಾಧನಿವಾಸಂಗ[5][ಳುಮಂ][5] ಯಥಾ[6]ಕ್ರಮದಿಂದಂ[6] ಕೞಿದು ಪೋಗಿ ಪ್ರಿಯಂಗು[7]ಷಂಡ[7]ಮೆಂಬ ವನಮನೆಯ್ದಿ ತದ್ವನ ಮಧ್ಯಸ್ಥ ಗೃಹದೊಳಿರು[8]ಳಿರ್ದ್ದ[8] ಮಿತ್ರನ ವಿಯೋಗದೊಳಪ್ಪ ದುಃಖದಿಂದಂ ಕಾರುಣ್ಯಮಾಗೆ ಪ್ರಳಾಪಂಗೆಯ್ದು[9]ಟ್ಟು[9] ದೇವತೆಯ ಮುಂದೆ ನಿದ್ರೆಗೆಯ್ದಂ ಮನೋಹರಿಯೆಂಬ ಜಾವ[10]ದಾಗಳ್[10] ಕರಿಣೀ ಶತಂಗಳಿಂ ಪರಿವೇಷ್ಟಿತನಾಗಿ ತಿಳಿನೀರ ಕೊಳದೊಳಗೆ ಕ್ರೀಡಿಸುವ ಸೊರ್ಕಾನೆಯುಮಂ ಫಲಭರಿತಮಾದ ಮಾವಿನ ಮರನುಮಂ ಕನಸಿನೊಳ್ ಕಂಡು ಮನೋರಥ ಸಿದ್ಧಿಯಪ್ಪೆಂದು ಒಸೆದು ಮಗುೞ್ದು ನಿದ್ರಾವಶಗತನಾದೊನಂ ಕಂಡು ಕರುಣಿಸಿ ಭೂತಾಂಬರನೆಂಬ ವ್ಯಂತರ ದೇವನೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಪೋಗಿ ವಿಜಯಾರ್ಧ ಪರ್ವತಕ್ಕಾಸನ್ನಮಪ್ಪ ಭೂತರಮಣಮೆಂಬ ವನದ ನಡು[11]ವಿನೊಳಿರ್ದ್ದ[11] ಕ್ಷುಲ್ಲಕ ಮಾನಸಮೆಂಬ ಸರೋವರದ ತಡಿಯೊಳಿಕ್ಕಿ ಪೋದನ್

ಆಗಳಾತನುಂ ನೇಸರ್ಮೂಡುವಾಗಳ್ ತೂಂಕಡುಗೆಟ್ಟು ದೆಸೆಗಳಂ ನೋ[12]ಟ್ಪಂ[12] ಸಮುದ್ರದೊಳೋರಂತಪ್ಪ [13]ಕೋಕನದ[13] ಕುಮುದ ಕುವಲಯ ಕಲ್ಹಾ[14]ರೇಂದೀಂವರಾದಿಗಳಿಂದಂ[14] ಹಂಸ ಚಕ್ರ[15]ವಾ[15]ಕ ಬಳಾಕವಿಪಕ್ಷಿಗಣಂಗ[16]ಳ್[16] ನೀರೊಳಗಾಡುತ್ತುಂ[17] ಮುೞುಗುತ್ತುಂ ನಾನಾ ಪ್ರಕಾರದಿಂ[18]ದಂ ಮಾ[18]ಱುಲಿವ ದನಿಗಳಿಂದ ಮತಿರಮಣೀಯಮಪ್ಪ ಕೊಳನಂ ಕಂಡಾದಮಾನುಂ ವಿಸ್ಮಯಚಿತ್ತನಾಗಿ ಆ ಭೂತರಮಣಮೆಂಬ ವನದೊಳಶೋಕ ಪುನ್ನಾಗ ವಕುಲ ಚಂಪಕಸಹಕಾರಲವಂಗ ಕ್ರಮುಕ ನಾಳಿಕೇರನಾಗವಲ್ಲೀ[19]ಪಿನದ್ಧ[19] ದ್ರುಮಷಂಡ ಮಂಡಿತ[20]ಮನಿ[20]ಂದ್ರವನದೊಳೋರಂತಪ್ಪುದಂ ನೋಡುತ್ತುಂ ತೊೞಲ್ವೊಂ ತನಗನುಕೂಲಮಪ್ಪ ಶಕುನನಿಮಿತ್ತಂಗ [21][ಳುಮಂ] ಕಂಡಿಂದಮೋಘಮೆನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯುಂ ಕಾಣ್ಬೆನೆಂದು ಸಂತುಷ್ಟಚಿತ್ತನಾಗಿಯಾ ಬನದ ನಡುವೆ ತೊೞಲ್ವೊಂ ಮೃದುಮಧುರಗಂಭೀರಧ್ವನಿಯೊಳ್

---

1. ರಜನಂಗಳಿಂ ಬೆರಸಿ (ಕಖಗ). 2. (ಕಖಗ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 3. ರ್ಪ (ಕಖಗ). 4. +ವಾರ (ಕಖಗ). 5. ಳ್ಮಂ (ಸ). 6. ಮಂಗಳಿಂ (ಕಖಗ). 7. ಷ್ಠ (ಘಚಛ). 8. ಳ್ (ಘಚ), 9. ತ್ತು (ಕಖಗಘ). 10. ದೊಳ್ (ಘಚ). 11. ವೆ (ಚಛ). 12. ಳ್ಪನ್ನೆಗಂ (ಚ). 13. ಕೊಳದ (ಘ). 14. ರ ಕಲ್ಹಾಮರೇಂದ್ರ ದೇವಾದಿಗಳಿಂದಂ (ಕಖಗ). 15. ಬ (ಘ). 16 ಳಿಂದಂ (ಕಖಗ) 17. +ಮೂಡುತ್ತುಂ (ಘಚಛ). 18. ದವ (ಕಖಗ). 19. ವಿನಮ್ರ (ಘಚಛ). 20. ಮಹೇಂ (ಕಖ). 21. ಳ್ಮಂ (ಸ).

ಕೂಡಿದ ಮೃದಂಗ ವಂಶ ತಾಳಾದಿಗಳ ಧ್ವನಿಗ[1][ಳುಮಂ] ಮಂದ್ರತಾರಲಯಾನ್ವಿತಮಾಗೆ[2] ಕಿವಿಗಂ ಮನಕ್ಕಂ ಸೊಗಯಿಸುವಂತಪ್ಪ [3]ಪಾಟವ[3]ಮಂ ಕೇಳ್ದು ಹರಿಚಂದನ ಕಾಳಾಗರು ಮಲಯಜ ತುರುಷ್ಕಾದಿಗಳ ಕಂಪು ಬಂದು ತೀಡಿದೊಡಿದು ದೇವನಿವಾಸಮಕ್ಕುಮೆಂದು ಬಗೆದು ಭಯಾಶ್ಚರ್ಯದಿಂದಂ ವ್ಯಾಕುಳಿತ ಮನದೊನಾಗಿ ಇನ್ನಿದನಪೋಘಂ ನೋೞ್ಪೆನೆಂದಾ ದೆಸೆಗಾಗಿ [4]ಸಲ್ವನಾಂ[4] ಕನತ್ಕನಕವಿನಿರ್ಮಿತಮುಂ ನಾನಾಮಣಿಗಣ [5]ಪಿನದ್ಧಮುಂ ಚಳತ್ಕೇತುಪತಾಕಾಢ್ಯಮುಂ[5] ವಿದ್ಯಾಧರ ಯುವತೀಜನಕ್ರೀಡನಾರ್ಥಮಪ್ಪ ಪ್ರಾಸಾದಮಂ ಕಂಡು ವಿಸ್ಮಯಚಿತ್ತನಾಗಿಯದಱ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಸಾರ್ದೊಂದು ಮರನಂ ಮಱೆಗೊಂಡು ನೋೞ್ಪೊಂ ತತ್ಪುರಃಸ್ಥಿತಮಪ್ಪ ಮಣಿಮಂಟಪದೊಳ್ ದಿವ್ಯಸ್ತ್ರೀಜನಂಗಳ್ [6]ವಿಲಾಸದಿಂ[6] ಚಾಮರವಿಕ್ಕೆ ದಿವ್ಯಶಯ್ಯಾತಳದ ಮೇಗಿರ್ದು ನಾಟಕಮಂ ನೋೞ್ಪ ಕುಮಾರನಂ ಕಂಡು ಹರ್ಷಚಿತ್ತದಿಂದಂ ಕುಸುಮಿತ ಕದಂಬ ವೃಕ್ಷಂಬೊಲ್ ಕಂಟಕಿತ ರೋಮಾಂಚಿತ ಗಾತ್ರನಾಗಿ[7] ಪರಿದು ವರ್ಪೊನಂ [8]ಕಂಡಿದಿರೆ[9]ಯ್ದೆ[ಯ್ದಾ][9]ತನುಂ ಕುಮಾರನ ಚರಣಾರವಿಂದಂಗಳ್ಗೆ[10]ಱಗಿ ಬಿರ್ದು ಮೂರ್ಛಾಗತನಾದೊಡಾಗಳ್ ಶೀತಳ ಕ್ರಿಯೆಗಳಿಂದೆೞ್ಚತ್ತಱುದಿಂಗ[11]ಳಿಂ[11] ಕಂಡೆಂ ಸ್ವಾಮಿ [12]ನಿನ್ನಂ ನಂಬಿರ್ದೆ[12]ನಾನೆಂದು ಮಹಾದುಃಖದಿಂದೞ್ವನಂ ಸಂತಯಿಸಿ ವಿಪುಳಶ್ರೀಯೆಂಬ [13]ವಿದ್ಯಾಧರ[13]ವಿಳಾಸಿನಿಯುಂ ಕರೆದಿಂತೆಂದು ಪೇೞ್ದನೆನ್ನ ಸಹೋದರನೆಂತುಂ ಶ್ರಮಮಂ ನೀಗಿ ಸುಖದಿಂ ತಣಿದೊನಕ್ಕುಮಂತಾಗೆ ಸ್ನಾನಪಾನಭೋಜನಾದಿ ಕ್ರಿಯೆಗಳಿಂ ಬೇಗಂ ಮಾಡೆಂದು ಪೇೞ್ದೊಡಾಕೆಯುಮಂತೆಗೆಯ್ವೆನೆಂದಾತನಂ ಮಹಾವಿಭೂತಿಯಿಂದಂ ವಿದ್ಯಾಧರ ವಿಲಾಸಿನಿ ಮಜ್ಜನಂಬುಗಿಸಿ ದಿವ್ಯಾಹಾರಮನೂಡಿ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣ ಗಂಧಮಾಲ್ಯಾದಿ ತಾಂಬೂಲಾದಿಗಳಿಂ ತಣಿಪಿದಾಗಳಾತನುಂ ಮುನ್ನಿನ ದುಃಖಮೆಲ್ಲಮಂ ಮಱೆದಂ ಮುನ್ನಂ ಕ್ಲೇಶಭಾಗಿಯಪ್ಪ ಪುರುಷಂ ಸ್ವರ್ಗಮನೆಯ್ದಿ [14]ಮಾಱ[ಪ್ಪವೊ]ಲೆ [ಅ]ಯ್ತಾ[14]ಗಳಲ್ಲಿಂ ಬಂದು ಕುಮಾರನೊರಾಸನದೊಳಿರ್ದು ಸರ್ವಾಭರಣಭೂಷಿತನಾಗಿ ನೇತ್ರಮನೋ[15]ಹರಿಯೆಂಬ[15] ದಿವ್ಯಸಭೆಯುಂ ನೋಡಿ ವಿಸ್ಮಯಚಿತ್ತನಾಗಿ ಇಂತೆಂದಂ ಸ್ವಾಮಿ ವ್ರತಶೀಲೋಪವಾಸ ತಪಶ್ಚರಣ ಸಂನ್ಯಸನಾದಿ [16]ಶುಭಾ[16]ನುಷ್ಠಾನ ಕ್ರಿಯೆಗಳಿಂ ಸತ್ಪುರುಷಂ ಮಱುಭವದೊಳ್ ದೇವಾಂಗನೆಯ[17]ರ್ಕಳೆ[17]ಱೆಯನಕ್ಕುಂ ನೀಮೀ ಭವದಿಂದಿಂತಪ್ಪ ವಿಭವಮನೆಯ್ದಿದಿರಿದೆನಗೆ ಮಹಾವಿಸ್ಮಯಮೆನೆ ಕುಮಾರನಿಂತೆಂದ ನಿಮ್ಮರ್ಗ್ಗಳ್ ದೇವಕನ್ನೆಯರಲ್ಲರ್ ವಿದ್ಯಾಧರಿಯರ್ಕಳೆನೆ ಇವರ್ಗ್ಗಳಂ ನೀಮೆಂತು

1. ಳ್ಳಂ 2. (ಸ) + ಪಾಡುವಂ (ಕಖಗ). 3. ಗೀತಮು (ಘಚಛ). 4. ಸಾರ್ವಂ (ಘಚಛ). 5. ವಿನದಮಪ್ಪ ಪಲತೆಱದ ಕೌತುಕಮಂ (ಘಚಛ). 6. ಲಟಪದಿಂ (ಘಚಛ). 7. + ಮಹೇಂದ್ರಸಿಂಹಂ (ಘಚಛ). 8. + ಸನತ್ಕುಮಾರಂ (ಘಚಛ). 9. ಳ್ದಮಾ(ಕಖಗ) ಯ್ದಿಮಾ (ಖ). ಳ್ದಬಂದ (ಘಚಛ). 10. + ಮಹೇಂದ್ರಸಿಂಹನೆ (ಘಚಛ). 11. ಳಿಂಗೆ (ಘಚಛ). 12. ನಿನ್ನಿಂಬಾಳ್ವೆ (ಘಚಛ). 13. ಬಿಂಬಾಧರ (ಘಚಛ). 14. ಮಾಱಪ್ಪೊಲೆಯಾ (ಗ), ಮಾಱಪ್ಪೊಲೆಂದಾ (ಕಖ), (ಘಚಛ). 15. ಹಾರಿಯಪ್ಪ (ಘಚಛ). 16. ಸುಖಾ (ಕಖಗ). 17. ರ್ಗೆ (ಘಚಛ).

ಪೆತ್ತಿರೆಲ್ಲಿ ಪೋಣಾವ ಸ್ವರೂಪದಿಂ ಬಂದಿರಿದನೆನಗೆ ತಿಳಿಯೆ ಪೇೞಿಮನೆ ಕುಮಾರನಿರುಳೆಲ್ಲಮತಿರಂಜನೆಯೆಂಬ ನಾಟಕಮಂ ನೋಡಿ ನಿದ್ರಾಸುಖಮಂ [1]ಪೆಱದೊಸಾ[1] ಕಮಳಮತಿಯೆಂಬ ವಿದ್ಯಾಧರ ವಿಳಾಸಿನಿಯುಂ ವಿದಗ್ಧೆಯುಂ ಕರೆದೆನ್ನ ಸಂಬಂಧಿಯಪ್ಪ ಕಥೆಯೆಲ್ಲಮಂ ಮಹೇಂದ್ರಸಿಂಹಂಗೆ ಪೇೞೆಂದು ನಿದ್ರಾವಶಗತನಾಗಿ ವಾಸಗೃಹಮಂ ಪೊಕ್ಕನಿತ್ತಾಕೆಯುಮಾತಂಗಿಂತೆಂದು ಪೇೞಲ್ ತಗುಳ್ದಳ್

ಕುಮಾರನಿಂದಾರೂಢಮಪ್ಪ ದುಷ್ಟಾಶ್ವಂ ಕುಮಾರನಂ ಕೊಂಡು ಮನೋವೇಗದಿಂ ಗಿರಿ ವನ ದರಿ ನದೀಪ್ರದೇಶಂಗಳೊಳ್ ಮೂಱುದಿವಸಮಿರುಳುಂ ಪಗಲುಂ ಪರಿಯುತ್ತಿರ್ದುದು ಕರುಳ್ ಪಱಿದು ತೆಗಲೆಯೊಡೆದು ಕಾಲಂಗೆಯ್ದುತ್ತಾಗಳ್ ಕುಮಾರನುಂ ಪಸಿವುಂ ನೀರೞ್ಕೆಯಿಂ[2]ದವಮಾದಂ ಬಾಧಿಸೆಪಟ್ಟು[2] ಬಸಮೞಿದು ಪಿರಿದೊಂದಾಲದ ಮರದ ಕೆೞಗೆ ಶಿಲಾತಳದ ಮೇಗೆ [3]ಪಟ್ಟಿರ್ದ್ದ[3]ನಾಗಳಲ್ಲಿಯಾ ವಟವೃಕ್ಷವಾಸಿಯಪ್ಪ ಮನೋಹರನೆಂಬ ಯಕ್ಷಂ ಕಂಡೀ ಪುರುಷಂ ಸಕಲಚಕ್ರವರ್ತಿಯಪ್ಪನೆಂದಱಿದು ಗಂಧೋದಕಮಂ ಮೇಲೆ ತಳಿದು ತಣ್ಗಾಳಿಯುಂ ವಿಗುರ್ವ್ವಿಸಿ ದೇಹಕ್ಕಾಪ್ಯಾಯನಂ ಮಾಡಿ ಸ್ವರ್ಣ ಭಾಜನದಿಂದಾಮೋದ ಸುಗಂಧಮಪ್ಪ ಕೊಡುವ ನೀರನಾತಂಗೆ ಕುಡಿಯಱಿದನಾಗಳ್ ಕುಮಾರಂ ನೀನಾರ್ಗ್ಗೀ ನೀರನೆಲ್ಲಿಂ ತಂದಯ್ ಪೇೞೆಂದು ಬೆಸಗೊಂಡೊಡಾತನಿಂತೆಂದನಾನೀ ವಟವೃಕ್ಷನಿವಾಸಿಯೆನ್ ಮನೋಹರನೆಂಬ ಯಕ್ಷನೆನ್ ಕ್ಷುಲ್ಲಕಮಾನಸಮೆಂಬ [4]ಸರೋವರದಿಂ[4] ತಂದೆನೀ ನೀರನೆನೆ ಅಂತಪ್ಪೊಡೆ ನೀನೆನ್ನನಾ ಕೊಳ[5]ಕ್ಕೊಡಗೊಂಡು[5] ಪೋಗಲ್ಲಿಯಾ ನೀರಂ ಮಿಂದು ಕುಡಿದೊಡಲ್ಲದೆನಗೆ ನೀರೞ್ಕೆ ಕಿಡದೆಂದು ಪೇೞ್ದೊಡೆ ಕುಮಾರನನೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಪೋಗಿ ಯಕ್ಷನಾ ಸರೋವರದ ತಡಿಯೊಳ್[6]ಇೞಿಪಿ[6] ಪೋದಳ್

ಆ [7]ಅವಸರದೊಳ್[7] ಸಿತಯಕ್ಷನೆಂಬ ವ್ಯಂತರದೇವಂ [8]ಕುಮಾರನ ಪೂರ್ವವೈರಿ ಭೌಮವಿಹಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಕುಮಾರನಂ ಕಂಡು ಕ್ರೋಧಾಗ್ನಿ ಪೆರ್ಚ್ಚೆ ಭೈರವ ರೂಪಧಾರಿಯಾಗಿ ಕಳಕಳಧ್ವನಿಯಿಂದಂ ಗರ್ಜಿಸಿ ಬಪ್ಪೋನಂ ಕಂಡಾಗಳ್ ಸಿಂಹನಾದಂಗೆಯ್ದು ಖಟ್ಗಸನ್ನಿಭಮಪ್ಪ ಮಹಾಶಿಳೆಯುಂ ಕಿೞ್ತ್ತಿಕೊಂಡು ಪ್ರತಿರಾಕ್ಷಸಂಬೊಲ್ ನಿಂದ ಕುಮಾರನಂ ನೋಡಿ ವ್ಯಂತರದೇವಂ[8] ನಾಗಪಾಶದಿಂದಂ ವೇಷ್ಟಿಸಿದೊಡೆ ಕುಮಾರನದಂ ಹಸ್ತತಳದಿಂ ಪಱಿಯೆ ಪೊಯ್ದನಾಗಳಾ ದೇವಂ ನಾನಾವಿಧ ಮಾಯಾ ಯುದ್ಧಂಗಳಿಂ ಕಾದೆ ಕುಮಾರನಂ ಯಷ್ಟಿ ಮುಷ್ಟಿ ಪ್ರಹಾರಾದಿಗಳಿಂ ಗೆಲ್ದಿರ್ದ್ದೋನನೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಸಮುದ್ರದ ಬಡವಾಮುಖದೊಳಿಕ್ಕಿ ಕೊಲ್ವೆನಮೋಘಮೆಂದು ನೆಲದಿಂದು[9]ರ್ಬ್ಬಿ[9] ಬಂದಾಕಾಶಕ್ಕೆ ನೆಗಪಿದೊನ ಸ್ಕಂಧಮಂ ತಿವಿದೊಂ ಕುಮಾರನ[10]ಅವೃಷ್ಟಿ ವಜ್ರಘಾತಂಬೊಲಪ್ಪ[10] ಮುಷ್ಟಿಯಿಂ ದಿವ್ಯಪುರುಷನ

---

1. ಪಿರಿದೊಂವ (ಕಖ), ಪಿರಿದೊಂದ (ಗ), ಪಿಱಿದೊಸನಾ (ಘಛ). 2. ಸೇದೆವಟ್ಟು ಮಱಿವಂತಾ (ಘಚಛ). 3. ನಿದ್ರೆಗೆಯ್ದು (ಕಖಗ). 4. ಕೊಳದಿಂ (ಘಚಛ). 5. ಕ್ಕೆ ಕೊಂಡು (ಕಖಗ). 6. ರಿಸಿ (ಚಛ). 7. ಸರೋವರದೊಳ್ (ಘಚಛ). 8. (ಘಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. 9. ಚ್ಚಿ (ಕಗ). 10. ನುಂ ಆಮುಷ್ಟಿ ವಜ್ರಘಾತಮೆಂಬೊಲಾ (ಕಗ), ನವಜ್ರಘಾತಂಬೊಲಪ್ಪ (ಘಚಛ).

ಹಸ್ತಪ್ರಹಾರಮೆಂಬ [1]ಮುದ್ರಾಪೀಡೆಯಿಂ[1] ತ್ರಸ್ತಾ[2]ಭಿಭೂ[2]ತನಾಗಿ ಬೆನ್ನಿತ್ತೋಡಿದ ನಾಗಳ್ ತನ್ನಿವಾಸಿಗಳಪ್ಪ ಯಕ್ಷ ಕಿನ್ನರಾದಿಗಳ್ ಮಸ್ತಕದೊಳ್ ನ್ಯಸ್ತಹಸ್ತರ್ಕಳಾಗಿ ಜಯಜಯ[3]ಶಬ್ದಗಳಿಂದಂ[3] ಪು[4]ಷ್ಪಾ[4]ದಿಗಳಿಂ ಕುಮಾರನಂ ಪೂಜಿಸಿದರ್

ಆ ಅವಸರದೊಳಿಂದ್ರಪ್ರಭನೆಂಬ ವಿದ್ಯಾಧರಂ ಬಂದು ಕುಮಾರನ ಚರಣಾರವಿಂದಂಗಳ್ಗೆಱಗಿ ಪೊಡೆವಟ್ಟಿಂತೆಂ[5]ದನ್ ಸ್ವಾ[5]ಮಿ ಮೂವ[6]ತ್ತಾಱು[6] ವರುಷಂ ನಿನ್ನ ಬರವನಾನೆನ್ನರಸನ ಬೆಸದಿಂ ಪಾರುತ್ತಿರ್ದೆಂ ನೀನೆನ್ನ ಭಾಗ್ಯದಿನಿಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಯ್ ಏಱು ವಿಮಾನಮನೆನೆ ಅಂತೆಗೆಯ್ವೆನೆನ್ನ ಬಯಕೆಯುಂ ಶೀರ್ಘ[7]ದಬಟಿಕ್ಕೇ[7]ಱುವೆನೆಂದು ಕೊಳನಂ ಪೊಕ್ಕು ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂ [8]ಕ್ರೀಡಿಸಿ[8] ಪೊಱಮಟ್ಟನನಾ ಖೇಚರಂ ಕೊಂಡು ಪೋಗಿ ತದ್ವನದೊಳತಿ ರಮಣೀಯಮಪ್ಪ ಪ್ರದೇಶದೊಳಾಡುತ್ತಿರ್ದ ವಿದ್ಯಾಧರ ಕನ್ನೆಯರ್ಕಳ ಪಕ್ಕದಿರಿಸಿ ಪೋದನ್ ಇತ್ತ ಖೇಚರ ಕನ್ನೆಯರ್ಕಳ ಕಣ್ಗಳೆಂಬ ಮೀಂಗಳ್ ಕುಮಾರನ ರೂಪೆಂಬ ಗಾಳದಿಂ ತೆಗೆಯೆಪಟ್ಟು [9]ತಪನ[9] ತಾಪನ ದಹನ ವಿ[10]ಮೋಹನ ಮ[10]ರಣ ಸ್ವರೂಪದ ಕಾಮಶರಂಗಳವರ್ಗ್ಗಳೆರ್ದೆಯನುರ್ಚಿಪೋಗಿ ಪರವಸೆಯರಾಗಿ ಮಱುಗಿದಱುನೀರ ಮೀಂಗಳ್ವೊಲಾದರಿದೇಂ ಚೋದ್ಯಮೊ ಕುಸುಮ ಬಾಣನ ಬಿಲ್ಬಲ್ಮೆ

ಶ್ಲೋಕ ॥ ಅಹೋ ಧನುಷಿ ಕೌಶಲ್ಯಂ ಮನ್ಮಥಸ್ಯ ಮಹಾತ್ಮನಃ ।
ಅಸ್ಪೃಶನ್ನಪಿ ಗಾತ್ರಾಣಿ ಭಿನತ್ತ್ಯಂತರ್ಗತಂ ಮನಃ ॥

ಇವರ್ಗ್ಗಳ್ [11]ತ್ರ[11]ನ್ಮುಖ ನಿರೀಕ್ಷಣದೊಳಾಸಕ್ತೆಯರಾಗಿರ್ದ್ದರಾಗಳಾ ಇಂದ್ರಪ್ರಭನೆಂಬ ವಿದ್ಯಾಧರಂ ಪ್ರಿಯ[12]ಸಂಗ[12]ಮಮೆಂಬ ಪೊಱಲನೆಯ್ದಿ ಭಾನುವೇಗನೆಂಬ ವಿದ್ಯಾಧರಂಗೆ ಪೇೞ್ದನಾದೇಶ ಪುರುಷನಂ ತಂದು ಭೂತರಮಣದ ಜ್ಯೋತಿರ್ವಿತಾನಮೆಂಬ ಮಣಿಮಂಟಪದೊಳ್ ಕನ್ಯೆಯರ ಪಕ್ಕದಿರಿಸಿ ಬಂದೆನೆನೆ ಆಗಳಾತಂಗೆ ತಣಿವಿನೆಗಂ ತುಷ್ಟಿದಾನಂಗೊಟ್ಟು ವಿಪುಳಶ್ರೀಯೆಂಬ ಖೇಚರಿಯುಮಂ ಕರೆದಿಂತೆಂದಂ ಶೀಘ್ರಂ ಪೋಗಿ ಕೀರ್ತಿಧವಳಂಗೆ ಭೋಜನಾದಿ ವಿಧಿಯುಮಂ ಮಾಡೆಂದು ಪೇೞ್ದೊಡಾಕೆಯುಮಂತೆಗೆಯ್ವೆನೆಂದು ಸಪರಿವಾರಂಬೆರಸು ಬಂದಾತಂಗೆ ಮಜ್ಜನ ಭೋಜನ [13]ಪ್ರಸಾಧ[13]ನಾದಿಗ[14]ಳುಮಂ ಮಾಡಿ[14] ಮತ್ತೆ ಕುಮಾರನಂ ದಿವ್ಯಶಯ್ಯಾತಳದೊಳ್ ಸುಖದಿನಿರಿಸಿ ಅನಂಗ[15]ಸುಂ[15]ದರಿಯೆಂಬ ವಿದ್ಯಾಧರಿಯನಾಡಪೇೞ್ದು ನಾಟಕಮ[16]ನಭಿನಯಿ[16]ಸುತ್ತಂ ಕುಮಾರನ ಮುಂದೆ ವಿಸ್ಮಯಾನ್ವಿತೆಯಾಗಿರ್ದೊಳಂ ಕುಮಾರಂ ನೋಡಿ ಇಂತೆಂದು ನೀವೇನಗೀದೃಗ್ವಿಧಮಪ್ಪುಪಕಾರಮನೇಕೆ ಗೆಯ್ದಪ್ಪಿರ್ ನೀಮೋನಾರ್ಗ್ಗೆಂದು ಬೆಸಗೊಂಡೊಡಾಕೆಯಿಂತೆಂದಳ್

---

1. ಮಹಾಮುದ್ರೆಯಂ ಪಿಡಿಯೆ (ಘಚಛ). 2. ಭೀ (ಕಖಗ). 3. ನಿನಾದಪೂರ್ವಕಂ (ಘಚಛ).
4. ಱ್ಪಾ (ಕಖಗ). 5. ದನಾ (ಸ-ಛ). 6. ತ್ತು (ಘಚಛ). 7. ದೊಡೇ (ಛ). 8. ನೀರಂ ಕುಡಿದು
(ಘಚಛ). 9. ತೊಟ್ಟನೆ (ಘಚಛ), ತರ್ಪಣ (ಖ). 10. ರಪಕಾ (ಘಚಛ). 11. ಮ (ಕಖಗ).
12. ವಂಶ (ಘಛ). 13. (ಘಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 14. ಳಿಂ ಸಂತೋಸಂಬಡಿಸಿ (ಘಚಛ). 15. ಸೌಂ
(ಕಖಗ). 16. ನಾಡಿ (ಘಛ).

ಕೇಳ್ ಪೇೞ್ವೆಂ ಸ್ವಾಮಿ ವಿಜಯಾರ್ಧ ಪರ್ವತದೊಳ್ ಪ್ರಿಯಸಂಗಮ ಪುರಾಧಿಪತಿಯಪ್ಪ ಭಾನುವೇಗನೆಂಬ ವಿದ್ಯಾಧರಂಗೆ ಶ್ರೀಮಾಲಿ ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ಮಹಾದೇವಿಯರೆಣ್ಬರವರ್ಗ್ಗೆ ಪುಟ್ಟಿದೊರೀಯೆಣ್ಬರುಂ ಕನ್ನೆಯರ್ಕಳ್ ಲ[1]ಕ್ಷ್ಮೀ[1]ಮತಿ ಕನಕಕಾಂತೆ ಮಂದಾರಸೇನೆ ಅಳಕೆ ಅಲಂಭೂಷೆ ಹೇಮವತಿ ಹೇಮಮಾಳಿನಿ ವಿಜಯಾರ್ಧವತಿಯೆಂದೀ ಪೆಸರ್ಗಳನೊಡೆಯರೆಣ್ಬರುಂ ಮ[2]ಕ್ಕ[2]ಳನಾರ್ಗೆ ಕುಡುವ ಮೆಂದೊಂದು ದಿವಸಂ ನೈಮಿತ್ತಿಕನಂ ಭಾನುವೇಗಂ ಬೆಸಗೊಂಡೊಡಾತನಿಂತೆಂದಂ ಕ್ಷುಲ್ಲಕಮಾನಸಮೆಂಬ ಕೊಳದೊಳ್ ಸಿತಯಕ್ಷನೆಂಬ ದೇವನಂ ಸಂಗ್ರಾಮದೊಳಾವೊಂ ಗೆಲ್ಗುಮಾತಂಗೆ ಕೂಸುಗಳಂ ಕುಡಿಮೆಂದು ಪೇೞ್ದನದಱಿಂ ನೀನೆಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿಯೆಂದು ಪೇೞ್ದವಸರದೊಳ್ ಮಹಾವಿಭೂತಿಯಿಂ ಬರ್ಪ ಖೇಚರೇಂದ್ರನಂ ತೋಱಿದೊಡೀತಂ ನಿಮ್ಮ ಮಾವನೆಂದಾಗಳ್ ಕುಮಾರನುಮಿದಿರೆೞ್ದು ತದ್ಯೋಗ್ಯಮಪ್ಪ ವಿನಯಮುಮಂ ಗೆ[3]ಯ್ದಿರ್ದೊನಂ[3] ವಿದ್ಯಾಧರೇಂದ್ರ ಕುಮಾರನಂ ನೋಡಿ ತ್ರಿಭುವನಕ್ಕೆಲ್ಲಂ ತಿಳಕಮಾಗಿರ್ದ್ದಳಿಯನಂ ನಾನೆ ಪೆ[4]ತ್ತೆ[4]ನೆಂದಾದಮಾನುಂ ಸಂತುಷ್ಟ ಚಿತ್ತನಾಗಿ ಕುಮಾರನಂ ಕೊಂಡುಪೋಗಿ ತನ್ನ ಪೊಱಲಂ ಪೊಕ್ಕು ದೆವಸದೊಳೆಣ್ಬರ್ ಕನ್ನೆಯರ್ಕ್ಕಳಂ ಕೈನೀರೆಱೆದು ಕುಮಾರಂಗೆ ಕೊಟ್ಟಂ ಕುಮಾರನುಂ ದಿವ್ಯಾಂಗನೆಯರ್ಕ[5]ಳೊಡನೆ[5] ಸುಖದಿಂ[6]ದೊಂದಿದ[6]ನಾಗಳೊಂದು ವನದೇವತೆ ಬಂದು ಸುನಂದೆಯೆಂಬ ಕನ್ನೆಯ ದುಃಖಮಂ ಕಾಣಲಾಱದೆ ಕರುಣಿಸಿ ಕುಮಾರನನೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಪೋಗಿ ಹರಿಕೂಟಮೆಂಬ [7]ಪರ್ವತದ[7] ಜ್ಯೋತಿರ್ವನದೊಳ್ ದಿವ್ಯಶಯ್ಯಾತಳಮಂ ವಿಗುರ್ವಿಸಿಯದಱ ಮೇಗೆ ಕುಮಾರನನಿಟ್ಟು ಪೋದೊಡಾತನುಂ ಪ್ರಭಾತಸಮಯದೊಳೆೞ್ಚೆತ್ತು ದೆಸೆಗಳಂ ನೋೞ್ಪೊನಾ ವನಮುಮಂ ತನ್ನಿರ್ದ್ದ ಲತಾ[8]ಮಂಟಪ[8]ಮುಮಂ ನೋಡಿ ಎನಗಿದು ಮಹಾ ವಿಸ್ಮಯಂ ರಾತ್ರಿಯೊಳ್ ವಿವಾಹಕಲ್ಯಾಣಮೆನಗೆ ಸ್ವಪ್ನದೊಳಾದುದೊ ನಿರುತ[9]ಮೊ[9] ಎಂದು ಸಂ[10]ದೇಹ[10]ಚಿತ್ತನಾಗಿ ತನ್ನ ಕೈಯೊಳ್ [11]ಕಟ್ಟಿದ[11] ಕಂಕಣಮಂ ನೋಡಿ ಕಂಡು ಕುಮಾರನಿಂತೆಂ[12]ದು. ಬಗೆದಂ[12]

ಶ್ಲೋಕ ॥ ಭವಿತವ್ಯಂ ಭವತ್ಯೇವ ಕರ್ಮಣಾಮೇಷ ನಿಶ್ಚಯಃ ।
ವಿಪತ್ತೌ ಕಿಂ ವಿಷಾದೇನ ಸಂಪತ್ತೌ ವಿಸ್ಮಯೇನ ಕಿಂ ॥

ಎಂದಿಂತು ವಸ್ತುಸ್ವರೂಪಂ ಕುಮಾರಂ ಬಗೆಯುತ್ತಿರ್ಪಿನೆಗಂ ದೂರಾಂತರದೊಳ್ [13]ಸಂಭ[13]ನ್ನಮಾಗುತ್ತಿರ್ದ್ದ [14]ವನದೊಳಿರ್ದ[14] ಕನ್ನೆಯಿಂತೆಂದು ಪುಯ್ಯಲಿಟ್ಟಳ್ ಸಾಕೇತಪುರಾಧಿಪತಿಯಪ್ಪ ಸುರಥನೆಂಬರಸಂಗಂ ಚಂದ್ರ[15]ಯಶಿ[15]ಯೆಂಬ ಮಹಾದೇವಿಗಂ ಪುಟ್ಟಿದೆನ್ ಸನತ್ಕುಮಾರನ ಭಾರ್ಯೆಯೆನ್ ಸುನಂದೆಯೆನೆಂಬೆನೆನ್ನನನ್ಯಾಯದಿಂ ವಜ್ರವೇಗನೆಂಬ ವಿದ್ಯಾಧರಂ ತಂದಂ ಕಿನ್ನರ ಕಿಂಪುರುಷ ಗರುಡ ಗಂಧರ್ವ ಯಕ್ಷರಾಕ್ಷಸಾದಿ ದೇವರ್ಕ್ಕಳಿರಾ ವಿದ್ಯಾಧರರ್ಕ್ಕಳಿರಾ ಶರಣಾಗಿಮಾರ

1. ಕ್ಷ (ಕಖ). 2. ಕ್ಕ (ಕಖಗ). 3. ಯ್ದಿಳ್ದನಂ (ಕಖಗ). 4. ಳ್ತೆ (ಕಗ). 5. ಳುಂ ತಾನುಂ (ಕಖಗ). 6. ನಿದ್ರೆಗೈದ (ಘಚಛ). 7. (ಘಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 8. ವನ (ಕಖಗ). 9. ಮೆಯಾದುದೊ (ಕಖಗ). 10. ದೆಗೆ (ಕ), ತುಷ್ಟ (ಚಛ). 11. (ಘಚಛ) ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 12. ದಂ (ಘಚಛ). 13. ಸ್ವಚ್ಛ (ಕಗ). 14. (ಕಗ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 15. ಲೇಖೆ (ಘಚಛ).

ಪ್ಪೊಡಮೆನ್ನಂ ರಕ್ಷಿಸಿಮೆಂಬ ಕಾರುಣ್ಯಸ್ವರಮಂ ಕೇಳ್ದಾಶ್ಚರ್ಯ ಮನದೊನಾಗಿ ದೆಸೆಯಂ ನೋಡಿ ಸಲ್ವೊಂ ಸ್ಫಟಿಕಮಯಮಪ್ಪ ಶಿಲಾ[1]ಗೃಹ[1]ದ ಕೆಲಗಿರ್ದ [2]ಯಕ್ಷ[2] ಕನ್ನೆಯುಮಂ ಕಂಡು ನೀನಾರ್ಗ್ಗೆನೆಂಬೆಯೂ ಸನತ್ಕುಮಾರನೆಂಬೊನಾರ್ಗ್ಗೆಂದು ಕುಮಾರಂ ಬೆಸಗೊಂಡೊಡಾಕೆಯಿಂತೆಂದು ಪೇೞ್ದಳ್

ಅಯೋಧ್ಯಾಪುರಮನಾಳ್ವೊಂ ಸುರಥನೆಂಬೊನರಸನಾತನ ಮಹಾದೇವಿ ಚಂದ್ರಯಶಿಯೆಂಬೊಳಾಯಿರ್ವರ್ಗ್ಗಂ ಪುಟ್ಟಿದೆಂ ಸುನಂದೆಯೆಂಬೆಂ ಸನತ್ಕುಮಾರಂಗೆ ಗರ್ಭದೊಳಿರ್ದ್ದಂತೆ ನಿವೇದಿ[3]ಸೆಪಟ್ಟೆ[3]ನೆನ್ನಂ ಮದನೋದ್ಯಾನದೊಳುಯ್ಯಲಾಡುತ್ತಿರ್ದೊಳಂ ಭೌಮವಿಹಾರಾರ್ಥಂ ಬಂದು ವಜ್ರವೇಗನೆಂಬ ವಿದ್ಯಾಧರಂ ಕಂಡೆನ್ನನೆತ್ತಿಕೊಂಡು [4]ಪುಯ್ಯಲಿಡೆಯಿಡೆ[4] ಬಂದನಿಂದಿಂಗೇೞು ದಿವಸಮುಂಟು ಮತ್ತಾ ಸನತ್ಕುಮಾರನೆಂಬೊಂ ಹಸ್ತಿನಾಪುರಮನಾಳ್ವೊಂ ವಿಶ್ವಸೇನ ಮಹಾರಾಜನೆಂಬೊನರಸನಾತನ ಮಹಾದೇವಿ ಸಹದೇವಿಯೆಂಬೊಳಾಯಿರ್ವ್ವರ್ಗ್ಗಂ ಪುಟ್ಟಿದಂ ಸನತ್ಕುಮಾರನೆಂಬೊನೆಂದು ಪೇೞ್ದೊಡೆ ಕುಮಾರನೆಂದಾತನಂ ಕಂಡೊಡೇನಱಿ[5]ವೋ[5] ಎಂದು ಬೆಸಗೊಂಡೊಡೆ ಸುನಂದೆಯಿಂತೆಂದಳ್ ಎನ್ನ ತಂದೆ ವಿಶ್ವಸೇನ ಮಹಾರಾಜನೊಳಪ್ಪ ಮಿತ್ರಸಂಬಂಧದಿನೊಂದು ದಿವಸಂ ಹಸ್ತಿನಾಪುರಕ್ಕೆ ವೋಗಿ ಕುಮಾರನಂ ಕಂಡಾತನ ರೂಪಂ ಪಟದೊಳ್ ಬರೆದು ತಂ[6]ದಾ[6] ರೂಪನೆಲ್ಲಾ ಪೊೞ್ತುಂ ನೋೞ್ಪೆನುಂ ಬರೆವೆನುಂ ಭಾವಿಸುತ್ತಿರ್ಪೆನಪ್ಪುದಱಿಂದಱಿವೆನಾ ರೂಪ್ರಂ ನಿಮ್ಮನೆ ಪೋಲ್ಗುಮೆನೆಯಂತಪ್ಪೊಡಾಂ ಸನತ್ಕುಮಾರನಪ್ಪೆನೆಂದಾಗಳ್ ಹರ್ಷರೋಮಾಂಚ ಕಂಚುಕಿತೆ ವಿಕಸಿತ ವದನೆಯಾಗಿ[7]ಯಱಿಪಬಳ್ಳಿ ಕಾಲ್ತೊಡರ್ದತ್ತೆಂಬಂತೆವೊಲಾಯ್ತೆನ್ನ[7] ಭಾಗ್ಯದಿಂದಂ ಸ್ವಾಮಿ ನೀಮಿಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರಾ ವಜ್ರವೇಗಂ ತನ್ನ ತಂಗೆಯುನೆನಗೆ ಕಾಪಿಟ್ಟು ತನ್ನ ಪೊೞಲ್ಗೆ [8]ನಿದ್ರೆಗೆಯ್ಯೆ[8] ಪೋದನಾಕೆಯುಂ ಜಳಕ್ರೀಡೆಗೆ ವೋದಳವಳ್ ಬಾರದನ್ನೆಗಂ ಬೇಗಂ ಪೋಪಮೆನೆ ಕುಮಾರನಿಂತೆಂದನಂಜದಿರ್ ನಿನ್ನ ತಂದೊನನಮೋಘಂ ಮೃತ್ಯುಮುಖ[9]ಕ್ಕುಯ್ದೊಡಲ್ಲದೆ ಪೋಗೆನೆನೆ ಭಯದಿಂದಂ ನಡುಗಿ ಇಂತೆಂದಳಾತನಾಕಾಶಗಾಮಿ ನೀಮೆಂತುಕೊಲ್ವಿರೆನೆ ಕುಮಾರಂ ನಕ್ಕಿಂತೆಂದಂ ಆಕಾಶಗಾಮಿಯುಪ್ಪ ಕಾಗೆಯುನೇಂ ಕೊಲ್ವುದರಿದೆ ಎಂದು ನುಡಿಯುತ್ತಿರ್ಪನ್ನೆಗಂ ವಜ್ರವೇಗನ ಬರವಂ ಕಂಡಾ ಕನ್ನೆಯಂಜಿ ಪ್ರಾಸಾದದೊಳಗೆ ಪೋಗಿ ಪೊಕ್ಕಿರ್ದಳ್

ಖೇಚರನಂ ಕುಮಾರನಂ ಕಂಡು ಪುರುಡಿಂ ಮುಳಿಸು ಪೆರ್ಚ್ಚಿಯೆನ್ನ ಪೆಂಡತಿಯೊಡನೆ ನುಡಿಯುತ್ತಿರ್ದ್ದೊನನಮೋಘಂ ಕೊಲ್ವೆನೆಂದು ಕಿೞ್ತು ಬಾಳ್ವೆರಸು ಬಂದೆಱಗಿ ಇಱಿದಾತನೇಱಂ ಬಂಚಿಸಿ ಸಿಂಹಲಂಘನದಿಂ ಮೇಗೆ ನೆಗೆದು ವಜ್ರಸಮಾನಮಪ್ಪ ಕೈಯಿಂದಂ ಕುಮಾರನಾತನ ತೆಗಲೆಯಂ ತಿವಿದೊಡಾತನಲ್ಲಿ ತನ್ನ ವಿದ್ಯಾಧರ[10]ಕರಣ[10]ಮಂ ತೋರ್ಪ್ಪಂಬೊಲೆ ಮೇಗುಚ್ಚಳಿಸಿ ಬಿೞ್ದಾಗಡೆ ಮಡಿದಂ

1. ತಳ (ಕಗ). 2. ಕ್ಷ್ವ (ಘಚ). 3. ಸಲ್ಪಟ್ಟೆ (ಕಗಖ). 4. (ಕಗ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 5. ವಾ (ಕಖಗ). ವೆಯೊ (ಚ). 6. ದೊಡಾ (ಘಚಛ). 7. ಯಱಿಸಿ ಪೋಪ ಬಳ್ಳಿ ಕಾಲೊಳ್ ತಗುಳ್ದತ್ತೆಂಬವೊಲೆನ್ನ (ಘಚಛ). 8. (ಘಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 9. ಕ್ಕೊಯ್ದಲ್ಲದೆ (ಕಖಗ). 10. ಗುಣ (ಚ), ಗರಣ (ಛ).

ಕುಮಾರನಿಂತೆಂದು ಬಗೆದನೊರ್ವಳಿ ರ್ಇರ್ದ ಸ್ತ್ರೀಯು ಪಕ್ಕದ ಸತ್ಪುರುಷಂಗಿರಲ್ ತಕ್ಕುದಲ್ಲೆಂದು ಮುನ್ನ ತನ್ನಿರ್ದ ಲತಾಮಂಟಪದೊಳ್ ಪೋಗಿರ್ದನನ್ನಗಮಿತ್ರ ವಜ್ರವೇಗನ ತಂಗೆ ಸಂಧ್ಯಾವಳಿಯೆಂಬೊ[1]ಳ್ ಮಾನಸ[1] ಸರೋವರದೊಳ್ ಜಲ ಕ್ರೀಡೆಯನಾಡಿ ಬರ್ಪೊಳನ್ನೆಗಂ ತಮ್ಮಣ್ಣಂ ಸತ್ತುದಂ ಕಂಡು ಮೂರ್ಛಾಗತೆಯಾಗಿ ಬಿಟ್ಟು ನೀಡಱಿಂದೆಟ್ಟಿತ್ತು ಕ್ರೋಧಾಗ್ನಿ ಪೆರ್ಚೆ ಎಮ್ಮಣ್ಣನಂ ಕೊಂದ ದುರಾತ್ಮನಂ ಪಾತಾಳಮಂ ಪೊಕ್ಕಿರ್ದನಪ್ಪೊಡಮುಱಿಸಿ ಕೊಲ್ವೆನಮೋಘಮೆಂದು ಭಯಂಕರ ರೂಪಂ ಕೈಕೊಂಡು ದೆಸೆಗಳಂ ನೋಟ[3]ಪ್ಪೊಳನ್ನಗಮಾರುಮಂ ಕಾಣದೆ ಸುನಂದೆಯುಂ ಬೆಸಗೊಂಡೊಡಾಕೆಯಿಂತೆಂದಳ್, ದುಷ್ಟನಿಗ್ರಹ ಶಿಷ್ಟಪ್ರತಿಪಾಲನ ಸ್ವರೂಪದಿಂ ಪೃಥ್ವಿಯುಂ ರಕ್ಷಿಸುವ ಸ್ವಾಮಿ [2]ಚೋರದಾರ ಪಾಪರಿಗ[2]ರ್ಕ್ಕಳಂ ಕೊಲ್ಲದಿರ್ಕ್ಕುಮೆ ಎಂದೊಡಾತನಾವೊನೆಲ್ಲಿದೊಂ ತೋಱಿಂದು ಬೆಸಗೊಂಡೊಡೆ ಸುನಂದೆಯುಂ ಪೋಗಿ ಕುಮಾರನಂ ತೋಱಿದೊಡಾಕೆಯುಮಸಿಖೇಟಕಹಸ್ತೆಯಾಗಿ ವಿಭೀಷಣಮಪ್ಪ ರೂಪುಮಂ ವಿಗುರ್ವಿಸಿ ಕೊಲ್ವೆನೆಂದು ಸಾರ್ದಾಗಳ್ ಕುಮಾರಂ ಸೌಷ್ಠವ ದೊಳಿರ್ದ್ದನಂ ನೋಡಿ ಕ್ರೋಧಂಗೆಟ್ಟು ಸ್ನೇಹಂ [3]ಪೆರ್ಚೆ[3] ಕಾಮಶರಂಗಂ [4]ಸ್ಮರ[4]ವಶಹೃದಯೆಯಾಗಿ ಇಂತೆಂದು ತನ್ನೊಳ್ ಬಗೆದೊಳೆಮ್ಮಣ್ಣಂ ತನ್ನ ದೋಷದಿಂ ಸತ್ತೊನೀತಂಗೇನುಂ ದೋಷಮಿಲ್ಲೆಂದು ವಿಕಾರ[5]ಮಪ್ಪ[5] ರೂಪಮ ನುಪಸಂಹರಿಸಿ ತನ್ನ ಮುನ್ನಿನ ಸ್ವಾಭಾವಿಕಮಪ್ಪ ರೂಪಂ ಕೈಕೊಂಡು ತಮ್ಮಣ್ಣನಂ ಸಂಸ್ಕರಿಸಿ ನೀರಿಟ್ಟಿದು ತದ್ವಿರಹಾನಳನಿಂ ಬೆಂದು ಕರಗಿ ಕೊರಗಿ ಬಸಮಱಿದಿರ್ದ್ದ ಮೆಯ್ಯನೊಡೆಯೊಳ್ ಬಂದು ಸುನಂದೆಗಿಂತೆಂದಳ್ ನಿನ್ನ ಪ್ರಸಾದದಿಂ ಬಾೞ್ವೆಂ ನೀನೆನಗೆ *ಸೋದರಮುಂ ಕಲ್ಯಾಣಮಿತ್ರೆಯುಮಾದಯ್ ಆದಱಿಂ ನೀನೀಕುಮಾರಂಗೆ ಪೋಗಿ ಇಂತೆಂದು ಪೇೞಿ ವಿಜಯಾರ್ಧ ಪರ್ವತದೊಳಗ್ರಮಂದಿರಪುರಾಧಿ ಪತಿಯಪ್ಪ ಶನಿವೇಗನೆಂಬ ವಿದ್ಯಾಧರಂಗಂ ವಿದ್ಯುತ್ಪ್ರಭೆಯೆಂಬ ಮಹಾದೇವಿಗಂ ಮಗಳ್ ಸಂಧ್ಯಾ ವಳಿಯೆಂಬೊಳ್ ನೀಮೆ ಶರಣೆಂದಿರ್ದ್ದೊಳಾಕೆಯಂ ನೀಮಮೋಘಂ ಕೈಕೊಳಲ್ವೇೞ್ಕು ಮೆಂದಿಂತು ನುಡಿಯೆಂದು ಕಲ್ಪಿಸಿಯಟ್ಟಿದೊಡಾಕೆಯುಂ ಕುಮಾರಂಗೆ ತದ್ವೃತ್ತಾಂತ ಮೆಲ್ಲಮಂ ಪೇೞ್ದೊಡಾತನುಂ ಪಿತೃಮಾತೃಗಳೀಯದ ಸ್ತ್ರೀಯರಂ ಕೈಕೊಳ್ಳುದೆನಗ ಯೋಗ್ಯಮೆಂದು ಮಱುಮಾತುಗೊಟ್ಟೊಡೆ ಸುನಂದೆಯೆಂಬೊಳ್ ಮಿತ್ರಸಂಬಂಧಿಗಳಪ್ಪ ಜನಂಗಳ್ ಮುಂ[6]ತಿಟ್ಟು[6] ಕುಡ ಕೊಳಲ್ ತಕ್ಕುದೆಂದು ನುಡಿದೊಡಂಬಡಿಸಿ ದಿವ್ಯ ದೇವತೆಗಳನೆ ಬಾಂಧವಜನಮಾಗೊಡೆಯುಳಂ ಮಹಾವಿಭೂತಿಯಿಂದಂ ಪಾಣಿಗ್ರಹಣ ಪುರಸ್ಸರಂ ಸಂಧ್ಯಾವಳಿಯಂ ಕುಮಾರಂಗೆ ಕೊಟ್ಟಳ್ *ಸಂಧಾವಳಿಯುಂ ಸುನಂದೆಯುಂ ಕುಮಾರಂಗೆ ಕೊಟ್ಟಳಿಂ*ತನ್ನೋನ್ಯ ಸಂಬಂಧದಿಂ ಗಾಂಧರ್ವವಿವಾಹದಿಂ [7]ಕಲ್ಯಾಣ ದೊಳ್ಕೂಡಿ[7] ಸುಖದಿಂದಿರ್ಪೊರ್

ಅನ್ನಗಮಿತ್ರಶನಿವೇಗಂ ತನ್ನಮಗಂ ಪಿರಿದು ಪೊೞ್ತು ಪೋಗಿ ತಡೆದನೆಂದು

---

1. ಳಾ (ಚಫ). 2. ಜಾರ ಚೋರ (ಘಜ). ಚೋರ ಜಾರ (ಛ). 3. ಪ್ಪಟ್ಟ (ಛ). 4. ಪರ (ಚಫ). 5. ಸ್ಥ (ಕಗ). 6. ದಿರ್ದು (ಕಖಫ), (ಘಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 7. ಕಯ್ಯೂಡಿ (ಘಚಛ).

ಮಗನವಸ್ಥೆಯನಱಿದು ಬಾಯೆಂದವಳೋಕಿನಿಯೆಂಬ ವಿದ್ಯೆಯನಾರಯ್ಯಲಟ್ಟಿದೊಡಾ ವಿದ್ಯೆಯುಂ ಪಾರಾವತ ರೂಪದಿಂದಾರೈದು ಪೋಪುದಂ ಸಂಧ್ಯಾವಳಿಯಱಿದಿಂತೆಂದು ತನ್ನ ಭರ್ತಾರಂಗೆ ಪೇೞ್ಗುಂ ಸ್ವಾಮಿ ಎನ್ನ ತಂದೆ ವಿದ್ಯಾಧರನಾದವಮಾನುಂ ಪ್ರಚಂಡ ಮಹಾಬಳ ಪರಾಕ್ರಮಂ ವಜ್ರವೇಗನ ಸಾವನಱಿದಪೋಘಂ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಬರ್ಕುಮದಱಿಂ ನೀವಿಶಾ ಪ್ರಜ್ಞಪ್ತಿಯೆಂಬ ಮಹಾವಿದ್ಯೆಯುಂ ಕೊಳ್ಳಿಮೆನೆ ಕುಮಾರಂ ನಕ್ಕು ಪ್ರಹಸಿತವದನ[1]ನ[1]ನಾಗಿ ಖೇಚರರೆಂ[2]ಬೆರಲೆ[2]ಗಳಂ [3]ನಿಪಾತಿ[3]ಸಲ್ಕೆನಗೆ ವಿದ್ಯೆ[4]ಯುಂ ಬೇೞ್ಕುಮೆ ಎಂ[4]ದೊಲ್ಲದಿರ್ದೊನ ಪಾದದ್ವಯಂಗಳ್ಗೆಱಗಿ ಪೊಡೆವಟ್ಟ ಮೋಘಂ ಕೊಳಲೆವೇೞ್ಕುಮೆಂದು ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂ ವಿದ್ಯೆಯುಂ ಕೊಟ್ಟೊಡಾ ಅವಸರದೊಳ್

ಮತ್ತಿತ್ತ ರಥನೂಪುರ ಚಕ್ರವಾಳ ಪುರಾಧಿಪತಿಯಪ್ಪ ಚಂದ್ರಯಶನೆಂಬ ವಿದ್ಯಾಧರಂಗಂ ವಿದ್ಯುದ್ವೇಗೆಯೆಂಬ ಮಹಾದೇವಿಗಮಂತಿರ್ವರ್ಗಂ ಪುಟ್ಟಿದರ್ ಚಂದ್ರವೇಗನುಂ ಭಾನುವೇಗನುಮೆಂಬರ್ ಮಕ್ಕಳಾಗಿ ಇಂತಿಷ್ಟವಿಷಯಕಾಮ ಭೋಗಂಗಳನನುಭವಿಸುತ್ತಿರೆ ಮತ್ತೊಂದು ದಿವಸಂ ನೃಪತಿಗೆ ಸಂಸಾರವೈರಾಗ್ಯಮಾಗಿ ಚಂದ್ರವೇಗನೆಂಬ ಪಿರಿಯ ಮಗಂಗೆ ರಾಜ್ಯಪಟ್ಟಂಗಟ್ಟಿ ಕಿಱಿಯಾತನಪ್ಪ ಭಾನು ವೇಗಂಗೆ ಯುವರಾಜಪಟ್ಟಮಂ ಕಟ್ಟಿ ಗುಣಧರರೆಂಬ ಚಾರಣರಿಸಿಯರ ಪಕ್ಕದೆ ಜೈನದೀಕ್ಷೆಯಂ ಕೈಕೊಂಡು ಪಲಕಾಲಂ ತಪಂಗೆಯ್ದು ಸಮ್ಮೇದ ಪರ್ವತದೊಳ್ ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಪೋದರ್ ಮತ್ತಾ ಚಂದ್ರವೇಗಂಗೆ ನೂರ್ವರ್ ಪೆಣ್ಗೂಸುಗಳಾದೊರವರ್ಗ್ಗಳತಿಶಯ ರೂಪುಲಾವಣ್ಯಮನೊಡೆಯೊರವರನಾ ಅಶನಿವೇಗಂ †ತನ್ನ ಮಗಂ ವಜ್ರವೇಗಂಗನವರತಂ ಪಾಗುಡಮುಂ ಪೆರ್ಗ್ಗಡೆಗಳುಮನಟ್ಟುತ್ತಿರ್ಕ್ಕುಂ ಮತ್ತಂ ಪೆಱರುಂ ವಿದ್ಯಾಧರರ್ಕ್ಕಳನವರತಂ ಕೂಸುಗಳಂ ಬೇಡಿಯಟ್ಟುತ್ತಿರೆ ಆರ್ಗಂ ಕುಡಲೊಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊಂದು ದಿವಸಂ ಮಕ್ಕಳನಾರ್ಗೆ ಕುಡುವಮೆಂದು ದೈವಜ್ಞನಂ ಬೆಸಗೊಂಡೊಡಾತನಿಂತೆಂದು ಪೇೞ್ದಂ ಮಾನಸಸರೋವರದೊಳ್ ಸಿತಯಕ್ಷನಂ ಯುದ್ಧದೊಳಾವೊಂ ಗೆಲ್ವೊಂ ಮತ್ತಶನಿವೇಗನ ಮಗಂ ವಜ್ರವೇಗನುಮಂ ಮುಷ್ಟಿ ಪ್ರಹಾರದಿಂ ಕೊಲ್ವೊನಾ ಅಶನಿವೇಗನುಮಂ ಸಂಗ್ರಾಮದೊಳ್ ನಿಪಾತಿಸುವ ನಾವನೊರ್ವ್ವನಾತಂಗೆ ನಿಮ್ಮ ಮಗಳಂ ಕುಡಿಮೆಂದು ದೇವಗುರುವೆಂಬ ನೈಮಿತ್ತಿಕಂ ಪೇೞ್ದಂ ಮತ್ತೆಯಾತನುಪದೇಶದಿಂ ತಱಿಸಂದ ಮನದೊನಾಗಿ ಸರ್ವಾಯುಧ ಸನ್ನದ್ಧರಾಗಿ ದಿವ್ಯರಥಂಬೆರಸು ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಚಂದ್ರಸೇನರ್ಕ್ಕಳೆಂಬ ಮಕ್ಕಳನಟ್ಟಿದೊಡವರ್ಗ್ಗಳುಂ ಬಂದು ಕುಮಾರಂಗೆಱಗಿ ಪೊಡೆವಟ್ಟಿಂತೆಂದರ್ ರಥನೂಪುರ ಚಕ್ರವಾಳಪುರೇಶ್ವರನಪ್ಪ ಚಂದ್ರವೇಗಂಗಂ ಮಣಿದೇವಿಗಂ ಪುಟ್ಟಿದೆವು ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಚಂದ್ರಸೇನರ್ಕ್ಕಳೆಮೆಮ್ಮಮ್ಮನ ಬೆಸದಿಂ ನಿಮ್ಮನೋಲಗಿಸಲ್ ಬಂದೆಮೆಂದು ಪೇೞ್ದಂ ಸುಖಸಂಕಥಾವಿನೋದದಿಂದಿರ್ಪ್ಪನ್ನೆಗಮವರ ಬೞಿಯನೆ ಸಹೋದರರ್ಕ್ಕಳಪ್ಪ ಚಂದ್ರವೇಗನುಂ ಭಾನುವೇಗನುಂ ತಮ್ಮಮ್ಮಳ್ಳ ಸಮಸ್ತಬಲಂಬೆರಸು ಕುಮಾರನಂ ಕೂಡಿವರ್

1. ನಾರವಿಂದ (ಘಚ). 2. ಬೊರತಿ (ಕಖ), ಬೊರತ್ತಲೆ (ಗ). 3. ಹತಿಯಿ (ಘಚಛ). 4. ಯೇವುದೆಂ (ಘಚಛ). †–† (ಘಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಭಾಗ ಇಲ್ಲ.

ಮತ್ತಿತ್ತಶನಿವೇಗಂ ತನ್ನ ಮಗನ ಕೆಟ್ಟದ ವೃತ್ತಾಂತಮೆಲ್ಲಮನವಲೋಕಿನಿಯೆಂಬ ವಿದ್ಯೆ ಪೇೞೆ ಕೇಳ್ದಱಿದು ಮುಳಿದು ಗರ್ಜಿಸಿ ಮಸಗಿ ಸಮಸ್ತ ಬಲಂಬೆರಸಿಂದ್ರನ ಮಱೆವೊಕ್ಕಡಮಪೋಘಂ ಕೊಲ್ವೆನೆಂದು ಪೋಱೆಟ್ಟಿಂಪನಂ ಚಂದ್ರವೇಗಂ ಕಂಡು ಸನತ್ಕುಮಾರಂಗಿಂತೆಂದಂ ದೇವಾ ನಾನಾವಿಧಮಪ್ಪ ವಿದ್ಯಾಧರಯುದ್ಧಮಂ ನೀಂ ಕಿಮ್ಮನೆ ನೋಡುತ್ತಿರಾನೆ ಸಾಲ್ವೆನೆಂದು† [1]ಸಂಗ್ರಾಮಕ್ಕ[1]ಭಿಮುಖನಾಗಿ ಕಾದಲ್ ತಗುಳ್ದನಿತ್ತ ಕುಮಾರನುಂ ಗಗನ ತಳದೊಳ್ ವಜ್ರಸಾರಮೆಂಬ ರಥಮನೇಱಿ ಛತ್ರಚಾಮರ ಪಿಂಛಾತಪತ್ರ ಪಾಳಿಧ್ವಜ ಪತಾಕಾದ್ಯನೇಕ ಮಹಾ ವಿಭೂತಿಯೊಳ್ ಕೂಡಿ ಸಂಗ್ರಾಮಮಮಂ[2] ನೋಡುತ್ತಮಿರೆ ಮತ್ತಶನಿವೇಗಂ ಕುಮಾರನಂ ಕಂಡು ಕ್ರೋಧಾಗ್ನಿ ಪೆರ್ಚಿ ಎನ್ನ ಮಗನಂ ಕೊಂದೊನಂ ಬೇಗಂ ಮೃತ್ಯು[3]ರಾಜನಂ ಕಾಣ್ಬಂತಿರೆ ಮಾಟ್ಪೆನೆಂದು ಮುಳಿದು ಮಸಗಿ ಬರ್ಪ್ಪನ್ನಂ ಕುಮಾರಂ ಕಂಡಾಗಡೆ ಬಾಣಾಸನ ಹಸ್ತನಾಗಿ ಅರ್ಧಚಂದ್ರಮೆಂಬ ಸರದಿಂದಾತನ ತಲೆಯುಂ ಪೊಕ್ಕನೆವೋ[4]ಗೆಚ್ಚಂ ಅ[4]ದು ಜ್ವಲನ್ಮಣಿಮಕುಟಕುಂಡಲಂಗಳಿಂದೊಪ್ಪುತ್ತಿರ್ದುದು ವಿದ್ಯುತ್ಕಪಾಲಂಬೊಲ್ ನೆಲದೊಳ್ ಬಿಟ್ದತ್ತಾಗಳಾ ತಲೆಯುಂ ಮಱುವಕ್ಕದವರ್ ಕಂಡು ಕೆಲರಂಜಿ ತ್ರಸ್ತಾ[5]ಭಿಭೂ[5]ತರಾಗಿಯೋಡಿ ಕೆಲರ್ ಶರಣೆಂದು ಕುಮಾರನ ಕಾಲ್ಗೆಱಗಿ ಪುಲ್ಲಂ ಕರ್ಚಿ ಪೊಡೆವಟ್ಟರ್ ಕುಮಾರನುಮಾಗಳಭಯ ಘೋಷಣೆಯುಂ ಪೊಯ್ಸಿಯುಮವರ್ಗ್ಗಭಯ ದಾನಮಂ ಕೊಟ್ಟನಾಗಳ್ ಚಂದ್ರವೇಗನುಂ ಸಂಗ್ರಾಮ ಭೂಮಿ[6]ಯನರ್ಚಿಸಿ[6] ಮಹಾವಿಭೂತಿಯಿಂ ಕುಮಾರನನೊಡಗೊಂಡು ಪೋಗಿ ಪೊೞಲಂ ಪೊಕ್ಕು ಪ್ರಶಸ್ತ ದಿನ ವಾರ ನಕ್ಷತ್ರ ಹೋರಾ ಮುಹೂರ್ತ ಲಗ್ನದೊಳ್ ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳ್ ಚಂದ್ರಮತಿ ಚಂದ್ರಶ್ರೀ ಚಂದ್ರಲೇಖೆ ಶಶಿಕಾಂತೆ ಮನೋ[7]ಹಾರಿಣಿ[7] ಹರಿಣಾಂಕೆ ಕಮಲಮುಖಿ ಪ್ರಿಯದರ್ಶನೆಯೆಂದಿವರ್ ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ನೂರ್ವರ್ ಕನ್ನೆಯರ್ಕ್ಕಳುಂ ಪಾಣಿಗ್ರಹಣಪುರಸ್ಸರಂ [8]ಕೊಟ್ಟನಂತಾ ನೂರ್ವರ್ ಕನ್ನೆಯರ್ಕ್ಕಳುಂ [9]ಮುನ್ನಿನ ಖೇಚರಿಯರ್ಕ್ಕಳುಂ[9] ಪೆಱ[10]ವುಮೆಂದಿವರೊಳ್[10] ಕೂಡಿ ಕುಮಾರಂ ವಿದ್ಯಾಧರ ಶ್ರೇಣಿಯೊಳ್ ಸುಖಮನನುಭವಿಸುತ್ತಿರ್ಪನ್ನೆಗಂ

*ಮತ್ತೊಂದು ದಿವಸಂ ಚಂದ್ರವೇಗಂ ಸಿದ್ಧಕೂಟಕ್ಕೆ ವಂದನಾಭಕ್ತಿಗೆ ವೋಗಿ ದೇವರನರ್ಚಿಸಿ ವಂದಿಸಿ ಸುಮಾಳಿಗಳೆಂಬ[11]ವಧಿ[11]ಜ್ಞಾನಿಗಳಪ್ಪ ಚಾರಣರಿಸಿಯರಂ ಗುರುಭಕ್ತಿಗೆಯ್ದು ವಂದಿಸಿ ಧರ್ಮಮಂ ಕೇಳ್ದು ತದನಂತರಮಿಂತೆಂದಂ ಭಟಾರಾ ಸನತ್ಕುಮಾರಂಗಂ ಸಿತಯಕ್ಷಂಗಂ ವೈರಸಂಬಂಧಕ್ಕೆ ಕಾರಣಮೇನೆಂದು ಬೆಸಗೊಂಡೊಡೆ ಭಟಾರರುಂ ತತ್ಸಂಬಂಧಿಯಪ್ಪ ಕಥೆಯನಿಂತೆಂದು ಪೇೞಲ್ ತೊಡಗಿದರ್

---

1. ಕುಮಾರಂಗ (ಘಚಛ). 2. +ನಡೆ (ಘಚಛ). 3. ಜಂಗೆ ಪಾಗುಡಮಟ್ಟುವೆ (ಘಚಛ). 4. ಗಲೆಸುವ್ವದುಮು (ಘಚಛ). 5. ಛೀ (ಕಖಗ). 6. ಯಂ ಪೂಜಿಮಟ್ಟು (ಛ). 7. ರಮೆ (ಘಚ). 8. +ಕುಮಾರಂಗೆ (ಘಚಛ). 9. (ಘಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 10. ರ್ ಕನ್ನೆಯರೊಳಂ (ಘಚಛ).
* (ಖ)ದಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. 11. ದಿವ್ಯ (ಘಚಛ).

ಈ ಜಂಬೂದ್ವೀಪ ಭರತಕ್ಷೇತ್ರದೊಳ್ ಮಗಧೆಯೆಂಬುದು ನಾಡಲ್ಲಿ ಕಾಂಚನಮೆಂಬುದು ಪೊೞಲದನಾಳ್ವೊಂ ಪ್ರತಿಮುಖನೆಂಬರಸನಪ್ಪಶತಮಂತಃಪುರಕ್ಕಧಿಪನಾಗಿ ಕಾಲಂ ಸಲೆ ಮತ್ತಾ ಪೊೞಲೊಳ್ ನಾಗಚಂದ್ರನೆಂಬೊಂ ಸಾರ್ಥಾಧಿಪತಿಯಾತನ ಭಾರ್ಯೆ ವಿಷ್ಣುಶ್ರೀಯೆಂಬೊಳತ್ಯಂತ ರೂಪಲಾವಣ್ಯಸೌಭಾಗ್ಯಕಾಂತಿಹಾವಭಾವವಿಳಾಸವಿಭ್ರಮಂಗಳಿಂ ಕೂಡಿದೊ[1]ಳೊಂದು ದಿವಸಂ ಅರಸನಂ[1]ದ್ಯಾನವನಕ್ಕೆ ಪೋಗುತ್ತಂ ಪ್ರಾಸಾದ[2]ದೊಳಿರ್ದ ದೇವಾಂಗನಾಸನ್ನಿಭೆಯಪ್ಪ[3]ಳಂ ಕಂಡು ಕಾಮಶರಂಗಳಿಂ ಜರ್ಝರಿತ ಹೃದಯನಾಗಿ [4]ಮಂ[ತ್ರ][4] ಪ್ರಯೋಗದಿಂದಂ ವಿಷ್ಣುಶ್ರೀಯನೊಳಕೊಂಡನಾಕೆಯುಮಾತಂಗಗ್ರ ವಲ್ಲಭೆಯಾಗಿ ಸಲ್ವೊಳಂ [5]ಸಮಸ್ತಮಂತಃಪುರಮಾ[5]ಕೆಗೆ ಮುಳಿಯುತ್ತಿ[6]ರ್ಕುಮೊಂ[6]ದು ದಿವಸಂ ಸಾರ್ವಭೌಮನೆಂಬ ಪಟ್ಟವರ್ಧನ ಗಜಂ ಸೊರ್ಕಿ ಮಸಗಿ [7]ಕ[7]ಟ್ಟುಗಳೆಲ್ಲಮಂ ಪಱಿದು ಹತತವಿತತ ಕೋಳಾಹಳಮೆೞ್ದು ಪೊೞಲೆಲ್ಲಮಂ ಕೊಲ್ವುದನರಸಂ ಕೇಳ್ದಾನೆಯುಂ ಕಟ್ಟಿಸಲೆಂದು ಪೋದನನ್ನೆಗಮಿತ್ತ ಅನಿಬರರಸಿಯರ್ಕಳ್ ನೆರೆದಂ ವಿಷಪ್ರಯೋಗದಿಂದಂ[8] ಕೊಂದಾರುಮಱಿಯುವಂತಿರೆ ಸ್ಮಶಾನದೊಳೀಡಾ[9]ಡಿದೊ[9]ರನ್ನೆಗಮರಸನುಮಾನೆಯುಮಂ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಬಂದರಸಿಯುಂ ಕಾಣದೆಲ್ಲಿರ್ದಳೆಂದು ಬೆಸಗೊಂಡೊಡೆ ಸತ್ತಳೆಂ[10]ಬಾ[10] ಮಾತಂ ಕೇಳ್ದು ಮೂರ್ಛಿತನಾಗಿ ನೀಡಱಿಂದೆಚ್ಚೆತ್ತು ಮಹಾದುಃಖಂಗೆಯ್ದು ಶ್ಮಶಾನಕ್ಕಾಕೆಯ ದೇಹಮಂ ನೋಡಲೆಂದು ಪೋಗಿಯದಱ ಭೀಭತ್ಸಮಂ ಕಂಡಾದಮಾನುಂ ಪೇಸಿ ಶರೀರವೈರಾಗ್ಯಮನೊಡೆಯನಾಗಿ ಅನ್ಯಾಯದಿಂ ಪರಸ್ತ್ರೀಹರಣಂಗೆಯ್ದಂ ಮಹಾಪಾತಕನೆನೆಂದು ತನ್ನಂ ತಾನಾದಮಾನುಂ ನಿಂದಿಸಿ ವಿಮಳವಾಹನನೆಂಬ ಪಿರಿಯ ಮಗಂಗೆ ರಾಜ್ಯಪಟ್ಟಂಗಟ್ಟಿ ಸುವ್ರತರೆಂಬಾಚಾರ್ಯರ ಪಕ್ಕದೆ ದೀಕ್ಷೆಯಂ ಕೈಕೊಂಡು ಪಲಕಾಲಂ ತಪಂಗೆಯ್ದು[11] ಸಮಾಧಿಮರಣದಿಂ ಮುಡಿಪಿ ಪ್ರಾಣತ ಕಲ್ಪದೊಳಿರ್ಪತ್ತು ಸಾಗರೋಪಮಾಯುಷ್ಯಸ್ಥಿತಿಯನೊಡೆಯೊಂ ಪ್ರತೀಂದ್ರನಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿ ದೇವಲೋಕದ ದಿವ್ಯಸುಖಮಂ ಪಲಕಾಲಮನುಭವಿಸಿ ಬಂದಿಲ್ಲಿ ಜಂಬೂದ್ವೀಪದ ಭರತ ಕ್ಷೇತ್ರದೊಳ್ ಮಗಧೆಯೆಂಬುದು ನಾಡಲ್ಲಿ ಕನಕ[12]ಮೆಂಬುದು ಪೊೞಲದನಾಳ್ವೊಂ ಹರಿವಾಹನನೆಂಬರಸಂ ಮತ್ತಮಾ ಪೊೞಲೊಳ್ ರಾಜಶ್ರೇಷ್ಠಿ ಅರ್ಹದ್ದಾಸನೆಂಬೊನಾತನ ಭಾರ್ಯೆ ಜಿನದತ್ತೆಯೆಂಬೊಳಾ ಇರ್ವರ್ಗಂ ಮಗಂ ಜಿನವರ್ಮನೆಂಬೊನಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿ ರೂಪಲಾವಣ್ಯ ಸೌಭಾಗ್ಯ ಕಾಂತಿತ್ವದಿಂದಾದಮಾನುಂ ನೆಱೆದೊನಾಗಿ ಇಂತು ಕಾಲಂ ಸಲೆ ಅರ್ಹದ್ದಾಸಂಗೇನಾನುಮೊಂದು ಕಾರಣದಿಂ[13]ದಂ[13] ವೈರಾಗ್ಯಮಾಗಿ ಜಿನವರ್ಮಂಗೆ ರಾಜಶ್ರೇಷ್ಠಿ ಪದಮಂ ಕೊಟ್ಟು

---

1. ಳ್ ಮತ್ತಾ ಪ್ರತಿಮುಖನೊಂದುದಿವಸಂ ಬಹಿರು (ಘಚಛ). 2. + ತಳ (ಘಚಛ). 3. + ವಿಷ್ಣುಶ್ರೀಯುಂ (ಘಚಛ). 4. ಮಂತ್ರಿಯ (ಕಖಗ), ಮಂತ್ರಿ (ಘಚಛ). 5. ಕಂಡಾತನುಳಿದರಸಿಯರಾ (ಘಚಛ). 6. ರ್ದೊಂ (ಘಚಛ). 7. ಕಾಲ್ಗ (ಘಚಛ). 8. + ವಿಷ್ಣುಶ್ರೀಯುಂ (ಘಚಛ). 9. ಡಿಸಿದೋ (ಚ). 10. ದೊಡಾ (ಚ). 11. + ಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನಜ್ಞಾನಚಾರಿತ್ರಮಂ ಸಾದಿಸಿ (ಘಚಛ). 12. + ಪುರ (ಛ). 13. ದಾದಮಾನುಂ (ಘಚಛ).

ಶಿವಗುಪ್ತಾಚಾರ್ಯರ ಪಕ್ಕದೆ ದೀಕ್ಷೆಯಂ ಕೈಕೊಂಡು [1]ತಪಂಗೆಯ್ದು[1] ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ವೋದನ್ ಮತ್ತಿತ್ತ ಜಿನವರ್ಮನುಂ ಪಲವುಂ ಜಿನಾಲಯಂಗಳಂ ಮಾಡಿಸಿ ದಾನ ಪೂಜೆ ಶೀಲೋಪವಾಸಮೆಂದಿಂತು ಚತುರ್ವಿಧಮಪ್ಪ ಶ್ರಾವಕಧರ್ಮದೊಳಗ್ಗಳನಾಗಿ ನೆಗೞುತ್ತಮಿಂತಂ ಪಲಕಾಲಂ ಸಲೆ

ಮತ್ತಾ ಮುನ್ನಿನ ಭವದ ನಾಗಚಂದ್ರನೆಂಬೊಂ ಸಾರ್ಥಾಧಿಪತಿ ವಿಷ್ಣು ಶ್ರೀಯೆಂಬ ತನ್ನ ಭಾರ್ಯೆಯ ವಿಯೋಗಂ ಕಾರಣಮಾಗಿ ಆರ್ತಧ್ಯಾನದಿಂ ಸತ್ತು [2]ತಿರ್ಯಙ್ನರ[2]ಕಾದಿಗಳೊಳ್ ಪಲಕಾಲಂ ತೊೞಲ್ದೀ ಭರತಕ್ಷೇತ್ರದೊಳ್ ಕಪಿಲನೆಂಬ ಪಾರ್ವಂಗಂ ಗಂಗೆಯೆಂಬ ಪಾರ್ವಂತಿಗಂ ಭಾರದ್ವಾಜನೆಂಬ ಮಗನಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿ ಕನಕದಂಡಿಯೆಂಬ ಪರಿವ್ರಾಜಕಂಗೆ ಶಿಷ್ಯನಾಗಿ ನಾನಾ ದೇಶಂಗಳಂ ವಿಹಾರಿಸುತ್ತಂ ಕನಕಪುರಕ್ಕೆ ವಂದು ಮಾಸೋಪವಾಸಂಗೆಯ್ಯುತ್ತಂ ಮಹಾತಪಸ್ವಿಯಾಗಿ ನೆಗೞುತ್ತಿರೆ ತತ್ಪುರಾಧಿಪಂ ಪರಿವಾಹನನೆಂಬರಸಂ ಕಂಡಾದಮಾನುಮಾ ತಪಸ್ವಿಗೆ ಭಕ್ತನಾಗಿ ಬೆಸಕೆಯ್ಯೆ ಕಾಲಂ ಸಲೆ ಮತ್ತೊಂದು ದಿವಸಮರಸನೊಡನೆ ಜಿನವರ್ಮನಾ ಪರಿವ್ರಾಜಕನ ನಿವಾಸಕ್ಕೆ ವೋದೊಡೆ ಜಿನವರ್ಮನಂ ಕಂಡು [3]ಪೂರ್ವ ವೈರ[3] ಸಂಬಂಧದಿಂದಾದ ಕ್ರೋಧಾಗ್ನಿ ಪೆರ್ಚಿ ಮಱುಗುತಿರ್ದ್ದ ಮನಮನೊಡೆಯ [4]ತಪಸ್ವಿಯ[4]ನರಸನಿಂತೆಂದಂ ನೀಮೆಮ್ಮ ಮನೆಯೊಳ್ [5]ಪಾರಿಸಲ್ವೇೞ್ಪುದೆಂ[5]ದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದೊಡಾತನಿಂತೆಂದಂ ಒಂದು ಪಾಂಗಿನೊಳ್ ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯೊಳ್ [6]ಪಾರಿಸು[6]ವೆನೀ ಜಿನವರ್ಮನ ಬೆನ್ನೊಳಡಿಯಿಲ್ಲದ ತಳಿಗೆಯನಿಟ್ಟು ಬಿಸಿಯ ತುಯ್ಯಲನುಣ್ಬುದೆನಗಿಷ್ಟಮಿಾ ಪಾಂಗಿನೊಳೆನ್ನನೂಡಲಾರ್ಪೊಡುಣ್ಬೆನಲ್ಲದಾಗಳುಣ್ಣೆನೆಂದು ಪೇೞ್ದೊಡೆ ಕೇ[7][ಳ್ದಚ್ಚಿ][7]ಗನಾದರಸನಂ ಜಿನವರ್ಮಂ ಕಂಡಿಂತೆಂದಂ ದೇವಾ ತಪಸ್ವಿಗಾವ ಪಾಂಗಿನೊಳ್ ಮೆಚ್ಚು ಪೆಚ್ಚಿದ ಪಾಂಗಿನೊಳುಣ್ಗೆಂದೊಡಂಬಟ್ಟನಾಗಳಾ ಗರ್ಭಸುಖಿಯು ಬೆನ್ನೊಳ್ ಪಿರಿಯ [8]ಪರಿಯಾಣಮ[8]ನಿಟ್ಟದಂ ತೆಕ್ಕನೆ ತೀವಿ ಬಡ್ಡಿಸಿದೊಡೆ ಕುದಿಯುತ್ತಿರ್ದ ತುಯ್ಯಲಂ [9]ತಣ್ಣಿತ್ತಾಗಿಯಾ[9]ಱುವನ್ನೆಗಂ ಪಾರುತ್ತಿರ್ದ್ದ ನೀಡುಂ ಬೇಗಮುಂಡು ಸಮೆಧಬಟಿಕ್ಕೆ ತಳಿಗೆಯನೆತ್ತಿದೊಡಾ ತಳಿಗೆಯೊಡನೆ ಬೆನ್ನತೊ[10]ವ[10]ಲೆಲ್ಲಮೆರ್ದ್ದುಪೋದುದನರಸಂ ಕಂಡೀತಂ ತಪಸ್ವಿಯಲ್ಲಂ* ರಾಕ್ಷಸಂ ಪಂಚಮಹಾಪಾತಕನನೀ ಪೊೞಲೊಳಿರಲೀಯದಟ್ಟಿ ಕ[11]ಳೆಯಿ[11]ಮೆಂದು ನೃಪತಿ ಮುಳಿದೊಡೆ ಜಿನವರ್ಮಂ ತಪಸ್ವಿಗೆ ಮುಳಿಯಲ್ವೇಡೆಂದು ವಾರಿಸಿ ಈತಂಗೇನುಂ ದೋಷಮಿಲ್ಲೆನ್ನ ಪೂರ್ವಕೃತ[12]ಕರ್ಮ[12]ಫಳವಿಪಾಕಮೆಂದು ನೃಪತಿಗೆ ಪೇೞ್ದು ಪರಿವ್ರಾಜಕಂಗೆ ನಿಶ್ಶಲ್ಯಂಗೆಯ್ದರಸನುಮಂ ಸ್ವಜನ ಪರಿಜನ ಬಂಧುವರ್ಗಮುಮಂ ಬಿಡಿಸಿ ಶ್ರೀವರ್ಮರೆಂಬಾಚಾರ್ಯರ ಪಕ್ಕದೆ ದೀಕ್ಷೆಯಂ ಕೈಕೊಂಡು ಮಹಿಪಗಿರಿಯೆಂಬ ಪರ್ವತದೊಳೀ ಪು[13][ಣ್][13] ಶೀರ್ವನ್ನೆಗಂ ಕೈಯನೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳೆನೆಂದು ಕಾಯೋ

1. ಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನ ಜ್ಞಾನ ಚಾರಿತ್ರಮುಂ ಸಾದಿಸಿ (ಚಛ). 2. ನರಕತಿಂ (ಕಗ). 3. (ಕಗ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 4. (ಕಗ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 5. ಪರಸಲ್ವೇೞ್ಪುದೆಂ (ಕಖಗ). 6. ಪರಸು (ಕಖಗ). 7. ಕಗಿಜ್ಜ (ಕಗಘ), ಳ್ದಜ್ಜ (ಘಚಛ). 8. ತಳಿಗೆಯ (ಘಚಛ). 9. ತನ್ನಿಂತಾನಾ (ಕಗ). 10. ಗ (ಕಗ). 11. ಳಿಪಿ (ಘಚಛ). 12. (ಕಖಗ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 13. ಂಣು (ಸ).

ತ್ಸರ್ಗದಿಂ ನಿಂದೊನಂ ಗೃಧ್ರಪಾಯಸಾದಿಗಳ್ ಪುಣ್ಣಂ ತೋಡಿ ತಿನೆ ಮೇರುಪರ್ವತಂ ಬೊಲಚಳಿತ ಧೈರ್ಯನಾಗೊಂದು ತಿಂಗಳ್ವರೆಗಂ ಸೈರಿಸಿ[1] ಸಮಾಧಿಮರಣದಿಂ ಮುಡಿಪಿಯುಚ್ಯುತಕಲ್ಪದೊಳಿರ್ಪತ್ತೆರಡು ಸಾಗರೋಪಮಾಯುಷ್ಯಸ್ಥಿತಿಯನೊಡೆಯೊನಚ್ಯುತೇಂದ್ರನಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿಯ ದೇವಲೋಕದ ದಿವ್ಯಸುಖಮಂ ಪಲಕಾಲಮನುಭವಿಸಿ ಬಂದಿಲ್ಲಿ ಸನತ್ಕುಮಾರನಾದನಾ ಪರಿವ್ರಾಜಕನುಮಾಯುಚ್ಯುತೇಂದ್ರಂಗೆ ವಾಹನ ದೇವನಾ[2]ದೊನ[2]ಲ್ಲಿಂ ಬಟ್ಟಿಬಂದಿಲ್ಲಿ ಚತುರ್ಗತಿ ಸಂಸಾರಮೊಳ್ ನೀಡುಂ ತೊಟಿಲ್ದಂಜನಗಿರಿಯೆಂಬ ಪರ್ವತದ ತಟದೊಳ್ ತಾಪಸಾಶ್ರಮದೊಳ್ ವಸಿಷ್ಠನೆಂಬ ತಾಪಸಂಗಂ [3]ಘೂಕೆ[3]ಯೆಂಬ ತಾಪಸಿಗಂ [4]ಬಕ[4]ನೆಂಬೊಂ ಮಗನಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿ ತಾಪಸ ತಪಮಂ ಕೈಕೊಂಡು ನೆಗಟ್ದು ಮಡಿದು ಸಿತಯಕ್ಷನಾದನೆಂದಿಂತಿರ್ವ್ವರ ಪೂರ್ವಭವವೈರಸಂಬಂಧಿಯಪ್ಪ ಕಥೆಯುಂ ಸವಿಸ್ತರಮಾಗಿ ಸುಮಾಳಿಗಳೆಂಬವಧಿಜ್ಞಾನಿಗಳಪ್ಪ ಚಾರಣರಿಸಿಯರ್ ಪೇೞೆ ಎಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿಯಪ್ಪ ಖಚರೇಂದ್ರಂ ಕೇಳ್ದಾದಮಾನುಂ ಸಂತುಷ್ಟಚಿತ್ತನಾಗಿ ಭಟಾರರಂ ಬಂದಿಸಿ ತನ್ನ ಪೊೞಲ್ಗೆವೋದನ್

ಎಂದಿಂತು ಕಥಾಸಂಬಂಧಮೆಲ್ಲಮಂ ಕಮಳಮತಿಯೆಂಬ ಖೇಚರವಿಳಾಸಿನಿ ಸನತ್ಕುಮಾರಂ ಪೇೞೆಪೇೞ್ದೊಡೆ ಮಹೇಂದ್ರಸಿಂಹಂಗೆ ಪೇೞ್ದೊಳಾ [5]ಅವಸರ[5]ದೊಳ್ ಕುಮಾರಂ ನಿದ್ರಾಸುಖವಿಮುಕ್ತನಾದೊಡಾತನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಮಹೇಂದ್ರಸಿಂಹಂ ಪೋಗಿ ಇಂತೆಂದಂ[6] ನಿನ್ನ ವಿಯೋಗದೊಳಪ್ಪ ದುಃಖದಿಂದಂ [7]ವಿಶ್ವಸೇನ ಮಹಾರಾಜನುಂ ಸಹದೇವಿ ಮಹಾದೇವಿ ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯವರ್ಗ್ಗಳೆಲ್ಲಂ ಪ್ರಾಣ ಸಂದೇಹಮಾಗಿರ್ಕ್ಕು[7] ಮದಱಿಂ ನಿಮ್ಮ ಪೊೞಲ್ಗೆ [8]ಪೋಗಲ್ವೇೞ್ಕು[8]ಮೆಂದು ಪೇೞ್ದೊಡಾತನುಮಂತೆಗೆಯ್ವೆನೆಂದು ತಮ್ಮ ಮಾವಂಗಳಂ [9]ಬಿಡಿ[9]ಸಿ ವಿಚಿತ್ರಮಪ್ಪ ರಥಗಜ ತುರಗ ಗರುಡ ಕಳಹಂಸ ಮಯೂರಮಕರಸಿಂ[10]ಹ ವಿಮಾನಾಧಿರೂಢರ್ಕ್ಕಳಪ್ಪ [10]ವಿದ್ಯಾಧರರ್ಕ್ಕಳುಮಪ್ಪಸಹಸ್ರ ಸಂಖ್ಯಾ ಪ್ರಮಾಣಮಪ್ಪರಸಿಯರ್ಕ್ಕಳುಂ ಬೆರಸು ಮಹಾವಿಭೂತಿಯಿಂದಂ ಬಂದು ಹಸ್ತಿನಾಪುರಮಂ ಪೊಕ್ಕನಿಬರುಂ ವಿಶ್ವಸೇನ ಮಹಾರಾಜಂಗಂ ಸಹದೇವಿ ಮಹಾದೇವಿಗಂ ಸಾಷ್ಟಾಂಗಮೆಱಗಿ ಪೊಡೆವಟ್ಟು ಅವರಾಶೀರ್ವಚನ ಶತಸಹಸ್ರಂಗಳನಾಂತು ಕೊಂಡು ಸುಖದಿಂದಿರೆ ಸನತ್ಕುಮಾರಂಗೆ ಚಕ್ರಂಪುಟ್ಟಿ ಸಕಳ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯಾಗಿ ಭೋಗೋಪಭೋಗಂಗಳೆಂಬ ಮಹಾಸಮುದ್ರದೊಳ್ ಪಲಕಾಲಂ ಕ್ರೀಡಿಸುತ್ತಿರ್ಪ್ಪನ್ನೆಗಂ

ಮತ್ತೊಂದು ದಿವಸಂ ಸೌಧರ್ಮ ಕಲ್ಪದೊಳಾ ಸೌಧರ್ಮೇಂದ್ರಂ ತನ್ನ ದೇವಸಭೆಯ ನಡುವೆ ಸಿಂಹಾಸನ ಮಸ್ತಕಸ್ಥಿತಂ ದೇವರ್ಕ್ಕಳಿಂ ಪರಿವೇಷ್ಟಿತನಾಗಿ [11]ಸೌದಾ[ಮಿ]ನಿ[11]ಯೆಂಬ ನಾಟಕಮಂ ನೋಡುತ್ತಿರ್ಪ್ಪನ್ನೆಗಂ ಈಶಾನಕಲ್ಪದಿಂದಂ

1. + ಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನಜ್ಞಾನಚಾರಿತ್ರಂಗಳಂ ಸಾದಿಸಿ (ಘಚಛ). 2. ನಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿಯ (ಕಖಗ). 3. ಗರ್ಘ್ಯಂಗೆ (ಕಖಗ). 4. ಜಠರ (ಕಖಗ). 5. ಪ್ರಸ್ತಾವ (ಘಚಛ). 6. + ನಿನ್ನ ತಾಯ್ಗಂ ತಂದೆಗಂ (ಚಛ). 7. ಪ್ರಾಣಸಂದೇಹಕ್ಕೆ ವಂದಿರ್ಕುಂ (ಚಛ). 8. ಬೇಗಂ ಪೋಪ (ಚಛ). 9. ಬರಿ (ಕಗ) 10. ಹಾದ್ಯನೇಕ ವಿವಿಧ ವಾಹನಾರೂಢರ್ಕಳುಮಪ್ಪ (ಛ). 11. ಸೋಕಾಮಣಿ (ಕಖಗ), ಸೌದಾಮನಿ (ಘಚಛ).

[1]ಸಹೋ[1]ತ್ಪನ್ನ ಸಂಗಮದೇವಂ ಬಂದು ಸೌಧರ್ಮೇಂದ್ರನ ಸಭೆಯ[2]ನವಯವ[2]ದಿಂ ಪೊಕ್ಕಿರ್ದಾಗಳಾ ಸಭೆಯೊಳಿರ್ದ ,ದೇವರ್ಕಳ ರೂಪುಂ ತೇಜಮುಂ ಲಾವಣ್ಯಮುಮೆಲ್ಲಮಂ ಮಾಸಿಸಿ ತನ್ನ ತೇಜಮೆಯ್ಯುಗ್ಗಳಮಾಗಿರ್ದೊಡೆಂತು ಚಂದ್ರನುದಯಂಗೆಯ್ದಾಗಳ್ ಗ್ರಹನಕ್ಷತ್ರತಾರೆಗಳ ತೇಜಂ ಕುಂದುಗುಮಂತೆಲ್ಲರ ತೇಜಮುಮಂ ಕುಂದಿಸಿ ತಾನೆಯುಗ್ಗಳಮಾಗೆ [3]ಬೆಳಗುತ್ತಿರ್ದೋನಂ[3] ದೇವರ್ಕಳೆಲ್ಲಂ ವಿಸ್ಮಯಂಬಟ್ಟು ನೋಡಿ ಸೌಧರ್ಮೇಂದ್ರನನಿಂತೆಂದು ಬೆಸಗೊಂಡರ್ ಸ್ವಾಮಿ ಈ ಸಂಗಮನೆಂಬ ದೇವನತಿಶಯಮಪ್ಪ ರೂಪುಂ ಲಾವಣ್ಯಮುಂ ತೇಜಮುಂ ದ್ವಾದಶಾದಿತ್ಯರ್ಕಳೊರ್ಮೊದಲೆ ಉದಯಂಗೆಯ್ದಂತೆ ಬೆಳಗಿವಪ್ಪುದೇಕಾರಣದಿಂದಾದುಮೆಂದು ಬೆಸಗೊಂಡೊಡಿಂತೆಂದು ಸೌಧರ್ಮೇಂದ್ರಂ ಪೇೞಲ್ ತೊಡಗಿದನ್

ಈತಂ ಮುನ್ನಿನ ಭವದೊಳ್ ಈ ಜಂಬೂದ್ವೀಪದ[4] ಪೂರ್ವವಿದೇಹದೊಳ್ [5]ಸೀತೆಯೆಂಬ ತೊಱೆಯ ಬಡಗಣ ದೆಸೆಯೊಳ್[5] ಪುಷ್ಕಳಾವತಿಯೆಂಬುದು ನಾಡಲ್ಲಿ ಪುಂಡರೀಕಿಣಿಯೆಂಬುದು ಪೊೞಲದನಾಳ್ವೊಂ ಸಕಳ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ವಿಮಳವಾಹನನೆಂಬರಸನಾತನ ಮಹಾದೇವಿ [6]ವಿಮ[6]ಳಮತಿಯೆಂಬೊಳಾ ಇರ್ವ್ವರ್ಗ್ಗಂ ಪುಟ್ಟಿದೊಂ ಮಗಂ ಕ್ಷೀರಕುಮಾರನೆಂಬೊನಾತಂ ವೈರಾಗ್ಯಮನೊಡೆಯನಾಗಿ ತಪಂಬಡಲ್ಕೆಂದು ಬಗೆದಿರ್ದ್ದೊಡೆ ತಾಯ್ ತಪಂಬಡಲೀಯದೆನಿತಾನುಂ ತೆಱದಿಂ ನುಡಿದು [7]ತಗುಳ್ದೊಡೆ[7] ತಾಯ ವಚನಮನತಿಕ್ರಮಿಸಲಾಱದೆ ಮನೆಯೊಳಿರ್ದ್ದಂತೆ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯಂ ಪೊದಲಾಗೊಡೆಯ ಬ್ರತಂಗಳಂ ಪ್ರತಿಪಾಳಿಸಿ [8]ಆಚಾಮ್ಲವರ್ಧನ[8]ಮೆಂಬ ನೋಂಪಿಯಂ ಪನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಂಬರಂ ನೋಂತು ಸಮಾಧಿಮರಣದಿಂದಂ ಮುಡಿಪೆ ಇಂತಪ್ಪ ರೂಪುಂ ತೇಜಮುಂ ಲಾವಣ್ಯಮುಮುದಱಿಂದೀತಂಗಾದುದೆಂದು ಸೌಧರ್ಮೇಂದ್ರಂ ಪೇೞ್ದೊಡೆ ಮತ್ತಂ ದೇವರ್ಕಳಿಂತೆಂದು ಬೆಸಗೊಂಡರ್ ಸ್ವಾಮಿ ಈತನಂತಪ್ಪ ರೂಪುಂ ತೇಜಮುಂ ಲಾವಣ್ಯಮುಮನೊಡೆಯರ್ ಪೆಱರಾರಾನುಮೊಳರೆ ಎಂದು ಬೆಸಗೊಂಡೊಡೆ ಸೌಧರ್ಮೇಂದ್ರ[9]ನೆಂದನೊಳನ್[9] ಹಸ್ತಿನಾಪುರದೊಳ್ ಕುರುವಂಶದಾತಂ ಸನತ್ಕುಮಾರನೆಂಬೊಂ[10] ಚಕ್ರವರ್ತಿಯಾತಂ[11] ದೇವರ್ಕಳ ರೂಪುಂ ಲಾವಣ್ಯಮುಂ ತೇಜಮುಮನೊಡೆಯನಾದವಾನುಮುಗ್ಗಳಮೆಂದು ಪೇೞ್ದೊಡೆ

ಇಂದ್ರನ ಮಾತಂ ನಂಬದೆ ವಿಜಯ ವೈಜಯಂತರೆಂಬರಿರ್ವರ್ ದೇವರ್ಕಳ್ ಪಾರ್ವರ ರೂಪಂ ಕೈಕೊಂಡು ಹಸ್ತಿನಾಪುರಕ್ಕೆ ಸನತ್ಕುಮಾರ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ರೂಪಂ ನೋಡಲೆಂದು ಬಂದು ಬಾಗಿಲೊಳಿರ್ದ್ದ ಪಡಿಯಱರನೆಂದರ್ ನಿಮ್ಮರಸಂಗಿಂತೆಂದು ಪೇೞಿಂ ಗೆಂಟಱಿಂ ಬಂದೆ[12]ವು[12] ನಿಮ್ಮ ರೂಪನೞ್ತಿವಟ್ಟು ನೋಡಲ್ಕೆಂದೊಡವರುಂ ಪೋಗಿ ತಮ್ಮರಸಂಗಱಿಪಿದೊಡೆ ಅರಸನನುಮತದಿಂದವರರಮನೆಯಂ ಪೊಕ್ಕರಸನ ಸಾರೆವೋಗಿ ನೋೞ್ಪಾಗಳರಸಂ ಸುಗಂಧ ತೈಲದಿಂ

1. ಸಾಹಸೋ (ಘಚಛ). 2. ನೆವ (ಘಚಛ). 3. ಸಭೆಯೊಳಿರ್ದ (ಕಖಗ). 4. + ಭರತದ(ಖ). 5. (ಘಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 6. ಲಕ್ಷ್ಮೀ (ಘಚಛ). 7. ನಿಲಿಸಿದೊಡೆ (ಘಚಛ). 8. ಯಾಮುಲವರ್ಧಮಾನ (ಕಗ), ಯಾಮುಲವರ್ಗಮಾನ (ಖ), ಯಾಮಬಿಲಂವರ್ಧಮಾನ (ಚ). 9. ನೊರ್ವ್ವನೊಳನಾತಂ (ಛ). 10. + ಸಕಲ (ಚಛ). 11. + ಗೆ (ಸ). 12. ಮುಂ (ಕಖಗಛ).

ಪೆಂಪ್ಯ್ಮನಭ್ಯಂಗನಂಗೆಯ್ದು ಮಜ್ಜನಂಬುಗಲೆಂದಿರ್ದ್ದವಸರದೊಳ್ ದೇವರ್ಕ್ಕಳ್ ಸನತ್ಕುಮಾರ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ರೂಪಂ ಪಾಳಾಗ್ರದಿಂ ತೊಟ್ಟು ನಖಾಗ್ರಂಬರೆಗಂ ನಖಾಗ್ರದಿಂ ತೊಟ್ಟು ಪಾಳಾಗ್ರಂಬರೆಗಂ [1]ಏಱಿಯುಮಿೞಿಯೆಯುಂ ನೀಡುಂ ಭಾವಿಸಿ ನೋಡಿ ಚೋದ್ಯಂಬಟ್ಟಿಂತು ರೂಪುಂ ತೇಜಮುಂ ಗಾಡಿಯುಂ ಯೌವನಮುಂ ದೇವರ್ಕ್ಕಳ್ಗಮಿಲ್ಲೆಂದು ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ರೂಪಂ ಪೊಗೞ್ದೊಡರಸನಿಂತೆಂದಂ ನೀಮಾರ್ಗೆನಿಂಬಿರೆಲ್ಲಿಂ ಬಂದಿರೆಂದು ಬೆಸಗೊಂಡೊಡವರೆಂದರ್ ದೇವಲೋಕದಿಂ ಬಂದೆ[2]ವು ದೇವರ್ಕಳೆವು ಸೌಧರ್ಮಕಲ್ಪದೊಳ್ ದೇವರ್ಕಳ ಸಭೆಯ ನಡುವೆ ಸೌಧರ್ಮೇಂದ್ರಂ ನಿಮ್ಮ ರೂಪನಾದಮಾನಂ ನಚ್ಚಿ ಬಣ್ಣಿಸಿದೊಡಿಂದ್ರನ ಮಾತಂ ನಂಬದೆ ನಿಮ್ಮಂ ನೋಡಲ್ ಬಂದೆಮಿಂದ್ರನ ವ್ಯಾವರ್ಣಿಸುವುದರ್ಕ್ಕಗ್ಗಳಮೆ ನಿಮ್ಮ ರೂಪುಂ[3] ಯೌವನಮುಂ ಲಾವಣ್ಯಮುಮಂ ಕಂಡಮೆಂದು ಪೇೞ್ದಾಮಿನ್ನೆಮ್ಮ ದೇವಲೋಕಕ್ಕೆ ಪೋಪೆಮೆಂದೊಡರಸಂ ಮನಂ ಪೆರ್ಚಿ [4]ತನ್ನೊಳ್ ತನ್ನ ರೂಪಂ ನಚ್ಚಿ[4] ಕಿಱಿದುಬೇಗಂ ಮಾಣಿಮಭ್ಯಂಗನಂ ಗೆಯ್ದ ರೂಪಂ ಕಂಡಿರಿಂ ಮಜ್ಜನಂ ಬೊಕ್ಕು ಪಸದನಂಗೊಂಡಿರ್ದ್ದ ರೂಪಂ ನೋಡಿ [5]ಪೋಗಿ[5]ಮೆಂದರಸಂ ನುಡಿದೊಡಂತೆ ಗೆಯ್ವೆಮೆಂದು ದೇವರ್ಕ್ಕಳಿರ್ದ್ದೊಡರಸನುಂ ಮಜ್ಜನಂಬೊಕ್ಕು ಬೇಗಂ ಸರ್ವಾಭರಣ ಭೂಷಿತನಾಗಿ ಆಸ್ಥಾನಮಂಟಪದೊಳ್ ಸಿಂಹಾಸನ ಮಸ್ತಕ ಸ್ಥಿತನಾಗಿ ಸಾಮಂತ ಮಹಾಸಾಮಂತರ್ ಮೂವತ್ತಿರ್ಛಾಸಿರ್ವರ್ ಮುಕುಟ ಬದ್ಧರ್ಕಳುಂ ವಿದ್ಯಾಧರರ್ಕಳುಂ [6]ಯಕ್ಷದೇವರ್ಕಳುಂ[6] ಬಳಸಿಯುಮಿರ್ದೋಲಗಿಸೆ [7]ಮೂವತ್ತೆರಡುಂ[7] ಚಾಮರಂಗಳಿಕ್ಕೆ ಸೌಧರ್ಮೇಂದ್ರನಿಪ್ಪಂತಿರ್ದು ದೇವರ್ಕಳ್ಗೆ ಬಱಿಯಟ್ಟಿ ಬರಿಸಿ ನೋಡಿಮಿನ್ನೆನ್ನ ರೂಪನೆಂದು ತನ್ನಂ ತೋಱಿದೊಡೆ ದೇವರ್ಕಳ್ ನೋಡಿ ವಿಸ್ಮಯಂ ಬಟ್ಟಿದೇಂ ಚೋದ್ಯಮೊ

ಶ್ಲೋಕ॥ ಅನೇಕರಾಗಸಂಕೀರ್ಣಂ ಘನಲಲಗ್ನಮಪಿ ಕ್ಷಣಾತ್ ।
ಮಾನುಷಂ ಯೌವನಂ ಕಷ್ಟಂ ನಶ್ಯತೀಂದ್ರಧನುರ್ಯಥಾ ॥

ಎಂ[8]ದೀ ಕ್ಷಣಮಾತ್ರದೊಳೆ ಮನುಷ್ಯರ ರೂಪುಂ ಗಾಡಿಯುಂ ಚೆಲ್ವುಂ ತೇಜಮುಂ ಯೌವನಮುಂ ಕುಂದಿತ್ತೆನೆ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯೆಂದನೆನ್ನ ರೂಪಂ ಮುನ್ನೆ ನೀ[9]ಮೆ[9] ಪೊಗೞ್ದಿರೀಗಳೇಕೆ ಪೞಿದಪ್ಪಿರೆನೆ [10]ದೇವರೆಂದರ್ ಕೇಳರಸಾ[10]ದೇವರ್ಕಳ [11]ತೇಜಮುಂ ಲಾವಣ್ಯಮುಂ[11] ಪುಟ್ಟಿದ ಪ್ರಥಮ ಸಮಯದಿಂ ತೊ[12]ಟ್ಟು ಪೆರ್ಚುತ್ತುಂ ಪೋಕುಮಾಯುಷ್ಯದ ನಡುವರೆಗಮಲ್ಲಿಂದತ್ತ ಕುಂದುತ್ತುಂ ಪೋಕುಮಾಯುಷ್ಯಾಂತಂಬರೆಗಂ[12] ಮತ್ತಾಮುಂ ನಿಮ್ಮ ರೂಪಂ ಯೌವನ ಭರದೊಳಿರ್ದ್ದುದುಮಂ ಕಂಡೆ

1. ಏಱಲುಮಿೞಿಯೆ (ಕ), ಏಱಿಮುಂಮಿೞಿಯೆಯುಂ (ಖಘಚ), ನೇರಲುಮಿೞಿಯೆ (ಗ). 2. ಮುಂ (ಕಖಗ). 3. +ತೇಜಮುಂ (ಛ). 4. ತನ್ನ ರೂಪ ನಚ್ಚಿ (ಕಖಗ). 5. (ಕಖಗ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 6. (ಘಚ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 7. ಮೂವತ್ತಿರ್ವರ್ ವಿಲಾಸಿನಿಯರ್ (ಘಚ). ಮೂವತ್ತಿರ್ವರ್ ಕನ್ನೆಯರ್ (ಛ). 8. ದೊಡೀ (ಘ), ದಾಡಿ (ಚಛ). 9. ಮುಂ (ಕಖಗಘಛ) 10. ದೇವರ್ಕಳರಸಾ (ಛ). 11. ಚೆಲ್ವುಂ ಯೌವನಮುಂ ವಿಭವಮುಂ (ಘಚಛ), ರೂಪುಂ ಗಾಡಿಯುಂ (ಛ). 12. ಟ್ಟಱುದಿಂಗಳಾಯುಷ್ಯಮುಂಟೆನೆಯೆಡೆಯೊಳೆಲ್ಲಿಯುಂ ಕಿಡದೇಕಸ್ಥಿತಿಯೊಳ್ ಸ್ಥಿರಮಾಗಿರ್ಕುಮಲ್ಲಿಂದತ್ತ ಕುಂದುತ್ತುಂ ಪೋಕು (ಘಚಛ).

ವಿೞಾಗಳಾಯುಷ್ಯಮುಂ ತೇಜಮುಂ ರೂಪುಂ ಲಾವಣ್ಯಮುಂ ಯೌವನಮುಂ[1] ಕಿಱಿದು ಕುಂದಿದುದಂ ಕಂಡೆಮೆನೆ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ನೀಮೆಂತಱಿದಿರೆಂದು ಬೆಸಗೊಂಡೊಡೆ ದೇವರ್ಕಳೆಂದರೆಮಗವಧಿಜ್ಞಾನಮುಂಟಪ್ಪುದಱಿಂದಱಿ[2]ದೆವು[2] ಮನುಷ್ಯರ್ಗ್ಗಱಿಯಲಾಗದೆಂದೊಂದು ದೋಣಿ[3]ಕೊಂ[3]ಡಮಂ ತರಿಸಿ ನೀರಂ ತೆಕ್ಕನೆ ತೀವಿಯದಱೊಳಗೆ ಚಮರಿಯನದ್ದಿ ತೆಗೆದು ಬಳಸಿಯುಂ ಬೀಸಿದಾಗಳ್ ಸಭೆಯೊಳಿರ್ದ ಮಾನಸರ ಮೇಗೆಲ್ಲಂ ನೀರ್ ಪನಿತುದಂ ತೋಱಿ ದೇವರೆಂದರ್ ಪೇೞಿಮಾ ಚಮರಿಯೊಳ್ ತಗುಳ್ದು ಬಿಟುಮಾದನಿತು ನೀರಂ ಕೊಂಡದೊಳ್ ಕುಂದಿ[4]ದುದಂ[4] ತೋಱಿಮೆಂದೊಡ ಮರುಮಱಿಯದಿರ್ದೊಡೆಂತಿದಂ[5]ನೀಮಱಿ[5]ಯಲಾಗದಂತೆ ಮಾನಸರಾಯುಷ್ಯಮುಂ ತೇಜಮುಂ ಲಾವಣ್ಯಮುಂ ಯೌವನಮುಂ ಪ್ರತಿಸಮಯಂ ಕುಂದು[6]ತಿರ್ಕುಮಾವೀಚಿಮರಣಮಂ[6] ನಿಮಗಱಿಯಲಾಗದೆಂದು ಪೇೞ್ದು ಹೇತು ದೃಷ್ಟಾಂತಂಗಳಿಂದಂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಮಂ ತೋಱಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯುಂ ನಂಬೆ ನುಡಿದು ದೇವರ್ಕಳ್ ತಮ್ಮ ಸೌಧರ್ಮಕಲ್ಪಕ್ಕೆ ಪೋದರ್

ಮತ್ತಿತ್ತ ಸನಕ್ಕುಮಾರ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗದುವೆ [7]ನಿರ್ವೇಗಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿ ಶರೀರಭೋಗಕ್ಕೆ ಪೇಸಿ ಇಂತೆಂದು ಮನದೊಳ್ ಬಗೆಗುಂ :

ವೃತ್ತ ॥ ರೂಪಂ ಯೌವನಮಾಯುರಕ್ಷವಿಷಯಾ ಭೋಗೋಪಭೋಗಾ ವಪುಃ ।
ವೀರ್ಯಂ ಸ್ವೇಷ್ಟಸಮಾಗಮೋ ವಸುಮತಿಸೌಭಾಗ್ಯಭಾಗ್ಯಾದಯಃ ॥
ನೋ ನಿತ್ಯಾಃಸ್ಫುಟಮಾತ್ಮನಸ್ಸಮುದಿತ ಜ್ಞಾನೇಕ್ಷಣಾಭ್ಯಾಮೃತೇ ।
ಶೇಷಾ ಇತ್ಯನುಚಿಂತಯಂತು ಸುಧಿಯಃ ಸರ್ವೇ ಸದಾಽನಿತ್ಯತಾಂ ॥

ಶ್ಲೋಕ ॥ ಆದೌ ಜನ್ಮ ಜರಾರೋಗೌ ಮಧ್ಯೇಪ್ಯಂತೇ ಖಿಳಾಂತಕಃ ।
ಇತಿ ಚಕ್ರ್ಯೈಕ ಸಂಭ್ರಾಂತಿರ್ಜಂತೋರ್ಮಧ್ಯೇ ಭವಾರ್ಣವಂ ॥

ಎಂದಿಂತು ವೈರಾಗ್ಯಮಂ ಭಾವಿಸಿ ವಿಜಯಕುಮಾರನೆಂಬ ಪಿರಿಯ ಮಗಂಗೆ ರಾಜ್ಯ ಪಟ್ಟಂಗಟ್ಟಿ ಪರಿವಾರಕ್ಕೆಲ್ಲಂ ನಿಶ್ಶಲ್ಯನಾಗಿ ಬಾಹ್ಯಾಭ್ಯಂತರ ಪರಿಗ್ರಹಂಗಳೆಲ್ಲಮಂ ತೊಱೆದು ಪಲಂಬರ್ ಮಕುಟಬದ್ಧ[8]ರ್ಕಳರಪ್ಪರಸುಮಕ್ಕಳ್ವೆರಸು[8] ವಿನಯಂಧರ ಭಟ್ಟಾರರ ಪಕ್ಕದೆ ತಪಂಬಟ್ಟು ದೀಕ್ಷೋಪವಾಸತ್ರಿರಾತ್ರಂ ಗೆಯ್ದು ಶರೀರಸಂಧಾರಣ ನಿಮಿತ್ತಂ ಚರಿಗೆವೊಕ್ಕೊಡೊರ್ವಳ್ ಬಡ[9]ಬಿರ್ದಿ[9] ನಿಱಿಸಿ ಪ್ರಥಮ ದಿವಸದೊಳೆ ಪಾರಕಿನ ಕೂೞು[10]ಮಾವರೆಯುಮೆಣ್ಣೆ[10]ಯುಮಾಡಿನಳೆಯುಮಂ ಬಡ್ಡಿಸಿದೊಡದನಮೃತಮನುಣ್ಬಂತುಂಡು ಮತ್ತಂ ತ್ರಿರಾತ್ರಕ್ಕೆ [11]ಪಚ್ಚಖ್ಖಾಣಂ[11]ಗೊಂಡರಾಕಾಲದಿಂ ತೊಟ್ಟಾಹಾರದೊಳಪ್ಪ ದೋಷದಿಂದಂ 'ಕಚ್ಛುಜರಖಾಸಸೋಸೋ ಭತ್ತಚ್ಛದಿ · ಅಚ್ಛಿಕುಚ್ಛಿದುಕ್ಖಾಣಿ' ಎಂದಿವು ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯವೇೞುನೂಱು

1. + ಕಿಱಿ (ಘಚಫ). 2. ವೆಮುಂ (ಕಖಗ). 3. ಗೊಂ (ಘಫ). 4. ದೆಡೆಯುಂ (ಘಚಫ). 5. ನಿಮಗ (ಘಚಫ). 6. ತಿರ್ದುವೀಚಿಯೆಂಬ ಮರಣಮುಮಂ (ಕಖಗ), ರ್ಕುಮಾರ್ ಚಿಮರಮಂ (ಘಚ). 7. ವೈರಾಗ್ಯ (ಫ). 8. ರ್ ವೆರಸು ಅರಸಿಯರ್ ಬೆರಸಿ (ಕಗ), ವಿ ವೆರಸು ಅರಸಿಯರುಂ ವೆರಸಿ (ಖ), (ಘಚ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 9. ಳ್ದಿ (ಕಖಗ), ದ್ದಿ (ಚಫ). 10. ಮಾವರೆಯೆಣ್ಣೆ (ಕಗ). 11. ಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನಂ (ಘಚ).

ಬ್ಯಾಧಿಗಳಂ ನೂಱು ವರುಷಂಬರಂ ಒಳ್ಳಿತ್ತಾಗಿ ಸೈರಿಸಿ ಉಗ್ರೋಗ್ರ ತಪದಿಂ ದೀಪ್ತತಪಂ ಮಹಾತಪಂ ಘೋರತಪಮೆಂದಿವು ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ತಪಂಗಳಂ ಗೆಯ್ಯೆ ತಪದ ಮಹಾತ್ಮ್ಯದಿಂದಂ ಆಮೋಷಧಿ ಖೇಳೋಷಧಿ ಜಲ್ಲೋಷಧಿ ವಿಪ್ರೋಷಧಿ ಸರ್ವೋಷಧಿಯೆಂದಿವು ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ಋದ್ಧಿಗಳ್ ಪುಟ್ಟಿದೊ[1]ಡಂ[1] ವ್ಯಾಧಿಗೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರತೀಕಾರಮಂ ಮಾಡದಿಂತು ಘೋರವೀರ ತಪಶ್ಚರಣಂ ಗೆಯ್ಯೆ

ಮತ್ತೊಂದು ದಿವಸಂ ಸಾಧರ್ಮೇಂದ್ರಂ ತನ್ನ [2]ಸಭೆಯೊಳ್[2] ಸಿಂಹಾಸನ ಮಸ್ತಕಸ್ಥಿತನಾಗಿ ಧರ್ಮಶ್ರವಣಾನಂತರಂ ರಿಸಿಯರ್ಕಳ ಗುಣಂಗಳಂ ವ್ಯಾವರ್ಣಿಸುತ್ತಿರ್ದು ಸನತ್ಕುಮಾರ ರಿಸಿಯು ಗುಣಗಣಮನಾದಮಾನುಂ ಕೈಕೊಂಡಿಂತೆಂದು ಪೇೞಲ್ ತಗುಳ್ದೊನ್ ವಾತಪಿತ್ತಶ್ಲೇಷ್ಮ ಶ್ವಾಸ ಖಾಸ ಜರಾರು[3]ಚಿಛರ್ದ್ಯತ್ರಿ[3] ಸಾರಾಕ್ಷಿಕುಕ್ಷಿವೇದನಾಸ್ಫೋಟಕಂ ಪಿಟಕಂ ಶೂಲ ಭಗಂದರಂ ಕುಷ್ಠ ಕ್ಷಯ ಗಂಡ[4]ಶಿರೋವೇದನೆ ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯವೇೞುನೂಱು ವ್ಯಾಧಿಗಳೊರ್ಮೊದಲೆ ಮೆಯ್ಯೊಳ್ ಪುಟ್ಟಿದೊಡಂತು ತಾಮುಂ ಋದ್ಧಿಸಂಪನ್ನರಾಗಿಯುಂ ವ್ಯಾಧಿಗೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರತೀಕಾರಂಗೆಯ್ಯದೆ ನೂಱು ವರುಷಂಬರೆಗಂ ಒಳ್ಳಿತ್ತಾಗಿ ಸೈರಿಸಿ ತಪಂಗೆಯ್ದಪ್ಪರೆಂದು ಸೌಧರ್ಮೇಂದ್ರಂ ಪೊಗೞ್ದೊಡೆ ಕೇಳ್ದು ಮುನ್ನೆ ಬಂದ ದೇವರ್ಕಳಿರ್ವರುಂ ವೈದ್ಯರ ರೂಪಿನೊಳ್ ಮರ್ದುಗಳಂ ಪಸುಂಬೆಯೊಳ್ ತೆಕ್ಕನೆ ತೀವಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಲ್ಕೆಂದು ಸಾರೆವಂದು ವಂದಿಸಿ ಇಂತೆಂದರ್ ಭಟಾರಾ ನಿಮ್ಮ ಮೆಯ್ಯ ಕುತ್ತಂಗಳೆಲ್ಲಮಂ ಮರ್ದಂ ಮಾಡಿ ಕಿಡಿಸಲ್ ನೆಱೆ[5]ವು[5] ಮರ್ದಂ ಮಾ[6]ಡು[6]ವುದನೊಡಂಬ[7]ಡವೇೞ್ಕುಮೆಂದೊಡೆ[7] ಭಟ್ಟಾರರುಂ ಮೋನಂಗೊಂಡು ನುಡಿಯದೆ ಕಿಮ್ಮಗಿರ್ದೊಡೆ ಪಿರಿದುಂ ಬೇಗಮಿ[8]ರ್ದೆ[8]ೞ್ದು ಪೋಗಿ ಮಱುದಿವಸಂ ಮಗುೞ್ದು ಬಂದಿಂತೆಂದರ್ ಭಟಾರಾ ವೈದ್ಯಶಾಸ್ತ್ರದೊಳಾ[9]ದಮಾನುಂ[9] ಕುಶಲರೆ[10]ಮುಂ[10] ಗ್ರಂಥಾರ್ಥ [11]ಸ್ವರೂಪದಿಂದೆಲ್ಲಾ ಕುಶಲರೆಮುಂ[11] ಕರ್ಮಜ್ಞರೆಮುಂ ಮರ್ದುಗಳುಮಭಿನವಂಗಳಾದವೊಳ್ಳಿದವಿರ್ದುವುಂ ನಿಮ್ಮ ಮೆಯ್ಯ ಕುತ್ತಂಗಳೆಲ್ಲಮನೇೞು ದಿವಸದಿಂದೊಳಗೆ ಕಿಡಿಸಿ ನಿರೋಗಮಪ್ಪಂತಿರೆ ಮಾಡುವೆವು ಬೞಿಕ್ಕೇನುಂ ಸಂಕ್ಲೇಶಮಿಲ್ಲದೆ ತಪಂಗೆಯ್ಯಿಮೆಂದೊಡೆ ಭಟ್ಟಾರರವರೊಡನೆ ನುಡಿವಾಗಳುಗು[12]ೞ ಸೀ[12]ಕರಂಗಳ್ ತಮ್ಮ ಮುಂಗೆಯ್ಯಮೇಗೆ ಬಿೞ್ದೊಡೆ ಬೆರಲಿಂ [13]ಸೀಂೞ[13] ತೋಱಿದಾಯೆಡೆ ಸುವರ್ಣಾಯಮಾನಮಾಗಿ ತೊಗುತ್ತಿರ್ದ ಮೆಯ್ಯ ತೇಜಮುಮಂ ದೇವರ್ಕಳ್ ವಿಸ್ಮಯಂಬಟ್ಟು ನೋಡುತ್ತಿರೆ ಭಟಾರರಿಂತೆಂದರೆಮಗೆ ಮರ್ದು ಬಾೞ್ತೆಯಪ್ಪೊಡೆಮಗಾಮೆ ಮರ್ದಂ ಬಲ್ಲೆ[14]ಮೆ[14]ಮಗದು ಬಾೞ್ತೆಯಲ್ತು ನೀಮುಂ ಜಾತಿಜರಾಮರಣಂಗಳೆಂಬೆಮ್ಮ ಕುತ್ತಮಂ ಕಿಡಿಸಲಾರ್ಪೊಡಾ ಮರ್ದನೊಡಂಬಡುವೆಮುೞಿದಾವ ಮರ್ದುಮ

1. ಡವಂ (ಕಖಗ). 2. ಪರಿವಾರಂಬೆರಸು (ಘಚಛ). 3. ಜೆರಾದ್ಯೋ (ಕಖಗ). 4. + ಮಾಲಾ (ಘಚ). 5. ಮುಂ (ಕಖಗ). 6. ದಿ ಕೆಡಿಸು (ಘ). 7. ಡುವಿರಪ್ಪೊಡೆನೆ (ಚಛ). 8. ಳ್ದಿ (ಕಖಗ). 9. ದಂ (ಘಚಛ). 10. ವು (ಘಚಛ). 11. ಪ್ರಯೋಗಂಗಳೆಲ್ಲಮೆಮಗೆ ಪಾಠಂ (ಘಚಛ). 12. ಡಳಸಿಬ (ಖ). 13. ತೊಡೆದು (ಘಚಛ). 14. ವೆ (ಛ).

ನೊಡಂಬಡುಪೆ[1]ವೞ್ಲೆಪೆಂ[1]ದೊಡೆ ದೇವರ್ಕಳುಮಿಂತೆಂದರ್ ಜಾತಿಜರಾಮರಣಂಗ ಳೆಂಬ ಕುತ್ತಮಂ ಕಿಡಿಸಲ್ಕಾಮಾಱೆ[3]ಮಾ ಕುತ್ತಮುಂ ಕಿಡಿಸಲ್ಕೆ ಭಟಾರಾ ನೀಮೆ ಸಮ[2]ರ್ಥರಿರ್ ಪರಮ[2]ವೈದ್ಯರಿರೆದಕ್ಕೆಂದು ಮತ್ತಂ ದೇವರ್ಕಳೆಂದರ್ ಭಟಾರಾ ಸೌಧರ್ಮೇಂದ್ರ ನಿಮ್ಮ ತಪದೊಳಪ್ಪ ಗುಣಂಗ[3][ಳುಮಂ][3] ವ್ಯಾಧಿಗಳಂ ಸೈರಿಸಿ ನೆಗೞ್ವ ನೆಗೞ್ತಿಯುಮಂ ದೇವರ್ಕಳ ಸಭೆಯು ನಡುವೆಯಾದಮಾನುಂ ಕೈಕೊಂಡು ಪೊಗೞ್ದೊಡಾಮಿಂದ್ರನ ಮಾತಂ ನಂಬದೆ ನಿಮ್ಮಂ ಪರೀಕ್ಷಿಸಲ್ಕೆಂದು ಬಂದೆ[4]ವು[4] ಸೌಧರ್ಮೇಂದ್ರ ಪೊಗೞ್ದುದೇನುಂ ತಪ್ಪಿಲ್ಲೆಂದು ನುಡಿದು ಗುಣಂಗೊಂಡು ಮಗುೞ್ದು ವಂದಿಸಿ ಮರ್ದುಗಳೆಲ್ಲಮನೊಂದು ಪಟಿಪಾವಿಯೊಳ್ ಪೊಯ್ದು ದೇವರ್ಕಳ್ ತಮ್ಮ ದೇವಲೋಕಕ್ಕೆ ವೋದೊರಾ ಮರ್ದಿನ ಬಾವಿಯು ನೀರಂ ಮಿಂದೊರ್ಗ್ಗೆಲ್ಲಂ ಕುತ್ತಂಗಳ್ ಕೆ[5]ಡುವುವಾದವು[5]

ಸನತ್ಕುಮಾರ ಭಟಾರರುಮೇೞುನೂಱುಂ ವ್ಯಾಧಿಗಳಂ [6]ನೂಱುವರುಷಂ ಬರೆಗಂ[6] ಸೈರಿಸಿ [7]ಘೋರವೀರತಪಶ್ಚರಣಂಗೆಯ್ದು ಆಲದ ಮರದ ಕೆೞಗೆ ಸಂನ್ಯಸ ನಂಗೆಯ್ದು ಸಮಾಧಿಮರಣದಿಂ ಮುಡಿಪಿ ಮಿಕ್ಕ ರತ್ನತ್ರಯಂಗಳಂ ಸಾಧಿಸಿ[7] ಸನತ್ಕುಮಾರಕಲ್ಪದೊಳ್ ಏೞು ಸಾಗರೋಪಮಾಯುಷ್ಯಸ್ಥಿತಿಯನೊಡೆಯೊನಿಂದ್ರ ನಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿದೊಂ

ಮತ್ತಾರಾಧರಪ್ಪ ಭವ್ಯರ್ಕಳೆಲ್ಲಂ ಸನತ್ಕುಮಾರ ಭಟಾರರಂ ಮನದೊಳ್ ಬಗೆದು ವ್ಯಾಧಿಗಳೊಳಪ್ಪ ವೇದನೆಗ[ಳುಮಂ] ಪಸಿವುಂ ನೀರೞ್ಕೆ ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ [8]ಬಾಧೆಯುಮಂ ಸೈರಿಸಿ [9]ದೇವರಂ ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಂ ಪಂಚನಮಸ್ಕಾರಮಂ ಮನದೊ ಳುಚ್ಚರಿಸುತ್ತ[9] [10]ಮಿಕ್ಕ ದರ್ಶನಜ್ಞಾನಚಾರಿತ್ರಂಗಳಂ ಸಾಧಿಸಿ[10] ಸ್ವರ್ಗಾಪವರ್ಗ ಸುಖಂಗಳನೆಯ್ದುಗೆ

---

1. ವೞ್ಲೆಪೆಂ (ಫ). 2. ರ್ಥರುಂ ವಿಷ್ಪರ್ಣರಮ (ಕ). 3. ಳ್ಳಂ (ಸ). 4. ಮುಂ (ಸ.ಭ). 5. ಟ್ಟುಪೋಪವಾ (ಚ), ಟ್ಟುವಾ (ಧ). 6. (ಫಚಭ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 7. (ಫಚಭ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 8. + ಪರೀಷಹಂಗಳೊಳಾದ (ಫಚಭ). 9. ಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನಜ್ಞಾನಚಾರಿತ್ರಂಗಳಂ ಸಾಧಿಸಿ (ಫಚಭ). 10. ಮುಡಿಪಿ (ಫಚಭ).

(೫) ಅಣ್ಣಿಕಾಪುತ್ರನ ಕಥೆ

ಅಣ್ಣಿಕಾಪುತ್ರನ ಕಥೆಯಂ ಪೇೞ್ವಂ :

ಗಾಹೆ ॥ ಣಾವಾಎ ಣಿಬ್ಬುಡಾಏ ಗಂಗಾಮಜ್ಝೇ ಅಮೂಢಮಾಣಮದೀ ।
ಆರಾಧಣಂ ಪವಣ್ಣೋ ಕಾಲಗದೊ[1] [ಏಣಿಯಾ][1] ಪುತ್ತೋ ॥

[ಣಾವಾಎ—ನಾವೆ, ಣಿಬ್ಬುಡಾಏ—ಮುೞುಗಿದುದಾದೊಡೆ, ಗಂಗಾಮಜ್ಝೇ—ಗಂಗಾಮಹಾನದಿಯ ನಡುವೆ, ಅಮೂಢಮಾಣಮದೀ—ಮೋಹಿಸದ ಬುದ್ಧಿಯ ನೊಡೆಯನಾಗಿ, ಆರಾಧಣಂ—[2]ನಿಜಾತ್ಮಾರಾಧನೆಯಂ[2] ಪವಣ್ಣೋ—ಲೇಸಾಗಿ ಪೊರ್ದ್ದಿದೊಂ, ಕಾಲಗದೊ—ಕಾಲಂಗೆಯ್ದೊನಾಗಿ, [3][ಏಣಿಯಾ][3] ಪುತ್ತೋ—ಅಣ್ಣಿಕೆಯ ಮಗಂ]

ಆದೆಂತೆಂದೊಡೆ :

ಈ ಜಂಬೂದ್ವೀಪದ ಭರತಕ್ಷೇತ್ರದೊಳ್ ಮಗಧೆಯೆಂಬುದು ನಾಡಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಮಧುರೆಯೆಂಬುದು ಪೊೞಲದನಾಳ್ವೊಂ ಪ್ರಜಾಪಾಳನೆಂಬೊನರಸನಾತನ ಮಹಾದೇವಿ ಸುಪ್ರಭೆಯೆಂಬೊಳಂತವರ್ಗ್ಗಳಿಷ್ಟವಿಷಯ ಕಾಮಭೋಗಂಗಳನನುಭವಿಸುತ್ತಿರೆ ಮತ್ತಾ ಪೊೞಲೊಳ್ ಸಾರ್ಥಾಧಿಪತಿ ಧನದತ್ತನೆಂಬೊಂ ಪರದಂ ಧನಕನಕ ಸಮೃದ್ಧನಾತನ ಭಾರ್ಯೆ ಧನಶ್ರೀಯೆಂಬಾಳಾಯಿರ್ವರ್ಗಂ ಮಗಂ ಧನದೇವನೆಂಬೊನಂತವರ್ಗಳ್ಗೆ ಸುಖದಿಂ ಕಾಲಂ ಸಲೆ

ಮತ್ತೊಂದು ದಿವಸಂ ಧನದೇವಂ ಪರದಿಂಗೆಂದು ಪಿರಿದುಂ ಸಾರ[3]ಮಪ್ಪ ಭಂಡಮಂ ತೀವಿಕೊಂಡು ಪಿರಿದುಂ ಸಾರ್ಥಂಬೆರಸು ದಕ್ಷಿಣ ಮಧುರೆಗೆ ವೋದೊಡಾ ಪೊೞಲ ರಾಜಶ್ರೇಷ್ಠಿ ತ್ರಿಳಕಶ್ರೇಷ್ಠಿಯೆಂಬೊನಾತನ ಭಾರ್ಯೆ ನಂದೆಯೆಂಬೊಳಾಯಿರ್ವರ್ಗಂ ಮಕ್ಕಳ್ ಪದ್ಮಾವತಿ[4] ಸುಮತಿ ಗುಣಮತಿಯೆಂತಿವರ್ ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ಎಣ್ಬರ್ ಪೆಣ್ಗೂಸುಗಳಾದೊ[5]ಡ[5]ವರೊಳಗೆಲ್ಲರಿಂ ಕಿಱಿಯಳಣ್ಣಿಕೆಯೆಂಬೊಳಾಕೆಯುಂ ಧನದತ್ತನ ಮಗನಪ್ಪ ಧನದೇವನಂ ರೂಪ ಲಾವಣ್ಯ ಸೌಭಾಗ್ಯ ಕಾಂತಿ ಗುಣಂಗಳಿಂ ಕೂಡಿದೊನಂ *ತ್ರಿಳಕಶ್ರೇಷ್ಠಿಯುಂ ನಂದೆಯುಂ ಕಂಡಾತಂಗೆ ಬಯಸಿ ಅಣ್ಣಿಕೆಯೆಂಬ ಕೂಸಂ ಕೊಟ್ಟೊಡೆ ಕೆಲವು ದಿವಸಮಾ ಪೊೞಲೊಳಿರ್ದ್ದು ತಮ್ಮ ಕೊಂಡು ಪೋದ ಭಂಡಮಂ ಮಾಱಿ ಪೆಱದಂ ತಮ್ಮನಾ[6]ಟ್ಕಪೂರ್ವಮಪ್ಪ ಭಂಡಮಂ ತೀವಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಪೊೞಲ್ಗುತ್ತರ ಮಧುರೆಗೆ ಬಂದಿರ್ದ್ದರನ್ನೆಗಮಣ್ಣಿಕೆಗೆ ಗರ್ಭಮಾಗಿ ಮಗಂ ಪುಟ್ಟಿದೊಡೆ ಧನದೇವನ ತಾಯುಂ ತಂದೆಯುಂ ನಂಟರುಮೆಲ್ಲಂ ನೆರೆದಣ್ಣಿಕೆಯ ಮಗನೆಂ[7]ದಾತಂ[7]ಗಣ್ಣಿಕಾಪುತ್ರನೆಂದು ಪೆಸರನಿ[8]ಟ್ಟೊಡಾ[9]ತಂ ಕ್ರಮಕ್ರಮದಿಂ ಸುಖದಿಂ [9]ಬ[9]ಳೆದು ನವಯೌವನನಾಗಿ[10]ರ್ಪನ್ನೆಗಂ

1. ಅಣ್ಣಿಕಾ (ಸ). 2. ದರ್ಶನಜ್ಞಾನಚಾರಿತ್ರಂಗಳಾರಾಧನೆಯಂ (ಘಚಛ). 3. + ಧನ (ಘಚಛ). 3. + ಪ್ರಭಾವತಿ (ಘಚಛ). 5. ರ (ಘಛ). *ಪು ೭೬–೭೯ (ಖ)ದಲ್ಲಿ* ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. 6. ಳ್ಗೆಳ್ಗೆ ಅ (ಕಗ), 7. ದೊಂದಾತಂ (ಘಚ), 8. ಟ್ಟರಾ (ಘಚಜ). * ಬೆ (ಕಗಚ). 10. + ಸುಖಮಿ (ಘಚಛ).

ಇತ್ತ [1]ದಮ[1]ಸೂರಿಗಳೆಂಬವರವಧಿಜ್ಞಾನಿಗಳಪ್ಪ ಆಚಾರ್ಯರ್ ಪಿರಿದುಂ ರಿಸಿ ಸಮುದಾಯಂಬೆರಸು ಗ್ರಾಮನಗರಖೇಡಖರ್ವಡಮಡಂಬಪಟ್ಟಣ ದ್ರೋಣಾಮುಖಂಗಳಂ ವಿಹಾರಿಸುತ್ತಂ ಬರ್ಪೋರುತ್ತರ ಮಧುರೆಗೆ ಬಂದು ಬಹಿರುದ್ಯಾನವನದೊಳಿರ್ದ್ದರನಣ್ಣಿಕಾಪುತ್ರಂ ಪೋಗಿ [2]ವಂದಿಸಿ ಧರ್ಮಮಂ ಕೇಳ್ದು ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಪೂರ್ವಕಂ ಶ್ರಾವಕವ್ರತಂಗಳೆಲ್ಲಮಂ ಕೈಕೊಂಡು ತದನಂತರಮೆ ಭಟಾರಾ ಎನಗಾಯುಷ್ಯಮೆನಿ[3]ತೆಂದು ತನ್ನಾಯುಷ್ಯಪ್ರಮಾಣಮಂ ಬೆಸಗೊಂಡೊಡೆ ಭಟಾರರುಂ ಕಿಱಿದೆ ನಿನಗಾಯುಷ್ಯಮೆಂದು ಪೇೞ್ದೊಡೆ ವೈರಾಗ್ಯಪರಾಯಣನಾಗಿ ತಾಯುಂ ತಂದೆಯುಮಂ ನಂಟರುಮಂ ಬಿಡಿಸಿ ನಿಶ್ಶಲ್ಯಂಗೆಯ್ದು [1]ದಮ[1]ಸೂರಿಗಳೆಂಬಾಚಾರ್ಯರ ಪಕ್ಕದೆ ತಪಂಬಟ್ಟು ದ್ವಾದಶಾಂಗ ಚತುರ್ದಶಪೂರ್ವಮಪ್ಪಾಗಮಮೆಲ್ಲಮಂ ಕಲ್ತು ಗುರುಗಳನೊಡಂಬಡಿಸಿ ಏಕವಿಹಾರಿಯಾಗಿ ಗ್ರಾಮೇಕರಾತ್ರಂ ನಗರೇ ಪಂಚರಾತ್ರಂ ಅಟವ್ಯಾಂ ದಶರಾತ್ರಮೆಂಬೀ ನ್ಯಾಯದಿಂ [4]ಗ್ರಾಮನಗರಖೇಡಖರ್ವಡಮಡಂಬಪಟ್ಟಣ ದ್ರೋಣಾಮುಖಂಗಳಂ ವಿಹಾರಿಸುತ್ತಂ[4] ತೀರ್ಥಂಗಳೆಲ್ಲಮಂ ವಂದಿಸಲ್ಕೆಂದು ಗಂಗಾಮಹಾನದಿಯಂ ಪಾಯ್ದು ಪೋಪ ಬಗೆಯಿಂದಂ ನಾವೆಯನೇಱಿದೊಡದೊಂದುತ್ಪಾತ ವಾತದಿಂದಂ [5]ಗಂಗಾಮಹಾನದಿಯ[5] ನಡುವೆ ಮಡುವಿನೊಳ್ ಭಯಂಕರಮಾಗುತ್ತಿರ್ದ್ದ ತೆರೆ[6]ಯ[6]ನೊಡೆಯದಱೊಳ್[7] ಮುಳುಗಿದೊಡಾ ಅಣ್ಣಿಕಾಪುತ್ರನೆಂಬ ರಿಸಿ ಪಿರಿದಪ್ಪ ಮಹಾತ್ಮ್ಯಮಂ ಮೋಹಿಸದ ಬುದ್ಧಿಯನೊಡೆಯೊಂ ಚತುರ್ವಿಧಮಪ್ಪಾಹಾರಕ್ಕಂ ಶರೀರಕ್ಕಂ ಯಾವಜ್ಜೀವಂ ನಿವೃತ್ತಿಗೆಯ್ದು [8]ಕಾಯೋ[8]ತ್ಸರ್ಗಂ ನಿಂದು [9]ಧರ್ಮಧ್ಯಾನ[9] ಶುಕ್ಲಧ್ಯಾನಂ[10]ಗಳಂ[10] ಜಾನಿಸಿ ಸಕಳ ಕರ್ಮಂಗಳಂ ಕಿಡಿಸಿ [11]ಅಂತರ್ಗತ[11] ಕೇವಲಿಯಾಗಿ ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಪೋದರ್

ಮತ್ತಂ ಪೆಱರಾರಾಧಕರಪ್ಪವರ್ಗಳೆಲ್ಲಮಣ್ಣಿಕಾಪುತ್ರನೆಂಬ ರಿಸಿಯುಂ ಮನದೊ[12]ಳಿಟ್ಟು [ಟಿ3ಕ][12]ಚೇತನೋಪಸರ್ಗಂ ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ಉಪಸರ್ಗಂಗಳುಮಂ [13]ನೀರಱ ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ಪರೀಷಹಂಗಳುಮಂ[14] ಸೈರಿಸಿ[14] ದರ್ಶನ ಜ್ಞಾನ ಚಾರಿತ್ರಂಗಳಂ ಸಾಧಿಸಿ ಸ್ವರ್ಗಾಪವರ್ಗದ ಸುಖಂಗ[15]ಳಂ ಭವ್ಯರ್ಕಳೆ[15]ಯ್ದುಗೆ

---

1. ದಮದರ (ಘ), ದಮವರ (ಚ), ಯಮಧರ (ಛ). 2. + ಕಂಡು (ಛ). 3. ತುಂಟೆಂದು (ಘಚ). 4. (ಘಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 5. (ಘಚಛ)ಗಳಲಿಲ್ಲ. 6. ಗಳ (ಘಚಛ). 7. + ನಾವೆ (ಘಚ). 8. ಉ (ಕಗ). 9. ಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನಜ್ಞಾನಚಾರಿತ್ರಂಗಳಂ ಸಾಧಿಸಿ (ಘಚಛ). 10. ಮ (ಚ). 11. ಅನಂತರಂ (ಘಚಛ). 12. ಳ್ ಬಗೆದ (ಘಚಛ). 13. + ಪಸಿವುಂ (ಘಚಛ). 14 + ಸಮ್ಯಕ್ (ಘಚಛ). 15. ಳನೆ (ಚ).

(೬) ಭದ್ರಬಾಹು ಭಟ್ಟಾರರ ಕಥೆ

ಭದ್ರಬಾಹು ಭಟ್ಟಾರರ ಕಥೆಯಂ ಪೇೞ್ವಂ :

ಗಾಹೆ ॥ ಓಮೋದರಿಏ ಘೋರಾಏ ಭದ್ದಬಾಹೂ ಅಸಂಕಿಲಿಟ್ಠಮದೀ ।
ಘೋರಾಏ ತಿಗಿಂಛ್ಚಾಏ ಪಡಿವಣ್ಣೋ ಉತ್ತಮಂ ಅಟ್ಠಂ ॥

[ಓಮೋದರಿಏ--ಅರೆ ಉಣಿಸಿನಿಂದಂ. ಘೋರಾಏ—ಆದಮಾನುಂ ಕಡಿದಪ್ಪುದಱಿಂದಂ. ಭದ್ದಬಾಹು—ಭದ್ರಬಾಹುಂ ಭಟ್ಟಾರರ್, ಅಸಂಕಿಲಿಟ್ಠಮದೀ—ಸಂಕ್ಲೇಶ [1]ಪರಿಣಾಮವಿಲ್ಲದೊನಾಗಿ,[1] ಘೋರಾಏ—ಕಡಿದಪ್ಪ, ತಿಗಿಂಛ್ಚಾಏ—ಪಸಿವಿನಿಂದಂ,* ಪಡಿವಣ್ಣೋ—ಪೊ[2]ರ್ದಿ[2]ದೊಂ, ಉತ್ತಮಂ ಅಟ್ಠಂ—ಮಿಕ್ಕ ದರ್ಶನಜ್ಞಾನ ಚಾರಿತ್ರಾರಾಧನೆಯಂ]

ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ :

ಈ ಜಂಬೂದ್ವೀಪದ ಭರತಕ್ಷೇತ್ರದೊಳ್ [3]ಪುರವರ್ಧನಮೆಂಬುದು . ನಾಡಲಿ[3] [4]ಕೌಂಡಿನೀ[4] ನಗರಮೆಂಬುದು ಪೊೞಲದನಾಳ್ವೊಂ ಪದ್ಮರಥನೆಂಬೊನರಸನಾತನ ಮಹಾದೇವಿ ಪದ್ಮಶ್ರೀಯೆಂಬೊಳಂತವರ್ಗಳಿಷ್ಟ ವಿಷಯಕಾಮಭೋಗಂಗಳನನುಭವಿಸುತ್ತಿರೆ ಮತ್ತಾ ಅರಸನ [5]ಪುರೋಹಿತಂ[5] [6]ನಾಲ್ಕು ವೇದಮುಮಾಱಂಗಮುಂ[6] ಪದಿನೆಂಟು ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರಂಗಳುಮಂ ಬಲ್ಲೊಂ ಸೋಮಶರ್ಮನೆಂಬೊಂ ಪಾರ್ವನಾತನ ಭಾರ್ಯೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಶ್ರೀಯಾದೇವತೆಯುನೆ ಪೋಲ್ವ ಸೋಮಶ್ರೀಯೆಂಬೊಳಾಯಿರ್ವರ್ಗ್ಗಂ ಮಗಂ ಪುಟ್ಟಿದೊಂ ತಾಯ್ಗಂ ತಂದೆಗಮೆಲ್ಲಾನಂಟರ್ಗೆಯುತ್ಸಾಹಮುಂ ಸುಖಮುಂ ವಿಭವಮುಮಂ ಪಡೆವುದಱಿಂದಮಾ ಕೂಸಿಂಗೆ ಭದ್ರಬಾಹುವೆಂಬ ಪೆಸರನೆಲ್ಲರುಂ ನೆರೆದಿಟ್ಟೊಡಾತನಂ ಬಿದಿಗೆಯ ಚಂದ್ರನಂತೆ ಕ್ರಮಕ್ರಮದಿಂ ಸುಖದಿಂ ಬೆಳೆದು ಮುಂಜಿಗಟ್ಟುವ ಪ್ರಾಯಮಾದೊಡೆ ಪ್ರಶಸ್ತ ದಿವಸ ವಾರ ನಕ್ಷತ್ರ ಮುಹೂರ್ತದೊಳ್ [7]ಮುಂಜಿಬಂಧನ ಕ್ರಿಯೆಯುಂ[7] ಮಾಡಿದ ಬೞಿಕ್ಕೆ ತನ್ನೋರೆಗೆಗಳಪ್ಪ ಪಲಂಬರ್ [8]ಮಾಣಿಗ[8]ಳ್ವೆರಸು ಪೊಱವೊೞಲೊಳ್ ಬಟ್ಟಾಡುತ್ತಿರೆ ಭದ್ರಬಾಹು[9]ವೆಂಬ ಮಾಣಿ[9]ಯೊಂದು ಬಟ್ಟಿನ ಮೇಗೆ ಪದಿನಾಲ್ಕು ಬಟ್ಟನೊಂದೊಂದಱ ಮೇಗೋಳಿಯೊಳಿಟ್ಟಾಡುತ್ತಿರ್ಪನ್ನೆಗಂ

ಇತ್ತ ವರ್ಧಮಾನಭಟ್ಟಾರರ್ ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆವೋದಿಂಬೞಿಕ್ಕೆ ಚತುರ್ದಶಪೂರ್ವಧಾರಿಗಳಪ್ಪ ಶ್ರುತಕೇವಳಿಗಳ್ ನಾಲ್ಕನೆಯವರ್ ಗೋವರ್ಧನರೆಂಬ ಭಟ್ಟಾರರುಜ್ಜಯಂತ[10]ಮಂ[10] ವಂದಿಸಲೆಂದು ವಿಹಾರಿಸುತ್ತಂ ಬರ್ಪೊರಾ [11]ಕೌಂಡಿನೀ[11]

---

1. ವಿಲ್ಲದ ಪರಿಣಾಮಮುಮನೊಡೆಯನಾಗಿ (ಘಚಛ). * + ಅಪಿ—ಮತ್ತೆ (ಸ). 2. ಳ್ದಿ (ಕಖಗ). 3. (ಘಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 4. ಕಾಳಿಂಗ (ಘಛ), ಕಳಿಂಗ (ಚ). 5. ಪಾರ್ವಂ (ಘಚಛ). 6. (ಘಚಛ) ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 7. ಮುಂಜಿಗಬದ್ಧನ ಕ್ರಿಯೆಗಳಂ (ಕಗ). 8. ಮಕ್ಕ (ಗ). + ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗಳಪ್ಪ (ಘಚಛ). 9. (ಘಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 10. ಗಿರಿಯಂ (ಛ). 11. ಕಳಿಂಗ (ಘಚಛ).

ನಗರಕ್ಕೆ ವಂದು ಪೊಱವೊಟಲೊಳೊಂದು ಬಟ್ಟಿನಪೋಗೆ ಪದಿನಾಲ್ಕುಂ ಬಟ್ಟೆ [1]ನೊಂದೊಂದಱಪೋಗೋಳಿಯೊಳಿಟ್ಟಾ[1]ಡುತ್ತಿರ್ಪ ಭದ್ರಬಾಹುಮಾಣಿಯಂ ಗೋವರ್ಧನ ಭಟ್ಟಾರರ್ ಪಿರಿದುಂ ಬೇಗಂ ನೋಡುತ್ತಿರ್ದಿಂತೆಂದು[2]ದ್ದೇಶಂ ಗೆಯ್ದೊರೀತನೆಮ್ಮಂಬಟಿಕ್ಕೆ ಚತುರ್ದಶಪೂರ್ವಧಾರಿಯು[3]ಪ್ಪ ಮಹಾತ್ಮ್ಯಮನೊಡೆಂಪೊಂ ಭದ್ರಬಾಹು ಭಟಾರರೆಂಬೊರಪ್ಪೊರೆಂದು ಬಗೆದಾತನವರ ಮನೆಗೊಡಗೊಂಡು ಪೋಗಿಯುವರ ತಾಯ್ತಂದೆಗಮಿಂತೆಂದರೀತನನೆಮಗೊಪ್ಪಿಸಿಮೆಲ್ಲಾ ಶಾಸ್ತ್ರಂಗ[4]ಳುಮಂ[4] [5]ಕಲ್ಪಿಸಿ[5] ಪಂಡಿತನಂ ಮಾಡಿ ನಿಮಗೊಪ್ಪಿಸುವೊಮೆಂದೊಡವರುಮಂತೆ* ಗೆಯ್ಯೆಮೆಂದೊಡಾತನನೊಡಗೊಂಡು ಪೋಗಿ ಕೆಲವು ದಿವಸದಿಂದೊಳಗೆ ವ್ಯಾಕರಣಂ ಪ್ರಮಾಣಂ ಛಂದಮಲಂಕಾರ ನಿಘಂಟು ಕಾವ್ಯ ನಾಟಕಂ ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ಲೋಕದೊಳುಳ್ಳ ಶಾಸ್ತ್ರಂಗಳೆಲ್ಲ[6]ಮಂ ಕಲ್ಪಸಿ[6]ದೊಡಧಿಗಮ ಸಮ್ಯಗ್‌ದೃಷ್ಟಿಯಾಗಿ ಯಾಗಮದೊಳೆಲ್ಲಮನಱಿದು ಸಂಸಾರ .ಶರೀರ ಭೋಗ ವೈರಾಗ್ಯಪರಾಯಣನಾಗಿ ಭಟ್ಟಾರಾ ಎನಗೆ ದೀಕ್ಷೆಯುಂ ದಯೆಗೆಯ್ಯಿಮೆನೆ ಭಟ್ಟಾರರೆಂದರೆಮಗಂತು ದೀಕ್ಷೆಯುಂ ಕುಡಲಾಗ ಮಗನೆ ನಿನ್ನ ಪೊಟಲ್ಗೆ ನೀಂ ಪೋಗಿ ನಿನ್ನ ಕಲ್ತ ವಿದ್ಯೆಯುಂ ಪಂಡಿತಿ[7]ಕ್ಕೆ[7] ಯುಮನಾ ಪೊಱಲೊಳ್ ನೆಗಟ್ಟಿ ನೆಗಟ್ದ ಪಂಡಿತರ್ಕಳೊಡನೆ ವಾದಂಗೆಯ್ದುವರಂ ಗೆಲ್ದು ದಶದಿಶೆಗಳೊಳೆಲ್ಲಂ ನಿನ್ನ ಪಾಂಡಿತ್ಯದ ಯಶಮಂ ಪ[8]ಸರಿ[8]ಸಿ ನಿನ್ನನಾವೊಡ ಗೊಂಡು ಬಂದುದರ್ಕೆ ತಾಯ್ತಂದೆಗಂ ಸಂತೋಸಂಮಾಡಿಯುವರಂ ಬಿಡಿಸಿಯೊಡಂ ಬಡಿಸಿ ಬಂದೊಡೆ ತ[9]ಪಮಂ ಕು[9]ಡಲಕ್ಕುಮಂತೆಯಾಗದೆಂದೊಡೆ ಭದ್ರಬಾಹು [10]ಮಾಣಿಯುಂ[10] ಭಟ್ಟಾರರಂ ವಂದಿಸಿ ತನ್ನ ಪೊಟಲ್ಗೆವೋಗಿ ತಾಯುಂ ತಂದೆಯುಮಂ ಕಂಡು ಪೊಟಲೊಳ್ ನೆಗಟ್ದ ಪಂಡಿತರ್ಕಳೊಡನೆ ವಾದಂಗೆಯ್ದು ಗೆಲ್ದು ದಶದಿಶೆಗಳೊಳೆಲ್ಲಂ ತನ್ನ ಪಾಂಡಿತ್ಯದ ಯಶಮಂ ಪಸರಿಸಿ ತಾಯ್ತಂದೆಗಂ ಸಂತೋಸಂ ಮಾಡಿಯುವರನೊಡಂಬಡಿಸಿ ಬಂದು ಗೋವರ್ಧನ ಭಟ್ಟಾರರ ಪಕ್ಕದೆ ಕುಮಾರ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಯಾಗಿ ಭದ್ರಬಾಹು ತಪಂಬಟ್ಟು ಕೆಲವು ದಿವಸದಿಂದೊಳಗೆ ದ್ವಾದಶಾಂಗ ಚತುರ್ದಶಪೂರ್ವಮಪ್ಪಾಗಮಮೆಲ್ಲಮಂ ಗ್ರಂಥಾರ್ಥ ಸ್ವರೂಪದಿಂ ಕಲ್ತು ಸಕಲ ಶಾಸ್ತ್ರ ಪಾರಾವಾರಗನಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ವೋದುಗಳುಮಂ ನೆಱೆಯೋದಿ ಕಲ್ತು[11] ಶ್ರುತ ದೊಳಪ್ಪ ಭಕ್ತಿಕಾರಣವಾಗಿ ಪ್ರತಿಮಾಯೋಗಂ ನಿಂದೊರಂ ದೇವರ್ಕಳುಂ ಮನುಷ್ಯರ್ಕಳುಂ ಬಂದು ಪಿರಿದಪ್ಪ ಪೂಜೆಯಂ ಮಾಡಿಯರ್ಚಿಸಿ [12]ಪೂಜಿಸಿ ಬಂದಿಸಿ ದೊಡೆ[12]ಲ್ಲಾ ಋಷಿಸಮುದಾಯಮುಮಂ ಪ್ರತಿಪಾಲಿಸಲ್ಕೆ ಸಮರ್ಥರಾಗಿರ್ಪನ್ನೆಗಂ ಗೋವರ್ಧನ ಭಟ್ಟಾರರ್ ಸಮಾಧಿಮರಣದಿಂದಂ ರತ್ನತ್ರಯಮಂ ಸಾಧಿಸಿ ಮುಡಿಪಿ ದೇವಲೋಕಕ್ಕೆ ವೋದರ್

---

1. ನೋಳಿಯೋಳಿ (ಘಚಛ). 2. ಪದೇ (ಗ). 3. + ಯ್ದನೆಯ ಶ್ರುತಕೇವಳಿಯವಧಿಜ್ಞಾನಿಂ ಪಲವು ರುದ್ಧಿಗಳಿಂದಂ ಕೂಡಿದೊಂ ದೇವರಿಂದಂ ಮನುಷ್ಯರಿಂದಂ ಅರ್ಚಿಸಿ ಪೂಜಿಸೆ ಪಡುವೊ ಪಿರಿದ (ಘಚಛ). 4. ಳ್ಗಂ (ಘಚಛ). 5. ನೋದಿಸಿ (ಘಚಛ). 6. ಮನೋದಿಸಿ (ಘಚಛ). 7. ರ್ಕೆ (ಕಗ), ರಪಿ (ಘಚಛ). 9. ಪಂಗು (ಘಚಛ). 10. ಭಟ್ಟನುಂ (ಚಛ). 11. + ಬಳಿಕ ನವರತಿ ಸ್ಥಿತಿಯಿಂ (ಘಚಛ). 12. ದರಿಂತೆ (ಘಚಛ).

ಇತ್ತ ಭದ್ರಬಾಹು ಭಟ್ಟಾರರ್ ಚತುರ್ದಶಪೂರ್ವಧಾರಿಗಳುಂ [1]ಕಡೆ [ಯಾ]ರಿಸಿ[1]ಯುಪ್ಪನೆಯು ಶ್ರುತಕೇವಳಿಗಳವಧಿಜ್ಞಾನಿಗಳುಂ ಪಲವುಂ ಋದ್ಧಿಗಳಿಂ ಕೂಡಿದೊರೆಲ್ಲಾ ಋಷಿಸಮುದಾಯಮುಮಂ ಪ್ರತಿಪಾಳಿಸುತ್ತಂ ಗ್ರಾಮನಗರಖೇಡಖರ್ವಡಮಡಂಬಪಟ್ಟಣ ದ್ರೋಣಾಮುಖಂಗಳಂ ವಿಹಾರಿಸು[2]ತ್ತಿರ್ಪ್ಪನ್ನೆಗಂ[2] ಮತ್ತಿತ್ತ ಮಗಧೆಯೆಂಬುದು ನಾಡಲ್ಲಿ ಪಾಟಳೀಪುತ್ರವೆಂಬುದು ಪೊೞಲದನಾಳ್ವೊಂ ನಂದನೆಂಬರಸಂ ಪಲಕಾಲಮರಸುಗೆಯ್ಯುತ್ತಿರೆ ಮತ್ತೊಂದು ದಿವಸಂ ಚಾಣಾಕ್ಯನೆಂಬ ಭಟ್ಟನಂ ನಂದಂ ಪರಿಭವಿಸಿ ನೂಂಕಿಯಟ್ಟಿ ಕಳೆಯಿಸಿದೊಡಾತನುಂ ಮುಳಿದಂ ನಂದನಂ ಕೆಡಿಸಿ ನಂದನ ರಾಜ್ಯಸ್ಥಾನದೊಳ್ ಪೆಱನೊರ್ವನಂ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತನೆಂಬೊನಂ ನಿಱಿಸಿದೊಡಾತನುಂ ಪಲಕಾಲಮರಸುಗೆಯ್ದು ಕೞಿದೊಡಾತನ ಮಗಂ ಬಿಂದುಸಾಗರನೆಂಬೊನರಸುಗೆಯ್ದು ಕೞಿದ ಬೞಿಕ್ಕಾತನ ಮಗನಶೋಕನೆಂಬೊನರಸುಗೆಯ್ಯುತ್ತಿರೆ ಆತನ ಮಗಂ ಪ್ರತಾಪದಿಂ ತೇಜದಿಂದಾದಿತ್ಯನೊಳೋರನ್ನನಪ್ಪೊಂ ಕುಣಾಳನೆಂಬೊನಂತವರ್ಗಳಿಷ್ಟವಿಷಯ ಕಾಮಭೋಗಂಗಳನನುಭವಿಸುತ್ತಂ ಕಾಲಂಸಲೆ ಮತ್ತೊಂದು ದಿವಸಮಶೋಕ ಮಹಾರಾಜಂ ಪರಚಕ್ರದ ಮೇಗೆತ್ತಿ ಪೋಗಿ [3]ಅಲ್ಲಿಂದಂ[3] ಮಂತ್ರಿ ಪುರೋಹಿತ ತಳವಱಾದಿಗಳ್ಗಿಂತೆದೋಲೆಯನಟ್ಟಿದೊನುಪಾಧ್ಯಾಯಂಗೆ ಕೞಿಮೆಯ ಕೂೞುಂ ತುಪ್ಪಮಂ [4]ತೊವೆಯು[4]ಮನುಣಲ್ಕೊಟ್ಟು ಕುಮಾರನನೋದಿಸುಗೆಂದೋಲೆಯನಟ್ಟಿದೊಡೆ ವಾಚಕನೋಲೆಯರ್ಥಮನಱಿಯದೆ ವಿಪರೀತಮಾಗಿಂತೆಂದು [5]ಬಾಚಿಸಿದನ್[5]

[6]ಉಪಾಧ್ಯಾಯಂ ಶಾಲಿಂ ಕೂರಂಚ ಮಶಿಂ ಘೃತಂ ದತ್ವಾ ಕುಮಾರಮಂಧಾಪಯೇತ್

ಎಂದಿಂತು ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಲೇಖಾರ್ಥಮಂ ಬಾಚಿಸಿದೊಡನಿಬರುಂ ಕೇಳ್ದು ಅಪ್ರತಿಹತಶಾಸನನಪ್ಪ ನೃಪತಿಯಾಜ್ಞೆಗೆ ಭಯಸ್ಥರ್ಕಳಾಗಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯಂಗೆ ಕೞಿಮೆಯ ಕೂೞುಂ ಮಸಿಯುಂ ತುಪ್ಪಮುಮನುಣಲ್ಕೊಟ್ಟು ಕುಣಾಳನೆಂಬ ಕುಮಾರನೆರಡುಂ ಕಣ್ಗಳುಮನೊಡೆದು ಕುರುಡಂ ಮಾಡಿದ ಕೆಲವು ದಿವಸದಿಂದರಸಂ ಪರಚಕ್ರಮಂ ಸಾಧಿಸಿ ಬಂದು ಮಗಂ ಕುರುಡಾದುದಂ ಕಂಡಾದಮಾನುಮುಬ್ಬೆಗಂಬಟ್ಟು ಸೈರಿಸಲಾಱದೆ ಕುಣಾಳನರಸಿ ಚಂದ್ರಾನನೆಯೆಂಬೊಳ್ಗೆ ಮಗಂ ಪುಟ್ಟಿದೊಡಾತಂಗೆ [7]ಸಂಪ್ರತಿ[7] ಚಂದ್ರಗುಪ್ತನೆಂದು ಪೆಸರನಿಟ್ಟು ರಾಜ್ಯಾಭಿಷೇಕಂಗೆಯ್ದು ಪಟ್ಟಂಗಟ್ಟಿ ಸಮಸ್ತ ರಾಜ್ಯ[8]ಭಾರಮೆಲ್ಲ[8]ಮಂ ನಿರೂಪಿಸಿ ಕುಣಾಳನುಮನೆಂದಂ ಮಗನೆ ಬೇಡು ನೀನೆಂದೊಡಾತನುಂ ಕಾಕಿಣೀ ರತ್ನಮಂ ಬೇಡಿದೊಡಾ ರತ್ನಂ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಲ್ಲದಿಲ್ಲೆಂದು ಮಗಂಗೆ ಮಱುಮಾತುಗೊಟ್ಟು ಸಂಸಾರವೈರಾಗ್ಯಮಾದಮಾನಸಂ ಪೆರ್ಚಿಸುವ್ರತರೆಂಬ ಭಟ್ಟಾರರ ಪಕ್ಕದೆ ಜಿನದೀಕ್ಷೆಯಂ ಕೈಕೊಂಡು ಪರತ್ರೆಯಂ ಸಾಧಿಸಿದೊಂ ಮತ್ತಿತ್ತ ಸಂಪ್ರತಿ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತಮಹಾರಾಜನರಸುಗೆಯ್ಯುತ್ತಿರೆ ಸಮಾಧಿ

1. ಕಂಡುಮಾರುಷಿನ (ಖ). ಕದ (ಘಚಛ), ಕಡಮಾರಿಸಿ (ಕಗ). 2. ತ್ತಂ ಕಾಲಂ ಸಲೆ (ಚ). 3. ಅಲ್ಲಿರ್ದು (ಘಚಛ). 4. ತೋಯ (ಕಗ). 5. ಬಾಜಿಸಿದನ್ (ಖಗಘ), ಬೆಸಸಿದರ್ (ಛ). 6. + ಶ್ಲೋಕ ॥ (ಚ). 7. ಪ್ರತಿ (ಘಚಛ) ಮುಂದೆಯೂ ಈ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದೇ ಪಾಠ. 8. (ಘಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಗುಪ್ತರೆಂಬಾಚಾರ್ಯರವಧಿಜ್ಞಾನಿಗಳ್ ವಿಹಾರಿಸುತ್ತಂ ಬರ್ಪರಾ ಪಾಟಳೀಪುತ್ರಕ್ಕೆ ವಂದು ಪೊಱವೊೞಲ ಬಹಿರುದ್ಯಾನದೊಳಿರ್ದೊರಂ ಸಂಪ್ರತಿ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತಂ ಪೋಗಿ ವಂದಿಸಿ ಧರ್ಮಮಂ ಕೇಳ್ದು ತದನಂತರಂ ತನ್ನ ಭವಾಂತರಂಗಳಂ ಬೆಸ[1]ಗೊಂಡೊಡೆ[1] ಭಟ್ಟಾರ[2]ರ್ ಪೇೞಲ್ ತೊಡಗಿ[2]ದರ್

ಈ ಜಂಬೂದ್ವೀಪದ ಭರತಕ್ಷೇತ್ರದೊಳವಂತಿಯೆಂಬುದು ನಾಡಲ್ಲಿ ವೈದಿಕಮೆಂಬುದು ಪೊೞಲದನಾಳ್ವೋಂ ಜಯವರ್ಮನೆಂಬೊನರಸನಾತನ ಮಹಾದೇವಿ [3]ಧಾರಿಣಿ[3]ಯೆಂಬೊಳಂತವರ್ಗಳಿಷ್ಟ ವಿಷಯ ಕಾಮಭೋಗಂಗಳನನುಭವಿಸುತ್ತಿರೆ ಮತ್ತಾ ಪೊೞಲ ಸಾರೆ [4]ಪರಾಳ[4]ಕೂಟಮೆಂಬೂರೊಳ್ ದೇವಿಲನೆಂಬೊಂ ಶಾಕ[5]ಟಿ[5]ಕಂ ಪರದನಾತನ ಭಾರ್ಯೆ ಪೃಥ್ವಿಶ್ರೀಯೆಂಬೊಳಾಕೆಯ ಗರ್ಭದೊಳ್ ಪಾಪಕರ್ಮಜೀವಂ ನೆಲಸಿದೊ[6]ಡೇನುಂ[6] ನೆವಮಿಲ್ಲದೆ ಕಸವರಮೆಲ್ಲಂ ಕೆ[7]ಟ್ಟತ್ತು[7] ಮತ್ತೊಂದು ದಿವಸಂ ಪಲಂಬ[8]ರ್ ಶಾಕಟಿಕ[8]ಪರದರುಂಬೆರಸು ಬಂಡಿಗಳೊಳ್ ಪ[9]ೞ್ತಿ[9]ಯುಂ ಧಾನ್ಯಮಂ ತೀವಿಕೊಂಡು ಪೊೞಲ್ಗೆ ಮಾಱಲೆಂದು ಪೋಪನ್ನೆಗಮೆಡೆಯೊಳಡವಿಯೊಳ್ [10]ಕಳ್ಳರ್[10] ಬಟ್ಟೆಗಟ್ಟಿ [11]ಮೇಲ್ವಾಯ್ದುಱಿ[11]ದೊಡೆ ದೇವಿಲಂ ಮೊದಲಾ[12]ಗೊಡೆಯ[12] ಪಲಂಬರ್ ಪರದರ್ ಸತ್ತರುೞಿದರೆಲ್ಲಮೋಡಿ ಕೆಟ್ಟೊಡೆ ಬಂಡಮುಮೆೞ್ತುಗಳುಂ ಮೊದಲಾಗೆಲ್ಲಮಂ ಕಳ್ಳರ್ ಕೊಂಡುಪೋದರಾ ಪ್ರಸ್ತಾವದೊಳ್ ಪೃಥ್ವಿಶ್ರೀ ಬೆಸಲೆಯಾಗಿ[13] ನಂದಿಮಿತ್ರನೆಂದಾ ಕೂಸಿಂಗೆ ಪೆಸರನಿಟ್ಟು ಎರ[14]ೞ್ಮೂಱು ತಿಂಗಳಿಗೆ[14] ತಾಯ್ ಕೞಿದೊಡೆ [15]ಬಂದ ನಂಟರ್ ನಡಪೆ ಬಳೆದೊಡಾ ನಂಟರುಂ ಕೞಿದುಳ್ಳರೆಲ್ಲಂ ಸತ್ತು[15] ಕುಲಕ್ಷಯಮಾದೊಡೂರವರೆಲ್ಲಮಿಂತೆಂದರೀ ತರುವಲಿ ನಮ್ಮೂರೊಳಿರೆ ನಮಗೆ ಸಾವುಂ ಕೇಡುಮಮೋಘಮಕ್ಕುಮಿವನನಟ್ಟಿ[16] ಕಳೆ[17]ಯಿ[17]ಮೆಂದೂರಿಂದನಿಬರುಮಟ್ಟಿ ಕಳೆದೊಡಾತನ್ ಕೆಲದೂರ್ಗಳುಮುಂ ನಾ[18]ಟ್ಗಳುಮಂ[18] ತೊೞಲ್ದು ಬೈಕಂದಿರಿದೆಲ್ಲಿಯುಮಾನುಂ ಪೆತ್ತುಂ ಪೆಱದೆಯುಮಿಂತು ಬಾೞುತ್ತಂ ಪದಿನೈದು ಪದಿನಾಱು ವರುಷದ ಪ್ರಾಯದಾತನಾಗಿ ವೈದಿಶಮೆಂಬ ಪೊೞಲ್ಗೆ ವರ್ಪೊನ್

ಅನ್ನೆಗಂ ಕಾಷ್ಠಕೂಟನೆಂಬ ಬೆಸದವಂ ಪುಳ್ಳಿಯ ಪೊಱೆಯುಂ ಪೊತ್ತು [19]ಪೊೞಲ್ಗೆ[19] ವರ್ಪೊನಂ ಕಂಡಾತನೊಡನೆ ಗೊಟ್ಟಿಯೊಳ್ ಬಂದು ಪೊಱವೊೞಲೊಳಾರವೆಯೊಳ್ [20]ಕಾಷ್ಠಕೂಟಂ ಸೇದೆಗೆಟ್ಟು ಪುಳ್ಳಿಯ ಪೊಱೆಯನಿೞಿಪಿ ಪಟ್ಟಿರ್ದೊಡೆ ತಾನುಂ ಪಟ್ಟಿರಲೆಂದು ಬಗೆದು ತಲೆಯೆತ್ತಿದಲ್ಕಱಿಸಿಯೇನುಮಂ ಕಾಣದೆ ತರ್ಪೊನೆಣ್ಬರಿಂದಂ ತಳರ್ಜಲಾಱದಂತಪ್ಪ ಪಿರಿದೊಂದು ಸಿಲೆಯುಂ ತಂದು ತಲೆಯುತ್ತ್ರಿಟ್ಟು ಪಟ್ಟಿರ್ದುದಂ ಕಾಷ್ಠಕೂಟನಾತನ ಬಲಮುಂ ಕಂಡು ತನ್ನ[20] ಮನೆ

---

1. ಳೆ (ಘಚಛ). 2. ರಿಂತೆಂ (ಚ). 3. ವಾರಣಿ (ಕಖ). 4. ಪಲಾಲ (ಘಚಛ). 5. ದಿಕಂ (ಕಘಗ). 6. ಡೊಂದುಂ (ಘಚಛ). 7. ಟ್ಟು (ಘಚಛ). 8. ರುಂ ಶಾಕದಿಕ (ಕಖಗ). 9. ತ್ತಿ (ಸ.ಕ). 10. ಬೇಡರುಂ (ಕಖಗ). 11. ಮೋಲ್ವಾಯ್ದುಱಿಗಿ (ಕ), ವೇಲ್ವೊಯ್ದುಱಿಗಿ (ಗ), ಇರುಳುಂ ಪಾದಿಯನಿಱಿ (ಘಛ), ಪಾದಿಯನಿರುಳು ತಾಗಿ (ಚ). 12. ಗಿ (ಕಖಗ). 13 + ಯಾವೂರ್ಗೆವಂದು (ಘಚಛ). 14. ಡು ಮೂಱುತಿಂಗಳೊಳಗೆ (ಸ.ಕ). 15. ಬಡ ನಂಟರುಂ ಕಳಿದು (ಕಖಗ). 16. + ಕಟ್ಟಿ (ಘಚಛ). 17. ವ (ಘಚಛ). 18. ಡ್ಗಳುಮುಂ (ಖ), ಟ್ಗಳ್ಮ (ಗಘಚಛ). 19. ಪೋಗಲ್ಕೆ (ಕಖಗ). 20. ಪುಳ್ಳಿಯಂ ಮಾಱಿ (ಕಖಗ).

ಗೊಡಗೊಂಡು ಪೋಗಿಯುೞಿ ನಿನಗೀ ಪೊಟಲೊಳಾರಾನುಂ ನಂಟರೊಳರೆಯೆಂದು ಬೆಸಗೊಂಡೊಡಾರುಮಿಲ್ಲೆಂದೊಡಂತಪ್ಪೊಡೆ [1]ನೀನೆನ್ನೊಡನಿರೆತ್ತಲುಂ ಪೋಗದಿರೆಂದು[1] ತಾಂಗಿ ತಾನುಮಾತನುಮಂತಿರ್ವರುಂ [2]ದಿವಸಕ್ಕಂ[2] ಪುಳ್ಳಿಯುಂ ತರೆ ಪದಿಂಬರ್ ತರ್ಪ ಪೊಱೆಯುನೊರ್ವನೆ ತರ್ಪನಂತು ಪಲವು ದಿವ[3]ಸಂ ಸಲೆ[3] ಕಾಷ್ಠಕೂಟಂ ತನ್ನ ಪೆಂಡತಿ [4]ಜಯು[4]ಘಂಟೆಯೆಂಬೊಳನಿಂತೆಂದು ಕಲ್ಪಿಸಿದನೀತಂಗೆ ನೀಂ ಬಸಿಱ್ತೀಪೆ ಬಡ್ಡಿಸದಿರೆಣ್ಣೆಯುಂ ತಿಣ್ಣಮೆಱೆಯುದಿರ್ ವಿೂಯಲ್ ಬೇಡಿದೊಡಮೆಱೆಯುದಿರೆಂದು [5]ಕಲ್ಪಿಸಿದೊ[5]ಡಾಕೆಯುಮಾ ಪಾಂಗಿನೊಳ್ [6]ದಿವಸಕ್ಕಂ[6] ಬಡ್ಡಿಸೆ ನಂದಿಮಿತ್ರನುಂ ಪಿರಿಯು[7] ಪುಳ್ಳಿಯು[7] ಪೊಱೆಗಳಂ ದಿವಸಕ್ಕಂ ತಂದು ಕುಡಲವಂ ಮಾಱೆ ಕಾಷ್ಠಕೂಟ ನೊಡೆಯೊನಾದೊನಿಂತು ದಿವಸಂಗಳ್ ಸಲೆ ಮತ್ತೊಂದು ದಿವಸಂ ಜಯುಘಂಟೆ ಕರುಣಿಸಿ ತಣಿಯೆ ಬಡ್ಡಿಸಿದೊಡುಂಡು ಮಱುದಿವಸಮಿರ್ವರುಂ ಪುಳ್ಳಿ[8]ಗೆ ಪೋದಲ್ಲಿ ನಂದಿಮಿತ್ರನೆಂದನಯ್ಯ [9]ಎನಗುಡಲಿಲ್ಲೇನುಮೊಂದು ದಮ್ಮಕ್ಕಾದೊಡಂ[9] ಸೀರೆಯುಂ [10]ಕೊಂಡೀಯಿ[10]ಮೆಂದೊಡಂತೆ ಗೆಯ್ವೆಮೆಂದು ಮಱುಮಾತುಗೊಟ್ಟಿರ್ವರುಂ [11]ಪುಳ್ಳಿಯ ಪೊಱೆಯುಂ[11] ಮನೆಗೆ [12]ತ್ರ[12]ಂದ ಬೞಿಕ್ಕೆ [13]ಕಾಷ್ಠಕೂಟಂ[13] ಪೆಂಡತಿಯು ನೆಂದನೀತಂಗೆ ನೀಂ ಬಸಿಱ್ತೀಪೆಯುಣಲಿಕ್ಕಿದಾ ಎಂದೊಡೆ ಕರುಣಿಸಿ ಪರ್ವ ಮೆಂದು ತಣಿಯೆಯುಣಲಿಕ್ಕಿದೆನೆಂದೊಡೆ ಮುಳಿದು ಸಾಯೆಬಡಿದು ಮನೆಯಿಂ ಪೆಂಡತಿಯನಟ್ಟಿ ಕಳೆದೊಡೆ ನಂದಿಮಿತ್ರಂ ಪೋಗಿ ಜಯುಘಂಟೆಯುಂ ಬೆಸಗೊಂಡನ್ ನಿನ್ನನೇಕೆ ಕಾಷ್ಠಕೂಟಂ ಬಡಿದ[14]ನಬ್ಬಾ ಎಂದು ಬೆಸಗೊಂಡೊಡೆ[14] ನಿನಗೆ ನಿನ್ನೆ ತಣಿಯೆಯುಣಲಿಕ್ಕಿದೆನೆಂದು ಮುಳಿದು ಬಡಿದಟ್ಟಿಕಳೆದೊನೆಂದೊಡಿಂತಪ್ಪ ಪಂಚ ಮಹಾಪಾತಕನ ಮನೆಯೊಳ್ ಮಾರಿಯಿರ್ಕೆಂದು ಕಾಷ್ಠಕೂಟನಂ ಬಿಸುಟು ಪೋಗಿ ಬೇಱೆ ತನಗೆ ಪುಳ್ಳಿಗಳಂ ದಿವಸಕ್ಕಂ ತಂದು ಮಾಱಿಲ್ ತಗುಳ್ದೊಡೆಂಟು ದಮ್ಮದ ಪುಳ್ಳಿಯುಂ ತಂದೊಡಮೊಂದು [15]ಪಣ[15]ಮನಪ್ಪೊಡಂ ಪೆಱದೆ ಬಸಿರ್ಗಟ್ಟಿಮಂಬಲಿಗ ಮೆಣ್ಣೆಗಂ ಕಱೆಗಂ ಕೊಟ್ಟು ಪೋಕುಮಿಂತು ಬಾೞುತ್ತಮಿರೆ

ಮತ್ತೊಂದು ದಿವಸಂ ಪುಳ್ಳಿಗೆ ಪೋಗಿ ಪುಳ್ಳಿ[16]ಯ ಪೊಱೆಯುಂ[16] ಪೊ[17]ತ್ತು[17] ಬರ್ಪೊನನ್ನೆಗಮೆಡೆಯೊಳ್ ಶಿವಗುಪ್ತಾಚಾರ್ಯರಷ್ಟಾಂಗ ನಿಮಿತ್ತಂಗಳಂ ಬಲ್ಲೊರ ಡವಿಗೆ ಪೋಗಿ ಸಿದ್ಧಾಂತಮಂ ಪರಿವಿಡಿಗೆಯ್ದಂದಿನ ದಿವಸಮಲ್ಲಿಯೆ ದೇವರಂ ವಂದಿಸಿ ಪಕ್ಷೋಪವಾಸದ ಪಾರಣೆಗೆಂದು ಪೊಟಲ್ಗೆ ಚರಿಗೆವುಗುತಂ[18]ದೊಡೆ[18] ನಂದಿಮಿತ್ರಂ ಕಂಡಾಶ್ಚರ್ಯಭೂತನಾಗಿ ನೀಡುಂ ನೋಡಿಯಿವರೆಲ್ಲಿಗೆ ಪೋದಪ್ಪರೋ

1. ನೀನೆತ್ತಲುಂ ಪೋಗಲ್ವೇಡೆನ್ನೊಡವಿರೆಂದು (ಫಚಳ). 2. ನಿಚ್ಚ ನಿಚ್ಚಂ (ಫಚಳ) 3. ಪಂತರ (ಕಖಗ). 4. ಯುಮ (ಫಚಫ); ಮುಂದಕ್ಕೂ ಇದೇ ಈ ಪ್ರತಿಗಳ ಪಾಠ. 5. ಪೇಳ್ದೊ (ಫಚ). 6. (ಫಚಳ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 7. + ವಪ್ಪ (ಫಚಳ). 8. ಯುತರವೋ (ಫಚಫ). 9. ಎಮಗುಡಲಿಲ್ಲೇನುಮೊಂದು ದಮ್ಮಕ್ಕಪ್ಪಡಂ (ಫ), ಎನಗೊಂದು (ಚ), ಎಮಗುಡಲೊಂದು ದಮ್ಮಕ್ಕಪ್ಪಡಂ (ಳ). 10. ಕುಡಿ (ಕಗ). 11. (ಫಚಳ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 12. ವಂ (ಫಚಳ). 13. (ಕಖಗ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 14. ಟ್ಟಿ ಕಳೆದನೆಂದೊಡೆ (ಫಚಳ). 15. ದಮ್ಮ (ಫಚಳ). 16. ಯುಂತಲೆ ಪೊಱೆ (ಫಚಳ). 17. ಳ್ತು (ಕಖಗ). 18. ದರಂ (ಫಚಳ).

9

ಎಂದು ಬೞಿವೞಿಯನೆ ವಂದು ಪೊಱಪೊೞಲ ಬಸದಿಯ ಪ್ರಾಕಾರದೊಳಗೆ ಪ್ಪಳ್ಳಿಯ ಪೊೞ್ತ[1]ಯನಿಕ್ಕಿ ನೋೞ್ಪಿನನ್ನೆಗಮಿವರನೆಂದವರಂ ಬೞಿವೞಿಯನೆ ಬರ್ಪನ್ನೆಗಮಾ[1] ದಿವಸಮರಸಂ ಶಿವಗುಪ್ತ ಭಟ್ಟಾರಕರ್ಗ್ಗಂ ಪಾರಣೆಯಂ ಮಾಡುವೆಂ ಪೆಱರಾರುಂ ನಿಱಿಸಲ್ ಸಲ್ಲೆಂದು ಪೊೞಲೊಳಗೆಲ್ಲಂ [2]ಗೋಸನೆ[2]ಯಂ [3]ತೊೞಲ್ಚಿ[3]ದೊಡಂಜಿಯಾರುಂ ನಿಱಿಸುವರಿಲ್ಲದೆ ಭಟಾರರುಂ ಕಿಱುಮನೆ ಪೆರ್ಮನೆಯೆನ್ನ[4]ದುಣಲ್ಮಕ್ಕ[4] ಮನೆಗಳಂ ಚರಿಗೆವುಗುತ್ತಂ ಬರ್ಪೋರರಮನೆಯಂ ಪೊಕ್ಕಾಗಳ್ ಕಂಡರಸನುಂ ಮಹಾದೇವಿಯುಂ [5]ಸುವರ್ಣ[5]ಪೂರ್ಣ ಕಳಸಮುಂ ಕನ್ನಡಿಯುಂ ಪೂವುಮಕ್ಕಿಯುಂ ಮಾದುಫಲಮುಂ ಮೊದಲಾ[6]ಗೊಡೆಯನೇಕಾರ್ಚನೆಯಿಂದಿದಿರಂ[6] ಬಂದು ನಿಱಿಸಿ ಬಲಗೊಂಡುಬಂದು ಭಟಾರರ ಕಾ[7]ಲಂ[7] ಮಹಾದೇವಿ ನೀರ್ವೊಯ್ಯೆ[8] ಅರಸಂ ತಾನೆ [9]ಪ್ರಕ್ಷಾಳಿಸಿ[9] ಬೞಿಕ್ಕೊಡವೋದ ಬೋೞಿದಲೆಯ ದೇಸಿಗನ ಕಾಲಂ ಬ್ರಹ್ಮಯ್ಯಾ ನೀಡಿಂ ನಿಮ್ಮ ಕಾಲಂ [10]ತೊಳೆ[10]ವೆಮೆಂದು ಮಹಾದೇವಿ ತಾನೆ ಕಾಲಂ ಕರ್ಚಿ ಭಟ್ಟಾರಕರ್ಗೆ[11]ಱಗಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ[11] ಪಿರಿಯ ಪೊನ್ನ ತಳಿಗೆಯುಮುಜ್ಜ್ವಮಪ್ಪಡ್ಡವಣಿಗೆಯುಮನಿಟ್ಟು ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗಂ ಪೊನ್ನ ತಳಿಗೆಯುಮಡ್ಡಣಿಗೆಯುಮನಿಟ್ಟು ಭಟ್ಟಾರಕರ್ಗರಸಂ ತಾನೆ ಬಡ್ಡಿಸಲ್ತಗು[12]ಳ್ದ ಬೞಿಯಂ[12] ರಾಜಾನ್ನದ ಕೂೞುಂ ಪೆಸಱತೊವೆಯುಂ ಬೆಣ್ಣೆಗಾಸಿದಾಮೋದ ಸುಗಂಧ ಪರಿಮಳಂ [13]ನಾರ್ಪ[13] ತುಪ್ಪಮುಂ ಪಲವುಂ ತೆಱದ [14]ಬಾಡು[14]ಗಳುಂ ತುಯ್ಯಲುಂ ಪೂರಿಗೆಯಿಡ್ಡಲಿಗೆ[15] [15]ಸೋದಿಗೆ[16] ಲಾವಣಿಗೆ ಘೃತಪೂರಂ ಲಡ್ಡುಗೆ ಮಂಡಗೆ ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ಪದಿನೆಂಟುಂ ತೆಱದ ಭಕ್ಷ್ಯರೂಪಂ[17]ಗಳುಮಂ[17] ನಾನಾಪ್ರಕಾರದ ಪಾನಂ[17]ಗಳುಮಂ[17] ಭಟ್ಟಾರರ್ಗೆ ಬಡ್ಡಿಸಿದಂತೆ ಬ್ರಹ್ಮಯ್ಯಂಗೆ ಮಹಾದೇವಿ ಬಡ್ಡಿಸಿದೊಡೆ ದೇಸಿಗಂ ಕಂಡು ಬೆಱಗಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿದಂದಿಂ ತೊಟ್ಟಿಂತಪ್ಪುಣಿಸಂ ಕನಸಿನೊಳಪ್ಪೊಡಂ ಕಂಡಱಿಯದ [18]ಮಗಂ[18] ಚೋದ್ಯಂಬಟ್ಟೆಂದಪ್ಪೊಡಂ ತಣಿಯೆಯುಣ[19]ಲ್ಪೆಱದ[19] ದೇಸಿಗಂ ನಾನಾಪ್ರಕಾರದುಣಿಸಂ ಸುಗಂಧಮಪ್ಪ ದಿವ್ಯಾಹಾರಮ[20]ನಾಕಂತ[20]ಪ್ರಮಾಣಂಬರೆಗಂ ತಣಿಯುಂಡು ಬೞಿಕ್ಕೆ ಕರ್ಪೂರ ಸಮ್ಮಿಶ್ರಮಪ್ಪ [21]ನೆಲವತ್ತಿ[21]ಯಡಕೆಯ ಪೋೞ್ಗಳುಮಂ [22]ಕೈತೀವಿಡೆಲೆಯುಮಂ[22] ಬ್ರಹ್ಮಯ್ಯಂಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಭಟಾರ[23]ರ್ ಚರಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಬೞಿಕ್ಕರಸನುಮಂ ಮಹಾದೇವಿಯುಮಂ ಕರ್ಮಕ್ಷಯಮುಮಕ್ಷಯದಾನಮುಮಕ್ಕೆಂದು ಪರಸಿ ಪೊಱಮಟ್ಟು ಬಸದಿಗೆ ಪೋಪಾಗಳ್ ಭಟ್ಟಾರರ ಬೞಿವೞಿಯನೆ

---

1. ಯಂ ಬಟ್ಟುವರಂ ನೋೞ್ಪೆನೆಂದವರ ಬೞಿವೞಿಯನೆ ಬರ್ಪನ್ನೆಗಮಾ (ಘಚಛ), ಘೋಷಣೆ (ಕಗ). 2. ತಗುಳ್ಚಿ (ಘಚಛ). 4. ದೆಯೋಗ್ಯಮಪ್ಪ (ಕಖಗ). 5. ಪೊನ್ನ (ಘಚಛ). 6. ಗರ್ಚನೆಯನಿದಿರಂ ಕೊಂಡು (ಘಚಛ). 7. ಲಮೇಲೆ (ಘಚಛ). 8. ರನೆಱೆದೊಡೆ (ಘಚಛ). 9. ಕರ್ಚಿದ (ಘಚಛ). 10. ಕರ್ಚುವೆ (ಘಛ), ಕರ್ಚುವ (ಚ). 11. (ಘಚಛ) ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 12. ಳ್ದಂಪೞಿಯ (ಘಚಛ). 13. ತೋರ್ಪ (ಛ). 14. ಶಾಕಂ (ಘಛ). 15. + ಯಶೋವರ್ತಿಯುಂ ಆವಣಿಗೆಯುಂ (ಘಚಛ). 16. ಸೊಂಡಿಗೆ (ಗ), ಪೋಳಿಗೆಯುಂ (ಘಚಛ). 17. ಗಳ್ಳುಂ (ಗಘಚಛ). 18. ಸಂ (ಘಛ), ವಂ (ಚ). 19. ಲ್ಪಡೆಯದ (ಕಖಗ). 20. ಕಂಡೋಪ್ಪ (ಘಚಛ). 21. ಮೆಲುಪತ್ತ್ರ (ಚ). 22. ಕೈಯುಂ ತೀವಿ (ಕಖಗ). 23. ರುಂಡಿಂ (ಘಚಛ).

ಪೋದಂ ಭಟ್ಟಾರರ್ ಬಸದಿಯಂ ಬಲಗೊಂಡು ಕಾಲಂ ಕರ್ಚೆರ್ೞಗಂ ಪೊಕ್ಕೀರ್ಯಾ [1]ಪತ್ತಿ[1]ಯಂ ಬಿಡಿಸಿ ಗೋಚಾರನಿಯಮಂಗೆಯ್ವುದಂ ನಂದಿಮಿತ್ರಂ ನೋಡು ತ್ತಿರ್ದ್ದಿಂತೆಂದು ಮನದೊಳ್ ಬಗೆದಪ್ಪನಿಂತಪ್ಪ ರೂಪಮಂ ಕೈಕೊಂಡೊಡೆ[2] ಲೋಕದೊಳ್ ಗೌರವಮುಂ ಪೂಜೆಯುಮುಂ ಪೆಱಲಕ್ಕುಮೊಂದುಂ ಕ್ಲೇಶಮಿಲ್ಲದೆ ದಿವ್ಯಾಹಾರಮನೆಲ್ಲಾ ಕಾಲಮುಣಲ್ಪೆಱಲಕ್ಕುಮೆಂದು ಬಗೆದು ಭಟ್ಟಾರರ್ ನಿಯಮಂ ಗೆಯ್ದು ಸಮೆದಿರ್ದ ಬೞಿಕ್ಕೆ ಬಂದು ಮುಂದೆ ನಿಂದು ಕೈಗಳಂ ಮುಗಿದಿಂತೆಂದನ್ ಭಟಾರಾ ಎನ್ನಂ ನಿಮ್ಮಂತೆ ಮಾಡಿಮೆಂದೊಡೆ ಭಟಾರರಾತನಂ ನೋಡಿಯುಲ್ಪಾ ಯುಷ್ಯನುಮಾಸನ್ನ ಭವ್ಯನಪ್ಪುದನಱಿದೊಳ್ಳಿತಪ್ಪ ಮುಹೂರ್ತದೊಳ್ ತಪಂಬಡಿಸಿ ದೊಡಾತನುಂ ತಪಂಬಟ್ಟು ದೀಕ್ಷೋಪವಾಸಂ ಗೆಯ್ದಿರ್ದನ್

ಅನ್ನೆಗಮರಸನುಮರಸಿಯುಂ ಭಟ್ಟಾರರೊಡವಂದ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿ ತಪಂಬಟ್ಟ ನೆಂಬುದಂ ಕೇಳ್ದೊಸೆದು ಮುನ್ನೆಮ್ಮ ಮನೆಯೊಳುಂಡು ತಪಂಬಟ್ಟನಿಂ ನಾಳೆ ನಮ್ಮ ಮನೆಯೊಳ್ ಪಾ[3]ನಿ[3]ಗಟ್ಟುವಮೆಂದು ಬಗೆದಿರ್ದ ಮಱುದಿವಸಂ ಸಾಮಂತ ಮಹಾಸಾಮಂತರ್ಕಳುಂ ರಾಜ್ಯಚಿಹ್ನಂಗಳುಂ ಬೆರಸು ಮಹಾವಿಭೂತಿಯಿಂದರಸಂ ಪೊಟ್ಟಿಡಿಸ ಬೇಗಂ ಬಸದಿಗೆ ವಂದು ವಾಹನದಿಂದಿೞಿದು ಬಲಗೊಂಡು ಬಂದು ಗಂಧ ಪುಷ್ಪ ದೀಪ ಧೂಪಾಕ್ಷತೆಗಳಿಂ ದೇವರನರ್ಚಿಸಿ ಕ್ರಿಯಾಪೂರ್ವಕಂ[4] ವಂದಿಸಿ ಭಟ್ಟಾರರ್ಗೆ ಗುರುಭಕ್ತಿಗೆಯ್ದು ಪಂಚಮುಷ್ಟಿಯಿಂ ವಂದಿಸಿ*ಯಂತ್ರೆ* ಕಿ[5]ತ್ತ[5]ಯ್ಯಂ ಗಳುಮನಾ ಮಾರ್ಗದಿಂ ವಂದಿಸಿ ಭಟಾರರಲ್ಲಿಗೆ ವಂದು ಕುಳ್ಳಿರ್ದು ಧರ್ಮಮಂ ಕೇಳ್ದ ತದನಂತರಮೆರ್ದು ಭಟಾರಾ ಬಿನ್ನಪಂ ಕಿತ್ತಯ್ಯಂಗಳನಿಂದೆಮಗೆ ಕಾರುಣ್ಯಂ ಗೆಯ್ವುದಾವು ನಿಱಿಸಿ ಪಾನಿಗಟ್ಟಿ ಪುಣ್ಯಮಂ ನೆರಪಿಕೊಳ್ವಮೆಂದೊಡಂತೆ ಗೆಯ್ಯೆ ಮೆಂದಾ ನುಡಿಯಿಂ ಕಿ[5]ತ್ತ[5]ಯ್ಯಂಗಳ್ ಕೇಳ್ದು ಸಾಮಂತ ಮಹಾಸಾಮಂತರ್ಗೆ ಸ್ವಾಮಿಯಪ್ಪೀ ಪೃಥ್ವೀಶ್ವರಂ ಬಂದೆನ್ನುಮನರ್ಚಿಸಿ ಬಂದಿಸಿ ನೀಚವೃತ್ತಿಯಿಂ ಕಿಂಕುರ್ವಾಣಂಗೆಯ್ದಪ್ಪನಹೋ ಆಶ್ಚರ್ಯಮೀ ತಪದ ಧರ್ಮದ ಫಲಮಿಲ್ಲಿಯೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಮಾಯ್ತಿನ್ನುಂ ಮುಂದೆ ಪಿರಿದಾಗದೆ ಮಾಣದೆಂದು ತನ್ನೊಳೆ ತಱಿಸಂದು ಮತ್ತಮಾ ದಿವಸಮುಪವಾಸಮಂ ಕೈಕೊಂಡರ್

ಇತ್ತಲ್ ಜಯವರ್ಮ ಮಹಾರಾಜಂ ಭಟಾರರುಮಂ ಕಿತ್ತಯ್ಯಂಗಳುಮಂ ಬಂದಿಸಿದುದಂ ಭಟಾರರಱಿಯದೆ ಕಿತ್ತಯ್ಯಂಗಳ್ಗೆ ಏಷಣಾಸಮಿತಿ ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ಬ್ರತಂಗಳಂ ಮತ್ತಂ ಸಂಕ್ಷೇಪದಿಂ ಪೇೞ್ದು ಕಿತ್ತಯ್ಯಂಗಳಿರಾ ನಿಮಗೆ ಶ್ರಮ ಮಾದಪ್ಪುದು ದೇವರಂ ಬಂದಿಸಿ ಚರಿಗೆಗೆ ಪೋಱಮಡುವುದೆನೆ ಮತ್ತಂ ತಾವು ಕೊಂಡುಪವಾಸಮಂ ಗುರುಗಳ್ಗೆ ಪ್ರಕಟಿಸಿದನರಸಂ*ಜಯವರ್ಮ ಮಹಾರಾಜಂ

1. ಪತಿ (ಕಖಗ). ಪಥ (ಚ). ಪತಿ (ಚ). 2. + ದೇವ (ಕಖಗ). 3. ನೆ (ಖ). 4. + ದೇವರ (ಕಖಗ). 5. ಳ್ತ (ಕಗ). ಎಲ್ಲೆಡೆಯಲ್ಲೂ ಹೀಗೆಯೇ. *–* ಭಟಾರಾ ಇಂದೆಮ್ಮ (ರ) ಮನೆಗೆ ಚರಿಗೆ ವರಲ್ವೇಳ್ಕುಂ ಕಿತ್ತಯ್ಯಂ (ಚಿಕ್ಕಯ್ಯಂ)ಗಳನೊಡಗೊಂಡು ಬಂದು ಪಕ್ಕದಿರ್ದ ಪಾನಿಗಟ್ಟಿಸುವುದೆಂದಡೆ ಭಟಾರರೆಂದರಾಮುಂ ತಪಂಬಡಿಸಬಲ್ಲೆವು ಕಿತ್ತಯ್ಯಂಗಳಂ ನೀಮೊಡಂ ಬಡಿಸಿದೊಡೊಡಗೊಂಡು ಪೋಗಿಮಂ (ಪೋಗಿಮೆಂ) ನಾಮುಂ ನೋಂತಿರ್ದಪ್ಪೆವಲ್ಲೆಂದೊಡರಸಂ

ಕೇಳ್ದು ಬಿನ್ನನೆ ಮೂಗಂ [1]ಮಾ[1]ಡಿ ಭಟಾರರುಮಂ ಕಿತ್ತಯ್ಯಂಗಳುಮಂ ಬಂದಿಸಿ ತನ್ನರಮನೆಗೆ ಪೋಗಿ ಮಹಾದೇವಿಗೆಂದನಿಂದೆನಗೆ ರಿಸಿಯ[2]ರಂ ನಿಱಿಸಿ[2] ಪುಣ್ಯಂಗೊಳ್ವ ಭಾಗ್ಯಮಿಲ್ಲೆಂದೊಡೆ ಮಹಾದೇವಿಯಿಂತೆಪ್ಪೊಡೆ ನಾಳೆಯುಂ ನಿಱಿಸಿ ಪುಣ್ಯಮಂ ಕೈಕೊಳ್ವೆನೆಂದೊಡರಸನೆಂದೋಂ ನಿನಗಮೆನಗಂ ಸಮಭಾ[3]ಗಂ ಪುಣ್ಯಮೊಂದುಕಿರೆ[3] ನೀಮೇಕೆನಗಿಂದು ಸಮಭಾಗಮಿಾಯುದಾ[4]ದಿರೀ[4]ಪುಣ್ಯಮನಾನಿಂದು ನಿಱಿಸಿ [5]ಕೈಕೊಳ್ವೆಂ[5] ನೀಂ ನಾಳೆ ನಿಱಿ[6]ಸೆಂದು[6] ನುಡಿದು ಬಸದಿಗೆ ಪೋಗಿ[7]ರೆ[7]ನ್ನ ಭಾಗ್ಯಮೇಂ ಕಿಡಿಸುಗುಮೆ ನಾಳೆ[8]ಯುಂ[8] ನಿಱಿಸಿ[9]ಯಾವಗಂ[9] ಪುಣ್ಯಮಂ ಕೈಕೊಳ್ವೆನೆಂ[10]ದರಸಂಗೆ[10] ಮಱುಮಾತುಗೊಟ್ಟು ಮಱುದಿವಸಂ ಧಾರಿಣಿ ಮಹಾದೇವಿಯುಯ್ಯೂರ್ವರರಸಿಯರ್ಕಳುಂ ಪೆಂಡವಾಸದಗ್ಗಳದ ಸೂಳೆಯರ್ಕಳುಂ [11]ಬೆರಸು ಪೇಸರಿಗೆಱ್ತಿಗಳುಂ ಪಿಡಿಗಳುಂ ಸಿಬಿಗೆಗಳುಮನೇಱಿ ಸೀಗುರಿಗಳುಮಂ ಕೊಡೆಗಳುಮಂ[11] [12]ಪಿಡಿಯಿಸಿ[12] ಎಕ್ಕ ಮದ್ದಳೆಯ ಕೊಟಿಲ ಝಂಕಾರದ ಪಱೆಗಳ್ ಮುಂದೆ ಬಾಜಿಸುತ್ತುಂ ಬ[13]ಟೆ[13]ಯುಂ[13] ಕಾಪಿನವರ್ ವರೆ ಮುಂದಣ ಮಾನಸರಂ ಪಡಿಯಱರ್ ತೊಲಗಿಸುತ್ತುಂ [14]ಬರೆ[14] ವಿದ್ಯಾಧರಿಯರ್ಕಳ್ ಬರ್ಪಂತೆ ಬಂದು ಬಾಗಿಲ್ಮಾಡದ [15]ಪ್ರೊ[15]ಱಗಣ ದೆಸೆಯೊಳ್ ತಂತಮ್ಮ ವಾಹನಂಗಳಿಂದಿೞಿದು ಪೊಕ್ಕು ಬಸದಿಯಂ ಬಲಗೊಂಡು ಬಂದೊಳಗಂ ಪೊಕ್ಕು ದರ್ಶನ ವಂದನೆಗಳುಮಂ ಪೇೞ್ದೀಯರ್ಪ[16]ಪತ್ತಿ[16]ಯುಂ ಬಿಡಿಸಿ †ಗಂಧ ಪುಷ್ಪ ದೀಪ ಧೂಪಾ[17]ಕ್ಷತಂಗಳಿಂ ದೇವರನರ್ಚಿಸಿ[17] ಕ್ರಿಯಾ[18]ಪೂರ್ವಕಂ[18] ದೇವರಂ† ಬಂದಿಸಿ ಶಿವಗುಪ್ತಭಟ್ಟಾರರುಮನರ್ಚಿಸಿ ಗುರುಭಕ್ತಿಗೆಯ್ದು ಬಂದಿಸಿ ಶ್ರಾವಕ ಬ್ರತಂಗಳನೇೞಿಸಿಕೊಂಡು ಬೞಿಕಿಂತೆಂದಳ್ ಭಟ್ಟಾರಾ ಇಂದೆಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ನೀಮುಂ ಕಿ[19]ತ್ತ[19]ಯ್ಯಂಗಳನೊಡಗೊಂಡು ಬಂದು ಪಕ್ಕದಿರ್ದು

ಕಿತ್ತಯ್ಯಂಗಳಲ್ಲಿಗೆ ಪೋಗಿ ಕಾಲಂ ಪಿಡಿಸಿ ಬಂದಿಸಿ ಇಂತೆಂದಂ ಕಿತ್ತಯ್ಯಾ ನೀಮೆಮ್ಮ ಮನೆಯೊಳ್ ಪಾರಿಸಲ್ವೇಳ್ಕುಮಿನಿತೋಂದನೆಮಗೆ ನೀವು ದಯೆಗೆಯ್ಯಲ್ವೇಳ್ಕುಮೆಂದೊಡೆ ಕಿತ್ತಯ್ಯಂಗಳ ನರಸಂ ಸಾಮಂತ ಮಹಾಸಾಮಂತರ್ಕಳಿಂ ಪರಿವೇಷ್ಟಿತನಾಗಿ ಕಾಲಂ ಪಿಡಿದು ಪೊಡೆವಟ್ಟಿರ್ದೊನಂ ಕಂಡಹೋ ತಪದ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಮಿಂತುಟಾನೆಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿದನೆಲ್ಲಿ ಬಳೆದೆಂ ದೇಸಿಗನೆಂ ಬೈಕಂಗುಳಿ ಎನಿವಿರಿದು ಸಿರಿಯೆನಗೆಂತಾದುದಿಂತಪ್ಪ ಪರಮೇಶ್ವರಂ ಪೃಥ್ವೀಪತಿಯೆನ್ನ ಕಾಲ್ಗೆಱಗಿ ಪೊಡೆವಟ್ಟುಣಲ್ಬರವೇಳ್ಕುಮೆಂದು ಕಿಂಕುರುವಾಣಗೆಯ್ದಪ್ಪನೀ ತಪದ ಫಲಮಿಂತುಟೆಂದು ಮಾಣ್ದನಪ್ಪೊಡೆ ಪಿರಿದುಂ ಫಲಮುಂಟೆಂದು ಮನದೊಳೆ ಬಗೆದಿಂತೆಂದರಿಂದೆಮಗುಣಲ್ ಮನಮಿಲ್ಲುಪವಾಸಂಗೆಯ್ದಪ್ಪೆವೆಂದು ಪರಿಚ್ಛೇದಿಸಿ ನುಡಿದೊಡೆ (ಘಚಛ). 'ಕಿತ್ತಯ್ಯ' ಎಂಬುದಕ್ಕೆ (ಛ)ವಲ್ಲಿ 'ಚಿಕ್ಕಯ್ಯ' ಎಂದು ಎಲ್ಲೆಡೆಯಲ್ಲೂ ಪಾಠವಿದೆ.

1. ಬಾ (ಘಚಛ). 2. ರಿಗ ಮಾಡಿ (ಘಚ), ರಿಗ ಊಡಿ (ಚ). 3. ಗ ಮೊಂದೊಡರಸಿ (ಘಚಛ). 4. ವಗಂ (ಕಖಗ), 5. ಪಡೆವೆಂ (ಘಚಛ). 6. ಸಿಮೆಂ (ಘಚಛ). 7. ಮೆ (ಘಚಛ). 8. ಯಾಂ (ಘಚ), ನಾಂ (ಛ). 9. (ಘಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 10. ದುಘೂಪಾಳಂಗೆ (ಘಚಛ). 11. ನಡೆಯ ಕಳ್ತಿಗಳ್ಮನೇಱಿ ಕೊಡೆ ಸೀಗುರಿಗಳ್ಮಂ ಪಿಡಿಯಿಸಿ (ಘ). ನಿಡಿಯ ಕಳ್ತಿಗಳ್ಮನೇಱಿ ಕೊಡೆ ಸೀಗುರಿಗಳ್ಮಂ ಪಿಡಿಯಿಸಿ (ಚ), ನಡೆಗತ್ತಿಗಳ್ಮನೇಱಿ ಕೊಡೆ ಸೀಗುರಿಸಳ್ಮಂ ಪಿಡಿಯಿಸಿ (ಛ). 12. (ಕಖಗ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 13. ಳಸಿಯುಂ (ಕಖಗ). 14. (ಕಖಗ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 15. ಪ (ಕಖಗ). 16. ಪತಿ (ಖ), ಪಥೆ (ಗ), ಪತಿ (ಘಚ), ಗತಿ (ಚ). †-† ದೇವರನಷ್ಟವಿಧಾರ್ಚನೆಯಿಂದರ್ಚಿಸಿ ಕ್ರಿಯಾಸಹಿತಂ (ಚ). 17. ದಿಗಳಿನರ್ಚಿಸಿ (ಘಛ). 18. ಸಹಿತಂ (ಘಚ). 19. ಚ್ರ (ಕಗಛ).

ಪಾ[1]ನಿಗಟ್ಟಿ ಮಾರ್ಗಮಂ ತೋಱಿ ಮಗುೞಿ ಬಿಜಯಂಗೆಯ್ಯಿಮೆನೆ[1] ಕಿ[2]ತ್ತ್ರ[2]ಯ್ಯಂಗಳಂ ನೀಮೆ ಬೆಸಗೊಳ್ಳಿಮವರೊಂಬಟ್ಟೊಡಾಪೊಡಗೊಂಡು ಬರ್ಪೆಮೆಂದೊಡೆ ಧಾರಿಣಿ ಮಹಾದೇವಿ ಕಿತ್ತ್ರಯ್ಯಂಗಳಲ್ಲಿಗೆ ಪೋಗಿ ಕಾಲಂ ಪಿಡಿದು ವಂದಿಸಿ *ಇಂತೆಂದಳ್ ಕಿತ್ತ್ರಯ್ಯಾ ನಿಮಗಿಂದು ನಾ[3]ಮ್ ಪಾನಿಗಟ್ಟುವೆಮೆಮ್ಮ ಮನೆಗೆತ್ತಿರವೇೞ್ಪುದೆಂದು ಕಾಲಂ ಪಿಡಿದು ಪೊಡೆವಟ್ಟಿರ್ದಾಗಳರಸಿಯುಂ ಮೊಗಮಂ ನೋಡಿ ನೆಱೆ[3]ಯೆ ತೊಟ್ಟುಟ್ಟು ಪಸದನಂಗೊಂಡಿರ್ದ ದೇವಗಣಿಕೆಯರನೆ ಪೋಲ್ವಯ್ನೂರ್ವರರಸಿಯರ್ಕಳಿಂದಂ ಸೂಳೆಯರ್ಕಳಿಂದಂ ಪರಿವೇಷ್ಟಿತೆಯಾಗಿರ್ದ* ಶಚೀಮಹಾದೇವಿಯೆನೆ ಪೋಲ್ವಂ ಧಾರಿಣಿ ಮಹಾದೇವಿಯೆನ್ನ ಕಾಲ್ಗೆಱಗಿ ಪೊಡೆವಟ್ಟಿರ್ದಳಿದೆಲ್ಲಮೀ ತಪದ ಫಲಮಿನ್ನುಂ ಮುಂದೆ ಪಿರಿದುಂಟೆಂದು ಬಗೆದರಸಿಗೆಂದರಬ್ಬಾ ಇಂದೆಮಗುಣಲ್ಕೆ ಬಗೆಯಿಲ್ಲುಪವಾಸಂಗೆಯ್ದಪ್ಪೆಮೆಂದು ಪರಿಚ್ಛೇಧಿಸಿ ನುಡಿದೊಡೆ ಬಿನ್ನನೆ ಮೊಗಂ [4]ಮಾಡಿ[4] ಭಟಾರರಂ ವಂದಿಸಿ ಪೋಗಿ[5]ಯರಸಂಗೆ[5] ಕಿತ್ತ್ರಯ್ಯಂಗಳಿಂದು†ಪವಾಸಂಗೆಯ್ದೊರೆಂದು ಪೇ[6]ೞ್ವಾಗಳ್[6] ಮತ್ತಿರುಳಿನ ಕರಣವೇಳೆಯೊಳ್ ವಜ್ರಸೇನನೆಂಬ ಮಂತ್ರಿಯರಸಂಗಿಂತೆಂದು ಬಿನ್ನಪಂ ಗೆಯ್ದಂ ದೇವಾ ನಾಳೆಯಾಂ ನಿಱಿಸಿ ಕಿತ್ತ್ರಯ್ಯಂಗಳ್ಗೆ ಪಾರಣೆಯುಂ ಮಾಡುವೆನೆನೆ ಅಂತೆಗೆಯ್ಯೆಂದೊಡೆ ಮಱುದಿವಸಂ ಬಸದಿಗೆ ವಂದು[7] ಭಟ್ಟಾರಾ ಕಿತ್ತ್ರಯ್ಯಂಗಳನೆಮ್ಮಲ್ಲಿಗೊಡಗೊಂಡು [8]ಬಂದು ಚರಿಗೆದೋಱಿ ನೀಮುಂ ಬಿಜಯಂಗೆಯ್ಯಿಮೆನೆ[8] ಕಿತ್ತ್ರಯ್ಯಂಗಳೊಡಂಬಟ್ಟೊಡೊಡಗೊಂಡು ಬರ್ಪೆಮವರನೊಡಂಬಡಿಸಿಮೆಂದೊಡೆ ಕಿತ್ತ್ರಯ್ಯಂಗಳಲ್ಲಿಗೆ ಪೋಗಿ ಕಿತ್ತ್ರಯ್ಯಾ ಇಂದೆಮ್ಮ ಮನೆಯೊಳ್ [9]ಪಾರಿ[9]ಸಲ್ವೇೞ್ಕುಮೆಂದು ಕಾಲಂ ಪಿಡಿದು ಪೊಡೆಮಟ್ಟಿರ್ದೊನಂ ನೋಡಿ 'ರಾಜೋವಾ ರಾಜ[10]ಮ[10]ತ್ರ್ಯೋ ವಾ (?) ಎಂದು ಸಾಮಂತ ಮಹಾಸಾಮಂತರ್ಕಳಿಂ[11] ಪರಿವೇಷ್ಟಿತನಾಗಿರ್ದ ಮಂತ್ರಿಯೆನಗೆ ಪೊಡೆಮಟ್ಟನಿವೆಲ್ಲಂ ತಪದ ಮಹಾತ್ಮ್ಯಮಿನ್ನುಂ ಮುಂದೆ ಪಿರಿದುಂಟೆಂದು ಬಗೆದಿಂತೆಂದರಾಮಿಂದುಪವಾಸಂಗೆಯ್ದೆಮೆಂದೊಡಾತನೆನಗೆ ಪುಣ್ಯಮಿಲ್ಲಾಗದೆ ಎಂದು ನುಡಿದು ಭಟ್ಟಾರರಂ ವಂದಿಸಿ ಪೋದಂ ಮತ್ತಮಿರುಳಿನ ಕರಣ ವೇಳೆಯೊಳರ್ಹದ್ದಾಸನೆಂಬೊಂ ರಾಜಶ್ರೇಷ್ಠಿಯರಸಂಗೆ ಬಿನ್ನಪಂಗೆಯ್ದಂ ನಾಳೆಯಾಂ ಕಿತ್ತ್ರಯ್ಯಂಗಳ್ಗೆ ಪಾರಣೆಯುಂ ಮಾಡುವೆನೆಂದೊಡರಸನಂತೆ ಗೆಯ್ಯಿಮೆಂದೊಡಾತನುಂ ಬಸದಿಗೆ ಪೋಗಿ ಭಟ್ಟಾರರಂ ವಂದಿಸಿ [12]ಕಿತ್ತ್ರಯ್ಯಂಗಳುಮಂ ವಂದಿಸಿ ಗುರುಗಳನುಮತದಿಂದೆಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಚರಿಗೆವರಲ್ವೇೞ್ಕುಮೆಂದು ನುಡಿದೊಡುಪವಾಸಂಗೆಯ್ದೆನೆಂದೊಡಾತನುಂ[12] ಭಟ್ಟಾರರಂ ವಂದಿಸಿ ಪೋದಂ

1. ನೆಗಟ್ಟಿಪುದೆಂದೊಡೆ ಭಟಾರರೆಂದರಾಮುಂ ತಪಂಬಡಿಸಿದೆಮಿಂ (ಘಚಛ). 2. ಳ್ತ (ಕಗ) : ಈ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಡೆಯೂ ಹೀಗೆಯೇ. 3. ಮು (ಖಗ). *–* ತನ್ನಭಿಪ್ರಾಯಮನಱಿಪೆ ಕಿತ್ತ್ರಯ್ಯಂಗಳೆಂದರ್ (ಘಚಛ). 4. ಬಾ (ಕಛ). 5. (ಕಖಗ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. †ಪು. ೭೫–೮೩ (ಖ)ವಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. 6. ಳ್ದಿರ್ದರ್ (ಕಗ). +ನೇವರಂ ಬಂದಿಸಿ ಗುರುಗಳ್ಗೆ ಗುರುಭಕ್ತಿ ಗೆಯ್ದಿಂತೆಂದಂ (ಘಚಛ). 8. ಚರಿಗೆವರ್ಪುದೊಂದೊಡೆ (ಘಚಛ). 9. ಪರ (ಕಗ). 10. ಮಾ (ಘಚಛ). 11. + ಪರಿವಾರ ಜನಂಗಳಿಂ (ಘಚಛ). 12 ಭಟಾರಾ ಇಂದು ನೀಮೆಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಕಿತ್ತ್ರಯ್ಯಂಗಳನೊಡಗೊಂಡು ಬಂದು ಪಾರಣೆಯುಂ ಮಾಡಿಸಿಮೆಂದು ಪೇಳ್ದಡೆ ಕಿತ್ತ್ರಯ್ಯಂಗಳಿಂದುಮೆಮಗುಪವಾಸಮೆಂದೊಡಾತನುಂ (ಘಚಛ).

ಇತ್ತ ನಂದಿಮಿತ್ರ ಕಿತ್ತಯ್ಯಂಗಳ್ಗೆ ಶ್ರಮಮಂ ಭಟ್ಟಾರರಱಿದು ಕಿತ್ತಯ್ಯಾ ಪಂಚನಮಸ್ಕಾರಮಂ ಮಾಣದಿರುಳುಂ ಪಗಲುಂಪೋದುತ್ತಮಿರಿಮೆಂದು ಕಲ್ಪಿಸಿ ದೊಡವರುಮಿರುಳಂ ಪಗಲುಂಪೋದುತ್ತಿರೆ ಮತ್ತಿತ್ತ ಇರುಳಿನೋಲಗದೊಳ್ ನೆರೆದಿರ್ದ ನೆರವಿಯೊಳರಸನುಂ ಮಹಾದೇವಿಯುಂ ಕಿತ್ತಯ್ಯಂಗಳ ತಪಮಂ ಗುಣ ಮುಮಂ ಪೊಗೞುತ್ತೆ ತಪಂಬಟ್ಟ ದಿವಸದಿಂ ತಗುಳ್ದಿಂದಿಂಗೆಯ್ದು ದಿವಸಮುಣ್ಬುದಿಲ್ಲ ಕುಡಿವುದಿಲ್ಲುಪವಾಸಂಗೆಯ್ದಿರ್ದರಾಮೆನಿತು ಕೀೞ್ ನುಡಿದೊ[1]ಡಂ ಜರಿಗೆವಾಡ[1] ಲೊಲ್ಲರಿನ್ನವು ಸಾಹಸಮುಂ ಸತ್ವವುಮಾರ್ಗಮೊಳವೆ ಎಂದರಸನುಮರಸಿಯುಂ ಪೊಗೞ್ವುದಂ ಕೇಳ್ದು [2]ಯುವರಾಜ[2]ನಿರ್ದು ಬಿನ್ನಪಂಗೆಯ್ದು ದೇವಾ ಕಿತ್ತಯ್ಯಂಗಳ್ಗೆ ನಾಳೆಯಾಂ ಪಾರಣೆಯಂ ಮಾಡಿಸುವೆನೆಂದೊಡರಸನಂತೆಗೆಯ್ಯೆಂದೊಡೆ ಮಱುದಿವಸಂ [3]ಯುವರಾಜಂ[3] ಮಹಾವಿಭೂತಿವೆರಸು ಬಸದಿಗೆ ಪೋಗಿ ದೇವರುಂ ಭಟ್ಟಾರರುಮ ನರ್ಚಿಸಿ ಬಂದಿಸಿ ಭಟಾರಾ ಕಿತ್ತಯ್ಯಂಗಳಿಂದೆಮ್ಮ ಮನೆಯೊಳ್ [4]ಪಾರಿ[4]ಸುವಂತಿ[5]ರ ಬೆಸಸಿಮೆನೆ ಕಿತ್ತಯ್ಯಂಗಳನೊಡಂಬಡಿಸಿ ನಿಱಿಸಿಮೆನೆ[5] ಕಿತ್ತಯ್ಯಂಗಳ ಕಾಲಂ ಪಿಡಿದು ಪೊಡೆಮಟ್ಟು ಕಿತ್ತಯ್ಯಾ ಎಮ್ಮ ಮನೆಯೊಳಿಂದು [6]ನೀಮುಂ[6] [7]ಪಾರಿ[7]ಸಲ್ವೇೞ್ಪು ದೆಂದೊಡೆ ಕಿತ್ತಯ್ಯಂಗಳಾತನ ಶ್ರೀಯುಂ ವಿಭೂತಿಯುಂ [8]ತೇಜಮುಮಂ[8] ಕಂಡು ಇಂತಪ್ಪ [9]ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಪುತ್ರಾದಿಗ[9]ಳೆಲ್ಲಮೆನಗೆಱಗಿ ಪೊಡೆಮಟ್ಟು ಕಿಂಕರುಮಾಗಿ ಗೆಯ್ದಪ್ಪರುಣ್ಬುದರ್ಕೇನೀಗಳ್ ಸಂಕಟಮಿ ತಪದ ಫಲಮಿನ್ನುಂ ಮುಂದೆ ಪಿರಿದುಂಟೆಂದು ಬಗೆದಿಂದುಪವಾಸಂಗೆಯ್ವೆನೆಂದು ಮಱುಮಾತುಗೊಟ್ಟೊಡೆ ವಿರಾಗ[10] ನಾಗಿ ಯುವರಾಜಂ ಭಟಾರರಂ ವಂದಿಸಿ ಪೋದನಿಂತಾಱುದಿವಸಂ ಪೋದ ಬೞಿಕ್ಕೇೞನೆಯ ದಿವಸದಂದು ನೇಸಱ್ ಮೂಡಿದೊಡೆ ಭಟಾರರಲ್ಲಿಗೆ [11]ನಂದಿಮಿತ್ರಂ[11] ವಂದು ಬಂದಿಸಿ ಇಂತೆಂದಂ ಭಟರಾ ಇನಿತು ಕಾಲಮುಂ[12]ಡುದು[12] ಸಾಲ್ಗು ಮೆಮಗೆ ಯಾವಜ್ಜೀವಂ ಬಾಳ್ವನ್ನೆಗಮುಪವಾಸ ಪಚ್ಚಕ್ಖಾಣಂಗುಡುವುದೆಂದೊಡೆ ಭಟಾರರೆಂದರ್ ನೀಮುಂ ಮಹಾಪುರುಷ[13]ರಿರ್ ನಿಮ್ಮನ್ನರ್[13] ಧೈರ್ಯವಂತರುಂ ಸತ್ವವಂತರುಮಾರುಮಿಲ್ಲಂ ಇನಿತು ಕಾಲಂ ತಪಂಗೆಯ್ದಪ್ಪೆಮಗಪ್ಪೊಡಮಿನಿತು ಧೈರ್ಯಮುಂ ಸತ್ವಮುಮಿಲ್ಲೆಂದು ಗುರುಗಳ್ ಪೊಗೞ್ದೊಡೆ ಗುರುಗಳ ಪೊಗೞ್ತೆಗೆ ರಾಗಿಸಿ ಸಂತೋಸಂಬಟ್ಟಿರ್ದೊಡೆ ಭಟಾರರೆಂದರ್ ನಿಮಗಿಂದಿನ ದಿವಸದನಿತೆ ಯಾಯುಷ್ಯಮೆಂದು [14]ಪೇೞ್ದಂ[14] ಜಾವಜ್ಜೀವಂ ಚತುರ್ವಿಧಮಪ್ಪಾಹಾರಕ್ಕಂ ಶರೀರಕ್ಕಂ ನಿವೃತ್ತಿಗೆ[15]ಯ್ಯೆಂದು ಪಚ್ಚಕ್ಖಾಣಂಗೊಟ್ಟು[15] ಬಸದಿಯೊಳೊಂದು ಕೋ[16]ಣೆಯೊಳೇ ಎಡೆಯೊಳ್[16] [17]ನೀಮೊಂದು ಕೆಲದೊಳ್ ಮಗುಟದೆ[17] ತಳರದೆ[18]

1. ಡಮುಣ (ಘಚಛ). 2. ಸಾಮಂತ ತಳಾಱನಪ್ಪ ಶ್ರಾವಕಂ (ಘಚಛ). 3. ಸಾಮಂತಂ (ಘಚಛ). 4. ಪರ (ಕಗ). 5. ರೊಡಗೊಂಡು ಬನ್ನಿಮೆಂದೊಡೆ ಕಿತ್ತಯ್ಯಂಗಳನೊಡಂಬಡಿಸಿ ದೊಡೊಡಗೊಂಡು ಬರ್ಪೆಮೆಂದೊಡೆ (ಘಚಛ). 6. ನಿಮ್ಮಡಿ (ಘಚಛ). 7. ಪರ (ಕಗ). 8. ಪ್ರಭುತ್ವಮುಮಂ (ಘಚಛ). 9. ಮಹಾಪುರುಷರ್ಕಳ (ಘಚಛ). 10. +ಚಿತ (ಘಚಛ). 11. (ಕಗ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 12. ಡುಣಸು (ಕಗ). 13. ರೀ ನಿಮ್ಮಂತು (ಕಗ). 14. ೞ್ದೊಡೆ (ಕಗ). 15. ಯ್ದು ಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನಂಗೊಂಡು (ಘಚಛ). 16. ಇದೆಸೆಯೊಳ್ (ಘಚಛ). 17. (ಘಚಛ) ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 18. + ಮಸಗದೆ (ಘಚಛ).

ಕೈಯುಂ ಕಾಲ್ಗಳುಮನುಡುಗದೆ ನೀಡದೆ ಬಾಳ್ವನ್ನೆಗಂ ಪೆಟ್ಟಿರ್ದು ಪಂಚನಮಸ್ಕಾರಮಂ ಮನಪೊಳೋದುತ್ತಿರಿಪೆಂದು ಕಲ್ಪಿಸಿ [1]ಪಟ್ಟಿರಿಸಿ[1] ಆರಾಧನೆಯನರ್ಚಿಸಿ ಭಟ್ಟಾರರಾರಾಧನೆಯುಂ ವಕ್ಖಾಣಿಸುವುದಂ ಕೇಳುತ್ತಿರ್ದಂ ಮತ್ತಿತ್ತ ಕಿತ್ತಯ್ಯಂಗಳ್ ಸಂನ್ಯಸನಂ ಗೆಯ್ದರೆಂಬಾ ಮಾತನರಸನಾದಿಯಾಗಿ ಪೊಟಿಲ ಜನಂಗಳೆಲ್ಲಂ ಕೇಳ್ದು ಪಿರಿದುಂ ಸಂಭ್ರಮಮಾಗಿಯರಸನುಂ ಮಹಾದೇವಿಯುಂ ಮಂತ್ರಿಯುಂ ರಾಜಶ್ರೇಷ್ಠಿಯುಂ [2]ಯುವರಾಜಂ[2] ಮೊದಲಾಗಿ ಪೊಟಿಲ ಜನಮೆಲ್ಲ[3]ಮಿಪ್ಪೊತ್ತುಮ[3]ರ್ಚನೆಯುಂ ಕೊಂಡುಬಂದರ್ಚಿಸಿ [4]ಕಿಱಿದು ಬೇಗಮಿರ್ದಾರಾಧನೆಯುಂ ವಕ್ಖಾಣಿಸುವುದಂ[4] ಕೇಳ್ದು ಮಿಥ್ಯಾದೃಷ್ಟಿಗಳಪ್ಪವರ್ ಶ್ರಾವಕ ಬ್ರತಂಗಳಂ ಕೈಕೊಂಡರ್ ಶ್ರಾವಕರುಂ ದೃಢಸಮ್ಯಗ್ ದೃಷ್ಟಿಗಳಾಗಿ ಬಂದಿಸಿ ಪೋದರ್

ಇತ್ತ ನೇಸಱ್ ಪಟ್ಟೊಡೆ ಕಿತ್ತಯ್ಯಂಗಳ್ಗಾಸನ್ನಕಾಲಮಾದುದೆಂಬುದಂ ಭಟಾರರಱಿದಿಂತೆಂದರ್ ಕಿತ್ತಯ್ಯಾ ನಿಮಗೀಗಳ್ ಪ್ರಾಣಂ ಪೋಗಲ್ ಒಗೆದಪ್ಪುದು ದೇವರಂ [5]ಜಾನಿಸುವುದು[5] ಪಂಚನಮಸ್ಕಾರ[6]ಮನೋ[6]ದುತ್ತಮುಚ್ಚಾರಿಸುವುದಂ ಕೇಳುತ್ತಮಿ[7]ರಿಪೆಂ[7]ದು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಭಟ್ಟಾರರ್ ಪಂಚನಮಸ್ಕಾರಮಂ ಪಿರಿದು ಬೇಗಂ ಪೇೞ್ ಪ್ರಾಯೋಪಗಮನ[8]ದಿನೆಂತಂತೆ[8] ಶುಭಪರಿಣಾಮದಿಂ [9]ಸಮ್ಯಗ್[9] ದರ್ಶನಜ್ಞಾನಚಾರಿತ್ರಂಗಳಂ ಸಾಧಿಸಿ ಮುಡಿಪಿ ಸೌಧರ್ಮಕಲ್ಪದೊಳೆರಡು ಸಾಗರೋಪಮಾಯುಷ್ಯಮನೊಡೆಯೊಂ ಕನಕಧ್ವಜನೆಂಬೋಂ ದೇವನಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿಯವಧಿಜ್ಞಾನದಿಂ ತನ್ನ ಭ[10]ವಮನ[10]ಱಿದೀ ಶರೀರದಿಂದಮಿತಪ್ಪ ದಿವ್ಯಶರೀರಮುಂ ದೇವಲೋಕದೊಳಪ್ಪ ಸುಖಮೈಶ್ವರ್ಯಮುಮಾದುದೆಂದು ಮೂಱುಕೋಟಿ ಪರಿವಾರ ದೇವರ್ಕಳುಂ ಮೂಱು ಲಕ್ಕೆ ದೇವಿ[11]ಯರಪ್ಪ[11]ರಸಿಯರ್ಕಳುಂ ಗಣಿಕೆಯರ್ಕಳುಂ ಬೆರಸು ಸುರತ್ನಮಯಮಪ್ಪ ದಿವ್ಯವಿಮಾನಮುಂ ಘಂಟಾಜಾಳ ಮುಕ್ತಜಾಳ ಹೇಮಜಾಳಂಗಳಿಂದೊಪ್ಪುವ ವಿಮಾನಮನೇಱಿ ಮಹಾವಿಭೂತಿ[12]ಯಿಂ ತಗಳ್ದರ[12]ಗಾಮರಂ (?) ಬೆರಸು ಪಾಡುತ್ತಂ[13] ಬರ್ಪನ್ನೆಗಮಿತ್ತ ವೈದಿಶಮೆಂಬ ಪೊಟಿಲೊಳ್ ನಂದಿಮಿತ್ರ ಕಿತ್ತಯ್ಯಂಗಳ್ ಮುಡಿಪಿದರೆಂಬುದಂ ಕೇಳ್ದರಸನುಂ ಮಹಾದೇವಿಯುಂ ಮಂತ್ರಿಯುಂ [14]ಪೆರ್ಗಡೆಯುಂ[14] ಮೊದಲಾಗಿ ಪೊಟಿಲೊಳಗುಳ್ಳ ಜನಮಿಲ್ಲಮರ್ಚನೆಗಳಂ ಕೊಂಡು ಬಂದರಸಂ ತಾಂ ಪಕ್ಕದಿ[15]ರ್ದು[15] ಕ್ಷಪಣಕನನುಯ್ವ ವಿಮಾನಮುಮಂ ಮತ್ತಂ ಶೋಭೆಗೆಂದು ಪಲವು ವಿಮಾನಂಗಳುಮ[16]ನೊಳ್ಳಿ[16]ದುಮಾಗಿ ಮಾಡಿಸಿ ಪಲವುಂ ನೇತ್ರದ ಪಟಿ [17]ವುಲ್ಲವಂಗಳ್[17] ಧ್ವಜಪತಾಕೆಗಳುಮ[18]ನೆತ್ತಿ[18]ಸಿ ಚಾತುರ್ವರ್ಣ್ಣ ಶ್ರವಣ ಸಂಘಸಹಿತಂ ಪಟುಪಟಹ ತುಣವ ಭಂಭಾ ಮರ್ದಳೆ ಝಲ್ಲರಿ ಮುಕುಂದ ತಾಳ ಕಾಹಳ

---

1. (ಘಚಭ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 2. ತಳಾಱನುಂ (ಘಚಭ). 3. ೦ ಪಗಲಪ್ಪನ್ನೆವರಮಿರ್ದಾರಾಧನೆಯುಂ (ಘಚಭ). 4. (ಘಚಭ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 5. ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಂ (ಘಚಭ). 6. ಮಂ ಮನದೊಳೋ (ಘಚಭ). 7. ರ್ಪ (ಕಗ). 8. ಮರಣದಿನಂತೆ (ಘಚಭ). 9. ಸಹಜ (ಕಗ). 10. ವಾಂತರಮನ (ಘಚಭ). 11. ಯರ್ಕಳುಮಪ್ಪ (ಘ). 12. ಯಿಂತಗುಳ್ವಗಾ (ಕಗ), ವೆರಸುತಗುಳ್ದಗಾ (ಘಚ). 13. + ಆಡುತ್ತಂ (ಘಚಭ). 14. ಶ್ರೇಷ್ಠಿಯುಂ ತಳಾಱನುಂ (ಘಚಭ). 15. ಳ್ದು (ಕಗ). 16. ನೇಳಿ (ಕಗ). 17. ಯ (ಘಚಭ). 18. ನರ್ತಿ (ಕಗ).

ಶಂಖ ವಂಶ ವೀಣಾಸ್ವರಂಗಳೆಸೆಯೆ ಕವಿವರರುಂ ಪೆಂಡವಾಸದೊಳ್ವೆಂಡಿರ್ಕಳುಂ ವಿಮಾನಂಗಳ ಮುಂದಾಡುತ್ತಂ ದಮ್ಮವುಮಂ ಪೊನ್ನುಮಂ ಕೇಳಿ ಮಾಡಿ ಮುಂದೆ ಸೂಸುತ್ತ[1]ಪೋ[1]ಯ್ಪುದಂ ಕನಕಧ್ವಜನೆಂಬ ದೇವಂ ಕಂಡೆನ್ನ ದೇಹಕ್ಕಿವರೆಲ್ಲಮಿನಿವಿರಿದರ್ಚನೆಯುಮಂ ಪೂಜೆಯುಮಂ [2]ವಿಭವಮುಂ ಪ್ರಭಾವನೆಯುಮಂ[2] ಮಾಡಿದಪ್ಪರೆಂದೊಡಾನೆನ್ನ ದೇಹಕ್ಕೆ ಮಾಡದಿರ್ಪೆನೆಯೆಂದು ಪಲವು ವಿಮಾನಂಗಳಂ ವಿಗುರ್ವಿಸಿ ಕ್ಷಪಣಕನ ವಿಮಾನದ ಮುಂದೆ ಬಳಸಿಯುಂ ಪೋಪಂತು ಮಾಡಿಯಾಕಾಶಮೆಲ್ಲಮಂ ವಿಮಾನಮಯಮಾಗೆ ವಿಗುರ್ವಿಸಿ ದೇವಲೋಕದ ಪಱೆಗಳಂ ಬಾಜಿಸುತ್ತಂ ನಮೇರು ಮಂದಾರ ಸಂತಾನಕ ಪಾರಿಜಾತಂಗಳೆಂಬ ಪೂಗಳಂ ಸುರಿಯುತ್ತಂ ದೇವರ್ಕಳ [3]ದೇವಿಯರ್ಕಳ್[3]ಸಹಿತಂ ಕ್ಷಪಣಕನ ವಿಮಾನದ ಮುಂ[4]ದೆ ಇಂತೆಂದು ಪೇೞ್ದಾಡಿ[4]ದಂ :

ಗಾಹೆ ॥ ಪೆಚ್ಛಹ ಪೆಚ್ಛಹ ಓದಣ ಮುಂಡಂ
ಅಚ್ಚರ ಮಜ್ಝಗಯಂ ರಮಣಿಜ್ಜಂ ।
ಜಂಜೆಣ ಮಂತೆಣ ಕಾರಣ ಯೇಣ
ಪಚ್ಚ ಇಯವ್ವಂಹೋ ಇಣರೇಣ ॥

ಎಂದು [5]ಛಂದ ಛಂ[5]ದದಿಂ ಪೇ[6]ೞ್ದಾಡು[6]ವುದಂ ಕಂಡರಸಂ ಮೊದಲಾಗಿ ಪೊೞಲ ಜನಮೆಲ್ಲಂ ಚೋದ್ಯಂಬಟ್ಟು ಬೆಱಗಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಿರ್ದಿಂತೆಂದರಸಂ ಬೆಸಗೊಂಡಂ ನೀಮಾರ್ಗೇನೆಂಬಿರೆಲ್ಲಂ ಬಂದಿರಿಂತೇಕೆ ಪೇೞ್ದಾಡಿದಪ್ಪಿರೆಂದು ಬೆಸಗೊಂಡೊಡಾನಲ್ತೆ ನಂದಿಮಿತ್ರನಪ್ಪ ಕಿತ್ತಯ್ಯನೆನುಣಿಸಿಂಗೆಂದು ತಪಂಬಟ್ಟೇೞುದಿವಸಮುಪವಾಸಂಗೆಯ್ದು ಮುಡಿಪಿ ಸಂನ್ಯಸನಂಗೆಯ್ದು ಮುಡಿಪಿ ದೇವಲೋಕದೊಳ್ ಕನಕಧ್ವಜನೆಂಬೊಂ ದೇವನಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿ ಎನ್ನ ದೇಹಮುಂ ಪೂಜಿಸಲುಂ ನಿಮಗೆನ್ನ ವಿಭವಮಂ ತೋಱಲ್ ಬಂದೆನೆಂದು ಪೇೞ್ದು ತನ್ನ ಶರೀರಮಂ ದಿವ್ಯಮಪ್ಪ ಗಂಧ ಪುಷ್ಪ ದೀಪ ಧೂಪಾಕ್ಷತೆಗಳಿಂದರ್ಚಿಸಿ ತನ್ನ ಗುರುಗಳಪ್ಪ ಶಿವಗುಪ್ತರೆಂಬಾಚಾರ್ಯರುಮಂ ಪೂಜಿಸಿ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಸಾದದಿಂದೆನಗಿನಿವಿರಿದು ಶ್ರೀಯುಂ ಮಹಾವಿಭೂತಿಯುಮೈಶ್ವರ್ಯಮುಂ ದೇವತ್ವಮುಮಾದುದೆಂದು ಪೇೞ್ದು ಬಂದಿಸಿ ತನ್ನ ದೇವಲೋಕಕ್ಕೆ ಪೋದನ್

ಇತ್ತಲರಸನುಮವೆಲ್ಲಮಂ ಕಂಡು ಸಂಸಾರ ಶರೀರ ಭೋಗ ವೈರಾಗ್ಯ ಪರಾಯಣನಾಗಿ ಶ್ರೀವರ್ಮನೆಂಬ ತನ್ನ ಪಿರಿಯ ಮಗಂಗೆ ರಾಜ್ಯ ಪಟ್ಟಂಗಟ್ಟಿ ಪಲಂಬರರಸುಮಕ್ಕಳುಂ ಮಹಾದೇವಿ ಮೊದಲಾಗಿ ಪಲಂಬರರಸಿಯರ್ಕಳುಂ ಪರಿವಾರದವರುಂ ಪೊೞಲ ಪಲಂಬರ್ ಜನಂಗಳೆಲ್ಲಂ ಬೆರಸು ಶಿವಗುಪ್ತ ಭಟ್ಟಾರರ ಪಕ್ಕದೆ ತಪಂಬಟ್ಟು ಸಮ್ಯಗ್ಜ್ಞಾನ ಚಾರಿತ್ರಂಗಳೊಳಗೊಳ್ಳಿತಾಗಿ ನೆಗೞ್ದು ಪಶ್ಚಾತ್ಕಾಲದೊಳ್ ಸಂನ್ಯಸನಂಗೆಯ್ದು ಮುಡಿಪಿಯನಿಬರುಂ ದೇವಲೋಕಕ್ಕೆ ಪೋದರ್ ಮತ್ತಂ ಕನಕಧ್ವಜನೆಂಬ ದೇವಂ ಪಲಕಾಲಂ ದೇವಲೋಕದ ಸುಖಮನನುಭವಿಸಿ ಬಂದಿಲ್ಲಿ ನೀಂ ಸಂಪ್ರತಿ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತನಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿದೆಯೆಂದು ಸಮಾಧಿ

---

1. ಮು (ಘಜಛ). 2. (ಘಜಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 3. (ಘಜಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 4. ದಿರ್ದಿಂತೆಂದು ಪೇೞ್ದೋದಿ (ಘಜಛ). 5. ಚಂದ ಚಂ (ಗ), ನಾನಾ ಛಂ (ಘಜಛ). 6. ೞ್ದೋದು (ಘಜಛ).

ಗುಪ್ತ ಭಟ್ಟಾರರ್ ತನ್ನ ಭವಮಂ ಪೇೞ್ದೊಡಾದಮಾನುಪೊಸೆದು ಸಂತೋಷಂ ಬಟ್ಟು ಭಟ್ಟಾರರಂ ವಂದಿಸಿ ತನ್ನರಮನೆಗೆ ಪೋಗಿ ಇಂತು ಸಂಪ್ರತಿ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತ ಮಹಾರಾಜಂ ಪೃಥ್ವಿಯನೇಕಚ್ಛತ್ರಚ್ಛಾಯೆಯಿಂದಮಾಳುತ್ತಮುಜ್ಜೇನಿಯೊಳ್ ಸುಖದಿಂದಿರ್ಪನ್ನೆಗಂ

ಇತ್ತ ದ್ವಾದಶಾಂಗ ಚತುರ್ದಶ ಪೂರ್ವಧಾರಿಗಳಪ್ಪ ಭದ್ರಬಾಹುಭಟ್ಟಾರರ್ ಚರಿದು ಋಷಿಸಮುದಾಯಂ ಬೆರಸು ಗ್ರಾಮನಗರಖೇಡಖರ್ವಡಮಡಂಬಪಟ್ಟಣ ದ್ರೋಣಾಮುಖಂಗಳಂ ವಿಹಾರಿಸುತ್ತಂ ಬರ್ಪೊರುಜ್ಜೇನಿಗೆ ವಂದಾ ಪೊೞಲ ಬಹಿರುದ್ಯಾನ ವನದೊಳಿರ್ದರದನರಸಂ ಕೇಳ್ದು [1]ಪರಿವಾರಸಹಿತಂ[1] ಪೋಗಿ ಭಟಾರರಂ ವಂದಿಸಿ ಸದ್ಧರ್ಮಂ ಕೇಳ್ದು ಶ್ರಾವಕ ಬ್ರತಂಗಳನೇಱಿಸಿಕೊಂಡು ವಂದಿಸಿ ತನ್ನರಮನೆಗೆ ಪೋದನಿತ್ತ ಭಟಾರರುಂ ಪಲವು ದಿವಸಮಾ ಪೊೞಲೊಳಿರೆ ಮತ್ತೊಂದು ದಿವಸಂ ಋಷಿಸಮುದಾಯಮೆಲ್ಲಮಂ ಚರಿಗೆ[2]ವೊ[2]ಗಿಸುತ್ತಮೆಲ್ಲರುಮಂ ನಿಱಿಸಿ ತಾವೊರ್ವ[3]ರೆಯೊಂ[3]ದು ಮನೆಯಂ[4] ಪೊಕ್ಕಾಗಳಾ ಮನೆಯೊಳಾ[5]ರುಮಿಲ್ಲೊಸರಿಗೆ[5]ಯೊಳ್ ತೊಟ್ಟಿಲೊಳಿರ್ದವ್ಯಕ್ತ ಕಿಱುಗೂಸು ಬೋಳಹ ಬೋಳಹ ಭಟ್ಟಾರಾ ಎಂದತ್ತಾಗಳಾ ವಚನಮಂ ಭಟ್ಟಾರರ್ ಕೇಳ್ದು ದಿವ್ಯ ವಾಕ್ಯಮೆಂದಱಿದು ಕಾಲ ಪ್ರಮಾಣಮಂ ಬೆಸಗೊಂಡೊಡೆ ದ್ವಾದಶವರ್ಷಮೆಂದು ಪೇ[6]ಳ್ದಿತ್ತು[6] ಭಟ್ಟಾರರ್ ಕಾಲದೋಷದಿಂ ಪ್ರಜಾಪೀಡೆಯಾದಪ್ಪುದೆಂದಱಿದು ಕಾರುಣ್ಯ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದಾಹಾರಮಂ ಕೊಳ್ಳದೆ [7]ಅಲಾಭಂ[7] ಮಾಡಿಯುಂತೆ ಬಸದಿಗೆ ಪೋಗಿ ಗೋಚಾರ ನಿಯಮಂಗೆಯ್ದು ಬೞಿಕ್ಕೆ ರಿಸಿಯರ್ಕಳ್ಗೆಲ್ಲಂ ಬೞಿಯನಟ್ಟಿ ಬರಿಸಿ ಇಂತೆಂದರೀನಾಡೊಳ್ ಪನ್ನೆರಡು ವರುಷಂಬರೆಗಮನಾವೃಷ್ಟಿಯಾಗಿ ದುರ್ಭಿಕ್ಷಮಾದಪ್ಪುದೀನಾಡೊಳಗಿರ್ದ ರಿಸಿಯರ್ಕಳ್ಗೆಲ್ಲಂ ಬೇಗಂ ಬೞಿಯಟ್ಟಿ ಬರಿಸಿಂ ಪೋಪಂ ದಕ್ಷಿಣಾಪಥಕ್ಕೆಂದು ರಿಸಿಯರ್ಕಳ್ಗೆಲ್ಲಮಂ ಬೞಿಯನಟ್ಟಿದರಿತ್ತರಸನುಮಾ ದಿವಸದಿರುಳ್ ಪದಿನಾಱುಂ ಪೊಲ್ಲ ಕನಸುಗಳಂ ಕಂಡನವಾವುವೆಂದೊಡೆ: ಆದಿತ್ಯನಸ್ತಮಾನಕ್ಕೆ ಸಲ್ವುದುಮಂ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷದ [8]ಕೋಡು[8]ಡಿವುದುಮಂ ನೆಲಕ್ಕೆ ವರುತಿರ್ದ ವಿಮಾನಂ ಬಾರದೆಡೆಯಿಂದೆ ಮೇಗೆ ಮಗುಳ್ದುದುಮಂ ಪನ್ನೆರಡು ತಲೆಯ ಪಾವುಮಂ ಚಂದ್ರನೊಡೆದುದುಮಂ ಕಡು[9]ಗಡಿಯುವ[9]ಪ್ಪೆರಡಾನೆಗಳ್ ತಮ್ಮೊಳ್ [10]ಪೋರಲ್[10]ಸಾರ್ದು ಪೆಱಪಿಂಗಿ ಪೋದುದುಮಂ ಮಿಸಂಬುಟುವುಮಂ ನೀರಿಲ್ಲದ ಕೆಱೆಯ ನಡುವುಮಂ ಪೊಗೆ [11]ಪೆರ್ಚಿ[11] ನೆಗೆದ ಕಾಟ್ಕಿರ್ಚುಮಂ ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಗೇಱಿರ್ದ ಕೋಡಗಮುಮಂ ಪೊನ್ನತಳಿಗೆಯೊಳ್ ನಾಯ್ ತುಯ್ಯಲುಣ್ಬುದುಮಂ ಕೋಡಗಮೇಱಿರ್ದ ಸೋರ್ಕಾನೆಯುಮಂ ಕಸಕುಪ್ಪೆಯೊಳ್ ತಾಮರೆ ಮೂಡಿದುದಂ ಸಮುದ್ರಂ ಮೇರೆದಪ್ಪಿದುದುಮಂ ಬೆಳ್ಳಟಿ[12] ಪೂಡಿದ ಪೊನ್ನ ರಥಮಂ ಬೆಳ್ಗಱ್ತಿಯನರ

1. ಸಪರಿವಾರ ಬೆರಸು (ಕಗ). 2. ವು. (ಘಚ). 3. ರುಮೊಂ (ಕಗ). 4. + ಪೋಗಿ (ಕಗ). 5. ರುಮಿಲ್ಲಾಸರಿಗೆ (ಚ), ರೂ ಮಿಲ್ಲಶರಿಗೆ (ಛ). 6. ಳಿ (ಘಚಛ). 7. ಮುಟ್ಟುಪಡಂ (ಘಚಛ). 8. ತುದಿಗೊಂಬು (ಘಚಛ). 9. ಗಲಿಗಳ (ಘಚಛ) 10. ಪೆಜ (ಕಗ). 11. ಪೊಣ್ಮಿ (ಘಚಛ). 12. ಗಳಲು (ಘಚಛ).

[1]ಸರ್ಕ[1]ಳೇಱುವುದುಮಂ—ಇಂತೀ ಪದಿನಾಱುಂ ಕನಸುಗಳಂ ಸಮ್ಯಗ್‌ದರ್ಶನ ಶುದ್ಧಿ ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ಗುಣಂಗಳಿಂ ಕೂಡಿದ ಸಂಪ್ರತಿ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತಮಹಾರಾಜಂ ಪ್ರೊಲ್ಲ ಕನಸುಗಳಂ ಕಂಡೆನೆಂದಂಜಿ ನೇಸಱ್ ಮೂಡಿದಾಗಳ್ ಭದ್ರಬಾಹು ಭಟ್ಟಾರರಲ್ಲಿಗೆ ಪೋಗಿ ವಂದಿಸಿ ತನ್ನ ಕಂಡ ಕನಸುಗಳಂ ಭಟಾರರ್ಗೆ ಪೇಳ್ದುವಱ ಫಲಂಗಳಂ ಬೆಸಗೊಂಡೊಡೆ ಭಟಾರರಿಂತೆಂದು ಪೇೞಲ್ ತೊಡಗಿದರ್

ಆದಿತ್ಯನಸ್ತಮಾನಕ್ಕೆ ಸಲ್ವುದಂ ಕಂಡುದಱಿಂದೀ ಭರತ ಕ್ಷೇತ್ರದೊಳ್ ಚತುರ್ದಶ ಪೂರ್ವಧಾರಿಗಳುಮವಧಿಜ್ಞಾನಿಗಳುಮಿಲ್ಲಿಂದಿತ್ತಲಾಗರ್ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷದ [2]ಕೋಡುಡಿದುದುಮಂ[2] ಕಂಡುದಱಿಂದಿಂದಿನ ದಿವಸಂ ಕಟ್ಟಿದೊಡೆ ಕುಲಬಲ ವಿಭವದಿಂ ಪಿರಿಯರಪ್ಪ [3]ಮಕುಟಬದ್ಧರ[3]ಪ್ಪರಸುಗಳ್ ತಪಂಬ[4]ಡುವರಲ್ಲ[4]ರ್ ನೆಲಕ್ಕೆ ವರುತ್ತಿರ್ದ ವಿಮಾನಮಡೆಯಿಂದಂ ಮೇಗೆ ಮಗೞ್ದುದಂ ಕಂಡುದಱಿಂ ದೇವರ್ಕಳುಂ ವಿದ್ಯಾಧರರ್ಕಳುಮಿಲ್ಲಿಂದಿತ್ತೀ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ವಾರರ್ ಪನ್ನೆರಡು ತಲೆಯ ಪಾವಂ ಕಂಡುದಱಿಂದಿಲ್ಲಿಂ ತೊಟ್ಟೀ ನಾಡೊಳ್ ಪನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಂಬರಂ ರೌದ್ರಪಸವಮಕ್ಕುಂ ಚಂದ್ರನೊಡೆದುದಂ ಕಂಡುದಱಿಂ ಸದ್ಧರ್ಮದ [5]ಮೊದಲ ಪೊರ್ದಿದ ಮಾರ್ಗದಿಂಬೆಳೆಯೊಳ್ ಪುಲ್ಗಳ್[5] ಪಲವಕ್ಕುಂ ಕಡುಗಡಿಯುವಪ್ಪೆರಡಾನೆಗಳ್ ತಮ್ಮೊಳ್ [6]ಪೋರಲ್[6] ಸಾರ್ದು ಪೆಱಪಿಂಗುವುದಂ ಕಂಡುದಱಿಂ ಪ್ರಜೆಗಳ ಮೆಚ್ಚಿದಂತೆ ಮೞೆ ಕೊಳ್ಳವು ಮಂಡಲವರ್ಷಂಗಳಕ್ಕು ಮೀನಂಬುಳುವಂ ಕಂಡುದಱಿಂ ಮೀನಂಬುಳಿವಿನೊಳೋರನ್ನವು ಶಾಸ್ತ್ರಂಗಳುಮಂ[7]ಗ[7]ಬಾಹ್ಯಮಪ್ಪ ಚತುರ್ದಶ ವಿದ್ಯಾಸ್ಥಾನಂಗಳುಂ ಕುಂದಿಯುಪದೇಶ [8]ತನುಮಾತ್ರಮ[8] ನಿಲ್ಕುಂ ನೀರಿಲ್ಲದ ಕೆಱೆಯ ನಡುವಂ ಕಂಡುದಱಿಂ ತೀರ್ಥಂಕರ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳ ಪುಟ್ಟಿದ ಮಧ್ಯದೇಶದೊಳ್ [9]ಪಿನ್ನ[9] ನೆಗೞ್ತಿಯಾಗದು ಆ ಮಧ್ಯ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಯೀಗಾಹೆ:

ಪುವ್ವೇಣ ಅಂಗವಿಸಓ ದಕ್ಖಿಣದೋ ಜಾವಹೋ ಇ ಕೋಸಂಬೀ ।
ಅವರೇಣ ಜಾವ[10]ದೂಣಾ[10] (?) ಕುಣಾಳ ವಿಸಯೋಯ ಉತ್ತರದೋ ॥

ಎಂದು ಮಧ್ಯದೇಶ ಪ್ರಮಾಣಂ ಮತ್ತಂ ಪೊಗೆಯಿಂದಂ ಪೆರ್ಚಿ ನೆಗೆದ ಕಾೞ್ಕಿರ್ಚಂ ಕಂಡುದಱಿಂ ಧೂರ್ತರಪ್ಪ ಪ್ರೊಲ್ಲಲಿಂಗಿಗಳ ಪೆರ್ಚಕ್ಕುಂ ಮತ್ತಂ ದಯೆ ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ಸದ್ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧಮಾಗಿ ನೆಗೞ್ದ ಪಿರಿದಪ್ಪ ಹಿಂಸಾದಿಗಳಂ ಗೆಯ್ವ ವೇದಾದಿಶಾಸ್ತ್ರಂಗಳ ಪೆರ್ಚಕ್ಕುಂ ಸಿಂಹಾಸನಮನೇಱಿರ್ದ ಕೋಡಗಮಂ ಕಂಡುದಱಿಂ ಕುಲಜರಲ್ಲದವರರಸುಗೆಯ್ವರ್ ಪೊನ್ನ ತಳಿಗೆಯೊಳ್ ನಾಯ್ ತುಯ್ಯಲ ನುಣ್ಬುದಂ ಕಂಡುದಱಿಂ ಪ್ರೊಲ್ಲಲಿಂಗಿಗಳರಸರ್ಕಳಿಂದಂ ಪೂಜಿಸೆಪಡುವರ್ ಕೋಡಗಮಾನೆಯನೇಱುವುದಂ ಕಂಡುದಱಿಂದಾದಮಾನುಂ ಶುದ್ಧ ಕುಲದೊಳ್ ಪುಟ್ಟಿದರಸುಮ[11]ಕ್ಕ[11]ಳುತ್ತಮ ಕುಲದೊಳಪ್ಪಭಿಮಾನಮಂ ತೊಱೆದು ಬಾೞ್ಕ್ಯಾರಣ

1. ಸಮಕ್ಕ (ಘಚಛ). 2. ತುದಿಗೊಂಬುಡಿದುದಂ (ಘಚಛ). 3. ಮಂಡಲಿಕ ಮಕುಟ ಬದ್ಧಾದಿಗಳ (ಘಚಛ). 4. ಡ (ಘಚಛ). 5. ಮಾರ್ಗಂ (ಘಚಛ). 6. ಪೆಱ (ಕಗ). 7. ಗಾಂಗ (ಘಛ). 8. ತನ್ಮಾತ್ರಮೆಯುಂ (ಘಚಛ). 9. ಧರ್ಮದ (ಘಚಛ). 10. ಮಾಣಾ (ಘಚಛ), ದೂಣ (ಕ). 11. ಕ್ಕರ್ (ಘ).

ಮಾಗಿ ಕುಲಜರಲ್ಲದವರ್ಗಳಾಗಿ ಬಾಳ್ವರ್ ಕಸಕುಪ್ಪೆಯೊಳ್ ತಾಮರೆ [1]ಪುಟಿ[1]ದುದು ಕಂಡುದಱಿಂ ದಯೆಯುಮುಪಶಮಮುಂ ಪರಿಗ್ರಹಪರಿತ್ಯಾಗಮುಂ ಸಮಾಧಿಯುಂ ಸತ್ಯಮುಂ ಶೌಚಮುಂ ಕ್ಷಮೆಯುಮೆಂದಿವು ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯುವಱೊಳ್ ಕೂಡಿದ, ಮಿಕ್ಕ ಸದ್ಧರ್ಮ ಮಾರ್ಗಮಂ ದ್ರವ್ಯಪತಿಗಳುಮರಸುಮಕ್ಕಳುಂ ತಮ್ಮ ದ್ರವ್ಯಾದಿ ಮದದಿಂದಂ ತೊಱೆವರ್ ನೀಚಜಾತಿಗಳುಂ ಬಡವರುಂ ಸದ್ಧರ್ಮಮಂ ಕೈಕೊಂಡು ನೆಗಳ್ವರ್ ಸಮು[2]ದ್ರಂ ಮೀರೆದಪ್ಪುವುದಂ[2] ಕಂಡುದಱಿಂದರಸುಮಕ್ಕಳ್ ತಮ್ಮ ಮರ್ಯಾದೆಯುಂ ಮಿಕ್ಕು ದ್ರವ್ಯಂ ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯುವಱೊಳ್ ಲೋಭಿಷ್ಟರಪ್ಪರ್ ಒಳಿತಪ್ಪ ಸತ್ಯ ಶೌ[3]ಚ[3] ಚಾರಿತ್ರಮೆಂದಿವಱಿಂ ಕುಂದಿಯುಮಾನುಂ ನಿರ್ದಯರ್ಕಳಪ್ಪರ್ ಬೆಳ್ಗ[4]ಟ್ಟಿ[4] ಪೂಡಿದ ಪೊನ್ನರಥಮಂ ಕಂಡುದಱಿಂದಂ ಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನಜ್ಞಾನಚಾರಿತ್ರಂಗಳಿಂದಂ ಪವಿತ್ರಮಪ್ಪ ನಿರ್ಗ್ರಂಥಲಿಂಗಮಪ್ಪುದನ*ಱಿದೊಳ್ಳಿತಪ್ಪ [5]ತಪಮಂ [6]ಕೈ[6]ಕೊಳೆಪಟ್ಟು[7]ಂ[7] ಪಿರಿದಪ್ಪ ಪುರುಷಕಾರಮುಂ ಸತ್ಯಮುಂ ಮನೋಬಲಮುಂ ವೀರ್ಯಮುಮೆಂದಿವಱಿಂದಂ ಕೂಡಿದ[8]ವರ್ಗಳಿಂ[8]ದಮೊಳ್ಳಿದರಪ್ಪ ತೀರ್ಥಕರ ಪರಮ ದೇವರ್ಕಳಿಂದಂ[9] ಚಕ್ರವ*ರ್ತಿಗಳಿಂದಂ[10] ಚರಮದೇಹಧಾರಿಗಳಿಂದಂ ನೆಗೞಪಟ್ಟುದನೊಳ್ಳಿತಪ್ಪ ಮೋಕ್ಷಮಾರ್ಗಮಂ ಪೊರ್ದಿಯುಂ ವಿಷಯ ಸುಖಂಗಳೊಳ್ ಮೋಹಿತರ್ಕಳಾಗಿ ಕಿಡುವರ್ ಬೆಳ್ಗಟ್ಟಿಯುಮರಸರ್ಕಳೇಱುವುದಂ ಕಂಡುದಱಿಂದುತ್ತಮ ಕುಲ[11]ದವರ್ಗಳ್ಗೆ[11]ಕುಲಜರಲ್ಲದವರೊಡನೆ ಮದುವೆ[12]ಯೊಳ್ ತೊಟ್ಟನಣ್ಪು[12]ಗಳಕ್ಕುಮೆಂದಿಂತು ಪದಿನಾಱುಂ ಕಂಡ ಕನಸುಗಳ ಫಲಂಗಳಂ ಸಂಪ್ರತಿ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತ ಮಹಾರಾಜಂಗೆ ಭದ್ರಬಾಹು ಭಟಾರರ್ ಪೇೞ್ದು ಮತ್ತಮಿಾ ಕಲಿಯುಗ ಮಹಾರಾಜನ ಸ್ವರೂಪಮನಿಂತೆಂದು ಪೇೞಲ್ ತೊಡಗಿದರ್ :

ಹರಿಣಿ ॥ ಅನೃತವಚನೇ ನಿತ್ಯಾಭ್ಯಾಸಃ ಖಲೇಷು ವಿದಗ್ಧತಾ
ಗುಣವತಿಜನೇ ವೈರಾಬುದ್ಧಿಃ ಖಲೇಷ್ವತಿಗೌರವಂ ।
ಯತಿಷು ನಿಯತಂ ವಾಕ್ಪಾರುಷ್ಯಂ ವಿಪತ್ತಿಷು ಚ ಕ್ರಿಯಾ
ಕಲಿಯುಗ ಮಹಾರಾಜಾಸ್ಯೇತಾನಿ ರಾಜವಿಭೂತಯಃ ॥

ಕಾಲೇ ಸಂಪ್ರತಿವರ್ತತೇ ಕಲಿಯುಗೇ ಸತ್ಯಾ ನರಾ ದುರ್ಲಭಾ
ನಾನಾ ಚೋರಗಣಾ ಮುಷಂತಿ ಪೃಥಿವೀಮಾರ್ಯೋ ಜನಃ ಕ್ಷೀಯತೇ ।
ದೇವಾಶ್ಚ ಪ್ರಲಯಂಗತಾಃ ಕರಭ[13]ವಲ್ಲಾಲ್ಯಂ[13]ಗತಾಃ ಪಾರ್ಥಿವಾಃ
ಪುತ್ರಸ್ಯಾಪಿ ನ ವಿಶ್ವಸಂತಿ ಪಿತರಃ ಕಷ್ಟಂ ಯುಗಂ ವರ್ತತೇ ॥

ನಿರ್ವೀರ್ಯಾ ಪೃಥಿವೀ ಗತೌಷಧಿರಸಾ ನೀಚಾ ಮಹತ್ವಂ ಗತಾಃ
ರಾಜಾನೋಽರ್ಥಪರಾಃ ಕುಧರ್ಮ ನಿರತಾ ವಿಪ್ರಾ ವಿಕರ್ಮಸ್ಥಿತಾಃ ।

---

1. ಪುಟ್ಟಿ (ಘಚಛ). 2. ದ್ರ ವೇಳೆ ತನ್ನ ಮರ್ಯಾದೆಯುಂ ಮಿಕ್ಕುವರಿದುದಂ (ಕಗ). 3. ಚಾ ಚಾರ (ಛಛ). 4. ಳ್ತಿಗಳಿಂ (ಘಚಛ), ತ್ತಿಯು (ಗ), ತ್ತಿ (ಕ). *–* (ಕ)ದಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. 5. ಪದ (ಗ). 6. (ಗ)ದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. 7. ದಂ (ಗ). 8. ಮಹಾಪುರುಷರ್ಕಳಿ (ಘಚ). 9. + ಸಕಲ (ಘ). 10. + ಬಲದೇವರ್ಕಳಿಂದಂ (ಘಚ). 11. ಜರಿಗೆ (ಕಗ). 12. ವೆಳ್ತೊಟ್ಟನಂಬು (ಕಗ). 13. ವೈಲೋರ್ಕ್ಯಂ (ಚ), ವಲ್ಲಾಲ್ಯಂ (ಛ), ಈ ಪದ್ಯ (ಕಖಗ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಭಾರ್ಯಾ ಭರ್ತರಿ ನೈವ ಬದ್ಧಹೃದಯಾ ಪುತ್ರಾಃ ಪಿತೃದ್ವೇಷಿಣಃ
ಇತ್ಯೇವಂ ಸಮುಪಸ್ಥಿತೇ ಕಲಿಯುಗೇ ಧನ್ಯಾ ವನಂ ಪ್ರಸ್ಥಿತಾಃ ॥

ಎಂದಿಂತು ಭಟ್ಟಾರರ್ ಪೇೞೆ ಸಂಪ್ರತಿ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತಮಹಾರಾಜಂ ಕೇಳ್ದು ಮತ್ತಂದಿನ ದಿವಸಂ ಕೞಿದೊಡೆ ಮಂಡಳಿಕರ್ ಜಿನದೀಕ್ಷೆಯಂ ಕೈಕೊಳ್ಳರೆಂಬುದಂ ಕೇಳ್ದಾದವಮಾನಮಂ[1] ಭೀತನಾಗಿ ಸಿಂಹಸೇನನೆಂಬ ತನ್ನ ಪಿರಿಯ ಮಗಂಗೆ ರಾಜ್ಯ ಪಟ್ಟಂಗಟ್ಟಿ ಭದ್ರಬಾಹು ಭಟ್ಟಾರರ ಪಕ್ಕದೆ ಪಲಂಬರರಸುಮಕ್ಕಳ್ವೆರಸಾ ದಿವಸಮೆ ತಪಂಬಟ್ಟಂ

ಮತ್ತಿತ್ತ ಮಧ್ಯದೇಶದೊಳಿರ್ದ ರಿಸಿಯರ್ಕಳ್ಗೆಲ್ಲಂ ಬೞಿಯಟ್ಟಿ ಬರಿಸಿ ಭಟ್ಟಾರರಿಂತೆಂದರ್ ಪನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಂಬರೆಗಮೀ ನಾಡೊಳನಾವೃಷ್ಟಿಯಾಗಿ ಮಹಾರೌದ್ರ ಪಸವಮಕ್ಕುಂ ಮಧ್ಯಮದೇಶಮೆಲ್ಲಂ ಪಾೞಕ್ಕುಮೀ ನಾಡೊಳಿರ್ದ ರಿಸಿಯರ್ಕಳ್ಗೆ ಬ್ರತಭಂಗಮಪ್ಪುದದಱಿಂ ಪೋಪಂ ದಕ್ಷಿಣಾಪಥಕ್ಕೆಂದಾಚಾರ್ಯರ್ಕಳ್ ಸಹಿತ [2]ಮಿಚ್ಛಾರ್[2]ಸಿರ ರಿಸಿಸಮುದಾಯಂ[3]ಮುಂ ಸಂಪ್ರತಿ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತಮುನಿಯುಂ ಬೆರಸು ದಕ್ಷಿಣಾಪಥಕ್ಕೆ ಪೋದರಿತ್ತ ರಾಮಿಲಾಚಾರ್ಯರುಂ ಸ್ಥೂಲಾಚಾರ್ಯರುಂ *[ಸ್ಥೂಲಭದ್ರಾ] *ಚಾರ್ಯರುಮಿಂತೀ ಮೂವರಾಚಾರ್ಯರುಂ ಭಟಾರರೊಡನೆ ಪೋಗಲೊಲ್ಲದೆ ತಂತಮ್ಮ ಋಷಿಸಮುದಾಯಂ ಬೆರಸು[3] ಸಿಂಧು ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಪೋದರಿತ್ತ ಭಟ್ಟಾರರುಂ ಪಿರಿದು ಋಷಿಸಮುದಾಯಂ ಬೆರಸು ಗ್ರಾಮನಗರಖೇಡಖರ್ವಡಮಡಂಬಪಟ್ಟಣ ದ್ರೋಣಾಮುಖಂಗಳಂ ಕೞಿದು ಪೋಗಿ ಕ[4]ಟ್ಬ[4]ಪ್ಪು ನಾಡೆಸೆಯ್ದಿ ಪೋಗುತ್ತಂ ಭದ್ರಬಾಹು ಭಟ್ಟಾರರ್ ತಮ್ಮಾಯುಷ್ಯಪ್ರಮಾಣಮಱಿದಾಮಿಲ್ಲಿ ಸಂನ್ಯಸನಂಗೆಯ್ದಪ್ಪೆವು ನೀಮೆಲ್ಲಂ ಪೋಗಿಮೆಂದು ತಮ್ಮ ಪಿರಿಯ ಶಿಷ್ಯರ್ ದಶಪೂರ್ವಧಾರಿಗಳ್ ವಿಶಾಖಾಚಾರ್ಯರೆಂಬೊರಲ್ಲಿಂ ಬೞಿಯಮಾರ್ಯ ಸುಹಸ್ತಿ[5]ಗಳು[5]ಮರ ಭದ್ರರುಂ ಸುಭದ್ರಮಿತ್ರರುಂ ಮಹಾ[6]ಗಿರಿ[6]ಯುಂ ಸುಮತಿಯುಂ ಮಹಾಮತಿಯುಂ [7]ವಿಶಾಖನಂದಿಯುಮೆಂದಿವರ್ಗಳೆಲ್ಲರುಮನಾಚಾರ್ಯರ್ ಮಾಡಿ ದ್ರವಿ[8]ಟ[8]ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಪೋಗಿಮೆಂದು ವಿಶಾಖಾಚಾರ್ಯರೊಡನೆ ಎಣ್ಬಾಸಿರ್ವರ್ ರಿಸಿಯರನಟ್ಟಿದರ್ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತಮುನಿಯುಮನಿವರೊಡನೆ ಪೋಗಿಮೆಂದು ಭಟ್ಟಾರರ್ ಕಿಱಿ ಪೋಗಲ್ವೇೞ್ದೊಡಾಮುಂ ಪೋಗಲೊಲ್ಲೆವು ನಿಮ್ಮಡಿಗಳ್ಗೆ ವಿನಯಂಗೆಯ್ಯುತ್ತಮಿರ್ದಪ್ಪೆಮೆಂದು ಪೋಗಲೊಲ್ಲದೆ ಪಕ್ಕದಿರ್ದರುೞಿದರೆಲ್ಲಂ ಪೋದರಿತ್ತ[9] ಭದ್ರಬಾಹುಭಟ್ಟಾರರ್ ಕ[10]ಟ್ಬ[10]ಪ್ಪು ನಾಡಡವಿಯ ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಗ[11]ಣೇಕಸಱೆ[11]ಯ ಮೇಗಿ[12]ರ್ದು[12] ಚತುರ್ವಿಧಮಪ್ಪಾಹಾರಕ್ಕಂ ಶರೀರಕ್ಕಂ ಜಾವಜ್ಜೀವಂ ನಿವೃತ್ತಿಪೂರ್ವಕಂ ಸಂನ್ಯಸನಂಗೆಯ್ದರ್

1. + ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಪೇಸಿ (ಘಚಭ). 2. ಮೆಣ್ಬಾ (ಘಚಭ). 3. (ಕಖಗ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 4. ಬ್ಬ (ಘಭ), (ಚ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತವಾಗಿದೆ. 5. ಗಣಾ (ಘಚಭ). 6. ರಿ ರುಷಿ (ಘಚಭ), ರಿಗಿರಿ (ಕಗ). *ವಿಶಾಖಾ (ಘಚ), ಶಾಖಾ (ಚ). 7. + ರಾಮಿಲ್ಲರುಂ ಪ್ರೋಷ್ಠಿಲ್ಲರುಂ (ಕಗ). 8. ಡ (ಕಗ), ಳ (ಘಚಭ). 9. +ಚಂದ್ರಗುಪ್ತ ಮುನಿಯುಪಷ್ಟೋಪವಾಸಂಗೆಯ್ದಿರ್ದೊರ್ (ಕಗ). 10. ಬ್ಬ (ಘಭ). 11. ಣೆಕಸಱೆ (ಕಗ), ಣೆಕಸಿಲೆ (ಘಭ), ಣೆಕಶಿಲೆ (ಚ). 12. ಳ್ದು (ಕಗ).

ಇತ್ತ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತ ಮುನಿಯುಮುಪ್ಪೋಪವಾಸಂಗೆಯ್ದಿರ್ದೋರಂ ಭಟ್ಟಾರರೆಂದರಾ [1]ಮುಂ ನೋಂತಿರ್ಪೆವು ನೀಮುಂ ಚ[1]ರಿಗೆವುಗುವುದಲ್ತೆಯೆಂದೊಡೆ ಭಟ್ಟಾರರಾ ಊರಿಲ್ಲ ಕೇರಿಯಿಲ್ಲೀಯಡವಿಯೊಳೆಲ್ಲಿಗೆ ಚರಿಗೆ[2]ವುಗುವುದೆಂದೊಡೆ ಭಟ್ಟಾರರೆಂದರ್ ಕಾಂತಾರ ಭೈಕ್ಷಮೆಂಬುದಾಗಮದೊಳ್ ಪೇಳ್ದುದಾರಾನುಂ ಬಟ್ಟೆವೋಪರ್ ಬೀಡಂ ಬಿಟ್ಟಿರ್ದರ್ ನಿಱಿಸುವರಪ್ಪುದಱಿಂದೆ ಚರಿಗೆವುಗುವುದೆಂದೊಡೆ ಅಂತೆಗೆಯ್ವೆನೆಂದು ದೇವರಂ ಬಂದಿಸಿ ಚರಿಗೆವೊಕ್ಕಡವಿಯುಂ ತೊಳಲ್ವಲ್ಲಿಯೊಂದು ಮರದ ಪೊಟಲೊಳಿರ್ದು ಮಾಣಿಕದ ಮುತ್ತಿನ ಪಿಂಡುಗಂಕಣಮುಂ ತೊಟ್ಟ ಕೈಯಿಂದಂ ಪೊನ್ನ ಸಟ್ಟುಗಮಂ ತೀವಿ ಭೈಕ್ಷಮಂ ಪಿಡಿಯೆಂದು ನೀಡಿದ ಕೈಯನಿತನೆ ಕಂಡು ತೊಳಲ್ದಲಾಭಮಾಗಿ ತಮ್ಮಾವಾಸಕ್ಕೆ ಪೋದೊಡೆ ಭಟ್ಟಾರರ್ ನಿಲೆವಟ್ಟುದೆಯೆಂದು ಬೆಸಗೊಂಡೊಡವರುಂ ತಮ್ಮ ಕಂಡುದಂ ಪೇೞ್ದೊಡೆ ಬೇಸಱದೆ ದಿವಸಕ್ಕಂ ಚರಿಗೆವೊಗುವುದೆಂದು ಭಟ್ಟಾರರ್ ಕಲ್ಪಿಸಿದೊಡಂತೆಗೆಯ್ವೆನೆಂದು ಮಱುದಿವಸಂ ಚರಿಗೆವೊಕ್ಕಡವಿಯುಂ ತೊಳಲ್ವಲ್ಲಿಯೊಂದು ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಪೊನ್ನ ಮಡಕೆಯೊಳ್ ಬೋನಮನೊಡ್ಡಿ ನೆಱೆಯೆ ತೊಟ್ಟುಟ್ಟು ಮಂಗಳವಸದನಂಗೊಂಡು ದಿವ್ಯಸ್ತ್ರೀ ಬಂದು ನಿಱಿಸಿದೊಡೆ ಇಂತೆಂದರಬ್ಬಾ ನೀ[3]ನೊರ್ವಳೆಯೆ ಪೆಱರಾ[3]ರುಮಿ[4]ಲ್ಲಿಂತು[4] ರಿಸಿಯರ್ಕಳ್ಗೆ ನಿಲಲಾಗದೆಂದು ಪೇೞ್ದು ತಮ್ಮಿರ್ದೆಡೆಗೆ ವೋದೊಡೆ ಭಟ್ಟಾರರಿಂತೆಂದರ್ [5]ನಿ[5]ಲೆವಟ್ಟುದೆ ಎಂದು ಬೆಸಗೊಂಡೊಡವರಿಂತೆಂದರ್ ಒರ್ವಳ್ ದಿವ್ಯಸ್ತ್ರೀ ಸರ್ವಾಭರಣ ಭೂಷಿತೆಯೊಂದು ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಬೋನಮನೊ[6]ಡ್ಡಿ[6]ರ್ದಿದಿರಂ ಬಂದು ನಿಱಿಸಿದೊ[7]ಡೊರ್ವಳೆ[7] ಪೆಱರಾರುಮಿಲ್ಲೆಂದೆನೆ ನಿಲ್ಲದೆ [8]ಬಂದೆ[8]ನೆಂದೊಡೊಳ್ಳಿತೆಯ್ದಿರೆಂದೊರಿಂತು ಪತ್ತು[9]ಪವಾಸಂಗೆಯ್ದು ಪನ್ನೊಂದನೆಯ ದಿವಸದಂದು ಚರಿಗೆವೊಕ್ಕಡವಿಯುಂ ತೊಳಲ್ವನ್ನೆಗಂ ಪಿರಿದೊಂದು ಪೊಟಲುಂ ಧವಳಾರಂಗಳುಂ ನೆಲೆಯ ಮಾಡಂ[10]ಗಳುಂ[10] ಸೂಳೆಗೇರಿಗಳುಂ ದೇವಾಲಯಂಗಳುಮಾನೆ ಕುದುರೆಗ[11]ಳುಂ[11] ಮಾನಸರ ಬರುವುಮಂ ಪೋಗುಮಂ ಕಂಡಿನಿತು ದಿವಸಮಿಾಮರಗಳ ಗಿ[12]ಡು[12]ಗಳ ಪೊದಱುಗಳ ಮಱೆಗಳೊಳೀ ಪೊಟಲಂ ಕಂಡೆಮಿಲ್ಲೆಂದು ಮನದೊಳ್ ಬಗೆದು ಪೊಟಲೊಳಗೆ ಚರಿಗೆವೊಕ್ಕಾಗಳೊರ್ವಳ್ ದಿವ್ಯಸ್ತ್ರೀ ಪರಿವಾರಸಹಿತಮಿದಿರಂ ಬಂದು ನಿಱಿಸಿ ತನ್ನ ಮಾಡಕ್ಕೊಡಗೊಂಡು ಪೋಗಿ ಕಾಲಂ ಕರ್ಚಿಯರ್ಚಿಸಿ ಗುರುಭಕ್ತಿಗೆಯ್ದು ವಂದಿಸಿಯಾದಮಾನುಂ ಭಕ್ತಿಯಿಂದಂ ದಿವ್ಯಾಹಾರಮಂ ಮಗುೞ್ದು ಮಗುೞ್ದು ಬಡ್ಡಿಸೆ [13]ಚರಿಗೆಮಾಡಿ[13] ಪರೆಸಿ ತಮ್ಮಾವಾಸಕ್ಕೆ ಪೋದೊಡೆ ಭಟ್ಟಾರರ್ ನಿಲೆವಟ್ಟುದೆಯೆಂದು ಬೆಸಗೊಂಡೊಡೆ ನಿಲೆವಟ್ಟುದೆಂದೊಡೆಲ್ಲಿ ನಿಂದಿರೆಂದು ಬೆಸಗೊಂಡೊಡಿಂತೆಂದರ್ ಭಟ್ಟಾರರಾ ಇನಿತು ದಿವಸಂ ಮರಂಗಳ ಪೊದಱುಗಳ ಮಱೆಗಳೊಳೀ ಪೊಟಲಂ ಕಂಡೆಮಿಲ್ಲೆಂದಿನಿಸಾನುಂ†

1. ರಿಂತು ದಿವಸಕ್ಕಂ ನಾಮುಂನೋನುವಿರ್ಚರಿಗೆ (ಕಗ). 2. ವುಗುವೆಮೆಂದು (ಘಚಛ). 3. ಮುವ್ವೊರ್ವರೆ ನಾಮುವ್ವೊರ್ವರೆ ಪೆಱರಾ (ಗ), ವೊರ್ವರೆಮಾಮುವ್ವೊರ್ವರೆ ಪೆಱಗಾ (ಘಛ). ವೊರ್ವರೆ ಮಾವೊರ್ವರೆ ಪೆಱಗಾ (ಚ). 4. ಲ್ಲಮೆ (ಕಗ). 5. ನೆಱೆ (ಘಚ), ನೆಲೆ (ಚ). 6. ಟ್ಟಿ (ಚ). 7. ದಿರ್ವರೆ (ಚಛ), ದಿರ್ವರುಮೆ (ಛ). 8. ಬಂದೆ (ಕ). 9. ದಿವಸಮುಂ (ಘಚಛ). 10. ಳ್ಮಂಗಡಿಗಳಂ (ಘಚಛ). 11. ಳನೇಕ (ಚ). 12. ರಿ (ಘಚಛ). 13. ಯುಂಡು (ಘಚಛ). †ಪು. ೭೪–೮೩† (ಖ)ದಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

ತಿಣ್ಣಂ ತೊಟಲ್ವಲ್ಲಿ ಪಿರಿದೊಂದು ಪೂಟಿಲಂ ಕಂಡು ಚರಿಗೆವೊಕ್ಕೊಡೊರ್ವಳ್ ದಿವ್ಯಸ್ತ್ರೀ ಪರಿವಾರಸಹಿತಮಿದಿರಂ ಬಂದು ನಿಱಿಸಿ ತನ್ನ ಮನೆಗೊಡಗೊಂಡುಪೋಗಿ ಕಾಲಂ ಕರ್ಚಿಯರ್ಚಿಸಿ ಗುರುಭಕ್ತಿಗೆಯ್ದು ವಂದಿಸಿಯಾದವಮಾನುಂ ಭಕ್ತಿಯಿಂದಂ ದಿವ್ಯಾಹಾರಂಗಳುಂ ಬಡ್ಡಿಸೆ ಕ್ರಮಂ ಪೋಗೆ ಚರಿಗೆಮಾಡಿ ಪರಸಿ ಬಂದೆಮೆಂದು ಭಟ್ಟಾರರ್ಗೆ ಪೇೞ್ದೊಡೊಳ್ಳಿತ್ತಾಯಿತ್ತೆಂದು ಸಂತೊಸಂಬಟ್ಟಿರ್ದರಿಂತು ದಿವಸಕ್ಕಂ ಪೊಟಿಲ್ಗೆ ಪೋಗಿ ಚರಿಗೆ ಮಾಡುವರಿತ್ತ[1] ಭದ್ರಬಾಹು ಭಟ್ಟಾರರ್ ಮುನ್ನೆ ತಮ್ಮ ತಪಂಗೆಯ್ವಂದೆಲ್ಲಾ ಕಾಲಮುಮವಮೋದರ್ಯ ಚರಿಗೆಮಾಡಿ ಪಸಿವಂ ಸೈರಿಸಿ ತಮ್ಮ ಮಯ್ಯಂ ಕ್ಷಯಕ್ಕೆ ತಂದು ಸಂನ್ಯಸನಂಗೆಯ್ದು ಪಲವು ದಿವಸದಿಂದಂ ಪಸಿವುಂ ನೀರೞ್ಕೆಯುಮಮಂ ಸೈರಿಸಿ ಶುಭಪರಿಣಾಮದಿಂದಂ ಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನಜ್ಞಾನ ಚಾರಿತ್ರಂಗಳಂ ಸಾಧಿಸಿ ಮುಡಿಪಿ ಬ್ರಹ್ಮಕಲ್ಪದೊಳ್ ಪತ್ತು ಸಾಗರೋಪಮಾಯುಷ್ಯಮನೊಡೆಯೊಂ ಅಮಿತ ಕಾ[2]ಂತಿಯೆಂ[2]ಬೊಂ ದೇವನಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿದೊಂ

ಚಂದ್ರಗುಪ್ತಮುನಿ[3]ಯುಂ ಭಟ್ಟಾರರ [3]ನಿಸಿದಿಗೆ[3]ಯಂ ಬಂದಿಸುತ್ತಮಾದೇವತೆ ಬೆಸಕೆಯ್ಯೆ ಚರಿಗೆ ಮಾಡಿ ತಪಂಗೆಯ್ಯುತ್ತಂ ಪನ್ನೆರಡು ವರುಷಂಬರೆಗಮಿಂತಿರ್ಪನ್ನೆಗಮಿತ್ತ [4]ತಿಮುೞನಾಡ್ಗೆ[4] ಪೋದ ಋಷಿಸಮುದಾಯಮೆಲ್ಲಂ ಪನ್ನೆರಡು ವರುಷಂಬರೆಗಂ ಸುಖ[5]ದೊಳಿ[5]ರ್ದು ನಿರುಪಸರ್ಗದಿಂ[6] ದರ್ಶನಜ್ಞಾನಚಾರಿತ್ರಂಗಳಂ ಪ್ರತಿಪಾಳಿಸಿ ಬಡಗನಾಡ ಪಸವು ತಿಳಿದುದೆಂಬುದನಾ ನಾಡಿಂದಂ ಬಂದರ್ ಪೇೞೆ ಕೇಳ್ದಱಿದು ಭಟ್ಟಾರರ ನಿ[7]ಸಿದಿಗೆ[7]ಯಂ ಬಂದಿಸಿ ಪೋಪಮೆಂದು ವಿಶಾಖಾಚಾರ್ಯರ್ ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ಋಷಿಸಮುದಾಯಮೆಲ್ಲಂ ದಕ್ಷಿಣಾಪಥದಿಂದಂ ಬಂದು ಭಟ್ಟಾರರ ನಿ[7]ಸಿದಿಗೆ[7]ಯನೆಯ್ದುಗಳ್ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತ ಮುನಿಯುಂ ರಿಸಿಯರ್ಕಳ ಬರವಂ ಕಂಡಿದಿರಂ [8]ಬಂದು[8] ಋಷಿಸಮುದಾಯಮೆಲ್ಲಮಂ ಬಂದಿಸಿದೊಡೆ ರಿಸಿಯರ್ಕಳಿಂತೆಂದು ಬಗೆದರೀಯುಡವಿಯೊಳಿನ್ನೆಗಮಿವರ್ ಕಂದಮೂಲಫಲಂಗಳಂ ತಿಂದು ತೊಱೆಯ ಪಳ್ಳದ ನೀರ್ಗಳಂ ಕುಡಿದು ಪನ್ನೆರಡು ವರುಷಂಬರೆಗಮೆಂತು ಬರ್ದೊರೆಂದು ತಮ್ಮೊಳ್ ನುಡಿದು ಮತ್ತಂ ತಲೆನವಿರ್ ಬೆರೆದುದುಮಂ ಕಂಡಾರಪ್ಪೊಡಂ ಪ್ರತಿವಂದನೆಯಂ ಕೊ[9]ಟ್ಟುದಿ[9]ಲ್ಲ ಮತ್ತಾ ರಿಸಿಯರ್ಕಳನಿಬರುಮಾ ದಿವಸಮುಪವಾಸಂಗೆಯ್ದು ಬರ್ಚಿಸಿ ಕ್ರಿಯೆಗೆಯ್ದು ಭಟ್ಟಾರರ ನಿ[7]ಸಿದಿಗೆ[7]ಯಂ ಬಂದಿಸಿಯಾ ದಿವಸಮಲ್ಲಿ[10]ಯೆಕೆಂದು[10]ಮಱುದಿವಸಂ ಪೋಪಾಗಳ್ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತ [11]ಮುನಿಗಳೆಂ[11]ದರ್ ಭಟಾರಾ ನಿನ್ನೆ [12]ಬಟ್ಟೆವಂದು[12]ಪವಾಸಂಗೆಯ್ದು ಸೇದೆ[13]ವಟ್ಟಿರಿಂ[13]ದಿನ ದಿವಸಮಿಲ್ಲಿರ್ದು ಚರಿಗೆವೊಕ್ಕು ಸೇದೆಯುಮನಾಱಿಸಿ ನಾಳೆ ಪೋ[14]ಕೆಂ[14]ದೊಡೆ ಭಟ್ಟಾರರೆಂದರೂರಿಲ್ಲ ಕೇರಿಯಿಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಚರಿಗೆವುಗುಪಮಂತು ಕೆಮ್ಮನೇಕೆಮ್ಮಂ ತಾಂಗಿದಪಿರೆಂದೊಡೆ[15] ಪಿರಿದೊಂದು

---

1 ಪೋಗಿಯುಣ್ಬರಿತ್ತ (ಘಚಭ). 2. ತನೆಂ (ಚಭ). 3. ಷಿದ್ದಿ (ಘಚಭ). 4. ದ್ರವಿಳನಾಳ್ಕೆ (ಘಚ). ದ್ರವಿಳನಾಡಿಂಗೆ (ಭ). 5. ಮಿ (ಘಚಭ). 6. + ಸಮ್ಯಕ್ (ಘಚ). 7. ಷಿದಿ (ಘಚಭ). 8. ಪೋಗಿ (ಘಚಭ). 9. ಟ್ಟರಿ (ಘಚಭ). 10. ರ್ದು (ಘಚಭ). 11. ಮಹಾ ಮುನಿಯರೆಂ (ಘಚಭ). 12. ನಾಮುಂ ಶ್ರಮಂ ಬಟ್ಟಿರು (ಕಖಗ). 13. ಗೆಟ್ಟಂದಿನ (ಕಖಗ), ಗೆಟ್ಟಿರೀ (ಘಚ). 14. ಗಮೆಂ (ಘ). 15. + ಭಟಾರಾ (ಘಚಭ).

ಪೊಟ್ಟಲುಂಟು [1]ನೀಮುಂ[1] ಸಂಕ್ಲೇಶಂ [2]ಬಡದಿರಿಂ[2]ದಿನ ದಿವಸಮಿರ್ಕೆಂದೊಡನಿಬರು ಮೊಂದರಿಂದಿನ ದಿವಸಮುಪವಾಸಂಗೆಯ್ದು ಪ್ಪೊಡಮಿಂವ[3]ರೆಂಬುದನಿಂಬು[3]ಕೆಯ್ವುದೆಂದಿರ್ದೊಡೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನಮಪ್ಪಾಗಳ್ [4]ದೇವರಂ ಬಂದಿಸವೇಟ್ಕೊಂಡನಿಬರುಂ[4] ಬಂದಿಸಿ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತಮುನಿಯು ಬಟ್ಟೆಯಂ ಋಷಿಸಮುದಾಯಮೆಲ್ಲಂ ತಗುಳ್ದು ಕಿಱಿದಂತರಮಂ ಪೋಪನ್ನೆಗಂ ಪಿರಿದೊಂದು ಪೊಟ್ಟಲಂ ಕಂಡು ಚರಿಗೆವೊಕ್ಕನಿಬರುಮಂ ನಿಱಿಸಿ ಕೆಲ ರಿಸಿಯರುಮಾಚಾರ್ಯರ್ಕಳುಂ ಬೆರಸು ತಾಮೊಂದುಮನೆಯೊಳ್ ನಿಂದರಿಂತನಿಬರುಂ ದಿವ್ಯಾಹಾರಂಗಳುಂ ಶ್ರಮಂ ಪೋಗೆ ಚರಿಗೆಮಾಡಿ ತಮ್ಮಾವಾಸಕ್ಕೆ ಬಂದು ವಿಶಾಖಾಚಾರ್ಯರೆಂದರ್ ಬ್ರಹ್ಮಯ್ಯಾ ಕಾಲಂಕರ್ಚಲ್ ಗುಂಡಿಗೆಯಂ ಕೊಂಡು ಬನ್ನಿಮೆಂದೊಡೆ ಬ್ರಹ್ಮಯ್ಯನೆಂದಂ ಗುಂಡಿಗೆಯನುಂಡ ಮನೆಯೊಳ್ ಮಱೆದು ಬಂದೆನೆನೆ ಬೇಗಂ ಪೋಗಿ ಕೊಂಡು ಬಾಯೆನೆ ಬ್ರಹ್ಮಯ್ಯಂ ಪೋಗಿ[5] ಪೊಟ್ಟಲಿದೆಯಂ ಕಾಣದಡವಿಯೆಲ್ಲಮಂ ತೊಟಲ್ದು [6]ನೋಡಿ[6] ಗುಂಡಿಗೆಯುಂ ಕಾಣದತ್ತಮಿತ್ತಂ ನೋಟ್ಪನ್ನೆಗಮೊಂದು ಮರದ ತುತ್ತತುದಿಯೊಳಿರ್ದೆಟಲ್ವ ಗುಂಡಿಗೆಯಂ ಕಂಡು ಬಂದು ಗುರುಗಳ್ಗಿಂತೆಂದಂ ಭಟ್ಟಾರಾ [8]ನಾಮುಂ[8]ಡೆಡೆಯೊಳಾ ಪೊಟ್ಟಲಿಲ್ಲ ನಮ್ಮುಂಡ ಮನೆಯುಮಿಲ್ಲ ಗುಂಡಿಗೆಯುಮೊಂದು ನಿಡಿಯ ಮರದ ತುತ್ತತುದಿಯೊಳಿರ್ದುದಾರಾನುಮೇಱಲ್ ಬ[9]ಲ್ಲೊರ[9]ನಟ್ಟುಗೆಂದೊಡನಿಬರುಂ ರಿಸಿಯರ್ಕಳೆಲ್ಲಂ ಚೋದ್ಯಂಬಟ್ಟು ನೋಡಲ್ಪೋಗಿ ಪೊಟ್ಟಲಂ ಕಾಣದಡವಿಯೊಳ್ ನಿಡಿಯ ಮರದ ತುತ್ತತುದಿಯೊಳಿರ್ದೆಟಲ್ವ ಗುಂಡಿಗೆಯುಂ ಕಂಡು ತೆಗೆಯಿಸಿಕೊಂಡು ಪೋಗಿ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತಮುನಿ[10]ಯನನಿಬರುಂ ರಿಸಿಯರ್ಕಳ್ ನೆ[19]ರೆದಿಂತೆಂದರಾಮುಂ ನಿಮ್ಮನೀಯಡವಿ[11]ಯೊಳ್[11] ಕಂದಮೂಲಫಲಂಗಳಂ ತಿಂದು ಪಳ್ಳದ [12]ನೀರಂ[12] ಕುಡಿದು ಇನಿತು ಕಾಲಂ ಬ[13]ರ್ದಿರೆಂ[13]ದು ನಿಮ್ಮಂ ಬಗೆದು ಬಂದಿಸಿದೆಮಿಲ್ಲಿದರ್ಕೆ ನೀಮುಂ ಮನದೊಳೇವಂಗೊಳ್ಳದೆ ಕ್ಷಮಿಯಿಸಿಮೆಂದು ನುಡಿದು ವಂದಿಸಿ ಮತ್ತಮಿಂತೆಂದರ್ ನೀಮುಂ ದೇವತಾಧಿಷ್ಠಿತರಿರ್ ನಿಮಗೆ ದೇವತೆಗಳ್ ಬೆಸಕೆಯ್ವುವು ದೇವತೆಗಳ್ ಮಾಡಿದಾಹಾರಮಂ ನೀಮಿನ್ನೆಗಮುಂಡು ತಪಂಗೆಯ್ದಿರಿನ್ನುಣಲ್ವೇಡ ದೇವತೆಗಳ ಮಾಡಿದಾಹಾರಮಂ ರಿಸಿಯ[14]ರ್ಗೆ ಚರಿಗೆ ಮಾಡಲಾಗ[14]ದೆಂದು ಬಾರಿಸಿಯವರ್ಗೆ ಲೋಚುಗೆಯ್ದು ಬ್ರತಂಗಳನೇಱಿಸಿ ಪಡಿಕಮಣಂಬೇಟ್ಕೊಂಡಗೊಂಡುತ್ತರಾಪಥಕ್ಕೆ ಪಯಣಂಬೋಗಿ ಕತಿಪಯ ದಿವಸಂಗಳಿಂದಂ ಮಧ್ಯದೇಶಮನೆಯ್ದಿಯಾ ನಾಡೊಳಾ ಋಷಿಸಮುದಾಯಮೆಲ್ಲಂ ನಿರುಪಸರ್ಗಮಿರ್ದತ್ತು

ಮತ್ತಿತ್ತ ರಾಮಿಲಾಚಾರ್ಯರುಂ ಸ್ಥೂಲಾಚಾರ್ಯರುಂ ಸ್ಥೂಲಭದ್ರಾಚಾರ್ಯರುಮಂತು ಮೂರುಂ ಸಿಂಧು ವಿಜಯಕ್ಕೆ ತಂತಮ್ಮ ಋಷಿಸಮುದಾಯಂ ಬೆರಸು

1. ನಾಮುಂ (ಕಖ). (ಘಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 2. ಬೇಡಿಂ (ಘಚಛ). 3. ರಿಂಬು (ಖ), (ಗ)ದಲ್ಲಿಲ್ಲ. 4. (ಘಚಛ)ಗಳಲಿಲ್ಲ. 5. +ನೋಳ್ಪನ್ನೆಗಂ (ಘಚಛ). 6. (ಘಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 7. +ಮುಗುಳ್ದು (ಚ). 8. ನಮ್ಮುಂ (ಚಛ), ಲ್ಲಾತ (ಕಖಗ). 10. ಯನನಿತು ರುಷಿಸಮುದಾಯಂ ನೆ (ಘಚಛ). 11. ಯ (ಚ). 12. ತೊಱೆಯ ನೀರ್ಗಳಂ (ಘಛ), ಕೊಳ್ಳದ ತೊಱೆಯ ನೀರಂ (ಚ). 13. ದ್ಬರೆ (ಖ). (ಗ)ದಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. 14. ಕಳುಣಲ್ಪಾರರ (ಘಚಛ).

ಪೋದೊಡಾ ನಾಡೊಳ್ ಮಾನಸರ್ ಮಾನಸರಂ ತಿಂಬಂತುಟಪ್ಪ ಮಹಾಘೋ[1]ರಂ[1] ಪಸವಾದೊಡಲ್ಲಿಯ ಶ್ರಾವಕರೆಲ್ಲಂ ನೆರೆದು ರಿಸಿಯರಲ್ಲಿಗೆ ಪೋಗಿ ಇಂತೆಂದರ್ ಭಟಾ[2]ರಾ ಲ[2]ವಟುಗಳ (?) ಕೈಯಲ್ ಪಗಲುಣ[3]ಲುಮಡಲುಂ ಪೆಱಲಾಗ[3] ಮೆಲ್ವಾಯ್ದೆಱೆದು ಕೊಂಡುಂ[4]ಬ[4]ರ್ ಲೋಗರೆಲ್ಲಮವರ ಭಯಕ್ಕೆ ಪಗಲಡುಗೆಯಂ ಬಿಸುಟ್ಟಿರುಳಟ್ಟುಣಲ್ ತಗುಳ್ದರದಱಿಂ ನೀಮುಮಿಂದಿತ್ತಿರುಳ್ ಭೈಕ್ಷಭಾಜನಂಗಳಂ ಕೊಂಡು ಪೋಗಿ ಶ್ರಾವಕರ ಮನೆಗಳಂ ತೊೞಲ್ದು ಭೈಕ್ಷಂ ಬೇಡಿಕೊಂಡು ಕೂೞನಿರುಳ್ ತಂದಿಟ್ಟು ಪಗಲುಣ್ಬುದೆಂದೊಡಂತೆ ಗೆಯ್ವುಮೆಂದು ಇರುಳ್ ತೊೞಲ್ದು ಭೈಕ್ಷಮಂ ತಂದು ಮಡಗಿಟ್ಟು ಪಗಲುಣ್ಬೊರಾದರಿಂತೀ ಪಾಂಗಿನೊಳ್ ಕಾಲಂ ಸಲೆ ಮತ್ತೊಂದು ದಿವಸಮೊರ್ವ ನಿರ್ಗ್ರಂಥ[5]ಯತಿ[5] ಭೈಕ್ಷಭಾಜನಮಂ ಕೊಂಡು ಶ್ರಾವಕರ ಮನೆಗಳನಿರುಳ್ ಭೈಕ್ಷ ಬೇಡಿ ತೊೞಲುತ್ತಂ ಪೋಪರೊಂದು ಮನೆಯಂ ಪೊಕ್ಕು ಭೈಕ್ಷಮಂ ಬೇಡಿದೊಡೊರ್ವಳ್ ಪೊಸ ಶ್ರಾವಕಿ [6]ಬಸಿರ್ಪೆಂಡತಿ[6] ವೇ[7]ಳಾಸ್ವಾಮಿನಿಯೆಂಬೊಳ್ ಕ[8]ರ್ದಿಂ[8]ಗ[9]ಳಿರುಳೊಳ್[9] ಕತ್ತಲೆಯೊಳ್ ನಿರ್ಗ್ರಂಥಮಪ್ಪ[10] ರೂಪಂ[11] ಕಂಡು ಬೆರ್ಚಿದೊಡಾಕೆಗೆ ಬಸಿಱೞಿದತ್ತದಂ ಕಂಡು ಶ್ರಾವಕರೆಲ್ಲಂ ನೆರೆದು ರಿಸಿಯರಲ್ಲಿಗೆ ಪೋಗಿ ಇಂತೆಂದರ್ ಭಟ್ಟಾರಾ ಕಾಲಮಪ್ಪೊಡೆ ಕೆಟ್ಟತೊಳ್ಳಿತ್ತಪ್ಪ ಕಾಲಮಾದಂದು ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಂಗೊಂಡು ನಿಮ್ಮ ತಪಂಗಳೊಳ್ ನಿಲ್ಲಿ[12]ವಿಗಾಗಳೀ ಪಸವು ಕೞಿವನ್ನೆಗಂ[12] ನೀಮುಮೆಡದ ಕೈಯನೆೞಲಿಕ್ಕಿಯರ್ಧಗಪ್ಪಡಮನೆಡದ ಮುಯ್ಪಿನಮೇ [13]ಗಿಕ್ಕಿ[13] ಒಳಗೆ ನಿರ್ಗ್ರಂಥಮಪ್ಪ ರೂಪಂ ತಾಳ್ದಿ ಬಲದ ಕೈಯೊಳ್ ಭೈಕ್ಷದ ಭಾಜನಮಂ ಪಿಡಿದು ತೊೞಲ್ದು ಭೈಕ್ಷಮಂ ಬೇಡಿ ಮಡಗಿಟ್ಟು ಪಗ[14]ಲುಣ್ಣಿಮೆಂ[14]ದೊಡವರ್ಗಳುಮಂತೆ ಗೆಯ್ವುಮೆಂದವರ ಪೇೞ್ದ ಪಾಂಗಿನೊಳ್ ನೆಗೞ್ದು ಪಸವಂ ನೀಗಿ ಕಾಲಮೊಳ್ಳಿತ್ತಾದೊಡೆ ರಾಮಿಲಾಚಾರ್ಯರುಂ ಸ್ಥೂಲಾಚಾರ್ಯರುಂ ಸ್ಥೂಲಭದ್ರಾಚಾರ್ಯರುಮಂತು ಮೂವರುಂ ತಂತಮ್ಮ ಋಷಿಸಮುದಾಯಂ ಬೆರಸು ವಿಹಾರಿಸುತ್ತ ಮಧ್ಯದೇಶಕ್ಕೆ ರಿಸಿಯರ್ಕಳಿರ್ದಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದೊಡೆ ವಿಶಾಖಾಚಾರ್ಯರ್ ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ಆಚಾರ್ಯರ್ಕಳವರನಿಂತೆಂದರ್ ನೀಮೆಲ್ಲಮರ್ಧಗಪ್ಪಡಮಂ ಬಿಸುಟ್ಟು ನಿರ್ಗ್ರಂಥರೂಪುಮಂ ಕೈಕೊಂಡು ಬ್ರತಂಗಳನೇಱಿಸಿ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಂಗೊಂಡು ಪಡಿಕಮಣಂಗೇಳ್ದು ತಪದೊಳ್ ನಿಲ್ಲಿಮೆಂದೊಡಂತೆಗೆಯ್ವುಮೆಂದು ರಾಮಿಲಾಚಾರ್ಯರುಂ ಸ್ಥೂಲಾಚಾರ್ಯರುಂ[15] ತಂತಮ್ಮ ಋಷಿಸಮುದಾಯಂ ಬೆರಸು ವಿಶಾಖಾಚಾರ್ಯರ ಪಕ್ಕದೆ ಅರ್ಧಗಪ್ಪಡಮಂ ಬಿಸುಟ್ಟು ಪಡಿಕಮಣಂಗೇಳ್ದು [16]ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಂಗೊಂಡು ಯಥೋಕ್ತಮಪ್ಪ ಚಾರಿತ್ರದೊಳ್ ನಿಂದರ್ ಸ್ಥೂಲ

---

1. ರಮಪ್ಪ (ಘಚಛ). 2. ರಾ ಅ (ಖ), ರಕ ರಾಲ .(ಛ). 3. ಲಾರದು (ಘಚಛ). 4. ರುಂ (ಖ). 5. ರುಷಿಯರ್ (ಘಚಛ). 6. (ಘಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 7. ಮೇ (ಕಗ). 8. ಳ್ದಿಂ (ಘಚಛ). 9. ಳೊಳ್ ಇರುಳ್ ಕಡು (ಘಚಛ). 10. + ಯತಿ (ಘಚಛ). 11. + ತೊಟ್ಟನೆ (ಘಚಛ). 12. ವನ್ನೆಗಂ (ಕಖಗ). 13. ಗೆಳಲಿಕ್ಕಿ (ಘಚಛ). 14. ಲಿರ್ಪುದೆಂ (ಘಛ). ಲಾಣ್ಬುದೆಂ (ಚ). 15. + ಸ್ಥೂಲಭದ್ರಾಚಾರ್ಯರುಂ (ಕಖ). 16. + ತಪದೊಳ್ ನಿಂದು (ಕಗಚ).

ಭದ್ರಾಚಾರ್ಯರ್ ಮೊದಲಾಗಿ ಕೆಲಂಬರ್ ಕೊಳಲೊಲ್ಲದವರ್ [1]ಜಿನಕಲ್ಪಂ ಸ್ಥವಿ[ರಕಲ್ಪ][1]ಮೆಂದೆರಡು ಭೇದಂ ಮಾಡಿ ಅರ್ಧಗಪ್ಪಡದ ತೀರ್ಥಮಂ ನೆಗೞ್ಚಿದರ್

ಇಂತರ್ಧಗಪ್ಪಡದ ತೀರ್ಥ ಪಾರಂಪರ್ಯದಿಂದಂ ಸುರಥಮೆಂಬುದು ನಾಡಲ್ಲಿ ವ[2]ಳಭಿ[2]ಯೆಂಬುದು ಪೊೞಲದನಾಳ್ವೊಂ ವಪ್ರಪಾ[3]ಳ[3]ನೆಂಬೊರಸನ ರಾಜ್ಯಂ ಬರೆಗ ಮರ್ಧಗಪ್ಪಡದ ತೀರ್ಥಂ ನೆಗೞ್ದಿತ್ತು ಮತ್ತಂ ವಪ್ರಪಾಳನೆಂಬರಸಂ ಮಿಥ್ಯಾದೃಷ್ಟಿಯಾತನ ಮಹಾದೇವಿ [4]ಸ್ವಾ[4]ಮಿನಿಯೆಂಬೊಳರ್ಧಗಪ್ಪಡದ ತೀರ್ಥದ ತಪಸ್ವಿಯರ ಶ್ರಾವಕಿಯಾಗಿ ಇಂತು ಕಾಲಂ ಸರೆ ಮತ್ತೊಂದು ದಿವಸಂ ನಡುವಗಲರಸನುಂ ಮಹಾದೇವಿಯುಮಿಂತಿರ್ವರುಂ ಪ್ರಾಸಾದದ ಮೇಗಿರ್ದು ಗವಾಕ್ಷ ಜಾಳಾಂತರಂಗಳಿಂದಂ ದಿಶಾವಲೋಕನಂ ಗೆಯ್ಯುತ್ತಿರ್ಪನ್ನೆಗಮರ್ಧಗಪ್ಪಡದ ಸಂಘಂ ಭೈಕ್ಷಂ ಕಾರಣಮಾಗಿಯುರಮನೆಯಂ ಪುಗುವುದನರಸಂ ಕಂಡರಸಿಯುನಿಂತೆಂದನೆಲೆ ಮಹಾದೇವಿ ಈ ನಿನ್ನ[5]ರ್ಧಗಪ್ಪಡದ ಯತಿಯರ [6]ಧರ್ಮ[6]ಮೊಳ್ಳಿತ[7]ಲ್ತಿ[7]ವರುಟ್ಟರುಮಲ್ಲ[8]ರ್ ಬತ್ತ[8]ಲೆಗರುಮಲ್ಲರೆಂದು ನುಡಿದು ಮತ್ತೊಂದು ದಿವಸಮರ್ಧಗಪ್ಪಡದ ಸಂಘಮನರಸಂ ಬೞಿಯಟ್ಟಿ ವರಿಸಿ ಇಂತೆಂದಂ ನೀಮರ್ಧಗಪ್ಪಡಮಂ ಬಿಸುಟ್ಟು ನಿರ್ಗ್ರಂಥಮಪ್ಪರಿಸಿರೂಪಂ ಕೈಕೊಂಡು[9]ಬೞಿ[9]ಯೆ ತಪಂಗೆಯ್ವುದೆಂದೊಡವರೊಲ್ಲದಿರ್ದೊಡರಸಂ ಮತ್ತಮಿಂತೆಂದಂ ನಿರ್ಗ್ರಂಥಮಪ್ಪ ರೂಪಂ ಕೈಕೊ[10]ಳಲೊಲ್ಲಿ[10]ರಪ್ಪೊಡರ್ಧಗಪ್ಪಡಮಂ ಬಿಸುಟ್ಟು [11]ಪೞಿಯಂ ಸ[11]ಯ್ಯುಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಿಮೆಂದೊಡಂತೆ ಗೆಯ್ವೆಮೆಂದಾ ದಿವಸಂ ತಗುಳ್ದು ಬಡಗನಾಡವರ್ ವಪ್ರಪಾಳನ ರಾಜ್ಯದೊಳರ್ಧಗಪ್ಪಡಮಂ ಬಿಸುಟ್ಟು ಕಚ್ಚೆಗಟ್ಟದೆ ಸಯ್ಯುಡುವರುಂ ಕುೞಿ[12]ವಡೆಮಂ ಪೊ[12]ದೆವರು ಮಾದೊರಲ್ಲಿಂದಿತ್ತ ಕಂಬ[13]ಳ[13]ತೀರ್ಥಮೆಂಬುದಾದುದವರುಂ ಶ್ವೇತಪಟರೆಂಬೊರಾದರ್ ದಕ್ಷಿಣಾಪಥದೊಳ್ ಸಾ[14]ಮ[14]ಳಿಪುತ್ರನೆಂಬರಸನ[15]ಪ್ಪನವರಯೆ[15] ಸಂತತಿ[16]ಯು[16] ಶ್ವೇತಭಿಕ್ಷುಜಾಪುಲಿ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಮೊದಲಿಗನಾದಂ

ಮತ್ತಿತ್ತ ಸಂಪ್ರತಿ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತಮುನಿಯುಮುಗ್ರೋಗ್ರ ತಪಶ್ಚರಣಂಗೆಯ್ದು [17]ಸಂನ್ಯಸನವಿಧಾನದಿಂದಂ ಪರಮಶುದ್ಧಸಹಜ ರತ್ನತ್ರಯಮಂ ಸಾಧಿಸಿ[17] ಮುಡಿಪಿ ಬ್ರಹ್ಮಕಲ್ಪದೊಳ್ ಪತ್ತು ಸಾಗರೋಪಮಾಯುಷ್ಯಮನೊಡೆಯೊಂ ಶ್ರೀ[18]ಧ[18]ರನೆಂಬೊಂ ದೇವನಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿದೊನಿಂತಿದು ಭದ್ರಬಾಹುಭಟಾರರ ಕಥೆ *ಪೇೞ್ದುದು

1. ಜಿನಕಲ್ಪಸ್ಥಂ ಸ್ಥವಿತರಪ್ಪೆ (ಕ), ಜಿನಕಲ್ಪಂ ಸ್ಥವಿತರಪ್ಪ (ಖಗ), ಜಿನಕಲ್ಪ (ಘಛ), ಜಿನಕಲ್ಪದಿಂ (ಚ). 2. ಳಂಬಿ (ಕಖಗ). 3. ಡ (ಘ). ಮುಂದಕ್ಕೂ ಈ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೀಗೆಯೇ. 4. ವಿಶ್ವಾ (ಕಖಗ). 5. + ಯ (ಕಗ). 6. ರ್ಧ (ಖ). 7. ಲ್ಲಿ (ಕಖಗಘ). 8. ರ್ಜ (ಘಛ). 9. ಪಾಳಿ (ಘಚ). 10. ಳ್ಳ (ಘಚಛ). 11. ಪಳಿಯೆಸ (ಗ), ಪಾಳಿಯೆಸೆ (ಘ), ಪಾಳಿಯಸ (ಛ). (ಚ)ದಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. 12. ವಡಂಬೊ (ಕಗ), ಕಣಂಬೊ (ಖ), 'ಕುೞುವಡಿಯುಂ ಪೊದೆವರು' ಎಂದು ಸರಿಯಾದ ಪಾಠವಿರಬಹುದೆ? 13. [illegible] (ಕಖಗ), ಲ (ಚ). 14. ವೆ (ಘಚ). 15. ಮಗನಪ್ಪನಾತನ (ಘಚಛ), ಪ್ಪನವರೆಯೆ (ಖಗ). 16. (ಘಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 17. ಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನ ಜ್ಞಾನ ಚಾರಿತ್ರಂಗಳಂ ಸಾಧಿಸಿ ಸಂನ್ಯಸನಂಗೆಯ್ದು ಸಮಾಧಿಮರಣದಿಂ (ಘಚಛ). 18. ವ. (ಚ). * ಯುಂ ಕೇಳ್ದು ಪೇಳ್ದರು (ಪೆರರ್). ಸಂನ್ಯಸನಂ ಗೆಯ್ವೊರೆಲ್ಲಂ, ಭದ್ರಬಾಹು ಭಟಾರರಂ ಮನದೊಳ್ (ಘಚಛ).

ಪೆಱರುಂ ಸಂನ್ಯಸನಂ†ಗೆಯ್ದೊರೆಲ್ಲಂ ಭದ್ರಬಾಹುಭಟಾರಕರ ಮನದೆ* ಬಗೆದವರಂತು ಪಸಿವು ನೀರಳಿಕ್ಕೆ ಶೀತಮುಷ್ಣದಂಸಮಸಕಾದಿ ಪರೀಷಹಂಗಳಂ ಸೈರಿಸಿ ಪರಮ ಶುದ್ಧರತ್ನತ್ರಯಮಂ ಸಾಧಿಸಿದರಂತೆ[1] ಸಂನ್ಯಸನಂ† ಗೆಯ್ದು ಭವ್ಯರ್ಕಳುಂ ಪಸಿವುಂ ನೀರಳಿಕ್ಕೆ ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ಪರೀಷಹಂಗಳಂ ಸೈರಿಸಿ ಸಮಾಧಿಮರಣದಿಂ[2] ಮುಡಿಪಿ [3]ಪರಮಶುದ್ಧ ಸಹಜ ರತ್ನತ್ರಯಂಗಳಂ ಸಾಧಿಸಿ[3] ಸ್ವರ್ಗಾಪವರ್ಗ ಸುಖಂಗ[4]ಳನೆಯ್ದುಗೆ[4]

---

*ಯಂ ಕೇಳ್ದು ಬೇಳ್ದರ್ (ಪೆರರ್), ಸಂನ್ಯಸನಂ ಗೆಯ್ದೊರೆಲ್ಲಂ ಭದ್ರಬಾಹು ಭಟಾರರಂ ಮನದೊಳ್ (ಘಚಛ) †-† (ಕಗ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 1. ಸುತ್ತುಂ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಮಂ ಸಾಧಿಸಿ ಸಂದರಂತೆ (ಘಚಛ). 6. + ಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನ ಜ್ಞಾನ ಚಾರಿತ್ರಂಗಳೆಮಾಂಬಿಧಿಸಿ (ಳಸಾಂಬಿಸಿ) (ಘಚಛ). 3. (ಘಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 4. ಳನೆಯ್ದುಗೆಂಬುದು (ಕಗ), ಳಂ ಪೆಗಳ್ಗೆ (ಘ).

(೭) ಲಲಿತಘಟೆಯ ಕಥೆ

ಲಲಿತಘಟೆಯ ಕಥೆಯಂ ಪೇೞ್ವೆಂ :

ಗಾಹೆ ॥ ಕೋಸಂಬೀ ಲಲಿತಘಟಾ ಓಡಾ ಣದೀಏ ಪೂರೇಣ ತಿವ್ವೇಣ ।
ಆರಾಧಣಂ ಪವಣ್ಣಾ ಪಾಓವಗಯಾ ಆಮೂಡಮದೀ ॥

[ಕೋಸಂಬೀ—ಕೌಶಂಬಿಯೆಂಬ ಪೊೞಲೊಳ್, ಲಲಿತಘಟಾ—ಲಲಿತಘಟೆ, ಓಡಾ—ಎೞೆಯೆಪಟ್ಟುತ್ತು, ಣದೀಏ ಪೂರೇಣ—ತೊಱೆಯ ಪೂರದಿಂದಂ, ತಿವ್ವೇಣ—ಆದಮಾನುಂ ಕಡಿಪಪ್ಪುದಱಿಂದಂ. ಆರಾಧಣಂ—[1]ನಿಜಾತ್ಮಾ[1]ರಾಧನೆಯುಮಂ. ಪವಣ್ಣಾ—ಪೊ[2]ರ್ದಿ[2]ತ್ತು, ಪಾಓವಗಯಾ—ಪ್ರಾಯೋಪಗಮನಕ್ಕೆ ಸಂದುದಾಗಿ, ಆಮೂಡಮದೀ—ಮೋಹಿಸದ ಬುದ್ಧಿಯನೊಡೆಯ[3]ದು[3]]

ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ :

ಈ ಜಂಬೂ ದ್ವೀಪದ ಭರತಕ್ಷೇತ್ರದೊಳ್ ವತ್ಸೆಯೆಂಬುದು ನಾಡಲ್ಲಿ ಕೌಶಂಬಿಯೆಂಬುದು ಪೊೞಲದನಾಳ್ವೊಂ ಪರಿಧ್ವಜನೆಂಬೊರಸನಾತನ ಮಹಾದೇವಿ [4]ವಾರುಣಿ[4]ಯೆಂಬೊಳಾಯಿರ್ವರ್ಗ್ಗಂ ಮಕ್ಕಳ್ ಶ್ರೀವರ್ಧನಂ ಜಿಜಯಂಧರಂ ವೀರಬಾಹು ಮೊದಲಾಗಿ ಮೂವತ್ತಿರ್ವರ್ ಕುಮಾರರುಂ ಸಾಮಂತ ಮಹಾ ಸಾಮಂತರ ಮಕ್ಕಳುಮಂತೆಲ್ಲ ಮಯ್ಯುೞ್ವರ್ವರುಂ ರೂಪಿನೊಳಂ ತೇಜದೊಳಂ ಯೌವನದೊಳಂ ಶ್ರೀಯೊಳಂ ತಮ್ಮೊಳೋರನ್ನರಪ್ಪರ[5]ದಱಿಂ[5] ಲಲಿತಘಟೆಯೆಂಬೊರನಿಬರುಂ ಮಿಥ್ಯಾದೃಷ್ಟಿಗಳ್ ಪಂಡಿತ[6]ರುಮೊ[6]ಂದು ದಿವಸಂ ಶ್ರೀಕಾಂತಮೆಂಬ ಪರ್ವತದ[7]ಡವಿಗ[7]ನಿಬರುಂ ಬೇಂಟೆಯಾಡಲ್ ಪೋದಲ್ಲಿ ಇ[8][ರ್ದೊರ್][8] ರಭಯಘೋಷರೆಂಬ ಭಟಾ[9]ರ ರವರ್ಗ್ಗಭಯಘೋಷರೆಂಬ ಪೆಸರೆಂತಾದುದೆಂದೊಡವರ್ ಗರ್ಭದೊಳಿರ್ದಂತೆ[10]ಅ[10]ವರ ತಾಯ್ಗೆ ಜೀವಂಗಳಂ ಕೊಲ್ಲದಂತಪ್ಪ ಬಯಕೆಯಾಗಿ ಅಭಯಘೋಷಣೆಯುಂ ಪೊೞಲೊಳಂ ನಾಡೊಳಂ ಪೊಯ್ಸಿ ಜೀವಂಗಳ್ಗಭಯದಾ[11]ನಂಗೊ[11]ಟ್ಟು ಪುಟ್ಟಿದರಪ್ಪುದಱಿಂದವರ್ಗ್ಗಭಯಘೋಷರೆಂಬ ಪೆಸರಾದುದಂತಪ್ಪ ಭಟ್ಟಾರರಡವಿಯೊಳಿರೆ ಅವರ ತಪೋಮಾಹಾತ್ಮ್ಯದಿಂ ಲಲಿತಘಟೆಗೊಂದು ಮಿಗಮಪ್ಪೊಡಂ ಬೇಂಟೆ[12] ಸಮನಿಸದೆ ಪೊೞಲ್ಗೆ ಪೋದೊರಿಂತೇೞು ದಿವಸಮುಂ ಬಿಡದಡವಿಗೆ ಬೇಂಟೆಯಾಡಲ್ ಪೋಗಿ ಒಂದು ಮೃಗಮಪ್ಪೊಡಂ ಸಮನಿಸದೆ ಬೇಸ[13]ತ್ತ[13]ಬಿಲ್ದು ಪೊೞಲ್ಗೆ ಪೋಗಿ ಎಂಟನೆಯ ದಿವಸದಂದು ಶ್ರೀಕಾಂತಮೆಂಬ [14]ಪರ್ವತದ[14]ಡವಿಗೆ ಲಲಿತಘಟೆ ಬೇಂಟೆಯಾಡಲ್

1. ಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನ ಜ್ಞಾನ ಚಾರಿತ್ರಾತ್ಮಕಮಪ್ಪಾ (ಘಜಛ). 2. ಳ್ದಿ (ಕಖಗ). 3. ರ್ (ಜಛ). 4. ವಾರಣೆ (ಜ). ಧಾರಿಣಿ (ಛ). 5. ವರ್ಗಳ್ (ಘಜಛ). 6. ರೊಂ (ಘಜಛ). 7. ವೇಗ (ಘಜಛ). 8. ರ್ದಿಯಾಳ್ವಿ (ಕಖಗ), ರಲ್ಲಿರ್ದ (ಘಜ), ಲ್ಲಿರ್ದ (ಜ). 9. ಬಾಚಾರ್ಯ (ಘಜಛ). 10. ಮ ಅ (ಘಜಛ). 11. ನಮಂಕೊ (ಘಜಛ). 12. + ಯೊಳ್ (ಕಖಗ). 13. ತ್ತ್ (ಕಖಗ). 14. (ಕಖಗ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಪೋಗಿ ಅಡವಿಯೊಳ್ ಮೃಗಂಗಳನಱಸುತ್ತಂ ತೊೞಲ್ವರನ್ನೆಗಮಭಯಘೋಷ ಭಟಾರರಾಯುತಿಯಿಂ ತೊಟ್ಟ[1]ನೆ[1] ಸರ್ವಾಂಗಮಲಧಾರಿಗಳೊಂದು ಶಿಲಾತಳದ ಮೇಗಿರ್ದಾಗಮಮಂ ಪರಿವಿಡಿಗೆಯ್ಯುತ್ತುಮರ್ಥಮಂ ಭಾವಿಸುತ್ತಂ ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯದೊಳ್ ತಗುಳ್ದಿರ್ದೊರಂ ಸಂಛನ್ನಮಪ್ಪಡವಿಯ ಮಱೆಯೊಳ್ ಗೆಂಟಱಿಂದಂ ಲಲಿತಘಟೆ ಕಂಡು ಪೂರ್ವಮಿದೊಂದು ಕರಿಯ ಮೃಗಮಿದೆಂದು ಬಗೆದು ಶ್ರೀವರ್ಧನ ಕುಮಾರಂ ಮೊದಲಾಗನಿಬರುಂ ಬಿಲ್ಗಳನೇಱಿಸಿ ತಿರುವಾಯೊಳಂಬನಿಟ್ಟು ಸಲೆಯಂ ತೆಗೆದಿಸುವನ್ನೆಗಮನಿಬರ ಬಿಲ್ಗಳುಂ ಬಿಲ್ಗಳುಂ ಮುಱಿದುದವರ್ಗ್ಗಳನಿಬರುಂ ಪೆಱಗಣ್ಗುರುಳ್ದು ಬಿೞ್ದೊಡಿದು ಹಾಹಾಚೋದ್ಯಂ ಸಾರೆ ಪೋಗಿ ನೋೞ್ಪಮೆಂದು ಪೋಪನ್ನೆಗಂ ಋಷಿಯರ ರೂಪಂ ಕಂಡಿವರ್ ಋಷಿಯರ್ ಮೃಗಮಲ್ತೆಂದು ಸಾರೆ ಪೋಗಿ ಅವರುಪಶಮಮುಮಂ ತಪಮುಮಂ ಕಂಡನಿಬರ್ಗ್ಗುಪಶಮಮಾಗಿ ಕುಳ್ಳಿರ್ದು ಧರ್ಮಮಂ ಪೇೞಿಂ ಭಟ್ಟಾರಾ ಎಂದು ಬೆಸಗೊಂಡೊಡೆ ಭಟ್ಟಾರರಿಂತೆಂದು ಪೇೞಲ್ ತೊಡಗಿದರ್

ಗಾಹೆ ॥ ಸೋ ಧಮ್ಮೋ ಜತ್ಥ ದಯಾ ಸೋ ವಿ ತವೋ ವಿಸಯಣಿಗ್ಗಹೋ ಜತ್ಥ ।
ದಸಅಟ್ಠದೋಸರಹಿಓ ಸೋ ದೇವೋ ಣತ್ಥಿ ಸಂದೇಹೋ ॥

ಎಂದಿಂತು ಜೀವಂಗಳಂ ಕೊಲ್ಲದುದೆ ಧರ್ಮಂ ಬಾಹ್ಯಾಭ್ಯಂತರ ಪರಿಗ್ರಹಂಗಳಂ ತೊಱೆದಯ್ದುಮಿಂದ್ರಿಯಂಗಳಂ ಗೆಲ್ದು ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡು ಪರೀಷಹಂಗಳಂ ಸೈರಿಸಿ ಯಮ ನಿಯಮ ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯ ಧ್ಯಾನಾನು[3]ಷ್ಠಾನಪರಾಯಣ[3]ರಾಗಿ ತಪಂಗೆಯ್ವ ರಿಸಿಯರ್ಕಳೆ ತಪಸ್ವಿಯರ್ ಪಸಿವು ನೀರೞ್ಕೆ ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ಪದಿನೆಂಟು ದೋಷಂಗಳಿಲ್ಲದೋಂ ಪರಮಾತ್ಮನೆಂದಿಂತು ಪೇೞ್ದು ಮತ್ತಮಿಂತೆಂದರ್

ಗಾಹೆ ॥ ಪಾವೇಣ ಣಿಯತಿರಿಯಂ ಗಮ್ಮಇ ಧಮ್ಮೇಣ ದೇವಲೋಗಂ ತು ।
ಮಿಸ್ಸೇಣ ಮಾಣುಸತ್ತಂ ದೋಣ್ಹಂ ಪಿ ಖಯೇಣ ಣಿವ್ವಾಣಂ ॥

ಎಂಬುದಂ ಪಾಪಂಗೆಯ್ದವರುಂ ಬೇಂಟೆಯಾಡುವರುಂ ಮಧುಮದ್ಯಮಾಂಸಂಗಳಂ ಸೇವಿಸುವರುಂ ಬಾಲವಧೆ ಸ್ತ್ರೀವಧೆ ಗೋವಧೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣವಧೆ ಋಷಿವಧೆಯಂ[4]ದಿ ಪಂಚಮಹಾಪಾತಕಂಗಳಂ ಗೆಯ್ದ[4]ವರುಮಗಮ್ಯಾಗಮನಮಪೇಯಪೇಯಮಭಕ್ಷ್ಯಾಭಕ್ಷ್ಯಂ ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ಪೊಲ್ಲಮೆಗಳೊಳ್ ನೆಗೞ್ದು ಘೋರಮುಮಂ ಪಿರಿಯುಮಪ್ಪ . ಪಾಪಂಗಳಂ ಗೆಯ್ದೇೞನೆಯ ನರಕದೊಳ್ ಮೂವತ್ತುಮೂಱು ಸಾಗರೋ*ಪಮಾಯುಷ್ಯಮನೊಡೆಯರ್ ನಾರಕರಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿ ಛೇದನ ಭೇದನ [5]ಪೂರಣ ಜೂರಣ ಪೀಡನ ಬಂಧನಂಗಳುಮಂ[5] ಮಟ್ಟಿಗೆಯೊಳಿಟ್ಟು ತೆಗಪುದುಮಂ ಕೊಂತಂಗಳಿಂದಮಿಟ್ಟಿಗಳಿಂದಂ ಕರು[6]ಳ್ಗಳಂ ಸೋರೆ[6] ಕುತ್ತುವುದುಂ ಚಕ್ರಂಗಳಿಂದಂ [7]ತೆಗೆಲೆ[7]ಯುಮಂ ಮೊಕ್ಕನೆ ಪೋಗಿಡುವುದುಂ ಮರಂಗಳಂ ಪೊೞ್ವಂತೆ ಕರಗಸಂಗಳಿಂದ

1. ಂತೆ (ಘಚಛ). 2. + ಳ (ಘಚಛ). 3. ಷ್ಠ (ಕಖಗ). 4. ದಿಪ್ಪ ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ಪಲವು ಪಾಪಂಗಳಂ ಮಾಡಿ (ಘಚಛ). *ಪು. ೯೧–೯೩* (ಚ)ದಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. 5. ದಹನ ತಾಪನ ಮರಣ ಪೀಡನ ಬಂಧನಂಗಳುಂ ಪುಟಂಗಳೊಳಿಟ್ಟು (ಘಚಛ). 6. ಳ್ ಸುರಿಯೆ (ಘಚಛ). 7. ತಲೆ (ಕಖಗ).

ಪುದ್ದಂ [1]ಪಿಡಿದು[1] ಪೋಟ್ವುದುಮೆಂದಿವು ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯು [2]ದುಃಖಂಗಳಂ ಕಣ್ಣೆಮೆಯಿಕ್ಕುವನಿತು ಪೊತ್ತಿಪ್ಪೊಡಮುಸಿರ್‌. [3]ಪತ್ತಿ[3]ಲ್ಲದೆ ದುಃಖಂಗಳನನುಭವಿಸುವ[4]ರ್ ಮತ್ತೊಯ್ಯ[4]ನೆ ಪಾಪಂಗಳಂ ಗೆಯ್ದವರಾನೆಯುಂ ಸಿಂಹಮುಂ ಪುಲಿಯುಂ ಕರಡಿಯುಂ ಪುಲ್ಲೆಯುಂ ಪೊಲನುಂ ಪಂದಿಯುಂ ತೋಳನುಂ [5]ಸೀ[5]ರ್ನಾಯುಂ [6]ಪುತ್ತಮೆಟ್ಟುಕಟ್ಟಿಯುಂ ಪಸುವುಮೆರ್ಮೆಯುಂ ಕುದುರೆನಾಯೊಟ್ಟೆಯುಮುಡುವುಂ ಪಾವುಮಿಲಿಯುಂ ಬೆರ್ಕುಪೊಂತಿಯುಂ ಕಪ್ಪೆಯುಂ ಮುಂಗುರಿಯುಂ[6] ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ [7]ಸ್ಥಲಚರಂಗಳುಂ[7] ಮೀನುಂ ಮೊಸಳೆಯುಂ ನೆಗಟುಮಾಮೆಯುಂ ಮಕರಮುಂ ತಿಮಿತಿಮಿಂಗಿಳಂ ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ಜಲಚರಂಗಳುಂ ಕಾಗೆ ಗೂಗೆ ಪರ್ದು ಚಕೋರಂ ಹಂಸೆ [8]ಕು[8]ರ್ಕು ಗಿಳಿ[9] ಪುರುಳಿ [10]ಪೆಂಗುರು[10] ಕಾರಂಡಮಾಂಪೆ ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ಗಗನಚರಂ [11]ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಂ[11]ಗಳುಮಾಗಿ ಮತ್ತಮೇಕೇಂದ್ರಿಯ ದ್ವೀಂದ್ರಿಯ ತ್ರೀಂದ್ರಿಯ ಚತುರಿಂದ್ರಿಯಂಗಳಾಗಿ ತಿರಿಕಗತಿಯೊಳ್ ಪುಟ್ಟಿ ಜೀವಂಗಳಿಂತು ಮಾಡಿದ ಪಾಪದ ಫಲಂಗಳಿಂದಂ ದುಃಖಂಗಳನೆಯ್ದುಗುಂ ॥ವಾಕ್ಯ॥ ಮಿಸ್ಸೇಣ ಮಾಣುಸತ್ತಮೆಂಬುದು ಪುಣ್ಯಪಾಪಂಗಳೆರಡುಮಂ ನೆಗಟ್ವರ್ ಮನುಷ್ಯಗತಿಯೊಳ್ ಪುಟ್ಟಿ ಮುಂಗೆಯ್ದ ಪಾಪಕರ್ಮದುದಯದಿಂದಂ ಶಾರೀರ ಮಾನಸಾಗಂತುಕ ಸಹಜಮಪ್ಪ ದುಃಖಂಗ[12]ಳುಮ[12]ನಿಷ್ಟ ಸಂಯೋಗಮಿಷ್ಟವಿಯೋಗಮುಂ [13]ರಾ[13]ಗಶೋಕಂಗಳುಂ ದಾರಿದ್ರ್ಯಮೆಂದಿವು ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ಪಲಿಂದಮಪ್ಪ ದುಃಖಂಗಳನೆಯ್ದಿ ಮತ್ತಮಾ ಜೀವಂಗಳ್ ಶುಭಕರ್ಮದುದಯದಿಂದಂ ಶ್ರೀಯುಂ ಸಂಪತ್ತುಂ ವಿಭವಮುಂ ಐಶ್ವರ್ಯಮುಮಾರೋಗ್ಯಶರೀರಂಗಳುಮಾಗಿ ಪುತ್ರ ಮಿತ್ರ ಕಳತ್ರ ಸ್ವಜನ ಬಂಧುವರ್ಗದೊಳ್ ಕೂಡಿ ಸುಖಂ ಬಾಟ್ವುದು ಮಕ್ಕುಮಿಂತು

ಶ್ಲೋಕಂ॥ ಸುಖಸ್ಯಾನಂತರಂ ದುಃಖಂ ದುಃಖಸ್ಯಾನಂತರಂ ಸುಖಂ ।
ಚಕ್ರವತ್ ಪರಿವರ್ತಂತೇ ದುಃಖಾನಿ ಚ ಸುಖಾನಿ ಚ ॥

ಇಂತು ಮನುಷ್ಯಗತಿಯೊಳ್ ಪುಟ್ಟಿ ಸೂಟಿಯ್ ಸೂಟಿಯೊಳೆ ಸುಖದುಃಖಂಗಳಂ ಜೀವಂಗಳನುಭವಿಸುಗುಮಂತೆ ಗಮ್ಮಇ ಧಮ್ಮೇಣ ದೇವಳೋಯಮ್ಮಿ ಎಂಬುದುಂ ಕೇವಳಮೆ ಧರ್ಮಂಗೆಯ್ದವರ್ ಸೌಧರ್ಮ ಈಶಾನ ಸನತ್ಕುಮಾರ ಮಾಹೇಂದ್ರ ಬ್ರಹ್ಮ ಬ್ರಹ್ಮೋತ್ತರ ಲಾಂತವ ಕಾಪಿಷ್ಠ ಶುಕ್ರ ಮಹಾಶುಕ್ರ ಶತಾರ ಸಹಸ್ರಾರ ಆನತ ಪ್ರಾಣತಾರಣಾಚ್ಯುತಮೆಂಬ ಪದಿನಾಱುಂ ಕಲ್ಪಂಗಳೊಳಮಲ್ಲಿಂ ಮೇಗಣ ಸಂದರ್ಶನಾಮೋಘ ಸುಪ್ರಬುದ್ಧ ಯಶೋಧರ ಸುಭದ್ರ ಸುವಿಶಾಳ ಸುಮನಸ ಸೌಮನಸ [14]ಪ್ರೀತಿಂಕರ[14]ಮೆಂಬ ನವಗ್ರೈವೇಯಕಂಗಳೊಳಮಲ್ಲಿಂ ಮೇಗಣ ಲಚ್ಛಿ[15]ಮಹಾಲಚ್ಛಿ[15] ಮಾಳಿನಿ ವೈರೆ ವೈರೋಚನೆ ಸೋಮ ಸೋಮರೂಪೆ ಅಂಕೆ

1. ಬರಿಯೆ (ಫಚ). 2. + ಘೋರ (ಫಚ). 3. ಪನಿಕ್ಕಿ (ಫ), ಪತಿ (ಛ). 4. ರೊಯ್ಯ (ಫಚ). 5. ನೀ (ಫಛ). 6. (ಗಕ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 7. ಅಡವಿ ಮೃಗಂಗಳುಂ (ಖಫಛ). 8. ಕೊ (ಫಛ). 9. + ಚಕಂ (ಫಛ). 10. ಪಿಂಗುರಿ (ಫಛ). 11. (ಫಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 12. ಳ್ಕ (ಫ). 13. ರೋ (ಗಫಛ). 14. ಸಂಪ್ರೀತಿಕ (ಫಛ). 15. ಲಚ್ಚಣೆ (ಛ).

[1]ಪಳಿಕೆ[1] ಅಯಿಂಬ್ರೈಯೆಂಬ ನವಾನುದ್ದಿಸಂಗಳೊಳಮಲ್ಲಿಂ ಮೇಗಣ ವಿಜಯ ವೈಜಯಂತ ಜಯಂತಾಪರಾಜಿತ ಸರ್ವಾರ್ಥಸಿದ್ಧಿಯೆಂದಿಂತು ಪಂಚಾನುತ್ತರಂಗಳೊಳಮೆರಡು ಘಳಿಗೆಯಿಂದೊಳಗೆ ಪಾಸಿನ ಪೊರೆಯೊಳ್ ಪುಟ್ಟಿ ಇಂದ್ರಪ್ರತೀಂದ್ರ ಸಾಮಾನಿಕ ತ್ರಯಸ್ತ್ರಿಂಶ ಪಾರಿಷದಾತ್ಮರಕ್ಷ ಲೋಕಪಾಲಾದಿಯಿಂದ್ರತ್ವಮೆಂದೀ ಮಹರ್ಧಿಕ ದೇವರಾಗಿ ಅಣಿಮಾ ಮಹಿಮಾ ಲಘಿಮಾ ಪ್ರಾಪ್ತಿಪ್ರಾ[2]ಗಲ್ಭ್ಯ[2] ಈಶಿತ್ವ ವಶಿತ್ವ ಕಾಮರೂಪಿತ್ವಮೆಂದೀ ಅಷ್ಟಗುಣೈಶ್ವರ್ಯಂಗಳೊಳ್ ಕೂಡಿ ಅತ್ಯಂತ ರೂಪ ಲಾವಣ್ಯ ಸೌಭಾಗ್ಯ ಕಾಂತಿತ್ವಮುಂ ಸುಗಂಧಮಪ್ಪ ಶ್ವಾಸನಿಶ್ವಾಸಂಗ[3]ಳು[3]ಮನೊಡೆಯರಾಗಿ ಆಯುಷ್ಯಾಂತಂ ಬರೆಗಂ ನವಯೌವನರಾಗಿ ಮುಪ್ಪುಮಪಮೃತ್ಯು ಮೂತ್ರ ಪುರೀಷಂಗಳುಂ [4]ಗಂಡ[4]ಕಕ್ಷಾ ಕುಕ್ಷಿಪ್ರದೇಶಂಗಳ ರೋಮಂಗಳುಂ ರೋಗ ಶೋಕ ದುಃಖಂಗಳುಂ ರಸ ರುಧಿರ ಮಾಂಸ ಮೇದೋಸ್ಥಿ ಮಜ್ಜ ಶುಕ್ಲಮೆಂದಿಂತು ಸಪ್ತ ಧಾತುಗ[5]ಳುಮೆಂ[5]ಬಿವು ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯರಿಲ್ಲದೋರ್ ಸಹಜಮಪ್ಪ ಕಟಕ ಕಟಿಸೂತ್ರ ಕುಂಡಲಾಭರಣಂ ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ಪದಿನಾಱುಮಾಭರಣಂಗಳಂ ತೊಟ್ಟು ದಿವ್ಯ ವಸ್ತ್ರಂಗಳನುಟ್ಟಾದಿತ್ಯನ ತೇಜದಿಂದಗ್ಗಳಮಪ್ಪ ತೇಜದೋರಾಗಿ ಕಣ್ಣೆವೆಯಿಕ್ಕು ವನಿತು ಪೊೞ್ತುಪ್ಪೊಡಂ ದುಃಖಮಿಲ್ಲದೋರೆರಡು ಸಾಗರೋಪಮಂ ಮೊದಲಾಗಿ ಮೂವತ್ತುಮೂಱು ಸಾಗರೋಪಮಂಬರೆಗಮಾಯುಷ್ಯಮನೊಡೆಯರಾಗಿ ಆಟ ಪಾಟ ವಿನೋದಂಗಳಿಂದಂ [6]ದೇವಿಯರ[6]ಪ್ಸರಸಿಯರ್ಕಳೊಡನೆ ಪಲಕಾಲಂ ದಿವ್ಯಸುಖ ಮನನುಭವಿಸಿ ಆಯುಷ್ಯಾಂತದೊಳಿಂತಿಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯಗತಿಯೊಳ್ ಕುರುವಂಶ [7]ಭೋಜ ವಂಶಮಿಕ್ಷ್ವಾಕುವಂಶ ನಾಥವಂಶ ಹರಿವಂಶಮುಗ್ರವಂಶಂ ಸೂರ್ಯವಂಶ ಸೋಮ ವಂಶ[7] ಮಯೂರವಂಶ ನಂದವಂಶ[7]ಮೆಂದಿವು ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ಉತ್ತಮಕುಲ ದೊಳ್ ಶ್ರಾವಕರ ಬಸಿಱೊಳ್ ಪುಟ್ಟಿ ಪೂರ್ವಕೋಟಿ ಪರಮಾಯುಷ್ಯಮನೊಡೆಯ ರಾಗಿ* ಅತ್ಯಂತ ರೂಪ ಲಾವಣ್ಯ ಸೌಭಾಗ್ಯ ಕಾಂತಿತ್ವದೊಳ್ ಕೂಡಿ ಏಕಚ್ಛತ್ರ ಚ್ಛಾಯೆಯಿಂದಂ ಪೃಥ್ವಿಯೆಲ್ಲಮನಾಳ್ದು ಪಶ್ಚಾತ್ಕಾಲದೊಳೇನಾನುಮೊಂದು ವೈರಾಗ್ಯಕಾರಣಮಾಗಿ ಮಗಂಗೆ ರಾಜ್ಯಪಟ್ಟಂಗಟ್ಟಿ ಬಾಹ್ಯಾಭ್ಯಂತರ ಪರಿಗ್ರಹಂಗ ಳೆಲ್ಲಮಂ ತೊಱೆದೆಲ್ಲರೊಳ್ ನಿಶ್ಶಲ್ಯಂಗೆಯ್ದು ತಪಂಬಟ್ಟು ಘೋರವೀರತಪಶ್ಚರಣಂ ಗೆಯ್ದು ಉತ್ಕೃಷ್ಟದಿಂದಂ ಮೂಱು ಭವಂಗಳೊಳ್ ಮಧ್ಯಮದಿಂದಮಯ್ದು ಭವಂಗ ಳೊಳ್ ಕನಿಷ್ಠದಿಂದೇೞು ಭವಂಗಳೊಳಗೆ ಅಷ್ಟವಿಧ ಕರ್ಮಂಗಳಂ ಕಿಡಿಸಿ[8] ಮೋಕ್ಷಮನೆಯ್ದುವರ್ ದೋಣ್ಣಂಪಿ ಖಯೇಣ ಣಿವ್ವಾಣಂ ಎಂದು ತಪದಿಂದಂ ಶುಭಾಶುಭ ಕರ್ಮಮೆಂದಿರ್ತೆಱದ ಕರ್ಮದ ಕೇಡಿನಿಂದಂ ಮೋಕ್ಷಮನೆಯ್ದು ವರಂತಪ್ಪ ಮೋಕ್ಷಮೆಂತೆಂದೊಡೆ ಜಾತಿಜರಾಮರಣಂಗಳುಂ ಭಯಮುಮನಿಷ್ಟ ಸಂಯೋಗಮುಮಿಷ್ಟವಿಯೋಗಮುಂ ಶಾರೀರಮಾನಸಾಗಂತುಕ ಸಹಜಮಪ್ಪ

---

1. ಪಳಿಕೆ (ಕ), ವಳಿಂಕೆ (ಘಭ). 2. ಕಾಮ್ಯ (ಘಭ). 3. ಳ್ಳ (ಸ). 4. ಗಡ್ಡಮುಂ (ಕಖಗ). ಗಂಡ (ಘ). 5. ಳ್ಮಂ (ಘಭ). 6. ಗಣಿಕೆಯರ (ಘ). ದೇವಗಣಿಕೆಯರ (ಭ). 7. (ಘಭ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. * ಪು ೧೧-೧೩ * (ಚ)ದಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. 8. + ಸಮ್ಯಗ್ ದರ್ಶನಜ್ಞಾನ ಚಾರಿತ್ರಂಗಳಂ ಸಾಧಿಸಿ (ಘಚಭ).

ದುಃಖಿಗಳುಂ ಆಹಾರ ಭಯ ಮೈಥುನ ಪರಿಗ್ರಹಂಗಳುಂ ವಾತ ಪಿತ್ತ ಶ್ಲೇಷ್ಮ ಕಾಸ ಶ್ವಾಸ ಜ್ವರಾರುಚಿ ಛರ್ದ್ಯತಿಸಾರಾಕ್ಷಿ ಕುಕ್ಷಿವೇದನಾಸ್ಫೋಟಕ ಶೂಲ ಭಗಂದರ ಕುಷ್ಠ ಕ್ಷಯ ಗಂಡ ಶಿರೋವೇದನೆಯುಮೆಂದಿವು ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ಅಯ್ದು ಕೋಟಿಯುಂ ಮಱುವತ್ತೆಂಟು ಲಕ್ಕೆಯುಂ ತೊಂಬತ್ತೊಂಬಯಿರ್ ಸಾಸಿರ[1]ದ ಇನ್ನೂ[1]ಱೆಣ್ಬ[2]ತ್ತು ನಾಲ್ಕುವ್ಯಾಧಿಗಳುಂ ಕ್ರೋಧ ಮಾನ ಮಾಯಾ [3]ಲೋ[3]ಭಂಗಳುಂ ರಾಗದ್ವೇಷ ಮೋಹಂಗಳ [4]ಮುಗುಳ್ದು ಮುಗುಳ್ದು[4] ಬರವುಂ ಶೋಕ[5]ಮೆಂದಿವು[5] ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ದುಃಖಂಗಳನಿಲ್ಲದುದನುಪಮಾರಹಿತಮಪ್ಪುದನಳವಿಯಿಲ್ಲದುದನಾವಕಾಲಮುಂ ಕಿಡದುದಂ ಪಾಪದಿಂ ಪೊರೆಯದುದಂ ಸುಖಮನೊಡೆ[6]ತ್ತ[6]ಪ್ಪುದಂ ತನ್ನಿಂ [7]ತಾನಾದುದನಂ[7]ತಪ್ಪ ಮೋಕ್ಷಸುಖಮನೆಯ್ದಿ ಅನಂತಜ್ಞಾನ ಅನಂತದರ್ಶನ ಅನಂತವೀರ್ಯ ಅನಂತಸುಖಮೆಂಬ ಅನಂತಚತುಷ್ಟಯದೊಳ್ ಕೂಡಿ ಲೋಕಾಲೋಕಮನೆಲ್ಲಮನೊರ್ಮೊದಲೆ ಕಾಣುತ್ತ ಮಱಿಯುತ್ತು[8]ಮನಂತಕಾಲ ಮೋಕ್ಷದೊಳಿರ್ಪರೆಂಬುದುಮಂ ಅಭಯಘೋಷ ಭಟಾರರ್ ಲಲಿತಘಟೆಗೆ ಧರ್ಮಶ್ರವಣಂಗೆಯ್ಯೆ ಕೇಳ್ದು

ಶ್ರೀವ[9]ರ್ಧನಂ[9] ಮೊದಲಾಗಿ ಅನಿಬರುಂ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪಮಾಗೆ ಪಂಚಮಹಾಪಾತಕರೆಮುಂ ಪೊಲ್ಲಕೆಯ್ದುಮುಂ ಭಟ್ಟಾರರಂ [10]ಕೊಂದೆಮುಮು[10]ಪರ್[11]ತ್ರಪದ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯದಿಂದಂ ಬದುಂಕಿದರೆಂದನಿಬರುಂ ಮನದೆ ಬಗೆದಿಂ ಗೆಯ್ದ ಪಾಪಮಿಂತಲ್ಲದೆ ಪಿಂಗದಿವರ ಕಾಲಡಿಗಳನೆಮ್ಮ ತಲೆಗಳೆಂಬ ತಾಮರೆಯ ಪೂಗಳಿಂದರ್ಚಿಸಿದೊಡಲ್ಲದೆ ಪಾಪಂ ಪಿಂಗದೆಂದು ಬಗೆದು ಕೈದುಗಳತ್ತ ಕೈಯುಂ ನೀಡಲ್ ಬಗೆವನ್ನೆಗಂ ಭಟ್ಟಾರರ್ ವಾರಿಸಿದರಂತು ಬಗೆಯಲ್ವೇಡೆಂದೊಡೆ ಶ್ರೀವರ್ಧನಕುಮಾರ ನಾಮೇನಂ ಬಗೆದೊಮೆಂದೊಡೆ ನೀಮುಂ ನಿಮ್ಮ ತಲೆಗಳನರಿದೆಮ್ಮ ಕಾಲಡಿಗಳನರ್ಚಿಸು[12]ವಮೆಂ[12]ದು ಬಗೆದಿರೆಂದೊಡಿಂತು ಮನದೆ ಬಗೆದುದನಾರಾನುಮಱಿ[13]ವ[13]ರೊಳರೆ ಎಂದನಿಬರುಂ ಚೋದ್ಯಂಬಟ್ಟು ಭಟ್ಟಾರರಗ್ಗಳಿಗೆ ಪೊಡೆವ[14]ಟ್ಟು[14] ಶ್ರೀವರ್ಧನ ಕುಮಾರನೆಂದಂ ಭಟ್ಟಾರಾ ನಿಮ್ಮಡಿಯನೆಮ್ಮ ತಲೆಗಳಿಂದರ್ಚಿಸ[15]ದಾಗಳೆಮ್ಮ [16]ಗೆಯ್ದ[16] ಪಾಪಮೆಂತು ಕಿಡುಗು[17]ಮೆಂದೊಡಾ ಪಾಂಗಿನಿಂ ಕಿಡದೆನೆಯುಂ[17] ತಪ್ಪೊಡೆ ದೀಕ್ಷೆಯಂ ದಯೆಗೆಯ್ಯಿಮೆಂದೊಡೆ ಭಟಾರರೆಂದೊರೊಳ್ಳಿತ್ತುಂ ಬಗೆದಿರ್ ನಿಮಗೆಲ್ಲರ್ಗಂ ಕಿಱಿದೆಯಾಯುಷ್ಯಮೆಂದೊಡೆ

ಶ್ರೀವರ್ಧನ ಕುಮಾರನ ತಮ್ಮಂ ಮೂವತ್ತಿರ್ವರಿಂ ಕಿಱಿಯೊಂ ನಂದಿಮಿತ್ರ[18]ನೆಂಬೊಂ ಭಟಾರರ ಮಾತಂ ಕೇ[19]ಳ್ದು ನಕ್ಕಂತೆಂದ[19]ನಾದುಲ್ಲಂ ಕೂಸು

---

1. ದೈನೂ (ಘಚಛ). 2. ಳ್ಪ (ಘಚ). ಪ್ಪ (ಚ).. 3. ಲಾ (ಕಖಗ). 4. (ಘಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 5. ಮುಮಾವ ಬಾಧೆಗಳ್ ಇಂತಿವು (ಕಖಗ). 6. ಯ (ಖ). 7. ದೆಯಾದುದಂ (ಕಖಗ). 8. + ಮನಂತಸುಖಮುಮನಂತವೀರ್ಯಮನೊಡೆಯರಾಗಿ (ಕಖಗ), + ಮಷ್ಟಗುಣೋಪೇತರಾಗಿ (ಘಚಛ). 9. ಧರ್ಮಾನ ಕುಮಾರಂ (ಘಚ), ರ್ಧ ಕುಮಾರಂ (ಚ). 10. ಕೊಲಲೊಡರ್ಚಿದೆವಿ (ಘಚಛ). 11. + ತಮ್ಮ (ಘಚಛ). 12. ಪೆಮೆಂ (ಕಗ). ವೆನೆಂ (ಖ), ವೆಮೆಂ (ಘಛ). 13. ದ (ಕಖಗ). 14. ಟ್ಟರಲ್ಲಿಂ (ಕಖಗ). 15. + ಲ್ ಪಿರಿ (ಕಖಗ). 16. ಒಗೆದ (ಘಚಛ). 17. ಮಂ (ಕಖಗ). 18. + ಕುಮಾರ (ಘಚಛ). 19. ಳ್ದಂತಪ್ಪೊಪೆ ಭಟಾರಾ (ಘಚಛ).

ಗ[1]ಳೆಮುಂ[1] ನವಯೌವನ[2]ರೆಮುಂ[2] ತೇಜದೊಳಂ [3]ಸತ್ವದೊಳಂ[3] ಬಲಪರಾಕ್ರಮದೊಳಂ ಕೂಡಿದೆಮೆಮಗೆಲ್ಲೊರ್ಗ್ಗಂ ಕಿಱಿದೆಯಾಯುಷ್ಯಮೆಂಬುದನೆಂತು ನಂಬಲಕ್ಕುಮೆಂದೊಡೆ ಭಟಾರರೆಂದರ್ ನೀನೇಕೆ ಸಕ್ಕಪ್ಪೆಯುಮ್ಮಾ ನಿಮಗೆಲ್ಲರ್ಗ್ಗಮಿಪ್ಪತ್ತೊಂದು ದಿವಸಮಾಯುಷ್ಯಂ ನೀರದೆಸೆಯಿಂ[4]ದಂ ನಿಮಗೆ[4] ಸಾವಕ್ಕುಮೆಂದೊಡೆ ಶ್ರೀವರ್ಧನ ಕುಮಾರನೆಂದಂ ಭಟಾರಾ [5]ಎ[5]ಮಗಿಪ್ಪತ್ತೊಂದು ದಿವಸಮಾಯುಷ್ಯಮೆಂಬುದರ್ಕೆ ಸಾಭಿಜ್ಞಾನಮೇನೆಂದು ಬೆಸಗೊಂಡೊಡೆ ಭಟಾರರೆಂದರ್ ನೀ[6]ವಿಾಗಳ್[6] ಪೊೞಲ್ಗೆ [7]ಪೋಪಾಗಳ್[7] ನಿಮ[8]ಗೆರಟ್ಟ್ಕ[8]ಳಿಂಗ ನಾಗಂಗಳ್ ಪೆಡೆಗಳನೆತ್ತಿ ನಾಲಗೆಗಳಂ ಪೊಳೆಯಿಸುತ್ತುಂ ಬಂದೊಡೆ ನೀ[9]ಮೊದಱಿಯು[9]ವಂ ಬಗ್ಗಿಸಿದೊಡದೃಶ್ಯಂಗಳಾಗಿ ಪೋಕುಮಿದೊಂದು ಸಾಭಿಜ್ಞಾನಂ ಮತ್ತಂತೆ ಪೋಪಾಗಳೊಂದು ಕಿಱುಗೂಸು [10]ಕೋ[10]ಲಂ ಪಿಡಿದು ನಿಮ್ಮಂ ಬಡಿಯಲ್ಕೆಂದು ಬಂದೊಡದಱ[11]ಕೆಯ್ತ್ತು[11]ಮಂ ಕಂಡು ನೀಮುಂ ಸಕ್ಕೊಡೆ ನಿಮ್ಮ ನೋಡೆನೋಡೆ ಭಯಂಕರಮಪ್ಪ ಪಿರಿದೊಂದು ಬೇತಾಳರೂಪಂ ಕೈಕೊಂಡಾಕಾಶಂಬರೆಗಂ ಬಳೆದದೃಶ್ಯಮಕ್ಕುಮಿದೊಂದು ಸಾಭಿಜ್ಞಾನಂ ಮತ್ತಂತೆ ಪೋಪನ್ನೆಗಂ ತೊಱೆ ತೀವುಗುಮಿದೊಂದು ಸಾಭಿಜ್ಞಾನಂ ಮತ್ತಮಿಂದಿನಿರುಳ್ ನಿಮ್ಮ ತಾಯ್ ನಿಮ್ಮ ಮೂವತ್ತಿರ್ವರುಮಂ ರಾಕ್ಷಸಂ ನುಂಗಿ ತಿಂಬುದಂ ಕನಸು[12]ಗಂಡು ಪೇೞ್ಗು[12]ಮಿದೊಂದು ಸಾಭಿಜ್ಞಾನಮೆಂದು[13] ಪೇೞ್ದೊಡೆ

ಅನಿಬರುಂ ಭಟಾರರಂ ಬಂದಿಸಿ ತಮ್ಮ ಪೊೞಲ್ಗೆವೋಪಾಗಳ್ ಭಟಾರರ್ ಪೇೞ್ದುದೆಲ್ಲಮಂ ಪೇೞ್ದ ಪಾಂಗಿನೊಳೆ ಬಟ್ಟೆಯೊಳ್ ಪೋಗುತ್ತುಂ ಕಂಡು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಮಾಗಿ ಮತ್ತಿರುಳ್ ತಮ್ಮ ಮೂವತ್ತಿರ್ವರುಮಂ ರಾಕ್ಷಸಂ ನುಂಗಿದುದಂ ತಾಯ್ ಕನಸುಗಂಡುದಂ ತಮಗೆ ನೇಸಮೂಡೆ ಪೇೞ್ದೊಡೆ ನಂಬುಗೆಯಾಗಿ ಉಬ್ಬೆಗಂ [14]ಬ[14]ಟ್ಟಿಂತಿರ್ಪನ್ನೆಗಂ ವರ್ಧಮಾನ ಭಟ್ಟಾರರ ತೀರ್ಥಂ ವಿಹಾರಿಸುತ್ತಂ ಕೌಶಂಬಿಗೆ ವಂದೊಡೆ ಲಲಿತಘಟೆ ಪಿರಿದರ್ಚನೆಯುಮಂ ಕೊಂಡುಪೋಗಿ ಭಟಾರರನರ್ಚಿಸಿ ಬಂದಿಸಿ ಧರ್ಮಶ್ರವಣಾನಂತರ[15]ಮಿಂತೆಂದು ವರ್ಧಮಾನ ಭಟ್ಟಾರರಂ ಬೆಸಗೊಂಡಂ ಭಟಾರಾ ಎಮಗಾಯುಷ್ಯಮನಿತುಂಟೆಂ[16]ದು ಬೆಸಗೊಂಡೊ[16]ಡೆ ಭಟಾರರೆಂದರ್ ನಿಮಗನಿಬರ್ಗ್ಗಂ ಕಿಱಿದೆ ಆಯುಷ್ಯಮೆಂದು ಪೇೞ್ದೊಡಾ[17]ಮೇನೋ[17] ಭವ್ಯರೆಮೊ ಅಭವ್ಯರೆಮೊ [18]ಎಂದು ಬೆಸಗೊಂಡೊಡೆ[18] ನೀಮೆಲ್ಲಂ ಭವ್ಯರಿರ್ ಭವ್ಯರಿರಾದೊಡಂ [19]ಪರಮ ಶುದ್ಧ ಸಹಜ[19]ದರ್ಶನಜ್ಞಾನಚಾರಿತ್ರಂಗಳಂ ಕೈಕೊಂಡು ನೆಗೞ್ದೊಡಲ್ಲದೆ ಮೋಕ್ಷಮಾಗದೆಂ[20]ತ್ರು[20] ಸ್ವರ್ಣಪಾಷಾಣದೊಳ್ ಸುವರ್ಣಮುಂಟಾಗಿಯುಂ ದಹನ

---

1. ಳೆಂ (ಖಫಚ), ಳುಂ (ಗ). 2. ರೆಂ (ಫಜ), ದೊಳಂ (ಛ). 3. (ಫಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 4. (ಫಜಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 5. ನ (ಕಖಗ). 6. ಮುಂಮಗುಳ್ದು (ಫಜಛ). 7. ಗುತ್ತಂ (ಖ), ಗುತ್ತಮಿರೆ (ಫಜಛ). 8. ಗಿದಿರನೇಳುಕಾ (ಫಚ), ಗಿದಿರೇಳುಕಾ. 9. ಮೇಳಱಿಮ (ಫ). ಮೆಲ್ಲಱಿಯದ (ಛ). 10. ಕಾ (ಸ–ಚ). 11. ಕೆಯು (ಕಖಗ). 12. ಗಾಣ್ಗುಂ (ಫಚಛ). 13. + ಭಟಾರರ್ ಪೇಳ್ದರ್(ಕಖಗ). 14. ಪು (ಫಚ). 15. + ಂ ಲಲಿತಘಟೆ ಶ್ರೀವರ್ಧಮಾನ ಭಟ್ಟಾರಕರನಿಂ (ಫಚಛ). 16. ದೊ (ಫಜಛ). 17. ಮುಂ (ಫಜಛ). 18. ಪೇಳಿಮೆನೆ (ಚ). ಎಂದೊಡೆ (ಫಜ). 19. ಸಮ್ಯಗ್ (ಚ). 20. ದು (ಕಖಗ).

ತಾಪನ ಪಿಂಡಿಬದ್ಧನಾದಿ ಕ್ರಿಯೆ[1][ವೆ]ಱ[1]ದನ್ನೆಗಂ ಪೂಸ್ನಾಗದಂತೆ ತಪದಿಂದಲ್ಲದೆ ಮೋಕ್ಷಮಾಗದೆಂ[2]ದು ಪೇೞ್ದೊಡನಿಬರುಂ[2] ವರ್ಧಮಾನ ಭಟ್ಟಾರರ್ಗ್ಗೆ ಶಿಷ್ಯರಾಗಿ ತಪಂಬಟ್ಟು ಪಂಚಮಹಾವ್ರತಂಗಳನೇಱಿಸಿಕೊಂಡು ಪ್ರಾಯೋಪಗಮನದ [3]ಮರಣದ[3] ವಿಧಾನಮಂ ಬೆಸಗೊಂಡೊಡೆ ಭಟಾರರಿಂತೆಂದು ಪೇೞ್ದರ್ :

ಶ್ಲೋಕ ॥ ಸ್ಥಿತಸ್ಯ ವಾ ನಿಷಣ್ಣಸ್ಯ ಯಾವತ್ ಸುಪ್ತಸ್ಯ ವಾ ಪುನಃ ।
ಸರ್ವಾಭೀಷ್ಟಪರಿತ್ಯಾಗಃ ಪ್ರಾಯೋಪಗಮನಂ ಸ್ಮೃತಂ ॥

ಇಂತುಟಾ ಪ್ರಾಯೋಪಗಮನದ ಲಕ್ಷಣಮೆಂದು ಭಟಾರರ್ ವಕ್ಕಾಣಿಸಿ ಪೇೞೆ ಕೇಳ್ದಱಿದು

ಲಲಿತಘಟೆಯನಿಬರು ಭಟಾರರ ಪಕ್ಕದೆ ಚತುರ್ವಿಧಮಪ್ಪಾಹಾರಮುಮಂ ಶರೀರಮುಮಂ ಯಾವಜ್ಜೀವಂ[4] ತೊಱೆದು ಭಟಾರರಂ ಬಂಧಿಸಿ ಪೋಗೆ [5]ವಿಶಾಳೆಯೆಂಬ ತೊಱೆಯ[5] ತಡಿಯೊಳ[6]ನಿಬರುಮೇಕಪಾರ್ಶ್ವದೊಳ್[6]ಪಟ್ಟಿರ್ದರ್ ಕೈಯುಮಂ ಕಾಲುಮನಾ[7]ಡಿ[7]ಸದೊಂದು ಕೆಲದಿಂದೊಂದು ಕೆಲಕ್ಕೆ ಮಗುೞದೆ ಕುಳ್ಳಿರದೆ ನಿಂದಿರದೆ ನುಡಿಯದೆ ಕೆಲಂಗಳಂ ನೋಡದಿಂತು ಪ್ರಾಯೋಪಗಮನಂಗೆಯ್ದು ಪದಿನಯ್ದು ದಿವಸಂ ಮೆಯ್ಯಂ ತೊಱೆದಿರ್ದೋರನ್ನೆಗಂ ಮೇಗೆ ಪಿರಿದೊಂದು ಮೞೆ ಕೊಂಡು ಪೂರಂ ಬಂದವರನೆೞೆದುಕೊಂಡು ಪೋಗಿ ಪಿರಿದೊಂದು ಮಡುವಿನೊಳಿಕ್ಕಿದೊಡೆ ನೀರೊಳಗಿರ್ದು ಮೋಹಿಸದ ಬುದ್ಧಿಯನೊಡೆಯರಾ ದೇವರಂ ಜಾನಿಸುತ್ತಂ ಪಂಚನಮಸ್ಕಾರಮಂ ಮನದೊಳುಚ್ಚಾರಿಸುತ್ತಂ ಶುಭಧ್ಯಾನಮೊಳ್ ಪರಿಣತರಾಗಿ [9]ದರ್ಶನಜ್ಞಾನಚಾರಿತ್ರಂಗಳನಾರಾಧಿಸಿ[9] ಮುಡಿಪಿ[10]ಅಯ್ವರ್[10]ವರುಂ ವೈಜಯಂತಮೆಂಬ ಪಂಚಾಣುತ್ತರೆಯೊಳುತ್ಕೃಷ್ಟಮಪ್ಪ ಮೂವತ್ತುಮೂಱುಸಾಗರೋಪಮಾಯುಷ್ಯಮನೊಡೆಯೊರೇಕಹಸ್ತಪ್ರಮಾಣ[11]ಶ್ವೇತ[11]ವರ್ಣದೊಳಹಮಿಂದ್ರ ದೇವರಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿದರ್

ಮತ್ತೆ ಪೆಱರುಂ ರತ್ನತ್ರಯಂಗಳನಾರಾಧಿಸುವಾರಾಧಕರ್ಕಳುಂ ಲಲಿತಘಟೆಯಂ ಮನದೊಳ್ ಬಗೆದು ಚತರ್ವಿಧಮಪ್ಪುಪಸರ್ಗಮಂ ಪಸಿವು ನೀರೞ್ಕೆ ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯವಿಪ್ಪತ್ತೆರಡು ಪರೀಷಹಂಗ[12]ಳಂ[12] ಸೈರಿಸಿ ಶುಭಪರಿಣಾಮದಿಂ ಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನಜ್ಞಾನಚಾರಿತ್ರಂಗಳ[13]ನಾರಾ[13]ಧಿಸಿ[14] ಸ್ವರ್ಗಾಪವರ್ಗಸುಖಂಗಳನೆಯ್ದುಗೆ

1. ವಿರ (ಕಖಗ), ಮಱ (ಘ). ವಿಱ (ಚಛ). 2. ಬುದುಂ (ಘಚಛ). 3. (ಘಚಛ) ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 4 + ಬರೆಗಂ (ಘಚಛ). 5. ಜಗ್ನೆಯ (ಘಚಛ). 6. ಯ್ವರ್ವರುಮೊಂದುಕೆಲದೊಳ್ (ಘಚಛ). 7. ಟಿ (ಛ). 8. +ಂ (ಚಛ). 9. ರತ್ನತ್ರಯಮಂ ಸಾಧಿಸಿ ಸಮಾಧಿ ವಿಧಿಯಿಂ (ಚ). 10. ಮೂವತ್ತಿ (ಘಚಛ). 11. ಸ್ಪೀತ (ಕ). 12. ಳ್ಕಂ (ಘಛ), ಳುಮಾ (ಚ). 13. ಳಂ ಸಾ (ಘಚಛ). 14. + ಮುಡಿಪಿ (ಚ).

(೮) ಧರ್ಮಘೋಷ ಭಟ್ಟಾರರ ಕಥೆ

ಧರ್ಮಘೋಷ ಭಟಾರರ ಕಥೆಯಂ ಪೇೞ್ವೆಂ :

ಗಾಹೆ॥ ಚಂಪಾ ಏ ಮಾಸಖವಣಂ ಕರಿತ್ತು ಗಂಗಾತಟಮ್ಮಿ ತಣ್ಹಾ ಏ ।
ಘೋರಾಏ ಧಮ್ಮಘೋಸೋ ಪಡಿವಣ್ಣೋ ಉತ್ತಮಂ ಅಟ್ಠಂ ॥

[ಚಂಪಾಏ—ಚಂಪೆಯೆಂಬ ಪೊೞಲೊಳ್, ಮಾಸಖವಣಂ ಕರಿತ್ತು—ಮಾಸೋಪವಾಸಂಗೆಯ್ದು, ಗಂಗಾತಟಮ್ಮಿ—ಗಂಗಾಮಹಾನದಿಯ ತಡಿಯೊಳ್, ತಣ್ಹಾ ಏ—ನೀರೞ್ಕೆಯಿಂದಂ, ಘೋರಾಏ—ಅನವಾಸಂಕಡಿದಪ್ಪುದಱಿಂದಂ, ಧಮ್ಮಘೋಸೋ—ಧರ್ಮಘೋಷನೆಂಬ ಭಟ್ಟಾರಕಂ. ಪಡಿವಣ್ಣೋ—ಪೊರ್ದಿದೊಂ. ಉತ್ತಮಂ ಅಟ್ಠಂ—ಮಿಕ್ಕ ದರ್ಶನಜ್ಞಾನಚಾರಿತ್ರಂಗಳಾರಾಧನೆಯಂ]

ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ :

ಈ ಜಂಬೂದ್ವೀಪದ ಭರತಕ್ಷೇತ್ರದೊಳ್ [1]ಕೌಶಂಬಿ[1]ಯೆಂಬುದು ನಾಡಲ್ಲಿ ವಾರಣಾಸಿಯೆಂಬುದು ಪೊೞಲದನಾಳ್ವಂ ಕೀರ್ತಿಧರನೆಂಬೊನರಸನಾತನ[2] ಮಹಾದೇವಿ[3]ಯರ್ಕಳ್ ಅರತಿ ರತಿಯೆಂಬೊರಾ[3] ಇರ್ವರ್ಗ್ಗಂ ಮ[4]ಕ್ಕ[4]ಳ್ ಧರ್ಮಘೋಷನುಂ ಧರ್ಮಕೀರ್ತಿಯುಮೆಂಬೊರಂತವರ್ಗಳಿರ್ಪ್ಪ ವಿಷಯ ಕಾಮ ಭೋಗಂಗಳನನುಭವಿಸುತ್ತಿರ್ಪನ್ನೆಗಂ ಮತ್ತೊಂದು ದಿವಸಂ [5]ಗ್ರಾಮ ನಗರ ಖೇಡ ಖರ್ವಡ ಮಡಂಬ ಪತ್ತನ ದ್ರೋಣಾಮುಖಂಗಳಂ[5] ವಿಹಾರಿಸುತ್ತಂ ಬರ್ಪೋರಾ ವಾರಣಾಸಿಗೆ ವಂದು ಬಹಿರುದ್ಯಾನ ವನದೊಳ್ ಸ್ಫಟಿಕಶಿಲಾತಲದ ಮೇಗೆ ಪಂಥಾತಿಚಾರ ನಿಯಮಂಗ[6]ಯ್ದಿರ್ದ[6] [7]ಗುಣೋತ್ತಮರೆಂಬ ಭಟಾರರಂ[7] ವನಕ್ರೀಡೆಗೆವೋದ ಧರ್ಮಘೋಷನುಂ ಧರ್ಮಕೀರ್ತಿ ಕುಮಾರನುಂ ಕಂಡು ಬಂದಿಸಿ ಭಟಾರಾ ಎಮಗೆ ಧರ್ಮಮಂ ಪೇೞಿಮೆಂದೊಡೆ ಭಟಾರರಿಂತೆಂದು ಧರ್ಮಮಂ ಪೇೞ್ದರ್ :

ವೃತ್ತ ॥ ಕೋ ಧರ್ಮಪ್ರವರೋ ದಯಾತ್ಮಸುಭಗಃ ಕಃ ಸ್ಯಾನ್ನರಃ ಪಂಡಿತಃ ।
ಕಾ ಯೋಷಿದ್ವರಶಗಾ ಕಲಿಪ್ತಯತಿ (?) ಜೀತ್ ಕ್ರೋಧೋಽಶುಭಸ್ಯೋದಯಃ ॥

ಕಾಽಲಕ್ಷ್ಮೀರವಿಚಾರಕಾರ್ಯಘಟನಾ ಕಿಂ ಮಿತ್ರಮಾತ್ಮಾಽಽತ್ಮನಃ ।
ಕಿಂ ಸೌಖ್ಯಂ ಭುವಿ ಶಾಸ್ತ್ರವಾಚನಮತಿಃ ಕಾ ವಾ ಗತಿರ್ನಿರ್ವೃತಿಃ ॥

ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವೋತ್ತಮಹಸ್ತಿ ಮಸ್ತಕಗತಃ ಸುಜ್ಞಾನಕೇತುಪ್ರಜೋ ।
ನಾನಾಶೀಲಗುಣವ್ರತೋರುಪೃತನಃ ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯಶಂಖಧ್ವನಿಃ ॥

ಭಾಸ್ವತ್ಸಂವರ ಭೂರಿಚಾರುಕವಚೋ ನಾತೀವ ತೀಕ್ಷ್ಣಾಯುಧಃ ।
ಸೇವ್ಯೋ ಧರ್ಮಮಹಾನೃಪೋ ಬುಧಭಟೈಃ ಸ್ವರ್ಮೋಕ್ಷನೃತ್ತಿಪ್ರದಃ ॥

---

1. ಕಾಶಿ (ಘಙಚ). 2. + ರನ (ಘಙಚ). 3. ಯೆಂಬೊಳಾ (ಘಙಚ). 4. ಕ್ಕರ್ (ಘ). 5. ಗುಣೋತ್ತಮ ಭಟಾರರೆಂಬ ದಿವ್ಯಜ್ಞಾನಿಗಳ್ ನಾನಾ ದೇಶಂಗಳಂ (ಚ). 6. ಯಮಂಗಳ್ಗೆ (ಕ) ಗೆಯ್ದಿರ್ದ (ಖ). 7. (ಚ)ದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ಲೋಕ ॥ ಧರ್ಮಾರ್ಥಕಾಮಮೋಕ್ಷಾಣಾಂ ಯಸ್ಯೈಕೋಽಪಿ ನ ವಿದ್ಯತೇ ।
ಅಜಾಗಲಸ್ತನಸ್ಯೈವ ತಸ್ಯ ಜನ್ಮ ನಿರರ್ಥಕಂ ॥

ವೃತ್ತ ॥ ಯೇಷಾಂ ನ ವಿದ್ಯಾ ನ ತಪೋ ನ ದಾನಂ ।
ನಾಪ್ಯೇವ ಶೀಲಂ ನ ಗುಣೋ ನ ಧರ್ಮಃ ॥
ತೇ ಮರ್ತ್ಯಲೋಕೇ ಭುವಿಭಾರಭೂತಾ ।
ಮನುಷ್ಯರೂಪೇಣ ಮೃಗಾಶ್ಚರಂತಿ ॥

ಶ್ಲೋಕ ॥ ಕ್ರಿಮಯಃ ಕಿಂ ನ ಜೀವಂತಿ ಭಕ್ಷಯಿತ್ವಾ ಪರಸ್ಪರಂ ।
ಪರಲೋಕಾವಿರುದ್ಧೇನ ಯೋ ಜೀವತಿ ಸ ಜೀವತಿ ॥
ಅಪವಾದೋ ಭವೇದ್ಯೇನ ಯೇನ ಚಾಪ್ರತ್ಯಯೋ ಭವೇತ್ ।
ನರಕೋ ಗಮ್ಯತೇ ಯೇನ ತತ್ಕರ್ಮ ನ ಸಮಾಚಾರೇತ್ ॥

ಇಂತು ಸಂಕ್ಷೇಪದಿಂ ಭಟಾರರ್ ಧರ್ಮಮಂ ಪೇೞೆ ಕೇಳ್ದಿರ್ವರ್ಗ್ಗಂ ವೈರಾಗ್ಯಮಾಗಿ ತಾಯುಮಂ ತಂದೆಯುಮಂ ಸ್ವಜನ[1] ಬಂಧುವರ್ಗಮುಮಂ ಬಿಡಿಸಿ ನಿಶ್ಶಲ್ಯಂಗೆಯ್ದು ಬಾಹ್ಯಾಭ್ಯಂತರ ಪರಿಗ್ರಹಂಗಳಂ ತೊಱೆದು ಗುಣೋತ್ತಮ ಭಟಾರರ ಪಕ್ಕದೆ ತಪಂಬಟ್ಟು ಪನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಂಬರೆಗಂ ಗುರುಗಳೊಡನಿರ್ದು ಪ್ರಥಮಾನುಯೋಗ ಚರಣಾನುಯೋಗ ಕರಣಾನುಯೋಗ ದ್ರವ್ಯಾನುಯೋಗಂಗಳಂ ಕಲ್ತು ಶಾಸ್ತ್ರಪಾ[2]ರ[2]ಗರಾಗಿ ಭಟಾರರಂ ಬೆಸಗೊಂಡವರನುಮತದಿಂದಿರ್ವರುಂ ಬೇಱೆವೇಱೆ ವಿಹಾರಿಸಲ್ ತಗುಳ್ದು ಗ್ರಾಮ ನಗರ ಖೇಡ ಖರ್ವಡ ಮಡಂಬ ಪತ್ತನ ದ್ರೋಣಾಮುಖಂಗಳಂ ವಿಹಾರಿಸುತ್ತಂ ಚಂಪಾನಗರಕ್ಕೆ ವೋಗಿ ತಾಮಱೆಗೊಳದ ತಡಿಯ ಮ[3]ಱ[3]ದೊಳಿರ್ವರುಂ ಮಾಸೋಪವಾಸಂಗೆಯ್ದು ಪಾರಣೆಯ ದಿವಸದಂದು ಚಂಪಾನಗರದ ಶ್ರಾವಕರ್ಕಳೆಲ್ಲಂ ನಮ್ಮ ನೋಂತುದನಱಿವರದು ಕಾರಣದಿಂ ನಮಗೆ ಪಾರಣೆಯಂ[4] ಮಾಡ್ಪಾಗಳಧಃಕರ್ಮದ[4] ದೋಷಂ ಸಾರ್ದಕ್ಕುಮದಱಿಂ ನಾಮಿಲ್ಲಿ ಚರಿಗೆವುಗದೆ ಗಂಗೆಯ ತಡಿಯೊಳಿರ್ದ ತುಱುಪಟ್ಟಿಗೆ ಪೋಪಮೆಂದಿರ್ವರುಂ ಪೋಪರ್ ಅನ್ನೆಗಮಾ ತುಱುಪಟ್ಟಿಯುಮಲ್ಲಿಂದಮ್ಮ[5] ನಾಡೆ ಗೆಂಟು ಪೋದತ್ತು ಪೋದೊಡೆ ಧರ್ಮಕೀರ್ತಿ ಭಟಾರರ್ ಪೆಱತೊಂದು ತುಱುಪಟ್ಟಿಗೆ ಪೋದರ್ ಧರ್ಮಘೋಷ ಭಟಾರರ್ ಪೋಗಲಾಱದೆ ಗಂಗೆಯ ತಡಿ[6]ಯ[6] ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಪಸಿವು ನೀರೞ್ಕೆಯಿಂ ಸೇದೆಗೆಟ್ಟು ಬಸಮೞಿದಿರ್ದೊರಂ ಗಂಗಾದೇವತೆ ಕಂಡನುಕಂಪೆಯುಮಂ ಭಕ್ತಿಯುಮಂ ಕಾರಣಮಾಗಿ ಸರ್ವಾಭರಣಭೂಷಿತೆಯಾಗಿ ದಿವ್ಯಮಪ್ಪ ಶ್ವೇತವಸ್ತ್ರಮನುಟ್ಟು ಸುವರ್ಣಮಯಮಪ್ಪ ಬಿರಿದು ಕರಗಮಂ ತೆಕ್ಕನೆ ಶೀವಿ ತಣ್ಣಿದಪ್ಪುಂ ಸುಗಂಧ[7]ಮು[7]ಪ್ಪ ನೀರ್ಗಳಂ ತಂದು ಧರ್ಮಘೋಷ ಭಟಾರರನಿಂತೆಂದಳ್ ಭಟಾರಾ ಪ್ರಾಸುಕಮಪ್ಪ ನೀರಂ ಪೊ[8]ೞ್ತ[8]ದೊಳ್ ಬಂದುದಂ ಕುಡಿದು ನಿಮ್ಮ ಸೇದೆಯಂ [9]ನಾಱಿಸಿಂ ನಿಮಗರಮನೆಗೆ ಪೋಗಿ ಕೂೞಂ ತಂದಪೆನ್ನನ್ನೆವರಂ[9] ನೀರಂ ಕುಡಿದು

1. + ಪರಿಜನ (ಘಚಛ). 2. ರಾವರ (ಘಚಛ). 3. ನೆ (ಘಚಛ). 4. ಮಾಡುವಲ್ಲಿಯಾದ (ಘಚಛ). 5. + ಪೆಱತೊಂದೆಡೆಗೆ (ಘಚಛ). 6. ಯಾಲದ (ಘಚಛ). 7. ಮುಮ (ಚಛ). 8. ೞ್ತಱೊ (ಘಚಛ). 9. ನನ್ನೆಗಮಾಱಿಸಿ ಮನೆಗೆಪೋಗಿ ಕೂೞುಮಂ ನಿಮಗೆ ತಂದಪ್ಪೆ ನನ್ನೆಗಂ (ಕಖಗ).

ತೃಷೆಯುಂ ಪಿಂಗಿಸುವುದೆಂದೊಡೆ ಭಟಾರರಾಮೊಲ್ಲೆವಪ್ಪಾ ಕುಡಿಯಲ್ಲಾಗದೆಂದೊಡೆ ಗಂಗಾದೇವತೆ ಪೂರ್ವವಿದೇಹಕ್ಕೆ ಪೋಗಿ ಸೀಮಂಧರ ತೀರ್ಥಂಕರ ಪರಮ ದೇವರಂ ಕಂಡು ಬಂದಿಸಿ ಇಂತೆಂದು ಬೆಸಗೊಂಡಳ್

ಭಟಾರಾ ಒರ್ವರ್ ಋಷಿಯರ್ ನೀರೞ್ಕೆಯಿಂದಂ ಕರಂ ಸೇದೆಗೆಟ್ಟು ಬಸಮೞಿ ದಿರ್ದೋರಂ ಕಂಡು ಪಿರಿದೊಂದು ಪೊನ್ನಕರಗಮಂ ತೆಕ್ಕನೆ ತೀವಿಯಾದಮಾನುಂ ತಣ್ಣಿದುವುಂ ಕಮ್ಮಿದುವುಮಪ್ಪ ನೀರ್ಗಳಂ ಪೊ[1]ೞ್ತು[1]ದೊಳ್ ಕೊಂಡು ಪೋಗಿ ಕುಡಿಯಲೆೞ[2]ಯೆ ಕೊಳ್ದ[2]ರಿಲ್ಲೆಂದೊಡೆ ಭಟಾರರೆಂದರ್ ಪ್ರಾಸುಕಮಾದೊಡಂ ಪೊ[3]ೞ್ತಿದೊ[3]ಳ್ ತಂದೊಡಂ ದೇವರ್ಕಳ ದೇವಿಯರ್ಕಳ ಕೈಯೊಳ್ ಋಷಿಯರ್ಕ್ಕ ಳ್ಗುಣಲುಂ ಕುಡಿಯಲುಂ ತಗದು ನಿಮಗೆ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಮುಂ ಪೂಜೆಯುಂ ಋಷಿ ಯರ್ಕಳ್ಗೆ ಪ್ರಾತಿಹಾರ್ಯಮುಂ ಗೆಯ್ವುದುಂ ನಿಮ್ಮ[4]ಭಿಪ್ರಾಯ[4]ಮಿನಿತೆಯೆಂದು ಪೇೞ್ದೊಡೆ ತೀರ್ಥಂಕರ ಪರಮದೇವರ ಮಾತಂ ಕೇಳ್ದು ಬೇಗಂ[5] ಗಂಗಾದೇವತೆ ಧರ್ಮಘೋಷ ಭಟ್ಟಾರರ್ಗ್ಗೆ ತಣ್ಣಿತಪ್ಪ ಗಾಳಿಯುಂ ಸುಗಂಧ ಜಲವರ್ಷಮುಮಂ ಮಾಡಿದೊಡಾಪ್ಯಾಯನಮಾಗಿ ಶುಕ್ಲಧ್ಯಾನಮಂ ಧ್ಯಾನಿಸಿ[6] ಘಾತಿಕರ್ಮಂಗಳ ಕಿಡಿಸಿ[7] ಕೇವಲಜ್ಞಾನಿಯಾದೊಡೆ ಚತುರ್ವಿಧಮಪ್ಪ ದೇವನಿಕಾಯಂ ಬಂದರ್ಚಿಸಿ ಪೂಜಿಸಿ ಪೋದೊಡವರುಂ ಒೞಿಕ್ಕ ಘಾತಿಕರ್ಮಂಗಳಂ ಕಿಡಿಸಿ[7] ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ವೋದರ್

ಮತ್ತಮವರಿಂ ಕಿಱಿಯರ್ ಧರ್ಮಕೀರ್ತಿ ಭಟಾರರ್ [8]ಪೆಱತೊಂದು ತುಱು ಪಟ್ಟಿಗೆ ಪೋದೊಡಾ[8] ತುಱುಪಟ್ಟಿಯುಮಲ್ಲಿಂದೆರ್ದು ಪೆಱತೊಂದು ದೆಸೆಗೆ ನಾಡೆ ಗೆಂಟುಪೋದೊಡೆ ನಿರಾಶೆಯಾಗಿ ಪಸಿವುಂ ನೀರೞ್ಕೆಯಿಂದಂ ಬಾ[9]ಧಿ[9]ಸೆ ಪಟ್ಟೊ ರಾಗಿ [10]ಸೇದೆಗೆಟ್ಟು[10] ಬಸಮೞಿದು ಶುಭಪರಿಣಾಮಕ್ಕೆ ಸಂದೊರಂ ಮುನ್ನಿನ ದೇವತೆ ಕಂಡೞಿದು ಪ್ರತಿಬೋಧಿಸಲ್ ತಗುಳ್ದವರಂ ತಿಳಿಪಲಾಱದೆ ಮತ್ತೆ ಪೂರ್ವವಿದೇಹಕ್ಕೆ ಪೋಗಿ ಸೀಮಂಧರ ತೀರ್ಥಂಕರ ಪರಸ್ವಾಮಿಯುಂ ಕಂಡು ಪೊಡೆವಟ್ಟು ಆವರ ಸಮಾವಸ್ಥೆಯೆಲ್ಲಮಂ ಭಟಾರರ್ಗ್ಗೆ ಪೇೞ್ದು ಸಮಾಧಿಸಂಧಾನೋಪಾಯಮುಮಂ ಬೆಸಗೊಂಡೊಡೆ ಸರ್ವಜ್ಞರಿಂತೆಂದು ಪೇೞ್ದರಾಸನ್ನ ಭವ್ಯರ್ ಮೂಱನೆಯ ಭವದೊಳ್ ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆವೋಪರೆಂದು ಸೀಮಂಧರ ತೀರ್ಥಂಕರ ಪರಮದೇವರ್ ಪೇೞ್ದರೆಂಬುದಂ ಕೇಳ್ದಾಗಡೆ ಅಶುಭಪರಿಣಾಮಮಂ ತೊಱೆದು ನೀಗಿ ಶುಭಪರಿಣಾಮದೊಳ್ ಕೂಡಿ ಸಮಾಧಿಯುನೊಡೆಯರಪ್ಪರ್ ನೀಂ ಬೇಗಂ ಪೋಗಿ ಪ್ರತಿಬೋಧಿಸೆಂದು [11]ಪೇೞ್ದೊಡೆ ಗಂಗಾದೇವತೆಯುಂತೆಗೆಯ್ವೆನೆಂದು ಪೊಡೆವಟ್ಟು ಪೋಗಿ ಆ ರಿಸಿಯ[13]ರನೆಯ್ದಿ ಇಂ[12]ತೆಂದಳ್ ಭಟಾರಾ ನೀಮಾ ಭವದಿಂ ತೊೞ್ತು ಮೂಱನೆಯ ಭವದೊಳ್

1. ಳ್ತಱ[3]ೊ (ಘಚಛ). 2. ಯಲ್ ಪೋದೊಡೊಲ್ದ (ಘಚ), ಯಲ್ ಪೋದೊಡೆ ಕುಡಿದ (ಚ), ಯೆಕೊಲ್ದ (ಖ). 3. ಳ್ತೞೊ (ಘಚಛ). 4. ಗೆಯ್ವುಧರ್ಮ (ಘಚಛ). 5. +ಬಂದು (ಘಚಛ). 6. +ಸಮ್ಯಗ್ ದರ್ಶನಜ್ಞಾನಚಾರಿತ್ರಂಗಳಂ ಸಾಧಿಸಿ (ಘಚಛ). 7. (ಘಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 8. ಪೇಳ್ದಂತೆಯೊಂದು (ಘ), ಪೇಳ್ದಂತೊಂದು (ಚ), ಪೇಳ್ದಂತೆ ಬಂದು (ಛ) ; 9. ರಿ (ಚ), ರಿ (ಛ). 10. ದೆಸೆಗೆಡೆ (ಛ). 11. +ಗಣಧರ ದೇವರ್ (ಘಚಛ). 12. ಗ್ಗೆಗೆ (ಘಚಛ).

ಕರ್ಮಕ್ಷಯಂಗೆಯ್ದು ಕೇವಳಜ್ಞಾನಿಯಾಗಿ ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಪೋದಪರೆಂದು ಸೀಮಂಧರ ತೀರ್ಥಕರ ಪರಮದೇವರ್ ಪೇಟ್ದರೆಂದೊಡಾ ಮಾತಂ ಧರ್ಮಕೀರ್ತಿ [1]ಭಟಾರರ್[1] ಕೇಳ್ದು ಉನ್ಮಾರ್ಗ[3]ದಿಂದಂ[2] ಮನಮಂನಡಂಗಿ ಸನ್ಮಾರ್ಗದೊಳ್ ನಿಱಿಸಿ :

ಗಾಹೆ ॥ ಹಾ ದುಟ್ಠು ಕಯಂ ಹಾ ದುಟ್ಠು ಕಾರಿಯಂ ಹಾ ದುಟ್ಠು ಅಣುಮೋದಿಯಂ ।
ಜೀವೋ ಅಂತೋ ಅಂತೋ ದಜ್ಝಇ ಪಚ್ಛತಾವೇಣ ವೇವಂತೋ ॥

ಎಂದು ಪೊಲ್ಲದಂ ಬಗೆದೆನೆಂದು ತನ್ನಂ ತಾಂ ಪೞಿಯುತ್ತಂ ಸೀಮಂಧರ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ನಾಮಗ್ರಹಣಂ[3]ಗೊಂಡಾಗಳ್[3]ಶುಭಪರಿಣಾಮದಿಂ ಹಿಂಗಿ ಶುಭಶುದ್ಧ ಪರಿಣಾಮದೊಳ್ ಕೂಡಿ ಮಿಕ್ಕ ರತ್ನತ್ರಯಂಗಳನಾರಾಧಿಸಿ ಪದಿನಾಱನೆಯ ಕಲ್ಪದೊಳ್ ಉತ್ಕೃಷ್ಟಮಪ್ಪ ಇರ್ಪತ್ತೆರಡು ಸಾಗರೋಪಮಾಯುಷ್ಯಮನೊಡೆಯೊನಚ್ಯುತೇಂದ್ರನಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿದಂ

ಮತ್ತಂ ಪೆಱರುಮಾರಾಧಕರಪ್ಪವರ್ಗಳ್ ಧರ್ಮಘೋಷ ಭಟಾರರಂ ಮನದೊಳ್ ಬಗೆದು ಪಸಿವುಂ ನೀರೞ್ಕೆ ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ಪರೀಷಹಂಗಳಂ ಸೈರಿಸಿ ಸಮ್ಯಗ್ ದರ್ಶನಜ್ಞಾನಚಾರಿತ್ರಂಗಳಂ ಸಾಧಿಸಿ ಸ್ವರ್ಗಾಪವರ್ಗಸುಖಂಗಳನೆಯ್ದುಗೆ

1. ರಿಸಿಯರ್ (ತಖಗ). 2. ಕೈ ಸಂದ (ಘಚಛ). 3. ಗೊಳಲೊಡನ (ಘಚಛ).

(೯) ಸಿರಿದಿಣ್ಣನೆಂಬ ಭಟ್ಟಾರರ ಕಥೆ

ಸಿರಿದಿಣ್ಣ [1]ಭಟಾರರ[1] ಕಥೆಯಂ ಪೇೞ್ವೆಂ :

ಗಾಹೆ ॥ ಸೀದೇಣ ಪುವ್ವವೇರಿಯ ದೇವೇಣ ವಿಗುವ್ವಿದೇಣ ಘೋರೇಣ ।
ಸಂಸಿತ್ತೋ ಸಿರಿದಿಣ್ಣೋ ಪಡಿವಣ್ಣೋ ಉತ್ತಮಂ ಅಟ್ಠಂ ॥

[ಸೀದೇಣ—ಅಯ್ಯೆಲಿಂದಂ, ಪುವ್ವವೇರಿಯ ದೇವೇಣ—ಮುನ್ನಿನ ಭವದ ಪಗೆವನಪ್ಪ ದೇವನಿಂದಂ. ವಿಗುವ್ವಿದೇಣ—ವಿಗುರ್ವಿಸೆಪಟ್ಟುದಱಿಂದಂ, ಘೋರೇಣ—ಅವಮಾನುಂ ಕಡಿದಪ್ಪುದಱಿಂದಂ. ಸಂಸಿತ್ತೋ—ತಳಿಯಲ್ಪಟ್ಟೊನಾಗಿ, ಸಿರಿದಿಣ್ಣೋ—ಸಿರಿದಿಣ್ಣನೆಂಬ ಭಟ್ಟಾರಕಂ, ಪಡಿವಣ್ಣೋ—ಪ್ರಾ[2]ರ್ದಿಸ[2]ದೊಂ. ಉತ್ತಮಂ ಅಟ್ಠಂ—ಮಿಕ್ಕ ದರ್ಶನಜ್ಞಾನಚಾರಿತ್ರಾರಾಧನೆಯುಮಂ]

ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ :

ಈ ಜಂಬೂ ದ್ವೀಪದ ಭರತಕ್ಷೇತ್ರದೊ[3]ಳಂಗಮೆ[3]ಂಬುದು ನಾಡಲ್ಲಿ [4]ಚಂಪಾ[4] ನಗರಮೆಂಬುದು ಪೊೞಲದನಾಳ್ವನಧಿಗತ ಸಮ್ಯಗ್ದೃಷ್ಟಿಶ್ರಾವಕಂ ಸಿಂಹರಥನೆಂಬೊನರಸಂ ಮತ್ತಂ ಮಗಧೆಯೆಂಬುದು ನಾಡಲ್ಲಿ ಸಾಕೇತ[5]ಮೆಂಬುದು ಪೊೞಲದನಾಳ್ವಂ [6]ಶ್ರಾವಕಂ ಸು[7]ಮಂತ[7]ನೆಂಬೊನರಸಂ ಮತ್ತಂ ಮಂಗಳಾವತಿಯೆಂಬುದು ನಾಡಲ್ಲಿ [8]ಇ[8]ಕ್ಷೇಮಪಟ್ಟಣಮೆಂಬುದು ಪೊೞಲದನಾಳ್ವನಧಿಗತ ಸಮ್ಯಗ್ ದೃಷ್ಟಿ ಶ್ರಾವಕಂ ಜಿತಶತ್ರುವೆಂಬೊನರಸನಾತನರಸಿ ಗುಣಮಾಲೆಯೆಂಬೊಳಾ [9]ಅರಸಂ ಗಾದಿ[9] ವಿನಯಮತಿಯೆಂಬೊಳಂತವರ್ಗಳಿರ್ಪ್ಪ ವಿಷಯ ಕಾಮಭೋಗಂಗಳನನುಭವಿಸುತ್ತಂ ಕಾಲಂ ಸಲೆ[10] ಫಾಲ್ಗುನ[11] ನಂದೀಶ್ವರಂ ಬಂದೊಡೆ ಮೂವರುಂ ಮಂಡಲಿಕರುಂ ತಂತಮ್ಮ ಪೊೞಲ್ಗಳೊಳೆಂಟು ದಿವಸಮರ್ಹ[12]ದ್ಭಟ್ಟಾರಕರ್ಗೆ[12] ಮಹಾಮಹಿಮೆಗಳಂ ಮಾಡಲ್ ತೊಡಗಿದರಿತ್ತ ಜಿತಶತ್ರುವುಂ ತನ್ನ ಪೊೞಲೊ[13]ಳೆಂಟು ದಿವಸಂ ಜಿನ[13]ಮಹಾಮಹಿಮೆಯಂ ಮಾಡಲ್ ತೊಡಗಿದನಾತನ ಗಾದಿ ವಿನಯಮತಿಯೆಂಬೊಳ್ ಗುಜ್ಜಿ ವಿರಳದಂತೆ ಆದವಮಾನಂ ವಿರೂಪೆ ದೇ[14]ಸೆಪ[14]ಡುವಳ್ ನೋಡಿದ ಜನಕ್ಕೆ [15]ಭಯಮುಮಂ[15] ಪಡೆವೊಳ್ ನಾ[16]ಚಿಕೆ[16]ಪಡುವೊಳಂತಪ್ಪಾಕೆ ಅರಸನೊಡನೆ ಜಿನಮಹಾಮಹಿಮೆಯಂ ನೋಡಲ್ ಪೋಪಾಗಳರಸನೆಂದೊನವ್ವಾ ನೀ[17]ಮುಂ[17] ಮಹಿಮೆಗೆ ಬರಲ್ವೇಡ ನಿಮ್ಮಂ ಕಂಡು ಮಹಿಮೆಗೆ ಮಂದ ನೆರೆಯುಂ

---

1. ನೆಂಬ ರುಷಿಯರ (ಘಚಛ). 2. ಧ್ವ (ಕಖಗ). 3. ಳ್ ಗಂಗೆಯೆಂ (ಕಖಗ). 4. ಚಂಪಾ (ಛ). 5. ಪುರಮು (ಘಚ). 6. + ನಧಿಗತಸಮ್ಯಗ್ ದೃಷ್ಟಿ (ಘಚ). 7. ಮತಿ (ಘಚಛ). 8. ಏ (ಘಚ). ಯೇ (ಛ). 9. ಇವರ್ಗಗ್ಗಂ ಮಗಳ್ (ಕಖಗ). 10. + ಮತ್ತೊಂದು ದಿವಸಂ (ಘಚಛ). 11. + ಮಾಸದ (ಘಚಛ). 12. ತ್ಪರಮೇಶ್ವರಂಗೆ (ಚ). 13. ಳಷ್ಟಾಹ್ನಿಕ (ಘಚಛ). 14. ಸರ್ಪ (ಚ). 15. ನಗೆಯುಮಂ (ಘಚಛ). 16. ಚಿ (ಖಗ). ಚ್ಚ (ಘಚಛ). 17. ವು. (ಕಖಗ).

ಜುಗುಂ ಪೇಸುಗುವುಮಂಗಳವುಂಗುವುದಱಿಂ ನೀಮುಂ ಮನೆಯೊಳಿರಿಮೆಂದಿರಿಸಿ ತಾನುಂ ಸಹಸ್ರಕೂಟಮೆಂಬ ಚೈತ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಮಹಾಮಹಿಮೆಯುಂ ಮಾಡಲ್ ಪೋದನ್

ಇತ್ತ ದಾದಿಯುಂ ಮಗನ ಮಾಡುವ ಮಹಾಮಹಿಮೆಯುಂ ನೋಡಲ್ ಪೆತ್ತ್ರಿಸಿಲ್ಲೆಂಮುಬ್ಬೆಗಂಬಟ್ಟು ತನ್ನಂ ತಾಂ ಪೞಿದು ನಂದೀಶ್ವರದೆಂಟು ದಿವಸ[1]ಮಭಿಷೇಕಮುಮರ್ಚನೆಯುಮುಪೋಷೋಪವಾಸಮುಮಂ[1] ಮಾಡಿ ದೇವರಂ ಬಂದಿಸುತ್ತಂ ಪೂಜಿಸುತ್ತಿರ್ದಳಿತ್ತಲರಸನುಮೆಂಟು ದಿವಸಂ ಮಹಾಮಹಿಮೆಯುಮಭಿಷೇಕಮುಮಂ ಮಾಡಿ ಸಮೆಯಿಸಿದ ಬೞಿಕ್ಕೆ ದಾದಿಗೆ ಬೞಿಯಟ್ಟಿವರಿಸಿ ಇಂತೆಂದನಬ್ಬಾ ನೀವಿಂತೇಕೆ ಕರಂ ಬಡಪಟ್ಟಿರ್ದಿರೆಂದೊಡೆ ದಾದಿಯಿಂತೆಂದಳ್ ಮಗನೆ ಎಂಟು ದಿವಸಮುಪವಾಸಂಗೆಯ್ದು ಮನೆಯೊಳ್ ದೇವರ್ಗ್ಗಭಿಷೇಕಮುಮಂ ಪೂಜೆಯುಮಂ ಮಾಡಿ[2]ಸುತ್ತಿರ್ದೆನೆಂದೊಡೆ[2] ಅದಂ ಕೇಳ್ದು ದಯಾನುಮರಸನೊಸೆದು ಬಡವಾದುದುಮಂ ಕಂಡು ಕರುಣಿಸಿ ಅಬ್ಬಾ ನಿಮಗೊಸೆದೆಂ ವರಮಂ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳಿಮೆಂದೊಡಾಕೆಯಿಂತೆಂದಳ್ ಮಗನೆ ನೀನೆನಗೊಸೆದೆಯಪ್ಪೊಡೆನಗೆಂದು ಮತ್ತಮೆಂಟು ದಿವಸಂ ದೇವರ್ಗ್ಗೆ ಮಹಾಮಹಿಮೆಯುಂ ಮಾಡೆಂದು ಪೇೞ್[3]ದೊಡಂತೆಗೆಯ್ವೆನೆಂದರಸಂ ದಾದಿ ಕಾರಣಮಾಗಿ ಮತ್ತಮೆಂಟುದಿವಸಂ ಮಹಾಮಹಿಮೆಯುಮಂ ಮಾಡಲ್ ತೊಡಂಗಿದೊಡೆನ್ನ ಮಹಾಮಹಿಮೆಯೊಳಿಂತುಣ್ಬೆನೆಂದು ಪಾರಿಸದೆ ಮತ್ತಮುಪೋಷೋಪವಾಸಂಗೆಯ್ದು ಪಾರಣೆಯ ದಿವಸದಂದಾಕೆಯ ಶ್ರಮಮುಮಂ ಸೇವೆಯುಮಂ ಹಿಮವಂತಪರ್ವತದ[3] ಪದ್ಮಮೆಂಬ ಕೊಳದೊಳ್ ವಸಿಯಿಸಿರ್ಪ ಶ್ರೀಯಾದೇವತೆ ಕಂಡಱಿದು ತನ್ನ ಪರಿವಾರಸಹಿತಂ ವಿಮಾನಂಗಳನೇಱಿ ಮಹಾವಿಭೂತಿಯಿಂ ಬಂದು ಸ್ವರ್ಣಪೀಠದೊಳ್ ದಾದಿಯನಿರಿಸಿ ಸುಗಂಧೋದಕಂಗಳಿಂ ತೀವಿದ ಸುವರ್ಣಕಲಶಂಗಳಿಂದಮಭಿಷೇಕಂಗೆಯ್ದು ನಮೇರು ಮಂದಾರ ಸಂತಾನಕ ಪಾರಿ[4]ಜಾತ್ರಕಮೆಂ[4]ಬ ಪೂಗಳಂ ಸುರಿದು ಕಮ್ಮಿತಪ್ಪ ತಂಬೆಲರ್ ವೀಸಿ ದೇವದುಂದುಭಿಗಳಂ ಬಾಜಿಸಿ[5] ಶ್ರೀಯಾದೇವತೆ ತನ್ನಾವಾಸಕ್ಕೆ ಪೋದಳ್

ಇತ್ತ ದಾದಿಯುಂ ಶ್ರೀಯಾದೇವತೆಯ ವಿಭೂತಿಯುಂ ಕಂಡು ನಿದಾನಂಗೆಯ್ದು ಕೆಲವುದಿವಸದಿಂ ಕಾಲಂಗೆಯ್ದು ಜಂಬೂದ್ವೀಪದ ಹಿಮವಂತ ಪರ್ವತದ ಪದ್ಮಮೆಂಬ ಕೊಳದೊಳ್ ಶ್ರೀಯಾದೇವತೆಯಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿ [6]ಇ[6]ಬಾಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬಂದಾ ಪೊೞಲ ಜನಂಗಳೆಲ್ಲಮಿರುಳ್ ಕನಸಿನೊಳಾಂ ಶ್ರೀಯಾದೇವತೆಯೆಂ ನಿಮ್ಮ ಪೊೞಲ್ಗೆ ವಂದನೆನಗೆ [7]ಶ್ರೀವಿಹಾರಮಂ[7] ಮಾಡಿ ಎನ್ನ ಪ್ರತಿಮೆಯನಿಟ್ಟು ಪೂಜಿಸುತ್ತುಮೋಲಗಿಸುತ್ತುಮಿರಿಮಾನುಂ ನಿಮಗೆ ಬೇಡಿದ ವರಮನೀವೆನೆಂದು ಕನಸಿನೊಳ್ ತೋಱಿದೊಡೆ ಪೊೞಲ ಜನಮೆಲ್ಲಂ ನೆರೆದು [8]ಶ್ರೀವಿಹಾರಮಂ[8] ಮಾಡಿ ಶ್ರೀಯಾದೇವತೆಯ ಪ್ರತಿಮೆಯಂ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಮಹಿಮೆಯುಮಂ ಮಾಡುತ್ತಂ ಪೂಜಿಸುತ್ತಮೋಲಗಿಸುತ್ತ

1. +ಬಂದಿಸಿರ್ದನೆಂದುದಂ (ಘಚ). +ಬಂದಿಸುತ್ತಿರ್ದನೆಂದು ಪೇೞೆ (ಘ). 2. ಮೊಂದು (ಕಖಗ). 3. +ದೇಗೆ (ಘಛ). 4. ಜಾತಂಗಳಿಂ (ಘಚಛ). 5. +ಪೂಜಿಸಿ (ಘಛ). 6. ಏ (ಘಛ). 7. ಸಿರಿಪ್ರರಮು (ಘಚಛ). 8. ಮುಪೋಷೋಪವಾಸಂ ಗೆಯ್ದು ಮನೆಯೊಳೆಂಟು ದಿವಸ ಮುನ್ನ ಪೂಜೆಯುಮರ್ಚನೆಯುಮಂ (ಕಖಗ).

ಪಿರ್ಪುದಂ ಕಂಡಿಳಾಮಹಾದೇವಿ ಅಪುತ್ರಿಕೆ ಮಕ್ಕಳಂ ಬೇಡಿ ಪನ್ನೆರಡು ವರುಷಂ ಬ[1]ರೆಗಂ ನಿಚ್ಚಲುಂ ಶ್ರೀವಿಹಾರಕ್ಕೆ[1] ವೋಗಿ ಶ್ರೀಯಾದೇವತೆಯನರ್ಚಿಸುತ್ತುಂ ಪೂಜಿಸುತ್ತುಂ ಮಹಾಮಹಿಮೆಯುಮಂ ಮಾಡುತ್ತುಂ ಆಡುತ್ತುಂ ಪಾಡುತ್ತಮೋಲಗಿಸುತ್ತಮಿರೆಯಾದಂ ಕಂಡಱಿದು ಶ್ರೀಯಾದೇವತೆ ಪೂರ್ವವಿದೇಹಕ್ಕೆ ಪೋಗಿ ಸ್ವಯಂಪ್ರಭರೆಂಬ ತೀರ್ಥಕರ ಪರಮದೇವರಂ ಕಂಡೆಱಗಿ ಪೊಡೆಮಟ್ಟಿಂತೆಂದು ಬೆಸಗೊಂಡಳ್ ಭಟಾರಾ ಎನ್ನ ಪೊಱಲೊಳಿರ್ಪ ಇಳಾಮಹಾದೇವಿಗೆ ಮಕ್ಕ[2]ಳೇನಕ್ಕುಮೊ[2] ಎಂದು ಬೆಸಗೊಂಡೊಡೆ ಭಟಾರರಿಂತೆಂದರ್ ಸ್ವರ್ಗದಿಂದ ಬೞ್ಚಿ ಬಂದಿಲ್ಲಿ ಒರ್ವ ದೇವಂ ಇಳಾಮಹಾದೇವಿಗೆ ಮಗನಾಗಿ ಪುಟ್ಟುಗುಮೆಂದೊಡದಂ ಕೇಳ್ದು ಭಟ್ಟಾರಗ್ಗೆಱಗಿ ಪೊಡೆಮಟ್ಟು ಇಳಾಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಪೋಗಿ [3]ಇ[3]ಳಾಮಹಾದೇವಿಗೆ ಕನಸಿನೊಳಿಂತೆಂದು ಪೇೞ್ದಳಿಳಾಮಹಾದೇವಿ ನಿನಗೆನ್ನ ಪ್ರಸಾದದೆ ಸೌಧರ್ಮಕಲ್ಪದೊಳ್ ಮೇಘಮಾಲಮೆಂಬ ವಿಮಾನದಿಂ ಬೞ್ಚಿ ವರ್ಧಮಾನನೆಂಬ ದೇವಂ ಬಂದು ನಿನಗೆ ಮಗನಾಗಿ ಪುಟ್ಟುಗುಮೆಂದು ಶ್ರೀಯಾದೇವತೆ ಪೇೞ್ದೊಡಿಳಾ ಮಹಾದೇವಿಯಾದಮಾನುಂ ಸಂತಸಂಬಟ್ಟಿರ್ದು ಕೆಲವು ದಿವಸದಿಂ ಗರ್ಭವಾಗಿ ನವಮಾಸಂ ನೆಱೆದು ಮಗನಂ ಪೆತ್ತೊಡೆ ಶ್ರೀಯಾದೇವತೆ ಮಗನಂ ಕೊಟ್ಟಳೆಂದಾ ಕೂಸಿಂಗೆ ತಾಯುಂ ತಂದೆಯುಂ ನಂಟರುಮೆಲ್ಲಂ ನೆರೆದು ಸಿರಿದಿಣ್ಣನೆಂದು ಪೆಸರನಿಟ್ಟರ್

ಆತನುಂ ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷದ ಚಂದ್ರನಂತೆ ಕ್ರಮಕ್ರಮದಿಂ [4]ಬ[4]ಳೆದು ನವಯೌವನನುಂ ಸರ್ವಕಳಾಕುಶಳನುಮಾಗಿರ್ಪನ್ನೆಗಮಿತ್ತ ಸಾಕೇತಪುರಾಧಿಪತಿಯ[5]ಪ್ಪ[5] ಸು[6]ಮಂತನೆಂ[6]ಬರಸನ ಮಗಳ್ ಸುಮತಿಯೆಂಬೊಳಾಕೆಯು ಸ್ವಯಂವರಕ್ಕರಸುಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲಂ ನೆರೆದಿರ್ದಲ್ಲಿಗೆ ಸಿರಿದಿಣ್ಣಂಗಂ ಬೞಿಯಟ್ಟಿ ಬರಿಸಿದೊಡೆ ಸ್ವಯಂಬರದೊಳ್ ಸುಮತಿ [7]ಯೆಲ್ಲರುಂ[7] ನೋಡಿಯಾರುಮಂ ಮೆಚ್ಚದೆ ಸಿರಿದಿಣ್ಣಂಗೆ ಮಾಲೆಸೂಡಿದೊಡೆ ಮದುವೆಯಾಗಿ ಕೆಲವು ದಿವಸಮಲ್ಲಿರ್ದು ಮಾವನವರಂ ಬೆಸಗೊಂಡಿಳಾಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ [8]ವೋಪೆನೆಂದೊಡಾತಂ ತನ್ನ ಮಗಳಪ್ಪ ಸುಮತಿಗೆ[8] ಬೞಿವೞಿಗೊಟ್ಟು ಮಗಳೊಡನೆ ವಾಚಾಳನಪ್ಪ ಗಿಳಿಯುಮನಟ್ಟಿದೊಡವರ್ಗಳುಂ ಕತಿಪಯ ದಿವಸಂಗಳಿಂದಿಳಾಪಟ್ಟಣ[9]ಕ್ಕೆ ಪೋಗಿ[9] ಸುಖದಿಂದಿರೆ

ಮತ್ತೊಂದು ದಿವಸಂ ಗಿಳಿಯುಂ ಸಾಕ್ಷಿಮಾಡಿ ಇರ್ವರುಂ ಚದುರಂಗಮಾಡುತ್ತಿರೆ [10]ಅರಸಿಯರಸನಂ ಗೆಲ್ದೊಡೆ ಗಿಳಿ ನೆಲದೊಳೆರಡು ಬರೆಯುಂ ಬರೆಗುಮರಸನರಸಿಯುಂ ಗೆಲ್ದೊಡೆ ಒಂದೆ ಬರೆಯುಂ[10] ಬರೆಗುಮಿಂತು ಪಿರಿದುಂ ಬೇಗಮಾಡಿ ಅರಸನರಸಿಯುಂ ಗೆಲ್ದೊಡೆರಡು ಬರೆಯುಂ [11]ತೆಗೆದು[11]ದನರಸಂ ಕಂಡು ಕಡುಮುಳಿ

1. ರಂ ನಿಚ್ಚನಿಚ್ಚಂ ಸಿರಿಪುರಕ್ಕೆ (ಘಛ). 2. ಳಕ್ಕುಮೊ ಆಗದೊ (ಘಚಛ). 3. ಇರುಳೇ (ಘಚಛ). 4. ಬೆ (ಕಖಗ). 5. ಪ್ಪಾತಂ (ಕಖಗ). 6. ಮತಿಯೆಂ (ಘಚಛ). 7. + ಸಮಸ್ತ ರಾಜಪುತ್ರರಂ (ಛ). 8. ಪೋಪೆನೆಂದೊಡಂ ಸುಮಂತಂ ಮಗಳ್ಗೆ (ಕಖಗ). 9. ಮನೆಯ್ದಿ (ಘಚಛ). 10. ಯರಸಿಯರಸನಂ ಗೆಲ್ದಡೆ ನೆಲದೊಳೊಂದು ಬರೆಯುಂ ಬರೆಗುಮರಸನನರಸಿ ಗೆಲ್ದೊಡೆರಡು ಬರೆಯುಂ (ಘ). ಯರಸಿಯನರಸಂ ಗೆಲ್ದೊಡೆ ನೆಲದೊಳೊಂದು ಬರೆಯುಂ ಬರೆಗುಮರಸನನರಸಿ ಗೆಲ್ದೊಡೆರಡು ಬರೆಯುಂ (ಚಛ) ; ಬರೆಯುಂ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ (ಖಗ)ಗಳಲ್ಲಿ ಗರೆಯುಂ ಎಂದು ಪಾಠ. 11. ತೀವು (ಘಛ).

ಪಡೆಱ[1]ಗೋಣಿಂ ಪುಱ್‌ದೊಡಾ[1] ಗಿಳಿಯುಂ ಸತ್ತಾ ಪ್ರೋಟಿಲ ಬಹಿರುದ್ಯಾನವನದೊಳ್ ವ್ಯಂತರದೇವನಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿ[2]ದೊ[2]ತಿರ್ಪನಂ ಪಲಕಾಲದಿಂಪ್ಪವಿಷಯ ಕಾಮಭೋಗಂ ಗಳನನುಭವಿಸುತ್ತಿರ್ಪನ್ನೆಗಂ ಮತ್ತೊಂದು ದಿವಸಂ ಸಪ್ತತಳ ಪ್ರಾಸಾದದ ಮೇಗಿರ್ಪನಂ ದಿಶಾವಳೋಕನಂ ಗೆಯ್ಯುತ್ತಿರ್ಪನ್ನೆಗಂ ಸಹಸ್ರ ಕೂಟಾಕಾರ ಮಪ್ಪುದೊಂದು ಮುಗಿಲಂ ಕಂಡಿಂತುಟೊಂದು ಚೈತ್ಯಾಲಯಮಂ ಮಾಡಿಸುವೆ ನೆಂದು ಪಲಗೆಯೊಳ್ ರೇಖೆ[3]ಗೊಂಡು[3] ಮತ್ತೆ ನೋಟ್ಪನ್ನೆಗಂ ಕರಗಿದುದಂ ಕಂಡದುವೆ ನಿರ್ವೇಗಕ್ಕೆ ಕಾರಣಮಾಗಿ ತಾಯುಂ ತಂದೆಯುಂ ನಂಟರುಮಂ ಬಿಡಿಸಿ ನಿಶ್ಶಲ್ಯಂ ಗೆಯ್ದು ಬಾಹ್ಯಾಭ್ಯಂತರ ಪರಿಗ್ರಹಂ[4]ಗಳಂ[4] ತೊಱೆದು ವರಧರ್ಮ ಭಟ್ಟಾರರ ಪಕ್ಕದೆ ತಪಂಬಟ್ಟು ಪನ್ನೆರಡು ವರುಷಂಬರೆಗಂ ಗುರುಗಳನಗಲದಿರ್ದು ದ್ವಾದಶಾಂಗ ಚತುರ್ದಶಪೂರ್ವಮಪ್ಪಾಗಮಮೆಲ್ಲಮಂ ಕಲ್ತು ಬೞಿಕ್ಕೆ ಗುರುಗಳಂ ಬೆಸಗೊಂಡು ಪರಮಾಗಮದಿಂದೇಕವಿಹಾರಿಯಾಗಿ ಗ್ರಾಮ ನಗರ ಖೇಡ ಖರ್ವಡ ಮಡಂಬ ಪತ್ತನ ದ್ರೋಣಾಮುಖಂಗಳಂ ವಿಹಾರಿಸುತ್ತಂ ಮಾಘಮಾಸದಂದಿಳಾ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಪಂದಾ ಪ್ರೋಟಿಲ ಬಹಿರುದ್ಯಾನವನದೊಳಿರ್ದು ರಾತ್ರಿ ಪ್ರತಿಮಾಯೋಗದೊಳ್ ನಿಂದರ್

ಅನ್ನೆಗಂ ಮುನ್ನಿನವರ ಕೈಯೊಳ್ ಸತ್ತ ಗಿಳಿ ವ್ಯಂತರದೇವನಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿರ್ದು [5][ದು][5] ಕಂಡೀತನುಂ ಕಾರಣಮಿ[6]ಲ್ಲೆ[6]ನಂ ಕೊಂದನೆಂದು ಮುಳಿದಾದಮಾನುಂ ಘೋರ ಮಪ್ಪ ವಾತಮುಮಂ ಶೀತಮುಮಂ ವಿಗುರ್ವಿಸಿ ನೀರ್ಗಳಂ ಮೇಗೆ ಸುರಿದು ಬೀಸುತ್ತ [7]ಮಿಂ[7]ತು ನಾಲ್ಕು ಜಾಮಮುಂ ಘೋರಾಕಾರಮಾಗಿಯುಪಸರ್ಗಮಂ ಮಾಡೆ ಭಟಾರರುಂ ದೇವೋಪಸರ್ಗಮೆಂಬು[1]ದನಱಿದು

ಗಾಹೆ ॥ ಖಮ್ಮಾಮಿ ಸವ್ವಜೀವಾಣಂ ಸವ್ವೇ ಜೀವಾ ಖಮಂತು ಮೇ ।
ಮೆತ್ತೀ ಮೆಂ ಸವ್ವಭೂದೇಸು ವೇರಂ ಮಜ್ಝಣ ಕೇಣ ಚಿ ॥

ಶ್ಲೋಕ ॥ †ಅಚ್ಛೇದ್ಯೋಽನಂತಸೌಖ್ಯೋಽಹಂ ವೇತ್ತಾಪೂರ್ವೋ ನಿರಂಜನಃ ।
ಸರ್ವದುಃಖಾಕರಂ ದೇಹಂ ತ್ಯಜಾಮ್ಯೇತತ್ ಪರಿಸ್ಫುಟಂ ॥

ಎಂದಿಂತು ಸಮತ್ವೀಭಾವನೆಯಂ ಭಾವಿಸಿ[8] ಶುಕ್ಲಧ್ಯಾನ[9]ಮಂ ಧ್ಯಾನಿಸಿ ಎಂಟು[9] ಕರ್ಮಂಗಳಂ ಕಿಡಿಸಿ ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಪೋದರ್

ಮತ್ತಂ ಪೆಱರುಂ ರತ್ನತ್ರಯಂಗಳನಾರಾಧಿಸುವ ಭವ್ಯರ್ಕಳ್ ಸಿರಿದಿಣ್ಣ ಭಟ್ಟಾರರಂ ಮನದೊಳ್ ಬಗೆದು ದೇವೋಪಸರ್ಗ ಮನುಷ್ಯೋಪಸರ್ಗ ತಿರಿಕೋಪ ಸರ್ಗಮ ಚೇತನೋಪಸರ್ಗಮೆಂದಿಂತು ಚತುರ್ವಿಧಮಪ್ಪುಪಸರ್ಗಮುಮಂ ಪಸಿವು ನೀರಳ್ಕೆ ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯಿಪ್ಪತ್ತೆರಡು ಪರೀಷಹಂಗಳಂ ಸೈರಿಸಿ ವ್ಯಾಧಿಗಳಿಂದಪ್ಪ ವೇದನೆಯುಮಂ ಸೈರಿಸಿ ಸ್ವರ್ಗಾಪವರ್ಗ ಸುಖಂಗಳನೆಯ್ದುಗೆ

1 ಗೋಣೆಯುಂ ನುಱಿದು ಕೊಂದನಾ (ಘಚಛ). 2. ದೊಂ ಇಂ (ಕಗ), ಟ್ಟಂತಿ (ಖ), 3. ಯುಂ ತೆಗೆದು (ಘ). 4. ಹಮೆಲ್ಲಮುಂ (ಘಚಛ). 5. ದಂ (ಘಚ), ದುಂ (ಚ), (ಕಖಗ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 6. ಲ್ಲದೆ (ಘಚಛ). 7. ಮಿರುಳಿಂ (ಛಚ). †ಇದು (ಘಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 8. + ಸಮ್ಯಗ್‌ದರ್ಶನ ಜ್ಞಾನಚಾರಿತ್ರಂಗಳಂ ಸಾಧಿಸಿ (ಘಚಛ). 9. ದಿಂದಪ್ಪವಿಧ (ಘಚಛ).

(೧೦) ವೃಷಭಸೇನ ಭಟ್ಟಾರರ ಕಥೆ

ವೃಷಭಸೇನ ಭಟ್ಟಾರರ ಕಥೆಯಂ ಪೇೞ್ವೆಂ :

ಗಾಹೆ ॥ ಉಣ್ಹಂ ವಾದಂ ಉಣ್ಹಂ ಸಿಳಾತಳಂ ಆದವಂ ಚ ಅತಿ ಉಣ್ಹಂ।
ಸಹಿಊಣ ಉಸಹಸೇಣೋ ಪಡಿವಣ್ಣೋ ಉತ್ತಮಂ ಅಟ್ಠಂ ॥

[ಉಣ್ಹಂ ವಾದಂ—ಬಿಸಿದಪ್ಪ ಗಾಳಿಯುಮಂ, ಉಣ್ಹಂ—ಬಿಸಿದಪ್ಪುದಂ, ಸಿಳಾತಳಂ—[1]ಯೋಗಪೀಠದ[1] ಸಿಲೆಯ ಮೇಗುಮಂ, ಆದವಂ ಚ—ಬಿಸಿಲುಮಂ, ಅತಿ ಉಣ್ಹಂ—ಅದಂ ಬಿಸಿದಪ್ಪುದಂ, ಸಹಿಊಣ—ಲೇಸಾಗಿ ಸೈರಿಸಿ, ಉಸಹಸೇಣೋ—ವೃಷಭಸೇನರೆಂಬ ಮುನಿ, ಪಡಿವಣ್ಣೋ—ಪೊ[2]ರ್ದಿ[2]ದೊಂ, ಉತ್ತಮಂ ಅಟ್ಠಂ—ಸಮ್ಯಕ್ದರ್ಶನಜ್ಞಾನಚಾರಿತ್ರಂಗಳಾರಾಧನೆಯುಂ]

ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ :

ಈ ಜಂಬೂದ್ವೀಪದ ಭರತಕ್ಷೇತ್ರದೊಳವಂತಿಯೆಂಬುದು ನಾಡಲ್ಲಿ ಉಜ್ಜೇನಿಯೆಂಬುದು ಪೊೞಲದನಾಳ್ವೊಂ ಪ್ರದ್ಯೋತನೆಂಬರಸನಾತನ ಮಹಾದೇವಿ ಜ್ಯೋತಿರ್ಮಾಲೆಯೆಂಬೊಳಂತವರ್ಗಳಿಷ್ಟ ವಿಷಯ ಕಾಮ ಭೋಗಂಗಳನನುಭವಿಸುತ್ತಂ ಕಾಲಂ ಸಲೆ ಮತ್ತೊಂದು ದಿವಸಮರಸಂ ಕಾಡಾನೆಯಂ ಪಿಡಿಯಲ್ವೇಡಿ[3]ಯಾ[3]ನೆಯನೇಱಿ ಅಡವಿಗೆವೋದೊಡದು ಮದವಿಹ್ವಳಿತನಾಗಿ ಮಯ್ಯಱಿಯದೆ ದಿಶಾಪಟ್ಟಂ ಗೊಂ[4]ಡೊಂ ದೆಸೆಗೆ ಕೊಂಡೋಡಿ [5]ದಂಡಕಾ[5]ರಣ್ಯ[6]ಮಪ್ಪ[6]ಡವಿಯ ನಡುವೆ [7]ತನ್ನ ಬೇಗದಿಂ[7] ಪರಿಯೆ ನಾಡೆಯುಂತರಂಬೋದೊಡೊಂದು ಮರದಡ್ಡ[8]ಬಿ[8]ರ್ದ ಕೊಂಬಂ ಕಂಡರಸಂ ಪಿಡಿದು [9]ನೇ[9]ಲ್ದಿರ್ದೊಡಾನೆಯುಂ ಪೆಱತೊಂದು ದೆಸೆಗೆ ಪೋ[10]ಯ್ತಂತ[10]ರಸನುಂ ಮರದಿಂದಿೞಿದು ನಾಡ ಬಟ್ಟೆಯೊಳ್ ತಗುಳ್ದು ಅಡವಿಯಂ ಪೊಱಮಟ್ಟು ಬಂದೊಂದು ಬೇಡ ಮಂಬೂರನೆಯ್ದಿಯದಱ ಸಾರೆಯೊಂದು ಕೆಯ್ಯಂ[11]ಟದಱ ಸಾರೆಯೊಳ್ ಬಾವಿಯುಂ[11]ಟದಱ ತಡಿಯೊಳ್ ಬಂದು ಕುಳ್ಳಿರ್ದು ಪಸಿವಿನಿಂದಂ ತೃಷೆಯಿಂದಂ [12]ಪಥ[12]ಶ್ರಮದಿಂದಾದವಮಾನುಂ ಸೇದೆಗೆಟ್ಟು ಬಂಬಳಂ ಬಾಡಿರ್ಪನ್ನೆಗಮ್

ಅಪ್ಪೂರ ಗಾವುಂಡಂ ಜಿನವಾದಿಕನೆಂಬೊನಾತನ ಗಾವುಂಡಿ ಜಿನಮತಿಯೆಂಬೊಳಾಯಿರ್ವರ್ಗ್ಗಂ ಮಗಳ್ ಜಿನದತ್ತೆಯೆಂಬೊಳತ್ಯಂತ ರೂಪಲಾವಣ್ಯ ಸೌಭಾಗ್ಯ ಕಾಂತಿ[13]ಯು[13]ಮುಂದಿವನೊಡೆಯೊಳ್ ನೀರಂ ತರಲ್ಕೆಂದು ಬಾವಿಗೆ

---

1. (ಘಚಝ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 2. ಳ್ದ (ಕಖಗ). 3. ಸೊರ್ಕಾ (ಘಚಝ). 4. ಡೊಂದು (ಕಖಗ). 5. ದೊಡದು ಅ (ಖ). 6. ಮೆಂಬ (ಘಚಝ). 7. (ಘಚಝ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 8. ವಿ (ಘಚ). ಮಿ (ಝ). 9. ನ (ಖಚ). 10. ದದು ಅ (ಕಗ). ದದಂತ (ಖ). 11. ಬಾವಿಯುಮುಂ (ಘಚ). ಬಾವಿಯು ಮೆಯುನುಂ (ಝ). 12. ಬಟ್ಟೆಯ (ಘಚ), (ಝ)ದಲ್ಲಿಲ್ಲ. 13. ಯೌವನ (ಘಚಝ).

ವೋ[1]ದಾ[1]ಕೆಯು[2]ಂ ಕಂಡರಸನೆಲೆ[2] ಕೂಸೆ ನೀ[3]ರಂ ಕು[3]ಡಿ[4]ಯಲೆಱೆಯಾ ಎಂದೊಡಂತೆಗೆಯ್ವೆನೆಂಬಾತನ ರೂಪುಂ ಗಾಡಿಯುಂ ತೇಜಮುಂ ಲಾವಣ್ಯಮುಮಂ ಕಂಡಾಟಿಸಿ ನೀರಂ ಸೇದಿಕೊಂಡು ಬಂದು[4] ಕುಡಿಯಲೆಱೆಯೆ ಕುಡಿಯೆ [5]ಕು[5]ಡಿಯೆ ಕರಗದ ದಾರೆಯನು[6]ಗಿದುಕೊಂಡೊಡ[6]ರಸನಾಕೆಯ ಮೊಗಮಂ ನೋಡಿ ನಕ್ಕೇಕೆ ಕಾಡುವಾ ಕೂಸೆ ಕಾಡದೆ ಕುಡಿಯಲೆಱೆಯಾ ಎಂದೊಡಾಕೆಯುಂ ಕುಡಿಯಲ್ಕೆಱೆದು ತನ್ನ ಮನೆಗೆವೋಗಿ ತನ್ನ ತಂದೆಗಿಂತೆಂದಳಪ್ಪಾ ಊರ ಪೊಱಗಣ ಬಾವಿಯೊಳೊರ್ವಂ ಮಹಾಪುರುಷಂ ಬಂದಿ[7]ರ್ದೊ[7]ನಾತನಂ ನೀಮೊಡಗೊಂಡು ಮನೆಗೆ ಬನ್ನಿಮೆಂದೊಡಂತೆಗೆಯ್ವೆನೆಂದಾತನುಂ ಪೋಗಿಯೊಡಗೊಂಡು ಬಂದಾತನ ಶ್ರಮಂ ಪೋಗೆ ದಿವ್ಯಮಪ್ಪಾಹಾರಮನೂಡಿ[8]ರ್ದ[8]ನ್

ಅನ್ನೆಗಮರಸನ[9]ಡಿವಜ್ಜೆಯಂ ನೋಡುತ್ತಂ ಪೆಱಗಣಿಂದಂ ತಂತ್ರಮೆಲ್ಲಂ ಬಂದರಸನಿಲ್ಲಿಗೆ ವಂದೊನೆಂದೆಂದೂರೊಳಗೆಲ್ಲಮಱಿಸಿ ಬೆಸಗೊಂಡವರರಸನಂ ಕಂಡೆರಗಿ ಪೊಡೆವಡುವುದುಮಂ ಜೀಯ ಮಹಾಪ್ರಸಾದಮೆಂಬುದುಮಂ ಗಾವುಂಡಂ ಕಂಡೆಲೆ ಈತನರಸನೆಂದಱಿದಗ್ಗಳಂ ಪ್ರತಿಪತ್ತಿಯುಮಂ ಗೌರವಮುಮಂ ಮಾಡಿದೊಡರಸಂ ತನ್ನ ಪೆರ್ಗಡೆಗಳಿಂದಂ ಕೂಸ ಬೇಡಿ ಪೆತ್ತು ಮದುವೆನಿಂದಾಕೆಗೆ ಮಹಾದೇವಿವಟ್ಟಂಗಟ್ಟಿ ತನ್ನ ಪೊಱಲ್ಗೆ ವೋಗಿ ಕರುಮಾಡಮಂ ಬಳಸಿಯುಮಿರ್ದಂತಃಪುರದೊಳಗೊಂದೊಳ್ಳಿತಪ್ಪ ಮಾಡಮಂ ಕೊಟ್ಟಿರಿಸಿ ಎಲ್ಲಾ ಅರಸಿಯರ್ಕಳುಮನುೞಿದು ಜಿನದತ್ತೆಗಾಸಕ್ತನಾಗಿ ಪಲಕಾಲಮಾಕೆಯೊಳಿಷ್ಟವಿಷಯಕಾಮಭೋಗಂಗಳನನುಭವಿಸುತ್ತಿರ್ಪನ್ನೆಗಮೊಂದು ದಿವಸಮಡವಿಯ ಸೊರ್ಕಿದಾನೆ [10]ಗಣಿಯಾನೆ[10]ಗಳ್ವೆರಸು ಬಂದು [11]ಬಾವಿ[11]ಯಂ ಪೊಕ್ಕೊಡೆ ಪಿರಿದುಂ ಕಳಕಳಮಾಗಿ ಅರಸಂಗಱಿಪಿದೊಡರಸನುಂ ಕೇಳ್ದು ತುರಿಪದಿಂ ಪೊಱಮಟ್ಟು ಕಾಡಾನೆಯಂ ಕಟ್ಟಿಸಲೆಂದು [11]ಬಾವಿ[11]ಗೆ ವೋದೊನಾ ಪ್ರಸ್ತಾವದೊಳ್ ಜಿನದತ್ತೆ ಪಸದನಂ[12]ಗೊಂಡಿ[12]ರ್ದಾಕೆ ಎನ್ನಂ ಬಿಸುಟ್ಟರಸಂ ಪೋದೊನೆಂದು ಮುಳಿದು ನುಡಿವುದುಮರಸನಾಕೆಯನೊಡಗೊಂಡು ಪೋಗದುದಂ ಕಂಡರಸಿಯರ್ಕಳೆಲ್ಲಂ ಸಂತೋಸಮಾಗಿ ಇನ್ನೆಮಗಮರಸಂ [13]ಸೂೞುಂ ಪಾೞಿಯು[13]ಮನೀಗುಮೆಂದು ರಾಗಿಸಿ ನುಡಿವ ಮಾತುಗಳಂ ಜಿನದತ್ತೆ ಕೇಳ್ದು ಕಿನಿಸಿ [14]ಇನ್ನಾತ[14]ನೆನಗೆ ಬಾೞ್ತೆಯ[15]ಲ್ಲನೆಂ[15]ದು ತನ್ನ ಮಾಡದಿಂ ಪೊಱಮಟ್ಟು ಪೆಱತೊಂದು ಪ್ರಾಸಾದದೊಳ್ ಪೋಗಿ[16]ರ್ದೊ[16]ಳ್

ಅನ್ನೆಗಮಿತ್ತರಸನಾನೆಯಂ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಜಿನದತ್ತೆಯ ಮಾಡಕ್ಕೆ ವೋಗಿ ಅರಸಿಯುಂ ಕಾಣದೆಲ್ಲಿರ್ದಳೆಂದು ಬೆಸಗೊಂಡೊಡೊರ್ವನಿಂತೆಂದಂ ನೀಮೊಡಗೊಂಡು ಪೋದಿ

---

1. ದಡಾ (ಕಗ), ಡೊಡಾ (ಖ). 2. ನರಸಂ ಕಂಡೇಂ (ಘಚಛ). 3. ಗುರ್ (ಘಚಛ). 4. (ಕಖಗ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 5. ಗು (ಘಚಛ). 6. ಡುಗಿದಾಗಳ (ಘಚಛ). 7. ಳ್ದೊ (ಖ). 8. ಯಿಳ್ದ (ಖ). 9. + ಪೋದ (ಘಚಛ). 10. ಗಳು ಕರಿಣಿ (ಘಚಛ). 11. 'ಬಾರಿ' ಎಂದಿರಬಹುದೆ? 12. ಗೊಳುತ್ತಿ (ಘಚಛ). 13. ಸೂಳುಂಪಾಳಿಯು (ಕಗ), ಸೂಳುಂ ಪಾಳಿಯು (ಖ), ಸೂಳುಪಾಳಿಯ (ಘಚಛ). 14. ತಾ (ಘಚಛ). 15. ಲ್ಲಂ (ಘಚಛ). 16. ಳ್ದೊ (ಖ).

ರಿಲ್ಲೆಂದರಸಿ ಮುಳಿದು ಪುರುಷ ಪ್ರತಿಮಂ [1]ಕೊಂಡು ತಪಸ್ವಿನಿಯಾಗಿ ಪೆಱತೊಂದು ಮಾಡದೊಳಿರ್ದೊಳೆಂದು ಪೇೞ್ದೊಡಾ ಮಾತನರಸಂ ಕೇಳ್ದಾಗಳಾನುಂ ಮುಳಿದಿಂತಪ್ಪ ಪ್ರತಿಮೆಯಂ ತಪಮುಮನ್ನಲ್ಲಿ ಕೊಡದೆಂದು ನುಡಿದಾಕೆಯುಮಂ ಬೆಳ್ಳಾದೊಳ್ ಮಸಣದೊಳ್ ಕೊಂಡುಪೋಗಿಕ್ಕಿಮೆಂದಾಗಳ್ಗೆ ಬೆಸನಂ ಪೇೞ್ದೊಡವರುಮಂತೆ ಗೆಯ್ವೆಮೆಂದರಸಿಯುಮನೊಡಗೊಂಡುಪೋಗಿ ಮಸಣದೊಳೊಂಬತ್ತು ತಿಂಗಳ ಗರ್ಭಿಣಿಯುಂ ಪೊ[2]ತ್ತು[2] ಪೋಗಿಮಾಕೆಯುಮನಲ್ಲಿಕ್ಕಿ ಇಂತೆಂದರಬ್ಬಾ ಎಮಗೇನುಂ ದೋಷ[3]ಮುಂ ಪಾಪಮುಂ[3]ಇಲ್ಲ ಕ್ಷಮಿಯಿಸಿಮರಸನ ಬೆಸನೊಳ್ ತಂದಿಕ್ಕಿದೆವೆಂದು ನುಡಿದು ಪೋದರನ್ನೆಗಮಾ ಇರುಳೊಳರಸಿ ಬೆಸಲೆಯಾಗಿ ಮಗನಂ ಪೆತ್ತೊಳ್

ಇತ್ತರಸನುಮಾ ಇರುಳೊಳ್ ಶ್ವೇತವೃಷಭನಂ ಕನಸಿನೊಳ್ ಕಂಡು ಪೊೞ್ತು[4]ಱ[4]ನೋಲಗ[5]ದೊಳ್ ಆಸ್ಥಾನದ[5] ನಡುವ ಸಿಂಹಾಸನಮಸ್ತಕಸ್ಥಿತನಾಗಿ ತನ್ನ ಕಂಡ ಕನಸಂ ಮಂತ್ರಿಗೆ ಪೇೞ್ದೊಡೆ ಮಂತ್ರಿಯುಮಿಂತೆಂದು ಕನಸಿನ ಫಲಮನರಸಂಗೆ ಪೇೞ್ದಂ ದೇವಾ ನಿಮಗಿಂದು ಪುತ್ರಲಾಭಮಾದುದೆಂದು ಪೇೞ್ದೊಡದಂ ಕೇಳ್ದರಸಿಯರ್ಕಳೊ[6]ಳಗಾರ್ಗೆ[6]ಸಲೆಯಾಗಿ ಮಗನಂ ಪೆತ್ತ[7]ಳೆಂದಾ[7]ರಯ್ದು ಬನ್ನಿಮೆಂದು ಪಡಿಯಱರ್ಗೆ ಬೆಸಪೇೞ್ದೊಡವರ್ ರಾಣಿ[8]ವಾಸಕ್ಕೆ ಪೋಗಿ ಅರಸಿಯರ್ಕಳೆಲ್ಲರುಮಂ ಬೆಱಿೞ್ವೇೞೆ ನಿಮ[9]ಗಂ[9] ಪುಟ್ಟಿದನೆ ಎಂದು ಬೆಸಗೊಂಡೊಡವರ್ಗಳಿಬರುಮಿಂತೆಂದರೆಮಗೆ ಸೌಭಾಗ್ಯಮಿಲ್ಲದವರ್ಗೆ ಭರ್ತಾರನ ದೆಸೆಯಿಂದಪ್ಪ ಸುಖಂ ಪಾೞಿಯುಮಿಲ್ಲದೋರ್ಗೆ ಬಸಿಱುಂ ಮಗನುಮೆಂತಕ್ಕುಂ ನೀಮಾರಾನುಂ ಸೌಭಾಗ್ಯಮುಳ್ಳೊರಲ್ಲಿ ಬಸಿಱುಂ ಮಗನುಮನಾರಯ್ವುದುಮಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಯ್ವರೆಂದು ನುಡಿದೊಡವಗ್ಗಳುಂ ಶ್ಮಶಾನಕ್ಕೆ ಪೋಗಿ ಜಿನದತ್ತೆ ಬೆಸಲೆಯಾಗಿ ಮಗನಂ ಪೆತ್ತಿರ್ದೊಳಂ ಕಂಡರಸಂಗೆ ಪೋಗಿ ಇಂತೆಂದರ್ ದೇವಾ ಶ್ಮಶಾನದೊಳ್ ಜಿನದ[10]ತ್ತೆಯರಸಿ[10] ಬೆಸಲೆಯಾಗಿ ಮಗನಂ ಪೆತ್ತಿರ್ದ[11]ಳೆಂ[11]ದು ಪೇೞ್ದೊಡದಂ ಕೇಳ್ದರಸಂ ಕೂಸುಮನರಸಿಯುಮನೊಡಗೊಂಡು ಬನ್ನಿಮೆಂದು ತರಿಸಿ ಮುನ್ನ[12]ನಂದ[12]ದೊಳಿರಿಸಿ ಕನಸಿನೊಳ್ ವೃಷಭನಂ ಕಂಡುದಱಿಂದಾ ಕೂಸಿಂಗೆ ವೃಷಭಸೇನನೆಂದು ಪೆಸರನಿಟ್ಟರಸಿಯುಂ ದಾನಸನ್ಮಾನಾದಿಗಳಿಂ ಪೂಜಿಸಿಯಾಕೆಯೊಳಿಷ್ಟ ವಿಷಯ ಕಾಮ ಭೋಗಂಗಳನನುಭವಿಸುತ್ತಮಿರೆ

ವೃಷಭಸೇನ ಕುಮಾರನುಮೆಂಟು ವರುಷದ ಪ್ರಾಯದಾತನಾಗಿರ್ಪನ್ನೆಗ [13]ಮೊಂದುದಿವಸ[13]ಮರಸಂ ತನ್ನಯಿಡುವ ಬಗೆಯಿಂದಂ ವೃಷಭಸೇನ ಕುಮಾರಂ[14]ಗಂ[14]ತೆಂದು ಮಗನೆ ನಿನಗೆ ಪಟ್ಟಂಗಟ್ಟಲ್ ಬಗೆದ[15]ಪ್ಪೆ[15]ನೆಂದೊಡಾತನಿಂತೆಂ[16]ದನಯ್ಯಾ[16]

---

1. + ಕೈ (ಫಚಭ). 2. ಟ್ತು (ಭ). 3. (ಫಚಭ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 4. ದಿ (ಫ). 5. ದೊಳಾಸ್ಥಾನದ (ಫಚ). ನಾಡುವ (ಭ). 6. ಳಾರ್ಗೆ (ಫ), ಳಾರ್ಗೆ (ಭ). ಳೆಲ್ಲರುಮಂ ನೋಡಿದರಾರ್ಗೆ (ಚ). 7. ಳೆಂದುದನಾ (ಫಚಭ). 8. + ಯ (ಫ), + ಯಾ (ಭ). 9. ಗೆ (ಫ), ಗೆಮಗಂ (ಚಭ). 10. ತ್ತೆರಸಿಯುಂ (ಫಚಭ). 11. ಳೆಂ (ಫಚಭ). 12. ನ ಮಾಡ (ಫಭ). 13. (ಫಚಭ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 14. ಗನಂ ಕರೆದಿಂ (ಫಚಭ). 15. ಪೆ (ಫಚಭ). 16. ದಂ ದೇವಾ (ಫಚಭ).

ಎನಗೆ ನೀ[1]ಮುಂ[1] [2]ರಾಜ್ಯಪಟ್ಟಂಗಟ್ಟಿದ[3]ಪಿ[3]ರೊ ಮೋಕ್ಷಪಟ್ಟಂಗಟ್ಟಿದ[3]ಪಿ[3]ರೊ ಎಂ[4]ದು ತಂದೆಯುಂ ಬೆಸಗೊಂಡೊ[4]ಡೆ ಮಗನೆ ನಿನಗೆ ಮನುಷ್ಯರಾಜ್ಯಪಟ್ಟಂಗಟ್ಟಿದಪ್ಪೆ [5]ನೆಂಬುದುಂ[5] ದೇವಾ ರಾಜ್ಯಪಟ್ಟ[6]ಬಂಧನ[6]ಮುಂ ಮೋಕ್ಷ[7]ಸುಖ[7] ರಾಜ್ಯಪಟ್ಟ [8]ಬಂಧನ[8]ಮುಮೆಂತೆನೆ [9]ಮೋಕ್ಷಸುಖರಾಜ್ಯಪಟ್ಟಮುಂ[9] ತಮಗಿಬ್ಬರ್ಗಂ ಕಟ್ಟುವು ದೆಂಬೊಡಂತಪ್ಪೊಡೆ ಮನುಷ್ಯರಾಜ್ಯಪಟ್ಟಮನೊಲ್ಲೆನೆನಗೆ ಮೋಕ್ಷರಾಜ್ಯಪಟ್ಟಂಗಟ್ಟಿ ಮೆಂದು ನುಡಿದೊಡರಸನೆಂದಂ ಮಗನೆ ನೀನಿನ್ನುಂ ಕೂಸ[10]ನೈ ಬಾಲವದ್ದೆ[10]ಯುನ್ನೆಗಂ ಬಳೆದರಸುಗೆಯ್ದಪ್ಪ ವಿಷಯ ಕಾಮಭೋಗಂಗಳನನುಭವಿಸು[11]ತ್ತಂ[11] ಬಳಿಕ್ಕೆ ಪಶ್ಚಾತ್ಕಾಲದೊಳ್ ತಪಂಬಡುವುದೆಂದೊಡೆ ಕುಮಾರನಿಂತೆಂದನನ್ನೆಗಂ ಸಾವರೊ ಬಾಳ್ವರೊ ಎಂತಱಿಯಲಕ್ಕುಂ ಮನುಷ್ಯರ ಬಾ[12]ೞುಂ[12]

ಕಂದ ॥ ಪನಿಪುಲ್ಲ ಮುಗಿಲ ಸಂಜೆಯ
ಕನಸಿನ ಸುರ[13]ಧನುವ ನೆಗೆದ ನೊರೆಗಳ ತೆಱನಂ
ತನಿತುಂ[13] ನಿಲ್ಲವು [14]ಬಗೆವೊಡೆ[14]
ಮನು[15]ಜ[15]ರ [16]ಯೌವನಮುಮರ್ಥಮುಂ[16] ಬಾೞ್ಕೆಗಳುಂ

ಶ್ಲೋಕ ॥ ಭೋಗಸ್ತೃಷ್ಣಾಗ್ನಿಸಂವೃದ್ಧ್ಯೈ ದೀಪನೀಯೋ ಘನೋಪಮಃ ।
ಏಭಿಃ ಸ್ತ್ರೀವೃದ್ಧತೃಷ್ಣಾಗ್ನಿಶಾಂತ್ಯೈ ಚಿಂತ್ಯಮಿಹಾಪರಂ ।

ಗಾಹೆ ॥ ಸಣ್ಣಂ ವಾ ಬದರಂ ತಂ ಮಜ್ಜಂ ವಿಮುತ್ತಾಣಂ ಮುತ್ತಿಪಹಂ ।
ಅ[17]ವಿಸಾ[17]ಮಂ (?)ಭೋಗಸುಹಲೋಹವಿರದೋ ಮೊಕ್ಖೋಮುದಿಂ ಕುಜ್ಜಾ ॥

ಆರ್ಯೆ ॥ ಯದ್ಯಪಿ ನಿಷೇವ್ಯಮಾಣಾ ಮನಸ್ಸಂತುಷ್ಟಿಕಾರಕಾ ವಿಷಯಾಃ ।
ಕಿಂಪಾಕಫಲಾಶನವದ್ಭವಂತಿ ಪಶ್ಚಾದತಿದುರಂತಾಃ ॥

ಎಂಬುದಱಿಂ ಭೋಗಂಗ[18]ಳುಂ ಕಿಂಪಾಕಫಳದೊಳೋರನ್ನ[18]ವದು ಕಾರಣದಿಂ ರಾಜ್ಯದೊಳಪ್ಪ ಭೋಗಸುಖಂಗಳನೊಲ್ಲೆಂ ಜಾತಿಜರಾಮರಣಂಗಳಿಂದ[19]ಪ್ಪ ಬಾಧೆ ಯಿ[19]ನಗಲ್ದ ಶಾಶ್ವತಮಪ್ಪ ಮೋಕ್ಷಸುಖಮನೆ ಬೇೞ್ಪೆನೆಂದು ತಱಿಸಂದು ನುಡಿದೊಡರಸಂ ಜ್ಯೋತಿರ್ಮಾಲೆಯುಂಬರಸಿಯು ಮಗಂ ವಸುಪಾಳನೆಂ[20]ಬೊಂಗೆ[20] ರಾಜ್ಯಪಟ್ಟಂಗಟ್ಟಿ ತಂದೆಮಕ್ಕಳಿರ್ವರುಮೆಲ್ಲರೊಳಂ ನಿಶ್ಶಲ್ಯಂಗೆಯ್ದು ಬಾಹ್ಯಾಭ್ಯಂತರ ಪರಿಗ್ರಹ ಪರಿತ್ಯಾಗಂಗೆಯ್ದು ಗುಣಧರರೆಂಬಾಚಾರ್ಯರ ಪಕ್ಕದೆ [21]ದೀಕ್ಷೆಯುಂ ಕೈಕೊಂಡು[21] ಪನ್ನೆರಡು ವರುಷಂಬರೆಗಂ ಗುರುಗಳನಗಲದಿರ್ದಾಗಮಂಗಳೆಲ್ಲಮುಂ

1. ಪು (ಘಜಛ). 2. + ಮನುಷ್ಯ (ಘಜಛ). 3. ಪ (ಕಗ). 4. ದೊ (ಘಜಛ). 5. (ಘಜಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 6. ಬೇಡ (ಕಖಗ). 7. (ಘಜಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 8. (ಕಖಗ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 9. (ಕಖಗ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 10. ಪೈ ಬಾಳವದ್ದೆ (ಖ), ನೈ ಬಾಲಕನೆ (ಘಜ), ನೆಯಬ್ಬಾಳಕನೆ (ಛ). 11. ದಿಂ (ಘಜಛ). 12. ಳಂ (ಘಜಛ). 13. ಚಾಪದ ಪನದಿ ಲಹರಿಕಾ ನಿಕರದವೊಲೆನಸುಂ (ಘಜ), ಚಾಪದ ಪನದಿ ಲಹರಿಕಾನಿಲದವೊಲೆನಸುಂ (ಛ). 14. (ಕಖಗ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 15. ಷ್ಯ (ಖ). 16. ಧನಮುಂ ಯೌವನಮು ವಿದ್ಯೆಯುಂ (ಕಗ), ಯೌವನಮುಂ ಅರ್ಥಮುಂ (ಖ), ಜೌವನಮುಮರ್ಥಮುಂ (ಘಜಛ). 17. ವಿಸ್ಸಾ (ಕಖಗ). 18. ಳ್ಗಕ್ಕೆ ಕಿಡುಗುಂ ಮೋಕ್ಷಫಲದೊಳೋರನ್ನ ವಲ್ಲ (ಘಜಛ). 19. (ಘಜಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 20. ಬ ಕುಮಾರಂಗೆ (ಕಖಗ). 21. ತಪಂಬಟ್ಟು (ಘಜಛ).

ಕಲ್ತು ಭಟಾರರಂ ಬೆಸಗೊಂಡವರನುಮತದಿಂ ವೃಷಭಸೇನಮುನಿಯುಂ ಗ್ರಾಮ ನಗರ ಖೇಡ ಖರ್ವಡ ಮಡಂಬ ಪತ್ತನ ದ್ರೋಣಾಮುಖಂಗಳಂ ವಿಹಾರಿಸುತ್ತಂ ಬರ್ಪೋರ್ ವತ್ಸೆಯೆಂಬುದು ನಾಡೊಳ್ ಕೌಶಂಬಿಯೆಂಬ ಪೊೞಲ್ಗೆ ವಂದವಱ ಸಾರೆ [1]ಉ[1]ದಂಪಾವತ [2]ಪರ್ವತ[2]ಮೆಂಬ ಪರ್ವತಮುಂಟದಱ ಮೇಗೆ ವೃಷಭಸೇನ ಭಟಾರರ್[3] ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳುಮಾತ್ರ[3]ಪ್ರತಿಮಾಯೋಗಮಂ ಕೈಕೊಂಡು ದಿವಸಕ್ಕ ಕಲ್ಮಿಲೆನಿಲೆ ಪೊೞಲವರ್ಗಳ್ ಕಂಡನಿಬರುಂ [4]ಶ್ರಾವಕಭಕ್ತರುಂ[4] ಬೆಸಕೆಯ್ವರುಂ[5] ಮಾದರ್

ಮತ್ತಾ ಪೊೞಲೊಳ್ ಬುದ್ಧ[6]ಜ[6]ನೆಂಬೊನುಪಾಸಕನಾತಂ ಋಷಿಯರೊಳಪ್ಪ ಮಾತ್ಸರ್ಯದಿಂ ಕಾರಣಮಾಗಿ ಭಟಾರರ್ ಚರಿಗೆವೋದರೆನ್ನೆಗಂ ಪಿಂದೆ ಪಾಪಕರ್ಮಂ ಯೋಗಶಿಲೆಯ ಮೇಗುಮಂ ಕೆೞಗುಮಂ ಬಳಸಿಯುಂ ಪಲವುಂ ಪಿರಿಯವುಮಪ್ಪ ತಱಿಯ ಪುಳ್ಳಿಗಳಂ ಕಡಿದೊಟ್ಟಿ ಕಿಚ್ಚನಿಕ್ಕಿ ಸುಟ್ಟು ಕಿಚ್ಚಿನ ಬಣ್ಣದಂತಾಗಿ ಶಿಲೆಯಂ ಮಾಡಿ ಕೆಂಡಂಗಳನೊಂದು ಕೆಲಂ ಸಾರ್ಚಿ ಪೋದನನ್ನೆಗಂ ಭಟಾರರ್ ಚರಿಗೆ ವೋಗಿ ಬರ್ಪೋರ್ ಧಗದ್ಧಗಿಸುತ್ತಿರ್ದ ಕಿಚ್ಚಿನ ಬಣ್ಣದಂತಪ್ಪ ಕಿಚ್ಚನಾಗಿ[7]ರ್ದ[7] ಶಿಲೆಯಂ ಕಂಡುಮಗಿನಿತೆಂಬುದಾಯುಷ್ಯಮೆಂದಱಿದು ಕ್ರಿಯೆಗೆಯ್ದು ಚತುರ್ವಿಧಮಪ್ಪಾಹಾರಮಂ ಶರೀರಮುಮಂ ಜಾವಜ್ಜೀವಂ ತೊಱೆದು ಕಾಯ್ದಿರ್ದ ಯೋಗಪೀಠ ಮನೇಱಿ ಕಾಯೋತ್ಸರ್ಗಂಗೆಯ್ದು ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಮಾಸದ ಬಿಸಿಲುಂ ರ್ಝಳಮುಂ ಬೆಂಕೆಯುಂ ಕಿಚ್ಚುಮಂ ಸೈರಿಸಿ ನೀರೊಳಗಿರ್ಪಂತಿರ್ದು ಶುಕ್ಲಧ್ಯಾನಮಂ ಧ್ಯಾನಿಸಿ ಎಂಟು ಕರ್ಮಂಗಳಂ ಕಿಡಿಸಿ ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ವೋದರ್ [9]ಮತ್ತೆ ಪ್ರದ್ಯೋತನೆಂಬ ಋಷಿ ಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನಜ್ಞಾನಚಾರಿತ್ರಂಗಳಂ ಸಾಧಿಸಿ ಸ್ವರ್ಗದೊಳ್ ಪುಟ್ಟಿದಂ[9]

ಮತ್ತಂ ಪೆಱರುಮಾರಾನುಂ ಸಹಜರತ್ನತ್ರಯಮನಾರಾಧಿಸುತ್ತಿರ್ದ ಭವ್ಯರ್ಕಳ್ ವೃಷಭಸೇನ ಭಟಾರರಂ ಮನದೊಳ್ ಬಗೆದು ರ್ಝಳಮಂ ಬೆಂಕೆಯುಮಂ ದಾಹಮುಮುಷ್ಣಮುಮಂ ಶೀತಮುಮಂ ವಾತಮುಮಂ [10]ಬೇ[10]ನೆಯುಮಂ ಪಸಿವುಂ ನೀರೞ್ಕೆ ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯುವಿಪ್ಪತ್ತೆರಡು ಪರೀಷಹಂಗಳಂ ಸೈರಿಸಿ ಶುಭಪರಿಣಾಮದಿಂ ಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನಚಾರಿತ್ರಂಗಳಂ ಸಾಧಿಸಿ ಸ್ವರ್ಗಾಪವರ್ಗಸುಖಂಗಳನೆಯ್ದುಗೆ

1.–2. (ಘಚಫ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 3. ರ್ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳುಮಾತ್ರಪ್ರತಿಮೆ (ಕಖಗ), ಮಾತ್ರಪ್ರತಿ (ಘಛ). 4. (ಘಚಫ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 5. + ಂ ಶ್ರಾವಕರು (ಘಚಫ). 6. ಜನ (ಘಚಫ). 7. ರ್ದ (ಖ). 8. + ಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನಜ್ಞಾನಚಾರಿತ್ರಂಗಳಂ ಸಾಧಿಸಿ (ಘಚಫ). 9. (ಕಖಗ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 18. ವೇದ (ಘಚಫ).

(೧೧) ಕಾರ್ತಿಕ ಋಷಿಯ ಕಥೆ

ಅಗ್ನಿರಾಜನ ಮಗನಪ್ಪ ಸ್ವಾಮಿ ಕಾರ್ತಿಕ ಋಷಿಯ ಕಥೆಯಂ ಪೇೞ್ವೆಂ :

ಗಾಹೆ ॥ [1]ರೋಹೇದಯಮ್ಮಿ[1] ಸತ್ತೀಎಹದೋ ಕೊಂಚೇಣ ಅಗ್ಗಿದಯಿದೋ ವಿ ।
ತವ್ವೇದಣಮಧಿಯಾಸಿಯ ಪಡಿವಣ್ಣೋ ಉತ್ತಮಂ ಅಟ್ಠಂ ॥

[ರೋಹೇದಯಮ್ಮಿ—[1]*ರೋಹೇ*ದಕಮೆಂಬ ಪೊೞಲೊಳ್, ಸತ್ತೀಎ ಹದೋ—ಶಕ್ತಿಯೆಂಬಾಯುಧದಿಂದಿಱಿಯೆ ಪಟ್ಟೊನಾಗಿ, ಕೊಂಚೇಣ—ಕ್ರೌಂಚನೆಂಬರಸಿನಿಂದಂ, ಅಗ್ಗಿದಯಿದೋ ವಿ—ಅಗ್ನಿರಾ[2]ಜನ ಕಾದಲಿಸೆ[2]ಪಡುವ ಮಗಂ, ತವ್ವೇದಣಂ—ಆ ವೇದನೆಯಂ, ಅಧಿಯಾಸಿಯ—ಲೇಸಾಗಿ ಸೈರಿಸೆ, ಪಡಿವಣ್ಣೋ—ಪೊ[3]ರ್ದಿ[3]ದೊಂ. ಉತ್ತಮಂ ಅಟ್ಠಂ—ಮಿಕ್ಕ ದರ್ಶನ ಜ್ಞಾನ ಚಾರಿತ್ರಂಗಳಾರಾಧನೆಯುಂ]

ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ :

ಈ ಜಂಬೂದ್ವೀಪದ ಭರತಕ್ಷೇತ್ರದೊಳ್ ಲಾಳವಿಷಯದೊಳ್ ಕೃತ್ತಿಕಾಪುರಮೆಂಬುದು ಪೊೞಲದನಾಳ್ವೊನಗ್ನಿರಾಜನೆಂಬರಸನಾತನ ಮಹಾದೇವಿ ವೀರಮತಿಯೆಂಬೊಳಾಯಿರ್ವರ್ಗ್ಗಂ ಮಕ್ಕಳ್ ಬಂಧುಮತಿ ಶಿವಸೇನೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಸ್ವಯಂಪ್ರಭೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀಮತಿ ಕೃತ್ತಿಕೆಯೆಂದಿಂತಱುವರ್ ಪೆಣ್ಗೂಸುಗಳಂತವರ್ಗ್ಗಳಿಷ್ಟ ವಿಷಯ ಕಾಮಭೋಗಂಗಳನನುಭವಿಸುತ್ತಂ ಕಾಲಂ ಸಲೆ ಮತ್ತೊಂದು ದಿವಸಂ ಫಾಲ್ಗುಣ ಮಾಸದ ನಂದೀಶ್ವರದಂದಱುವರುಂ ಕೊಡಗೂಸುಗಳುಪವಾಸಂಗೆಯ್ದು ಬಸದಿಗರ್ಚನೆಯುಂ ಕೊಂಡುಪೋಗಿ ದೇವರನರ್ಚಿಸಿ ನಂದೀಶ್ವರಂಗೆಯ್ದು ಬಂದಿಸಿ ರಿಸಿಯರ್ಕಳುಮಂ ಗುರುಪರಿವಿಡಿಯಿಂ ವಂದಿಸಿ ವ್ರತಂಗಳನೇಱಿಸಿಕೊಂಡು ಸಿದ್ಧಶೇಷೆಯುಂ ಕೊಂಡುಬಂದು ತಾಯ್ಗಂ ತಂದೆಗಂ ಕೊಟ್ಟು ಪೋಪಾಗಳರಸಂ ಕಿಱಿಯ ಮಗಳಪ್ಪ ಕೃತ್ತಿಕೆಯ ರೂಪುಂ ತೇಜಮುಂ ಗಾಡಿಯುಮಂ ಕಂಡಾ[4]ಕೆಗಾಟಿಸಿ[4] ಸಾಮಂತ ಮಹಾಸಾಮಂತರ್ಕ್ಕಳ್ಗಂ ಪರಿವಾರಕ್ಕಂ ಮಂತ್ರಿವರ್ಗಕ್ಕಂ ವೀರಮತಿ ಮಹಾದೇವಿಗಮೆಲ್ಲ ಸಮ[5]ಯಿ[5]ಗಳ್ಗಂ ಬಱಿಯಟ್ಟಿ ಬರಿಸಿಯರಸನಿಂತೆಂದನೆನ್ನಾಳ್ವ ಮಂಡಳಂಗಳೊಳ್ ಪುಟ್ಟಿ[6]ದ ಲೇಸ[6]ಪ್ಪ ವಸ್ತುವಾರ್ಗಕ್ಕುಮೆಂದು ಬೇಱೆ[3]ವೇ[7]ಱೆ[3]ಯರಸನ[7]ನಿಬರುಮಂ ಬೆಸಗೊಂಡೊಡವರ್ಗ್ಗಳಿಲ್ಲಿವಿಂತೆಂದರೊಳ್ಳಿತಪ್ಪಾನೆಯುಂ ಕುದುರೆಯುಂ ಮುತ್ತುಂ ಮಾಣಿಕಮುಂ ಸ್ತ್ರೀರತ್ನಮುಂ ಮೊದಲಾಗೊಳ್ಳಿತಪ್ಪವರ್ಗ್ಗಳ

---

1. ಮಹೋದಕಂ ಹಿ (ಕಖಗ). *ಮಹೋ (ಕಗ), ಮಾಹೋ (ಖ). 2. ಜನ ಕಾಲದಲ್ಲಿಸೆ (ಕಗ), ಜನಕಾಲದಲ್ಲಿರಿಸೆ (ಖ), ಜಂ ಕಾದಲಿಸೆ (ಘಚಛ). 3. ಳ್ದಿ (ಕಖಗ). 4. ಕೂಸಿಗೆ (ಖ). 5. ಯಂ (ಖ). 6. ದೊಳ್ಳಿತ (ಘಚಛ). 7. ಱ (ಘಚಛ).

ವಸ್ತುವಲ್ಲಿಂ ಪೃಥ್ವಿಯುಮಾಳ್ವೊಂಗಕ್ಕುಮೆಂದು ಪೇೞ್ದೊಡರಸಂ ಮಂತ್ರಿಯರುಮಂ ಬೆಸಗೊಂಡೊಡೆ ಮಂತ್ರಿಯರೆಂದ[1]ರಾ[1]ವ ವಸ್ತು [2]ಪೇೞಿಂ[2] ಪೇೞ್ದೊಡೆ ತಕ್ಕ[3]ದು ತಗ[3]ದುದುಮನಱಿಯಲಕ್ಕುಮೆಂದೊಡರಸನಿಂತೆಂದನಿವರೆಲ್ಲ[4]ರ[4] ಪೇ[5]ೞ್ವಂತು ಪೇೞ್ವರೆಲ್ಲರೊ[5]ಡಂಬ[6]ಡುವರಲ್ಲ[6]ರ್ ಬಮ್ಮಿಸ್ತ್ರೀಯಾಪಿಗಳೆವರ ಪ್ರೊಱಲಿಂದ[7]ಟ್ಟಿ ಕಳೆಯಿಮೆಂದಟ್ಟಿ ಕಳೆದುೞಿದರೆಲ್ಲರುಮಂ ಬೆಸಗೊಂಡೊಡನಿಬರುಮೊಡಂಬಟ್ಟೊಳ್ಳಿತ್ತಪ್ಪ ವಸ್ತು ನಿನಗಕ್ಕುಮೆಂದೊಡೆ ಅರಸನೆನಗಕ್ಕುಂ ಬಲೆಂದು ಮೂಱು ಸೊಬ್ಬರು ಸಾಕ್ಷಿ ನುಡಿದೊಡಂಬಡಿಸಿ ವೀರಮತಿ ಮಹಾದೇವಿಯುಮಂ ಬೇಡಿ ಕೃತ್ತಿಕೆಯಪ್ಪ ತಂಬಿಂದು ಮಗಳಂ ಮದುವೆನಿಂದೊನಾ ದಿವಸದು ವೀರಮತಿ ಮಹಾದೇವಿಯುಮಂ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯ ವ್ರತಮಂ ಕೈಕೊಂಡು ನೆಗೞ್ದಳ್

ಮತ್ತೆ ಕೃತ್ತಿಕೆಗೆ ನವಮಾಸಂ ಗರ್ಭ[8]ಮಾ[8]ದಂದು [9]ಸರವಣ[9]ಮೆಂಬುದ್ಯಾನ ವನದೊಳಗಣ [10]ಸರವಣ[10]ಮೆಂಬ ಬಾವಿಯೊಳ್ ಜಲಕ್ರೀಡೆಯಾಡಲ್ ಬಯಕೆಯಾದುದೆಂದರಸಂಗಱಿಪಿದೊಡರಸನನುಮತದಿಂ ಜಲಕ್ರೀಡೆಯಾಡಿ ಮಗನಂ ಪೆತ್ತೊಡಾತಂಗೆ ಸ್ವಾಮಿ ಕಾರ್ತಿಕನೆಂದು ಪೆಸರನಿಟ್ಟರ್ ಮತ್ತಾತನಿಂ ಬೞಿಯುಂ ಪೆಣ್ಗೂಸುಮಂ [11]ಪೆತ್ತೊಡೆ[11] ಆಕೆಗೆ ವೀರ[12]ಶ್ರೀ[12]ಯೆಂದು ಪೆಸರನಿಟ್ಟು ಬಳೆದೊಡಾಕೆಯುಂ [13]ಕೋಗ[13]ಳಿಯನಾಳ್ವ ಕ್ರೌಂಚನೆಂಬರಸಂಗೆ ಕೊಟ್ಟರಿಂತು ಕಾಲಂ ಸಲೆ [14]ಮತ್ತಿತ್ತ ನಮ[14] ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ತಮ್ಮಂದಿರಪ್ಪ ಕುಮಾರರೊಡನೆ ಸ್ವಾಮಿ ಕಾರ್ತಿಕಂ ಬಳೆದು ಪದಿನಾಱು ವರುಷದ ಪ್ರಾಯಮಾದಂದು ಮತ್ತೊಂದು ದಿವಸಮನಿಬರುಂ ಕುಮಾರರ್ಕಳುದ್ಯಾನವನಕ್ಕೆ ವನಕ್ರೀಡೆಯಾಡಲ್ ಪೋಗಿ ಯಾಡುತ್ತಿರ್ಪನ್ನೆಗಮೆಲ್ಲಾ ಕುಮಾರರ್ಕಳ್ಗಂ ತಾಯ್ತಂದೆಯಬ್ಬಕ್ಕಳ್ ಮನೆಯಿಂದಂ ಪೊಸಲುಮುಡಲುಂ ತುಡಲುಂ ಪೂವುಂ ತಂಬುಲಮುಮಂ ತಿಂ[15]ಬ[15]ಡಂಗಳುಂ ಬಂದುವು ಸ್ವಾಮಿ ಕಾರ್ತಿಕಂಗಾರುಮಟ್ಟದಿರ್ದೊಡೆ ಮನದೊಳ್ ಬಱ್ದೊನಾಗಿ ವನಕ್ರೀಡೆಯನಾಡಿ ಮನೆಗೆ ವಂದು ತಾಯುಮನಿಂತೆಂದನಬ್ಬಾ ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಯಪ್ಪೆಮ್ಮಜ್ಜನೊಳನೊ ಇಲ್ಲೆಯೊ ಎಂದು ಬೆಸಗೊಂಡೊಡೆ ತಾಯ್ ಮನದೊಳ್ ಬೞ್ದೊಳಾಗಿ ಏನಂ ಪೇೞ್ವೆಂ ಮಗನೆ ನಿನಗೆ ತಂದೆಯಪ್ಪಾತನೆನಗಂ ತಂದೆಯೆಂದು ಪೇೞ್ದೊಡದಂ ಕೇಳ್ದು [16]ಆದಮ[16] ವೈರಾಗ್ಯ ಕಾರಣಮಾಗಿ ಶ್ರೀ[17]ವ[17]ರರೆಂಬಾಚಾರ್ಯರ ಪಕ್ಕದೆ ತಪಂಬಟ್ಟಾಗಮಂಗಳೆಲ್ಲಮಂ ಕಲ್ತು ಗುರುಗಳಂ ಬೆಸಗೊಂಡವರನುಮತದಿಂ[18]ದೇಕ ವಿಹಾರಿಯಾಗಿ[18] ಗ್ರಾಮನಗರಖೇಡ ಖರ್ವಡ ಮಡಂಬ ಪತ್ತನ ದ್ರೋಣಾಮುಖಂಗಳಂ ವಿಹಾರಿಸುತ್ತಂ ತೆಂಕನಾಡ ಕಿಷ್ಕಿಂಧೆ

1. ರದಾ (ಘಚಛ). 2. ಕೇಳಿಂ (ಖ). 3. ತಾ (ಖ). 4. ರ್. (ಘಚಛ). 5. ಳ್ದಂತೆ ಪೇಳ್ದರಿಲ್ಲೊ (ಘಚಛ). 6. ಡ (ಖಘಚಛ). 7. +ನೋಳ್ಪ (ಘಛ). 8. ರ್ಭಂ ನೆಱೆ (ಘಛ). 9. ಸರವ್ವಣ (ಕ), ಸರವನ (ಘಚ), ಸುರವನ (ಚ). 10. ಶರವೇಣು (ಘಚಛ). 11. ಪೆತ್ತೊಡೆ (ಕಗ). ಪೆತ್ತೊಳ್ (ಘ). 12. ಸ್ತ್ರೀ (ಕಖಗ). 13. ಕೋಗು (ಘಚಛ). 14. ಮತ್ತಿನವರ್ (ಕಖಗ). 15. ಬಿ (ಖ), ಬು (ಚ). 16. ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಬೇಸಱಿ (ಘಚಛ). 17. ಧ (ಘಚ). 18. (ಘಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಪೋಂಟು [1]ಪವನಾತ್ರ[1]ಮನೆಯ್ದಿಯುಗಲ ಮೇಗೆ ರಾತ್ರಿ ಪ್ರತಿಮಾಯೋಗಂ [2]ಗೊಂಡಿರ್ದಾ[2] ಇರುಳ್ ಬಿರಿದೊಂದು ಪಟ್ಟಿ ಕೊಂಡು ಪುಯ್ಯೆ ಮಳೆಮಲ್ಲವಂ ಕರ್ಚಿ ಕಳೆದು ಪಾಷಾಣದಂಬು ಪಡುವಂ ನೀರ್ ಪೊಕ್ಕಾಗಳಾ ಪಡುವಿನ ನೀರ್ ಸರ್ವೌಷಧಿ ಋದ್ಧಿಯೊಳಂತಲ್ಲಿಯ ನೀರಂ ಮಿಂದವರ್ಗೆಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಧಿಯುಂ ಕಿಡುವುದಾದುದಲ್ಲಿಂ ತೊಡಗಿ ದಕ್ಷಿಣಾಪಥದೊಳದು ತೀರ್ಥಮಾದುದು

ಮತ್ತೆ ಸ್ವಾಮಿ ಕಾರ್ತ್ತಿಕ[3]ಋಷಿ[3]ಯುಂ ವಿಹಾರಿಸುತ್ತಂ ಬಂದು ಕೋಂಗಳೆಯ ನೆಯ್ದಿಯಲ್ಲಿಯ ಬಸದಿಯೊಳ್ ಪಂಚಾತಿಚಾರ ನಿಯಮಂಗೆಯ್ದು ದೇವರಂ ಬಂದಿಸಿ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದಾಗಳ್ ಚರಿಗೆವೊಕ್ಕು ಚಾತುರ್ವರ್ಣ್ಯದ ಮನೆಗಳುಮಂ[4] ತೊಳಲುತ್ತಂ ಬಂದರಮನೆಯುಂ ಪೊಕ್ಕಾಗಳಾ ಪ್ರಸ್ತಾವದೊಳ್ ಕರುಮಾಡದ ಮೇಗಣ ನೆಲೆಯೊಳಿರ್ದ್ದ ವೀರಶ್ರೀ ಮಹಾದೇವಿಯರಸನ ತಲೆಯಂ ತನ್ನ ತೊಡೆಯ ಮೇಲಿಟ್ಟುಗುರಿಸುತ್ತಿರ್ದ್ದಾಕೆ ಭಟಾರರ ಬರವಂ ಕಂಡೆಚ್ಚಿದಮ್ಮಣ್ಣಂಗಳಪ್ಪ ಭಟಾರರ್ ಚರಿಗೆವಂದರ್ಪ್ಪರೆಂದು ಮೆಲ್ಲನುಂದಿದರಸನ ತಲೆಯಂ ಕೆಟ್ಟೊಂದಾಧಾರಮನಿಟ್ಟು ನಿಚ್ಚಿಸಲೆಂದು ಕರುಮಾಡದಿಂದಿೞಿದು ಬರುತ್ತಿರ್ಪನ್ನೆಗಂ ಭಟಾರರ್ ಪಂದರಮನೆಯಂಗಣಮಂ ಪೊಕ್ಕು ಮಗುಳ್ದು ಪೋಗಿ ಬಾಗಿಲ್ವಾ[6]ಡಮನೆಯ್ದಿದಾ[6]ಗಳರಸಿ ಪೆಱಗಣಿಂ ಪರಿತಂದು ಬಂದು ಮುಂದೆ ನಿಂದು ಕೈಗಳಂ ಮುಗಿದೆಱಗಿ ನಿಲ್ಕೆ ಭಟಾರಾ ಎಂದು ನಿಱಿಸಿದೊಡೆ ಭಟಾರರೆಂದರೆಮ್ಮಾ ಮನೆಯಂ ಪೊಕ್ಕು ಬಂದೊಮಿನ್ನೆಮಗೆ ನಿಲಲಾಗದೆಂದೊಡರಸಿಯಿಂತೆಂದಳ್ ಭಟಾರಾ ನೀಮೆನಗೆ ದಯೆಗೆಯ್ದು ಪೋಘಂ ನೀಲಲ್ವೇೞ್ಕುಮೆಂದು ಪೋಗಲೀಯದೆ ಕಾಲಂ ಪಿಡಿದು ತಾಂಗುತ್ತಿರ್ಪನ್ನೆಗಮ್

ಇತ್ತಲರಸನೆಚ್ಚತ್ತು ದೆಸೆಗಳಂ ನೋಡಿಯರಸಿಯುಂ ಕಾಣದೆ[7]ರ[7]ಸಿಯೆಲ್ಲಿದರ್ಳೆಂದು ಕೆಲದವರಂ ಬೆಸಗೊಂಡೊಡವರೆಂದರರಸಿಯೊರ್ವ [8]ಸ[8]ವಣಂ ಬಂದೊಡಾತನಂ ಕಂಡು ಕರುಮಾಡದಿಂದಿೞಿದು ಪರಿದು ಬಟ್ಟೆಯುಂ ತಗುಳ್ದು ಬಾಗಿಲ್ವಾಡದಲ್ಲಿ ಸವಣನೊಡನಾ ಪೋರುತ್ತಿರ್ಪ್ಪಳ್ ನೋಡಿಮೆಂದರಸಂಗೆ ತೋಱಿದೊಡರಸಂ ಕಂಡೆನ್ನನಗಲ್ದು [9]ನಿಚ್ಚಲೀ[9] ಸವಣನಲ್ಲಿಗೆ ಪರಿ[10]ವ[10]ಳೆಂದು ಕಿನಿಸಿ ಕರುಮಾಡದಿಂದಿೞಿದು ರಿಸಿಯಿರ್ದಲ್ಲಿಗೆವೋಗಿ ಚಕ್ರಿಯೆಂಬಾಯುಧದಿಂದುರದ ಸುರ್ಚಪೋಗಿಟ್ಟರಸಿಯುಮಂ ತಲೆನವಿರಂ ಪಿಡಿ[11]ದು ದಱದಱನೆ[11]ೞೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು

ಸ್ವಾಮಿ ಕಾರ್ತ್ತಿಕಋಷಿಯುಂ ಕ್ಷಮೆಯಂ ಭಾವಿಸಿ ನೆತ್ತರೊಕ್ಕು ಬಸಮೞಿದು ಬೇಸಗೆಯ ಕಡುವಿಸಿಲಿಂದಂ ಝಳದಿಂದಂ ಬೆಂಕೆಯಿಂದಂ ನೀರಡಿಕೆಯಧಿಕಮಾಗಿ ತಣ್ಪೆ[12]ನೊಳೊ[12]ಳ್ಪಿತ್ತು ಸಮಾಧಿಯಕ್ಕುಮೆಂದು ಮನದೊಳ್ ಬಗೆದಿರ್ಪ್ಪನ್ನೆಗಂ ತಮ್ಮಜ್ಜಿಯಪ್ಪ ವೀರಮತಿ ಮಹಾದೇವಿ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯವ್ರತಮಂ ಕೊಂಡು

1. ಪುರ (ಛ). 2. ನಿಂದೊಡಾ (ಘಚಛ). 3. ಮುನಿ (ಘಚಛ). 4. + ತೊಳಲ್ದು (ಕಗ). 5. ೞಿದು ಬಿಡ್ಸ್ಗೈದ (ಘಚಛ). 6. ವಡ ಮನೆಯನೆಯ್ದಿದರಾ (ಘಚಛ). 7. ಅ (ಕಖಗ). 8. ಶ್ರ (ಕಖಗ). 9. ನಿಚ್ಚಲಿ (ಘ), ನಿಚ್ಚಿಲ (ಛ), (ಚ)ದಲ್ಲಿಲ್ಲ. 10. ದ (ಘಚಛ). 11. ದೆ (ಘಚಛ). 12. ಣ್ಪುದೊಡೆ (ಘಚಛ).

ಕಾಲಂ ಗೆಯ್ದು ವ್ಯಂತರದೇವತೆಯಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿ[1]ದಾ[1]ಕೆಗಾಸನಕಂಪಮಾಗಿಯಱಿದು ಬಂದು ಭಟಾರಾ ಬೆಸನೇನಿವರೆಲ್ಲರುಮಂ ಕೊಂದ[2]ಪ್ಪೆನೆಂ[2]ದೊಡೆ ಭಟಾರರೆಂದರಂತೇ[3]ನುಂ ಬೇ[3]ಡ ನೀನೆಮ್ಮಂ ಕಣ್ಬೆಸುಗೆಗೆ ಕೊಂಡುಪೋಗೆಂದೊಡೆ ದೇವತೆ ನವಿಲ ರೂಪಿನಿಂದೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಬೆನ್ನೊಳಿಟ್ಟು ಕೊಂಗಳಿಂಯ ಮೂಡಣ ದೆಸೆಯ ಪರ್ವತದ ಕೊಳದ ತಡಿಯೊಳ್ ಲತಾಮಂಟಪದೊಳಿರಿಸಿ ಪೋದೊಡೆ ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಗಣಿಂ [4]ಪಾಂರ್ದ್ದು[4]ರ್ಪ ನಿರ್ಝರಶೀ[5]ಕ[5]ರಂಗಳಿಂ ಮೆಯ್ಗಾಪ್ಯಾಯನಮಾಗಿ ಸನ್ಯಸನಂಗೆಯ್ದು ಶುಭಪರಿಣಾಮದಿಂ ಮುಡಿಪಿ[6] ಸರ್ವಾರ್ಥಸಿದ್ಧಿಯೊಳ್ ಮೂವತ್ತುಮೂಱು ಸಾಗರೋಪಮಾಯುಷ್ಯಮನೊಡೆಯೊನಹಮಿಂದ್ರನಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿದೊಂ

ಮತ್ತಿತ್ತ ಭಟಾರರ ತಂಗೆಯಪ್ಪ ವೀರಶ್ರೀಯುಂ ಹಾ ಭಟಾರ ಎಂದಿರುಳುಂ ಪಗಲುಂ ಪಲವು ದಿವಸದೊಂದೆ ಪಾಂಗಿನೊಳ್ ಪ್ರಳಾಪಿಸಿ ದುಃಖಂಗೆಯ್ದು ಅರಸನುಮಾಕೆಗೆ ಕಡು[7]ನಲ್ಲನಪ್ಪುದಱಿಂದಾದಮಾನುಮುಬ್ಬೆಗಂ ಬಟ್ಟಿ[8]ದ್ದಿರ್ಕಂ[8]ತೆಂದನಾರೊರ್ವರರೆಸಿಯಬಿಕ್ಕೆಯುಂ ಪಂಬಿಸಿ ದುಃಖಮಂ ಮಱೆಯಿಸುವೊರವ[9]ಗೊರ್ಸಗೆ[9]ಯುಂ ಮಾಡುವೆನೆಂದು ಪೊೞಲೊಳಗೆ ಗೋಸಣೆಯುಂ ತೊೞಲ್ಚಿದೊಡದಂ ಕೇಳ್ದು [10]ಲೋ[10]ಗರ್ ಪಗರಣಿಗರಾಗಿ ಎನಿತಾನುಂ ತೆಱದ ರೂಪುಗಳಂ ಕೈಕೊಂಡು ಮರಮೊಗಂಗಳನಿಟ್ಟು ಬಂದು ಮುಂದೆ ಆಡಿಯುಂ ಪಾಡಿಯುಂ ನಗಿಸಿಯುಮೆಂತುಮಱಿ[11]ಮಱ್ಗಿ[11]ದಿರ್ದೊಡೊರ್ವಂ ಕರಿಯ ಕಚ್ಚುಟಮನುಟ್ಟು ಮೈಯ್ಯೆಲ್ಲಂ ಮಸಿಯುಂ ಪೂಸಿ ಬೋೞದಲೆವೆರಸು ಬಾಯೊಳ್ ಕವಡಿಕೆಗಳಂ ಪಲ್ಗಳಂತೆ ಮಾಡಿ ಕುಂಚಮುಂ ಗುಂಡಿಗೆಯುಮಂ ಪಿಡಿದು ಬಪ್ಪೊರ್ಣನರಸಂ ಕಂಡಿತೆಂದನೆಲೆಯರಸಿ ನಿನ್ನ ಸಹೋದರಂಗಳಪ್ಪ ಭಟಾರರಾ ಬಪ್ಪೊರ್ರಯೆಂದು ಪೇೞ್ದಾಗಳೆಲ್ಲಿರ್ದರೆಂದೆೞ್ದು ನೋಡಿ ಕಾಣದಾ ರೂಪಂ ಕಂಡು ನಕ್ಕು ದುಃಖಮಂ ಮಱೆದೊಳಾಗಳಾ ನಗಿಸಿದ ಪಗರಣಿಗಂಗೆ ಪಿರಿದು ಕಸವರಮನಿತ್ತೊಸಂದಿಂದಿತ್ತ ಬಾದು[12]ಬ್ಬೆ[12]ಯು ಪರ್ವಮುಂ ಪಗರಣಮಾಟಪಾಟಮುಮಾದುವು ಮತ್ತೆ ಸ್ವಾಮಿ ಕಾರ್ತಿಕ ಋಷಿಯರ್ ಮುಡುಪಿದಲ್ಲಿಯವರ ತಂಗೆಯಪ್ಪ ವೀರಶ್ರೀ ಬಸದಿಯುಂ ಮಾಡಿ[13]ದೊಡಂದಿಂದಿತ್ತ[13] ಸ್ವಾಮಿಯೆಂಬ ತೀರ್ಥಮಾದುದು ಮತ್ತಿತ್ತ ಕೃತ್ತಿಕೆಯುಂ ಪೊೞಲನಾಳ್ವಗ್ನಿರಾಜನೆಂಬರಸಂ ತನ್ನ ಮಗಳಂ ತಾನೆ ಕೊಂಡು ಮೊಱೆಯುೞಿದನಪ್ಪುದಱಿಂದಲ್ಲಿಯ ಜನಮುಂ

ಶ್ಲೋಕ ॥ ರಾಜ್ಞಿ ಧರ್ಮಿಣಿ ಧರ್ಮಿಷ್ಠಾಃ ಪಾಪೇ ಪಾಪಸಮಾಶ್ರಿತಾಃ ।
ರಾಜಾನಮನುವರ್ತಂತೇ ಯಥಾ ರಾಜಾ ತಥಾ ಪ್ರಜಾಃ ॥

---

1. ಪ್ಪುದಾ (ಕಖಗ). 2. ಕೊಂಡೆಸುವೆಂ (ಘಙಛ). 3. ನೀವುಂ ಬಗೆಯಲ್ವೇ (ಘಙಛ). 4. ಪಾರ (ಘ). 5. ಪ (ಘಙ). 6. + ಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನಜ್ಞಾನಚಾರಿತ್ರಂಗಳಂ ಸಾಧಿಸಿ (ಘಙಛ). 7. + ಗೊರ್ವ (ಘಙಛ). 8. ಧ್ದಂ (ಖ). 9. ಗ್ಗಾಸೆ (ಘಙಛ). 10. ರೋ (ಘಙ). 11. ಮಾಗ (ಕಖಗ). 12. ಂಬೆ (ಕಖಗ). 13. + ಸಿ ಪ್ರತಿಮೆಯುಮಂ ಸ್ವಾಮಿ ಕಾರ್ತಿಕರಿಷಿಯ ರೂಪಂ ಮಾಡಿಸಿ ದೇವಾದೇವಸ್ಕಮೂರ್ತಿಸುತ್ತಿರ್ಕೆಮಂಯಿಂದಿತ್ತ (ಘಙಛ).

ಎಂದರಸನಂ ಕಂಡು ಪೊಱಮಟ್ಟಿದು ನೆಗ[1]ೞಲ್[1] ತಗಳ್ದುದಾ ಪೊೞಲ್ಗೆ [2]ಬೋಗಂ[2]ಕಾರೋಹಣಮೆಂದು ಪೆಸರನಿ[3]ಟ್ಟರಿದು[3] ಸ್ವಾಮಿ ಕಾರ್ತ್ತಿಕ ಋಷಿಯ ಕಥೆ ಮತ್ತೆ ಪೆಱರುಂ ಪರಮ ಸಹಜ ರತ್ನತ್ರಯಂಗಳನಾರಾಧಿಸುವವರ್ಗ್ಗಳ್ ಸ್ವಾಮಿ ಕಾರ್ತ್ತಿಕ ಋಷಿಯುರಂ ಮನದೊಳ್ ಬಗೆದೇೞುಂ ಪುಣ್ಣುಂ ವ್ಯಾಧಿಯುಂ ಪಸಿವು ನೀರೞ್ಕೆ ಶೀತವಾತೋಷ್ಣಂಗ[4]ಳುಮಂ [5]ಸೈರಿಸಿ[5] ಸ್ವರ್ಗಾಪವರ್ಗ ಸುಖಂಗಳನೆಯ್ದುಗೆ

---

1. ೞ್ತಿ (ಘಚಛ). 2. ಲೋಕ (ಘಚಛ). 3. ಟ್ಟುನಿಟ್ಟು (ಕಖಗ). 4. ಳ್ಗಂ (ಘ). 5. + ಸಮ್ಯಗ್ಜ್ಞಾನದರ್ಶನಚಾರಿತ್ರಂಗಳಂ ಸಾದಿಸಿ (ಘಛ). + ಮುಱಿಸಿ (ಜ).

(೧೨) ಅಭಯಘೋಷರೆಂಬ ಮುನಿಯ ಕಥೆ

ಅಭಯಘೋಷರೆಂಬ ಮುನಿಯ ಕಥೆಯಂ ಪೇೞ್ವಂ :

ಗಾಹೆ ॥ ಕಾಕಂದಿ ಅಭಯಘೋಸೋ ವಿ ಚಂಡವೇಗೇಣ ಛಿಣ್ಣ ಸವ್ವಂಗೋ ।
ತವ್ವೇದಣಮಧಿಯಾಸಿಯ ಪಡಿವಣ್ಣೋ ಉತ್ತಮಂ ಅಟ್ಠಂ ॥

[ಕಾಕಂದಿ—ಕಾಕಂದಿಯೆಂಬ ಪೊೞಲೊಳ್, ಅಭಯಘೋಸೋ ವಿ—ಅಭಯಘೋಷರೆಂಬ ರಿಸಿಯುಂ, ಚಂಡವೇಗೇಣ—ಚಂಡವೇಗನೆಂಬೊನರಸನಿಂದಂ, ಛಿಣ್ಣ ಸವ್ವಂಗೋ—ಕೊಱೆಯೆಪಟ್ಟೆಲ್ಲಾ ಮೆಯ್ಯನುಡೆಯನಾಗಿ, ತವ್ವೇದಣಂ—ಆ ವೇದನೆಯಂ, ಅಧಿಯಾಸಿಯ—ಲೇಸಾಗಿ ಸೈರಿಸಿ, ಪಡಿವಣ್ಣೋ—ಪೊ[1]ರ್ದಿ[1]ದೊಂ, ಉತ್ತಮಂ ಅಟ್ಠಂ—ಮಿಕ್ಕ ದರ್ಶನಜ್ಞಾನಚಾರಿತ್ರಂಗಳಾರಾಧನೆಯಂ]

ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ :

ಈ ಜಂಬೂದ್ವೀಪದ ಭರತ ಕ್ಷೇತ್ರದೊಳ್ ಮಗಧೆಯೆಂಬುದು ನಾಡಲ್ಲಿ ಕಾಕಂ[2]ದಿ[2]ಯೆಂಬುದು ಪೊೞಲದನಾಳ್ವನಭಯಘೋಷನೆಂಬೊರಸನಾತನ [3]ಮಹಾದೇವಿ[3] ಅಭಯಮತಿಯೆಂಬೊಳಂತವರ್ಗ್ಗಳಿಷ್ಟ ವಿಷಯ ಕಾಮಭೋಗಂಗಳನನುಭವಿಸುತ್ತಂ ಕಾಲಂ ಸಲೆ ಮತ್ತೊಂದು ದಿವಸಮರಸಂ [4]ಪೊಱಮಟ್ಟು[4] ಪೊಱಪೊೞಲ ಶೋಭೆಯಂ ತೊೞಲ್ದು ನೋಡುತ್ತಿರ್ಪನ್ನೆಗಮೊರ್ವ ಬಿಲಾಂಗುಲಿ[5]ಗ[5]ನೊಂದಾಮೆಯಂ ಬಾೞೆವಾೞ್ [6]ನಾಲ್ಕು ಕಾಲಂಕಟ್ಟಿ[6] ಬಳ್ಳಿಯಂ ಕೊರಲೊ[7]ಳ್ ತಗುಳ್ಚಿ ಯೆೞಲೆ ಪಿಡಿದುಕೊಂಡು ಪೊೞಲ್ಗಿದಿರಂ ಬರ್ಪ್ಪನನರಸಂ ಕಂಡು ತನ್ನ ಬಿನ್ನಣಮಂ [8]ನೆರೆದ ನೆರವಿಗೆ[8] ಮೆಱೆಯಲ್ವೇಡಿ ಗೆಂಟಱಿಂ ಚಕ್ರದಿಂ ನಾಲ್ಕು ಕಾಲುಮನೊರ್ಮೊದಲೆ ಪಱಿಯೆಚ್ಚೊಡೆ ಬಿಲಾಂಗುಲಿಗಂ ಪ್ರಾಣಮುಳ್ಳಂತಿರಾಮೆಯುಂ ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಕೊಂಡು ಪೋದೊಡಾ ಇರುಳೊಳಾಮೆ ಬಿಱಿದು ವೇದನೆಯಿಂದಂ ನವೆದು ಸತ್ತು ಪೊೞಲೊಳಭಯಘೋಷ ನೃಪತಿಗಭಯಮತಿ ಮಹಾದೇವಿಗಂ ಚಂಡವೇಗನೆಂಬ ಮಗನಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿದನಂತವರ್ಗ್ಗಳಿಷ್ಟ ವಿಷಯ ಕಾಮ ಭೋಗ ಸುಖಂಗಳನನುಭವಿಸು[9]ತ್ತಿರ್ಪನ್ನೆಗಮ್[9]

ಮತ್ತೊಂದು ದಿವಸಮರಸನುಮರಸಿಯುಂ ಕರುಮಾಡದ ಮೇಗಣ ನೆಲೆಯೊಳ್ ಭೋಗೋಪಭೋಗ ಸುಖಂಗಳನನುಭವಿಸುತ್ತಂ ವಿನೋದದಿಂದಿರ್ಪನ್ನೆಗಂ ಚಂದ್ರಗ್ರಹಣಮಾದುದನರಸಂ ಕಂಡನಿತ್ಯಮಂ ಭಾವಿಸಿಯದುವೆ ವೈರಾಗ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣಮಾಗಿ ಚಂಡವೇಗನೆಂಬ ಮಗಂಗೆ ರಾಜ್ಯ[10]ಪಟ್ಟಂಗಟ್ಟಿ[10] ಬಾಹ್ಯಾಭ್ಯಂತರ ಪರಿಗ್ರಹ

---

1. ಛ (ಕಬಗ). 2. ಬ (ಬ). 3. ಭಾರ್ಯೆ (ಕಗ). 4. (ಘಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 5. ಕ (ಬಘಚಛ). 6. + ಬಗಿದು (ಘಚಛ). 7. ಯೊಂದು ಕೈಯೊ (ಕಬಗ). 8. (ಕಬಗ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 9. ತ್ತಂ ಪಲಕಾಲಂ ಸಲೆ (ಘಚಛ). 10. ಮಂ ಕೊಟ್ಟು (ಘಚಛ).

[1]ಪರಿತ್ಯಾಗಂಗೆಯ್ದು[1] ನಂದನರೆಂಬಾಚಾರ್ಯರ ಪಕ್ಕದೆ ತಪಂಬಟ್ಟು ಪನ್ನೆರಡು ವರುಷಮ ವರೊಡನಿರ್ದ್ದೆಲ್ಲಾ ಪೂಡುಗ[2]ಳುಮಂ[2] ಕಲ್ತು ಗುರುಗಳಂ ಬೆಸಗೊಂಡವರನುಮತ ದಿಂದೇಕವಿಹಾರಿಯಾಗಿ ಗ್ರಾಮ ನಗರ ಖೇಡ ಖರ್ವಡ ಮಡಂಬ ಪಟ್ಟಣ ದ್ರೋಣಾ ಮುಖಂಗಳಂ ವಿಹಾರಿಸುತ್ತಂ ಬರ್ಪ್ಪೋರ್ ತಮ್ಮ ಮುನ್ನಿನ ಕಾಕಂದಿಯೆಂಬ ಪೊಳಲ್ಗೆ ವಂದುದ್ಯಾನವನದೊಳ್ ವೀರಾಸನ[3]ವಿ[ದ್ದೋರ್][3]ರನ್ನೆಗಂ ಮುನ್ನಾಮ ಯುವ್ವ ಜೀವನವರ ಮಗನಪ್ಪ ಚಂಡವೇಗಂ ಕರುಮಾಡದ ಮೇಗಣ ನೆಲೆಯೊಳಿರ್ದ್ದ [4]ನೋಟಂಕ್ಕೆ ಗೆಂಟು ಪೋಗೆ[4] ಚಕ್ರಮನಿಟ್ಟೊಡಾ ಚಕ್ರಂ ವಂದು ಋಷಿಯರೆರಡು ಕೆಯ್ಯುಂ ಕಾಲ್ಗಳುಮುಮಂ ಪೊಕ್ಕನೆ ಪೋಗೆ ಕೊಂಡೊಡೆ ಚತುರ್ವಿಧಮಪ್ಪಾಹಾರಕ್ಕಂ ಶರೀರಕ್ಕಂ ಜಾವಜ್ಜೀವಂ ನಿವೃತ್ತಿಗೆಯ್ದು ವೇದನೆಯುಂ ಸೈರಿಸಿ ಶುಭಪರಿಣಾಮದಿಂ [5]ರತ್ನತ್ರಯಮುಮಂ[5] ಸಾಧಿಸಿ ಪದಿನಾಲ್ಕನೆಯ ಪ್ರಾಣತಮೆಂಬ ಕಲ್ಪದೊಳಿರ್ಪ[6]ತ್ತು[6] ಸಾಗರೋಪಮಾಯುಷ್ಯಮನೊಡೆಯೊನಿಂದ್ರನಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿದೊಂ

ಮತ್ತಂ ಪೆಱರು[7]ಮಾರಾಧಕರುಂ ರತ್ನತ್ರಯಮನಾರಾಧಿಸುತ್ತಿರ್ದ್ದ[7] ಭವ್ಯರ್ಕಳ ಭಯಘೋಷ ಭಟಾರರಂ ಮನದೆ ಬಗೆದು ಪಸಿವುಂ ತೃಷ್ಣೆಯುಂ ಪೋೞುಂ ವ್ಯಾಧಿಯುಂ ಶೀತವಾತೋಷ್ಣಂಗಳುಮೆಂದಿವು ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ದುಃಖಂಗಳಂ ಸೈರಿಸಿ [8]ಪರಮ ಶುದ್ಧ ಸಹಜ ದರ್ಶನ ಜ್ಞಾನ ಚಾರಿತ್ರಂಗಳಂ ಸಾಧಿಸಿ[8] ಸ್ವರ್ಗಾಪವರ್ಗ ಸುಖಂಗಳ ನೆಯ್ದುಗೆ

---

1. ಲಗಳಂ ತೊಱೆದು (ಛ). 2. ಳ್ಗಂ (ಕಗ). ಳಂ (ಘ). 3. ವಿಳಿದ್ದು (ಕಖಗ), ವಿನಿರ್ಪ (ಘಚ), ದೊಳಿರ್ದ (ಛ). 4. ವಿನೋದದಿಂ ಗೆಂಟಱಿಂ ಎಱೆ (ಘಚ). (ಛ)ದಲ್ಲಿ ನಷ್ಟ. 5. ಮುಡಿಪಿ ಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನಜ್ಞಾನಚಾರಿತ್ರಂಗಳಂ ಸಾಧಿಸಿ (ಘಚಛ). 6. ತ್ತೆರಡು (ಛ). 7. ಂ ರತ್ನತ್ರಯಂಗಳಂ ಸಾದಿಸುತ್ತಿರ್ಪ (ಘಚಛ). 8. ಸಮಾಧಿಮರಣದಿಂ ಮುಡಿಪಿ (ಘಚಛ).

(೧೪) ವಿದ್ಯುಚ್ಚೋರನೆಂಬ ರಿಸಿಯ ಕಥೆ

ವಿದ್ಯುಚ್ಚೋರನೆಂಬ ರಿಸಿಯ ಕಥೆಯುಮಂ ಪೇೞ್ವಂ :

ಗಾಹೆ ॥ ದಂಸೇಹಿಯ ಮಸಕೇಹಿ ಯ ಖಜ್ಜಂತೋ ವೇದಣಂ ಪರಮಘೋರಂ ।
ವಿಜ್ಜುಚ್ಚೋರೋ ಅಧಿಯಾಸಿಯ ಪಡಿವಣ್ಣೋ ಉತ್ತಮಂ ಅಟ್ಠಂ ॥

[ದಂಸೇಹಿಯ—ಚಿಕ್ಕುಟುಗಳಿಂದಂ, ಮಸಕೇಹಿ ಯ—ಗುಂಗುಱುಗಳಿಂದಂ, ಖಜ್ಜಂತೋ—ತಿನೆಪಡುವೋನಾಗಿ, ವೇದಣಂ—ವೇದನೆಯುಮಂ, ಪರಮಘೋರಂ—ಅದಮಾನುಂ ಕಡಿದಪ್ಪುದಂ. ವಿಜ್ಜುಚ್ಚೋರೋ—ವಿದ್ಯುಚ್ಚೋರನೆಂಬ ರಿಸಿ, ಅಧಿಯಾಸಿಯ—ಲೇಸಾಗಿ ಸೈರಿಸಿ, ಪಡಿವಣ್ಣೋ—ಪ್ರೌ[1]ಡ[1]ದೊಂ, ಉತ್ತಮಂ ಅಟ್ಠಂ—ಮಿಕ್ಕ ದರ್ಶನಚಾರಿತ್ರಂಗಳಾರಾಧನೆಯುಂ]

ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ :

ಈ ಜಂಬೂದ್ವೀಪದ ಭರತ ಕ್ಷೇತ್ರದೊಳ್ ವಿದೇಹಮೆಂಬುದು ನಾಡಲ್ಲಿ ಮಿಥಿಳೆಯೆಂಬುದು ಪೊೞಲದನಾಳ್ವೋಂ ಪದ್ಮರಥನೆಂಬೊನರಸನ[3] ಸಂತತಿಯಿಂ ಬಂದ ವಾಮರಥನೆಂಬೊರಸನಾತನ ಮಹಾದೇವಿ ಬಂಧುಮತಿಯೆಂಬೊಳಂತವರ್ಗ್ಗಳಿಷ್ಟ ವಿಷಯ ಕಾಮ ಭೋಗಂಗಳನನುಭವಿಸುತ್ತಂ ಪಲಕಾಲಂ ಸಲೆ ಮತ್ತಾ ಪೊೞ[4]ಲೊಳ್ ಯಮ[4]ದಂಡನೆಂಬೊಂ ತಳಾಱಂ ಮತ್ತಲ್ಲಿ ಇರ್ಪ್ಪೊಂ ವಿದ್ಯುಚ್ಚೋರನೆಂಬೊಂ ಕಳ್ಳನಾತಂ ಜೃಂಭಿಣಿ ಸ್ತಂಭಿನಿ ಮೋಹಿನಿ ಸ[5]ರ್ಷಪ[5] ತಾಳೋದ್ಘಾಟಿನಿ ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರ[6] ಚೂರ್ಣ ಯೋಗ ಘುಟಿಕಾಂಜನಮೆಂದಿವು ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ತಸ್ಕರಶಾಸ್ತ್ರಂಗಳೊಳಾದಮಾನುಂ ಕುಶಲನಂತಪ್ಪ ಕಳ್ಳಂ ಪೊೞಲ ಕಸವರಂಗಳನಿರುಳ್ ಕ[7]ಳ್ದು[7] ಪೊೞಲ್ಗೆ ನಾಡೆಯಂತರದೊಳೊಂದು ಪರ್ವತಮುಂಟಲ್ಲಿ ಪಿರಿದೊಂದು ಗುಹೆಯುಂಟದಱೊಳಗೆ [8]ಕಳ್ದ[8] ಕಸವರಂಗಳೆಲ್ಲಮಂ ಪೊಕ್ಕಿಟ್ಟು ಗುಹೆಯ ಬಾಗಿಲಂ ಪಿರಿದೊಂದು ಶಿಲೆಯುಮಂ ತಂದಿಟ್ಟು ಮುಚ್ಚಿ ಬಂದು ಪಗಲೆಲ್ಲಂ ವಾಟ್ದೇಗುಲದೊಳಂಜನಮನೆಚ್ಚಿ ತಾಂ ಕುರುಡನಾಗಿ ಮುರುಂಟಿದ ಕೈಯುಂ ಕಾಲುಂ ಬೆರಸು ಮೂಗೊಳಗರ್ಚಿ[9] ರಸಿಗೆ ಸುರಿಯೆ ನೊಱಪುಗಳ್ ಮುಸುಱಿ[10]ಕೊಂಡು[10] ತಿನೆ [11]ಪೇಸಿಗ[11]ನಾಗಿ ಲೋಗರ ಮನೆಗಳೊಳ್ ಭೈಕ್ಷಮಂ ಬೇಡಿ ಮನೆಮನೆಯುಂ ತೊೞಲ್ದು ತನ್ನ [12]ಕೊಮ್ಮೆಗೊಂಡಿರ್ಪ್ಪುದನಱಿಪುತ್ತುಮಿಂತು ಪಗಲೆಲ್ಲಮಿರ್ದ್ದಿರುಳಪ್ಪಾಗಳ್ ದಿವ್ಯಮಪ್ಪ ತನ್ನ ಸ್ವಾಭಾವಿಕಮಪ್ಪ ಮುನ್ನಿನ ರೂಪು ಕೈಕೊಂಡು

---

1. ಢ (ಕಖಗ). 2. ದರ (ಫ). 3. +ನಾದ (ಘಜ). 4. ಲ ಕಾವ್ಪೊಂ ಜವ (ಘಚಫ). 5. ಸರ್ಷ (ಖ). ರಿಪಪ (ಘಚ), ರಿಪ ಪಾ (ಫ). 6. + ಯಂತ್ರ (ಘಚಫ). 7. ದರ್ (ಜ). 8. ಕಳ್ದು ತಂದು (ಘಚ). ಕಳ್ದು ಕಳ್ದು ತಂದ (ಜ). 9. ಸೂರೆಯಗಿರ್ಚಿ (ಕಖಗ). 10. ಕಡಿಯೆ (ಕಖಗ). 11. ದೇಸಿಗ (ಘಚಫ). 12. ಮಱೆಯಿಸುತ್ತುಂ (ಕಗ), ಮಱೆಯುತ್ತುಂ(ಖ).

ಪುಟ್ಟಿಗೆಯುಮನುಟ್ಟು ಮೆಯ್ಯಂ ಪೂಸಿ ಪೂಮಂ ಮುಡಿದು ಕರ್ಪೂರ ಸಂಮಿಶ್ರಿತಮಪ್ಪ ತಂಬುಲಂದಿನುತ್ತಂ ಸೂಳೆಗೇರಿಗಳಂ ತೊೞಲ್ದು ತನ್ನಂ ಮೆೞ್ಚಿಯುತ್ತರ ಮನಕ್ಕೆ [1]ವಂದಗ್ಗಳವೊ[1]ಳ್ಪೆಂಡಿರೊಳೊತ್ತೆಯನಿಟ್ಟು ಭೋಗೋಪಭೋಗಂಗಳ್ಗೆ ಕಸವರಮಂ ಕೊಟ್ಟನುಭವಿಸುತ್ತಮಾರುಮಱಿಯದಂತಿ[2]ರ್ದು[2] ಬಣ್ಣಿಗರ ಮೂಸಿಗರ [3]ನಿಯೋಗಿಗಳ ಅಗ್ಗಳಿಯರಪ್ಪ [3]ಸೂಳೆಯರ ಸಾಮಂತರ ಕಸವರಂಗಳೆಲ್ಲಮಂ ಕಳ್ದು ಮತ್ತೊಂದು ದಿವಸಂ[4] ಪದ್ಮರಥಂಗೊಸೆದಚ್ಯುತೇಂದ್ರನಟ್ಟಿದ ದಿವ್ಯಮಪ್ಪ ಸರ್ಪರುಜಾಪಹಾರ ಮೆಂಬ ಹಾರಂ ಸಂತತಿಯಿಂ ಪಾಮರಥಂಗೆ ಬಂದುದಂ ಪಾಮರಥಂ ಕರುಮಾಡ ದೇಗುಲನೆಯ ನೆಲೆಯೊಳ್ ತನ್ನ [5]ಲುಂದುಮ್ರೋವರಿಗೆಯ[5] ಪುಡಿಕೆಯೊಳಿಟ್ಟೆಲ್ಲಾ ಕಾಲಮುಂ ಗಂಧಪುಷ್ಪ ದೀಪಧೂಪಾಕ್ಷತಂಗಳಿಂದರ್ಚಿಸುತ್ತಂ ಪೂಜೆಮಾಡುತ್ತ ಮಿರ್ಕುಮಿಂತಪ್ಪ ಹಾರಮಂ ವಿದ್ಯುಚ್ಚೋರನಂಜನಮಂ ಕಣ್ಣೊಳೆಚ್ಚಿ ಯಾರುಂ ತನ್ನಂ ಕಾಣದಂ[6]ತಾಗಿರೆ ಅರಮನೆಯಂ[6] ಪೊಕ್ಕರಸನ [7]ಮಱಲುಂದುಮ್ರೋ[7]ವರಿಯಂ ಪೊಕ್ಕು ತಲೆದೆಸೆಯೊಳರ್ಚಿಸಿರ್ದ ಪುಡಿಕೆಯುಂ ತೆಱೆದು ಹಾರಮಂ ಕೊಂಡರಮನೆಯಿಂ ಪೊಱಮಟ್ಟು ಪೋಗಿ ಪೊಱವೊೞಲ ಗುಹೆಯೊಳ್ ಪುದುಗಿಟ್ಟು ಪೊೞಲ್ಗೆ ವಂದು ಮುನ್ನಿನಂತೆ ತೊನ್ನರೂಪಂ ಕೈಕೊಂಡಿ[8]ರ್ದಂ[8]

ಮತ್ತಿತ್ತರಸಂ ನೇಸಮೂರ್[9]ಡೆ[9] ಹಾರಮಂ ಕಾಣದೆ ಆಸ್ಥಾನಮಂಟಪದೊಳ್ ಸಿಂಹಾಸನಮಸ್ತಕಸ್ಥಿತನಾಗಿ[10]ರ್ದು[10] ತಳಾಱನಪ್ಪ [11]ಯಮ[11]ದಂಡಂಗೆ ಬೞಿಯನಟ್ಟಿ ವರಿಸಿ ಇಂತೆಂದನೆಲವೊ ಯಮದಂಡಾ ಪೊೞಲ ಪಾರ್ವರ [12]ಪರದರ[12] ಸೂಳೆಯರ [13]ಬಕ್ಕಲ ಮಕ್ಕಳ[13] ಕಸವರಮೆಲ್ಲಮಂ ಕಳ್ದೊಡಮಾರುಮಱಿಯದೆ ಕಿವ್ಮಗಿರ್ದೆಯಲ್ಲದೆ ಯುಂಬಿಮ್ಮ ಸೆಜ್ಜೆಯೋವರಿಯಂ ಕಳ್ಳಂ ಪೊಕ್ಕು ಪುಡಿಕೆಯಂ ತೆಱೆದಚ್ಯುತೇಂದ್ರ ನಿತ್ತ ಕುಲಧನಮಪ್ಪ ಹಾರಮಂ ಕೊಂಡುಪೋದಂ ಬೇಗಂ ಕಳ್ಳನನಾರಯ್ದು ಹಾರಮಂ ಕೊಂಡು ಬಾ ಅಲ್ಲದಾಗಳ್ ಕಳ್ಳಂಗೆ ತಕ್ಕ ನಿಗ್ರಹಮಂ ನಿನಗೆ ಮಾಡಿ ದಪ್ಪೆನೆಂದೊಡೆ ತಳಾಱನೆಂದಂ ದೇವಾ ಏೞುದಿವಸಮಿನಗೆದೆಯನೀವುದೇೞುದಿವಸ ದಿಂದೊಳಗೆ ಕಳ್ಳನನಾರಯ್ಯಲಾಱದಾಗಳ್ ದೇವರೆನ್ನಂ ಮೆಚ್ಚುಕೆಯ್ವುದೆಂದೊಡರಸ ನಂತೆಗೆಯ್ಕೆಂದೊಡರಮನೆಯಿಂದಂ ಪೊಱಮಟ್ಟು ಪೊೞಲೊಳಗೆ ಸೂಳೆಗೇರಿಗಳೊಳ್ ಮಂಗಡಿಗಳೊಳಂ [14]ಬಸದಿಗಳೊಳಂ ವಿಹಾರಂಗಳೊಳಂ ಕೇರಿಗಳೊಳಮಾರವೆ ಗಳೊಳಂ ದೇವಾಲಯಂಗಳೊಳಂ[14] ಪೊಱವೊೞಲೊಳಂ ಕೆಲದ ಪೊೞಲ್ಗಳೊಳ ಮಾಱುಂ ದಿವಸಂ[15] ನಿರಂತರಮಾರಯ್ದಲ್ಲಿಯುಂ ಕಾಣದೇೞನೆಯ ದಿವಸ ದಂದು ಪಾೞ್ದೇಗುಲದೊಳಿರ್ದ ತೊನ್ನಂ ಪೋಪಾಗ[16]ಳ್ ಬಿರಿದೊಂದು ಕಱುವಕ್ಕಮಂ

1 ಮೆಚ್ಚಿದಾಗಳೊ (ಕಖಗ). 2. ಳ್ತು (ಕಖಗ). 3. ನಿಯೋಗಿಗಳಮಪ್ಪ (ಕಖಗ). 4. + ಪೂರ್ವದೊಳ್ (ಘಚಛ). 5. ಪವಡಿಪೋವರಿಯುಲ್ (ಘಚಛ). 6. ತವ್ಯಸ್ತರೂಪಮಂ (ಘಚಛ). 7. ಪವಡಿಪೋ (ಘಚಛ). 8. ಳ್ದು (ಕಗ). 9. ದಿದಿಂ ಬೞಿಕ್ಕೆ (ಚಛ). 10. ಳ್ದು (ಕಗ). 11. ಜವ (ಘಚಛ). ಮುಂದೆಯೂ ಈ ಪ್ರತಿಗಳ ಪಾಠ ಹೀಗೆ. 12. (ಕಖಗ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 13. ಬಣಿಗರ (ಘಛ), (ಚ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 14. ಬಂಟಿಗಳೊಳಂ ದೇಗುಲಂಗಳೊಳಂ ವಿಹಾರಂಗ ಳೊಳಂ ಕೆಱೆತೊಱೆಗಳೊಳಂ (ಘಚಛ). 15. + ಕಳ್ಳನಂ (ಘಚಛ). 16 ಪೋಪಾಗಳ್ ಬಿರಿದೊಂದು ಕಱುವಕ್ಕಮಂ ಕೞುಱು (ಘಚಛ).

[1]ಂದನಂ ವಿದ್ಯಾಧರ[1]ನೆಂಬನಿಂ ಲಂಘಿ[1] ಪೋಪುದಂ ಬಯಸಿದಂ ಗಂಟು ಜೋಡಿಸಬಲ್ಲ ಕಲಿವಸೆ ಕಳ್ಳನೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಜನವರವನೆಗೆ ಪ್ರತ್ಯುಪಕಾರ ಕೊಂಡುಪೋ[2]ಗಿಯು[2]ವಸಂಗೆ ಕಳ್ಳನಂ ತಂದು[3]ನೆಂದು ತೋರ್ಪೆ ಪೇಟಿ[3]ದ್ದೊಡೆ ತೋರ್ಪೆನೆಂದಂ

ಪೇಳಾ ನಾಂ ಕಳ್ಳನಲ್ಲದುದರ್ಕೆ ಪ್ರೋಟಿಲ್ಲಮುಱಿಗಂ ಕಳ್ಳನನಾರಂ ಅಱಿದೆನ್ನಂ ತನ್ನ ಸಾವಿಗಂಜಿ ಬಱಿವನಂ ದೇಸಿಗನಂ ಪೊಟಿದೊಳ್ ಬೈಕೆಂದು ದೊಂದು ಬಾಜ್ವನಂ ಪಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಕೊ[4]ಲಿಸಿ[4]ದಪ್ಪನೆಂದೊಡೆ ತಳಾಱಂ ಕಳ್ಳರನಾರಯ್ವ ಶಾಸ್ತ್ರಂಗಳೊಳಾದಮಾನಮಂ ಕುಶಲನಪ್ಪುದಱಿಂದರಸಂಗಿಂತೆಂದ ನೀವಂ ತನ್ನ ರೂಪುಗಳೆವಿರಲ್ ಪೊಟಿಲ್ಲಮಂ ಕಳ್ದು ದಿವಸಕ್ಕೀ ಪಾಂಗಿನೊಳ್ ತೋರ್ಪನಾಗಿರ್ಪಂ ನೀಮುಂ ನಂಬದಾಗಳ್ ಪ್ರತ್ಯ[5]ಯಮಂ[5] ಮಾಡಿ ತೋರ್ಪೆನೆಂದಾಗಳ್ ಪ್ರತಿಘುಟಿಕಾಂಜನಂಗಳಂ ತೊಸ್ಕನ ಕಣ್ಗೆನೊಳಿಟ್ಟೊಡೆ ದಿವ್ಯಮಪ್ಪ ತನ್ನ ಮುನ್ನಿನ ರೂಪಾ[6]ಗಿ[ರ್ದ]ಂತೆಂದಸೀ[5]ತಂ ಘುಟಿಕಾಂಜನ ಕುಶಕಂ ಇಂದ್ರಜಾಲಂಗಳಂ ಬಲ್ಲೊನಪ್ಪುದಱಿಂದಲ್ಲಾ ರೂಪುಗಳಂ ಮಾಡಲ್ ಬಲ್ಲೊನೆಂದೊಡೆ ತಳಾಱನೆಂದಂ ಪೆಱಗೆ ಮಾಡೀ ಪ್ರತ್ಯಯಮಂ ತೋರ್ಪೆನೆಂದರಸನನುಮತ ದಿಂದರಸಂಬರ ಸೂಳೆಯರ ಕಣ್ಗಳೊಳ್ ಘುಟಿಕಾಂಜನಂಗಳನಿಕ್ಕಿದೊಡವರುಂ ತೋರ್ಪೆಯಿರಾಗಿಪ್ರ್ಪನ್ನೆಗಂ।

ಮತ್ತಂ ಬಱಿಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಘುಟಿಕಾಂಜನಂಗಳನಿಕ್ಕಿದೊಡೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕಮಪ್ಪ ತಮ್ಮ ಮುನ್ನಿನ ರೂಪುಗಳಂ ಕೈಕೊಂಡಿರ್ದ್ದರಾಗಳರಸಂಗೆ ನಂಬುಗೆಯಾಗಿ ನೆಟ್ಟನಿವಂ ಕಳ್ಳನಪ್ಪನೀತನಂ ದಂಡಿಸಿಂದು ಬಯಸುವಂದಂಗೆ ಪೇಸಲೇಟಿದ್ದಾಱೆನಂತೆ ಗಂಟ್ಟ ನಿಂದಾತನಂ ತನ್ನ ಮನೆಗೊಡಗೊಂಡು ಪೋಗಿ ಮಹಾಘಮಾಸದಿರುಳ್ ಕಡುಗತ್ತಲೊಳ್ ಘೋರಮಪ್ಪ[7] ಮುವತ್ತೆರಡು ದಂಡಣೆಗಳಂ ನೀಡುಂ ದಂಡಿಸಿಯುನಿತುಮಂ ಬಾಟಿಮಾಟಿ ಬಡಂಬಡದೆ ಸೈರಿ[8]ಯಂ[8] ಕಳ್ಳನಲ್ಲೆನುರ್ಬೆ ಬಲ್ಲಾಳ್ತನದಿನ್ನಂ [9]ತಳಾಱಂ[9] ಕೊಂದಪ್ಪನೆಂದಾಳಱಿ ಪ್ರತ್ಯುಪಕಾರ ತಳಾಱಂಗೆ ಕಳ್ಳನೀತನಲ್ಲೆಂಬು ದೊಂದು ನಂಬುಗೆಯಾಗ ನೇಸಱ್ ಮೂ[10]ಡೆಂದು[10]ರವನೆಗೆ ಪೋಗಿ ಅರಸಂಗಿಂತೆಂದು ಬಿನ್ನಪಂಗೆಯ್ದಂ

ದೇವಾ ಮೂವತ್ತೆರಡು ಘೋರಮಪ್ಪ ದಂಡಣೆಗಳಿಂದಂ ಕಳ್ಳನಂ ದಂಡಿಸಿ ನೋಡಿದೆನಾತನದೊಂದುಂ ಕಳ್ಳನಲ್ಲೆನ್ನಂ ದೇವರ್ ಮುತ್ತುಕೆಯ್ವುದೆಂದೊಡರಸಂ ಶ್ಮಶಾನದ ಸೂಲದೊಳ್ ಬಸಿವಂದಮನಿಕ್ಕುದೆಂದಾ[11]ಳ್ವೆ[11] ಪೆಸಸೇಟಿದ್ದವರು ಮಾತನಂ ಶ್ಮಶಾನಕ್ಕೆಯ್ದುಕೊಂಡು ಪೋಗಿ ಪೆರ್ಗ್ಗಂ ಬಾಡು ಸೂಲದೊಳಿಕ್ಕ ಬಾಗಳವರೊಡನಪ್ಪೋಗ ತೊಸ್ಕಂ ರೂಪನರಾವರ್ತನಂಗೆಯ್ದು ತನ್ನ ಸ್ವಾಭಾವಿಕಮಪ್ಪ

---

1. ವಿದ್ಯುಚ್ಚೋರಂ ಬಿದ್ದುತ್ (ಕಬಿಗ). 2. ಸದಸ್ಯಗಡು (ಕಬಿಗ). 3. + ತೋರ್ಪೆನಂ (ಘ). ತೋರ್ಪೆನಂ (ಕ). 4. ಸಲ್ ಬಗೆ (ಘಾಡಘ) 5. ಕ್ಷಂ (ಘಾಡಘ). 6. ಘ್ರೀಂದರೆಂದು (ಕಬಿಗ). ಬಾಗಿದ ಅಂದಿದೆಯಾ (ಘಾಡಘ). 7. + ಕಳ್ಳನಂ (ಕಬಿಗ). 8. ಯದಂ (ಘಾಡಘ). 9. (ಘಾಡಘ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 10. ಮೂಡುದುದು (ಘಾಡಘ). 11. ಗಳ್ (ಕಬಿಗ).

ವಿದ್ಯುಚ್ಚೋರನಪ್ಪ ದಿವ್ಯರೂಪಂ ಕೈಕೊಂಡು ಸೂಲದೊಳಿಕ್ಕಲೀಯದೆ ಅದ[1]ಮಾಗಿರ್ದ[1]ರಸನ ಕಾಪಿನವರನೆಂದನೆಲೆಯಣ್ಣಗಳಿರಾ ನೀವೀತನಂ ಕೊಂದಿರೀತನಂ ಸೂಲದೊಳಿಕ್ಕೆ ಪಟ್ಟನಾಗಿ ಸತ್ತವನೆಂದವರೊಳ್ ನುಡಿದು ತಳಾಱನನಿಂತೆಂದನೆಲೆ ಗೆಳೆಯಾ ಯಮದಂಡಾ ನೀನುಮಾನುಂ ಕಿಱಿಯಂದೊರ್ವರುಪಾಧ್ಯಾಯರ ಪಕ್ಕದೊಳೋದುವಂದು ನಂದನವನದೊಳಗೆ ನೀನೆನ್ನ ಪುಣ್ದ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯಂ ನೆನೆದಪ ಒಂದು ದೋಷಮಿಲ್ಲದೆ ನಿನ್ನಂ ಕೊಲಿಸಿದೆನೊ ಕೊಲಿಸೆನೊ ಪೂಣ್ದ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯಂ ನೆನೆವೆಯೋ ನೆನೆಯೆಯೊ ಎನೆ ಯಮದಂಡನೊಳ್ಳಿತ್ತಾಗಿ ನೆನೆದೆನೆಂದೊಡೆ[2] ವಿದ್ಯುಚ್ಚೋರನಿಂತೆಂದಂ ಮತ್ತೀಗಳ್ ನೀನೇನ್ ಸತ್ತೆಯೊ ಸಾಯೆಯೊ ಮ[3]ತ್ತೇನೊ[3] ಎಂದಾಗಳ್ ಯಮದಂಡನೆಂದಂ ದೇವಾ ನೀಂ ಗೆಲ್ದೆಯಾಂ ಸೋಲ್ತೆ[4]ನುಂ ಸತ್ತೆನುಮೆಂದಿರ್ವರ್ ಪದಿರಿನಂ[4] ನುಡಿವ ಸೂೞ್ಮಾತುಗಳಂ ಕಾಪಿನವರುಂ ಪೊೞಲ ಜನಮುಂ ಕೇಳ್ದು ಚೋದ್ಯಂಬಟ್ಟು ಬೆಱಗಾಗಿರ್ದೊಡೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಚೋರಂ ಕಾಪಿನವರನಿಂತೆಂದನೆನ್ನುಮನೀತನುಮನರಸನಲ್ಲಿಗೆ ಕೊಂಡುಪೋಗಿಮರಸನ ಮುಂದೀತಂಗಮೆನಗಂ ಮಾತುಂಟಲ್ಲಿ ನುಡಿದ ಬೞಿಕ್ಕರಸನೀತನಂ ಮೆಚ್ಚುಕೆಯ್ಗೆ [5]ಎಂತುಂ ಕೊಲವೇೞ್ದೊಡಂ[5] ಮೂಱು ಸೂೞ್ ಬೆಸಗೊಂಡಲ್ಲದೆ ಕೊಲಲಾಗದೆಂದು ನೀತಿಶಾಸ್ತ್ರದೊಳ್ ಪೇೞ್ದುದಱಿಂದೆಮ್ಮಿರ್ವರುಮನರಮನೆಗೆ ಕೊಂಡುಪೋಗಿ ಅರಸಂಗೆ ತೋಱಿಮೆಂದೊಡಾ ಕಾಪಿನವರಿರ್ವರುಮನರಸನಲ್ಲಿಗೆ ಕೊಂಡುಪೋಗಿ ಇಂತೆಂದು ಬಿನ್ನಪಂಗೆಯ್ದರ್ ದೇವಾ ಈತಂ ಯಮದಂಡನಂ ಕೊಲಲೀಯದೆ ಬಾರಿಸಿದನೆಂದು ವಿದ್ಯುಚ್ಚೋರನಂ ತೋಱಿ ನುಡಿದೊಡರಸನೇಕೆ ನೀಂ ಬಾರಿಸಿದೆಯೆಂದು ಬೆಸಗೊಂಡೊಡೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಚೋರನೆಂದಂ

ಯಮದಂಡಂಗೇನುಂ ಪೊಲ್ಲಮೆಯುಂ [6]ದೋಷ[6]ಮುಮಿಲ್ಲ ನಿಮ್ಮ ದೇವತಾರಕ್ಷಿತಮಪ್ಪ ಸರ್ವರುಜಾಪಹಾರಮೆಂಬುದು ಮೊದಲಾಗಿ ಪೊೞಲ[7] ಕಸವರಮನಿರುಳೀ ರೂಪಿನೊಳ್ ಕಳ್ದು ಪಗಲೆಲ್ಲಂ ತೊನ್ನನಾಗಿ ಪಾೞ್ದೇಗುಲದೊ[8]ಳಿರ್ಪೆ[8]ನದಱಿಂದೆನ್ನಂ ಕೊಲ್ಲಿಮೀತಂಗೇನುಂ ದೋಷಮಿಲ್ಲೆಂದೊಡರಸನೆಂದನಾ ಕಳ್ದ ಕಸವರಮನೆಲ್ಲಿಮನೆಗೆಯ್ದೆಯೆಂದು ಬೆಸಗೊಂಡೊಡನಿತುಮಿರ್ದುವಯ್ಸಾಸಿರಮುಱುಸಾಸಿರ ದೀನಾರ[9]ಮೆ[9]ನ್ನ ಸೂಳೆಗೆ ಬಿಯ[10]ಮಾದುದು[10]ೞಿದು[11]ವೆಲ್ಲ[ಂ]ವಣ್ಣ[ಂ]ಜಳಿಯಂದಿ[11]ರ್ದುವೆಂದೊಡರಸಂ ವಿದ್ಯುಚ್ಚೋರನಂ ಹಾರವಂ ಕೊಂಡು ಬಾ ಪೊೞಲವರ್ಗ್ಗಂ ಕಸವರಮಂ ಮಡಗಿದೆಡೆಯುಂ ತೋಱೆಂದಾತನೊಡನೆ ಪೊೞಲ ಜನಮುಮನಟ್ಟೆ ಕಾಪುವೆರಸು ಪೋಗಿ ಪೊೞಲ್ಗೆ ನಾಡೆಯಂತರದೊಳ್ ಪಿರಿದೊಂದು ಪರ್ವತಮುಂಟಲ್ಲಿ

---

1. ದಾಗಿರ್ದ (ಕಬಗ), ಮಿರ್ದ (ಘಚ). 2. ಪೊ ಎನೆ ಜವದಂಡನೊಳ್ಳಿತ್ತಾಗಿ ನೆನೆವೆನೆನೆಂದೊಡೆ (ಘಚಛ). 3. ತ್ತೆನ್ನ ಪೂಣ್ದಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಸಂದುದೊ ಸಲ್ಲದೊ ನಿನ್ನಂ ಕೊಲಿಸಿದೆನೊ ಕೊಲಿಸೆನೊ (ಘಚಛ). 4. ನೆಂದಿಂತಿರ್ವರುಂ (ಘಚಛ). 5. ಯುಂತುಂ ಕೊಲವೇೞ್ದೊಡಂ (ಚಛ), ಯೆನ್ನಿತಂ ಕೊಲಲ್ ವೇೞ್ದೊಡಂ (ಘ). 6. ಪಾಪ (ಘಚಛ). 7. + ಜನಂಗಳ (ಘಚಛ). 8. ಳ್ದಿರಿಸುಂಡಿ (ಚ). 9. ಮನೆ (ಘಚಛ). 10. ಂ ಮಾಡಿದೆನು (ಘಚಛ). 11. ದೆಲ್ಲನ್ನಣ್ಣವಾಯಿಂದಿ (ಕಗ), ದೆಲ್ಲಮಣ್ಣ ಮಱಿಯಲಿ (ಘಚಛ).

ಪೋಂದು ವಿದ್ಯುಚ್ಚೋರ ಗುಪ್ತರೂಪಿನಿಂದವಱ ಬಾಗಿಲಂ ಮುಚ್ಚಿರ್ದ ಒಳಿಯ ಸಿರಿಯಂ ಕಳಿದವಱೊಳಗೆ ಪೊಕ್ಕು ಹಾರಮಂ ಕೊಂಡು *ಪ್ರಾಬಿಲ ಜ[1]ನಮಲ್ಲಮೆಂದು ನಿಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಕಸವರಮುಮ್ಮನಾರಯ್ದು[1] ಪಣ್ಣಿಪಲೀಯದೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿಮೆಂದು ತೋಱಿದೊಡವರುಂ ತಂತಮ್ಮ [2]ಕಸವರಮನೆಲ್ಲಮನಾರ[2]ಯ್ದು ಕೊಂಡರ್ ಮತ್ತೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಚೋರನುಂ ಹಾರಮಂ ಕೊಂಡು* ಪೋಗಿಯರಸಂಗೊಪ್ಪಿಸಿದೊಡರಸ ನಿಂತೆಂದು ವಿದ್ಯುಚ್ಚೋರನಂ ಬೆಸಗೊಂಡಂ ಮಾಘಮಾಸದಿರು[3]ಳಿನ[3] ಸೀತದೊಳ್ ನಾಲ್ಕು ಜಾವಮುಂ ಮೂವತ್ತಿರಡುಂ ಘೋರಮಪ್ಪ ದಂಡನೆಯುಮನೆಂತು ಸೈರಿಸಿದೆ ಯೆಂದೊಡಾತನಿಂತೆಂದರಸಂಗೆ ಪೇೞ್ಗುಂ

ದೇವಾ ಒಂದು ದಿವಸಂ ಸಹಸ್ರಕೂಟ ಚೈತ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಕೆಱೆಯುಂದನ್ನ ನೋಡಿಸುವೋಜರುಮಾನುಂ ಪೋಗೆ [4]ಜಿನ[4] ದೇವರಂ ಬಂದಿಸುವನ್ನೆಗಂ ಚರಿತ್ರ ಪುರಾಣಂಗಳಂ ವಖ್ಖಾಣಿಸುತ್ತಿರ್ದ ಶಿವಗುಪ್ತರೆಂಬಾಚಾರ್ಯರ ಪಕ್ಕದೆ ಕುಳ್ಳಿರ್ದ ವಖ್ಖಾಣೆಯುಂ ಕೇಳುತ್ತಿರ್ಪನ್ನೆಗಂ ನರಕವ್ಯಾವರ್ಣನೆಯುಮನಾ[5] ಭಟಾರರಿಂತೆಂದು ಪೇೞ್ವುದಂ ಕೇಳ್ದೆಂ ವ್ರತಶೀಲ[6]ಚಾರಿತ್ರ ಗುಣಂಗಳನಿಲ್ಲದವರುಂ[6] ಜೀವಂಗಳಂ ಕೊಲ್ವರುಂ ಬೇಂಟೆಯಾಡುವರುಂ ರಾಗದ್ವೇಷ ಲೋಭಂ ಕಾರಣಮಾಗಿ ಪುಸಿ ನುಡಿದು ಜೀವಂಗಳ್ಗೆ ಸಂತಾಪ[7]ಮುಂ ವಧೆಯು[7]ಮಂ ಮಾಡಿಸು[8]ವರುಮಱಿದ[8] ಗೊಳ್ವರುಂ ಕಳ್ವರುಂ ಪರರ ಪೆಂಡಿರೊಳ್ ಮಱುಪಾೞ್ದುವರುಮಪರಿಮಿತ ಪರಿಗ್ರಹಮಂ ನೆರಪುವರುಂ ಮತ್ತಂ ಮಧುಮದ್ಯಮಾಂಸಂಗಳುಮನುಂಡು ಪಾಲ್ಮರದ ಪಣ್ಗಳು ಮನೆಂಬೆಯುಮಂ[9] ಸುಣ್ಣಂಬಿನ ಪ್ರಾವೃಷ್ಣುಂದಿಮ ಸೇವಿಸುವರುಂ ಮ[10]ತ್ತಮಪೋಘ[10] ಮಪೇಯಮಪೇಯಮಭಕ್ಷ್ಯ[11]ಮೆಂದಿವಱೊಳ್ ನೆಗೞ್ವರುಂ ಪಂಚ ಮಹಾ ಪಾತಕಂಗ[12]ಳಂ ಗೆಯ್ದೊರುಮಿವರೆಲ್ಲಂ[12] ನಿವೃತ್ತಿ ಪರಿಣಾಮಮಿಲ್ಲದೆ ಕಾಲಂ ಗೆಯ್ದೇೞುಂ ನರಕಂಗಳೊಳ್ ಪುಟ್ಟಿ ದುಃಖಂಗಳನೆಯ್ದುವರ್

ಗಾಹೆ ॥ ಅಚ್ಛಿಣಿಮೀಲಣಮೆತ್ತಂ ಣತ್ಥಿ ಸುಹಂ ದುಕ್ಖಮೇವ ಅಣುಬದ್ಧಂ ।
ಣಿರಯೇ ಣೇರಯಿಯಾಣಂ ಅಹೋಣಿಸಂ ಪಚ್ಚಮಾಣಾಣಂ ॥

ವೃ ॥ ಕರಜ ನಿರ್ಮಿತ ತೀಕ್ಷ್ಣ ಶಲಾಕಾ
[illegible] ಕ್ರಕಚ ಪಾಟಿತ ಛಿನ್ನ ಶರೀರಾಃ ।
[illegible] ನಾರಕ ಘೋರ [illegible]
ಚಿರಮಪಿ ತತ್ಕ್ಷಣ ದುಃಖವಿಷಾದಂ ॥

ಮತ್ತಂ

– (ಕಗ) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 1. ನಂಗೆ[illegible] ಕಸವರಮುಮಂ (ಘಚಛ). 2. [illegible] (ಘಚಛ). 3. [illegible] ([illegible]). 4. (ಘಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 5. ಯುಮಂ (ಘಚಛ). 6. ಗುಣಂಗಳಿಲ್ಲದ (ಕಚಗ). 7. [illegible] (ಘಚಛ). 8. [illegible] (ಕಗ). 9. + [illegible] (ಘಚಛ). 10. [illegible] (ಘಚ). 11. + [illegible] (ಘಚಛ). 12. [illegible] (ಘಚಛ).

ಕಂ॥ ಇಱಿ [1]ಕಿಱಿದನೊದಱಿ[1] (?) ಕ್ರೈರಂ
[illegible] [2][illegible][2] [3][illegible][3] [illegible]
[illegible][4][illegible][4] [illegible]
[illegible][5]ಗ[illegible][5] [illegible][6][illegible][6] [illegible] ॥

ಕಡಿ ಕಟಿವವುನ್ನುಡಿ ತೊಡೆಯುಂ,
[illegible]
ಪಿಡಿದ್ದಡಿಯೆ ಕಟ್ಟು ಮಿಡಮಿಡ
[illegible] ॥

[7]ಬಡಿ ಕೊಲ್ ಕಟ್ಟೆಱಿ[7] ಮುಱಿ [8]ಕಡಿ[8]
[illegible] [9][illegible][9] [10]ಕುತ್ತು[10] ಕರುಳ್ಗಳಂ ತೆಗೆ ಪೊಗಮಂ
ಸುಡು ಪಿಡಿ ಬಡಿ ನಿಮಿರ್ದಿಱಿ ಬಯ್
ಕಡಂಗಿ ನುಂಗೆಂದು ಮುಸುಱಿ ನಾರಕರಾಗಳ್ ॥

ಮತ್ತಂ ಕೊಂಡಂಗಳಿಂದಮಿಟ್ಟಗಳಿಂ[11]ದಂ ಕುತ್ತಿ[illegible][11] ಕರುಳ್ವಾಲೆಗಳ್ ನೆಲದೊಳ್ ಸುರಿಯೆ ಕುತ್ತುವುದುಂ[12] ಮುಟ್ಟೆ[12]ಗಳೊಳಿಟ್ಟು ತೆಗವುದುಂ [illegible]ಗಸಂಗಳಿಂದಂ [illegible] [illegible] ಕೆಯ್ಯುಂ ಕಾಲುಮಂ [illegible] ಪಿಡಿದೆಡಿಸಿ ಕ[13]ಟ್ಟೆ [illegible][13][illegible] [illegible] ದುಃಖಂಗಳಂ ಕಣ್ಣಿಮೆ [illegible] [14][illegible][14]ದಿಂದ[illegible] ನರಕದೊಳ್ [illegible] ಸಾಗರೋಪ[15][illegible][15] ಬರೆಗಂ ದುಃಖಂಗಳನೆಯ್ದುವರ್

ಮತ್ತಂ ದಾನ ಪೂಜೆ ಶೀಲೋಪವಾಸಮೆಂದಿಂತು ಚತುರ್ವಿಧಮಪ್ಪ ಶ್ರಾವಕ ಧರ್ಮದೊಳ್ ನೆಗೞ್ದವರುಂ [16]ತಪಂಗೆಯ್ವರುಂ[16] ಸ್ವರ್ಗಾಪವರ್ಗ ಸುಖಂಗಳನೆಯ್ದುವರೆಂದಿಂತು ಪೇೞೆ ಕೇಳ್ದು ಭಟಾರರ ಪಕ್ಕದೆ ಅಣುವ್ರತ ಗುಣವ್ರತ ಶಿಕ್ಷಾವ್ರತಮೆಂದಿಂತು ದ್ವಾದಶ ವಿಧಮಪ್ಪ ಶ್ರಾವಕ ಧರ್ಮಮುಮನರ್ಪಿಂತೆ ಪರಮ ದೇವರ್ [illegible] ಕೊಲ್ಲದುದೆ ಧರ್ಮಂ ಬಾಹ್ಯಾಭ್ಯಂತರ ಪರಿಗ್ರಹಮಿಲ್ಲದುದೆ ತಪಮರ್ಪಿಂತೆ ಪರಮ ದೇವರಾಗಮದೊಳ್ ಪೇೞ್ಪಟ್ಟ ಜೀವಾಜೀವ [illegible] ಸಂವರ ನಿರ್ಜರ [17]ಬಂಧಮೋಕ್ಷ[17]ಮೆಂದಿಂತು ನವಪದಾರ್ಥಂಗ[18]ಳುಮಂ[18] *[illegible][18][illegible][18]* ಷಡ್ದ್ರವ್ಯಂಗ[18]ಳುಮಂ ನಂಬುವುದುಂ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ[illegible] ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವದತಿಚಾರಂಗಳ್ ಶಂಕಾದ್ಯಷ್ಟ ಮಳಂಗಳು [illegible] ಮೂಢಮುಮನಾಯತನ ಸೇವೆಗಳುಮೆಂದಿಂತಿ

1. [illegible] (ಘಚಫ). 2. [illegible] (ಘಚಫ). ರೆಡೆ (ಕಖಗ). 3. ದೆಡೆ (ಘಚಖ). 4. [illegible] (ಘಚಫ). 5. [illegible] (ಘಚಫ). 6. [illegible]ಗಳಂ (ಘಚಫ). 7. [illegible] (ಘಚಫ). 8. ತಱಿ (ಖ). 9. ಕಾ (ಕಖಗ). 10. (ಕಖಗ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 11. ದೂಬಸಿಱಿಂದ ಬಸಿಱಿ (ಖ), [illegible] (ಘಚಫ). 12. [illegible] (ಕಗ), [illegible] (ಖ). 13. [illegible]ವುದು (ಘಚಫ). 14. ಪತ್ತಿಲ್ಲ [illegible] (ಕಗ), [illegible] (ಘಚಫ). 18. [illegible] (ಕಗ). 16. (ಕಗ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 17. [illegible] (ಕಖಗ). 18. [illegible] (ಘಚಫ). *-* (ಕಖಗ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಸ್ವರ್ಗತ್ತಯದ್ದುಕ್ಕುಮುಮಂ ಬಿಂಗಿಸಿ ನಿಶ್ಶಂಕಾದ್ಯಷ್ಟ ಗುಣಂಗಳಿಂ ಕೂಡಿದ ಶುದ್ಧಮಪ್ಪ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಪೂರ್ವಕಂ ವ್ರತಂಗಳನೇ[1]ಱಿಸಿ[1]ಕೊಂಡು ಮತ್ತೆ ನರಕಂಗಳ ದುಃಖಂಗಳಂ ಕೇಳ್ದವಱ ಶತಸಹಸ್ರ ಭಾಗಕ್ಕೆಪ್ಪೊಡಮಿನ್ ದುಃಖ[2]ಮಿಲ್ಲೆಂದು[2] ಮನದೊಳ್ ಬಗೆದು ಮೂವತ್ತೆರಡುಂ ದಂಡಣೆಗಳಂ ಸೈರಿಸಿದೆನೆಂದೊಡರಸಂ ಕೇಳ್ದು ನಿನಗೊಸೆದೆಂ ಬೇಡಿಕೊಳ್ ನಿನ್ನ ಬೇಡಿದುದೆಲ್ಲಮುಂ ಕುಡುವೆನೆಂದೊಡೆ ಪೇಱ[3]ತೇ[3]ನುಮನೊಲ್ಲೆ ನಿನ್ನ ಕೆಳೆಯನಪ್ಪ ಯಮದಂಡಂಗೆ ಕ್ಷಮಿಯಿ[4]ಸುವುದನೆ ಬೇಡಿದೆ[4]ನೆಂದೊಡರಸ ನಿಂತೆಂದು ಬೆಸಗೊಂಡಂ ಯಮದಂ[5]ಡಂ ನಿನಗೆಂತು ಕೆಳೆಯನಾದಂ[5] ಮತ್ತೆ ನೀಂ ಶ್ರಾವಕ ವ್ರತಂಗಳಂ ಕೈಕೊಂಡೆಯಪ್ಪೊಡೇ[6]ಕೆ ಕ[6]ಳ್ವೆಯೆಂದು ಬೆಸಗೊಂಡೊಡಾತ ನಿಂತೆಂದಂ ಯಮದಂಡನೆನಗೆ ಕೆಳೆಯನಪ್ಪುದುಮುಂ ನಿಮ್ಮ ಪೊಱಲ ಕಸವರಮುಂ ಕಳ್ದುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಮುಮಂ ಪೇೞ್ವೆಂ ಕೇಳರಸಾ ಎಂದು ವಿದ್ಯುಚ್ಚೋರನಿಂತೆಂದು ಪೇೞಲ್ತೊಡಂಗಿದಂ

ಈ ಜಂಬೂದ್ವೀಪದ ಭರತ ಕ್ಷೇತ್ರದೊಳ್ ತಿಲಕಮನೆ ಪೋಲ್ವುದು ದಕ್ಷಿಣಾ ಪಥದೊಳಾಭೀರಮೆಂಬುದು ನಾಡಲ್ಲಿ [7]ವರ್ಣೆ[7]ಯೆಂಬ ತೊಱೆ[8]ಯಾ[8] ತಡಿಯೊಳ್ ವೇಣಾತಟಮೆಂಬುದು ಪೊೞ[9]ಲದು ಪೊೞಲ ಗುಣಂಗಳಿನಾ[9]ದಮಾನುಂ ರಮ್ಯಮಪ್ಪುದು ಸ್ವರ್ಗಮನೆ ಪೋಲ್ವುದದನಾಳ್ವೊಂ ಜಿತಶತ್ರುವೆಂಬೊನರಸನಾತನ ಮಹಾದೇವಿ ವಿಜಯಮತಿ[10]ಯೆಂಬೊಳಾ ಇರ್ವರ್ಗ್ಗಂ ಮಗನೆನಾಂ ವಿದ್ಯುಚ್ಚೋರನೆಂಬೆಂ ಮತ್ತಾ ಪೊೞಲೊ[11]ಳ್ ಯಮಪಾಶನೆಂಬೊಂ ತಳಾಱ[11]ನಾತನ ಪೆಂಡತಿ [12]ನಿಜಗುಣದೇವತೆ[12]ಯೆಂಬೊಳಾ ಇರ್ವರ್ಗ್ಗಂ ಮಗನೀತಂ ಯಮದಂಡನೆಂಬೊಂ ಮತ್ತಾಮಿ[13]ರ್ವಮುಂ ಸಮಾನವಯಸರೆಮಯ್ದಾಱು ವರ್ಷದ ಪ್ರಾಯದಂದು ಶ್ರಾವಕನಪ್ಪ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥನೆಂಬುಪಾಧ್ಯಾಯನ ಪಕ್ಕದೆ ಇರ್ವರುಮನೋದಲಿಟ್ಟೊ ಡೇೞೆಂಟು ವರುಷದೊಳಗೆ ವ್ಯಾಕರಣಂ ಪ್ರಮಾಣಂ ಛಂದಮಲಂಕಾರಂ ನಿಘಂಟು ಕಾವ್ಯಂ ನಾಟಕಂ ಸಾಮುದ್ರಿಕಂ ವಾತ್ಸ್ಯಾಯನಂ ಶಾಲಿಹೋತ್ರಂ ಪಾಲಕಾಪ್ಯಂ [14]ಚಾಣಕ್ಯಂ ವೈದ್ಯಂ[14] ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ಶಾಸ್ತ್ರಂಗಳನೆಲ್ಲಮನಿರ್ವರುಂ ಕಲ್ತು ಬೞಿಕ್ಕೀತಂ ತಳಾಱನ ಮಗನಪ್ಪುದಱಿಂ ತನಗೆ ತಕ್ಕ ಕಳ್ಳರನಾ[15]ರಯ್ವ ತೆಱನಂ ಪೇೞ್ವ ಸುರಖಮೆಂಬೋದಂ ಕಲ್ತನಾನುಂ[15] ಕಳ್ವುಪಾಯಮುಮಂ ಪೇೞ್ವ ಕರಪಟ ಶಾಸ್ತ್ರಮುಂ ಕಲ್ತೆನಿಂತೆಮಗನ್ಯೋನ್ಯ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದಂ ಕಾಲಂ ಸಲೆ

---

1. + ಕೈ (ಕಖಗ). 2. ದುಃಖಮಿಲ್ಲೆಂ (ಘಛ), ೦ ದುಃಖಮಿಲ್ಲೆಂ (ಛ). 3. ವೇ (ಖ). 4. ಸಿಂ ನಿಮ್ಮಡಿಯುವನೆ ಬೇಡಿಕೊಂಡೆ (ಘಚಛ). 5. ಡಂಗಂ ನಿಂಗಮೆಂತುಕೆಳೆಯಾಯ್ತು (ಘಚಛ). 6. ಕೇ (ಕಗ), ಕ (ಖ). 7. ವರ್ಣೆ (ಖ), ವೆಂಣ್ಣೆ (ಘಚಛ). 8. ಯ (ಕಖಗ), ವಜಿ (ಚ). 9. ಲಾ (ಘಚಛ). 10. + ಮಹಾದೇವಿ (ಕಖಗ). 11. ಳ್ ತಳಾಱಂ ಜವನಂಡಪಾಶನೆಂಬೊ (ಘಚಛ). 12. ನಿಜಯ ಗುಣದೇವತೆ (ಖ), ಜಗುಣೆ (ಘಚಛ). 13. ರ್ವರುಂ (ಕಗ). ಬ್ಬರೊಂ (ಘಛ). 14. ನರವೈದ್ಯಂ ಮಂತ್ರವಾದಂ ಜ್ಯೋತಿಷಂ (ಘಚಛ). 15. ರೈದುದಂ ಪೇಳ್ವ ಸುರಂಬುಮೆಂಬೊದಂ ಕಲ್ತನಾಂ (ಛ). ರಂಘ್ಸಿದಂ ಪೇಳ್ವಸುರಂಬಮೆಂಬೋದಂ ಕಲ್ತನಾಂ (ಚಛ).

ಮತ್ತೊಂದು ದಿವಸಮಿರ್ವರುಂ ವನಕ್ರೀಡೆಯಾಡಲೆಂ[1]ದಿಂ[1]ದ್ರೋಪಮಮೆಂಬ ವನಕ್ಕೆ ಪೋಗಿಯಲ್ಲಿಯಶೋಕ ಪುನ್ನಾಗ ವಕುಳ ತಿಳಕ ತಮಾಳ ಚಂಪಕ ಕ್ರಮುಕ ನಾಳಿಕೇರ ಖರ್ಜೂರ ಜಂಬು ಜಂಬೀರ ಪನಸ ದಾಡಿಮ ಕದಳೀ ದ್ರಾಕ್ಷಾ ಸಹಕಾರಂ ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ಪಲವುಂ ತೆಱದ ವೃಕ್ಷಜಾತಿಗಳಿಂದಂ ಕಿಕ್ಕಿಱಿಗಿಱಿದಿರ್ದ ನಂದನವನದೊಳಿರ್ವ[2]ರುಮುಳಿಸೆಂ[ಡನಾ]ಡುತ್ತಿ[ರ] ಲೋಕ [ನ][2] ವಿದ್ಯೆಯನೀತಂ ಕಲ್ತನಪ್ಪುದಱಿಂದೆಲ್ಲಿಯುಮುಳಿದೊಡಂ ಕಾಣಲಾಗದೀತನಂ ನೀಡು ಮಱಸಿ ಕಾಣದೆ ದೆಸೆಗೆಟ್ಟು ಬೇಸತ್ತನಿಂತೆಂದನಕ್ಕುಂ ಮಗನೆ ನೀಂ ತಳಾಱ ನಪ್ಪಂದು ನಿನ್ನ ಕಾಪಿನೊಳ್ ಕಳ್ದು ನಿನ್ನಂ [3]ಕೊಲಿಸ[3]ದಾಗಳೇನಾಯ್ತೆಂದು ನುಡಿದೊಡೀತನಿಂತೆಂದನಕ್ಕುಂ ಮಗನೆ [4]ನೀನೆನ್ನ ತಳಾಱ[4]ಗೆಯ್ದಂದು ಕಳ್ದೊಡೆ ನಿನ್ನಂ ಪಿಡಿದುಡಿಯೆ ಕಟ್ಟಿ ಕಳ್ಳರ ದಂಡಣೆಯಿಂ ದಂಡಿಸದಾಗಳೇನಾಯ್ತೆಂದು ನುಡಿದೊಡೀ ನುಡಿಯಂ ಮಱೆಯಲ್ವೇಡೆಂದಿರ್ವರುಮೋರೊರ್ವರಂ ಮೂದಲಿಸಿ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಗೆಯ್ದು ಕೆಲಕಾಲದಿಂದೆನ್ನ ತಂದೆಯೆನಗೆ ರಾಜ್ಯಪಟ್ಟಂಗಟ್ಟಿ ಶ್ರುತಸಾಗರ ರೆಂಬ ಭಟ್ಟಾರರ ಪಕ್ಕದೆ ತಪಂಬಟ್ಟನೀತನ ತಂದೆಯುಂ ತನ್ನ ಸಂತಾನಮನೀತಂಗೆ ಕೊಟ್ಟರಸನೊಡನೆ ತಪಂಬಟ್ಟಂ ಮತ್ತಾನುಂ ರಾಜ್ಯಂಗೆಯ್ಯುತ್ತಿರೆ ಈತನುಮಾ ಪೊಱಲೊಳ್ ತಳಾಱಿಂಗೆಯ್ಯುತ್ತಿರ್ಕುಮಿಂತು ಸುಖದೊಳಿರ್ವರ್ಗ್ಗಂ ಕಾಲಂ ಸಲೆ ಮತ್ತೊಂದು ದಿವಸಮೀತಂ ತನ್ನ ಮನದೊಳಿಂತೆಂದು ಬಗೆ[5]ದ[5]ನೆನ್ನರಸಂ ಕಳ್ಳ ನನುಮೀ ಪೊಱಲೊಳ್ ತಳಾ[6]ಱಿಗೆಯ್ವೆನೆಂದು ಕಜ್ಜಮೊ[6]ಳ್ಳಿತ್ತಲ್ತೆಂದೆನಗಂಜಿ ನಾಡಂ [7]ಬಿಟ್ಟು[7] ಬಂದು ನಿಮಗಾಳಾದನೆನೆಮೀತನೆನ್ನಾಳ್ವ ನಾಡೆಂಟುದೆಸೆಯ ಗ್ರಾಮ ನಗರ ಖೇಡ ಖರ್ವಡ ಮಡಂಬ ಪತ್ತನ ದ್ರೋಣಾಮುಖಂಗಳೊಳಾ ರಯ್ಸಿಯುಂ ಕಾಣದೆ ಪರಮಂಡಲಂಗಳೊಳಮಾರಯ್ಸಿಯುಂ ಕಾಣದಿಲ್ಲಿಗಾರಯ್ಯ ಲಟ್ಟಿದೊಡೆ ಚರಪುರುಷರಾರಯ್ದು ಕಂಡು ಬಂದೆನಗಿಂತೆಂದು ಪೇೞ್ದರ್

ದೇವಾ ಮಿಥಿಳೆಯೆಂಬ ಪೊಱಲದನಾಳ್ವೊಂ ವಾಮರಥನೆಂಬರಸಂಗೆ ಯಮ ದಂಡಂ ಪೋಗಿಯಾಳಾಗಿ ಪೊಱಲ ಕಾಪಂಬೆತ್ತು ತ[8]ಳಾಱ[8]ನಾಗಿ ಸುಖದೊಳಿರ್ದೊ ನೆಂದು ಪೇೞ್ದೊಡಾ ಮಾತನಾಂ ಕೇಳ್ದು ಪುರುಷೋತ್ತಮನೆಂಬ ಮಂತ್ರಿಗೆ ಮಿಥಿಳೆ ಯೆಂಬ ಪೊಱಲ್ಗಾನಾರುಮಱಿಯದಂತಿರೆ ಪೋಗಿ ಯಮದಂಡನ[9]ನೊ[9]ಡಗೊಂಡು ಬಂದಪೆನೆಂದು ಪೇೞ್ದು ವಜ್ರಸೇನನೆಂಬ ಪೆರ್ಗಡೆಯುಮಂ ಕರೆಯಿಸಿ ಆನೊಂದು ಮನೆ ವಾೞ್ತೆಗೆ ಪೋಗಿ ಬಂದಪೆನೆನ್ನ ಬರ್ಪನ್ನೆಗಂ ರಾಜ್ಯಮಂ ಪ್ರತಿಪಾಲಿಸುತ್ತಿರೆಂದು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಸಮಸ್ತ ರಾಜ್ಯಭಾರಮಂ ಸಮರ್ಪಿಸಿ ಅರ್ಧರಾತ್ರದಾಗಳ್ ಕಪ್ಪಡಮಂ ಪಱಿದುಟ್ಟು ಬೞಿಕಾರುಮಱಿಯಲೀಯದೊರ್ವನೆ ಪೊಱಮಟ್ಟು ಬಂದೀಪೊಱಲಂ ಪೊಕ್ಕು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಕಾರಣಮಾಗಿ ಕಸವರಮಂ ಕಳ್ದೀತನಂ ಕೊಲಿಸುವಂತು

---

1. ಮ ಇಂದಿಂ (ಕಖಗ). 2. ರುಂ ಮುಳಿಸೆಂಡೆಯಾಡುತ್ತಿರೆ ಲೋಕ (ಕಗ). ರುಂ ಮುಳಿಸಿಂದಿಯಾಡುತ್ತಿರೆ ಲೋಕ (ಖ), ರು ಮು ಮುಳಿಸುಟ್ಟಿಲೋಡುತ್ತೀ (ಘ), ರು ಮುಳಿಸುಟ್ಟಿ ಲಾಡುತ್ತಿ (ಚಛ). 3. ಕೊಲಿಸಿ (ಕಗ). 4. ನಿನ್ನನೆನ್ನತಳಾಱಕೆ (ಘಚಛ). 5. ದ (ಕಖಗ). 6. ಱಿನೆನೊ (ಘಚಛ). 7. ಬಿಸುಟ್ಟು (ಘಚಛ). 8. ಳವರ (ಚ). 9. ನಾರಯ್ದು (ಘಚಛ).

ಮಾಡಿದನಾನು ಕಳ್ದುದರ್ಕೆ ಕಾರಣಮಿಂತೆನಮಗೀ ಪಾಂಗಿನೊಳ್ [1]ಮಿತ್ರ[1]ನೆಂದು ಪೇೞ್ದು ಮತ್ತಮಿಂತೆಂದಂ ನಿಮ್ಮ ದೇವಪಾ[2]ಧ್ಯ[2]ಮಪ್ಪ ಸರ್ವರುಜಾಪಹಾರಮೆಂಬ ಹಾರಮಧಿಗಮ ಸಮ್ಯಗ್ದೃಷ್ಟಿಯೆನಪ್ಪುದರಿಂದೆನ್ನ ಕಯ್ಗೆ ಬಂದುದುಱಿದ ಮಿಥ್ಯಾದೃಷ್ಟಿಗಳ್ ಕಯ್ಗೆ ಬಾರದಂತೊಂದರಸಂ ತನ್ನ ಸಭೆಯೊಳಿರ್ದು ನೆರವಿಗೆಲ್ಲಂ ಕಾಣೆ ಬಂದ ಕೆಱನಿಂತೆಂದು ಪೇೞಲ್ ಕೇಳ್ವಾಗದೊಂ

ಧನ್ವಂ[3]ತರಿ[3] ವಿಶ್ವಾನುಲೋಮರ್ಕಳ [4]ಕಥೆ[4]ಯುಮಂ ಮೊದಲಿಂ ಬಂದು ಪೇೞುತ್ತಮಿಂತೆಂದನಿಮ್ಮ ಸಂತತಿಯ ಪದ್ಮರಥನೆಂಬರಸನೊಂದು ದಿವಸಂ ವಾಸುಪೂಜ್ಯತೀರ್ಥಕರ ಪರಮದೇವರಂ ಬಂದಿಸಲ್ ಪೋಗುತ್ತಿರ್ದೊನನೆಡೆಯೊಳಚ್ಯುತೇಂದ್ರನುಂ ವಿಶ್ವಾನುಲೋಮ[5]ಚರ[5]ನಪ್ಪ ವಾಹನದೇವನುಮಿಂತಿರ್ವರುಂ ಕಂಡು ಅಚ್ಯುತೇಂದ್ರ ವಾಹನದೇವನನಿಂತೆಂದನೀತಂ [6]ಅ[6]ಧರ್ಮರುಚಿಯಪ್ಪ ಧರ್ಮಮಂ ಕೆಯ್ಕೊಂಡು ವಾಸುಪೂಜ್ಯತೀರ್ಥಕರ ಪರಮದೇವರಂ ಬಂದಿಸಲಲ್ಲದುಣ್ಣೆನೆಂದಾಗ್ರಹಂಗೊಂಡು ಚಂಪಾನಗರಕ್ಕೆ ಪೋದಪ್ಪಾನೀತನಂ ಪೋಗಲೀಯದೆ ಮಗುೞ್ಚಲಾರ್ಪೊಡೆ ಮಗುೞ್ಚೆಂದು ನುಡಿದೊಡೆ ವಾಹನದೇವನುಂ ತನ್ನಾರ್ಪ ತೆಱದಿಂದೆಲ್ಲಮಿನಿತಾನುಂ ತೆಱದುಪಸರ್ಗಂ ಗೆಯ್ದು ಮಗುೞ್ಚಲಾಱದ ಬೇಸತ್ತುಱದೊಡೆ ಅಚ್ಯುತೇಂದ್ರಂ ಪದ್ಮರಥಂಗೊಸೆದು ತನ್ನ ತೊಟ್ಟ ಸರ್ವರುಜಾಪಹಾರಮೆಂಬ ಹಾರಮನಾತನ ಕೊರಲೊಳ್ ತಾ[7]ನೆ ಕಟ್ಟಿ[7] ಪೂಗಟ್ಟು ಪೂಜಿಸಿಪೋದೊನಿಂತೀ ಪಾಂಗಿನೊಳಿಮಗೀ ಹಾರಂ ಸಂತತಿಯಿಂ ಬಂದುದೆಂದು ಪೇೞ್ದೊರ್ದ ತದನಂತರಂ

ಇರ್ವ[8]ರ್ ಪರಿವೊಟ್ಟಿ[8]ಯುಮವರೋಲೆಯುಂ ಕೊಂಡು ಬಂದರಸನ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲೊಳ್ ನಿಂದು ಪಡಿಯಱಂಗೆ ಪೇೞ್ದೊಡೆ ಪಡಿಯಱಂ ತಮ್ಮರಸಂಗೆ ಪೇೞ್ದೊಡರಸನನುಮತದಿಂದರಮನೆಯುಂ ಪೊಕ್ಕಾಸ್ಥಾನಮಂಟಪದೊಳಿರ್ದ ವಿದ್ಯುಚ್ಚೋರನಂ ಕಂಡು[9] ಪೊಡೆವಟ್ಟಾತನ ಮುಂದೋಲೆಯನಿಕ್ಕಿದಾಗಳ್ ಸಂಧಿವಿಗ್ರಹಿ ಓಲೆಯುಂ ಕೊಂಡರಸನ ಮುಂದಿಂತೆಂದು ಬಾಜಿಸಿದಂ[10] ವಿದ್ಯುಚ್ಚೋರನ ಪರಮಸ್ವಾಮಿಗೆ ಮಂತ್ರಿ ಪುರುಷೋತ್ತಮನುಂ ಪೆರ್ಗಡೆ ವಜ್ರಸೇನನುಂ ಸಾಷ್ಟಾಂಗವೆಱಗಿ ಪೊಡೆವಟ್ಟು ಕಾರ್ಯಮಂ ಬಿನ್ನವಿ[11]ಪ್ಪರ್ ತಾ[11]ಮುಂ ಪಲವು ದಿವಸಂ ಪೋಗಿರ್ದರ್ ಪೆಱ[12]ತ್ತ[12]ಣ ಮನೆವಾೞ್ತೆಯುಂ ಮಱೆದಿರ್ದರ್ ತಾಮಿಲ್ಲದೆ ರಾಜ್ಯ[13]ಮಂ ಪ್ರತಿಪಾಲಿಸುವೊರಾರುಮಿ[14]ಲ್ಲೀಯೋ[14]ಲೆಯುಂ [15]ಕಾಣಲೊಡಂ[15] ತಡೆಯದೆ ಪೊಡೆವಟ್ಟು ಬೇಗಂ ಬರ್ಕೆಂದು ಬಾಜಿಸಿದುದಂ ಪದ್ಮರಥಂ ಕೇಳ್ದು ಮುನ್ನೀತನ ಪೇೞ್ದುದುಮೋಲೆಯುಂ ಮಾತುಮೊಂದಾದುದೆಂದು ಸಂದೇಹಮಿಲ್ಲದಾಗಳ್ ನಂಬಿ ಈತಂ

---

1. ಕಳೆಯ (ಫಚಭ). 2. ರಕ್ಷೆ (ಫಚಭ). 3. ತ್ರಿ (ಕಖಗ). 4. ಚೆ (ಫ). 5. (ಕಖ)ಗಳ್ಲಿಲ್ಲ. (ಚ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 6. ನವು (ಫಚಭ). 7. ನಿಕ್ಕ (ಕಖ). 8. ರೆಟ್ಟಿಯುಮನೀಚ (ಫಚಭ). 9. + ಸಾಷ್ಟಾಂಗವೆಱಗಿ (ಫಚಭ). 10. + ಸ್ವಸ್ತಿಶ್ರೀಮತ್ (ಫಚಭ). 11. ಕ್ಕೆ ಮತ್ತಪ್ಪುದಂ ದ (ಕಗ). 12. ಗ (ಫಚಭ). 13. + ತಂತ್ರ (ಫಚಭ). 14. ಲ್ಲೆಮೆ (ಕಖಗ). 15. ಕಂಡಾಕಡೆ (ಫಚಭ).

ಮಂಡಳಿಕನೆಂದಱಿದು ತನ್ನ ಸಿಂಹಾಸನದೊಳೋರಂತಪ್ಪಾಸ್ಪದಮಂ[1]ನಿಕ್ಕಲ್ವೇೞ್ದಿರಿಸಿ ಇಂತೆಂದನೆನ್ನ[1] ತಂಗೆಯ ಮಗನಪ್ಪ ಸೋದರಳಿಯನಪ್ಪ ನಿನಗೆನ್ನಮಕ್ಕಳಂ ಶ್ರೀಮತಿ ವಸುಮತಿ ಗುಣಮತಿ ಸುಲೋಚನೆ ಸುಪ್ರಭೆ ಸುಕಾಂತೆ ಸುಶೀಲೆ ಮನೋಹರಿಯುಮೆಂಬೆಣ್ಬರುಂ ಕನ್ನೆಯರತ್ಯಂತ ರೂಪ ಲಾವಣ್ಯ ಸೌಭಾಗ್ಯ ಕಾಂತಿ ಹಾವ ಭಾವ ವಿಲಾಸ ವಿಭ್ರಮಂಗಳನೊಡೆಯರ್ ನವಯೌವನೆಯರಕ್ಷ[2]ರಾಲೇಖ್ಯ[2] ಗಣಿತ ಗಾಂಧರ್ವ[3] ನೃತ್ಯ[4] ಚಿತ್ರಕರ್ಮ ಪತ್ರಚ್ಛೇದಮೆಂದಿವು ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ಚತುಷ್ಷಷ್ಟಿ ಕಲೆಗಳೊಳಾದಮಾನುಂ ಕುಶಲೆಯರ್ ಪರಮಂಡಲಿಕರ್ ಪಲರ್ ಪಾಗುಡಂಗಳುಮೋಲೆಗಳುಂ ಪೆರ್ಗಡೆಗ[5]ಳುಮ[5]ನವರತಂ ಕೂಸುಗಳುಂ ಬೇಡಿ ಯಟ್ಟುತ್ತಿರ್ಪರವರೆಲ್ಲಮಂ ನಾಂ ಮೆಚ್ಚದೆ ಕುಡದಿ[6]ನ್ನೆಗಮಿರ್ಕೆವರ್ಗಳಂ ತಾಂಗಿ ರ್ದೆನೀ ಕನ್ಯಾರತ್ನಂಗಳ್ಗೆ ನೀನೆ ಯೋಗ್ಯನಪ್ಪ ನಿನಗೆಣ್ಬರುಮಂ ಕೊಟ್ಟೆನ್ ಮದುವೆನಿಲ್ಲೆಂದೊಡರಸನಿಂತೆಂದನನೊರ್ವಳ್ಗೆ ಬೇಂಟಂಗೊಂಡಿರ್ದೆನವಳಂ ಕೊಂಡೇ ನೆಂದೊಡರಸನಾರ್ಗೆ ಬೇಂಟಂಗೊಂಡಿರ್ದೆಯೆಂದು ಬೆಸಗೊಂಡೊಡೆ ಮುಕ್ತಿಶ್ರೀ ಯೆಂಬೊಳ್ ಪೆಂಡತಿಗೆ ಬೇಂಟಂಗೊಂಡಿ[7]ರ್ದೆ[7]ನಾಕೆಯುಮಂ ಮದುವೆ ನಿಲ್ವೇೞ್ಕು ಮೆಂದು ಪರಿಚ್ಛೇದಿಸಿ ನುಡಿದು ಮತ್ತಮಿಂತೆಂದನೆನ್ನ ಕಿಱಿಯನನೆನಗೊಪ್ಪಿಸಲ್ವೇೞ್ಕು ಮೆಂದೊಡರಸನು[8]ಮೊಪ್ಪಿಸಿದೆನೆಂದೊಡೆ ಅರಸನಂ[8] ಬೀೞ್ಕೊಂಡು ಯಮದಂಡ ಪುರಸ್ಸರಮಿರ್ವರುಮೊಟ್ಟೆಯನೇಱಿ ತುರಿತದಿಂ ಕತಿಪಯ ದಿವಸಂಗಳಿಂ ವೇಣಾತಟ ಮನೆಯ್ದಿ ಪೊಱಪೊೞಲೊಳಿರ್ದು ಪೇೞ್ದಟ್ಟಿಯುಷ್ಟಶೋಭೆಯುಂ ಮಾಡಿಸಿ ಮಂತ್ರಿ ಮಹತ್ತರ ಪರಿವಾರ ಸಾಮಂತ [10]ಮಹಾಸಾಮಂತರುಂ[10] ಪೆಂಡವಾಸದ ಸೂಳೆಯರುಂ [11]ಪೊೞಲ ಜನಮೆಲ್ಲಮಿದಿರಂ ಬಂದು ಕಂಡು ‘ಪೊಱಪಟ್ಟು’ ಸೇಸೆಗಳನಿಕ್ಕಿದ ಬೞಿಕ್ಕೆ ಪಟ್ಟವರ್ಧನಮನಿರ್ವರುಮೇಱಿ ಬೆಳ್ಗೊಡೆ ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ರಾಜ್ಯಚಿಹ್ನಂಗಳ್ ಮುಂದೆ ಪರಿಯೆ ಪಂಚಮಹಾಶಬ್ದಂಗಳುಂ ಬದ್ದವಣದ ಪಱೆಗ[12]ಳುಂ ಬಾಜಿಸೆ ಅರಮನೆಯುಂ ಪೊಕ್ಕುಂ ಮಱುದಿವಸಮಾಸ್ಥಾನಮಂಡಪದೊಳ್ ಸಿಂಹಾಸನಮಸ್ತಕ ಸ್ಥಿತನಾಗಿ ಸಾಮಂತ ಮಹಾಸಾಮಂತರ್ಕಳಂ ಮಂತ್ರಿಮಹತ್ತರ ಪುರೋಹಿತ ಪರಿವಾರದವರ್ಗಳಮರಸಿಯರ್ಕಳಂ ಬೞಿಯಟ್ಟಿ ಬರಿಸಿ ಇಂತೆಂದು ನುಡಿದನಾನೀ ಸಂಸಾರದೊಳಪ್ಪ ಭೋಗೋಪಭೋಗಂಗಳ್ಗೆ ಪೇಸಿ ವಿರಕ್ತನಾಗಿ ತಪಂಬಡಲ್ ಬಗೆದಪ್ಪೆನೆಂದೊಡೆನಿಬರುಂ ನೆರೆದಿಂತೆಂದರಿನ್ನುಮಾವುದು ಕಾಲಂ ತಪಂಬಡಲಿನ್ನುಂ ನೀಂ ಕೂಸನಯ್ ನವಯೌವನನಯ್ ಕೆಲಕಾಲಮರಸುಗೆಯ್ದು ಪಶ್ಚಾತ್ಕಾಲ ದೊಳ್ ತಪಂಬಡಲಕ್ಕುಮೆಂದೊಡರಸನಿಂತೆಂದನೆಂಕಱಿಯಲಕ್ಕುಮನ್ನೆಗಂ ಸಾವರೊ ಬಾೞ್ವರೊ ಎಂದೀ ಪ್ರಸ್ತುತಂಗಳನವಗ್ಗಡಿ ಪೇೞಲ್ ತೊಡಂಗಿದಂ

1. ನೇಱಿಕ್ಕಲ್ವೇೞ್ದಿಂತೆಂದು ನೀನೆನ್ನ (ಘಚಛ). 2. ರ ಲೆಕ್ಕ (ಙಗ). 3. + ಗೀತ (ಘಚಛ). 4. + ವಾದ್ಯ (ಘಚಛ). 5. ಳ್ಮ (ಘಚಛ). 6. ಳ್ದಪನ್ನೆ (ಕಙಗ). 7. ರ್ದೆ (ಙ). 8. ನನೊಪ್ಪಿಸು ವೃಷಭಮಾತನುಂ ತಾನುಂ (ಘಚಛ). 9. + ನಗರ (ಘಚಛ). 10. (ಕಙಗ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 11. + ಪೊೞ (ಕಙಗ). 12. ಳ್ಮಂ (ಘಚಛ).

ಶ್ಲೋಕ ॥ ಮಂದಿರ ಹಿಂದ ಸಂಕಾರದಸಾರಂ ಸಂಸಾರವರ್ತಿನಾಂ ।
ಆಖಂಡಲಧನುಷ್ಕಾಂಡಸನ್ನಿಭಂ ರೂಪಯೌವನಂ ॥

ವೃ ॥ ರೂಪಂ ಯೌವನಮಾಯುರಕ್ಷಿಕ ವಿಷಯಾ ಭೋಗೋಪಭೋಗಾ ವಪು
ರ್ವೀರ್ಯಂ ಸ್ವೇಷ್ಟ ಸಮಾಗಮೋ ಧನಮತಿ ಸೌಭಾಗ್ಯ ಭಾಗ್ಯೋದಯೋ ।
ಯೇಽನಿತ್ಯಾಃ ಸ್ಫುಟಮಾತ್ಮನಃ ಸಮುದಿತಾ ಜ್ಞಾನೇಕ್ಷಿಣಾಂ (?) ಭೂಭೃತಾಂ
ಶೇಷಾ ಇತ್ಯನುಚಿಂತಯಂತು ಸುಧಿಯಃ ಸರ್ವೇ ಸದಾಽನಿತ್ಯತಾಂ ॥
ಯದಿ ಜಾತಿಜರಾಮರಣಂ ನ ಭವೇತ್ ಯದಿ ಚೇಷ್ಟವಿಯೋಗಭಯಂ ನ ಭವೇತ್ ।
ಯದಿ ಸರ್ವಮನಿತ್ಯಮಿದಂ ನ ಭವೇತ್ ಇಹ ಜನ್ಮನಿ ಕಸ್ಯ ರತಿರ್ನ ಭವೇತ್ ॥

ಅದಱಿಂ ಮಾನಸರ ರೂಪುಂ ಯೌವನಮುಂ ತೇಜಮುಂ ಲಾವಣ್ಯಮುಂ ಸೌಭಾಗ್ಯಮುಂ ಆಯುಷ್ಯಮುಂ ಶ್ರೀಯುಂ ಸಂಪತ್ತುಂ [1]ವಿಭವಮುಂ[1] ನಲ್ಮೆಯುಂ ಎಂದಿವು ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯವನಿತ್ಯಂಗಳ್ ಮತ್ತಂ ಮೆಯ್ಯೊಳ್ಪಿತ್ತೆಯುಮೊಡಲುಂ ತಾನಿಂತುಟೆ

ಗಾಹೆ ॥ ಏದಂ ಸರೀರಮಸುಚಿಂ ಣಿಚ್ಚಂ ಕಲಿ ಕಲುಸ ಭಾಜಣಮಚೋಕ್ಖಂ ।
ಅಂತೋ[2]ಬಾಹಿರದಿಟ್ಠಂ[2] (?) ಸಕ್ಕಿಬ್ಬಿಸ ಭರಿದಯ ತು ಅಮೇಜ್ಝಪುರಂ

ರಸಮಜ್ಜ ಮಾಂಸ ಸೋಣಿದಪಪ್ಪುಸ ಕಾಲಿಜ್ಜ ಸೇಮ್ಹ ಸಿಂಹಾಣಂ ।
ಸಿರಜಾಲ ಅಟ್ಠಿ ಸಕಲ (?) ಚಮ್ಮಾಣದ್ಧಂ (?) ಸರೀರಪುರಂ ॥
ಅಟ್ಠಿಹಿಂ ಭಣ್ಣಂ ಣಾಳಿಹಿಂ ಬದ್ಧಂ ಕಲಿಮಲಭರಿದಂ ಕಿಮಿಕುಲಪುಣ್ಣಂ ।
ಮಾಂಸವಿಲಿತ್ತಂ ತಯಪಡಿಛಣ್ಣಂ ಸರೀರಪುರಂತಂ ಸಂತತಮಚೋಕ್ಖಂ ॥
ಏದಾರಿಸೇ ಸರೀರೇ ದುಗ್ಗಂಧೇ ಕುಣಿಮಪೂತಿಯ ಮಚೋಕ್ಖೇ ।
ಸಡಣಪಡಣಯ ಸಾರೇ ರಾಗಂ ಣ ಕರೇಂತಿ ಸಪ್ಪುರಿಸಾ ॥

ಭಾಯೇವ ಸಕದಕ್ಕಭ್ಭಂ ಅಣುಮಾದಿ ಕಾರಗಂ ಣ ಸೇಸಂ । (?)
ಪಲಾಯಿದುಂ ದುಸ್ಸಕ್ಕಂ ಅಣ್ಣತ್ಥ ಜಿಣಸಾಸಣೇ ॥ (?)

ಶ್ಲೋಕ ॥ ದುರ್ಗಂಧೇ ದುರ್ಧರೇ ದುಃಖೇ ದುಃಸ್ವಭಾವೇ ಚ ನಶ್ವರೇ ।
ದುರ್ವಿಲೋಕೇ ವೃಥಾ ಕಾಯೇ ಕಿಂತು ಜ್ಞಾನಿ ತವಾಗ್ರಹಃ ॥

ಅಚ್ಛೇದೋಽನಂತ ಸೌಖ್ಯೋಽಹಂ ವೇತ್ತಾ ಪೂರ್ಣೋ ನಿರಂಜನಃ ।
ಸರ್ವದುಃಖಾಕರಂ ದೇಹಂ ತ್ಯಜಾಮ್ಯೇತತ್ ಪರಿಸ್ಫುಟಂ ॥*

ವೃ ॥ ಜಾತಿಕ್ಷ್ಮಾಜತತೇ (?) ಕೃತಾಂತ ಕುಪಿತಕ್ರೂರೋರು ದುಃಖಾಪದೇ ।
ವ್ಯಾಧಿ ವ್ಯಾಧಭಯೇ ದುರಂತದುರಿತ ಸ್ಫೂರ್ಜದ್ದವಾಗ್ನಿಚ್ಛದೇ ॥
ನಿಸ್ತ್ರಾಣಸ್ಯ ವಿಚೇತಸೋ ದೃಢತೃಷಾ ದುಃಖಾಕುಳಸ್ಯಾಂಗಿನೋ ।
ಜೈನಂ ಶಾಸನಮೇಕಮೇವ ಶರಣಂ ಜನ್ಮಾಟವೀಸಂಕಟೇ ॥

---

1. ಬಲ್ಮೆಯುಂ (ಘಛ). (ಚ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 2. ಭಾಯುಗ ದಿಟ್ಠ (ಕಮಗ), ಅಜ್ಞಾದಿಸದ್ದ (ಘಚಛ). * (ಘಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಅದಱಿಂ

ವೃ ॥ ಯಾವತ್ ಸ್ವಸ್ಥಮಿದಂ ಶರೀರಮರುಜಂ ಯಾವಜ್ಜರಾದೂರತಃ ।
ಯಾವಚ್ಚೇಂದ್ರಿಯಶಕ್ತಿರಪ್ರತಿಹತಾ ಯಾವತ್ ಕ್ಷಯೋ ನಾಯುಷಃ ॥
ಆತ್ಮಶ್ರೇಯಸಿ ತಾವದೇವ ವಿದುಷಾ ಕಾರ್ಯಃ ಪ್ರಯತ್ನೋ ಮಹಾನ್ ।
ಪ್ರೋದ್ದೀಪ್ತೇ ಭವನೇ ತು ಕೂಪಖನನಂ ಪ್ರತ್ಯುದ್ಯಮಃ ಕೀದೃಶಃ ॥

ಎಂದಿವು ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯನೇಕದಿಂಬವಜಿರ್ಥಮಂ ನೆರವಿಗೆಲ್ಲಂ ವಖ್ಯಾಣಿಸಿ ಪೇೞ್ದು ಮತ್ತ[1]ಮಿಂ[1]ತೆಂದಂ

ಕಂ ॥ ಆನಾ[2]ಳ್ದ[2]ನಾಳ್ದಳಿವರೆನ
ಗೇನಾನುಂ ದಱಿದು[3]ಮಱಿಯದುಱಿದಾಂ[3] ನುಡಿದೊಂ ।
ದೇನಾನುಮೇವಮುಳ್ಳೊಡ
ಮಾ ನುಡಿಯಂ ಮಱೆಯಿಮೆಲ್ಲ[4]ಮ[4] ನಿಶ್ಶಲ್ಯಂ

ಗಾಹೆ ॥ ಖಮ್ಮಾಮಿ ಸವ್ವಜೀವಾಣಂ ಸವ್ವೇ ಜೀವಾ ಖಮಂತು ಮೇ ।
ಮೇತ್ತೀ ಮೇ ಸವ್ವಭೂದೇಸು ವೇರಂ ಮಜ್ಝ ಣ ಕೇಣಚಿ ॥

ಎಂದೆಲ್ಲರುಮಂ ಕ್ಷಮೆಗೊಳಿಸಿ ನಿಶ್ಶಲ್ಯಂಗೆಯ್ದು ವಿದ್ಯುದಂಗನೆಂಬ ಪಿರಿಯ ಮಗಂಗೆ ರಾಜ್ಯಪಟ್ಟಂಗಟ್ಟಿ ರಾಜ್ಯಾಭಿಷೇಕಂ ಗೆಯ್ದಾತನಂ ಪಿಡಿದು ನೀಮೆಲ್ಲಂ ಸುಖಿಂಬಾೞಿ ಮೆಂದು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಯಮದಂಡಂಗಂ ಪೊಟಿಲ ತಳಾಱಿಕೆಯಂ ಕೊಟ್ಟು ಮಂಗಳ ವಸದನಂಗೊಂಡು ಪಟ್ಟವರ್ಧನಮನೇಱಿ ಸತಿಯರ್ [5]ಸಂಗಡಂ ಬರೆ[5] ಪೆಂಡವಾಸದ ಸೂಳೆಯರಿರ್ಬರ್ [6]ಪೆ[6]ಱಗೇಱಿಕ್ಕೆಲದೊಳ್ ಚಾಮರಂಗಳನಿಕ್ಕುತ್ತುಂ ಬರೆ ಬೆಳ್ಗೊಡೆಗಳುಂ ಪಾಳಿ[7]ಧ್ವಜಂಗಳುಂ [8]ತಜಿನೆವಟಿಯಿಗೆಗಳುಂ[8] ಚಂದ್ರಾದಿತ್ಯರ್ಕಳುಂ ಸಿಂಹ ವ್ಯಾಘ್ರ ಮಕರ ಮತ್ಸ್ಯಂ[9]ಗಳೆಂ[9]ದಿವು ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ರಾಜಚಿಹ್ನಂಗಳ್ ಮುಂದೆ ಪರಿಯೆ ಪಂಚಮಹಾಶಬ್ದಂಗಳುಂ ಬದ್ದವಣದ ಪಱೆಗಳುಂ ಬಾಜಿಸೆ ವಂದಿ ಮಾಗಧ ಯಾಚಕಪ್ರಭೃತಿ[10]ಗಳ್ಗಂ ದೀನಾನಾಥಾಂಧರ್ಕಳ್ಗಂ ತುಷ್ಟಿದಾನಮಂ [11]ಕೊ[11]ಡುತ್ತಂ ಪೋಗಿ ಸಹಸ್ರಕೂಟ ಚೈತ್ಯಾಲಯಮನೆಯ್ದಿ ಪಟ್ಟವರ್ಧನ ದಿಂದಿೞಿದು ಬಸದಿಯಂ ತ್ರಿಃಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂಗೆಯ್ದು ದೇವರಂ [12]ವಂ[12]ದಿಸಿ ಗುಣಧರ ರೆಂಬಾಚಾರ್ಯರಂ ಗುರುಭಕ್ತಿಗೆಯ್ದು ವಂದಿಸಿ ಇಂತೆಂದು ಭಟಾರಾ ಸಂಸಾರಮೆಂಬ ಸಮುದ್ರದೊಳ್ ಮುೞುಗುತ್ತಿರ್ದೆನ್ನಂ ಮುೞುಗಲೀಯದೆತ್ತಿಮೆನಗೆ ದೀಕ್ಷೆಯಂ ಪ್ರಸಾದಂಗೆಯ್ಯಿಮೆಂದು ನುಡಿದೊಡಂಬಡಿಸಿ [13]ಸಾ[13]ಸಿರ್ವರರಸುಮಕ್ಕಳ್ವೆರಸು ಕಟಕ ಕಟಿಸೂತ್ರ ಕುಂಡಲಾಭರಣಾದಿಗಳಂ ಕಳೆದು ಬಾಹ್ಯಾಭ್ಯಂತರ ಪರಿಗ್ರಹ ಮೆಲ್ಲಮಂ ತೊಱೆದು ಗುಣಧರ ಭಟ್ಟಾರರ ಪಕ್ಕದೆ ತಪಂಬಟ್ಟಂ ಮತ್ತೆ ದೇವಗಣಿಕೆಯ

1. ಮರಸನಿಂ (ಘಚಛ). 2. ಳ್ವಿ (ಕಖಗ). 3. ಮುಱಿದೆ (ಕಖಗ). 4. ಮಿದು (ಕಖಗ). 5. ಸುತ್ತೆಬಂಗಡ (ಕ). ಸುತ್ತೆಸಂಗಡ (ಖಗ). 6. ಪೊ (ಕಗ). 7. + ಕೇತನ (ಘಚಛ). 8. (ಘಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 9. ಧ್ವಜಂಗಳೆಂ (ಘಚಛ). 10. + ಜನಂ (ಘಚಛ). 11. ಕು (ಚ). 12. ನಿಮೇ (ಕಗ). 13. ನಿರ್ಭಾ (ಚ).

ಯರಸಿ ಪೋಲ್ವ [1]ಸೌಂದರಿ[1] ಮಹಾದೇವಿ ಮೊದಲಾ[2]ಗೆಯ್ದೊರ್ವರರಸಿಯರ್ಕಳ್ ಗುಣಧರ ಭಟಾರರೆ ಗುರುಗಳಾಗೆ ತಮ್ಮತ್ತೆವಿರಪ್ಪ ವಿಜಯಮತಿ ಕಂತಿಯರ್ ಕಂತಿಯರಾಗೆ ತಪಂಬಟ್ಟು ಗಿರಿಗಿರಿಜಂತ್ರ [೧] ಮ[3]ಳಿಮಿಳಿ[3]ನೇತ್ರಮಾಗೆ ಘೋರವೀರ ತಪಶ್ಚರಣದೊಳ್ ನೆಗಳುತ್ತಿರ್ದರ್

ಇತ್ತ ವಿದ್ಯುಚ್ಚೋರ ಮುನಿಯುಂ ಪನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಂಬರೆಗಂ ಗುರುಗಳ ಅಗಲದೆ ದ್ವಾದಶಾಂಗ ಚತುರ್ದಶ ಪೂರ್ವಮಪ್ಪಾಗಮಮೆಲ್ಲಮಂ ಕಲ್ತುಗ್ರೋಗ್ರ ತಪಶ್ಚರಣದೊಳ್ ನೆಗಳುತ್ತುಮಾಚಾರ್ಯರಾಗಿ ಐಯ್ನೂರ್ವರ್ [4]ಶಿಷ್ಯರ್ಕಳ್[4]ವೆರಸು ಗ್ರಾಮ ನಗರ ಖೇಡ ಖರ್ವಡ ಮಡಂಬ ಪಟ್ಟಣ ದ್ರೋಣಾಮುಖಂಗಳಂ ವಿಹಾರಿಸುತ್ತಂ ಪೋಗಿ ಪೂರ್ವದೇಶದೊಳ್ [5]ಖಾಳಿಮಂಡಳ[5]ಮೆಂಬ ನಾಡೊಳ್ ತಾ[6]ಮ್ರಲಿಪ್ತಿಯೆಂ[6]ಬ ಪೊೞಲ್ಗೆ ಪೊಱವೊೞಲನೆಯ್ದಿದರಗಳಲ್ಲಿ [7]ವರಾಂಗ[7]ಯೆಂಬ[8]ಬೊಳುಗ್ರ[8] ದೇವತೆಗಳ್ [9]ಕಡುದಿಂಗಳಿಂಗೆಲ್ಲಾ ಕಾಲಮುಂ[9] ಜಾತ್ರೆಯಪ್ಪುದಾ ಜಾತ್ರೆ[10]ಗೆ ನಾಡೆಯು[10]ಮ್ಮೊಡಯೆಂದು ಬಂದು ನೆರೆದು ಜಾತ್ರೆಯಂ ಮಾಡೆ ದುರ್ಗಾದೇವತೆ ರಿಸಿಯರ ಬರವಂ ಗ್ರಹಿಜಿಸಿ[11]ಳಿದುರ್ಗ ಕಂಡಿದಿರಂ ಪೋಗಿ[11] ಇಂತೆಂದಳೆನ್ನ ಜಾತ್ರೆ ನಮೆವನ್ನೆಗಂ ನೀಮಿಾ ಪೊೞಲಂ ಪುಗದಿರಿಮೆಂದು ಬಾರಿಸಿದೊಡೆ ಶಿಷ್ಯರ್ಕಳಿಂತೆಂದರ್ ನಮ್ಮಂ ದೇವತೆಯುಂ ಗೆಯ್ದಪ್ಪಳ್ ಪೋಪಂ ಭಟಾರಾ ಎಂದು ಭಟಾರರನೊಡಗೊಂಡು ದೇವತೆ ಬಾರಿಸೆವಾರಿಸೆ ಪೊೞಲಂ ಪೊಕ್ಕು ಮತ್ತಿರುಳ್ ಪೊೞಲ ಪಡುವಣ ದೆಸೆಯ ಕೋಂಟೆಯಿಂ ಪೊಱಗಣ ದೆಸೆಯೊಳ್ ವಿದ್ಯುಚ್ಚೋರ ಭಟಾರರ್ ಪ್ರತಿಮಾಯೋಗಂ ನಿಂದೊಡೆ ದೇವತೆ ಮುಳಿದು [12]ಪೊ*ಜಿ*ಸುಗಳನುವಿರಿಯು[12] ದಂಸಮಸಕಂಗಳಂ ವಿಗುರ್ವಿಸೆ ಮೆಯ್ಯೆಲ್ಲಮನಿರ್ಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ಜಾವಮುಂ ತಿನೆ ನರಕವೇದನೆಯಿಂದಮಗ್ಗಳಮ ವೇದನೆಯಪ್ಪಂತುಪಸರ್ಗಂಗೆಯ್ಯೆ ಅಂತಪ್ಪ ದುಃಖಮುಂ ವೇದನೆಯುಮಂ ಮನದೊಳಿಲ್ಲದಂತಿರೆ ಸೈರಿಸಿ[13] ಆಜ್ಞಾವಿಚಯಮಪಾಯವಿಚಯ ವಿಪಾಕವಿಚಯ ಸಂಸ್ಥಾನವಿಚಯಮೆಂಬೀ ನಾಲ್ಕುಂ ಧರ್ಮಧ್ಯಾನಂಗಳಂ ಧ್ಯಾನಿಸಿ ಬಱಿಕ್ಕೆ ಪೃಥಕ್ತ್ವ ವಿತರ್ಕವೀಚಾರಮೆಂಬ ಪ್ರಥಮ ಶುಕ್ಲಧ್ಯಾನಮಂ ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಂ ಕ್ಷಪಕಶ್ರೇಣಿಯನೇಱಿ ಏಕತ್ವವಿತರ್ಕವೀಚಾರ ಸೂಕ್ಷ್ಮಕ್ರಿಯಾಪ್ರತಿಪಾತಿ ಸಮುಚ್ಛಿನ್ನ ಕ್ರಿಯಾನಿವೃತ್ತಿಯೆಂಬ ಶುಕ್ಲಧ್ಯಾನಂಗಳಂ ಧ್ಯಾನಿಸಿ ಘಾತಿಕರ್ಮಂಗಳಂ ಕಿಡಿಸಿ ಅಂತರ್ಗತಕೇವಳಿಯಾಗಿ ಅಘಾತಿಕರ್ಮಂಗಳಂ ಕಿಡಿಸಿ ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ವೋದರ್[14]

---

1. ವಸುಂಧರೆ (ಘಜಫ). 2. ಗೆಯ್ದು (ಘಜಫ). 3. ಳಮಿಳ (ಘಜಫ). 4. ಶಿಷ್ಯರ್ (ಘಜಫ). 5. ಮಂದರ (ಕ). ಮಂಡಳ (ಖಗ). 7. ಮಲಿಪ್ತಮಂ (ಘಜಫ). 7. ಯುದಂಗಾ (ಘಜ), ಯುವರಂಗಾಯ (ಫ). 8. ಬದಾಗಿ (ಘಜಫ). 9. ಳ್ವರಂ (ಘಜ). ಳ್ವರೆಗಂ (ಫ). 10. ಗಾ ನಾವೆಲ್ಲಮ (ಘಜಫ). 11. ಳ್ ಕಂಡಿದಿರ್ವೋಗಿ (ಘಜಫ). 12. ದುಃಖದುರ್ಗೆ (ಘಜಫ). *ದ (ಕಖಗ). 13. +ಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನಜ್ಞಾನಚಾರಿತ್ರಂಗಳಂ ಸಾಧಿಸಿ (ಘಜಫ). 14. + ಉಳಿದ ಐಯ್ನೂರ್ವರ್ ಋಷಿಯರುಮುಪಸರ್ಗಂಗಳಂ ಸೈರಿಸಿ ಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನಜ್ಞಾನಚಾರಿತ್ರಂಗಳಂ ಸಾಧಿಸಿ ಸ್ವರ್ಗಂಗಳನೆಯ್ದಿದರ್ (ಘಜಫ).

ಮತ್ತಂ ಸಂನ್ಯಸನಂ ಗೆಯ್ದುತ್ತಿರ್ದ ಧರ್ಮಕರ್ಕಳ್ [1]ಪರಮ ಶುದ್ಧ ಸಮ್ಯ[1]ರತ್ನತ್ರಯಮಂ ಮನದೊಳ್ ಧರಿಸುತ್ತಿ[2]ರ್ಪರ್ [ರ್][2] ವಿದ್ಯುಚ್ಚೋರ [3]ರಿಸಿ[3]ಯುಂ ಮನದೊಳ್ ಬಗೆದು ದಂಶಕಂಗಳುಮಂ ವೇದನೆಗಳುಮಂ ವ್ಯಾಧಿಗಳುಮಂ ಚತುರ್ವಿಧಮುಪಸರ್ಗಮುಮಂ ಪಸಿವುಂ ನೀರಳ್ಕೆಯುಮಂ ಶೀತೋಷ್ಣದಂಶಮಶಕಂ ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯುವಳಿಂದಪ್ಪ ವೇದನೆಗಳುಂ ದುಃಖಂಗಳುಮಂ ಸೈರಿಸಿ [4]ಪರಮ ಶುದ್ಧ ಸಮ್ಯಗ್ರತ್ನತ್ರಯಂಗಳಂ[4] ಸಾಧಿಸಿ ಸ್ವರ್ಗಾಪವರ್ಗ ಸುಖಂಗಳನೆಯ್ದುಗೆ

1. (ಘಚಛ)ಗಳ್ದ್ವಿತ್ಯ. 2. ರೋರ್ (ಕಖಗ). ರ್ಪವರ್ಗಳ್ (ಘಚಛ). 3. ಮುನಿ (ಘಚಛ). 4. ಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನಜ್ಞಾನಚಾರಿತ್ರಂಗಳಂ (ಘಚಛ).

(೧೪) ಗುರುದತ್ತ ಭಟಾರರ ಕಥೆ

ಗುರುದತ್ತ ಭಟಾರರ ಕಥೆಯಂ ಪೇೞ್ವಂ :

ಗಾಹೆ ॥ ಹತ್ಥಿಣಪುರ ಗುರುದತ್ತೋ ಸ*[ಮ್ಮಲಿ]*[1]ಥಾಳೀವ[1] ದೋಣ್ಣಿಮಂತಮ್ಮಿ ।
ಡಜ್ಝಂತೋ ಅಧಿಯಾಸಿಯ ಪಡಿವಣ್ಣೋ ಉತ್ತಮಂ ಅಟ್ಠಂ ॥

[ಹತ್ಥಿಣಪುರೆ—ಹಸ್ತಿನಾಪುರಮುಮಂ ಮುನ್ನ[2]ಳ್ದ[2], ಗುರುದತ್ತೋ—ಗುರುದತ್ತ ರಿಸಿ, ಸ* [ಮ್ಮಲಿ]*ಥಾಳೀವ—[3]ಸೂಡಿವೊತ್ತಿಸಿಪಟ್ಟನಂತೆ,[3] ದೋಣ್ಣಿಮಂತಮ್ಮಿ—ದೋಣಿಮಂತಮೆಂಬ ಪರ್ವತದ ಸಾರೆ, ಡಜ್ಝಂತೋ—ಬೇಯುತ್ತಿರ್ದೊನಾಗಿ, ಅಧಿಯಾಸಿಯ—[4]ಉ[4]ಪಸರ್ಗಮಂ ಸೈರಿಸಿ, ಪಡಿವಣ್ಣೋ—ಪೊ[5]ರ್ದಿ[5]ದೊಂ, ಉತ್ತಮಂ ಅಟ್ಠಂ—ಮಿಕ್ಕ ದರ್ಶನಜ್ಞಾನಚಾರಿತ್ರಂಗಳಾರಾಧನೆಯಂ]

ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ :

ಈ ಜಂಬೂದ್ವೀಪದ ಭರತಕ್ಷೇತ್ರದೊಳ್ [6]ಕುಣಾಳ[6]ಮೆಂಬುದು ನಾಡಲ್ಲಿ ಸಾವತ್ಥಿಯೆಂಬುದು ಪೊೞಲದನಾಳ್ವೊನುಪರಿಚರ[7]ನೆಂಬೊನರಸನಾತನ ಮಹಾದೇವಿಯರ್ ಪದ್ಮಾವತಿ ಅಮಿತಪ್ರಭೆ ಸುಪ್ರಭೆ ಪ್ರಭಾವತಿ ಅಂತು ನಾಲ್ವರುಂ ಮಹಾದೇವಿಯರ್ ಮೊದಲಾಗಿ ಅರಸಿಯರ್ಕಳಯ್ನೂರ್ವರ್ ಪದ್ಮಾವತಿ ಮಹಾದೇವಿಯ ಮಗನನಂತವೀರ್ಯನಮಿತಪ್ರಭೆಯ ಮಗಂ ವಜ್ರಪಾಣಿ ಸುಪ್ರಭೆಯ ಮಗಂ ವಜ್ರಬಾಹು ಪ್ರಭಾವತಿಯ ಮಗಂ ವಜ್ರ[8]ಧ[8]ರನಿಂತೀ ನಾಲ್ವರುಂ ಮಹಾದೇವಿಯರ ಮಕ್ಕಳ್ ಉೞಿದರಸಿಯರ ಮಕ್ಕಳಯ್ನೂರ್ವರಂತವರ್ಗ[9]ಳಿ[9]ಷ್ಟ ವಿಷಯ ಕಾಮಭೋಗಂಗಳನನುಭವಿಸುತ್ತಂ ಪಲಕಾಲಂ ಸಲೆ ಮತ್ತೊಂದು ದಿವಸಂ ವಸಂತಕಾಲದೊಳ್ ಅಂಕುರಿತ ಪಲ್ಲವಿತ ಕೋರಕಿತ ಕುಸುಮಿತ ಫಲಿತಮಪ್ಪ ಮನೋಹರೋದ್ಯಾನಕ್ಕಯ್ನೂರ್ವರರಸಿಯರ್ಕಳು[10]ಮಣುಗರ್ಕಳುಂ[10] ಬೆರಸು ಪೋಗಿ ಮಹಾವಿಭೂತಿಯಿಂ ವನಕ್ರೀಡೆಯುಂ ಪಿರಿದುಂ ಬೇಗಮಾಡಿ ಬೞಿಕ್ಕಾನಂದನವನದೊಳಗಣ ಸುದರ್ಶನಮೆಂಬ ಮಣಿಕುಟ್ಟಿಮಮಪ್ಪ [11]ಬೊಡ್ಡಣ[11] ಬಾವಿಯೊಳ್ ಕರ್ಪೂರ ಕಾಳಾಗರು ತುರುಷ್ಕ ಕುಂಕುಮ ಚಂದನಾದಿ ಸುಗಂಧ ದ್ರವ್ಯಂಗಳಿಂ ಬೆರಸೆ ಪಟ್ಟುದಱೊಳ್ ಮತ್ತಂ [12]ನೀಲೋತ್ಪಲ ಕುವಳಯಂ ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ನಾನಾ ಪ್ರಕಾರದ ಪುಷ್ಪಜಾತಿಗಳಿಂದಂ ಸಂಛನ್ನಮಪ್ಪುದ[13]ಱೊಳ್ ಚಕ್ರವಾಕ ಬಕ

---

* ಪ್ಪಳಿ (ಸ). 1. ತಾಳಿರ (ಕಖಗ), ದಾಳಿವ (ಘಚ), ದಾಳಿದ (ಛ). 2. ಳ್ವ (ಗ), ಳ್ದನಾಗಿ (ಘಚಛ). 3. ಕಪಲೆಪೊಲು (ಕಗ), ಕಪಿಲೆಪೊಲ್ (ಖ). 4. ಅಮನುಷ್ಯೋ (ಘಚಛ). 5. ಳ್ದ (ಕಖಗ). 6. ಕುಣಾಣ (ಕಗ). ಕಣಾಳ (ಖ), ಕುಳಾಳ (ಘಚಛ). 7. + ಮಹಾರಾಜ (ಘಚಛ). 8. ದ (ಘಚಛ). 9. ಳಿಲ್ಲಮ (ಘಚ). 10. ಮಸಿಬರ್ ಮಕ್ಕಳುಂ (ಕಖಗ). 11. ಬಡ್ಡ (ಕಗ), ವೊಡ್ಡ (ಖ), ಜೊಂಡಣ (ಘಛ). 12. + ಪದ್ಮ (ಛ). 13. + ದ.

ಬಳಾಕ ಹಂಸ ಮಂಡೂಕ ಜೀವಂ ಜೀವಕ ಚಕೋರಾದಿ ಜಲಚರವಿಹಂಗ ಸಮೂಹಂಗಳನೊಡೆಯುದ[1]ಜೊಳ್ ಸಾಲ್ವರುಂ ಮಹಾದೇವಿಯರ್ಪೆರ[2]ಸೊಂದೊ[2]ರ್ವರಂ ನಾನಾ ಪ್ರಕಾರದ ಯಂತ್ರಂಗಳಿಂದಂ ಜೀರ್ಕೊಳವಿಗಳಿಂದಂ ತಳಿಯುತ್ತುಂ ನೀರ್ಗಳಂ ಸೂಸುತ್ತುಂ ಜಲಕ್ರೀಡೆಯುಂ ಮನಕ್ಕೆ[3]ವಂದ[3]ರಸಿಯರ್ಕಳೊಡನೆ ನೀಡುಂ ಬೇಗಮಾಡುತ್ತಿರ್ಪನ್ನೆಗಂ

ಮತ್ತಿತ್ತ ವಿಜಯಾರ್ಧ ಪರ್ವತದ ಉತ್ತರ ಶ್ರೇ[4]ಣಿ[4]ಯೊಳಳಕಾಪುರಮೆಂಬುದು ಪೊೞಲದನಾಳ್ವೊಂ ವಜ್ರದಾಡನೆಂಬ ವಿದ್ಯಾಧರನನೇಕ ವಿದ್ಯಾ[5]ಬಲ[5]ಗರ್ವಿತನಾತನ ಮಹಾದೇವಿ ಮದನವೇಗೆಯೆಂಬೊಳಂತವರಿರ್ವರುಮೊಂದು ದಿವಸಂ ರಮ್ಯ ಪ್ರದೇಶಂಗಳೊಳ್ ಕ್ರೀಡಿಸಲ್ವೇಡಿ ಭೌಮವಿಹಾರಕ್ಕೆಂದು ವಿಚಿತ್ರಮಾಗುತ್ತಿರ್ದ ವಿಮಾನಮನೇಱಿಯಾಕಾಶಪಥದೊಳ್ ಪೋಗುತ್ತಿ[6]ರ್ದವರ್ಗಳ್[6] ದೇವಸಮಾನರಪ್ಪ ಸಾಮಂತ ಮಹಾ ಸಾಮಂತರ್ಕಳಿಂದಂ ದೇವಗಣಿಕೆಯು[7]ರಪ್ಸರೆಯರ್ಕಳಂ[7] ಪೋಲ್ವರಯ್ನೂರ್ವರರಸಿಯರ್ಕಳಿಂದಂ ಪೆಂಡವಾಸ[8]ದೆಳವೆಂಡಿರಿಂ[8]ದಂ ಪರಿವಾರ ಜನಂಗಳಿಂದಮಿಂತು ದಿವ್ಯಮಪ್ಪ [9]ಸ[9]ಭೆಯಿಂದಂ ಪರಿವೇಷ್ಟಿತನಾಗಿ ಪಟು ಪಟಹ ಪಣವ ತುಣವ ಭಂಭಾಮರ್ದಳ ಝಲ್ಲರಿ ಮುಕುಂದ ಶಂಖ ವಂಶ ತಾಳ ಭೇರೀ ಮೃದಂಗ ವೀಣಾ[10]ಕಹಳಾದಿ ನಾನಾ ಪ್ರಕಾರದ ತೂರ್ಯ[11]ಧ್ವನಿ[11]ಗಳ್ ದೇವದುಂದುಭಿ ಮೊೞಗುವಂತೆ ಭೋರ್ಗರೆದು ಮೊೞಗೆ ಮಹಾ ವಿಭೂತಿಯಿಂದಂ ಜಲಕ್ರೀಡೆಯನಾಡುತ್ತಿರ್ಪ ಪರಿಚರ ಮಹಾ[12]ನೃಪತಿಯು[12]ನಿರ್ವರುಂ ಕಂಡು ವಿಮಾನಮುಂ ನಿ[13]ಱಿ[13]ಸಿ ನೀಡುಂ [14]ಬೇಗಂ[14] ನೋಡಿ ಮದನವೇಗೆಯಿಂತೆಂದಳ್ ನಾ[15]ಮಾ[15]ಕಾಶದೊಳ್ ಕಾಗೆಗಳಂತಿರೆ ಪಾಱುವನಿತಲ್ಲದೆ ನಮ[16]ಗಿನಿತು[16] ವಿಭವಮು[17]ಮೈಶ್ವರ್ಯ[17]ಮುಂಟೆ ಶ್ರೀಯೊಳಂ ರೂಪಿನೊಳಂ[18] ವಿಭವದೊಳಂ[19] ನಾನಾ ಪ್ರಕಾರದ ವಿನೋದಂಗಳಿಂದಮುಂಪರಿಚರ ಮಹಾರಾಜನಿಂದಗ್ಗಳಂ ಪೆಱರಾರುಮಿಲ್ಲಮೀ ಸಂಸಾರದೊ[20]ಳ್ ಬರ್ದ ಬಾೞ ನೀ[20]ತನೆ ಬರ್ದನೆಂದು ಪೊಗೞ್ದೊಡೆ ವಜ್ರದಾಡಂ ಕೇಳ್ದು [21]ಮನದೊಳ್[21] ಮು[22]ಳಿ[22]ದು ಪುರುಡಿಸಿ ತನ್ನ ಪೊೞಲ್ಗೆ ಪೋಗಿ ಮದನವೇಗೆಯುನಲ್ಲಿಟ್ಟು ತಾನೊರ್ವನೆ ವಿಮಾನಮನೇಱಿ ತುರಿಪದಿಂ ಬಂದು ಜಳಕ್ರೀಡೆಯನಾಡುತ್ತಿರ್ಪ ಪರಿಚರ ಮಹಾ ನೃಪತಿಯು ಮೇಗೆ ವಿದ್ಯೆಯಿಂದಂ ವಿಗುರ್ವಿಸಿ ಪಿರಿದೊಂದು ಶಿಲೆಯನೆತ್ತಿಕೊಂಡು [22]ಬಂದು ಮಣಿಕುಟ್ಟಿಮಮಪ್ಪ ಸುದರ್ಶನಮೆಂಬ ಬಾವಿಯ ಬಾಗಿಲೆಲ್ಲಮಂ ನಿಶ್ಛಿದ್ರಮಾಗಿ ಮುಚ್ಚಿ ಕವಿದಿಕ್ಕಿ ಪೋದಂ[23] ಪೋದೊಡೆ ಪದ್ಮಾವತಿ ಮೊದಲಾ

---

1. + ದ (ಕಖಗ). 2. ಸು ಓರೊ (ಕಖಗ). 3. ಮೆಚ್ಚುವ (ಘಚಛ). 4. ಥಿ (ಘಚಛ). 5. (ಛ)ದಲ್ಲಿಲ್ಲ. 6. ದ್ದಾಗಳ್ (ಘಚಛ). 7. ರುಮಪ್ಸರೆಯರ್ಕಳಂ (ಖ), ರಿಗೆ ಸಮಾನೆಯರಪ್ಪ ತಸಿಯರ್ಕಳಂ (ಛ). 8. ದ ಪಲಬರು ಪೊಳ್ವೆಂಡಿರ್ಕಳಿಂ (ಖಘಛ), ದ ಪಲಬರೊಳ್ವೆಂಡಿರ್ಕಳಿಂ (ಛ). 9. ಶೋ (ಘಚಛ). 10. + ಜಂಪುಘಂಟಾ (ಘಚಛ). 11. ರವಂ (ಖಘಚಛ). 12. ರಾಜನ (ಘಚಛ). 13. ಲಿ (ಘಚಛ). 14. (ಘಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 15. ವಾ (ಕಗ). 16. ಗಿಂತಪ್ಪ (ಘಚಛ). 17. (ಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 18. + ತೇಜದೊಳಂ (ಘಚಛ). 19. + ಮೈಶ್ವರ್ಯದೊಳಂ (ಘಚಛ). 20. ಳೀ (ಘಚಛ). 21. (ಘಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 22. ನಿ (ಘಚಛ). 23. (ಚ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ.

ಗೊಡೆಯು ನಾಲ್ವರ್ ಮಹಾದೇವಿಯರುಂ ಮೋಹಿಸದ ಬುದ್ಧಿಯನೊಡೆಯರಧಿಗತ ಸಮ್ಯಗ್ದೃಷ್ಟಿಗಳ್ ಚತುರ್ವಿಧಮಪ್ಪಾಹಾರಕ್ಕಂ ಶರೀರಕ್ಕಂ ಜಾವಜ್ಜೀವಂ ನಿವೃತ್ತಿಗೆಯ್ದು ಪಂಚನಮಸ್ಕಾರಮನುಚ್ಚಾರಿಸುತ್ತಂ ದೇವರಂ [1]ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಂ[2] ದರ್ಶನಜ್ಞಾನಚಾರಿತ್ರಂಗಳನಾರಾಧಿ[3]ಸಿ ಮುಡಿಪಿ[3] [4]ಸೌಧರ್ಮಕಲ್ಪದೊಳ್ ಸ್ವಸ್ತಿಕಾವರ್ತಮೆಂಬ ವಿಮಾನದೊಳೊಂದು ಸಾಗರೋಪಮಾಯುಷ್ಯಮನೊಡೆಯರ್ ಸಾಮಾನಿಕ ದೇವರಾಗಿ ನಾಲ್ವರುಂ ಪುಟ್ಟಿದರ್ ಮತ್ತಪರಿಚರ[5]ನಪ್ಪರಸಂ[5] ಮಿಥ್ಯಾದೃಷ್ಟಿಯಪ್ಪುದಱಂ ತನ್ನುದ್ಯಾನವನದೊಳ್ ರಾಜ್ಯವಿಭೂತಿಯೊಳಾದಮಾನಂ ಮೋಹಿ[6]ಸಿ[6]ದ ಬುದ್ಧಿಯನೊಡೆಯನಾರ್ತಧ್ಯಾನದಿಂ ಸತ್ತು ತನ್ನ ಮನೋಹರೋದ್ಯಾನವನದೊಳ್[7] ಪೆರ್ಬಾವಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿದಂ

ಮತ್ತೆರಡನೆಯ ದಿವಸದಂದು ಸಾಮಂತ ಮಹಾಸಾಮಂತರ್ಕಳುಂ ಪರಿವಾರಮುಂ ನೆರೆದು ಅನಂತವೀರ್ಯನೆಂಬ ಪಿರಿಯ ಮಗಂಗೆ ರಾಜ್ಯಪಟ್ಟಂಗಟ್ಟಿ[8]ದರ್ ಮೂಱ[8]ನೆಯ ದಿವಸದಂದು ಸಾರಸ್ವತರೆಂಬಾಚಾರ್ಯರವಧಿಜ್ಞಾನಿಗಳಯ್ನೂರ್ವರ್ [9]ಋಷಿಯರ್ವೆರಸು ಗ್ರಾಮ ನಗರ ಖೇಡ ಖರ್ವಡ ಮಡಂಬ ಪಟ್ಟಣ ದ್ರೋಣಾಮುಖಂಗಳಂ ವಿಹಾರಿಸುತ್ತಂ ಆ ಪೊೞಲ್ಗೆ ವಂದು ಮನೋಹರಮೆಂಬ ನಂದನವನದೊಳಗಣ ಸ್ಫಟಿಕಶಿಲಾತಳದ ಮೇಗಿರ್ದೊಡರುಂ ಋಷಿನಿವೇದಕಂ ಕಂ[9]ಡು ಅ[9]ನಂತವೀರ್ಯ ನೃಪತಿಗೆ ಪೇೞ್ದೊಡಾತನುಂ [10]ಸಪರಿವಾರಂ[10] ಭಟಾರರಲ್ಲಿಗೆ ವಂದನಾಭಕ್ತಿಗೆ ಪೋಗಿ ಬಲಗೊಂಡು ಗುರುಭಕ್ತಿಗೆಯ್ದು [11]ವಂದಿಸಿಯುೞಿದ ರಿಸಿಯರೆಲ್ಲರು[11]ಮಂ ಗುರುಪರಿಪಾಟಿಯಿಂದಂ ವಂದಿಸಿ ಪಿರಿದುಂ ಬೇಗಂ ಧರ್ಮಮಂ ಕೇಳ್ದು [12]ಬೞಕ್ಕೆಂ[12]ತೆಂದು ಬೆಸಗೊಂಡಂ ಭಟಾರಾ ಎಮ್ಮ ತಂದೆಗಂ ತಾ[13]ಯ್ವಿರ್ಕರ್[13]ಗ್ಗಮಾಕಸ್ಮಿಕಮೊಪ್ಪೊರ್ದಲಿನ್ನುರ್ಗದೋ ಕಾರಣಂ ಸಾಮಾಮುದಾರ್ ಕೂಂದರಂ[14]ದು ಬೆಸಗೊಂಡೊ[14]ಡೆ ಭಟಾರರಿಂತೆಂದು ಪೇೞ್ದರ್ ನಂದನವನಮಂ[15]ಬ ಪೊಡ್ಡ[15]ವಿಯೊಳ್ ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಯುಂ ನಾಲ್ವರ್ ತಾಯ್ವಿರ್ಕಳುಂ ಜಳಕ್ರೀಡೆಯು ನಾಡುತ್ತಿ[16]ರ್ಪನ್ನೆಗಂ ಧೌಮವಿಹಾರಾರ್ಥಂ[16] ವಿಮಾನಮನೇಱಿ ಪೋಗುತ್ತಿರ್ದ ವಜ್ರದಾಡನೆಂಬ ವಿದ್ಯಾಧರನುಮಾತನ ಮಹಾದೇವಿ ಮದನವೇಗೆಯುಮೆಂಬೊರಾಯಿರ್ವರುಂ ಕಂಡು ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಯ ವಿಭವಮಂ ಮದನವೇಗೆ ಪೊಗೞ್ದೊಡೆ ವಜ್ರದಾಡಂ[17] ಪುರು[18]ಡು ಪುಟ್ಟಿ ಬಾವಿಯ ಬಾಗಿಲಂ[18] ನಿಶ್ಛಿದ್ರಮಾಗಿ [19]ಮುಚ್ಚಿ ಮೇಗೆ[19]

1. ಧ್ಯಾ (ಫಜಭ). 2. + ಸಮ್ಯಗ್ (ಫಜಭ). 3. ಸುತ್ತಂ (ಕಖಗ). 6. + ಸಮಾಧಿವಿಧಿಯಿಂ ಮುಡಿಪಿ (ಜ). 5. ಮಹಾರಾಜಂ (ಫಜಭ). 6. ಸ (ಕಖಗ). 7. + ಸಂಮೂರ್ಛನ್ಮಂ (ಫ). ಸಂಮೂರ್ಛನಂ (ಜಭ). 8. ಮತ್ತೆ ಮೂಱನೆ (ಕಖಗ). 9. ಡ (ಫಜಭ). 10. ಪರಿವಾರಂ ಬೆರಸು (ಫಜಭ). 11. ಉೞಿದ ರಿಸಿಯರೆಲ್ಲರುಮಂ (ಫಜಭ). 12. ಬೞಿಕ್ಕಿಂತೆಂದು (ಫಜಭ). 13. ಯ್ಗಂ ಮಕ್ಕ (ಫ). 14. ದೊ (ಫ). ದ (ಜಭ). 15. ಪೊಡ್ಡ ಬಾ (ಕ). ಪೊಡ್ಡಂ ಬಾ (ಖ). ಬ ಪೊಡ್ಡ ಬಾ (ಗ). ಪೊಡ್ಡಂ ಬಾ (ಫಜ). ಪೊಡ್ಡಣ ಬಾ (ಭ). 16. ರ್ಪನ್ನೆ ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಯ ವಿಭವಮಂ (ಕಖಗ). 17. + ಗೆ (ಕಖಗ). 18. ಡಿ (ಫಜಭ). 19. ಮುಚ್ಚಿ ಮೇಗೆ (ಕ), (ಫಜಭ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಪಿರಿ[1]ದೊಂದು ಶ್ರಿ[1]ಲೆಂಪನಿಕ್ಕಿಸ್ರೋದೊಡೀ ಪಾಂಗಿನೊ[2]ಳ[3]ವರ್ಗಳನಿಬರ್ಗಂ ವೃತ್ತ್ಯ ಪಾದುದೆಂದು ಪೇಟ್ಟೊಡೆ[3] ಮತ್ತಮಾವರೆಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿದರೆಂದು ಬೆಸ[4]ಗೊಂಡೊಡೆ[4] [5]ಭಟಾರರಿಂತೆಂದರ್[5] ನಿಮ್ಮ ತಾಯ್ವಿರ್ಕಳ್[6] ಬ್ರ[7]ತಮಂ ಪರಿ[7]ಪಾಲಿಸಿ ಸಾವ ಕಾಲದೊಳಾಹಾರಕ್ಕಂ ಶರೀರಕ್ಕಂ [8]ಜಾವಜ್ಜೀವಂ[8] ನಿವೃತ್ತಿಗೆಯ್ದು ಸಮಾಧಿಮರಣದಿಂದಂ ಮುಡಿಪಿ ಸೌಧರ್ಮಕಲ್ಪದೊಳ್ ಸ್ವಸ್ತಿಕಾವರ್ತಮೆಂಬ ವಿಮಾನದೊಳೊಂದು ಸಾಗರೋಪಮಾಯುಷ್ಯಮನೊಡೆ[9]ಯರ್ ಕಾಂತನುಂ ಸುಕಾಂತನುಂ ನಂದನುಂ ಸುನಂದನು[9]ಮೆಂಬ ದೇವರ್ಕಳಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿದವರ್ಗಳ್ ನಿಮ್ಮು[10]ಮಂ ನಿ[10]ಮ್ಮ ತಂದೆಯುಮಂ ಪ್ರತಿಬೋಧಿಸಲ್ಕೀಗಳೆ ಬಂದಪ್ಪರೆಂದು ಪೇಟ್ದು ಮತ್ತೆ ನಿಮ್ಮ ತಂದೆ[11]ಯುಂ ತ[11]ನ್ನ ಪೆಂಡಿರ್ ಮಕ್ಕಳ್ ಪರಿವಾ[12]ರಂ[12] ಕಸವರಮೆಂದಿವಱೊಳ್ ಮೋಹಿಸಿದ ಬುದ್ಧಿಯನೊಡೆಯನಾಗಿ [13]ಅಲ್ಲಿಯ[33] ನಂದನವನದೊಳಗಣ ಸ[14]ರ್ಪಾ[14]ಶ್ರಯಮೆಂಬ ಗುಹೆಯೊಳ್ [15]ಮಹಾಕಾಯಂ[15] ಪೆರ್ಪಾವಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿದನೆಂದೊಡೆ ಧರ್ಮಮಂ [16]ಕೈ[16] ಕೊಳ್ಗುಮೊ [16]ಕೈ[16]ಕೊಳ್ಳನೊ ಎಂದು [17]ಬೆಸ ಗೊಂಡೊಡೆ[17] [18]ಭಟಾರರಿಂತೆಂದರ್[18] ನೀ[19][ನ್][19] ಪೇೞೆ ಧರ್ಮಮಂ ಕೈಕೊಳ್ಗುಂ ಪೋದೊಡೆ ತ[20]ಮ್ಮಂದಿರುಂ[20] ಪರಿವಾರ[21]ಮುಂ[21] ಬೆರಸು ಪೋಗಿ ಗುಹೆಯ ಬಾಗಿಲೊಳಿರ್ದಿಂತೆಂದನೆಲೆಯುಪರಿಚರ ಮಹಾರಾಜಾ ಪೆರ್ಪಾವಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿಯುಮಿಂತಪ್ಪವಸ್ಥೆ[22]ಯೊಳಂ [22]ಬಾೞ್ಕೆ[23]ಯೊಳಂ ಇನ್ನುಂ ನಿನಗ[23]ೞ್ತಿಯೆ ನಿನಗೆ ದೋಷಮಿ[24]ಲ್ಲೇಕೆಂದೊಡೆ[24] ಜೀವಂಗಳ ಸ್ವಭಾವಮಿಂತುಟು

ಶ್ಲೋಕ ॥ ಯತ್ರ ಯತ್ರೋಪಪದ್ಯಂತೇ ಜೀವಾಃ ಕರ್ಮವಶಾನುಗಾಃ ।
ತತ್ರ ತತ್ರ ರತಿಂ ಯಾಂತಿ *ಸ್ವೇನ ಸ್ವೇನೈವ* ಕರ್ಮಣಾ ॥

ಎಂಬುದು ತಮ್ಮ ಕರ್ಮವಶದಿಂ [25]ಸಂಸಾರಿ[25] ಜೀವಂಗಳೆಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟುಗುಮಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿಯಱ್ತಿಯುಂ[26] ಮೊಟ್ಟ[26]ಗೆಯುಮಕ್ಕುಂ ಮುನ್ನೆ ನೀನ್ ಕರುಮಾಡದೊಳ್ ಸಿಂಹಾಸನಮಸ್ತಕಸ್ಥಿತನಾಗಿ ಸಾಮಂತ ಮಹಾಸಾಮಂತರ್ಕಳಿಂದಮುಮ್ಮ್ವರ್ವರ ರಾಣಿಯರ್ಕಳಿಂದಂ ಪೆಂಡವಾಸದಗ್ಗಳದ ಸೂಳೆಯರ್ಕಳಿಂದಂ ಪರಿವಾರದಿಂದಮಿಂತಪ್ಪ [27]ದಿಬ್ಯ[27]ಸಭೆಯಿಂದಂ ಪರಿವೇಷ್ಟಿತನಾಗಿ ಆಟಪಾಟವಿನೋದಂಗಳಿಂದಿಷ್ಟಾರ್ಥ

1. ದಾಸೆ (ಫಜ), ಯಾಸಿ (ಫ). 2. ಳಂತ (ಗ). 3. ಳೆ (ಘಫ). 4. ಗೊಳೆ (ಫಚಭ). 5. (ಜಫ) ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 6. + ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಪೂರ್ವಕಂ ಶ್ರಾವಕ (ಘಜಫ). 7. ತಂಗಳಂ ಪ್ರತಿ (ಎಘಜಫ). 8. (ಫಜಭ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 9. ಯರ್ ನಂದನುಂ ಸುನಂದನು (ಕಖಗ). ಯೊರಾಗಿ ನಂದನುಂ ಸುನಂದನುಂ ಪ್ರತಿಕಾಂತನುಂ ಸುಕಾಂತನು (ಘಜಫ). 10. ದುಂನ್ನಿ (ಗ). 11. ಯುಂದು (ಫಜಭ). 12. ರಕ್ಕಂ (ಕಖಗ). 13, ಯಾರ್ತಧ್ಯಾನದಿಂ ಸತ್ತೀ (ಘಜಫ). 14. ವಾರ್ (ಕಖಗ). 15. (ಫಜಫ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 16. (ಫಜಫ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ 17. ಎಂದು ಬೆಸಗೊಳೆ (ಫಜ). ಎಂದಡೆ (ಜ). 18. (ಫಜಫ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 19. ನು (ಕಗ). (ಖ), ನಿಂ (ಫಜಫ). 20. ನ್ನ (ಫಜಫ). 21. ಮನಿತುಂ (ಫಜಫ). 22. ಯೊ (ಫಜಫ). 23. ನಿನಗಿನ್ನುಮ (ಫಜಫ). 24. ಲ್ಲ ಕೇಳಾ (ಫಜಫ). *ರಂಜಿತಾಸ್ತೇನ (ಫಜಫ). 25. ಸಂಸಾರ (ಕಗ), (ಫಜಫ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 26. ಪರ್ಜ (ಕಗ). 27. (ಫಜಫ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ.

[1]ನೀಯರ್ ಈಗಳ್[1] ಪೆ[2]ರ್ಮಾವೃಗಳೊಡನೆ ನೆರೆದಿರಮಾ[2]ಯ್ತು ಮತ್ತೆ ದಿವ್ಯಮಪ್ಪ ಶಯ್ಯಾತಳ[3]ದೊಳ್ ನಿದ್ರೆಗೆಯ್ವಾತನೀರ್[3] [4]ಈಗಳ್ ಪೆ[4]ಟ್ಟಿಗಳುಂ ಕಿಱುಗ[4]ಲ್ಗಳುಂ ಪೊ[5]ತ್ತೆ [6]ನಿದ್ರೆಗೆಯ್ವುಯಾದಯರ್ ಮತ್ತಮೃತೋಪಮಮಪ್ಪ ದಿವ್ಯಾಹಾರಮ ನುಣ್ಬಾತನೀರ್ ಈಗಳ್ ಕಪ್ಪೆ[7]ಗಳುಮ[7]ನಮುಗ[8]ಳುಮಿಲಿಗಳುಮೊಂ[8]ತಿಗಳುಂ ಪೊದ ಲಾಗೊಡೆಯ ಜೀವರಾಶಿಗಳಂ ಕೊಂದು ತಿನ್ಬೆಯಾದಯರ್ ಇನ್ನುಮಂ ತಿಂದು ನರಕಂಬುಗಲಾಟಿಸಿದಪ್ಪೆಯರ್ ಎಂದು ಪೇೞೆ ಜಾತಿಸ್ಮರನಾಗಿ ಗುಹೆಯ ಬಾಗಿಲೊಳ್ [9]ಬಂ[9]ದಿರ್ದು ಧರ್ಮಮುಮಂ ಕೇಳುತ್ತಿರ್ಪನ್ನೆಗಮಾ ಸೌಧರ್ಮಕಲ್ಪದೊಳ್ ಪುಟ್ಟಿರ್ದ ನಾಲ್ವರುಂ ದೇ[10]ವರ್ಕ[10]ಳ್ ತಮ್ಮ ಮುನ್ನಿನ ಪೆ[11][ಣ್ಣ][11] ರೂಪಂಗಳಂ ಕೈಕೊಂಡು ಬಂದು ಮುಂದೆ ನಿಂದಾಗಳ್ [12]ಮಕ್ಕಳ್[12] ತಮ್ಮ ತಾಯ್ವಿರ್ಕಳ್ಗೆ ಕ್ಷೇಮಂಗುಡಲೆಂದು ಪೋದೊ[13]ಡ[13]ನ್ನೆಗಂ ಅವ[14]ರ್[14] ಮುಟ್ಟದೆ ಮುಂಗಣ್ಗೆ ನೆಗೆದಿರ್ದೊಡಿದೇನೆಂದು ಬೆಸಗೊಂ[15]ಡೊಡವರ್[15] ವಜ್ರದಾ[16]ಡಂ[16] ಕೊಲೆ ಸತ್ತು ತಮ್ಮ ದೇವಗತಿಯೊಳ್ ಪುಟ್ಟಿದ ತೆಱನೆಲ್ಲಮಂ ಪೇೞ್ದು ಉಪರಿಚರ ಮಹಾನೃಪತಿಯಂ

ವೃ॥ ಏತತ್ ಕ್ಷೇತ್ರಂ ಮದೀಯಂ ಗೃಹಮಿದಮಪರಂ ಮಾತೃ[17]ಭಾರ್ಯಾ[17] ಮದೀಯಾಃ
ಪುತ್ರೋ ಮೇಽಯಂ ಮೇ ಸುಕಾಂತ ಸ್ವಸೃದುಹಿತೃಜನೋಮಾನುಷೋ ಬಂಧುವರ್ಗಃ ।
ಅಶ್ವಾದಾಸಾ ಮನುಷ್ಯಾ ಮಮುಪರಮುಚಿತಾ [18]ದ್ರವ್ಯ[18] ಗಾವೋ ಮಹಿಷ್ಯಃ
ಇತ್ಯೇವಂ ಮೇ ಬ್ರುವಾಣೋ ನರಪಶುರನಿಶಂ ನಾಶಮುತ್ಯಾತ್ಮಕಾರ್ಯಂ ॥

ಆರ್ಯೆ॥ ಅರ್ಥೋ ಮೇ ಭಾರ್ಯಾ ಮೇ ಪುತ್ರೋ ಮೇ ಸ್ವಜನಬಂಧುವರ್ಗೋ ಮೇ ।
ಇತಿ ಮೇ ಮೇ ಕುರ್ವಾಣಂ ಪುರುಷಪಶುಂ ಹಂತಿ ಕಾಲವೃಕಃ ॥

ಎಂದಿಪಱಿರ್ಥಮನಿಂತೆಂದು ಪೇೞ್ದೊಡೆ ಎನ್ನ ಮಾಡಮೆನ್ನ ಪೊೞಲೆನ್ನ[19] ನಾಡೆನ್ನ ತಾಯೆನ್ನ[19] ಪೆಂಡಿರೆನ್ನ[20] ಮಕ್ಕಳೆನ್ನ[20] ತಂಗೆವಿರೆನ್ನ ಮಾವ[21]ಂದಿರೆ[21]ನ್ನ ಬಂಧುವರ್ಗ ಮೆನ್ನಾನೆಗಳೆನ್ನ ಕುದುರೆಗಳೆನ್ನೆಮ್ಮೆಗಳೆನ್ನ ಪಶುಗಳೆನ್ನ ಪರಿವಾರಮೆನ್ನ ತೊೞ್ತಿರೆನ್ನ ಮಾಣಿಕ ಭಂಡಾರಂ ಸುವರ್ಣ ಭಂಡಾರಂ [22]ಪಟ್ಟಿಸ ಭಂಡಾರ[22]ಮೆಂದಿವಱೊಳ್ ಮೋಹಿಸಿದ ಬುದ್ಧಿಯುಮನೋರೌದ್ರಧ್ಯಾನದಿಂ ಸತ್ತು ಪೆರ್ಮಾವಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿ[23]ದೊರ್ಡೀ[23]ಗಳಾಮುಮಂ ಪೆಂಡಿರಾಗಿಯುಮಿನಿವರಿದು ಶ್ರೀಯುಮಂ ವಿಭವಮು [24]ಮನೆಯ್ದಿದೆಮೆಂದು ಪೇೞ್ದುಂ ತಮ್ಮ ದೇವತ್ವಮಂ ತೋೞ್ಪೇಡಿ ಆಕಾಶಮೆಲ್ಲಂ

---

1. ನೀಗಳೀಕೆ (ಘಚಛ). 2. ಬ್ಬಾ...ಮಾ (ಕ), ರ್ಮಾ...ಮಾ (ಖ). ರ್ಮಾ.. ಮಾ (ಗ), ರ್ಮಾ ...ವಾ (ಘಚ), ರ್ಮಾವಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿದೊಡನಿರವಾ (ಛ). 3. ನ ದೋಂಪಿರ್ಪಾತನೆ (ಚ), ದೋಱಿರ್ಪಾತನೆ (ಘಛ). 4. ಈಗಳ್ವೆ (ಖ). ಈಗಳ್ಪೆ (ಕಗ). ಗೆ (ಘಚಛ). 5. ಲ್ಗುಗಳುಂ ಪೊ (ಕಗ). 6. ಬಱಿನೆಲದೊಳ್ ಪಮುವೆಂದಾದ್ಯ (ಘಚಛ). 7. ಳ್ (ಘಛ). 8. ಳುಮೊಂ (ಕಖಗ), ಳ್ವಿಲಿ ಗಳ್ಮಂ (ಘಚಛ). 9. ಪಟ್ಟಿ (ಘಚಛ). 10. ಬಂದರ್ಕ (ಕಖಗ). 11. ಣ್ಣಂ (ಕಖಗ). ಣ್ (ಘಚಛ). 12. ಮಕ್ಕಳ್ (ಕಖಗ). (ಘ)ದಲ್ಲಿಲ್ಲ. 13. ನ (ಘಚಛ). 14. ರಂ (ಕಖಗ). 15. ಪಡೆ (ಘಚ). 16. ದನಿಂ (ಘಚಛ). 17. ವರಾ. 19. ಬಿಷ್ಯ (ಘಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 20. (ಖ)ದಲ್ಲಿಲ್ಲ. 21. ನ (ಘಚ), ರ (ಚ). 22. (ಘಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 23. ರ್ದಾ (ಘಚ). ದರ್ ನಾ (ಚ). 24. + ದೇವತ್ವಮು. (ಘಚಛ).

ಚಿತ್ರಪಟಂ[1]ಗೆ[1]ದಱಿದಂತೆ ವಿಮಾನಂಗಳಿಂ ಸಂಛನ್ನವಾಗಿ [2]ಪ್ಯಾಪಿಸೆ[2] ಪರಿವಾರ ದೇ[3]ವಿಯು[3]ರ್ಕಳಿಂದಂ [4]ದೇವರ್ಕಳಿಂದಂ[4] ಗಣಿಕೆಯರ್ಕಳಿಂದ[5]ಮಪ್ಸರಸೆಯರ್ಕಳಿಂದಂ[5] ಪರಿವೇಷ್ಟಿತರಾಗಿ ನಾಲ್ವರುಂ ದೇವರ್ಕಳ್ ಘಂಟಾಜಾಳ ಮುಕ್ತಾಜಾಳ[6]ಸಮನ್ವಿತ ಮಪ್ಪ ರತ್ನಮಯಮಾಗುತ್ತಿರ್ದ ವಿಚಿತ್ರಮಪ್ಪ ವಿಮಾನಂಗಳನೇಱಿ ದೇ[7]ವಿಯ[7]ರ್ಕಳ್ ಚಾಮರಮಿಕ್ಕೆ ಯಾಟಪಾಟವಿನೋದಂಗಳಿಂದಿಂತು ತಮ್ಮೈಶ್ವರ್ಯಮೆಲ್ಲಮಂ ತೋಱಿ ಇಂತೆಂದರ್ ಇದೆಲ್ಲಮೆಮಗೆ [8]ಜಿನ[8] ಧರ್ಮದ [9]ಪರಮಸತ್ವದ[9] ಪ್ರಸಾದದಿ ನಾಮುದು [10]ಮತ್ತಂ ಪರಿಚರ ಮಹಾರಾಜಂ ಪುರುಷನಾಗಿಯುಂ ಮಹಾಸತ್ವಮ ನೊಡೆಯನಾಗಿಯುಂ ಮಿಥ್ಯಾತ್ವಂ ಕಾರಣಮಾಗಿಯಾರ್ತಧ್ಯಾನದಿಂ ಸತ್ತು ಪೆರ್ಬಾವಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿದನೆಂದು[10]ಪೇೞ್ದು ಮಕ್ಕಳಂ ಪೆರ್ಬಾವುಮಂ ಪ್ರತಿಬೋಧಿಸಿ ತಮ್ಮ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕಕ್ಕೆ ವೋದರ್

ಮತ್ತೆ ಪೆರ್ಬಾವೆನ್ನರಸಿಯರ್ಕಳ್ ದೇ[11]ವರಾ[11]ಗಿ ಪುಟ್ಟಿದರೆಂದಾದಮಾನುಂ ಸಂತೋಷಂಬಟ್ಟು ಧರ್ಮಪರಿಣಾಮದೊಳ್ ಕೂಡಿರ್ದುದಂ ಸಾರಸ್ವತ ಭಟಾರರಱಿದು ಋಷಿಸಮುದಾಯಂಬೆರಸು ಪೆರ್ಬಾವಿ[12]ರ್ದೆಡೆ[12]ಗೆ ವೋಗಿ ಇಂತೆಂದು ಧರ್ಮಮಂ ಪೇೞ್ದಪರ್

ಗಾಹೆ ॥ ಸೋ ಧಮ್ಮೋ ಜತ್ಥ ದಯಾ ಸೋ ವಿ ತಓ ವಿಷಯಣಿಗ್ಗಹೋ ಜತ್ಥ ।
ದಸ ಅಟ್ಠ ದೋಸರಹಿಓ ಸೋ ದೇವೋ ಣತ್ಥಿ ಸಂದೇಹೋ ॥

ಮತ್ತಂ

ವೃ ॥ ಯತ್ನೇನ ಪಾಪಾನಿ ಸಮಾಚರಂತಿ
ಧರ್ಮಂ ಪ್ರಸಂಗಾದಪಿ ನಾಚರಂತಿ ।
ಆಶ್ಚರ್ಯಮೇತದ್ಧಿ ಮನುಷ್ಯ ಲೋಕೇ
ಕ್ಷೀರಂ ಪರಿತ್ಯಜ್ಯ ವಿಷಂ ಪಿಬಂತಿ ॥

ಸಮಾಗಮಾಃ ಸ್ವಾಪಸಮಾಹಿ ಸರ್ವೇ ವಿಭೂತಯೋಽಪಿ ಪ್ರತಿಭಂಗುರಾಃ ಸ್ಯುಃ ।
ಧರ್ಮೋಽರ್ಹತಾಮೇವ ಸುಶಾಶ್ವತೋಽಯಮಿತಿ ಪ್ರಚಿಂತ್ಯಾತ್ಮರತಿರ್ಬಭೂವ ॥

ನಿಶ್ಚಯಮುದಿತಸ್ಯ ರವೇಃ ಪತನಂ ಜಾತಸ್ಯ ಮರಣಮಪಿ ಸರ್ವಸ್ಯ ।
ತಸ್ಮಾದ್ವಿದುಷಾ ಭಾವ್ಯಂ ಸದೈವ ಜಾತೇನ ಧರ್ಮಕರ್ಮರತೇನ ॥

ಪುಷ್ಪಫಲಭಾರ ತರುವದ್ಯೌವನ ಬಲ ವಿಭವ ರೂಪ ಸೌಭಾಗ್ಯಾನಿ ।
ಗಿರಿಸರಿದಂಭಃ ಪ್ರತಿಮಂ ಸರ್ವೇಷಾಂ ಜೀವಿತಂ ಚ ಧಾವತಿ ಶೀಘ್ರಮ್ ॥

ಗಾಹೆ ॥ ಏಗೋ ಯ ಮರದಿ ಜೀವೋ ಏಗೋ ಯ ದಿವಂ ಉವವಜ್ಜ ಇ ॥
ಏಗೋ ಸ ಜಾಇ ಮರಣಂ ಏಗೋ ಸಜ್ಝಾ ಇ ಣಿರಯಂ [ವಾ] ॥

1. ಕೆ (ಕಖಗ). 2. ಜ್ಯಾಪಿಸೆ (ಕಗ), ಧ್ಯಾನಿಸೆ (ಚ). 3. ವ (ಘಚಛ). 4. (ಘಚಛ) ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 5. (ಘಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 6. +ಮೆಪಮಾಜಾಳಂಗಳಿಂ (ಕಖಗ). 7. ದ (ಘಚಛ). 8. ಜೀವ (ಕಗಘಚ). 9. (ಘಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 10. (ಕಗ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 11. ವರ್ಕಳಾ (ಘಚಛ). 12. ರ್ದಲ್ಲಿ (ಘಚಛ).

ಶ್ಲೋಕ ॥ ಕಸ್ಯ ಮಾತಾ ಪಿತಾ ಕಸ್ಯ [ಕಸ್ಯ] ಭಾರ್ಯಾ ಸುತೋಽಪಿ ವಾ ।
ಜಾತೌ ಜಾತೌ ಹಿ ಜೀವಾನಾಂ ಭವಿಷ್ಯಂತಿ ಪರೇ ಪರೇ ॥

ಅರ್ಥಾ ಗೃಹೇಷು ತಿಷ್ಠನ್ತಿ ಶ್ಮಶಾನೇಷು ಚ ಬಾಂಧವಾಃ ।
ಶರೀರ ಜ್ವಾಲಮಾಲಾಯಾಂ ಸುಕೃತಂ ದುಷ್ಕೃತಂ ವ್ರಜೇತ್ ॥

ಎಂದಿಂತು ಪಿರಿದು ಬೇಗಂ ಧರ್ಮಮಂ [1]ಪೇೞ್ದು[1] ಶ್ರಾವಕಬ್ರತಂಗಳನೇಱಿಸಿ ಮತ್ತಮಿಂತೆಂದರ್ ನಿನಗಾಯುಷ್ಯಂ ಪದಿನಯ್ದು ದಿವಸಮೆಂದು ಪೇೞ್ದೊಡಾಮಾತಂ[2] ಕೇಳ್ದು ಆಹಾರ ಶರೀರ[3]ಕ್ಕಂ[3] ಜಾವಜ್ಜೀವಂ ನಿವೃತ್ತಿಗೆಯ್ದು ಸಂನ್ಯಸನಂ ಗೆಯ್ದೊಡದಂ ಭಟಾರರಱಿದನಂತವೀರ್ಯಂಗೆ ಪೇೞ್ದರಿದು ಸಂನ್ಯಸನಂ ಗೆಯ್ದುರ್ದಿವರ್ಕೆ ಪೂಜೆಯಂ ಮಾಡಿಮೆನೆ [4]ಆತನುಂ[4] ಪಿರಿಯ ಪಂ[5]ದರಂ[5] ಮಾಡಿಸಿಯಲ್ಲಿ ನಾನಾ ಪ್ರಕಾರದ ನೇತ್ರ ಪಟ್ಟಿ[6]ಯುಲ್ಲವಂಗ[ಳುಮಂ]ಂ[6] [7]ಧ್ವಜಂಗಳುಮಂ[7] ಕಟ್ಟಿಸಿ [8]ದೇವತಾ[8] ಪ್ರತಿಮೆಯಂ ನಿಱಿಸಿಯಭಿಷೇಕಂ ಗೆಯ್ಯುತ್ತಂ [9]ಮೂಱು ಪೊೞ್ತುಂ[9] ಮಹಾಮಹಿಮೆಯುಂ ಪೂಜೆಗಳುಮಂ ಪ್ರೊ[10]ಡ್ಡೆ[10]ಮಾಡಿಸುತ್ತಿರೆ ಭಟಾರರುಮಾರಾಧನೆಯುಮನರ್ಚಿಸಿ ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯಂಗೊಂಡಿಂತೆಂದಾರಾಧನೆಯುಮಂ ವಕ್ಖಾಣಿಸಲ್ ತಗುಳ್ದರ್

ಶ್ಲೋಕ ॥ ಸಂನ್ಯಸನೇ[11]ಸ್ತಿ[ಮತಿರ್ಯೋ ?][11] ಪ್ರಾಣೈಃ ಕಂಠಗತೈರಪಿ ।
ಸ ಗಚ್ಛೇನ್ಮೋಕ್ಷಸದನಂ ಪುನರಾಗಮವರ್ಜಿತಮ್ ॥

ಇಹ ಜೀವಕೃತಂ ಪಾಪಂ ಯಚ್ಚ ಪಾಪಂ ಪುರಾಕೃತಂ ।
ಸಂನ್ಯಸನೇನ ತತ್ಸರ್ವಂ ದಹತ್ಯಗ್ನಿರಿವೇಂಧನಂ ॥

ಅಜ್ಞಾನಭಾವಾತ್ ಕೃತ ಕರ್ಮಭಾರಃ ಸಂನ್ಯಾಸನಾತ್ಸತ್ಫಲಯಂ ಪ್ರಯಾತಿ ।
ಮುಹೂರ್ತಕಾಲೇ ಹೃದಯೇ ಲಲಾಟೇ ಜೀವಂ ಕರಂ ನ್ಯಸ್ಯ ಸಮುಸ್ಥಿತಸ್ಯ ॥

ಗಾಹೆ ॥ ಉಡ್ಡಮಹೇ ತಿರಿಯಮ್ಹಿಯ ಮದಾಣಿ ಯಕಾಮಗಾಣಿ ಮರಣಾಣಿ ।
[12][ದಂಸಣ ಣಾಣ ಸಮಗ್ಗೋ][12] ಪಂಡಿಯ ಮರಣಂ ಅಣುಮಲಿಸ್ಸಂ ॥

[13][ಪು][13]ವ್ವೇ ಮರಣಂ ಜಾಈ ಮರಣಂ ಣಿರಯೇ ಸುವೇದಣಾಓ ಯ ।
ಏದಾಣಿ ಸಂಚರಂತೋ ಪಂಡಿಯ ಮರಣಂ ಅಣುಮಲಿಸ್ಸಂ ॥

ಎಕ್ಕಂ ಪಂಡಿಯ ಮರಣಂ ಛಿಂದಇ ಜಾ ಈಸದಾಣಿ ಬಹುಗಾಣಿ ।
ತಂ ಮರಣಂ ಮರಿದವ್ವಂ ಜೇಣ ಮದಂ ಸುಮ್ಮದಂ ಹೋಇ ॥

ಜಇ ಉಪ್ಪಜ್ಜಇ ದುಕ್ಖಂ ತೋ ದಟ್ಠವ್ವೋ ಸಭಾವದೋ ಣಿರಯೇ ।
ಕದಮಂ ಮಏ ಣ ಪತ್ತಂ ಸಂಸಾರೇ ಸಂಸರಂತೇಣ ॥

---

1. ಕೇಳ್ದು (ಕಖಘ). 2. + ನಂಬಿ (ಚ). 3. ಕ್ಕೆ (ಘಛ). 4. ಯಾದವಮಾನುಂ (ಘಚಛ). 5. ಡಮಂ (ಖ), ಟಪಮಂ (ಕಗ). 6. ಯುಲ್ಲರಂಗಳುಂ (ಕಖಗ), ಯುಲ್ಲವಂಗಳ್ಮಂ (ಘಛ). ಯುಂಲ್ಲಂಗಳಂ (ಚ). 7. (ಘಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 8. ಸರ್ವಜ್ಞ (ಘಚಛ). 9. (ಕಖಗಘ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 10. ಱ (ಖಚಛ). 11. ಸ್ತಿಮಿತಯೋ ಪ್ರಾಯಾತ್ (ಕಖಗಘ), ಸ್ತಮಿತೇ ಭ್ರೂಯಾತ್ (ಚಛ). 12. ದಂಸಣಾಣ ಸಹಗದೋ (ಕಖಗ), ದಂಸಣಾಣ ಸಹದೋ (ಘಚ), ದಂಸಣ ಣಾಣ ಸಹದೋ (ಚ). 13. ಉ (ಸ).

ಸಂಸಾರಚಕ್ಕವಾಳಮ್ಮಿ ಮಏ ಸವ್ವೇ ಪೊಗ್ಗಳಾ ಬಹುಸೋ ।
ಆಹಾರಿದಾ ಯ ಪರಿಣಾಮಿದಾಯ ಣ ಚ ಮೇ ಗದಾ ತಿತ್ತೀ ॥

ಆಹಾರಣಿಮಿತ್ತಂ ಕಿರ ಮಚ್ಛಾ ಗಚ್ಛಂತಿ ಸತ್ತಮಂ ಪುಢವಿಂ ।
ಸಚ್ಚಿತ್ತೋ ಆಹಾರೋ ಣಖಮದಿ ಮಣಸಾ ವಿ ಪತ್ತೇದುಂ ॥

ತಣಕಟ್ಠೇಣ ವ ಅಗ್ಗೀ ಲವಣಸಮುದ್ದೋ ಣದೀಸಹಸ್ಸೇಹಿಂ ।
ಣ ಇಮೋ ಜೀವೋ ಸಕ್ಕೋ ತಪ್ಪೇದುಂ ಕಾಮಭೋಗೇಹಿಂ ॥

ಜಹ ಜಹ ಭುಂಜಇ ಭೋಗೇ ತಹ ತಹ ಭೋಗೇಸು ವಡ್ಢದೇ ತಣ್ಹಾ ।
ಅಗ್ಗೀವ ಇಂಧಣಾಇಂ ತಣ್ಹಂ ದೀ[1][ವ][1]ಂತಿ ಸೇ ಭೋಗಾ ॥

ವೃ ॥ ಸಲವಣರಸಮಂಭೋ ಭುಜ್ಯಮಾನಂ ತೃಷಾರ್ತೈ
ರಧಿಕತರ ತೃಷಾರ್ತಾನ್ ದುಃಖಿತಾನೇನ ಕುರ್ಯಾತ್ ।
ವಿಷಯ ಸುಖಮಪೀದಂ ಭುಜ್ಯಮಾನಂ ತೃಷಾರ್ತೈ
ರಧಿಕತರ ತೃಷಾರ್ತಾನ್ ದುಃಖಿತಾನೇನ ಕುರ್ಯಾತ್ ॥

ಆರ್ಯೆ ॥ ಯದ್ಯಪಿ ನಿಷೇವ್ಯಮಾಣಾ ಮನಸಸ್ಸಂತುಷ್ಟಿಕಾರಕಾ ವಿಷಯಾಃ ।
ಕಿಂಪಾಕಫಲಾಶನವದ್ಭವಂತಿ ಪಶ್ಚಾದತಿ ದುರಂತಾಃ ॥

ವೃ ॥ ಮದ್ದುರ್ಗಂ ಮಂತ್ರ[2]ಮುಮಿ[2]ಷ್ಟದೇವತೆಗಳುಂ ದಿವ್ಯಾಸ್ತ್ರಮುಂ ಕೋಂಟೆಯುಂ
[3]ಗುರ್ದುಗಂ[3] ಪ್ರೊರ್ದಿದ ಚಾತುರಂಗ ಬಲಮುಂ ಮೆಯ್ಗಾಪ್ರಮಾ ವೇಳೆಗೊಂ ।
ದಿರ್ದತ್ಯುಗ್ರ [4]ಭಟರ್ಕಳುಂ[4] ಕವಚಮುಂ ಮಿತ್ರರ್ಕಳುಂ [5]ಮಿಟ್ಟು[5] ಮೇ
[6]ಲಿ[6]ದ್ದರ್ಗಳ್ ಶರಣಪ್ಪು[7]ಡೆ[7]ೕಕೆ ಮ[8]ಡಿದ[8]ರ್ ಪನ್ನಿ[9]ರ್ವ[9]ರುಂ ಚಕ್ರಿಗಳ್ ॥

ಸಾವನಿತೊಂದವಸ್ಥೆ ತನಗಾ[10]ದೆ[10]ಡೆಯೊಳ್ ತಱಿಸಂದು ತತ್ತ್ವಮಂ
ಭಾವಿಸಿ ಬಾಹ್ಯವಸ್ತುಗಳೊಂದದೆ ತನ್ನೊಳೆ ನಿಂದು ಕರ್ಮ[11]ವಿ[11] ।
ಶ್ರಾವಣೆಯುಂ ವಿಶೋಧಿ ದೊರೆಕೊಂ[12]ಡಿರೆ[12] ಗೆಲ್ದು ಪರೀಷಹಂಗಳಂ
ಜೀವಮನಿಂತು ಸಂತಮೊ[13]ದ[13]ಲಿಂ ಕಳೆ[14]ಗೆಂ[14]ಬುದು ಜೈನ ಶಾಸನಂ ॥

ಆರೊಳಮಿಲ್ಲ ಮೋಹಮೆನಗೆನ್ಗೆ ಜಿನೇಂದ್ರಪದಂಗಳುಗ್ರ ಸಂ
ಸಾರಹರಂಗಳೆನ್ಗೆ ಪೆಱ[15]ತ್ರಿ[15]ಲ್ಲೆನ[16]ಗೆನ್ನಱಿವಲ್ಲದೆನ್ಗೆ[16] ನಿಂ ।
ದಾರಯೆ ಧರ್ಮವೊಂದೆ ಶರಣೆನ್ಗೆ ಪಲಾಲಮನೊಲ್ಲೆನಿನ್ ನಮ
ಸ್ಕಾರಮೆ ಸಾಲ್ಗುಮೆ[17]ನ್ಗಿ[17]ನಿತನೆನ್ಗೆನಲಾರ್ಪೊಡೆ ಜೀವಿತಾಂತ್ಯದೊಳ್ ॥*

ಗಾಹೆ ॥ ಜಿಣವಂಯಣಮೋಸಹಮಿಣಂ ವಿಷಯುಸುಹ ವಿರೇಯಣಂ ಅಮುದಭೂದಂ ।
ಜರಮರಣ ಜಮ್ಮವಾಹಿ ಸು[18][ಹ][18]ಕರಣಂ ಸವ್ವಜೀವಾಣಂ ॥

---

1. ಹೋಂ (ಸ). 2. ಮರಿ (ಕಗ). 3. ದುಗ್ಗರ್ಗಂ (ಕಖಗ), ಗುರ್ದಿಗಂ (ಚ). 4. (ಕ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 5. ಮಿತ್ತು (ಕಗ), ಮೃತ್ಯು (ಖ). 6. ಲಿ (ಕಖಗ). 7. ರೇ (ಜ). 8. ರಿದ (ಕಖಗ), ಡಿದ (ಛ). 9. ಬ್ಬರ್ (ಕಖಗ). 10. ವೆ (ಕಖಗ), ನಿ (ಕಖಗ). 12 ದೊಡೆ (ಕಖಗ). 13. ವ (ಕಖಗ). 14. ಯಿಂ (ಕಖಗ). 15. ದಿ (ಕಖಗ). 16. ಗಾನೆಯೆಂ (ಫಭ), ಗಾಱನೆಯೆಂ (ಚ). 17. ಯಿ (ಕಖಗ). * ಈ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ 'ನ್ಗೆ'ಗೆ ಬದಲಾಗಿ 'ಂಗೆ' ಎಂದು ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇದೆ. 18. ಯ (ಸ).

ಏಕ್ಕಮ್ಮಿ ಭವಗ್ಗಹಣೇ ಸಮಾಹಿಮರಣಂ [1][ಮರೇಜ್ಜ][1] ಜದಿ ಜೀವೋ ।
ಸತ್ತಟ್ಠ ಭವಗ್ಗಹಣೇ ಣಿವ್ವಾಣಮಣುತ್ತರಂ ಲಹಇ ॥

ಸತ್ತಕ್ಖರ ಸಜ್ಝಾಯಂ ಅರಹಂತಾಣ ಣಮೋ ತ್ತಿ ಭಾವೇಣಂ ।
ಜೋ ಕುಣಇ ಅಣ್ಣಮಣಈ ಸೋ ಪಾವಇ ಸವ್ವಕಲ್ಲಾಣಂ ॥

ಏಸೋ ಪಂಚಣಮೊಕ್ಕಾರೋ ಸವ್ವಪಾವಪಣಾಸಣೋ ।
ಮಂಗಳೇಸು ಯ ಸವ್ವೇಸು ಪಡಮಂ ಹವಇ ಮಂಗಳಂ ॥

ಭಾವಣಮೋಕ್ಕಾರಗದೋ ಝಾಯಂ ಜೋ ಣಿಯಮಿಯಮ್ಮಿ ಚಿತ್ತಮ್ಮಿ ।
ಏ ಅಗ್ಗೇಣ ವಿಸುದ್ಧೋ ತೋ ಹೋಹಿಸಿ ಮೋಕ್ಖಸುಹಭಾಈ ॥

ಆರ್ಯೆ ॥ ಗುರುಮೂಲೇ ಯತಿನಿಕಟೇ ಚೈತ್ಯೇ ಸಿದ್ಧಾಂತವಾರ್ಧಿ ಸದ್ಘೋಷೇ ।
ಮಮ ಭವತು ಜನ್ಮಜನ್ಮನಿ ಸಂನ್ಯಸನಸಮನ್ವಿತಂ ಮರಣಂ ॥

ಎಂದಿಂತಾರಾಧನೆಯಂ ಪದಿನಯ್ದು ದಿವಸಂ[2] ವಕ್ಖಾಣಿ[3]ಸೆ[3] ಧರ್ಮಾನುರಾಗದಿಂ ಕೇಳ್ದು ಮುಡಿಪುವಾಗಳ್ ವಜ್ರದಾ[4]ಡಂ[4] ದುರಾತ್ಮಂ ನಿಷ್ಕಾರಣ[5]ಮೆನ್ನಂ[5] ಕೊಂದನೆಂದು ಮನದೊಳ್ [6]ರೋಷ[6]ಮಂ ಬಗೆದು ಮುಡಿಪಿ ಭವನವಾಸಿಲೋಕದೊಳ್ [7]ನೂ[7]ಱು ಪಳಿತೋಪಮಾಯುಷ್ಯಮನೊಡೆ[8]ಯೊಂ[8] ನಾಗೇಂದ್ರ ದೇವನಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿದೊಂ

ಮತ್ತನಂತವೀರ್ಯನುಂ ಭಟ್ಟಾರರ್ ಪೇ[9]ೞ್[9] ಧರ್ಮಶ್ರವಣಮಂ ಕೇಳ್ದು ಧರ್ಮದ ಫಲದಿಂದಂ ತಮ್ಮ ತಾಯ್ವಿರ್ಕಳ್ ದೇವಗತಿಯೊಳ್ ಪಿರಿದು ವಿಭೂತಿಯನೊಡೆಯೊರ್ ದೇವ[10]ರ್ಕಳಾ[10]ಗಿ ಪುಟ್ಟಿದುದುಮಂ ಕಂಡು [11]ರಾಜ್ಯವಿಮೋಹದಿಂ [12]ತಂದೆಯ[12] ಪೊಲ್ಲಗತಿಯೊಳ್ ಪುಟ್ಟಿದುದಮಂ ಕಂಡು* ಮನುಷ್ಯಜನ್ಮದುರ್ಲಭತ್ವಮುಮಂ[13] ಭೋಗೋಪಭೋಗಂಗಳೊಳಪ್ಪನಿತ್ಯತ್ವಮಂ[14]ಮಂ[14] ಮನದೊಳ್ ಬಗೆದು ಸಂಸಾರ ಶರೀರ [15]ಭೋಗದೊಳಪ್ಪ[15] ವೈರಾಗ್ಯಮನೊಡೆಯನಾಗಿ ಸುಬಾಹುವೆಂಬ ತನ್ನ ಪಿರಿಯ ಮಗಂ ತನ್ನೊಡನೆ ತೊಱೆಯಲ್ ಬಗೆದಿರ್ದೊನಂ ಬಾರಿಸಿ ಬಲ್ಲಾಳ್ತನದಿಂ ರಾಜ್ಯಪಟ್ಟಂಗಟ್ಟಿ ಸಂಕ್ಷೇಪದಿಂ ರಾಜ್ಯ [16]ನೀತಿಯ[16]ನಿಂತೆಂದು ಕಲ್ಪಿ†ಸಿದಂ

ವೃ ॥ ತೃಷ್ಣಾಂ [17]ಛಿಂಧಿ[17] ಭಜ ಕ್ಷಮಾಂ ತ್ಯಜ ಮದಂ ಪಾಪೇ ರತಿಂ ಮಾ ಕೃಥಾಃ
ಸತ್ಯಂ ಬ್ರೂಹ್ಯನುಯಾಹಿ ಸಾಧು ಪದವೀಂ ಸೇವಸ್ವ ವಿದ್ವಜ್ಜನಂ
ಮಾನ್ಯಾನ್ ಮಾನಯ ವಿದ್ವಿಷೋಽಪ್ಯನುನಯ ಪ್ರಖ್ಯಾಪಯ ಪ್ರಶ್ರಯಂ
[18]ಕೀರ್ತಿಂ[18] ಪಾಲಯ ದುಃಖಿತೇ ಕುರು ದಯಾಮೇತತ್ಸ[19]ತಾಂ[19] ಚೇಷ್ಟಿತಂ

---

1. ಆದೇಜ್ಜಿ (ಕಗ), ಆಡಿಜಹಿ (ಘ), ಲಹೇಜಹಿ (ಚ), ಲಹೇಜಇ (ಛ). 2. + ನಿರಂತರಂ (ಘಚಛ). 3. ಸುತ್ತಂ (ಕಗಘ). 4. ಡನೆಂಬ (ಘಚ). 5. (ಘಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 6. ದ್ವೇ (ಘಚಛ). 7. ಮೂ (ಘಚಛ). 8. ಯ (ಕಖಗ). 9. ಳ (ಘಚಛ). 10. ರಾ (ಘಚಛ). 11. + ಮತ್ತಂ (ಘಚಛ). 12. ತನ್ನ ತಂದೆ (ಘಚಛ). * + ಮತ್ತಂ (ಘಚಛ). 13. + ಶರೀರದ ಶುಚಿತ್ವಮುಮಂ (ಖ). 14. ಮನಿಂತಿನಿತುಮರಂ (ಘಚಛ). 15. ಕ್ಕೆ ಪೇಸಿ (ಘಚಛ). 16 ಸ್ಥಿತಿಯ ನೀತಿಯನೀತಿಯ (ಚ). † ಲಿ (ಘಚಛ). 17. ತೋದಿ (ಕಖಗ). 18. ಮಂತ್ರಂ (ಕಖಗ). 19, ದಾ (ಕಖಗ).

ಎಂದಿಂತು ಮಾ[1]ಗಸಂ ಕಲ್ಪಿಸಿ[1] ಎಲ್ಲರೊಳಂ ನಿಶ್ಶಲ್ಯಂಗೆಯ್ದು ಬಾಹ್ಯಾಭ್ಯಂತರ ಪರಿಗ್ರಹಂಗ[2]ಳಂ ತೊಱೆದು ಪಲಂಬರರಸುಮಕ್ಕಳ್ವೆರಸು ಸಾರಸ್ವತ ಭಟಾರರ ಪಕ್ಕದೆ ತಪಂಬಟ್ಟು ಉಗ್ರೋಗ್ರ [3]ಘೋರವೀರ[3] ತಪಶ್ಚರಣಂಗೆಯ್ದು ಸಮ್ಮೇದ ಪರ್ವತದ ಮೇಗಿ[4]ದೆಂ[4]ಟು ಕರ್ಮಂಗಳಂ ಕಿಡಿಸಿ ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಪೋದ[5]ನ್[5]

ಮತ್ತಿತ್ತ ಧರಣೇಂದ್ರನೊಂದು ದಿವಸಂ ಜಿನೇಂದ್ರ ಚೈತ್ಯಾಲಯಂಗಳಂ [6]ಬಂ[6]ದಿಸಲ್ವೇಡಿ ಮಂದರಗಿರಿಗೆ ವಿಮಾನಮನೇಱಿ ಪೋ[7]ಪಾಗಳ್[7] ವಜ್ರದಾಡಂ ಮತ್ತಗ್ಗಳಮ[8]ಪೂರ್ವಮಪ್ಪ[8] ವಿದ್ಯೆಗಳಂ ಸಾಧಿಸಲ್ವೇಡಿ ಕಳತ್ರಸಹಿತಂ ವಿಮಾನಮನೇಱಿ ಮಂದರಗಿರಿ[9]ಗೆ ವಂದಾತನಂ ಕಂಡು ತನ್ನ ವಿಭಂಗಜ್ಞಾನದಿಂದೆನ್ನ ಪಗೆವನೀತನೆಂದಱಿದೆಲವೊ ಪಾಪಕರ್ಮಾ ನಿಷ್ಕಾರಣಮೆನ್ನಂ ಜಲಕ್ರೀಡೆಯಾಡುವೊನಂ ಕಳತ್ರಸಹಿತಂ ಕೊಂದೆಯೆಂದು ಮೂದಲಿಸಿಯಾತನ ವಿದ್ಯೆ[10]ಯೆ[10]ಲ್ಲಮಂ ಕೊಱೆದಿಕ್ಕಿ ಕಳತ್ರಸಹಿತಂ ಪಿಡಿದೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಪೋಗಿ ಸಮುದ್ರದೊಳ್ ಮಹಾಪಾತಾಳ[11]ದ ಮೊದಲೊ[11]ಳಿಕ್ಕಿ ಪಡುಕುನೀರ[12]ಟ್ಟುತ್ತಂ[12] ಪಿರಿದು ಬೇಗಂ ದುಃಖಮನೆಯ್ದಿಸಿ ಕಾಡಿ ಕೊಲೆಯಾ[13]ತಂ ಸತ್ತು[13] ಪ್ರಥಮನರಕದೊಳತಿಘೋರಮಪ್ಪುದಱೆಳ್[14] ಖಳಖಳಮೆಂ[14]ಬ ನರಕ ಬಿಲದೊಳ್[15]ಮೂ[15]ಱು ಪಳಿತೋಪಮಾಯುಷ್ಯಮನೊಡೆಯೊಂ ನಾರಕನಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿಯ ದುಃಖಂಗಳೆಲ್ಲಮನನುಭವಿಸಿಯಾಯುಷ್ಯಾಂತದೊಳ್ ಪೊಱಮಟ್ಟು ಬಂದು ಪಿರಿದಪ್ಪ ನೀಲಗಿರಿಯೆಂಬ ಪರ್ವತ[16]ದೊ[16]ಳ್ ಪುಲಿಯಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿದೊಂ ಧರಣೇಂದ್ರನುಮಾಯುಷ್ಯಾಂತದೊಳ್ ಬಂದು ಕುರುಜಾಂಗಣಮೆಂಬ [17]ನಾಡೊ[17]ಳ್ ಹಸ್ತಿನಾಪುರಮೆಂಬುದು ಪೊೞಲದನಾಳ್ವೊನಿಕ್ಷ್ವಾಕು ವಂಶದ ವಿಜಯದತ್ತನೆಂಬರಸಂಗಂ ವಿಜಯಮತಿ ಮಹಾದೇವಿಗಂ ಗುರುದತ್ತ[18]ನಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿದೊಂ

ಒಂದು ದಿವಸಂ ಪುತ್ರಾರ್ಥಿಯಪ್ಪ ವಿಜಯ *ಮಹಾದೇವಿ[19]ಯಿಂ[19] ಬೆಸಗೊಳೆಪಟ್ಟ ಗುರು[20]ಗಳೆಂ[20]ಬ ಋಷಿಯ[21]ರಾ[21]ದೇಶದಿಂ ಪುಟ್ಟಿದೊಂ ಗುರುಗಳಿತ್ತರಪ್ಪುದಱಿಂದಾತಂಗೆ ಪಿತೃ ಮಾತೃಗಳ್ ಗುರುದತ್ತನೆಂದು ಪೆಸ[22]ರನಿಟ್ಟರ್[22] ಮ[23]ತ್ತೇೞು[23] ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಚತುಷ್ಷಷ್ಟಿ ಕಳೆಗಳುಂ ದ್ವಾಸಪ್ತತಿ ವಿಜ್ಞಾನಂಗ[24]ಳು[ಮನೆ]ಲ್ಲಮಂ[24]ನಿರವಶೇಷ ಕಲ್ತಾದಮಾನುಂ ರೂಪುಂ ತೇಜಮುಂ

---

1. ಗಂಗೆ ಕಲ್ಸಿ (ಘಚಛ). 2. ಳಿಱಿಮ (ಘಚಛ). 3. (ಘಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 4. ದುರ್ಸಮ್ಯಗ್ ದರ್ಶನಜ್ಞಾನಚಾರಿತ್ರಂಗಳಂ ರಾಧಿಸಿಯೆಂ (ಘಚಛ). 5. ರ್ (ಘಚಛ). 6. ವಂ (ಗಛ). 7. ದೊಟಾತಂ (ಕಖಗ). 8. ಪ್ಪ (ಘಛ). ಪ್ಪಸರ್ವ (ಚ). 9. + ಯ ಪೋ (ಘಚಛ). 10. ಗಳ (ಘಚಛ). 11. ದೊ (ಘಚಛ). 12. ದುರ್ತ್ತುಂ (ಘಚಛ). 13. ತನುಂ (ಘಛಚ) 14. ಕಳಕಳಮೆಂ (ಘಛ). ಕಳಮೆ ಕಳಮೆಯುಂ (ಚ) 15. ನೂ (ಕಗಘ). 16. ದ ಗುಹೆಯೋ (ಘಚಛ). 17. ದೇಶದೊ (ಛ). 18. + ನೆಂಬ ಮಗ (ಚ), ನೆಂಬೊ (ಛ). + ಮತಿ (ಘಚಛ). 19. ಯಂ (ಕ), ಯೆಂ ಖ (ಖ), ಯುಂ (ಚಛ). 20. ದತ್ತರೆಂ. 21. ರು (ಘಚಛ). 22. ರನಿಟ್ಟು (ಕಗ), ರಿಡೆ (ಘಛ). 23. ತ್ತೇಳೆಂಡು (ಘ), ತೆಂಟು (ಛ). 24. ಳುಂ ಎಲ್ಲಮುಂ (ಕಖಗ), ಳ್ಮಂ (ಘಛ), (ಚ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ.

ಗಾಡಿಯುಂ ಸೌಭಾಗ್ಯಮನೊಡೆಯನಾಗಿ[1]ರ್ದೆಂ[1]ಟಸೆಯ ವರುಷದಂದು ಗುರುದತ್ತಂಗೆ ವಿಜಯದತ್ತ ನೃಪತಿ ರಾಜ್ಯಪಟ್ಟಂಗಟ್ಟಿ ಸುಧರ್ಮರೆಂಬ ಭಟಾರರ ಪಕ್ಕದೆ ತಪಂಬಟ್ಟು ನಿತ್ತ ಗುರುದತ್ತ ಕುಮಾರನರಸನಾಗಿ [2]ಸಿಂಹಾಸನಮಸ್ತಕಸ್ಥಿತನಾಗಿ[2] ತಂದೆಗಂ[3]ತ್ರ[3] ಪೊಡಂ ಕಪ್ಪಂ[4]ಗೊ[4]ಡದ ಮಂಡಳಿಕರ್ಕಳ ಮೇಗೆ[5]ತ್ತಿ ಪೊಟ್ಟಯ[5]ಸಿಱಿದು ಮಂಡಲಂಗ[6]ಳುಂ ದುರ್ಗ[6]ವಸ್ತು ವಾಹನಂಗಳುಂ [7]ಸಮಸ್ತ[7] ಕಪ್ಪಂಗೊಂಡೆಲ್ಲರು ಮನಂಜಿಸಿ ಯಶಮುಂ ಕೀರ್ತಿಯುಮನೊಡೆಯನಾಗಿ [8]ಇಂತು[8] ಪೃಥಿವೀ ರಾಜ್ಯಂಗೆಯ್ಯುತ್ತಿರ್ಪನ್ನೆಗಮ್

ಒಂದು ದಿವಸಂ ಪುಲಿಯುಪದ್ರವಮಂ ನಾಡವ[9]ರ್ವಂದಿ[9]ತೆಂದು ಪೇೞ್ದರ್ ದೇವಾ ನೀಲಗಿರಿಯೆಂಬ ಪರ್ವತದ ಬ[10]ಳಸಿಯುಮಿ[10]ರ್ದ ನಾಡೆಲ್ಲಂ ಪಾೞಾದುದಾ ಪರ್ವತದ ಗುಹೆಯೊಳೊಂದು ಪೆರ್ವುಲಿಯಿರ್ದುದು ನಾಡೆಲ್ಲರುಮಂ ಜವನ ರೂಪಿನೊ[11]ಳ್ ಕೊಂದುದಪ್ಪು[11]ದಾರಪ್ಪೊಡಂ ನಾಡೊಳಿರಲಣ್ಮ[12]ರೆಂದೊ[12]ಡಾ ಮಾತಂ ಕೇಳ್ದು ಪೂರ್ವ ವೈರಂ ಕಾರಣಮಾಗಿ ಕ್ರೋಧಾಗ್ನಿ ಪೆರ್ಚಿ ಕಡುಮುಳಿದು ಪುಲಿಯಂ ಕೊಲಲೆಂದು ಪಯಣಂಬೋಗಿ ಪುಲಿಯಿರ್ಪ ಗುಹೆಯನೆಯ್ದಿ [13]ದಂ[13] ಬಳಸಿಯು[14]ಂಮುತ್ತೆ ಮಹಾಸಮುದ್ರದ ಗರ್ಜನೆ[15]ಯನೆ[15]ಪೋಲ್ವಜ[16]ನರವ*ಮುಂ* ಪಟು ಪಟಹ ಶಂಖ ತಾಳ ಮರ್ದಳ ಕಹಳಾದಿ ಧ್ವನಿಗ[17]ಳುಮನೆನಿತೆನಿತನಾ[17] ಪುಲಿ ಕೇಳ್ದುಮನಿತನಿತಂಜಿ ಗುಹೆಯೊಳಡಂಗಿ[18]ರ್ದತ್ತು[18] ಪೊಱಮಡಲೊಲ್ಲದಿರ್ದೊಡಾ ಗುಹೆಯ ಬಾಗಿಲೊಳೆನಿತಾನುಂ ಪುಲ್ಲುಂ ಪುಳ್ಳಿ[19]ಯುಮ[19]ನೊಟ್ಟಿಕಿಚ್ಚಂ ತಗುಳ್ಚಿ ಪುಲಿಯುಂ ಸುಟ್ಟು ಕೊಂದು ತನ್ನ ಪೊೞಲ್ಗೆವೋಗಿ ಅರಸುಗೆಯ್ಯುತ್ತಿ[20]ರ್ದನಾ[20] ಪುಲಿ[21]ಯುಂ ಕರ್ಮ[21]ನಿರ್ಜರೆಯಿಂ ಸತ್ತು ಸುರಾಷ್ಟ್ರವಿಷಯದೊಳ್ ದ್ರೋಣಿಮಂತಮೆಂಬ ಪರ್ವತದ ಸಾರೆ ಪಲ್ಲಿಖೇಡಮೆಂಬೂರೊಳ್ [22]ಸಲಿದಾಭರಣ[22]ನೆಂಬ ಪಾರ್ವಗಂ [23]ಕಟುಕಿ[23]ಯೆಂಬ ಪಾರ್ವಂತಿಗಂ [24]ಹ[24]ಳಮುಖನೆಂಬೊಂ ಮಗನಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿದೊಂ

ಮತ್ತಿತ್ತಂಗಮೆಂಬುದು ನಾಡಲ್ಲಿ ಚಂಪಾನಗರಮೆಂಬುದು ಪೊೞಲದನಾಳ್ವೊಂ ಧಾತ್ರಿವಾಹನನೆಂಬರಸನಾತನ ಮಹಾದೇವಿ ಶ್ರೀಮತಿಯೆಂಬೊಳಾಯಿರ್ವ್ವರ್ಗ್ಗಂ ಮಗಳಭಯಮತಿಯೆಂಬೊಳಾಕೆಯತ್ಯಂತ ರೂಪ ಲಾವಣ್ಯ ಸೌಭಾಗ್ಯ ಕಾಂತಿ

---

1. ರ್ದ್ದಂದೆಂ (ಕಖಗ). 2. (ಘಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ, (ಚ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 3. ದ (ಖಛ). 4. ಗು (ಛ) 5. ತ್ತಿ ಪೊಟ್ಟೈ (ಘಛ), ರ್ಪೊಟ್ಟೈ (ಘಚ), (ಚ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 6. ಳು ಮುಗ್ಗಳದ (ಘಚಛ). 7. (ಘಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 8. ಸಿಂಹಾಸನ ಮಸ್ತಕಸ್ಥಿತನಾಗಿಂತು (ಘಛ), ಸಿಂಹಾಸನ ಮಸ್ತಕನಾಗಿಂತು (ಚ). 9. ರೆಲ್ಲಮಿಂ (ಚ), ರಿಂ (ಛ). 10. ಳಿಯಲಿ (ಘ). 11. ಳ್ ಕೊಂಡುದ (ಖ), ಳಿರ್ಪ ಕೊಂಪದು (ಘಛ), ಳಿರ್ದು (ಚ). 12. ರೆಂದು ಪೇಳ್ದೊ (ಘಚಛ). 13. (ಘಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 14. + ಮುದ (ಚಛ). 15. ಯಂ (ಘಚಛ). 16. + ವ (ಚ). *ಮುಂಮುಂ (ಘಚಛ). 17. ಳುಮನೆನಿತೆನಿತಾನಾ (ಕಗ), ಳುಮನೆನಿತನಾ (ಖ), ಳ್ನಿತನಿತನಾ (ಘ), ಳ್ನಿತೆನಿತನಾ (ಚ). 18. ರ್ದ (ಘಚಛ). 19. ಗಳ್ಮ (ಘಚಛ). 20. ರ್ಪನ್ನೆಗಂ (ಘಚಛ) 21. ಯುಮಕಾಮ (ಘಚಛ). 22. ಸಮಿಾಚರ (ಘಛ), ಸವಿಕಾಛರ (ಚ). 23. ಕಟುಕಿಣಿ ಘಛ), ಕುಟಿಕಿಣಿ (ಚ). 24. ಪ (ಘಛ).

ಹಾವ ಭಾವ ವಿಲಾಸ ವಿಭ್ರಮಂಗಳನೊಡೆಯೊಳಾಕೆಯುಂ ಗುರುದತ್ತನೆನಿತಾನುಂ ಸೂೞ್ ಬೇಡಿ[1]ಯುಟ್ಟಿದೊ[2]ಡರಸಂ ಕುಡಲೊಲ್ಲನಂ[2]ತ್ರಿವರ್ಗಶಿಷ್ಟ ವಿಷಯ ಕಾಮ ಭೋಗಂಗಳನನುಭವಿಸುತ್ತಂ ಕಾಲಂ ಸಲೆ

ಮತ್ತೊಂದು ದಿವಸಂ ಧಾತ್ರೀವಾಹನ ನೃಪತಿ ತನ್ನ ಬಡಗಿ[3]ಗಳ್[3] ವಿಶ್ವಕರ್ಮನುಂ ವಿಶ್ವಮತಿಯುಮೆಂ[4]ಬೊರಂ[5] ಕ[5]ರೆಯಿಸಿಯಿಂತೆಂದನಱುದಿಂಗ[6]ಳೊ[6]ಳಗೆ ನೀಮಿರ್ವರುಮೋರೊರ್ವರಯ್ನೂ[7]ಱು[7] ರಥಂಗಳಂ ಬೇಗಂ ಮಾಡಿ ಎನಗೊಪ್ಪಿಸಲ್ವೇೞ್ಕುಮೆಂದು[8] ಪೇೞ್ದೊಡವರುಮಂತೆಗೆಯ್ವೆಮೆಂದು ರಥಂಗಳಂ ಮಾಡಲ್ ತಗುಳ್ದು ಅಱುದಿಂಗಳೊಳೊಳಾ ಅಯ್ನೂಱು ರಥಮಂ ಸಮೆ[9]ದು[9] ವಿಶ್ವಮತಿಯರಸಂಗೆ ತಂದು ತೋಱಿದೊಡರಸಂ ಕಂಡಾದಮಾನುಮಾತಂಗೊಸೆದು ತುಷ್ಟಿದಾನ[10]ಂಗೊ[10]ಟ್ಟಂ ಮತ್ತೆ ವಿಶ್ವಕರ್ಮನಱುದಿಂಗ[11]ಳೊಳ್[11]ರಥದೊಂ[12]ದು[12] ಗಾಲಿಯುಂ ಸಮೆಯಿಸಿ ತಂದು ತೋಱಿದೊಡರಸಂ ಕಂಡು ಮುಳಿ[13]ದಾತನಂ[13] ಕೊಲಲ್ ಬಗೆದೊ[14]ಡಂಜಿ ಆತನುಮಾ[14]ಗಾಲಿಯುಮರಸನ ಮುಂದೆ ಮಣಿಕುಟ್ಟಿಮಮಪ್ಪ ಭೂಮಿಯೊ[15]ಳೆತ್ತಿ[15]ಕ್ಕಿ ಪ್ರಾಣಭಯದಿಂದೊಡಿ ಗುರುದತ್ತ ನೃಪತಿಯಲ್ಲಿಗೆ ಪೋದೊನಾ ಗಾಲಿಯುಂ ಪದಿನಯ್ದು ದಿವಸಂಬರೆಗಂ ತನಗೆ ತಾನೆಯಂತರಿಕ್ಷದೊಳ್ ನೆಲನಂ ಮುಟ್ಟದೆ ತಿರ್ರನೆ ತಿ[16]ರಿಯುಂ[16]ತ್ತಿರ್ದುದಂ ಕಂಡರಸಂ ವಿಶ್ವಕರ್ಮಂಗೊಸೆದಾತನಂ ಬೇಗಮಾರಯ್ದುಕೊಂಡು ಬನ್ನಿಮೆಂ[17]ದೊ[17]ಡೆ ಕೆಲ[18]ದವ[18]ರೆಂದರಾತಂ ನಿಮಗಂಜಿಯೋಡಿಪೋಗಿ ಗುರುದತ್ತಂಗಾಳಾಗಿರ್ದೊನೆನೆ ಕೇಳ್ದರಸಂ ಗುರುದ[19]ತ್ತನಲ್ಲಿ[19]ಗೆ ತನ್ನ ಪೆರ್ಗಡೆಗಳನಿಂತೆಂದು ಕ[20]ಲ್ಪಿ[20]ಸಿಯಟ್ಟಿ[21]ದೊಂ[21] ಕಪ್ಪಂಬೆರಸೆಮ್ಮ ಬಡಗಿಯುಂ ಬೇಗಮಟ್ಟುಗೆಂದು ಪೋಗಿ ಪೇೞೆಂದೊಡವರುಂ ಪೋಗಿಯಾಮಾತಂ ಗುರುದತ್ತ ನೃಪತಿಗೆ ತಮ್ಮರಸಂ ಕ[22]ಲ್ಪಿಸಿದಂತೆ[22] ನುಡಿದೊಡಾ ಮಾತಂ ಗುರುದತ್ತ ನೃಪತಿ ಕೇಳ್ದಾದಮಾನುಂ ಮುಳಿದಿಂತೆಂದಂ ಮಂಡಳಮನಾಳ್ವರಸನಾಗಿಯುಂ ಪೆಱರ್ಗೆ ಕಪ್ಪಂಗುಡು [23][ವೋ]ಡೀ[23] ಸಿಂಹಾಸನಮುಂ ಬೆಳ್ಗೊಡೆಗಳುಂ [24]ಚಾಮರಂ[24]ಗಳುಂ ಪಾಳಿ[25]ಧ್ವಜಂ[25]ಗಳುಂ ಪಂಚಮಹಾಶಬ್ದಂಗಳುಂ ಸೊರ್ಕಾನೆಗಳುಂ [26]ಜಾತ್ಯಶ್ವಂಗಳುಮೆಂಬೀ ಬಲಂಗಳಿಂ ಕಜ್ಜಮೇನೆಂ[26]ದು ನಿಮ್ಮರಸಂಗೆ ಪೇೞಿಂ ತನ್ನ ಮಗಳಭಯಮತಿ ಕನ್ನೆವೆರಸು ತನ್ನ ಪಟ್ಟವರ್ಧನಮುಮಗ್ಗಳ ವಸ್ತುವಾಹನಂಗ[27]ಳುಮಂ[27] ಬೇಗಮಟ್ಟು[28]ಗ[28]ಟ್ಟಿದಾಗಳ್ ತನ್ನ ತಲೆವೆರಸುಕೊಳ್ವೆನೆಂದು

---

1. + ಪಡೆ (ಚ). 2. ದಾ ಅರಸನುಂ ಕುಡಲೊಲ್ಲದಂ (ಕಖಗ). 3. (ಕಖಗ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 4. ಬರುಮಂ (ಕಖಗ). 5. ರ (ಖ). 6. ಳಿಂದೊ (ಘಚ). 7. ಱ್ಱನೂಱು (ಖ). 8. + ಬೆಸಸಂ (ಘಚಛ). 9. ಯಿಸಿ (ಚಛ). 10. ನಮಂ ಕೊ (ಘಚಛ). 11. ಳ್ಗೆ (ಘಚಛ). 12. ದೆ (ಘಚಛ). 13. ದು (ಘಚಛ). 14. ಡಾತನಂಜಿಯಾ (ಘಚಛ). 15. ಳಿ (ಘಚಛ). 16. ರಂಗ (ಛ) 17. ದು ಪೇಳ್ದೊ (ಚ). 18. ಬ (ಘ), ಂಬ (ಚ) 19. ತ್ತಂ (ಘಚಛ). 20. ಲಿ (ಚಛ). 21. ದಂ (ಚಛ). 22. ಲಿಸಿದವನೆ (ಘಛಚ). 23. ಡುವಡೀ (ಕಖಗ), ವಡೆ (ಘಚಛ). 24. ಚಾಮೆ (ಘ). 25. ಕೇತನಧ್ವಜಂ (ಘಛ), ಕೇತನಂ (ಚ). 26. ರಥಂಗಳುಂ ಪದಾತಿ ಬಲಮುಮೆಂಬ ಭೇದಂಗಳಿಂದೇಕಜ್ಜಮೆಂ (ಘಚಛ). 27. ಳ್ಕ (ಘಚ). 28. ವುದ (ಕಖಗ), ದು (ಘ).

ಪೇೞೆಪೆಂದವರ ಪೆರ್ಗ್ಗಡೆಗಳೊಳ್ ನುಡಿದು ನಿಮ್ಮ ಬೞಿಯನೆ ಆನುಂ ಪಯಣಂ ಬಂದಪ್ಪೆನೆಂ[1]ದುನುಡಿದವರ್ಗ್ಗಳಂ[1] ಪೋಗಲ್ವೇೞ್ದವರ ಬೞಿಯನೆ ಬಿದುವಿಭೂತಿಯಿಂ ಚಾತು[2]ರ್ವಲಂ[2] ಬೆರಸು ಪೊಱಮಟ್ಟು ಪಯಣಂಬೋಗಿ ಕತಿಪಯ ದಿವಸಂಗಳಿಂ ಚಂಪಾನಗರಮನೆಯ್ದೆ ಪೊೞಲಂ ಮೂವಳಸು ವಳಸಿ ಮುತ್ತಿದಾಗಳ್

ಧಾತ್ರೀವಾಹನಂ ತನ್ನ ಸಮಸ್ತ [3]ಸಾಧನಂ[3] ಬೆರಸು ಪೊಱಮ[4]ಟ್ಟೆಡ್ಡ[4]ಣಮನೊಡ್ಡೆ ಬಿಲ್ ಬಿಲ್ಲೊಳ್ ಕುದುರೆ ಕುದುರೆಯೊಳ್ ರಥಂ ರಥನೊಳಣೋಂಣೆಯೊ[5]ಳ್ ಘಟೆ[5]ಯಾನೆ [6]ಘಟೆ[6]ಯಾನೆಯೊಳ್ [7]ತಳ್ತುತಾಗಿ[7] ಪಲವು ದಿವಸಂ [8]ಕಾದಿಯೊಂದು ದಿವಸಂ[8] ಗುರುದತ್ತನೃಪತಿಯ ಪ್ರಧಾನನಪ್ಪ ಮಹಾಸಾಮಂತಂ [9]ಮಹೇಂದ್ರ[9]ದತ್ತನೆಂಬರಸನಾತನ ಮುಂಗಯ್ ಧಾತ್ರೀವಾಹನನ ಯೋಧನಂ ಚಕ್ರಪಾಣಿಯಿಂ ಖಂಡಿಸೆ ಪ[10]ಟ್ಟುದಾ[10]ಗಿ *ನೆಲದೊಳ್ ಬಿರ್ದುದಂ ಪರ್ದು ಕಂಡು ಕೊಂಡಾಕಾಶದೊಳ್ ಪಾಱಿಪೋಗುತ್ತಮಭಯಮತಿ ತನ್ನ* ಕನ್ಯಾಮಾಡದೆರಡನೆಯ ನೆಲೆಯ ಮುಂದಣ [11]ಚವುಕಿಗೆ[11]ಯ ಮೇಲೆ ದಾದಿಯುಂ ಸಖೀಜನಂಗಳ್ ಬೆರಸು ನಡೆಪಾಡುತ್ತಿ[12]ರ್ದಳ[12] ಮುಂದಾ ಕೆಯ್ಯಂ ಪ[13]ರ್ದು ತಂದಿಕ್ಕಿದೊಡದು[13] ವಜ್ರ ವೈಡೂರ್ಯ ಪದ್ಮರಾಗ ಪುಷ್ಯರಾಗ [14]ಸಸ್ಯ[14] ಕರ್ಕೇತನ ಇಂದ್ರನೀಲಂ ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ಅನರ್ಘ್ಯಮಪ್ಪ ಮಾಣಿ[15]ಕದಿಂ[15] ಸಮೆದ [16]ಪಲವುಂ[16] ನಾನಾ ಪ್ರಕಾರದ ಕಂಕ[17]ಣಂಗಳುಮಂ[17] ತೊಟ್ಟ ಮುಂಗೆಯ್ಯುಂ ಬೆರಲ್ಗಳುಂ ಶಂಖ ಚಕ್ರ ಪದ್ಮಾಂಕುಶ ಚಾಮರ ತೋರಣ ಪತಾಕಾದಿ ಶುಭಲಕ್ಷಣಾಂಕಿತಮಾಗಿ ಕೆಂದಾವರೆಯ ಬಣ್ಣದಂತಪ್ಪ ತಳಮುಮಂ ಕಂಡೀ [18]ತಳಮ[18]ನೊಡೆಯನಾತಂ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪುರುಷನಲ್ಲಂ ಪಿರಿಯರಸನಾಗಲೆ ವೇೞ್ಕುಮೆಂದು ಮತ್ತೀಕೆಯ್ಯೇಕೆ ಖಂಡಿಸಿ ಬಿರ್ದುದಬ್ಬಾ ಎಂದು ದಾದಿಯಂ ಬೆಸಗೊಂಡೊಡಾಕೆಯಿಂತೆಂದಳ್ ಮಗಳೆ ನೀಂ ಕಾರಣಮಾಗಿ ಇಂತಪ್ಪ ಮಯಂಗಳನೊಡೆಯ ಅರಸುಗಳ್ ಪಲಂಬರುಂ ಸತ್ತಪರೆಂದೊಡಾಂ ಕಾರಣಮಾಗಿ ಏಕೆ ಸತ್ತಪರೆನಗದಱಿಯ ಪೇೞಬ್ಬಾ ಎಂದೊಡಾ ದಾದಿಯಿಂತೆಂದು ಪೇೞ್ಗುಂ

ಕುರುಜಾಂಗಣಮೆಂಬುದು ನಾಡದರ್ಕೆ ತಿಲಕಮನೆ ಪೋಲ್ವುದು ಹಸ್ತಿನಾಪುರಮೆಂಬುದು ಪೊೞ[19]ಲದಾ[19]ದಮಾನುಂ ಸೇವ್ಯಮಪ್ಪುದದನಾಳ್ವೊಂ ಗುರುದತ್ತನೆಂಬೊನರಸನಾತನತ್ಯಂತ ರೂಪ ಲಾವಣ್ಯ ಸೌಭಾಗ್ಯ ಕಾಂತಿ ದೀಪ್ತಿ ಧೃತಿ ಕೀರ್ತಿ ಶೌರ್ಯ ವೀರ್ಯ ಬಳ ಪರಾಕ್ರಮಮನೊಡೆಯೊಂ ನವಯೌವನಂ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಕಾಮ

---

1. ದವರಂ (ಘಚಛ). 2. ರ್ದಂತಬಲಂ (ಘಚಛ). 3. ಬಲಂ (ಘಚಛ). 4. ಟ್ಬರ (ಕಗ) 5. ಳಾ (ಘಚಛ) 6. (ಘಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 7. ಘಟೆಘಟೆಯೊಳ್ ತಳ್ತದ್ಭುತಮಾಗಿ (ಘಚಛ) 8. (ಕಖಗ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 9. ಮಪ್ರಂದ್ರ (ಕ), ಮಹುಂದ್ರ (ಖ), ಮೌಂದ್ರ (ಗ). 18. ಟ್ಟನಾ (ಕಖಗ), *—* (ಚ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 11. ಚೌಗಿಗೆ (ಖ), ಚವುಪಳಿಗೆ (ಘಚಛ). 12. ರ್ದ (ಘಚಛ). 13. ರ್ದೀಡಾಡೆ (ಘಚಛ). 14. (ಘಚ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. (ಚ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 15. ಕಂಗಳಿಂ (ಘಚಛ). 16. (ಘಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 17. ಣಗಳ್ಕಂ (ಕಗ), ಣ ಮಱು ಗಣಗಳಂ (ಘಚಛ). 18. ಕಯ್ಯ (ಘಚಛ). 19. ಲಾ (ಘಚಛ).

ದೇವನೆ ಆದಪನಾನುಂ ಪ್ರಚಂಡ ದೋರ್ದಂಡನುಂ ಬಲ[1]ಗರ್ವಿ[1]ತನುಂ ಪರಮಂಡಲಂಗಳಂ ಪಲವುಮಂ ನಿಱಿದೊಟ್ಟಯಿಸಿ ಕೊಂಡಾ[2]ಳ್ದ ಪ್ರೊ[2]ನಂತಪ್ಪಾತಂ ನಿನ್ನಂ ಬೇಡಿ ಪಾಗುಡಂಗಳಂ ಪೆರ್ಗ್ಗಡೆಗಳುಮಂ ಪಲವು ಸೂೞಟ್ಟಿದೊಡಂ ನಿಮ್ಮಮ್ಮಂ ನಿನ್ನಂ ಕುಡಲೊಲ್ಲದಿರ್ದೊಡೆ ಮುನಿದಾತನ ತಲೆವೆರಸು ಕೂಸಂ ಕೊಳ್ವೆನೆಂದು ಗರ್ಜಿಸಿ ಪ್ರಳಯಕಾಲದ ಸಮುದ್ರಂ ಪೋರೆದಪ್ಪುದಂತೆ ಚಾತುರ್ದಂತ ಬಲಂ ಬೆರಸು ಬಂದು ಪೊಱಲಂ ಮೂವಳಸಾಗಿ ಮುತ್ತಿದೊಡೆ [3]ನಿಮ್ಮರಸಂ ತನ್ನುಳ್ಳ ಬಲಂಬೆರಸು ಪೊಱಮಟ್ಟೊಡ್ಡಿ ನಿಂ[4]ದನಿಂ[4]ತೆರಡು [5]ಪಡೆಗಳಿಂದಿಂಗೇೞು[5] ದಿವಸಂ ಕಾದಿದಪ್ಪುದು ಸಾಮಂತ ಮಹಾಸಾಮಂತರ್ ಮೊದಲಾಗಿ ಪಲಂಬ[6]ರು ಮರ[6] ನುಮಕ್ಕಳ್ [7]ಸತ್ತರಾನೆ ಕುದುರೆ [8]ಪದಾತಿ[8] ಸತ್ತುದರ್ಕ್ಕೆ ಪ್ರ[9]ಮಾಣಂ[9] ಮೇರೆ ಯುಮಿಲ್ಲ ಮಹಾಘೋರತರಂ ಕಾಳೆಗ[10]ಮಾಗಿರ್ಕ್ಕುಮೆಂದು[10] ಪೇೞ್ದೊಡದಂ ಕೇಳ್ದಂತಪ್ಪೊಡಪ್ಪಾ ನೀಮರಸನಲ್ಲಿಗೆ ಪೋಗಿ ಇಂತೆಂದು ನುಡಿಯಿಂ ನಿಮ್ಮ ಮಗಳಿಂತೆಂದು ಪೇ[11]ೞ್ದಟ್ಟಿದೊ[11]ಳಿನ್ನಂ ಗುರುದತ್ತಂಗೆ ಕಂಡು[12]ವೊಡೆ[12] ಕುಡು[13]ಗೆ ಯು[13]ೞಿದ* ಪುರುಷರ್ಕ್ಕಳೆಲ್ಲಂ ಪೋಱೆಯಲ್ಲ[14]ದವ[14]ರೆನಗೆ ತ[15]ಮ್ಮ[15] ಮ[16][ಜ್ಜ]ಲ್ಲ ದಾಗಳೀಗಳೆ[16] ತಪಂಬಡುವೆನೆಂದಟ್ಟಿದೊಳೆಂದಭಯಮತಿ ಕ[17]ಲ್ಪಿ[17]ಸಿದ ಮಾತೆಲ್ಲಮ ನರಸಂಗೆ ಪಾದಿ ಪೇೞ್ದೊಡೆ ಅರಸನುಂ ಕೇಳ್ದು ತನ್ನ ಪ್ರಧಾನ[18]ರಪ್ಪ ನಾಲ್ವರುಂ[18] ಪೆರ್ಗ್ಗಡೆಗ[19]ಳಂ ಕಲ್ಪಿಸಿ[19] ಗುರುದತ್ತನಲ್ಲಿಗೆ ಕೂಸಂ ಕೊ[20]ಟ್ಟೆನೆಂದ[20]ಟ್ಟಿದೊಡಾತನುಂ ತನ್ನ ಬಲಮಂ ಕಾದಲೀಯದೆ ಬಾರಿಸಿದಂ ಧಾತ್ರಿವಾಹನನುಂ ತನ್ನ ಬಲಮಂ ಬಾರಿಸಿದನಿಂತೆರಡುಂ ಪಡೆಗಳ್ ಸಂಗ್ರಾಮಮನುಪಸಂಹರಿಸಿ ಸತ್ತ[21]ವರ್ಗ್ಗೆ ನೊಂದ[21] ವರ್ಗ್ಗೆ ತಕ್ಕ ವಿಧಿಯಂ ಮಾಡಿದ ಬೞಿಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ದಿವಸದಿಂ ಪ್ರಶಸ್ತ ದಿವಸ ವಾರ ನಕ್ಷತ್ರ[22]ದಿಂ ಹೋರಾ[22]ಮುಹೂರ್ತದೊಳ್ ಕೂಸಿನನುಕೂಲದೊಳ್ ಮಹಾ ವಿಭೂತಿಯಿಂ ಪಾಣಿಗ್ರಹಣ ಪುರಸ್ಸರಮಭಯಮತಿ ಕನ್ನೆಯಂ ಗುರುದತ್ತ ನೃಪತಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಸನ್ಮಾನದಾನಾದಿಗಳಿಂದಾತನಂ ಪೂಜಿಸಿದನಾತನುಂ ಚಂಪಾನಗರದೊಳ್ ಪಲವು ದಿವಸಮಿ[23]ರ್ದ್ದಿನ್ನೆಮ್ಮ[23] ನಾ[24]ಡ್ಗೆ[24] ಪೋಪೆಮೆಂದರಸನಂ ಬೆಸಗೊಳಲಟ್ಟಿ ದೊಡರಸನುಂ ಕೂಸಿಂಗೆ ತಕ್ಕ ಪೆಂಡವಾಸದ ಪಲಂಬರುಮಗ್ಗಳದ ಸೂಳೆಯರ್ಕ ಳುಮಂ ಕರಿ ಕರಿಣಿ [25]ತುರಗಾಶ್ವ ರಥ[25] ಶಿಬಿಕಾದ್ಯನೇಕ ವಾಹನಂಗಳುಮಂ ಮುತ್ತಿನ

1. ದಕ್ಷಿ (ಕಖಗ). 2. ಳ್ವ (ಘ), ಳ್ವೊ (ಚಛ). 3. ನ (ಚ). 4. ದಿಂ (ಕಖಗ). 5. ಬಲಮು ಮಿಂದಿಂಗಾಱು (ಘಚಛ). 6. ರ (ಘಚಛ). 7. + ವೆರಸು (ಘಚಛ). 8. ಮಾನಸರ (ಖಘಚಛ). 9. ಮಣಂ (ಘಚಛ). 10. ಮಾದುದೆಂದು (ಘಚ), ದಂದಮುಂ (ಛ). 11. ಳ್ವೊ (ಘಚಛ). 12. ವಡೆ (ಕಖಗ), ವೊಡಂ (ಘಚ). 13. ವುದು (ಕಖಗ), ಗೆ ಉ (ಚ),*+ ಮಹಾ (ಘಚ). 14. (ಘಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 15 ನ್ನ (ಕಖಗ). 16. ಯ್ಯೋಪಾದಿ ಯಿನಾಗಳೀಗಡೆ (ಕಖಗ). ಯ್ಯಲ್ಲದಾ ಗಳೀಗಳೆ (ಘಛ), ಯ್ಯ (ಯ್ಯ? ಲ್ಲದೊರ ಳೀಗಳೆ (ಚ). 17. ಲಿ (ಘಚಛ). 18. ರುಮಂ (ಘಚಛ). 19. ಳ್ಮಂ (ಘ). ಳುಮಂ (ಚಛ). 20. ಟ್ಟ (ಕಖಗ). 21. ರ್ಗನೊಂದರ್ಗಮವರ್ಗ ಮವರ್ಗ ವರ್ಗೆ (ಘ), ರ್ಗನೊಂದ ವರ್ಗಮವರ್ಗವರ್ಗೆ. 22.(ಘಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 23. ಳ್ದಿನ್ನ (ಚ), ರ್ದು (ಘಚಛ). 24. ಳ್ಗೆ (ಕಗ), ಡ್ಗೆ (ಚ). 25. ತುಂಗಾಶ್ವತತಿ (ಕಖಗ).

ವರ್ಣಿಕದ ಪೊನ್ನ ಮೂ[1]ದೆ[1]ಱದ [2]ಪಲವುಂ[2] ನಾನಾ [3]ಪ್ರಕಾರ[3]ದನರ್ಘ್ಯಮಪ್ಪ ತುಡುಗೆಗಳುಮಂ ಬಱಿವಱಿಗೊಟ್ಟುರ್ವರುಮಂ ಪರಸಿಯುವರೆ ನಾ[4]ಟ್ಟಿ[4] ಕೞಿಪಿದಂ

ಮತ್ತೆ ಗುರುದತ್ತನೃಪತಿಯುಂ ಕತಿಪಯ ದಿವಸಂಗಳಿಂ ತನ್ನ ಪೊೞಲಂ ಹಸ್ತಿನಾಪುರಮನೆಯ್ದಿ [5]ಮಹಾವಿಭೂತಿಯಿಂ ಪೊಕ್ಕಿರ್ದ[5]ಷ್ಟವಿಷಯ ಕಾಮ ಭೋಗಂಗಳಂ ಪಲಕಾಲಮುಭಯಮತಿಯೊ[6]ಳ್ ಅನುನಯದಿಂದ[6]ನುಭವಿಸುತ್ತಿರೆ ಯಾಕೆಗೆ †ಸುವರ್ಣಭದ್ರ†ನೆಂಬೊಂ ಮಗಂ ಪುಟ್ಟಿದನಿಂತು [7]ಸಂತೋಷದಿಂ[7] ಕಾಲಂ ಸಲೆ ಮತ್ತೊಂದು ದಿವಸಂ ಹಸ್ತಿನಾಪುರದ ಸಾರೆ ಧರಣಿಭೂಷಣಮೆಂಬ ಪರ್ವತದೊಳಮೃತಾಸ್ರವರೆಂ[8]ಬ ಗುರುಗಳುಂ ಅಯ್ನೂರ್ವರ್ ಋಷಿಯರಿ[8]ರ್ದ ರೆಂಬುದಂ ಕೇಳ್ದು ಪುತ್ರ [9]ಮಿತ್ರ[9] ಕಳತ್ರ ಪರಿವಾರ ಸಮೇತಂ ವಂದನಾಭಕ್ತಿಗೆ ಪೋಗಿ ಗೆಂಟೞೊಳ್ ವಾಹನಂಗಳಿಂದಿೞಿದು ಬಲಗೊಂಡು ಬಂದರ್ಚಿಸಿ ಗುರುಭಕ್ತಿ ಗೆಯ್ದು ಭಟಾರರಂ ಬಂದಿಸಿಯುೞಿದ ಋಷಿಯರ್ಕಳುಮಂ ಗುರುಪರಿಪಾಡಿಯಿಂದಂ ಬಂದಿಸಿ ಪಿರಿದುಬೇಗಂ ಧರ್ಮಮಂ ಕೇಳ್ದು ತದನಂತರಮಿಂತೆಂದು ಬೆಸಗೊಂಡಂ ಭಟಾರಾ ಎನ್ನ ಮುನ್ನಿನ ಭವಂಗ*ಳ*ನಗಱಿಂಪಿ ಬೆಸಸಿಮೆನೆ ಭಟಾರರಿಂತೆಂದು ಪೇೞ್ದರೀ[10] ಭವದಿಂ ತೊಟ್ಟು ನಾಲ್ಕನೆಯ ಭವದಂದು ನೀಂ ಸಾವಸ್ತಿಯೆಂಬ ಪೊೞಲೊಳ್ ಉಪರಿಚರನೆಂಬ ಮಂಡಳಿಕ[11]ನಯ್ [12]ಜಳಕ್ರೀಡೆಯನಾಡುತ್ತಿ[13]ರ್ಪನ್ನೆಗಂ[13] ವಜ್ರದಾಡನೆಂಬ ವಿದ್ಯಾಧ[14]ರನಿಂ ಕೊಲೆವಟ್ಟಯಾಗಿ[14] ಸತ್ತಾ ಪೊೞಲೊಳ್ ಪೆರ್ಮವಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿದೆಯಲ್ಲಿಂದಂ ಸತ್ತು[15] ಭವನವಾಸಿಗ ಲೋಕದೊಳ್ ಧರಣೇಂದ್ರನಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿದೆಯಲ್ಲಿಂ ಬಂದೀಗಳ್ ಗುರುದತ್ತನೆಯಾದೆಯೆಂದು ಆತನ ನಾಲ್ಕು ಭವಂಗಳಂ ಸವಿಸ್ತರಂ ಭಟಾರರ್ ಪೇ[16]ೞೆ ಕೇಳ್ದಾ[16]ದಮಾನುಂ ವೈರಾಗ್ಯಮನೊಡೆ[17]ಯೊನಾದೊಂ[17]

ಮತ್ತಮಭಯಮತಿಯುಂ ಎನ್ನ ಭವಮುಮಂ ಭಟಾರಾ ಎನಗೆ ಬೆಸಸಿಮೆಂದು ಬೆಸಗೊಂಡೊಡೆ ಭಟಾರರಿಂತೆಂದು ಪೇೞ್ದರ್ ಚಂಪಾನಗರದೊಳೊರ್ವಂ [18]ಪ್ರೋಡಂ[18]ಗಾಱಂ ಗರುಡವೇಗನೆಂಬೊನಾತಂಗೆ ನೀಂ ಮುನ್ನಿನ ಭವದೊಳ್ ಪೆಂಡತಿಯಯ್ [19]ಗೋಮತಿಯೆಂಬೆ[19]ಯೊಂದು ದಿವಸಂ ಸಮಾಧಿಗುಪ್ತರೆಂಬ ಭಟಾರರ್ ಪಲಂಬರ್ ರಿಸಿಯರ್ವೆರಸು ಗ್ರಾಮ ನಗರ ಖೇಡ ಖರ್ವಡ ಮಡಂಬ ಪಟ್ಟಣ ದ್ರೋಣಾಮುಖಂಗಳಂ ವಿಹಾರಿಸುತ್ತಂ ಚಂಪಾನಗರಕ್ಕೆ ವಂದೊಡವರ ಪಕ್ಕದೆ ನೀಂ ಪೋಗಿ ಧರ್ಮಮಂ ಕೇಳ್ದು ಕೊಳ್ಳದ [20]ಕಳ್ಳದ[20] ಮಧು ಮದ್ಯಮಾಂಸಂಗ

---

1. ಱಂತೆ (ಘಚಛ). 2. (ಘಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 3. ತೆಱ (ಛ). 4. ಳ್ಗೆ (ಕಗ). ಡ್ಗೆ (ಖ). 5. ಪೊಕ್ಕು (ಚಛ). 6. ಡನ (ಘಚಛ). †ಶ್ರೀದತ್ತ (?). 7. (ಛ)ದಲ್ಲಿಲ್ಲ. 8. ಬಾಚಾರ್ಯರೇಳ್ನೂಱು ಋಷಿಸಮುದಾಯಂಬೆರಸಿ (ಘಚಛ). 9. (ಘಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. *ಳನೆ (ಘಚಛ). 10. + ಭರತ ಕ್ಷೇತ್ರದೊಳೀ (ಛ). 11. ನಾಗಿ (ಘಚಛ). 12. + ಆತಂ (ಕಗ). 13. ರ್ಪನಂ (ಘಚಛ). 14. ರಂ ನಿನ್ನಂ ಕೊಱೆ ನೀಂ (ಕಗ). ರಂ ಕೊಲೆ ನೀ (ಘಚಛ). 15. + ಪೋಗಿ (ಘಚಛ). 16. ಳ್ದಿದಾ (ಘಚಛ). 17. ಯನಾದಂ (ಘಚಛ). 18. ಪ್ರಳುಂ (ಘಚಛ). 19. (ಘಚಛ) ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 20. ಕಳವ (ಕಗ). (ಘಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. (ಚ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ.

[1]ಳುಮು[1]ಯ್ದು ಪಾಲ್ಮರ[2]ನ ಪಣ್ಣುಂ[2] ಗಿಣ್ಣುಮಾ[3]ಳಂಬೆ[3]ಯುಂ ಇಂತಿವೆಲ್ಲಮಂ ತಿನ್ನದ ಬ್ರತಂಗ[4]ಳುಮಂ[4] ಕೈಕೊಂಡು ಭಟಾರರಂ ವಂದಿಸಿ ಮನೆಗೆ ಪೋ[5]ಗ[5]ಯುನ್ನೆಗಂ ನಿನ್ನ ಭರ್ತಾರಂ ಬೇಂಟೆ[6]ಯಾಡಿ[6] ಪಲವುಂ ಲಾವುಗೆ[7]ಯುಂ[7] [8]ಕಿ ಕೊರಸುಂ[8] ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ಪಕ್ಷಿಜಾತಿಗಳಂ ಬಲೆಯುನೊಡ್ಡಿ [9]ಪಿಡಿದು ಕಟ್ಟಿ[9] ಬಾೞಿವಾೞಿ ಮನೆಯೊಳ್ ತಂದಿಟ್ಟು ಮತ್ತೆ ಬೇಂಟೆಗೆ ಪೋದನನ್ನೆಗಂ ನೀನವಂ [10]ಕಂಡು[10] ಕಾರುಣ್ಯ [11]ಭಾವದಿಂ[11]ದನಿತುಮಂಬಿಟ್ಟು ಕಳೆ[12]ದೊಡವುಪಾಱಿಪೋದವು[12]ಮತ್ತೆ [13]ನಿನ್ನ ಭರ್ತಾರಂ[13] ಬಂದು ಪಕ್ಕಿಗಳಂ ಕಾಣದೆ[14] ಬಿಟ್ಟು ಕಳೆದರಾರೆಂದು ಬೆಸಗೊಂಡೊಡಾಂ ಬಿಟ್ಟು ಕಳೆದೆನೆಂದೊಡೆ ಇಂತಪ್ಪ ಧ[15]ರ್ಮಾರ್ಥಿ[15]ಯೆನ್ನ ಮನೆಯೊಳಿರಲ್ವೇಡೆಂದು ಬಯ್ದು ಪೊಯ್ದುಟ್ಟಿಕಳೆದೊಂ ನೀನುಂ [16]ಮನೆಯಿಂದಂ[16] ಪೊಱಮಟ್ಟು ಪೋಗಿ ನಂಟರ ಮನೆಯೊಳಿರ್ದೆಯುನ್ನೆಗಮೊಂದು ದಿವ[17]ಸಮಾ[17] ಚಂಪಾಪುರಮನಾಳ್ವೊಂ ಧಾತ್ರಿವಾಹನನೆಂಬೊನರಸನುಮಾತನ ಮಹಾದೇವಿ ಶ್ರೀಮತಿಯುಮಂತಿರ್ವರುಂ ಮಹಾವಿಭೂತಿಯಿಂ [18]ಪೊಱಲಂ ಪೊಱಮಟ್ಟವರ[18] ಶ್ರೀಯುಂ ವಿಭೂತಿಯುಮಂ ಕಂಡಿವರ್ಗಾಂ ಪುಟ್ಟಿದೊಡೊಳ್ಳಿತ್ತೆಂದು ಮನದೊಳ್ ಬಗೆದಿರ್ದು ಕೆಲವು ದಿವಸದಿಂ ಸತ್ತು ಶ್ರೀಮತಿಯ ಗರ್ಭದೊಳ್ ನೆಲಸಿ[19]ರೆಯಾಕೆಗೆ[19]ಲ್ಲಾ ಜೀವಂಗಳಂ ದಯೆಗೆ[20]ಯ್ವ ಬಯಕೆಯಾದು[20]ದನರಸಂ ಕೇಳ್ದು . ತನ್ನ ಪೊಱಲೊಳಂ ನಾಡೊಳಮಾರಪ್ಪೊಡಂ [21]ಜೀವಂ[21]ಗಳಂ ಕೊಲ್ಲದಂತು ಗೋಸನೆಗ[22]ಳೆ[22]ಯಿಸಿದನದು ಕಾರಣದಿಂ ನಿನಗಭಯಮತಿಯೆಂದಾ ತಾಯುಂ ತಂದೆಯುಂ ಪೆಸರನಿ[23]ಟ್ಟು ಬಾಳ್ದಿರ್ ಎಂದಿರ್ವರ ಭವಂಗಳುಮಂ ಭಟಾರರ್ ಪೇೞ್ದೊಡರಸನುಮರಸಿಯುಂ ಕೇಳ್ದು ಸಂಸಾರ ಶರೀರ [24]ಭೋಗ[24] ವೈರಾಗ್ಯಮನೊಡೆಯರಾಗಿ ಶ್ರೀದತ್ತನೆಂಬ ಪಿರಿಯಮಗಂಗೆ ರಾಜ್ಯಪಟ್ಟಂಗಟ್ಟಿ ಪಲಂಬರರಸುಮಕ್ಕಳ್ವೆರಸಮೃತಾಸ್ರವ ಭಟಾರರ ಪಕ್ಕದೆ ಗುರುದತ್ತ ಮಹಾರಾಜಂ ತಪಂಬಟ್ಟನಭಯಮತಿಯುಮಾ ಭಟಾರರೆ ಗುರುಗಳಾಗೆ [25]ಸುವ್ರತೆಯೆಂಬ ಕಂತಿಯರೆ ಕಂತಿಯರಾಗೆ[25] ತಪಂಬಟ್ಟು ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಪೂರ್ವಕಂ ಮಹಾವ್ರತಂಗಳಂ ಕೈಕೊಂಡಾಚಾರಮಾರಾಧನೆ ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ಚರಣಗ್ರಂಥಂಗಳಂ ಕಲ್ತು ಪಲಕಾಲಮುಗ್ರೋಗ್ರ ತಪಶ್ಚರಣಂಗೆಯ್ದು ನೋಂಪಿಗಳಿಂದಂ ಗಿಡಿಗಿಡಿಜಂತ್ರಂ ಮಿಳಿಮಿಳಿನೇತ್ರಮಾಗಿ ತಮ್ಮ ಮೆಯ್ಯಂ ತವಿಸಿ ಪಶ್ಚಾತ್ಕಾಲದೊಳ್

---

1. ಳ ನುಣ್ಣದ (ಘಛ), (ಚ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 2. ದ ಪಣ್ಣುಮಂ (ಘಛ), (ಚ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 3. ಣಂಬಿ (ಖ). 4. ಳ್ಮಂ (ಕಗ). ಳಂ (ಚಘ). 5. ದೆ (ಘಚಛ). 6. ಪೋಗಿ (ಘ). ಯೋಗಿ (ಛ). (ಚ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 7. ಉಂ (ಕ), ವುಂ (ಗ). 8. ಕಕ್ಕರವಕ್ಕಿ (ಛ). 9. (ಘಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 10. ಕೊಲ್ಲದೆ (ಘಚಛ). 11. ಬುದ್ಧಿಯಿಂ (ಘಚಛ). 12. ವುದುಂ (ಘಚಛ). 13. (ಘಚಛ) ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 14. + ಪಕ್ಕಿಗಳಂ (ಕಗ). 15. ರ್ಮವರ್ತಿ (ಛ). 16. (ಘಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 17. ಸಂಅ (ಕಗ), ಸಮಲ್ಬರೆ ಪಾರ್ತಾ (ಖ). 18. ದೋಲಗಂಗೊಟ್ಟಿರ್ದೊಡವರ (ಘಚಛ). 19. ಯಾಕೆಗೆ ನೀಂ ಗರ್ಭದೊಳಿರೆ ಬಯಕೆಯೆ (ಕಖಗ). 20. ಯ್ವಂತಿರೆಯ (ಕಖಗ). 21. ಜನಂ (ಕಖಗ). 22. ಳಂ ಪೊ (ಛ). 23. ಟ್ಟ (ಖಘಚಛ). 24. ಕ್ಕೆ ಪೇಸಿ (ಘಚಛ). 25. ಸೂವ್ರತಗಂತಿಯರಾಗೆ ಛ).

ಸಂನ್ಯಸನಂಗೆಯ್ದು[1] ಸಮಾಧಿಮರಣದಿಂ ಮುಡಿಪಿ ಕಾ[2]ಪಿಷ್ಠ[2]ಮೆಂಬೆಂಟನೆಯ ಸ್ವರ್ಗದೊಳ್ ಸ್ವಯಂಪ್ರಭಮೆಂಬ ವಿಮಾನದೊಳ್ ಪದಿನಾ[3]ಲ್ಕು[3] ಸಾಗರೋಪಮಾಯುಷ್ಯಮನೊಡೆಯನಮಿತಕಾಂತನೆಂಬೊಂ ದೇವನಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿದೊಳಿತ್ತ ಗುರುದತ್ತ ಭಟಾರರುಂ ಪನ್ನೆರಡು ವರುಷಂಬರೆಗಂ ಗುರುಗಳನಗಲದಿರ್ದು ದ್ವಾದಶಾಂಗ ಚತುರ್ದಶಪೂರ್ವಮುಪ್ಪಾಗಮುಮುಲ್ಲಮುಂ ಕಲ್ತು ಗುರುಗಳಂ ಬೆಸಗೊಂಡವರನುಮತದಿಂದೇಕವಿಹಾರಿಯಾಗಿ ಘೋರವೀರ ತಪಶ್ಚರಣಂ ಗೆಯ್ಯುತ್ತಂ [4]ಗ್ರಾಮೇಕರಾತ್ರಂ ನಗರೇ ಪಂಚರಾತ್ರಂ ಅಟವ್ಯಾಂ ದಶರಾತ್ರಮೆಂಬೀ ನ್ಯಾಯದಿಂ[4] ಗ್ರಾಮ ನಗರ ಖೇಡ ಖರ್ವಡ ಮಡಂಬ ಪಟ್ಟಣ ದ್ರೋಣಾಮುಖಂಗಳಂ ವಿಹಾರಿಸುತ್ತಂ ಕ್ರಮದಿಂ ಸುರಾಷ್ಟ್ರ [5]ಮನ್ಸಯ್ದು[6]ಪಲ್ಲಿ[6] ದ್ರೋಣಿಮಂತಮೆಂಬ ಪರ್ವತದ ಸಾರೆ ಪಳಮುಖನೆಂಬ ಪಾರ್ವನಿರ್ಪ ಪಲ್ಲಿಖೇಡಮೆಂಬೂರನೆ[7]ಯ್ದುವನ್ನೆಗಮ[7]ಪ್ಪಿನೊಳ್ ನೇಸರ್ಪ್ಪಟ್ಟೊಡೆ ಯತ್ರಾಸ್ತಮಿತವಾಸಿಗಳಿಲ್ಲಿ ನೇಸರ್ಪಟ್ಟತ್ತಲ್ಲಿಯೆ [8]ನಿಲ್ವ[8]ರಪ್ಪುದಱಿಂ[9]ದೂರ ಪೊಱಪೊಱ[ಲ] ಪೊಲದೊಳ್[9] ಬಟ್ಟೆ[10]ಯು ಕ[10]ಣ್ಣೊಳ್ ರಾತ್ರಿಪ್ರತಿಮೆ ನಿಂದೊರನ್ನೆಗಮಿರುಳ್ ನಾಲ್ಕು ಜಾವಮುಂ ಘೋರಮೆಂದು ಪೆರ್ಮೞೆ ಕೊಂಡು ಕೆಸಱಾದೊಡೆ ನೇಸರ್ಮೂಡಿದೊಡಪ್ರಾಸುಕಂ ಬಟ್ಟೆಯೆಂದು ಕೃಯನೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳದೆ ಮತ್ತಂತೆ ಸೂರ್ಯಪ್ರತಿಮೆನಿಂದೊರನ್ನೆಗಂ

ಪಳಮುಖನೆಂಬ ಪಾರ್ವಂ ತನ್ನ ಮೂಡಣ ಕೆಯ್ಯನುೞಲೆಂದು ಪೋಗಿ ಕೆಸಱಾದುದಂ ಕಂಡುೞಿಲ್ ಪದನಲ್ತೆಂದು ಬಿಟ್ಟುದ [11]ಪಡುವಣ[11] ಕೆಯ್ಯನುೞಿಲ್ ಪೋಗುತ್ತಂ ತನ್ನ ಕೆಯ್ಯ ಸಾರೆ ಸೂರ್ಯಪ್ರತಿಮೆಯಿಂ[12]ದ ಭಟಾರ[12]ರಂ ಕಂಡಿಂತೆಂದನಜ್ಜಾ ಎನ್ನ ಪೆಂಡಿತಿ ಕೂೞನಿಲ್ಲಿಗೆ ಕೊಂಡು ಬಂದೊಡೆ ಪಡುವಣ ಕೆಯ್ಗೆ ಪೋದನೆಂದು ಪೇೞ್ವುಟ್ಟಿಂ ಗಡಿಮೆಂದು ಪಡುವಣ ಕೆಯ್ಗೆ ಪೋದನನ್ನೆಗಮಾತನ[13] ಪಾರ್ವಂತಿಯುಂ ಪಗಲಪ್ಪಾಗಳ್ ಕೂೞಂ ಕೊಂಡು ಬಂದು ಕೆಯ್ಯೊಳ[14]ಗಲಮ[14]ಱಿಸಿ ಕಾಣದೆ ಸೂರ್ಯಪ್ರತಿಮೆನಿಂದ ಭಟಾರರಂ ಬೆಸಗೊಂಡಳಜ್ಜಾ ಎನ್ನ ಭಟ್ಟನೀ ಕೆಯ್ಯನುೞಿ[15]ಲ್ ಬಂದಾ[15]ತನೆತ್ತ ಪೋದಂ ಪೇೞಿಮೆಂದು ಬೆಸಗೊಂಡೊಡಾ ಭಟಾರರ್ ಮೌನವ್ರತಂಗೊಂಡು ನುಡಿಯದೆ ಕೆಮ್ಮಗಿರ್ದೊಡವೆ ಪಿರಿದುಂ ಬೇಗಮಿರ್ದು ಬೇಸತ್ತು ಕೂೞಂ ಮನೆಗೆ ಕೊಂಡುಪೋದಳನ್ನೆಗಮಿತ್ತ ಪಳಮುಖನುಂ ಕೆಯ್ಯಂ ಪಿರಿದು ಬೇಗಮುೞ್ತು [16]ಸೇದೆ[16]ಗೆಟ್ಟು ಪಸಿದು ನೀರಡಿಸಿ ಬಸಮೞಿದು ಕೂೞಂ ತರ್ಪುದು ಪಿರಿದು ಬೇಗಂ ಪಾರುತ್ತಿರ್ದು ತಾರದಿರ್ದೊಡವೆ ಬೇಸತ್ತು

1. + ಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನಜ್ಞಾನಚಾರಿತ್ರಂಗಳಂ ಸಾಧಿಸಿ (ಫಜಘ). 2. ತ್ಥ (ಫಜಘ). 3. ಱು (ಫಜಘ). 4. (ಘ)ದಲ್ಲಿಲ್ಲ. 5. + ವಿಷಯ (ಫಜಘ). 6. (ಫಜಘ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 7. ಯ್ದುವರೆ ಎ (ಫಜಘ). 8. ಇರ್ಪ (ಕಖಗ). 9. ದೂರೆ ಪೊಲದೊಳ್ (ಕಖಗ). ದೂರ ಪೊಱಪೊಳಲೊಳ್ (ಫಜ). ಊರ ಪೊಱಪೊಳಲೊಳ್ (ಘ). 10. ಗ (ಫಜಘ). 11. ಪಕ್ಕಣ (ಫಘ). ಪಕ್ಕಣದ ಸಾರೆ (ಜ). 12. ಮೊ (ಫಜ), ದ (ಜ). 13. + ಪೆಂಡತಿಯುಮ್ಪ (ಫಜಘ). 14. (ಫಜಘ) ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 15. ಲೆಂದು ಬಂದನಾ (ಫಘ), ಲೆಂದು ಬಂದಾ (ಜ). 16. ದೆಸೆ (ಕ).

ಮುಳಿದು ಮನೆಗೆ ಪೋಗಿ ಕೂ[1]ಟಿಂ ತಂದೆಯಿಲ್ಲೆಂದು ಪೆಂಡತಿಯಂ ಸೊಪ್ಪುಸಾರಾಗಿ ಬಡಿಯೆ ಆಕೆಯಿಂತೆಂದಳೇಕೆ ಬಡಿವೆಯಾಂ ಕೂಟಿಂ ಕೊಂಡುಪೋಗಿ ಕೆಯ್ಯೊಳಜಿಸಿ ಪಿರಿದುಬೇಗವಿರ್ದು ಪಾರ್ದು ನಿಮ್ಮಂ ಕಾಣದೆ ಮನೆಗೆ ಕೂಟಿಂ ತಂದೆನೆಂದೊಡೇಕಲ್ಲಿರ್ದ ಕ್ಷಪಣಕನಂ ಬೆಸಗೊಂಡೆಯಿಲ್ಲಾತಂಗಾಂ [2]ಮೂಡಣ ಕೆಯ್ಗೆ ನೀಂ ಬಂದೊಡೆ[2] ಪಡುವಣ ಕೆಯ್ಗೆ [3]ಕೂಟಿಂ ಕೊಂಡು[3] ಬರ್ಪಂತಿರೆ ಪೇೞ್ದು ಪೋದೆನೆಂದೊಡಾಕೆಯಿಂತೆಂದಳೆನಿತಾನುಂ ಸೂ[4]ಟಿಾಂ[4] ಬೆಸಗೊಂಡೊಡಂ ಪೇೞ್ದಿ ನಿಲ್ಲೆಂದೊಡಂತಪ್ಪೊಡೆ ನಿನಗೇನುಂ ದೋಷಮಿಲ್ಲೆನ್ನನಾತನುಣ್ಣಪಡಿಸಿ ಕೊಂದನೆಂದು ಪೆಂಡತಿಯ [5]ಮೇಗಣ[5] ಮುಳಿಸನುೞಿದು [6]ಭಟಾರರ ಮೇಗೆ ಮುನಿಸಾಗಿ[6] ಭವಸಂಬಂಧಿಯಪ್ಪ ವೈರಂ ಕಾರಣಮಾಗಿ ಕ್ರೋಧಾಗ್ನಿ ಪೆರ್ಚೆಯೆನ್ನಂ ಪಸಿವಿನಿಂ ಸುಟ್ಟೊನಂ [7]ಕಿಚ್ಚಿನಿಂ[7] ಸುಟ್ಟಲ್ಲದುಣ್ಣೆನೆಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಗೆಯ್ದು [8]ಪುಲ್ಲಬೆಂಟೆಯುಮಂ[8] [9]ಪೊಸೆದು[9] ಕಿಚ್ಚುಮೆಣ್ಣೆ[10]ಯು ಕೊಡನುಂ ಬೆಂಟೆ[10]ಯುಮಂ ಕೊಂಡು ಪೋಗಿ ಭಟಾರರ ಮುಂದಿಟ್ಟೆಲವೊ ಸವಣಾ ನೀನೆನ್ನಂ ಪಸಿವಿನಿಂದಂ ಸುಟ್ಟೆಯಂತೆಯಾನುಂ ನಿನ್ನಂ ಕಿ[11]ಚ್ಚಿನಿಂದಂ[11] ಸುಟ್ಟಪ್ಪೆಂ ಕಾ[12]ವೊ[12]ರಾರೆಂದು [13]ಮುಟ್ಟಿ[13] ಮೂದಲಿಸಿದಾಗಳ್ ಭಟಾರ[14]ರಿಂ[14]ತೆಂದು ಬಗೆದರೀತಂಗೇನುಂ ದೋಷಮಿಲ್ಲೆಮ್ಮ ಮುನ್ನಿನ ಗೆಯ್ದ ಕರ್ಮದುದಯಕಾ[15]ಲಂ ಬಂ[15]ದುದಕ್ಕುಮದೆಮ್ಮಂ ಸುಟ್ಟಪ್ಪುದೀತನೆಮ್ಮಂ ಸುಟ್ಟಪ್ಪೊನಲ್ಲಂ *ಸುಡುವೊಡಂ ಕಿಡುವೊಡ[16]ಲನೆ* ಸು[16]ಡುಗುಮೆಮ್ಮ [17]ದರ್ಶನ ಜ್ಞಾನ ಚಾರಿತ್ರಂಗಳಂ ಸುಡ[18]ಲ್ಕೆ[18]ಱಿಯನೀತನೆಮಗೆ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಿತ್ರನೆಂದು ಬಗೆದಿಂತೆಂದು ಭಾವಿಸಲ್ ತಗುಳ್ದರ್

ಗಾಹೆ ॥ ಣಿಂದಂತಂ ಪಸಹಂತಂ ಸತ್ತುಂ ಮಿತ್ತುಂ ತಹೇವ ಸುಹದುಕ್ಖಂ
ಜೋ ಸಮಭಾವಣ ಪೆಚ್ಛ ಇ ಸೋ ಸಮಣೋ ಸೋಯ ಪವ್ವಯಿಓ ॥

ದುಜ್ಜಣವಯಣಸಡಗರಂ ಸಹಂತಿ ಉಚ್ಛೋಡಣಂ ಚ ಪಹರಂ ಚ
ಣ ಯ ಕುಪ್ಪಂತಿ ಮಹಾರಿಸಿಸಮಣಗುಣವಿಜಾಣಗಾ ಸಮಣಾ ॥

+ ತಿಣ್ಣೆವ ಜಿಣ್ಣೆವಪ್ಪಯಿ ಇದೇವ ಅಗಿಪೇವ. ಉದಯಗ್ಗಿ ಪಿ ದುಸ್ಸಾರೋಗಾ
ಜಿಘಾದೆ ಇಮಂ ಸರೀರ ವಿಣಪ್ಪದಿ ಅಣಿಚ್ಚಂ ತಿಣ್ಣಂಕೋ ಸುಸದಭಾವೇಣ
ರಜ್ಞೂಣೇಣ ಉತ್ತಾ॥ + (?)

---

1. ಳನೇಕೆ (ಘಚಛ). 2. (ಘಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 3. ನಿನ್ನಂ ಕೂಳ್ಗೊಂಡು (ಘಚಛ). 4. ಳಂ (ಕಖಗ). 5. (ಘಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 6. (ಚ)ದಲ್ಲಿಲ್ಲ; ...ಮುಳಿದು (ಘಛ). 7. (ಘಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 8. ಪುಲ್ಲಬೆರ (ಖ), ಪೊಲ್ಲಬೆಂ (ಚ). 9. (ಕಖಗ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 10. ಯುಕೊಡ+ + (ಕ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ, ಯು ಕೊಡನಂ ಬೆರಟೆ(ಖ), ಯು ಕೊಡನುಂ ಬೆಟೆ (ಗ). ಯುಂ ಬೆಂಟೆ (ಘ), ಯುಮಂಬೆಂಟೆ (ಚಛ). 11. ಚ್ಚಂ (ಘಚಛ). 12. ವ (ಕಖಗ). 13. (ಘಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 14. ರ್ ತಮ್ಮ ಮನದೊಳಿಂ (ಘಚಛ). 15. ವಾ (ಘಚಛ), * (ಕಗಚ)ಗಳಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 16. ರ ಕಿ (ಘಛ). 17. +ಸಮ್ಯಗ್ (ಘಚಛ). 18. ಲ್ಕನೆ (ಘಚಛ)
+ಈ ಪದ್ಯ (ಘಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಇದು ತೀರ ಅಶುದ್ಧವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಸರಿಯಾದ ಪಾಠ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ.

ಜೀವಿದಮರಣೇ ಲಾಭಾಲಾಭೇ ಸಂಜೋಗವಿಪ್ಪಜೋಗೇ ಯ ।
ಬಧ್ಧಂ (?) ಸುಹದುಕ್ಖಾದಿಸು ಸಮದಾ ಸಾಮಾಯಿಗಂ ಣಾಮ ॥

ಖಮ್ಮಾಮಿ ಸವ್ವ ಜೀವಾಣಂ ಸವ್ವೇ ಜೀವಾ ಖಮಂತು ಮೇ ।
ಮೆತ್ತೀ ಮೇ ಸವ್ವಭೂದೇಸು ವೇರಂ ಮಜ್ಝ ಣ ಕೇಣ ಚಿ ।

ಎಂದಿಂತು ಕ್ಷಮೆಯಂ ಭಾವಿಸುತ್ತಿರ್ಪನ್ನೆಗಂ ಪಳಮುಖನುಂ [1]ಬೆಂಟೆ[1]ಯುನೆಣ್ಣೆಯೊಳ್ [2]ತೊಯ್ದು ನಖಾಗ್ರದಿಂ ತೊಟ್ಟು ನೆತ್ತಿವರೆಗಂ ಬಳಸಿಯುಂ ಮೆಯ್ಯಂ ಸುತ್ತಿ ಎಲ್ಲಾ ಎಡೆಗಳೊಳಂ ಕಿಚ್ಚಂ ತಗುಳ್ಚಿಯೆಣ್ಣೆಯುಂ ತಳಿಯು[3]ತ್ತಿರಲು[3]ರಿ ಕೊಂಡೇಕಜ್ವಾಲೆಯಾಗಿ ಸುಡೆ[5]ಯಾ ಕಿಚ್ಚು ಮೆಯ್ಯಂ ಪೊ[5]ರ್ದಪ[5]ನ್ನೆಗಂ ಭಟಾರರಾಜ್ಞಾವಿಚಯಮಪಾಕವಿಚಯ ವಿಪಾಕವಿಚಯ ಸಂಸ್ಥಾನವಿಚಯಮೆಂಬೀ ನಾ[6]ಲ್ಕು[6] ಧರ್ಮಧ್ಯಾನಂಗಳಂ[7] ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಂ ಬೞಿಕ್ಕೆ ಪೃಥಕ್ತ್ವ ವಿತರ್ಕವೀಚಾರಮೆಂಬ ಪ್ರಥಮಶುಕ್ಲಧ್ಯಾನಮಂ ಧ್ಯಾನಿಸಿ [9]ಸೂಕ್ಷ್ಮಸಾಂಪರಾಯಗುಣಸ್ಥಾನದೊಳ್ ಮೋಹನೀಯದ ಕಾಂಡಕ ಘಾತಂ ತೀರ್ದು ಚರಮ ಕಾಂಡಕದ ಚರಮ ಪಾಳಿ ಬಿರ್ದನಂತರ ಸಮಯಂ ಮೊದಲ್ಗೊಂಡು ಚಾನಿಸಿ[8]ಯಲ್ಲಿಂ ಬೞಿಯಮೇಕತ್ವ ವಿತರ್ಕ [9]ವೀಚಾರ[9]ಮೆಂಬೆರಡನೆಯ ಶುಕ್ಲಧ್ಯಾನಮಂ ಕ್ಷೀಣಕಷಾಯ[10]ನಾಗಿ ಚಾನಿಸಿ ಬೞಿಯಂ[10] ಚರಮಸಮಯದೊಳ್ ನಾ[11]ಲ್ಕು[11] ಕರ್ಮಮಂ ಕಿಡಿಸುವ ಸಮಯದೊಳ್ ರಸ ರುಧಿರ ಮಾಂಸ ಮೇದೋಸ್ಥಿ ಮಜ್ಜ ಶುಕ್ಲಮೆಂಬ ಸಪ್ತ ಧಾತುಗಳುಮವಱೊಡನೆ [12]ಕೆಟ್ಟುವು[12] ಮತ್ತೆ ಘಾತಿ ಕರ್ಮಂಗಳವಾವುವೆಂದೊಡೆ ಅಯ್ದು ತೆಱದ ಜ್ಞಾನಾವರಣೀಯಮೊಂಬತ್ತು ತೆಱದ ದರ್ಶನಾವರಣೀಯಮಂತೆರಡು ಕರ್ಮಂಗಳ ಕೇಡಿನೊಳ್ ಲೋಕಾಲೋಕದೊಳಗಣ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಂತರಿತ ದೂರ ಪದಾರ್ಥ ವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲಮಂ ಕ್ರಮ ಕರಣ ವ್ಯವಧಾನ[13]ರಹಿತ[13]ಮಾಗಿ ಬಗೆಯದೆ ತಪ್ಪದೆ ಸುೞಿಯದೆ ಮೋಹಿಸದೆ ಎಲ್ಲಾ ವಸ್ತುಗಳನೊರ್ಮೊದಲಱಿವ ಕಾಣ್ಬನಂತಜ್ಞಾನಮುಮನಂತದರ್ಶನಮುಮನೊಡೆಯರಾದರ್ ಮತ್ತಿರ್ಪತ್ತೆಂಟು ತೆಱದ ಮೋಹನೀಯಮೆಂಬ ಕರ್ಮದ ಕೇಡಿನಿಂ ಅನಂತಸುಖಿಗಳಾದರ್ ಮತ್ತಮಯ್ದು ತೆಱದಂತರಾಯಮೆಂಬ ಕರ್ಮದ ಕೇಡಿನಿಂದಮನಂತವೀರ್ಯಮನೊಡೆಯರಾದರ್ ಅಂತೊರ್ಮೊದಲ್[14] ಘಾತಿಕರ್ಮಂಗಳ [15]ನಾಲ್ಕಱ[15] ಕೇಡಿನಿಂದಮನಂತಚತುಷ್ಟಯಮನೊಡೆಯರ್ ಮುಂಡಕೇವಳಿಗಳಾಗಿರ್ದರ್

ಅನ್ನೆಗಮಿಂದ್ರನ ಬೆಸದಿಂ ಧನದಂ ಮಾಡಿದ ನೆಲದ ಮೇಗೈಸಾಸಿರ [16]ಬಿಲ್ಲ[16] ತ್ತೇಧದೊಳಂತರಿಕ್ಷದೊಳೊಂದು ಯೋಜನ ವಿಸ್ತೀರ್ಣಮೇಕ ಶಿಲೆಯಪ್ಪಿಂದ್ರನೀಲ ಮಣಿಕುಟ್ಟಿಮ ಭೂಮಿಯಕ್ಕುಮದಱ ಮೇಗೆ ಏಕ ಯೋಜನ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ರತ್ನ

1. ಬೆರಟೆ (ಖ). ತೋಯಿದು (ಕಖಗ). 3. ತ್ತಮ (ಕಖಗ). 4. + ಬೆಂಟೆ (ಚಘ). 5. ಕ್ವದ (ಕಖಗ). ದೆಯ (ಘಚಛ). 6. ಲ್ಕಂತೆಱದ (ಘಚಛ). 7. + ಕ್ರಮದಿಂ (ಘಚಛ). 8. (ಘಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 9. (ಕಖಗ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 10. ದಿಂ ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಂ (ಘ). ದಿಂ ಚಾನಿಸುವ (ಚ) ; ದಿಂಧ್ಯಾನಿಸುವ (ಛ). 11. ಲ್ಕುಂ ಘಾತಿ (ಘಚಛ). 12. ಸುಟ್ಟು (ಕಖಗ). 13. (ಚ) ದಲ್ಲಿಲ್ಲ. 14. ನಾಲ್ಕುಂ (ಘಚಛ). 15. + (ಘಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 16. ಚಾಪೋ (ಘಚಛ).

ಮಯಮಪ್ಪ ಶ್ರೀಮಂಟಪಮುಕ್ಕುಂ ಮತ್ತಂ ನಾಲ್ಕುಂ ದೆಸೆಯೊಳಂ ಕನಕಮಯಮಪ್ಪ ನಾಲ್ಕುಂ ಸೋಪಾನ ಪಂಕ್ತಿಗಳನೊಡೆಯ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಸಿಂಹಾಸನಮಕ್ಕುಂ ಅದಱ ಮೇಗಲರ್ದ್ದ ಪೊಂದಾಮರೆಯಕ್ಕುಮದಂ ನಾಲ್ವೆರಲಂ ಮುಟ್ಟದೆ ಅದಱ ಮೇಗೆ ಪ[1]ಲ್ಯಂಕದೊಳಿರ್ದೊಂದು ಬೆಳ್ಗೊಡೆಯನೊಡೆ[2]ಯೊನಾ[2]ಗಿ ಮೂವತ್ತೆರ[3]ಡುಂ ಚಾ[3]ಮರಗಳಿಂ ದೇವರ್ಕಳ್ ಬೀಸು[4]ತ್ತಮಿಂತಿರ್ಪ[4]ನ್ನೆಗಂ

ಗಾಹೆ ॥ *[5]ಸ[ವ್ವೇ]ಹಿ[5] ಭವಣವಾಸೀವೆಂತರ ದೇವಾಯ [6]ಪಳಹಪಳುತ[6]ಸಿಯಾ
ಪ್ರಂಟಿಹ ಕಪ್ಪವಾಸೀ ಸಿಹಣಿಣಾ ಏ ಇ ಜೋ ಇಸಿಯಾ ॥*

ಎಂದೀ ಪೇೞ್ದ ಚಿಹ್ನಂಗಳಿಂದಱಿದು ಚತುರ್ವಿಧ ದೇವನಿಕಾಯಂ ತಂತಮ್ಮ ಪರಿವಾರಂ ಬೆರಸು ಬಂದು ದಿವ್ಯಮಪ್ಪ ಗಂಧ ಪುಷ್ಪಧೂಪ ದೀಪಾಕ್ಷತಂಗಳಿಂದರ್ಚಿಸಿ ವಂದಿಸಿ ಸಮವಸರಣ [7]ಕೋಷ್ಠಂಗಳೊಳ್[7] ತಂತಮ್ಮಿರ್ಪ ಸ್ಥಾನಂಗಳೊಳ್ ದೇವರ್ಕಳುಂ ದೇವಿಯರ್ಕಳುಂ ಚಾತುರ್ವರ್ಣ್ಯ[8] ಸಂಘಮುಂ ಮೃಗಂಗಳುಂ ಬಳಸಿ[9]ಯುಂ ಬಂಧುಧರ್ಮಮಂ[9] ಕೇಳುತ್ತಿ[10]ರ್ದರ[10]ನ್ನೆಗಂ ಪಳಮುಖನುಂ ಧರ್ಮಮಂ ಕೇಳ್ದು ನಿಂದಿರ್ದ್ದಿಂತೆಂದು ಬಿನ್ನಪಂಗೆಯ್ದಂ ಭಟಾರಾ ನಿಮಗಾಂ ಪೊಲ್ಲ[11]ಕೆ[11]ಯ್ದೆನದ ನೆನಗೆ ಕ್ಷಮಿಯಿಸಿಮೆಂದೆಱಗಿ ಪೊಡೆವಟ್ಟೊಡೆ ಭಟಾರರೆಂದರ್ ನಿನಗೇನುಂ ದೋಷಮಿಲ್ಲೆಂದಾತನ [12]ತಮ್ಮ[12] ಭವಂಗಳಂ [13]ಪೇೞೊ[3]ಡೆ ಕೇಳ್ದ[13]ಗೆಯ್ದ ಪಾಪಮಿಂತಲ್ಲದೆ ಪಿಂಗದೆನಗೆ ದೀಕ್ಷೆಯಂ ದಯೆಗೆಯ್ಯಿಮೆಂದು ಬೇಡಿ ತಪಂಬಟ್ಟು ಶಿಷ್ಯನಾಗಿ ಆಗಮಂಗಳನೋದುತ್ತಿರ್ದನಿತ್ತ ಗುರುದತ್ತ ಕೇವಳಿಯುಂ ಗ್ರಾಮ ನಗರ ಖೇಡ ಖರ್ವಡ ಮಡಂಬ ಪಟ್ಟಣ ದ್ರೋಣಾಮುಖಂಗಳಂ ವಿಹಾರಿಸುತ್ತಂ ಭವ್ಯವರ ಪುಂಡರೀಕರ್ಕಳ್ಗೆ ಧರ್ಮಾಮೃತಮಂ ಕಱೆಯುತ್ತಂ ಪಲಬರುಮಂ ಧರ್ಮಂಗೊಳಿಸುತ್ತಂ [14]ಮತ್ತಮಾ[14] ಪಲ್ಲಿಖೇಡಮೆಂಬೂರ್ಗೆ ಬಂದು ಯೋಗನಿರೋಧಂ ಗೆಯ್ದು [15]ಅ[15]ಯೋಗಿ ಭಟಾರರಾಗಿ ಪಂಚ ಹ್ರಸ್ವಾಕ್ಷರೋಚ್ಚಾರಣ ಮಾತ್ರ [16]ಕಾಲದಿಂದಾ[16]ಯುರ್ನಾಮ ಗೋತ್ರ ವೇದನೀಯಮೆಂಬ ನಾಲ್ಕುಮಘಾತಿ ಕರ್ಮಂಗಳನೊರ್ಮೊದಲೆ ಕಿಡಿಸಿ ಏಕಸಮಯದೊಳಗೆ ಮೋಕ್ಷಸ್ಥಾನದೊಳ್ [17]ನೆಲ[17]ಸಿ ಜಾತಿ ಜರಾಮರಣಂಗಳುಂ ಪಸಿವುಂ ನೀರಡಿಕೆ ಶೀತೋಷ್ಣವಾತಂ ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ಆವ ಬಾಧೆಗಳಿಲ್ಲದ ಅನಂತಜ್ಞಾನಮನಂತದರ್ಶನಮನಂತಸುಖಮನಂತವೀರ್ಯದೊಳ್ ಕೂಡಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲಮುಂ ಸುಖಿಯಾಗಿರ್ದರ್

1. ಳಿತಂ (ಕಗ), ಳಿಂತಂ (ಖ). 2. ಯರಾ (ಕಖಗ). 3. ಳ್ವಾ (ಘಚಛ). 4. ತ್ತಿಪ್ಪರ (ಘಚಛ). 5. ಂಚೇ (ಸ). 6. ಪಳಹವವರ (ಘಚ), ಪಹಳಹರವ (ಛ). * ಈ ಪದ್ಯದ ಪಾಠ ತೀರ ಅಶುದ್ಧವಾಗಿದೆ. 7. ಮುಂಕೋಷ್ಠಮುಮಿಲ್ಲದೆ.(ಕಖಗ). 8. + ಶ್ರಮಣ (ಘಚಛ). 9. ಯುಮಿರ್ದು (ಘಚಛ). 10. ರ್ಪ (ಘಚಛ). 11. ದುಗೆ (ಘಚಛ). 12. (ಘಚಛ). ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 13. ಪೇೞ್ದ (ಕಖಗ). ಪೇಳ್ದೋದೀ ಕೇಳ್ದು ಮತ್ತು ವಿಶಾ (ಚ). 14. ಪಲಕಾಲಂ ವಿಹಾರಿಸುತ್ತಮಾ ಮುನ್ನಿನ (ಘಚಛ). 15. ಬಳಿಕೆ (ಘಚಛ). 16. ದಿನಾ (ಘಚಛ). 17. ನಿಲಿ (ಕಖಗ).

ಗಾಹೆ ॥ ಅರುಜಮಮರಣಂ ಮಧುರಂ ಅಕ್ಖಯ ಸೊಕ್ಖಂ ಅಣೋವಮಂ ಪತ್ತಾ।
ಅವ್ವಾಬಾಧಮಣಂತಂ ಅಣಗಾರಾ ಕಾಲಮಚ್ಛಂತಿ।

ಮತ್ತೆ ಪಳಮುಖ ರಿಸಿಯರುಮಾಗಮಂಗಳೆಲ್ಲಮಂ ಕಲ್ತು ಏಕ ವಿಹಾರಿಯಾಗಿ ಗ್ರಾಮನಗರ ಖೇಡ ಖರ್ವಡ ಮಡಂಬ ಪಟ್ಟಣ ದ್ರೋಣಾಮುಖಂಗಳಂ ವಿಹಾರಿಸುತ್ತಂ ಕೊಂಕಣ ವಿಷಯಮನೆಯ್ದಿಯಾನಾಡೊಳ್ ಪೋಗು[1]ತ್ತಂ ಊರನೆಯ್ದೆದೆಡೆಯೊಳ್ ಪೊಲದೊಳ್ ನೇಸಪ್ಪರ್ಪೊಡೆ[1] ಯತ್ರಾಸ್ತಮಿತವಾಸಿಯೆಲ್ಲಿ ನೇಸಪ್ಪಟ್ಟೊಡಲ್ಲಿಯೆ ನಿಲ್ವರಪ್ಪುದಱಿಂ ಕುಮ್ಮರಿಯುಂ ಸುಡಲೆಂದು ಕಡಿದೊಟ್ಟಿದ ಮರಂಗಳ ಮೇಗಿರುಳ್ ದೇವರಂ ಬಂದಿಸಿ ನಿಯಮಂಗೆಯ್ದು ಜೋಗ ಭಕ್ತಿಯಿಂದಿರ್ದರನ್ನೆಗಂ ಕುಮ್ಮರಿಯುಂ ಸುಡಲೆಂದು ತುಂಗಭದ್ರನೆಂಬ [2]ಪೋಡುಂ[2]ಗಾಱಂ ಸೊರ್ಕಿ ತೊಂಕ[3]ಡಿಂದಿರುಳ್[3] ಕಟ್ಟಿಂಗ[4]ಳ್[4] ಕಡುಗತ್ತಲೆಯೊಳ್ ಬಂದು ಕಿಚ್ಚಂ ತಗುಳ್ಚಿ ಪೋದೊ[5]ನಾ[5] ಕಿಚ್ಚಿನಿಂದಂ ಪಳಮುಖರಿಸಿಯುಂ ಬೇಯುತ್ತಂ ಧರ್ಮಧ್ಯಾನಂಗಳಂ ಧ್ಯಾನಿಸಿ [6]ಶುಭಪರಿಣಾಮದಿಂ[6] ಮುಡಿಪಿ ಪದಿನಾಱನೆಯಚ್ಯುತಕಲ್ಪದೊಳ್ ಇರ್ಪತ್ತೆರಡು ಸಾಗರೋಪಮಾಯುಷ್ಯಮನೊಡೆಯೊನಚ್ಯುತೇಂದ್ರನಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿದೊಂ

ಮತ್ತಿತ್ತ ತುಂಗಭದ್ರನೆಂಬೊಂ ಪೋ[7]ಡುಂ[7]ಗಾಱಂ ನೇಸಮೂಡ್ಪ[8]ಡೆ[8] ಕುಮ್ಮರಿಯುಂ ನೋಡಲೆಂದು ಪೋದನನ್ನೆಗಂ ಸತ್ತಿರ್ದ ರಿಸಿಯುಂ ಕಂಡು ಪಂಚಮಹಾಪಾತಕನೆಂ ನಿಷ್ಕಾರಣಮಱಿಯ[9]ದೆ[9] ರಿಸಿಯುಂ ಕೊಂದನೆಂದು ನಿಂದ[10]ಣೆಗರುಹಣೆ[10]ಗೆಯ್ದು ತಾನುಮಲ್ಲಿಯೆ ಕಿಚ್ಚಂ ಪೊಕ್ಕು ಸತ್ತು ವ್ಯಂತರದೇವನಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿ ಆಯುಷ್ಯಾಂತದೊಳ್ ಬಂದಿಲ್ಲಿ ವಿಂಧ್ಯಾಟವಿಯೊಳಾದಮಾನುಂ ರೌದ್ರಮಪ್ಪ ಬಿಳಿಯ ಪೇರಾನೆಯಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿ ಬಟ್ಟೆಯೊಳ್ ಪೋಪ ಬರ್ಪ ಜನಂಗಳನೆ[11]ಟ್ಟ[11]ಟ್ಟಿ ಕೊಲುತ್ತಮಿರ್ಪುದು ಪಳಮುಖ[12]ಚರ[12]ನಪ್ಪ ಅಚ್ಯುತೇಂದ್ರನವಧಿಜ್ಞಾನದಿಂದಱಿದು ಬಂದು ಧರ್ಮಮಂ ಪೇೞ್ದು ಪ್ರತಿಬೋಧಿಸಿ ಶ್ರಾವಕ ವ್ರತಂಗ[13]ಳ ಫಲ[13]ಮಂ ಪೇೞ್ದು ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಪೂರ್ವಕಂ ಬ್ರತಂಗಳಂ ಕೈಕೊಳಿಸಿ ಪೋದನಾನೆಯುಂ ಕೊಲೆಯನುೞಿದು ಮಧುಮದ್ಯಮಾಂಸಂಗಳಂ ತೊಱೆದು ಪಕ್ಷಾಷ್ಟಮದಶಮದ್ವಾದಶಾದಿ ನೋಂಪಿಗಳಂ ನೋನುತ್ತಂ [14]ಪಾರಿಸುವ[14] ದಿವಸಂ ಪ್ರಾಸುಕಮಾಗುತ್ತಿರ್ದ ತಱಗೆಲೆಗಳಂ ಮೇದು ಗಜಯೂಥಮುಂದು ಪೋದ ಬೞಿಕ್ಕೆ ಕದಡಿದ ನೀರ್ಗಳನುಣ್ದಿಂತು ಪಲಕಾಲಂ ಸಂಯ[15]ಮ[15]ಮುಂಬ ಬ್ರತಮಂ [16]ಸಲಿ[16]ಸುತ್ತಮಿರ್ಪನ್ನೆಗಂ ಮತ್ತೊಂದು ದಿವಸಮುಡಮಿಯೊಳ್ ಬೇ[17]ಸಗೆಯ ದಿನಂ ಕಾೞ್ಕಿ[17]ಚ್ಚು ತಗುಳ್ದೊಡೆ

---

1. ತ್ತಮೂರನೆಯ್ದುವಲ್ಲಿಡೆಯೊಳ್ ನೇಸಪ್ಪುಡುಉದುಂ (ಘಚಛ). 2. ಪೊಳಲುಂ (ಕಗ), ಪೊಳಂ (ಖ). 3. ಡಿನಿ ಇರುಳ (ಕಖಗ). 4. ಳೊಳ್ (ಕಖಗ). 5. ನಾ (ಘಚಛ). 6. ಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನ ಜ್ಞಾನ ಚಾರಿತ್ರಂಗಳಂ ಸಾಧಿಸಿ ಸಮಾಧಿಮರಣದಿಂ (ಘಚಛ). 7. ಳುಂ (ಕಖಗ). 8. ದುವುದುಂ (ಘಚಛ). 9. ದೇಕಾರಣದೆ (ಖ), ದೆ ಕಾಣದೆ (ಘಚಛ). 10. ನಾ ಹರಣಂ (ಕಖಗ), ಣೆ ಗರ್ಹಣಂ (ಘ), (ಚ), ಣೆ ಗರ್ಹಣೆ (ಛ). 11. ಟ್ಟಿ ((ಕಗ), ರ್ದ (ಖ). 12. (ಘಚಛ).ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 13. ಳಿಲ್ಲ (ಘಚಛ). 14. ಪಾಲಿಸುವ (ಕಖಗ). ಪಾರಿಸುದಾವ (ಘ), ಪೋಗಿಸುವ (ಚ). 15. ಮಾಂಸಮುಯ (ಘಚಛ). 16. ಸಾಧಿ (ಘಚಛ). 17. ಗೆಕಿ (ಘಚ), ಗೆಗಿ (ಛ).

ಕಿಚ್ಚಿಂಗಂಜಿ ಪಿರಿದೊಂದಾಲದ ಮರದ ಕೆಳಗೆ* ಗಜಯೂಥದೊಡನೆ ಬಂದಿರ್ದುದಾ ಮರದೊಱಗಿದ ಕೊಂಬುಗಳೊಳ್ ಕಿಚ್ಚು ತಗುಳ್ದು ತನ್ನಂ ಸುಡುವನ್ನೆಗಮೊಂದು ಮೊಲಂ ಕಿಚ್ಚಿನಿಂದಂ ಬೆಂದುರಿದು ಬಣ್ಣಮಾಗಿ ಪರಿತಂದು ತನ್ನ ಕಾಲ ಕೆಳಗೆ* ಪೊಕ್ಕೊ[1]ಡ[1]ದಂ ಕಂಡು ದಯೆಯಿಂದಕ್ಕಟ ಅಯ್ಯೋ ಎಂದು ಕಾರುಣ್ಯಮಪ್ಪ ಮನದೊಳ್ ಕೂಡಿ ಸತ್ತು ಪನ್ನೆರಡನೆಯ ಸಹಸ್ರಾರ ಕಲ್ಪದೊಳ್ ಪದ್ಮಗುಲ್ಮಮೆಂಬ ವಿಮಾನದೊಳ್ ಪದಿನೆಂಟು ಸಾಗರೋಪಮಾಯುಷ್ಯಮನೊಡೆಯಂ ಸಾಮಾನಿಕ ದೇವವಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿದೊಂ ಪುಟ್ಟಿ ದೇವಲೋಕದ ಸುಖಮಂ ಪಲಕಾಲಮನುಭವಿಸಿ ಯಾಯುಷ್ಯಾಂತದೊಳ್ ಬಟ್ಚಿ ಬಂದಿಲ್ಲಿ ಜಂಬೂ ದ್ವೀಪದ ಭರತ ಕ್ಷೇತ್ರದೊಳ್ ಮಗಧೆಯೆಂಬುದು ನಾಡಲ್ಲಿ ರಾಜಗೃಹಮೆಂಬುದು ಪೊೞಲದನಾಳ್ವೊಂ ಶ್ರೇಣಿಕ ಮಹಾರಾಜನೆಂಬೊನರಸಂ ಮಹಾಮಂಡಳಿಕನೆ[2]ಣ್ಬ[2]ಸಿದ ಮಕುಟಬದ್ಧರ್ಕಳ್ಗಮೆ [3]ಣ್ಬ[3]ಸಿರ್ವರ್ ಅರಸಿಯರ್ಕಳ್ಗಮೆಱೆಯನಪ್ಪೊನಾತಂಗೆ ಎಣ್ಬರ್ ಮಹಾದೇವಿ ಯ[3]ರವ[3]ರೊಳಗೆ ಧನಶ್ರೀಯೆಂಬ ಮಹಾದೇವಿಯ ಗರ್ಭದೊಳ್ ನೆಲಸಿದನ್

†ಆಕೆಗಮಿಂತಪ್ಪುದೊಂದು ಬಯಕೆಯಾ[4]ದಪ್ಪು[4]ದು ಮೞೆಗಾಲದೊಳಾನೆಯ ನೇಱಿಯೆಲ್ಲಾ ಪಡೆಯೊಡನೆಯುದವಿಗೆ ಪೋಗಿಯಾಲದ ಮರದ ಪಣ್ಗಳಂ [5]ಕೊಯ್ವಂತಪ್ಪ[5] ಮತ್ತೆ ಬಯ್ಗಿರುಳಿನ ಮನೋಹರಿಯೆಂಬ ಜಾವ[6]ದಾಗ[6]ಳ್ ಬಿಳ[7]ದ[7]ಪ್ಪ ಕಾಡಾನೆಯುಮಂ ಕಾಣ್ಬುದುಮಿಂತೀ[8]ಬಯಕೆಯಂ ಕನಸುಮನ[8]ರಸಂಗೆ† ಪೇೞ್ದೊಡರಸಂ[9] ಕಾಲಮಲ್ಲದ ಕಾಲದೊಳ್ ಮೞೆಗಾಲಮನೆಂತು ಪಡೆಯಲಕ್ಕುಮಿಾ ಬಯಕೆಯಂ ತೀರ್ಚುವುದರಿದೆಂದು ಚಿಂತಾಕುಳಿತಮನ[10]ದನಾಗಿರ್ದ ತನ್ನ ಮಗನಪ್ಪ[10]ಭಯಕುಮಾರಂಗೆ ಬೞಿಯಟ್ಟಿ ಬರಿಸಿಯರಸಿಯ ಬಯಕೆಯ ಪಾಂಗೆಲ್ಲಮಂ ಪೇೞ್ದಿದಕ್ಕೇ[11]ಗೆಯ್ವುದೆಂ[11]ದರಸಂ ಬೆಸಗೊಂಡೊಡಭಯಕುಮಾರನುಪಾಯಮಂ ಬಗೆಯಲಕ್ಕುಂ ನೀಮೇನುಂ ಚಿಂತಿಸಲ್ವೇಡ ನಿಶ್ಚಿಂತರಾಗಿರಿಮೆಂದರಸನಂ ಸಂತ[12]ಯಿ[12]ಸಿ ಪೋದನ್

ಅನ್ನೆಗಮಿತ್ತ ವಿಜಯಾರ್ಧ ಪರ್ವತದ ದಕ್ಷಿಣ ಶ್ರೇ[13]ಣಿ[13]ಯೊಳ್ ಗಗನ ತಿಲಕಮೆಂಬುದು ಪೊೞಲದನಾಳ್ವೊಂ ಮನೋಗತಿಯೆಂಬ ವಿದ್ಯಾಧರನಾತನ ಮಹಾದೇವಿ ಕನಕಮಾಳೆಯೆಂಬೊಳಾಯಿರ್ವರ್ಗ್ಗಂ ಮಗಳ್ ಕನಕಚಿತ್ರೆಯೆಂಬೊಳ್ ಕನ್ನೆಯಾಕೆಯೊಂದು ದಿವ[14]ಸಂ ಪೇರ[14]ಡವಿಗೆ ಪೋಗಿ ವಿದ್ಯೆಯಂ ಸಾಧಿಸುತ್ತಿರ್ಪನ್ನೆಗಂ ಚಿಂತಾಗತಿಯೆಂಬ ವಿದ್ಯಾಧರನಾಕೆಯ ರೂಪ ಲಾವಣ್ಯ ಸೌಭಾಗ್ಯ

_ (ಕಖಗ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 1. ಡೆಯ (ಕಖಗ). 2. ಣ್ಬ (ಖ), 3. (ಕಖಗ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ
† ಆಕೆಗೆ ……ಕೊಯ್ವಂತಪ್ಪ ಬಯಕೆಯುಮನ್ ಮತ್ತೆ ಬಯ್ಗಿರುಳಿನ………ಕಾಣ್ಬುದುಮಿಂತೀ ಕನಸುಮನರಸಂಗೆ ಎಂಬ ಈ ವಾಕ್ಯದ ವಿನ್ಯಾಸವಿಪರೀತವಾಗಿ ತೋರುತ್ತದೆ.
4. ಮ (ಘಚಛ). 5. ಕೊಂಡುಬಪ್ಪ (ಘಚಛ). 6. ದೊ (ಘಚಛ). 7. ರು (ಕಖಗ). 8. ಕನಸುಗಳಂ ತನ್ನ (ಕಖಗ). 9. ಕೇಳ್ದು (ಘಚಛ). 10. ಸ್ಕನಾಗಿರ್ದ (ಘಛ), ಸನಾಗಿರ್ದ (ಚ). 11. ಗುಪ್ಪದೆಂ (ಕಖಗ), ಗೈವ್ವದೆಂ (ಘಚ). 12. ಯಿ (ಘಚಛ). 13. [illegible] (ಘಚಛ). 14. ಸಮ (ಘಚಛ).

ಕಾಂತಿತ್ವಮುಂ ಕಂಡಾಟಿಸಿ ನೀನೆನಗೆ ಪೆಂಡತಿಯಾಗೆಂದು ಕೈಯುಂ ಪಿಡಿದು ಕಾದು ತ್ರಿಪರ್ವನ್ನೆಗಮಾ†ಕೆಯುಂ ತಂದೆ [1]ಮುಗಳ್[1] ಪಿರಿದು ಬೇಗಂ ತಳೆದಳೆಂದವಳೋಕಿ[2]ಸೀ[2] ವಿದ್ಯೆಯುಂ ಸೋಲಪಲಟ್ಟಿದೊಡವು ನೋಡಿ ಬಂದು [3]ಕೂಸಂ[3] ಚಿಂತಾಗತಿಯೆಂಬ ವಿದ್ಯಾಧರಂ ಕಾಡಿದಪ್ಪೊನೆಂದು ಪೇಟ್ದೊಡಮಂ ಕೇಳ್ದು ಮನೋಗತಿ ಪ್ರಭೃತಿ ವಿದ್ಯಾಧರರ್ಕಳೆ[4]ಲ್ಲಂ ಕೂಡಿ[4] ಪೋಗಿಯಾತನ ವಿದ್ಯೆಯೆಲ್ಲಮಂ ಕೊಟಿದಿಕ್ಕಿ ಪನ್ನೆರಡು ವರುಷಂಬರಂ ಭೂಮಿಗೋಚರನಾಗಿರೆಂದು ಶಾಪಂಗೊಟ್ಟೊಡಾತನುಮದಂ ಸೀಗಲ್ವೇಡಿ ರಾಜಗೃಹಕ್ಕೆ ವಂದು ಪೆಂಡವಾಸ[5]ದಗ್ಗಳದ[5] ಸೂಳೆ ಕಾಮಲತೆಯೆಂಬೊಳಾಕೆಯೊಡನೆ ಬಾಟು[6]ತ್ತಮಾಕೆಯ ಮನೆಯೊಳ್[6] ಪನ್ನೆರಡು ವರುಷಂಬರೆಗಮಿ[7]ರ್ದು ಅವಧಿಯ [8]ವರ್ಷಂ[8] ನೆಱೆದೊಡೆ ತನ್ನ ವಿದ್ಯಾಧರಶ್ರೇ[9]ಣಿ[9]ಗೆ ಪೋಗಲ್ ಬಗೆದೊಂದು ದಿವಸಂ ಶ್ಮಶಾನಕ್ಕೆ ಪೋಗಿ ಇರುಳ್ ವಿದ್ಯೆಗ[10]ಳೆಲ್ಲಮಂ[20] ಸಾಧಿಸುವಲ್ಲಿಯಾಕಾಶ[11]ಕ್ಕೆ ನೆಗೆಯುತಂ ಬೀಱುತುಮಿ[11]ರ್ಪನ್ನೆಗಮಭಯಕುಮಾರಂ ತಂದೆಯ ಬೆಸನಂ ತೀರ್ಚಲೆಂದುಪಾಯ[12]ಮಂ ಬಗೆಯು[12]ಲ್ವೇಡಿ ಕೞ್ತಿಂಗಳೊಳ್ ನಟ್ಟನಡುವಿರುಳೊಳ್ ಮಣಿಕೇಟಮಸುರದೊಳ್ ಸಾರ್ಚಿ ಕಿತ್ತಿ ಬಾಳ್ವೆರಸು [13]ಪೋಜಿಮಟ್ಟ[13] ಪೋಟಲೊಳೆಲ್ಲಂ ತೊಟಲ್ದು ಪೋಜಪೋಟಲ ತೊಟಲ್ವನ್ನೆಗಂ [14]ಶ್ಮಶಾನದೊಳ್[14] ಪೋಗ [15]ಜೋಗೆ[ಯು][15]ತ್ತಂ ಬೀಟುತ್ತಮಿರ್ದ ಪುರುಷನಂ ಕಂಡು ನೀನಾರ್ಗೇನೆಂದೆಯಲ್ಲಿ[16]ರ್ಪೆಯಾ[16]ಕಾಶಕ್ಕೆ ನೆಗೆ[17]ದು ಮತ್ತಂ[17] ನೆಲದೊಳೇಕೆ ಬೀಟ್ವೆಯೆಂದು ಬೆಸಗೊಂಡೊಡಾತನಿಂತೆಂದಂ

ಆಂ ವಿದ್ಯಾಧರನೆಂಬೆಂ ಚಿಂತಾಗತಿನಾಮಧೇಯನೆನೆಂದು ತನ್ನ ವೃತ್ತಾಂತಮೆಲ್ಲಮಂ ಪೇಟ್ದೊಡೆ ಮತ್ತೀಗಳ್ ನೀನೇಗೆಯ್ದಪ್ಪೆಯೆಂ[18]ದು ಬೆಸಗೊಂಡೊ[18]ಡಾತನಿಂತೆಂದಂ ನಾಂ ವಿದ್ಯೆಗಳಂ ಸಾಧಿಸಿಯೆನ್ನ ವಿದ್ಯಾಧರಲೋಕಕ್ಕೆ ಪೋಗಲ್ ಬಗೆದಪ್ಪೆಂ ವಿದ್ಯೆಗಳ್ ಸಾಧನೆಗೆ ಸಲ್ಲವಾಗಪ್ಪುದಱಿಂದಾಕಾಶಕ್ಕೊಗೆದು ಮತ್ತಂ ನೆಲದೊಳ್ ಬೀಟ್ವೆನೆಂದೊಡಾ ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರಂಗಳನೆನಗೆ ಪೇೞೆಂದಭಯಕುಮಾರಂ ಬೆಸಗೊಂಡು ಮಂತ್ರವ್ಯಾಕರಣದೊಳಾದಮಾನುಂ ಕುಶಲನಪ್ಪುದಱಿಂ ಪ್ರಸ್ತಾರಿಸಿ ನೋಟ್ಪಾಗಳ್ ಮಂತ್ರಂಗಳ್ ಹೀನಾಧಿಕಾಕ್ಷ[19]ರ ಸಹಿತಂಗಳೆಂದಱಿದು ಹೀನಮಪ್ಪಲ್ಲಿಯಕ್ಷರಂ[19]ಗಳನಿಟ್ಟಧಿಕಮಪ್ಪಲ್ಲಿಯಕ್ಷರಂಗಳಂ ಕಳೆದು ತೀ[20]ರ್ದಿ[20] ಪಾಂಗಿನೊಳ್ ಮಂತ್ರಂಗಳನೋದೆಂದು ಪೇಟ್ದೊಡಾತನುಮಾ ಪಾಂಗಿನೊಳ್ ಮಂತ್ರಂಗಳ

---

† ಯುಕನ (ಕಗ). 1. (ಘಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 2. ನಿಯೆಂಬ (ಘಚಛ). 3. (ಘಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 4. ಲ್ಲಮಂ (ಕಖಗ). 5. ದೇಡೆಯಿರೊಳಗ್ಗದ (ಕಗ). ತ್ತಿರೆ (ಘಚಛ). 7. ಗಂತಿ (ಕಗ), ಗಂಮಿ (ಖ). 8. ದಿವಸಂ (ಕಖಗ). 9. ಣಿ (ಘಚಛ). *–* (ಚ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 10. ಳಂ (ಘಛ). 11. ಕ್ಕೆ ನೆಗೆಯುತ್ತಿ (ಕಖಗ), ಕ್ಕೊಗೆವುತಂ ಬೀಳುತುಮಿ (ಘಛ). 12. ಮಂಬಗೆಯು (ಕಗ), ಮಂ ನೋಡ (ಚ). 13. (ಘಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 14. (ಘಚ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ, (ಚ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 15. ಜ್ಞ ಪೊಗು (ಕಖಗ), ಜೋಗೆವು (ಘಛ). (ಚ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 16. ರ್ದಾ (ಘಚಛ). 17. ಯುತ್ತುಂ ಮತ್ತಿ (ಕಖಗ), ನೆಗೆದು ಮತ್ತಂ (ಘಚಛ). 18. ದೊ (ಘಚಛ). 19. ರಂ (ಕಗ). 20. ರ್ದ ಕೊಟ್ಟೇ (ಘಚಛ).

ನೋಡಿದೊಡೆ ವಿದ್ಯೆಗಳ್ ಸಾಧನೆಗೆ [1]ಸಂದುವು[1] ಸಂದೊಡೆ ವಿದ್ಯಾಧರನಿಂತೆಂದನೆನಗುಪ ಕಾರಿಯಾದಯ್ ಪರಮಮಿತ್ರನಯ್ ನಿನಗಾಂ ಬೆಸಕೆಯ್ವೆನೆನಗೇನಪ್ಪುದನೊಂದು ಬೆಸಸೆಂ ಪೇೞ್ದೊಡೆ ಅಭಯಕುಮಾರನೆಂದಂ ಎಮ್ಮಬ್ಬೆಯ ಬಯಕೆಯುಂ ತೀರ್ಚೆಂದೊ ಡಾತನುಂ ಬಯಕೆಯುಂ ಬೆಸಗೊಂಡು ನೀನಮುಮ್ರ್ಮ[2]ಡಿದೊಡೆ[2] ವಿದ್ಯೆಗಳಿಂದಮಾ ಬೇಸಗೆಯನೆ ಮೞೆಗಾಲಂ ಮಾಡಿ ಬಿಳಿಯಾನೆಯನರಸಿ[3]ಯುಮೇಱಿಸಿ[4] ಪರಿವಾರಮುಮಂ ಪಡೆಯುಂ ಬೆರಸು ಗಂಧಪುಷ್ಪವೃಷ್ಟಿಯುಂ ಕಱೆಯುತ್ತಂ ಪಟು ಪಟಹ ಪಣವ ತುಣವ ಭಂಭಾ ಮರ್ದಳೆ ಝಲ್ಲರಿ ಮೃದಂಗ ಶಂಖ ವಂಶ ಕಹಳಾದಿಗಳುಂ ಮುಂದೆ ಬಾಜಿಸೆ ಪೊೞಲಂ ಪೊಱಮಟ್ಟು ವಿಂಧ್ಯಾಟವಿಗೆ ಪೋಗಿಯಡವಿಯೆಲ್ಲಮಂ ತೊೞ[4]ಲ್ದು[4] ನೋಡಿಯಾಲದ ಪಣ್ಗಳಂ ತಾನೆಯಾಯ್ದು ಸೋಂಕಿಲಂ ತೀವಿಕೊಂಡಾಗಳ್ ಬಯಕೆ ನೆಱೆದೊಡೆ ಮತ್ತಾ ಪೊೞಲ್ಗರಸಿಯುಂ ತಂದು ಕರುಮಾಡಮಂ ಪುಗಿಸಿದ ಬೞಿಕ್ಕಭಯಕುಮಾರಂಗಿಂತೆಂದ[5]ನಾನಿಂ ಪೋ[5]ಪೆನೆಂದಾನುಂ ನಿನಗೆ ಬಾ[6]ೞ್ತೆ[6]ಯಾ ದಂದೆನ್ನಂ ನೆನೆವುದೆಂದಭಯಕುಮಾರನಂ ಬೀೞ್ಕೊಂಡು ಕಾಮಲತೆಗಂ ಪೇೞ್ದು ತನ್ನ ವಿದ್ಯಾಧರಲೋಕಕ್ಕೆ ಪೋದಂ

ಮತ್ತೆ ಧನಶ್ರೀಮಹಾದೇವಿಯುಂ ನವಮಾಸಂ ನೆಱೆದು ಬೆಸಲೆಯಾಗಿ ಮಗಂ ಪುಟ್ಟಿದೊಡಾತಂಗೆ ತಾಯುಂ ತಂದೆಯುಂ ಗಜಕುಮಾರನೆಂದು ಪೆಸರನಿ[7]ಟ್ಟರ್ ಇಂ[7]ತಿಷ್ಟ ವಿಷಯ ಕಾಮ ಭೋಗಂಗಳನನುಭವಿಸುತ್ತಂ ಪಲಕಾಲಂ ಸಲೆ ಮತ್ತೊಂದು ದಿವಸಂ ರಾಜಗೃಹದ ನೈಋತಿಯ ದೆಸೆಯೊಳ್ ವಿಪುಳಗಿರಿಯೆಂಬ ಪರ್ವತದ ಮೇಗೆ ವರ್ಧಮಾನಭಟಾರರ ಸಮವಸರಣಂ ಬಂದಿ[8]ರ್ದೊಡೆ[3] ಋಷಿನಿವೇದಕಂ ಕಂಡು ಪೋಗಿ ಶ್ರೇಣಿಕಮಹಾ[9]ರಾಜಂ[9]ಗೆ ಭಟಾರರ ಬರವಂ ಪೇೞ್ದೊಡಾತನುಂ ಸಿಂಹಾಸನ ದಿಂ[10]ದೆರ್ದಾ ದೆಸೆಯುತ್ತ್ರೇ[10]ೞಡಿಯಂ ನಡೆ[11]ದು[11] ಸಾಷ್ಟಾಂಗಮೆಱಗಿ ಪೊಡೆವಟ್ಟು ಪೇೞ್ದಾತಂಗೆ ತುಷ್ಟಿದಾನಂಗೊಟ್ಟು ಆನಂದಭೇರಿಯಂ [12]ಪೊಯ್ಸಿ[12] ಪುತ್ರ[13]ಪೌತ್ರ[13] ಕಳತ್ರ ಮಿತ್ರ ಪರಿವಾರ ಸಹಿತಂ ವಂದನಾ ಭಕ್ತಿಗೆ ಪೋಗಿ ಸ್ಫಟಿಕಮಣಿಮಯಮಪ್ಪ ಸೋಪಾನಪಂಕ್ತಿಗಳಿಂದೇಱಿ ಸಮವಸರಣಂಬೊಕ್ಕು ಗಂಧಕುಟಿಪ್ರಾಸಾದಮಂ ತ್ರಿಃಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂಗೆಯ್ದು ಮುಂದೆ ನಿಂದು ಸ್ತುತಿ[14]ಶತ[14]ಸಹಸ್ರಂಗಳಿಂ [15]ಸ್ತುತಿಯಿಸಿ[15] ಬಂದಿಸಿ ಗಂಧ ಪುಷ್ಪ ದೀಪ ಧೂಪಾಕ್ಷತಂಗಳಿಂದರ್ಚಿಸಿ ಗಣಧರ ದೇವರ್ ಮೊದಲಾ ಗೊಡೆಯ ರಿಸಿಯರ್ಕ[16]ಳುಮಂ[16] ಗುರುಪರಿವಿಡಿಯಿಂದಂ ವಂದಿಸಿ ತಮ್ಮಿಪ್ಪೆಡೆ ವರಿಯೊಳಿರ್ದು ಬಿರಿದು ಬೇಗಂ ಧರ್ಮಮಂ ಕೇಳ್ದು ತದನಂತರಮಾ ಗಜಕುಮಾರಂ ತನ್ನ ಭ[17]ವಾಂತರಂ[17]ಗಳಂ ಬೆಸಗೊಂಡೊಡೆ ಗಣಧರ ದೇವರಿಂತೆಂದು ಪೇೞ್ದರೀ ಭವದಿಂ ತೊಟ್ಟು ಅಯ್ದನೆಯ ಭವದಂದು ಈಂ ಕೊಂಕಣನಾಡೊಳ್ ತುಂಗಭದ್ರ

1. (ಫಜಥ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 2. ಡುವುದುಂ (ಫಜಥ). 3. ಯಿಂೞಿ (ಫಜಥ). 4. ಲ್ದುೞ (ಫಜಥ). 5. ನಾಂ ಪೋಪ (ಫಜಥ). 6. ತೆ (ಕಖಗ). 7. ಟ್ಟಂ (ಫಜಥ). 8. ರ್ದುದಂ (ಫಜಥ). 9. ಮಂಡಲೇಶ್ವರಂ (ಥ). 10. ದಿಳಿದು (ಕಗ), ದಿಳಿದು (ಥ). 11. ದಾದೆಸೆಗೆ (ಕಖಗ). 12. ತಾಟಿಸಲ್ವೇಳು (ಫಜಥ). 13. (ಫಜಥ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 14. (ಫಜಥ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 15. ಪೊಗಳ್ದು (ಫಜಥ). 16. ಳ್ಳಂ (ಗ). 17. ನಾವಳಿ (ಫಜಥ).

ನೆಟ್ಟು ಪೋದುಂಗಾಱನವರ್ ನೀಂ ಕುಮ್ಮರಿಯುಂ ಸುಟ್ಟು ಪೋಗಿ [1]ಪೊತ್ತದೆ[1] [2]ಬಂದು ನೋಡುವನ್ನೆಗಮಾ ಕಿರ್ಚಿನೊಳ್[2] ಸತ್ತ ಮುಟಿ [3]ರೂಪಂ[3] ಕಂಡು ಕರುಣಿಸಿ ಯುಕ್ತಿಯಿಂ ಕಿರ್ಚಂ ಪೊಕ್ಕು [4]ಪತ್ತು[4] ವ್ಯಂತರ ದೇವನಾಗಿ[5]ಯಾಯುಷ್ಯಾಂತದೊಳ್ ವಿಂಧ್ಯಾಟವಿಯೊಳ್ ಬಿಳಿಯಾನೆಯಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿಯುಮ್ಮತ್ತೇಂದ್ರಂ ಪ್ರತಿಬೋಧಿಸೆ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಪೂರ್ವಕಂ ಶ್ರಾವಕವ್ರತಂಗಳಂ ಕೈಕೊಂಡು ಪ್ರತಿಪಾಳಿಸಿಯಾಯುಷ್ಯಾಂತದೊಳ್ ಪದಿನೆಂಟು ಸಾಗರೋಪಮಾಯುಷ್ಯಮನೊಡೆಯ ಸಹಸ್ರಾರ ಕಲ್ಪದೊಳ್ ದೇವನಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿ [6]ಅಲ್ಲಿಂ ಬಂದೀಗಳ್[6] ಗಜಕುಮಾರನೆ ಆದೆಯೆಂದು ಪೇೞ್ದೊಡೆ ತನ್ನ ಭವಂಗಳಂ ಕೇಳ್ದು ವೈರಾಗ್ಯಮನೊಡೆಯನಾಗಿ ಎರ್ದು ವರ್ಧಮಾನ ಭಟಾರ[7]ರ್ಗಿದಿರಂ ನಿಂದು[7] ಕೈಗಳಂ ಮುಗಿದು ದೀಕ್ಷಾಪ್ರಸಾದಂಗೆಯ್ಯೆಮೆಂದು ಬೇಡಿ, ಸಮಸ್ತತ್ಯಾಗಮಂಗಳೆಲ್ಲಮಂ ಕಲ್ತೇಕವಿಹಾರಿಯಾಗಿ [8]ಗ್ರಾಮೇಕರಾತ್ರಂ ನಗರೇ ಪಂಚರಾತ್ರಂ ಅಟವ್ಯಾಂ ದಶರಾತ್ರಮೆಂಬೀನ್ಯಾಯದಿಂ[8] ಗ್ರಾಮ ನಗರ ಖೇಡ ಖರ್ವಡ ಮಡಂಬ ಪಟ್ಟಣ ದ್ರೋಣಾಮುಖಂಗಳಂ ವಿಹಾರಿಸುತ್ತಂ ಕಳಿಂಗ[9]ನಾಡ[9]ನೆಯ್ದಿಯಲ್ಲಿ ದಂತಪುರಮೆಂಬ ಪೊೞ[10]ಲ ಪಡುವಣ ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಗೇಕಸ್ಥಿರಯೋಗಂಗೊಂಡು ಕಲ್ಲೆಲೆನಿಂದರನ್ನೆಗಂ

ಆ ಪೊೞಲನಾಳ್ವೊಂ ನರಸಿಂಹನೆಂಬರಸನಾತನ ಮಹಾದೇವಿ ವಸುಮತಿಯೆಂಬೊಳಾಯಿರ್ವ್ವರ್ಗ್ಗಂ ಮಗಂ ನರಪಾಳನೆಂಬೊಂ ಮಂತ್ರಿ ಬುದ್ಧದಾಸನೆಂಬೊನಂತವರ್ಗಳ್ವೆರಸೊಂ[10]ದು ದಿವಸಂ ಕರುಮಾಡದ ಮೇಗಣ ನೆಲೆಯೊಳಿರ್ದರಸಂ ದಿಶಾವಳೋಕನಂಗೆಯ್ಯುತ್ತಿ[11]ರ್ದಾತಂ[11] ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಗಾ [12]ತಪ[12]ಮಿರ್ದ ಮುನಿವರರಂ ಕಂಡೀ ತಪಸ್ವಿ ಬೇಸಗೆಯೊಳ್ ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಗಿರ್ದ್ದೇಕೆ ಬಿಸಿ[13]ಲ್ಗಾಯ್ದಪ್ಪೊ[13]ನೆಂದು ಮಂತ್ರಿಯುಮಪ್ಪ ಬುದ್ಧದಾಸನಂ ಬೆಸಗೊಂಡೊಡಾತಂ ಕೌಟಿಲ್ಯಭಾವದಿಂದಿಂತೆಂದನೀ ತಪಸ್ವಿಗೆ ಮಹಾವಾತಂ ತಗುಳ್ದುದದಱಿಂದಂ ಸಿಂದಿರ್ದ್ದಪನೆಂದೊಡರಸನಿವರ್ಕೆ ಮರ್ದ್ದೇನೆಂದು ಬೆಸಗೊಂಡೊಡಾತನಿಂತೆಂದನಾ ತಪಸ್ವಿಯೇಱಿರ್ದ ಶಿಲೆಯುಂ ಕಾಸುವ್ವಂದೊಡಂತಪ್ಪೊಡೆ ನೀಂ ಪಕ್ಕದಿರ್ದ ಕಾಸೆಂದು ಬೆಸವೇೞ್ದೊಡಾತನಂತೆ ಗೆಯ್ವೆನೆಂದು [14]ಪೋಗೆಂದಾ[14] ಮುನಿವರರ್ ಚರಿಗೆವೋದರನ್ನೆಗಂ ಯೋಗಶಿಲ[15]ದ[15] ಶಿಲೆಯುಂ ಕಿಚ್ಚಿನ ಬಣ್ಣ[16]ದಂತಾ[16]ಗಿ ಕಾಸಿ ಪೋದನನ್ನೆಗಂ ಚರಿಗೆವುಗುತ್ತಿರ್ದ ರಿಷಿಯರಂ ದೇವತೆ ಕಂಡಿಂತೆಂದಳ್ ನಿಮಗಾಯುಷ್ಯಮಿಲ್ಲೀ[17]ಕೆ ಚರಿಗೆ ಮಾಡಲ್ ಪೋಗ[17]ಲೆಂದೊಡೆ ಚರಿಗೆವುಗದಂತೆ ಮಗುೞ್ದು ಬರ್ಪೋರನ್ನೆಗಂ ಕಿಚ್ಚಿನ

---

1. ಪೊತ್ತಿಚಿ (ಚಗ), ಪೊತ್ತದೆ (ಖ). 2. + ಬಂದು (ಘಙಝ). 3. ಮುರು (ಘಙಝ). 4. (ಘಙಝ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 5. + ಪುಟ್ಟಿ (ಘಙಝ). 6. ಯಾಯುಷ್ಯಾಂತದೊಳ್ ಬಂದಿಲ್ಲಿ (ಘಙಝ). 7. ಗಿರಂತೆಂದು (ಕಚಗ). 8. (ಘಙಝ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 9. ದೇಶದ (ಘಙಝ). 10. ರೊಳೊಂ (ಕಚಗ): ಈ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಭಾಗ ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. 11. ರ್ದ (ಘಙಝ). 12. ತಾಪಸ (ಘ), ತಪಸ (ಙಝ). 13. ಬಲಿರ್ದಪ (ಘಙಝ). 14. ಬಂದುದು (ಕಗ). (ಖ)ದಲ್ಲಿಲ್ಲ. 15. ಮುನೀಶ (ಘಙಝ). 16. ದಾ (ಘಙಝ). 17. ಕುಣ್ಜೆ (ಘಛ), (ಚ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ.

ಬಣ್ಣವಾಗಿ ಕಾಯ್ದುರ್ದ ಶಿಲೆಯುಂ ಕಂಪಿಪಮಾಗಿಂತೆಯಾಯುಷ್ಯಮೆಂದು ಪರಿಚ್ಛೇದಿಸಿ ಸಿದ್ಧಭಕ್ತಿ ಜೋಗ ಭಕ್ತಿಗೆಯ್ದು[1] ಚತುರ್ವಿಧಮಪ್ಪಾಹಾರಕ್ಕಂ ಶರೀರಕ್ಕಂ ಯಾವಜ್ಜೀವಂ ನಿವೃತ್ತಿಗೆಯ್ದಾಚಾರ್ಯ ಭಕ್ತಿಗೆಯ್ದು [2]ಕಾಯ್ಪುರ್ದ[2] ಯೋಗಪೀಠಮನೇಱಿ ಬಾಹ್ಯಾಭ್ಯಂತರ ಪರಿಗ್ರಹಂಗಳಂ ತೊಱೆದು ಸಮತ್ವೀಭಾವ[3]ನೆಯುಂ[3] ಭಾವಿಸಿ ಕಿಚ್ಚಿನುಪಸರ್ಗಮಂ ಸೈರಿಸಿ ಚತುರ್ವಿಧಮಪ್ಪ ಧರ್ಮಧ್ಯಾನಮಂ ನಾಲ್ಕುಂ ತೆಱದ ಶುಕ್ಲಧ್ಯಾನಂಗ[4]ಳುಮಂ[4] ಧ್ಯಾನಿಸಿ ಎಂಟು ಕರ್ಮಂಗಳನೊರ್ಮೊದಲೆ ಕಿಡಿಸಿ ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ವೋದರ್

ಅನ್ನೆಗಂ ಚತುರ್ವಿಧ[5]ದೇವನಿಕಾಯಂ ಬಂದು ದಿವ್ಯಮಪ್ಪ ಗಂಧಪುಷ್ಪ ದೀಪ ಧೂಪಾಕ್ಷತಂಗಳಿಂ[6] ಶ್ರೀಪಾದಮನರ್ಚಿಸಿ ಪೊಡೆವಟ್ಟು ಮತ್ತೆ ಬುದ್ಧದಾಸನಂ ದೇವರ್ಕಳ್ [7]ಜ[7]ಡಿದು ನುಡಿದೊಡವನಂಜಿಯುಂಪನಾನಱಿಯದೆ ಪಂಚಮಹಾಪಾತಕನೆಂ ಪೊಲ್ಲಕೆಯ್ದೆನೆನಗೊರ್ವಂಗೆ ಕ್ಷಮಿಯಿಸಿಮೆಂ[8]ದು ನುಡಿದೊಡೆ ದೇವರ್ಕಳ್[8] ಕ್ಷಮಿಯಿಸಿ ತಂತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಂಗಳ್ಗೆ ಪೋದರ್ ಇತ್ತ ಬುದ್ಧದಾಸನುಮಾರಿಸಿಯರ ತಪದ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಮುಮಂ ದೇವರ್ಕಳ್ ಬಂದು ಪೂಜಿಸಿದುದುಮಂ ಕಂಡಿದುವೆ ಧರ್ಮವಿದುವೆ ತಪಮೆಂದು ನಂಬಿ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಪೂರ್ವಕಂ ಶ್ರಾವಕ ವ್ರತಂಗಳಂ ಕೈಕೊಂಡು ನೆಗೞ್ದಂ ಮತ್ತಾ [9]ನರ[9]ಸಿಂಹನೃಪತಿಯುಂ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪಮಾಗಿ ಋಷಿವಧೆಗೆಯ್ದ ಪಾಪಮಿಂತಲ್ಲದೆ [10]ನಿ[10]ಗದೆಂದು [11]ನರಪಾಳ[11]ನೆಂಬ ಪಿರಿಯ ಮಗಂಗೆ ರಾಜ್ಯಪಟ್ಟಂಗಟ್ಟಿ ಪಲಂಬರರಸುಮಕ್ಕಳ್ವೆರಸು ಸುಧರ್ಮರೆಂಬ ಭಟಾರರ ಪಕ್ಕದೆ [12]ತಪಂಬಟ್ಟು[12] ಪಲಕಾಲಮುಗ್ರೋಗ್ರ ತಪಶ್ಚರಣಂಗೆಯ್ದು ಸಮಾಧಿಮರಣದಿಂ[13]ದಂ ಮಿಕ್ಕ[13] ರತ್ನತ್ರಯಂಗಳಂ ಸಾಧಿಸಿ ಸರ್ವಾರ್ಥಸಿದ್ಧಿಯೊಳ್ ಮೂವತ್ತು ಮೂಱು ಸಾಗರೋಪಮಾಯುಷ್ಯಮನೊಡೆಯೊನಹಮಿಂದ್ರದೇವನಾದೊನ್

ಇಂತೀ[14] ಕಥೆಗಳೆಲ್ಲಂ ಗುರುದತ್ತ ಭಟಾರರ ಕಥೆಗೆ ಪ್ರತಿಬದ್ಧಂಗಳ್

ಮತ್ತಂ ಪೆಱರ್ ಸಂನ್ಯಸನಂಗೆಯ್ದು ಭವ್ಯರ್ಕಳ್ ಗುರುದತ್ತ ಭಟಾರರುಮಂ ಹಳಮುಖಋಷಿಯರುಮಂ ಗಜಕುಮಾರ ಭಟಾರರುಮನಿಂತಿವರ್ಗಳಂ [15]ಮನದೊಳ್ ಬಗೆದುಪಸರ್ಗಂಗಳುಮಂ[15] ಪಸಿವುಂ ನೀರೞ್ಕೆ ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ಇರ್ಪತ್ತೆರಡು ಪರಿಷಹಂಗಳಂ ಸೈರಿಸಿ[16] ಸಮಾಧಿಮರಣದಿಂದಂ[17] [13]ಪರಮಶುದ್ಧ ಸಹಜ ದರ್ಶನ ಜ್ಞಾನ ಚಾರಿತ್ರಂಗಳಂ ಸಾಧಿಸಿ[18] ಸ್ವರ್ಗಾಪವರ್ಗ ಸುಖಂಗಳನೆಯ್ದು[19]ಗೆ[19]

---

1. + ಸಮ್ಯಗ್ ದರ್ಶನ ಜ್ಞಾನ ಚಾರಿತ್ರಂಗಳಂ ಸಾಧಿಸಿ (ಘಚಛ). 2. (ಘಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 3. ಮನೆ (ಕಗ). 4. ಳ್ಮಂ (ಕಗ). 5. + ಮಪ್ಪ (ಘಛ), (ಚ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 6. + ಪರಿನಿರ್ವಾಣ ಭೂಮಿಯನರ್ಚಿಸಿ (ಘಛ). (ಚ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 7. ಬ (ಕಗ). 8. ದೊಡವರ್ (ಘಚಛ). 9. ನಗರದ (ಚ). 10. ಪೋ (ಕಖಗ), (ಚ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 11. ಧನಪಾಲ (ಕಖಗ), (ಚ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 12. ದೀಕ್ಷೆಗೊಂಡು (ಘಚಛ). 13. (ಘಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 14. +ಪೇಳ್ದ (ಚ). 15. (ಘಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 16. +ಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನಜ್ಞಾನಚಾರಿತ್ರಂಗಳಂ ಸಾಧಿಸಿ (ಘಛ), ರತ್ನತ್ರಯಮಂ ಲೇಸಾಗಿ ಸಾಧಿಸಿ (ಚ). 17. + ಮುಡಿಪಿ (ಘಚಛ). 18. (ಘಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 19. ಗೆಂಬುದು ಕಥಾತಾತ್ಪರ್ಯಂ (ಕಖಗ).

(೧೫) ಚಿಲಾತ ಪುತ್ರನ ಕಥೆ

ಚಿಲಾತ ಪುತ್ರನ ಕಥೆಯಂ ಪೇೞ್ವಂ :

ಗಾಹೆ ॥ ಗಾಢಪ್ಪಹಾರ ವಿದ್ಧೋ ಮೂಇಂಗಾಳೀಹಿ ಚಾಳಣೀಕದೋ ವಾ ।
ತಹವಿಯ ಚಿಲಾತ ಪುತ್ತೋ ಪಡಿವಣ್ಣೋ ಉತ್ತಮಂ ಅಟ್ಠಂ ॥

[ಗಾಢಪ್ರಹಾರ—ಅದಟರಿಂ ಸ್ಫುರಿಸಲ್ಕುರಿ[1]ಯುವಪ್ಪೇ[1]ಟುಗಳಿಂದಂ. ವಿದ್ಧೋ—[2]ಉಚಿರ್ಣ[2]ಪೆಟ್ಟೋನಾಗಿ. ಮೂಇಂಗಾಳೀಹಿ—ಕಟ್ಟಿರುಂಪೆಗಳಿಂದಂ. ಚಾಳಣೀಕದೋ ವಾ—[3]ಜನಲಿಯುಪೊಲ್[3] ಛಿದ್ರಂ ಮಾಡೆಪಟ್ಟು ಮೆಯ್ಯನೊಡೆಯನಾಗಿ, ತಹವಿಯ—ಅಂತು. ಚಿಲಾತ ಪುತ್ತೋ—ಚಿಲಾತ ಪುತ್ರನೆಂಬ ರಿಸಿ. ಪಡಿವಣ್ಣೋ—ಪೊ[4]ರ್ದಿ[4]ದೊಂ, ಉತ್ತಮಂ ಅಟ್ಠಂ—ಮೋಕ್ಷ, ದರ್ಶನ ಜ್ಞಾನ ಚಾರಿತ್ರಂಗಳಾರಾಧನೆಯಂ]

ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ :

ಈ ಜಂಬೂದ್ವೀಪದ ಭರತಕ್ಷೇತ್ರದೊಳ್ ಮಗಧೆಯೆಂಬುದು ನಾಡಲ್ಲಿ ರಾಜಗೃಹಮೆಂ[5]ಬುದು[5] ಪೊೞಲದನಾಳ್ವೊಂ [6]ಉಪ[6]ಶ್ರೇಣಿಕನೆಂ[7]ಬೊನ[7]ರಸನಾತಂಗೆ ಜ[8]ಯಾವ[8]ತಿ ಮಹಾದೇವಿ ಮೊದಲಾಗಿ ಮೂನೂಱು[9]ರ[9]ರಸಿಯರ್ಕಳಂತಪ್ಪಿಷ್ಟ ವಿಷಯ ಕಾಮ ಭೋಗಂಗಳನನುಭವಿಸುತ್ತಂ ಪಲಕಾಲಂ ಸಲೆ ಮತ್ತೊಂದು ದಿವಸಂ [10]ಉಪ[10]ಶ್ರೇಣಿಕಂ ಬೇಂಟೆಯಾಡಲ್ವೋಗಿಯಡವಿಯೊಳ್ ದುಷ್ಟಾಶ್ವಮನೇಱಿ ಪಂದಿಯ ಬೞಿಯಂ ತಗುಳ್ದೋಡಿದು ಗಾಳಿಗೊಂಡೊಂದು ದೆಸೆಗೆವರಿದು ವಿಂಧ್ಯಾಟವಿಯ ನಟ್ಟನಡುವೆ ಸುರಮ್ಯಮೆಂಬ ಬೇಡವಳ್ಳಿಯ ಸಾರೆ ತೊಱೆಯ ತಡಿಯೊಳ್ ಕುದುರೆ ತನ್ನಂ ತಾನೆ ಸೇದೆಗೆಟ್ಟು ನಿಂದಾಗಳ್ ಕುದುರೆಯಿಂದಿೞಿದು [11]ಪಲ್ಲಣಮಂ[11] [12]ಚಮರಸಿಗೆಯುಮಂ[12] ಕೀ[13]ಲುಮಂ[13] ಕಳೆದು ಕುದುರೆಯಂ ನೀ[14]ರೂ[14]ಡಿ [15]ಮ್ಮೆಯ್ದೊಳೆದು[15] ಕಟ್ಟಿ ತಾನುಂ ನೀರಂ [16]ಕುಡಿದೊಂ[16]ದು ಮರದ ಕೆೞಗೆ ಚಮ[17]ರಸಿಗೆಯಂ[17] ಪಾಸಿ ಪಟ್ಟಿರ್ದನ್

ಅನ್ನೆಗಮಾ ಬೇಡವಳ್ಳಿಯರಸಂ ಮಹಾಕಾಳನೆಂಬೊನಾತಂ ಕುಲದೊಳ

---

1. ದಪ್ಪಹಾರ ವಿ (ಕಖಗ). 2. ಪೊರ್ದೆ (ಕಗ), ಪಿರ್ದೆ (ಖ). 3. ಜನಲಿವ (ಕಗ), ಜನಲಿವಲಂ (ಖ). 4. ದ್ದಿ (ಕಖಗ). 5. ಬ (ಕಗ). 6. (ಘಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 7. ಬ (ಘಚಛ). 8. ಯಮ (ಖಘಚಛ). 9. ರ್ವರ (ಘಚಛ). 10. (ಖಘಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 11. (ಘಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 12. ಚಮರಸಿಗೆಯುಮಂ (ಕಗ), ಚಮರಸಿಗೆಯುಂಮಂ (ಖ), ಚಮರಸಗೆಯುಂ (ಘ), ಚಮರಸಗೆಯುಂ (ಚ), ಚಮರಸಗೆಯು (ಛ). 13. ಳುಂ ಕವಿಯುಮಂ (ಘಛ), ಳುಂ ಕವಿಯುಮಂ (ಛ). 14. ರನೂ (ಘಚಛ). 15. ಮಿಸಿ (ಖಚ), ಮಿಾಸಿ (ಘಛ). 16. ಳಿದುಕೊಂಡು [illegible] (ಕಗ). 17. ರಸಿಗೆಯುಮಂ (ಕಗ), ರಸಿಗೆಯಂ (ಖ), ರಗೆಯಂ (ಘಚ), ರೆಯಂ (ಛ).

[1]ರಸಕುಲಂ[1] ದಾಯಿಗರಿಂದಮುೞ್ಚಾಟಿಸಿ ಕಳೆ[2]ಯೆಪಟ್ಟೊನಾಗಿ ಬಂದ[2]ಲ್ಲಿ ಪೊಱಲಂ ಮಾಡಿ ಪಲಕಾಲಮಿ[3]ರ್ದೊನಾತನರಸಿ [4]ಸೌಂ[4]ದರಿಯೆಂಬೊಳಾಯಿರ್ವರ್ಗಂ ಮಗಳ್ ಗುಣಸೌಂದರಿಯೆಂಬೊಳತ್ಯಂತ ರೂಪಲಾವಣ್ಯ ಸೌಭಾಗ್ಯ ಕಾಂತಿ ಹಾವ ಭಾವ ವಿಲಾಸವಿಭ್ರಮಂಗಳನೊಡೆಯೊಳಾಕೆ ಪಲರುಂ ಕನ್ನೆಯರ್ಕಳುಂ[5] ಕಾಪಿನವರುಂ ಬೆರಸುದ್ಯಾನವನದೊಳ್ ವನಕ್ರೀಡೆಯನಾಡಿ ಬರ್ಪಾಕೆ ಉಪಶ್ರೇಣಿಕನ ರೂಪಂ ಕಂಡಾಟಿಸಿ ನೋಡೆ ಆತನುಮಾಕೆಗಾಟಿಸಿ ನೋಲ್ತು ನೋಡಿ ಬಸಮೞಿದು ನೀಡುಮೊಲ್ದು ನೋೞ್[6] ಕಾಪಿನವ[7]ರ್ ಜಡಿದು[7] ಕೊಂಡುಪೋಪಾಗಳೊಂದೋಲೆಯ ನಿಂತೆಂದು ಬರೆದಳ್ ನೀವಲ್ಲ[8]ದೆನಗು[8]ೞಿದ[9] ಪುರುಷರ್ ಪೊೞಿಯಲ್ಲರೆಂದು [10]ಬಗೆದು ಬರೆದು[10] ಪೆಱಗಣಿಂದೋಲೆಯನಿಕ್ಕೆ ಪೊ[11]ದಾಗಳೋ[11]ಲೆಯುಂ ಬಾಚಿಸಿ ನೋಡಿ ಸಂತುಷ್ಟಚಿತ್ತನಾಗಿರ್ದನನ್ನೆಗಂ ಪೆಱಗಣಿಂದಡಿವಜ್ಜೆಯುಂ ನೋಡಿ ತೇನತೇನದಿಂ ತಂತ್ರಮೆಲ್ಲಂ ನೆರೆದು ಬಂದು ಪೞಿಯ ಕಹಳೆಯ ಶಂಖಧ್ವನಿಗ[12]ಳೊ[12]ರ್ಮೊದಲಿ ಬಾಜಿಸೆ ಬೇಡರಸಂ [13]ಕೇಳ್ದು[13] ದಾೞಿ ಬಂದುದೆಂದಂಜಿ ತ್ರಸ್ತಾ[14]ಭಿಭೂ[14]ನಾಗಿ ನೋಡಲ್ ತಗುಳ್ದುಪಶ್ರೇಣಿಕಂ ತನ್ನ ಪೆರ್ಗಡೆಗಳನಟ್ಟಿಯೋಡಲೀಯದೆ ಸಂತ[15]ವಿಸಿ[15]ದೊಡಾತ[16]ನುಂ ಆನೆಗಳ[16] ಪಂತಂಗಳುಂ ಮುತ್ತುಗಳುಂ ಪುಲಿಯ [17]ತೊವ[17]ಲ್ಗಳುಮಂ [18]ಚಮರಿಗಳುಮಂ[18] ಕೊಂಡು ಬಂದು ಕಂಡು ಕ್ಷೇಮಕುಶಲಂಗಳಂ ಬೆಸಗೊಂಡ ಬೞಿಕ್ಕೆ ನಿ[19]ಮ್ಮ[19] ಕುಲಮೇನೆಂದು ಬೆಸಗೊಂಡೊಡಾತನರಸು ಕುಲಮೆಂದು ಪೇೞ್ದೊಡೆ ಕೇಳ್ದು ಸಂತೋಷಂಬಟ್ಟಿರ್ದೊಡಾತನುಂ ಅರಸಂಗೆ ಬಿರ್ದು ಮಾಡಿರ್ದ ಬೞಿಕ್ಕೆ ಕೂಸಂ ಬೇಡಿಯಟ್ಟಿ ಪೆತ್ತು ಪ್ರಶಸ್ತದಿವಸ ವಾರ ನಕ್ಷತ್ರ [20]ಮುಹೂರ್ತದೊಳ್[20] ಮದುವೆನಿಂದು ಕೂಸನೊಡಗೊಂಡು ತನ್ನ ಪೊೞಲ್ಗೆ ಪೋಗಿ ಚಿ[21]ಳಾತ[21]ಮಹಾದೇವಿಯೆಂದು ಪೆಸರನಿಟ್ಟು ಇಂತಿಷ್ಟವಿಷಯ ಕಾಮ ಭೋಗಂಗಳನನುಭವಿಸುತ್ತಂ ಪಲಕಾಲಂ ಸಲೆ

ಮತ್ತಿತ್ತ ನಾಡೊಳ್ ಸಾರ್ಥಾಧಿಪತಿ ನಂದಿಮಿತ್ರನೆಂಬೊಂ ಸೆಟ್ಟಿ [22]ಸಾರ್ಥಂ ಬೆರಸು ಪರದಿಂಗೆ ಪೋಗುತ್ತಿ[22]ರ್ದಾತನೆಡೆಯೊಳೊಂದೂರೊಳ್ ಬಿಟ್ಟಿರ್ದನನ್ನೆಗಂ ತಪೋ[23]ಪ[23]ರರೆಂಬ ರಿಸಿಯರೇಕವಿಹಾರಿಗಳ್ ಗ್ರಾಮ ನಗರ ಖೇಡ ಖರ್ವಡ ಮಡಂಬ ಪಟ್ಟಣ ದ್ರೋಣಾಮುಖಂಗಳಂ ವಿಹಾರಿಸುತ್ತಂ ಬರ್ಪೊರಾ ಸಾರ್ಥಾಧಿಪತಿಯ ಬಿಟ್ಟಿರ್ದೂರ್ಗೆ ಬಂದು ಪಂಥಾತಿಚಾರ ನಿಯಮಂಗೆಯ್ದು ಪಗಲ್ ದೇವರಂ

---

1. ಪರ ಕುಲಂ (ಕಖಗ), ರಸರಮಗಂ (ಘಛ), ರಸುಮಗಂ (ಚ). 2. ದೊಡ (ಕಖಗ). 3. ರ್ದ (ಕಖಗ). 4. ಸುಂ (ಖಘಚ), (ಛ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 5. + ಸಖೀಜನಂಗಳುಂ (ಘಚಛ). 6. (ಘಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 7. ರಲೆದು (ಘಚ), ರ್ (ಚ). 8. ದು (ಘಚಛ). 9. + ಪರ (ಖ). 10. (ಘಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 11. ದೊಡಾವೋ (ಘಛ), (ಚ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 12. ಳುವೊ (ಘಛ), (ಚ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 13. (ಘಚ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. (ಚ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 14. ಭೀ (ಘಛ), (ಚ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 15. ಯ್ಸಿ (ಘಚ), (ಚ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 16. ನುಮಾನೆಗಳ (ಗ), ನಾನೆಯ (ಘಚಛ). 17. ತೋಲ್ (ಕಖಗಘಚ), ತೊಗ (ಛ). 18. (ಘಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 19. ನ್ನ (ಘಛ), (ಚ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 20. + ಯೋಗ (ಘಚಛ). 21. ಲಾತ (ಚ), ಳಾತಳ (ಛ). 22. ಪಿರಿದುಂ ಸಾರ್ಥಂ ಪೆರಸು ಪರದು ಪೋಗಿ (ಘಚಛ). 23. ಧ (ಗ).

ನಂದಿಮಿತ್ರಂಗೆ [1]ಚರಿಗೆ[1]ವೋಗಲೂರೆಲ್ಲಮಂ ತಿರ್ರ್ಕ[2]ನೆ ತಿರಿದು ತೊಟ್ಟಿಲ್ದಾರುಂ ನಿಱಿಸದಿರ್ದೊಡೆ ಊರಿಂ ಪೊಱಮಟ್ಟು ಪೋಪ ರಿಸಿಯರಂ ನಂದಿಮಿತ್ರಂ ಕಂಡು ಕಾರುಣ್ಯದಿಂ ನಿಱಿಸಿ ಎಳ್ಳುಂಡೆಯುಮನಿಕ್ಕಿದೊಡ[2]ದಂ ಚರಿಗೆ ಮಾಡಿ[3] ಪ್ರಾಸುಕಮಪ್ಪ ನೀರಂ ಕುಡಿದು ಪರಸಿಪೋದರಾ ನಂದಿಮಿ[4]ತ್ರನುಂ[4] ಪಲಕಾಲಂ ಬರ್ದುಂಕಿಯುಷ್ಯಾಂತ ದೊಳ್ ಜಂಬೂದ್ವೀಪದ ದೈವಕುರುವಿನೊಳು ಜಘನ್ಯ ಭೋಗಭೂಮಿಯೊಳೊಂದು ಪಲ್ಯೋಪಮಾಯುಷ್ಯಮನೊಡೆಯಂ ಭೋಗಭೂಮಿಜನಾಗಿ [5]ಪುಟ್ಟಿದೊಂಪುಟ್ಟಿ[5] ಯಲ್ಲಿ

ವೃ ॥ ಮದ್ಯಾಂಗ ತೂರ್ಯಾಂಗ ವಿಭೂಷಣಾಂಗಾ
ಜ್ಯೋತಿರ್ಗೃಹಾ ಭೋಜನ ಭಾಜನಾಂಗಾಃ ।
ಪ್ರದೀಪ ವಸ್ತ್ರಾಂಗ ವರಸ್ರಜಾಂಗಾ
ದಶಪ್ರಕಾರಾಸ್ತರವಸ್ತು ತತ್ರ ॥

[6]ಅಂತು[6] ಪತ್ತು [7]ತೆಱದ[7] ವೃಕ್ಷಂಗಳ್ ಭೋಗಂಗಳಂ ಕುಡೆ ಪಲಕಾಲಂ ಭೋಗೋಪಭೋಗಂಗಳನನುಭವಿಸಿ ಆಯುಷ್ಯಾಂತದೊಳ್ ಮಂದರದ ನಂದನ ಮೆಂಬ ವನದೊಳ್ ವ್ಯಂತರ ದೇವನಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿ ಅಲ್ಲಿಂ [8]ಬಟ್ಟಿ[8] ಬಂದು ರಾಜಗೃಹ ದೊಳ್ ಉಪಶ್ರೇಣಿಕಂಗಂ ಚಿಲಾತ ಮಹಾದೇವಿಗಂ ಚಿಲಾತ ಪುತ್ರನೆಂಬೊಂ ಪಿರಿಯ ಮಗನಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿದನಲ್ಲಿಂ ಬೞಿಯಂ [9]ಯಾವತಿಯೆಂಬ ಪಿರಿಯ ಮಹಾ ದೇವಿಗೆ ಶ್ರೇಣಿಕನೆಂ[10]ಬೊಂ ಮಗನಾಗಿ[10] ಪುಟ್ಟಿದನುೞಿದರಸಿಯರ್ಕಳ್ಗಂ ಮಕ್ಕಳ್ ಪುಟ್ಟಿದರಂತೆಲ್ಲಮುಪಶ್ರೇಣಿಕಂಗೆ ಮಕ್ಕಳಯ್ನೂರ್ವರಂತುಪಶ್ರೇಣಿಕನಯ್ನೂರ್ವರ್ ಮಕ್ಕಳ್ವೆರಸು ಭೋಗೋಪಭೋಗಗಳನನುಭವಿಸುತ್ತಂ ಕಾಲಂ ಸಲೆ

ಮತ್ತೊಂದು ದಿವಸಂ ನೈಮಿತ್ತಿಕನನರ[11]ಸಂ ಬೆಸಗೊಂಡನೆನ್ನ[11] ಮಕ್ಕಳೊಳಗೆ ರಾ[12]ಜ್ಯಾರ್ಹ[12]ರಾರೆಂದು ಬೆಸಗೊಂಡೊಡಾತನಿಂತೆಂದನಯ್ನೂರ್ವರ್ ಮಕ್ಕಳ್ಗೊಂದೆ ಪಂಕ್ತಿಯೊಳ್ ತುಯ್ಯಲುಮಂ ಬಡ್ಡಿಸಿಯುಮಯ್ನೂ[13]ಱು ನಾಯುಮನವರ [14]ಮೇಗೆ[14] ಬಿಟ್ಟೊ ಡಾ[15]ವ[15]ನೊರ್ವನಂಜದುಣ್ಗುಮಾತನಕ್ಕುಂ ಮತ್ತಮರಮನೆಯೊಳ್ ಕಿರ್ಚಿದೊಡಾವ ನೊರ್ವಂ ಸಿಂಹಾಸನಮುಮಂ ಬೆಳ್ಗೊಡೆಯುಮಂ ಪಾಳಿಧ್ವಜಂ ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ರಾಜ್ಯಚಿಹ್ನಂಗ[16]ಳಂ[16] ಕೈಕೊಳ್ಗುಮಾತಂ ರಾಜ್ಯಕ್ಕರ್ಹನಕ್ಕುಮೆಂದು ಪೇೞ್ದೊಡದಂ ಕೇಳ್ದೊಂದು ದಿವಸಮರಸನವರ್ಗ್ಗಣಲಿಕ್ಕವೇೞ್ದು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋ[17]ಡೆ[17]ದೊಡೆ ಶ್ರೇಣಿಕಂ ನಾಯ್ಗ[18]ಳ್ಗೆ[18] ತುಯ್ಯಲನಿಕ್ಕಿ ತಾನುಮುಂಡೊನುೞಿದರೆಲ್ಲರುಮೋಡಿದರ್

1. (ಫಚಥ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 2. (ಘಛ), (ಚ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 3. ವಂ ತಿಂದು (ಫಚ), ದಂ ಕೊಂಡು ತಿಂದು (ಛ). 4. ತ್ರಂ (ಫಚಥ). 5. (ಘ)ದಲ್ಲಿಲ್ಲ, ಪುಟ್ಟಿ (ಚಕಖ). 6. ಎಂದೀ (ಫಚಥ). 7.+ ಕಲ್ಪ (ಫಚಥ). 8. (ಕಖಗಘ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ; ಬೞಿಯಂ (ಛ). 9. ಯುವತಿಯೆಂ (ಕಖಗ). ಯಾವತಿ ಯೆಂ (ಛ). 10. ಬ ಮಗಂ (ಕಖಗ). 11. ಸ ನೆನ್ನ (ಘ), ಸನಿಂತೆಂದನೆನ್ನ (ಚ). ಸನೆನ್ನೀ (ಛ). 12. ಜ್ಯಕ್ಕರುಹ (ಫಚ). ಜ್ಯಕ್ಕರ್ಹ (ಚ). 13. + ರ್ವ್ವ (ಕಖಗ). 14. ಪರ (ಕಖಗ). 15. ವೊ (ಫಛ). 16. ಳಂ ಛತ್ರಿಯುಂದಾಳಿಗೆಯುಮುಮಂ (ಘ), ಳುಂ ಛತ್ರಿಯುಮಂ ದಾಳಿಗೆಯುಮುಮಂ (ಚ), ಳುಂ ಛತ್ರಿಯುಮಂ ದಾಳಿಗೆಯುಮಂ (ಛ). 17. ನೋ (ಖ). 18. ಳ್ಗಂ (ಫಚಥ).

ಮತ್ತೊಂದು ದಿವಸಮರಮನೆಯೊಳ್ ಕಿಚ್ಚೆದ್ದೊಡುೞಿದ ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲಂ ಭಂಡಾರಂಗಳುಂ ಮಾನೆಗಳುಂ ಕುದುರೆಗಳುಂ [1]ಜಯನಶಾಲೆಯುಮಂ[1] ಕೈಕೊಂಡ[2]ರ್[2] ಶ್ರೇಣಿಕಂ ರಾಜ್ಯಚಿಹ್ನಂಗಳಂ ಕೈಕೊಂಡನದ[2]ಱಿಂದರಸನೀತಂ[3] ರಾಜ್ಯಕ್ಕರ್ಹನಕ್ಕುಮಿಲ್ಲದೊಡೆ ಪಲಂಬರುಂ ಮುನಿವ[4]ರ್[4] ಪ್ರಮಾದಮಕ್ಕುಮೆಂದು ಬಗೆದು [5]ನೀಂ ನಾಯೊಡ[5]ನುಂಡೆಯುಮ್ಮೆ ರಾಜ್ಯಚಿಹ್ನಂಗಳಂ ಕೈಕೊಂಡೆಯುಮ್ಮೆ *ಬಾಱುತ್ತಿರೆಯು*ರಸಿಂಗಾಟಿಸಿದೆಯೆಂದು ನೆವಮಿಟ್ಟಟ್ಟಿ ಕಳೆದನ್

ಆತನುಂ ದಕ್ಷಿಣ ಮಧುರೆಗೆ ಪೋಗಿ ಇಂದ್ರದತ್ತನೆಂಬ ಸೆಟ್ಟಿಗಂ ಶ್ರೀಕಾಂತೆಯೆಂಬ ಪರದಿಗಂ ಮಗಳಭಯಮತಿಯೆಂಬೊಳಾಕೆಯುಂ ಮದುವೆನಿಂದನಾಕೆಗಭಯಕುಮಾರನೆಂಬೊಂ *ಮಗಂ* ಪುಟ್ಟಿಯಿಂತಿಪ್ಪ ವಿಷಯ ಕಾಮ ಭೋಗಂಗಳನನುಭವಿಸುತ್ತಿರೆ ಮತ್ತಿತ್ತುಪಶ್ರೇಣಿಕಂ [6]ಮಾರುಗ[6]ಮೆಂಬ ಪೊೞಲನಾಳ್ವೊದ್ದಾ[7]ಯಮನನೆಂ[7]ಬ ಮಹಾಸಾಮಂತಂಗಿಂತೆಂದು ಪೇೞ್ದಟ್ಟಿದನುಜ್ಜೇನಿಯನಾಳ್ವ ಪ್ರದ್ಯೋತನೆಂಬರಸ[8]ನೀಗಳೆ[8]ಮ್ಮನೆಱದಿರ್ಪೊನಾತನಂ ಪಿಡಿದು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಬರ್ಕೆಂದು ಬೆಸವೇೞ್ದಟ್ಟಿದೊಡಾತನುಂ ತನ್ನಾಳ್ವ ಚಾತುರ್ದಂತ ಬಲಮೆಲ್ಲಮಂ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಆತನ ಮೇ[9]ಗೆೞ್ದು[9] ಕಾದಿದೊಡೆ[10] ಪ್ರದ್ಯೋತಂ [11]ಕಾಳೆಗಮಂ[11] ಗೆಲ್ದೊಡ್ದಾ[12]ಯಮನ[12]ನಂ ಪಿಡಿದು ಕಟ್ಟಿ ಸೆಱೆಯಿಟ್ಟಂ ಮತ್ತೆ ವಿಜಯನೆಂಬ ಕುಮಾರನುಂ ಪಿರಿದು ತಂತ್ರಂಬೆರಸು [13]ಪೋಗಿ[13] ವಿನಾನುಪೊಂದುಪಾಯದಿಂದೊಡ್ದಾ[12]ಯಮನ[12] ಸೆಱೆಯುಂ ಬಿರ್ದುಂಕಿಸಿ ರಾಜಗೃಹಕ್ಕೊಡಗೊಂಡು ಪೋದೊಡೆ [14]ಪ್ರದ್ಯೋತಂ ಮು[15]ಳಿ[15]ದವರ ನಾಡಂ **ಸೂಱೆಗೊಳುತ್ತಂ ಸುಡುತ್ತಂ ಕಿಡಿಸು[16]ತ್ತಂ **ಉಪಶ್ರೇಣಿಕನ ಮೇಗೆ ಪೋಗೆಯಾತನ ಬರವನಱಿದು[16]ಪಶ್ರೇಣಿಕಂ ತನ್ನ ಪೊೞಲೊಳ್ [17]ಘೋಷಣೆ[17]ಯನಿಂತೆಂದು [18]ತೊೞಲ್ಚಿ[18]ದನಾವನೊರ್ವಂ [17]ಪ್ರದ್ಯೋತನಂ ಪಿಡಿದು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಬರ್ಕುಮಾತಂ[19]ಗಾತನ ಬೇಡಿದೊಸಗೆಯುಂ [19]ಕುಡುವೆನೆಂ[20]ದು ತೊೞಲ್ವ ಗೋಸನೆಯುಂ[20] ಚಿಲಾತ ಪುತ್ರಂ ಕೇಳ್ದು[21] ಪಿಡಿ[22]ದರಸಂಗೆ ಪೇೞ್ದು ಪಿರಿದುಂ

---

1. ಜಿವಣಸಾಲೆಯುಮಂ (ಘ), ಜೈವಣಶಾಲೆಯುಮಂ (ಚ), ಜೈವಣಸಾಲೆಗಳಂ (ಛ). 2. ರುಂ (ಖಗ), ರುಪ (ಘಛ). 3. ನಱಿದರಸನೀತಂ (ಖ), ನರಸಗಱಿದುದೀತಂ (ಘಚ). ನರಸನಱಿದೀತಂ (ಛ). 4. (ಕಗ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 5. ನಿಗ್ನ್ಯಾಯೋಧ (ಕ). * (ಘಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 6. ರೋರುಗಪುರ (ಘಚಛ). 7. ಮಯನೆಂ (ಕಖಗ). 8. ನೆ (ಘಚಛ). 9. ಲೆರ್ದು (ಘಚಛ). 10. + ಚಂಡ (ಘಚಛ). 11. (ಘಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 12. ಮಯ (ಕಖಗ). 13. (ಘಚಛ). 14. + ಚಂಡ (ಘಚಛ). 15. ನಿ (ಘಚಛ). 16. ತ್ತಂ ಉಪಶ್ರೇಣಿಕನ ಮನೆಗೆ ಪೋಗೆಯಾತನ ಬರವನಱಿದು (ಕಗ), ತ್ತುಪಶ್ರೇಣಿಕನ ಮೇಗೆಯಾತನ ಬರವನಱಿದು (ಖ), ತ್ತುಮಿರೆ ಉಪಶ್ರೇಣಿಕಂಗಾತೆಱನನಱಿವುದುಂ ಉ (ಘಛ), ತ್ತುಮಿರಲುಪಶ್ರೇಣಿಕಂಗಾತೆಱನನಱಿವುದುಂ ಉ (ಚ). ** (ಚ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 17. ಗೋಸನೆ (ಘಚಛ). 18. ತಗುಳ್ಚಿ (ಛ). 19. ಗೆ ಬೇಡಿದುದಂ (ಘಚಛ). 20. +ಬುದಂ (ಘಚಛ). 21. +ಗೋಸನೆಯುಂ (ಘಛ), (ಚ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 22. ದು ತನ್ನಾಳ್ವ ಚಾತುರ್ದಂತಬಲಮೆಲ್ಲಮಂ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಯುದ್ಧದೊಳ್ ಗೆಲ್ದು ಚಂಡ ಪ್ರದ್ಯೋತನಂ ಪಿಡಿದು ಪೆಡಂಗಯ್ಯುಡಿಯೆ ಕಟ್ಟಿತಂದು (ಘಚಛ).

ತಂತ್ರಂ ಬೆರಸುಪೋಗಿ ಚರಪುರುಷರನಟ್ಟಿ ಬೇಗಂ ಪಾಱಿವೋಗಿ ಜಲಕ್ರೀಡೆಯಾಡುವನನಱಿದು ಪಿಡಿದು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡುಪಶ್ರೇಣಿಕಂಗೊಪ್ಪಿಸಿದೊಡಾತನು ಮಾದಮಾನುಂ [1]ಮೆ[1]ಚ್ಚಿ ಬೊಸಗೆಯುಂ ಬೇಡಿಕೊಳ್ ನಿನ್ನ ಬೇಡಿದುದೆಲ್ಲಮನೀವೆನೆಂದರಸಂ ನುಡಿದೊಡಾತನಿಂತೆಂದಂ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಸಾದದಿಂದೆನಗೆಲ್ಲಮುಂ[2]ಟು[ಬಂ][2]ದಂ ಬೇಡುವೆಂ ನಿಮ್ಮಂತಃಪುರಮುಮಱಿಯೆ ಪನ್ನೆರಡುವರ್ಷಂ ಬರೆಗು[3] ಪೆಂಡಿರ್ಕಳೊಳೆಲ್ಲ[4]ಮೆನ್ನ ಮೆಚ್ಚಿದಂ[5]ತೆ ಸಯ್ಪುಲಂ[5] ಬಾೞ್ವನಿದಂ ಬೇಡಿದೆನಿದನೆನಗೆ ದಯೆಗೆಯ್ದು ಸಲಿಸುವುದೆಂದೊಡೆ ಅರಸುಮಂತೆಗೆಯ್ವೆಂದೊಡೊಸಗೆಯುಂ ಪೆತ್ತು [6]ಪ್ರಸಾದಮೆಂದು ಪೊಡೆಮ[7]ಟ್ಟು[7] ಸಾಮಂತ ಮಹಾಸಾಮಂತ [8]ಪರಿವಾರದೆೞ್ತನಿಗರ[8] (?) ಪಾರ್ವರ ಪರದರೊ[8]ಳ್ಪೆಂಡಿರ್ಕಳೆ[8]ಲ್ಲರುಮನೆಱಿದು ಬಗ್ಗಿಸಿಯುಮೊಟ್ಟಯಿಸಿಯುಂ ಕೊಂಡವರೊಳ್ ಬಾೞುತ್ತುಮಿಂತು ಪನ್ನೆರಡು ವರುಷಂ ಬರೆಗಂ ತನ್ನಿಚ್ಛೆಯೊ[10]ಳ್[10] ಬ[11]ಳ್ದಿ[11]ವಧಿಯ ದಿವಸಂ ನೆಱೆದೊಡರಸ[12]ನಿಂತಪ್ಪಗೊಡ್ಡ[13]ಮ[13]ನಿನ್ನಾಡಲ್ [14]ಸಲ್ಲೆಂ[14]ದು ಬಾರಿಸಿದೊಡಂ [15]ಉಱುಂಬಿಯು[15]ದ ತನ್ನ ಮೆಚ್ಚಿದಂತೆ ಬಾೞೆ ಅರಸಂ ಮುಳಿದು ನಾಡಿಂ[16]ದಿರ[16]ದಟ್ಟಿ ಕಳೆದೊಡಾತನುಮುಜ್ಜಯಿನಿಯೊಳ್ ಮ[17]ಹೇಂದ್ರನೆಂಬ ತಾಪ[17]ಸನ ಪಕ್ಕ[18]ಕ್ಕೆ[18]ವೋಗಿಯಲ್ಲಿಯ ದುರ್ಗಮುಮಪ್ಪೆಡೆಯೊಳ್ ಪೊೞಲಂ ಮಾಡಿಯದರ್ಕೆ ಬಳಸಿಯುಂ ಕೋಂಟೆಯುಂ ಗೋಪುರ ದ್ವಾರಮುಮಂ ಮಾಡಿ ಕೆಲದೂರ್ಗಳನೊಟ್ಟಯಿಸಿಯುಮೋಡಿಸಿಯುಮಱಿದು ಸೂಱೆಗೊಂಡುಮಿಂತು ಪಲವು ಕಾಲಂ ಸುಖದಿಂ ಬಾೞುತ್ತಿರ್ಪನ್ನೆಗಂ

ಇತ್ತಲುಪಶ್ರೇಣಿಕಂ ಕರ್ಮಂಗಳುಪಶಮಂ ಕಾರಣಮಾಗಿ ಯಮಧರ ಭಟ್ಟಾರರ ಪಕ್ಕದೆ ಧರ್ಮಮಂ ಕೇಳ್ದು ಶ್ರಾವಕ ವ್ರತಂಗಳಂ ಕೈಕೊಂಡು ವೈರಾಗ್ಯ [19]ಪರಾಯಣನಾ[19]ಗಿ ಶ್ರೇಣಿಕಂಗಂ ಬೞಿಯಟ್ಟಿ ಬರಿಸಿ ರಾಜ್ಯಪಟ್ಟಂಗಟ್ಟಿ ಯಮಧರ ಭಟಾರರ [20]ಪಕ್ಕದೆ ತಪಂಬಟ್ಟು[20] ಪಲಕಾಲಂ ತಪದೊಳ್ ನೆಗೞ್ದು ಸಮಾಧಿ ಮರಣದಿಂ[21]ದಂ[21] ಸ್ವರ್ಗದೊಳ್ ಪುಟ್ಟಿದೊಂ ಮತ್ತಿತ್ತ ಶ್ರೇಣಿಕ [22]ಮಹಾರಾಜ[22] ನರಸುಗೆಯ್ಯುತ್ತಿರ್ಪನ್ನೆಗಂ ಚಿಲಾತಪುತ್ರನಾಳ್ ಭಟ್ಟಮಿತ್ರನೆಂಬೊನಾತನ ಸೋದರ ಮಾವಂ ರುದ್ರಮಿತ್ರನೆಂಬೊಂ ರಾಜಗೃಹದೊಳಿರ್ಪೊನಾತನ ಮಗಳ್ ಸುಭದ್ರೆಯೆಂಬೊಳಾಕೆಯುಂ ಭಟ್ಟಮಿತ್ರಂ ಬೇಡಿದೊಡಾಕೆಯು[23]ನಾ[23]ತಂಗೆ ಕುಡದೆ ಪೆಱರ್ಗೆ ಕುಡಲ್ ತಗುಳ್ದೊಡಾತನುಂ ತಮ್ಮರಸಂಗಿಂತೆಂದು ಪೇೞ್ದನೆನ್ನ ಸೋದರಮಾವಂ

1. ಬೆ (ಖ). 2. ಟುವೊಂ (ಕ), ಟುವ್ವೊಂ (ಖಗ), ಟೊಂ (ಘಚಛ). 3. + ಪೊೞಲ (ಘಛಚ). 4. + ರೊಳ (ಘಚಛ). 5. ತಪ್ಪೊಳಂ (ಘಚಛ). 6. + ಮಾದಾ (ಘಚಛ). 7. ಟ್ಟಾತಂ (ಘಚಛ). 8. ಪರಿವಾರದೆರತನಿಗರ (ಖ), (ಘಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 9. ಕ್ಕಲಿಗರ ಪೆಂಡಿರೆ (ಘಚಛ). 10. ಳೆ (ಘಚಛ). 11. ದ್ದ (ಕಗ). 12. + ನಾತನ (ಘಚಛ). 13. (ಕಖಗ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 14. ಸಲ್ಲದೆ (ಕಗ), ಪೇೞೆಂ (ಘಚಛ). 15. ಮಾಣದೆ (ಘಚಛ). 16. ದಲ್ಲದ (ಖಘ), ದಗಲ (ಚ), (ಛ)ದಲ್ಲಿಲ್ಲ. 17. ಪಾಕಾಳನೆಂಬರ (ಘಚಛ). 18. ದೆ (ಘಚಛ). 19. ಕಾರಣಮಾ (ಘಚಛ). 20. ಲ್ಲಿ ದೀಕ್ಷೆಯುಂ ಕೈಕೊಂಡು (ಘಚಛ). 21. ಮುಡಿಪಿ (ಘಚಛ). 22. (ಘಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 23. ತಾ (ಘ).

ತನ್ನ ಮಗಳನಗೆ ಕಿಱಿಯುಂ ಕುಡುವನೆಂದು ನುಡಿದಸೀಗಳ್ ಪೆಱಗೇ ಕೊಟ್ಟಪ್ಪನಿಂದು ಮದುವೆ ನೆರೆವುವೆಂದು ಪೇೞ್ದಾತನುಮಂಯ್ವೊರ್ವರ್ ಸುಭಟರನಾಯ್ದುಕೊಂಡು ಪೊೞಲ್ಗೆವಂದು ಪೊಗವಪಂಗವಿದಿರ್ದ ಕೂಸಂ ಭಟ್ಟಿ ಪುತ್ರಂಗೆ ಕುಡಿಮೆಂದು ಕೀಱಿ ಚಿಲಾತಪುತ್ರಂ ಬೇಡಿದೊಡಂ ಕುಡಿದಿರ್ದೊಡೆ ಮುೞ[1]ದೆ[1]ೞೆದುಕೊಂಡು ಪೋದೊಡೆ ಶ್ರೇಣಿಕ ಮಹಾರಾಜಂಗೆ [2]ಪುಯ್ಯಲಿಟ್ಟೊಡಾತನುಮಾ ಪುಯ್ಯಲಂ ಕೇಳ್ದು ಅನ್ಯಾಯದೊಳ್ ನೆಗೞ್ದಾತನಂ [3]ಕೊಂದು ಕೂಸಂ[3] ಕೊಂಡು ಬನ್ನಿಮೆಂದು ಸಾಮಂತ ಮಹಾ ಸಾಮಂತ ಮಕುಟ ಬದ್ಧರ್ಕಳ್ಗೆ ಬೆಸವೇೞ್ದಡವ[4]ರುಂ ಬೞಿಯ[5]ನೆ[5] ತಗು[6]ಳ್ವ[6]ರನ್ನೆಗಂ ಪೋಗಲ್ ಪಾಂಗಿಲ್ಲದೆ ಚಿಲಾತ ಪುತ್ರಂ ಕನ್ನೆಯುಂ ಕೊಂದನಾಕೆಯುಂ ಸತ್ತು ಪೊೞಲೊಳ್ ವ್ಯಂತರದೇವತೆಯಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿ[7]ದ[7]ಳ್ ತಾನುಂ ಬೇಗಂ ಪೋಗಿ ವೈ[8]ಭಾ[8]ರಮೆಂಬ ಪರ್ವತಮನೇಱಿದೊ[9]ನಾ[9] ಪರ್ವತದ ಮೇಗೆ ಸರ್ವಗುಪ್ತನೆಂಬಾಚಾರ್ಯರವಧಿಜ್ಞಾನಿಗಳ್ ಅಯ್ನೂರ್ವರ್[10] ಶಿಷ್ಯರ್ಕಳ್ವೆರಸಿ[10]ರ್ದೊರಂ ಕಂಡು ಬೇಗಮೆನಗೆ ಸಂಕ್ಷೇಪದಿಂ ಧರ್ಮಮಂ ಪೇೞಿಮೆಂದೊಡೆ ಭಟಾರರಿಂತೆಂದು ಪೇೞ್ದರ್

ಗಾಹೆ ॥ ಜಂ ಇಚ್ಛಸಿ ತಂ ಣಂತಂ ಜಂಪುಣ ಣೇಚ್ಛಸಿ ತಂ ತುಮುಪ್ಪಂ ।
ಪುರಿಸ ಸೀಹಂ ತ ಇಚ್ಛಸು ಸಂಸಾರ ಮಹಣ್ಣವಂ ತರಿದುಂ ॥

[11]ಮಂತ್ರಂ[11] ಅಭಾವಿದಂ ಭಾವೇಮಿ ಭಾವಿದಂ ಭಾವೇಮಿ ಎಂದಿಂತು ಸಂಕ್ಷೇಪದಿಂದಂ ಧರ್ಮಮಂ ಪೇೞ್ದು ಮತ್ತಮಿಂತೆಂದರ್ ನಿನಗಾಯುಷ್ಯಂ ಕಿಱಿದೆಯೆಂದು ಪೇೞ್ದೊಡಾತನುಮಂತಪ್ಪೊಡೆನಗೆ ದೀಕ್ಷಾಪ್ರಸಾದಂಗೆಯ್ಯಿಮೆಂದು ಬೇಡಿ ಬಾಹ್ಯಾಭ್ಯಂತರ ಪರಿಗ್ರಹಂಗಳೆಲ್ಲಮಂ ತೊಱೆದು ತಪಂ[12]ಬಟ್ಟು[12] ಸವ್ವಸಾವಜ್ಜಜೋಗಂ ವಿರದೋಮ್ಹಿಯೆಂದು ಬಾೞ್ವನ್ನೆಗಮಾಹಾರ ಶರೀರಕ್ಕೆ ನಿವೃತ್ತಿಗೆಯ್ದು [13]ಚಿಲಾತ ಪುತ್ರಂ ತಪಂಬಟ್ಟು[13] ಕಾಯೋತ್ಸರ್ಗಂ ಗೆಯ್ದಿರ್ದೊರ್

ಅನ್ನೆಗಂ ಪೆಱಗಣಿಂ ಬಲಂ [14]ಕೇಳ್ದು[14] ಬಂದು ಕಾಯೋತ್ಸರ್ಗಂ ನಿಂದೊನಂ ಕಂಡೇನುಂಗೆಯ್ಯಲಱಿಯದೆ ಶ್ರೇಣಿಕ ಮಹಾರಾಜಂಗೆ ಚಿಲಾತ ಪುತ್ರಂ ತಪಂಬಟ್ಟು ಕಾಯೋತ್ಸರ್ಗಂ ಗೆಯ್ದಿರ್ದೊನಿನ್ನೆಮಗೆ ಬೆಸನೇನೆಂದು [15]ಬಿನ್ನಪಂ ಗೆಯ್ದು[15]ಟ್ಟಿದೊಡಾತ[16]ನಿಂ[16]ತೆಂದಂ ತಪಂ[17]ಬಟ್ಟಿ[17]ನಪ್ಪೊಡೊಳ್ಳಿತೆಯ್ದುಂ [18]ತನ್ನ ಮುಂಗೆಯ್ದ[18] ಪಾಪಮುಮುಪಶಮಮುಂ ಪೞಿಯುಮಂ ಪೊಲ್ಲಮೆಯು[19]ಮಂ ನೀಗಿದನೆಂದು ನುಡಿದು

1. ದು ಕೂಸನೆ (ಘಚಫ). 2. + ಪೋಗಿ (ಘಚಫ). 3. (ಚ)ದಲ್ಲಿಲ್ಲ. 4. ರ್ (ಘಚಫ). 5. ಂ (ಖಘಚಫ). 6. ಳ್ದ (ಘಫ). 7. ರ್ದ (ಘಫ) 8. ಬಾ (ಖ). 9. ಡಾ (ಘಚಫ). 10. ರುಷಿಯರ್ಕಳು ಬೆರಸು ಮಿ (ಕಗ), ರುಷಿಯರ್ಕಳ್ವೆರಸಿ (ಘಚಫ). 11. (ಕಖಗ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 12. ಗೊಂಡು (ಘಫ). 13. ಪ್ರಾಯೋಪಗಮನ ಮರಣದಿಂದ (ಖಘಚ), ಪ್ರಾಯೋಪಗಮನ ವಿಧಿಯಿಂ (ಫ). 14. ಗೂಡಿ (ಘಚಫ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 15. ಪೇಳ್ದ (ಘಚಫ). 16. ನುಮಿಂ (ಘಚಫ). 17. ಗೊಂಡ (ಘಚಫ). 18. (ಘಚಫ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 19. + ಮೆಲ್ಲ (ಘಚಫ).

ಪೋಪ ಬ[1]ಲಕ್ಕೆ[1] ಬಱಿಯಟ್ಟಿದೊಡವರುಂ ಚಿಲಾತ ರಿಸಿಯುಮಂ ಬಲಗೊಂಡು ಬಂದರ್ಚಿಸಿ[2] ಪೊಡೆವಟ್ಟು ಪೊೞಲ್ಗೆವೋದರ್

ಮತ್ತಿತ್ತ ಸುಭದ್ರೆಯುಮಪ್ಪ ವ್ಯಂತರ ದೇವತೆ ವಿಭಂಗ ಜ್ಞಾನದಿಂದಱಿದು ಚಿಲಾತ ರಿಸಿಯುಮಂ ಕಂಡು [3]ಪ[3]ಗೆಯುಮಂ ನೆನೆದು [4]ಪರ್ದಿನ ರೂಪಂ ಕೈಕೊಂಡು ಬಂದು ನೆತ್ತಿಯ ಮೇಗಿರ್ದು ಕಣ್ಗಳಂ ತೋಡಿ [5]ತಿನೆ[5] ಪೆರ್ಗಲಿಂ ಕಟ್ಟಿಱುಂಪೆಗ[6]ಳುಮಾಗಿ ಮೆಯ್ಯೆ[6]ಲ್ಲಮ [7]ನುರ್ಚಿ [ಯುಂ][7] ಸಟ್ಟುಗದಂತೆ ಬಳಸಿಯುಂ ಛಿದ್ರಂ[8]ಮಾಡಿ ಕಾದೆ ಎಣ್ಟು ದಿವಸಮಿರುಳುಂ ಪಗಲುಂ ನಿರಂತರಂ ದೇವೋಪಸರ್ಗಮಂ ಸೈರಿಸಿ ಶುಭಪರಿಣಾಮದಿಂ[9] ಮುಡಿಪೆ ಸರ್ವಾರ್ಥ ಸಿದ್ಧಿಯೊಳ್ ಮೂವತ್ತುಮೂಱು ಸಾಗರೋಪಮಾಯುಷ್ಯಮನೊಡೆಯೊನಹಮಿಂದ್ರ[10]ದೇವನಾ[10]ಗಿ ಪುಟ್ಟಿದಂ

ಮತ್ತಂ ಪೆಱರ್ ಸಂನ್ಯಸನಂ ಗೆ[11]ಯ್ದು[11] ಭವ್ಯರ್ಕಳ್ ಚಿಲಾತ[13]ರಿಸಿಯುಮಂ ಮನದೊಳ್ ಬಗೆದು ಚತುರ್ವಿಧಮಪ್ಪುಪಸರ್ಗಮುಂ ಪಸಿವು ನೀರೞ್ಕೆ ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ದುಃಖಂ[14]ಗಳುಮಂ ಸೈರಿಸಿ [15]ಪರಮ ಶುದ್ಧ ಸಹಜ [15]ದರ್ಶನ ಜ್ಞಾನಚಾರಿತ್ರಂಗಳುಮಂ ಸಾಧಿಸಿ [17]ಸ್ವರ್ಗಾಪವರ್ಗಸುಖಂಗಳನೆಯ್ದುಗೆ

---

1. ಳಿಕೆ (ಛ). 2. + ಪೂಜಿಸಿ (ಘಚಛ). 3. ಬ (ಕಗ). 4. + ಮುಳಿಯ (ಘಚಛ). 5. ತಿಂದು (ಘಛ). ದಂತು (ಚ). 6. ಳಾಗಿ ದೇಹಮಂ (ಘಚಛ). 7. ನಿಚ್ಚೆಣಯಿಂ (ಕಖಗ), ನುರ್ಚಿಯುಂ (ಚ). ನುರ್ಚಿಯುಂ (ಘಛ). 8. + ಗಳಂ (ಘಚಛ). 9. ಸಮ್ಯಗ್ ದರ್ಶನ ಜ್ಞಾನಚಾರಿತ್ರಂಗಳಂ ಸಾಧಿಸಿ (ಘಚಛ). 10. (ಘಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 11. ಯ್ದು (ಖ) ಯ್ದನ (ಘಚಛ). 12. + ಪುತ್ರ (ಘಚಛ). 13. + ದೇವನ (ಘಚಛ). 14. ಖ್ಯಂ (ಕಗ), 15. ಸಮ್ಯಗ್ (ಘಚಛ). 16. + ಸಮಾಧಿಮರಣದಿಂ ಮುಡಿಪಿ (ಚ).

(೧೬) ದಂಡಕನೆಂಬ ರಿಸಿಯ ಕಥೆ

ದಂಡಕನೆಂಬ ರಿಸಿಯ ಕಥೆಯಂ ಪೇೞ್ವೆಂ :

ಗಾಹೆ ॥ ದಂಡೋ ಯಮುಣಾ ವಂಕೇಣ ತಿಕ್ಕಕಂಡೇಣಿ ಪೂರಿದಂಗೋ ವಿ ।
ತಂ ವೇದಣಮಗಣಿತ್ತಾ ಪಡಿವಣ್ಣೋ ಉತ್ತಮಂ ಆಟ್ಠಂ ॥

[ದಂಡೋ—ದಂಡಕನೆಂಬ ರಿಸಿ, ಯಮುಣಾವಂಕೇಣ—ಯಮುನಾವಂಕನೆಂಬ ರಸನಿಂದಂ, ತಿಕ್ಖಕಂಡೇಣ—ಕೂರಿ[1]ದವ[1]ಪ್ಪಂಬುಗಳಿಂದಂ, ಪೂರಿದಂಗೋ ವಿ—ತೀವೆಪಟ್ಟ ಮೆಯ್ಯನೊಡೆಯನಾಗಿಯುಂ, ತಂವೇದಣಂ—ಆ ವೇದನೆಯುಂ, ಅಗಣಿತ್ತಾ—[2]ಬಗೆಯದೆ,[2] ಪಡಿವಣ್ಣೋ—ಪೊ[3]ರ್ದಿ[3]ದೊಂ, ಉತ್ತಮಂ ಅಟ್ಠಂ—ಮಿಕ್ಕ ದರ್ಶನ ಜ್ಞಾನ ಚಾರಿತ್ರಂಗಳಾರಾಧನೆಯಂ]

ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ :

ಈ ಜಂಬೂದ್ವೀಪದ ಭರತಕ್ಷೇತ್ರದೊಳ್ [4]ಅಮಳಕಂಠ[4]ಮೆಂಬುದು ಪೊೞಲದ ನಾ[5]ಳ್ವೊಂ ಅಭಿ[5]ಷ್ಟಸೇನನೆಂಬೊನರಸನಾತನ ಮಹಾದೇವಿ ನಂದಿನಿಯೆಂಬೊಳಾ ಯಿರ್ವರ್ಗಂ ಮಗಂ ದಂಡಕನೆಂಬೊಂ ಪುಟ್ಟಿದೊನಾತಂ ಗರ್ಭದೊಳಿರ್ದಂದು ನಂದಿನಿ ಮಹಾದೇವಿಗಿಂತುಟೊಂದು ಬಯಕೆಯಾದುದೆಲ್ಲಾ [6]ಜನಂ[6]ಗಳುಮಂ ದಂಡಿಸುವಂತಿರೆ[7]ಯ[7]ದಱಿಂದಾತಂ[8]ಗೆ[8] ತಾಯುಂ ತಂದೆಯುಂ ದಂಡಕನೆಂದು ಪೆಸರ ನಿ[9]ಟ್ಟೊರಾತ[9]ನಿಂ ಕಿಱಿಯೊಳ್ ಸಂ[10]ದ[10]ಪತಿಯೆಂಬೊಳ್ ಕೂಸಾಕೆಯನರ್ಧಚ[11]ಕ್ರವರ್ತಿ[11]ಯಪ್ಪ ವಿಷ್ಣುವಿಂಗೆ ಕೊಟ್ಟು ದಂಡಕನುಂ ವಿಷ್ಣುವಿಂಗಾದಮಾನುಂ ಪ್ರಿಯನಪ್ಪ ಸೇನಾ[12]ಪತಿಯಾದನಂ[12]ತನಿಬ[12]ರುಮಿಷ್ಟವಿಷಯ ಕಾಮ ಭೋಗಂಗಳ ನನುಭವಿಸುತ್ತಂ ಪಲಕಾಲಂ ಸಲೆ

ಮತ್ತೊಂದು ದಿವಸಂ ವಿಷ್ಣು [14]ಅ[14]ರಿಷ್ಟನೇಮಿಭಟಾರರಂ ಬಂಧಿಸಲ್ಕೆಂದು ಬಲದೇ[15]ವಂ ಬೆರಸು ಪುತ್ರಕಳತ್ರ [16]ಮಿತ್ರ ಸಪರಿವಾರಂ[16] ಪೋಗಿ ಸಮವಸರಣಮಂ ಪೊಕ್ಕು ಸ್ಫಟಿಕಮಯಮಪ್ಪ ಸೋಪಾನಪಂಕ್ತಿಗಳಿಂ[17]ದೊಪ್ಪುವ ಪ್ರದೇ[17]ಶ ಗಂಧಕುಟಿ[18] ಪ್ರಾಸಾದಮಂ ತ್ರಿಃಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ ಗೆಯ್ದು ಬಂದಭಿಮುಖನಾಗಿರ್ದು ಸ್ತುತಿ ಶತ ಸಹಸ್ರಂಗಳಿಂ [19]ಸ್ತುತಿಯಿಸಿ ಗಂಧ[19] ಪುಷ್ಪ ದೀಪ ಧೂಪಾಕ್ಷತಂ

---

1. ತ (ಕಗ), ತವ (ಖ). 2. ಉಪಮೆಗಳಿದವಾಗಿಯುಂ (ಕಗ), ಉಪಮೆಗಳಿವನಾಗಿಯುಂ (ಖ). 3. ರ್ದ್ದ (ಕಖಗ). 4. ಮಾಳವವಿಷಯ (ಘಚಛ). 5. ಳ್ವೊನರಿ (ಘಚಛ). 6. ಜೀವಂ (ಚಛ). 7. ಬಯಕೆಯಾದು (ಘಚಛ). 8. ಪುಟ್ಟಿದೊಡೆ (ಘಚಛ), ಪುಟ್ಟಿದೊಡೆ (ಘ). 9. ಟ್ಟರಾ (ಕಖಗ), ಟ್ಟೊರಾ (ಚಛ). 10. ದಾ (ಘಚಛ). 11. ಕ್ರ (ಘಚಛ). 12. + ಧಿ (ಘಚ). 13. ತಿರ್ವ (ಘಚಛ). 14. ನ (ಘಚಛ). 15. ವನುಂ ದಂಡಕನುಂ (ಘಚಛ). 16. ಪರಿವಾರ ಸಹಿತಂ (ಖಘಚಛ). 17. ದೇ (ಘಚಛ). 18. + ಯ (ಘಚಛ). 19. ಪೊಗಳ್ದು ಬಂದಿಸಿ (ಘಛ), ಪೊಗಳ್ದು ಬಂದಿಸಿ ಗಂಧ (ಚ).

ಗಳೆಂದರ್ಚಿಸಿ ಗಣಧರ ದೇವರ್ ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ಋಷಿ ಸಮುದಾಯಮುಮಂ ಗುರುಪರಿ[1]ಪಾ[1]ಟಿಯಿಂದಂ ವಂದಿಸಿ [1]ತಮ್ಮ ಪ್ರೋಣಪರಿ[2]ಯೊಳ್ ಧರ್ಮಮುಮಂ[3] ಕೇಳ್ದು ತದನಂತರಂ ವಿಷ್ಣುವಿಂತೆಂದು ಬೆಸಗೊಂಡಂ ಭಟಾರಾ [4]ಈ ಅ[4]ತಿ ರೌದ್ರನಪ್ಪ ದಂಡಕಂ ನರಕಂಬುಗುವಂತಿರೆ ಪಿರಿದುಂ ಪಾಪಮಂ ನೆರಪಿದನೀತನ ಪಾಪಕರ್ಮದುಪಶಮಮೆನಿತು ಕಾಲ[5]ದಿಂದ[5]ಕ್ಕುಂ ಮತ್ತಮೀತನ ಮುನ್ನಿನ ಭವಮೇನೆಂದು ಬೆಸಗೊಂಡೊಡೆ ಸಕಲ ವಿಮಲ ಕೇವಲ ಜ್ಞಾನ[6] ವಿರಾಜಿತನಪ್ಪ ಅರಿಷ್ಟನೇಮಿ ಭಟಾರರಿಂತೆಂದು ಪೇೞ್ದರ್

ಈ ಜಂಬೂದ್ವೀಪದ ಪೂರ್ವವಿದೇಹದೊಳ್ ವೀತಶೋಕಮೆಂಬುದು ಪೊೞಲ್ ಉಂಟು ಅದನಾಳ್ವೊನ್ ಅಶೋಕನೆಂಬೊನರಸನಾತನ ಮಹಾಸಾಮಂತಂ ಸು[7]ಧಾಮಕ[7]ನೆಂಬೊಂ ತೀವ್ರಲೋಭದೊ[8]ನ[8]ತಿ ರೌದ್ರಮಪ್ಪಾರಂಭ ಕರ್ಮದೊಳ್ ಕೂಡಿ[9]ದೊಂ *ತನ್ನಾ[9]ರಂಭದ ಕೆಯ್ಗಳನೊಕ್ಕು [10]ಪೆಟ್ಟು[10]ಗಳ ಬಾಯುಮಂ ಕಟ್ಟಿಯೊಕ್ಕಿಸು[11]ಗುಂ ಮತ್ತ[11]ಡುವ ಬಡಿಸುವ ಬೆಸಕೆಯ್ವ ಪೆಂಡಿರ[12]ಮೊಲೆ[12]ಗಳಂ [13]ಸೀರೆಯುಂ ಕಟ್ಟಿಸಿ[18] ಕೂಸುಗಳಂ ಮೊಲೆಯುಣಲೀಯದೆ ಬೆಸಕೆಯ್ಸುಗುಂ ಮತ್ತಂ ಕೊಲೆಯುಂ [14]ಪಿರಿದಾ[14]ರಂಭಮುಮಂ ಪೆರ್ಚ[15]ರದು[15]ಮೆಂಬಿವು ಕಾರಣಮಾಗಿ ನರಕಾಯುಷ್ಯಂ ಕ[16]ಟ್ಟಿ ಕಾಲಂ[16] ಸಲೆ ಆತಂಗೆ ಶಿರೋರೋಗಮುಂ ಮುಖರೋಗಮುಮಾಗಿ ವೇದನಾಭಿಭೂತನಾಗಿರ್ಪನ್ನೆಗಂ [17]ವೈದ್ಯ[17]ರಂ ಬೆಸಗೊಂಡೊಡದರ್ಕೆ ಪ್ರತೀಕಾರಮೊಂದು ದಿವಸಂ ತನಗೆ ಮದ್ದುಮನೆ[18]ರೆಯು[18]ಟ್ಟು ಕೂೞನುಣಲೆಂದಿರ್ಪನ್ನೆಗಂ ಸಮಾಧಿಗುಪ್ತರೆಂಬ [19]ಭಟಾರ[19]ರ್ ಚರಿಗೆವೊಕ್ಕ[20]ರ[20]ವರನತಿಭಕ್ತಿಯಿಂದಂ ನಿಱಿಸಿ ತನಗುಳ್ಳ ವ್ಯಾಧಿಯುಮ[21]ಗ್ಗ[21]ಳಿಂಬುದನಱಿದು ತನಗೆಂದು ಮಾಡಿದ ಮರ್ದಿನ ಕೂೞನವರ್ಗೆ ಬಡ್ಡಿಸಿದೊಡವ[22]ರ್ ಚರಿಗೆ ಮಾಡಿ[22] ಪರಸಿ ಪೋದರ್ ಪನ್ನೆರಡು ವರುಷದ ಶಿರೋರೋಗಮುಂ ಮುಖರೋಗಮುಮಾ ರಿಸಿಯರ್ಗೆ ಕೆಟ್ಟಿತ್ತಾ ಸುಧಾ[23]ಮಕ[23]ನುಂ ದಾನದ ಫಲದಿಂದಂ ಕಿಱಿದು ಪುಣ್ಯಮುಂ ನೆರಪಿಕೊಂಡಂ ಮತ್ತಂ ಬ[24]ದ್ಧಾಯುಷ್ಯ[24]ನಪ್ಪುದಱಿಂ ಮೂಱನೆಯ ನರಕದೊ[25]ಳೇ[25]ೞುಂ ಸಾಗರೋಪಮಾಯುಷ್ಯಮನೊಡೆ[26]ಯೊಂ ನಾರಕನಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿ[26]

ಗಾಹೆ ॥ ಅಚ್ಛಿಣಿಮಿಲಣ ಮೇತ್ತಂ ಣತ್ಥಿ ಸುಹಂ ದುಖ್ಖಮೇವ ಅಣುಬದ್ಧಂ ।
ಣರಯೇ ಣೇರಯಿಯಾಣಂ ಅಹಣ್ಣಿಸಂ ಪಚ್ಚಮಾಣಾಣಂ ॥

---

1. ಪ (ಫ). 2. ತಮ್ಮ ಪೇಣಡೆ (ಫಚ), ತಂತಮ್ಮ ಪೇಣಡೆ (ಛ). 3. + ನೀಡುಂ ಬೇಗಂ (ಫಚಫ). 4. ವ್ರ (ಚ). 5. ಕ್ಕ (ಫಚಫ). 6. + ತ್ರಿತೀಯನೇತ್ರ (ಫಚಫ). 7. ದಾಮಕ (ಛ). ದಾಕರ (ಫಚಫ). 8. ಳ (ಫಚಫ). 9. ದಾತನಾ (ಫಚಫ). *ಪುಟ ೧೬೩–ಪುಟ ೧೬೫ * (ಚ)ದಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ; ೧೬೪ನೆಯ ಓಲೆ ಹೋಗಿದೆ. 10. ದುಪ್ಪ (ಕಖಗ). 11. ಗುಮು (ಛ). 12. ಮಾಕೆ (ಕಗ). 13. (ಫಫ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಪೆಂಡೆಳ್ವು (ಫಫ). 14. ಹಿಂಸಾ (ಛ). 15. ರುಗಳು (ಫಫ). 16. ನಕಾಲಂ (ಛ). ಟ್ಟಿಯು ಕಾಲಂ (ಫಫ). 17. ಬೆಜ್ಜ (ಫಫ). 18. ಸುಮು (ಕಗ). 19. ರುಷಿಯು (ಫಫ). 20. ರ (ಫಫ). 21. ಗ್ಗಮುಂ (ಫ). 22. ರುಮುಂಡು (ಫಫ). 23. ಕರ (ಫಫ). 24. ದಾಯುಷ್ಯ (ಛ). 25. ಳ್ ಪುಟ್ಟಿಯೇ (ಫಫ). 26. ಯೋನಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿದಂ (ಫಫ).

ಇಂತು ನರಕ[1]ಲೋಕದೊಳ್ ಕಣ್ಣೆವೆಯಿಕ್ಕುವನಿತಂ ಪೊೞ್ತುಪ್ಪೊಡಂ ಸುಖಮಿಲ್ಲದೆ ಪಲಕಾಲಂ ದುಃಖಮನನುಭವಿಸಿ ಬಂದಿಲ್ಲಿ ದಂಡಕನಾದಂ ಮುನ್ನಿನ ಭವದೊಳ್ ಪ್ರಾಣಿಗಳಂ ದಂಡಿಸಿದ[2] ತನ್ನ ಪೂರ್ವದಭ್ಯಾಸಮನೆ ನಂದಿನಿ ಮಹಾದೇವಿಯ ಗರ್ಭದೊಳಿರ್ದು ತೋಱಿದನಪ್ಪುದಱಿಂ ದಂಡಕನೆಂಬ ಪೆಸರಾಯ್ತಿಂತಪ್ಪ [3]ಸ್ವಾ[3]ಸು ಭೂತಮಪ್ಪ ನರಕ ಲೋಕದ ಮಹಾದುಃಖಮಂ ಸರ್ವಜ್ಞರ್ ಪೇೞೆ ನಂಬಿ ನರಕದ ಮಹಾದುಃಖಕ್ಕಂಜಿ ದಂಡಕಂ ತಪಂಬಟ್ಟೋದುಗಳೆಲ್ಲಮಂ ಕಲ್ತು ರಿಸಿಯರ್ಕಳೊಡನೆ ಗ್ರಾಮ ನಗರ ಖೇಡ ಖರ್ವಡ ಮಡಂಬ ಪಟ್ಟಣ ದ್ರೋಣಾಮುಖಂಗಳಂ ವಿಹಾರಿಸುತ್ತಂ ಚರಿಗೆವೊಕ್ಕುಡಾರುಂ ನಿ[4]ಱಿಸುವೊರಿಲ್ಲ[4] [5]ಮೂಱಿತ್ತು ನಿಱಿಸಿದೊಡಂ[5] ಛರ್ದಿಯಕ್ಕುಂ ರಿಸಿಯರ್ಕಳೊಡನೆ ಚರಿಗೆವೊಕ್ಕೊಡನಿಬರ್ಗಮಲಾಭಮಕ್ಕುಂ ಮತ್ತಂ ವಾತ ಪಿತ್ತ ಶ್ಲೇಷ್ಮ ಕಾಸ ಶ್ವಾಸ ಜ್ವರಾರುಚಿ ಛರ್ದಿ ಅತಿಸಾರಾಕ್ಷಿ ಕುಕ್ಷಿವೇದನಾಸ್ಫೋಟಕ ಪಿಟಿಕ ಶೂಲ ಭಗಂದರ ಕುಷ್ಠ ಕ್ಷಯ ಗಂಡ ಶಿರೋವೇದನಾದಿ ವ್ಯಾಧಿಗ[6]ಳಾಗಿ[6] ರೂಪಱಿಯಲಾಗದಂತಿರೆ ವ್ಯಾಧಿಗಳಿಂದಮೊಟ್ಟಯಿಸೆ ಪಟ್ಟನಾಗಿ ಮಗುೞ್ದು ವಿಹಾರಿಸುತ್ತಂ ರಿಸಿಯರ್ಕಳೊಡನೆ ದ್ವಾರಾವತಿಗೆ ಬಂದಿರ್ದೋರ್

ಅನ್ನೆಗಮೊಂದು ದಿವಸಂ ವಿಷ್ಣು ಬಂದು ರಿಸಿಯರ್ಕಳಂ ವಂದಿಸಿಯವರೊಳಗೆ ದಂಡಕ ರಿಸಿ[7]ಯಾರೆಂದೊಡೆ[7] ಕೆಲದ ರಿಸಿಯರ್ ತೋಱಿದೊಡ[8]ವರಂ ವಂದಿಸಿ ನೋಡಿ ವ್ಯಾಧಿಯ ಪ್ರಬಲತ್ವಮಂ ಕಂಡು ವೈಯಾವೃತ್ಯಂ ಗೆಯ್ವುದ[9]ಕಾ[9]ದ ಮಾನುಮ[10][ಟ್ರಿ][10]ಯೊ[11]ಡೆಯನಾಗಿ ಪ್ರೊಡೆವಟ್ಟಿಂತೆಂದಂ ಭಟಾರಾ ನಿಮ್ಮನೊಂದಂ ಬೇಡಿವ[12]ಪ್ಪೆಂ ದಂಡಕ ರಿಸಿಯಿರಾ[12] ವರ್ಷಾ[13]ಕಾ[13]ಲಮನೆನ್ನ ದೇಹಾರದೊಳಿರ್ದಂತಃಪುರದ ಮನೆಗಳೊಳ್ ಚರ್ಯಾಮಾರ್ಗಂಬುಗುವುದನೆನಗೆ ದಯೆಗೆಯ್ಯಲ್ವೇೞ್ಕು ಮೆಂದೊಡವರುಮಂತೆಗೆಯ್ವೆನೆಂದು ವಿಷ್ಣು[14]ವ[14] ದೇಹಾರದೊಳ್ ಜೋಗಂಗೊಂಡಿರ್ದೊಡೆ ವಿಷ್ಣು ತನ್ನ ಪ್ರಧಾನನಪ್ಪ ಜಯನೆಂಬ ವೈದ್ಯನಂ ಕರೆದಿಂತೆಂದಂ ನಮ್ಮ ದಂಡಕ ರಿಸಿಯ ಕುತ್ತಮನೆಂತು ಬಲ್ಲೆಯಂತೆ ತೀರ್ಚೆಂದು ಪೇೞ್ದೊಡಾತನುಮಂತೆಗೆಯ್ವೆನೆಂದು ದಿವ್ಯೌಷಧಿಗಳಿಂದಂ ಮಾಡಿದುಂಡೆಗಳಂ [15]ಬಿಟ್ಟಿನೊಳ್[15] ಸಾಸಿರ್ವರರಸಿಯರ್ಕಳ ಮನೆಗಳೊಳ್ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿಯಾ ರಸಿಯರಂ ಮರ್ದನೂಡಿದಂ ಮತ್ತಂ ಪೊೞಲೊಳಗೆಲ್ಲಂ ಉಂಡೆಯ ಪರ್ವಮಂ ಮಾಡಿಸಿದನಿಂತು ವರ್ಷಾಕಾಲದ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳೊಳಂ ಮ[16]ರ್ದನೂ[16]ಡಿ ಕುತ್ತಮನಿಂಬುಮಾಡಿದೊಡೆ ವೈಯಾವೃತ್ಯಂ ಗೆಯ್ವುದಱಿಂ ಳಾದಮಾನುಂ ಉದ್ಯೋಗಪರನಪ್ಪುದಱಿಂ

1. (ಛ)ವಲ್ಲಿಲ್ಲ. 2. ದಪ್ಪುದಱಿಂ (ಘಛ). 3. ಸ್ವಭಾವಾ (ಕಗ). 4. ಱಿಸುವರಿಲ್ಲ (ಕಖಗ), ಱಿ (ಲಿ) ಸುವೊರಿಲ್ಲದೊಡೆ (ಘಛ). 5. ನಿಱಿಸಿಯಾರನುಂ ಚರಿಗೆ ಮಾಡಿಸಿದ (ದೊ) ರಪ್ಪೊಡಂ (ಕಖಗ), ಮೂಱಿತ್ತುನಿಱಿಸಿದೊಡಂ (ಘ). 6. ಳ ರೂಪಿಂ (ಘಛ). 7. ಯ ರಾರೆಂದು ಬೆಸಗೊಂಡೊಡಿವರ್ ದಂಡಕರುಷಿಯರೆಂದು (ಘಛ). 8. ರಸಂ (ಘಛ). 9. ಱಿಳಾ (ಘಛ). 10. ಶ್ರೀ (ಕಖಗಘಛ). 11. + ಡಂ ಬೊ (ಖ), ಪೇ (ಘಛ). 13. ಗಾ (ಘಛ). 14. ಬಿಪ (ಘಛ). 15. ಪದಿನಾಱು (ಘಛ). 16. ರ್ದಂ ಮಾ (ಘಛ).

ವಿಷ್ಣುವಿಂಗೆ ತೀರ್ಥಂಕರ ನಾಮಂ ಕಟ್ಟಿ[1]ತ್ತು[1] ಮತ್ತಂ ದಂಡಕ ರಿಸಿಯರ ಮೆಯ್ಯ [2]ತೊಗಲ್ ಪಾವಿನ [ಪೆ][2]ರ ಸುರಿವಂತೆ ಸುರಿದು ಪೋಗಿ ನಿರ್ವ್ಯಾಧಿತ ದೇಹರಾಗಿ ಮೆಯ್ಯ ತೇಜಂ ತೊಳಗುತ್ತಿರ್ದುದಂ ವಿಷ್ಣು ಕಂಡು ವ್ಯಾಧಿ ಕಟ್ಟಿದುದೆಂದಱಿದು ಬದವಮಾನಂ ಹರ್ಷಚಿತ್ತನಾಗಿ ಆ ರಿಸಿಯರ ಪಕ್ಕದೆ [3]ವೈದ್ಯ[3]ಜಯಮಂ ಪೊಗೞ್ದೊದವರ್ ಕಿಮ್ಮಗಿರ್ದೊಡೆ ವೈದ್ಯನಿವರೆನ್ನಂ ಪೊಗೞ್ದರಿಲ್ಲೆಂದು [4]ಮನದೊಳಾ ರಿಸಿ[4]ಯರೊಳಪ್ಪ ಮುಳಿಸಂ [5]ತಳೆದು[5] ಆರ್ತಧ್ಯಾನದಿಂ ಕೆಲಕಾಲ[6]ದಿಂ[6] ಕಾಲಂ ಗೆಯ್ದು ವಿಂಧ್ಯಾಟವೀ ಮಧ್ಯಸ್ಥಮಪ್ಪ ನರ್ಮದಾ[7]ನದೀ ತೀರದೊಳ್ ಕೋಡಗವಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿದೊಂ

ಮತ್ತಿತ್ತ ದಂಡಕರಿಸಿಯರ್ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಕದೆ [7]ವಿಷ್ಣು[7] ಜಯಮಂ ಪೊಗೞ್ದುದಱಿಂದಮರಸನ ಬೆಸದಿಂ ವೈ[8]ದ್ಯನನವರತಂ ತಮ್ಮನೋ[8]ಲಗಿಸುವುದಱಿಂ ತಮ[9]ಗೆಂದು[9] ಮಾಡಿದ ವೈಯಾವೃತ್ಯಮನಱಿದು ನಿಂದಣ ಗರುಹಣಂ ಗೆಯ್ದು ಅದರ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಮಂ [7]ಕೊಂಡು[7] ಸಿಂಹನಿಷ್ಕ್ರೀಡಿತಮೆಂಬ ನೋಂಪಿಯಂ ನೋಂತು ವಿಹಾರಿಸುತ್ತ ಪೋಗಿ ನರ್ಮದೆಯ ತಡಿಯೊಳ್ ಮಾ[10]ಮರದ ಕೆೞಗೆ ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯಂಗೆಯ್ಯುತ್ತಿರ್ದರನ್ನೆಗಂ ಆ ಕೋಡಗನವರಂ ಕಂಡು ಜಾತಿಸ್ಮರನಾಗಿ ಪೂರ್ವಭವ[11]ವೈರಸಂಬಂಧ[11]ಮನಱಿದು ಮುಳಿಸಿಂ ಶಕ್ತಿಯುಂಬಾಯುಧದೊಳೋರಂತಾಗು[12]ತ್ತಿರ್ದ[12] ಮಾಡಿದ ಕೊಂಬಂ ಮುನಿವರರ ತೊಡೆಯನು[13]ರ್ಚಿ[13]ಪೋಗೆ [14]ನೋಂ[14]ತಿತ್ತಾಗಳಾ ಮುನಿಯುಂ ತ್ಯಕ್ತ ಶರೀರನಾಗಿ ಸಮತ್ವೀಭಾವನೆಯೊಳ್ ಕುಳ್ಳಿರ್ದೋನಂ ಕಂಡು ತನ್ನ ಮುಯ್ಯವಿನಾತಂಗೆ ಬಾ[15]ಟಿತ್ತಿಯುಳ್ಳ[16]ಸ್ನದೇ[16]ವೆನೆಂ[17]ದು ಸಲೆ ನಂಬಿ[17] ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪವಾಗಿ ಮರ್ಕಟವೃಂದಮಂ ನೆರಪಿಕೊಂ[13]ಡು ಬಂದದಂ[18] ಕಿ[19]ಟ್ಟು[19] ಮರ್ದಂ ತಂದು ಪೊಯ್ದು ಯತಿವರನ ಕಾಲ್ಗೆಱಗಿರ್ದುದುಮಂ ಕಂಡು ಮುನಿಯುಮಿದಾ ಪ್ರಾಣಿ ಭವ್ಯನೆಂದಱಿದು ಧರ್ಮಮಂ ಪೇೞ್ದು ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಪೂರ್ವಕಂ ವ್ರತಂಗಳಂ ಕೊಟ್ಟರ್ ಅದುವುಂ ಕೈಕೊಂಡು [20]ಧ[20]ರ್ಮದೊಳ್ ಕೂಡಿ ತನ್ನಂ ನಿಂದಿಸುತ್ತಂ [21]ಬ್ರ[21]ತೋಪವಾಸಂಗಳಿಂ ಮೆಯ್ಯಂ [22]ದಂಡಿಸುತ್ತಂ[22] ಸಲ್ವು*ದೊಂದು ದಿವಸಂ ಪರ್ವತ ಶಿಖರದಿಂ ಪಾಯ್ದುಬಂದು ಬಱಿಕೆ ಮುನಿವರರ ಪಕ್ಕದೆ ಬಿರ್ದತ್ತಾಗಳವ[23]ರುಂ[23] ಸಂನ್ಯಸನಪೂರ್ವಕಂ[24] ಪಂಚನಮಸ್ಕಾರಮಂ [25]ಕೊಟ್ಟರ್ ಅ[25]ದುವುಂ [26]ಸತ್ತು ಪೋಗಿ[26] ಸನತ್ಕುಮಾರ

1. ವದು (ಫಝ). 2. ತೊಗಲ್ ಪಾವಿನ ಪೆ (ಕಗ), ತೋಲ್ಪಾವಿನ ಪೆ (ಬ), ತೋಲ್ಪಾವಿನೆ (ಫ), ತೊಗಲ್ಪಾವಿನ ಪೆ (ಛ). 3. ವಿಷ್ಣು (ಫಝ). 4. ಮುನಿದಾ ರಿಸಿ (ಫಝ). 5. ಧಾರಿಸಿ (ಬಝಛ). 6. ಕ್ಕೆ (ಫಝ). 7. (ಫಝ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 8. ದ್ಯಂ ತಮ್ಮನನವರತಮೋ (ಫಝ). 9. ಗೆ (ಫಝ). 10. + ಪಿನ (ಬಫಛ). 11. ದ ಸಂಬಂಧ ವೈರ (ಫಝ). 12. ತಿ (ಫ). ಬಿರಿ (ಝ). 13. ಕ್ಕಿ (ಫಝ). 14. ಕೂಂ (ಗ), ನೂಂ (ಬ). 15. ತ್ತಿರ್ದ (ಕಬಗ). 16. ಸ್ನೇಹೀ (ಫ): ಸ್ನೇ (ಫ). 17. ದುಱಿದು (ಬಫಝ). 18. ದಾ ಕೊಂಬುಂ (ಬಫಛ). 19. ಟ್ಟಿದ (ಕಬಗ). 20. ಸದ್ಧ (ಫ). 21. ವ್ರ (ಫಝ). 22. ಬದನಾಯ (ಫಝ). 23. ರುಮುದಕ್ಕೆ (ಫಛಝ). 24. + ಕೊಟ್ಟು (ಫಛಝ). 25. ಪೇಳ್ದ್ವಿತ (ಫಛಝ) : ಪುಟ ೧೭೦–ಪುಟ ೧೭೧ (ಚ)ದಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. 26. ಸಮಾಧಿಯಿಂ ಮುಡಿಪಿ (ಫಛಝ).

[1]ಸೌಂಬ[1] ಕಲ್ಪದೊಳ್ ಎರಡು[2] ಸಾಗರೋಪಮಾಯುಷ್ಯಮನೊಡೆಯೊಂ ಸಾಮಾನಿಕ ದೇವನಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿ[3]ದೊಂ ತನ್ನ[4]ವಧಿ[4]ಜ್ಞಾನದಿಂದಮಱಿದು ಮಹಾವಿಭೂತಿ ಯಿಂದಂ ಬಂದು ಧ್ವಜ ಮಕುಟ ಸಿತಾತಪ[5]ತ್ರಾದಿಗಳೊಳ್[5] ಮಣಿಮಯಮಪ್ಪ ಮರ್ಕಟ ಚಿಹ್ನದೊಳ್ ಮುನಿವರನಂ ಪೂಜಿಸಿ *ಪೊಡೆವಟ್ಟಿಂತೆಂದನೀ ದೇವತ್ವಮುಂ ವಿಭೂತಿಯುಮಂ ಪಶುಜಾತಿಯಪ್ಪೆನಗೆ ನೀಮಿತ್ತಿರ್ ಭಟಾರಾ ಎಂದು ತನ್ನ ಪೂರ್ವಭವಸಂಬಂಧಮೆಲ್ಲಮಂ ಪೇೞ್ದು ತನ್ನೊಡಲಮಂ* ಪೂಜಿಸಿ ಪೋದನಾಯೆಡೆ [6]ಲೋಕದೊಳ್[6]ಮಹೇಶ್ವರಮೆಂಬ ತೀರ್ಥಮಾಯ್ತು

ಮತ್ತಿತ್ತ ದಂಡಕ ರಿಸಿಯುಂ ಗ್ರಾಮ ನಗರ ಖೇಡ ಖರ್ವಡ ಮಡಂಬ ಪಟ್ಟಣ ದ್ರೋಣಾಮುಖಂಗಳಂ ವಿಹಾರಿಸುತ್ತಂ ಕ್ರಮದಿಂದುತ್ತರ ಮಥುರೆಯ ನೆಯ್ದಿಯಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯಪ್ರತಿಮೆ ನಿಂದರನ್ನೆಗಂ ಆ ಪೊೞಲನಾಳ್ವೊಂ ಯಮುನಾವಂಕ ನೆಂಬೊನರಸನಾತಂ [7]ದಂಡಕನಿಂದಂ ಪಲವು [8]ಸೂೞ್ ದಂಡಣೆಗಳನೆಯ್ದಿದನಪ್ಪು ದಱಿಂದಂ ದಂಡ[9]ಕಂ ಬಂದ[9]ನೆಂಬ ವಾರ್ತೆಯಂ ಕೇಳಲೊಡಂ ಜಾತ್ಯಶ್ವಮನೇಱಿ [10][ಓ][10]ಡುವನ ಬೞಿಯಂ ಮಂತ್ರಿ ತಗುಳ್ದೋಡಲೀಯದೆ ಮಾಣಿಸಿಯಿಂತೆಂದಂ ದಂಡಕಂ ತಪಂಬಟ್ಟು ಬಂದನೆಂದಱಿಯೆ ಪೇೞ್ವಾಗಳ್ ಮಗುೞ್ದು ಬಂದತಿಕ್ರೋಧ ದಿಂದಂ ಕಾಸಿದ ಮೊನೆ[11]ಯಂಬುಳ್ಳವನ[ಪು]ಱಿಂ[11] ಮೆಯ್ಯ[12]ನ[12]ನೇಕ ಶರಸಂಘಾ ತಂಗಳಿಂ[13]ದುದೆಚ್ಚೊ[13]ಡವರುಮಾ ವೇದನೆಯುಮಂ ಸೈರಿಸಿ[14] ಸಮತ್ವ[14] ಭಾವನೆಯಂ [15]ಭಾವಿ[15]ಸಿ ಚತುರ್ವಿಧಮಪ್ಪಾಹಾರಕ್ಕಂ ಶರೀರಕ್ಕಂ ಯಾವಜ್ಜೀವನಂ ನಿವೃತ್ತಿಗೆಯ್ದು ಶುಕ್ಲಧ್ಯಾನಂಗಳಂ ಧ್ಯಾನಿಸಿ [16]ಕರ್ಮಕ್ಷಯಂ ಗೆಯ್ದು[16] ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಪೋದರ್

ಅನ್ನೆಗಂ ಇತ್ತ ಚತು[17]ರ್ವಿಧ ದೇವನಿಕಾಯಂ[17] ತಂತಮ್ಮ ಜ್ಞಾನಂಗ ಳಿಂದಱಿದು ಚಿತ್ರಪ[18]ಟಮಂ ಕೆ[18]ದಱಿದಂತೆಯಾಕಾಶಮೆಲ್ಲಮಂ ವ್ಯಾಪಿಸಿ ನಾನಾ ವಿಧ ವಾಹನಾ[19]ರೂಢರ್ಕಳ್ ಜ್ವಲನ್ಮಣಿ[20]ಮಯ[20] ಮಕು[21]ಟಾಗ್ರ[21]ವಿನ್ಯಸ್ತ [22]ಹಸ್ತ[22]ರ್ಕಳಾಗಿ ಇಂದ್ರಾದಿ ದೇವರ್ಕಳುಂ ಜಯಜಯ[23]ಶಬ್ದಂ[23]ಗಳಿಂದಂ ಮುನಿ [24]ವರೇಣ್ಯನ[24] ಗುಣಂಗಳಂ [25]ನೆಗೞ್ತೆಯುಂ ಪೊಗೞುತ್ತಂ ಬಪ್ಪೊರಂ ಕಂಡು ಭಯಂ ಕಾರಣಮಾಗಿಯುಂ ಕರ್ಮಂಗಳುಪಶಮಂ ಕಾರಣಮಾಗಿಯುಂ ಯಮುನಾ

---

1. (ಖಘಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 2. ಏಳು (ಘಚಛ). 3. (ಘಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 4. ದಿವ್ಯ (ಕಗ). 5. ತ್ರಂಗಳುಂ (ಘಚಛ). *–*ಇದು (ಕಗ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 6. ಕೆ ದೇವರ್ಕಳ್ ಬಂದುದಱಿಂದ (ಘಚಛ). 7. +ಮುನ್ನನ್ನೇಕವಾರಂ (ಕಖಗ); 'ವಾರಂ' ಎಂದಿರಬಹುದೆ? 8. (ಕಖಗ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 9. ಕ (ಘಚಛ). 10. ಯೋ (ಕಖಗ), ಪೋ (ಘಚಛ). 11. ಯಂಬುಳ್ಳವನವಱಿಂ (ಕ), ಯಂಬುಳ್ಳವಱಿಂದಂ (ಖ), ಯಂಬುಳ್ಳವನರಿಂ (ಗ), ಯುಳ್ಳಂಬುಗಳಿಂದಂ (ಘಚಛ). 12. ನಂತ (ಕಖಗ). 13. ದೆ ಮೆಟ್ಟಿದೊ (ಕಗ). 14. +ಸಮ್ಯಗ್ ದರ್ಶನ ಜ್ಞಾನ ಚಾರಿತ್ರಂಗಳಂ ಸಾಧಿಸಿ (ಘಚಛ). 15. ಸಾಧಿ (ಛ). 16. ಯಷ್ಟವಿಧಕರ್ಮಂಗಳಂ ಕೆಡಿಸಿ (ಘಚಛ). 17. ರ್ನಿಕಾಯ ದೇವರ್ಕಳುಂ (ಛ). 18. ಟಂಗೆ (ಘಚಛ). 19. +ದಿ (ಕಖ), +ಧಿ (ಗ). 20. (ಘಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 21. ಟಗ್ರಸ್ತ (ಕಗ). 22. (ಘಚ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 23. ಶಂಖಂ (ಕ), ಶಂಖಧ್ವನಿ (ಗ), (ಚ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 24. ಯ (ಖಘಛ), (ಚ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 25. (ಖಘಚ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ, (ಚ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ.

ನಂಕಂ ತಪಂಬಟ್ಟಂ ತಪಂಬಟ್ಟೊಡಮಾ ರಿಸಿಯುಂ ಕೊಂದ ಪಾಪದ ಫಲದಿಂದನೇಕ ಮಹಾವ್ಯಾಧಿಗಳುಮಾದವು ಮತ್ತಮಾ ಪಾಪಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಮಂ ನೆಗಟ್ಟಿ ಪಲಕಾಲಮುಗ್ರೋಗ್ರ[1]ಘೋರವೀರ[1] ತಪಶ್ಚರಣಂ ಗೆಯ್ಯುತ್ತಂ[2] *ಗ್ರಾಮ ನಗರ ಖೇಡ ಖರ್ವಡ ಮಡಂಬ ಪಟ್ಟಣ ದ್ರೋಣಾಮುಖಂಗಳಂ ವಿಹಾರಿಸುತ್ತಂ ಬರ್ಪೋರ್ ಸ[3]ಜ್ಞಾತ[3]ಗಿರಿಯುನೆಯ್ದಿಯಲ್ಲಿಯೆ ರಾತ್ರಿ ಪ್ರತಿಮೆ ನಿಂ[4]ದೊ[4]ರನ್ನೆಗಂ ಕಾ[5]ಟ್ಟಿ[5]ಚ್ಚು [6]ಮೂವಳಸಂ[6] ಬಳಸಿಯುಂ ತಗುಳ್ದು ತಮ್ಮಂ ಸುಡೆ ಚತುರ್ವಿಧಮಪ್ಪಾಹಾರ[7]ಕ್ಕಂ [8]ಜಾವಜ್ಜೀವಂ[8] ನಿವೃತ್ತಿಗೆಯ್ದು [9]ಶುಭಮಪ್ಪ[9] ಶುಕ್ಲಧ್ಯಾನಂಗಳಂ ಜಾನಿಸಿ [10]ಘಾತಿ[10] ಕರ್ಮಂಗಳಂ ಕಿಡಿಸಿಯಂತರ್ಗತ ಕೇವಲಿಯಾಗಿಯೆಂಟು ಕರ್ಮಂಗಳಂ[11] ಕಿಡಿಸಿ ತಪೋಗ್ನಿಯಿಂ ಸುಟ್ಟು ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಪೋದರ್

ಮತ್ತೆ ಪೆಱರುಂ ಸಂನ್ಯಸನಂ ಗೆಯ್ದು[12]ದರ್ಶ ಕ್ಷಪಣಕ[12]ರುಂ ದಂಡಕ ರಿಸಿಯುರಂ ಕಾಸಿದ ಪೊನೆಯಂ†ಬುಗಳಿಂದೆ[13]ಚ್ಚು[13] [14]ಮಾಡಿ[14]ದುಪಸರ್ಗಮುಮಂ ಯಮುನಾವಂಕ ರಿಸಿಯರ್ ಕಿಚ್ಚಿನಿಂ ಬೆಂದುಪಸರ್ಗಮುಮಂ ಮನದೊಳ್ ಬಗೆದು ಪಸಿವುಂ ನೀರಟ್ಟಿ ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯಿರ್ಪತ್ತೆರಡು†ಪರೀಷಹಂಗಳುಮಂ ವ್ಯಾಧಿಗಳೊಳ[15]ಪ್ಪ ವೇದನೆಗಳುಮಂ ಸೈರಿಸಿ [6]ಪರಮ ಶುದ್ಧಸಹಜ[16] ದರ್ಶನ ಚಾರಿತ್ರಂಗಳಂ ಸಾಧಿಸಿ* ಸ್ವರ್ಗಾಪವರ್ಗ ಸುಖಂಗಳನೆಯ್ದುಗೆ

---

1. (ಘಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. (ಜ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 2. + ಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನಜ್ಞಾನಚಾರಿತ್ರಂಗಳಂ ಸಾಧಿಸಿ (ಜಛಘ). *–* ಈ ಭಾಗ (ಘ)ದಲ್ಲಿಲ್ಲ. 3. ಜ್ಞ (ಘ), (ಜ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 4. ದ (ಕಖಗ) (ಜ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 5. ಟಿ (ಖ). 6. (ಖಘ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. (ಜ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 7. + ಶರೀರ (ಘಜ). 8. (ಘ)ದಲ್ಲಿಲ್ಲ, (ಜ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 9. (ಖಘ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. (ಜ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 11. + ನಿರವಶೇಷಂ (ಘ). 12. ದರ್ಶರಾಧಕರಪ್ಪವ (ಘ). ದ ಆರಾಧಕರಪ್ಪವ (ಜ). 13. ಚರ್ಚ (ಕಗ). †–† (ಜ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ, 14. ಕೊಂ (ಘ). 15. + ಪಟ್ಟ (ಘ). 16. ಸಮ್ಯಗ್ (ಘಜ).

(೧೭) ಮಹೇಂದ್ರದತ್ತಾಚಾರ್ಯರ್ ಮೊದಲಾದ ಅಯ್ನೂರ್ವರ್ ರಿಸಿಯರ್ಕಳ ಕಥೆ

ಮಹೇಂದ್ರದ[1]ತ್ತಾಚಾರ್ಯರ್[1] ಮೊದಲಾ[2]ಗೊಡೆಯ ಅ[2]ಯ್ನೂ[3]ರ್ವರ್[3] ರಿಸಿಯರ್ಕಳ ಕಥೆಯಂ ಪೇೞ್ವೆಂ :

ಗಾಹೆ ॥ ಣಗರೇ ಮಹೇಂದ್ರದತ್ತಾದೀಣಂ ಪಂಚಸದಾ ಕುಂಭಕಾರಘಡೇ ।
ಆರಾಧಣಂ ಪವಣ್ಣಾ ಪೀಳಿಜ್ಜಂತಾವಿ ಜಂತೇಹಿಂ ॥

[ಣಗರೇ—ಪೊೞಲೊಳ್, ಮಹೇಂದ್ರದತ್ತಾದೀಣಂ—ಮಹೇಂದ್ರ[4]ದತ್ತರೆಂಬಾಚಾರ್ಯರ್[4] ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ರಿಸಿಯರ್ಕಳ್, ಪಂಚಸದಾ—ಅಯ್ನೂರ್ವರ್, ಕುಂಭಕಾರಘಡೇ—ಕುಂಭಕಾರಘಟಮೆಂ[5]ಬುದಱೊ[5]ಳ್, ಆರಾಧಣಂ—[6]ಸಹಜ[6] ದರ್ಶನ ಜ್ಞಾನ ಚಾರಿತ್ರಂಗಳಾರಾಧನೆಯಂ, ಪವಣ್ಣಾ—ಪೊ[7]ರ್ದಿ[7]ದೊರ್, ಪೀಳಿಜ್ಜಂತಾವಿ—ಪೀಡಿಸೆಪಟ್ಟರಾಗಿಯುಂ. ಜಂತೇಹಿಂ—ಗಾಣಂಗಳಿಂದಂ]

ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ :

ಈ ಜಂಬೂ ದ್ವೀಪದ ಭರತಕ್ಷೇತ್ರದೊಳ್ [8]ವಿದೇಹಮೆಂಬುದು ನಾಡಲ್ಲಿ[8] ಸಾವಸ್ತಿಯೆಂಬುದು ಪೊೞಲುಂಟದನಾಳ್ವೊಂ ಜಿತಶತ್ರುವೆಂ[9]ಬೊನ[9]ರಸನಾತನ [10]ಮಹಾದೇವಿ ಧಾರಿಣಿ[10]ಯೆಂಬೊಳಾಯಿರ್ವರ್ಗ್ಗಂ ಮಗಂ ಸ್ಕಂದಕುಮಾರನೆಂಬೊನಾತನಿಂ ಕಿಱಿಯೊಳ್ ಪುಂಡ್ರಯಶೆಯೆಂಬೊಳಾಕೆಯಂ ದಕ್ಷಿಣಾಪಥದೊಳ್ ಕುಂಭಕಾರಘಟಮೆಂ[11]ಬ[11] ಪೊೞಲದನಾಳ್ವೊಂ ದಂಡಕನೆಂಬರ[12]ಸಂ[12]ಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅಂತವರ್ಗ್ಗಳಿಷ್ಟ ವಿಷಯ ಕಾಮ ಭೋಗಂಗಳನನುಭವಿಸುತ್ತಂ[13] ಕಾಲಂ ಸಲೆ ಮತ್ತಿತ್ತ ಮುನಿಸುವ್ರತ ತೀರ್ಥಕರ ಪರಮ ದೇವರ ಪಕ್ಕದೆ ಮಹೇಂದ್ರದತ್ತನುಂ ಜಿತಶತ್ರುವ ಮಗನಪ್ಪ ಸ್ಕಂದಕುಮಾರನುಂ ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ಅಯ್ನೂರ್ವರ್ ರಾಜಪುತ್ರರ್ಕಳ್ ತಪಂಬಟ್ಟೋದುಗಳೆಲ್ಲಮಂ ಕಲ್ತು ಅಭಿನಂದನರೆಂಬ ಗಣಧರರೊಡನೆ ಗ್ರಾಮ ನಗರ ಖೇಡ ಖರ್ವಡ ಮಡಂಬ ಪಟ್ಟಣ ದ್ರೋಣಾಮುಖಂಗಳಂ ವಿಹಾರಿಸುತ್ತಂ ಬರ್ಪೋರ್ ಕಳಿಂಗ[14]ದೇಶ[14]ದೊಳ್ ದಂತಪುರಮೆಂಬ ಪೊೞ[15]ಲ[15]ನೆಯ್ದಿ ಅಲ್ಲಿ ಕಲವು ದಿವಸಮಿರ್ಪನ್ನೆಗಂ ಆ ಪೊೞಲನಾಳ್ವೊಂ ಜನಾರ್ದನ ಮಹಾ

---

1. ತ್ತಂ (ಫ). (ಚ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ, (ಛ)ದಲ್ಲಿ ಈ ಪೂರ್ತಿ ವಾಕ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. 2. ದ (ಕಗ). 3. ಱು (ಕ). 4. ತ್ತಂ (ಫಚಛ). 5. ಬಪ್ಪೊೞಲೊ (ಫಛ), (ಚ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 6. +ಸಮ್ಯಗ್ (ಫಛ), (ಚ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 7. ರ್ದ್ದ (ಖ). 8. ಪೂರ್ವದೇಶದೊಳ್ (ಕಖಗ). 9. ಬ (ಕಖಗ). 10. ಮಹಾದೇವಿ ಮಹಾ (ಛ). ರತಿ ಮಹಾದೇವಿ. 11. ಬುದು (ಫಚಛ). 12. ಸನಾತಂ (ಫಚಛ). 13. +ಪಲ (ಫಚಛ). 14. ವಿಷಯ (ಫಚಛ). 15. (ಫಚಛ).

ರಾಜ[1]ನೆಂಬೊರಸ[1]ನಾತನ ಪುರೋಹಿತಂ [2]ವ್ಯಾಳ[2]ನೆಂಬೊನಾತಂ ಸ್ಕಂದಕುಮಾರ ಋಷಿಯರೊಡನೆ ಅರಸನ ಮುಂದೆ ಪಂಡಿತರ್ಕಳ ನಡುವೆ[3]ವಾ[3]ದುಗೆಯ್ದು ಸೋಲ್ತೊಡರಸನಾತನನಟ್ಟಿ ಕಳೆದೊಡಾತನುಂ ಪೋಗಿ ದಂಡಕನೆಂಬರಸಂಗಾಳಾಗಿ[4]ಯುಲ್ಲಿ[4] ಮಂತ್ರಿಪದಮಂ ಪೆತ್ತಿರ್ಪನ್ನೆಗಂ

ಮತ್ತಿತ್ತ ಋಷಿಯರ್ಕಳುಂ ಗ್ರಾಮ ನಗರ ಖೇಡ ಖರ್ವಡ ಮಡಂಬ ಪಟ್ಟಣ ದ್ರೋಣಾಮುಖಂಗಳೊಳ್ ವಿಹಾರಿಸುತ್ತಂ ಬರ್ಪೋರ್ ಕುಂಭ[5]ಕಾರ[5]ಘಟಮೆಂಬ ಪೊೞಲ್ಗೆವಂದೊಡಾ ಪೊೞಲನಾಳ್ವ ದಂಡಕ[6]ನೃಪತಿ[7] ಬಿ[8]ಜ್ಜುವರ್ಗೆ[8] ಭಕ್ತನಪ್ಪಾತಂ ರಿಸಿಯರ್ಕಳ ಬರವಂ ಕೇಳ್ದು ಬಂದು ಬಂದಿಸಿಯಭಿನಂದಿಸ ಭಟಾರರ ಪಕ್ಕದೆ[9] ವಿಚಾರಿಸಿ ಧರ್ಮಮಂ ಕೇಳ್ದು ಘಾಜ್ಜಿ ನಂಬಿ ಶ್ರಾವಕಬ್ರತಂಗಳಂ ಕೈಕೊಂಡು ಶ್ರಾವಕನಾಗಿ ಅಯ್ನೂರ್ವರ್ ರಿಸಿಯರ್ಕಳುಮಂ ಪ್ರತಿದಿವಸಕ್ಕಂ ಅತಿಭಕ್ತಿಯಿಂದಂ ನಿಱಿಸಿ ತಾಂ ಪಕ್ಕದಿರ್ದು ದಿವ್ಯಾಹಾರಂಗಳನೂಡುತಿಂತು ಋಷಿಯರ್ಕಳ್ಗೆ ಬೆಸಕೆಯ್ಯುತ್ತಮಿರೆ[10] ಸ್ಕಂದಕುಮಾರ[11] ಋಷಿಯೊಡನೆ ವಾದುಗೆಯ್ದು ಸೋ[12]ಲ್ತೊ[12]ಡೆ ತನ್ನನಟ್ಟಿ ಕಳೆದುದು ಕಾರಣಮಾಗಿ [13]ವ್ಯಾಳ[13]ನೆಂಬಂ ಮಂತ್ರಿ ಋಷಿಯರ್ಕಳನಟ್ಟಿ ಕಳೆವುಪಾಯಮನೆ ಬಗೆಯುತ್ತಿರ್ಪೋನ್ ಒಂದು ದಿವಸಂ ಅಡವಿಗೆ ಪೋಗಿ ರಿಸಿಯರ್ಕಳ್ ಸಿದ್ಧಾಂತಮಂ [14]ಪರಿವಿಡಿಗೆಯ್ದು[ದಂ][14] ಕೇಳ್ದು ಪೊೞಲ್ಗೆವಂದ ಬೞಿಕ್ಕೆ ಅವರೋದುವ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸಾರೆಯೊಂದು ಗಿಡುವಿನ ಕೆೞಗೆ ಕೆಲ[15]ಪ್ರಮಾ[15]ಯುಧಂಗಳಂ ಪೂ[16]ೞ್ದು[16] ಬಂದರಸಂಗಿಂತೆಂದನೀಯಯ್ನೂರ್ವರುಂ ರಿಸಿಯರ್ಕಳುಮರಸುಮಕ್ಕಳ್ ಮಹಾಬಲ ಪರಾಕ್ರಮನೊಡೆಯರೀ[17]ರೂಪಂ ತೋಱಿ ನಂಬಿಸಿ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಾಣಕ್ಕಪಾಯಮಂ ಮಾಡಲ್ ಬಗೆದು ಬಂದರದೞಿಂ ಬಿಡದವರಲ್ಲಿಗೆ ಪೋಗಲ್ವೇಡ[18]ತ ಅವರುಮಂ ನಂಬಲ್ವೇ[18]ಡೆಂದೇಕಾಂತದೊಳ್ ಪೇೞ್ದು ಮತ್ತಮಿಂತೆಂದನೆರಡಱಿಯುಲಕ್ಕುಮವರಾಯುಧಂಗಳಂ ಪೂೞ್ದಿ[19]ರ್ದ[19]ರಪ್ಪುದಱಿಂ [20]ಕೊಲ್ವ[20]ರನಟ್ಟಿ ಅವರೋದುವ ಕ್ಷೇತ್ರದೆ ಬೞಸಿಯುಂ ನೋಡಿಸುವುದೆಂದು ಪೇೞ್ದೊಡರಸನುಮಾಳ್ಗಳಂ ನೋಡಿಮೆಂದು ಬೆಸವೇೞ್ದೊಡವರುಂ ಪೋಗಿಯವರೋದುವ ಕ್ಷೇತ್ರ[21]ದೊಳ್[21] ನೋಡಿ ಗಿಡುವಿನ ಕೆೞಗೆ ಪೂೞ್ದಿರ್ದಾಯುಧಂಗಳಂ[22] ತಂದರಸಂಗೆ ತೋಱಿದೊಡೆ ಅರಸನೆಂದಂ ರಿಸಿಯರೊಂದಿಱಿಪೆ [23]ಗಪ್ರಾಣಂ[23] ಪೊಲ್ಲ[24]ದಂ ಬಗೆ[24]ಯುದವರೆನಗಹಿತಮಂ ಬಗೆವರೆ ಪೊಲ್ಲದೊರಾ

1. (ಘಚಫ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 2. ಬ್ಯಾಳಕ (ಕಗ). ವ್ಯಾಳಕ (ಖ). 3. ಬಾ (ಖಘಚಫ). 4. (ಘಚಫ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 5. (ಘಚಫ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 6. + ನೆಂಬ (ಕಖಗ). 7. + ಯುಂ (ಕಖಗ). 8. ಜ್ಜ ವರ್ಗೆ (ಕಖಗ), ಜ್ಜುವರ್ಗ್ಗನಿ (ಘಚಫ). 9. + ಕುಳ್ಳಿರ್ದು (ಘಚಫ). 10. + ಋಷಿ (ಕಗ). 11. + ನ ಮುಂತೆ ತಾಂ (ಘಚಫ). 12. ಲ್ತ (ಕಖಗಘಫ). 13. ಬ್ಯಾಳ (ಕಗ). 14. (ಘಚಫ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 15. ಪಲವಾ (ಕಗ). 16. ೞ್ದಿಟ್ಟು (ಘಚಫ). 17. + ರಾಜ (ಘಚಫ). 18. (ಘಚಫ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 19. ಮದ (ಘಚಫ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 20. ನಂಬಬೇಡವ (ಕಖಗ). 21. ಮುಂಟು ಳಸಿಯುಂ (ಘಚಫ). 22. ತೆಗೆದುಕೊಂಡು (ಕಖಗ). 23. ಗೆ (ಕಖಗ) 24. ಗ್ಯ (ಕಗ).

ರಾಸುಂ ರಿಸಿಯರ್ಗೆ ಮುಳಿವರ್ ಪೊಟ್ಟಿರಕ್ಕುಮೆಂದರಸನುಂ ಕಡೆಗಣಿಸಿ ಕೆಮ್ಮಗಿರ್ದ್ದಂ[1]

ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ದಿವಸ[2]ದಿಂ ಭಂಡಾರದ ಮನೆಯೊಳ್ ಕನ್ನಮಿಕ್ಕಿಸಿ ಭಂಡಾರದ ಪುಡುಕೆಗಳಂ [3]ಪೋಟ್ಟು[ದ್ರ]ವ್ಯಮುಂ[3] ಪೊನ್ನುಂ ತುಡುಗೆಗಳು[4]ಮುಂ[4] ಸಾಲಿಟ್ಟಂತಿರೆ ಯುಗುತ್ತುಂ ನಡುವಿರುಳ್ ಕೊಂಡು ಪೋಗಿಯುಪರಿರ್ಪ ಬಸದಿಯೊಳಗೊಂದು ಕೋಣೆಯೊಳೊಟ್ಟಿರಿಸಿ ಬಂದು [5]ಪೊಟ್ಟುಡೆ[5] ಅರಸಂಗಿಂತೆಂದು ಪೇಳ್ದಂ ದೇವಾ ಭಂಡಾರದ ಮನೆಯೊಳ್ ಕನ್ನಮನಿಕ್ಕಿ ಭಂಡಾರಮೆಲ್ಲಮಂ ಕಳ್ದುಕೊಂಡು ಪೋದ ರೆಂದು ಪೇಳ್ದೊಡರಸನಾರ್ ಕೊಂಡರಾರಯ್ಯೆಂದು ತ[6]ಳಾ[6]ರಂಗೆ ಬೆಸವೇಳ್ದೊ ಡಾತನುಮಾರಯ್ದು ಬಂದು ದೇವಾ ರಿಸಿಯರ್ ಕನ್ನಮಿಕ್ಕಿ ತಮ್ಮ ಬಸದಿಯೊಳ್ ಕಸವರಮನೊಟ್ಟಿಟ್ಟು ಸಾಲಿಟ್ಟಂತಿರೆ ಬಸದಿವರೆಗಂ *[ದ್ರ]*ವ್ಯಮುಂ ಪೊನ್ನುಂ [7]ಸಾರಬೀದಿಯಾಗಿಯುಮುಗುತ್ತುಂ[7] ಪೋದುವೆಂದು ಪೇಳ್ದೊಡರಸನೆಂದಂ ರಿಸಿ ಯರ್ ಶ್ರಾವಕರ್ಗೆ ಕ[8]ಳ್ಳ[8]ದಿರಿಂ ಪೆಱರ [8]ವಸ್ತುವಂ ಕೊಳ್ಳದಿರಿಮೆಂ[8]ದು ವ್ರತಂಗಳಂ [10]ಕು[10]ಡುವರ್ ತಾಮೆ ಕಳ್ವರೆ ಆರಾನುಮವರ್ಗೆ ಮುಳಿ[11]ವರಿದಂ ಮಾಡಿದರೆಂದದುಮಂ ಕಡೆಗಣಿಸಿ ಕೆಮ್ಮಗಿರ್ದ್ದಂ

ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ದಿನದಿಂ ಮೇಲೆ ಸುಪ್ರಭೆಯೆಂಬ ಮಹಾದೇವಿಯೊಡನೆ ಮಂತ್ರಿ ಕಜ್ಜಮಂ ಸಮಕಟ್ಟಿಯೊಂದು ದಿವಸಂ ಪೂರ್ವ ಬೂತಿಂಗೆ [12]ದ್ರವ್ಯಮಂ ಕೊಟ್ಟೊಡಂ ಬಡಿಸಿ[12] ತಲೆಯಂ ಕಿರಿಸಿ ಕರಿಯ ಕೋವಣಮನುಡಿಸಿ ಪಲ್ಗಳೊಳ್ ಕವಡಿಕೆಯಂ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕುಂಚಮಂ [13]ಕೊ[13]ಟ್ಟಿಂತೆಂದಂ ನೀಂ ಮಹಾದೇವಿಯ ಮಂಚಮನಜದೇಱಿ ಆಕೆಯೊಡನೆ ನಗುತ್ತುಂ ತೆಗಟುತ್ತಮಿರೆಂದು ಕ[14]ಲ್ಪಿ[14]ಸಿದನನ್ನೆಗಮಿತ್ತರಸಂ ರಿಸಿ ಯರ್ಕಳೆಲ್ಲರು[15]ಮನೂಡಿ[15] ಕಟ್ಟಿಸಿದ ಬಟ್ಟಿಕ್ಕೆ ಬರ್ಪೊನನ್ನೆಗಮಾ ಬೂತುಮಾ ಪ್ರಸ್ತಾವದೊಳ್ ಪೋಗಿ ಮಹಾದೇವಿಯ ಮಂಚಮನೇಱಿರ್ದ್ದಾಗಳ್ ಅರಸಿ ಮಂಚದಿಂದಿೞಿದು ಕೈಗಳಂ ಮುಗಿದು ನಮೋಸ್ತುದೇವ[16]ನೆಂದು ನುಡಿ[16]ದೊಡಾತ ನಿಂತೆಂದಂ ನಿನಗಾಟಿಸಿ ಬೇಂಟಂಗೊಂಡು ಬಂದೆಂ ಪೆಱತೇನುಮಂ [17]ನುಡಿ[17]ಯ ದಿರಿತ್ತ ಬಾ ಎಂದು ಮಂಚದತ್ತ ಕರೆವುದನಿತೆಲ್ಲಮಂ ನೃಪತಿಗೆ ಮಂತ್ರಿ ತೋಱಿ ಇಂತೆಂದಂ ನೋಡರಸಾ ನಿಮ್ಮ ಸವಣರ ಗೊ[18]ಡ್ಡ[18]ಮಂ ನಿನ್ನಂ ಕೊಲ[19]ಲ್ ನೆಱೆದಾ[19]ಯುಧಂಗಳಂ ಪೂಟ್ಟಿಟ್ಟೊರೆಂದೊ[20]ಡಂ[20] ನಂಬಿ[21]ದೆಯಿ[21]ಲ್ಲ ಭಂಡಾರಮಂ

---

1. ರೆ (ಘಚಛ). 2. ಸಾಂತರ (ಕಗ). 3. ಪೊತ್ತು .. (ಕಖಗ), ಪೊಳ್ದು ದ್ರವ್ಯಮುಂ (ಜ), ಪೋಳ್ದುದುಮಂ (ಛ). 4. ಳ್ಮಂ (ಘಚಛ). 5. ಹೊತ್ತುಱೆ (ಕಗ), 6. ಳವಾ (ಛ). * ದ (ಸ). 7. ತುಡುಗೆಗಳುಂ ಮುತ್ತುಂ (ಘಚಛ). 8. ಳ (ಕಖಗಘಛ). 9. ಕಸವನೆರಂ (ಘಚ), (ಛ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 10. ಕೊ (ಕಗ). 11. + ದ (ಕಖಗ). 21. ದಮ್ಮಮು ನಾಂತವನ (ಜ). 13. ಕ (ಕಗ). 14. ಲಿ (ಘಚಛ). 15. ಮಂ ಜಂಗೆ ಮಾಡಿಸಿ (ಘಚಛ). 16. (ಖಘಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 17. ಬಗೆ (ಘಚಛ). 18. ಡ್ಡಾಟ (ಕಖಗ). 19. ಲ್ಮಾ (ಖ), ಲಾ (ಘಛ), ಲೆಂದಾ (ಚ). 20. ಡಮಂ (ಘಚಛ). 21. ದಿರಿ (ಜ), (ಛ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ.

ಕಳ್ಬರೆಂ[1]ದೊಡಮಂ[1] ನಂಬಿ[2]ದೆಯಿಲ್ಲಮಾಗಳ್ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಂ ನೋಡು ನಿನ್ನ ಮಹಾದೇವಿಯೊಡನೆ ಗೊ[3]ಡ್ಡಮಾ[3]ಡುಪ್ಪುದಂ ನಿನ್ನ ಪೆಂಡಿರುಮಂ ಬರ್ದುಂಕಲಿತ್ತಪ್ಪ್ರಿಲ್ಲೆಂದು ತೋಱಿ ಮುನಿಮುಖ್ಯರುಮಂ ಪುನ್ನ ಕುಱಿಯ ಗೋಣನೆಲ್ಲಮನಿವರೆ ಮಾಡಿದರೆಂಬೊಂದು ನಂಬುಗೆ ಮನದೊಳಾಗಿ ಮುನಿಮುಖ್ಯರ್ಕಳ್ಗೆ ಕಡುಮುಳಿದು ಮಂತ್ರಿಯು ನಿಂತೆಂದನಿವರ್ಗ್ಗೆ ತಕ್ಕ ನಿಗ್ರಹಮಂ ನೀ[4]ನಱಿದು[4]ಮಾಡೆಂ[5]ದು ಪೇೞ್ದೊಡಾತನುಮಂ[5]ತೆ ಗೆಯ್ವೆನೆಂ[6]ದೆಳ್ಳಗಾಣಂಗಳೊ[6]ಳಿಟ್ಟಯ್ನೂರ್ವರ್ ಮುನಿಮುಖ್ಯರ್ಕಳಂ ಪಿ[7]ೞಿ[7]ದು ಕೊಂದನವರುಂ ಶುಕ್ಲಧ್ಯಾನಂಗಳೊಳ್ ಕೂಡಿ ಮುಡಿಪಿದಂಬರುಂ ಸ್ವರ್ಗಂಗಳೊಳ್ ಪುಟ್ಟಿದರ್

ಮತ್ತವರೊಳಗೆ ಸ್ಕಂದಕುಮಾರನೆಂಬ ರಿಸಿ [8]ನಿರಪರಾಧಿಗಳಂ ನಿರ್ದೋಷಿಗಳಂ ನಿರರ್ಥಕಮಾ ಪಾತಕಂ ಕೊಂದನೆಂದು ತನ್ನಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ನೈರಿಸಲಾಱದೆ ತೀವ್ರ ಕೋಪಂ ಪುಟ್ಟಿ ಕೈಮಿಗೆ ಆ ಪ್ರಸ್ತಾವದೊಳ್ ತೇಜೋಬುದ್ಧಿ ಪುಟ್ಟಿ ಘನರವದಿಂ[8] ಬಂದರಸನುಮಂ [9]ವ್ಯಾಳ[9]ನೆಂಬ ಮಂತ್ರಿ [10]ಮೊದಲಾಗಿ ಪ್ರೋಲೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಜೆಯುಮಂ ಮತ್ತಮಾತನ ನಾ[11]ಡ ಸಮಸ್ತ ಜೀವರಾಶಿಗಳೆಲ್ಲಮನೆಯ್ದೆ ಸುಟ್ಟು ತನ್ನ ಶರೀರಮುಮಮಂ ಭಸ್ಮಂಮಾಡಿ ಸುಟ್ಟು ಸತ್ತೇ[11]ೞನೆಯ ನರಕಂಬೊಕ್ಕಂ

ಮತ್ತಿತ್ತ ದಂಡಕನೃಪತಿಯುಮೇೞನೆಯ ನರಕದೊಳ್* ಮೂವತ್ತುಮೂಱು ಸಾಗರೋಪಮಾಯುಷ್ಯಮನೊಡೆಯೊಂ ನಾರಕನಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿ†ಯಲ್ಲಿಂದಂ ಬಂದು ಸ್ವಯಂಭೂರಮಣ ಸಮುದ್ರದೊಳ್ ಮಹಾಮತ್ಸ್ಯಮಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿ ಪಲವು ಜೀವಂಗಳಂ ಕೊಂದು ತಿಂದು ಸತ್ತಾಱನೆಯ ನರಕದೊಳ್ ಇರ್ಪತ್ತೆರಡು ಸಾಗರೋಪಮಾಯುಷ್ಯಮನೊಡೆಯೊಂ ನಾರಕನಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿ† ಸತ್ತು ಬಂದಿಲ್ಲಿ ಸಿಂಹಮಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿ ಸತ್ತಯ್ದನೆಯ ನರಕದೊಳ್ ಪದಿ[12]ನಯ್ದು[12] ಸಾಗರೋಪಮಾಯುಷ್ಯಮನೊಡೆಯ ನಾರಕನಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿ ಸತ್ತು ಬಂದಿಲ್ಲಿ ಪೆರ್ಮಾವಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿ ಸತ್ತು ನಾಲ್ಕನೆಯ ನರಕದೊಳ್ ಪತ್ತು ಸಾಗರೋಪಮಾಯುಷ್ಯಮನೊಡೆಯ ನಾರಕನಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿ ಸತ್ತು ಬಂದಿಲ್ಲಿ ಪುಲಿಯಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿ ಸತ್ತು ಮೂಱನೆಯ ನರಕದೊಳ್ ಏೞು ಸಾಗರೋಪಮಾಯುಷ್ಯಮನೊಡೆಯ ನಾರಕನಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿ ಸತ್ತು ಬಂದಿಲ್ಲಿ ಭೇರುಂಡ ಪಕ್ಕಿಯಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿ ಸತ್ತು ಎರಡನೆಯ ನರಕದೊಳ್ ಮೂಱು ಸಾಗರೋಪಮಾಯುಷ್ಯಮನೊಡೆಯ ನಾರಕನಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿ ಸತ್ತು ಬಂದಿಲ್ಲಿ ಕೋಂಕನಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿ

1. ದು ಪೇಳ್ದೊಡದುಮ (ಫಜಭ). 2. ದಿರಿಲ್ಲೀ (ಫಜಭ). 3. ಡ್ಡಾಟಮಾ (ಕಗ), ಡ್ಡಮಾ (ಖ). 4. ನೆ (ಫಜಭ). 5. ಬಱುಮಾತನಂ (ಫಜಭ). 6. ದು ಗಾಣದೊ (ಕಖಗ). 7. ರಿ (ಛ). 8. ಮುಳಿದು ನಿದಾನಂಗೆಯ್ದು ಸತ್ತು ಭವನವಾಸಿಗ ಲೋಕದೊಳ್ ಧರಣೇಂದ್ರನಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿಯುಮವಧಿಜ್ಞಾನದಿಂದಱಿದು ತನ್ನ ಪಗೆಯನಿಱಿಯಲೆಂದು (ಫಜಭ). 9. ಬ್ಯಾಳಕ (ಕಗ), ವ್ಯಾಳಕ (ಖ). 10. + ಯುಮಂ (ಕಖಗ). 11. ಡುಮಂ ಸುಟ್ಟು ಕೊಲೆಯಿಂದಮ ಜೀವಂಗಳೇ (ಫಜಭ). *–* ಇಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ, ಎಂದರೆ ೧೯೫ನೆಯ ಓಲೆಯಿಂದ, (ಜ) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಪುಟ ೧೭೦–ಪುಟ ೧೭೮. †–† (ಕಖಗ)ಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಭಾಗವಿಲ್ಲ. 12. ನೆಂಟು (ಕ), ನೆಳು (ಫಭ).

ಪಾಪಂಗೆಯ್ದು ಸತ್ತು ಪ್ರಥಮ ನರಕದೊಳೊಂದು ಸಾಗರೋಪಮಾಯುಷ್ಯಮ ನೊಡೆಯ ನಾರಕನಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿ ಸತ್ತು ಬಂದಿಲ್ಲಿ ತ್ರಸಸ್ಥಾವರಂಗಳೊಳ್ ಪುಟ್ಟಿ ಪಲಕಾಲಂ ಸಂಸಾರ ದುಃ[1]ಖಮನ[1]ನುಭವಿಸಿ ನೀಡಱಿಂದೆತ್ತಾನುಂ ಬಂದಿ[2]ಲ್ಲಿ ಜಟಾಯುವೆಂಬ ಪಕ್ಕಿಯಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿ ರಾಮದೇವನ ಸಂಸರ್ಗದಿಂ ಜಿನಧರ್ಮಮಂ ಪೆತ್ತು ಪಂಚನಮಸ್ಕಾರದೊಳ್ ಕೂಡಿ ಸತ್ತು ಸ್ವರ್ಗದೊಳ್ ಪುಟ್ಟಿತ್ತು

ಮತ್ತೆ ಪೆಱರುಂ ಸಂನ್ಯಸನಂ [3]ಗೆಯ್ದು[2]ರ್ದ ಭವ್ಯರ್ಕಳ್ ಮಹೇಂದ್ರದತ್ತಂ ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ಅಯ್ನೂರ್ವರ್ ರಿಸಿಯರ್ಕ[4]ಳ್[4] ಗಾಣದೊಳ್ ಬಿಟ್ಟಿ[3][5]ಸಿ ಕೊಂಡು[5]ದಂ ಮನದೊಳ್ ಬಗೆದು ಪಸಿವು ನೀರಳ್ಕೆ ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ಪರೀಷ ಹಂಗಳಂ ಸೈರಿಸಿ ಸ್ವರ್ಗಾಪವರ್ಗ ಸುಖಂಗಳನೆಯ್ದುಗೆ

1. ಖಂಗಳನಂತಾನಂತಮ (ಕಗ), ಖಂಗಳನನಂತಾನಂತಮ (ಖ). 2. ಬಂದೆಂತಾನುಮಿ ೧೦ (ಘಚ). 3. ಗೊಂಡಿ (ಘಚ). 4. ಳಂ (ಘಛ). 5. ದು ಕೊಂಡು (ಖಚಛ).

(೧೮) ಚಾಣಾಕ್ಯರಿಸಿಯ ಕಥೆ

ಚಾಣಾಕ್ಯರಿಸಿಯ ಕಥೆಯಂ ಪೇೞ್ವೆಂ :

ಗಾಹೆ ॥ ಗೋಟ್ಠೇ ಪಾಓವಗದೋ ಸುಬಂಧುಣಾ ಗೊಬ್ಬರೇ ಪಳಿವಿದಮ್ಮಿ ।
ಡಜ್ಝಂತೋ ಚಾಣಕ್ಕೋ ಪಡಿವಣ್ಣೋ ಉತ್ತಮಂ ಅಟ್ಠಂ ॥

[ಗೋಟ್ಠೇ—ತುಱುಪ[1]ಟ್ಟಿಯೊಳ್. ಪಾಓವಗದೋ—ಪ್ರಾಯೋಪಗಮನಕ್ಕೆ ಸಂದೊನಾಗಿ, ಸುಬಂಧುಣಾ—ಸುಬಂಧುವೆಂಬೊಂ ಮಂತ್ರಿಯಿಂದಂ. ಗೊಬ್ಬರೇ—ಗೊಬ್ಬರ[ದೊಳ್]ಪಳಿವಿದಮ್ಮಿ—ಉರಿ[2]ಪೆ[2]ಪಟ್ಟುದಾದೊಡೆ. ಡಜ್ಝಂತೋ—ಬೇ[3]ವು[3]ತ್ತಿರ್ದನಾಗಿಯುಂ, ಚಾಣಕ್ಕೋ—ಚಾಣಾಕ್ಯನೆಂಬ ರಿಸಿ. ಪಡಿವಣ್ಣೋ—ಪೊ[4]ರ್ದಿ[4]ದೊಂ, ಉತ್ತಮಂ ಅಟ್ಠಂ—ಮಿಕ್ಕ ದರ್ಶನ ಜ್ಞಾನ ಚಾರಿತ್ರಂಗಳಾರಾಧನೆಯುಂ]

ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ :

ಈ ಜಂಬೂದ್ವೀಪದ ಭರತ ಕ್ಷೇತ್ರದೊಳ್ ಮಗಧೆಯೆಂಬುದು ನಾಡಲ್ಲಿ ಪಾಟಳೀಪುತ್ರಮೆಂಬುದು ಪೊೞಲದನಾಳ್ವೊಂ [5]ನಂದವಂಶದೊಂ[5] ಪದ್ಮನೆಂಬೊ ನರಸನಾತನ ಮಹಾದೇವಿ [6]ಸುಂ[6]ದರಿಯೆಂಬೊಳಾಯಿರ್ವರ್ಗಂ ಮಗಂ ಮಹಾಪದ್ಮನೆಂಬೊಂ ಮಂತ್ರಿ [7]ಕಾ[7]ಪಿಯೆಂಬೊನಾತಂಗೆರಡನೆಯ ಪೆಸರ್ ವಿಶ್ವಸೇನನೆಂ[8]ಬುದಂ[8]ತವರ್ಗಳಿಷ್ಟವಿಷಯ ಕಾಮ ಭೋಗಂಗಳನನುಭವಿಸುತ್ತಿರೆ[9]ಯಿರೆ[9]

ಮತ್ತೊಂದು ದಿವಸಂ ಕಾಪಿಯೆಂಬ ಮಂತ್ರಿ ಸುಂದರಿ ಮಹಾದೇವಿಗೆ ಕಣ್ಬೇಟಂಗೊಂಡು ಅರಸನಂ ಕೊಂದರಸಿಯೊಳ್ ಬಾೞ್ವೆನೆಂಬ ಬಗೆಯಿಂದಂ ಪರಚಕ್ರದರಸುಗಳಂ ಪದ್ಮನ ಮೇಗೆೞ್ವಂತಿರೆ ಮಾಡಿಯರಸನನಿಂತೆಂದಂ ದೇವಾ [10]ನಿ[10]ಮ್ಮ ಸಾರಮಪ್ಪ ದ್ರವ್ಯ[11]ಮನಾರುಮಱಿಯ[12]ದಲ್ಲಿ[12] ಮಡಗಿ ನಾಮುಜ್ಜ ವಿಗ್ರಹದೊಳ್ ನಿಂದು ಕಾದುವಮೆಂದು ಪೇೞ್ದು ದ್ರವ್ಯಮನಿಡುವ ಪ್ರದೇಶಮಂ ತೋರ್ಪೆ ನೆವದಿಂ[13]ದರಸನಂ[13] ಬಯ್ಗುರುಳಿನ ಜಾವದಾಗಳ್ ಉದ್ಯಾನವನ[14]ಕ್ಕೊಡಗೊಂಡು[14] ಪೋಗಿ ಗುಂಡಿತಪ್ಪುದೊಂದು ನಾ*ಡೆ[15] ಕೆಸಱನೊ*ಡೆಯ ಪ[16]ೞ[16] ಪಾವಿಯ ತಡಿಯೊ[17]ಳಿ[17]ಱಿದು ಕೊಂದು ಬಾವಿಯೊಳ್ ನೂಂ[18]ಕಿ ದೆಸೆಗಳಂ ನೋೞ್ಪನನ್ನೆಗಂ[19] ಮರದ ಮೇಗಿರ್ದು ಪೂಗೊಯ್ವ ವಸಂತ[20]ಕ[20]ನೆಂಬ ಮಾಲೆಗಾಱ

---

1. ಳ್ಳ (ಕಗ). 2. ಯೆ (ಫ). 3. ವ (ಕಖಗಫ). 4. ಳ್ದಿ (ಕಖಗ). (ಫ)ದಲ್ಲಿಲ್ಲ, (ಫ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 5. ನಂದನವಂಶದೊಂ (ಕಗ). (ಫಫ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 6. ಸೌಂ (ಕಗ). 7. ಕೋ (ಫಫ). ಬೊನಂ (ಕಖಗ). 9. ಪಲವು ಕಾಲಂ ಸಲೆ (ಖಫಫ). 10. ನ (ಫಫ). 11. + ಮೆಲ್ಲ (ಫಫ). 12. ದಂತಿರೆ (ಫಫ). 13. (ಫಫ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 14. ಕ್ಕೆ (ಫಫ). *-* (ಫ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 15. + ಯೊಂ (ಫ). 16. ೞ (ಕಖಗಫ). 17. ಳ್ನಿ (ಕಗ). ಳಿರ್ದ (ಫಫ). 18. ಕ್ಕುಂ (ಕಗ). 19. + ಮತ್ತಿತ್ತ (ಫ). 20. (ಫಫ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ನರಸನ ಸಾವಂ ಕಂಡು ತನಗಂಜಿ ಪಾಯ್ದೋಡುವ ಭರ[1]ದಿಂ ಮರದಲುಗುವ[1] ಕೊಂಬಂ ಕಂಡಾದವಮಾನುಂ ಭಯಸ್ಥನಾಗಿ ವಿಶ್ವ[2]ಸೇನ[2]ನಿಂತೆಂದಂ

ಶ್ಲೋಕ ॥ ಯೇನೇಯಂ ಕಂಪಿತಾ ಶಾಖಾ ವಾನರೇಣ ವಾ ।
ಅಪಿ ವರ್ಷಸಹಸ್ರಾಂತಾತ್ ಮದ್ದೋಷಂ ಕಥಯಿಷ್ಯತಿ ॥

ಎಂದಿಂತು ಹೃದಯ ಸಂತಾಪ ಪರನಾಗಿ ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಪೋಗಿ ನೇಸಮೂರ್[3]ಡಿದೊಡ[3] ಸಾಮಂತ ಮಹಾಸಾಮಂತ[4]ರ್ಕಳೊಡನೆ [5]ಅರಮನೆಯ[5] ಓಲಗಕ್ಕೆ ಪೋಗಿ ಎಲ್ಲಾ [6]ಪೋಳಿಯುಮಜಿ[6]ಸಿಯರಸನಂ ಕಾಣದೆ ಕೃತಕ ದುಃಖಮನಾದಮಾನುಂ ಗೆಯ್ದು ಕೆಲದಿವಸ[7]ಮಂತಿ[7]ರ್ದು ಮತ್ತೆ ಪ್ರಶಸ್ತ [8]ದಿನ[8] ವಾರ ನಕ್ಷತ್ರ ಮುಹೂರ್ತದೊಳ್ ಮಹಾಪದ್ಮಂಗೆ ರಾಜ್ಯಾಭಿಷೇಕಂ ಗೆಯ್ದು ಪಟ್ಟಂಗಟ್ಟಿ ಸು[9]ಪ್ರ[9]ತಿಯೆಂಬರಸಿಗೆ ಮಹಾದೇವಿ. ಪಟ್ಟಂಗಟ್ಟಿ ಸುಂದರಿ ಮಹಾದೇವಿಯೊಡನೆ ಮಜಿ^ಪಾಳುತ್ತಿರ್ಕುಮಿಂತು ಪಲಕಾಲಂ ಸಲೆ

ಮತ್ತೊಂದು ದಿವಸಂ ಮಹಾಪದ್ಮನಿಂತೆಂದು ಬಗೆದನೆನ್ನ ತಂದೆಯ ಸಾವ [10]ನಿನಿತೊಂದು[10] ಮಹಾನಗರದೊ[11]ಳ್ ಆವನೊ[11]ರ್ವನಜಿ^ಯದಿರ್ಕುಮೆ ಆತನ ಸಾರಯ್ಪನೆಂದರಮನೆಯಿಂ[12] ಪೊಜಿಮಟ್ಟು [13]ಪೋಗಿ[13] ನಟ್ಟನಡುವಿರುಳ್ ಮಣಿಖೇಟ ಮಸುರದೊಳಮರ್ಜಿ ಕಿಟ್ಟಿ ಬಾಳ್ವೆರಸು ಮನೆ ಮನೆಯ ಜನಂಗಳ ನುಡಿಯುಂ ಕೇಳುತ್ತಮಂತೆ ಪೋಪನ್ನೆಗಂ ವಸಂತಕನೆಂಬ ಮಾಲೆಗಾಜಿನ ಮನೆಯನೆಯ್ದಿ ನುಡಿಯುಂ ಕೇಳ[14]ಲಿ[14]ರ್ದನನ್ನೆಗಂ ಆತಂ [15]ವನ[15]ಮಾಳಿಯೆಂಬ ತನ್ನ ಪೆಂಡತಿಯ ವಿಯೋಗದಿಂ [16]ಕಡು[16]ದುಃಖ[17]ದಿಂದಂ ಪೇಟ್ದುದಂ ಸಾ[17]ಭಿಪ್ರಾಯ ಸಂಬಂಧ [18]ಮಪ್ಪ[18] ವಚನಮಂ ಕೇಳ್ದನದೆಂತೆನೆ

ಶ್ಲೋಕ ॥ ನೀಲೋತ್ಪಲದಳಶ್ಯಾಮೇ ಬಾಲೇ ನೀಲಸರೋರುಹೇ ।
ದಹ್ಯೇಹಂ ತ್ವದ್ಗುಣೈರ್ಭದ್ರೇ ವಿಶ್ವಂ ಶಾಖೇನ ಕಂಪಿತಾ (?) ॥

ಈ ವಾಕ್ಯಾರ್ಥಮಂ ಕೇಳ್ದರೆಸನರಮನೆಗೆ ಪೋಗಿ ನೇಸಮೂರ್[19]ಡ[19] ಸಭಾಮಂಟಪದೊಳ್ ಸಿಂಹಾಸ[20]ನಾಸೀನ[20]ನಾಗಿ ಸಾಮಂತ ಮಹಾಸಾಮಂತರ್ಕಳಿಂ ಪರಿ[21]ವೇಷ್ಟಿ[21]ತನಾಗಿರ್ದು ಮಾಲೆಗಾಜಿಂಗೆ ಬಟಿಯಟ್ಟಿ ಬರಿಸಿ [22]ಎ[22]ಮ್ಮರಸನಂ ಕೊಂದವನಂ ನೀನಜಿ^ವೆಯುಂಜಪೆ ಪೇಟಲ್ಲ[23]ದಿರ್ದೊಡೆ[23] ನಿನ್ನಂ ಕೊಲಿಸಿದಪ್ಪೆ

1. ಯದಿಂ ಮರನಲಿಗಿದ (ಘಝ). 2. (ಖ)ದಲ್ಲಿಲ್ಲ. 3. ಡುವುದುಂ (ಘಝ). 4. ರೊ (ಘಝ). 5. ಯರಮನೆಗೆ (ಖ), (ಘಝ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 6. ಊಳಿಗಮಂ ಮಜಿ^ಯಿ (ಘ), ಪೂಳಿಗಮಂ ಮಜಿಯಿ (ಝ), ಪುಜಿ^ ಎಂದಿರಬಹುದೆ? 7. ಮಾಣಿ (ಘಝ). 8. ದಿವಸ (ಖಘಝ). 9. ಬ್ರ (ಕಖಗ). 10. ನೀ (ಘ), (ಝ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 11. ಳಾರಾನುವೊ (ಘಝ), 12. + ದವೊರ್ವನೆ (ಘಝ), 13. (ಘಝ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 14. ಲಿಂದಿ (ಘಝ). 15. ನವ (ಘಝ). 16. ದಾದ (ಘಝ). 17. ದುಂ ಸ್ವಾ (ಘಝ). 18. (ಘಝ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 19. ಡುವುದುಂ (ಘಝ), 20. ನಮಸ್ಕೃತಸ್ಥಿತ (ಖಘಝ). 21. ದೃ (ಘಝ). 22. ಸಭಾಮಧ್ಯದೊಳಾತನನಿಂತೆಂದು ಬೆಸಗೊಂಡರೆ (ಘಝ). 23. ದಾಗಳ್ (ಖಘಝ).

ನೆಂದೊ[1]ಡೆ ಭಯದಿಂ ಬಿಡಿಪೆತ್ತುಮಾ[1]ತನಿಂತೆಂದು ಪೇೞ್ದಂ ದೇವಾ ಬಯ್ಗುರುಳಿನ ಜಾಮದಾಗಳ್ ವಿಶ್ವಸೇನನೆಂಬ ಮಂತ್ರಿಯರಸನನುದ್ಯಾನವನ[2]ಕ್ಕೊಡಗೊಂ[2]ಡು ಪೋಗಿ ಬಾವಿಯ ತಡಿಯೊಳಿರ್ದಿಱಿಂದು [3]ಕೊಂದು[3] ಬಾವಿಯೊಳ್ ನೂಕುವುದಂ ಮರನನೇಱಿ ಪೂಗೊಯ್ಯುತಿ[4]ರ್ದಾಂ[4] ಕಂಡೆತ್ತಾನುಮೆನ್ನುಮಂ ಕೊ[5]ಲ್ಗು[5]ಮೆಂದು ಭಯದಿಂ[6]ಪಾಯ್ದೋಡಿ ಕೆಟ್ಟೆ[6]ನಿದೆನ್ನ [7]ಕಂಡ[7] ವೃತ್ತಾಂತಮೆಂದಾಗಳಾತಂಗೆ[8] ಮೆಚ್ಚಿ ಬಿಚ್ಚಳಿಸಿ[8] ತನ್ನಂಗಚಿತ್ತಮುಮಂ [9]ಕೆಲವು ಬಾಟುಮಂ[9] ಕೊಟ್ಟಾತನಂ ಸಂ[10]ತಸಂ[10] ಬಡಿಸಿ ಮಂತ್ರಿಯ ಪೊಲ್ಲಮೆಯು[11]ನೆಲ್ಲರ್ಗ[11]ಱಿಯೆ ಪೇೞ್ದಾತನ ಪುತ್ರ ಮಿತ್ರ ಕಳತ್ರ ಸ್ವಜನ ಬಾಂಧವ ಸಹಿತಂ ಕೊ[12]ಲಿಸ[12]ಲ್ಬಗೆದೊಡೆ ಸಾಮಂತಾದಿಗಳ್ ಬಾರಿಸಿದೊಡಸು[13]ರುಮಂ[13] ನೆಲಮನೆಯೊಳಿಕ್ಕಿಮಲ್ಲ[14]ಲ್ ಪುಗುವನಿತು[14] ಬಾಗಿಲು ಮಾಡಿ [15]ಪ್ರತಿದಿನಕ್ಕೊಂ[15]ದು ಮಲ್ಲ[16]ಲ ಕೂ[16]ೞು[17]ಮನೊಂದು ಮೊ[17]ಗಪೆ ನೀರುಮಂ ನೆಲಮನೆಯೊಳಗಣ್ಗೆ ಸೀಡಿದೊಡನಿಬರುಂ ಪ*ಚ್ಚ*ಗೊಂಡುಣ್ಬರಿಂತು ಪಲದಿವಸಂಗಳ್ ಸಲೆ

ಮತ್ತೊಂದು ದಿವಸಂ ಕಾಪಿ ತನ್ನವರನಿಂತೆಂದಂ ಸಾಮಿಸು[18]ರುಂ ಸಾವರು ಮಲ್ಲ ಬಾೞ್ವರುಮಲ್ಲೆಮ್ಮೊಳಾ[18]ವನೊರ್ವಂ ನಮ್ಮ ಪಗೆಯನಿಱಿಯಲುಂ ನಂದನ ವಂಶಮಂ ನಿರ್ಮೂಲಂ ಮಾ[19]ಡಿ ಕಿಡಿಸಲುಮಾ[19]ರ್ಕುಮಾತನೀ ಮಲ್ಲ[20]ಲ ಕೂ[20]ೞ ನುಣ್ಗೆಂದೊಡೆ ಕಾಪಿಯ ಮಗಂ ಸುಬಂಧುವೆಂಬೊನಾ[21]ತನಿಂತೆಂದಂ ನಮ್ಮ ಪಗೆಯ ನಿಱಿಯಲುಂ[21] ನಂದನವಂಶಮಂ ನಿರ್ಮೂ[22]ಳಿಸಲಾನಾರ್ಪೆ[22]ನೆಂದು ಪೇೞ್ದೊಡಾತನ ನುೞಿಲ್ವೇೞ್ದು ಉೞಿದವರೆಲ್ಲಮುಣ್ಣ [23]ಪಟ್ಟು[23] ಸತ್ತರ್ ಸುಬಂಧುವೊರ್ವನುಂಡು ಬರ್ದೊನ್ ಇಂತು ಮೂಱುವರ್ಷಂ ಪೋದಿಂಬೞಿಕ್ಕೆ ಮತ್ತಿತ್ತ ಪ್ರತ್ಯಂತವಾಸಿಗಳಪ್ಪ ರಸುಗಳ್ ಮಸಗಿದೊಡೆ ಮಂತ್ರಿಯ ಗುಣಮಂ ನೆನೆದು ಬೆಸಗೊಂಡಂ ಮಲ್ಲ[24]ಲ[24] ಕೂೞನಾರಾನುಮಿನ್ನುಮುಣ್ಣ[25]ರೊಳರೆ ಎಂದು ಬೆಸಗೊಂಡೊಡೊ[25]ಳರೆಂದು ಪೇೞ್ದೊಡೆ ಸುಬಂಧುವಂ [26]ನೆಲಮನೆಯಿಂ[26] ತೆ[27]ಗೆ-[7]ಯಿಸಿ ಸನ್ಮಾನದಾನಂಗಳಿಂ[28]ದಾತನಂ[29] ಸತ್ಕರಿ[29]ಸಿ ಕ್ಷಮೆಗೊಳಿಸಿ ಮಂತ್ರಿಪದ[30]ಮಂ ಕೊಟ್ಟನಾತನುಂ[30] ಪರಚಕ್ರಮಂ

---

1. ಡವಭಯಮುಮಂ ಜೇಡಿಯಾ (ಖ), ಡಾತನಭಯಮುಮಂ ಬೇಡಿಯಾ (ಘಛ). 2. ಕ್ಕೆ ಕೊಂ (ಘ), (ಛ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 3. (ಘಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ, 4. ರ್ದು ತನ್ನಂ ಕಂಡೆಂ (ಘಛ). 5. ಲ್ವನಕ್ಕು (ಘಛ). 6. ಕೆಟ್ಟೋಡಿಪೋದೆ (ಘಛ). 7. (ಘಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 8. ಗೊಸೆದು (ಖಘಛ). 9. (ಘಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 10. ತೋಷಂ (ಖಛ), ತೋಸಂ (ಘ). 11. ನ (ಘಛ). 12. ಲ (ಖಘಛ). 13. ಮ್ಮರ್ಗಂ (ಕಗ). 14. ಪ್ಪುಗುವಂತು (ಕಗ), ಪ್ಪುಗುವನಿತು ಕಿಱಿದಾನುಂ (ಘ), ಪ್ಪುಗುವನಿತು ಕಿಱಿದಾನುಂ (ಛ). 15. ದಿವಸಕ್ಕಮೊಂ (ಖಘಛ). 16. ಲುಗೂ (ಕಗ), ಲೂಕೂ (ಖ), ಲೂ (ಘ), ಲ್ಕೂ (ಛ). 18. ಮನೊಂದೊ (ಕಗ), ಮೊಂದುಮೊ (ಘಛ). *ರ್ಚು (ಖ). 18. ರುಮುಂ ಸಾಯದೆ ಯಾ (ಘಛ). 10. ಡಲಾ (ಘಛ). 20. ಲುಗೂ (ಕಗ), ಲ್ಲಲಕೂ (ಘ). 21. ತಂ (ಘಛ). 22. ಲು ಮಾಡಲಾರ್ಪೆ (ಘ). ಲಂ ಮಾಳ್ಪೆ (ಛ). 23. ದಿರ್ದು (ಘ), (ಛ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 24. ಲು (ಗ), 25. ರೆಯೆಂದೊಡುಮ್ಬರೊ (ಘಛ). 26. (ಘಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 27. ಗ (ಗಘಛ). 28. ದಮಾ (ಘಛ). 29. ಪೂಜಿ (ಖಗಛ). 30. ಮಂ ಕೊಟ್ಟಾತನುಂ (ಕಗ), ಮನಾತನುಂ ಪೆತ್ತು (ಘಛ).

[1]ಮಸ[1]ಗಲೀಯದೆ ತನ್ನ ಬುದ್ಧಿ [2]ಕ್ರಮದಿಂ[2] ಪೂರ್ವಕ್ರಮದೊ[3]ಳ್[3] ನಿಱಿಸಿದೊಡರಸನಾತಂಗಾದಮಾನಂದೊಸೆದು ತಂದೆಯ ಬಾಟಿಂದಗ್ಗಳ [4]ಬಾಟಿಮೆಯುಂ[4] ಮಾಡಿ[5]ದಂ[5] ಮತ್ತೆರಡನೆಯ ಮಂತ್ರಿ [6]ಶಕಟಾಳ[6]ನೆಂಬೊನಾತನ ಮಗಳ್ ನಂ[7]ದ[7]ವತಿಯೆಂಬೊಳಾಕೆಯುಂ ಸುಬಂಧು ಮದುವೆನಿಂದು ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ [8]ಇಷ್ಟವಿಷಯ[8] ಕಾಮಭೋಗಂಗಳನನುಭವಿಸುತ್ತಂ ಪಲಕಾಲಂ ಸಲೆ

ಮತ್ತಿತ್ತ ಮಗಧೆಯೆಂ[9]ಬ[9] ನಾಡೊಳ್ ಶಾಲ್ಮಲಿ[10]ಯೆಂ[10]ಬಗ್ರಹಾರದೊಳ್ ಸೋಮಶರ್ಮನೆಂಬ ಪಾರ್ವಂಗಂ ಕಪಿಳೆಯೆಂಬ ಪಾರ್ವಂತಿಗಂ ಮಗಂ ನಾಲ್ಕು ದಾಡೆವೆರಸು [11]ಪುಟ್ಟಿದೊಡಾತಂಗೆ ತಾಯುಂ ತಂದೆಯುಂ ಚಾಣಾಕ್ಯನೆಂಬ ಪೆಸರನಿಟ್ಟರ್ ಮತ್ತೆ ದಾಡೆವೆರಸು[11] ಪುಟ್ಟಿದನೆಂಬುದಂ ನೈಮಿತ್ತಿಕಂ ಶ್ರಾವಕಂ ವಸಂತಕನೆಂಬೊಂ ಕೇಳ್ದಿಂ[12]ತೆಂದಾ[12]ದೇಶಂ ಗೆಯ್ದಂ

ಶ್ಲೋಕ ॥ ಸ ಚಾಣಾಕ್ಯಶ್ಚತುರ್ದಂಷ್ಟ್ರೋ[13][ಹ್ಯೇಷೋ][13] ನಂದಾನ್ವಯ ಕ್ಷಯಃ ।
ರಾಜೋ ವಾ ರಾಜ[14]ಮತ್ರ್ಯೋ[14] ವಾ ಭವಿಷ್ಯತಿ ನ ಸಂಶಯಃ ॥

ಎಂದಾದೇಶಂಗೆಯ್ದುದಂ ಚಾಣಾಕ್ಯನ ತಂದೆ ಕೇಳ್ದು ಕೈಸಾಣೆ[15]ಗಳಿಂ[15]ದಂ ನಾಲ್ಕುಂ ದಾಡೆಗಳನುರ್ದಿಸಿ ಕಳೆದು ಮಟ್ಟಂ ಮಾಡಿದೊಂ ಮತ್ತಂ ಚಾಣಾಕ್ಯನುಂ [16]ಬ[16]ಳೆದು ನಾಲ್ಕು ವೇದಮುಮಾಱಂಗಮುಂ ಪದಿನೆಂಟು ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರಂಗ[17]ಳುಂ[17] [18]ಮೀಮಾಂಸಾ[18] ವ್ಯಾಕರಣಂ ಪ್ರಮಾಣಂ ಛಂ[19]ದಮ[19]ಲಂಕಾರಂ ನಿಘಂಟು ಕಾವ್ಯ ನಾಟಕಂ ಶಾಲಿಹೋತ್ರಂ [20]ವೈದ್ಯ ಸಾಮುದ್ರಿಕಂ ನೀತಿಶಾ[21]ಸ್ತ್ರಂ[21] ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ಶಾಸ್ತ್ರಂಗಳೆಲ್ಲಮಂ ಕಲ್ತು ಋಷಿಯರ ಪಕ್ಕದೆ ಧರ್ಮಮಂ ಕೇಳ್ದು ಶ್ರಾವಕವ್ರತಂಗಳಂ ಕೈಕೊಂಡು ಸಮ್ಯಗ್ ದೃಷ್ಟಿಯಾಗಿ ಪಲಕಾಲಂ ಸಲೆ ಮತ್ತೆ ಪಾಟಳೀಪುತ್ರ [22]ಪುರ[22]ಕ್ಕೆ[23] ಪ್ರೋದೊಡಾತನ ಪಾಂಡಿ[24][ತ್ಯ][24]ಮುಮಂ ಸ[25]ಮ್ಯಗ್ ದೃ[25]ಷ್ಟಿಯಪ್ಪುದುಮಂ ಭವ್ಯಾಕಾರಮುಮಂ ಶಕಟಾ[26]ಳಂ[26] ಕಂಡು ತನ್ನ ಕಿಱಿಯ ಮಗಳಂ ಯಶೋಮತಿಯೆಂಬೊಳಂ ಕೊಟ್ಟನಾತನುಮಾಕೆಯುಂ ಮದುವೆನಿಂದು ಸುಖದಿಂ ಕಾಲಂ ಸಲೆ

ಮತ್ತೊಂದು ದಿವಸಂ[27] ಶೋಣೆಯೆಂಬ ತೊಱೆಯ ತಡಿಯೊಳ್ ತನ್ನ ಕಾಲಂ

---

1. ಪು (ಘಛ). 2. ಯಿಂದಂ (ಖ), ಯಿಂ (ಘಛ). 3. ಳಿ (ಘಚ). 4. ಬಾಳಂ (ಖ). ದ ಬಾಳಂ (ಘಛ). ಬಾಟ್ಟಿ ಎಂದಿರಬಹುದೆ? 5. (ಕಖಗ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 6. ಸಕಟಾಲಯ (ಕಖಗ). 7. ದಾ (ಘಛ). 8. (ಖಘಛ).ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 9. ಬುದು (ಕಗ). 10. ಗ್ರಾಮಮೆಂ (ಘಛ). 11. (ಘಛ)ಗಳಿಲ್ಲ. 12. ತಾ (ಕಗ). 13. ದೇಷಾ (ಕ), ದೇಶ (ಘ), (ಛ) ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 14. ಮಂತ್ರೀ (ಘಛ). 15. ಯಿಂ (ಘಛ). 16. ಜ (ಕಗ), (ಘ)ವಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 17. ಳ್ಮಂ (ಘಛ). 18. (ಘಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 19. ದಾ (ಕಗ), ದೋ (ಘಛ). 20. + ವಾಲಂ ಕಾವ್ಯಂ (ಘಛ). 21. ಸ್ತ್ರಮೆಂದಿವು (ಘಛ). 26. ಲಯಂ (ಕಖಗ). 27. + ಯಶೋಮತಿ ತನ್ನ ಭರ್ತಾರನಿಂತೆಂದಳ್ ಪಾಪಾರಂಭಮಿಲ್ಲದೆ ಬಿರಿದಪ್ಪ ವಿಭವದೊಳ್ (ಘೂತಿಯೊಳ್) ಕೂಡಿ ಬಾಳ್ವಮನೆ ಸ್ವಭಾರ್ಯೆಯ ಮತದಿಂ ರಾಜ್ಯಭ್ರಷ್ಟ್ಯೋದಾರಕಾನ್ ಪಾಕಯೇತ್ ಎಂಬೀ ನ್ಯಾಯದಿಂದ ಪೊಳಲ ಬಾಳ ಜನಂಗಳನೋಡಿಸುತ್ತಮಿರೆ ಮತ್ತೊಂದು ದಿವಸಂ (ಘಛ).

[1]ಗರ್ಭಾಂ[1]ಕುರಂ ನೆತ್ತರ್ವಾರೆ ಕೊಂಡೊಡೆ ಮುಳಿದವನಗುೞ್ದು ಸುಡುವೊನಂ ಸುಬಂಧು ಕಂಡು ತತ್ಸಂಬಂಧ[2]ಮೆಲ್ಲ[2]ಮಂ ಬೆಸಗೊಂ[3]ಡೊಡೆ[2] ಸ್ವವೈರಿ ವಿ[4]ಧ್ವಂಸನಂ[4] ಗೆಯ್ದಪ್ಪೆನೆಂದಱಿಯೆ ಪೇೞ್ದೊಡೆ ಸುಬಂಧು ಮುನ್ನಾದೇಶಮಂ ಕೇಳ್ದನಪ್ಪುದಱಿಂದಿಂತೆಂದಂ

ಶ್ಲೋಕ ॥ ಸ ಚಾಣಾಕ್ಯಃ ಚತುರ್ವಂಶ್ಯೋ [5][ದ್ವೇಷೋ][5] ನಂದಾನ್ವಯಕ್ಷಯಃ ।
ರಾಜೋ ವಾ ರಾಜ[6]ಮತ್ರ್ಯೋ[6] ವಾ ಭವಿಷ್ಯತಿ ನ ಸಂಶಯಃ ॥

ಎಂ[7]ಬ[7] ಶ್ಲೋಕಾರ್ಥಮಂ ಮನದೊಳ್ ಬಗೆದು ಸ[9]ಬಾ[9]ಯಿನಂ ಪೆತ್ತೆನೆಂದೊಸೆ[10]ದುಮಾ[10]ತನ ಬುದ್ಧಿಯುಮಂ ಪರೀಕ್ಷಿಸಲ್ವೇಡಿ ಘ[11]ಟ್ಟ[11]ಮಂಡಪದೊ[12]ಳ್[12] ಶ್ಲೋಕಮಂ ಬರೆದು ಪೋದಂ

ಶ್ಲೋಕ ॥ ಶ[13]ಕ್ಯಾ ಶಕ್ತಿ[13]ಸಹಸ್ರೇಣ [14]ನೀ[14]ತಿಶಾಸ್ತ್ರವಿಶಾರದೈಃ ।
ವ್ಯವಸಾಯ ದ್ವಿತೀಯೇನ ಕೃತ್ಸ್ನಾ ಜೇತುಂ ವಸುಂಧರಾ ॥

ಈ ಬರೆದ ಶ್ಲೋಕಮಂ ಚಾಣಾಕ್ಯನೊಂದು ದಿವಸಂ ಕಂಡಿದು ನೀತಿಶಾಸ್ತ್ರದ ಬಲ್ಮೆಯುಳ್ಳೊಂದದಂ ಸೀಂಟಿ ತಾನಿಂತೆಂದು ಬರೆದಂ

ಶ್ಲೋಕ ॥ [15]ಶಕ್ಯಾ ಹ್ಯೇಕಶರೀರೇಣ[15] ನೀತಿಶಾಸ್ತ್ರವಿಶಾರದೈಃ ।
ವ್ಯವಸಾಯ ದ್ವಿತೀಯೇನ ಕೃತ್ಸ್ನಾ ಜೇತುಂ ವಸುಂಧರಾ ॥

ಅದಂ ಸುಬಂಧು ಕಂ[16]ಡು ಇದನಾ[16]ರ್ವರೆದರೆಂದು ಬೆಸಗೊಂಡೊಡೆ ಚಾಣಾಕ್ಯಂ ಬರೆದನೆಂದು ಪೇೞ್ದೊಡೆಯುದಂ ಕೇ[17]ಳ್ದಿದರ್ಕ[17]ನುಸಾರಿಯಪ್ಪ ಬುದ್ಧಿ[18]ಯುಮಂ[18]ಟೆಂದು ಮನದೊಳ್ ಬಗೆ[19]ದೊಂದು ದಿವಸಂ ತನ್ನ ಮಗ [20][ಳಾ]ಜೋಳಂಗಿಯೊಳ್[20] ಸ್ವಜನ ಬಾಂಧವಜನ ಪರಿಜನರ್ಕಳೆಲ್ಲರು[21]ಮಂ ಬರಿಸಿ[21] ದಿವ್ಯಾಹಾರಂಗಳನೂಡಿ[23] ವಸ್ತ್ರಾದ್ಯಾಭರಣಂಗಳಿಂ ಪೂಜಿಸಿ ಚಾಣಾಕ್ಯಂಗಂ ಯಶೋಮತಿ[23]ಗಂದಿರ್ವರ್ಗಂ ನಿಶ್ರಾವಮಂ[23] ತನ್ನ ಭಾರ್ಯೆಯಪ್ಪ ನಂ[24]ದ[24]ವತಿಯ ಕೆಯ್ಯೊಳಟ್ಟಿದೊಡೆ ಆಕೆಯುಮಂ ಕೊಂಡು ಪೋಗಿ ನಿಮಗಿರ್ವರ್ಗಂ ನಿ[25]ಶ್ರಾವ[25]ಮೆಂದು ಪೇೞ್ದು ಯಶೋಮತಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಪೋದೊಡೆ ಚಾಣಾಕ್ಯಂ ಮನದೊಳಿಂತೆಂದು ಬಗೆದಂ ಲೋಕದೊಳ್

---

1. ವಸ್ತ್ಯಾರ (ಕ). 2. (ಘಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 3. ಡಂಗೆ (ಘಛ). 4. ದ್ವೇಷಣಂ (ಘಛ). 5. ದೇಶ (ಘಛ). 6. ಮಂತ್ರೀ (ಘಛ). 7. ದೀ (ಘಛ). 8. ಕೆದ (ಖ). 9. ಹಾ (ಕಖಗ). 10. ದಾ (ಘಛ). 11. ಟ್ಟಿ (ಘಛ). 12. ಳು (ಛ). 13. ಕ್ಯಾಸಕ್ತ್ಯಪ್ತ (ಕಗ), ಕ್ಯಾಸಪ್ತ (ಖ), ಕ್ಯಾಶಕ್ತಿ (ಘ), (ಛ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 14. ಸಂ (ಘ). (ಛ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 15. ಶಕ್ಯಾಂ ಹಿ ಕಃ ಶರೀರೇಣ (ಕ), ಶಕ್ಯಾ ಹ್ಯನೇಕಶಃ ಸಂತಿ (ಘ), (ಛ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 16. ಡು ಇದಾ (ಘ), ಇದಾ (ಛ), 17. ಳ್ದು ರಾದ್ರಿಕೆಗೆ (ಘಛ) 18. ಯುಮಂ (ಘಛ). 19. + ದಿಂತಿರ್ಪುದಂ (ಘಛ). 20. ಳಂ ಜೋಳಂಗಿಯೊಳ್ (ಕಖಗ). ಳು ಜೋಳಗೆಯೊಳ (ಘ). ಳಂ ಜೋಗಳೆಯೊಳು (ಛ). 21. ಮನಾಮಂತ (ಘಛ). 22. + ನಿ (ಘಛ). 23. ಗಮೆಂದಿರ್ವಗ್ಗ್ರ ಮೊಂದು ನಿಶ್ರೇಯುಮ (ಘಛ). 24. ದಾ (ಘಛ). 25. ಶ್ರೀ (ಘ). (ಛ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ.

ದಾರಿದ್ರ್ಯದಿಂ ಬಿಟ್ಟು ಕಷ್ಟ[1]ತಿಕೆಯೊಂದುಮಿ[1]ಲ್ಲ ಆದುವೆ ಲೋಕದೊಳ್ ಮಹಾ ಪಾತಕ[2]ಮೆಂತು[2]ಮಿಂತೆಂಬುದಲ್ತೆ

ವೃ ॥ ಸಂಗಂ ನೈವ ಹಿ ಕಶ್ಚಿದೇವ ಕುರುತೇ ನಾಭಾಷತೇ ಬಾಂಧವಾತ್
ಸಂಪ್ರಾಪ್ತೇ ಗೃಹಮುತ್ಸವೇಽಪಿ ಗೃಹಿಭಿಃ ಸಾಮಾನ್ಯಮಾಲೋಕ್ಯತೇ ।
ದೂರಾದೇವ ಮಹಾಜನಃ ಪರಿಹರತ್ಯಲ್ಪಚ್ಛೆದಂ ಲಜ್ಜಯಾ
ಮನ್ಯೇ ನಿರ್ಧನತಾ ಪ್ರಕಾಶಮಪರಂ ಕಷ್ಟಂ ಮಹಾಪಾತಕಂ ॥

ಅದಱಿಂ ದ್ರ[3]ವ್ಯಾರ್ಜನೆಗೆಯ್ವೆನೆಂಬ[3]ಭಿಪ್ರಾಯದಿಂದಿರ್ಪಾತನಂ ಸಂಬಂಧು ಕೇ[4]ಳ್ದ ಱಿದೊಂ[4]ದು ದಿವಸಂ ಚಾಣಾಕ್ಯನಂ ಕಂಡಿಂತೆಂದಂ ನಿಮಗೆ ದಾರಿದ್ರ್ಯಮೋಕ್ಷ ಮಕ್ಕುಂ [5]ಷಷ್ಟಿ[5] ಗ್ರಾಮಸಮನ್ವಿತಮಪ್ಪ [6]ಅಗ್ರಾಸನ[6]ಮನರಸನಂ ಬೇಡಿಕೊಂಡೊಡೆ ಸುಖದಿಂ ಬಾಳ್ವಿರೆನೆ ಆತನುಮಂತೆಗೆಯ್ವೆನೆಂದರಸನಂ ಕಂಡುಪಶ್ಲೋಕಿಸಿಯಗ್ರಾಸ ನಮಂ ಬೇಡಿಕೊಂಡೊಡರಸನುಂ ಮೆಚ್ಚಿ ಕೊಟ್ಟನಿಂತಗ್ರಾಸನಮನುಣುತ್ತಮಱುವತ್ತು ಬಾಡಮನಾಳುತ್ತಂ ಸುಖ[7]ಸಂಕಥಾವಿನೋದ[7]ದಿಂ ಕಾಲಂ ಸಲೆ

ಮತ್ತೊಂದು ದಿವಸಂ ಸುಬಂಧು ಮಹಾಪದ್ಮನಂ ಕಿಡಿಸುವ ಬಗೆಯಿಂದಂ ನಂದನಕ್ರಮಾಗತರಪ್ಪ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ್ಕ[8]ಳ[8]ನಿಂತೆಂದಂ ನಿಮ್ಮಾ ಪದ[9]ಮೆಂ[9]ಬುದು ನಂದ[10]ಮಹಾರಾ[11]ಜ[11] ವಿಜಯ [೦] ನಂ[12]ದನಂ[12] ಸುನಂದನಂ ನಂದಿವರ್ಧ[13]ನಂ[13] ನಂದ[14]ನಂ ಶ್ರೀನಂದನಂ ಪದ್ಮಂ[14] ಮಹಾಪದ್ಮನೆಂದಿಂತು ಒಂಬತ್ತು ತಲೆವರೆಗಂ ಕ್ರಮಾಗತ ನಿಮಗೆ ಬಂದ[15]ಗ್ರಹಾರ[15]ಮಂ ಪೆಱರ್ ಕೊಂಡು ಬಾಳುತ್ತಿರೆ [16]ನಿಮಗೆ[16] ಕೆಮ್ಮನೆ ನೋಡುತ್ತಿರ್ಪು[17]ದೇಂ ಕಾರಣಂ[17] ಪಾೞಿಯೆಂದೊಡವರ್ಗ ಳಿಂತೆಂದರ್ ನಿಮ್ಮ ಬಲದಿಂದ[18]ಮಾಮೆಮ್ಮ ಪದಮಂ ಪಡೆವೆಮೆಂದೊಡೆ ಅಂತೆ ಗೆಯ್ಯೆಮೆಂದೊಡವರುಮರಸಂಗಿಂತೆಂದು ಬಿನ್ನಪಂ ಗೆಯ್ದರ್ ಮಹಾರಾಜಾ [19]ಕುಲಕ್ರಮಾಗತರೆಮುಂ[19] ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಸಾದದಿಂ ಬಾಳ್ವೆ[20]ಮುಂ[20] ಕ್ರಮದಿಂ ಬಂದುದೆಮ್ಮ ಪದಮಂ ನಿಮಗೆ ಕಿಡಿಸಲಾಗದೆಂದಾಗಳ್ ಸುಬಂಧುವಿಂತೆಂದಂ ಕ್ಷತ್ರಿಯರ್ಗೆ ಪೂರ್ವಕ್ರಮಾಗತಮಂ ಕಿಡಿಸದೆ ಸಲಿಪ್ಪುದೆ ಧರ್ಮಮೆಂದೊಡರಸನ ಗ್ರಾಸನದಿಂ ಚಾಣಾಕ್ಯನಂ ಪಿಂಗಿಸೆಂದೊಡಂತಗೆಯ್ವೆನೆಂದು ಪೋಗಿಯಗ್ರಾಸನ ದೊಳುಣಲೆಂದು [21]ಬಂದು[21] ಮನೆಯುಮೇಱಿ[22]ರ್ದೋನನಂತೆಂದಂ ನಿಮಗಾದ ಮಾ[23]ನುಂ ಮುಳಿದರಸನಿಂತೆಂದಂ[23] ಮದವಿಪ್ಪಳಿಯರಪ್ಪ ವೇಶ್ಯಾಂಗನಾಸ[24]ಕ್ತವಿಟ

1. ತೆಯು (ಫಛ). 2. ಮುಮೆಂತು (ಕಖಗ). ಮಂತುಮಿಕ (ಫ), (ಛ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 4. ಳ್ದಿಂ (ಫಛ), ಶಿಷ್ಟ (ಕಗ). ಶಿಷ್ಟ (ಖ). 6. ಗ್ರಾಮ (ಫಛ). 7. (ಖಫಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 8. ಳ್ಗೆಯಾತ ಕ(ಖಗ). 9. ಮಿಮೆಂ (ಫಛ). 10. + ನ (ಫಛ). 11. ಜ (ಕಖಗ). 12. ದಂ (ಫಚ). 13. ನ (ಕಖಗ). 14. ಶ್ರೀನಂದನ ಪದ್ಮ (ಕಖಗ). 15. ಗ್ರಾಸನ (ಫಚ). 16. (ಫ)ದಲ್ಲಿಲ್ಲ, (ಛ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 17. ದು (ಫಚ). 18. ಮುಮ್ಮ (ಕಖಗ). 19. ನಿಮ್ಮ ಧರ್ಮದವರೆ ಉ (ಫಚ). 20. ಉ (ಫ). ವು (ಛ). 21. (ಫಚ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 22. ದ್ವಾರ (ಕಖಗ). ನಮರಸಂ ಮುಳಿದಂ (ಫಛ). 24. ಕ್ತಂ ವಿ (ಫಛ).

ಜನನಿವಾಸಿ ಪನ್ನ ಗ್ರಾಸನಮನುಣಲ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯನಲ್ಲದಱಿಂದಾತನನಟ್ಟಿ ಕಳೆಯ ಮುಂದಟ್ಟಿದನೆಂದು ಪೇೞ್ದು ಪದಿ[1]ಯುಱಿಸಿಂದಮೊ[1]ೞಿಯಿಸಿ ಪೆಡತಲೆಯುಂ ಬಿಡದು ನೂಂಕುತ್ತುಮರಮನೆಯಿಂದಂ ಪೊಱಮಡಿಸಿಯಟ್ಟೆ ಕಳೆದೊಡಾದವನಾನುಂ ಮುಳಿ ದೆಂತೆಂದಂ ನಂದನನಂದ[2]ನಾಗೆ ದೂಡುವೆಂ ಸಂಬಂಧುವನುಬಂಧು[3] ಮಾಡುವೆನೆಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಗೆಯ್ದು ಪೊೞಲಿಂ ಪೊಱಮಟ್ಟು ಪೋಗಿ ಪನ್ನೆರಡು ವರುಷದೊಳಗೆ ಮಹಾ ಪದ್ಮನಂ ಕಿಡಿಸಿ[4]ದ[9]ಲ್ಲದೆ ಕಾಸೆಗಳಂ ಕಳೆಯೆನೆಂದು ಜಾ[5]ದಿನ ಸೇಲೆ[5]ಗಳನುಟ್ಟು ಭಗವಂತ ವೇಷಮಂ ಕೈಕೊಂಡು[6] ಮಹೋದಕ[6]ಮೆಂಬ ಪೊೞಲ್ಗೆ ಪೋಗಿ ಅಲ್ಲಿರ್ದನ್

ಅನ್ನೆಗಮಾ ಪೊೞಲನಾಳ್ವೊಂ ಮಯೂರವಂಶದರಸಂ ಕುಮುದನೆಂಬೊನಾತನ ಮಹಾದೇವಿ [7]ಮಂ[7]ದೆಯೆಂಬೊಳಾಕೆಗೆ ಗರ್ಭಮಾಗಿ ಚಂದ್ರನಂ ನುಂಗುವ ಬಯಕೆ ಯಾಗಿ ಬಡವಾದೊಡರಸಂ ಬೆಸಗೊಂಡೊಡಾಕೆಯು ಬಯಕೆಯುಂ ತೀರ್ಚಲಾಱದೆ ಚಿಂತಾಕುಳಿತನಾಗಿ[8]ರ್ಪಿನ[8]ಮದಂ ಚಾಣಾಕ್ಯಂ ಕೇಳ್ದು ಅರಸನಂ ಕಂಡಾನರಸಿಯ ಬಯಕೆಯುಮಂ ನೆಱಪುವೆನಾಯರಸಿಗೆ ಪುಟ್ಟಿದ ಕೂಸನೆನಗೀಯಲಾರ್ಪೊಡೆಂದೊ[9]ಡರಸ ನೀವೆನೆಂದೊಡರಸಿಯುಮಂ[9] ನನ್ನಿಗೊಂಡಾರುಮಱಿಯದಂತಿರೆ ನೃಪತಿಯ ಪ್ರಾಸಾ ದದ ಶಿಖರದ ಮಧ್ಯ[10]ಪ್ರದೇಶ[10]ಮಂ ಬಾದ[11]ಣದಂತಿರೆ ಛಿದ್ರಂ ಮಾಡಿ ಚಂದ್ರ ನಿರುಳ್ ಮಧ್ಯಾಹ್ನಮಪ್ಪ ಪೊೞ್ತಱೊಳಾ ಛಿದ್ರಕ್ಕಭಿಮುಖಮಾಗೆ ಪಿರಿದೊಂದು [12]ಕ್ಷಾ[12]ಜಿನ ಬಟ್ಟಲೊಳ್ ಕಮ್ಮಿತಪ್ಪ ನೀರಂ ತೀವಿ ಚಂದ್ರಬಿಂಬಮಂ ನೀರೊಳ್ ಕಾಣ್ಬಂತಿರೆ ಮಾಡಿಯರಸಿ[13]ಯುಂ ತೃಷ್ಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ[13]ಯಪ್ಪಾಹಾರಮನೂಡಿ ನೀರಡಿಸಿ ದೊ[14]ಡೆ[14] ಚಾಣಾಕ್ಯನಿಂತೆಂದಂ ಮಂತ್ರದಿಂದಾಹ್ವಾನಂಗೆಯ್ದು ತಂದೆ ಚಂದ್ರನಂ ನುಂಗು ಬಾಯೆಂದರಸಿಯುಂ ಕಣ್ಣಂ ಕಟ್ಟಿಯೊಡಗೊಂಡಂ ಪೋಗಿ ಕ[15]ಣ್ಣ ಕಟ್ಟಂ[15] ಬಿಟ್ಟು ಚಂದ್ರನಂ ನುಂಗೆಂದು ತೋಱಿದೊಡಾಕೆಯುಂ ಕಂಡು ರಾಗಿಸಿಯಾನೀರಂ ಕುಡಿದು ಬಯಕೆ ನೆಱೆದತ್ತು

ಮತ್ತಂ ಕೆಲವು ದಿವಸದಿಂ ನವಮಾಸಂ ನೆಱೆದು ಬೆಸಲೆಯಾ[16]ದಾ ಕೂಸಂ[16] ದಾದಿಯನಿಟ್ಟು[17] ಚಾಣಾಕ್ಯಂಗೆ* ಕೊ[17]ಟ್ಟರಾತನುಂ[18] ಚಂದ್ರಭುಕ್ತನೆಂದು ಪೆಸರನಿಟ್ಟು ಬಾಯ್ವಿಣ್ಣೆಯೊಡನೆ ಕಿಱಿಕಿಱಿದೆನಂಜನೂಡಿ[19]ಬೞಿಕ್ಕೆ[19] ಬಳಿ[20]ಯೊಡಾ[20] ಪಾರದೋ[21]ಳೊ[21]ಡಲ್ ತಗುಳ್ದು ಮ[22]ತ್ರೆ ಮಗಿನಾಱಿಸಿಯ ಬಳಿಸನಾದಂದು

---

1. ಯಾಜಿರಿಂದೆ (ಫಭ). 2. + ಮನ (ಫಭ). + ನ (ಖ). 3. + ವಾಗೆ (ಖ). + ವಾಗಿ (ಫಭ). 4. ಯ (ಫಭ). 5. ಜಿನ ಸೀರೆ (ಫ). ಜಿನ ಶಿಲೆ (ಭ). 6. ಕಾಹಳ (ಫಭ). 7. ನಂ (ಫಭ). ರ್ಪುದು (ಫಭ). 9. [illegible] (ಫಭ). 10. (ಭ)ದಲ್ಲಿಲ್ಲ. 11. + ದ(ಭ). 12. ಗಾ (ಭ). 13. ಗೆ ತೃಷೆ (ಫಭ). 14. ಳ್ಗೆ (ಫಭ). 15. ಣ್ಣಂ (ಫ). ಣ್ಣಂ ಕಟ್ಟಿ (ಭ). 16. [illegible] (ಫಭ). 17. + ನಮ. (ಫಭ). * ಪುಟ ೧೭೦–ಪುಟ ೧೭೮* (ಚ)ದಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. 18. ಟ್ಟೊಡಾತನುಮಾಕೆಯುಂ ಮಗುವಿನಿಂದು ಕೆಲವು ದಿವಸದಿಂ ಗರ್ಭವಾಗಿ ನವಮಾಸಂ ನೆಱೆದು ಮಗನು ಪೆತ್ತೊಡಾ ಕೂಸಿಂಗೆ (ಫಚಭ). 19. (ಫಚಭ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 20. ದಾಗಳಾ (ಫಚಭ). 21. ಡನೂ (ಫಭ). 22. ತ್ರಂ ಕೂಸಿಂಗೆಯು [illegible] (ಫಚಭ).

ಸಾಮಂತರ್ಕಳ್ಗಮಲ್ಲಿಯ ಮಂತ್ರಿಯರ್ಕಳ್ಗಮರಸು ಮಕ್ಕಳ್ಗಂ ತಳವ[ಱ]ರ್ಕಳ್ಗಮಿಂತೆಂದು ನುಡಿಪೋಂ† ಚಂದ್ರಗುಪ್ತಂ[1]ಗೆ[1] ಪೃಥ್ವಿಯೆಲ್ಲಮನಾಳ್ವ ಲಕ್ಷಣಂಗಳೊಳವು ಈತಂಗರಸು ಮಾಡಿದಪ್ಪೆಂ ನಿ[2]ಮಗೆಲ್ಲ[2]ಮಿಲ್ಲಿಯ ಬಾ[ೞ್ವಿನ್] ಪದಿರ್ಮಡಿ[3] ಬಾೞಂ ಮಾಡುವೆನೆಂ[4]ದು ಬೋಧಿ[4]ಸಿಯೊಡಂಗೊಂಡು ಪೋಗಿ ಮತ್ತಂ ಪೆಱರುಮಂ[8] ನೆರಪಿ ಪಿರಿದುಂ ತಂತ್ರಮಂ [5]ಮಾ[5]ಡಿ ಶ್ರೀಪರ್ವತದ ಮೇಗನಿಬರುಮನಿರಿಸಿ ತಾನೊರ್ವ*[ನೆ]* ಪೋಗಿ ಪೊನ್ನಂ ಮಾಳ್ಪ ಬಗೆಯಿಂದಂ ಮರ್ದುಗಳನಱ[6]ಸಿ ಸುತ್ತಂ[6] ತೊೞಲ್ವನನ್ನೆಗಂ ಪರ್ವತದ ತ[7]ಟ್ಟ[7]ಲೊಳಾದಮಾನುಂ ಗುಂಡಿತಪ್ಪ ರಸದ ಬಾವಿ[8]ಯುಂ[8] ಪೊಡೆನಾರ್ವುದಂ ಕಂಡು ಮುಚ್ಚಿದ ಶಿಲೆಯುಂ ಕಳೆದು ನೋೞ್ಪನನ್ನೆಗಮದಱೊ[9]ಳೊ[9]ರ್ವಂ ಬಾೞುತ್ತಿರ್ದ ಪುರುಷನಂ ಕಂಡು ನೀನೇ[10]ಕಿಲ್ಲಿ ಪೊಕ್ಕಿರ್ದೆ[10]ಯೆಂದು ಬೆಸಗೊಂಡೊಡಾತ[11]ನೆಂದ[11]ನೊರ್ವ ರ[12]ಸವಾ[12]ದಕನೆಂಬ [13]ಬಿಚ್ಚುವ[13]ನೀ ಬಾವಿಯೊ[14]ಳಗಿೞಿದು[14] ನೀನೀ ರಸಮಂ[16] ಪೊಗೆದು ಕೊಟ್ಟೊಡದಱೊಳ್ ಮಾಡಿದ ಪೊ[16]ನ್ನು ನಿನಗಮೆನಗಂ ಸಮಭಾಗಮಕ್ಕು[16]ಮೆಂದೊಡಾಂ ಪೊನ್ನಲೋಭದಿಂದಂ [17]ಬಾವಿಯುಂ[17] ಪೊಕ್ಕು ರಸಮಂ ಸೋರೆಯಿಂ ತೀವಿ ಬೇೞ್ಪನಿತುಮಂ ಪೊಗೆದು ಕೊಟ್ಟೊಡಾತನೆನ್ನಂ ತೆಗೆಯದೆ ಪೋದನಂತೆ ಮುನ್ನಂ [18]ಪಲಂಬರುಮನೀ ಮಾರ್ಗದಿಂ ಬಾವಿಯೊಳಗೆ[18] ಪುಗಿಸಿ ರಸಮಂ ಕೊಂಡವರಂ ತೆಗೆಯದೆ ಕೊಂದನೆಂದು ಪೇೞ್ದೊಡಾಂ ನಿನ್ನಂ ತೆಗೆದು ಬಾೞಿಪ್ಪೆನೆನಗೆ ರಸಮಂ [19]ಪೊ[19]ಗೆದು ಕುಡೆಂದು ನಿಡುನೇ[20]ಣಂ[20] ಪಲವುಂ ಸೋರೆ[21]ಗಳುಮಂ ತಂದು ತೀವಿಸಿ ಕೊಂಡಾತನುಮಂ [21]ತೆಗೆದು ರಸ[ಂ][22] ತಿಂ[22]ದ ಮೆಯ್ಗೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರತೀಕಾರದ ಮರ್ದುಗಳಂ ಮಾಡಿಯಾತನಂ ಬಾೞಿಸಿ ಕಳಿಪಿದಂ

ಮತ್ತಾ ರಸದಿಂ[23]ದನಿತಾನುಂ ಪೊನ್ನರಾಶಿಯುಂ[23]ಮಾಡಿ ಇಂತೆಂದನಾರೊರ್ವರೊಂದು ಪೇಱು ಮಣ್ಣಂ [24]ಶ್ರೀಪರ್ವತದ[24] ಮೇಗೊಟ್ಟು[25]ವರವ[25]ರ್ಗೊಂದು ಪೇಱು ಪೊನ್ನಂ ಕುಡುವೆನೆಂ[26]ದಾ ನಾಡೊಳ್ ಘೋಷಣೆಯುಂ ಪೊಯ್ಸಿ[26]ದೊಡದಂ ಕೇಳ್ದೊರ್ವನೊಕ್ಕಲಿಗನೊಂದು ಪೇಱು ಮಣ್ಣಂ ತಂದು ಶ್ರೀಪರ್ವತದ ಮೇಗೊಟ್ಟಿ

---

† ಪಾಠಾಂತರ ಹಿಂದಿನ ಪುಟದಲ್ಲಿದೆ. 1. (ಘಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 2. ವರ್ಗೆ (ಘಚಛ). 3. ೞ್ಗಂ ಪದಿರ್ಮಡಿ (ಕಖಗ), ೞ್ಗೆ ಪೆಂಡಿರ್ಮಾಡಿ (ಘಚಛ). 4. ,ದೆಲ್ಲರುಮಂ ಭೇದಿ (ಘಚಛ). 5. ಕೂಡಿ (ಘಛ), (ಚ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. *ನುಂ (ಕಖಗಘಛ), (ಛ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 6. (ಘಛ). (ಚ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 7. (ಕಗಘಛ). 8. ಯುಂ (ಸ–ಕ). 9. ೞಗೆ (ಖಘಚಛ). 10. ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಪೊಕ್ಕಿರ್ದಪೆ (ಘಛ), ಕೆ ಇಲ್ಲಿರ್ದಪೆ (ಘ). 11. ನಿಂತೆದನೆನ್ನ (ಘಛ), (ಚ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 12. ಸಮೋ (ಘಛ), ಸಾಮೋ (ಚ). 13. ಭಿಕ್ಷುಕ (ಕಖಗ). 14. ಳಿನ್ನನಿಂತೆಂದು ಪುಗಿಸಿದಂ (ಘಚಛ). 15 +ತೆಗೆದು (ಬ). 16. ನಿನ್ನಗಂ ಸಮಾನ ಭಾಗ (ಘ), ನ್ನೆನಗಂ ನಿನಗಂ ಸಮಭಾಗ (ಚ) ನಿನಗಂನ್ನೆನಗಂ ಸಮಾನಭಾಗ (ಛ). 17. (ಘಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. (ಚ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 18. ಪೆಱರುಮನೀ ಬಾವಿಯೊಳ್ (ಘಚಛ). 19. ತೆ (ಘಛ). 20. ೞ್ಗೊಳ್ (ಗಚಛ). 21. ಳಂ ಕಟ್ಟಿ ರಸಮಂ ತೀವಿಕುಡೆ ತನ್ನುಮಂ (ಘಚಛ). 22. ಮಂ ತೀವಿ (ಘಛ) (ಚ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 23. ರಾಸೋಪರಾಶಿ ಪೊನ್ನಂ (ಗ). 24. ದವ (ಕಖಗ). (ಘಚಛ) ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ದೊಡಾತಂಗೊಂದು ಪೇೞ್ ಪೊನ್ನಂ ಕೊಟ್ಟೊಡದಂ [1]ಕೇಳ್ದು[1] ನಾಪೊಕ್ಕಳಿಗರೆಲ್ಲಂ ಮಣ್ಣ ಪೇಱಂ ತಂದು ಶ್ರೀಪರ್ವತದ ಮೇಗೆ ಬಳಸಿಯುಂ [2]ಪಿರಿದುಂ[2] ರಾಶಿಯಾಗೊಟ್ಟಿ ಚಾಣಾಕ್ಯನಂ ಪೊನ್ನಂ ಬೇಡಿದೊಡಿಂತೆಂದಂ ನಿಮ್ಮ ತರವೇೞ್ದೊ[3]ರಾ[3]ರೆಮಗೊಂದು ಪೇೞ್ ಮಣ್ಣ ಬಾ[4]ೞ್ತ್ತಿ[4]ಯಾಗೆ ತರಿಸಿಕೊಂಡೆವೀಯೞ್ದ ಮಣ್ಣೆಮಗೆ ಬಾ[4]ೞ್ತ್ತಿ[4]ಯಲ್ಲು ನಿಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ತಂದ ಮಣ್ಣಂ ಕೊಂಡು ಪೋಗಿ ಮುಂದೊಡವರ್ಗಳ್ ನಿರಾಶೆಯಾಗಿ ಬಿ[5]ಸು[5]ಟ್ಟು ಪೋದರ್ ಮತ್ತಾ ಮಣ್ಣಿಂದಂ ಬಳಸಿಯುಂ ಕೋಟೆಯುಂ ಮಾಡಿ[6] ಮಾಟಕೂಟ ಪ್ರಾಸಾದ ಸಹಿತಂ ಪೊೞಲು ಮಾಡಿ ಪೊನ್ನಂ ಕೊಟ್ಟು ಪಲವುಂ ಕುದುರೆಗ[7]ಳು[7]ಮಂ ಕಟ್ಟಿಯಾಳ್ಗಳ್ಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಪಿರಿದುಂ ತಂತ್ರಮುಂ ಮಾಡಿ ಚಂದ್ರಭುಕ್ತನನೊಡಗೊಂಡು ಪೋಗಿ ಮಹಾಪದ್ಮನ ಪೇ[8]ರ್ಗೆ[8]ದಾರ್ತನೊಳ್ ಕಾದಿ ಕಾಳೆಗಮಂ ಸೋಲ್ತೋಡಿ [9]ಬರ್ದುಂಕಿ[9] ಮತ್ತಂ ತಂತ್ರಮಂ ಮಾಡಿ [10]ವರುಷವರುಷ[10]ಕ್ಕಂ ಪೋಗಿ ಕಾದಿ ಸೋಲ್ತುಬರ್ಕುಂ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪೋ[31]ಲೆಟ್ಟು ಬವರಮಂ[11] ಕಾದಿ ಸೋಲ್ವ ಕಾಳೆಗಮನಱಿದು ಚಂದ್ರ[12]ಭುಕ್ತ[12]ನಂ ಪೋಗಲ್ವೇೞ್ದು [13]ತಾನುಂ ನೀಡುಂ ಬೇಗಂ[13] ಕಾದಿ ಕಾಳೆಗಮಂ ಸೋಲ್ತು ಕೊ[14]ಳ್ಗುಳದೊಳಗಿ[14]ರ್ದಾಗಳ್ ಪೋಗಲ್ ಪಾಂಗಿಲ್ಲದೆ ನಾರೆಯೊಂದು ತಾವರೆಗೆೞಿಯುಂಟದಂ ಪೊಕ್ಕು ನೆರವಿಯೆಲ್ಲಂ ಪೋಪನ್ನೆಗಮಿರ್ದು ಇರುಳ್ ಪೊಱಮಟ್ಟು ಪಾಟಲೀಪುತ್ರಮಂ ಪೊಕ್ಕು ಪಸಿದು ಸಾಲಿಗರ ಮನೆಯಂ ಪೊಕ್ಕು ಸಾಲಿಗರ ಬಿರ್ದ್ದಿಯನುಣಲ್ವೇಡಿದೊಡಾಕೆಯುಂ ಕುಳ್ಳಿರು ಮಗನೆಯೆಂದೇೞಲಿಕ್ಕಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಕಂಚನಿಟ್ಟು ಬಿಸಿಯಂಬಲಿಯಂ ಬಡ್ಡಿಸಿದೊಡಾತನುಂ ಪಸಿ[15]ದಲಂಪಿ[15]ನಿಂದಂ ಬಿಸಿಯಂಬಲಿಯುಂ[16] ಬಾಯೊಳಿಟ್ಟಾಗಳ್ ಕಯ್ಯುಂ ಬಾಯುಂ ಬೆಂದೊಡೆ ಮುಯ್ಯನ[17]ದಿ[17]ರ್ದು ಕೈಯುಂ ಬಿದಿ[18]ರ್ದವ[18]ನಂ ಬಿರ್ದಿ ಕಂಡು ನಕ್ಕಿಂತೆಂದಳ್

ಈ ಲೋಕದೊಳ್ ಮೂವರ್ ಮೂರ್ಖರಂ ಕಂಡೆನೆಂದೊಡೆ [19]ಚಾಣಾಕ್ಯನವರಾರಬ್ಬೆಯೆಂ[19][20]ದು ಬೆಸಗೊಂಡೊ[20]ಡಾಕೆಯಿಂತೆಂದಳ್ ನೀನು[23] ನಂದನುಂ ಚಾಣಾಕ್ಯನು[21]ಮೆಂದು ಪೇೞ್ದೊಡಾನೆಂತು ಮೂರ್ಖ[22]ನೆಂದು ಬೆಸಗೊಂಡೊಡೆ ಮಗನೆ ಬುದ್ಧಿಯೊಡೆಯೊನ್ ಬಿಸಿಯಂಬಲಿಯುಂ ಕಂಚಿನ [23]ಕಡೆಕದೆಯೊಳ್[23] ಕಿಱುಕಿಱಿದ[24]ನೆ [ಆ][24]ಱಿಸುತ್ತಮುಣ್ಗು ನೀನಂತುಣಲಱಿಯದುದಱಿಂ ಮೂರ್ಖನನೆ

1. ಕಂಡುಂ ಕೇಳ್ದುಂ (ಘಫ). (ಚ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 2. (ಛ)ದಲ್ಲಿಲ್ಲ. 3. ದೊ (ಕಗ). 4. ತೆಗ (ಕಖಗ), (ಛ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 5. (ಘಫ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 6. + ಸಿ (ಘಫ). 7. ಳ್...(ಕಗ), ಳುಮಾಗಳುಮುನಾಳ್ದು (ಘ). ಮನಾಳ್ಗಳುಮನಾಳ್ದು (ಛ). 8. ಲೆ (ಘಫ). 9. ಬಂದು (ಘ). 10. ಬಂಸಬಂಸ (ಘಫ). 11. ಲೆಯುಬವರಮಂ (ಕಗ). ಲೆಳ್ದ್, ಬವರಮಂ (ಛ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 12. ಗುಪ್ತ (ಕಗ). (ಚಛ)ಗಳಲ್ಲಿ (ಖ), ಮರ್ × ಪಲ್ಮರೆಗಂ (ಘ). ಮರ್ ಪಗಲ್ಮರೆಗಂ (ಫ). 13. ತಾಂ ನಂಜೆ ವರೆಗಂ (ಘಫ). (ಚ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 14. ಳಗುಳದೊಳ್ (ಕಗ). ತ್ರುಟಿತ. ಳಗುಳಂಗಳೊಳ್ (ಖ), ಳುವಳದೊಳಗಿ (ಫ). 15. (ಕ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. ದ ಅಳ್ಟ್ (ಖಗ). 16. + ಕೊಂಡು (ಘಚಫ). 17. ಡ (ಕ), ಡಿ (ಗ). 18. ದವ (ಖ), ರ್ಪೊರ್ (ಘಫ), ದೊರ್ (ಚ). 19. ಚಕ್ಕಸಂಬಿಟ್ಟು (ಘಚಫ). 20. ದೊ (ಕಗ). 21. ಚಾಣಾಕ್ಯನುಂ ನಂದನು (ಘಚಫ). 22. + ನೆ (ಘ). 23. ಕೆಲಕ್ಕೆ ಸಾರ್ಚಿ (ಘಚಫ). 24. ನೆಯಾ (ಕಖಗ), ನಾ (ಘಚಫ).

ನಂದನೇಂ[1] ಮೂರ್ಖನೆಂದೊಡೆ ನಂದನೆಂದೊಡಂ ಮಹಾಪದ್ಮನೆಂದೊ[2]ಡಮೊರ್ವ[2]ನ[3] ಪೆಸ[3]ರೆ [ಅ][4]ತಂ ತನ್ನ ಕೊಟ್ಟ ದಾನಮಂ ಕುಡದುದಱಿಂ ಪಗೆಗೊಂಡು ಪೋ[4]ಪನಂ[5] ತನ್ನಾರ್ಪಿನ ಕೊಲ್ಲದುದಱಿಂದಂ ನಂದಂ ಮೂರ್ಖಂ ಚಾಣಾಕ್ಯನೆಂತು ಮೂರ್ಖ[6]ನೆಂ[6]ದೊಡಿಂತೆಂದಲ್ ಚಾಣಾಕ್ಯಂ ತನ್ನ ಮುಳಿಸನೆ ನೋ[6]ಟ್ಟುಂ[7] ಕಜ್ಜಮನಱಿಯಂ [7]ಮೂಲತಂತ್ರಮನೊಡೆಯನಂ ಕ್ಷತ್ರಿಯ[8]ನುಮ[8]ಲ್ಲಂ ಪೃಥ್ವೀಶ್ವರನೊಡಲ್ ಕಾದಲ್ ಬರ್ಕುಮಾತಂಗೆ ಬುದ್ಧಿಯುಳ್ಳೊಡೆ ತನ್ನ ಪಗೆವ[9]ನ ನಾಡಂ[9] ಕಿಡಿಸುವುದು ಪ್ರತಿಪಕ್ಷಮಂ ತನಗೆ ಮಾ[10]ಡುವುದು ಸಾಮಂತ ಮಹಾಸಾಮಂತರ್ಕ[11]ಳಂ[11] ದ್ರವ್ಯಮಂ* ಕೊಟ್ಟು ಭೇದಿಸುವುದು ತತ್ಸಂಬಂಧಿಗಳಂ ಪ್ರತಿಪಕ್ಷ[12]ದಿಂದಂ[12] ಕಿಡಿಸುವುದುಮಿಂತು ಮಾಡಿದೊಡೆ ನೃಪತಿಯೊರ್ವನೆಯುೞಿಗುಮಾಗಳ್ ತನ್ನ[13] ಬಗೆದ ಕಾರ್ಯ[13] ಸಿದ್ಧಿಯಕ್ಕುಮೆಂದೊಡಬ್ಬಾ ನಿಮ್ಮ ಪೇೞ್ದಂತುಟೆ ಕಜ್ಜಮೆಂ[14]ದುಂಡು[14] ಪೊಱಮಟ್ಟು ಶ್ರೀ ಪರ್ವತಕ್ಕೆ ಪೋಗಿ ಪಿರಿದು ತಂತ್ರಮಂ ಮಾಡಿ ಸಾಲಿಗರ ಬಿ[15]ದ್ದಿರ್ಗಿಯು[15] ಪೇೞ್ದಂತೆ ನಂದನ ನಾಡಂ ಕಿಡಿಸಿ ಸಾಮಂತ ಮಹಾಸಾಮಂತರ್ಕ[16]ಳಂ[16] ದ್ರವ್ಯದಿಂ ಭೇದಿಸಿ ತತ್ಪ್ರತಿಪಕ್ಷಮಂ [17]ತನ್ನಂತೆ[17]ಮಾಡಿ ತತ್ಸಂಬಂಧಿ[18]ಗಳಂ ಪ್ರತಿಪಕ್ಷದಿಂದಂ[18] ಕಿಡಿಸಿ ನಂದನೊರ್ವನೆ ಉೞಿ[19]ದಾಗಳ್[19] ಚಂದ್ರಭು[20]ಕ್ತಂ ಬೆರಸು ಸಮಸ್ತ ಬಲಮೆಲ್ಲಮಂ ಕೂಡಿಕೊಂಡು[20] ಮೇಲೆರ್ದು ಕಾದುವಾಗಳ್ ಮಹಾಪದ್ಮನ ಸಾಮಂತ[21]ಮಹಾಸಾಮಂತರೊ[21]ಡ್ಡಣಮನೊಡ್ಡಿ ದೊರ್ಗರಂ ಕಾದ [22]ಪೇೞ್ದೊಡಂ[22] ಕಾದಲೊಲ್ಲದೆ ಕೆಮ್ಮಗಿರೆ ಮಹಾಪದ್ಮಂ ಭೇದಕ್ಕೆ ಪಡೆ ಸಂದುದೆಂಬುದನಱಿ[23]ದಂಜಿಯಾ[23]ರುಮಱಿಯದಂತಿ[24]ರೆ ಓ[24]ಡಿಕೆಟ್ಟಂ ಮತ್ತಿತ್ತ ಸುಬಂಧು ಪಿರಿದು ಬೇಗಂ ಕಾಳೆಗಮಂ ಕಾದಿ ಸೋಲ್ತೋಡಾತನಂ ಪಿಡಿದು ಕಟ್ಟಿ ಸಂ[25]ಕ್ರ[25]ಳಿಯನಿಕ್ಕಿ ಸೆಱೆಯೊಳಿಟ್ಟಂ

ಮತ್ತೆ ಚಾಣಾಕ್ಯಂ ಕಾಳೆಗಮಂ ಗೆಲ್ದುಂ ಪಾಟಲೀಪುತ್ರಮಂ ಪೊಕ್ಕು [26]ಮಹಾಪದ್ಮನರಸಿಯರ್ಕಳ್ಗಂ[26] ಭಂಡಾರಕ್ಕಂ ಕಾಪನಿಟ್ಟು ಪೊೞಲ ಪ್ರಜೆಯುಂ ಸಂತೈಸಿ [27]ಮತ್ತಂ[27] ಪ್ರಶಸ್ತ ದಿ[28]ನ ವಾರ ನಕ್ಷತ್ರ[28] ಮುಹೂರ್ತದೊಳ್ ಚಂದ್ರಭುಕ್ತಂಗೆ

---

1. ನನೆಂತು (ಫಚ), ನೆಂತು (ಚ). 2. ಡಂ ಓರ್ಬನ (ಕ), ಡಂ ಒರ್ಬನ (ಗ). 3. ರಿಯಾ (ಕಖಗ), ರೀ (ಫಚ), (ಚ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 4. ಪಂದೆ (ಕಖಗ). (ಚ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 5. ನಪ್ಪಾಯುಂ (ಫಚಛ). 6. ಕ್ಯ್ನಂ (ಕಖಗ). 7. + ತಾನುಂ (ಫಚ), (ಛ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 8. ನ (ಕಗ). 9. ನಾದೊನಂ (ಫಚಛ). 10. + ಡಿ (ಕಖಗ). 11. ಳಂ ತನಗೆ ಮಾಡುವುದು (ಕಖಗ). ಳ್ಗೆ (ಫಚಛ).* (ಚ) ಪ್ರತಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ನಿಂತಿದೆ ; ಮುಂದಿನ ಭಾಗ ನಷ್ಟ : ಅಸಮಗ್ರ. 12. ದಿಂ (ಫ), ದುಂ (ಛ). 13. ಕಾರ್ಯಂ (ಫಛ). 14. ದು (ಫಛ). 15. ದ್ದಿರ್ (ಕಖಗ), ಳ್ದಿಯು (ಫ) (ಛ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 16. ಳ್ಗಂ (ಫಛ). 17. (ಕ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ, ತನಗಾಗಿ (ಖ), ತನಗೆ (ಫಛ). 18. (ಕಛ)ಗಳಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 19. ದಂ (ಫಛ). 20. ಕ್ತನಗೊಂಡು (ಫಛ). 21 ರ್ಕಳೊ (ಫ), (ಛ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 22. ಲ್ ಪೇಳ್ದೊಡವರ್ (ಫಛ). 23. ದೊಜಿಯೊಳಾ (ಫಛ). 24. ರೆಮೊ (ಕಖ), ಯೊರ್ವನಂಯೋ (ಫ). (ಛ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 25. ಕೋ (ಖ). 26. (ಕಖಗ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 27. (ಫಛ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 28. ವಸ...(ಖ). ನಸವಾರ (ಫ), (ಛ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ.

ರಾಜ್ಯಾಭಿಷೇಕಂಗೆಯ್ದು ಪಟ್ಟಂಗಟ್ಟಿ [1]ಮಹಾ[1]ಪದ್ಮಸರಸಿ ಚಂದ್ರಮತಿ ಮಹಾದೇವಿಯುಂ ಚಂದ್ರಭುಕ್ತಂಗೆ ಮಹಾದೇವಿಮಾಡಿ ಮತ್ತೆ ನಂದನ[2] ಭಂ*ಡಾರದೊಳಂ ತ[3]ಮ್ಮ[3] ಭಂಡಾರದೊಳಂ ದ್ರವ್ಯಮಿಲ್ಲದುದನಱಿದು ಪಾ[4]ಟಳೀಪುತ್ರದ[4] ಪ್ರಜೆಗಳಂ ನಾಡ ಪ್ರಜೆಗಳಂ ಬಱಿ[5]ಯು[5]ಟ್ಟಿ ಬರಿಸಿ[6]ಯು[6]ವರ್ಗೆಲ್ಲಮುಣಿಸಂ ಮಾಡಿ ಸೊರ್ಕಪ್ಪಾಹಾರಮನೂಡಿ [7]ನಿಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ದ್ರವ್ಯಂಗಳಿರ್ದೆಡೆಯುಂ ತೋಱಿಮೆಂದು[7] ಬೆಸಗೊಂಡೊಡವರ್ಗಳ್ ಸೊರ್ಕಿ ಮೆಯ್ಯಱಿಯದನಿಬರುಂ [8]ತಂ[8]ತಮ್ಮ ದ್ರವ್ಯದ[9]ಡೆಗಳಂ ತೋಱಿ[10] ಪೇೞ್ದು ಕೊಟ್ಟರಿಂತನೇಕ ಸಹಸ್ರಕೋಟಿ ದ್ರವ್ಯಮಂ ಚಾಣಾಕ್ಯಂ ಪಡೆದು ಚಂದ್ರಭುಕ್ತಂಗೆ [11]ತೋಱಿ[11] ಭಂಡಾರಮಂ ತೀವಿಯರಮನೆಯ ಮುಂದಣಂಗಣದೊ[12]ಳ್ ಇಂ[12]ತೆಂದು ಪೇೞ್ದಾಡಿದಂ ಪನ್ನೆರಡು ವರ್ಷ[13]ದಿಂದಂ[13] ನಂದನವಂಶಮಂ ನಿರ್ಮೂಲಂ[14] ಮಾಡಿ ಕಿಡಿಸುವೆನೆಂದೆನ್ನ ಪೂಣ್ದ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ[15]ನೆಱೆದತ್ತು ಮ[16]ತ್ತೆನಗೆ ಜಾದಿನೊಳೂಡಿದವೆ[16]ರಡು ವಸ್ತ್ರಮೊಳವು ಪೊನ್ನ ಗುಂಡಿಗೆ[17]ಯುಮುಂಟು ಮೂಱುದಂಡಮುಮೊಳವು[17] ಮಗಧೆನಾ[18]ಡ[18] ದ್ರವ್ಯಮೆಲ್ಲಮಂ ತಂದು ಭಂಡಾರಮಂ ತೀವಿದೆಂ ಗುಣವಿಶೇಷಮನಱಿವರಸನುಮೆನಗೆಬಸ[19]ಮಾದಂ[19] ಪೊಡೆಪಱಿಯುನೆಂದು ಪೆಱಿಯುಂಪ್ರೊ[20]ಯ್ಸ್[20]ಯೊಸೆದು ರಾಗಿಸಿ ತ್ರಿದಂಡಮನೆತ್ತಿ ಸೊರ್ಕಿದ ಪ್ರಜೆಮೆರಸು [21]ಲಟಹ[21]ದಿಂದಾಡಿದೊಂ ಮತ್ತಂ ಶ್ರೀಪರ್ವತದೊಳಿರ್ದ ತನ್ನ [22]ಪಾರ್ವಂ[22]ತಿ ಯಶೋಮತಿಗೆ ಬಱಿಯುಟ್ಟಿ ಬರಿಸಿಯಾಕೆಯೊಡನೆ ಭೋಗೋಪಭೋಗಂಗಳನನುಭವಿಸುತ್ತಂ ಸಾಮಂತ ಮಹಾಸಾಮಂತರ್ಕ[23]ಳ್ಗಂ ಜೀವಿತಂ[23]ಗೆಯ್ದು ತಳವರ್ಗ[24]ಮುಮಂ ಸಂತ[25]ವಿಸಿ[25] ಮಗಧವಿಷಯಮನಾಳುತ್ತಮಿಷ್ಟವಿಷಯ ಕಾಮಭೋಗಂಗಳನನುಭವಿಸುತ್ತುಂ ಪಲಕಾಲಂ ಸಲೆ

ಮತ್ತಂ ಚಂದ್ರಮತಿ ಮಹಾದೇವಿಗೆ ಗರ್ಭಮಾಗಿಯೊಂದು ದಿವಸಂ ರಥಮನೇಱಿದೊಡಾ ರಥದ ಚ[26]ಕ್ರದ ಪತ್ತುಂ ಕೆ[ದಿರ್ಗ]ಳ್ ನೆಲದೊಳದುರ್[26]ದಂ ಚಾಣಾಕ್ಯಂ ಕಂಡೀ ಚಂದ್ರ[27]ಭುಕ್ತಂ[27] ಮೊದಲಾಗಿ ಪೃಥ್ವಿಯನೇಕಚ್ಛತ್ರಚ್ಛಾಯೆಯಿಂ ದಶಮಯೂರರ್ಕಳಾಳ್ದರೆಂದಾದೇಶಂಗೆಯ್ದಂ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ದಿವಸದಿಂ ಚಂದ್ರಮತಿ ಮಹಾದೇವಿಗೆ ನವಮಾಸಂ[28]ನೆಱೆದೊಂ[28]ದುದಿವಸ ಮರಸಂನಂಜಿನೊಳ್ ಬೆರಸಿದಾಹಾರಮನುಣ್ಬಾಗಳ್ ಪಕ್ಕದಿರ್ದರಸಿಗೆ ಅರಸನೊಡನು[29]ಣ್ಬ[29] ಬಯಕೆ

---

1. (ಫಭ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 2. + ಸ (ಕಖಗ). *(ಭ) ಪ್ರತಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ನಿಂತುಹೋಗಿದೆ (ಓಲೆ ೧೮೦) ; ಅಸಮಗ್ರ. 3. ನ್ನ (ಫ). 4. ಳಿಪ (ಫ). 5. + ನ (ಫ). 6. ಮ (ಕಖಗ). ಪೇಳಿಪೇಳಿಂ ನಿಮ್ಮ ದ್ರವ್ಯಗಳನೆಂದು (ಫ). 8. (ಕಗ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 9. + ಲ್ಲೆ (ಕಗ). 10. + ಯುಂ (ಫ). 11. (ಫ)ದಲ್ಲಿಲ್ಲ. 12. ಳಿರ್ದಿಂ (ಫ). 13. ದಂದಿಂಗೆ (ಫ). 14. + ನ (ಕಖಗ). 15. + ಯುಂ (ಖ). 16. ತ್ತಮೆನೆಗೆ ವಾದಿನೊಳ್ಳ್ಮಡಿದೆ (ಫ). 17. ಯುಂ ಮೂಱು ದಂಡಮುಮುಟು (ಫ). 18. ಡೊಳುಳ್ಳ (ಫ). 19. ದನೊಸೆದನೊಳಂ (ಫ). 20. ಡೆಯಿಸಿ (ಫ). 21. ಲ್ಲಹ (ಫ). 22. ಪಂಡ (ಫ). 23. ಳ್ಜಟಿಸಂ (ಕಗ). 24. + ಳ (ಫ). 25. ಯ್ಸ (ಫ). 26...ಕದ್ದಿರ್ಗಳ್...(ಕಖಗ), ಕ್ರಂ ಪತ್ತುಂ ಕಡಿಯಾಗಿ ನೆಲನೊಳ್ ಬಿರ್ದೊಡ (ಫ). 27. ಗುಪ್ತಂ (ಖ). 28. ತೀವಿದೊಂ (ಕಗ). 29. ಣಲ್ (ಖ).

ಪಾಪಮೊಪ್ಪೆ ಬಾಳಂಕಿಟ್ಟು ಇಱ[1]ರ್ದ ಪಕ್ಕದಿರ್ದ[1] ಚಾಣಾ[2]ಕ್ಯನ[2] ದೃಷ್ಟಿ[3]ಯಂ ಬಂಚಿ[3]ಸಿ ಪ್ರಚ್ಛನ್ನದಿಂದಂ ತನ್ನ ಕೆಯ್ಯ ತುತ್ತನರಸಂ ವಿಷಮಿಶ್ರಮೆಂದಱಿಯದೆ ಕೊಟ್ಟನದ[4]ನಾ[4]ಕೆ ಬಾಯೊಳಿಟ್ಟಾಗ[5]ಳೆ[5] ಚಾಣಾಕ್ಯಂ ಕಂಡು ತಲೆಯಂ[6]ಪೊ[6]ಗಱಿದು ಬಸಿಱಂ ಪೋೞ್ದು ಕೂಸಂ ಪೊಱಮಡಿ[7]ಸುವು[7]ದಂ ಕಂ[8]ಡು ಹಾ [9]ಅಯ್ಯೋ[9] ಎನ್ನ ಚಂದ್ರಮತಿ ಮಹಾದೇವಿ ಎನ್ನ ನಲ್ಲಳೆಯೆಂದು ಪ್ರಳಾಪಂಗೆಯ್ದು ದುಃಖಾಕ್ರಾಂತನಾಗಿ ತದ್ವಿಯೋಗದಿಂ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತಂ ಪ್ರಾಣ ಪರಿತ್ಯಾಗಂಗೆಯ್ದು ಮತ್ತಾ ಕೂಸಿನ ತಲೆಯೊಳಗಿನಿಸಾನುಂ ವಿಷ[10]ಬಿಂದು ಪನಿತುಂದಱಿಂದಾತಂಗೆ ಬಿಂದು ಸಾ[11]ಗ[11]ರನೆಂ[12]ದು ಪೆಸರನಿಟ್ಟು ಪಟ್ಟಂಗಟ್ಟಿ ಕೂಸಂ ತೋಱಿಯರಸುಗೆಯ್ಯುತ್ತಂ ಕಾಲಂ ಸಲೆ

ಮತ್ತೆ ಬಿಂದುಸಾಗರಂ ನವಯೌವನನಾದಂದು ಚಾಣಾಕ್ಯಂಗೆ ಸಂಸಾರ ಶರೀರ[13]ಭೋಗಂಗಳೊಳಾದಂ[13] ವೈರಾಗ್ಯಮಾಗಿ ತಪಂಬಡುವ ಬಗೆಯಾಗಿ ಸಂಬಂಧುವಂ ಸೆಱೆಯಿಂ[14] ಬಿಡಿಸಿ [15]ವರಿಸಿ[15] ಕ್ಷಮೆ[16]ಗೊಳಿಸಿ[16] ಸನ್ಮಾನದಾನಾದಿಗಳಿಂದಾತನಂ ಪೂಜಿಸಿ ಬಿಂದುಸಾಗರಂಗೆ ಮಂತ್ರಿಮಾಡಿಯರಸನಂ ಬೆ[17]ಸಂ[17]ಗೊಂಡೊಡಂಬಡಿಸಿಯೆಲ್ಲರುಮಂ ಕ್ಷಮೆಗೊಳಿಸಿ ಬಾಹ್ಯಾಭ್ಯಂತರ ಪರಿಗ್ರಹಂಗ[18]ಳಂ[18] ತೊಱೆದು ಮತಿವರರೆಂಬಾಚಾರ್ಯರ ಪಕ್ಕದೆ ತಪಂಬಟ್ಟಾಗ[19]ಮಮೆ[19]ಲ್ಲಮಂ ಕಲ್ತಾಚಾರ್ಯರಾಗಿ ಪ[20]ಲಂಬ[20]ರ್ ಶಿಷ್ಯರ್ಕಳಂ ಮಾಡಿ ಗ್ರಾಮ ನಗರ ಖೇಡ ಖರ್ವಡ ಮಡಂಬ ಪಟ್ಟಣ ದ್ರೋಣಾಮುಖಂಗಳಂ ವಿಹಾರಿಸುತ್ತಂ ಪಲಕಾ[21]ಲಮುಗ್ರೋಗ್ರತಪಶ್ಚರಣಂ[21]ಗೆಯ್ದು ಮತ್ತೆ ಪಾಟಲೀಪುತ್ರದ[22]ಸಾರೆ ಸೋ[22]ಣೆಯೆಂಬ ತೊಱೆಯ[23] ತಡಿಯ ತುಱುಪಟ್ಟಿ[24]ಯೊಳ್ ವಿಹಾರಿಸುತ್ತಂ[24] ಬಂದಿ[25]ರ್ದರಾ[25] ಬರವಂ ಸುಬಂಧು ಕೇಳ್ದು ಮಹಾಪದ್ಮನ ರಾಜ್ಯಮಂ ಕೊಂಡುದುಮಂ ತನ್ನಂ [26]ಸಂಕಲೆಯೊಳಿಟ್ಟು ಸೆಱೆಗೆಯ್ದು[26] ಪಲಕಾಲಂ ನಮೆಯಿಸಿದ ಪಗೆಯುಮಂ ನೆನೆದು ಸಂಜೆವೊ[27]ೞ್ತಾ[27]ದಾಗಳ್ ಬಂದಿಸುವ ನೆವದಿಂದಂ ಪಿರಿದುಮರ್ಚನೆಯುಂ ಕೊಂಡು ಪೋಗಿ ಚಾಣಾಕ್ಯರುಷಿಯರ್ ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ರುಷಿಯರ್ಕಳನರ್ಚಿಸಿ ಗುರುಪರಿ[28]ಪ[28]ಡಿಯಿಂದಂ ಬಂದಿಸಿ ಪಿರಿದುಬೇಗಂ ಚಾಣಾಕ್ಯರಿಸಿಯೊಡನೆ [29]ಗೋಷ್ಠಿಯಿ[29]ರ್ದು ಪೋಪಾಗಳ್ ತನ್ನವರ್ಗ್ಗದಿಂದಂ ಮಾಗಿಯ ದಿವ[30]ಸಂ[30] ರಿಸಿಯರ್ಕಳ್ [31]ಸೀತದೊಳ್ ಸಡೆಗುಂ[31] ಸೇದೆಗೆಡುವರದಱಿಂ ಬಳಸಿಯುಂ ಪಿರಿದುಂ ಗೊಬ್ಬರಮು-

1. ರ್ದ (ಫ). 2. ಕ್ಯಂ (ಕಖಗ). ಕ್ಯನಂ (ಫ). 3. ಯಿಂದಂಚಿ (ಕಖಗ). 4. ನಂತಾ (ಫ). 5. ಡೆ (ಖ), ಳ್ (ಫ). 6. ಪಾ (ಕಖಗ). 7. ಸಿದು (ಫ). 8. ಡರಸಂ (ಫ). 9. (ಫ)ದಲ್ಲಿಲ್ಲ. 10. + ದಿ (ಫ). 11. ದಲ್ಲಿಲ್ಲ: ಮುಂದಕ್ಕೂ ಈ ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆಯೇ. 13. ದೊಳಪ್ಪ (ಫ). 12. ದುಂ (ಫ). 14. + ದಂ (ಖಫ). 15. ವರಿಸಿ (ಖ), (ಫ)ದಲ್ಲಿಲ್ಲ. 16 ಗೊಂಡು (ಫ). 17. ಸ (ಫ). 18. ಳೆಲ್ಲಮಂ (ಫ). 19. ಮಂಗಳೆ (ಫ). 20. ಲ (ಫ). 21. ಲಂತಪಂ (ಫ). 22. ಸಮೀಪದ ಶೋ (ಫ). 23. + ತಂಪಿನ (ಫ). 24. ಗೆ (ಫ). 25. ರ್ದಡಮರ (ಫ). 26. ಸೆಱೆಯೊಳಿಕ್ಕಿ ಸೆಱೆಯೊಳ್ (ಫ). 27. ತ್ತಾ (ಕಗ), ತರ್ (ಖ), 28. ಪ (ಖಫ). 29. ಗೊಷ್ಠಿಯೊಳಿ (ಫ). 30. ಸದಿಂ (ಫ). 31. ಸೀತದೊಳ್ (ಖ), (ಫ)ದಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ನೊಟ್ಟಿ[1]ಪೆಂದು[1] ಪಕ್ಕದಿದೊರ್ಟ್ಟಿಸಿ ಬಳಸಿಯುಂ ಕಿಚ್ಚಂತಗು[2]ಳ್ಚಲ್ವೇಚ್ಚು[2] ಪ್ರೋಚಿಲ್ಗೆ ಪೋದಂ

ಮತ್ತೆ ಗೊಬ್ಬರದ ಕಿಚ್ಚು ಬಳಸಿಯುಂ ತಮ್ಮಂ ಸುಡೆ ಚಾಣಾಕ್ಯ ಋಷಿಯರ್ ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ರಿಸಿಯರ್ಕಳೆಲ್ಲಂ

ಗಾಹೆ ॥ ಛಿಜ್ಜಉ ಭಿಜ್ಜವು ಜಾಉ ಖಉ ಜೋ ಇಯ ಏಹು ಸರೀರು ।
ಅಪ್ಪಾ ಭಾವಹಿ ಣಿಮ್ಮಲಉ ಜೇಂ ಪಾವಹಿ ಭವ ತೀರು ॥
ಖಮ್ಮಾಮಿ ಸವ್ವಜೀವಾಣಂ ಸವ್ವೇ ಜೀವಾ ಖಮಂತು ಮೇ ।
ಮೆತ್ತೀ ಮೇ ಸವ್ವಭೂದೇಸು ವೇರಂ ಮಜ್ಝಣ ಕೇಣಚಿ ॥

ಎಂದಿಂತು ಕ್ಷಮೆಯುಂ ಭಾವಿಸಿ[3] ಚತುರ್ವಿಧಮಪ್ಪಾಹಾರ [4]ಶರೀರ[4]ಮುಮಂ ತೋಱಿ[5]ದಿಂ[5]ಗಿ[5]ಣೀ ಮರಣದಿಂ ಶುಭಪರಿಣಾಮದೊಳ್ [6]ಕೂಡಿ ಮಿಕ್ಕ ರತ್ನತ್ರಯಮನಾರಾಧಿಸಿ[6] ಸನತ್ಕುಮಾರ ಕಲ್ಪದೊಳ್ ಸರ್ವಾರ್ಥವೆಂಬ ವಿಮಾನದೊಳ್[7] ಚಾಣಾಕ್ಯ ರಿಸಿಯರ್ ಪುಟ್ಟಿದರ್ ಮತ್ತುಳಿದ ಋಷಿಯರ್ಕಳೆಲ್ಲಂ ಸೌಧರ್ಮಕಲ್ಪಂ ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ಕಲ್ಪಂಗಳೊಳ್ ಪುಟ್ಟಿದರ್

ಮತ್ತೆ ಪೆಱರುಂ ಸಂನ್ಯಸನಂ ಗೆಯ್ದಿರ್ದ ಕ್ಷಪ[8]ಣ[8]ಕರುಂ ಚಾಣಾಕ್ಯರಿಸಿಯರಂ ಮನದೊಳ್ ಬಗೆದು ಚತುರ್ವಿಧಮಪ್ಪುಪಸರ್ಗಮುಮಂ ಪಸಿವುಂ ನೀರಳ್ಕೆ ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ [9]ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡು[9] ಪರೀಷಹಂಗ[10]ಳಂ[10] ವ್ಯಾಧಿಗಳೊಳಪ್ಪ ವೇದನೆಗ[10]ಳುಮಂ[10] ಸೈರಿಸಿ ಶುಭ ಪರಿಣಾಮದಿಂ [11]ಮಿಕ್ಕ ದರ್ಶನಜ್ಞಾನಚಾರಿತ್ರಂಗಳನಾರಾ[11]ಧಿಸಿ ಸ್ವರ್ಗಾಪವರ್ಗ ಸುಖಂಗಳನೆಯ್ದುಗೆ

1. ಯುಂ ಪಂದು (ಕಗ). ಯುಂ (ಖ). 2. ಳ್ಚಿಪೆಂದು (ಘ). 3. +ಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನ ಜ್ಞಾನಚಾರಿತ್ರಂಗಳಂ ಸಾದಿಸಿ (ಘ). 4. (ಘ)ದಲ್ಲಿಲ್ಲ. 5. ದಿ (ಘ). 6. ಮುಡಿಪಿ (ಘ). 7. +ಸಪ್ತಸಾಗರೋಪಮಾಯುಷ್ಯ ಸ್ಥಿತಿಯನೊಡೆಯನಾಗಿ (ಘ). 8. (ಖಘ)ಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. 9. ದ್ವಾವಿಂಶತಿ (ಘ). 10. ಕ್ಕಂ (ಘ). 11. ಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನ ಜ್ಞಾನ ಚಾರಿತ್ರಂಗಳಂ (ಸಾ) (ಘ).

(೧೯) ವೃಷಭಸೇನರೆಂಬ ರಿಸಿಯರ ಕಥೆ

ವೃಷಭಸೇನರೆಂಬ ರಿಸಿಯರ ಕಥೆಯಂ ಪೇೞ್ವೆಂ :

ಗಾಹೆ ॥ ವಸಈಏ ಪಳಿದಾಏ ವಿಟ್ಠಾಮಚ್ಚೇಣ ಉಸಹಸೇಣೋವಿ ।
ಆರಾಧಣಂ ಪವಣ್ಣೋ ಸಂಘ ಪರಿಸಾಏ ಕುಣಾಳಹ್ಮಿ ॥

[ವಸಈಏ—ಬಸದಿ, ಪಳದಾಏ—ಉ[1]ರಿ[1]ಪೆಪಟ್ಟುದಾದೊಡೆ, ವಿಟ್ಠಾಮಚ್ಚೇಣ—ವಿಷ್ಟಮ[2]ತ್ಸ್ಯ[2]ನಿಂದಂ, ಉಸಹಸೇಣೋವಿ—ವೃಷಭಸೇನಾಚಾರ್ಯರ್, ಆರಾಧಣಂ—[3]ಮಿಕ್ಕ[3] ದರ್ಶನಜ್ಞಾನಚಾರಿತ್ರಂಗಳಾರಾಧನೆಯಂ, ಪವಣ್ಣೋ—ಪೊ[4]ರ್ದಿ[4]ದೊಂ, ಸಂಘ ಪರಿಸಾಏ—ತಮ್ಮ ರಿಸಿಸಮುದಾಯಂಬೆರಸು, ಕುಣಾಳಹ್ಮಿ—ಕುಣಾಳಮೆಂಬ ಪೊೞಲೊಳ್]

ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ :

ಈ ಜಂಬೂದ್ವೀಪದ ಭರತಕ್ಷೇತ್ರದೊಳ್ ದಕ್ಷಿಣಾ ಪಥದೊಳ್ ಕರ[5]ಹಟ[5]ಮೆಂಬುದು ನಾಡಲ್ಲಿ ಕುಣಾಳಮೆಂಬ ಪೊೞಲದನಾಳ್ವೊಂ ಧನದನೆಂಬೊನರಸನಾತನ ಮಹಾದೇವಿ ಪದ್ಮಶ್ರೀಯೆಂಬೊಳ್ ಮಂತ್ರಿ ವಿಷ್ಟಮತ್ಸ್ಯನೆಂಬೊಂ[6] ಪಿರಿಯ ಪಂಡಿತ ನಂತವರ್ಗಳಿಷ್ಟವಿಷಯಕಾಮಭೋಗಂಗಳನನುಭವಿಸುತ್ತಂ ಪಲಕಾಲಂ ಸಲೆ

ಮತ್ತೊಂದು ದಿವಸಂ ವೃಷಭಸೇನರೆಂಬಾಚಾರ್ಯರ್ ಪಿರಿದು ರಿಸಿಸಮುದಾಯಂಬೆರಸು ಗ್ರಾಮ ನಗರ ಖೇಡ ಖರ್ವಡ ಮಡಂಬ ಪಟ್ಟಣ ದ್ರೋಣಾಮುಖಂಗಳಂ ವಿಹಾರಿಸುತ್ತ[7]ಮಾ[7] ಪೊೞ[8]ಲ್ಗೆ[8] ಬಂದೊಂದು [9]ಬಸದಿಯೊ[9]ಳಿರ್ದರವರ ಬರವನರಸನುಂ ಪೊೞಲ*ವರುಂ ಕೇಳ್ದು ಪಿರಿದುಂ ಪೂಜೆಯಂ ಕೊಂಡುಪೋಗಿಯರ್ಚಿಸಿ ಪೂಜಿಸಿ ಪೊಡೆವಡುವುದಂ ವಿಷ್ಟಮತ್ಸ್ಯಂ ಕಂಡು ಸೈರಿಸಲಾಱದೆ ಮಾತ್ಸರ್ಯದಿಂದಂ ತನ್ನ ಪಾಂಡಿತ್ಯದ ಗರ್ವದಿಂದಂ ವೃಷಭಸೇನಾಚಾರ್ಯರೊಡನೆ ವಾದುಗೆಯ್ದು ನೆರವಿಯೊಳ್ ಸೋಲ್ತುಸಿಗ್ಗಾಗಿ ಪೋಗಿ ನಟ್ಟನಡುವಿರುಳ್ ಬಂದು* ಕಿಚ್ಚಂ ತಗುಳ್ಚಿ ಪೋದಂ ಮತ್ತಂ ವೃಷಭಸೇನಾಚಾರ್ಯರ್ ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ರಿಸಿಯರ್ಕಳ್ [10]ಕ್ಷಮೆಯಂ ಭಾವಿಸಿ ಚತುರ್ವಿಧಮಪ್ಪಾಹಾರಕ್ಕಂ ಶರೀರಕ್ಕಂ ಯಾವಜ್ಜೀವಂ ನಿವೃತ್ತಿಗೆಯ್ದು ಶುಭ ಪರಿಣಾಮದಿಂದ[11]ಂ ಮಿಕ್ಕ ರತ್ನತ್ರಯಂಗಳಂ ಸಾಧಿಸಿ[11] ಮುಡಿಪಿಯಲ್ಲಿ ವೃಷಭಸೇನಾ

1. ರು (ಕಗ). 2. ತ್ಸರನೆಂಬೊ (ಘ). 3. ಸಮ್ಯಗ್ (ಘ). 4. ೞ್ದಿ (ಕಖಗ). 5. ಹಡ (ಖ), ಹಾಟ (ಘ). 6. + ಪಿರಿ (ಖ). 7. ಮಂತಾ (ಘ). 8, ಲೊಳಗೆ (ಘ). 9. ಪುರದೊ (ಕ). ಮಠದೊ (ಖಗ). 'ಮಠದೊ' ಎಂದಿರಬಹುದೆ ? *-* (ಘ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. 10. + ಸಮ್ಯಗ್‌ದರ್ಶನ ಚಾರಿತ್ರಂಗಳಂ ಸಾಧಿಸಿ (ಘ). 11. (ಘ)ದಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಚಾರ್ಯರ್ ಪದಿನಾಲ್ಕನೆಯ ಪ್ರಾಣತಮೆಂಬ ಕಲ್ಪದೊಳ್ ಪ್ರ[1]ಷ್ಪ[1]ಕಮೆಂಬ ವಿಮಾನ ದೊಳಿರ್ಪ[2]ತ್ತು[2] ಸಾಗರೋಪಮಾಯುಷ್ಯಮನೊಡೆಯ ದೇವನಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿ[3]ದರ್[3] ಮತ್ತುಳಿದ ರಿಸಿಯರ್ಕಳುಂ [4]ತಂತಮ್ಮ ತಪೋನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತು[5] ಸೌಧರ್ಮ ಕಲ್ಪಂ ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ಸ್ವರ್ಗಂಗಗೊಳ್ ಪುಟ್ಟಿದರ್

ಮ[4]ತ್ತಂ[5]ಪೆಜಿರುಂ [6]ಸಂನ್ಯಸನಂಗೆಯ್ದಿರ್ದ ಕ್ಷಪ[6]ಣಕರುಂ[7] ವೃಷಭಸೇನಾಚಾರ್ಯರ್ ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ರಿಸಿಯರ್ಕಳಂ ಮನ[8]ದ[6] ಬಗದು ಚತುರ್ವಿಧಮಪ್ಪ ಸರ್ಗಮುಮಂ ಪಸಿವುಂ ನೀರೇಱ್ಕೆ ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ಪರೀಷಹಂಗಳಂ [9]ವ್ಯಾಧಿ ಗಳೊಳಪ್ಪ ವೇದನೆಗಳುಮಂ[9] ಸೈರಿಸಿ ಕ್ಷಮೆಯುಂ ಭಾವಿಸಿ ಶುಭ ಪರಿಣಾಮದಿಂ[10]ದಂ[10] ಪರಮ ಶುದ್ಧ ಸಹಜ ದರ್ಶನಜ್ಞಾನ ಚಾರಿತ್ರಂಗಳಂ ಸಾಧಿಸಿ ಸ್ವರ್ಗಾಪವರ್ಗ†ಸುಖಂಗಳ ನೆಯ್ದಿದರ್*

ಈ ಪೇೞ್ದ ಪತ್ತೊಂ[11][ಬ][11]ತ್ತು ಕಥೆ[12]ಗ [ಳಂ][12]
[13]ಶಿವ[13]ಕೋಟ್ಯಾಚಾರ್ಯ[14]ರ್ ಪೇೞ್ದಾ [ರ್][14]
[15]ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ ಸಂಪೂರ್ಣಂ[15]††

1. (ಕಘ). ರ್ಪ (ಗ). 2, ತ್ತೆರಡು (ಘ). 3, ದಂ (ಘ). 5. ಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನಜ್ಞಾನ ಚಾರಿತ್ರಂಗಳಂ ಸಾಧಿಸಿ ಸಮಾಧಿಮರಣದಿಂ ಮುಡಿಪಿ (ಘ). 5. ತ್ತೆ (ಘ). 6. + ಸಮ್ಯಗ್ ದರ್ಶನ ಜ್ಞಾನ ಚಾರಿತ್ರಂಗಳಂ ಸಾದಿಸಿ (ಘ). 7. ಕರುಂ (ಖ), ಕರ್ (ಘ). 8. ಡೊಳು (ಕಗಘ). 9. (ಘ)ದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. 10. ಮುಡಿಪಿ (ಘ). † + ದ (ಘ). 12. ಭ (ಕಖಗಘ). 12. ಗ + (ಕ), ಗಳ್ (ಖ), ಗಳು (ಗ), ಯುಂ (ಘ), 13. (ಕ)ದಲ್ಲಿ ತ್ರುಟಿತ. ಠೇವಾ (ಘ), 14. ರು ಪೇಳ್ದಾ (ಗ), ರ್ ಪೇಳ್ದ (ಖ), ರ್ಪೇಳ್ದ (ಘ). 15. ವೊಡ್ಡಾರಾದಣಂ ಸಂಪೂರ್ಣಂ (ಕಗ). ವಡ್ಡಾರಾಧನೆಯ ಕವಚವು (ಖ). ವಡ್ಡಾರಾಧನೆಯ ಕವಚವೆಂಬದಿಕಾರಲು (ಘ).

*ಈ ಕಥೆ ಮುಗಿದಮೇಲೆ (ಘ)ದಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಗಾಹೆಗಳಿವೆ :

ಹಾಗೆ ॥ ಜದಿತಾ ಏವಂ ಏದೇ ಅವಗಾರಾ ತಿಬ್ಬ ವೇದಣ ಪೋ ಪಿ।
ಏಕಾರಿಯ ಪಡಿಕಮ್ಮಾ ಪಡಿವಣ್ಣೋ ಉತ್ತಮಂ ಅಟ್ಠಂ ॥

ಕಿಂಪುಣ ಅಣಗಾರ ಸಹಾಯ ಗೇಣ ಕಿರದರ ಗಹಿ ಪಡಿಕಮ್ಮೇ।
ಸಂಘೇಓ ಅಂಗತು ಅಂಗತು ಆರಾಧವೇ ದುಣ್ಣ ಸಕ್ಕಂಚಿ ॥

ಜಿಣವಯಣ ಮರುದ ಭೂದಂದು ತಚ್ಛಣ್ಣಾಹುದಿಂ ಸುಣು।
ತೇಣ ಸುಬ್ಬಸಪ...ಮುರ್ಣ್ಣೀ ಸೋದೇದುಂ ಉತ್ತಮಂ ಅಟ್ಠಂ ॥

(††) ಇದಾದಮೇಲೆ (ಘ)ದಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕಂದಪದ್ಯವಿದೆ:

ಆವಾವ ಜನ್ಮಜನ್ಮದೊ
ಳಾವಾವ ಕುಲಾಕುಲಂಗಳೊಳ್ ಪುಟ್ಟುವಡಂ
ದೇವರರುಹಂತರೆಂಬೀ
ಭಾವನೆ ಸಮನಿಸುಗು ಜನ್ಮಜನ್ಮಾಂತರದೊಳ್

೧. ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು

(ಪುಟಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ದಪ್ಪಕ್ಷರದಲ್ಲಿಯೂ, ಪಂಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಣ್ಣಕ್ಷರದಲ್ಲಿಯೂ ತೋರಿಸಿದೆ.)

೧. ೩-೪: ಯದ್ವಿದ್ಯಾ—ಯಾವ ಕೇವಲಜ್ಞಾನವು, ಸಾಲೋಕಾನಾಂ ತ್ರಿಲೋಕಾನಾಂ—ಅಲೋಕಾಕಾಶದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಸ್ವರ್ಗಮರ್ತ್ಯಪಾತಾಳಗಳೆಂಬ ಮೂರು ಲೋಕಗಳಿಗೆ, ದರ್ಪಣಾಯತೇ—ಕನ್ನಡಿಯಂತೆ ಪ್ರತಿಫಲನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದೋ, ಆ, ನಿರ್ಧೂತ ಕಲಿಲಾತ್ಮನೇ—ತೊಳೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ಸಕಲ ಕರ್ಮಮಲಗಳನ್ನುಳ್ಳ, ಶ್ರೀ—ಸಂಪದ್ಯುಕ್ತನಾದ, ವರ್ಧಮಾನಾಯ—ವರ್ಧಮಾನ ಜಿನಸ್ವಾಮಿಗೆ, ನಮಃ—ನಮಸ್ಕಾರಗಳು.

೭: ನೀರಟ್ಟಿ—ನೀರಡಿಕೆ; ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ—ಮೊದಲಾಗಿ ಉಳ್ಳ; ತೊಱೆದು—ಬಿಟ್ಟು; ನೆಗೞ್ದು—ಆಚರಿಸಿ, ಮಾಡಿ; ಕರ್ಮಕ್ಷಯಂಗೆಯ್ದು—ಪುಣ್ಯಪಾಪರೂಪವಾದ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿ; ಮುನ್ನಂ—ಮೊದಲು.

(೧) ಸುಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿಯ ಕಥೆ

೨. ೨: ತಿಸೆಪಡುತಿರ್ದೊನಾಗಿಯುಂ—ತಿನ್ನಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದವನಾದರೂ; ೩. ಕಡಿದಪ್ಪ—ತೀವ್ರವಾದ; ಬೞ್ದಿದೊನಾಗಿಯುಂ—ಸತ್ತವನಾದರೂ, "ಬರ್ದು<ಬೞ್ದು—ಮರಣೇ"; ೫. ಪೊರ್ದಿದೊಂ—ಹೊಂದಿದನು, ಪಡೆದನು.

೮. ಪೊೞಲ್—ಪಟ್ಟಣ; ಆಳ್ವಂ—ಆಳುವವನು; ನೋಡಿದರೆಲ್ಲರ್ಗಳ—ನೋಡಿದವರೆಲ್ಲರ; ೩. ಕಣ್ಣಾಲಿಗೆ—ಕಣ್ಣಿನ ಗುಡ್ಡೆಗಳಿಗೆ: ೧೧. ಒಡೆಯಳ್—ಉಳ್ಳವಳು; ೧೪. ಕೇಳ್ವಿಯುಂ—ಕೇಳುವುದನ್ನು, ಕೇಳ್+ಪಿ; ಭಾವನಾಮ; ೧೫. ಕಡವರಮುಂ—ಚಿನ್ನವನ್ನು ಎಂದರೆ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನು. ಕಾರ್ತಸ್ವರ>ಕಡವರ; ೧೬. ಬಿಯಂಗೆಯ್ಯುತ್ತುಂ—ವ್ಯಯಮಾಡುತ್ತ. ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತ; ಸಪ್ತವ್ಯಸನಾಭಿಭೂತರಾಗಿ—ಬೇಟೆ, ಜೂಜು, ಮಾಂಸಭಕ್ಷಣ, ಸುರಾಪಾನ. ವೇಶ್ಯಾಗಮನ, ಕಳ್ಳತನ, ದುರ್ವಾಕ್ಯ—ಮುಂತಾದ ಏಳು ಕೆಟ್ಟ ಚಟಗಳಿಂದ ಹೊಡೆಯಲ್ಪಟ್ಟವರಾಗಿ; ನೆಗೞುತ್ತಿರೆಯಿರೆ—ನಡೆಯುತ್ತ, ಆಚರಿಸುತ್ತ ಇರಲು; ೧೭. ಕೞಿದೊಡೆ—ಸತ್ತು ಹೋದರೆ, "ಕೞಿ—ನಿಧನಾತಿ ದೂರಯೋಃ"; ಒಳರಿಲ್ಲೆಂದು=ಒಳರೆ+ಇಲ್ಲೆ+ಎಂದು—ಉಂಟೇ, ಇರುವರೆ, ಇಲ್ಲವೇ ಎಂದು; ೧೮. ಬೆಸಗೊಂಡೊಡೆ—ಕೇಳಿದರೆ; ಬೞಿಯಟ್ಟಿ—ದೂತನೊಡನೆ ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಿ; ಮಜ್ಜನದೊಳ್—ಸ್ನಾನದಲ್ಲಿ; ೧೯. ಮಿಸಿಸಿ—ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸಿ. ಮಿಾಯಿಸಿ; ತುಡಿಸಿ—ಆಭರಣಗಳಿಂದ ಅಲಂಕಾರ ಮಾಡಿಸಿ; ಊಡಿ—ಊಟ ಮಾಡಿಸಿ; ಉಬ್ಬೆಗಂ ಒಡದಿರಿಂ—ದುಃಖಿಪಡಬೇಡಿರಿ; ೨೦. ಆಱಿಸಿ—ಶಮನ ಮಾಡಿ; ಬೀಡಿಂಗೆ—ಮನೆಗೆ; ೨೧. ಓದುಗಳಂ—ವಿದ್ಯೆಗಳನ್ನು; ೨೨. ತೀವಿ—ತುಂಬಿ; ನೆಲನಂ ಬರೆಯುತ್ತಿರೆ—ನಾಚಿಕೆಯಿಂದ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಕಾಲಹೆಬ್ಬೆರಳಿನಿಂದ ಗೆರೆ ಹಾಕುತ್ತಿರಲು; ೨೫. ದಾಯಿಗಂ—ದಾಯಾದಿ; ಬಲ್ಲೊಂಗಂ—ತಿಳಿದವನಿಗೂ; ಬಾೞುಮಂ—ಜೀವಿಕೆಯನ್ನೂ; ಪ್ರತಿಪತ್ತಿಯುಮಂ—ಸತ್ಕಾರವನ್ನೂ; ೨೭. ವೈರಾಗ್ಯಪರಾಯಣರಾಗಿ—ವಿರಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿ ಆಚರಿಸುವವರಾಗಿ.

೩. ೧; ಕಪ್ಪಡಮುಟ್ಟು—ಹರಕುಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಉಟ್ಟು; ಕರ್ಪಟ>ಕಪ್ಪಡ; ಬೈಕಂದಿರಿದು—ಭಿಕ್ಷಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಡಿ ತಿರುಗಾಡಿ; ಓದುವಂ—ಓದೋಣ; ಅಂತಪ್ಪೊಡೆ—ಹಾಗಾದರೆ; ೫. ಕಲ್ಪಿಸಿ—ತಿಳಿಸಿ; ಓಲೆಯಂ—ಪತ್ರವನ್ನು; ೮. ಕತಿಪಯ—ಕೆಲವು; ೯. ಇಕ್ಕಿದೊಡೆ—ಮುಂದೆ ಇರಿಸಿದರೆ; ೧೧. ಬಾಜಿಸಿ—ಓದಿ, ವಾಚಿಸು>ಬಾಜಿಸು; ೧೨. ಕೞಿದುದುಮಂ—ಸತ್ತುದನ್ನೂ;

೧೩. ಬಾೞಿಂ—ಜೀವಿಕೆಯಿಂದ : ಬುದ್ಧಿಯೊಡೆಯರುಂ—ಬುದ್ಧಿವಂತರೂ : ೧೫. ಪಸರಂಗೊಟ್ಟೆನಪ್ಪೊಡೆ—ಸಲಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟೆನಾದರೆ : ೧೬. ಉರ್ಕಿ ಕಿಡುವರ್—ಉಕ್ಕಿ, ಗರ್ವಿಷ್ಠರಾಗಿ ಹಾಳಾಗುವರು : ಮನದೆ ಬಗೆದು— ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಭಾವಿಸಿ : ೧೯. ನೀಮಾರ್ಗೆ—ನೀವು ಯಾರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು : ಆರಾದೊಡಮೇಂ—ಯಾರಾದರೇನು : ೨೦. ಕಲ್ವೆಮೆಂಬ—ಕಲಿಯುತ್ತೇವೆಂಬ : ಅೞ್ತಿಯೊಳ್—ಅಕ್ಕರೆಯಲ್ಲಿ : ೨೧. ಅಲಸದೆ—ಆಯಾಸಪಡದೆ, ಸೋಮಾರಿಗಳಾಗದೆ : ನಿರ್ಬಂಧದಿಂದೆ—ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ, ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ : ಅಪ್ಪೊಡೆ—ಸಮರ್ಥರಾದರೆ : ೨೪. ಓಜರ್ಗೆಱಗಿ—ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ : ೨೬. ಅಱುಂಗಮುಂ—ಷಡಂಗಗಳೂ, ಎಂದರೆ ಶಿಕ್ಷಾ, ಕಲ್ಪ, ವ್ಯಾಕರಣ, ನಿರುಕ್ತ, ಛಂದಸ್ಸು, ಜ್ಯೋತಿಷ ಎಂಬ ವೇದಾಂಗಗಳು ; ಪದಿನೆಂಟು ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರಂಗಳುಂ—ಮನು, ಯಮ, ದೇವಲ, ವಸಿಷ್ಠ, ಅತ್ರಿ, ದಕ್ಷ, ವಿಷ್ಣು, ಅಂಗಿರಸ್, ಉಶನಾ, ವಾಕ್ಪತಿ, ವ್ಯಾಸ, ಆಪಸ್ತಂಬ, ಗೌತಮ, ಕಾತ್ಯಾಯನ, ನಾರದ, ಯಾಜ್ಞವಲ್ಕ್ಯ, ಪರಾಶರ, ಸಂವರ್ತ, ಶಂಖ, ಹಾರೀತ, ಲಿಖಿತ—ಇವರಿಂದ ಪ್ರಣೀತವಾದ ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ; ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುವೋ ಹದಿನೆಂಟು. ೨೭. ಮೀಮಾಂಸಾ—ವೇದವಾಕ್ಯಗಳ ಅರ್ಥವನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುವ ಶಾಸ್ತ್ರ : ನ್ಯಾಯವಿಸ್ತರಂ—ತರ್ಕಶಾಸ್ತ್ರ ಅಥವಾ ಗೌತಮನ ನ್ಯಾಯಸೂತ್ರವೆಂಬ ದರ್ಶನಗ್ರಂಥ ಅಥವಾ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾ, ಹೇತು, ಉದಾಹರಣೆ, ಉಪನಯ, ನಿಗಮನ ಎಂಬ ಐದಂಶಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ವಾದವಿಧಾನ : ಪ್ರಮಾಣಂ—ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ, ಅನುಮಾನ, ಉಪಮಾನ, ಶಬ್ದ, ಅನುಪಲಬ್ಧಿ, ಅರ್ಥಾಪತ್ತಿ ಎಂಬ ಅಂಶಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಜ್ಞಾನಸ್ವರೂಪವನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುವುದು : ೨೮. ಚಾಣಕ್ಯಂ—ಕೌಟಿಲೀಯ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ.

೪. ೧ : ಶಾಲಿಹೋತ್ರಂ—ಶಾಲಿಹೋತ್ರ ಎಂಬ ಋಷಿ ಬರೆದಿರುವ ಅಶ್ವಶಾಸ್ತ್ರ ; ಪಾಳಕಾಪ್ಯಂ—ಪಾಲಕಾಪ್ಯ ಋಷಿ ಬರೆದಿರುವ ಗಜಶಾಸ್ತ್ರ, ಈ ಎರಡು ಹೆಸರುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಮಾನಾರ್ಥಕ ಶಬ್ದಗಳು, ಭಿನ್ನ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದುವು ಇವೆಯೆಂದು ವಿದ್ವಾಂಸರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ : ಶಾಲಿ ಎಂದರೆ ಕುದುರೆ, ಹೋತ್ರ (ದ್ರಾವಿಡಭಾಷಾಶಬ್ದ, ಗುರ್ರಮು ಹೋಲಿಸಿ) ಎಂದರೂ ಕುದುರೆ ; ಪಾಲ ಎಂದರೆ ಪಲ್—ದಂತ (ದ್ರಾವಿಡಭಾಷೆ), ಕಾಪ್ಯ—ಆನೆ (ಸಂ) ಎಂದರೆ ದಂತಿ, ಆನೆ ; ಇಂಥ ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ **polyglots** ಎಂದು ಹೆಸರು (ಶಬ್ದವಿಹಾರ ೮೬), ಹಾನಿತಂ—ಒಂದು ವೈದ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ (?), ಹಾರೀತಂ ಎಂದು ಪಾಠವಿದ್ದರೆ ಒಂದು ಸ್ಮೃತಿಶಾಸ್ತ್ರವಾಗುತ್ತದೆ ; ಅಶ್ವಿನೀಮತಂ—ಅಶ್ವಿನೀದೇವತೆಗಳೆಂಬ ದೇವವೈದ್ಯರಿಂದ ಪ್ರಣೀತವಾದ ಗ್ರಂಥ ; ಬಾಹಲಂ—ಬಾಹಟಂ < ಸಂ. ವಾಗ್ಭಟ, ಅಷ್ಟಾಂಗಹೃದಯವೆಂಬ ವೈದ್ಯಗ್ರಂಥ ; ೨. ಸುಶ್ರುತಂ—ಸುಶ್ರುತ ಪ್ರಣೀತ ವೈದ್ಯಗ್ರಂಥ ; ಕ್ಷಾರ ಪಾನೀಯಂ—ಬಿಡುಲವಣ ಅಥವಾ ಕೃಷ್ಣಲವಣದ ಪಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವೈದ್ಯ ; ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ—ಮೊದಲಾಗಿ ಉಳ್ಳ ; ೬. ನೆಱೆಯೆ ಕಲ್ಪಿಸಿ—ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಲ್ಪಿಸಿ, ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟು ; ೫. ಪಂಡಿತರೆಂ ಆದೆಂ—ನಾವು ಪಂಡಿತರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ೫. ಅದಮಾನುಂ = ಅದಂ + ಆನುಂ—ವಿಶೇಷವಾಗಿ, ಅತಿಶಯವಾಗಿ ; ಒಸೆದು—ಸಂತೋಷಿಸಿ ; ನಾಡ್ಗೆ = ನಾಱ್ಗೆ—ನಾದಿಗೆ ; ಪೋದಪೆಂ—ಹೋಗುತ್ತೇವೆ ; ಓಜರ್ಗೆ—ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ; ೭. ಪಸರಂಗೊಟ್ಟೆನಿಲ್ಲ—ಸಲುಗೆಯನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ; ೮. ಎತ್ತಾನುಂ—ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ; ೧೦. ಸಂಬಳಮುಮಂ—ಬತ್ತಿಯನ್ನೂ : ೧೨. ಮನದೆ—ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ; ೧೪. ಬೈಕಂದಿರಿದು—ಭಿಕ್ಷವನ್ನು ಬೇಡಿ ತಿರುಗಿ, ಅಲೆದಾಡಿ, ಬೈಕ < ಸಂ. ಭೈಕ್ಷ ; ನೆರಂ—ಸಹಾಯಕವಾಗಿ ; ೧೫. ಕಱಿಯನಕ್ಕೆ—ಗಂಜಿಯನ್ನಾಗಲಿ, 'ಕಱಿ—ಸೌವೀರೇ ಚ' ; ಎಱೆಯಿಸಿಯುಂ—ಹೊಯಿಸಿಯೂ, ಹಾಕಿಸಿಯೂ ; ೧೮. ಪರ್ವದಿವಸದೊಳ್—ಹಬ್ಬದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ; ಎಂದಾನುಂ—ಎಂದಾದರೂ ; ೧೯. ಪಗೆವರಂ—ಹಗೆಗಳನ್ನು ; ೨೩. ತುಱಿಲ್ಗೆಯ್ದು—ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡಿ : "ತುಱಿಲೆಂದು ಪೊಡೆಮಡಿಕೆಯುಂ ವೀರಮುಮಕ್ಕುಂ" : ೨೪. ಉಪಶ್ಲೋಕಿಸಿ—ಸ್ತುತಿಸಿ, ಹೊಗಳಿ ; ೨೫. ವಕ್ಕಾಣಿಸಿ—ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡಿ ಎಂದರೆ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಹೇಳಿ ; ಪಂಡಿತಿಕ್ಕೆಯುಂ—ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನು, ಪಂಡಿತ + ಇಕ್ಕೆ ; ೩೬. ಬಿಚ್ಚಳಿಸಿ < ಸಂ. ವಿಸ್ತರ + (ಇಸು). ವಿಸ್ತಾರಮಾಡಿ.

ದೊಡ್ಡದು ಮಾಡಿ; ೨೬. ಜಾಯುಮಂ—ಜೀವನಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಡುವ ಗದ್ದೆ ಮುಂತಾದ ಇನಾಮುಗಳನ್ನು ; ೨೯. ಓದುಗಳಂ—ವಿದ್ಯೆಗಳನ್ನು.

೫. ೨: ಅನರ್ಘ್ಯಮಪ್ಪ—ಅತ್ಯಂತ ಬೆಲೆಬಾಳುವ: ೩. ಸಂಜೆವಾರಿಸಲೆಂದು—ಸಂಧ್ಯಾಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಸುರಿಯಬೇಕೆಂದು ಎಂದರೆ ಸಂಜೆ ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ಅರ್ಘ್ಯ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು. ಸಂಜೆ + ಬಾರ್ + ಇಸು. ಬಾರ್—ದ್ರವದ್ರವ್ಯನಿರ್ಮುಕ್ತಿ. (ತ) ವಾರ್—ನೀರು ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಸುರಿ; ೪. ಉರ್ಚಿ—ಸಡಿಲವಾಗಿ. ಜಾರಿ. ಚಿಮ್ಮಿ; ತಾಮರೆಗೆಱೆಯೊಳ್—ತಾವರೆಯ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ, ಕೊಳದಲ್ಲಿ; ೫. ಕೆಮ್ಮನೆ—ಸುಮ್ಮನೆ; ಕಿಱಿದಂತರಮುಂ—ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರವನ್ನು; ೬. ಪ್ರಮಾಣಮಱಿಯದೆ—ಕಾರಣವನ್ನು ತಿಳಿಯದೆ; ೭. ಮಲ್ಮಲಂ ಮಱುಗುತ್ತೆ—ಮಲಮಲ ಎಂದು ವ್ಯಥೆಪಡುತ್ತ; ನೋೞ್ಪನ್ನೆಗಂ—ನೋಡುತ್ತಿರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ: ೧೦. ಭವ್ಯನೆಂದಱಿದು—ಭವ್ಯಜೀವಿ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು; ವಾರಕದ—ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟ, ನ್ಯಾಸವಾಗಿರುವ ಅಥವಾ ಭೂಷಣದ, ಅಲಂಕಾರದ (?): ಸಂಸ್ಕೃತದ ವಾರ, ವಾರಕ ಎಂಬ ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ, ಬಾರಿ, ಕ್ರಮ, ಸಮೂಹ ಎಂಬ ಅನೇಕವಾದ ಅರ್ಥಗಳುಂಟು. ಅವು ಯಾವುವೂ ಪ್ರಕೃತಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುವಂತಿಲ್ಲ; ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನು ವಾರಕ ಶಬ್ದವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿರುವನು: "ಊರೊಳಗೆ ಸಾಱಿದರು ಕೊಟ್ಟರು ವಾರಕವನಬಲಾಜನಕೆ ಭಂಡಾರ ಸವೆದುದು ಗಣಿಕೆಯರಿಗಾಭರಣದಾನದಲಿ (೩–೧೭–೨೮)"—; ಗೋವುಗಳಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಅಲಂಕಾರವನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವಾಗ "ಪಂಚವರ್ಣಗೆಯ ಪಟ್ಟೆಯ ತೋರದೊಂಗಲುಂ ಬೇವಿನ ದಂಡೆಯುಂ ನವಿಲಕಂಠದ ಜಾಸಿಗಮುಮಲುಗೆ ವಾರಮುಂ ಉರಚಲ್ಲಿಯುಂ ನೇವಣಮುಂ ಲೀಲೆವಡೆಯೆ" ಎಂದು ರುದ್ರಭಟ್ಟನ ಪ್ರಯೋಗ (ಜಗವಿ. ೪–೮೦ಗ): ೧೨. ಒಳರೆ—ಉಂಟೆ, ಇರುವರೆ ?: ೧೪. ನೀರ್ವೆರಸು—ನೀರಿನ ಸಮೇತವಾಗಿ. ಬೆರಸು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಪ್ರಥಮಾವಿಭಕ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ: ೧೫ ಮುಗುಳಮೇಗೆ—ಮೊಗ್ಗಿನ ಮೇಲೆ: ತಗುಳ್ದು—ಅನುಸರಿಸಿ, ಅಂಟಿಕೊಂಡು, ಸೇರಿಕೊಂಡು; ೧೬. ಮಾನಸರಂ ಕಾಪಿಟ್ಟು—ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಕಾವಲಿರಿಸಿ: ೧೯. ತುರಿಪದಿಂದ—ತ್ವರೆಯಿಂದ, ಶೀಘ್ರತೆಯಿಂದ; ೨೧. ಅಂತರಿತ—ಒಳಗಡೆ ಇರುವ, ಮುಚ್ಚಿದ; ೨೨. ಕ್ಷಪಣಕನಂ—ಜೈನ ಸಂನ್ಯಾಸಿಯನ್ನು: ಮಿಥ್ಯಾವಿನಯದಿಂದೆ—ಕೃತಕ ನಮ್ರತೆಯಿಂದ, ಕಪಟ ವಿಧೇಯತೆಯಿಂದ: ಇಳಿಸಿ—ಅವಜ್ಞೆ ಮಾಡಿ, ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ; ೨೩. ಪಾರ್ವಂತಿಗೆ—ಬ್ರಾಹ್ಮಣಿತಿಗೆ. ಹಾರುವನ ಹೆಂಡತಿಗೆ; ೨೫. ಭಟ್ಟಾರಾ—ಪೂಜ್ಯರಾದ ಸ್ವಾಮಿಗಳೇ: ೨೬. ಅಬ್ಬಿಯಿಂ—ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ, ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ; ಕಲ್ಪಿಪ್ಪುದು—ಕಲಿಸುವುದು. ಹೇಳಿಕೊಡುವುದು.

೬. ೩: ಏಱಿಸಿ—ಹತ್ತಿಸಿ, ಆರೋಪಿಸಿ; ನಮಸ್ಕಾರಂಗಳಂ—ಪಂಚಪರಮೇಷ್ಠಿಗಳ ವಂದನೆಯನ್ನು; ಆಲೋಚನೆಗಳಂ—ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ತನ್ನ ದೋಷಗಳನ್ನು ಗುರುಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸುವುದು; ನಿಯಮ—ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ, ವ್ರತ; ಓದಿದೊಡಲ್ಲದೆ—ಹೇಳಿಯಲ್ಲದೆ, ಪಠಿಸಿಯಲ್ಲದೆ; ೬. ತ್ರಿಷಷ್ಟಿಶಲಾಕಾಪುರುಷರ್—ತೀರ್ಥಂಕರರು; ೨೪. ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳು ೧೨. ವಾಸುದೇವರುಗಳು ೯, ಪ್ರತಿವಾಸುದೇವರುಗಳು ೯. ಬಲಭದ್ರರು ೯. ಒಟ್ಟು ೬೩ ಜನರು: ೭. ಚರಣ ಗ್ರಂಥಂಗಳುಮಂ—ಜೈನ ಶ್ರಾವಕರ ಮತ್ತು ಯತಿಗಳ ಆಚಾರಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುವ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೂ; ಲೋಗಾಣಿ—ಲೋಕಾಕಾರವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುವ ಗ್ರಂಥಗಳು; ಸಂಗಾಣಿ—ಸಪ್ತ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಸ್ವರೂಪ ನಿರೂಪಕ ಗ್ರಂಥಗಳು; ಕರಣ ಗ್ರಂಥಗಳು—ಶ್ರುತಸ್ಕಂಧವೆಂಬ ದಿಗಂಬರ ಗ್ರಂಥಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಎರಡನೆಯ ವರ್ಗವಾದ ಕರಣಾನುಯೋಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಗ್ರಂಥಗಳು, ಲೋಕಾಕಾರ, ಜ್ಯೋತಿಷ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತವೆ. ಸೂರ್ಯಪ್ರಜ್ಞಪ್ತಿ ಚಂದ್ರಪ್ರಜ್ಞಪ್ತಿ—ಮುಂತಾದ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿವೆ; ೧೨. ದ್ರವ್ಯಾನುಯೋಗ—ಶ್ರುತಸ್ಕಂಧದಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯ ವಿಭಾಗ. ಸಪ್ತತತ್ತ್ವಗಳು, ನವಪದಾರ್ಥಗಳು. ಷಡ್ದ್ರವ್ಯಗಳು ಮುಂತಾದ ತಾತ್ತ್ವಿಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಗ್ರಂಥಗಳು; ೧೪. ಎನಗೇಮುಟ್ಟು = ಎನಗೆ + ಏಂ + ಮುಟ್ಟು—ನನಗೆ—ಏನು ಉಪಕರಣ, ಸಾಮಗ್ರಿ, ಸಹಾಯ; ೧೫. ತೊಡಗಿಸೆ—ಆರಂಭಿಸಲು: ೧೬. ಮಿಥ್ಯಾತ್ವಂ—

ಜೈನದರ್ಶನದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿರುವ ಅಪನಂಬಿಕೆ, ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾದದ್ದು; ಇನಿಸಿನಿಸು—ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ; ಜಿಂಗೆ—ಹಿಂಜರಿಯಲು, ತೊಲಗಲು; ೨೦. ಅಱಿತಮುಂ—ಜ್ಞಾನವೂ; ಕುಶಲಿಕೆಯುಂ—ನೈಪುಣ್ಯವೂ: ೨೪. ಎಮ್ಮುಕ್ಕೆವತಪದಿಂದಂ=ಎಮ್ಮ, ಉಕ್ಕೆವ+ತಪದಿಂದಂ—ನಮ್ಮ ಕಪಟ ತಪಸ್ಸಿನಿಂದ. "ಉಕ್ಕೆವಗೆಯ್ತುದ ಗಾಳುಗೆಯ್ದ ಕೂರ್ಪನೆ", "ಉಕ್ಕೆವಗುದುರೆ ಪೊಱಲನಱಲಿಸಿತಾಗಳ್"—ಎಂಬಿವು ಇತರ ಪ್ರಯೋಗಗಳು; ನಾಗಚಂದ್ರನು ಈ ಪದವನ್ನು ಉತ್ಸವ ಎಂಬರ್ಥದಲ್ಲೂ ಬಳಸಿದ್ದಾನೆ: "ಉರಿಯಂ ಕಾಱುವ ಕೆಂಡಮಂ ಕಱಿವ ಬಿಲ್ಲಂ ಕಂಡವಿಲ್ಲುಕ್ಕೆವಂ", "ಉಕ್ಕೆವ ಚಾಮರ ವಿಕ್ಕಲುಯ್ದಪೆಂ"; ಇದೇ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸಿಂಗರಾರ್ಯನು ತನ್ನ 'ಮಿತ್ರವಿಂದಾ ಗೋವಿಂದ' ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಈ ಪದವನ್ನು ಹಲವು ಸಲ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದ್ದಾನೆ; ೨೮. ಏಕವಿಹಾರಿಯಾಗಿ—ಒಂಟಿಯಾಗಿ ಸಂಚರಿಸುವವನಾಗಿ, ಪರಿವ್ರಾಜಕನಾಗಿ.

೭. ೨: ಗ್ರಾಮ ನಗರ ಖೇಡ ಖರ್ವಡ ಮಡಂಬ ಪತ್ತನ ದ್ರೋಣಾಮುಖಂಗಳ್: ಗ್ರಾಮ—ನೂರಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದೆ ಐನೂರಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗದ ಕೃಷಿಕ ಕುಟುಂಬಗಳು ವಾಸಮಾಡುವ ಹಳ್ಳಿ: ಇದರ ಎಲ್ಲೆಕಟ್ಟು ಒಂದೆರಡು ಕ್ರೋಶಗಳಷ್ಟಿರುತ್ತದೆ; ಎಲ್ಲೆಯ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ನದಿ, ಬೆಟ್ಟ, ಕಾಡು ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಆರಿಸಬೇಕು. ನಗರ—ರಾಜಧಾನಿ; ಖೇಡ—ಎತ್ತರವಾದ ಕೋಟೆಯನ್ನುಳ್ಳ ಊರು; ಖರ್ವಡ—ಕ್ಷುಲ್ಲಕ ಪ್ರಾಕಾರವಿರುವ ಊರು; ಮಡಂಬ—ದೂರಸ್ಥಲ, ಸೀಮಾಂತದಲ್ಲಿರುವ ಪುರ; ಪತ್ತನ—ಬಂಡಿಗಳಲ್ಲಾಗಲಿ ನಾವೆಗಳಲ್ಲಾಗಲಿ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡಿ ಸೇರಬಹುದಾದ ಪುರ; ದ್ರೋಣಾಮುಖ—ಜಲಸ್ಥಳ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನುಳ್ಳ ಪುರ. ಈ ವಿವರಣೆಯಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿವೆ. ವಿದ್ವಾನ್ ಎನ್. ಎಸ್. ವೆಂಕಟನಾಥಾಚಾರ್ಯರಿಂದ ಸಂಪಾದಿತವಾಗಿರುವ ಕೌಟಿಲೀಯಾರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದ ೫೦ನೇ ಪುಟದ ಅಡಿಟಿಪ್ಪಣಿಯನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಪಂಪನು ಹೀಗೆ ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ (ಆದಿ. ಪುಟ ೮—೬೩ ವ): "ಕ್ರೋಶದ್ವಿಕ್ರೋಶಸೀಮಾ ಭಾಗ ಯೋಜನ ಪಂಚಶಕ ಕುಟುಂಬ ಕುಲಾವಿರ್ಭಾವಿತಾಧಮೋತ್ತಮ ಭೇದಂಗಳುಮಂ ಸರಿದ್ಗಿರಿದರೀ ಭೂರುಹ ಸೇತು ವನ ಸೀಮೋಪಲಕ್ಷಿತಂಗಳುಮಪ್ಪ ಮಹಾ ಗ್ರಾಮಂಗಳುಮಂ ಪೂರ್ವೋಕ್ತರಾಂಭಃಪ್ಲವಂಗಳುಮಂ ಪರಿಖಾ ವಪ್ರಪ್ರಾಕಾರ ಗೋಪುರಾಟ್ಟಾಲ ಪರಿವೃತಂಗಳುಮಂ ನಾನಾಭವನವಿನ್ಯಾಸೋದ್ಯಾನಲೀಲಾ ಜಲಾಶಯಂಗಳುಮಂ ಪ್ರಧಾನ ಪುರುಷಾಧ್ಯಾಸಿತಂಗಳಪ್ಪ ಪುರಂಗಳುಮಂ, ಗಿರಿಸರಿತ್ಸಂರುದ್ಧಂಗಳಪ್ಪ ಖೇಟಂಗಳುಮಂ, ಉರ್ವೀಧರ ನಿರುದ್ಧಂಗಳಪ್ಪ ಖರ್ವಡಂಗಳುಮಂ, ಪಂಚಶತಗ್ರಾಮ ಪರೀತಂಗಳಪ್ಪ ಮಡಂಬಂಗಳುಮಂ, ಸಮುದ್ರೋತ್ಕೀರ್ಣ ನಿವಾಸಂಗಳಪ್ಪ ಪಟ್ಟಣಂಗಳುಮಂ, ನಿಮ್ನಗಾತಟ ನಿಕಟವರ್ತಿಗಳಪ್ಪ ಮಹಾ ದ್ರೋಣಾಮುಖಂಗಳಂ." ೬. ಚರಿಗೆದೊಳಲುತ್ತುಂ—ಭಿಕ್ಷಕ್ಕಾಗಿ ಸುತ್ತಾಡುತ್ತ; ೭. ಪರಿತಂದು—ಓಡಿಬಂದು: ೮. ಕರ್ಚಿ<ಕಟ್ಟು=ತೊಳೆದು; ಪಡಿಗಹ ಮುಚ್ಚಂತಾಣಂ—ಎತ್ತರವಾದ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಪ್ರತಿಗ್ರಹಿಸಿ ಎಂದರೆ ಎತ್ತರವಾದ ಆಸನದ ಮೇಲೆ ಕುಳ್ಳಿರಿ; ಒಂಬತ್ತುಂ ತೆಱದಿಂದಂ—ಒಂಬತ್ತು ತೆರನಾದ ಸತ್ಕಾರಗಳಿಂದ. ಇವನ್ನು ಕೆಳಗಿನ ಪದದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ.

ಇದಿರ್ಗೊಂಡುರ್ಚ್ಚದೊಳೇಱಲಿಕ್ಕಿ ಚರಣ ಪ್ರಕ್ಷಾಳನಂಗೆಯ್ದು ಸಂ
ಸ್ತುದದಿಂದರ್ಚಿಸಿ ಭಕ್ತಿಯಿಂದೆ ಪೊಡೆವಟ್ಟಾಗಳ್ ಮನಶ್ಶುದ್ಧಿಯಿಂ
ವೃದುವಾಕ್‌ಶುದ್ಧಿಯಿನನ್ನ ಶುದ್ಧಿಯಿನೊಱಲ್ದಾಹಾರಮಂ ಶುದ್ಧಮ
ಪ್ಪುದನಾತಂ ನವಪುಣ್ಯವೊಂದಿರೆ ಮಹಾಪುಣ್ಯಾಸ್ಪದಂಗಿಕ್ಕಿದಂ

(ಸುಕುಮಾ. ४–೨೨)

ಏೞುಂ ಗುಣಂಗಳ್—ಶ್ರದ್ಧೆ, ಭಕ್ತಿ, ದಯೆ, ಉದಾತ್ತತೆ, ಶೀಲ, ಕ್ಷಮೆ, ಶೌಚ ಎಂಬ ಏಳು ಗುಣಗಳು:

ಪುದಿದಟ್ಟಿ ಭಕ್ತಿ ದಯೆಯಿಂ
ದುದಾತ್ತಶೀಲಂ ಕ್ಷಮಾಗುಣಂ ಶೌಚಮೆನಿ

ಪ್ರುದಿತೋದಿತಮೇಱಜೊ
ಉದಾತ್ತಮತಿ ಕೂಡಿ ಮುನಿಗೆ ದಾನಮನಿತ್ತಂ (ಸುಕುಮಾ. ೪-೨೩)

೧೦. ಪ್ರಾಸುಕಮಪ್ಪ—ಜೀವಜಂತುರಹಿತವಾದ ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ; ಬಡ್ಡಿಸೆ—ಬಡಿಸಲು, ಸಂವರ್ಧಿಸು ; ೧೫. ಕಿಱಿಯ ಗುಡ್ಡನಂ—ಚಿಕ್ಕ ಶಿಷ್ಯನನ್ನು ; ಲೋಹಾಸನಂ—ಒಂದು ಬಗೆಯಾದ ಪೀಠ : ಇದರ ಲಕ್ಷಣ. "ಪಂಚಭಿಃ ಸಪ್ತಭಿರ್ವಾಪಿ ನವಭಿರ್ಲೋಹಜೈಃ ಪದೈಃ । ಲೋಹಪಟ್ಟ ಕೃತಾಧಾರೈರ್ಲೋಹಜಾಲಕಮೂರ್ಧನಿ ॥ ಭದಿಕಾಪಟ್ಟಗರ್ಭಸ್ಥಂ ಕಾರ್ಪಾಸೇನ ವಿಮಿಶ್ರಿತಂ । ಲೋಹಾಸನಮಿದಂ ಪ್ರೋಕ್ತಮುಪರಿಷ್ಟಾತ್ಸುಕೀಲಿತಂ ॥" ೧೩. 'ಮನದ' ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಪಾಠ 'ಮಾನ' ಎಂದಿರಬೇಕು, ಔದ್ಧತ್ಯ ಎಂದು ಅರ್ಥ ; ೧೬. ಇನಿವಿರಿದು = ಇನಿತು + ಪಿರಿದು — ಇಷ್ಟು ಹಿರಿದಾದ, ದೊಡ್ಡದಾದ ; ೧೮. ಮಲಗ್ರಸ್ತರ್—ಕೊಳಕಿನಿಂದ ಕೂಡಿದವರು ; ಮಿಂದು—ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ; ೨೦. ನಿರಾಕರಿಸಿ—ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ ; ಪೊಲ್ಲದಂ ಪೇೞ್ದು— ಕೆಟ್ಟ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿ ; ೨೧. ಕೊಯ್ತಲೆಯಧಮಾ—ಕೊಯ್ದ ತಲೆಯ ನೀಚನೇ ಎಂದರೆ ಎರಡು ತಲೆಯ ನೀಚನೇ.

ಗಾಹೆ : ಣಿಂದಂತಂ—ನಿಂದಿಸುವವನನ್ನು, ಸಿಳಹಂತು—ಶ್ಲಾಘಿಸುವವನನ್ನು, ಸತ್ತುಂ—ಶತ್ರುವನ್ನು, ಮಿತ್ತು—ಮಿತ್ರನನ್ನು ತಹೇವ—ಹಾಗೆಯೇ, ಜೋ—ಯಾವನು, ಸಮಭಾವಇ—ಸಮತೆಯಿಂದ ಭಾವಿಸುವನೋ, ಪೇಚ್ಛಇ—ನೋಡುವನೋ, ಸೋ—ಅವನು, ಸಮಜೋ—ಶ್ರಮಣನು ಎಂದರೆ ಜೈನ ಸಂನ್ಯಾಸಿಯು. ಸೋಯ—ಅವನೇ, ಪವ್ವಇಓ—ಪರಿವ್ರಜಿತನು ಎಂದರೆ ಪರಿವ್ರಾಜಕನಾದ ಯತಿ.

ವೃತ್ತ : ವಚಸಾ—ಮಾತುಗಳಿಂದ, ಆಕ್ರುಷ್ಟೋಯೇವ—ಆಕರ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟವನಾಗಿದ್ದೇನೆಯೇ ಹೊರತು, ನ ತು ತಾಡಿತೋಸ್ಮಿ—ನಾನು ಹೊಡೆಯಲ್ಪಟ್ಟವನಾಗಿಲ್ಲ : ಸಂತಾಪಿತೋಸ್ಮಿ—ನಾನು ದುಃಖಿತನಾಗಿದ್ದೇನೆ, ತು—ಆದರೆ, ಮೇ—ನನ್ನ, ಉತ್ತಮಾಂಗಂ—ತಲೆಯು, ನ ಹೃತಂ—ಅಪಹರಿಸಲ್ಪಡಲಿಲ್ಲ : ಮಮ—ನನ್ನ, ಪ್ರಾಣಾಃ—ಪ್ರಾಣಗಳು, ಪರೈಃ—ಇತರರಿಂದ, ಹೃತಾ—ಅಪಹರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ, ನ ತು ಮೇ ಸಮಾಧಿಃ—ನನ್ನ ಧ್ಯಾನಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲ ; ಇತಿ—ಹೀಗೆಂದು, ಆತ್ಮಚಿಂತನ ಪರಂಪರಯಾ—ಸಂತತವಾದ ಆತ್ಮಧ್ಯಾನದಿಂದ, ಕ್ಷಮೇತ—ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು.

೮. ೫ : ಕೀಱ್— ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಕೂಗಿ, ಬಲಾತ್ಕರಿಸಿ ; ೬. ತಪಂಬಟ್ಟು—ತಪಸ್ಸನ್ನು ಹೊಂದಿ ; ಕ್ರಿಯೆಗಳೆಲ್ಲಮಂ—ಎಲ್ಲಾ ಯತ್ಯಾಚರಣೆಗಳನ್ನು ; ೮. ಸಲ್ಗೆಯಿಂದಂ—ಸಲಿಗೆಯಿಂದ ; ಅಱಲಿಂದಂ—ದುಃಖದಿಂದ ; ೧೨. ಬಾೞುಂ—ಜೀವಿತವೂ ; ೧೩. ಪೞಿಯಲುಂ—ನಿಂದಿಸಲೂ ; ೧೪. ಅಕ್ಕುಮೆ — ಆಗುತ್ತದೆಯೆ ? ; ೧೫. ಪೊಲ್ಲಮಾನಸರ—ಕೆಟ್ಟ ಮನುಷ್ಯರ ; ಜಾರಜಾತರ—ಜಾದರಕ್ಕೆ ಹುಟ್ಟಿದವರ ; ವಿಜಾತಿಗಳ್ಗೆ—ಕುಲವಿಲ್ಲದವರಿಗೆ ; ಜಡಿದು—ಗದರಿಸಿ ; ೧೬. ಕವರ್ದುಕೊಂಡು—ಸುಲಿಗೆಮಾಡಿ, ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ; ಸವಣನಾಗಿರ್ದ್ದಾಣ್ಮನ— ಜೈನಯತಿಯಾಗಿರುವ ಗಂಡನು ; ೨೦. ನಿದಾನಂಗೆಯ್ದು—ಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು ಮಾಡಿ, ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ; ೨೨. ತಿರಿಯುತ್ತಿರ್ದರ್—ತೊಳಲುತ್ತಿದ್ದರು ; ೨೩. ಅತಿಮಾನ ಗರ್ವದಿಂದಂ—ಅತಿಯಾದ ಉದ್ಧತತನದ ಅಹಂಕಾರದಿಂದ ; ಪರಿಭವಿಸಿ—ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ ; ೨೪. ಪೞಿದ—ನಿಂದಿಸಿದ ; ೨೫. ಉದುಂಬರ ಕುಷ್ಠಮಾಗಿ (ಪಾಠ ಔದುಂಬರ ಎಂದಿರಬೇಕು)—ಅತ್ತಿಯ ಹಣ್ಣಿನಂತೆ ಕ್ರಿಮಿಪೂರಿತವಾದ ಕುಷ್ಠರೋಗವುಂಟಾಗಿ ; ೨೬. ಮಿಳಿಯ ಬಿದಿರಮೇಗೆ—ಹಗ್ಗ ಕಟ್ಟಿದ ಬಿದಿರ ಗಣೆಯ ಮೇಲೆ ; ಲಂಗಿಗರ—ಡೊಂಬರ, (ಸಂ) ಲಂಘಿಕ, (ಪ್ರಾ) ಲಂಘಿಗ— ಗಣೆಯ ಮೇಲೆ ಆಡುವವನು.

೯. ೧ : ಪಿರಿಯವಪ್ಪ—ದೊಡ್ಡವಾದ : ೨. ನಾಳಿಬಿರ್ದು—ಉದ್ದನೆಯ ಹಳ್ಳವಾಗಿ, ಉದ್ದವಾದ ಕೊಳವೆಯಾಗಿ, (ಸಂ) ನಾಲಿ : ಎತ್ತುಗಳ ಬೆನ್ನೊಡೆದು ಆಗುವ ಹುಣ್ಣಿಗೆ ನಾಳಿವುಣ್ ಎಂಬ ಹೆಸರುಂಟು. (ಲೋಕೋಪ. ೯-೧೯೪) ; ಕಱಮೆಯಾಗಿ—ಬಲಿತು, ಪಕ್ವವಾಗಿ (?) : ೩. ಪೇಪಂದಿ > ಪೇಲ್ + ಪಂದಿ—ಹೇಲು ತಿನ್ನುವ ಹಂದಿಯಾಗಿ ; ಮಾದೆಗರ ಮನೆಯೊಳ್—

ಹೊಲೆಯರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ; ೫. ಪ್ರಧಾನನಪ್ಪ—ಮುಖ್ಯಪುರುಷನಾದ, ಗೌಡನಾದ; ೬. ಮಾದೆಗಿಗಂ—ಹೊಲತಿಗೂ: ೭. ಬಟ್ಟಿದೊಳ್—ಬಾಳಿದವಳು, ಬದುಕಿರುವವಳು; ೧೨. ನಿಸಿದ್ಧಿಗೆ—ಸಮಾಧಿಗೆ. ಸತ್ತವರನ್ನು ಹೂತು ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟಿದ ಬೃಂದಾವನ; ೧೫. ಸಂಬರ ನಾಗತಾಣದೊಳ್—ತಂಬರ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ನಾಗಾಲಯದಲ್ಲಿ, ಸಂವಲ (ಕಕೋ); ೧೮. ಪರವಶದಿಂದಂ—ಮೈ ಮರೆಯುವಿಕೆಯಿಂದ; ೧೯. ಮನ್ನುಮಿಕ್ಕು—ದುಃಖವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ; ಕುಂಚದ—ನವಿಲಗರಿಯ ಕಟ್ಟಿನ; ಪರೆದಿರ್ದ—ಹರಡಿದ್ದ; ೨೦. ಸಾರ್ಚುತ್ತಂ—ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸುತ್ತ; ನೀಡುಂಬೇಗಂ—ದೀರ್ಘಕಾಲ; ಬಹಳ ಹೊತ್ತು; ೨೧. ನಿರ್ವೇಗನಾಗೆ—ವಿರಕ್ತಿಯುಂಟಾಗಲು; ಅಲಾಭಂ ಮಾಡಿ—ಭಿಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲದಂತೆ ಆಚರಿಸಿ. ಮುಟ್ಟುಪಡಂ ಎಂಬುದು ಅಲಾಭಕ್ಕೆ ಸಮಾನಾರ್ಥಕನಾದ ಶಬ್ದ; ೨೨. ಆವಾಸಕ್ಕೆ—ಮನೆಗೆ ಎಂದರೆ ಇರುವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ; ೨೫. ಜಾತ್ಯಂಧೆಯಪ್ಪ—ಹುಟ್ಟುಕುರುಡಿಯಾದ; ೨೬. ವಿಧಾತ್ರಾ—ದೈವವೇ.

೧೦. ೮: ಕೂರ್ಮೆಯಾದುದು—ಪ್ರೀತಿಯುಂಟಾಯಿತು; ೯. ನಿಮ್ಮ ಪೇೞೆ—ನೀವು ಹೇಳಲು, ಪ್ರಥಮಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಷಷ್ಠಿ—(ವಿಭಕ್ತಿ ಪಲ್ಲಟ); ಬ್ರತಂಗಳಂ—ವ್ರತಗಳನ್ನು; ಕೈಕೊಳ್ಗುಂ—ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತದೆ; ೧೧. ಏಳಿದು ನುಡಿದ—ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ ಕೆಟ್ಟ ಮಾತಾಡಿದ; ೧೩. ಈ ಭವದಿಂತೊಟ್ಟು—ಈ ಜನ್ಮದಿಂದ ಆರಂಭವಾಗಿ, ತೊಡಗಿ; ೧೫. ಮಧುಮದ್ಯಮಾಂಸಂಗಳಂ—ಜೇನುತುಪ್ಪ ಹೆಂಡ ಮಾಂಸಗಳನ್ನು; ೧೬. ನೀಡಱಿಂದೆ—ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಅನಂತರ; ಎತ್ತಾನುಮಲ್ಲದೆ—ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಅಲ್ಲದೆ, ಪೆಱದು—ಪಡೆಯದು; ಪೆತ್ತೊಡಂ—ಪಡೆದರೂ; ೧೮. ಇಂತಾಗಿ—ಹೀಗಾಗಿ ಎಂದರೆ ಹುಟ್ಟುಗುರುಡಿ ದುರ್ಗಂಧೆ ದುಃಸ್ವರ ಇತ್ಯಾದಿಯಾಗಿ.

ವೃತ್ತ: ವೈರೂಪ್ಯಂ—ವಿಕಾರವಾದ ರೂಪವೂ, ದುರ್ಭಗತ್ವಂ—ಹೀನಭಾಗ್ಯವೂ, ಕುಮತಿತಾ—ಕೆಟ್ಟಬುದ್ಧಿಯು, ಕುಜನತಾಂ—ಕೇಡಿಗರ ಸ್ವಭಾವವು, ಕುತ್ಸಿತತ್ವಂ—ನೀಚತನವು, ಕುಜಾತಿಂ—ಕೆಟ್ಟಜಾತಿ. ಕ್ಷುತ್ತೃಷ್ಣಾಪೀಡಿತತ್ವಂ—ಹಸಿವುಬಾಯಾರಿಕೆಗಳಿಂದ ಪೀಡಿಸಲ್ಪಡುವುದು, ವಿರಸ ವಿಕಳತಾಂ—ರಸಹೀನವಾದ ಮನೋದುಃಖಗಳು; ವ್ಯಾಧಿತಾಂ—ರೋಗಸ್ವಭಾವವು, ಚ—ಮತ್ತು, ಅಬಲತ್ವಂ—ಶಕ್ತಿಹೀನತೆಯು, ಹೀನತ್ವಂ—ಹೀನತನ, ಪ್ರೇಷಣತ್ವಂ—ಇತರರ ಆಳುತನ ಮಾಡುವುದು, ಲಘುತರಮರಣಂ—ಅತಿ ಹಗುರವಾದ ಸಾವು, ಶೋಕಕಾಂಕ್ಷಾಲಯತ್ವಂ—ದುಃಖ ದುರಾಸೆಗಳಿಗಾಶ್ರಯವಾಗಿರುವುದು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಮಾಂಸಾಶೀ—ಮಾಂಸವನ್ನು ತಿನ್ನುವವನು, ಪ್ರಾಣಘಾತೀ—ಜೀವಹಿಂಸೆ ಮಾಡುವವನು, ಮನುಷ್ಯಜನ್ಮಂ—ಮನುಷ್ಯಜನ್ಮವನ್ನು, ಪ್ರಾಪ್ಯ—ಪಡೆದು, ಚಿರಂ—ಬಹುಕಾಲ, ಅನುಭವತಿ—ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾನೆ, ಹಿ—ಅಲ್ಲವೆ.

ವಾಮನ ಪಂಗ್ವಂಧ ಕುಬ್ಜ ಖಂಜ ಕರಾಳಾಃ—ಕುಳ್ಳಾಗಿರುವವನು, ಕೈಕಾಲಿಲ್ಲದವನು, ಕುರುಡನಾದವನು, ಗುಜ್ಜಾಗಿರುವವನು, ಕುಂಟನು, ಭಯಂಕರನು, ಜಡ—ದಡ್ಡನು, ಬಧಿರ—ಕಿವುಡನು, ಮೂಕ—ಮೂಗನು, ಕೃಶರೋಮಶ—ಕೃಶನಾಗಿ ಮೈಮೇಲೆಲ್ಲ ಕೂದಲು ಬೆಳೆದಿರುವವನು, ವಕ್ರ—ವಿಕಾರನಾದವನು, ನಿಬಿಡಾಳಿಸ್ತೇ (?) ಆಗಿ, ಪಾಪಾತ್—ಪಾಪಕರ್ಮದ ದೆಸೆಯಿಂದ, ಜಾಯಂತೇ ಹುಟ್ಟುತ್ತಾರೆ, ಕಿಲ—ಅಲ್ಲವೇ.

ವಸಂತತಿಲಕಂ: ನರಾಃ—ಮನುಷ್ಯರು, ಪೂರ್ವಚರಿತೇನ—ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ, ಪಾಪಾತ್—ಕರ್ಮದಿಂದ, ಉದ್ದಂತ—ಉಬ್ಬುಹಲ್ಲುಳ್ಳವನು, ಕುಬ್ಜ—ಗುಜ್ಜನು, ಕುಣಿ—ಮೋಟುಗೈಯವನು, ಕುಂಡ—ಹಾದರಕ್ಕೆ ಹುಟ್ಟಿದವನು, ಕಾಣಾಃ—ಒಕ್ಕಣ್ಣನು, ಸಂಸ್ಥೂಲ—ಅತಿ ದಪ್ಪವಾದ, ದೀರ್ಘ—ಉದ್ದವಾದ, ಕೃಶರೋಮಶ—ಕೃಶತೆಯಿಂದಲೂ ಕಾಡುಕೂದಲುಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡಿದ, ರೂಕ್ಷ—ಒರಟಾದ. ರೂಪಾಃ—ಆಕಾರವುಳ್ಳವರೂ, ಕುಷ್ಠಾರ್ದಿತಾಃ—ಕುಷ್ಠರೋಗದಿಂದ ಪೀಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟವರೂ, ಕೃಪಣಾ—ದೀನರಾದವರೂ, ವಾಮನ—ಕುಳ್ಳಾದವರೂ, ಪಾಮನಾಃ ಚ—ಚರ್ಮರೋಗ ಪೀಡಿತರೂ ಆಗಿ, ಭವಂತಿ—ಹುಟ್ಟುತ್ತಾರೆ.

ವೃತ್ತ: ಕುಲಹೀನಂ—ನೀಚಕುಲದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದವನು, ದೀನಮಾನಂ ತಗ್ಗಿದ ಗೌರವವುಳ್ಳವನು, ಪರಿಭವ ವಿಭವಂ—ತಿರಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾದ ವೈಭವವುಳ್ಳವನು, ದುಷ್ಕೃತಂ—ಕೇಡಿಗನು,

ಪಾಪಕರ್ಮಂ—ಪಾಪಗೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದವನು. ಮಲಿನಂ—ಕೊಳಕನು. ದುರ್ಗಂಧಗಂಧಂ—ದುರ್ವಾಸನೆಯುಳ್ಳವನು, ಜಡಮತಿ—ಮಂದಬುದ್ಧಿಯುವನು. ಕಿವುಡಂ—ಕಿವುಡನು, ಪಂಗು—ಹೆಳವನು, ಮೂಕಂ—ಮೂಗನು, ನಾಣಿಲಿ—ಲಜ್ಜೆಯಿಲ್ಲದವನು, ಪಾಣ್ಬಂ—ಜಾರನು, ಪಂದೆ—ಹೇಡಿ, ಲೋಭಂ—ಅತ್ಯಾಸೆಯುಳ್ಳವನು, ಖಳಂ—ದುಷ್ಟನು. ಅಳಿಕಮನಂ—ಕಪಟಮನದವನು, ವಂಚಕಂ—ಮೋಸಗಾರನು, ನಿತ್ಯರೋಗಾಕುಳಂ—ಯಾವಾಗಲೂ ರೋಗಪೀಡಿತನಾದವನು, ಎಂಬ—ಎನ್ನುವ, ಈ ನಾಮ—ಈ ಹೆಸರುಗಳ, ನಾಮಾವಳಿಗೆ—ಹೆಸರುಗಳ ಗುಂಪಿಗೆ, ವ್ರತಪ್ರಾತೋನಂ—ಅಹಿಂಸೆಯೇ ಮೊದಲಾದ ವ್ರತಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸಿದವನು, ನಿಳಯನಕ್ಕುಂ—ಮನೆಯಾಗುತ್ತಾನೆ.

೧೧. ೧: ಉಜಿದುದಱಿಂದಂ—ಬಿಟ್ಟುದರಿಂದ ; ೨. ಎಯ್ದುಗುಂ—ಹೊಂದುತ್ತದೆ.

ವೃತ್ತ : ಮಧುಸುರಾಮಾಂಸ ಸೇವಾನಿವೃತಾಃ—ಜೇನು ಮದ್ಯ ಮಾಂಸಗಳನ್ನು ತಿನ್ನದೆ ಬಿಟ್ಟವರು. ಶ್ರೀವಕ್ಷಃ—ಸಂಪದ್ಯುಕ್ತವಾದ ಎದೆ, ಚಾರುರೂಪಂ—ರಮ್ಯವಾದ ರೂಪ, ಕುಲಬಲವಿನಯಂ—ಕುಲಬಲಗಳ ವಿನಯವು, ಖ್ಯಾತಿ ದೀರ್ಘಾಯುಷ್ಯತ್ವಂ—ಕೀರ್ತಿಯೂ ದೀರ್ಘಾಯುಸ್ಸೂ, ದೇವಾಸುರೇಂದ್ರೈಃ—ಇಂದ್ರನಿಂದಲೂ ರಾಕ್ಷಸ ರಾಜರಿಂದಲೂ, ಪೂಜಾಂ—ಪೂಜೆಯೂ, ಸುರವರವನಿತಾ ಪ್ರೀತಿಂ—ದೇವಸ್ತ್ರೀಯರ ಪ್ರೇಮವೂ. ಅಷ್ಟಾಂಗಭೋಗಂ—ಅನ್ನ, ನೀರು, ತಾಂಬೂಲ, ಪುಷ್ಪ, ಚಂದನ, ವಸ್ತ್ರ, ಶಯ್ಯೆ, ಅಲಂಕಾರ ಎಂಬ ಈ ಸುಖಗಳೂ, ದ್ಯುತಿಮತಿಪಟುತಾಂ—ಕಾಂತಿಯುಕ್ತವಾದ ಬುದ್ಧಿಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವೂ, ರಾಜರಾಜಶ್ರಿಯಂ—ಕುಬೇರನ ಐಶ್ವರ್ಯವೂ. ಸೌಭಾಗ್ಯಂ—ಸಂಪತ್ತು, ಪೂಜ್ಯವಾಕ್ಯಂಚ—ಗೌರವಯುಕ್ತವಾದ ನುಡಿ, ಇವುಗಳನ್ನು ಸ್ವರ್ಗೇ ಮರ್ತ್ಯೇ ಜಗತಿ ಚ—ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲೂ ಮನುಷ್ಯಲೋಕದಲ್ಲೂ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೂ, ಲಭಂತೇ—ಪಡೆಯುವರು.

ಆರ್ಯೆ : ಜೀವಾಃ—ಜೀವಗಳು, ವಿಖ್ಯಾತವಿಪುಲವಂಶೇಷು—ಪ್ರಸಿದ್ಧವೂ ವಿಸ್ತಾರವೂ ಆಗಿರುವ ವಂಶಗಳಲ್ಲಿ, ಏಕೇ—ಒಂದರಲ್ಲಿ, ದ್ಯುತಿ...ಸಂಪನ್ನಾಃ ; ದ್ಯುತಿಮತಿ—ಪ್ರಕಾಶದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದಲೂ, ಧೃತಿ—ಸ್ಥಿರತೆಯಿಂದಲೂ, ಕಾಂತಿ—ತೇಜಸ್ಸಿನಿಂದಲೂ, ಶ್ರೀ—ಐಶ್ವರ್ಯದಿಂದಲೂ, ಹ್ರೀ—ಲಜ್ಜೆಯಿಂದಲೂ. ರೂಪಾರೋಗ್ಯ ಸತ್ವಬಲ—ಆಕಾರ ಆರೋಗ್ಯ ಸತ್ವಗುಣ ಶಕ್ತಿಯಿಂದಲೂ, ಸಂಪನ್ನಾಃ—ಸಂಪತ್ತನ್ನುಳ್ಳವರಾಗಿ, ಹೊಂದಿದವರಾಗಿ. ಪುಣ್ಯಾತ್—ಪುಣ್ಯವಶದಿಂದ, ಉತ್ಪಾದ್ಯಂತೇ—ಹುಟ್ಟುತ್ತಾರೆ.

ಆಜ್ಞಾ—ಆಜ್ಞೆಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವೂ, ಯಶಃ—ಕೀರ್ತಿಯೂ. ಧೃತಿ—ಸ್ಥಿರತೆಯೂ, ಮತಿದ್ಯುತಿ—ಬುದ್ಧಿಪ್ರಕಾಶವೂ ಕಾಂತಿ—ತೇಜವೂ. ಲಕ್ಷ್ಮೀ—ಐಶ್ವರ್ಯವೂ, ಶೌರ್ಯಪ್ರತಾಪ—ಪರಾಕ್ರಮ ಪ್ರತಾಪಗಳೂ, ಪರಿವಾರಧನೋಪಭೋಗಾಃ—ಸೇವಕರು ಐಶ್ವರ್ಯ ಮುಂತಾದ ಸುಖಗಳೂ. ತೇ—ಇವುಗಳೆಲ್ಲ, ಲೋಕವೇದ ಸಮಯೇಷು—ಲೌಕಿಕ ವೈದಿಕವೆಂಬ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳಲ್ಲಿ, ಸುನಿಶ್ಚಯೇನ—ಅತ್ಯಂತ ನಿಶ್ಚಯವಾದ, ಪುಣ್ಯೋದಯೇನ—ಪುಣ್ಯದ ಏಳ್ಗೆಯಿಂದ ಸುಲಭಾಃ—ಸುಲಭವಾಗಿ ಲಭಿಸುವವು, ಇತಿ—ಹೀಗೆಂದು, ವರ್ಣಯಂತಿ—ವರ್ಣಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಧರ್ಮೇಣ—ಧರ್ಮದಿಂದ, ವರ...ಸುರಥಾಃ—ವರಯುವತಿ—ಶ್ರೇಷ್ಠಳಾದ ಸ್ತ್ರೀ. ಭವನ—ಮನೆ, ವಾಹನ—ಪಲ್ಲಕ್ಕಿ ಮುಂತಾದವು. ನಾಟಕ—ನೃತ್ಯಗಳು, ಧನ—ಐಶ್ವರ್ಯ, ಕನಕ—ಚಿನ್ನ, ರಜತ—ಬೆಳ್ಳಿ, ಮಣಿ—ರತ್ನ, ಸುರಥಾಃ—ಒಳ್ಳೆಯ ರಥಗಳು, ಅತಿಲಲಿತ—ಬಲು ರಮ್ಯವಾದ, ತುಂಗ—ಎತ್ತರವಾದ, ಮದವಳಿತ—ಮದೋದಕದಿಂದ ಬಿರಿದಿರುವ, ನಾಗ—ಆನೆಗಳೂ, ಭೃತ್ಯಾಃ—ಸೇವಕರೂ. ಭವಂತಿ—ಉಂಟಾಗುತ್ತಾರೆ.

೧೭. ನಿರ್ವಾಣಸುಖ—ಮೋಕ್ಷದ ಸುಖವನ್ನು.

ಗಾಹೆ : ಜತ್ಥ—ಎಲ್ಲಿ. ದಯಾ—ದಯೆಯು ಇದೋ, ಸೋ—ಅದು, ಧಮ್ಮೋ—ಧರ್ಮವು : ತಹ—ಬಳಿಕ, ಜತ್ಥ—ಎಲ್ಲಿ, ಇಂದಿಯನಿಗ್ಗಹೋ—ಇಂದ್ರಿಯ ನಿಗ್ರಹವು ಇದೆಯೋ, ಸೋವಿ—ಅದು ಕೂಡ. ಧಮ್ಮೋ—ಧರ್ಮವು; ದಸಅಟ್ಠದೋಸರಹಿಓ—ಹದಿನೆಂಟು ದೋಷಗಳಿಲ್ಲದವನು.

ಸೋ—ಅವನು. ದೇವಃ—ದೇವತೆಯು, ಆರಾಧ್ಯವಸ್ತುವು ; ಸಂದೇಹೋ—ಸಂಶಯವು, ಣತ್ಥಿ—ನಾಸ್ತಿ, ಇಲ್ಲವು.

೨೧. ದೇವನ ಪೇೞ್ದುದು—ದೇವನು ಎಂದರೆ ಅರ್ಹಂತನು ಹೇಳಿದ್ದು ; ೨೬. ಮೆಲ್ಲಿದಳಾಗಿ—ಮೃದುವಾದವಳಾಗಿ ; ಭವಾಂತರಂಗಳು—ಜನ್ಮಾಂತರಗಳನ್ನು ; ೨೯. ಅಪಮಾನುಂ—ಅತಿಶಯವಾಗಿ ; ೩೦. ಶ್ರಾವಕ ವ್ರತಂಗಳಂ—ಜೈನಗೃಹಸ್ಥನು ಮಾಡಬೇಕಾದ ವ್ರತಗಳನ್ನು ; ೩೧. ಕರ್ಮಕ್ಷಯಮಕ್ಕೆ—ಕರ್ಮದ ನಾಶವಾಗಲಿ.

೧೨. ೧ ; ಆವಾಸಕ್ಕೆ—ಮನೆಗೆ : ೨. ಪೋಲ್ತೊಂಡು—ಧರಿಸಿ ; ೪. ಮಹಾವಿಭೂತಿ ವಿಸ್ತಾರದಿಂದಂ—ಮಹಾವೈಭವದ ಆಧಿಕ್ಯದಿಂದ ; ಪೂಜೆಯಂ—ಪೂಜಾವಸ್ತುಗಳನ್ನು : ೫. ಪರಕೆಗುಡಲ್—ಹರಕೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಲು : ಒಡವೋಪ—ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುವ ; ೫. ವ್ಯಾವರ್ಣಿಸಿ—ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ವರ್ಣನೆಮಾಡಿ ; ಪುಟ್ಟುವೆನಕ್ಕೆ—ಹುಟ್ಟುವೆನಾಗಲಿ : ೮. ನಿದಾನಂಗೆಯ್ದು—ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ, ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ; ಪಾವು ಕೊಳೆ—ಹಾವು ಕಚ್ಚಲು ; ೧೨. ಒಡೆಯಳ್—ಉಳ್ಳವಳು ; ೧೩. ಮಗುೞ್ದು—ತಿರುಗಿ, ಮತ್ತೆ. ಪೊಱವೊೞಲೊಳ್—ಪಟ್ಟಣದ ಹೊರಭಾಗದಲ್ಲಿ : ೧೬. ಪೆಸರನೊಡೆಯ—ಹೆಸರನ್ನುಳ್ಳ : ೧೯. ಮುನ್ನಿರ್ದ—ಮುಂಚೆ ಇದ್ದ. ತಂಗಿ ಇದ್ದ : ನಾಗತಾಣದೊಳ್—ನಾಗರೆಡೆಯಲ್ಲಿ : ೨೧. ನಿಯೋಗಿಗಳ್—ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ; ಪಲಂಬರುಂ—ಹಲವರೂ ; ೨೫. ಜಾತಿಸ್ಮರೆಯಾಗಿ—ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮಗಳ ನೆನಪುಂಟಾದವಳಾಗಿ ; ೨೯. ಪೊಡೆವಟ್ಟು—ನಮಸ್ಕರಿಸಿ. ಪೊಡೆಯಂ + ಮಡು—ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು (ನೆಲಕ್ಕೆ) ಸೇರಿಸು, ನಮಸ್ಕರಿಸು.

೧೩. ೧ : ಅಭಿಮಾನಂ—ಗರ್ವವು : ಉಱಿದೆ—ಹೊಂದದೆ. ಲಕ್ಷಿಸದೆ ; ಪರಿಭವಿಸಿ—ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ ; ಪೊಲ್ಲಮೆಯ—ದುಷ್ಟತನದ. ಕೇಡಿಗತನದ, ಹೊಲಸಿನ : ೨. ಬಯ್ಗುಳ್ = ಬಯ್ + ಗುಳ್ (ಕೃತ್ಪ್ರತ್ಯಯ); ೪. ಕಱುಮೆಯಾಗಿ ಕಱಿಮೆಯಾಗಿ—ಬಲಿತು. ಪಕ್ವವಾಗಿ (?): ೮. ಪ್ರತಿಯೋಧಿಸೆ—ಎಚ್ಚರಿಸಲು ತಿಳಿಯಹೇಳಲು ; ೧೧. ಕಱಿದ—ದಾಟಿದ, ಹಿಂದೆ ಆಗಿಹೋದ : ೧೬. ನಿಮ್ಮಪ್ಪಂ—ನಿಮ್ಮ ಅಪ್ಪನು. ತಂದೆಯು ; ಪೆಱವುಳಿ—ಇದರ ಪಾಠ ಪೆಱವುೞ್ ಎಂದಿರಬೇಕು—ಬೇರೆ ಎಡೆ, ಇತರ ಸ್ಥಲವಿಸುಡದಿರ್—ಬಿಸುಡದಿರು : ೧೯. ಪಾರ್ವರೆಮುಂ—ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು: ಅಗ್ಗಳಂ—ಶ್ರೇಷ್ಠರು ; ೨೦. ಪೂಜಿತರೆಮುಂ—ಪೂಜಿತರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು: ಎಮ್ಮಿಂದಗ್ಗಳಂ—ನಮಗಿಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠರಾದವರು : ಪೆಱರಿಲ್ಲ—ಇತರರಿಲ್ಲ : ಸವಣರ ಧರ್ಮಂ—ಜೈನಯತಿಯ ಧರ್ಮವನ್ನು : ೨೧. ಕೊಳಲಾಗ—ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾಗದು. ಆಗ<ಆಗದು : ಅಪ್ಪಾ—ತಂದೆಯೇ ; ೨೨. ಬಿಸುಟಪ್ಪೆಂ—ಬಿಸುಡುತ್ತೇನೆ : ೨೩. ಎಡೆಯೊಳ್—ನಡುವೆ ; ೨೪. ಬಟ್ಟೆಯೊಳ್—ದಾರಿಯಲ್ಲಿ, ಬಟ್ಟೆ<(ಸಂ) ವರ್ತ್ಮನ್—ಮಾರ್ಗ : ಪೆಡಂಗಯ್ ಉಡಿಯೆ—ಬೆನ್ನ ಹಿಂದೆ ಬಾಗಿಸಿ ಕಟ್ಟಿದ ಕೈಗಳು ಮುರಿದಂತೆ : ಒಂದೆವಱೆಗುಟ್ಟು—ಒಂದೇ ಹರೆಯನ್ನು ಎಂದರೆ ತಮಟೆಯನ್ನು ಹೊಡೆಯುತ್ತ : ೨೫. ಕೊಲಲುಯ್ವ—ಕೊಲ್ಲಲು ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗುವ : ೨೬. ಬೆಸಗೊಳ್ಗುಂ—ಕೇಳುತ್ತಾಳೆ ; ೨೭. ಬೆಸಗೊಳ್ಳಿರಿ—ಕೇಳಿರಿ. ವಿಚಾರಿಸಿರಿ.

೧೪. ೧ : ತಳಾಱನಂ—ನಗರ ರಕ್ಷಕನನ್ನು, ಕೊತ್ವಾಲನನ್ನು, ಪ್ರಾ.ದೇ. ತಲವರ, (ತ.) ತಳವಾರಿ. (ತೆ.) ತಲಾರಿ, (ಮರಾ) ತಳ್ವಾರ್. ತಱವಳ ಎಂಬ ರೂಪವೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲುಂಟು ; ಇರುಳ ತಱವಳಕೆ ವೈಡಿಂಬಗೆ (ಕುವ್ಯಾ.ಉ. ೧೧–೪೧) : ೪. ಕಸವರಮನೊಡೆಯೊಂ—ಕಸವರವನ್ನು ಎಂದರೆ ಚಿನ್ನದ ನಾಣ್ಯಗಳನ್ನು (ಚಿನ್ನವನ್ನು) ಉಳ್ಳವನು : ಜೂದಾಡಿ—ಜೂಜನ್ನು ಆಡಿ : ೫. ದೀನಾರವೆಂಬ ನಾಣ್ಯವನ್ನು. ಇದು **Denarius** ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ರೋಮ್ ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯದ ನಾಣ್ಯ. ಚಿನ್ನದ್ದು ಅಥವಾ ಬೆಳ್ಳಿಯದು : ಸೋಲಮಂ—ಸೋತುದನ್ನು, ಸೋಲ್>ಸೋಲ : ೧೦. ಅಮೋಘಂ—ತಪ್ಪದೆ, ಖಂಡಿತವಾಗಿ : ೧೨. ಶೂಲದೊಳ್—ಶೂಲದಲ್ಲಿ : ೧೪. ಕ್ಷಪಣಕಂಗೆ—ಜೈನಸಂನ್ಯಾಸಿಗೆ : ಒಪ್ಪಿಸುವಂ—ಒಪ್ಪಿಸಿ ಕೊಡೋಣ : ಕಱಿದಂತರಮಂ—ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರವನ್ನು : ೧೬. ವೈನಯಿಕನೆಂಬೊಂ—ವೈನಯಿಕ ಎಂಬಾತನು. ಇದನ್ನು ಒಬ್ಬ ಪುರುಷನ

ಹೆಸರಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಆದರೆ ವೈನಯಿಕ ಎಂಬುದೊಂದು ವಿದ್ಯೆ: ಚತುಷ್ಷಷ್ಟಿ ಕಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೆನಿಸಿದುದು (ಕಾಮಸೂ. ೧-೩-೧೬). "ವೈನಯಿಕೀನಾಂ ವೈಜಯಿಕೀನಾಂ ವ್ಯಾಯಾಮಿಕೀನಾಂ ಚ ವಿದ್ಯಾನಾಂ ಜ್ಞಾನಂ", "ಸ್ವಪರವಿನಯ ಪ್ರಯೋಜನಾತ್ ವೈನಯಿಕ್ಯೋ ವಿನಯಾಚಾರ ಶಾಸ್ತ್ರಾಣಿ, ಹಸ್ತ್ಯಾದಿ ಶಿಕ್ಷಾ ಚ" ಎಂದು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಕಾರ ಯಶೋಧರನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ವೈನಯಿಕ ಎಂದರೆ ಆ ಹೆಸರಿನ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಬಲ್ಲವನು ಎಂದರ್ಥ : ೧೯. ಲೋಗರಂ—ಜನರನ್ನು : ಡಂಬಿಸಿ—ಮೋಸಮಾಡಿ ; ಮಾಱುಗೊಳ್ವ—ಬೆಲೆಗೆ ಕೊಳ್ಳುವ : ೨೨. ಸರ್ಪದಷ್ಟ ಮಾದೊಡೆ—ಹಾವು ಕಡಿದರೆ, ಹಾವಿನ ಕಡಿತವುಂಟಾದರೆ ; ೨೩. ಇೞಿಪಿದೊಡೆ—ಕೆಳಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಿದರೆ : ೨೪. ಬಾೞಿಸುವೆಂ—ಬದುಕಿಸುತ್ತೇನೆ ; ದಾಷ್ಟಿಕಂಗೆ—ಕಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟವನಿಗೆ : ಜಾವಮಿರಿಂ—ಕಾವಲಾಗಿ ಇರಿ.

೧೫. ೧ : ಪ್ರಳ್ಳಿಯಂ—ಪುರುಳ ಸೌದೆಯನ್ನು : ೨. ದಾಷ್ಟಿಕನಾ ಪಕ್ಕದೆ—ಕಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡವನ ಮಗ್ಗುಲಲ್ಲಿ, ಪೂ.ಹ.ಗ.ದ ಷಷ್ಠೀ ದೀರ್ಘವಿಲ್ಲದೆ, ಕಾದಿರ್ದಂ—ಕಾವಲಿದ್ದನು : ೩. ಪ್ರೊತ್ತೞಿನೆ—ಹೊತ್ತಾರೆಯದೇ ಪೊತ್ತೞಿನ + ಎ ; ನೇಸಱ್ಮೂಡೆ—ಸೂರ್ಯ ಹುಟ್ಟಲು : ೯. ಪಱಿಗುಟ್ಟಿ—ಪರೆಯನ್ನು ಹೊಡೆದು : ದಾಷ್ಟಿಕನಂ—ಕಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟವನನ್ನು ; ೫. ಓರೊರ್ವರ್ಗೆ—ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ : ಸಾಸಿರ—ಸಾವಿರ : ೬. ಪೊಟ್ಟಳಿಗೆಗಳಂ—ಪೊಟ್ಟಣಗಳನ್ನು : ಜನಸಂಕೀರ್ಣದ—ಜನರ ಗುಂಪಿನ ; ೭. ಕಡಾಡಿದೊಡೆ—ಜಿಸಾಡಿದರೆ : ೯. ಆರೈವುದು—ವಿಚಾರಮಾಡುವುದು ; ೧೦. ಕಳ್ಳನನಾರಯ್—ಕಳ್ಳನನ್ನು ಹುಡುಕು : ನಿಗ್ರಹಮಂ—ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು : ೧೧. ಬಗ್ಗಿಸಿ ನುಡಿದೊಡೆ—ಗದರಿಸಿ ಬಯ್ದು ಹೇಳಿದರೆ : ೧೨. ಬಿನ್ನನೆ ಮೊಗಂ ಬಾಡಿ (ಮಾಡಿ)—ಶೂನ್ಯವಾದ. ಬರಿದಾದ ಮುಖವುಳ್ಳವನಾಗಿ : ೧೩. ಬಿನ್ನನಾಗಿ—ಶೂನ್ಯವಾಗಿ, ದಿಕ್ಕುತೋಚದೆ : ೧೭. ಸಂತವಿಸಿದಾಗಳ್—ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸಿದಾಗ ; ಪರೀಕ್ಷಿಸಲ್ ವೇಡಿ—ಪರೀಕ್ಷೆಮಾಡಲು ಬಯಸಿ : ೨೦. ಮಿಾಯಲ್ಪೋಗಿ—ಸ್ನಾನಮಾಡಲು ಹೋಗಿ : ಮಿಾವಲ್ಲಿ—ಸ್ನಾನಮಾಡುವ ಎಡೆ : ೨೧. ನೆಗೞ್—ಮೊಸಳೆ : ಅದಮಾನುಮಂಜಿ—ಬಹಳವಾಗಿ ಹೆದರಿ : ತಡಿಯೊಳಿರ್ದ—ದಡದ ಮೇಲಿದ್ದ : ೨೨. ಬೇಡಿದುದಂ—ಬಯಸಿದ್ದನ್ನು : ಈವೊಡೆ—ಕೊಡುವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ : ೨೩. ಪೂಣ್ದೊಡೆ—ಭಾಷೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ; ೨೪. ಬೇಡುವೆಯ್—ಬಯಸುತ್ತೀಯ ; ೨೬. ಪಸದನಮಂ—ಅಲಂಕಾರವನ್ನು : ಪ್ರಸಾಧನಾ > ಪಸದನು ; ೨೬. ಪೂಣ್ದಳ್—ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಮಾಡಿದಳು, ಭಾಷೆಕೊಟ್ಟಳು : ನೆಱೆದಂದು—ತುಂಬಿದಾಗ : ೨೯. ಪೂಣ್ಕೆ—ಭಾಷೆಯನ್ನು : ೨೯. ಕೈಗೆಯ್ದು—ಸಿಂಗರಿಸಿಕೊಂಡು : ಪೊಱಮಟ್ಟು—ಹೊರಕ್ಕೆ ಸೇರಿ ; ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೊರಟು.

೧೬. ೧ : ಆಪಣಕ್ಕೆ—ಅಂಗಡಿಗೆ, ಮಳಿಗೆಗೆ : ಎಡೆಯೊಳ್—ನಡುವೆ : ನಿನ್ನ ತೊಟ್ಟ—ನೀನು ತೊಟ್ಟ ; ೩. ತುಡುಗೆಯೆಲ್ಲಮಂ—ಒಡವೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ, ಆಭರಣಗಳನ್ನೆಲ್ಲ : ಎನ್ನ ಬರ್ಪನ್ನೆಗಂ—ನಾನು ಬರುವವರೆಗೂ : ೫. ಈ ಪೊೞ್ತು—ಈ ಹೊತ್ತು : ಪೊಲ್ಲಮಾನಸಿಯೆ—ಕೆಟ್ಟ ಮನುಷ್ಯಳೇ ; ಮನೆವಾೞ್ತೆ—ಮನೆಯ ಕೆಲಸ, ಮನೆವಾರ್ತೆ ; ೭. ಮೆಚ್ಚುಗೆಯ್ವೆಂ—ಮೆಚ್ಚಿದ್ದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ : ನನ್ನಿಗೊಟ್ಟು—ಸತ್ಯವಾದುದನ್ನು ಹೇಳಿ. ನಂಬಿಕೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ, ಭಾಷೆಕೊಟ್ಟು : ೧೨. ತುರಿಪದಿಂದೆ—ತ್ವರೆಯಿಂದ ; ಅಕ್ಕಱಿಂದೆ—ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ : ಪೋದಳಪ್ಪಳ್—ಹೋಗುತ್ತಾಳೆ : ಬಟ್ಟೆವಟ್ಟೆಯನೆ—ದಾರಿದಾರಿಯನ್ನೇ. ಒಂದುಹಿಂದೆಯೇ : ೧೫. ತೆಱೆಯಿಂ—ತೆರೆಯಿಂದ : ೫. ಎನ್ನ ನನ್ನಿಗೊಂಡಯ್ ನನ್ನ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದೆ : ೨೦. ಪೊಲ್ಲದು. ವಂದೆ—ಕೆಟ್ಟುದು, ಬಂದೆ : ೨೩. ಮದೆವಳ್—ಮದುವೆ ಹುಡುಗಿ, ಕನ್ಯೆ ; ೨೫. ಒಡೆಯಯ್—ಉಳ್ಳವಳಾಗಿದ್ದೀಯೆ : ೨೬. ಅೞಿಯಲಾಱೆಂ—ಹಾಳುಮಾಡಲಾರೆನು.

೧೭. ೩ : ಕೈಯನಂ—ಕೈಯಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು : ಬರ್ದಪ್ಪನೆ—ಬದುಕುತ್ತೇನೆಯೆ ? : ೪. ಎಱಿಕೊಂಡ—ಎಳೆಸಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ : ಕನವರಂ—ಚಿನ್ನ ; ತವನಿಧಿಯಂತೆ—ಅಕ್ಷಯವಾದ ನಿಧಿಯ ಹಾಗೆ : ತವದೆ—ಕ್ಷಯವಾಗದೆ, ನಾಶವಾಗದೆ : ೫. ಮದೆವಳಂ—ಮದುಮಗಳನ್ನು ; ೧೦. ಕೞಿಪಿದಂ—ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟನು : ೧೨. ಒಡೆಯೊಳಂ—ಉಳ್ಳವಳನ್ನು : ವಂದೊಳಂ—ಬಂದವ

ಳನ್ನು ; ೧೩. ಸಮನಿಸಿದೊಡೆ—ಒದಗಿದರೆ, ಉಂಟಾದರೆ : ಅಳಿಪದೆ—ಆಸೆಪಡದೆ ; ೧೬. ಕಿಱಿದು ಬೇಗಂ—ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ; ೧೭. ಮಱಲುಂದಿಸಿದ—ಮೈಮರೆತು ನಿದ್ದೆ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ ; ಬೞಿಕ್ಕ—ಅನಂತರ ; ಎೞ್ಚಿ—ಎಬ್ಬಿಸಿ ; ಏಕಾಂತದೊಳ್—ರಹಸ್ಯದಲ್ಲಿ ; ೧೮. ಆಟಿಸಿದೆಂ—ಬಯಸಿದೆನು, ಪ್ರೀತಿಸಿದೆನು : ನೆಱಿಯೆ—ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ; ತುಡುಗೆಯುಂ—ಒಡವೆಗಳನ್ನು : ೧೯. ಭಾಗಸಮುಳ್ಳೊಡೆ—ಐಶ್ವರ್ಯವಿದ್ದರೆ, ದ್ರವ್ಯವಿದ್ದರೆ (?) ಭಾಗವಶ>ಭಾಗವಸ ; ಪೆಂಡತಿಯೆನಾಗಿ—ನಾನು ಪೆಂಡತಿಯಾಗಿ : ಒಡವರ್ಪೆಂ—ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತೇನೆ : ಉರ್ಕೆವ>ಉಕ್ಕೆವ—ಮೋಸ, ಕಪಟ : ೨೦. ಮನಂಗೊಳೆ—ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸೂರೆಮಾಡುವಂತೆ : ಮೆಯ್ಯಱಿಯದೆ—ಮೈಮೇಲೆ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಿಲ್ಲದೆ : ೨೨. ಪೋಪಂ—ಹೋಗೋಣ ; ೨೩. ತಂದೆಯ ಮಱಲುಂಟಿದಲ್ಲಿಗೆ—ತಂದೆ ಮೈಮರೆತು ನಿದ್ರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ; ಬರುಂಟಿ—ಬೆರಳಿನಿಂದ ಚುಚ್ಚಿ. ಇದು ಬೆರಂಟು ಎಂಬುದರ ಬೇರೆ ರೂಪವಾಗಿರಬಹುದು, "ಬೆರಂಟು—ಅಂಗುಲಿಕ್ರಿಯಾಯಾಂ" : ಬರುಂಟು ಗೆ ಪ್ರಯೋಗ "ಪೇಟಿಲ್ ಬಾರದು ಮನದೊಳ್ ಪೂಣಿಲ್ ಬಾರದು ಬರುಂಟಿ ಕೇಳ್ದವರಾರುಂ ಬಾಟಿಲ್ ಬಾರದ ಕನಸಂ—ಕಂಡಂ" (ಅರ್ಧನೇಮಿ. ೭-೬೬) : (ತಮಿಳು) ವರುಟ್ಟು—ನಂಬಿಸು. ವಶೀಕರಿಸು ಎಂಬರ್ಥಗಳುಂಟು : ೨೫. ಚಿತ್ರಕಥೆಗಳುಮಂ—ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದ ಕಥೆಗಳನ್ನು : ಕಥಾಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ 'ಚಿತ್ರಕಥೆ' ಒಂದು ವಿಭಾಗವಾಗಿರಬಹುದು.

೧೮. ೪ : ಕಬ್ಬಿನಕೆಯ್ಯಂ—ಕಬ್ಬಿನ ಗದ್ದೆಯನ್ನು : ಉೞ್ವೊಂ—ಉಳುವವನು : ನಿದಾನಮಂ—ನಿಧಿಯನ್ನು : ೫. ಮಱಸಲ್ವೇಡಿ—ಮರೆಮಾಡಲು ಬಯಸಿ : ೭. ಕೆಮ್ಮಗಿರು—ಸುಮ್ಮನೆ ಇರು : ನಿರ್ಬಂಧದಿಂ—ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ. ಒತ್ತಾಯದಿಂದ : ಕೀಱ್—ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಕೂಗಿ ; ೧೨. ಬಿದ್ದಿ—ಮುದುಕಿ<ವೃದ್ಧಾ (ಸಂ) : ೧೪. ಮೋದಗೆಯ ಮೇಗೆ—ಕಡುಬಿನ ಮೇಲೆ (ಸಂ) ಮೋದಕ>ಮೋದಗೆ : ೧೫. ಲಡ್ಡುಗೆಗಳ್—ಲಾಡುಗಳು ; ೧೯. ಅಟ್ಟು—ಅತ್ತು : ೨೨. ಸಾರಯೂರಂ—ಹತ್ತಿರದ ಊರನ್ನು ; ೨೩. ನೀರನಿಡಿಸಿ—ನೀರನ್ನು ಇರಿಸಿ ಎಂದರೆ ಬಿಸಿನೀರನ್ನು ಸಿದ್ಧಮಾಡಿ : ಪೂಸಿಸಿ—ಎಣ್ಣೆಯಿಂದ ಬಳಿಯಿಸಿ ; ಒಲ್ಲಣಿಗೆಯುಂ—ಒದ್ದೆ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಎಂದರೆ ಸ್ನಾನಮಾಡುವಾಗ ಉಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು, (ಸಂ) ಉದ್ರಪಟಿಕಾ>ಒಲ್ಲಣಿಗೆ : ೨೪. ಕೞಿಯುಂ—(ಬಿಸಿ) ಗಂಜಿಯನ್ನು : ೨೫. ಪುಯ್ಯಲಿಟ್ಟಾಗಳ್—ಹುಯ್ಯಲಿಟ್ಟಾಗ ಎಂದರೆ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಕೂಗಿಕೊಂಡಾಗ : ಅನಿಬರುಂ—ಅಷ್ಟು ಜನರೂ : ತ್ರಸ್ತಾಭಿಭೂತರಾಗಿ—ಭಯಕ್ಕೆ ವಶರಾಗಿ : ಪಟ್ಟನೆ ಪಾಱ್—ತಟಕ್ಕನೆ ಹಾರಿ, ನೆಗೆದು : ೨೬. ಒಳ್ಳಿತ್ತು—ಚೆನ್ನಾಗಿ : ಛಿದ್ರಿಸಿದಳ್—ವಂಚಿಸಿದಳು : ಪಗೆಸಾಱಿದ್ದರ್—ಹಗೆತನವನ್ನು ಘೋಷಿಸಿ ಇದ್ದರು.

೧೯. ೧ : ಕೂರಿತಪ್ಪ—ಹರಿತವಾದ, ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ; ಬಾಳಂ—ಕತ್ತಿಯನ್ನು : ೨. ಉಂದಿದ—ಮಲಗಿದ, ನಿದ್ರಿಸುತ್ತಿದ್ದ : ೩. ಅರಿದೊಡೆ—ಕತ್ತರಿಸಿದರೆ ; ೪. ಪುಗಲ್ ಪಾಂಗಿಲ್ಲ—ಪ್ರವೇಶಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ, ಪಾಂಗು—ರೀತಿ : ೫. ಕೊಱಿದೊಡೆ—ಕತ್ತರಿಸಿದರೆ : ಸೂಟಿಸೂಟಿಯೊಳ್—ಸರದಿ ಪ್ರಕಾರದಲ್ಲೇ : ೬. ಮೂಗರಿಯಪಟ್ಟು—ಮೂಗು ಕತ್ತರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು. ಕರ್ಮಣಿಪ್ರಯೋಗ : ೭. ಇಂದ್ರಜಾಲಿಗನ—ಮಾಯಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾಡುವವನ : ೮. ಪುಡುಕೆಯಂ—ಪೆಟ್ಟಿಗೆ, ಸಂಪುಟ, ಭರಣಿ, ಬುಟ್ಟಿಯನ್ನು, ಪುಡುಕೆಯ ಪೊಲದಂತೆ ತುಱುಬಿರ್ಪರ್ ಪಗೆವರ್ (ಚಾವುಂ. ಪು. ೨೨) "ಪುಡುಕೆಯ ಪೊಂಗಳಾರೊಡನೆ" (ಅಜಿಪು. ೨-೧೦೩), "ತರವೇಱಿದ ಮಾಣಿಕ್ಯ ಭಂಡಾರದ ಪುಡಿಕೆಗಳಂ (ಕಾವ್ಯಾಲೋ. ೨೮೪) ಎಂದು ಇತರ ಪ್ರಯೋಗಗಳು. (ಸಂ) ಪುಟಿಕಾ>ಪುಡಿಕೆ, ಪುಡುಕೆ : ೯. ಮಱಲುಂದಿದರ್—ಮೈಮರೆತು ಮಲಗಿದರು ; ೧೦. ಪಿಶಿತಮಂ—ಮಾಂಸವನ್ನು : ಪಾಡುತ್ತಿರ್ದರ್—ಬೇಯಿಸಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ ; ೧೧. ಪಾಪೆಗಳುಂ—ಬೊಂಬೆಗಳೂ : ೧೨ ಝೋಂಬಮಂ—ಮೇಲುಹೊದಿಕೆಯನ್ನು : ೧೬. ಬೞಿಯಂ ತಗುಳೆ—ಬೆನ್ನಟ್ಟಿ ಓಡಲು. ಹಿಂದು ಹಿಂದೆ ಓಡಿಬರಲು ; ೧೭. ಪ್ರತಿಮುಖಮಂ—ಮುಖವಾಡವನ್ನು : ೧೮. ಕಳೆದೀಡಾಡಿ—ತೆಗೆದೆಸೆದು ; ಮಾಣಿಸಿ—ನಿಲ್ಲಿಸಿ : ೧೯. ಪಚ್ಚಿಗೊಟ್ಟು—ಹಂಚಿಕೊಟ್ಟು : ಇದು ಪಚ್ಚುಗೊಟ್ಟು ಎಂದಿರಬೇಕು, "ಪಚು ವಿಭಾಜನೇ" : ೨೦. ಬೈಗಿರುಳಿನ—ಮುಂಜಾನೆಯ ; ಜಾವಂ

—ಏಳೂವರೆ ಗಳಿಗೆಯ ಕಾಲ, (ಸಂ) ಯಾಮ ; ೨೧. ನೆರಂಬೆಜದೆ—ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯದೆ ; ೨೩. ಬಟ್ಟೆಯೊಳ್ ಬರ್ಪ—ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ; ೨೪. ನೀನಾರ್ಗೆ—ನೀನು ಯಾರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದವಳು, ಯಾರು ; ೨೬. ಒಂದು ಪಾಂಗಿನೊಳ್—ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ; ಪಿಶಿತದ ಖಂಡಮಂ—ಮಾಂಸದ ಚೂರನ್ನು.

೬೪. ೨ : ಪಜಿಂಯೆ ಕಚ್ಚಿದೊಡೆ—ಕತ್ತರಿಸಿಹೋಗುವಂತೆ ಕಚ್ಚಿದರೆ ; ಪುಯ್ಯಲಿಟ್ಟು—ಕೂಗಿಕೊಂಡು ; ೪. ಈ ಪೊಟಲೊಳ್—ಈ ಪೊಟ್ಟರೆಯಲ್ಲಿ, ಇದು ಪೋಜಲೊಳ್ ಎಂದೂ ಇರಬಹುದು ; ೬. ದಿವಸಕ್ಕಂ—ಪ್ರತಿದಿನವೂ ; ೧೪. ಕಿಜಿದಾನುಂ—ಸ್ವಲ್ಪ ಚಿಕ್ಕದಾಗಿರುವ ; ಛಿದ್ರದ್ವಾರ—ರಂಧ್ರದ ಬಾಯಿ ; ೧೭. ಗಾವುಂಡಂ—ಗೌಡನು, (ಸಂ) ಗ್ರಾಮಕೂಡ>ಗಾವಊಡ>ಗಾವುಡ>ಗವುಡ>ಗವುಣ್ಡ ಇತ್ಯಾದಿ ರೂಪಾಂತರಗಳು ; ೧೯. ಅರಸುವರೆಗಮಾದೊಡೆ—ರಾಜನವರೆಗೂ ದೂರು ಹೋದರೆ ; ೨೨. ನಿವೃತ್ತಿಗೆಯ್ದಿನಮ್ಮಾ—ಬಿಟ್ಟೆನು ತಂದೆಯೇ ; ೨೩. ಏದೋಷಂ ಗೆಯ್ದರ್— ಏನು ತಪ್ಪನ್ನು ಮಾಡಿದರು.

೬೫. ೩ : ಸಾರೆ—ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ; ಪೊಟಲ್—ಪಟ್ಟಣ ; ಪರದಂ—ವ್ಯಾಪಾರಿ, ವರ್ತಕ ; ೬. ಪರದಿಗಂ—ವರ್ತಕನ ಹೆಂಡತಿಗೂ, ವರ್ತಕ ಸ್ತ್ರೀಗೂ : ಬಸಿಜ್ಹೊಳಿರ್ದಂತೆ—ಇನ್ನೂ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿರುವಾಗಲೇ ; ೭. ನುಡಿದರ್—ಮಾತುಕೊಟ್ಟರು ; ೧೨. ಕೈನೀರೆಜೆದು—ಕೈಗೆ ಧಾರೆಯನ್ನು ಹೊಯ್ದು : ತಗುಳ್ದೊಡೆ—ತೊಡಗಿದರೆ ; ೧೮. ಮಜಿವಾಳುತ್ತಿರ್ಕುಂ—ಮರೆಯಾಗಿ ಬಾಳುತ್ತಿರುವನು, ಗುಟ್ಟಾಗಿ ಬದುಕುತ್ತಿರುವನು ; ೨೧. ಕಾಯ್ದ — ಕಾಸಿದ : ಕಬ್ಬೊಣ್ಣ—ಕಬ್ಬಿಣದ ; ೨೨. ಅಪ್ಪವೇಟಿಂ—ಆಲಿಂಗಿಸುವಂತೆ ಹೇಳಿರಿ.

೬೬. ೧ : ಕೋಲ್ಪಡುವಾತಂ—ಕೊಲೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವವನು, ಅಥವಾ ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಡುವವನು ; ಗೋಮಂಡಳಮಂ—ಹಸುಗಳ ಮಂದೆಯನ್ನು : ೨. ಒಳ್ಳಿದುವಪ್ಪ—ಚೆನ್ನಾಗಿರುವ, ಉತ್ತಮವಾಗಿರುವ : ೩. ಪಯಮುಮಂ—ಹಸುಗಳನ್ನೂ, ಕರೆವ ಆಕಳುಗಳನ್ನೂ ; ಪ್ರಮಾಣಂ ಮಾಡಿ—ಆಣೆ ಮಾಡಿ ; ೪. ಪಸರದೊಳ್—ಸಲಿಗೆಯಲ್ಲಿ ; ದಾಯಂಗೊಟ್ಟಂ—ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು ಅಥವಾ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟನು : ಸಾಮಂತರ—ಅಧೀನರಾಜರ : ನಿಯೋಗಿಗಳ—ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ; ೬. ಅರಸರ ಮಂಡಲದೊಳಗೆ—ರಾಜನ ಗೋವುಗಳ ಮಂದೆಯಲ್ಲಿ : ಲೋಭಾಭಿಭೂತಂ—ದುರಾಸೆಗೆ ವಶನಾಗಿ ; ೮. ಜಡಿದು ಬಗ್ಗಿಸಿಕೊಂಡು—ಗದರಿಸಿ ಬೈದು : ಉಣ—ಉಣ್ಣಲು, ಅನುಭವಿಸಲು : ೯. ಅಗ್ಗಳಮಪ್ಪ—ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ : ೧೦. ಮೂಲಿದಸೆ—ಎದರುಬಿದ್ದು ಹೀಯಾಳಿಸಿದರೆ : ೧೩. ಎನ್ನ ಕೊಟ್ಟುದಜಿಂಳ್—ನಾನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಲ್ಲಿ ; ೧೬. ಒಯ್ದಪ್ಪರ್—ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ; ೧೭. ಕಳ್ಳದ—ಕದಿಯುದ, ಕಳವ ಎಂಬ ರೂಪವೂ ಉಂಟು ; ಸ್ವದಾರಸಂತೋಷಂ—ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯಲ್ಲೇ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಹೊಂದುವುದು, "ಪೊಸ ಜವ್ವನಮಂ ಸ್ವದಾರಸಂತೋಷದೆ" (ಗದಾ. ೫-೨೨) ; ಪರಿಮಿತ ಪರಿಗ್ರಹಂ—ಎಷ್ಟು ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟರ ಮಿತಿಯುಳ್ಳ ಸ್ವೀಕರಣ ; ೧೯. ಸೇದೆಯಂ—ಆಯಾಸವನ್ನು ; ಕಟ್ಟುಪಡುವುದುಂ—ಬಂಧನಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುವುದೂ ; ೨೧. ನಿರ್ಲಜ್ಜಂ—ನಾಚಿಕೆಯಿಲ್ಲದ ; ಬತ್ತಲಿಗನಪ್ಪ —ಬೆತ್ತಲೆಯಾಗಿರುವ; ೨೦. ಗೆಂಟಜಿಂಳ್—ದೂರದಲ್ಲಿ : ೨೬. ಜೇನೆ—ನೋವು : ೨೯. ಎಡೆಯಿಂದಂ—ಸ್ಥಳದಿಂದ.

೬೭. ೧ : ಅಟ್ಟಾಡದನ್ನೆಗಂ—ಹಾಳುಮಾಡದವರೆಗೆ ; ೨. ತೊವಲಂ—ಚಿಗುರನ್ನು ; ಅಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಂ ಭೋ—ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿದಾಗ ಸಹಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಕೂಗಿಕೊಳ್ಳುವುದು ; ೫. ಕೋಳ್ಪಟ್ಟೆನ್—ಕೊಳ್ಳೆ ಹೊಡೆಯಲ್ಪಟ್ಟೆನು—ಸುಲಿಗೆಗೊಳಗಾದೆನು ; ೮. ಸಬಾಳವೃದ್ಧಜನಮೆಲ್ಲರುಂ—ಎಲ್ಲ ಹುಡುಗರೂ ಮುದುಕರೂ ; ೧೦. ಇದೇನ್ ಸಂಬಂಧಂ—ಇದೇನು ವಿಚಾರ, ವಿಷಯ ; ೧೯. ಓದಿಸಿದಾ—ಕಲಿಸಿದೆಯಾ, ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟೆಯಾ : ಇಲ್ಲೋದಿಸಿದೆಂ—ಓದಿಸಿದೆನಿಲ್ಲ, ಹೇಳಿಕೊಡಲಿಲ್ಲ, ಕಲಿಸಲಿಲ್ಲ : ೨೦. ಎಮ್ಮೋದಿಸಿದ—ನಾವು ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟ, ಪಾಠಮಾಡಿದ : ನೆರವಿ—ಸಮೂಹ, ಸಭೆ : ೨೨. ಪ್ರಣವಮಂ—ಓಂಕಾರವನ್ನು ; ೨೫. ಪಾಳಿಪದಕ್ರಮ ಜಟೆ—ವೇದ

ಪಠಣದ ನಾನಾ ವಿಧಾನಗಳು ; ೨೮. ವಕ್ಖಾಣಿಸಿ—ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಮಾಡಿ, ಸವಿಸ್ತರವಾಗಿ ಹೇಳಿ : ನೆರೆದ—ಸೇರಿದ.

೬೮. ೩ : ಈಯಿರ್ದ—ಇಗೋ ಇಲ್ಲಿರುವ : ವಾಯುಭೂತಿಯೆಂಬೊನಾನ್—ವಾಯುಭೂತಿ ಎಂಬುವನನ್ನು, ಇಲ್ಲಿ ಪೂ.ಹ.ಗ.ದ ಅನ್ ಎಂಬ ದ್ವಿತೀಯಾ ವಿಭಕ್ತಿಯಿದೆ : ೪. ಮಾನಕಷಾಯಂ—ಗರ್ವಕ್ರೋಧ ; ೧೦. ಅರಸುಗೊಟ್ಟು—ದೊರೆತನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ; ೧೮. ಕಂತಿಯರ ಪಕ್ಕದೆ—ಜೈನ ಸಂನ್ಯಾಸಿನಿಯ ಹತ್ತಿರ : ೧೮. ಅಚ್ಯುತಕಲ್ಪದೊಳ್—ಅಚ್ಯುತವೆಂಬ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ : ೨೨. ನಿದಾನಂಗೆಯ್ದು—ಸಂಕಲ್ಪಮಾಡಿ : ಮುಡಿಪಿ—ಸತ್ತು.

೬೯. ೮ : ಆತನ ಪುಟ್ಟಿದಂದೆ—ಅವನು ಹುಟ್ಟಿದ ಆ ದಿನವೇ : ೯. ಸೆಟ್ಟಿವಟ್ಟಂಗಟ್ಟಿ—ರಾಜಶ್ರೇಷ್ಠಿ ಪದವಿಯ ಪಟ್ಟವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ; ತಪಂಬಟ್ಟಂ—ತಪಸ್ಸನ್ನು ಪಡೆದನು : ೧೧. ಬಳ್ಳಿ ಮಾಡಂಗಳ್—ಲತಾಗೃಹಗಳು : ೧೩. ನಾಟಕಗಳ್—ನೃತ್ಯಗಳು : ೧೬. ನೈಮಿತ್ತಿಕಂ—ಜೋಯಿಸನು ; ಆದೇಶಂಗೆಯ್ದಂ—ಭವಿಷ್ಯ ಹೇಳಿದನು : ೨೫. ಅವಱ—ಅವುಗಳ ; ಕೊಳಲಾಱದೆ—ಕೊಳ್ಳಲು ಅಸಮರ್ಥರಾಗಿ : ೨೭. ಓರೊಂದಱೊಳಂ—ಒಂದೊಂದರಲ್ಲೂ ; ಪಿಂಪಮಾಗೆ—ತುಂಪಾಗುವಂತೆ ; ೨೮. ಪಚ್ಚುಗೊಟ್ಟೊಡೆ—ವಿಭಾಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ; ಕೆರ್ಪುಗಳೊಳ್—ಪಕ್ಕಡಗಳಲ್ಲಿ ; ೨೯. ತಗುಳ್ಚಿದರ್—ಸೇರಿಸಿದರು, ಅಂಟಿಸಿದರು ; ಚೋದ್ಯಂಬಟ್ಟು—ಅಚ್ಚರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿ : ವಿಭೂತಿಯಂ—ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನು.

೭೦. ೧ : ಬಟ್ಟೆಯೊಳಿಲ್ಲಂ—ದಾರಿಯಲ್ಲೆಲ್ಲ ; ೨. ಪಂಚರತ್ನಂಗಳಿಂ—ನೀಲ, ವಜ್ರ, ಪದ್ಮರಾಗ, ಮುತ್ತು, ಹವಳ ಎಂಬ ಐದು ಬಗೆಯ ರತ್ನಗಳಿಂದ : ನೇತ್ರಪಟ್ಟುದುಕೂಲಚೀನಾದಿ—ನೇತ್ರ, ಪಟ್ಟು, ದುಕೂಲ, ಚೀನ ಎಂಬ ಬಗೆಬಗೆಯ ರೇಷ್ಮೆಗಳ : ೩. ಮಣಿಭದ್ರಮಪ್ಪ—ರತ್ನಗಳಿಂದ ಸುಂದರವಾದ ; ಹೇಮ—ಚಿನ್ನ : ೪. ಬರವುಂ—ಬರುವುದನ್ನು, ಆಗಮನವನ್ನು : ೪. ಪಾರುತ್ತಿರೆ—ಎದುರುನೋಡುತ್ತಿರಲು : ೭. ಕರಂ ಸಾದು—ಬಹು ಸಾಧುವಾದವನು : ಬರಮುಂ—ಬರವನ್ನು ; ೫. ಬೞಿಯನಟ್ಟಂ—ದೂತನೊಡನೆ ಹೇಳಿಕಳಿಸಿರಿ : ೧೧. ದಾರ್ಕೊಳಲಾಱದೆ—ಮೀರಲಾರದೆ, ಪ್ರತಿಭಟಿಸಲಾಗದೆ : ಬರ್ಪೊನಂ—ಬರುವವನನ್ನು : ೧೨. ಕಣ್ಬೆತ್ತ—ಕಣ್ಣನ್ನು ಪಡೆದ : ೧೪. ಸಿದ್ಧಾರ್ಥಂಗಳಂ—ಬಿಳಿ ಸಾಸಿವೆಗಳನ್ನು ; ೧೫. ಸೇಸೆಯನಿಕ್ಕಲ್—ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆ ಹಾಕಲು ; ೧೬. ಕಟವಮಂ—ಸೊಂಟವನ್ನು ; ೧೬. ಸೊಡರಂ—ದೀಪವನ್ನು : ೧೭. ಬ್ಯಾದಿ—ವ್ಯಾಧಿ : ಎೞ್ತನ್ನಿಂ—ಬನ್ನಿರಿ : ೧೮ ಮಣಿಕುಟ್ಟಿಮಮಪ್ಪ—ರತ್ನಖಚಿತವಾದ ನೆಲಗಟ್ಟುಳ್ಳ ; ೨೦. ಅಱಸಲ್ವೇಡಿ—ಹುಡುಕಲು ಬಯಸಿ : ತೂಂತಂ—ತೂಬನ್ನು, ರಂಧ್ರವನ್ನು : ಉರ್ಚಿ—ಬಿರಡೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು : ೨೨. ಆರೋಗಿಸಲ್—ಊಟಮಾಡಲು : ೨೩. ಪರಿಯಣದ—ಊಟದ ತಟ್ಟೆಯ : ೨೪. ಇನಿಯವಪ್ಪ—ರುಚಿಯಾದ, ಸಿಹಿಯಾದ : ೨೫. ಕುತ್ತಂ—ರೋಗ : ೨೬. ಅರುಚಿ—ರುಚಿಯಿಲ್ಲದಿರುವುದು ; ಬಗೆದು—ಭಾವಿಸಿ : ಸಮೆದ ಬೞಿಕ್ಕೆ—ಮುಗಿದ ತರುವಾಯ.

೭೧. ೧ : ಅವಂ—ಅವುಗಳನ್ನು ; ಪಸದನಂಗೊಂಡು—ಅಲಂಕರಿಸಿಕೊಂಡು ; ೪. ಮರ್ದಂ—ಔಷಧವನ್ನು : ೫. ಸರುಸಪಂಗಳ್—ಸಾಸಿವೆಗಳು ; ಅವ ಕಾಲಮುಂ—ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲವೂ ; ೭. ವಾಸಿಸಿದ—ವಾಸನೆ ಕಟ್ಟಿದ : ಕೂೞಂ—ಅನ್ನದಗುಳನ್ನು ; ೧೧. ದೊರೆಯಲ್ಲವು—ಸಮಾನವಲ್ಲ; ೧೯. ಭ್ರಾತರರಪ್ಪ—ಸಹೋದರರಾದ ; ೨೩. ಮಾಡದ—ಮನೆಯ ; ಪೆಱಗಣ—ಹಿಂದಣ : ೨೫. ಪಱಿಪೊತ್ತು—ಹರೆ ಬಾರಿಸುವ ಹೊತ್ತು, ಸಂಜೆ : ಜೋಗುಗೊಂಡಿರ್ದರ್—ಯೋಗಸ್ಥರಾಗಿದ್ದರು : ೨೭. ಪೆಱಪುೞ—ಬೇರೆ ಎಡೆ, ಬೇರೆ ಸ್ಥಳ : ಬಸದಿ—ಜೈನದೇವಾಲಯ : ೨೮. ನಿಡುಪಯಣಂ—ದೀರ್ಘಪ್ರಯಾಣ ; ಸೇದೆಗೆಟ್ಟು—ಆಯಾಸದಿಂದ ಬಳಲಿ : ಎಂತಾನುಂ—ಹೇಗಾದರೂ : ಅಸತ್ತು—ಆಯಾಸಗೊಂಡು : ಜೋಗಿನ—ಯೋಗದ.

೭೨. ೧ : ಪೊೞ್ತಱೊಳ್—ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ : ಜೋಗುಗೊಂಡಿರ್ದೆಂ—ಯೋಗವನ್ನು, ತಪಸ್ಸನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದೇನೆ : ೨. ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳುಂ—ಚತುರ್ಮಾಸವೂ : ೩. ಒದವೆ—ಪರಿಸದೆ : ಮೋನಂ

ಗೊಂಡು—ಮೌನವಾಗಿದ್ದು, ಮೌನವ್ರತವನ್ನು ಹೊಂದಿ ; ನಡಪಾಡದೆ—ಅಡ್ಡಾಡದೆ, ಓಡಾಡದೆ : ಒಳಗಣ—ಒಳಗಡೆಯೇ ; ೪. ಜೋಗು ನೆಱೆದಂದು—ಯೋಗ ಪೂರ್ಣವಾದಾಗ : ಬಿಜಯಂಗೆಯ್ಯಂ—ಪ್ರಯಾಣ ಬೆಳೆಸಿರಿ : ೬. ಪೞನೆಯ ನೆಲೆಯೊಳ್—ಪಳನೆಯ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ : ೭. ಉಂಡಿರ್ದಂ—ಮಲಗಿದ್ದನು : ೮. ಪ್ರಮಾಣಾವಸಾನದೊಳ್—ಅವಧಿಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ; ೯. ಬೈಗಿರುಳಿನ—ಮುಂಜಾವದ, ರಾತ್ರಿಯ ಕೊನೆಯ ಭಾಗದ : ಪಂಚಮಹಾಶಬ್ದದ—ಶೃಂಗ, ತಮಟೆ, ಶಂಖ, ಭೇರಿ, ಜಯಘಂಟೆ (ಜಾಗಟೆ) ಎಂಬ ಐದು ವಾದ್ಯಗಳ : ಪೊೞ್ತಱೊಳ್—ಬಾರಿಸುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ : ತ್ರಿಲೋಕಪ್ರಜ್ಞಪ್ತಿ—ಲೋಕಾಕಾರಾದಿಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುವ ಶಾಸ್ತ್ರಗ್ರಂಥ : ೧೦. ಪರಿವಿಡಿಗೆಯ್ದಾಗಳ್—ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಪಠಿಸಿದಾಗ. "ಪರಿವಿಡಿಗೆಯ್ಸೊಂದಿಗಿಳಿ ತಂದೆಯ ತಾಯ ಸಮೀಪದೊಳ್ ತನೂವರಿಯ ರತೋಪಯುಕ್ತರುತಿಯಂ ವಿನತಾನನೆ ನಾಣ್ಚಿ" ಎಂದು ಪೊನ್ನನ ಪ್ರಯೋಗ ; ೧೨. ಪದ್ಮಗುಲ್ಮವೆಂಬ ವಿಮಾನಮಂ—ಪದ್ಮಗುಲ್ಮ ಎಂಬ ಪ್ರಾಸಾದವನ್ನು : ೧೩. ವ್ಯಾವರ್ಣಿಸುವುದು—ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸುವುದನ್ನು ; ಜಾತಿಸ್ಮರನಾಗಿ—ಜನ್ಮಾಂತರದ ಸ್ಮರಣೆ ಬಂದವನಾಗಿ : ೧೫. ತಣಿಯದಂ—ತೃಪ್ತಿ ಪಡದವನು : ಪುಲ್ವನಿಯೊಳ್—ಹುಲ್ಲಿನ ಮೇಲಣ ನೀರ ಹನಿಯನ್ನು : ೧೯. ಶಿವಸುಖಮನೆಯ್ದಿಸುವ—ಮಂಗಳಕರವಾದ ಸುಖವನ್ನು ತಂದುಕೊಡುವ : ಬೞ್ಚಿದೆಂ—ಕೆಳಕ್ಕೆ ಜಾರಿದೆನು. "ಬೞಲ್ಚು—ಅಧಃಸ್ರಂಸನೇ" ; ೧೮. ಪೆಱಗಣ—ಹಿಂದಣ : ೧೯. ತಗುಳ್ಚಿ—ಸೇರಿಸಿ : ೨೪ ನೆಗೞಲ್ ಪೆತ್ತೆನಿಲ್ಲ—ಆಚರಿಸಲು ಪಡೆದೆನಿಲ್ಲ : ೨೫. ಬಾಳಂಕಬೊಲ್—ಬಾಲದ ಹುಳುವಿನಂತೆ : ೨೮. ಯಾವಜ್ಜೀವಂ—ಜೀವಪರ್ಯಂತ.

೭೩. ೧ : ಪ್ರಚ್ಛನ್ನಮಪ್ಪ—ಮುಚ್ಚಿದ, ಮರೆಯಾದ ; ಮೃತಕ ಸಜ್ಜೆಯೊಳ್—ಹೆಣದ ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ, ಶವಾಸನದಲ್ಲಿ (?) ; ೩. ನೀಡುಂ—ದೀರ್ಘಕಾಲ ; ೬. ತೊೞಲುತ್ತಂ—ಸುತ್ತಾಡುತ್ತ : ಮಹಾಕಾಳಕ್ಕೆ—ಮಹಾಕಾಳವೆಂಬ ಶ್ಮಶಾನಕ್ಕೆ : ೭. ಮಣಿಕುಟ್ಟಿಮ ಭೂಮಿಯೊಳ್—ರತ್ನದ ನೆಲಗಟ್ಟುಳ್ಳ ನೆಲದಲ್ಲಿ ; ೮. ನೇತ್ರಪಟ್ಟಿಯ—ನೇತ್ರವೆಂಬ ರೇಷ್ಮೆಯ ಬಟ್ಟೆಯ : ೯. ಕಿಟ್ಟಿಯಱಿಯದೊಂ—ಸೋಂಕಿ ತಿಳಿಯದವನು, ಮುಟ್ಟಿ ಅರಿಯದವನು. "ಕಿಟ್ಟು—ಸ್ಪರ್ಶನೇ" ೧೦. ಕಿಱುಗಲ್ಗಳುಂ—ಸೊರಜುಕಲ್ಲು : ಪೆಟ್ಟೆಗಳುಂ – ಹೆಂಟೆಗಳೂ ; ಅಗುೞ್ದು—ತೋಡಿ, ನಾಟಿಕೊಂಡು : ಪುಗುಳ್ ಒಡೆದು—ಬೊಬ್ಬೆಯಾಗಿ. ಬೊಕ್ಕೆಯಾಗಿ ; ಕರಗದ ದಾರೆವೊಲ್—ಗಿಂಡಿಯಿಂದ ಸುರಿಯುವ ನೀರ ಧಾರೆಯಂತೆ : ೧೧. ಎಡೆವಱಿಯದೆ—ನಡುವೆ ಕತ್ತರಿಸಿಹೋಗದೆ, ನಿರಂತರವಾಗಿ : ಒಕ್ಕ—ಸುರಿದ : ನೆತ್ತರ—ರಕ್ತದ : ೧೨. ರಾಗಿಸಿ—ಸಂತೋಷಿಸಿ : ಅಡಿಯಿಂದಂ ತೊಟ್ಟು—ಪಾದಗಳಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ; ೧೪. ಕಟಿವರೆಗಂ—ಸೊಂಟದವರೆಗೂ ; ಪೋೞ್ದು—ಸೀಳಿ : ೧೬. ಸಯಸತ್ತಮ ದೇವನಾಗಿ—ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠನಾದ ದೇವತೆಯಾಗಿ : ೧೮. ಪರಿಪರಿದು—ಓಡಿ ಓಡಿ : ೨೦. ಬೈಗಿನ ಪೊೞ್ತಱೊಳ್—ಸಂಜೆ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ; ದೇವಸಂಘಾತಮಂ—ದೇವತೆಗಳ ಸಮೂಹವನ್ನು : ೨೫. ಬಯ್ಗಿರುಳಾದಾಗಳ್—ಮುಂಜಾವವಾದಾಗ, ರಾತ್ರಿಯ ಅಂತಿಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ; ೨೯. ಅಡಂಗಿರ್ದೋನನ್—ಅಡಗಿರುವವನನ್ನು.

೭೪. ೧ : ತಿಳಿಪಿಕೊಂಡು—ಮುಳಿಸನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ, ಪ್ರಸನ್ನಗೊಳಿಸಿ : ೨. ಕೈಗೆಯ್ದು—ಸಿಂಗರಿಸಿಕೊಂಡು ; ೫. ಮುಚ್ಚೆಪಟ್ಟನಾಗಿ—ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟವನಾಗಿ. ಕರ್ಮಣಿ ಪ್ರಯೋಗ : ಕಂಪಿಂಗೆಱಗಿದ—ಸುಗಂಧಕ್ಕಾಗಿ ಬಿದ್ದ, ಮುಸುರಿಕೊಂಡ ; ೭. ಮೃತಕಮಂ—ಹೆಣವನ್ನು ; ನೀಡಱಿಂದೆೞ್ಚತ್ತು—ದೀರ್ಘಕಾಲವನಂತರ ಎಚ್ಚತ್ತು : ೮. ಮೆಲ್ಪಂ—ಮೃದುಸ್ವಭಾವವನ್ನು : ನುಡಿಯ ಬಲ್ಮೆಯುಂ—ಮಾತಿನ ಪ್ರೌಢಿಮೆಯನ್ನು : ಒಲ್ಮೆಯುಂ—ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು : ೧೧. ಒಡೆಯವು—ಉಳ್ಳವು, ಇವೆ : ೧೪. ನೀರಿೞಿದು—ಸ್ನಾನಮಾಡಿ : ಬಸಿಱಪೆಂಡಿರ್—ಗರ್ಭವತಿಯರಾದ ಪತ್ನಿಯರು ; ೧೬. ಸೌಧರ್ಮಕಲ್ಪಂ—ಸೌಧರ್ಮವೆಂಬ ಸ್ವರ್ಗವು : ೧೮. ತಿರಿಕೋಪಸರ್ಗಮಂ—ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಂದಾಗುವ ಉಪದ್ರವವನ್ನು : ೨೦. ಆರಾಧಕರಪ್ಪ—ಸಾಧಕರಾದ : ೨೨. ಆಪ್ತಾಗಮ ಪದಾರ್ಥಂಗಳೊಳ್—ಆತ್ಮೀಯವಾದ ಆಗಮಗಳಲ್ಲಿ, ನವಪದಾರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ

ಮತ್ತು ಋದ್ಧಿ(ಸಿದ್ಧಿ)ಗಳಲ್ಲಿ; ಅತೀವ—ಅತಿಶಯವಾಗಿ ; ೨೪. ಅಪವರ್ಗ ಸುಖಂಗಳಂ—ಮುಕ್ತಿ ಸುಖಗಳನ್ನು ; ಎಯ್ದುಗೆ—ಸೇರಲಿ, ಪಡೆಯಲಿ ; ಕಾಲಂಗೆಯ್ದೆಡೆ—ಮರಣವನ್ನು ಪಡೆದ ಸ್ಥಳವು ; ೨೮. ಅಗರು—ಆ ಹೆಸರಿನ ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯ; ಕಾಳಾಗರು—ಕರಿಯಗರು ; ೨೯. ಗೋಶೀರ್ಷ —ಒಂದು ವಿಧವಾದ ಶ್ರೀಗಂಧ.

೭೫. ೧: ಬಿಟ್ಟುದು—ಬಿದ್ದಿತು ; ೨. ಪೆಂಡಿರ್ಕಳ್—ಸ್ತ್ರೀಯರು; ಪ್ರಳಾಪಂಗೆಯ್ದು—ರೋದಿಸಿ; ಅಟ್ಟಿ—ಅತ್ತು; ಸಿದ್ಧಾಯತನ—ಸಿದ್ಧಾಲಯ, ಸಿದ್ಧರ ಕ್ಷೇತ್ರ.

೨. ಸುಕೌಶಳ ಸ್ವಾಮಿಯ ಕಥೆ

೭೬. ೬: ಪರದನ ಕಾದಲಿಸೆ ಪಡುವ ಮಗಂ—ಹರದನಿಂದ (ವರ್ತಕನಿಂದ) ಪ್ರೀತಿಸಲ್ಪಡುವ ಮಗನು. ಇಲ್ಲಿ ಕರ್ಮಣಿಪ್ರಯೋಗ; ಕಾದಲಿಸು = ಕಾದಲ + ಇಸು, ಕಾದಲ < (ಸಂ). ಕಾತರ, ಪ್ರಾ. ಕಾಯರ = ಪ್ರಿಯ, ಸ್ನೇಹಪಾತ್ರ. ೭. ಪೆರ್ಮೆಯನೊಡೆಯೊಂ—ಹಿರಿಮೆಯುಳ್ಳವನು ; ೮. ಬರ್ದಿರ್ದೊನಾಗಿಯುಂ—ಸತ್ತವನಾಗಿಯೂ, "ಬರ್ದು—ಮರಣೇ" ; ೯. ಪೊರ್ದಿದೊಂ—ಹೊಂದಿದವನು, ಪಡೆದವನು ; ೧೩. ಓರಂತಪ್ಪ—ಸಮಾನವಾಗಿರುವ ; ೧೫. ಅಧಿಗಮ—ಸಂಪಾದಿಸಲ್ಪಟ್ಟ.

ಗಾಹೆ : ಸಮ್ಮದ್ದಸ್ಸಣ ಸದ್ಧೊ—ಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಶುದ್ಧನಾಗಿರುವವನು. ಅಕದ ಪದಕಮ್ಮೋ—ಹೀನವಲ್ಲದ ಎಂದರೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಕರ್ಮವನ್ನುಳ್ಳವನು, ಸುಶೀಲ ಗುಣಣಿಲಯೋ —ಒಳ್ಳೆಯ ಶೀಲಕ್ಕೂ ಗುಣಕ್ಕೂ ಮನೆಯಾಗಿರುವವನು. ಉಜಗತ್ತೊ—ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳವನು, ಗುರುಭಕ್ತೋ—ಗುರುವಿನಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯುಳ್ಳವನು, ಪವಯಣಕುಸಳೋ—ಪ್ರವಚನದಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಉಪನ್ಯಾಸಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿಪುಣನಾದವನು, ಮದಿಪ್ಪಗಬ್ಭೋಯುಂ—ಬುದ್ಧಿಯ ಪ್ರಗಲ್ಭತೆಯನ್ನು ಎಂದರೆ ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನು ಉಳ್ಳವನು.

೨೦. ಆದಮಾನುಂ ವಿಚಿತ್ರಮಪ್ಪುದಂ—ವಿಶೇಷವಾಗಿ ರಮ್ಯವಾಗಿರುವುದನ್ನು ; ಅನವರತಂ—ಯಾವಾಗಲೂ.

೭೭. ೧: ಮೆಯ್ಯನೊಡೆಯೊಳ್—ಮೈಯನ್ನುಳ್ಳವಳು ; ೩. ನೋಂತು—ವ್ರತಮಾಡಿ ; ೫. ನಾಣ್ಚಿ—ನಾಚಿ, ಲಜ್ಜಿಸಿ; ೬. ಕೇರಂ ಸಾರ್ದು—ಗೋಡೆಯ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ; ಪೊನ್ನ—ಚಿನ್ನದ; ಗಳಂತಿಗೆಯುಂ—ನೀರು ತುಂಬುವ ಕಲಶವನ್ನು, ಹೂಜಿಯನ್ನು ; ೭. ಲೆಪ್ಪದ —ಮಣ್ಣು ಮುಂತಾದ ಲೇಪ್ಯವಸ್ತುವಿನ ; ಕಾಷ್ಠಕರ್ಮದ—ಮರಗೆಲಸದ ; ೮. ಜೀವವಿದ್ದ—ಜೀವಂತವಾಗಿರುವ ಶಿಲ್ಪಪ್ರತಿಮೆ ; ೯. ಕಶ್ಚಿದ್ದೇವದತ್ತಂ—ದೇವದತ್ತನೆಂಬ ಯಾವನೋ ಒಬ್ಬ ; ೧೪. ಗುರುಪರಿವಿಡಿಯಿಂದಂ—ಗುರುಪರಂಪರೆಯ ಕ್ರಮದಿಂದ ; ೧೫. ಸಿದ್ಧಸೇಸೆಯುಂ—ಸಿದ್ಧರಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿದ ಹೂವು ಮುಂತಾದವನ್ನು ; ೧೮. ಆಟಿಸಿ—ಬಯಸಿ, ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿ ; ೨೧. ಪ್ರಧಾನ ವೆರ್ಗಡೆಗಳಂ—ಪ್ರಮುಖರಾದ ಹೆಗ್ಗಡೆಗಳನ್ನು ; ೨೨. ಉತ್ತವಳನಾಗಿ—ಉತ್ಕಂಠಿತನಾಗಿ. "ಉತ್ಕಂ ವಿಮನಸ್ಕನುತ್ತವಳನವನಕ್ಕುಂ" (ವಸ್ತುಕೋ. ೧೧೪–೨೩).

೭೮. ೧: ವಿಗ್ರಹಮಾದೊಡೆ—ಯುದ್ಧವಾದರೆ; ೩. ಗಂಧಹಸ್ತಿಯುಂ—ಸೊಕ್ಕಿದ ಆನೆಯನ್ನು ; ೪. ಪಾಗುಡಮಂ—ಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು, (ಸಂ) ಪ್ರಾಭೃತ > ಪಾಗುಡ ; ಸೊರ್ಕಿನಿಂದಂ ಮಸಗಿದುದಂ—ಮದದಿಂದ ಕೆರಳಿರುವುದನ್ನು ; ಜಾತಿಸ್ಮರೆಯಾಗಿ—ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮದ ಸ್ಮರಣೆ ಬಂದವಳಾಗಿ ; ೭. ತಳೆದು—ಚುಮುಕಿಸಿ ; ಪರಿತಂದು—ಓಡಿಬಂದು ; ೯. ಮಾಱುಸೂಟಿನೆ—ಮತ್ತೊಂದು ಸಲ, ಮತ್ತೊಂದು ಜಾರಿ ; ೧೦. ಕೇರ್ಗಳ್—ಗೋಡೆಗಳ ; ವ್ಯಾಳಂಗಳಪ್ಪ—ತುಂಟಾಟವಾಡುವ, ತೊಂಡಾದ ; ೧೪. ಬಾರಿಯೊಳ್—ಆನೆಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಕಟ್ಟಿರುವ ಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ, ಬೋನಿನಲ್ಲಿ. (ಸಂ)ದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ವಾರೀ ಎಂದೂ ಇದರಿಂದಾಗುವ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ವಾರೀಕರ್ಮವೆಂದೂ ಇದೆ. ಈ ಖೆಡ್ಡಾವನ್ನು ಅಥವಾ ಬೋನನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವ ವಿಧಾನವನ್ನು

'ಮಾತಂಗಲೀಲಾ' ಎಂಬ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ (೧೦-೨. ೩). "ವಾರೀ ತು ಗಜಬಂಧನೀ" ಇತ್ಯಮರಃ ; ೧೫. ನೀಡುಂ ಬೇಗಂ—ಬಹಳಹೊತ್ತು ; ಸೇದೆಗೆಡಿಸಿ—ಸೇದೆಯಿಂ + ಕಿಡಿಸಿ, ಆಯಾಸಗೊಳಿಸಿ, ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ; ೧೬. ಬಸಕ್ಕೆ—ವಶಕ್ಕೆ ; ಅಂಕುಸಮುಂ—ಅಂಕುಶವನ್ನು ; ಪೊಳೆಯಿಸುತ್ತ—ಹೊರಳಿಸುತ್ತ, ತಿರುಗಿಸುತ್ತ, ಪೊಳೆ—ಲುಠನೇ" ; ೧೭. ಮುಚ್ಚಿದಾ—ಮೆಚ್ಚಿದೆಯಾ ; ೧೮. ಇದೇನೆಂಬಾನೆ—ಇದು ಏನು ಆನೆ, ಎಂದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಆನೆ ಎಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯ ; ತಗರೊಳೋರಂತಪ್ಪುದು—ಟಗರಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿರುವುದು ; ೧೯. ಬಣ್ಣಮನೊಡೆಯುದು—ಬಣ್ಣವನ್ನುಳ್ಳುದು ; ೨೦. ಎಱೆಯನಪ್ಪುದು—ಒಡೆಯನಾಗಿರುವುದು, ರಾಜನಾಗಿರುವುದು, ಸಲಗ ; ೨೨. ಪಿಡಿಯೊಡನೆ—ಹೆಣ್ಣಾನೆಯೊಡನೆ ; ೨೩. ಏಱಿಯಾಡಲ್‌ಬಲ್ಮೆಯುಂ—ಆನೆಸವಾರಿ ಪ್ರೌಢಿಮೆಯನ್ನು ; ಗಂಡಗುಣಮುಮಂ—ಪೌರುಷವನ್ನೂ : ೨೫. ನಿನ್ನನ್ನರ್—ನಿನ್ನಂಥವರು ; ನೀನಪ್ಪೊಡೆ—ನೀನಾದರೆ.

೭೯. ೨ : ಭರ್ತಾರಂ—ಗಂಡ ; ಭೌಮವಿಹಾರಾರ್ಥಂ—ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಸಂಚರಿಸುವ ಕ್ರೀಡೆಗಾಗಿ ; ೩. ತೊಟಲ್ವಲ್ಲಿ—ಸುತ್ತಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ; ಕರಿಣೀವೃಂದಂ ಬೆರಸು—ಹೆಣ್ಣಾನೆಗಳ ಗುಂಪಿನೊಡನೆ ಕೂಡಿ ; ೪. ಐರಾವಣ ಸನ್ನಿಭಮಂ—ಐರಾವತವನ್ನು ಹೋಲುವುದನ್ನು ; ಉರ್ಕಿನವದಿಂದಂ ಪೇೞ್ದೊಡೆ—ಒಸಗೆಯಿಂದ, ಸಂತೋಷದಿಂದ ಹೇಳಿದರೆ (?) ; ೫. ಕಟ್ಟೆಪಟ್ಟ—ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟ, ನಿಬದ್ಧವಾದ : ಮುಳಿಸನೊಡೆಯೊಂ—ಕೋಪವುಳ್ಳವನು ; ೬. ತೇಜದೊಳೋರಂತಪ್ಪ—ತೇಜಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸಮಾನವಾದ; ಮೆಯ್ಯನೊಡೆಯ—ಮೈಯನ್ನುಳ್ಳ ; ೮. ಮೆಲ್ಗಂಭೀರಮಪ್ಪ—ಮೃದುವಾಗಿ ಗಂಭೀರವಾಗಿರುವ ; ಗರ್ಜನೆಯನೊಡೆಯುದುಂ—ಗರ್ಜನೆಯನ್ನುಳ್ಳದ್ದೂ ; ೯. ಹತವಿತತ ಕೋಳಾಹಳಂ ಎಟಿದು—ಚೆಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿಯಾಗಿ ಹೊಡೆದೆಳೆದು ಚೆದರಿಸಿ ; ೧೦. ನಿಡಿಯ—ಉದ್ದವಾದ; ತೋರಮಪ್ಪ—ದಪ್ಪವಾಗಿರುವ. (ಸಂ) ಸ್ಥೂಲ > ಥೋರ > ತೋರ : ೧೫. ಪ್ರಳಾಪಂಗೆಯ್ದು—ರೋದಿಸಿ, ಅತ್ತು ; ೧೬. ತಟಿಕ್ಕೈಸಿ—ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು ; ೨೦. ರಿಸಿನಿವೇದಕನಿಂದಂ—ಋಷಿಗಳು ಬಂದರೆಂದು ಅರಿಕೆಮಾಡುವವನಿಂದ ; ೨೪. ತಮ್ಮಡಿಗಳೊಳ್—ಋಷಿಯರ ಬಳಿ, ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಹತ್ತಿರ, ಇಲ್ಲಿ ತಂತಮ್ಮೆಡೆಯೊಳ್—ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಎಂದಿರುವ ಪಾಠಾಂತರ ಗ್ರಾಹ್ಯವಾಗಬಹುದು ; ೨೬. ಅಭಿಮುಖರಾಗಿ—ಎದುರಾಗಿ ನಿಂತು ; ೨೯. ಜನ್ಮಾನುಬಂಧಿಯಪ್ಪ—ಜನ್ಮಾಂತರದಿಂದ ಬಂದಿರುವ ; ೩೧. ನಿದಾನಸಹಿತಂ—ನಿದಾನಸಮೇತನಾಗಿ, ಸಂಕಲ್ಪದೊಡನೆ.

೮೦. ೪ : ದ್ರವಿಳ ವಿಷಯದೊಳ್—ದ್ರಾವಿಡ ದೇಶದಲ್ಲಿ ; ೧೧. ಮಾಲೆಗಾರ್ತಿ—ಹೂವಿನ ಮಾಲೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವವಳು ; ೧೩. ಅಚ್ಚಿಯಾದುದು—ಇಷ್ಟವಾಯಿತು, ಪ್ರೀತಿಯಾಯಿತು : ೧೪. ನೆಜಪಲಕ್ಕುಂ—ಪೂರೈಸಲಾಗುತ್ತದೆ ; ೧೬. ತದೀಪ್ಸಿತ—ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ, ಇಷ್ಟವಾದ : ೧೭. ಪುಳಿನಸ್ಥಳಂಗಳೊಳ್—ಮರಳಿರುವ ಎಡೆಗಳಲ್ಲಿ ; ೧೮. ಹಸ್ತಿಯೂಥಂ—ಆನೆಯ ಹಿಂಡು : ೧೯. ಕರಿಣೀಗಣಂಗಳ್—ಹೆಣ್ಣಾನೆಯ ಗುಂಪುಗಳು : ಆಕಾಶಪುಷ್ಪಂಗಳಿಂ—ಆಕಾಶವೆಂಬ ಹೂಗಳಿಂದ ; ೨೦. ಕಬಳಂಗೊಳುತ್ತಂ—ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ತಿನ್ನುತ್ತ ; ೨೧. ವಿಚ್ಛಳಾಕಾರಮಪ್ಪ—ಹೊಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಆಕಾರವನ್ನುಳ್ಳ ; ೨೨. ಹಸ್ತಿಭೋಗಂಗಳೊಳ್—ಆನೆಯ ಸುಖಗಳಲ್ಲಿ ; ಕಾಂಕ್ಷೆಯಿಂದಂ—ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ; ೨೪. ಬಱಸಿಡಿಲ್—ಮಳೆಯಿಲ್ಲದೆ ಬರುವ ಸಿಡಿಲು ; ೨೭. ಪರವಶನಾಗಿ—ಮೂರ್ಛಿತನಾಗಿ ; ಕಾದಲನ—ಪ್ರಿಯನ ; ೨೮ ಸುರಿಗೆಯುಂ—ಕತ್ತಿಯನ್ನು.

೮೧. ೩ : ಸುಭದ್ರಜಾತಿ—ಆನೆಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಒಂದು ತಳಿ, ಜಾತಿ, ಭದ್ರಜಾತಿ ; ೮. ಕಂಡೋರ್ಗಳೆಲ್ಲಂ—ಕಂಡವರೆಲ್ಲ ; ೧೦. ಯೂಥಾಧಿಪತಿ—ಹಿಂಡಿನೊಡೆಯ, ಸಲಗ ; ೧೨. ನಿಚ್ಚಂ—ನಿತ್ಯವೂ : ೧೩. ನೆರಪುತ್ತಂ—ಕೂಡಿಹಾಕುತ್ತ ; ೧೬. ಪೊರ್ದಲಾಟಿಸುವುದಂ—ಹೊಂದಲು, ಸೇರಲು ಇಷ್ಟಪಡುವುದನ್ನು : ಸಾರಲೀಯದುದಱಿಂ—ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಲು ಬಿಡಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ; ೨೩ ದಾಯುಮಂ—ಸಲುಗೆಯನ್ನು, ಅವಕಾಶವನ್ನು, ಬಹುಮಾನವನ್ನು ; ೩೦. ತಡಂ ಬಂದು—ತಡವಾಗಿ ಬಂದು : ೩೨. ಮೆಯ್ಯಱಿಯದೆ—ಮೈಮೇಲೆ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಿಲ್ಲದೆ.

೮೨. ೧ : ಮಲಯಾವತಿಗೆತ್ತು—ಮಲಯಾವತಿಯೆಂದು ಭ್ರಮಿಸಿ ; ೨. ಪರಿಭವಿಸಿದಂ—ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದನು ; ಪುರುಡುಂ – ಹುರುಡೂ. ಸ್ಪರ್ಧೆಯೂ : ೪. ತನ್ನನಿಕ್ಕಿ—ತನ್ನನ್ನು · ಚೀಳಿಸಿ ಕೊಂಡು ; ೫. ಶತಖಂಡವಾಗಿ—ನೂರು ಚೂರಾಗಿ : ಸತ್ತತ್ತು—ಸತ್ತಿತು ; ಅದಜ ಸತ್ತುದಂ—ಅದು ಸತ್ತುದನ್ನು. ೧೦. ಕೊಲೆಸತ್ತ—ಕೊಲೆಯುಂ + ಸತ್ತ : ಪೂಜಿಸೆವಟ್ಟ—ಪೂಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟ : ೧೧. ಉಪಶಮಕ್ಕೆ—ಶಾಂತಿಗೆ, ಸಮತಾಭಾವನೆಗೆ ; ೧೩. ಅಡಿಪ್ಪೊಣರಂ—ಪಾದದ್ವಯವನ್ನು, ಅಡಿಯ + ಪೊಣರ್– ಜೋಡಿ, ಯುಗ್ಮ; ೧೬. ಕೋಟ್ಕಳಂ—ಕೊಂಬುಗಳನ್ನು: ೨೮. ಓರನ್ನನಪ್ಪೊಂ—ಸಮಾನನಂತೆ ಆಗಿದ್ದಾನೆ ; ೩೧. ದ್ರವ್ಯತಪದೊಳ್—ಕಪಟ ತಪಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ, ಮಿಥ್ಯಾ ತಪಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ.

೮೩. ೩ : ಆ ಸತ್ತ್ವಾಳಂ—ಆ ಸತ್ತ್ವವಳನ್ನು, ಹಾಗೆ ಸತ್ತವಳನ್ನು ; ೫. ಬರ್ದಿ—ಸವೆದು ; ಕೃಶವಾಗಿ, (ತಮಿಳು) ವರುಸ್ದು; ಬಂಬಳಂ ಬಾಡಿ—ಬಂಬಲಿನಂತೆ ಬಾಡಿ ; ೬. ಪಾಡಱಿದು—ಸ್ಥಿತಿಕೆಟ್ಟು ; ಉಬ್ಬೆಗಂಬಟ್ಟು—ದುಃಖಿತನಾಗಿ ; ೯. ಆಯಿರ್ದಳ್—ಆಗೋ, ಇದ್ದಾಳೆ ; ೧೪. ನೆಗಱ್ತಿಗಳನೆಲ್ಲಮಂ—ಮಾಡಿದುದನ್ನೆಲ್ಲ ; ೧೬. ಮರುಳ್ಗೊಂಡು—ಭ್ರಾಂತನಾಗಿ, ಹುಚ್ಚನಾಗಿ; ೧೮. ಬಲಗೊಂಡು—ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಮಾಡಿ ; ೧೯. ಸ್ವೇಪ್ಸಿತ—ತಾನು ಬಯಸಿದ ; ೨೪. ಪಟಮಂ ನಿಮಿರ್ಚಿ—ಚಿತ್ರಪಟವನ್ನು ಸುರುಳಿಬಿಚ್ಚಿ ಸೈತಾಗಿರಿಸಿ ; ೨೪. ಕಾದಲಳೆ–ಪ್ರಿಯಳೆ : ೨೬. ಒಸಗೆಯಿಂದಂ—ಸಂತೋಷದಿಂದ ; ೩೧. ಮುನ್ನವಿಟ್ಟು—ಮೊದಲೇ ಇಟ್ಟು, ಹಾಕಿ, ಮುನ್ನವೆ + ಇಟ್ಟು.

೮೪. ೧ : ಅರಯ್ದಪ್ಪ—ಹುಡುಕುತ್ತಿರುವೆ, ವಿಚಾರಿಸುತ್ತಿರುವೆ ; ೪. ಕಲ್ಪಿಸಿ—ಕಲಿಸಿ, ತಿಳಿಸು ಹೇಳಿ ; ೫. ಪಾಂಗಿನೊಳ್—ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ; ೭. ದೆವಸಕ್ಕಂ—ಪ್ರತಿದಿನವೂ ; ಅಱಿಂ ಱೊಳ್—ಪ್ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ; ೧೦. ಮರುಳಾಗಿರ್ದೆಂ—ಭ್ರಾಂತನಾಗಿದ್ದೆ, ಹುಚ್ಚನಾಗಿದ್ದೆ ; ೧೧. ಓಂಗಿತೆಂದು—ಓಜರಿಯಿತೆಂದು, ಹೋಯಿತೆಂದು ; ೧೬. ಭಾಗ್ಯಮಿಲ್ಲದುದಂ—ಅದೃಷ್ಟವಿಲ್ಲದುದನ್ನು : ಪೆಱಲಾಗ— ಪಡೆಯಲಾಗದು ; ಬೇಂಟಮಂ—ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ; ಉಱಿವುದು—ಬಿಡುವುದು ; ೨೦. ಮಂತಣಮಿರ್ದಲ್ಲಿ– ಮಂತ್ರಾಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ; ೨೧. ಕೂಸುಕುಡಲ್ಕೆ—ಕನ್ಯಾದಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ; ೨೪. ಉರ್ಕೆವದಿಂದಂ—ಒಸಗೆಯಿಂದ, ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ; ೨೫. ಮದವಕ್ಕಳಂ—ಮದುವೆಗಿರುವವರನ್ನು ; ೨೬. ಅಱಿವುದರ್ಕಂ—ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ; ೨೭. ಪಣ್ಣುವಂ—ಮಾಡೋಣ ; ಭಾಗ್ಯದೊಳ್—ಅದೃಷ್ಟದಲ್ಲಿ.

೮೫. ೪ : ಮಾಲೆಯುಂ ಸೂಡಿದಳ್—ಮಾಲೆಯನ್ನು ಮುಡಿಸಿದಳು, ಹಾಕಿದಳು : ಆಂ ಏಕೈಕ ಪ್ರಧಾನರೆಂ—ನಾವು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರೇ ಪ್ರವರಪುರುಷರಾಗಿದ್ದೇವೆ ; ೯. ಸೊಪಾರಕ್ಕೆ—ಸೊಪಾರವೆಂಬ ವಿಷಯಕ್ಕೆ. ಈಗಲೂ ಈ ಹೆಸರಿನ ಒಂದು ಊರು ಪಶ್ಚಿಮ ಸಮುದ್ರತೀರದಲ್ಲಿ ನರ್ಮದಾನದಿಯ ಅಳಿವೆಗೆ ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿದೆ ; ೨೫. ತಮ್ಮಿರ್ವರುಂ—ತಾವಿಬ್ಬರೂ : ೨೬. ಪರಿನಿರ್ವಾಣ ಭೂಮಿಯೊಳ್—ಮುಕ್ತಿಗೆ ಸಂದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ; ೨೯. ಮಾಸೋಪವಾಸಂಗೆಯ್ದು—ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಉಪವಾಸವನ್ನು ಮಾಡಿ.

೮೬. ೨. ಪೇೞ್ದಿತ್ತು—ಹೇಳಿತು ; ೫. ನೆನೆದಾ—ನೆನೆಸಿಕೊಂಡೆಯಾ ? ; ೧೩. ಕೂಸಂ ಬೇಡಿ—ಕನ್ಯೆಯನ್ನು ದಾನಮಾಡಿ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ; ಪೆತ್ತು—ಪಡೆದು ; ೧೯. ಕೋಣೆಯೊಳ್—ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ; ೨೦. ವಿಷಯದೊಳ್—ದೇಶದಲ್ಲಿ ; ನೆಱೆದೊಂ—ತುಂಬಿದವನಾದನು ; ೨೮. ಕಾಲಂಗೆಯ್ದು—ಸತ್ತು; ೨೯. ದೇವಗಣಿಕೆಯನೆ—ದೇವಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನೇ.

೮೭. ೧ : ಪಿರಿದುಂ ವಿಸ್ತಾರದಿಂ—ಹಿರಿದಾದ ವೈಭವದ ವಿಸ್ತಾರದಿಂದ ; ೪. ಸಪ್ತತಳ ಪ್ರಾಸಾದದ—ಏಳು ಉಪ್ಪರಿಗೆಗಳನ್ನುಳ್ಳ ಅರಮನೆಯ ; ೮. ಪೊಲ್ಲಮೆಯುಮಂ—ಹೇಸಿಗೆಯನ್ನೂ; ಅನಿತ್ಯತೆಯುಮಂ—ಅಶಾಶ್ವತತೆಯನ್ನೂ ; ೯. ಬಗೆದು—ಚಿಂತಿಸಿ, ಭಾವಿಸಿ ; ಬುದ್ಧಿಯನೊಡೆಯರಾಗಿ—ಬುದ್ಧಿಯನ್ನುಳ್ಳವರಾಗಿ ; ೧೨. ಕಾವೊರ್—ಕಾಪಾಡುವವರು ; ೧೩. ತಪಂಬಟ್ಟಪ್ಪಿರ್—ತಪಸ್ಸನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತೀರಿ ; ೧೫. ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಪೇೞ್ದುದಂ—ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ; ಇಂಬು

ಗೆಯ್ದಪ್ಪೆಂ—ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ ; ೧೬. ವಕ್ರಂಬರ ಸಲ್ಲ—ಅಡ್ಡಿಯಾಗಿ ಬರಲು ಸಲ್ಲದು ; ೧೭. ಬಾರಿಸೆ —ತಡೆಯಲು ; ಮಾಣ್ದಿರ್ದು—ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು ; ೨೦. ಚರಿಗೆವೊಕ್ಕೊಡೆ—ಭಿಕ್ಷಕ್ಕಾಗಿ ಮನೆಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದರೆ ; ೨೧. ನಿಱಿಸಿ—ನಿಲ್ಲಿಸಿ ; ಕೈಯಲಿಕ್ಕಿ—ಕೈಯಲ್ಲಿ ಆಹಾರವನ್ನಿಟ್ಟು, ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳು ಬೊಗಸೆಯಲ್ಲಿ ಉಣ್ಣಬೇಕೆಂದು ನಿಯಮ, ಇವರಿಗೆ ಪಾಣಿದಲಭೋಜಿಗಳೆಂದು ಹೆಸರು ; ನಿರಂತರಂ ಮಾಡಿ—ಎಡೆಬಿಡದೆ, ಸಂತತವಾಗಿ ; ೨೪. ಪೆಱುವಯ್—ಪೆರುತ್ತ್ರೀಯೆ ; ೨೮. ಒಮ್ಮೊರ್ವಲಾಗೆ—ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಾಗಲು ; ೨೯. ಕಟಿಂದು—ಸತ್ತು.

೮೮. ೧ : ನೆಲಮನೆಯಂ ಮಾಡಿಸಿ—ನೆಲದೊಳಗಡೆ ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ; ಕುತ್ತಂ ಜಲೋದರಂ—ಜಲೋದರವೆಂಬ ರೋಗವು ; ೨. ಕ್ರಿಯೆಗೆಯ್ಸಿದಪ್ಪೆಂ—ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ ; ೩. ನೆಱಿಂದು—ತುಂಬಿದಾಗ ; ಪ್ರಸೂತೆಯಾಗಿ—ಹೆತ್ತವಳಾಗಿ ; ೪. ಬೆಸಕೆಯ್ವ ತೊಟ್ತು—ಚಾಕರಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ದಾಸಿ, ಸೇವಕಿ ; ೭. ಕೆಳದಿ—ಗೆಳತಿ ; ೮. ಪಲದೆವಸದಿಂದಂ—ಹಲವು ದಿವಸಗಳಿಂದ ; ೧೦. ಸೂರುಳಿಸಿ—ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಮಾಡಿಸಿ. ಭಾಷೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ; ಸೆಟ್ಟಿತಿ—ಸೆಟ್ಟಿಯ ಹೆಂಡತಿ ; ಬೆಸಲೆಯಾದಳ್—ಹೆತ್ತಳು, ಪ್ರಸವಿಸಿದಳು ; ಕಿರುಂಡೆಗನಂ —?, ಕಿಱುಂಡೆಗ ಎಂದು ಇದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕವನು ಎಂದರೆ ಚಿಕ್ಕಸೆಟ್ಟಿ ಎಂದು ಅರ್ಥವಾಗಬಹುದೇನೋ ; ತಿರುಂಡಿ ಮಗನು ಪೆತ್ತಳ್ ಎಂದಿದ್ದರೆ ಆಗ ಕದ್ದು ಮಗನನ್ನು ಹೆತ್ತಳು ಎಂದರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ತಮಿಳು ತಿರುಡು—ಕದಿ ; ೧೩. ಸಂಜೆವಾರಿಸುತ್ತಿರ್ದ—ಸಂಜೆಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ಅರ್ಘ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ; ೧೪. ಮಾದುಫಲಮಂ—ಮಾದಳದ ಹಣ್ಣನ್ನು ; ೨೬. ಒಂದೊಸಗೆಯಂ—ಒಂದು ಸಂತೋಷದ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ; ೧೮. ಕಟಕ—ಕಡಗ, ಬಳೆ ; ಕಟಿಸೂತ್ರ—ಉಡಿದಾರ ; ೧೮. ಅಂಗಚಿತ್ತಮುಮಂ—ಮೈಮೇಲೆ ಧರಿಸುವ ಆಭರಣಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಡುವ ಬಹುಮಾನವನ್ನು ; ೧೮. ದಾರಿದ್ರ್ಯಮೋಕ್ಷಮಂ—ಬಡತನದ ಬಿಡುಗಡೆಯನ್ನು ; ೩೧. ಸೋಂಕಿಲ ಮೇಗೆ —ಉಡಿಯ ಮೇಲೆ, ಮಡಿಲಿನ ಮೇಲೆ ; ಎಳನೇಸಱ ತೇಜದೊಳ್—ಬಾಲಸೂರ್ಯನ ಕಾಂತಿಯಲ್ಲಿ ; ಓರಂತಪ್ಪನಂ—ಸಮಾನನಾಗಿರುವವನನ್ನು ; ೨೨. ಬಾೞ್ವಿಯಾಗು—ಬದುಕಿರುವವನಾಗು ; ೨೪. ಇನ್ನಿಂದಿತ್ತ—ಇನ್ನು ಇಂದಿನಿಂದ ಈಚೆಗೆ, ಇನ್ನುಮೇಲೆ ; ೨೫. ಸೆಟ್ಟಿವಟ್ಟಂಗಟ್ಟಿ—ಸೆಟ್ಟಿ ಪದವಿಯ ಪಟ್ಟವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ; ೨೮. ಪಿಡಿದು—ಆಶ್ರಯಿಸಿ.

೮೯. ೧ : ಮುಡಿಪಿ—ಸತ್ತು ; ೩. ಏಕವಿಹಾರಿಯಪ್ಪೆಂ—ಒಂಟಿ ಪರಿವ್ರಾಜಕನಾಗುತ್ತೇನೆ ; ೫. ಛಟ್ಟಟ್ಟಮ ದಸಮದುವಾಳಸ—ಆರು, ಎಂಟು, ಹತ್ತು, ಹನ್ನೆರಡು (ದಿನಗಳು ಮಾಡುವ ಉಪವಾಸವ್ರತ) ; ೯. ಬಾಗಿಲ್ಕಾಪಿನವರಂ—ದ್ವಾರರಕ್ಷಕರನ್ನು ; ೧೦. ಬಾಲವದ್ದೆಯಂ—ಬಾಣಂತಿಯನ್ನು (?), ಇದೇ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಪ್ರಯೋಗವಾಗಿದೆ (ಪು. ೧೧೩–೭) ; ಅವ್ಯಕ್ತನಂ—ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿರುವವನನ್ನು ; ೧೧. ವಿಸುಟ್ಟು—ಬಿಸುಟು, ಬಿಟ್ಟು ; ೧೨. ಮೊಲೆಯೂಡುವ—ಮೊಲೆಯುಣಿಸುವ ; ಊಡುವ—ಲೇಪನಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ, ಬಳಿಯುವ ; ೧೪. ಮಜ್ಜನಂ ಬುಗಿಸುವ—ಸ್ನಾನಮಾಡಿಸುವ ; ಪಸದನಂಗೊಳಿಸುವ—ಅಲಂಕಾರ ಮಾಡುವ. ಐವರು ದಾದಿಗಳು—ಕ್ಷೀರಧಾತ್ರಿ, ಮಂಡನಧಾತ್ರಿ, ಮಜ್ಜನಧಾತ್ರಿ, ಕಿಳಿವನ(ಕ್ರೀಡೆಯ)ಧಾತ್ರಿ, ಅಂಕಧಾತ್ರಿ ; ೧೫. ನಡಪೆ—ಸಾಕಲು ; ೧೮. ಮದುವೆನಿಱಿಸಿದೊಳ್—ಮದುವೆಯನ್ನು ಸ್ಥಿರಗೊಳಿಸಿದಳು ; ೨೦. ಮಾಡಂಗಳಂ—ಮನೆಗಳನ್ನು, ಸೌಧಗಳನ್ನು, ಇವರಲ್ಲಿ ಏಕಕಾಲ ಮುಂತಾದುವು ಬೇರೆಬೇರೆ ರೀತಿಯವು ; ೨೧. ಸೆಂಡಾಡುವ—ಚೆಂಡಾಟವಾಡುವ ; ಕಟಿಯುಂ—ಮರದ ದಿಮ್ಮಿಗಳಿಂದ ಮಾಡಿದ ಜಗಲಿ ಅಥವಾ ಮೋಟುಗೋಡೆ, ಆನೆಯ ಹೋರಾಟಕ್ಕೂ ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ ; ೨೨. ಕಾಪಂ ಮಾಡಿ—ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು, ಕಾವಲವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ; ೨೯. ಪರಿವೇಷ್ಟಿತನಾಗಿ—ಬಳಸಿದವನಾಗಿ.

೯೦. ೧ : ಅಯೋಧ್ಯಾನಗರಮಂ ಬಂದು—ಅಯೋಧ್ಯೆಯೆಂಬ ನಗರಕ್ಕೆ ಬಂದು ; ಪಾರಣೆಯಂದು—ಪಾರಣೆ ಮಾಡುವ ದಿನ ; ೨. ಕಿಱುವನೆ ಪೆರ್ಮನೆಯೆನ್ನದೆ—ಚಿಕ್ಕಮನೆ ದೊಡ್ಡಮನೆಯೆನ್ನದೆ ; ೩. ಗಿಡಿಗಿಡಿ ಜಂತ್ರಂ ಮಿಳಿಮಿಳಿ ನೇತ್ರರಪ್ಪ—ಉಪವಾಸಗಳಿಂದ ಕೃಶರಾಗಿ

ಮೈಯೊಣಗಿರುವ ಜೈನಯತಿಗಳನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವಾಗ ಈ ಶಬ್ದಗಳು ಜೈನಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗವಾಗಿವೆ; 'ಗಿಟಿಗಿಟಿ ಜಂತ್ರಂ' ಎಂಬ ರೂಪವೂ ಉಂಟು. ನೇಮಿಚಂದ್ರನ ಪ್ರಯೋಗ (ಅರ್ಧನೇ. ೭–೨):

ಬರಿಯೆಲ್ ಬೇೞ್ದರ್ದ ತಂಕಾಳಿಕೆ ಪೆಡತಲೆಯೊಳ್ ಪೊಕ್ಕ ತೋರ್ಪ ಕೆಯ್ಯಾ
ಲ್ಸೆರೆ ಪಾತಾಳಕ್ಕೆ ಪೊಕ್ಕಿರ್ದೊಣವಸಿಱುಡುಗಿರ್ದೊಂದುರಂ ಪೊಟ್ಟೆ ಬಾಯ್ ಬೇ
ಕರಿಯೋದಂತಿರ್ದ ಬಾಸಂಗುಳಿ ಗಿಟಿಗಿಟ ಜಂತ್ರಂಬೊಲಾಗಿರ್ದ ಮೆಯ್
ಸಿರಿ ಚಿದ್ರೂಪಕ್ಕೆ ಪಕ್ಕಾಗಿರೆ ಚರಿಗೆಗುಣಲ್ ಬಂದನೊರ್ವಂ ಮುನೀಂದ್ರಂ ॥

"ವಿಶ್ವನಂದಿ ಮುನೀಂದ್ರಂ ಗಿಡಿಗಿಡಿ ಜಂತ್ರದ ತೆಱದಿಂ ನಡುಬೀದಿಯೊಳಿಂತು
ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಬರೆಯುಂ" (ಶಾಂತೀಶ್ವ. ೭–೩೨) ಎಂದು ಕಮಲಭವನ ಪ್ರಯೋಗ,
"ಗಿಡಿಗಿಡಿ ಜಂತ್ರಮಾಯ್ತೊಡಲ್" (ಚಂದ್ರಪ್ರ. ೯೧–೧೭) ಎಂದು ಅಗ್ಗಳ;

ಕದಿರ ಕಡ್ಡಿಯಂತೆ ಕೃಶವಾದ ಮೈಯುಳ್ಳ ಮತ್ತು ಗುಳಿಬಿದ್ದ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಮಿಳಮಿಳ ನೋಡುತ್ತಿರುವ ಎಂಬರ್ಥವನ್ನು ಸೂಚಿಸಬಹುದು. ೫. ಇನ್ನರಂ—ಇಂಥವರನ್ನು; ೬. ಅಂಗಡಿಯುಲವಡಂ—ಅಂಗಡಿಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಅಲೆದಾಡುವವನು; ೭. ಪೆಱುಕಿ ತಿಂದು ಬಾೞ್ವೊಂ—ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಆರಿಸಿಕೊಂಡು ತಿಂದು ಬದುಕುವವನು, (ತಮಿಳು) ಪೆಱುಕ್ಕು. (ಮಲ) ಪೆಱುಕ್ಕಿ—ಆರಿಸಿಕೊ, ಭಿಕ್ಷೆಬೇಡು; ಬೈಕಂಗುಳಿ—ಭಿಕ್ಷೆಬೇಡುವುದೇ ಶೀಲವಾಗುಳ್ಳವನು; ೮. ದೇಸಿಗಂ—ದಿಕ್ಕಿಲ್ಲದವನು, ನಿರ್ಗತಿಕ; ಕೋವಣಕ್ಕಪ್ಪೊಡಂ—ಲಂಗೋಟಿಗಾದರೂ; ಭಾಗಸಮಿಲ್ಲದೊಂ—ಭಾಗ್ಯವಿಲ್ಲದವನು, ಹಣವಿಲ್ಲದವನು; ೯. ಮಾರ್ಕೊಂಡು–ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿ; ೧೦. ಪೊಲ್ಲದಂ ನುಡಿದಯ್—ಕೆಟ್ಟ ಮಾತನ್ನಾಡಿದೆ; ೧೨. ಕೊಱೆದ—ಕೊಳೆತ (?); ಪುಲ್ಲದರ್ಕ್ಕಂ—ಹುಲ್ಲಿನ ಕೂಳೆಯನ್ನು; ತೊಱೆವಂತೆ—ಬಿಡುವಹಾಗೆ; ೧೩. ಇಳಿಸಿ—ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ; ಪರಿಭವಿಸಿ—ಅವಮಾನಗೊಳಿಸಿ; ಮುಟ್ಟುಗಿಡಿಸಿ—ಉಪಕರಣರಹಿತನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ, ನಿಸ್ಸಹಾಯಕನೆಂದು ಭಾವಿಸಿ (?); ಬಾರಿಸಿದೊಳಂ—ಅಡ್ಡಿಮಾಡಿದವಳನ್ನು, ತಡೆದವಳನ್ನು; ೧೪. ಕಣ್ಕೆತ್ತಿ—ಕಣ್ಣನ್ನು ಅಲುಗಿಸಿ; ಪೆಱಪೆಱನೆ—ಬೇರೆಬೇರೆಯಾದ ಮಾತುಗಳನ್ನೇ; ೧೫. ತಗುಳ್ದೊಡೆ—ಮೊದಲಿಟ್ಟರೆ, ಆರಂಭಿಸಿದರೆ; ಸಗರ್ಭವಚನಂಗಳ್—ಒಳ ಅರ್ಥವನ್ನುಳ್ಳ ಮಾತುಗಳು; ೧೬. ಬಗೆಯುತ್ತಿರ್ಪಿನಂ—ಭಾವಿಸುತ್ತಿರಲು; ಬಾಣಸಿಗಂ—ಅಡಿಗೆಮಾಡುವವನು: ಬೋನಮೆತ್ತಿ—ಭೋಜನವನ್ನು ಬಡಿಸಿ; ಓಗರಂ—ಅನ್ನವು; ೧೭. ಅಱಿದಪ್ಪುದು—ತಣ್ಣಗಾಗುತ್ತದೆ; ೨೨. ವೇಳಾತಿಕ್ರಮಮಾದಪ್ಪುದು—ಹೊತ್ತು ಮೀರುತ್ತಿದೆ; ಆರೋಗಿಸಲ್ಕೆ—ಊಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ; ೨೩. ಉಣ್ಬನಲ್ಲೆಂ—ಊಟ ಮಾಡುವವನಲ್ಲ; ೨೪. ಪೇೞೆಯಪ್ಪೊಡೆ—ಹೇಳಿದೆಯಾದರೆ; ೨೫. ಸೂರುಳಿಸಿ—ಆಣೆಯಿರಿಸಿ; ೨೮. ನಿಱಿಸಲ್ವೇಡಿ—(ದೇಹ) ಧಾರಣೆಗಾಗಿ ಬಯಸಿ; ೨೯. ಚರಿಗೆವೊಕ್ಕು—ಭಿಕ್ಷೆಗಾಗಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ; ಭಾಮರಿವೃಗುತ್ತಂ—ದುಂಬಿ ಹೇಗೆ ಹೂವಿನಿಂದ ಹೂವಿಗೆ ಹೋಗುವುದೋ ಹಾಗೆ ಮನೆಮನೆಗೆ ಭಿಕ್ಷಾರ್ಥಿಯಾಗಿ ತಿರುಗುತ್ತ, ಇದಕ್ಕೆ ಭ್ರಾಮರೀವೃತ್ತಿಯೆಂದು ಹೆಸರು; ಪೊಱಮಟ್ಟು—ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೊರಟು; ೩೦. ಆರೋಗಿಸಲ್ವೇೞ್ಕುಂ—ಊಟಮಾಡಬೇಕು.

೯೧. ೨: ಕೂಸಯ್—ಮಗುವಾಗಿರುವೆ, ಎಳೆಯ ಪ್ರಾಯದವನಾಗಿರುವೆ; ೩. ಪ್ರಾಯಂ ಪೋದಿಂ ಬೞಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಯ ಕಳೆದುಹೋದ ಅನಂತರ; ೬. ಮಾನಸವಾೞ್ವೆಂಬುದು—ಮನುಷ್ಯನ ಬದುಕೆನ್ನುವುದು; ಪನಿಪ್ಪಲ್ಲ ಮುಗಿಲ ಸಂಜೆಯೊಳ್—ಹುಲ್ಲಮೇಲಿನ ಹನಿ, ಮೋಡ, ಸಂಜೆಗೆಂಪು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ; ಓರಂತಪ್ಪುದು—ಸಮಾನವಾಗುವುದು; ೮ ಬಸಿಱ ಪೆಂಡತಿ—ಗರ್ಭಿಣಿಯಾದ ಹೆಂಡತಿ; ೧೪. ಅಲ್ಲಿಂ ಬೞಿಯಂ—ಅಲ್ಲಿಂದನಂತರ, ಆಮೇಲೆ; ೩೧. ಬಾರಿಸೆವಾರಿಸೆ—ನಿವಾರಿಸಲು ನಿವಾರಿಸಲು, ತಡೆ ತಡೆಯಲು.

೯೨. ೧; ಪೞಿದು—ನಿಂದಿಸಿ; ಉನ್ಮಾರ್ಗೋಪದೇಶದಿಂದೆ—ವಕ್ರೋಪದೇಶದಿಂದ, ಕುಟಿಲೋಪದೇಶದಿಂದ: ೧೭. ಜೋಗುಗೊಂಡು—ತಪವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ; ೯. ಮುನ್ನ

ಮೊದಲು ; ೧೦. ಮಲ್ಮಲ ಮಜುಗುತ್ತಿರ್ದು—ಮಲಮಲನೆ ಸಂತಾಪ ಪಡುತ್ತಿದ್ದು ; ೧೧. ಮೇಲ್ವಾಯಲ್—ಮೇಲೆ ನುಗ್ಗಲು ; ಪರಿತಪ್ಪುದಂ—ಓಡಿಬರುವುದನ್ನು : ೧೨. ಯಾವಜ್ಜೀವಂ—ಜೀವವಿರುವ ಪರ್ಯಂತ ; ನಿವೃತ್ತಿ—ಬಿಡುವಿಕೆ.

ಗಾಹೆ : ಸವ್ವಜೀವಾಣಂ—ಎಲ್ಲ ಜೀವಗಳನ್ನೂ, ಖಿಮ್ಮಾಮಿ—ಕ್ಷಮಿಸುತ್ತೇನೆ, ಸವ್ವೇಜೀವಾ—ಸಮಸ್ತಜೀವಗಳೂ, ಮೇ—ನನ್ನನ್ನು, ಖಿಮಂತು—ಕ್ಷಮಿಸಲಿ ; ಸವ್ವಭೂದೇಸು—ಸರ್ವಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲೂ, ಮೇ—ನನಗೆ, ಮೆತ್ತೀ—ಮೈತ್ರಿಯು, ಸ್ನೇಹವು ; ಮಜ್ಝ—ನನಗೆ, ವೇರಂ—ವೈರವು. ದ್ವೇಷವು ; ಕೇಣಚಿ—ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ, ಣ—ನಾಸ್ತಿ, ಇಲ್ಲ.

*"ಮಜ್ಝಸಹಾವಂ" ಎಂದು ಆರಂಭವಾಗುವ ಗಾಹೆಯ ಪಾಠ ಕೆಳಗೆ ಕಾಣಿಸಿದಂತಿರಬೇಕು.

ಮಜ್ಝ ಸಹಾವಂ ಣಾಣಂ ದಂಸಣ ಚರಣಂ ಣ ಕಿಂ ಪಿ ಆವರಣಂ ।
ಜೋ ಸಂವೇಯಣಗಾಹಿ ಸೋಹಂ ಣಾದಾ ಹವೇ ಆದಾ ॥

ಇದರ ಸಂಸ್ಕೃತ ಛಾಯೆ :

ಮಮ ಸ್ವಭಾವಃ ಜ್ಞಾನಂ ದರ್ಶನಂ ಚರಣಂ ನ ಕಿಮಪಿ ಆವರಣಂ ।
ಯಃ ಸಂವೇದಣಗ್ರಾಹಿ ಸೋಹಂ ಜ್ಞಾತಾ ಭವತ್ಯಾತ್ಮಾ ॥

ಮಜ್ಝ—ನನ್ನ, ಸಹಾವಂ—ಸ್ವಭಾವವು, ಣಾಣಂ—ಸಮ್ಯಕ್ ಜ್ಞಾನವು, ದಂಸಣ—ಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನವು, ಚರಣಂ—ಸಮ್ಯಕ್ ಚಾರಿತ್ರವು ; ಣ ಕಿಂಪಿ ಆವರಣಂ—ಯಾವ ಕರ್ಮಲೇಪವೂ ಇಲ್ಲ : ಜೋ—ಯಾವನು, ಸಂವೇಯಣಗಾಹಿ—ಸಂವೇದನೆಯನ್ನುಳ್ಳವನೋ, ಸೋ—ಅವನೇ, ಅಹಂ—ನಾನು ; ಆದಾ—ಆತ್ಮನು, ಣಾದಾ—ತಿಳಿಯುವವನು, ಜ್ಞಾತೃವು ; ಹವೇ—ಆಗುತ್ತೇನೆ.

*ಛಿಜ್ಜಉ ಭಿಜ್ಜಉ" ಎಂಬ ಗಾಹೆಯ ಸಂಸ್ಕೃತ ಛಾಯೆ :

ಛಿದ್ಯತಾಂ ಭಿದ್ಯತಾಂ ಯಾತು ಕ್ಷಯಂ ಯೋಗಿನ್ ಇದಂ ಶರೀರಂ ।
ಆತ್ಮಾನಂ ಭಾವಯ ನಿರ್ಮಲಂ ಯೇನ ಪ್ರಾಪ್ನೋಸಿ ಭವತೀರಂ ॥

ಏಹು ಸರೀರು—ಈ ದೇಹವು, ಛಿಜ್ಜಉ—ಕತ್ತರಿಸಲ್ಪಡಲಿ, ಭಿಜ್ಜಉ—ಭೇದಿಸಲ್ಪಡಲಿ, ಸೀಳಲ್ಪಡಲಿ, ಜಾಉ ಖಉ—ಕ್ಷಯವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ನಾಶವಾಗಲಿ. ಜೋಇಯ—ಹೇ ಯೋಗಿಯೇ, ಜೇಂ—ಯಾವುದರಿಂದ, ಭವತೀರು—ಸಂಸಾರದ ಆಚೆಯ ತೀರವನ್ನು, ಪಾವಇ— ಪಡೆಯುವೆಯೋ, ಅ, ಣಿಮ್ಮಲಉ—ನಿರ್ಮಲನಾದ, ಪರಿಶುದ್ಧನಾದ, ಅಪ್ಪಾ—ಆತ್ಮನನ್ನು, ಭಾವಇ—ಧ್ಯಾನ ಮಾಡು.

೨೦. ಬಸಿಱಂ ಪೋೞ್ದು—ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ಸೀಳಿ ; ತೆಗಲೆಯಂ—ಕೊರಳಿನ ಮೇಲ್ಭಾಗವನ್ನು (ತಮಿಳು) ಶುವರ್ ; ೨೨. ಕುಂಕುಮಪಂಕಿತ—ಕುಂಕುಮದ ಕೆಸರು ಬಳಿದ ; ೨೪. ಸಲ್ವಾಕೆಯ—ಸಲ್ಲುವವಳೆ ; ೨೫. ವಕ್ಷಃಸ್ಥಳದ—ಎದೆಯ ಪ್ರದೇಶದ ; ಶ್ರೀಲಾಂಛನ—ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಕುರುಹನ್ನು : ೨೮. ಪಾಷಾಣವೃಕ್ಷಂಗಳೊಳ್—ಕಲ್ಲುಮರಗಳಲ್ಲಿ ; ೩೦. ಧರ್ಮಶ್ರವಣಂಗೆಯ್ದು—ಧರ್ಮವನ್ನು ಕೇಳಿಸಿ ; ೩೧. ಪಿಡಿಸಿದೊಡೆ—ಧರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ.

೯೩. ೧೦ : ಓರನ್ನರಪ್ಪ—ಎಣೆಯಾದಂಥವರಾದ ಸಮಾನರಾದ ; ೨೪. ನಿಶ್ಶ್ರೇಯಸಸುಖ—ಮೋಕ್ಷದ ಸುಖ, ಆತ್ಯಂತಿಕ ಸುಖ ; ಎಯ್ದುಗೆ—ಸೇರಲಿ. ಪಡೆಯಲಿ.

---

* ಈ ಗಾಹೆಗಳ ಅರ್ಥವನ್ನು ನನಗೆ ದಯೆಯಿಟ್ಟು ತಿಳಿಸಿದವರು ಡಾ॥ ಆ. ನೇ. ಉಪಾಧ್ಯೆ ಎಂ.ಎ., ಡಿ.ಲಿಟ್., ಅವರು.

೩. ಗಜಕುಮಾರನ ಕಥೆ

೯೪. ೫: ಓರಂತಾಗಿ—ಕ್ರಮವಾಗಿ; ಮಲರ್ಚಿ—ಹೊಟ್ಟೆಯಡಿಯಾಗಿ ಮಲಗಿಸಿ; ಉರದಿಂ ತಗುಳ್ದು—ಎದೆಯಿಂದ ಒಡಿದು; ೬. ಪಂದೊವಲಂ—ಪಸಿ ತೊಗಲನ್ನು, ಪಸಿದು + ತೊವಲ್; ೭. ನಿಡಿಯವುಂ—ಉದ್ದವಾದ; ತೋರಮುಂ—ದಪ್ಪವಾದ; ಕೀಲ್ಗಳಿಂದಂ—ಮೊಳೆಗಳಿಂದ; ೯. ಉರ್ಚಿಪೋಗಿ—ಭೇದಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ, ಸೀಳಿಹೋಗಿ; ನೆಲಮಂ ತಾಱಿನಂ—ನೆಲವನ್ನು ತಗಲುತ್ತಿರಲು; ಕೀಲಿಱಿಯೆಪಟ್ಟ—ಮೊಳೆಗಳಿಂದ ಹೊಡೆಯಲ್ಪಟ್ಟ, ಚುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟ; ೯. ಮೆಯ್ಯನೊಡೆಯಂ—ಮೈಯುಳ್ಳವನು; ೧೦. ಪೊರ್ದಿದೊಂ—ಹೊಂದಿದನು.

೧೩. ಸುರಟ—ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ; ಅರ್ಧಚಕ್ರಿ—ಭರತಕ್ಷೇತ್ರದ ಆರು ಖಂಡಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಕ್ಕೆ ಎಂದರೆ ಮೂರು ಖಂದಗಳಿಗೆ ಅಧಿಪತಿಯಾದವನು; ೯. ಆರುಮನುಜದೊಂ—ಯಾರನ್ನೂ ಲಕ್ಷ್ಯಮಾಡದವನು; ಬೆಸಕೆಯ್ಯನ್—ಕಾರ್ಯಮಾಡನು, ಸೇವೆಮಾಡನು; ೨೦. ಗೋಸಣೆಯಂ—ಘೋಷಣೆಯನ್ನು, ಡಂಗುರ ಹಾಕಿ ಸಾರುವುದನ್ನು; ೨೧. ಪಿಡಿಕೊಂಡು—ಹಿಡಿಕೊಂಡು; ೨೪. ಚಾತುರ್ದಂತ ಬಳಮಂ—ಚತುರಂಗ ಸೈನ್ಯವನ್ನು; ೨೫. ಪೆಡಂಗೆಯ್ಯುಡಿಯೆ—ಬೆನ್ನ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕೈಗಳನ್ನು ಮುರಿಯುವಂತೆ.

೯೫. ೨: ಕೊಂಡು—ಸ್ವೀಕರಿಸಿ; ಈ ದಾಯಮಂ—ಈ ಬಹುಮಾನವನ್ನು; ಬೇಡಿರ್ದಂ ಬಯಸಿರುವೆನು; ೬. ಒಳ್ಪೆಂಡಿರೆಲ್ಲರಂ—ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಂಗಸರನ್ನೆಲ್ಲ; ೭. ಮೊಱೆದುಂ—ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಮಾಡಿಯೂ; ಒಟ್ಟಯಿಸಿ—ಒಂದುಗೂಡಿ; ಉಯ್ದು—ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ; ೮. ಸುವರ್ಣಕಾಱಿನ—ಚಿನ್ನಗೆಯ್ಯುವವನ, ಅಕ್ಕಸಾಲಿಗನ; ೧೦. ಅಕೆಗಾಟಿಸಿ – ಆಕೆಗೆ ಬಯಸಿ; ೧೧. ಆ ಏರಣಿಗನುಂ ಆ ಅಕ್ಕಸಾಲಿಗನೂ (ಪಾಲಿ) ಹೇರಣಿಕ > ಏರಣಿಗ; "ಗಂದಿಗನೇರಣಿಗಂ ಸರವಂದಿಗನಾ ಪಟ್ಟಸಾಲಿಗಂ", "ಅಬ್ಬಸಂವಾಸಿ ಸಮಿರಾರನೇರಣಿಗನಾಗೆ" ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರಯೋಗಗಳುಂಟು; ೧೪. ಸಮವಸರಣಂ—ಅರ್ಹಂತನು ಉಪದೇಶಮಾಡುವ ಸಭೆ; ೧೭. ಅಗಮ್ಯಾಗಮನಂ ಗೆಯ್ದೊಡಂ—ಕೂಡಬಾರದವರಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದರೂ; ಪೆಱರ ಸಜ್ಜನಂಗಳೊಳ್—ಪೆರವರ ಕುಲಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ; ಬರ್ದೊಡಂ—ಬಾಳಿದರೂ; ೧೮. ನಾನ್ಯಥಾಜಿನಭಾಷಿತಂ—ಜಿನನು ಹೇಳಿದ್ದು ಅನ್ಯಥಾ ಆಗಲಾರದು, ಎಂದರೆ ಸತ್ಯ; ೧೯. ತೊಱೆದು—ತ್ಯಜಿಸಿ, ಬಿಟ್ಟು; ೨೨. ರೇವತೋದ್ಯಾನ—ರೇವತವೆಂಬ ಉಪವನದಲ್ಲಿ; ೨೩. ರಾತ್ರಿ ಪ್ರತಿಮೆನಿಂದೊನಂ—ರಾತ್ರಿ ಪ್ರತಿಮೆ ಆಕಾರದಲ್ಲಿ ತಪಸ್ಸಿಗೆ ನಿಂತವನನ್ನು: ೨೪. ಪಗೆವನಂ—ದ್ವೇಷಿಸುತ್ತಿರುವವನನ್ನು, ಶತ್ರುವನ್ನು; ಇಱಿಯಲ್ಪೆತ್ತೆಂ—ಹೊಡೆಯಲು, ಕೊಲ್ಲಲು ಪಡೆದೆನು: ೨೭. ಕ್ಷಮಾಂಗನಾಲಿಂಗಿತನಪ್ಪ—ಕ್ಷಮೆಯೆಂಬ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಂದ ಆಲಿಂಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟವನಾದ, ಎಂದರೆ ಕ್ಷಮಾಗುಣ ಸಮನ್ವಿತನಾಗಿರುವ; ಮಲರ್ಚಿ—ಹೊಟ್ಟೆಕೆಳಗಾಗಿ ಹೊರಳಿಸಿ ಮಲಗಿಸಿ; ೨೮. ಏದಾರಿಸಿ—ಸೀಳಿ; ಪಂದೊವಲ್—ಹಸಿಚರ್ಮ; ಪೊರೆತಾಱಿನೆಗಂ—ಚರ್ಮದ ಪದರಗಳನ್ನು ತಾಗುತ್ತಿರಲು; ಸಮನ್ತು—ಚೆನ್ನಾಗಿ; ಅವಯವ ಪ್ರದೇಶಂಗಳೊಳ್—ಅಂಗಾಂಗಗಳ ಎಡೆಯಲ್ಲಿ.

೯೬. ೧; ನೆಲನಂ ತಾಱಿನಂ—ನೆಲವನ್ನು ಭೇದಿಸುತ್ತಿರಲು; ೪. ಪ್ರಾಸಾದಕ್ಕೆ—ಸೌಧಕ್ಕೆ; ಕಳಸಮಾಗುತ್ತಿರ್ದ—ಕಲಶದಂತಿರುವ; ಸರ್ವಾರ್ಥಸಿದ್ಧಿ—ಒಂದು ಸ್ವರ್ಗದ ಹೆಸರು. ಸಿದ್ಧಿಶಿಲೆಯ ಕೆಳಗಿರುವ ಸ್ವರ್ಗ; ಸಾಗರ—ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಂಖ್ಯೆ, ೧೦ ಕೋಟಿ × ೧ ಕೋಟಿ ಪಲ್ಯಗಳು; ಹಸ್ತ—ಮೊಳ; ಪುಂಡರೀಕ—ಬಿಳಿ ತಾವರೆ.

೪. ಸನತ್ಕುಮಾರ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಕಥೆ

೯೭. ೫: ಕಿರಕುಂ—ತುರಿಯೂ, ಚರ್ಮರೋಗ, (ತಮಿಳು) ಶಿರಂಗು; ೬. ಛರ್ದಿಯುಂ—ಭೇದಿಯೂ.

೧೫. ರೂಪಸೊದೆಯಂ—ರೂಪವುಳ್ಳವನು ; ೧೯. ಪಾಗುಡ—ಕಾಣಿಕೆ, ನಜರು ; ಪಟ್ಟವಾರ ಮರಗ—ಒಂದು ಕುದುರೆಯ ಪೆಸರು : ೨೦. ದುಷ್ಟಾಶ್ವಮಂ—ತುಂಟ ಕುದುರೆಯನ್ನು ; ೨೧. ಕೊಸೆಗೊಳೆ —?.'ಕೊಸೆ—ವಾಹಾರೋಹಭೇದೇ ಚ' ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ ಕೇಶಿರಾಜ, ಇದರಂತೆ ವಾಹನವನ್ನು ಹತ್ತುವ ಒಂದು ವಿಧಾನ ಎಂದರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ : ಒಂದು ರೀತಿಯಿಂದ ಕುದುರೆಯನ್ನೇರಲು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಾಗಬಹುದು ; ಆದರೆ ಪಂಪನು 'ಕೊಸೆಗೊಳ್' ಎಂಬುವನ್ನು ಬೇರೆ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿರುವಂತಿದೆ :

'ಆರಮ್ಯನದಿಯ ಚೆಲ್ವನಿ
ಳಾ ರಾಮಾರಮಣಿನಟ್ಟಿಯಿಂ ನೋಡುವಿನಂ
ಸಾರಥಿ ಕಣ್ಣಱಿದೊಯ್ಯನೆ
ತೇರಂ ಕೊಸೆಗೊಂಡು ಚಕ್ರಿಯಂ ಬಿನ್ನವಿಕುಂ (ಆದಿಪು. ೧೧–೫೭)

ಇಲ್ಲಿ ವಾಹನವಾದ ರಥವನ್ನು ಸಾರಥಿ ಆರೋಹಿಸಿದನೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸಂಗತವಾಗಿಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ ಅವನು ಆಗಲೇ ರಥವನ್ನು ಹತ್ತಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಾನೆ. (ತಮಿಳು) ಕುಶೈ ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಲಗಾಮು, ಕಡಿವಾಣ ಎಂಬ ಅರ್ಥಗಳಿವೆ, ಕುಶೈ–ಕೊಸೆಗಳು ಜ್ಞಾತಿ ಶಬ್ದಗಳು ; ಆದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಕೊಸೆಗೆ ಅದೇ ಅರ್ಥವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ; ಲಗಾಮನ್ನು ಎಳೆದು ಕುದುರೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ರಥವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದನೆಂದು ಪಂಪನ ಅರ್ಥವಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಪ್ರಕೃತ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕುಮಾರನು ಲಗಾಮನ್ನು ಹಿಡಿದೆಳೆಯಲು ಕುದುರೆ ಓಡಲಾರಂಭಿಸುತ್ತದೆ, ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೊಸೆಗೊಳೆಗೆ ಲಗಾಮನ್ನು ಎಳೆ ಎಂದು ಅರ್ಥಮಾಡುವುದು ಸರಿಹೋಗಲಾರದು. ಬಹುಶಃ ಕಸೆಗೊಳೆ ಎಂಬ ಪಾಠ ವಿದ್ದಿರಬಹುದು. ಆಗ ಕಸೆ ಎಂದರೆ ಚಾವಟಿ ಎಂಬರ್ಥವಾಗಿ, ಕಸೆಗೊಳೆಗೆ ಚಾವಟಿಯಿಂದ ಹೊಡೆಯಲು ಎಂದು ತಕ್ಕ ಅರ್ಥ ಬರುತ್ತದೆ. (ಸಂ) ಕಶಾ > ಕಸೆ, "ಕಸೆಯುನಿನಿಸಜೞಿಪಿ ಕುಡೆ ಲಂಘಿಸಿದುದು ಪನ್ನೆರಡು ಯೋಜನಂಬರಮಿನ್ನೇ ವೆಸಗೊಳ್ವುದೊ ಕಡುವೇಗದಿನಸಕಱಿದುದು ಮನಮುಮಂ ತುರಂಗಮ ರತ್ನಂ" (ಆದಿಪು. ೧೩–೬೯) ಎಂಬ ಪ್ರಯೋಗ ಈ ಊಹೆಗೆ ಪೋಷಕವಾಗಿದೆ. [ಕ]ಸೆಗೊಳೆ ಎಂಬ ಪಾಠವನ್ನು ಒಪ್ಪಬಹುದು. ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಧಾರವಿಲ್ಲ ಅಷ್ಟೇ. ೨೨. ವಾರಿತಪೂರಿತಂ ಪರಿದು—ವಾರಿತ, ಪೂರಿತಂ ಎಂಬ ಅಶ್ವಗತಿಗಳಲ್ಲಿ (?) ಓಡಿ ; ೨೪. ಕುದುರೆ ವಡಿವಜ್ಜೆಯಂ—ಕುದುರೆಯ ಅಡಿಯ ಎಂದರೆ ಕಾಲ ಗೊರಸಿನ ಗುರುತನ್ನು ; ನಾಡೆಗೆಟ್ಟು ಪೋಗಿ —ಬಹಳ ದೂರ ಹೋಗಿ ; ಇಲ್ಲಿ ಗೆಟ್ಟು ಎಂಬುದು ಗೆಂಟು ಎಂದಿರಬಹುದು.

೯೮. ೪ : ಉಬ್ಬೆಗಂಬಡದೆ—ವ್ಯಥೆಪಡದೆ ; ಮಗುೞಿಂ—ಹಿಂದಿರುಗಿ ; ಮಗುೞ್ಚಿ —ಹಿಂದಿರುಗಿಸಿ ; ೫. ನೋೞ್ಪಿನಂ—ನೋಡುತ್ತಿರಲು ; ೯. ವ್ಯಾಧನಿವಾಸಂಗಳುಮಂ—ಬೇಡರ ಹಟ್ಟಿಗಳನ್ನೂ ; ಕಱಿದು ಪೋಗಿ—ದೂರ ಹೋಗಿ ; ೧೫. ಮಗುೞ್ದು—ಪುನಃ, ಮತ್ತೆ ; ೧೯. ತೂಂಕಡುಗೆಟ್ಟು—ನಿದ್ದೆ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿ, ಎಚ್ಚರವಾಗಿ ; ೨೦. ಸಮುದ್ರದೊಳೋರಂತಪ್ಪ —ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾದ ; ೨೨. ಮಾಱುಲಿವ—ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಯನ್ನು ಕೊಡುವ ; ೨೫. ನಾಗವಲ್ಲೀಪಿನದ್ಧ—ವೀಳೆಯದೆಲೆಯ ಬಳ್ಳಿಯಿಂದ ತೆತ್ತಿಸಿರುವ, ಕಿಕ್ಕಿರಿದಿರುವ ; ದ್ರುಮಷಂಡ—ಮರಗತಿ ಸಮೂಹ ; ೨೭: ಅಮೋಘಂ—ವ್ಯರ್ಥವಿಲ್ಲದೆ, ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ; ತೊೞಲ್ವೊಂ—ಸುತ್ತಾಡುವವನು, ಅಲೆದಾಡುವವನು ; ಗಂಭೀರಧ್ವನಿಯೊಳ್—ಉದಾತ್ತ ನಾದದಲ್ಲಿ.

೯೯. ೧ : ವಂಶ—ಕೊಳಲು ; ೨. ಪಾಟಮುಮಂ—ಹಾಡನ್ನೂ, ಗೀತವನ್ನೂ ; ಹರಿಚಂದನ —ಶ್ರೀಗಂಧ ; ೩. ತುರುಷ್ಕಾದಿಗಳ—ತುರ್ಕಿದೇಶದ ಲೋಬಾನವೆಂಬ ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯಾದಿಗಳ ; ತೀಡಿದೊಡೆ—ಸೋಕಿದರೆ ; ೫. ಸಲ್ವನಾಂ ; ಬಹುಶಃ ಸಲ್ವನ್, ಸಲ್ವೊನ್—ಹೋಗುವವನು ; ಕನತ್ಕನಕ—ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾದ ಚಿನ್ನದ ; ಚಳತ್ಕೇತುಪತಾಕಾದ್ಯಮಂ—ಚಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಧ್ವಜ ಬಾವುಟಾದಿಗಳನ್ನು ; ೯. ಪುರಃಸ್ಥಿತಮಪ್ಪ—ಎದುರುಗಡೆ ಇರುವ ; ೧೦. ನಾಟಕಮಂ—ನೃತ್ಯ

ವನ್ನು ; ೧೪. ಆಱುದಿಂಗಳಿಂ—ಆರುತಿಂಗಳಿನಿಂದ, ಆರುತಿಂಗಳನಂತರ ; ೧೫. ಆಳ್ವನಂ—ಆಳುವವನನ್ನು ; ೧೭. ಅಂತಾಗೆ—ಹಾಗೆ ಆಗುವಂತೆ ; ೨೦. ತಣಿಪಿದಾಗಳ್—ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸಿದಾಗ ; ೨೧. ಮಾಱಪ್ಪವೊಲೆ—ವಿನಿಮಯವಾಗುವಂತೆ, ಆಯ್ತು ; ಒಂದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತಾಯಿತು : ೨೨. ಓರಾಸನ—ಒಂದೇ ಪೀಠ, ಆಸನ, ಒಂದು+ಆಸನ : ೨೫. ಮಱುಭವದೊಳ್—ಮಾರನೆಯ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ, ಪುನರ್ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ : ಎಱೆಯನಕ್ಕುಂ—ಒಡೆಯನಾಗುತ್ತಾನೆ.

೧೦೦. ೧ : ಪೆತ್ತಿರ್—ಪಡೆದಿರಿ : ೨. ಪೆಱದೊನ್—ಹೊಂದದವನು, ಪಡೆಯದವನು ; ೪. ವಾಸಗೃಹಮಂ—ಶಯ್ಯಾಗೃಹ, ಮಲಗುವ ಮನೆ ; ೮. ಪರಿಯುತ್ತಿರ್ದುದು—ಓಡುತ್ತಿದ್ದುದು ; ತೆಗಲೆಯೊಡೆದು—ಕೊರಳು ಮುರಿದು ; ಕಾಲಂಗೆಯ್ದತ್ತು—ಸತ್ತಿತು ; ಬಸಮಱಿದು—ವಶತಪ್ಪಿ, ಶಕ್ತಿಗುಂದಿ ; ೧೦. ಪಟ್ಟಿರ್ದನ್—ಮಲಗಿದ್ದನು ; ೧೧. ಸಕಲ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯಪ್ಪಂ—ಭರತಕ್ಷೇತ್ರದ ಆರು ಖಂಡಗಳಿಗೂ ಅಧಿರಾಜನಾಗುವನು : ೧೨. ವಿಗುರ್ವಿಸಿ—ಮಾಯೆಯಿಂದ ಸೃಷ್ಟಿಸಿ ; ೧೩. ಆಪ್ಯಾಯನಂ ಮಾಡೆ—ಹಿತವನ್ನುಮಾಡಲು ; ಸ್ವರ್ಣಭಾಜನದಿಂದೆ—ಚಿನ್ನದ ಪಾತ್ರೆಯಿಂದ ; ೧೪. ಕೋಡುವ ನೀರಂ—ಶೀತಲವಾಗಿರುವ ನೀರನ್ನು ; ಕುಡಿಯಲೆಱೆದಂ—ಕುಡಿಯಲು ಹೊಯ್ದನು ; ನೀನಾರ್ಗೆ—ನೀನು ಯಾರು, ಯಾರಿಗೆ ಸೇರಿದವನು ; ೧೮. ನೀರಱ್ಕೆ—ನೀರಡಿಕೆ, ಬಾಯಾರಿಕೆ ; ೨೦. ಆ ಅವಸರದೊಳ್—ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ : ಪೂರ್ವವೈರಿ—ಹಿಂದಿನ ಹಗೆ ; ೨೪. ಖಡ್ಗಸನ್ನಿಭಮಪ್ಪ—ಕತ್ತಿಯನ್ನು ಹೋಲುವ ; ಕಿೞ್ತೆತ್ತಿಕೊಂಡು—ಕಿತ್ತು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ; ೨೫. ವೇಷ್ಟಿಸಿದೊಡೆ—ಬಳಸಿ ಸುತ್ತಿದರೆ ; ಹಸ್ತತಳದಿಂ—ಅಂಗೈಯಿಂದ ; ಪಱಿಯೆ—ಕತ್ತರಿಸಿ ಹೋಗುವಂತೆ : ೨೬ ಯಷ್ಟಿ—ದೊಣ್ಣೆ, ಬಡಿಗೆ ; ೨೭. ಬಡವಾಮುಖದೊಳ್—ಬಾಡಬಾಗ್ನಿಯ ಬಾಯಲ್ಲಿ, ಎದುರಿಗೆ ; ೨೮. ನೆಗಪಿದೊನ—ಎತ್ತಿದವನ : ಸ್ಕಂದಮಂ—ಹೆಗಲನ್ನು : ೨೯. ಅವೃಷ್ಟಿ ವಜ್ರಘಾತಂಬೊಲಪ್ಪ—ಬರಸಿಡಿಲಿನ ಹೊಡೆತದಂತಿರುವ.

೧೦೧. ೧ : ಮುದ್ರಾಪೀಡೆಯಿಂ—ಮುದ್ರೆಯ ಹೊಡೆತದ ಹಿಂಸೆಯಿಂದ ; ತ್ರಸ್ತಾಭಿಭೂತನಾಗಿ—ಹೆದರಿದವನೂ ಹೊಡೆಯಲ್ಪಟ್ಟವನೂ ಆಗಿ : ೨. ಮಸ್ತಕದೊಳ್ ನ್ಯಸ್ತಹಸ್ತರ್ಕಳ್—ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೈಯಿಟ್ಟವರಾಗಿ, ಎಂದರೆ ಕೈಮುಗಿದವರಾಗಿ ; ೫. ನಿನ್ನ ಬರವಂ—ನೀನು ಬರುವುದನ್ನು ; ಬೆಸದಿಂ—ಅಪ್ಪಣೆಯಿಂದ : ಪಾರುತ್ತಿರ್ದೆಂ—ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದೆನು ; ೧೧. ತೆಗೆಯೆಪಟ್ಟು—ತೆಗೆಯಲ್ಪಟ್ಟು, ಆಕರ್ಷಿತವಾಗಿ : ೧೨. ಕಾಮಶರಂಗಳ್—ಮನ್ಮಥನ ಬಾಣಗಳು, ಇವು ತಪನ ತಾಪನ ದಹನ ವಿಮೋಹನ ಮರಣಸ್ವರೂಪವುಳ್ಳುವೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಹರಿಹರನು "ಓಹೋ ಉನ್ಮದ ಮದನ ಮೋಹನ ಸಂತಾಪನಂ ವಶೀಕರಣಾಸ್ತ್ರ ವ್ಯೂಹಂ" ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ (ಗಿರಿಜಾ. ೮. ೨೫) ; ೧೩. ಪರವಸೆಯರಾಗಿ—ಮೂರ್ಛಿತರಾಗಿ ; ಮಱುಗಿದ—ಕುದಿಯುತ್ತಿರುವ ; ಆಱುನೀರ—ಬತ್ತಿದ ನೀರಿನ ; ಮೀಂಗಳ್ವೊಲ್—ಮೀನುಗಳಂತೆ ; ೧೪. ಬಿಲ್ಬಲ್ಮೆ—ಬಿಲ್ಲಿನ ಕೌಶಲ.

ಶ್ಲೋಕ : ಮನ್ಮಥಸ್ಯ ಮಹಾತ್ಮನಃ—ಮಹಾತ್ಮನಾದ ಮನ್ಮಥನ, ಧನುಷಿ—ಬಿಲ್ಲಿನ ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ, ಕೌಶಲಂ—ನೈಪುಣ್ಯವು, ಅಹೋ—ಆಶ್ಚರ್ಯ ; ಗಾತ್ರಾಣಿ—ದೇಹಗಳನ್ನು, ಅಸ್ಪೃಶನ್ನಪಿ—ಮುಟ್ಟದಿದ್ದರೂ, ಸೋಕದಿದ್ದರೂ, ಅಂತರ್ಗತಂ ಮನಃ—ಒಳಗಿರುವ ಮನಸ್ಸನ್ನು, ಛಿನತ್ತಿ—ಕತ್ತರಿಸುತ್ತಾನೆ.

೨೬. ತಣಿವಿನೆಗಂ—ತೃಪ್ತಿಯಾಗುವವರೆಗೂ ; ತುಷ್ಟಿದಾನಂಗೊಟ್ಟು—ತೃಪ್ತಿಕರವಾದ ದಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು : ೨೫. ಆಡವೇೞ್ದು—ನರ್ತನಮಾಡುವಂತೆ ಹೇಳಿ : ೨೭. ಈದೃಗ್ವಿಧಮಪ್ಪ—ಇಂತಹ, ಈ ತೆರನಾಗಿರುವ ; ೨೮. ಆರ್ಗೆ—ಯಾರು, ಯಾರಿಗೆ ಸಂಬಂಧ.

೧೦೨. ಕೂಸುಗಳಂ—ಕನ್ಯೆಯರನ್ನು : ಗಂಡುಮಗು, ಹೆಣ್ಣುಮಗು, ಮದುವೆಗೆ ನೆರೆದ ಹೆಣ್ಣು ಮತ್ತು ಗಂಡು, ಮಕ್ಕಳು ಎಂಬಿತ್ಯಾದಿ ಅರ್ಥಗಳು ಸಂದರ್ಭವಶದಿಂದ 'ಕೂಸು' ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ : ೧೪. ಕೈನೀರೆಱೆದು—ದಾನಧಾರೆಯನ್ನು ಸುರಿದು ; ೧೫. ಒಂದಿದಂ—ಸೇರಿದನು ;

೧೮. ವಿಗುರ್ವಿಸಿ—ಮಾಯೆಯಿಂದ ನಿರ್ಮಿಸಿ, ಈ ಶಕ್ತಿಗೆ ವೈಕುರ್ವಣ ಶಕ್ತಿ ಎಂಬ ಹೆಸರುಂಟು : ೨೧. ನಿರುತಮೊ—ದಿಟವೋ ?

ಶ್ಲೋಕ : ಭವಿತವ್ಯಂ—ಆಗಬೇಕಾದದ್ದು. ಭವತ್ಯೇವ—ಆಗಿಯೇ ಆಗುತ್ತದೆ : ಕರ್ಮಣಾಂ—ಕರ್ಮಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ. ಏಷ—ಇದು, ನಿಶ್ಚಯಃ—ನಿರ್ಣಯವು ; ವಿಪತ್ತೌ—ವಿಪತ್ತಿನಲ್ಲಿ. ವಿಷಾದೇನ ಕಿಂ—ವಿಷಾದದಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು ? ಸಂಪತ್ತೌ—ಸಂಪತ್ತಿನಲ್ಲಿ. ವಿಸ್ಮಯೇನ ಕಿಂ—ಅಚ್ಚರಿಪಡುವುದರಿಂದೇನು ? ೮. ಸಂಛನ್ನಮಾಗುತ್ತಿರ್ದ್ದ—ಮಟ್ಟವಾಗುತ್ತಿದ್ದ : ಪುಯ್ಯಲಿಟ್ಟಳ್ ಕೂಗಿಕೊಂಡಳು, ಮೊರೆಯಿಟ್ಟಳು.

೧೦೩. ೧ : ಆರಪ್ಪೊಡಂ—ಯಾರಾದರೂ : ಮನದೊನಾಗಿ—ಮನದವನಾಗಿ ; ೮. ನಿವೇದಿಸಲ್ಪಟ್ಟೆಂ—ಅರ್ಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟೆನು : ೧೨. ಏನ್ ಅಱಿವೆಯೊ—ಏನು ತಿಳಿಯುವಿಯೋ : ನೋಟ್ಪೆನುಂ—ನೋಡುವೆನು ಮತ್ತು. ಬರೆವೆನುಂ—ಬರೆಯುವೆನು ಮತ್ತು, ಭಾವಿಸುತ್ತಿರ್ಪೆಂ—ಭಾವಿಸುತ್ತ ಇರುವೆನು : ಇಲ್ಲಿನ ಉಂ ಸಮುಚ್ಚಯ ಪ್ರಯೋಗ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದುದು ; ೧೬. ಹರ್ಷರೋಮಾಂಚ ಕಂಚುಕಿತ ವಿಕಸಿತ ವದನೆಯಾಗಿ—ಸಂತೋಷದ ಪುಳಕವೆಂಬ ರವಿಕೆಯುಳ್ಳವಳು, ಅರಳಿದ ಮುಖವುಳ್ಳವಳಾಗಿ : ೧೮. ಅಱಸ ಬಳ್ಳಿ ಕಾಲ್ತೊಡರ್ದತ್ತು—ಹುಡುಕಬೇಕಾದ ಬಳ್ಳಿ ಕಾಲಿಗೆ ತೊಡರಿಕೊಂಡಿತು. ಇದು ನಾಣ್ನುಡಿ ; ೨೪. ಕೊಲ್ವುದರಿದೆ—ಕೊಲ್ಲುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವೆ ? ೨೬. ಕಿತ್ತಿ ಬಾಳ್ವೆರಸು—ಒರೆಯಿಂದ ಸೆಳೆದ ಕತ್ತಿಯೊಡನೆ ; ೨೮. ಇಱಿದಾತನ—ಹೊಡೆದವನ ; ಏಱಂ—ಹೊಡೆತವನ್ನು : ಬಂಚಿಸಿ—ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು : ೨೯. ತೆಗಲೆಯು—ಕೊರಳನ್ನು ; ೩೦. ಮೇಗುಚ್ಚಳಿಸಿ—ಮೇಲಕ್ಕೆ ಚಿಮ್ಮಿ ನೆಗೆದು.

೧೦೪. ೯ : ಚೋರಜಾರ ಪಾರದರಿಗರ್ಕಳಂ – ಕಳ್ಳರು ಜಾರರು ಹಾದರಿಗರನ್ನು ; ೧೧. ಅಸಿ ಖೇಟಕಹಸ್ತೆಯಾಗಿ—ಕತ್ತಿ ಗುರಾಣಿಗಳನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದವಳಾಗಿ ; ವಿರ್ಭೀಷಣಮಪ್ಪ—ಅತಿ ಭಯಂಕರವಾದ ; ೧೨. ಸಾರ್ದಾಗಳ್—ಹತ್ತಿರ ಬಂದಾಗ ; ಸೌಷ್ಠವದೊಳಿರ್ದೋನಂ—ಚೆಲುವಾದ ರೂಪದಲ್ಲಿದ್ದವನನ್ನು : ೧೪. ಸ್ಮರವಶಹೃದಯೆಯಾಗಿ—ಮನ್ಮಥನಿಗೆ ಅಧೀನವಾದ ಮನವುಳ್ಳವಳಾಗಿ ; ೧೬. ನೀರಿೞಿದು—ಸ್ನಾನಮಾಡಿ, ನೀರ್ಮಿಳಿಗಿ : ೧೯. ಸೋದರಮುಂ—ಸಹೋದರವನ್ನುಳ್ಳವಳೂ ಎಂದರೆ ಸಹೋದರಿಯೂ ; ಕಲ್ಯಾಣಮಿತ್ರೆಯುಂ—ಮಂಗಳಕರಳಾದ ಸ್ನೇಹಿತೆಯೂ: ೨೫. ಮಱುಮಾತುಗೊಟ್ಟೊಡೆ—ಪ್ರತಿವಚನವನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ; ೩೦. ಕಲ್ಯಾಣದೊಳ್ ಕೂಡಿ—ಶುಭದಲ್ಲಿ ಸೇರಿ,

೧೦೫. ೨ : ಪಾರಾವತ ರೂಪದಿಂದ—ಪಾರಿವಾಳದ ಆಕಾರದಿಂದ ; ೫. ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಬರ್ಕುಂ—ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ದಂಡೆತ್ತಿ ಬರುತ್ತಾನೆ ; ೬. ಎರಲೆಗಳಂ—ಜಿಂಕೆಗಳನ್ನು ; ನಿಪಾತಿಸಲ್ಕೆ—ಬೀಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ಕೊಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ; ೧೯. ಪಾಗುಡಮುಂ—ನಜರನ್ನು. ಖಿಲ್ಲತ್ತುಗಳನ್ನು ; ೨೫. ಆವನೊರ್ವನ್—ಯಾವನೊಬ್ಬನು ; ೨೬. ತಱಿಸಂದ—ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದ ; ೩೦. ಎಮ್ಮಮ್ಮನ ಬೆಸದಿಂ—ನಮ್ಮಪ್ಪನ ಅಪ್ಪಣೆಯಿಂದ ; ಓಲಗಿಸಲ್—ನೋಡಲು. ಸೇವೆಮಾಡಲು, ಅವಲೋಕನ + ಇಸು > ಓಲಗಿಸು ; ೩೧. ಬೞಿಯನೆ—ಹಿಂದೆಯೇ.

೧೦೬. ೩ : ಮೇಲೆತ್ತಿಂದನಂ—ಮೇಲೆ ದಾಳಿಯಿಟ್ಟು ಬಂದವನನ್ನು ; ೫. ಆನೆ ಸಾಲ್ವೆಂ—ನಾನೇ ಸಾಕಾಗುತ್ತೇನೆ ಎಂದರೆ ನಾನೇ ಸಮರ್ಥನಾಗಿರುವೆನು ; ೮. ಪಿಂಛಾತಪತ್ರ—ನವಿಲುಗರಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ಕೊಡೆ, "ಸಸೌವರ್ಣ ಕಲಾಪಸ್ಥ ಚಂದ್ರಕೈಃ ಪರಿಕಲ್ಪಿತಂ ॥ ಸುವರ್ಣಮಣಿದಂಡೇನ ರತ್ನೇನ ಪರಿಮಂಡಿತಂ । ಕಲಶೇನ ಸಮುತ್ತೇನ ಶುಭ್ರೇಣ ಪರಿಶೋಭಿತಂ ॥ ಪಿಂಛ ಛತ್ರಮಿದಂ ಪ್ರಾಹುಃ" : ಪಾಳಿಧ್ವಜ—ಒಂದು ಬಗೆಯ ಬಾವುಟ ವ್ಯೂಹ : ಹಾರ, ಅಸ್ತ್ರ, ನವಿಲು, ಕಮಲ, ಹಂಸೆ, ಮೀನ, ಸಿಂಹ, ವೃಷಭ, ಆನೆ, ಚಕ್ರ—ಈ ಲಾಂಛನಗಳನ್ನುಳ್ಳ ಬಾವುಟಗಳು : ೧೦. ಸಾಲುಗಳು ನಾಲ್ಕು ಕಡೆಗೆ ಚೌಕಾಕಾರದಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ. ಪ್ರತಿ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಬಗೆಯ ಲಾಂಛನದ ೧೦೮ ಧ್ವಜಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಒಂದು ಕಡೆಗೆ ಒಟ್ಟು ೧೦೮೦ ಬಾವುಟಗಳು, ೪ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೪೩೨೦ ಧ್ವಜಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಈ ರಚನೆಗೆ ಪಾಲಿಧ್ವಜ ಪಾಳಿಕೇತನ ಎಂದು ಹೆಸರು : **(I.A. XIV.)**

೧೧. ಬಾಣಾಸನಹಸ್ತನಾಗಿ—ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲುಳ್ಳವನಾಗಿ : ಸರದಿಂದೆ—ಬಾಣದಿಂದ, (ಶರ) ಶರ ; ೧೨. ಪೊಕ್ಕನೆಪೋಗೆ—ಪೊಕ್ಕೆಂದು ಕತ್ತರಿಸಿಹೋಗುವಂತೆ ; ೧೩. ವಿದ್ಯುತ್ಕಪಾಲಂಬೊಲ್—ಮಿಂಚಿನ ತಲೆಬುರುಡೆಯಂತೆ ; ಪಡಿವಕ್ಕದವರ್—ಪ್ರತಿಪಕ್ಷದವರು. ಶತ್ರುಪಕ್ಷದವರು ; ೧೪. ಪುಲ್ಲಂ ಕರ್ಚಿ—ಹುಲ್ಲನ್ನು ಬಾಯಲ್ಲಿ ಕಚ್ಚಿಕೊಂಡು. ಇದು ಶರಣಾಗುವುದರ ಸಂಕೇತ ; ೨೪. ಸಿದ್ಧಕೂಟಕ್ಕೆ—ಸಿದ್ಧರಿರುವ ಪರ್ವತಶಿಖರಕ್ಕೆ.

೧೦೭. ೩ : ಸಾರ್ಥಾಧಿಪತಿ—ಸಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಒಡೆಯ. ಸಾರ್ಥ—ಊರಿಂದೂರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಮಾರುವವರ ಶ್ರೇಣಿ ; ೧೬. ಬೀಭತ್ಸಮಂ—ಅಸಹ್ಯಕರವನ್ನು, ಜುಗುಪ್ಸೆಯನ್ನು ; ೨೦. ಪ್ರಾಣತ ಕಲ್ಪದೊಳ್—ಪ್ರಾಣತವೆಂಬ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ; ೨೭. ನೆಱೆದೊನಾಗಿ—ತುಂಬಿದವನಾಗಿ. ಏನಾನುಮೊಂದು—ಏನಾದರೂ ಒಂದು.

೧೦೮. ೩ : ಶ್ರಾವಕಧರ್ಮದೊಳ್—ಜೈನಗೃಹಸ್ಥನ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ; ಅಗ್ಗಳನಾಗಿ—ಶ್ರೇಷ್ಠನಾಗಿ ; ೪. ನೆಗೞುತ್ತಂ—ಮಾಡುತ್ತ, ಆಚರಿಸುತ್ತ ; ೮. ಪಾರ್ವಂತಿಗಂ—ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ತ್ರೀಗೂ ; ೯. ಪರಿವ್ರಾಜಕಂಗೆ—ಸಂನ್ಯಾಸಿಗೆ ; ೧೪. ಪಡಿಗುತ್ತಿರ್ದ ಮನಮನೊಡೆಯ—ಕುದಿಯುತ್ತಿರುವ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳ (ಕೋಪದಿಂದ) ; ೧೫. ಪಾರಿಸಲ್ವೇೞ್ಪುದು—ಪಾರಣೆಮಾಡಬೇಕು. ಊಟಮಾಡಬೇಕು ; ೧೬. ಒಂದು ಪಾಂಗಿನೊಳ್—ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ; ೧೭. ತಳಿಗೆಯೊಳ್—(ಊಟದ) ತಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ; ತುಯ್ಯಲು—ಪಾಯಸವನ್ನು ; ೧೮. ಎನಗೆ ಅೞ್ತಿ—ನನಗೆ ಇಷ್ಟ, ಪ್ರೀತಿ ; ಊಡಲಾರ್ಪೊಡೆ ಊಟಮಾಡಿಸಲು ಸಮರ್ಥನಾದರೆ ; ೧೯. ಅೞ್ಚಿಗನಾದ—ದುಃಖಿತನಾದ, ವ್ಯಥಿತನಾದ ; ೨೦ ಪರಿಯಾಣಮಂ—ತಟ್ಟೆಯನ್ನು ; ತೆಕ್ಕನೆ ತೀವಿ—ಭರ್ತಿಯಾಗಿ ತುಂಬಿ ; ೨೨. ಪಾರುತ್ತಿರ್ದು—ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದು ; ೨೬. ಸಮೆದ ಬೞಿಕ್ಕೆ—ಮುಗಿದ ಅನಂತರ ; ೨೪. ತೊವಲ್—ಚರ್ಮ ; ೩೦. ಪ್ರಾಣ್ ತೀರ್ವನ್ನೆಗಂ—ಹುಣ್ಣು ಮಾಯುವವರೆಗೂ ; ಕೈಯನೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಿಂ—ಇಳಿಬಿಟ್ಟು ಕೈಯನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತೆನು.

೧೦೯. ೧ : ಗೃಧ್ರವಾಯಸಾದಿಗಳ್—ಹದ್ದುಕಾಗೆಗಳು ; ೬. ಅಲ್ಲಿಂ ಬೞ್ದು ಬಂದು—ಅಲ್ಲಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಜಾರಿ ಬಂದು ; ೧೯. ಮಾವಂಗಳಂ ಬಿಡಿಸಿ—ಮಾವನನ್ನು ಅಗಲಲು ಅಪ್ಪಣೆ ಅಥವಾ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ; ೨೦. ಅಧಿರೂಢರ್ಕಳಪ್ಪ—ಹತ್ತಿರದವರಾದ ; ೨೨. ಮಹಾವಿಭೂತಿಯಿಂದಂ—ಮಹಾವೈಭವದಿಂದ ; ಚಕ್ರಂ ಪುಟ್ಟೆ—ಚಕ್ರವು ಆಯುಧಾಗಾರದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ; ೨೮. ಪರಿವೇಷ್ಟಿತನಾಗಿ—ಬಳಸಿದವನಾಗಿ.

೧೧೦. ೧ : ಸಹೋತ್ಪನ್ನ—ಸಂಗಡ ಹುಟ್ಟಿದ ; ಅವಯಿನದಿಂ—ಶ್ರಮವಿಲ್ಲದೆ, ಸುಲಭವಾಗಿ ; ೮. ಒರ್ಮೊದಲೆ—ಒಂದೇ ಸಲದಲ್ಲಿ, ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ; ೧೩. ತಗುಳ್ದೊಡೆ—ಅನುಸರಿಸಿದರೆ. ಬತ್ತಾಯಪಡಿಸಿದರೆ ; ೨೨. ಒಳನ್—ಉಂಟು, ಇರುವನು ; ೨೪. ಅದಮಾನುಮಗ್ಗಳಂ—ಅತ್ಯತಿಶಯವಾಗಿ ಶ್ರೇಷ್ಠನಾದವನು ; ೨೭. ಪಡಿಯಱರಂ—ದ್ವಾರಪಾಲಕರನ್ನು ; ೨೮. ಗೆಂಟಱಿಂ—ದೂರದಿಂದ ; ಅೞ್ತಿವಟ್ಟು—ಪ್ರೀತಿಪಟ್ಟು, ಸಂತೋಷಿಸಿ ; ೩೦. ಸಾರೆವೋಗಿ—ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ.

೧೧೧. ೧ : ಅಭ್ಯಂಗನಂಗೆಯ್ದು—ಬಳಿದು, ಲೇಪಿಸಿ ; ಮಜ್ಜನಂ ಬುಗಲೆಂದಿರ್ದ—ಮಿಂಡು ಲೆಂದು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದ ; ಅವಸರದೊಳ್—ಸಮಯದಲ್ಲಿ ; ೨. ವಾಳಾಗ್ರದಿಂ ತೊಟ್ಟು ನಖಾಗ್ರಂ ಬರೆಗಂ—ತಲೆಯ ಕೂದಲ ತುದಿಯಿಂದ ಕಾಲ ಹೆಬ್ಬೆರಳಿನ ಉಗುರಿನ ತುದಿಯವರೆಗೂ ; ನಖಾಗ್ರದಿಂ ತೊಟ್ಟು ವಾಳಾಗ್ರಂ ಬರೆಗಂ—ಉಗುರು ತುದಿಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ತಲೆಗೂದಲ ತುದಿಯವರೆಗೂ ಎಂದರೆ ಆಪಾದಮಸ್ತಕ ಪರ್ಯಂತ ; ೩. ಏಱೆಯುಮಿೞಿಯೆಯುಂ—ಏರುವಂತೆ ಇಳಿಯುವಂತೆ. ನೋಡುವ ಕಣ್ಣು ತಲೆಯನ್ನು ನೋಡುವಾಗ ಏರುತ್ತದೆ, ಕಾಲನ್ನು ನೋಡುವಾಗ ಇಳಿಯುತ್ತದೆ ; "ಅರಸನವನನೇಱಿಯುಮಿೞಿಯೆಯುಂ ನೋಡಿ ಸೀಡುಂ ನಿರಮಿ ಸಿದಾಂತರ್ಗತದೊಳ್" (ಅರ್ಥನೇ. ೬–೬೨ವ) ಎಂದು ಪ್ರಯೋಗವುಂಟು ; ೧೨. ಕಿಱಿದೆಸಿ

ಬೇಗಂ . ಮಾಣಿಂ—ಸ್ವಲ್ಪಹೊತ್ತು ನಿಲ್ಲಿರಿ, ತಡೆಯಿರಿ : ೧೩. ಪಸದನಂಗೊಂಡಿರ್ದ—ಒಡವೆಗಳಿಂದಲಂಕರಿಸಿಕೊಂಡು : ೧೮. ಬಟಿಯಟ್ಟಿ—ದೂತರೊಡನೆ ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಿ

ಶ್ಲೋಕ : ಅನೇಕ ರಾಗ ಸಂಕೀರ್ಣಂ ಅಪಿ—ಹಲವು ಬಣ್ಣಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದ್ದರೂ, ಘನಲಗ್ನಮಪಿ—ಮೋಡಕ್ಕೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಇಂದ್ರಧನುಃ—ಮಳೆಬಿಲ್ಲು, ಕಾಮನ ಬಿಲ್ಲು, ಯಥಾ—ಹೇಗೆ, ನಶ್ಯತಿ—ನಾಶವಾಗುವುದೋ [ತಥಾ—ಹಾಗೆ], ಕಷ್ಟಂ—ಕ್ಲೇಶಕರವಾದ, ಮಾನುಷಂ ಯೌವನಂ—ಮನುಷ್ಯರ ಪ್ರಾಯವು, [ನಶ್ಯತಿ—ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ].

೨೩. ಗಾಡಿಯುಂ—ಸೌಂದರ್ಯವೂ ; ೨೬ ತೊಟ್ಟು—ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ, ಮೊದಲಾಗಿ : ೨೮. ಯೌವನಭರದೊಳ್—ಪ್ರಾಯದ ಅಧಿಕ್ಯದಲ್ಲಿ, ಅತಿಶಯದಲ್ಲಿ.

೧೧೨. ೨ : ಕಿಱಿದು ಕುಂದಿದುದುಮಂ—ಕೊಂಚ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವುದನ್ನು : ४. ದೋಣಿ ಕೊಂಡಮಂ—ದ್ರೋಣಿ ಕುಂಡವನ್ನು, ದೊನ್ನೆಯಾಕಾರದ ಹರವಿಯನ್ನು, ಮಡಕೆಯನ್ನು : ೫. ಚಮರಿಯಂ ಅರ್ದಿ—ಚಾಮರವನ್ನು ಅದ್ದಿ : ೬. ಪನಿತುದುಮಂ—ಹನಿ ಬಿದ್ದುದನ್ನು : ೭. ತಗುಳ್ದು—ಅಂಟಿಕೊಂಡು : ಜಯಮಾದ—ವ್ಯಯವಾದ, ನಷ್ಟವಾದ ; ೧೦. ಆ ವೀಚಿಮರಣಮಂ—ಅಲೆಯ ಸಾವನ್ನು ಎಂದರೆ ಕ್ಷಿಪ್ರಮರಣವನ್ನು : ೧೩. ನಿರ್ವೇಗಕ್ಕೆ—ವಿರಕ್ತಿಗೆ.

ವ್ರ : ರೂಪಂ—ರೂಪವೂ, ಯೌವನಂ—ಪ್ರಾಯವೂ, ಆಯುಃ—ಆಯಸ್ಸೂ, ಅಕ್ಷವಿಷಯಾ—ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗೆ ಕಾಣುವ ಪದಾರ್ಥಗಳೂ, ಭೋಗೋಪಭೋಗಾಃ—ಸುಖಾನುಭವಗಳೂ, ವಪುಃ—ದೇಹವೂ, ವೀರ್ಯಂ—ಶಕ್ತಿಯೂ, ಸ್ವೇಷ್ಟಸಮಾಗಮಃ—ಇಷ್ಟಜನರ ಸಹವಾಸವೂ, ವಸುಮತೀ—ನೆಲವೂ ಎಂದರೆ ರಾಜ್ಯವೂ, ಸೌಭಾಗ್ಯಭಾಗ್ಯಾದಯಃ—ಸೊಬಗು ಐಶ್ವರ್ಯಗಳೂ, ನಃ—ನಮಗೆ, ಅನಿತ್ಯಾಃ—ಅಶಾಶ್ವತವಾದವುಗಳು, ಇತಿ—ಹೀಗೆಂದು. ಶೇಷಾ—ಉಳಿದ, ಸರ್ವೇ ಸುಧಿಯಃ—ಸಮಸ್ತ ಬುದ್ಧಿವಂತರೂ, ಜ್ಞಾನಿಗಳೂ, ಆತ್ಮನಃ ಸಮುದಿತ ಜ್ಞಾನೇಕ್ಷಣಾಭ್ಯಾಂ—ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಉದಿಸಿದ ಜ್ಞಾನವೆಂಬ ನೇತ್ರಗಳಿಂದ, ಋತೇ—ಹೊರತಾಗಿ, ಅನಿತ್ಯತಾಂ—ಅಶಾಶ್ವತತೆಯನ್ನು, ಸ್ಫುಟಂ—ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ, ಅನುಚಿಂತಯಂತಂ—ಚೆನ್ನಾಗಿ ಧ್ಯಾನಿಸಲಿ.

ಶ್ಲೋಕ : ಆದೌ—ಮೊದಲಿನಲ್ಲಿ, ಜನ್ಮ—ಹುಟ್ಟುವುದೂ, ಮಧ್ಯೇ—ನಡುವೆ, ಜರಾರೋಗೌ—ಮುಪ್ಪು ಮತ್ತು ರೋಗಗಳು, ಅಂತೇಪಿ—ಕೊನೆಯಲ್ಲೂ, ಖಳಾಂತಕಃ—ದುಷ್ಟನಾದ ಯಮನು, ಮೃತ್ಯುವು, ಇತಿ—ಹೀಗೆ, ಭವಾರ್ಣವಂ—ಹುಟ್ಟು ಸಾವುಗಳೆಂಬ ಪರಂಪರೆಯ ಸಮುದ್ರ, ಜಂತೋಃ ಮಧ್ಯೇ—ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ, ಚಕ್ರೈಕ ಸಂಭ್ರಾಂತಿಃ—ಚಕ್ರಾಕಾರದಲ್ಲಿ ತಿರುಗುತ್ತಿರುವುದಾಗಿದೆ.

೨೩. ಮಕುಟ ಬದ್ಧರ್ಕಳ್—ಕಿರೀಟಧಾರಿಗಳು, ರಾಜರು : ೨೫. ಬಡಬಿರ್ದ—ದರಿದ್ರನಾದ ಮುದುಕಿ : ನಿಱಿಸಿ—ಪಾರಣೆಗಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ : ೨೬. ಪಾರಕನ ಕೂಟುಮಂ—ಹಾರಕದಕ್ಕಿಯ ಅನ್ನವನ್ನೂ : ಅಡಿನಳೆಯುಮಂ — ಆಡಿನ ಮಜ್ಜಿಗೆಯನ್ನೂ : ಬಡ್ಡಿಸಿದೊಡೆ—ಬಡಿಸಿದರೆ : ಪಚ್ಚಕ್ಖಾಣಂ = (ಸಂ) ಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನಂ — ಆಹಾರನಿವೃತ್ತಿಯ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯನ್ನು; ಕೊಂಡರ್—ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರು : ಆ ಕಾಲದಿಂ ತೊಟ್ಟು—ಆ ಕಾಲದಿಂದಾರಂಭಿಸಿ ; ೨೮. ಕಚ್ಚು—ಕಜ್ಜಿ, ಜರ—ಜ್ವರ, ಖಾಸ—ಕೆಮ್ಮು, ಸಾಸೋ—ಉಸಿರೆಳೆಯುವುದು, ಭತ್ತಚ್ಚದಿ—ಅತಿಸಾರ, ಅಚ್ಚಿಕುಚ್ಚಿ ದುಃಖಾಣಿ—ಕಣ್ಣುಗಳ, ಹೊಟ್ಟೆಯ ಬೇನೆಗಳು.

೧೧೩. ೫ : ಪ್ರತೀಕಾರಮಂ—ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು, ಪರಿಹಾರೋಪಾಯಗಳನ್ನು : ೧೧. ಆಸ್ಫೋಟಕ—ಬೊಬ್ಬೆ, ಹುಗುಳು, ಬಾವು ; ಪಿಟಕಂ—ಹೊಪ್ಪಳೆ ; ಶೂಲ—ಶೂಲೆ, ನೋವು : ಭಗಂದರ—ಮೂಲವ್ಯಾಧಿ : ೧೨. ಗಂಡ—ಗಂಡಮಾಲೆ ; ಒರ್ಮೊದಲೆ—ಏಕಕಾಲದಲ್ಲೆ ; ೧೩. ಋದ್ಧಿಸಂಪನ್ನರಾಗಿಯುಂ—ಸಿದ್ಧಿಗಳ ಸಂಪತ್ತುಳ್ಳವರಾಗಿಯೂ. ೧೬. ಮರ್ದುಗಳಂ—ಔಷಧಿಗಳನ್ನು, ಮದ್ದುಗಳನ್ನು, (ತಮಿಳು) ಮರುಂದು : ಪಸುಂಬೆಯೊಳ್—ಹಸುಬೆ ಚೀಲ

ವಲ್ಲಿ; ತೆಕ್ಕನೆ ತೀವಿ—ಭರ್ತಿಯಾಗಿ ತುಂಬಿ: ೧೭. ಸಾರೆವಂದು—ಹತ್ತಿರ ಬಂದು; ಕುತ್ತಂಗಳೆಲ್ಲಮಂ—ರೋಗಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ; ೧೮. ನೆಱೆವೆವು—ಸಮರ್ಥರಾಗಿರುವೆವು: ೨೧. ಕುಶಲರೆಮುಂ—ನಿಪುಣರಾಗಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು, ಕುಶಲರ್ + ಎಂ + ಉಂ: ೨೨. ಕರ್ಮಜ್ಞರೆಮುಂ—ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಬಲ್ಲವರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು: ೨೪. ನಿರೋಗಮಪ್ಪಂತಿರೆ—ರೋಗರಹಿತರಾಗುವಂತೆ: ೨೫. ಉಗುೞ ಸೀಕರಂಗಳ್—ಉಗುಳಿನ ತುಂತುರು ಹನಿಗಳು: ೨೬. ಸೀಂಟಿ—ಒರಸಿ. ತೊಡೆದು; ಆ ಎಡೆ—ಆ ಜಾಗವು, ಸ್ಥಳವು: ಸುವರ್ಣಾಯಮಾನವಾಗಿ—ಚಿನ್ನದ ಬಣ್ಣದಂತಾಗಿ: ೨೮. ಬಾೞ್ತೆಯುಪ್ಪೊಡೆ—ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಾದರೆ: ೨೯. ಬಾೞ್ತೆಯಲ್ತು—ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ; ಜಾತಿ ಜರಾಮರಣಂಗಳೆಂಬ—ಹುಟ್ಟು ಮುಪ್ಪು ಸಾವುಗಳೆನ್ನುವ: ಕುತ್ತಮಂ—ರೋಗವನ್ನು.

೧೧೪. ೧: ಒಡಂಬಡುವೆಮಲ್ಲೆಂ—ನಾವು ಒಪ್ಪುವವರಲ್ಲ: ೨. ಆಂ ಅಱೆಂ—ನಾವು ಸಮರ್ಥರಲ್ಲ: ಸಮರ್ಥರಿರ್—ಶಕ್ತಿವಂತರಾಗಿರುವಿರಿ: ೫. ನೆಗೞ್ತೆ ನೆಗೞ್ತೆಯುಮಂ—ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ: ೭. ಸೌಧರ್ಮೇಂದ್ರನ ಪೊಗೞ್ದುದು—ಸೌಧರ್ಮ ಸ್ವರ್ಗದ ಇಂದ್ರನು ಹೊಗಳಿದ್ದು: ಗುಣಂಗೊಂಡು—ಗುಣಗ್ರಹಣಮಾಡಿ: ೭. ಮಗೞ್ದು—ಸಂತೋಷಿಸಿ, (ತಮಿಳು) ಮಗಿೞ್: ಪೞವಾವಿಯೊಳ್—ಹಳೆಯ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ: ೧೦. ಮಿಂದೊರ್ಗೆಲ್ಲಂ—ಸ್ನಾನಮಾಡಿದವರಿಗೆಲ್ಲಾ: ೧೮. ಪಂಚನಮಸ್ಕಾರಮಂ—ಅರ್ಹಂತ, ಸಿದ್ಧ, ಆಚಾರ್ಯ, ಸಾಧು, ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ಈ ಐವರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವನ್ನು; ೧೯. ಅಪವರ್ಗ—ಮೋಕ್ಷ.

೫. ಅಣ್ಣಿಕಾಪುತ್ರನ ಕಥೆ

೧೧೫. ೮ : ಕಾಲಂಗೆಯ್ದೊನಾಗಿ—ಸತ್ತವನಾಗಿ.

೧೪. ಸಾರ್ಥಾಧಿಪತಿ—ಸರಕಿನಬಂಡಿಗಳ ಶ್ರೇಣಿಗೆ ಒಡೆಯ: ಪರದಂ—ವರ್ತಕ: ೧೭. ಪರದಿಂಗೆಂದು—ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆಂದು: ಪಿರಿದುಂ ಸಾರವಪ್ಪ—ಅಧಿಕ ಬೆಲೆಯುಳ್ಳ; ಭಂಡಮಂ—ಸರಕುಗಳನ್ನು; ತೀವಿಕೊಂಡು—ತುಂಬಿಕೊಂಡು : ೨೫. ಪೆಱದಂ—ಬೇರೆ ಇತರ ಸರಕುಗಳನ್ನು; ತಮ್ಮನಾೞ್ಕೆ—ತಮ್ಮ ನಾಡಿಗೆ.

೧೧೬. ತಾಯುಂ ತಂದೆಯುಮಂ = ತಾಯುಮಂ ತಂದೆಯುಮಂ, ಪಲವು ಪದಗಳು ಕೂಡಿ ಬಂದಾಗ ಒಂದಕ್ಕೆ ಸಮುಚ್ಚಯವಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಪದಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು : (ಶಮದ. ೧೫೬) ; ೧೪. ಉತ್ಪಾತವಾತದಿಂದಂ—ವಿಪತ್ಕಾರಕವಾದ ಬಿರುಗಾಳಿಯಿಂದ; ೧೫. ತೆರೆಯನೊಡೆಯದಱೊಳ್—ಅಲೆಗಳನ್ನುಳ್ಳದ್ದರಲ್ಲಿ: ೧೬. ಮೋಹಿಸದ ಬುದ್ಧಿಯನೊಡೆಯೊಂ—ಲೋಭಕ್ಕೆ ವಶವಾಗದ ಬುದ್ಧಿಯುಳ್ಳವನಾಗಿ.

೬. ಭದ್ರಬಾಹು ಭಟ್ಟಾರರ ಕಥೆ

೧೧೭. ೭ : ಕಡಿದಪ್ಪ—ತೀವ್ರವಾದ.

೧೫. ಶ್ರೀಯಾದೇವತೆಯನೆ—ಲಕ್ಷ್ಮಿಯನ್ನೇ; ೧೯. ಮುಂಜಿಗಟ್ಟುವ—ಮುಂಜ ಎಂಬ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಸೊಂಟಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟುವ ಎಂದರೆ ಉಪನಯನವನ್ನು ಮಾಡುವ: ೨೧. ಓರಗೆಗಳಪ್ಪ—ಸಂಗಡಿಗರಾದ : ಮಾಣಿಗಳ್ವೆರಸು—ಹುಡುಗರೊಡನೆ ಕೂಡಿ, ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗಳೊಡನೆ : ೨೨. ಪೊಱಪೊೞಲ್—ಪಟ್ಟಣದ ಹೊರಭಾಗದಲ್ಲಿ; ಬಟ್ಟಾಡುತ್ತಿರೆ—ಬಿಲ್ಲೆಯಾಟವನ್ನು ಆಡುತ್ತಿರಲು, (ಸಂ) ವೃತ್ತ > ಬಟ್ಟು—ಗುಂಡಗಿರುವ ಬಿಲ್ಲೆ: ೨೩. ಓಳಿಯೊಳಿಟ್ಟು—ಸಾಲಾಗಿ, ಎಂದರೆ ಒಂದರಮೇಲೊಂದನ್ನು ಇಟ್ಟು: ೨೪. ಚತುರ್ದಶ ಪೂರ್ವಧಾರಿಗಳ್—ಜೈನಾಗಮದ ೧೪ ಪೂರ್ವಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿದವರು ಎಂದರೆ ಬಲ್ಲವರು : ಶ್ರುತಕೇವಲಿಗಳ್—ಜೈನಾಗಮದ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಜ್ಞಾನವುಳ್ಳವರು : ೨೫. ಉಜ್ಜಯಂತಮಂ—ಉಜ್ಜಯಂತವೆಂಬ ಪರ್ವತವನ್ನು.

೧೧೮. ೩ : ಕಿರಿದು ಬೇಗಂ—ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ; ಉದ್ವೇಜಂಗೆಯ್ದೊರ್—ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬೇಸರಗೊಂಡವರು ; ೪. ಚಕ್ಕನಿಳಿಕ್ಕೆ—[illegible] ; ೬. ಕಲ್ತಿ—ಕಲಿತು, ಓದಿ ; ೧೬. ಕುಹಲಾಗ—ಕೊಹಲಾಗದು. ಅಗದು ಎಂಬುದರ ಅಪಭ್ರಂಶ ಅಗ ; ಪಂಡಿತಿಕ್ಕೆಯುಮಂ—ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನೂ, ಪಂಡಿತ + ಇಕ್ಕೆ ; ೧೯. ನೆಗಳ್ಚಿ—ಪ್ರಕಟಿಸಿ, ತೋರಿಸಿ ; ನೆಗಳ್ದ—ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾದ ; ೨೧. ಕುಮಾರಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಯಾಗಿ—ಬಾಲಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಯಾಗಿ ; ೨೪. ಪಾರಪಾರಗನಾಗಿ—ಪ್ರವೀಣನಾಗಿ ; ಶ್ರುತದೊಳಪ್ಪ—ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಮೇಲಿರುವ ; ೨೫. ಪ್ರತಿಮಾಯೋಗಂ—ಪ್ರತಿಮೆಯಂತೆ ತಪಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವ ಭಂಗಿ.

೧೧೯. ೧ : ಕಡೆಯಾರಿಸಿ—ಜಂಬೂಸ್ವಾಮಿಯ ಅನಂತರ ಬಂದ ಐವರು ಶ್ರುತಕೇವಲಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕನೆಯವರು ಗೋವರ್ಧನ. ಅವರ ಶಿಷ್ಯ ಭದ್ರಬಾಹು ಐದನೆಯವನು ಮತ್ತು ಕೊನೆಯವನು. ಅದ್ದರಿಂದ ಭದ್ರಬಾಹು ಕೊನೆಯ ಮುನಿ. ೨. ಪಲವುಂ ಋದ್ಧಿಗಳಿಂ—ಪಲವು ಅದ್ಭುತವಾದ ಸಿದ್ಧಿಗಳಿಂದ ; ೯. ಕಱಿದೊಡೆ—ಸತ್ತುಹೋದರೆ ; ೧೦. ಕಱಿದ ಬೞಿಕ್ಕೆ—ಸತ್ತ ತರುವಾಯ ; ೧೪. ತಳವಱಾದಿಗಳ್ಗೆ—ನಗರ ರಕ್ಷಕರಿಗೆ ; ೧೫. ಕೞಮೆಯ ಕೂೞುಂ—ಶಾಲ್ಯನ್ನವೂ ; ತೊವೆಯುಮಂ—ತೊವ್ವೆಯನ್ನೂ, "ಪೞಗೞವೆಯ ಕೂೞ್ ತಿಗುಳ್ದುಗಳೆದ ತೊವರಿಯ ತೊವೆ" ಎಂದು ಪ್ರಯೋಗಾಂತರವುಂಟು ; ೧೬. ವಾಚಕಂ—ಓದುವವನು ; ೧೭. ವಿಪರೀತನಾಗಿ—ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿ, ವ್ಯತ್ಯಸ್ತವಾಗಿ ; ವಾಚಿಸಿದಂ—ಓದಿದನು ; ೧೮. ಉಪಾಧ್ಯಾಯಂ (ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಾಯ)—ಉಪಾಧ್ಯಾಯನಿಗೆ. ಶಾಲಿಕೂರಂ ಮಸಿಂ ಚ—ಶಾಲ್ಯನ್ನವನ್ನೂ ಮಸಿಯನ್ನೂ, ಘೃತಂ ಚ—ತುಪ್ಪವನ್ನೂ, ದತ್ವಾ—ಕೊಟ್ಟು, ಕುಮಾರಂ—ರಾಜಕುಮಾರನನ್ನು, ಅಂಧಾಪಯೇತ್—ಕುರುಡನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ಕೂರಂ > ಕೂೞ್ ; ಅಧ್ಯಾಪಯೇತ್—ಓದಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಅಂಧಾಪಯೇತ್ ಎಂದು ವಾಚಕನು ಓದಿದನು ; ೨೩. ಉಬ್ಬೆಗಂಬಟ್ಟು—ವ್ಯಥೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿ ; ೨೭. ಕಾಕಿಣೀ ರತ್ನಮಂ—ಕಾಕಿಣಿ ಎಂಬ ರತ್ನವನ್ನು, ಇದು ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಆಯುಧಾಗಾರದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಭರತಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಈ ರತ್ನವನ್ನು "ನಿರಸನ ಪ್ರಭಾಪ್ರಭೂತ ಗುಣೋಪೇತಮಪ್ಪ ಚಿಂತಾಜನನಿಯೆಂಬ ಕಾಕಿಣೀ ರತ್ನಮುಂ" ಎಂದು ಪಂಪ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ.

೧೨೦. ೩ : ಭವಾಂತರಂಗಳಂ—ಜನ್ಮಾಂತರಗಳನ್ನು ; ೮. ಶಾಕಟಿಕಂ ಪಲರಂ—ಶಕಟಗಳನ್ನು ಎಂದರೆ ಸರಕು ಸಾಗಿಸುವ ಬಂಡಿಗಳನ್ನುಳ್ಳ ವರ್ತಕ ; ೧೦. ಕಸವರಮೆಲ್ಲಂ—ಚಿನ್ನವೆಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಐಶ್ವರ್ಯವೆಲ್ಲ ; ಕೆಟ್ಟತ್ತು—ಹಾಳಾಯಿತು ; ೧೧. ಪಟ್ಟೆಯುಂ ಧಾನ್ಯಮುಂ—ಬಟ್ಟೆಯನ್ನೂ ಧಾನ್ಯವನ್ನೂ, (ತ) ಪರುತ್ತಿ ; ೧೨. ಎಡೆಯೊಳ್—ನಡುವೆ, ಮಧ್ಯಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ; ೧೩. ಬಟ್ಟೆಗಟ್ಟಿ—ದಾರಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ; ಮೇಲ್ವಾಯ್ದು—ಮೇಲೆ ನುಗ್ಗಿ ; ಬಂಡಮುಂ—ಸರಕುಗಳೂ, ಎತ್ತುಗಳುಂ—ಎತ್ತುಗಳೂ, (ತ) ಎರುದು ; ೧೫. ಆ ಪ್ರಸ್ತಾವದೊಳ್—ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ; ೧೬. ಬೆಸಲೆಯಾಗಿ—ಪ್ರಸವಿಸಿ, ಹೆತ್ತು ; ೧೭. ನವೆದೆ—ಸಾಕಿ ಸಲಹಲು ; ೧೮. ಈ ದಾರಕ—ಈ ಬಾಲಕ, ಹುಡುಗ ; ೨೦. ಕೆಲದೂರ್ಗಳುಮಂ—ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಊರುಗಳನ್ನು ; ನಾಡುಗಳುಮಂ—ನಾಡುಗಳನ್ನೂ ; ೨೧. ತೊೞಲ್ದು—ಸುತ್ತಾಡಿ ; ಬೈಕಂದಿರಿದು—ಭಿಕ್ಷೆಗಾಗಿ ಅಲೆದು ; ಎಲ್ಲಿಯಾನುಂ—ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ; ಪೆತ್ತುಂ ಪೆಱದೆಯುಂ—ಹೊಂದಿಯೂ ಹೊಂದದೆಯೂ, ಪಡೆದೂ ಪಡೆಯದೆಯೂ ; ೨೩. ಬೆಸನದಂ—ಕೆಲಸದವನು, ಕಾರ್ಮಿಕ ; ೨೪. ಗೋಷ್ಠಿಯೊಳ್—ಗೋಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿ, ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ; ೨೫. ಆರವೆಯೊಳ್—ಆರಾಮದಲ್ಲಿ, ತೋಟದಲ್ಲಿ ; ನೇದೆಗೆಟ್ಟು—ಆಯಾಸದಿಂದ ಅಶಕ್ತನಾಗಿ, ನೇದೆಯುಂ + ಕೆಟ್ಟು ; ೨೬. ಪಟ್ಟಿರಲೆಂದು—ಮಲಗಿರಬೇಕೆಂದು ; ತಲೆಯುತ್ತ ಇವಕ್ಕೆ—ತಲೆಯ ಕಡೆಗೆ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ; ೨೭. ಎಣ್ಬರಿಂದಂ—ಎಂಟು ಜನರಿಂದ ; ತಳರ್ಚಲಾಱದಂತಪ್ಪ—ಚಲಿಸಲಾಗದ, "ತಳರ್ಚು—ಸ್ಥಾನಾಪಗಮನೇ" ; ಪಟ್ಟಿರ್ದುದಂ—ಮಲಗಿದ್ದುದನ್ನು.

೧೨೧. ೧ : ಆರಾನುಂ—ಯಾರಾದರೂ ; ಒಳರೆ—ಇರುವರೆ ; ತಾಂಗಿ—ಆಶ್ರಯವನ್ನು

ಕೊಟ್ಟು ನಿಲ್ಲಿಸಿ, 'ತಾಂಗು—ಧಾರಣೇ' ; ೩. ಪದಿಂಬರ್—ಹತ್ತು ಜನರು ; ೫. ಬಸಿಱ್ ತೀವೆ —ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬುವಂತೆ ; ಬಡ್ಡಿಸದಿರ್—ಬಡಿಸಬೇಡ ; ೬. ಎಣ್ಣೆಯುಂ ತಿಣ್ಣಮೆಱೆಯದಿರ್—ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೊಯ್ಯಬೇಡ, ಹಾಕಬೇಡ; ಮಿಾಯಲ್ ಬೇಡಿದೊಡಂ—ಸ್ನಾನ ಮಾಡಲು ಕೇಳಿದರೂ; ಎಱೆಯದಿರ್—ನೀರು ಹೊಯ್ಯಬೇಡ ; ೭. ಕಲ್ಪಿಸಿದೊಡೆ—ಕಲಿಸಿದರೆ, ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟರೆ; ಒಡೆಯೊನಾದಂ—ಉಳ್ಳವನಾದವನು ಎಂದರೆ ಧನಿಕನಾದವನು ; ೧೧. ದಮ್ಮಕ್ಕಾದೊಡಂ—ಧರ್ಮಕ್ಕಾದರೂ ಅಥವಾ ಒಂದು ದಮ್ಮ (=ದ್ರಮ್ಮ=Drachma) ವೆಂಬ ನಾಣ್ಯಕ್ಕಾದರೂ; ಸೀರೆಯುಂ—ವಸ್ತ್ರವನ್ನು, ಕೊಂಡೀಯುಂ—ಬೆಲೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೊಡಿರಿ: ೧೫. ಉಣಲಿಕ್ಕಿದಾ—ಊಟಮಾಡಲು ಬಡಿಸಿದೆಯಾ? ; ಪರ್ವಮೆಂದು—ಹಬ್ಬವೆಂದು ; ೧೯. ಮಾರಿಯಿರ್ಕೆ—ಮಾರಿದೇವತೆ ಇರಲಿ; ೨೦. ಮಾಱಲ್ ತಗುಳ್ದೊಡೆ—ಮಾರಲು ಆರಂಭಿಸಿದರೆ ; ಎಂಟು ದಮ್ಮದ—ಎಂಟು ದಮ್ಮಗಳ ಬೆಲೆಬಾಳುವ ; ೨೧. ಒಂದು ಪಣಮನಪ್ಪೊಡಂ—ಒಂದು ಪಣವನ್ನಾದರೂ, ಪಣ—ಒಂದು ಸಣ್ಣ ನಾಣ್ಯ ; ಪೆಱದೆ—ಪಡೆಯದೆ ; ಬಸಿಱ್ಕೂಳ್ಗಂ—ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬ ಅನ್ನಕ್ಕೂ ; ಅಂಬಲಿಗಂ—ಅನ್ನದ ಗಂಜಿಗೂ ; ಕಟಿಗಂ—ಹುಳಿಗಂಜಿಗೂ ; ೨೬. ಪರಿವಿಡಿಗೆಯ್ದು—ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಪಠಿಸಿ ಹೇಳಿ ; ಪಾರಣೆಗೆಂದು—ಉಪವಾಸವನ್ನು ಮುಗಿಸುವ ಊಟಕ್ಕೆಂದು ; ಚರಿಗೆವೊಕ್ಕಂದೊಡೆ—ಚರ್ಯೆಗಾಗಿ ಎಂದರೆ ಭಿಕ್ಷಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದರೆ ; ೨೭. ನೀಡುಂ ನೋಡಿ—ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ನೋಡಿ.

೧೨೨. ೧: ಬಱಿಪಱಿಯದೆ—ಒಂದು ಹಿಂದೆಯೇ ; ಇವರನೆಂದವರಂ—? ೩. ಪೆಱರಾರು ನಿಱಸಲ್ ಸಲ್ಲ—ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಊಟಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಸಲ್ಲದು, ಸಲ್ಲ<ಸಲ್ಲದು ; ೪. ಗೋಸನೆಯಂ —ಡಂಗುರವನ್ನು ; ೮. ಅರ್ಚನೆಯಿಂದ—ಅರ್ಚನೆ ಮಾಡುವ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ; ಬಲಗೊಂಡು ಬಂದು—ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಮಾಡಿ ; ೯. ಪ್ರಕ್ಷಾಳಿಸಿ—ತೊಳೆದು ; ೧೦. ದೇಸಿಗನ—ದೇಶಿಕನ ಎಂದರೆ ಗುರುವಿನ ಅಥವಾ ದೇಶ ಅಲೆದಾಡುವವನ ; ೧೨. ಪೊನ್ನತಳಿಗೆಯುಂ—ಚಿನ್ನದ ತಟ್ಟೆಯೂ ; ಉಚ್ಚಮಪ್ಪ—ಎತ್ತರವಾದ ; ಅಡ್ಡಣಿಗೆಯುಮಂ—ತಟ್ಟೆಯಿಡುವ ಮುಕ್ಕಾಲುಮಣೆಯನ್ನೂ ; ೧೪. ರಾಜಾನ್ನದ ಕೂೞುಂ—ರಾಜಾನ್ನ ಎಂಬ ಅಕ್ಕಿಯ ಅನ್ನವೂ, ಭತ್ತದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಉತ್ತಮವಾದ ಜಾತಿ ; ಪೆಸಱ ತೊವೆಯುಂ—ಹೆಸರುಬೇಳೆಯ ತೊವ್ವೆಯೂ ; ೧೫. ನಾರ್ಪ—ಮಗಮಗಿಸುವ ; ೧೬. ಬಾಡುಗಳುಂ—ಕಾಯಿ ಪಲ್ಲೆಗಳೂ ; ತುಯ್ಯಲುಂ—ಪಾಯಸವೂ ; ಪೂರಿಗೆ—ಪೂರಿ ; ಇಡ್ಡಲಿಗೆ—ಇಡ್ಡಲಿ ; ಸೋದಿಗೆ—ಗೋಧಿ ರವೆಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ಭಕ್ಷ್ಯ ; ಲಾವಣಿಗೆ—ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ ಮುಂತಾದುವು ; ೧೭. ಘೃತಪೂರಂ—ತುಪ್ಪದ ಪೂರಿ ; ಲಡ್ಡುಗೆ—ಲಾಡು ; ಮಂಡಗೆ—ಮಂಡಗೆಯೆಂಬ ಭಕ್ಷ್ಯವು ; ೨೦. ಪುಟ್ಟಿದಂದಿಂತೊಟ್ಟು—ಹುಟ್ಟಿದ ದಿನದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಇಂತಪ್ಪ ಉಣಿಸಂ—ಇಂತಹ ಆಹಾರವನ್ನು ; ಕಂಡಱಿಯದ ಮಗಂ—ನೋಡಿ ತಿಳಿಯದ ಹೈದ ; ೨೧. ತಣಿಯೆಯುಣಲ್ಪೆಱದ—ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬ ಊಟಮಾಡಲು ಪಡೆಯದ ; ೨೨. ಆಕಂಠಪ್ರಮಾಣಂಬರಂ—ಗಂಟಲಿನ ಮಟ್ಟದವರೆಗೂ ; ೨೩. ನೆಲವತ್ತಿಯಡಕೆಯು—ನೆಲವತ್ತಿ ಎಂಬ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಅಡಕೆಯು : "ಅಡಸಿದ ಪಾರಿಜಾತಕದ ಕಪ್ಪುರವಳ್ಳಿಯ ನೆಲವತ್ತಿಯಾಪ್ಪಡಕೆಯ ಭೀಮಸೇನಿಕದ ತಂಬುಲಂ" ಎಂದು ಪೊನ್ನನೂ (ಶಾಂತಿಪು. ೧೦–೯೫), "ಕಾಮುಕಾರ್ಕರೋತ್ಕರ್ಷ ಸಮಾಕರ್ಷಣ ನಿಮಿತ್ತಂ ಮಾಡಿದೌಷಧದ ಘುಟಿಕಾ ಪೇಟಕಂಗಳೆಂಬಂತಿರ್ದ ಕರ್ಪೂರತೈಲದಿಂ ಘೋಳಿಸಿದ ನೆಲುವತ್ತಿಯಾಪ್ಪಡಕೆಯ ಭಾಗಂಗಳಿಂದು" ಎಂದು ಬಾಹುಬಲಿಯೂ (ನಾಥಪು. ಆ. ೬), ಈ ಅಡಕೆಯನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಅಡಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮಜಾತಿಯದೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. "ನೆಲ್ಲವತ್ತಿಯ ಜಿನ ಭವನಂ". "ನೆಲ್ಲವತ್ತಿಯ ಪಟ್ಟೆಯ ಕೆಱೆಯಿಂದಂ ಬಸದಿಯುಮಂ" ಎಂಬಲ್ಲಿ ಶಾಸನಕವಿ ರಾಮರಾಜನು (ಕಾಲ–ಶಕ ೧೦೮೧. ಶಿವಮೊಗ್ಗ ೧೦) ನೆಲ್ಲವತ್ತಿ ಎಂಬ ಊರನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದ್ದಾನೆ ; ೨೫. ಕೈ ತೀವಿದೆಲೆಯುಮಂ—ಕೈತುಂಬ ವೀಳೆಯವನ್ನೂ.

೧೨೩. ೧ : ಕಾಲಂಕರ್ಚಿ—ಕಾಲನ್ನು ತೊಳೆದುಕೊಂಡು ; ೬. ನಯಮಿರ್ದ ಬೞಿಕ್ಕೆ—

ಮುಗಿದ ನಂತರ : ೧೨. ಪಾನಿಗಟ್ಟುವಂ—ಕಾಲ್ತೊಳೆದು ಊಟಕ್ಕೆ ಹಾಕೋಣ (?) ; ೧೪. ಪ್ರೊಟ್ಟುವಿನ ಬೇಗಂ—ಹೊತ್ತಾರೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ; ೧೬. ಕಿತ್ತಯ್ಯಂಗಳುಮಂ—ಚಿಕ್ಕ ಸ್ವಾಮಿಗಳನ್ನೂ, ಮರಿಸ್ವಾಮಿಗಳನ್ನೂ ; ಕಿಱಿದು + ಅಯ್ಯ = ಕಿತ್ತಯ್ಯ ; ೧೯. ನಿಱಿಸಿ—ಊಟಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿಕೊಂಡು ; ನೆರಪಿಕೊಳ್ವಂ—ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳೋಣ : ೨೨. ಕಿಂಕುರ್ವಾಣಂಗೆಯ್ದಪ್ಪಂ—ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ ; ೨೩. ತಱಿಸಂದು—ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ; ೨೬. ಅಱಿದೆ—ಇದರ ಪಾಠ ಅಱಿಯೇ ಎಂದಿರಬಹುದು.

೧೨೪. ೯ : ಪೆಂಡವಾಸದ—ಅಂತಃಪುರದ ; ಸೂಳೆಯರ್ಕಳುಂ—ದಾಸಿಯರೂ (ಸಂ) ಶೂಲಾ >ಸೂಳೆ ; ೧೦. ಪೇಸಱಿಗಟ್ಟಿಗಳುಂ—ಹೇಸರ ಕತ್ತೆಗಳೂ ; ಪಿಡಿಗಳುಂ—ಹೆಣ್ಣಾನೆಗಳೂ ; ಸಿಬಿಗೆಗಳುಮಂ—ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಗಳನ್ನು (ಸಂ) ಶಿಬಿಕಾ > ಸಿವಿಗೆ ; ಸೀಗುರಿಗಳುಮಂ—ಒಂದು ತೆರನಾದ ಕೊಡೆಗಳನ್ನೂ : ೧೧. ಏಕ್ಕ ಮದ್ದಳೆಯ—ಒಂದು ಪಾರ್ಶ್ವವುಳ್ಳ ಮೃದಂಗದ ; ಪಱೆಗಳ್—ಚರ್ಮವಾದ್ಯಗಳು ; ೧೨. ಬಾಜಿಸುತ್ತಂ—ಶಬ್ದ ಮಾಡುತ್ತ ; ಬಱಿಯಂ—ಹಿಂದೆ ; ಕಾಪಿನವರ್—ಅಂಗರಕ್ಷಕರು : ಮಾನಸರಂ—ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ; ಪಡಿಯಱರ್—ದ್ವಾರಪಾಲಕರು, ಕಟ್ಟಿಗೆಕಾರರು ; ೧೩. ಬಾಗಿಲ್ಮಾಡದ—ಪುರದ ಗೋಪುರದ, ಪ್ರೋಱಿಗಂ—ಹೊರಗಡೆಯ : ೧೬. ಕ್ರಿಯಾಪೂರ್ವಕಂ—ನಮಸ್ಕಾರಾದಿ ಕ್ರಿಯೆಗಳಿಂದ.

೧೨೫. ೪ : ಬಟ್ಟಿರವೇಟ್ಕುಂ—ಬರಬೇಕು ; ೭. ಪರಿವೇಷ್ಟಿತೆಯಾಗಿರ್ದ—ಬಳಸಲ್ಪಟ್ಟ ; ೯. ಬಗೆಯಿಲ್ಲ—ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲ : ೧೦. ಪರಿಚ್ಛೇದಿಸಿ—ಖಂಡಿತವಾಗಿ ; ೧೨. ಕರಣವೇಳೆಯೊಳ್—ಕರಣದ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ : ಕರಣ ಎಂದರೆ ಒಂದು ದಿವಸದ (ಚಾಂದ್ರ) ಹನ್ನೊಂದು ವಿಭಾಗಗಳು. ಬವ, ಬಾಲವ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಭಾಗಗಳ ಹೆಸರುಗಳು ; ೧೬. ಚರಿಗೆದೋಱಿ—ಭಿಕ್ಷವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ; ೧೯. ಪಾರಿಸಲ್ವೇಟ್ಕುಂ—ಪಾರಣೆಮಾಡಬೇಕು : ೧೮. ರಾಜೋ ವಾ ರಾಜಾಮಾತ್ಯೋ ವಾ—ರಾಜನಾಗಲಿ ರಾಜನ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಲಿ (?) ಇಲ್ಲಿ 'ರಾಜ ಅಮಾತ್ಯೋ ವಾ' ಎಂದು ಪಾಠವಿರಬಹುದೆ ?

೧೨೬. ೨ : ಮಾಣದೆ—ಬಿಡದೆ ; ಓದುತ್ತಮಿರಿಂ—ಹೇಳುತ್ತ ಇರಿ : ೫. ದಿವಸದಿಂ ತಗುಳ್ದು—ದಿವಸದಿಂದ ಆರಂಭವಾಗಿ ; ೬. ಕೀಱಿ—ಕೂಗಿ, ಬಲಾತ್ಕರಿಸಿ ; ೭. ಇನ್ನಪ್ಪ—ಇಂಥವು : ೧೭. ವಿರಾಗನಾಗಿ—ಸಂತೋಷರಹಿತನಾಗಿ ; ೨೮. ಕೋಣೆಯೊಳ್—ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ : ಕೆಲದೊಳ್—ಮಗ್ಗುಲಲ್ಲಿ ; ಮಗುಚದೆ—ಮಗುಚಿಕೊಳ್ಳದೆ, ಹೊರಳಾಡದೆ ; ತಳರದೆ—ಅಲುಗಾಡದೆ.

೧೨೭. ೧ : ಉಡುಗದೆ—ಸಂಕೋಚಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ, ಮಡಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ; ೬. ಇಪ್ಪೊರ್ತ್ತುಂ—ಎರಡು ಹೊತ್ತೂ ; ೧೦. ನೇಸಱ್ಪಟ್ಟೊಡೆ—ಸೂರ್ಯ ಮಲಗಿದರೆ ಎಂದರೆ ಮುಳುಗಿದರೆ : ಆಸನ್ನ ಕಾಲಂ—ಸಾವಿನ ಹೊತ್ತು ; ೧೨. ಜಾನಿಸುವುದು—ಧ್ಯಾನಮಾಡುವುದು ; ೧೫. ಮುಡಿಪಿ—ಸತ್ತು ; ೨೧. ತಗುಳ್ದ—ಅನುಸರಿಸಿದ ; ಉರಗಾಮರಂ—ಉರಗಲೋಕದವರೂ ದೇವಲೋಕದವರೂ (?), ಧರಣೇಂದ್ರನೊಡನೆ (?) ಇಲ್ಲಿನ ಪಾಠ ಸಂದೇಹಾಸ್ಪದ ; ೨೩. ಕ್ಷಪಣಕನಂ—ಜೈನ ಸಂನ್ಯಾಸಿಯನ್ನು ; ೨೬. ನೇತ್ರದ ಪಱಿವುಲ್ಲಿಸಂಗಳ್—ನೇತ್ರವೆಂಬ ರೇಷ್ಮೆ ವಸ್ತ್ರವಿಶೇಷದ ವಿತಾನಗಳು, ಮೇಲ್ಕಟ್ಟುಗಳು ; ೨೫. ಪಟುಪಟಹ—ಸಮರ್ಥವಾದ ತಮಟೆ : ತುಣವ—ಒಂದು ವಾದ್ಯವಿಶೇಷ. ಇದಕ್ಕೆ ಜಂಪಾ ಎಂಬ ಇನ್ನೊಂದು ಹೆಸರುಂಟು. ಪ್ರಾ. "ತುಣವ ಜಂಪಾವಾದ್ಯವಿಶೇಷಃ" ; ಭಂಭಾ—ಒಂದು ಬಗೆಯಾದ ಭೇರಿ, ಪ್ರಾ. ಭಂಭಾ : ರಭಿಲ್ಲರಿ—ವಲಯಾಕಾರದ ಒಂದು ವಾದ್ಯ ; ಮುಕುಂದ—ಒಂದು ತೆರನಾದ ಮದ್ದಲೆ, ಪ್ರಾ. ಮಉಂದ, ಮುಗುನ್ದ.

೧೨೮. ೧ : ವಂಶ—ಕೊಳಲು : ೨. ವಿಮಾನ—ಶವವನ್ನು ಒಯ್ಯುವ ಮಂಟಪ ; ದಮ್ಮಮುಮಂ—ದ್ರಮ್ಮ ಎಂಬ ನಾಣ್ಯಗಳನ್ನು ; ೪. ಪ್ರಭಾವನೆಯುಮಂ—ಗೌರವವನ್ನೂ ; ೫. ಬಿಗುರ್ವಿಸಿ—ಮಾಯೆಯಿಂದ ಸೃಷ್ಟಿಸಿ ; ೯. ಆಡಿದಂ—ನೃತ್ಯಮಾಡಿದನು.

ಗಾಹೆ : ಅಚ್ಛರಮಜ್ಝಗಯಂ—ಅಪ್ಸರಸ್ತ್ರೀಯರ ನಡುವೆ ಇರುವ. ರಮಣಿಜ್ಜಂ—ಸುಂದರನಾದ, ಒಣಿಮುಂಡಂ—ಅನ್ನಕ್ಕಾಗಿ ತಲೆಯನ್ನು ಬೋಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವವನನ್ನು ಎಂದರೆ ಬೋಳ

ನನ್ನು, ಪೆತ್ತ್ರಪ ಪೆತ್ತ್ರಪ—ನೋಡು ನೋಡು ; ಜಾಜಾ ಮುಂತಾ ಕಾರಣ ಯೇಂ—ಅದೋ ಇದೋ ಯಾವುದಾದರೂ ಕಾರಣದಿಂದ ?, ಬರೆಯಂ—ಇತರ ಮನುಷ್ಯನಂತೆ. ತಪ್ಪ ಇಯುವ್ವಂ—ನಂಬಲ್ಪಡುವುದು, ಹೋಣ—ಆಗುತ್ತದೆ.

೧೪. ಛಂದಸ್ಸಂದದಿಂ—ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಛಂದಸ್ಸುಗಳಿಂದ, ಬಗೆಬಗೆಯಾಗಿ ; ೧೭. ಉಣಿಸಿಂಗೆಂದು—ಊಟಕ್ಕೆ ಎಂದು. ಊಟ ಕಾರಣವಾಗಿ ; ೨೨. ಇಂಬಿಂದು—ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದು ; ೨೯. ನೆಗಟ್ಟ—ಆಚರಿಸಿ ; ೩೦. ಪಶ್ಚಾತ್ಕಾಲದೊಳ್—ಅನಂತರಕಾಲದಲ್ಲಿ.

೧೨೯. ೧೧ : ಚರಿಗೆವೊಗುತ್ತುಂ—ಭಿಕ್ಷಕ್ಕಾಗಿ ಮನೆಮನೆಗೆ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡುತ್ತ ; ೧೨. ಬಹಿರಂಗದೊಳ್—ಮನೆಯ ಹೊರಭಾಗದಲ್ಲಿನ ಒಳಗಿರುವ ಕೋಣೆ. ಪ್ರಾ. ಓಸರಿಅ. (ಸಂ) ಅಪಸಾರಕ ; ೧೩. ಅವ್ಯಕ್ತ ಕಿಱುಗೂಸು—ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿರುವ ಚಿಕ್ಕ ಕೂಸು : ಬೋಳಪ ಬೋಳಪ—ಗಟ್ಟಿ, ಗಟ್ಟಿ, ಹೋಗು ಹೋಗು. < ಪ್ರಾ. ಪೋಲ ; ೧೭. ಅಲಾಭಂ ಮಾಡಿ—ಆಹಾರವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸದೆ ; ೨೦. ಬಱಿಸಿ—ಬರವಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ ; ೨೧. ಪೊಲ್ಲ ಕನಸುಗಳಂ—ಕೆಟ್ಟ ಕನಸುಗಳನ್ನು ; ೨೩. ಕೋಡು—ಕೊಂಬೆ ; ೨೪. ಮಗುಳ್ದುಮಂ—ಹಿಂದಿರುಗಿದ್ದನ್ನೂ ; ೨೫. ಕಡುಗಱಿಯುವಪ್ಪ—ಅತ್ಯಂತ ವೇಗಶಾಲಿಗಳಾದ ; ಪೋರಲ್ ಸಾರ್ದ—ಹೋರಾಡಲು ಸಮೀಪಿಸಿ ; ಪೆಱಗಿಂಗೆ—ಹಿಂದಿರಿದು ; ೨೭. ಮಿಣುಂಬುಳುವುಮಂ—ಮಿಂಚು ಹುಳುಗಳನ್ನೂ ; ೨೮. ಪೊನ್ನ ತಳಿಗೆಯೊಳ್—ಚಿನ್ನದ ತಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ : ತುಪ್ಪೆಲ್—ಪಾಯಸ ; ೨೯. ಕಸಕುಪ್ಪೆಯೊಳ್—ಕಸದ ರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ; ೩೦. ಬೆಳ್ಗತ್ತೆ—ಬಿಳಿ ಕತ್ತೆ.

೧೩೦. ೪ : ಅವು—ಅವುಗಳ ಎಂದರೆ ಆ ಕನಸುಗಳ ; ೮. ಕಳಿದೊಡೆ—ಗತವಾದರೆ ; ೧೨. ಇಲ್ಲಿಂ ತೊಟ್ಟು—ಇಲ್ಲಿಂದ ಹಿಡಿದು ; ರೌದ್ರಜನಮಂ—ಭಯಂಕರ ಕ್ಷಾಮ ; ೧೩. ಮೊಸಲ—ಮೂಲದ ; ಪೊರ್ದಿದ—ಸೇರಿದ ; ೧೪. ಇಂಬೆಳೆಯೊಳ್—ಇನಿದಾದ ಎಂದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ರುಚಿಯುಳ್ಳ ಬೆಳಸಿನಲ್ಲಿ ; ೧೫. ಪ್ರಜೆಗಳ ಮೆಚ್ಚಿದಂತೆ—ಪ್ರಜೆಗಳು ಮೆಚ್ಚಿದ ಹಾಗೆ ; ಮಳೆ ಕೊಳ್ವುದು—ಮಳೆ ಸುರಿಯುವುದು ; ಮಂಡಲವರ್ಷಂಗಳ್—ಕೆಲಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೀಳುವ ಮಳೆಗಳು ; ೧೭. ಓರನ್ನವು—ಸಮಾನವಾದಂಥ ; ಅಂಗಬಾಹ್ಯಮುಪ್ಪ—ದ್ವಾದಶಾಂಗವೆಂಬ ಜೈನಾಗಮಗಳಿಗೆ ಹೊರಗಾದ ; ಚತುರ್ದಶ ವಿದ್ಯಾಸ್ಥಾನಂಗಳುಂ—ಹದಿನಾಲ್ಕು ವಿದ್ಯೆಗಳ ಎಂದರೆ ೧೪ ಪೂರ್ವಾಗಮಗಳ ಉಪದೇಶಸ್ಥಾನಗಳು ; ೧೮. ತನುಮಾತ್ರಮೇ—ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರವೇ ; ನಿಲ್ಕುಂ—ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ ; ೧೯. ಪಿನ್ನ—ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದ ; ೨೦. ನೆಗೞ್ತೆಯಾಗದು—ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಗಾಹೆ : ಪುವ್ವೇಣ—ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ; ಅಂಗವಿಸು—ಅಂಗವೆಂಬ ದೇಶ ; ದಕ್ಖಿಣೇಣ—ದಕ್ಷಿಣ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ; ಕೋಸಂಬೀ—ಕೌಶಂಬೀನಗರವು. ಜಾವಹೋಇ—ಯಾವಾಗ ಆಗುತ್ತದೋ. ಅವರೇಣ—ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ, ಜಾವದೂಣಾ—ದೂಣ ಎಂಬುದರವರೆಗೆ. ಉತ್ತರದೋ—ಉತ್ತರ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ. ಕುಣಾಳ ವಿಸಯೋಯ—ಕುಣಾಳವೆಂಬ ದೇಶವು.

೨೪. ಧೂರ್ತರಪ್ಪ—ದುಷ್ಟರಾದ ; ಪೊಲ್ಲ ಲಿಂಗಿಗಳ—ಕೆಟ್ಟ ಲಾಂಛನಗಳನ್ನುಳ್ಳವರ ; ಪೆರ್ಚಕ್ಕುಂ—ಹೆಚ್ಚಳವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ ; ೨೯. ಅನವಮಾನಂ—ಅತಿಶಯವಾದ ; ೩೦. ಅಭಿಮಾನಮಂ—ಮಮತೆಯನ್ನು.

೧೩೧. ೪ : ದ್ರವ್ಯಪತಿಗಳುಂ—ಶ್ರೀಮಂತರೂ ; ೭. ಲೋಭಿಷ್ಠರಾಗಿ—ದುರಾಶೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದವರಾಗಿ ; ೧೦. ನಿರ್ಗ್ರಂಥಲಿಂಗಮುಂ—ನಿರ್ಗ್ರಂಥ ಎಂದರೆ ದಿಗಂಬರತ್ವದ ಲಾಂಛನವನ್ನು ; ೧೧. ಕೈಕೊಳಿಪಟ್ಟುಂ—ಸ್ವೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟೂ ; ಪುರುಷಾಕಾರಮುಂ—ಪುರುಷಪ್ರಯತ್ನವೂ : ೧೩. ನೆಗೞ್ಪಟ್ಟುದಂ—ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟದ್ದನ್ನು ; ೧೭. ತೊಟ್ಟು—ಆರಂಭವಾದ ; ನಂಟುಗಳ್—ನಂಟತನಗಳು, ಸಂಬಂಧಗಳು.

ಹರಿಣಿ : ಅನೃತಮಜನೇ—ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುವವರಲ್ಲಿ. ನಿತ್ಯಾಭ್ಯಾಸಃ—ಸಂತತವಾದ ಅಭ್ಯಾಸ ; ಖಲೇಷು—ದುಷ್ಟರಲ್ಲಿ, ಪಟುತ್ವತಾ—ಜಾಣ್ಮೆಯು ; ಗುಣವತಿ ಜನೇ—ಗುಣವಂತರಾದ ಜನರಲ್ಲಿ. ವೈರಾನುಬಂಧಃ—ದ್ವೇಷಾನುಬಂಧ ; ಖಲೇಷು—ದುಷ್ಟರಲ್ಲಿ ; ಅತಿ ಗೌರವಂ—ಬಹು ಮರ್ಯಾದೆ ;

ಯುಗೇಷು—ಯುಗಗಳಲ್ಲಿ. ವಾಕ್ಯಾರುಷ್ಯಂ—ಮಾತಿನ ಬಿರುಸು : ವಿಪತ್ತಿಷು ಚ—ಆಪತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೂ ಎಂದರೆ ಆಪತ್ತು ಅಪ್ಪಳಿಸಿದಾಗ, ಕ್ರಿಯಾ—ಕಾರ್ಯವು : ಏತಾನಿ—ಇವೆಲ್ಲ, ಕಲಿಯುಗಮಹಾರಾಜಸ್ಯ—ಕಲಿಯುಗವೆಂಬ ಮಹಾರಾಜನ. ರಾಜವಿಭೂತಯಃ—ರಾಜವೈಭವಗಳು.

೫ : ಸಂಪ್ರತಿವರ್ತತೇ ಕಾಲೇ—ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಕಾಲವಾದ ಎಂದರೆ ವರ್ತಮಾನ ಕಾಲವಾದ. ಕಲಿಯುಗೇ—ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ, ಸತ್ಯನರಾ—ಸತ್ಯವಂತರಾದ ಮನುಷ್ಯರು. ದುರ್ಲಭಾಃ—ದೊರಕರು. ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ : ನಾನಾ ಚೋರಗಣಾಃ—ನಾನಾ ಬಗೆಯಾದ ಕಳ್ಳರ ಗುಂಪುಗಳು, ಪೃಥಿವೀಂ—ಲೋಕವನ್ನು. ಮುಷ್ಣಂತಿ—ಅಪಹರಿಸುವರು : ಆರ್ಯೋಜನಃ—ಆರ್ಯಜನರು : ಕ್ಷೀಯತೇ—ಕ್ಷಯವಾಗುವರು; ದೇವತಾಶ್ಚ—ದೇವತೆಗಳು ಕೂಡ. ಪ್ರಲಯಂಗತಾಃ—ಪ್ರಳಯವಾಗಿ ಹೋದರು. ನಾಶವಾದರು ; ಪಾರ್ಥಿವಾಃ—ರಾಜರು, ಕರಭವತ್—ಒಂಟೆಯಂತೆ, ಲೌಲ್ಯಂಗತಾಃ—ದುರಾಶಾಗ್ರಸ್ತರಾದರು ; ಪಿತರಃ—ತಂದೆತಾಯಿಗಳು, ಪುತ್ರಸ್ಯಾಪಿ—ಮಗನದಾದರೂ, ನ ವಿಶ್ವಸಂತಿ—ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ : ಕಷ್ಟಂ ಯುಗಂ—ಕಷ್ಟಕರವಾದ ಕಾಲವು. ವರ್ತತೇ—ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

೬ : ಪೃಥಿವೀ—ಭೂಮಿಯು, ನಿರ್ವೀರ್ಯಾ—ಸತ್ವಹೀನವಾಗಿದೆ ; ಔಷಧಿರಸಾಃ—ಸಸ್ಯಗಳ ರಸಗಳು, ಗತಾಃ—ನಷ್ಟವಾಗಿವೆ ; ನೀಚಾ—ನೀಚರು. ಮಹತ್ವಂಗತಾ—ಮಹತ್ವವನ್ನು ಪಡೆದರು, ರಾಜಾನಃ—ರಾಜರು, ಅರ್ಥಪರಾಃ—ದ್ರವ್ಯಾಸಕ್ತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕುಧರ್ಮನಿರತಾಃ—ಕೆಟ್ಟ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತರಾದ. ವಿಪ್ರಾಃ—ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು, ವಿಕರ್ಮಸ್ಥಿತಾಃ—ಅನ್ಯಾಯವಾದ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವರು ; ಭಾರ್ಯಾ—ಹೆಂಡತಿಯರು, ಭರ್ತರಿ—ಗಂಡನಲ್ಲಿ, ನೈವ ಬದ್ಧಹೃದಯಾ—ಅನುರಕ್ತವಾದ ಹೃದಯವುಳ್ಳವರಾಗಿಲ್ಲ : ಪುತ್ರಾಃ—ಗಂಡುಮಕ್ಕಳು, ಪಿತೃದ್ವೇಷಿಣಃ—ತಂದೆಯಲ್ಲಿ ದ್ವೇಷವುಳ್ಳವರು ; ಇತ್ಥಂ—ಹೀಗೆಯೇ, ಸಮುಪಸ್ಥಿತೇ ಕಲಿಯುಗೇ—ಎದುರಿನಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವ ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ, ವನಂ ಪ್ರಸ್ಥಿತಾಃ—ಕಾಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ನಿಂತವರು. ಧನ್ಯಾಃ—ಧನ್ಯಜೀವಿಗಳು.

೧೩೨. ೧೭ : ಕಬ್ಬಪ್ಪುನಾಡನೆಯ್ದಿ—ಕಬ್ಬಪ್ಪು ಎಂಬ ನಾಡನ್ನು ಸೇರಿ. ಕಬ್ಬಪ್ಪು ಎಂದರೆ ಈಗಿನ ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳ. ಇದು ಕಟವಪ್ರ ಎಂಬ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಬ್ದದಿಂದ ಬಂದಿರಬಹುದು. ಅಥವಾ ಕಬ್ಬಪ್ಪೇ ಕಟವಪ್ರವಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ರೂಪಾಂತರ ಪಡೆದಿರಬಹುದು. 'ಕಟವಪ್ರನಾಮಕೋಪಲಕ್ಷಿತ …ಸಮುತ್ತುಂಗ ಶೃಂಗೇ ಶಿಖರಿಣಿ'' ಎಂದು ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳ ೧ನೆಯ ಶಾಸನದಲ್ಲಿದೆ (ಕಾಲ ಸು. ೬೦೦). ''ಕಬ್ಬಪ್ಪುನಾಮೆಟ್ಟದಾ'' ಎಂದು ಇನ್ನೊಂದು ಶಾಸನ (ಅದೇ, ೨೭, ಕಾಲ ೭೦೦). ೨೨. ದ್ರವಿಡವಿಷಯಕ್ಕೆ—ದ್ರಾವಿಡದೇಶಕ್ಕೆ. ತಮಿಳುನಾಡಿಗೆ : ೨೪. ಕೀಱಿ—ಕೂಗಿ, ಬಲಾತ್ಕರಿಸಿ ; ೨೫. ಬೆಸಗೆಯ್ಯುತ್ತಂ—ಸೇವೆಮಾಡುತ್ತ ; ಇರ್ದಪ್ಪೆಂ—ಇರುತ್ತೇವೆ : ೨೭. ಏಕಸಱಿಯು—ಒಂದು ಬಂಡೆಯ, ಇಲ್ಲಿ 'ಎಕ್ಕಸಱಿ' ಎಂದು ಪಾಠವಿದ್ದಿರಬಹುದು.

೧೩೩. ೨ : ಆಮುಂ—ನಾವೂ ; ನೋಂತಿರ್ಪೆವು—ವ್ರತಧಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದೇವೆ ; ೪. ಕಾಂತಾರ ಭೈಕ್ಷಂ—ಅಡವಿಯಲ್ಲಿ ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡುವುದು ; ೫. ಬಟ್ಟೆಗೋಪರ್—ದಾರಿಹೋಕರು ; ನಿಱಿಸುವರ್—ಊಟಕ್ಕಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸುವರು ; ೬. ಪೊಟಱೊಳ್—ಪೊಟ್ಟರೆಯಲ್ಲಿ : ಪಿಂಡುಗಂಕಣಮುಂ—ಹಿಂಡು ಬಳೆಯನ್ನು ಎಂದರೆ ಬಟ್ಟೆಗೆ ಗುತ್ತನಾಗಿ ತೊಡಿಸಿರುವ ಬಳೆಗಳನ್ನು ; ೮. ಸಟ್ಟುಗಮುಂ—ಸೌಟನ್ನು ; ಕೈಯನಿತನೆ—ಕೈಯಷ್ಟನ್ನೇ ; ೯. ತೊಱಲ್ದು—ಸುತ್ತಾಡಿ ; ಅಲಾಭಮಾಗಿ—ಭಿಕ್ಷೆ ದೊರಕದೆ ; ನಿಱಿಪಟ್ಟುದೆ—ನಿಲ್ಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತೆ, ಎಂದರೆ ಭಿಕ್ಷಕ್ಕೆ ಯಾರಾದರೂ ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೆ ; ೧೩. ಬೋನಮುಂ—ಅನ್ನವನ್ನು. ಭೋಜನವನ್ನು ; ನೆಱೆಯೆ ತೊಟ್ಟುಟ್ಟು—ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಡವೆಗಳಿಂದ ವಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಿಕೊಂಡು ; ಮಂಗಳಪಸನದನಂಗೊಂಡು—ಮಂಗಳಾಲಂಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು : ೧೪. ಬರ್ಪಳಿಯೆ—ಬಿಳ್ಳಳೇ ? ; ಪೆಱರಾರುಮಿಲ್ಲ—ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವೆ ? ; ೧೮. ಬಳ್ಳಿಕೆಯ್ದಿರ್—ಬಳ್ಳಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದಿರಿ ; ೨೦. ಧವಳಾಗಾರಂಗಳುಂ—ಸುಣ್ಣ ಬಳಿದು ಬಿಳುಪೇರಿರುವ ಮನೆಗಳೂ : ನೆಲೆಯ ಮಾಡಂಗಳುಂ—ಉಪ್ಪರಿಗೆಯ ಮನೆಗಳೂ : ೨೧. ಬರುವುಮಂ ಪೋಗುಮಂ—ಬರುವುದನ್ನೂ ಹೋಗುವುದನ್ನೂ : ೨೫. ಮಾಡಕ್ಕೆ—ಮನೆಗೆ ; ೨೬. ಮುಗುೞ್ಚಿ ಮುಗುೞ್ಚಿ

—ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ : ಬಡ್ಡಿಸೆ—ಬಡಿಸಲು ; ಚರಿಗೆಮಾಡಿ—ಊಟಮಾಡಿ ; ೨೭. ಆವಾಸಕ್ಕೆ —ಮನೆಗೆ.

೧೩೪. ೧ : ಇನಿಸಾನುಂ ತಿಣ್ಣಂ—ಸ್ವಲ್ಪ ತೀವ್ರವಾಗಿ, ಬೇಗನೆ ; ತೊಟ್ಟಿಲ್ಲಿ—ಸುತ್ತಾಮುಮ್ಮಿ ೭. ಅವಮೋದರ್ಯ ಚರಿಗೆ—ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಮೂವತ್ತೆರಡು ತುತ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ದಿನಕ್ಕೆ ಒಂದರಂತೆ ಕಡಮೆಮಾಡಿ ಊಟಮಾಡುವುದು : ೧೦. ಮುಡಿಪಿ—ಸತ್ತು ; ೧೨. ನಿಸಿದಿಗೆಯುಂ —ಬೃಂದಾವನವನ್ನು, ಗೋರಿಯನ್ನು ; ೧೪. ತಿಮುಳನಾಡ್ಗೆ—ತಿಗುಳರ ನಾಡಿಗೆ ಎಂದರೆ ತಮಿಳುನಾಡಿಗೆ : ೧೫. ನಿರುಪಸರ್ಗದಿಂ—ಉಪಸರ್ಗವಿಲ್ಲದೆ ; ೧೬. ಬಡಗನಾಡ—ಉತ್ತರ ದೇಶದ, ಉತ್ತರಾಪಥದ : ಪಸವು—ಕ್ಷಾಮ : ತಿಳಿದುದು—ಹೋಯಿತು ; ೨೨. ಬರ್ದೋರ್—ಬಾಳಿದರು : ೨೫. ತಲೆಸವಿರ್—ತಲೆಗೂಡಲು ; ಪ್ರತಿವಂದನೆ—ನಮಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿನಮಸ್ಕಾರ : ೨೬. ಕೆಂದು —ಮಲಗಿ, "ಕೆಂದಿದ ವಿಹಾನಂ ತಳ್ತಾಡದಿರ್ದ ಮುಮುಮಂ ಪೋಲ್ತಂ—ಸುಪ್ತವಿಹಾನದಿಂದ ಪ್ರದಾ": "ಕೇ—ಶಯನೇ"; ೨೭. ನೋದಿವಟ್ಟಿರ್—ಆಯಾಸಗೊಂಡಿರಿ ; ೨೮. ಪೋಕಂದೊಡೆ—ಹೋಗಲಿ ಎಂದರೆ, ಪೋಗೆಮೆಂದೊಡೆ ಎಂಬ ಪಾಠ ಸ್ವೀಕರಣಯೋಗ್ಯ : ೨೯. ಕಿಮ್ಮನೆ—ಸುಮ್ಮನೆ : ತಾಂಗಿದಪಿರ್—ತಡೆಯುತ್ತೀರಿ.

೧೩೫. ೨: ಇಂಬುಕೆಯ್ವಂ—ಆಶ್ರಯ ಕೊಡೋಣ, ಅಂಗೀಕರಿಸೋಣ : ೮. ಬ್ರಹ್ಮಯ್ಯ— ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಯೇ. ಮಾಣಿಯೇ : ಗುಂಡಿಗೆಯುಂ—ಕಮಂಡಲುವನ್ನು ; ೧೩. ಪಟಿಲ್ದ—ನೀರು ಬಿದ್ದಿರುವ ; ೧೬. ನಿಡಿಯ ಮರದ—ಎತ್ತರವಾದ ಮರದ ; ೧೯. ಬರ್ದಿರ್—ಬಾಳಿದಿರಿ ; ೨೦. ಏವಂಗೊಳ್ಳದೆ—ಅಸಮಾಧಾನಪಡದೆ, ಕೋಪಿಸದೆ : ೨೪. ಬಾರಿಸಿ—ತಡೆದು ; ಲೋಚುಗೆಯ್ದು —ಕೂದಲನ್ನು ಬೋಳಿಸಿ, ಎಂದರೆ ಕಿತ್ತುಹಾಕಿ, ಸಂ. ಲುಂಛನ.

೧೩೬. ೩ : ಲವಟುಗಳ—? ಇದರ ಪಾಠದಲ್ಲಿ ಕ್ಲೇಶವಿದೆ. 'ಬೃಹತ್ಕಥಾಕೋಶ'ದ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವೈದೇಶಿಕಜನೈಃ ಎಂದರೆ ಅನ್ಯದೇಶೀಯರಿಂದ ಎಂದು ಬರುತ್ತದೆ. ಲವಟು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಆ ಅರ್ಥವಿರಬಹುದೇನೋ ? ಪೆಱಲಾಗ—ಪಡೆಯಲಾಗದು ; ಮೇಲ್ವಾಯ್ದು—ಮೇಲೆ ನುಗ್ಗಿ ; ೫. ಅಟ್ಟು—ಅಡಿಗೆಮಾಡಿ : ೮. ಮುಡಗಿಟ್ಟು—ಜೋಪಾನವಾಗಿಟ್ಟು : ೯. ನಿರ್ಗ್ರಂಥಯತಿ— ದಿಗಂಬರ ಯತಿ : ೧೦. ಬಸಿಱ್ಪೆಂಡಿತಿ—ಗರ್ಭಿಣಿ ; ೧೨. ಕರ್ದಿಂಗಳಿರುಳೊಳ್—ಅಮಾವಾಸ್ಯೆಯ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ. ಕರಿದು + ತಿಂಗಳ್, ಬೆಳ್ದಿಂಗಳ್‌ಗೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾದುದು : ಕಟ್ಟಲೆಯೊಳ್— ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ; ೧೩. ಬಸಿಱುಳಿದತ್ತು—ಗರ್ಭಸ್ರಾವವಾಯಿತು : ೧೬. ಪಸವು ಕಟಿಪನ್ನೆಗಂ— ಕ್ಷಾಮವು ಹೋಗುವವರೆಗೆ ; ಎಱಲಿಕ್ಕಿ—ಜೋಲುವಂತೆ ಬಿಟ್ಟು ; ಅರ್ಧಗಪ್ಪಡಮುಂ—ಅರೆವಸ್ತ್ರವನ್ನು ; ೧೭. ಮುಯ್ಪಿನ ಮೇಗೆ—ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ : ೧೯. ಪಾಂಗಿನೊಳ್—ರೀತಿಯಲ್ಲಿ : ನೆಗಟ್ದಿ — ಮಾಡಿ.

೧೩೭. ೧ : ಕೊಳಲ್ ಬಲ್ಲದವರ್—ದಿಗಂಬರತ್ವವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಒಪ್ಪದವರು ; ೨. ಅರ್ಧಗಪ್ಪಡದ ತೀರ್ಥಮುಂ—ಅರೆವಸ್ತ್ರಧಾರಣೆಯ ಶಾಖೆಯನ್ನು, ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು : ನೆಗಱ್ಚಿದರ್—ಮಾಡಿದರು : ೪. ರಾಜ್ಯಂಬರೆಗಂ—ರಾಜ್ಯದವರೆಗೂ ; ೧೬. ಪಟ್ಟಯುಂ ಸಮಯ್ಯುಟ್ಟುಕೊಂಡು—ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಟ್ಟುಕೊಂಡು ; ೧೭. ಆ ದಿವಸಂ ತಗುಳ್ದು—ಆ ದಿನದಿಂದ ಒಡಿದು ; ೧೮. ಕಚ್ಚೆಗಟ್ಟದೆ—ಕಚ್ಚೆ ಹಾಕದೆ : ಸಮಯ್ಯುಡುವರುಂ—ಸರಿಯಾಗಿ ಧರಿಸುವವರೂ ; ಕುಱುವಡಮುಂ—ಕುಱುವಡಿಯುಂ—ಚಿಕ್ಕಮಡಿವಸ್ತ್ರವನ್ನು ; ಪೊದೆವರುಂ—ಹೊದೆಯುವವರೂ : ೧೯. ಕಂಬಳತೀರ್ಥಂ—ಕಂಬಳಿ ಹೊದೆಯುವ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಅಥವಾ ಶಾಖೆ : ಶ್ವೇತವಟರ್— ಶ್ವೇತಾಂಬರರು ; ೨೦. ಅವರಿಂ—ಅವರಿಂದ ; ಸಂತತಿಯ—ಪರಂಪರೆಯ ; ೨೧. ಶ್ವೇತಭಿಕ್ಷು ಜಾಪುಲಿ ಸಂಘ—ಶ್ವೇತಾಂಬರ ಯತಿಗಳ ಜಾಪುಲಿ ಎಂಬ ನಗರದ ಸಂಘ, ಜಾಪುಲಿ—"ಸಾವಟೆ ಪತ್ತನೇ" (ಬೃ.ಕ.ಕೋ. ೧೩೧–೮೧) : ನೊಡಲಿಗನಾದಂ—ಮೂಲಪುರುಷನಾದನು ; ೨೪. ಪೇಱ್ದುದ—ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

೧೩೮. ೨: ಮಸಮಸಕಾದಿ = ಮಶಮಶಕಾದಿ—ಸೊಳ್ಳೆ, ಗುಂಗಾರು ಮುಂತಾದುವು; ಮುಡುಪಿ—ಸತ್ತು; ಅಪಗರ್ವಸುಖ— ಮೋಕ್ಷಸುಖ.

೭. ಲಲಿತಘಟೆಯ ಕಥೆ

೧೩೯. ೬. ಪರಿಯ ಪಟ್ಟಿತ್ತು—ಎಳೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು, ಕೊಚ್ಚಿಹೋಯಿತು; ಪೂರದಿಂದ—ಪ್ರವಾಹದಿಂದ; ೭. ಕಡಿದಪ್ಪುದರಿಂದಂ—ಅತ್ಯಂತ ವೇಗವುಳ್ಳದ್ದರಿಂದ; ಪೊರ್ದಿತ್ತು—ಹೊಂದಿತು, ಪಡೆಯಿತು; ೧೭. ಓರನ್ನರಪ್ಪರ್—ಒಂದೇ ತೆರನಾದವರು, ಸಮಾನರಾದಂಥವರು; ೧೭. ಮಿಥ್ಯಾದೃಷ್ಟಿಗಳ್—ಜೈನಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯಿಲ್ಲದವರು, ಕುದೃಷ್ಟಿಗಳು; ೨೪. ಸಮನಿಸದೆ—ದೊರಕದೆ, ಸಿಕ್ಕದೆ.

೧೪೦. ೨: ಆಯತಿಯಿಂ—ಮನದ ನಿರೋಧದಿಂದ, ಏಕಾಗ್ರತೆಯಿಂದ; ತೊಟ್ಟನೆ—ಬೇಗನೆ; ಸರ್ವಾಂಗಮಲಧಾರಿಗಳ್—ದೇಹದ ಎಲ್ಲ ಅಂಗಗಳಲ್ಲೂ ಮಲವನ್ನು ಧರಿಸಿರುವವರು, ಸ್ನಾನ ಶೌಚಗಳನ್ನು ಮಾಡದವನಿಗೆ ಮಲಧಾರಿ ಎಂಬ ಹೆಸರು; ೩. ಪರಿವಿಡಿಗೆಯ್ಯುತ್ತುಂ—ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತ; ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯದೊಳ್—ಓದಿನಲ್ಲಿ, ಅಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ; ೪. ತಗುಳ್ದಿರ್ದೋರಂ—ಕೂಡಿದ್ದವರನ್ನು; ಸಂಛನ್ನಮಪ್ಪ—ದಟ್ಟವಾದ; ಗೆಂಟಱಿಂದಂ—ದೂರದಿಂದ; ೬. ತಿರುವಾಯೊಳ್—ಹೆದೆಯ ಬಾಯಲ್ಲಿ, ಹೆದೆಯಲ್ಲಿ; ೭. ಪೆಱಗಣ್ಗೆ—ಹಿಂದಕ್ಕೆ; ೮. ಸಾರೆ—ಹತ್ತಿರ; ೯. ಉಪಶಮಮುಮಂ—ಸಮಾಧಾನಚಿತ್ತತೆಯನ್ನೂ; ೧೧. ಪೇೞಿಂ—ಹೇಳಿರಿ.

ಗಾಹೆ: ಪುಟ ೧೧ ನೋಡಿ.

೧೬. ಯಮ—ಇಂದ್ರಿಯಾದಿಗಳ ನಿಗ್ರಹ; ನಿಯಮ—ಸಾಮಾನ್ಯ ನೇಮಗಳು; ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯ—ಸ್ವಂತವಾಗಿ ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿಯುವುದು; ಧ್ಯಾನ—ಚಿಂತಿಸುವುದು; ಅನುಷ್ಠಾನ—ಆಚರಣೆ.

ಗಾಹೆ: ಪಾವೇಣ—ಪಾಪದಿಂದ, ಣಿರಯತಿರಿಯಂ—ನರಕ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಜನ್ಮಗಳನ್ನು, ಗಮ್ಮಇ—ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ; ಧಮ್ಮೇಣ—ಧರ್ಮದಿಂದ, ದೇವಲೋಗಂತು—ದೇವಲೋಕವನ್ನು (ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ); ಮಿಸ್ಸೇಣ—ಪಾಪ ಪುಣ್ಯಗಳ ಮಿಶ್ರಣದಿಂದ, ಮಾಣುಸತ್ತಂ—ಮನುಷ್ಯತ್ವವನ್ನು, ಗಮ್ಮಇ: ದೊಣ್ಣಂಪಿ—ಮತ್ತು ಅವೆರಡರ, ಖಯೇಣ—ಕ್ಷಯದಿಂದ, ನಾಶದಿಂದ, ಣೆವ್ವಾಣಂ—ನಿರ್ವಾಣವನ್ನು ಎಂದರೆ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು. ಗಮ್ಯತಿ.

೨೬. ಪೊಲ್ಲಮೆಗಳೊಳ್—ಕೆಟ್ಟ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ; ನೆಗಟ್ದು—ಆಚರಿಸಿ; ೨೮. ನಾರಕರಾಗಿ—ನರಕಜೀವಿಗಳಾಗಿ; ಛೇದನ—ಕತ್ತರಿಸುವಿಕೆ; ಭೇದನ—ಸೀಳುವಿಕೆ; ೨೭. ಪೂರಣ—ತುಂಬುವಿಕೆ; ಚೂರಣ—ಪುಡಿಮಾಡುವುದು; ಪೀಡನ—ಹಿಂಸಿಸುವುದು; ಬಂಧನಂಗಳುಮಂ—ಕಟ್ಟುವುದನ್ನೂ, ಮುಟ್ಟಿಗೆಯೊಳಿಟ್ಟು—ಕೊಡತಿಗಳಿಂದ ಹೊಡೆದು; ತೆಗೆವುದುಮಂ—(ಚಿಮ್ಮಟಗಳಿಂದ) ಎಳೆಯುವುದೂ (?); ೨೮. ಕೊಂತಂಗಳಿಂದಂ—ಬನಕೆಗಳಿಂದ; ಇಟ್ಟಿಗಳಿಂದಂ—ಈಟಿಗಳಿಂದ; ಸೋರೆ—ಹೊರಕ್ಕೆ ಜಾರಿ ಬರುವಂತೆ; ಕುತ್ತುವುದುಂ—ಚುಚ್ಚುವುದೂ; ೨೯. ತೆಗಲೆಯಂ—ಕೊರಳ ನೇಲ್ವಾಗವನ್ನು; ಪೊಕ್ಕನೆ ಪೋಗೆ—ಪೊಕ್ಕೆಂದು ಕತ್ತರಿಸುವಂತೆ; ಇಡುವುದುಂ—ಬೀಸಿ ಹೊಡೆಯುವುದೂ; ಪೋೞ್ವಂತೆ—ಹೋಳುಮಾಡುವ ಹಾಗೆ; ಕರಗಸಂಗಳಿಂ—ಗರಗಸಗಳಿಂದ.

೧೪೧. ೧. ಉದ್ದಂ—ಉದ್ದಕ್ಕೂ, ಮೇಲಿನಿಂದ ಕೆಳಗಿನವರೆಗೆ; ೨. ಪೊಱಪೊಣ್ಮದಂ—ಹೊತ್ತಾದರೂ: ಉಸಿರ್ವೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ—ಉಸಿರು ಎಂದರೆ ಪ್ರಾಣದ ಹತ್ತು ಎಂದರೆ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದೆ, ನಿರ್ಜೀವವಾಗಿ ಎಂದು ತಿಳಿಸುವಂತೆ ಅರ್ಥ: ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಏನೋ ಪಾಠಕ್ಲೇಶವಿರಬಹುದು. ಉಸಿರಲ್ ಅಥವಾ ಉಸಿರೆ ಪೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಎಂದಿದ್ದರೆ ಉಸಿರಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಹೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ, ಎಂದರೆ ಸತತವಾಗಿ, ಎಡೆಬಿಡದೆ ಎಂಬರ್ಥವಾಗಬಹುದು. ಇದೇ ಮಾತು ವಿದ್ಯುಚ್ಚೋರನ ಕಥೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಬರುತ್ತದೆ (ಪು. ೧೨೭–೨೮); ೧. ಬಿಯ್ಯನೆ—ಮೆಲ್ಲಗೆ; ೪. ಸೀನಾರಿಯುಂ—ಕಾಡುನಾಯಿಯೂ, ನೀರುನಾಯಿಯೂ. "ನಷ್ಟತ್ಯನಿಸೋಪೇತಂ ಸೀನಾರಿಯಾಗಿಯುಂ" ಎಂದು

ನಂದುಸೇನನ ಪ್ರಯೋಗ (ಧರ್ಮಾಮೃ. ೬.೧೮೮); ೫. ಎಚ್ಚುಕತ್ತಿಯುಂ—ಎಸೆದು ಕತ್ತರಿಯೂ, [illegible] : [illegible] : [illegible] ; ೬. [illegible] ಯುಂ—[illegible], [illegible] ; ೭. [illegible]—ಒಂದು ತೆರನಾದ ಮೊಸಳೆಯೂ : ೮. ತಿಮಿ—ತಿಮಿಂಗಿಲ ಎಂಬ ಮೀನು ; ತಿಮಿಂಗಿಳ—ತಿಮಿಯನ್ನು ನುಂಗುವ ಪ್ರಾಣಿ ; ೯. ಕುರ್ಕರ—ಒಂದು ಬಗೆಯ ನೀರಪಕ್ಕಿ. "ಕುಕ್ಕನೋಳಿ ಚೆಲ್ವಿದಿಗೋಳಿ ಬರ್ಪ ಸೊನ್ನಲಿಗೆಯಾಗೆ" (ಆದಿಪು ೬-೭೧); ಪುರುಳಿ—ಸಾರಿಗೆ ಅಥವಾ ಹೊನ್ನಗಿಳಿ : ಪೆಂಗುರು—ಒಂದು ಬಗೆಯಾದ ದೊಡ್ಡ ಬಕಪಕ್ಷಿ, (ತೆಲುಗು) ಪೆಗ್ಗುರು, ಬೆಗ್ಗುರು ; ಕಾರಂಡ—ಒಂದು ಬಗೆಯ ನೀರುಕೋಳಿ : ಅಂದೆ—ಗೂಬೆ ; ೧೩. ನೆಗಟ್ತರ್—ಮಾಡುವವರು : ೧೫. ಆಗಂತುಕ—ಬರಲಿರುವ ; ೧೬. ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯವಱಿಂದಂ—ಮೊದಲಾಗುಳ್ಳವುಗಳಿಂದ.

ಶ್ಲೋಕ : ಸುಖಸ್ಯಾನಂತರಂ—ಸುಖವಾದ ಬಳಿಕ, ದುಃಖಂ—ದುಃಖವು ; ದುಃಖಸ್ಯಾನಂತರಂ—ದುಃಖವಾದ ಬಳಿಕ, ಸುಖಂ—ಸುಖವು. (ಹೀಗೆ) ದುಃಖಾನಿ ಚ ಸುಖಾನಿ ಚ—ದುಃಖಗಳೂ ಸುಖಗಳೂ, ಚಕ್ರವತ್—ಚಕ್ರದಂತೆ, ಪರಿವರ್ತಂತೇ—ತಿರುಗುತ್ತವೆ.

೨೩. ಸೂಱಸೂಱೊಳೆ—ಬಾರಿಬಾರಿಗೆ ; ೨೭. ಕಲ್ಪಂಗಳೊಳ್—ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ (ಇವು ೧೬) : ಗ್ರೈವೇಯಕ—ಕಲ್ಪಗಳ ಮೇಲಿರುವ ೯ ಪ್ರದೇಶಗಳು, ಕಲ್ಪಾತೀತವಾದುವು.

೧೪೨. ೧ : ನವಾನುದ್ದಿಸೆಗಳ್—೯ ಅನುದ್ದಿಶೆಗಳು. ಇವು ಗ್ರೈವೇಯಕಗಳ ಮೇಲಿರುವ ಸ್ವರ್ಗಗಳು ; ೨. ಪಂಚಾನುತ್ತರೆಗಳ್—೫ ಅನುತ್ತರೆಗಳು, ಇವು ಗ್ರೈವೇಯಕಗಳ ಮೇಲಿರುವುವು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ವಾರ್ಥಸಿದ್ಧಿಯೆಂಬ ಸ್ವರ್ಗ ಕೊನೆಯದು. ಅದರಾಚೆ ಸಿದ್ಧಶಿಲೆ, ಅಲೋಕಾಕಾಶ ; ೩. ಪಾಸಿನ ಪೊರೆಯೊಳ್—ಹಾಸಿಗೆಯ ಹತ್ತಿರ ; ೧೧. ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯವಿಲ್ಲದೋರ್—ಮೊದಲಾಗುಳ್ಳವಿಲ್ಲದವರು ; ೧೩. ತೇಜದೊರಾಗಿ—ತೇಜಸ್ಸುಳ್ಳವರಾಗಿ ; ೨೨. ಪಶ್ಚಾತ್ಕಾಲದೊಳ್—ಅನಂತರಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಆಮೇಲೆ.

೧೪೩. ೬ : ಮಗುಳ್ದು ಮಗುಳ್ದು ಬರ್ಪುಂ—ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಬರುವುದೂ ಹಿಂದಕೆ ಹುಟ್ಟುವುದೂ : ೮. ಪೊರೆಯುದುದಂ—ವ್ಯಾಪ್ತವಾಗಿರುವುದನ್ನು : ಬಿರಿವ[illegible]—[illegible] ; ೧೦. ಬಿಪ್ಪೊರ್ದವರ್—ಬಿಟ್ಟಿಗೆ, [illegible]ಕಾಲದಲ್ಲಿ ; ೧೩. ಪಾತಕರೆಯುಂ—ಪಾಪಿಗಳಾಗಿದ್ದೇವೆ, ಮತ್ತು ; ಪೊಲ್ಲಕೆಯ್ವಪುಂ—ಕೆಟ್ಟುದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ; ಕೊಂದೆಮುಂ—ಕೊಂದಿದ್ದೇವೆ, ಮತ್ತು : ೧೫. ಬರ್ದುಂಕಿದರ್—ಬದುಕಿದರು. ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡರು (ಕೊಲೆಯಿಂದ) ; ೧೬. [illegible]—ಹೋಗದು ; ೧೮. [illegible]—ತಡೆದು. [illegible] ; ೧೯. ನಾಮೇನಂ ಬಗೆದೊಂ—ನಾವು ಏನನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಿದೆವು ; ೨೫. ಕಿಱಿದೆಯಾಯುಷ್ಯಂ—ಸ್ವಲ್ಪವೇ ಆಯುಸ್ಸು ; ೨೭. ಆವೆಲ್ಲಂ—ನಾವೆಲ್ಲ ; ಕೂಸುಗಳೆವುಂ—ಚಿಕ್ಕವರಾಗಿದ್ದೇವೆ, ತರುಣರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು

೧೪೪. ೧ : ನವಯೌವನರೆವುಂ—ಹೊಸ ಹರೆಯದವರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ; ೨. [illegible]ಗೆಲ್ಲೊರ್ಗಂ—ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ : ೪. ನೀರಡಿಸಿಯುಂದಂ—ನೀರಿನಿಂದ, ನೀರು ಕಾರಣವಾಗಿ ; ೬. ಸಾಭಿಜ್ಞಾನವೇಱ್—ಸರಿಯಾದ ಕುರುಹು ಏನು : ೮. [illegible]—[illegible] : ಒದಱಿ—ಕೂಗಿ, ಬಗ್ಗಿಸಿದೊಡೆ—ಬಯ್ದರೆ : ೧೦. ಅದಱಿದ್ದುದುಂ—ಆ ಕೂಗಿನ ಕೇಳಿದವನ್ನು ; ೧೩. ತೊಱತಿರ್ಪುಗುಂ—[illegible]. ಉಬ್ಬಿ [illegible] : ೧೯. [illegible]—ಉದ್ವೇಗಹೊಂದಿ, ವ್ಯಥೆಪಟ್ಟು ; ೨೫. ಧನ್ಯರೆಮೋ—ನಾವು ಧನ್ಯರಾಗಿದ್ದೇವೆಯೋ ? : ಅಧನ್ಯರೆಮೋ—ನಾವು ಅಧನ್ಯರಾಗಿದ್ದೇವೆಯೋ ? : ೨೫. ಧನ್ಯರಿರ್—ನೀವು ಧನ್ಯರಾಗಿದ್ದೀರಿ ; ೨೭. [illegible] [illegible]—ಚಿನ್ನದ ಕಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಚಿನ್ನದ ಅದಿರಿನಲ್ಲಿ : [illegible]—[illegible].

೧೪೫. ೧ : [illegible]—[illegible] : [illegible]—[illegible] : ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನೆಗಂ—ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವವರೆಗೂ.

ಶ್ಲೋಕ : [illegible]—[illegible]. [illegible]—[illegible] [illegible]—[illegible]ವಾಗಲಿ, [illegible]—ಮತ್ತೆ [illegible]ವಾಗಲಿ, [illegible]—[illegible]

ಸರ್ವಾಭೀಪ್ಸ ಪರಿತ್ಯಾಗಃ—ಎಲ್ಲ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳನ್ನೂ ಬಿಡುವುದು, ಪ್ರಾಯೋಪಗಮನಂ ಸ್ಮೃತಃ—ಪ್ರಾಯೋಪಗಮನವೆಂದು ತಿಳಿಯುವುದು.

೬. ವಖ್ಯಾನಿಸಿ ಪೇಟಿ—ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡಿ ಹೇಳಲು ಎಂದರೆ ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ತಿಳಿಸಲು ; ೧೧. ಏಕ ಪಾರ್ಶ್ವದೊಳ್—ಒಂದು ಮಗ್ಗುಲಲ್ಲಿ ; ೧೨. ಮಗುಟಿದೆ—ಹೊರಳಾಡದೆ ; ೧೪. ಮೆಯ್ಯಂ ತೊಱೆದಿರ್ದರ್—ದೇಹಾಭಿಮಾನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರು ; ಮೞೆಕೊಂಡು ಪೂರಂ ಬಂದು—ಮಳೆ ಸುರಿದು ಪ್ರವಾಹ ಬಂದು ; ೧೮. ಮುಡಿಪಿ—ಸತ್ತು, ೨೦. ಏಕಹಸ್ತ ಪ್ರಮಾಣ—ಒಂದು ಮೊಳ ಆಳತೆಯುಳ್ಳ.

೮. ಧರ್ಮಘೋಷ ಭಟಾರರ ಕಥೆ

೧೪೬ ೭ : ಆದಮಾನಂ ಕಡಿದಪ್ಪುದಱಿಂದಂ—ವಿಶೇಷ ತೀವ್ರತೆಯನ್ನುಳ್ಳದ್ದರಿಂದ ; ೧೬. ಬರ್ಪೋರ್—ಬರುವವರು ;

ವೃ ॥ ಧರ್ಮಪ್ರವರಃ—ಕಃ—ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠನಾದವನು ಯಾರು ; ದಯಾತ್ಮಸುಭಗಃ—ದಯೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಆತ್ಮಸೌಭಾಗ್ಯವನ್ನುಳ್ಳವನು ; ಕಃ ನರಃ—ಯಾವ ಮನುಷ್ಯನು, ಪಂಡಿತಂ ಸ್ಯಾತ್—ಪಂಡಿತನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ವಶಗಾ—ವಶವಾಗಿರುವವಳು ; ಕಾಯೋಷಿತ್—ಹೆಂಗಸು ಯಾರು, ಕಲಿಷ್ಯಯತಿ—? ; ಕ್ರೋಧಃ—ಕೋಪವು, ಅಶುಭಸ್ಯ—ಅಮಂಗಳದ, ಉದಯಃ—ಹುಟ್ಟುವಿಕೆ ; ಅಲಕ್ಷ್ಮೀಃ—ಲಕ್ಷ್ಮಿಯಿಲ್ಲದವಳು, ಕಾ—ಯಾರು, ಅವಿಚಾರಕಾರ್ಯ ಘಟನಾ—ವಿಚಾರವಿಲ್ಲದೆ ಕಾರ್ಯಮಾಡುವುದು ; ಆತ್ಮನಃ—ಆತ್ಮನ, ಮಿತ್ರಂ ಕಿಂ—ಸ್ನೇಹಿತನು ಯಾರು, ಆತ್ಮಾ—ಮನಸ್ಸು; ಭುವಿ—ಲೋಕದಲ್ಲಿ, ಕಿಂ—ಯಾವುದು, ಸೌಖ್ಯಂ—ಸುಖವು, ಶಾಸ್ತ್ರವಾಚನ ಮತಿಃ—ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಓದುವ ಬುದ್ಧಿಯ ; ಕಾ ವಾ ಗತಿಃ—ಗುರಿ ಯಾವುದು, ನಿರ್ವೃತಿಃ—ಮೋಕ್ಷವು.

ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವೋತ್ತಮ ಹಸ್ತಿಮಸ್ತಕ ಗತಃ—ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವವೆಂಬ ಆನೆಯ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿರುವ ; ಸುಜ್ಞಾನಕೇತು ವ್ರಜೋ—ಒಳ್ಳೆ ಜ್ಞಾನವೆಂಬ ಧ್ವಜಗಳ ಸಮೂಹವುಳ್ಳವನಾದ : ನಾನಾ ಶೀಲಗುಣ ವ್ರತೋರು ಪೃತನಃ—ನಾನಾ ಬಗೆಯಾದ ಶೀಲಗಳೆಂಬ ಗುಣಗಳೆಂಬ ವ್ರತಗಳೆಂಬ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಸೈನ್ಯವನ್ನುಳ್ಳ, ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯ ಶಂಖಧ್ವನಿಃ—ಶಾಸ್ತ್ರಾಭ್ಯಾಸವೆಂಬ ಶಂಖದ ಧ್ವನಿಯುಳ್ಳ ; ಭಾಸ್ವತ್ ಸಂವರ ಭೂರಿಚಾರುಕವಚೋ—ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾದ ಸಂವರವೆಂಬ ಅತಿಶಯ ಸುಂದರವಾದ ಕವಚವನ್ನುಳ್ಳವನು ; ನಾತೀವ ತೀಕ್ಷ್ಣಾಯುಧಃ—ಅತಿ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ಆಯುಧಗಳಿಲ್ಲದವನು, ಸ್ವರ್ಮೋಕ್ಷ ವೃತ್ತಿಪ್ರದಃ—ಸ್ವರ್ಗ ಮತ್ತು ಮೋಕ್ಷದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವವನಾದ, ಧರ್ಮಮಹಾನೃಪಃ—ಧರ್ಮವೆಂಬ ಮಹಾರಾಜನು, ಬುಧಭಟೈಃ—ವಿದ್ವಾಂಸರೆಂಬ ಸೈನಿಕರಿಂದ, ಸೇವ್ಯೋ—ಸೇವಿಸಲ್ಪಡುವವನು.

೧೪೭ ಶ್ಲೋಕ ॥ ಧರ್ಮಾರ್ಥಕಾಮಮೋಕ್ಷಾಣಾಂ—ಧರ್ಮ, ಅರ್ಥ, ಕಾಮ, ಮೋಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ, ಏಕಃ ಅಪಿ—ಒಂದಾದರೂ, ಯಸ್ಯ—ಯಾರಿಗೆ ನ ವಿದ್ಯತೇ—ಇಲ್ಲವೋ, ತಸ್ಯ ಜನ್ಮ—ಅವನ ಜನ್ಮವು, ಅಜಾಗಲಸ್ತನಸ್ಯ ಇವ—ಮೇಕೆಯ ಕೊರಳ ಕೆಳಗೆ ಇರುವ ಮೊಲೆಗಳಂತೆ, ನಿರರ್ಥಕಂ—ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲದ್ದು.

ವೃ ॥ ಯೇಷಾಂ—ಯಾರಿಗೆ, ನ ವಿದ್ಯಾ—ವಿದ್ಯೆ ಇಲ್ಲವೋ, ನ ತಪೋ—ತಪಸ್ಸಿಲ್ಲವೋ, ನ ದಾನಂ—ದಾನವಿಲ್ಲವೋ. ನಾಪಿ ಏವ ಶೀಲಂ—ಶೀಲವು ಕೂಡ ಇಲ್ಲವೋ, ನ ಗುಣೋ—ಗುಣವಿಲ್ಲವೋ, ನ ಧರ್ಮಃ—ಧರ್ಮವಿಲ್ಲವೋ, ತೇ—ಅವರು, ಮರ್ತ್ಯಲೋಕೇ ಭುವಿ—ಮೃತಿಯನ್ನು ಹೊಂದುವ ಸ್ವಭಾವವುಳ್ಳ ಲೋಕದಲ್ಲಿ, ಭಾರಭೂತಾಃ—ಭಾರವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದವರು, ಮನುಷ್ಯರೂಪೇಣ—ಮನುಷ್ಯನ ಆಕಾರದಿಂದ, ಮೃಗಾಃ—ಪ್ರಾಣಿಗಳಾಗಿರುವವರು, ಚರಂತಿ—ನಡೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ಲೋಕ || ಪರಸ್ಪರಂ ಭಕ್ಷಯಿತ್ವಾ—ಒಂದನ್ನೊಂದು ತಿನ್ನುತ್ತ, ಕ್ರಿಮಯಃ—ಕ್ರಿಮಿಗಳು, ಕಿಂ ನ ಜೀವಂತಿ—ಬದುಕುತ್ತಿಲ್ಲವೇನು ; ಪರಲೋಕಾ ವಿರುದ್ಧೇನ—ಪರಲೋಕಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಿಲ್ಲದ ರೀತಿಯಿಂದ, ಯಃ—ಯಾರು, ಜೀವತಿ—ಜೀವಿಸುತ್ತಾನೋ, ಸಃ—ಅವನು, ಜೀವತಿ—ಶ್ಲಾಘ್ಯವಾಗಿ ಜೀವಿಸುತ್ತಾನೆ. ಯೇನ—ಯಾವುದರಿಂದ, ಅಪವಾದಃ—ನಿಂದೆಯು, ಭವೇತ್—ಉಂಟಾಗುವುದೋ, ಯೇನ ಚ—ಮತ್ತು ; ಯಾವುದರಿಂದ, ಅಪ್ರತ್ಯಯೋ—ಅವಿಶ್ವಾಸವು, ಭವೇತ್—ಉಂಟಾಗುವುದೋ, ಯೇನ—ಯಾವುದರಿಂದ, ನರಕಃ—ನರಕವು ; ಗಮ್ಯತೇ—ಪ್ರವೇಶಿಸಲ್ಪಡುವುದೊ, ತತ್ಕರ್ಮ—ಆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನ ಸಮಾಚರೇತ್—ಆಚರಿಸಬಾರದು.

೧೬. ಶಾಸ್ತ್ರಪಾರಂಗತರಾಗಿ—ಶಾಸ್ತ್ರದ ಆಚೆಯ ದಡವನ್ನು ಕಂಡವರಾಗಿ, ಎಂದರೆ ಪರಮಪಂಡಿತರಾಗಿ ; ೧೮. ತಾಮರೆಗೊಳದ—ತಾವರೆಯ ಕೊಳದ ; ೨೦. ಶ್ರಾವಕರ್ಕಳೆಲ್ಲಂ—ಜೈನಗೃಹಸ್ಥರೆಲ್ಲ ; ನಮ್ಮ ನೋಂತುದಂ—ನಾವು ಉಪವಾಸ ವ್ರತಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ; ಪಾರಣೆಯ—ಉಪವಾಸಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಊಟವನ್ನು ; ೨೧. ಸಾರ್ತರ್ಕುಂ—ಹತ್ತಿರ ಬರುತ್ತದೆ, ಸೇರುತ್ತದೆ ; ೨೨. ಚರಿಗೆವುಗದೆ—ಭಿಕ್ಷಕ್ಕಾಗಿ ಗೃಹಪ್ರವೇಶ ಮಾಡದೆ ; ತುರುಪಟ್ಟಿಗೆ—ದನಗಳ ಹಟ್ಟಿಗೆ ; ೨೩. ಅಲ್ಲಿಂದೆರ್ದು ನಾಡೆ ಗೆಂಟು ಪೋದತ್ತು—(ಆ ತುರುಪಟ್ಟಿ) ಆ ಎಡೆಯಿಂದ ಎದ್ದು ಬೇರೆ ಎಡೆಗೆ ಬಹುದೂರ ಹೋಯಿತು ; ೨೪. ಪೆಜತೊಂದು—ಬೇರೊಂದು ; ೨೭. ಸೇದೆಗೆಟ್ಟು—ಆಯಾಸದಿಂದ ಕೆಟ್ಟು ; ಬಸಮಟಿದು—ಶಕ್ತಿಗುಂದಿ ; ಅನುಕಂಪೆಯುಂ—ದಯೆಯೂ ; ೨೮. ಪಿರಿಯ ಕರಗಮಂ—ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸವನ್ನು ; ತಣ್ಣೆದವುಂ—ತಂಪಾಗಿರುವುವೂ ; ೩೦. ಪ್ರಾಸುಕಮಪ್ಪ—ಜೀವರಹಿತವಾದ ; ಪೊಟ್ಟದೊಳ್—ಚಿನ್ನದಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಚಿನ್ನದ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ? (ತಮಿಳು) ಪೊಱ್ಱು—ಚಿನ್ನದ, ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ; ೩೦. ಸೇದೆಯಂ—ಆಯಾಸವನ್ನು, ಆಱಿಸಿಂ—ಶಮನಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿರಿ ; ೩೧. ಅನ್ನೆವರಂ—ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ;

೧೪೯ ೩ : ಬೆಸಗೊಂಡಳ್—ಕೇಳಿದಳು ; ೬. ಕಮ್ಮಿದುವುಂ—ಸುಗಂಧಯುಕ್ತವಾದುವೂ ; ಪೊಟ್ಟದೊಳ್—ಚಿನ್ನದ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ; ೧೦. ಪ್ರಾತಿಹಾರ್ಯಮಂ ಗೆಯ್ವುದಂ—ದೇವತೆಗಳು ಮಾಡುವ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದು ; ೧೩. ಆಪ್ಯಾಯನಮಾಗಿ—ಹಿತವಾಗಿ ; ೧೫. ದೇವನಿಕಾಯಂ—ದೇವತೆಗಳ ಸಮೂಹ ; ೧೮. ಬಾಧಿಸಪಟ್ಟೊರಾಗಿ—ಪೀಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟವರಾಗಿ ; ೧೯. ಸೇದೆಗೆಟ್ಟು—ಸೇದೆಯಿಂ ಕೆಟ್ಟು ; ಪ್ರತಿಬೋಧಿಸಲ್—ಎಚ್ಚರಿಸಲು ಎಂದರೆ ಅರಿವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಲು ; ತಗುಳ್ದು—ತೊಡಗಿ ; ತಿಳಿಪಲಾಱದೆ—ಅರಿಯಿಸಲಸಮರ್ಥಳಾಗಿ ; ೨೨. ಸಮಾವಸ್ಥೆಯೆಲ್ಲಮಂ—ಸಮತೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೆಲ್ಲ ; ಸಮಾಧಿ ಸಂಧಾನೋಪಾಯ—ಏಕಾಗ್ರತೆಯನ್ನು ಸೇರಿಸುವ ಉಪಾಯವನ್ನು ; ೨೬. ಸಮಾಧಿಯನೊಡೆಯರಪ್ಪರ್—ಸಮಾಧಿಯನ್ನುಳ್ಳವರಾಗುತ್ತಾರೆ ; ೨೮. ಈ ಭವದಿಂ ತೊಟ್ಟು—ಈ ಜನ್ಮದಿಂದ ಮೊದಲಾಗಿ ;

೧೫೯ ೧ : ಕರ್ಮಕ್ಷಯಂ ಗೆಯ್ದು—ಕರ್ಮವನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿ ; ೩. ಉನ್ಮಾರ್ಗದಿಂದಂ ಮನಮಂ ಮಡುಗಿ—ದುಷ್ಟಮಾರ್ಗದಿಂದ ಮನಸ್ಸನ್ನು ತೆಗೆದು ; ನಿಱಿಸಿ, ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ;

ಗಾಹೆ || ಹಾ—ಅಯ್ಯೋ. ದುಟ್ಠುಕಯಂ—ದುಷ್ಟಕಾರ್ಯವು ಮಾಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು ; ಹಾ—ಅಯ್ಯೋ, ದುಟ್ಠುಕಾರಿಯಂ—ದುಷ್ಟಕಾರ್ಯವು ಮಾಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು ; ಹಾ—ಅಯ್ಯೋ, ದುಟ್ಠು—ದುಷ್ಟಕಾರ್ಯವು, ಅಣುಮೋದಿಯಂ—ನನ್ನಿಂದ ಒಪ್ಪಲ್ಪಟ್ಟಿತು ; ಜೀವೋ—ಜೀವನು, ಅಂತೋ ಅಂತೋ—ಒಳಗೊಳಗೇ, ಪೇಮಂತೋ—ನಡುಗುತ್ತ ಪಚ್ಚತ್ತಾವೇಣ—ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪದಿಂದ, ದಜಾಇ—ಸುಡುತ್ತಾನೆ.

೬. ಪೊಲ್ಲದಂ ಬಗೆದೆಂ—ಕೆಟ್ಟುದನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಿದೆನು ; ಪೞಿಯುತ್ತಂ—ನಿಂದಿಸುತ್ತ ; ೭. ನಾಮಗ್ರಹಣಂಗೊಂಡಾಗಳ್—ಹೆಸರನ್ನು ಕೇಳಿದ ಮೇಲೆ ; ಅಶುಭ ಪರಿಣಾಮದಿಂ—ಅಮಂಗಳವಾದ ಅಂತ್ಯದಿಂದ ; ಪಿಂಗಿ—ತೊಲಗಿ ;

೯. ಸಿರಿದಿಣ್ಣನೆಂಬ ಭಟ್ಟಾರರ ಕಥೆ

೧೫೦. ೫ : ಅಯ್ಕೆಲಿಂದಂ—ಓಮದಿಂದ ; ೬. ಪಗೆವನಪ್ಪ—ಪಗೆಯಾದ : ವಿಗುರ್ವಿಸಪಟ್ಟು ಪಜಿಂದಂ—ಮಾಯೆಯಿಂದ ನಿರ್ಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟದ್ದರಿಂದ : ೭. ತಳಿಯ ಪಟ್ಟೊನಾಗಿ—ಚುಂಬಿಕಿ ಸಲ್ಪಟ್ಟವನಾಗಿ ; ೧೨. ಅಧಿಗಮ ಸಮ್ಯಗ್ದೃಷ್ಟಿ ಶ್ರಾವಕಂ—ಸಂಪಾದಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸಮ್ಯಕ್ ದೃಷ್ಟಿಯುಳ್ಳ ಗೃಹಸ್ಥನು : ೧೯. ಮಹಾಮಹಿಮೆಗಳಂ—ಮಹತ್ತಾದ ಉತ್ಸವಗಳನ್ನು : ೨೨. ಗುಜ್ಜಿ—ಕುಳ್ಳಿ, (ಸಂ) ಕುಬ್ಜಾ ; ವಿರಳದಂತೆ—ವಿರಳವಾದ ಹಲ್ಲುಳ್ಳವಳು ; ಆದಮಾನುಂ ವಿರೂಪೆ—ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕೆಟ್ಟ ರೂಪುಳ್ಳವಳು : ಪೆಸಪಡುವಳ್—(ಇತರರಿಂದ) ಹೇಸಲ್ಪಡುವವಳು ಇದರ ಪಾಠ 'ಪೆಸರ್ಪಡುವಳ್' ಎಂದು ಇರಬಹುದು, ಆಗ ದೂಷಿಸಲ್ಪಡುವಳು ಎಂಬರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. "ಈ ಮಹಾತ್ಮನಂ ತೊಟ್ಟೆನಲಿಂತು ದೇವ ಯುವರಾಜನರ್ಸ ತೆಜದಿಂ ಪೆಸರ್ಪಡೇ" ಎಂದು 'ಕಾದಂಬರಿಯ'ಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗವಿದೆ (ಉ. ೪೭೯) ; ೨೬. ನಾಣಿಸೆಪಡುವ್ವೊಳ್ ನಾಚಿಕೆ ಪಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟವಳು.

೧೫೧. ೪ : ಪೆತ್ತೆನಿಲ್ಲ—ಪಡೆದೆನಿಲ್ಲ ; ೫. ಉಬ್ಬೆಗಂ ಬಟ್ಟು—ದುಃಖಪಟ್ಟು ; ೬. ಅಷ್ಟೋಪವಾಸಮುಮಂ—ಎಂಟು ದಿನಗಳ ಉಪವಾಸವನ್ನೂ ; ೮. ಸಮೆಯಿಸಿದ ಬಟಿಕ್ಕೆ—ಮುಗಿಸಿದ ಅನಂತರ ; ಕರಂ ಬಡಪಟ್ಟಿರ್ದಿರ್—ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬಡಕಲಾಗಿರುವಿರಿ ; ೧೨. ನಿಮಗೊಸೆದೆಂ—ನಿಮಗೆ ನಾನು ಪ್ರೀತಿಪಟ್ಟೆನು ಎಂದರೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿದೆನು.

೧೫. ತೊಡಗಿಂದೊಡೆ—ತೊಡಗಿದರೆ : ೧೬. ಪಾರಿಸದೆ—ಉಪವಾಸಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಾರಣೆ ಮಾಡದೆ ; ೧೭. ಸೇದೆಯುಮಂ—ಆಯಾಸವನ್ನೂ ; ೨೧. ಕಮ್ಮಿತಪ್ಪ—ಗಮಗಮಿಸುತ್ತಿರುವ ; ತಂಬೆಲರ್ ವೀಸಿ—ತಂಪಾದ ಗಾಳಿಯನ್ನು ಬೀಸಿ ; ೨೫. ನಿಧಾನಂಗೆಯ್ದು—ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ ; ೨೬. ಕಾಲಂಗೆಯ್ದು—ಸತ್ತು ; ೨೭. ಶ್ರೀವಿಹಾರಮಂ—ಶ್ರೀವಿಹಾರವೆಂಬ ದೇವಾಲಯವನ್ನು ; ೨೮. ಓಲಗಿಸುತ್ತುಂ—ಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತ.

೧೫೨. ೧ : ಅಪುತ್ರಿಕೆ—ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದವಳು : ಭೇಡಿ—ಬಯಸಿ ; ೨. ನಿಚ್ಚಲು—ಪ್ರತಿದಿನವೂ ; ೩. ಆಡುತ್ತುಂ—ನರ್ತನ ಮಾಡುತ್ತ ; ೭. ಬಟ್ಟಿಬಂದು—ಕೆಳಕ್ಕೆ ಜಾರಿ ಬಂದು ; ೧೪. ನೆಱೆದು—ತುಂಬಿ ; ೧೫. ಸಿರಿದಿಣ್ಣ—ಶ್ರೀದತ್ತ ; ೨೦. ಮಾಲೆಸೂಡಿದೊಡೆ—ಮಾಲೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ, ಮುಡಿಸಿದರೆ ; ೨೩. ಕತಿಪಯ...ಕೆಲವು ; ೨೬. ಎರಡು ಬರೆಯಂ—ಎರಡು ಗೀಟುಗಳನ್ನು ; ೨೭. ಪಿರಿದುಂ ಬೇಗಂ—ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ; ೨೯. ತೆಗೆದುದಂ—ಅಳಿಸಿದ್ದನ್ನು ; ಕಡು ಮುಳಿದು—ಬಹಳವಾಗಿ ಕೋಪಿಸಿ.

೧೫೩. ೧ : ಆದಜಿ ಗೋಣಂ—ಆ ಗಿಣಿಯ ಕೊರಳನ್ನು ; ೬. ಪಲಗೆಯೊಳ್ ರೇಖೆಗೊಂಡು—ಚಿತ್ರದ ಹಲಗೆಯ ಮೇಲೆ ರೇಖಾಚಿತ್ರವನ್ನು ಬರೆದು ; ೭. ನಿರ್ವೇಗಕ್ಕೆ—ವಿರಕ್ತಿಗೆ ; ೧೩. ಪ್ರತಿಮಾಯೋಗದೊಳ್—ನಿಂತಿರುವ ಪ್ರತಿಮೆಯಂತೆ ನಿಂತು ತಪಸ್ಸುಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ; ೧೫. ವ್ಯಂತರದೇವನಾಗಿ—ವ್ಯಂತರವೆಂಬ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ದೇವತೆಯಾಗಿ ; ವಿಗುರ್ವಿಸಿ—ಮಾಯೆಯಿಂದ ಸೃಷ್ಟಿಸಿ.

ಗಾಹೆ ॥ ಪುಟ ೯೨ ನೋಡಿ.

ಶ್ಲೋಕ ॥ ಅಹಂ—ನಾನು, ಅಚ್ಛೇದ್ಯಃ—ಕತ್ತರಿಸಲಾಗದವನು ; ಅನಂತಸೌಖ್ಯಃ—ಅನಂತ ಸುಖವನ್ನುಳ್ಳವನು ; ವೇತ್ತಾ—ತಿಳಿಯುವವನು, ಜ್ಞಾನಿ ; ಅಪೂರ್ವಃ—ಅನಾದಿಯಾದವನು ; ನಿರಂಜನಃ—ಕರ್ಮಲೇಪವಿಲ್ಲದವನು ; ಸರ್ವದುಃಖಾಕರಂ—ಸಮಸ್ತ ದುಃಖಗಳಿಗೂ ಆಶ್ರಯವಾದ, ದೇಹಂ—ಶರೀರವನ್ನು, ತ್ಯಜಾಮಿ—ತೊರೆಯುತ್ತೇನೆ ; ಏತತ್—ಇದು, ಪರಿಸ್ಫುಟಂ—ಅತಿ ಸ್ಪಷ್ಟ, ನಿಶ್ಚಯ ; ೨೪. ಸಮತ್ವೀಭಾವನೆಯುಂ—ಸುಖದುಃಖಗಳು ಸಮಾನವೆಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ; ೨೭. ದೇವೋಪಸರ್ಗ—ದೇವತೆಯಿಂದ ಆಗುವ ತೊಂದರೆ, ಹಿಂಸೆ ;

೧೦. ವೃಷಭಸೇನ ಭಟ್ಟಾರರ ಕಥೆ

೧೫೪. ೮: ಪೊರ್ದಿದೊಂ—ಪಡೆದನು; ೧೫. ಮದವಿಪ್ಪ್ಳುತನಾಗಿ—ಸೊಕ್ಕಿನಿಂದ ಪೀಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟುದಾಗಿ; ಮೆಯ್ಯಱಿಯದೆ—ಮೈಮೇಲೆ ಎಚ್ಚರವಿಲ್ಲದೆ; ದೆಸಾಪಟ್ಟಂಗೊಂಡು—ದಿಕ್ಕುದಿಕ್ಕಿಗೆ ಓಡಿ ಧ್ವಂಸಮಾಡಿ; ೧೭. ನಾಡೆಯುಂತರಂಬೋದೆಡೆ—ಬಹಳದೂರ ಹೋದರೆ; ೧೮. ನೀಲ್ದಿರ್ದೊಡೆ—ನೀತುಬಿದ್ದಿದ್ದರೆ; ೧೯. ಬಟ್ಟೆಯೊಳ್ ತಗುಳ್ದು—ದಾರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು, ಅನುಸರಿಸಿ; ೨೦. ಅದಱಸಾರೆ—ಆ ಊರಿನ ಹತ್ತಿರ; ಕೆಯ್ಯುಂಟು—ಗದ್ದೆಯಿದೆ; ಸಾರೆಯೊಳ್—ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ; ೨೨. ಪಥಶ್ರಮದಿಂದಂ—ದಾರಿಯಾಯಾಸದಿಂದ; ಸೇದೆಗೆಟ್ಟು—ಸೇದೆಯಿಂ + ಕೆಟ್ಟು; ಬಂಬಳಂ ಬಾಡಿ—ಬಂಬಲಿನಂತೆ ಬಾಡಿ; ೨೩. ಗಾವುಂಡಂ—ಗೌಡನು. ಗಾವುಂಡಿ—ಗೌಡಿತಿ; ೨೫. ಒಡೆಯೊಳ್—ಉಳ್ಳವಳು.

೧೫೫. ೧: ಕೂಸೇ—ಮಗುವೇ, ಕನ್ನೆಯೇ; ಎಱಿಯಾ—ಹಾಕು, ಹೊಯ್ಯು; ೨. ಆಟಿಸಿ—ಬಯಸಿ, ಪ್ರೀತಿಸಿ; ೩. ಕರಗದ ಧಾರೆಯುಂ—ಕೊಡದ ನೀರ ಧಾರೆಯನ್ನು; ೪. ಉಗಿದುಕೊಂಡೊಡೆ—ಎಳೆದುಕೊಂಡರೆ, ಎಂದರೆ ಉಡುಗಿಸಿಕೊಂಡರೆ; ತಂತ್ರಮೆಲ್ಲಂ—ಸೈನ್ಯವೆಲ್ಲ. ೧೧. ವಂದೊನೆ—ಬಂದೆನೆ?; ೧೨. ಪ್ರತಿಪತ್ತಿಯುಮಂ—ಸತ್ಕಾರವನ್ನು; ೨೪. ಪೆರ್ಗಡೆಗಳಿಂದಂ—ಹೆಗ್ಗಡೆಗಳಿಂದ, ಕೂಸಂ ಬೇಡಿ ಪೆತ್ತು—ಮಗಳನ್ನು ಬಯಸಿ ಪಡೆದು; ೨೪. ಗಣಿಯಾನೆಗಳ್ವೆರಸು—ಹಿಂಡಿನ ಆನೆಗಳೊಡನೆ; ೧೯. ಬಾಷಿಯಂ—ಬಾರಿಯುಂ—ಆನೆಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯುವ ಲಕ್ಕಡಿ ಕೋಟೆಯನ್ನು; ಖೆಡ್ಡಾವನ್ನು; ಕಳಕಳಮಾಗಿ—ಕೋಲಾಹಲವಾಗಿ, ಗದ್ದಲವಾಗಿ: ೨೦. ತುರಿಪದಿಂ—ತ್ವರೆಯಿಂದ; ೨೧. ಬಾವಿಗೆ—ಬಾರಿಗೆ; ಪಸದನಂಗೊಂಡಿರ್ದಾಕೆ—ಅಲಂಕರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದವಳು; ೨೪. ಸೂೞುಂ ಪಾೞಿಯುಮಂ—ಸರದಿಯನ್ನೂ ಧರ್ಮವನ್ನೂ ಎಂದರೆ ಸರದಿ ಪ್ರಕಾರ ಬಹುಪತ್ನೀಕನಾದ ರಾಜ ತನ್ನ ರಾಣಿಯರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಭೋಗಾವಕಾಶವನ್ನು; "ತರುಣಿ ನೀ ದಿಟ ಕೇಳಿಂದು ಮೊದಲಾಗರಸಿ ನೀ ನಾಲ್ವರಿಗೆ ನಾವೆಡೆಮುರಿದವರು ಬಿಟ್ಟೆವರು ನಿನ್ನಯ ಸೂಳುಪಾಳಿಯುವ" ಎಂದು ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನ ಪ್ರಯೋಗ (೪-೭-೫೩): ೨೫. ಕಿನಿಸಿ—ಕೋಪಿಸಿ; ಬಾೞ್ತೆಯಲ್ಲಂ—ಪ್ರಯೋಜನವಲ್ಲ; ೨೬. ಪೆಱತೊಂದು ಪ್ರಾಸಾದದೊಳ್—ಬೇರೊಂದು ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ.

೧೫೬. ೧: ಪುರುಷವ್ರತಮುಂ—ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯವ್ರತವನ್ನು; ೩. ಬೆಳ್ಕಾಡೊಳ್—ನಿರ್ಜನವಾದ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ (?), (ತಮಿಳು) ವೆಳ್—ಶೂನ್ಯ, ಬರಿದು, (ತಮಿಳು) ವಲ್ಲಕ್ಕಾಡು—ಸುಡುಗಾಡು. ಬೆಳ್—ಭೂತಪ್ರೇತ ಪಿಶಾಚಿಗಳು ಇರುವ, ಕಾಡೊಳ್—ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ, "ಜಾತಿ ಬೆಳ್ ನಿನಗದೇವಿರಿ ದೀಯೆಡಱಿಂದು" ಎಂದು (ಪಂಪಭಾ. ೧೩-೫೪) ಪ್ರಯೋಗ; ೪. ಮಸಣದೊಳ್—ಶ್ಮಶಾನದಲ್ಲಿ; ಇಕ್ಕಿಂ—ಇಡಿರಿ, ಎಸೆಯಿರಿ; ೧೦. ಪೊೞ್ತಱಿನ—ಹೊತ್ತಾರೆಯ, ಪ್ರಾತಃಕಾಲದ; ಓಲಗದೊಳ್—ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ; ೧೩. ಆರ್. ಪೆಸಲೆಯಾಗಿ—ಯಾರು ಮಗುವನ್ನು ಹೆತ್ತವರಾಗಿ; ಪಡಿಯಱಗೆ—ಬಾಗಿಲು ಕಾಯುವ ಸೇವಕರಿಗೆ; ಸೂೞುಂ ಪಾೞಿಯುಮಿಲ್ಲದೋರ್ಗೆ—ಸರದಿಯೂ ಕ್ರಮವೂ ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ.

೧೫೭. ೬: ಕೂಸನಯ್—ಮಗುವಾಗಿರುವೆ, ಎಂದರೆ ಚಿಕ್ಕವನಾಗಿರುವೆ; ಬಾಲವದ್ದೆ—ಮಂಗಳಕರನಾದ ಬಾಲಕ (?), (ಪ್ರ. ೪೩-೧೦) ಎಂಬಲ್ಲಿಯೂ ಇದು ಪ್ರಯೋಗವಾಗಿದೆ; ೮. ಪಶ್ಚಾತ್ಕಾಲದೊಳ್—ಅನಂತರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ; ೯. ಬಾೞುಂ—ಜೀವನವೂ.

ಕಂದ ॥ ಪನಿಪುಲ್ಲ—ಹುಲ್ಲಮೇಲಣ ಹನಿಯ, ಮುಗಿಲ—ಮೋಡದ, ಸಂಜೆಯ—ಸಂಜೆ ಹೊತ್ತಿನ, ಕನಸಿನ, ಸುರಧನುವ—ಮಳೆಬಿಲ್ಲಿನ, ನೆಗೆದ—ಎದ್ದ, ನೊರೆಗಳ. ತೆಱಂ—ರೀತಿ; ನಿಂತು—ಹಾಗೆ, ಬಗೆವೊಡೆ—ಚಿಂತಿಸಿದರೆ, ಮನುಜರ—ಮನುಷ್ಯರ, ಯೌವನಮುಂ—ಪ್ರಾಯವೂ, ಅರ್ಥಮುಂ—ಐಶ್ವರ್ಯವೂ, ಬಾೞ್ವೆಗಳುಂ—ಬದುಕುಗಳೂ, ಎನಸುಂ—ಎಷ್ಟೂ, ಅಲ್ಲಿಪ್ಪ—ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ, ಅಶಾಶ್ವತ.

* **ಶ್ಲೋಕ ॥** ದೀಪನೀಯೋ—ಸುಡುತ್ತಿರುವ, ವನೋಪಮಃ—ಕಾಡಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿರುವ, ಭೋಗಃ—ಸುಖಪಡುವುದು, ತೃಷ್ಣಾಗ್ನಿಸಂವೃದ್ಧ್ಯೈ—ಆಸೆಯೆಂಬ ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ; ಸ್ತ್ರೀವೃದ್ಧ ತೃಷ್ಣಾಗ್ನಿ ಶಾಂತ್ಯೈ—ಹೆಣ್ಣು ಕಾರಣವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ಭೋಗ ಲಾಲಸೆಯೆಂಬ ಅಗ್ನಿಯ ಶಮನಾರ್ಥವಾಗಿ ; ಏಭಿಃ—ಇವುಗಳಿಂದ, ಇಹಾಪರಂ—ಇಹಪರಗತಿಗಳು, ಚಿಂತ್ಯಂ—ಆಲೋಚಿಸಬೇಕಾದುವು, ಧ್ಯಾನಯೋಗ್ಯವಾದುವು.

* **ಗಾಹೆ ॥** ಮುತ್ತಿಪಹಂ—ಮುಕ್ತಿಯ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ, ಸಣ್ಣಂವಾ ಬದರಂತು—ಚಿಕ್ಕದಾಗಲಿ ದೊಡ್ಡದಾಗಲಿ ಎಲ್ಲ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ತೊರೆದು, ಅವಿಸಾಮಂ—ವಿಶ್ರಾಂತಿಯಿಲ್ಲದೆ, ಸಂತತವಾಗಿ ಭೋಗಸುಹಲೋಹವಿರದೋ—ಭೋಗ ಸುಖಲೋಭಗಳಲ್ಲಿ ಅನಾಸಕ್ತನಾಗಿ, ಮೋಕ್ಖೇ—ಮೋಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ಮತಿಂ ಕುಜ್ಜಾ—ಮನಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡುವುದು.

ಆರ್ಯೆ ॥ ಮನಸಃ—ಮನಸ್ಸಿಗೆ, ಸಂತುಷ್ಟಿಕಾರಕಾ—ಸಂತೃಪ್ತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ; ವಿಷಯಾ—ವಸ್ತುಗಳು. ನಿಷೇವ್ಯಮಾಣಾ ಯದ್ಯಪಿ—ಸೇವಿಸಲ್ಪಡುವುವಾದರೂ, ಪಶ್ಚಾತ್—ಅನಂತರ, ಕಿಂಪಾಕಫಲಾಶನವತ್—ಕಿಂಪಾಕಫಲವನ್ನು ತಿಂದಂತೆ. ಅತಿ ದುರಂತಾಃ—ಬಹುದುಷ್ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಭವಂತಿ—ಆಗುತ್ತವೆ. ೨೦. ಕಿಂಫಾಕಫಲದೊಳ್—ಕಿಂಪಾಕವೆಂಬ ಮರದ ಹಣ್ಣುಗಳಿಗೆ, ಈ ಹಣ್ಣು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಸುಂದರ, ತಿನ್ನಲು ಸ್ವಾದು. ತಿಂದಮೇಲೆ ಪ್ರಾಣಹಾನಿಮಾಡುತ್ತದೆ ; ಓರನ್ನವು—ಸಮಾನವಾದುವು ; ೨೨. ಅಗಲ್ದ—ಅಗಲಿದ.

೧೫೮. ೫ : ಆತಪಸ್ಥಿತಯೋಗಮಂ—ಬಿಸಿಲಲ್ಲಿ ನಿಂತುಮಾಡುವ ತಪಸ್ಸನ್ನು ; ೬. ಕಲ್ನಿಲೆ ನಿಲೆ—ಕಲ್ಲು ನಿಂತಂತೆ ನಿಲ್ಲಲು ; ಶ್ರಾವಕ ಭಕ್ತರುಂ—ಗೃಹಸ್ಥರಾದ ಭಕ್ತರೂ ; ಬೆಸಕೆಯ್ವರುಂ—ಸೇವೆ ಮಾಡುವವರೂ ; ೭. ಉಪಾಸಕಂ—ಜೈನಗೃಹಸ್ಥನು ; ೯. ಮಾತ್ಸರಂ—ದ್ವೇಷ ; ೧೧. ತಱಿಯ ಪುಳ್ಳಿಗಳಂ—ತರಿಯುಮರದ ಸೌದೆಗಳನ್ನು ; ೧೨. ಕೆಲಂ ಸಾರ್ಚಿ—ಮಗ್ಗುಲಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ; ೧೩. ಕೆಚ್ಚನಾಗಿರ್ದ—ಕೆಂಪಾಗಿದ್ದ ; ೧೬. ಬಿಸಿಲುಂ ಝಳಮುಂ ಬೆಂಕೆಯುಂ ಕಿಚ್ಚುಮಂ—ಬಿಸಿಲುಮಂ, ಝಳಮುಮಂ, ಬೆಂಕೆಯುಮಂ ಕಿಚ್ಚುಮಂ—ಎಂದು ದ್ವಿತೀಯಾ ವಿಭಕ್ತಿ ಅಧ್ಯಾಹಾರ್ಯ.

೧೨. ಕಾರ್ತ್ತಿಕ ಋಷಿಯ ಕಥೆ

೧೫೯. ೬ : ಇಱಿಯೆಪಟ್ಟೊನಾಗಿ—ಇರಿಯಲ್ಪಟ್ಟವನಾಗಿ ; ೭. ಕಾದಲಿಸಪಡುವ ಮಗಂ—ಪ್ರೀತಿಸಲ್ಪಡುವ ಮಗನು ; ೧೫. ಪೆಣ್ಗೂಸುಗಳ್—ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ; ೧೬. ಕೊಡಗೂಸುಗಳ್—ಕನ್ಯೆಯರು, ಮದುವೆಯಾಗಲಿರುವವರು ; ೧೮. ನಂದೀಶ್ವರಂಗೆಯ್ದು—ನಂದೀಶ್ವರವೆಂಬ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಆಚರಿಸಿ ; ೨೦. ಸಿದ್ಧಶೇಷೆಯುಂ—ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದ ಹೂವು ಮುಂತಾದುವನ್ನು, ಪ್ರಸಾದವನ್ನು ; ೨೧. ಅಟ್ಟಿಸಿ—ಬಯಸಿ, ಪ್ರೀತಿಸಿ ; ೨೩. ಎಲ್ಲ ಸಮಯಙ್ಗಳಂ—ಎಲ್ಲಾ ಮತಧರ್ಮದವರಿಗೂ ; ಬಟ್ಟೆಯಟ್ಟಿ—ದೂತನನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ; ೨೪. ಮಂಡಳಂಗಳೊಳ್—ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ.

೧೬೦. ೨ : ತಕ್ಕುದು ತಗದುದು—ಯೋಗ್ಯವಾದುದು, ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲದ್ದು ; ೪. ಬಹುಪ್ರಳಾಪಿಗಳ್—ಬಹು ಮಾತಾಡುವವರು ; ೬. ಮೂಱು ಸೊಲ್ವರಂ—ಮೂರು ಬಾರಿಯವರೆಗೆ ; ಸಾಱಿ ನುಡಿದು—ಘೋಷಿಸಿ ಮಾತಾಡಿ ; ೧೦. ಸರವಣ—ಒಂದು ಬಗೆಯಾದ ಜೊಂಡುಹುಲ್ಲು ; ೧೩. ಅತನಿಂ ಬೞಿಯಂ—ಆತನ ಅನಂತರ ; ೧೫. ಕೋಗಳಿಯನಾಲ್ವ—ಕೋಗಳಿಯೆಂಬ ಐನೂರು ಗ್ರಾಮಗಳುಳ್ಳ (?) ನಾಡು, ಆ ನಾಡಿಗೆ ರಾಜಧಾನಿ ಕೋಗಳಿ ಎಂಬ ಪಟ್ಟಣ : ಇದು ೮, ೯, ೧೦ನೆಯ ಶತಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಬಹು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಜೈನ ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿತ್ತು. ಈಗಲೂ ಕೋಗಳಿ ಎಂಬ ಊರು ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪಶ್ಚಿಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿದೆ. ಈ ನಾಡನ್ನೂ ಈ ನಗರವನ್ನೂ ಹೆಸರಿಸಿರುವ ಶಾಸನಗಳು ಅನೇಕವಾಗಿವೆ. ಕಥೆಯ ಆದಿಯ ಗಾಹೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ರೌಂಚನೆಂಬ ರಾಜನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದ ಊರು 'ರೋಹೇಡಯ'

ಎಂದಿದ್ದರೂ ಇಲ್ಲಿ ಆ ಹೆಸರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೋಗಳಿ ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿರುವುದು ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶ; ೨೦. ಪೂಸಲುಂ—ಬಳಿದುಕೊಳ್ಳಲೂ, ತಂಬುಲಮುಂ—ಅಡಕೆ ವೀಳ್ಯವೂ; ತಿಂಬುದುಗಳುಂ—ತಿನ್ನುವ ಪದಾರ್ಥಗಳೂ; ೨೧. ಮನದೊಳ್ ಬೞ್ದುದೊಡಾಗಿ—ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸತ್ತವನಾಗಿ ಎಂದರೆ ಸಾಯುವಷ್ಟು ದುಃಖವನ್ನು ಹೊಂದಿ: "ಬರ್ದು—ಮರಣೇ"; ೨೪. ಮನದೊಳ್ ಬೞ್ದಿದೊಳಾಗಿ—ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಥೆಪಟ್ಟವಳಾಗಿ; ೨೮. ತೆಂಕನಾಡ—ದಕ್ಷಿಣ ದೇಶದ; ಕಿಷ್ಕಿಂಧಮೆಂಬ ಪರ್ವತಮುಂ—ಕಿಷ್ಕಿಂಧಮೆಂಬ ಪರ್ವತಮುಂ—ಕಿಷ್ಕಿಂಧೆಯೆಂಬ ಬೆಟ್ಟವನ್ನು ಹೇಳಿರುವುದು ಗಮನಾರ್ಹ.

೧೬೧. ೨: ಪಿರಿದೊಂದು ಮುೞಿಕೊಂಡು—ದೊಡ್ಡದಾದ ಮಳೆ ಸುರಿದು; ೩. ಸರ್ವೌಷಧಿ—ಎಲ್ಲಾ ರೋಗಗಳಿಗೂ ಮದ್ದು; ೬. ಕೋಗಳಿಯನೆಯ್ದಿ—ಕೋಗಳಿಗೆ ಬಂದು; ಬಸದಿಯೊಳ್—ಜಿನಾಲಯದಲ್ಲಿ, ಆ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಬಸದಿಗಳಿದ್ದುವಂತೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಂಗರಾಜ ದುರ್ವಿನೀತನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದು ಎಂದು ಒಂದು ಶಾಸನದಿಂದ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ; ೧೦. ಉಗುರಿಸುತ್ತಿರ್ದ್ದಾಕೆ—ಉಗುರಿನಿಂದ ಕೆರೆಯುತ್ತಿರುವವಳು; ೧೨. ಮಱಲುಂದಿದರಸನ—ಮೈಮರೆತು ನಿದ್ದೆ ಮಾಡಿದ ರಾಜನ; ನಿಱಿಸಲೆಂದು—ಪಾರಣೆಗೆ ಅಥವಾ ಭಿಕ್ಷಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು; ೧೩. ಕರುಮಾಡದಿಂದೆ—ಸುಣ್ಣ ಬಣ್ಣ ಮಾಡಿದ ಮಾಳಿಗೆಯಿಂದ, ಉಪ್ಪರಿಗೆಯಿಂದ; ಪರಿತರ್ಪನ್ನೆಗಂ—ಓಡಿ ಬರುತ್ತಿರಲು; ಅಂಗಣಮಂ ಪೊಕ್ಕು—ಅಂಗಳವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ; ೧೪. ಮಗುೞ್ದುಪೋಗಿ—ಹಿಂದಿರುಗಿ ಹೋಗಿ: ಬಾಗಿಲ್ವಾಡಮಂ—ಹೊರಬಾಗಿಲಿನ ಎಡೆಯನ್ನು; ೧೫. ನಿಲ್ಕೆ—ನಿಲ್ಲಲಿ—ಎಂದರೆ ಹೆರಿಗೆಗೆ ನಿಲ್ಲಲಿ; ೧೬. ಬಂದೊರ್ಮ್—ಬಂದೆವು; ೧೮. ತಾಂಗುತ್ತಿರ್ಪನ್ನೆಗಂ—ತಡೆಯುತ್ತಿರಲು; ೨೧. ಬೞಿಯಂ ತಗುಳ್ದು—ಹಿಂದೆ ಅನುಸರಿಸಿ, ಹಿಂದೆ ಹಿಂದೆಯೇ ಹೋಗಿ: ೨೨. ಸಮಾನೊಡನೆ—ಜೈನಯತಿಯೊಡನೆ; ಆ ಪೋರುತ್ತಿರ್ಪ್ಪೋಳ್—ಅಗೋ, ಹೋರಾಡುತ್ತಿರುವಳು; ೨೩. ನಿಚ್ಚಲ್—ನಿತ್ಯವೂ, ದಿನದಿನವೂ: ಕಿನಿಸಿ—ಕೆರಳಿ; ೨೪. ಉರಮಂ—ಎದೆಯನ್ನು: ೨೫. ಉರ್ಚೆ ಪೋಗಿಟ್ಟು—ಭೇದಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂತೆ ಹೊಡೆದು; ತಲೆನವಿರಂ—ತಲೆಯ ಕೂದಲನ್ನು: ೨೬. ನೆತ್ತರೊಕ್ಕು—ರಕ್ತಸುರಿದು; ಬಸಮೞಿದು—ಶಕ್ತಿಗುಂದಿ: ೨೮. ಕಡುವಿಸಿಲಿಂದಂ—ತೀವ್ರವಾದ ಬಿಸಿಲಿನಿಂದ: ನೀರೞ್ಕೆ—ನೀರಡಿಕೆ, ದಾಹ.

೧೬೨. ಕಾಲಂಗೆಯ್ದು—ಸತ್ತು; ಅಸನ ಕಂಪಮಾಗಿ—ಕಂಪಿತ ಶೀತವು ನಡುಗಿ; ೨. ಬೆಸನೇನ್ ಕೆಲಸವೇನು, ಅಪ್ಪಣೆಯೇನು, ೩. ತಣ್ಪಿನೆಡೆಗೆ—ತಂಪಾದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ; ೬. ಪಾಯ್ವುರ್ಪ—ಹರಿದು ಬರುವ: ನಿರ್ಝರ—ಬೆಟ್ಟದ ಝರಿಯ: ಶೀಕರಂಗಳಿಂ—ತುಂತುರುಗಳಿಂದ; ಆಪ್ಯಾಯನಮಾಗಿ—ಹಿತವಾಗಿ; ಮುಡಿಪಿ—ಸತ್ತು; ೧೦. ಒಂದೆ ಪಾಂಗಿನೊಳ್—ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ; ಎಡೆಬಿಡದೆ; ೧೧. ಕಡುನಲ್ಲಪ್ಪುದಱಿಂ—ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರೇಮವಂತನಾದ್ದರಿಂದ; ಅನವಾನುಂ—ವಿಶೇಷವಾಗಿ; ಉಬ್ಬೆಗಂ ಬಟ್ಟು—ದುಃಖಪಟ್ಟು; ೧೨. ಅೞ್ಕಿಯಂ ಮುೞ್ಗಿಸಿ—ಅಳುವನ್ನು ಕುಗ್ಗಿಸಿ. ಹೋಗಾಡಿಸಿ; ಮಱೆಯಿಸುವರ್—ಮರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುವವರು; ೧೩. ಗೋಸಣೆಯಂ ತೊಟಲ್ವಿದೊಡೆ—ಸಾರಿಸಿ ಡಂಗೂರ ಹೊಡೆಯಿಸಿದರೆ, "ತೊಟಲ್—ಘೋಷಣೇ". ೧೪. ಲೋಗರ್—ಜನರು; ಪಗರಣಿಗರಾಗಿ—ಪಗರಣವೆಂಬ ಆಟವಾಡುವವರಾಗಿ; ಮುಖಮೊಗಂಗಳಂ—ಮುಖದ ಮುಖಗಳನ್ನು ಎಂದರೆ ಮುಖದ ಮುಖವಾಡಗಳನ್ನು; ೧೬. ಅೞ್ಕೆ—ಅಳುವು; ಕಚ್ಚೆ ಬಿಮಾನಟ್ಟು... ಕೌಪೀನವನ್ನು ಧರಿಸಿ; ೧೭. ಕವಡಿಕೆಗಳಂ—ಕವಡೆಗಳನ್ನು, (ಸ) ಕಪರ್ದಿಕಾ; ಕುಂಚಮುಂ—ನವಿಲು ಗರಿಯ ದೊಂದೆಯೂ; ೧೮. ಗುಂಡಿಗೆಯುಂ—ಕಮಂಡಲುವೂ, (ಸಂ) ಕುಂಡಿಕಾ: ೧೯. ಆ ಬರ್ಪೋರೆ—ಅಗೋ ಬರುವವಳೇ; ೨೧. ಬಿರಿದು ಕಡುವರಮಂ...ಹೇರಳವಾಗಿ ಚಿನ್ನವನ್ನು; ಬಾಮಬ್ಬೆಯ ಪರ್ವ—ಬಾಮಬ್ಬೆ ಎಂಬ ಹಬ್ಬ. ಬಾಮಬ್ಬೆಯು ಎಂಬುದು ಒಂದು ದೇವತೆಯ ಹೆಸರು ಇರಬಹುದು. "ಗಣಪನಂ ಗೌರೀಶನಂ ಘಾನುಮಂ ಪಱೆಯುಂ ಗೋರಕಳಿಯಂ ಗಿರಿಪ್ರಕರಮಂ—ಬಾಮಬ್ಬೆಯ...ದೈವಂಗಳೆಂದಿಂತು ಕೂರ್ತೆಱಗುತ್ತಿರ್ಪವರ್" ಎಂದು ಬ್ರಹ್ಮಶಿವನ ಮಾತು.

(ಶಬ್ದವಿಹಾರ, ಪುಟ ೪೮-೫೩, ನೋಡಿ) ; ಬಸದಿಯಂ—ಜಿನಾಲಯವನ್ನು : ೨೫. ಮೊಱೆಯುೞಿದನಪ್ಪುದಱಿಂ—ಬಾಂಧವ್ಯವನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡಿದವನಾದ್ದರಿಂದ "ಮೊಱೆಯೞಿಯುವ ಬಾಂಧವರೊಳ್ ತೊಱೆಯೞಿಯುವ ನರ ನದೀ ನಿಕಾಯದೊಳ್" ಎಂದು ಪ್ರಯೋಗವುಂಟು.

ಶ್ಲೋಕ॥ ಪ್ರಜಾಃ—ಪ್ರಜೆಗಳು, ಧರ್ಮಿಣಿ ರಾಜ್ಞಿ—ಧರ್ಮವಂತನಾದ ರಾಜನಲ್ಲಿ, ಧರ್ಮಿಷ್ಠಾಃ—ಧರ್ಮದಲ್ಲಿರುವವರು, ಪಾಪೇ—ಪಾಪಿಷ್ಠನಾದ ರಾಜನಲ್ಲಿ, ಪಾಪಸಮಾಶ್ರಿತಾಃ—ಪಾಪವನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸುವವರು, ರಾಜಾನಂ—ರಾಜನನ್ನು, ಅನುವರ್ತಂತೇ—ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾರೆ; ಯಥಾ ರಾಜಾ—ರಾಜನು ಹೇಗೋ, ತಥಾಪ್ರಜಾಃ—ಹಾಗೆ ಪ್ರಜೆಗಳು.

೧೬೩. ೧: ಮೊಱೆಯೞಿದು—ಬಾಂಧವ್ಯವನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿ; ನೆಗೞಲ್—ಆಚರಿಸಲು; ತಗುಳ್ದೊಡೆ—ಆರಂಭಿಸಿದರೆ; ಆ ಪೊೞಲ್ಗೆ—ಆ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ; ೨. ಭೋಗಂಕಾರೋಹಣಂ—ಭೋಗದ ಕಾರೋಹಣ ಎಂದು, ಕಾರೋಹಣ ಕಾಯಾವರೋಹಣ ಎಂಬ ಊರು ಕಾಥೆಯವಾಡ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದಿತೆಂದೂ ಅದಕ್ಕೆ ಈಗ ಕರ್ವಾನ್ ಎಂಬ ಹೆಸರಿದೆಯೆಂದೂ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. 'ಕಾರೋಹಣದ ಪಟ್ಟೆ' ಎಂದರೆ ಕಾರೋಹಣದಲ್ಲಿ ತಯಾರಾದ ಸೀರೆ ವಸ್ತ್ರಗಳು ಹತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದ ಕನ್ನಡನಾಡಿನಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದುವು; ೪. ಏಱಿಂ—ಪೆಟ್ಟು; ೫. ಅಪವರ್ಗ—ಮೋಕ್ಷ.

೧೨. ಅಭಯಘೋಷರೆಂಬ ಮುನಿಯ ಕಥೆ

೧೬೪. ೭: ಕೊಱೆಯ ಪಟ್ಟು—ಕತ್ತರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ; ಮೈಯ್ಯನೊಡೆಯನಾಗಿ—ಮೈಯುಳ್ಳವನಾಗಿ; ೧೪. ಪೊಱಮಟ್ಟು—ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೊರಟು; ೧೫. ಮಿಗಂಗುಲಿಗಂ—ಮೀನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವವನು, ಬೆಸ್ತರವನು; ೧೬. ಬಾೞ್ವಾೞ್—ಬದುಕಿರಲು, ಬದುಕಿರಲು ಎಂದರೆ ಜೀವವಿದ್ದಂತೆಯೇ; ತಗುಳ್ಚಿ—ಸೇರಿಸಿ; ೧೭. ಎೞಲೆ—ನೇತುಬೀಳುವಂತೆ; ೧೮. ನೆರೆದ ನೆರವಿಗೆ—ಸೇರಿದ ಜನಸಮೂಹಕ್ಕೆ; ಗೆಂಟಱಿಂ—ದೂರದಿಂದ; ಒರ್ಮೊದಲೆ—ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ; ೧೯. ಪಱಿಯಿಟ್ಟೊಡೆ—ಕತ್ತರಿಸಿಹೋಗುವ ಹಾಗೆ ಹೊಡೆದರೆ; ೨೪. ಮೇಗಣ ನೆಲೆಯೊಳ್—ಮೇಲಿನ ಅಂತಸ್ತಿನಲ್ಲಿ; ೨೬. ಅನಿತ್ಯಮಂ—ಅಶಾಶ್ವತತೆಯನ್ನು.

೧೬೫. ೫. ವೀರಾಸನದಿಂದಿರ್ದೋರ್—ವೀರಾಸನವೆಂಬ ಆಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದರು; ೭. ನೋಂಟಕ್ಕೆ ಗೆಂಟುವೋಗೆ—ನೋಟಕ್ಕೆ ಬಹುದೂರ ಹೋಗಲು; ೮. ಮೊಕ್ಕನೆ—ಮೊಕ್ಕೆಂದು; ಕೊಂಡೊಡೆ—ಕತ್ತರಿಸಿದರೆ.

೧೩. ವಿದ್ಯುಚ್ಚೋರನೆಂಬ ರಿಸಿಯ ಕಥೆ

೧೬೬. ೫: ಜಕ್ಕುಗಳಿಂದಂ—ಜಿಗಣೆಗಳಿಂದ; ಗುಂಗುಱುಗಳಿಂದಂ; ಗುಂಗಾಡಿ ಹುಳುಗಳಿಂದ; ೬. ತಿನೆವಡುತ್ತಿರ್ದೋನಾಗಿ—ಕಚ್ಚಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವವನಾಗಿ; ೭. ಕಡಿದಪ್ಪುದಂ—ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದುದನ್ನು; ೧೫. ತಳಾಱಂ—ತಳವಾರನು, ಗ್ರಾಮರಕ್ಷಕನು; ಇರ್ದೋಂ—ಇರುತ್ತಾನೆ; ೧೭. ಜೃಂಭಿನಿ—ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಮತ್ತು ಮಾಯವಾಗುವುದು: ಸ್ತಂಭಿನಿ—ಗತಿನಿರೋಧನವನ್ನು ಮಾಡುವುದು; ಮೋಹಿನಿ—ಮೂರ್ಛೆಯುಂಟುಮಾಡುವುದು; ಸರ್ಜಟಿ—ಚರ್ಮರೋಗವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದು (?) ; ತಾಳೋದ್ಘಾಟಿನಿ ವಿದ್ಯಾ—ಬೀಗ ತೆಗೆಯಲು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಮಂತ್ರವಿದ್ಯೆ; ೧೮. ಮಂತ್ರ—ಮಂತ್ರಹಾಕುವುದು, ಚೂರ್ಣ—ಪುಡಿ ಎರಚುವುದು, ಯೋಗ—ವಂಚನೆ ಮೋಸ ಮುಂತಾದವು; ಘುಟಿಕಾ—ಗುಳಿಗೆ; ಅಂಜನ—ಕಣ್ಣಿಗೆ ಹಚ್ಚುವ ಕಾಡಿಗೆ ಮುಂತಾದ ಲೇಪನಗಳು. "ಪಾತಾಳವಜ್ರ ಘುಟಿಕಾಂಜನ ಲೇಪ ದೈತ್ಯರಾತ್ರೋಪರೀವಿಧಿ ರಸಾಯನ ಧಾತು ವಾದಂ" ಎಂದು

"ಚಂಡಕೌಶಿಕ" ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ; ೧೮. ತಸ್ಕರಶಾಸ್ತ್ರಂಗಳೊಳ್—ಚೋರ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಕಳ್ಳತನವನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸುವ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕುಶಲಂ—ನಿಪುಣನು; ಕಸವರಂಗಳಂ—ದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು; ೧೯. ನಾಡೆಯಂತರದೊಳ್—ಬಹುದೂರದಲ್ಲಿ; ೨೧. ಪಾೞ್ದೇಗುಲದೊಳ್—ಹಾಳು ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ; ೨೨. ಎಚ್ಚಿ—ಬಳಿದುಕೊಂಡು, "ಎಚ್ಚು—ಅಂಜನಕ್ರಿಯಾಯಾಂ" ೨೩. ಮೂಗೊಳಗರ್ದು—ಮೂಗು ಒಳಕ್ಕೆ ಕುಸಿದ; ನೊಳವುಗಳ್—ನೊಣಗಳು; ೨೪. ತಿನೆ—ಕಡಿಯಲು; ಪೇಸಿದನಾಗಿ—ಜುಗುಪ್ಸಿತನಾಗಿ ೨೫. ತೊನ್ನುಗೊಂಡಿರ್ಪುದಂ—ತೊನ್ನು ಬಂದಿರುವುದನ್ನು; ಅಱಿಪುತ್ತಂ—ತಿಳಿಸುತ್ತ.

೧೬೭. ೧: ಪುಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನುಟ್ಟು—ವಸ್ತ್ರವನ್ನುಟ್ಟು. "ಧರಣಿಜಯಮೆಂಬ ಪುರದೊಳ್ ಪರದಂ ಕಡುಲೋಭಿಯೊಂದೆ. ಪುಟ್ಟಿಗೆಯುಟ್ಟಿರ್ದಿರುಳುಂ ಪಗಲುಂ ತನ್ನಯ ಕರಮನೆ ಪೊವೆದಿರ್ದ ನೈಕಿಲೊಳ್ ಬಿಸಿಲೆಡೆಯೊಳ್" ಎಂದು ಬಂಧುವರ್ಮನ ಪ್ರಯೋಗವೂ (ಜೀವಸಂ. ೮-೬೦), "ಪಟ್ಟಸೂತ್ರದ ಚಿತ್ರಸೂತ್ರದ, ನೇತ್ರವಟ್ಟಗೆಯ ಪುಟ್ಟಿಗೆಗಳನೊಟ್ಟಿ ಬೆಟ್ಟಾಗಿ ಪುಂಜಿಸಿ" ಎಂದು ಶಾಂತಿನಾಥನ ಪ್ರಯೋಗವೂ (ಸುಕುಮಾ. ೧೧-೯೧ ವ) ಇವೆ; ಪೂಸಿ—ಬಳಿದು, ಲೇಪಿಸಿ; ೨. ತಂಬುಲಂದಿನುತ್ತುಂ—ತಾಂಬೂಲವನ್ನು ಅಗಿಯುತ್ತ; ೩. ಅಗ್ಗಳದ—ಶ್ರೇಷ್ಠರಾದ; ಒತ್ತೆಯನಿಟ್ಟು—ಮುಂಗಡವಾಗಿ ದ್ರವ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು; ೪. ಬಚ್ಚರ—ವೈಶ್ಯರ; ದೂಸಿಗರ—ಬಟ್ಟೆ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ, ದೂಸ> (ಸಂ) ದೂಷ್ಯ + ಇಗ, ದಷ್ಯ ಎಂದರೆ ವಸ್ತ್ರ, ಬಟ್ಟೆ; ನಿಯೋಗಿಗಳ—ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ೫. ಅಗ್ಗಳಮಪ್ಪ—ಶ್ರೇಷ್ಠರಾದ, ಇದರ ಪಾಠಾಂತರ ಅಗ್ಗಯಿಱಿಯರಪ್ಪ ಎಂಬುದು ಸ್ವೀಕರಯೋಗ್ಯ, ಅರ್ಘ—ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಾದ; ೮. ಏೞನೆಯ ನೆಲೆಯೊಳ್—ಏಳನೆಯ ಅಂತಸ್ತಿನಲ್ಲಿ; ಉಂದುವೋವರಿಗೆಯ—ಮಲಗುವ ಮನೆಯ ಕೊಠಡಿಯ, ಓವರಿಗೆ< ಸಂ. ಅಪವರಕಾ: ಪುಡಿಕೆಯೊಳ್—ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ; ೧೧. ಮಱಲುಂದು ವೋವರಿಯಂ—ಪ್ರೈಮರೆತು ನಿದ್ರಿಸುವ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ; ೧೨. ತಲೆದೆಸೆಯೊಳ್—ತಲೆಯ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ; ಪುಡಿಕೆಯಂ—ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು, ಭರಣಿಯನ್ನು; (ಸಂ) ಪುಟಿಕಾ; ೧೫. ನೇಸರ್ಮೂಡೆ—ಸೂರ್ಯನು ಉದಯವಾಗಲು; ೧೭. ಪರದರ—ವರ್ತಕರ: ೧೮. ಆರಯ್ಯದೆ—ವಿಚಾರಿಸದೆ ಹುಡುಕದೆ; ಕೆಮ್ಮಗಿರ್ಪ—ಸುಮ್ಮನಿರುವ; ೧೯. ಸೆಜ್ಜೆಯೋವರಿಯಂ—ಮಲಗುವ ಕೋಣೆಯನ್ನು; ೨೧. ನಿಗ್ರಹಮಂ—ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು, ದಂಡನೆಯನ್ನು; ೨೨. ಎಡೆಯನೀವುದು—ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡುವುದು: ೨೩. ಮೆಚ್ಚುಕೆಯ್ವುದು—ಮೆಚ್ಚುವಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದು; ೨೫. ಆರಮೆಗಳೊಳಂ—ಉದ್ಯಾನವನಗಳಲ್ಲಿಯೂ; ೨೮. "ಪಿರಿದೊಂದು ಕಱುವಳ್ಳಮಂ"—ಈ ಪಾಠ ಸರಿಯಲ್ಲ, 'ಳ [ಳಿ]ಱುವಳ್ಳಮಂ' ಎಂದಿರಬೇಕು, ಅಳಿಱು ಎಂದರೆ ಕೆಸರು, ಕೆಸರಿನ ದೊಡ್ಡ ಹಳ್ಳವನ್ನು ಎಂದರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ.

೧೬೮. ೧. ವಿದ್ಯಾಧರ ಕರಣದಿಂ—ವಿದ್ಯಾಧರರೆಂಬ ಆಕಾಶಗಾಮಿಗಳ ವಿದ್ಯೆಯಿಂದ; ಲಂಘಿಸಿ—ಹಾರಿ, ದಾಟಿ; ಗೆಂಟಱೊಳಿರ್ದು—ದೂರದಲ್ಲಿದ್ದು; ೨. ಪುಯ್ಯಲಿಡೆಯುಡೆ—ಕೂಗಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಲು; ೫. ಕಳ್ಳನಲ್ಲದುದರ್ಕೆ ಪೊೞಲೆಲ್ಲಮಱಿಗುಂ—ಇಲ್ಲಿ ದ್ವಿತೀಯಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಚತುರ್ಥಿ; ೯. ರೂಪುಗರೆದು—ರೂಪವನ್ನು ಮರೆಸಿ, ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು; ದಿವಸಕ್ಕೆ—ಹಗಲಿಗೆ; ೧೦. ಪ್ರತ್ಯಯಮಂ ಮಾಡಿ—ನಂಬಿಕೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ; ೧೧. ಪ್ರತಿಘಟಕಾಂಜನಂಗಳಂ—ವಿರುದ್ಧವಾದ ಗುಳಿಗೆ ಕಾಡಿಗೆಗಳನ್ನು: ೧೨. ಕುಹಕಂ—ಮೋಸಗಾರ; ೨೧. ನೀಡುಂ—ಬಹಳ ಹೊತ್ತು; ೨೨. ಬಾೞೆ ವಾೞೆ—ಬದುಕಿರಲು ಎಂದರೆ ಪ್ರಾಣವಿರುತ್ತಿರಲು; ಅವಯವದೆ—ಸುಲಭವಾಗಿ, ಶ್ರಮವಿಲ್ಲದೆ; ೨೪. ಒಱಲು—ಕೂಗಲು; ೨೭. ಅಮೋಘಂ—ವ್ಯರ್ಥವಲ್ಲದೆ, ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿಯೂ; ೨೯. ದರ್ಕ್ಕಂ ಬಸಿದು—ಶೂಲದ ಮೊನೆಯನ್ನು ಹರಿತಮಾಡಿ; ೩೦. ರೂಪ ಪರಾವರ್ತನಂಗೆಯ್ದು—ಆಕಾರವನ್ನು ಮಾರ್ಪಡಿಸಿಕೊಂಡು, ರೂಪ ಪರಾವರ್ತನ ಎಂಬುದೊಂದು ವಿದ್ಯೆ. "ರೂಪ ಪರಾವರ್ತನ ವಿದ್ಯೆಯಿಂ ತುರಗ ರೂಪಾದಂ ಚರಂ ಖೇಚರಂ" ಎಂದು ನಾಗಚಂದ್ರನ ಪ್ರಯೋಗ (ಪಂಪರಾ. ೪-೧೦೫).

೧೬೯. ೧: ಇಕ್ಕಲೀಯದೆ—ಬಿಡಿಸಲು ಬಿಡದೆ : ೨. ಕಾಪಿನವರಂ—ಕಾವಲುಗಾರರನ್ನು ; ೫. ನೆನೆದಾ—ನೆನೆದುಕೊಂಡೆಯೋ ? ೯. ಸೋಲ್ತನಂ—ಸೋತವನಾಗಿರುವ ನನ್ನ ; ಸತ್ತನಂ—ಸತ್ತವನೂ ಆಗಿರುವ ; ೧೧. ಬಿದಿರ್ಪಂ—ಬಿಗಿದೊಂಡ, ಅರ್ಥಗರ್ಭಿತವಾಗಿ, ಎರಡರ್ಥಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ, (ತಮಿಳು) ಓದಿರ್ ; ಸೂಟ್ಮಾತುಗಳಂ—ಉತ್ತರಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವಾದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ; ೧೭. ಬಾರಿಸಿದಂ—ತಡೆದನು ; ೨೦. ತಪ್ಪಲಿಯುಂ—ತಪ್ಪು ; ೨೫. ದೀನಾರಂ—ದೀನಾರ ನಾಣ್ಯಗಳು ; ಬಿಯಮಾದುದು—ವ್ಯಯವಾಯಿತು. ಖರ್ಚಾಯಿತು ; ಪಣ್ಣಂ ಪಳಿಯದೆ—ಬಣ್ಣಗೆಡದೆ ; ೨೭. ಪಡಗಿದೆಡೆಯುಂ—ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳವನ್ನು ; ೨೮. ಕಾಪ್ಪಿನೆರಸು—ಕಾವಲು ಸಹಿತನಾಗಿ.

೧೭೦. ೨: ಕಳೆದು—ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ; ೬. ಕಸವರಮಪ್ಪುದಂ—ಒಡವೆಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ; ಪಲ್ಲಟಿಸಲೀಯದೆ—ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ : ೯. ಕಿಱಿಯಂದು—ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದ ; ೧೦. ಬಂದಿಸುವನ್ನೆಗಂ—ನಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತಿರಲು.

ವಕ್ಖಾಣೆಯಂ—ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನು : ೨೫. ಅಱಿಗೊಳ್ವರುಂ—ಹಿಂಸೆಮಾಡುವವರೂ ; ೧೯. ಕಳ್ವರುಂ—ಕದಿಯುವವರೂ ; ಮಱೆವಾೞ್ವರುಂ—ಮರೆಯಾಗಿ ಎಂದರೆ ಜಾರತನದಿಂದ ರಹಸ್ಯವಾಗಿ ಬಾಳುವವರೂ ; ಅಪರಿಮಿತ ಪರಿಗ್ರಹಮಂ ನೆರಪುವರುಂ—ಮಿತಿಯಿಲ್ಲದೆ ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹವನ್ನು ಕೂಡಿಸುವವರೂ ; ೧೭. ಅಯ್ದುಪಾಲ್ಮರದ ಪಣ್ಗಳುಂ—ಹಾಲು ಬರುವ ಅಯ್ದು ಮರದ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನೂ ಎಂದರೆ ಆಲ, ಅತ್ತಿ, ಅಶ್ವತ್ಥ. ಇಪ್ಪೆ. ಗೋಣಿ ಎಂಬ ಮರಗಳ ಹಣ್ಣುಗಳೂ : ೧೮. ಆಳಂಬೆಯುಂ—ಅಣಬೆಯೂ ಎಂದರೆ ನಾಯಿಕೊಡೆಯೂ ; ಸೊಂಬಿನ ಪೂವುಂ—ಸೊಂಬಿನ ಹೂವು ; ೧೯. ಅಪೇಯಪೇಯಂ—ಕುಡಿಯಬಾರದ್ದನ್ನು ಕುಡಿಯುವುದು ; ಅಭಕ್ಷ್ಯಭಕ್ಷಂ—ತಿನ್ನಬಾರದ್ದನ್ನು ತಿನ್ನುವುದು : ಪಂಚಮಹಾಪಾತಕಂಗಳಂ—ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯೆ, ಸುರಾಪಾನ. ಸ್ತೇಯ, ಗುರುಪತ್ನೀಗಮನ, ಮತ್ತು ಇವುಗಳೊಡನೆ ಸಂಸರ್ಗ ; ೨೦. ನಿವೃತ್ತಿ ಪರಿಣಾಮವಿಲ್ಲದೆ—ಹಿಂದಿರುಗುವ ಅವಕಾಶವೇ ಇಲ್ಲದೆ ; ಕಾಲಂಗೆಯ್ದು—ಸತ್ತು ; ಏೞುಂ ನರಕಂಗಳೊಳ್—ರತ್ನಪ್ರಭೆ. ಶರ್ಕರಾಪ್ರಭೆ. ವಾಲುಕಾಪ್ರಭೆ. ಪಂಕಪ್ರಭೆ. ಧೂಮಪ್ರಭೆ, ತಮಃಪ್ರಭೆ, ಮಹಾತಮಃಪ್ರಭೆ ಎಂಬ ಏಳು ನರಕಗಳಲ್ಲಿ.

ಗಾಹೆ ॥ ಣಿರಯೇ—ನರಕದಲ್ಲಿ, ಅಹಣ್ಣಿಸಂ—ಹಗಲೂ ರಾತ್ರಿಯೂ, ಪಚ್ಚಮಾಣಾಣಂ—ಬೇಯಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವ, ಣೇರಯಿಯಾಣ—ನರಕಜೀವಿಗಳಿಗೆ, ಅಚ್ಛಿಣಿಮಿಳಣ ಮೇತ್ತಂ—ಕಣ್ಣು ರೆಪ್ಪೆ ಹೊಡೆಯುವಷ್ಟು ಕಾಲ ಕೂಡ, ಸುಹಂ—ಸುಖವು. ಣತ್ಥಿ—ಇಲ್ಲ. ನಾಸ್ತಿ : ಅಣುಬದ್ಧಂ—ಕಟ್ಟಿಟ್ಟಿರುವ, ದುಃಖಮೇವ—ದುಃಖವೊಂದೇ.

ವೃ ॥ ಕರಜ—ಉಗುರುಗಳಲ್ಲಿ. ನಿವೇಶಿತ—ಹೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟ. ತೀಕ್ಷ್ಣ—ಹರಿತವಾದ, ಶಲಾಕಾ—ಸಲಾಕೆಗಳನ್ನುಳ್ಳ, ಕ್ರಕಚ—ಗರಗಸದಿಂದ. ವಿಪಾಟಿತ—ಸೀಳಲ್ಪಟ್ಟ. ಛಿನ್ನ—ಕತ್ತರಿಸಿದ. ಶರೀರಾಃ—ದೇಹವುಳ್ಳವರಾದ. ನರಕ ಭವೇ—ನಾರಕಿಗಳು, ವಿರಸಾಃ—ರಸಹೀನರಾದವರು. ಸಂತೋಷವಿಲ್ಲದವರು. ತತ್ಕ್ಷಣ ದುಃಖ ವಿಷಾದಂ—ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾದ ದುಃಖೋದ್ವೇಗಗಳನ್ನು, ಚಿರಮಪಿ—ಬಹುಕಾಲವಾದರೂ ಕೂಡ. ವಿಷಹಂತೇ—ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾರೆ.

೧೭೧. ಕಂ ॥ ಇಱಿ - ಹೊಡೆ. ಚುಚ್ಚು. ಕಿಱಿದನೊದಱಿ—? ಕೈರಂದಱಿ—ಕಾಜಿನಂತೆ ಜೋರು ಜೋರು ಮಾಡು. ಕೈರ < (ಸಂ) ಖದಿರ ; ನಿಟ್ಟೆಲ್ವಂ—ನೀಳವಾದ ಮೂಳೆಗಳನ್ನು, ಮುಱಿ—ಬಿಡೆ ; ಅರಿದು—ಕತ್ತರಿಸಿ. ನೆಱನೆಡೆಗಳ್—ಮರ್ಮಸ್ಥಾನಗಳು, ಬಾಡ್ಬೞಿಯೆ—(ಮಣ್ಣಿನ) ಬಾಣಲೆಗಳ ಕಾಯಲು : ಪೊಸಪ್ಪುಣ್ಗಳೊಳ್—ಆಗಾಗಲೇ ಆದ ಗಾಯಗಳಲ್ಲಿ, ಲೋಹಪಾಱಿಯುಂ—ಕರಗಿದ ಲೋಹದ ನೀರನ್ನು, ನೆಱುಗಾವಿದಂ—ಕುದಿಯುತ್ತಿರಲು. ಮೊಱಗುವಿನಂ—ದುಃಖಿಸುತ್ತಿರಲು. ತೊಂಡ್—ಹೊಲಸು, ಕಾರಿ.

ಕಟಿದಪಂ ಸೊಂಟವನ್ನು, ಕಡಿ—ಕತ್ತರಿಸು : ತೊಡೆಯುಂ—ತೊಡೆಯನ್ನು, ಉಡಿ—ಮುರಿ. ನಡೆದು ನಡುಗುವಿನಂ—ನಡೆದು ನಡುಗುತ್ತಿರಲು, ಉಡು—ಒಡೆದು. ತಡೆಯದೆ—ತಡಮಾಡದೆ.

ಬಿಳನಂ—ಪಾಪಿಯನ್ನು. ದುಷ್ಟನನ್ನು. ಪಿಡಿದು—ಹಿಡಿದು. ಉಡಿಯೆ—ಮುರಿಯುವಂತೆ, ಕಟ್ಟಿ. ಬಿಡವಿಡ ಬಿಡುಕುವಿನಂ—ಅಲುಗಲುಗಿ ಅಲುಗಲುಗುತ್ತಿರಲು. ವಿಲಿವಿಲಿ ಒದ್ದಾಡುತ್ತಿರಲು, ಪೆಡತಲೆಯಿಂ—ತಲೆಯ ಹಿಂಭಾಗವನ್ನು, ಬಡಿಯೊಳ್—ದೊಣ್ಣೆಯಲ್ಲಿ, ಒಡೆಯೆ—ಒಡೆಯುವಂತೆ, ಪೊಡೆ—ಹೊಡೆ.

೩೫. ಕೊಲ್—ಕೊಲ್ಲು, ಕಟ್ಟು, ಇಱಿ. ಮುಱಿ—ಮುರಿ, ಕಡಿ—ಕತ್ತರಿಸು, ನಡುವಂ—ಸೊಂಟವನ್ನು, ಕೊಱೆ—ಕತ್ತರಿಸು. ಕುತ್ತು—ಚುಚ್ಚು, ಕರುಳ್ಗಳಂ—ಕರುಳುಗಳನ್ನು, ತೆಗೆ—ಹೊರಕ್ಕೆ ಹಾಕು, ಮೊಗವಂ—ಮುಖವನ್ನು, ಸುಡು. ಪಿಡಿ—ಹಿಡಿ. ಬಡಿ, ನಿಮಿರ್ದು—ನೇರವಾಗಿ. ಇಱ್—ಇರಿ, ಬಯ್—ಬೈಯು ; ಕಡಂಗಿ—ಉತ್ಸಾಹಿಸಿ. ಸುಂಗು. ಎಂದು—ಎಂಬುದಾಗಿ. ನಾರಕರಾಗಳ್—ನರಕದವರು ಆಗ, ಮುಸುಱಿ—ಮುತ್ತಿಕೊಂಡು,

೧೩. ಕೊಂತಂಗಳಿಂದಂ—ಒನಕೆಗಳಿಂದ. ಇಟ್ಟಿಗೆಗಳಿಂದಂ—ಈಟಿಗಳಿಂದ, ಕುತ್ತಿಸಿಱಿಂದಂ ; ಕುತ್ತುವ—ಚುಚ್ಚುವ, ಇಸಿಱಿಂದಂ—ಆನೆ ಹಂದಿಗಳ ಕೋಡುಗಳಿಂದ, (ತಮಿಳು) ಎಯಿಱು ; ಕರುಳ್ಮಾಲೆಗಳ್—ಕರುಳಿನ ತೆಕ್ಕೆಗಳು ; ೧೪. ಮುಟ್ಟಿಗೆಗಳೊಳ್—ಮುಟ್ಟಿಗೆಯೆಂಬ ಆಯುಧದಲ್ಲಿ. ಇಟ್ಟು—ಹೊಡೆದು, ತೆಗಪ್ಪುವುದುಂ—ಎಳೆಯುವುದೂ : ೧೫. ಪೊಟ್ಟುವಂತೆ—ಹೋಳು ಮಾಡುವಂತೆ : ೧೬. ಬಾಟ್ಟುದುಂ—ಪೋಟ್ಟುದುಂ (?) ; ೧೭. ಉಸಿರ್ವತ್ತಿಲ್ಲದೆ—ಉಸಿರಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ (?) ; ೨೫. ಪೇೞೆಪಟ್ಟ—ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟ.

೧೬೨. ೪ : ನಿನಗೊಸೆದೆಂ—ನಿನಗೆ ಪ್ರಸನ್ನನಾದೆನು ; ೧೩. ತೋಱಿಯಾ ತಡಿಯೊಳ್, ಇಲ್ಲಿ ಪದ್ಯ ದೀರ್ಘವಿದೆ : ೧೬. ಮಗನೆನಾಂ—ಮಗನಾಗಿದ್ದೇನೆ ನಾನು : ೧೮. ಇರ್ವೆಮುಂ—ಇಬ್ಬರಾದ ನಾವೂ ; ಸಮಾನವಯಸರೆಂ—ಸಮಾನ ವಯಸ್ಸಿನವರಾಗಿದ್ದೇವೆ : ೨೫. ಸುರಖಿಮೆಂಬೋದಂ—ಸುರಖಿ ಎಂಬ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು, ಇದು ಕಳ್ಳತನವನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚುವುದನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ ಶಾಸ್ತ್ರ : ಕರಪಟಶಾಸ್ತ್ರ—ಚೋರಶಾಸ್ತ್ರ, ಕಳ್ಳತನವನ್ನು ಕಲಿಸಿಕೊಡುವ ಶಾಸ್ತ್ರ. ಇದನ್ನು ಬರೆದವನು ಖರಪಟನು ; ಅವನ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಈ ಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಹೆಸರು ಬಂದಿದೆ. ಕೌಟಲೀಯ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ 'ತಸ್ಯೋಪಕರಣಂ ಪ್ರಮಾಣಂ ಪ್ರಹರಣಂ ಪ್ರಧಾರಣಮವಧಾರಣಂ ಚ ಖರಪಟ್ಟಾದಾಗಮಯೇತ್' ಎಂದಿದೆ (೪–೮). ಇದಕ್ಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ "ಖರಪಟ್ಟ ಇತಿ ನಾಮ್ನಾ ಪ್ರಸಿದ್ಧಾತ್ ಚೋರಶಾಸ್ತ್ರಾತ್", ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದ ಮೇಲಿನ 'ಪ್ರತಿಪದಸಂಚಿಕಾ' ಎಂಬ ಮಲಯಾಳಿ ಟೀಕೆಯಲ್ಲಿ "ಇತ್ತೊನ್ನ ಉಪಕರಣಾದಿಗಳೆಲ್ಲಂ ಕರಪಟತ್ತಿನ್ರಂಕ" ಎಂಬ ವಿವರಣೆ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಗಣಪತಿಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಅವಲಂಬಿಸಿ "ಖರಪಟಾತ್ ಕರ್ತೃನಾಮ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಚೌರ್ಯಶಾಸ್ತ್ರಾತ್ ಆಗಮಯೇತ್ ಅಧೀಯಾತ" ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಹೇಂದ್ರ ವಿಕ್ರಮವರ್ಮನ "ಮತ್ತವಿಲಾಸ ಪ್ರಹಸನ"ದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಶಾಕ್ಯ ಭಿಕ್ಷು "ಣಮೋ ಬುದ್ಧಾ ಅ" ಎಂದಾಗ ಕಪಾಲಿಯು "ನಮಃ ಖರಪಟಾಯೇತಿ ವಕ್ತವ್ಯಂ, ಯೇನ ಚೋರಶಾಸ್ತ್ರಂ ಪ್ರಣೀತಂ ಅಥವಾ ಖರಪಟಾದಪ್ಯಸ್ಮಿನ್ನಧಿಕಾರೇ ಬುದ್ಧ ಏವ ಅಧಿಕಃ" ಎಂದು ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಭಾಸನ 'ಚಾರುದತ್ತ' ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಸಜ್ಜಲಕನೆಂಬ ಕಳ್ಳನು "ನಮಃ ಖರಪಟಾಯ" ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ (ಅಂಕ ೩. ೧೦ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದಮೇಲೆ). ಸುಮಾರು ಕ್ರಿ.ಶ. ೭ನೆಯ ಶತಮಾನದ ತಮಿಳು ಕಾವ್ಯವಾದ "ಶಿಲಪ್ಪದಿಕಾರ"ದಲ್ಲಿ "ಇರವೇ ಪಗಲೇ ಯೆನ್ನಿರಣ್ಡಿಲ್. ಕರವಡಂ ಕೆಟ್ಟೋರ್ ಪುಗಲಿಡಮಿಲ್ಲೋ" ಎಂಬ ಪಂಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ 'ಕರವಡ' ಎಂಬ ಹೆಸರು ಬಂದಿದೆ ; ಇದಲ್ಲದೆ ಶೂದ್ರಕನು 'ಪದ್ಮಪ್ರಾಭೃತಕ' ಎಂಬ ತನ್ನ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಧೂರ್ತವಿಟ ಎಂಬ ಸಂಕೇತಗಳಿಂದ ಖರಪಟವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ : ಬಾಣನು ತನ್ನ 'ಕಾದಂಬರಿ' ಯಲ್ಲೂ ದಂಡಿಯು 'ಅವಂತಿ ಸುಂದರೀ ಕಥಾ' ಎಂಬ ತನ್ನ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲೂ ಸುಬಂಧು ತನ್ನ 'ವಾಸವದತ್ತಾ' ಎಂಬ ಕೃತಿಯಲ್ಲೂ, ಬುಧಸ್ವಾಮಿನ್ ಎಂಬಾತನು ತನ್ನ 'ಬೃಹತ್ಕಥಾಶ್ಲೋಕ ಸಂಗ್ರಹ'ದಲ್ಲೂ ಖರಪಟನೆಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ; ಕರ್ಣೀಸುತ, ಖರಪಟ, ಮೂಲದೇವ, ಕಲಾಂಕುರ—ಎಂಬ ಈ ನಾಲ್ಕು ಹೆಸರುಗಳು ಒಬ್ಬನೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸುತ್ತವೆಯೆಂದು

ಪುರುಷೋತ್ತಮನು ತನ್ನ 'ತ್ರಿಕಾಂಡಶೇಷ'ವೆಂಬ ಕೋಶದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಖರಪಟನೂ ಅವನ ಸ್ತೇಯ ಶಾಸ್ತ್ರವೂ ಕ್ರಿ.ಪೂ. ೩ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿತ್ತು. (ಎಂ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಕವಿಗಳ Some Cryptic words in the Arthasasthra ಎಂಬ ಲೇಖನವನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. *Journal Tirumalai Sri Venkateswara,* Vol. I, P. 41-50).

೧೭೩. ೨: ಪುನ್ನಾಗ—ಸುರಗಿಯ ಮರ; ವಕುಳ—ಪವಳದ ಮರ; ತಿಳಕ—ತಿಲಕ ಪುಷ್ಪದ ಮರ; ತಮಾಳ—ಹೊಂಗೆಮರ: ೩. ಕ್ರಮುಕ—ಅಡಕೆ, ನಾಳಿಕೇರ—ತೆಂಗು, ಜಂಬು—ನೇರಿಲೆ, ಜಂಬೀರ—ನಿಂಬೆ, ಪನಸ—ಹಲಸು; ಕದಳೀ—ಬಾಳೆ; ೯. ಸಹಕಾರ—ಸಿಹಿ ಮಾವು; ೫. ಕಿಕ್ಕಿಱಿಗಿಱಿದಿರ್ದ—ದಟ್ಟವಾಗಿ ತುಂಬಿದ್ದ; ೫. ಉಳಿಸೆಂಡು—ಒಂದು ಆಟವನ್ನು, ಚೆಂಡನ್ನು ಬಚ್ಚಿಟ್ಟು ಆಡುವ ಆಟ. ಉಳಿ—ಅಡಗು. ಈ ಆಟವನ್ನು ಪಂಪನೂ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ (ಪಂಪಭಾ. ೨-೩೦). ಅಲೋಕನ ವಿದ್ಯೆಯುಂ—ಅದೃಶ್ಯವಾಗುವ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು; ೭. ಉಳಿದೊಡಂ—ಅಡಗಿಕೊಂಡರೂ; ೮. ಕಾಪಿನೊಳ್—ನಗರ ರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ; ೯. ತಳಾಱಿಗೆಯ್ವಂದು—ತಳವಾರನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ; ೧೧. ನುಡಿದೊಡೆ—ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದರೆ; ೧೨. ಮೊದಲಿಸಿ—ಮರುದಿನದ ಮಾತಾಡಿ, (ತಮಿಳು) ಮೊದಲಿ—ನಿರೂಪಿಸುವುದು; ೧೩. ಸಂತಾನಮಂ—ವಂಶಪರಂಪರೆಯಿಂದ ಬಂದುದನ್ನು; ಇಲ್ಲಿ ತಳವಾರಿಕೆಯನ್ನು; ೨೦. ಅರಯ್ಸಿಯುಮಂ—ಹುಡುಕಿಸಿಯೂ: ೨೬. ಮನೆವಾೞ್ತೆಗೆ—ಮನೆಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ; ೨೭. ಎನ್ನ ಬರ್ಪನ್ನೆಗಂ—ನಾನು ಬರುವವರೆಗೂ; ೨೮. ಕಲ್ಪಿಸಿ—ಕಲಿಸಿ ಹೇಳಿ; ಕಪ್ಪಡಮಂ—ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು; ೨೯. ಪಱಿದು—ಹರಿದು.

೧೭೪. ೩: ಅಧಿಗಮ ಸಮ್ಯಗ್‌ದೃಷ್ಟಿಯೆನ್—ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಸಮ್ಯಗ್ದೃಷ್ಟಿಯುಳ್ಳವನಾಗಿದ್ದೇನೆ; ೪. ವಾರದು—ಬಾರದು; ೬. ಮೊದಲ್ಗೊಂಡಗುಳ್ದು—ಮೊದಲಿನಿಂದ ಆರಂಭಿಸಿ; ೧೦ ಅಗ್ರಪದಂಗೊಂಡು—ಪಟ್ಟುಹಿಡಿದು; ೧೨. ದುರ್ಗುಟ್ಟಿಲಾರ್ಪೊಡೆ—ಬಿಡಿಸಲು ಸಮರ್ಥನಾದರೆ: ೧೩. ತನ್ನಾರ್ಪ ತೆಱದಿಂ—ತನಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಷ್ಟು ರೀತಿಯಿಂದ: ೨೪. ಉಪಸರ್ಗಂಗೆಯ್ದು—ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ; ತನ್ನ ತೊಟ್ಟ—ತಾನು ಧರಿಸಿದ: ೧೮. ಪರಿವ್ರೊಟ್ಟೆಯವರ್—ಒಂಟೆಯನ್ನೇರಿ ಬರುವ ಹರಿಕಾರರು, ದೂತರು; ೨೨. ಸಂಧಿವಿಗ್ರಹಿ—ರಾಜನ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ; ೨೨. ವಾಚಿಸಿದಂ—ವಾಚಿಸಿದನು, ಓದಿದನು; ೨೫. ಪೆಱತಣ—ಹಿಂದಿನ, ಮೊದಲಿನ; ಮನೆವಾೞ್ತೆಯುಂ—ಮನೆಗೆಲಸವನ್ನು; ೨೬. ಈಯೋಲೆಯುಂ—ಈ ಪತ್ರವನ್ನು; ತಡಮಾಡದೆ; ೨೭. ಈತನ ಪೇೞ್ದುದುಂ—ಇವನು ಹೇಳಿದ್ದೂ; ಇಲ್ಲಿ ಷಷ್ಠಿ ಬಂದಿದೆ.

೧೭೫. ೧: ಮಂಡಳಿಕಂ—ಸಾಮಂತ, ಮಂಡಲಾಧೀಶ್ವರ; ಓರಂತಪ್ಪ—ಸಮಾನವಾದ; ೫. ಆಲೇಖ್ಯ—ಚಿತ್ರವಿದ್ಯೆ: ೬. ಪತ್ರಚ್ಛೇದ—ಭೂರ್ಜಾದಿ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಏಕಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಕತ್ತರಿಸುವುದು; ೮. ಪಾಗುಡಂಗಳುಮಂ—ಉಡುಗೊರೆ ಕಾಣಿಕೆ ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು; ೯. ತಾಂಗಿರ್ದೆನ್—ತಡೆದಿದ್ದೆನು; ೨೦. ಯೋಗ್ಯನಯ್—ಯೋಗ್ಯನಾಗಿರುವೆ; ೨೨. ಜೇಂಟಂಗೊಂಡಿರ್ದೆನ್—ಪ್ರೀತಿಪಟ್ಟಿರುವೆನು; ವಿದೆಂ—ವಿನುಮಾಡಲಿ; ೧೩. ಪೆಂಡತಿಗೆ—ಹೆಂಡತಿಗೆ; ೪. ಪರಿಚ್ಛೇದಿಸಿ—ಖಂಡಿತವಾಗಿ: ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ; ೩೭. ಅಷ್ಟಶೋಭೆಯುಂ—ಕಳಸ, ಕನ್ನಡಿ, ಬಾವುಟ, ತೋರಣ, ಧೂಪ, ದೀಪ, ಭೇರಿ, ಬೀಸಣಿಗೆ ಎಂಬ ೮ ಅಲಂಕಾರಗಳನ್ನು; ೨೭. ಕೂಸನಯ್—ಸಣ್ಣ ಪ್ರಾಯದವನಾಗಿರುವೆ: ೨೯, ಪ್ರಸ್ತುತಂಗಳಂ—ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಆಗಿನ ವಿಷಯಗಳನ್ನು.

೧೭೬. ಶ್ಲೋಕ॥ ಸಂಸಾರವರ್ತಿನಾಂ—ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿರುವವರ, ಆಯುಃ—ಆಯುಸ್ಸು, ಡಿಂಡೀರ ಪಿಂಡ ಸಂಕಾಶಂ—ನೊರೆಯ ಉಂಡೆಗೆ ಸಮಾನ; ರೂಪ ಯೌವನಂ—ರೂಪವೂ ಯೌವನವೂ, ಆಖಂಡಲ—ಇಂದ್ರನ, ಧನುಷ್ಕಾಂಡ—ಬಿಲ್ಲಿನ ಕೋಲಿಗೆ, ಸನ್ನಿಭಂ—ಸಮಾನವಾದದ್ದು.

ವೃ॥ ಪುಟ ೬೮ ನೋಡಿ.

ವೃ ॥ ಜಾಯಿಜರಾಮರಣಂ—ಹುಟ್ಟು, ಮುಪ್ಪು, ಸಾವುಗಳು, ಯದಿ—ಯಾವಾಗ, ನ ಭವೇತ್—ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಇಷ್ಟವಿಯೋಗಭಯಂ—ಇಷ್ಟರಾದವರ ಅಗಲಿಕೆಯ ಭಯ : ಯದಿ—ಯಾವಾಗ, ನ ಭವೇತ್—ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲವೋ : ಚ—ಮತ್ತು, ಸರ್ವಂ ಇದಂ—ಈ ಸರ್ವ ವಸ್ತುಗಳೂ, ಯದಿ—ಯಾವಾಗ, ಅನಿತ್ಯಂ—ಅಶಾಶ್ವತವು, ನ ಭವೇತ್—ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಆಗ ಇಹ ಜನ್ಮನಿ—ಈಗಿನ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ, ಕಸ್ಯ—ಯಾರಿಗೆ, ರತಿಃ—ಒಲವು, ನ ಭವೇತ್—ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ೧೦. ನಲ್ಮೆಯುಂ—ಪ್ರೀತಿಯೂ : ೧೧. ಪೊದಲಾಗೊಡೆಯುವು—ಪೊದಲಾಗುಳ್ಳವು : ಮೆಯ್ಯೊಳ್ಳಿತ್ತೆ—ದೇಹ ಒಳ್ಳೆಯದೆ ?

ಗಾಹೆ ॥ ಇದಂ ಸರೀರಂ—ಈ ದೇಹವು, ಅಸುಚೀ—ಶುಚಿಯಲ್ಲದ್ದು ; ಣಿಚ್ಚಂ—ಯಾವಾಗಲೂ, ಕಲಿಕಲುಸಭಾಜಣಂ—ರಾಗದ್ವೇಷಗಳಿಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿಹ : ಅಜ್ಝೋಕ್ಖಂ—ಅಶುಭವಾದದ್ದು ; ಅಂತೋ ಬಾಹಿಂದಿಟ್ಟಂ—ಒಳಗೂ ಹೊರಗೂ ಚರ್ಮದಿಂದ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟದ್ದು ಅಥವಾ ಕರುಳು ಮಾಂಸ ನರಗಳಿಂದ ಪರಿವೇಷ್ಟಿತವಾದದ್ದು ; ಕಿಬ್ಬಿಸಭಂಡಂ—ಅಶುಚಿಯಾದ ಶುಕ್ಲಶೋಣಿತಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದ್ದು ; ಅಮೇಜ್ಝಘರಂ—ಮೂತ್ರಪುರಿಷಾದಿಗಳ ಮನೆ.

ವಸ—ಮಾಂಸದಲ್ಲಿರುವ ಜಿಡ್ಡು, ಮಜ್ಜ—ಮೂಳೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸಾರ, ಮಾಂಸ—ರಕ್ತದ ಕಾರ್ಯ, ಶೋಣಿತಂ—ರಕ್ತರಸದ ಕಾರ್ಯ, ಪುಪ್ಫಸಂ—ನೊರೆಯ ರೂಪದ ಶ್ವಾಸಕೋಶ, ಕಾಲೇಜ್ಜ—ಕರಿಯ ಮಾಂಸಖಂಡ ರೂಪವಾದದ್ದು, ಯಕೃತ್ತು, ಸಿಂಘ ಸಿಂಘಾಣಂ—ಶ್ಲೇಷ್ಮಸಿಂಬಳಗಳು, ಸಿರಜಾಲ ಅಟ್ಠಿಸಂಗಹ—ರಕ್ತನಾಳಗಳು ಮೂಳೆಗಳು ಇವುಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದ್ದು, ಚಮ್ಮಾಲ್ಲಿದ್ದಂ—ಚರ್ಮದಿಂದ ಹೊದಿಸಲ್ಪಟ್ಟದ್ದು ; ಸರೀರಘರಂ—ಶರೀರವೆಂಬ ಮನೆಯು, ಸಂತತಂ ಅಜ್ಝೋಕ್ಖಂ—ಯಾವಾಗಲೂ ಅಶುಚಿಯಾದದ್ದು.

ಅಟ್ಠಿಣಿ ಛಣ್ಣಂ—ಮೂಳೆಗಳಿಂದ ಆವೃತವಾದದ್ದು ; ಣಾಳಿಣಿಬದ್ಧಂ—ರಕ್ತನಾಳಗಳಿಂದ ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟದ್ದು ; ಕಲಿಮಲ ಭರಿದಂ—ಸರ್ವ ಕೊಳಕು ದ್ರವ್ಯಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದ್ದು ; ಕಿಮಿಕುಲ ಪುಣ್ಣಂ—ಕ್ರಿಮಿಗಳಿಂದ ಪೂರ್ಣವಾದದ್ದು, ಮಾಂಸ ವಿಲಿತ್ತಂ—ಮಾಂಸದಿಂದ ಮೆತ್ತಿದ್ದು ; ತಯಪಡಿಚ್ಛಣ್ಣಂ ಚರ್ಮದ ಹೊದಿಕೆಯುಳ್ಳದ್ದು. ತಂ ಸರೀರ ಘರಂ—ಆ ದೇಹವೆಂಬ ಮನೆಯು, ಸಂತತಂ ಅಜ್ಝೋಕ್ಖಂ—ಯಾವಾಗಲೂ ಅಶುಚಿಯಾದದ್ದು.

ಏದಾರಿಸೇ ಸರೀರೇ—ಇಂಥ ಶರೀರದಲ್ಲಿ, ದುಗ್ಗಂಧೇ—ದುರ್ನಾತವುಳ್ಳುದರಲ್ಲಿ, ಕುಣಿಮ ಪೂತಿಯೇ—ಕಶ್ಮಲ ತುಂಬಿದ್ದರಲ್ಲಿ, ಅಜ್ಝೋಕ್ಖೇ—ಅಶುಚಿಯಾದ್ದರಲ್ಲಿ, ಸಡಣಪಡಣೇ—ಸಡಿಲವಾಗಿ ಬೀಳುವಂಥದ್ದರಲ್ಲಿ, ಅಸಾರೇ—ಸಾರರಹಿತವಾದ್ದರಲ್ಲಿ, ಸಪ್ಪುರಿಸಾ—ಸತ್ಪುರುಷರು, ರಾಗಂ—ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು, ಣ ಕರಿಂತಿ—ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

* ಗಾಹೆ ॥ ಸಕದ ಕಮ್ಮಂ—ತಾನು ಮಾಡಿದ ಕರ್ಮವು, ಛಾಯೇವ—ತನ್ನ ನೆರಳಿನಂತೆ, ಕಾರಗಂ—ಕರ್ತೃವನ್ನು ಎಂದರೆ ಮಾಡಿದವನನ್ನು, ಅಣುಯಾದಿ-ಅಣುಯಾದಿ—ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಹಿಂದೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಣ ಸೇಸಂ—ಬೇರೆಯವನ್ನಲ್ಲ ; ಜಿನಸಾಸಣೇ—ಜಿನನ ಆಜ್ಞೆ, ಆಪ್ರಯ ಹೊರತಾಗಿ. ಅಣ್ಣತ್ಥ—ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ, ಫಲಾಯಿದಂ—ಓಡಿಹೋಗುವುದು, ದುಸ್ಸಕ್ಕಂ—ಅತ್ಯಂತ ಅಸಾಧ್ಯವಾದುದು.

ಶ್ಲೋಕ ॥ ದುರ್ಗಂಧೇ—ಕೆಟ್ಟ ನಾತವುಳ್ಳ, ದುರ್ಧರೇ ದುಃಖೇ—ತಾಳಲಾಗದ ದುಃಖವುಳ್ಳ, ದುರ್ವಿಲೋಕೇ ಚ—ದುಃಸ್ವಭಾವೇ—ಕೆಟ್ಟ ಸ್ವಭಾವವುಳ್ಳ, ನಶ್ವರೇ—ನಾಶವಾಗುವಂಥ, ನೋಡಲು ಅಸಹ್ಯವಾಗುವಂಥ, ಕಾಯೇ—ದೇಹದಲ್ಲಿ, ಜ್ಞಾನಿ—ಜ್ಞಾನಿಯೇ, ವೃಥಾ—ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿದೆ, ತವ ಆಗ್ರಹಃ—ನಿನ್ನ ಆಸಕ್ತಿಯು, ಕಿಂತು—ಬೇರೇನು ?

ಶ್ಲೋಕ ॥ ೧೮೯ನೆಯ ಪುಟವನ್ನು ನೋಡಿ.

ವೃ ॥ ಜಾತಿತ್ರಾಜತತೀ—ಜಾತಿವೃಕ್ಷಗಳ ಸಮೂಹವನ್ನು, ಕೃತಾಂತ—ಯಮನಂತೆ, ಕುಪಿತ—ಕೆರಳಿದ, ಕ್ರೂರ—ಕ್ರೂರವಾದ, ಉರು ದುಃಖ್ಖಪದೇ—ಅಧಿಕವಾದ ದುಷ್ಟ ಜಂತುಗಳನ್ನುಳ್ಳ, ದುರಂತ ದುರಿತ—ವ್ಯಾಧಿ ವ್ಯಾಧಭಯೇ—ರೋಗಗಳೆಂಬ ಬೇಡನ ಭಯವನ್ನುಳ್ಳ,

ನಾಶಕರವಾದ ಪಾದಗಳೆಂಬ. ಸ್ಫೂರ್ಜತ್—ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾದ. ದವಾಗ್ನಿ—ಕಾಳ್ಗಿಚ್ಚಿನ. ಛದೇ—ಹೊದಿಕೆಯನ್ನುಳ್ಳ, ಜನ್ಮಾಟವೀ ಸಂಕಟೇ—ಜನ್ಮವೆಂಬ ಅರಣ್ಯದ ಇಕ್ಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ, ನಿಸ್ತ್ರಾಣಸ್ಯ—ತ್ರಾಣವಿಲ್ಲದ, ವಿಚೇತಸಃ—ಚೈತನ್ಯವಿಲ್ಲದ, ವೃಥತೃಷಾ ದುಃಖಾಕುಳಸ್ಯ—ಬಲವಾದ ಆಸೆಯೆಂಬ ದುಃಖದಿಂದ ಪೀಡಿತನಾದ, ಅಂಗಿನಃ—ದೇಹಿಗಳಿಗೆ. ಜೈನಂ ಶಾಸನಮೇಕಮೇವ—ಜಿನನ ಆಜ್ಞೆಯೊಂದೇ. ಶರಣಂ—ಆಶ್ರಯಸ್ಥಾನವು.

೧೭೭. ವೃ ॥ ಇದಂ ಶರೀರಂ—ಈ ದೇಹವು, ಯಾವತ್—ಎಲ್ಲಿಯತನಕ. ಸ್ವಸ್ಥಂ ಅರುಜಂ—ಕ್ಷೇಮವಾಗಿಯೂ ರೋಗರಹಿತವಾಗಿಯೂ ಇರುವುದೋ. ಜರಾ—ಮುಪ್ಪು. ಯಾವತ್—ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ. ದೂರತಃ—ದೂರದಲ್ಲಿರುವುದೋ, ಇಂದ್ರಿಯಶಕ್ತಿಃ—ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಬಲವು. ಯಾವತ್—ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ, ಅಪ್ರತಿಹತಾಃ—ಕುಗ್ಗದಿರುವುದೋ. ಯಾವತ್—ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ, ಆಯುಷಃ—ಆಯುಸ್ಸಿನ. ನ ಕ್ಷಯೋ—ಕ್ಷಯವಿಲ್ಲವೋ, ತಾವತ್—ಆಗಲೇ. ವಿದುಷಾ—ಬುದ್ಧಿವಂತನಿಂದ. ಆತ್ಮಶ್ರೇಯಸಿ—ಆತ್ಮದ ಶ್ರೇಯಸ್ಸಿಗಾಗಿ, ಮಹಾನ್ ಪ್ರಯತ್ನಃ—ವಿಶೇಷವಾದ ಪ್ರಯತ್ನವು. ಕಾರ್ಯಃ—ಮಾಡಲ್ಪಡತಕ್ಕದ್ದು. ಭವನೇ—ಮನೆಯು, ಪ್ರೋದ್ದೀಪ್ತೇ ಸತಿ—ಹತ್ತಿಕೊಂಡು ಉರಿಯುತ್ತಿರಲು. ಕೂಪಖನನಂ—ಬಾವಿಯನ್ನು ತೋಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ. ಪ್ರತ್ಯುದ್ಯಮಃ—ಪ್ರಯತ್ನವು, ಕೀದೃಶಃ—ಎಂತಹುದು ?

೬. ಅವಱ—ಆ ಪದ್ಯಗಳ. ನೆರವಿಗೆಲ್ಲಂ—ಜನಸಮೂಹಕ್ಕೆಲ್ಲ : ವಖ್ಯಾಣಿಸಿ—ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡಿ :

ಕಂ ॥ ಎನ್—ನಾನು. ಅಣ್ದನ್—ಸ್ವಾಮಿ, ರಾಜ : ಎನಗೆ—ನನಗೆ. ಇವರ್—ಇವರು. ಆಳ್ಗಳ್—ಸೇವಕರು. ಏನಾಯ್ತು—ಏನಾದುದು, ಏಂದು : ಅಱಿದುಮಱಿಯದೆ—ತಿಳಿದೂ ತಿಳಿಯದೆ, ಉಱದೆ—ಲಕ್ಷಿಸದೆ. ಆಂ—ನಾನು, ನುಡಿದ—ಹೇಳಿದ, ಏನಾನುಂ—ಏನಾದರೂ ಒಂದು, ಏದಂ—ಒಂದು ಕೋಪ ಅಥವಾ ಅಸಮಾಧಾನ. ಮನದೊಳ್—ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ, ಉಳ್ಳೊಡಂ—ಇದ್ದರೂ. ಆ ನುಡಿಯಂ—ಆ ಮಾತನ್ನು, ಮಱೆಯಂ—ಮರೆತುಬಿಡಿರಿ. ಇಂ—ಇನ್ನುಮುಂದೆ, ಎಲ್ಲಂ—ಎಲ್ಲವೂ, ನಿಶ್ಶಲ್ಯಂ—ಪಾಪಾನುಷ್ಠಾನರಹಿತವಾದದ್ದು.

ಗಾಹೆ ॥ ಪುಟ ೪೮ ನೋಡಿ.

೨೫. ಈತನಂ ಪಿಡಿದು—ಇವನನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ : ೧೬. ತಳಾಱಿಕೆಯಂ—ತಳಾರತನವನ್ನು : ೨೭. ಪಟ್ಟವರ್ಧನಮನೇಱಿ—ಪೂಜಾಗಜವನ್ನು ಹತ್ತಿ ; ಪೆಂಡವಾಸದ—ಅಂತಃಪುರದ ; ೨೮. ಸೋಳೆಯರಿರ್ವರ್—ಇಬ್ಬರು ದಾಸಿಯರು, ಪಿಱಿಗೇಱಿ—ಹಿಂದುಗಡೆ ಹತ್ತಿ : ಇರ್ಕೆಲದೊಳಂ—ಎರಡು ಮಗ್ಗುಲುಗಳಲ್ಲಿ ; ೨೯. ತಜಿನಪಟಿಯಿಗೆಗಳುಂ—ಒಂದು ತೆರನಾದ (?) ಬಾವುಟಗಳೂ : ೨೬. ಮುಱುಗಲೀಯದೆ—ಮುಳುಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ; ಎತ್ತಿಂ—ಎತ್ತಿರಿ : ೧೮. ಕಟಕ—ಬಳೆ, ಕಟಿಸೂತ್ರ—ಉಡಿದಾರ ; ಕಳೆದು—ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ; ೨೯. ತೊಱೆದು—ಬಿಟ್ಟು ; ತಪಂಬಟ್ಟಂ—ತಪಸ್ಸನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದನು.

೧೭೮. ೨ : ಅತ್ತೆವಿರಪ್ಪ—ಅತ್ತೆಗಳಾದ : ಕಂತಿಯರ್—ಜೈನ ಸಂನ್ಯಾಸಿನಿಯರು ; ೩. ಗಿಡಿಗಿಡಿ ಜಂತ್ರಂ ಮಿಳಿಮಿಳಿ ನೇತ್ರರಾಗಿ—ಸವೆದುಹೋಗಿ ಸಣಕಲಾದ ದೇಹವನ್ನೂ ಗುಳಿಬಿದ್ದ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನೂ ಉಳ್ಳವರಾಗಿ (ಎಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯಾರ್ಥ). ಹೆಣ್ಣಾನೆಯನ್ನು ಬಯಸಿ ಪಡೆಯದ ಒಂದು ಗಂಡಾನೆ ವಿರಹದಿಂದ ದೇಹವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೃಶವಾಯಿತೆಂಬುದನ್ನು "ಕಾಮೋಳ್ ಮದನವ್ಯಾಸಂಗದಿಂ ದುರ್ಗದು ಗಿಡಿಗಿಡಿ ಜಂತ್ರಂ ಬೋಲಂಬೊಂದಿಭೇಂದ್ರಂ" ಎಂದು ನೇಮಿಚಂದ್ರನ ಪ್ರಯೋಗ (ಲೀಲಾ. ೮–೫) : ೪೪. ಸಮೆವನ್ನೆಗಂ—ಮುಗಿಯುವವರೆಗೂ : ಬಾರಿಸಿದೊಡೆ—ಅಡ್ಡಪಡಿಸಿದರೆ : ೪೫. ಬಗೆದ್ದುಪ್ಪಳ್—ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ : ೪೮. ಪೊಱಸುಗಳನಿರಿಯುವು—ಪಾರಿವಾಳಗಳಷ್ಟು ದೊಡ್ಡವಾದ ; ಪಂಸುಮುಸಕಂಗಳಂ—ಚಿಗಟ ಗುಂಗುರಗಳನ್ನು ; ೨೯. ವಿಗುರ್ವಿಸೆ—ಮಾಯೆಯಿಂದ ನಿರ್ಮಿಸಲು ; ೨೦. ವೇದನೆ—ಯಾತನೆ.

೧೭೯. ೨ : ಮನದೊಳ್ ಬಗೆದು—ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನಿಸಿ ; ೪. ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯವೆಲ್ಲಂ ಪಪ್ಪ—ಮೊದಲಾಗುಳ್ಳವುಗಳಿಂದಾಗುವ ; ೫. ರತ್ನತ್ರಯಂಗಳಂ—ಮೂರು ರತ್ನಗಳನ್ನು ಎಂದರೆ ಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನ, ಸಮ್ಯಗ್‌ಜ್ಞಾನ, ಸಮ್ಯಕ್ಚಾರಿತ್ರಗಳನ್ನು ; ಅಪವರ್ಗ—ಮೋಕ್ಷ.

೧೪. ಗುರುದತ್ತ ಭಟಾರರ ಕಥೆ

೧೮೦. ೬ ಸೂಡಿಪ್ಪೊತ್ತಿಸೆ ಪಟ್ಟನಂತೆ—ಸುತ್ತಿ ಉರಿಯಿಂದ ಹೊತ್ತಿಸಲ್ಪಟ್ಟವನಂತೆ ; ೬. ಪರ್ವತದ ಸಾರೆ—ಬೆಟ್ಟದ ಹತ್ತಿರ : ೧೨. ಸಾವಸ್ತಿ—ಶ್ರಾವಸ್ತಿ ಎಂಬ ನಗರ : ೧೯. ಅಂಕುರಿತ—ಮೊಳೆತ ; ಪಲ್ಲವಿತ—ಚಿಗುರಿದ ; ಕೋರಕಿತ—ಮೊಗ್ಗೊಡೆದ ; ಕುಸುಮಿತ—ಹೂಬಿಟ್ಟ ; ೧೦. ಅಣುಗರ್ಕಳುಂ—ಮಕ್ಕಳೂ : ೧೧. ಏರಿದು ಪೇಗಂ—ಬಹುಕಾಲ : ೧೩. ಮಣಿಕುಟ್ಟಿಮಮಪ್ಪ—ರತ್ನಖಚಿತವಾದ ನೆಲಗಟ್ಟುಳ್ಳ ; ಬೊಪ್ಪಣ ಬಾವಿಯೊಳ್—ದೊಡ್ಡ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ, ಕೊಳದಲ್ಲಿ (?) (ಸಂ) ವರ್ಧನವಾಪಿ (?). ಈ ಶಬ್ದವನ್ನು ಬಂಧುವರ್ಮ ಎರಡು ಸಲ ಬಳಸಿದ್ದಾನೆ. "ಅತನಂ ಬೊತ್ತಣದ ಬಾವಿಯೊಳಗೆ ಪುಗುವಂತೆ ಗೆಯ್ದು" (ಜೀವಸಂ. ೨೧–೬೩). "ತುಂಬಿದ ಬೊಪ್ಪಣ ವಾವಿಯು ತೂಬಂ ತಡವರಿಸಿ ಕಂಡನಂ ಕಳಿದಲ್ಲಿಂ ॥ ದಂ ಬೇಗಂ ಪೊಱಮಡೆ. ಕಂಡೇಂ ಬಲ್ಲಿತ್ತೊ ಪುಣ್ಯಮೆಂದು ವನದೇವತೆಗಳ್" (ಅದೇ. ೧–೬೪). ಇಂಥ ಬಾವಿಗೆ ನೀರನ್ನು ತುಂಬಬಹುದು, ಕೆಳಗಿರುವ ತುಂಬಿರುವ ನೀರನ್ನು ಹೊರಕ್ಕೆ ಬಿಡಬಹುದು. ಇದನ್ನು ಜಲಕ್ರೀಡೆಗೂ ಮಿಂದುವುದಕ್ಕೂ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು (ಸುಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿಯ ಕಥೆ. ಪು. ೪೪–೪೮ ನೋಡಿ) : ೩೩. ಬೆರಸಿಪಟ್ಟು ಪಡೆತ್ತೊಳ್—ಬೆರೆಸಲ್ಪಟ್ಟದ್ದರಲ್ಲಿ ; ೨೪. ಕುವಳಯಂ—ಕನ್ನೈದಿಲೆ ; ೨೫. ಸಂಛನ್ನಮಪ್ಪುದ ಜಿಱೊಳ್—ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದರಲ್ಲಿ.

೧೮೧. ೧ : ಬಳಾಕ—ಒಂದು ನೀರಹಕ್ಕಿ ; ಮಂಡೂಕ—ಕಪ್ಪೆ ; ಜೀವಂ ಜೀವಕ—ಒಂದು ಬಗೆಯ ಪಕ್ಷಿ ; ಜಲಚರವಿಹಂಗ—ನೀರ ಪಕ್ಷಿಗಳು : ೮. ಒಡೆಯುದೆಱೊಳ್—ಉಳ್ಳುದರಲ್ಲಿ : ೩. ಜೀರ್ಣಕಪಿಗಳಿಂದಂ—ಬಿಡಕಾರಿಗಳಿಂದ : ತಳಿಯುತ್ತುಂ—ಚಿಮುಕಿಸುತ್ತ ; ೯. ಭೌಮವಿಹಾರಕ್ಕೆಂದು—ಭೂಮಿಯ ವಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ; ೧೧. ವಿಳಪೆಂದಿರಿಂದಂ—ಕೋಮಲರಾದ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಂದ ; ೧೫. ತೂರ್ಯಧ್ವನಿಗಳ್—ವಾದ್ಯಧ್ವನಿಗಳು ; ೧೭. ನಿಱಿಸಿ—ನಿಲ್ಲಿಸಿ : ೧೮. ನಾಮಾಕಾಶದೊಳ್ ಕಾಗೆಗಳಂತಿರೆ ; ಹಾಱುವಮಲ್ಲದೆ—ನಾವು ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಕಾಗೆಗಳ ಹಾಗೆ ಹಾರುವಷ್ಟಲ್ಲದೆ. ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು "ಅಂಗಾರಕವಾರದ ಪೆಸರ್ ಮಂಗಳವಾರಮೆಂಬಂತೆ ಬಱಿದೆ ಕಾಗೆಗಳಂತಂತರಿಕ್ಷದೊಳ್ ಹಾಱುವ ನಮಗೆ ವಿದ್ಯಾಧರರೆಂಬೊಂ ಪೆಸರಲ್ಲದೆ" ಎಂಬಲ್ಲಿ ನಯಸೇನ ಅನುಕರಿಸಿದ್ದಾನೆ. (ಧರ್ಮಾ. ೯೪–೨೧). ನಯಸೇನನ ಮಾತುಗಳನ್ನು "ಅಂಗರವಾರದ ಪೆಸರನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಮಂಗಳವಾರಮೆಂಬಂತೆ, ಬಂಗದ ಬಿರಿಯಾಗಸದೊಳು ಕಾಗೆಕೆಳಂದಿರ ಹಾರುವ ತೀರುನಮಗೆ" ಎಂಬುದಾಗಿ ದೇವರಸನು ತನ್ನ 'ಗುರುದತ್ತಚರಿತ್ರೆ'ಯಲ್ಲಿ (೯-೨೦೦) ಅನುವದಿಸಿದ್ದಾನೆ.

೨೧. ಬರ್ದ—ಬದುಕಿದ < ಬಟ್ಟು < ಬಾೞ್ ; ಪುರುಡಿಸಿ—ಮತ್ಸರಿಸಿ ; ೧೫. ವಿಗುರ್ವಿಸಿ—ಮಾಯೆಯಿಂದ ಸೃಷ್ಟಿಸಿ ; ೧೭. ನಿಶ್ಛಿದ್ರಮಾಗಿ—ರಂಧ್ರವಿಲ್ಲದಂತೆ.

೧೮೨. ೧ : ಮೋಱಸದ ಬುದ್ಧಿಯನೊಡೆಯರ್—ಆಸೆಪಡದ ಬುದ್ಧಿಯುಳ್ಳವರು ; ೯. ಪೆರ್ಮವಾಗಿ—ಹೆಬ್ಬಾವು ಆಗಿ ; ೫. ಸುಹಿನಿವೇದಕಂ—ಸುಖಿಯ ಆಗಮನವನ್ನು ತಿಳಿಸುವವನು ; ೮. ಗುರುಪರಿವಿಡಿಯಿಂದಂ—ಗುರುಪರಂಪರೆಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ : ೧೦. ಅಕಸ್ಮಿಕಂ—ಅಪಘಾತ ; ಬಿರ್ಪೊದಲ್—ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ; ಅನಿಬರ್ಗಂ—ಅಷ್ಟುಮಂದಿಗೂ ; ೧೩. ಅಮುತ್ತಿರ್ಪನ್ನೆಗಂ—ಆಡುತ್ತಿರಲು ; ೧೫. ವಿಭವಮುಂ—ವೈಭವವನ್ನು.

೧೮೩. ೭ : ನಿಮ್ಮುಮಂ—ನಿಮ್ಮನ್ನು ; ೮. ಪ್ರತಿಬೋಧಿಸಲ್ಕೆ—ಎಚ್ಚರ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ; ೧೧. ಮಹಾಕಾಯ—ದೊಡ್ಡ ದೇಹವುಳ್ಳ ; ೧೭. ಬಾಟ್ಕೆಯೊಳು—ಬಾಳುವಿಕೆಯಲ್ಲೂ : ಆಟ್ಟಿಯೆ—ಆದರವೆ ?

ಶ್ಲೋಕ ॥ ಕರ್ಮವಶಾನುಗಾಃ—ಕರ್ಮಕ್ಕೆ ವಶರಾಗಿ ನಡೆಯುವ, ಜೀವಾಃ—ಜೀವಿಗಳು, ಯತ್ರ ಯತ್ರ—ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ. ಉತ್ಪದ್ಯಂತೇ—ಹುಟ್ಟುವರೋ. ತತ್ರ ತತ್ರ—ಅಲ್ಲಲ್ಲೇ, ಸ್ವೇನ ಸ್ವೇನೈವ ಕರ್ಮಣಾ—ತಂತಮ್ಮ ಕರ್ಮಗಳಿಂದ; ರತಿಂ ಯಾಂತಿ—ಆಸಕ್ತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ೧೩. ಸೂಳೆಯರ್ಕಳಿಂದಂ—ದಾಸಿಯರಿಂದ: ಇರ್ಪಾತನಯ್—ಇರುವವನಾಗಿದ್ದೀಯೆ.

೧೮೪. ೧: ಪೆರ್ವಾವುಗಳೊಡನೆ—ಹೆಬ್ಬಾವುಗಳ ಸಂಗಡ; ನೆರೆದ—ಕೂಡಿದ: ಇರವಮಾಯ್ತು—ಇರವು ಎಂದರೆ ಇರುವಿಕೆಯು ಆಯಿತು: ೧. ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳುಂ—ಹೆಂಟೆಗಳೂ; ಬಂತಿಗನುಂ ಕಿಱುಗಲ್ಗಳುಂ—ಸಣ್ಣ ಕಲ್ಲುಗಳೂ: ೪. ಎಸಡುಗಳುಂ—ಏಡಿಗಳೂ, ನಳ್ಳಿಗಳೂ; ಓತಿಕೇತುಗಳೂ; ೫. ಇನ್ನವಂ—ಇಂಥವುಗಳನ್ನು: ೬. ಜಾತಿಸ್ಮರನಾಗಿ—ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮದ ನೆನಪುಂಟಾದವನಾಗಿ.

ವೃ ॥ ಏತತ್ ಕ್ಷೇತ್ರಂ ಮದೀಯಂ—ಈ ನೆಲ ನನ್ನದು: ಇದಂ ಗೃಹಂ ಅಪರಂ—ಈ ಮನೆ ಬೇರೆಯವರದಲ್ಲ, ಎಂದರೆ ನನ್ನದೇ; ಏತಾಃ—ಈ, ಮಾತೃಭಾರ್ಯಾ—ತಾಯಿಯೂ ಹೆಂಡತಿಯೂ, ಮಮ—ನನ್ನದು. ಅಯಂ ಪುತ್ರಃ—ಈ ಮಗನು, ಮೇ—ನನ್ನವನು, ಸುಕಾಂತ—ಸುಂದರಿಯರಾದ, ಸ್ವಸೃದುಹಿತೃಜನೋ—ಸೊಸೆಯರೂ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳೂ. ಮಾನುಷಾಃ—ಮನುಷ್ಯರೂ. ಬಂಧುವರ್ಗಃ—ನಂಟರ ಗುಂಪೂ, ಮೇ—ನನಗೆ. ಅಶ್ವಾಃ—ಕುದುರೆಗಳು. ದಾಸಾಃ—ಸೇವಕರು. ಮಮ—ನನ್ನ. ಪರಮ ಹಿತಾಃ—ಅತ್ಯಂತ ಹಿತರಾದವರು; ದ್ರವ್ಯ ಗಾವೋ ಮಹಿಷ್ಯಃ—ಹಣವೂ ಹಸುವೂ ಎಮ್ಮೆಗಳೂ, ಮೇ—ನನಗೆ, ಇತ್ಯೇವಂ—ಎಂದು ಹೀಗೆ, ಬ್ರುವಾಣಃ—ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವ. ನರಪಶುಃ—ಮನುಷ್ಯಪ್ರಾಣಿಯು ಆತ್ಮಕಾರ್ಯಂ—ಆತ್ಮನಿಗೆ ಸೇರಿದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು, ಅನಿಶಂ—ಯಾವಾಗಲೂ, ನಾಶಯತಿ—ನಾಶಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

ಆರ್ಯೆ ॥ ಅರ್ಥೋ—ಐಶ್ವರ್ಯವು. ಮೇ—ನನಗೆ. ಭಾರ್ಯಾ—ಹೆಂಡತಿಯು. ಮೇ—ನನಗೆ. ಪುತ್ರ—ಮಗನು. ಮೇ—ನನಗೆ. ಸ್ವಜನಬಂಧುವರ್ಗಃ—ಸ್ವಜನರಾದ ನಂಟರ ಸಮುದಾಯ. ಮೇ—ನನಗೆ. ಇತಿ—ಹೀಗೆ. ಮೇ ಮೇ ಕುರ್ವಾಣಂ—ನನಗೆ ನನಗೆ ಎಂದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವವನಾದ. ಪುರುಷಪಶುಂ—ನರಜಂತುವನ್ನು, ಕಾಲವೃಕಃ—ಯಮನೆಂಬ ತೋಳನು. ಹಂತಿ—ಕೊಲ್ಲುತ್ತದೆ.

೨೧. ತೊೞ್ತಿರ್—ಸೇವಕರು: ೨೨. ಪಟ್ಟೆಸ ಭಂಡಾರಂ—ರೇಷ್ಮೆಯ ವಸ್ತ್ರಗಳ ಭಂಡಾರ. ಪಟ್ಟೆಸ<ಪಟ್ಟವಾಸ (ಸಂ): ೨೩. ಇವಱೊಳ್—ಇವುಗಳಲ್ಲಿ; ೨೪. ಇನಿವಿರಿದು—ಇಷ್ಟು ಹಿರಿದಾದ; ೨೫. ಪಿಯ್ದುದಂ—ಸೇರಿದೆವು. ಪಡೆದೆವು; ತೋಱಲ್ವೇಡ—ತೋರಿಸಲು ಬಾರದು.

೧೮೫. ೧: ಸಂಛನ್ನಮಾಗಿ—ಮುಚ್ಚಿ. ವ್ಯಾಪಿಸೆ—ಆವರಿಸಲು; ೬. ಪರಮಸತ್ವದ—ಪರಮಶಕ್ತಿಯ; ೯. ಪ್ರತಿಬೋಧಿಸಿ—ಎಚ್ಚರಿಸಿ. ತಿಳಿಸಿ; ೧೧. ಅನುಮಾನುಂ—ವಿಶೇಷವಾಗಿ.

ಗಾಹೆ ॥ ಪುಟ ೧೧ ನೋಡಿ.

ವೃ ॥ ಪಾಪಾನಿ—ಪಾಪಗಳನ್ನು. ಯತ್ನೇನ—ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ. ಸಮಾಚರಂತಿ—ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಸಂಗಾದಪಿ—ಸಂದರ್ಭವಶದಿಂದಾದರೂ, ಧರ್ಮಂ—ಧರ್ಮವನ್ನು. ನಾಚರಂತಿ—ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ; ಏತತ್—ಇದು, ಮನುಷ್ಯಲೋಕೇ—ಮಾನವಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ. ಆಶ್ಚರ್ಯಂ—ಆಶ್ಚರ್ಯವು; ಹಿ—ಅಲ್ಲವೆ? ಕ್ಷೀರಂ—ಹಾಲನ್ನು. ಪರಿತ್ಯಜ್ಯ—ಬಿಟ್ಟು. ವಿಷಂ—ವಿಷವನ್ನು. ಪಿಬಂತಿ—ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ.

ವೃ ॥ ಸರ್ವೇ—ಎಲ್ಲ. ಸಮಾಗಮಾಃ—ಸೇರುವಿಕೆ. ಸ್ವಾಧೀನಾಹಿ—ತನ್ನ ವಶದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದ್ದು. ವಿಭೂತಯೋಽಪಿ—ಐಶ್ವರ್ಯಗಳು ಕೂಡ. ಕ್ಷಣಭಂಗುರಾಃ ಸ್ಯುಃ—ಅಲ್ಪಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾಶವಾಗುವವಲ್ಲವೆ: ಅರ್ಥಾನಾಂ—ಅರ್ಥಾಂತರ: ಅಯಂ ಧರ್ಮಮೇವ—ಈ ಧರ್ಮವೇ. ಸುಶಾಶ್ವತಃ—ಅತ್ಯಂತ ಶಾಶ್ವತವಾದುದು. ಇತಿ—ಹೀಗೆಂದು. ಪ್ರಚಿಂತ್ಯ—ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಿ. ಆತ್ಮರತಿಃ—ಆತ್ಮನಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯು. ಬಭೂವ—ಹುಟ್ಟಿತು.

ವೃ ॥ ಉದಿತಸ್ಯ—ಹುಟ್ಟಿದ. ರವೇಃ—ಸೂರ್ಯನ. ಪತನಂ—ಬೀಳುವುದು [illegible]

ವೃಷು, ನಿಶ್ಚಯಂ—ದಿಟ. ಜಾತಸ್ಯ—ಜನ್ಮತಾಳಿದ. ಸರ್ವಸ್ಯ—ಎಲ್ಲರಿಗೂ. ಮರಣಂ—ಸಾವು. ಅಪಿ—ಕೂಡ. ನಿಶ್ಚಯಂ ; ತಸ್ಮಾತ್—ಆದ್ದರಿಂದ. ಜಾತೇನ—ಹುಟ್ಟಿದ. ಧರ್ಮಕರ್ಮರತೇನ —ಧರ್ಮಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳ. ವಿದುಷಾ—ವಿದ್ವಾಂಸನಿಂದ. ಸದಾ—ಯಾವಾಗಲೂ. ಭಾವ್ಯಂ ಏವ—ಭಾವಿಸಲ್ಪಡಬೇಕಾದದ್ದೇ.

ವೃ ॥ ಯೌವನ ಬಲ ವಿಭವರೂಪ ಸೌಭಾಗ್ಯಾನಿ—ಪ್ರಾಯ ಶಕ್ತಿ ವೈಭವರೂಪ ಸೌಭಾಗ್ಯಗಳು. ಪುಷ್ಪಫಲಭಾರತರುವತ್—ಹೂವು ಹಣ್ಣುಗಳ ಭಾರವನ್ನುಳ್ಳ ಮರದಂತೆ; ಸರ್ವೇಷಾಂ—ಎಲ್ಲರ. ಜೀವಿತಂ ಚ—ಬದುಕು ಕೂಡ. ಗಿರಿನದೀಯುಘಃ ಪ್ರತಿಮಂ—ಬೆಟ್ಟದ ಧುಮುಕುವ ನೀರಿಗೆ ಸಮಾನ, ಶೀಘ್ರಂ—ತ್ವರಿತವಾಗಿ, ಧಾವತಿ—ಓಡುತ್ತದೆ.

ಗಾಹೆ ॥ ಏಗೋಇಯ—ಒಬ್ಬನೇ ಎಂದರೆ ಅಸಹಾಯನಾಗಿ, ಜೀವೋ—ಜೀವನು, ಮರದಿ—ಶರೀರತ್ಯಾಗವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ; ಏಗೋಇಯ—ಒಬ್ಬನೇ. ಉವವಜ್ಜ ಇ—ಹುಟ್ಟುತ್ತಾನೆ; ಏಗೋ ಸಹಾಇ ಮರಣಂ—ಒಬ್ಬನ ಮರಣವು ಹತ್ತಿರ ಬರುತ್ತದೆ, ಏಗೋ ಸಹಾಇ ಣಿರಯಂ ವಾ —ಒಬ್ಬನೇ ನರಕಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ; ಇದಕ್ಕೆ ಏಕೋ ಸಿಜ್ಝಇ ಣೀರಓ—ಏಕಃ ಸಿಧ್ಯತಿ ಣೀರಓ ಎಂಬ ಪಾಠಾಂತರವಿದೆ—ಒಬ್ಬನು ನೀರಜನಾಗಿ ಎಂದರೆ ಕರ್ಮರಹಿತನಾಗಿ ಮುಕ್ತನಾಗುತ್ತಾನೆ ಎಂದರ್ಥ.

೧೮೬. ಶ್ಲೋಕ ॥ ಕಸ್ಯ ಮಾತಾ—ಯಾರ ತಾಯಿ. ಕಸ್ಯ ಪಿತಾ—ಯಾರ ತಂದೆ. ಕಸ್ಯ ಭಾರ್ಯಾ —ಯಾರ ಹೆಂಡತಿ. ಅಪಿ ವಾ—ಮತ್ತೆ, ಕಸ್ಯ—ಯಾರ. ಸುತಃ—ಮಗನು ; ಜೀವಾನಾಂ— ಜೀವಿಗಳ. ಜಾತೌ ಜಾತೌ—ಜನ್ಮಜನ್ಮದಲ್ಲಿ. ಪರೇ ಪರೇ—ಬೇರೆಬೇರೆಯಾದವರು. ಭವಿಷ್ಯಂತಿ ಹಿ—ಆಗುವರಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ಲೋಕ ॥ ಅರ್ಥಾಃ—ದ್ರವ್ಯಗಳು. ಗೃಹೇಷು—ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ. ತಿಷ್ಠನ್ತಿ—ನಿಲ್ಲುತ್ತವೆ; ಬಾಂಧವಾಃ—ಬಂಧುಗಳು. ಶ್ಮಶಾನೇಷು ಚ—ಶ್ಮಶಾನದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾರೆ; ಶರೀರಃ—ದೇಹವು. ಜ್ವಾಲಮಾಲಾಗ್ನೌ—ಉರಿಯ ಮಾಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಸುಕೃತಂ—ಪುಣ್ಯವೂ. ದುಷ್ಕೃತಂ —ಪಾಪವೂ. ವ್ರಜೇತ್—ಬರುತ್ತದೆ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ. ೯. ಪಂದರಂ—ಚಪ್ಪರವನ್ನು ; ೧೦. ನೇತ್ರ ಪಟ್ಟೆಯ—ನೇತ್ರವೆಂಬ ಬಟ್ಟೆಯ. ಉಲ್ಲಾವಂಗಳುಮಂ—ವಿತಾನಗಳನ್ನೂ ಮೇಲ್ಕಟ್ಟುಗಳನ್ನೂ ; ೧೧. ಮೂಱು ಪೊೞ್ತುಂ—ಮೂರುಹೊತ್ತೂ ; ೧೨. ಪೊಡೆಮಡುತ್ತಿರೆ—ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರಲು : ಆರಾಧನೆಯನರ್ಚಿಸಿ—ಆರಾಧನಾ ಎಂಬ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಿ. ವಕ್ಕಾಣಿಸಲ್— ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಹೇಳಲು, ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಲು. ತಗುಳ್ದರ್—ತೊಡಗಿದರು.

ಶ್ಲೋಕ ॥ ಕಂಠಗತೈಃ—ಗಂಟಲಿಗೆ ಬಂದ. ಪ್ರಾಣೈರಪಿ—ಪ್ರಾಣಗಳಿಂದಲೂ. ಯಃ— ಯಾವನು. ಸಂನ್ಯಸನೇ—ಸಂನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ. ಅಸ್ತಿ ಮತಿಃ—ಮನಸ್ಸುಳ್ಳವನಾಗಿರುವನೋ. ಸಃ— ಅವನು. ಪುನರಾಗಮವರ್ಜಿತಂ—ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬರುವುದೇ ಇಲ್ಲದ. ಮೋಕ್ಷಸದನಂ—ಮೋಕ್ಷವೆಂಬ ಮನೆಗೆ, ಗಚ್ಛೇತ್—ಹೋಗುತ್ತಾನೆ.

ಇಹಜೀವಕೃತಂ ಪಾಪಂ—ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಪಾಪ, ಪುರಾಕೃತಂ—ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ. ಪಾಪಂ—ಪಾಪವು. ಯಚ್ಚ—ಯಾವುದೋ, ತತ್ಸರ್ವಂ—ಆ ಸಕಲ ಪಾಪಗಳೂ. ಅಗ್ನಿಃ— ಉರಿಯು. ಇಂಧನಾನಿ—ಸೌದೆಯನ್ನು ಹೇಗೋ ಹಾಗೆ. ಸಂನ್ಯಸನೇನ—ಸಂನ್ಯಾಸದಿಂದ. ದಹತಿ—ಸುಡುತ್ತದೆ.

ಹೃದಯೇ—ಹೃದಯದಲ್ಲೂ. ಲಲಾಟೇ—ಹಣೆಯಲ್ಲೂ ಎಂದರೆ ಹುಬ್ಬಿನ ನಡುವೆಯೂ. [illegible]—ಅಕ್ಷತವನ್ನೂ. ಕರಂ—ಕೈಯನ್ನೂ. ಮುಮೂರ್ಷುಕಾಲೇ—ಬಿಡುವ [illegible] [illegible]. ನ್ಯಸ್ಯ—ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು. ಸಮಾಶ್ರಿತಸ್ಯ—ನಮ್ರತೆಯಿಂದ ಹಿಡಿದವನ. ಅಜ್ಞಾನ ಭಾವಾತ್—ಅಜ್ಞಾನತೆಯ ವಶದಿಂದ. ಕೃತ—ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ, ಕರ್ಮಭಾರ—ಪುಣ್ಯಪಾಪ ರೂಪವಾದ ಕರ್ಮಗಳ ಭಾರವು. ಸಂನ್ಯಸನಾತ್—ಸಂನ್ಯಾಸದಿಂದ. ನಷ್ಟಭಯಂ—[illegible] ವಿನಾಶವನ್ನು, ಪ್ರಯಾತಿ—ಪಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಗಾಹೆ॥ ಉಡ್ಢಂ—ಊರ್ಧ್ವಲೋಕದಲ್ಲಿ, ಅಧೋ—ನರಕಭವನ ವ್ಯಂತರ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಕ ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿ, ತಿರಿಯಮ್ಮಿ ಯ—ಏಕೇಂದ್ರಿಯಾದಿಜೀವಜಾತಿಗಳಲ್ಲಿ, ಕದಾಣಿ—ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ, ಪ್ರಾಪ್ತವಾದ. ಬಾಲಮರಣಾನಿ—ಬಾಲಮರಣಗಳು, ಬಹುಗಾಣಿ—ಬಹುವಾಗಿವೆ; ದಂಸಣಣಾಣ ಸಹ್ಣಗದೋ—ದರ್ಶನಜ್ಞಾನಗಳು ಸಹವಾಗಿ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿರುವ, ಪಂಡಿಯ ಮರಣಂ—ಪಂಡಿತ ಮರಣವನ್ನು, ಎಂದರೆ ಶುದ್ಧ ಪರಿಣಾಮ ಚಾರಿತ್ರಪೂರ್ವಕವಾದ ಪ್ರಾಣತ್ಯಾಗವನ್ನು, ಅಣುಮರಿಸ್ಸೇ—ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತೇನೆ, ಮಾಡುತ್ತೇನೆ; ಸ್ವರ್ಗ ನರಕ ಪ್ರಾಣಿಲೋಕಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕವಾಗಿ ಬಾಲಮರಣಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದೇನೆ, ಇನ್ನುಮೇಲೆ ಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನ ಜ್ಞಾನಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಪಂಡಿತ ಮರಣವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯ.

ಉವ್ವೇಯ ಮರಣಂ—ಉದ್ವೇಗಯುಕ್ತವಾದ ಮರಣವು ಎಂದರೆ ಇಷ್ಟವಿಯೋಗ ಅನಿಷ್ಟ ಸಂಯೋಗಗಳಿಂದ ಆಗುವ ತ್ರಾಸದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಮರಣವು; ಜಾದೀ ಮರಣಂ—ಜಾತಿಮರಣವು ಎಂದರೆ ಹುಟ್ಟುವಾಗಲೇ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಾಯುವುದು; ಣಿರಯೇಸು—ನರಕಗಳಲ್ಲಿ; ವೇದಣಾಓ ಯ—ನೋವೂ ಹಿಂಸೆಯೂ; ಏದಾಣಿ—ಇವುಗಳನ್ನು. ಸಂಭರಂತೋ—ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ, ಪಂಡಿಯ ಮರಣಂ—ಪಂಡಿತ ಮರಣವನ್ನು. ಅಣುಮರಿಸ್ಸೇ—ಸಾಯುತ್ತೇನೆ, ಪ್ರಾಣತ್ಯಾಗ ಮಾಡುವೆನು.

ಏಕ್ಕಂ—ಒಂದು. ಪಂಡಿಯ ಮರಣಂ—ಪಂಡಿತ ಮರಣವು, ಜಾಈಸದಾಣಿ—ನೂರು ಜನ್ಮಗಳನ್ನು. ಬಹೂಣಿ—ಅನೇಕವಾದವುಗಳನ್ನು. ಛಿಂದಇ—ಕತ್ತರಿಸುತ್ತದೆ, ನಾಶಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಜೇಣ—ಯಾವುದರಿಂದ. ಮದಂ—ಸಾವು, ಸಮ್ಮದಂ—ಒಳ್ಳೆಯ ಮರಣವು. ಹೋಇ—ಆಗುತ್ತದೆ; ತಂ ಮರಣಂ—ಆ ಮರಣವು. ಮರಿದವ್ವಂ—ಪ್ರಾಪ್ತವ್ಯವಾದ ಎಂದರೆ ಪಡೆಯಬೇಕಾದ ಮರಣವು.

ದುಃಖಂ—ದುಃಖವು. ಜದಿ—ಯಾವಾಗ. ಉಪ್ಪಜ್ಜಇ—ಹುಟ್ಟುತ್ತದೋ. ತೋ = ತತಃ—ಆಮೇಲೆ, ಣಿರಯೇ—ನರಕದಲ್ಲಿ. ಸಭಾವದೋ—ಸ್ವಾಭಾವಿಕತೆಯನ್ನು, ಸ್ವರೂಪವನ್ನು, ದಟ್ಠವ್ವೋ—ನೋಡುವುದಾಗುತ್ತದೆ. ಸಂಸಾರೇ—ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಜಾತಿ ಜರಾಮರಣವುಳ್ಳುದರಲ್ಲಿ. ಸಂಸರಂತೇಣ—ತಿರುಗುತ್ತಿರುವ; ಸುತ್ತುತ್ತಿರುವ; ಮಯ—ನನ್ನಿಂದ, ಕದಮಂ ಣ ಪತ್ತಂ—ಏಕೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿಯೇ ಆಗುತ್ತದೆ; ಸಂನ್ಯಾಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುವ ಹಸಿವು ಮೊದಲಾದ ಹಿಂಸೆಗಳು ನರಕ ದುಃಖದ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತವೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ತೊಳಲುತ್ತಿರುವ ನನಗೆ ದುಃಖವು ಬಾರದಿರುವುದೇ? ಬಂದೇ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಚಿಂತಿಸಬೇಕು—ಎಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯ.

೧೮೭. ಸಂಸಾರ ಚಕ್ಕವಾಳಮ್ಮಿ—ಚತುರ್ಗತಿಗಳ ಜನ್ಮಜರಾಮರಣಗಳೆಂಬ ಸುಳಿಯಲ್ಲಿ, ಮಏ—ನನ್ನಿಂದ. ಸವ್ವೇವಿ—ಸಕಲ. ಪುಗ್ಗಲಾ—ಪುದ್ಗಲಗಳು ಎಂದರೆ ಮೊಸರು ಸಕ್ಕರೆ ಬೆಲ್ಲ ಅನ್ನ ನೀರು ಮುಂತಾದ ದ್ರವ್ಯಗಳು. ಬಹುಸೋ—ಅನೇಕ ಬಾರಿ. ಆಹಾರಿದಾಯ—ಗೃಹೀತವಾಗಿವೆ. ಎಂದರೆ ತಿನ್ನಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ; ಪರಿಣಾಮಿದಾಯ—ಜೀರ್ಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟವೆ ಎಂದರೆ ಮಲಮೂತ್ರಾದಿ ದುಷ್ಟವಸ್ತುಗಳಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿ ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿವೆ; ಆಸೆ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು; ಸಂಸಾರಚಕ್ರದಲ್ಲಿ ಸುತ್ತುತ್ತಿರುವ ನಾನು ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ಅನೇಕ ಭೋಗ್ಯವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತಿಂದಿದ್ದೇನೆ. ಜೀರ್ಣಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ, ಆಸೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ತೃಪ್ತಿ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಚಿಂತಿಸತಕ್ಕದ್ದು—ಇದು ತಾತ್ಪರ್ಯ.

ಆಹಾರಣಿಮಿತ್ತಂ—ಆಹಾರವು ಕಾರಣವಾಗಿ. ಮಚ್ಛಾ—ಮೀನುಗಳು. ಸತ್ತಮಿಂ—ಏಳನೆಯ, ಪುಢವಿಂ—ಪೃಥ್ವಿಯನ್ನು ಎಂದರೆ ಅವಧಿಸ್ಥಾನವನ್ನು. ಗಚ್ಛಂತಿ—ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತವೆ ಅಲ್ಲವೆ; ಸಚ್ಚಿತ್ತೋ—ಚೇತನದಿಂದ ಕೂಡಿದ. ಆಹಾರೋ—ಭೋಜನವು ಎಂದರೆ ಪ್ರಾಣಿಹಿಂಸೆಯಿಂದ ಬಂದ ಅಯೋಗ್ಯಾಹಾರವು. ಮಣಸಾವಿ—ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯಾದರೂ. ಪತ್ಥೇದುಂ—ಬೇಡಲು. ಣಕಲ್ಪದಿ—ಯೋಗ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ತ್ರುಣಕಟ್ಠೇಹಿ ವ—ತೃಣಕಾಷ್ಠಗಳಿಂದ ಹೇಗೆ, ಅಗ್ನಿಃ—ಉರಿಯು ತೃಪ್ತವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಲವಣಸಮುದ್ದೋ—ಉಪ್ಪುಗಡಲು, ಣದೀಸಹಸ್ಸೇಹಿಂ—ಹೇಗೆ ಸಾವಿರಾರು ನದಿಗಳಿಂದ ತುಂಬು ವುದಿಲ್ಲವೋ. ಹಾಗೆ, ಇಮೋ ಜೀವ್ರೋ—ಈ ಜೀವನು. ಕಾಮಭೋಗೇಹಿಂ—ಬಯಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸ್ತ್ರೀವಸ್ತ್ರಾದಿ ಭೋಗವಸ್ತುಗಳಿಂದ. ತಪ್ಪೇದುಂ—ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸಲು, ಣ ಸಕ್ಕೋ—ಸಾಧ್ಯವಾಗ ದವನು.

ಜಹಜಹ—ಹೇಗೆಹೇಗೆ, ಭೋಗೇ—ಭೋಗಗಳು. ಭುಂಜಇ—ಭೋಗಿಸಲ್ಪಡುವುದೋ. ತಹತಹ —ಹಾಗೆಹಾಗೆ, ಭೋಗೇಸು—ಸುಖಗಳಲ್ಲಿ. ತಣ್ಹಾ—ಆಸೆಯು, ವಡ್ಢದೇ—ವರ್ಧಿಸುತ್ತದೆ. ಇಂಧಣಾಇಂ—ಸೌದೆಗಳಿಂದ. ಅಗ್ಗೀವ—ಅಗ್ನಿಯಂತೆ ; ಸೇ ಭೋಗಾ—ಆ ಭೋಗಗಳು, ತಣ್ಹಂ —ತೃಷ್ಣೆಯನ್ನು, ಆಸೆಯನ್ನು. ದೀವಂತಿ—ಉದ್ದೀಪನಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ.

ವೃ ॥ ಸಲವಣರಸಮಂಭಃ—ಉಪ್ಪಿನ ರಸದಿಂದ ಕೂಡಿದ ನೀರು ಎಂದರೆ ಉಪ್ಪುನೀರು, ತೃಷಾರ್ತೈಃ—ಬಾಯಾರಿಕೆಯಿಂದ ಪೀಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟವರಿಂದ, ಭುಜ್ಯಮಾನಂ—ಸೇವಿಸಲ್ಪಟ್ಟುದಾದರೆ. ಅಧಿಕತರ ತೃಷಾರ್ತಾನ್—ಅತಿಶಯವಾದ ನೀರಡಿಕೆಯಿಂದ ಹಿಂಸಿಸಲ್ಪಟ್ಟವರನ್ನಾಗಿಯೋ. ದುಃಖಿ ತಾನ್ ಏವ—ದುಃಖಿಗಳನ್ನಾಗಿಯೋ. ಕುರ್ಯಾತ್—ಮಾಡುತ್ತವೆ; ಇದಂ—ಈ. ವಿಷಯ ಸುಖಮಪಿ—ಇಂದ್ರಿಯಸುಖವು ಕೂಡ. ತೃಷಾರ್ತೈಃ—ಆಸೆಯುಳ್ಳವರಿಂದ. ಭುಜ್ಯಮಾನಂ— ಸೇವಿಸಲ್ಪಟ್ಟದ್ದು. ಅಧಿಕತರ ತೃಷಾರ್ತಾನ್. ದುಃಖಿತಾನ್ ಏವ—ಅತಿಶಯತರವಾದ ಆಶೆಯಿಂದ ಹಿಂಸಿಸಲ್ಪಟ್ಟವರನ್ನಾಗಿಯೋ. ದುಃಖಿತರನ್ನಾಗಿಯೋ. ಕುರ್ಯಾತ್—ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಆರ್ಯೆ ॥ ಪುಟ ೧೫೭ ನೋಡಿ.

ವೃ ॥ ಮದ್ದುಂ—ಮದ್ದೂ, ಮಂತ್ರಮುಂ—ಮಂತ್ರಗಳೂ. ಇಷ್ಟದೇವತೆಗಳುಂ—ಉಪಾಸ್ಯ ದೇವತೆಗಳೂ, ದಿವ್ಯಾಸ್ತ್ರಮುಂ—ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಬಾಣಗಳೂ. ಕೋಂಟೆಯುಂ—ಕೋಟೆಯೂ. ಗುದ್ದುಂ—ಗುದ್ದೂ, ಪೊರ್ದಿದ—ಸೇರಿದ, ಚಾತುರಂಗ ಬಲಮುಂ—ಚತುರಂಗ ಸೈನ್ಯವೂ. ಮೆಯ್ಗಾವಂ—ಅಂಗರಕ್ಷಕರೂ, ಪೇಳಿಗೊಂಡಿರ್ದ—ರಾಜನು ಸಾಯುತ್ತಲೇ ತಾವೂ ಸಾಯುತ್ತೇ ವೆಂಬ ಸಮಯಪಾಲನ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯನ್ನು ತಾಳಿದ. ಆ ಅತ್ಯುಗ್ರ ಭಟರ್ಕಳುಂ—ಆ ಅತಿಭಯಂಕರ ರಾದ ಯೋಧರೂ. ಕವಚಮುಂ—ದೇಹವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ಕವಚವೂ. ಮಿತ್ರರ್ಕಳುಂ—ಸ್ನೇಹಿತರೂ. ಮಿಟ್ಟು—ಮೃತ್ಯುವು, ಮೇಲೆರ್ದಾಗಳ್—ಮೇಲೆ ಹಾಯ್ದು ಬಂದಾಗ. ಶರಣಪ್ಪುವೆ—ಶರಣಾಗು ವುದಾದರೆ. ಪನ್ನಿರ್ವರುಂ ಚಕ್ರಿಗಳ್—ಹನ್ನೆರಡು ಜನ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳು. ಏಕೆ ಸತ್ತರ್—ಏಕೆ ಸತ್ತರು ?

ಸಾವನಿತು—ಸಾಯುವಷ್ಟು, ಒಂದು ಅವಸ್ಥೆ—ಒಂದು ಸ್ಥಿತಿ, ತನಗೆ ಆದ ಎಡೆಯೊಳ್—ತನಗೆ ಉಂಟಾದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ. ತಳಿಸಂದು—ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ತತ್ತ್ವಮುಂ—ಜಿನತತ್ತ್ವಮಂ. ಭಾವಿಸಿ— ಧ್ಯಾನಿಸಿ. ಬಾಹ್ಯ ವಸ್ತುಗಳೊಳ್—ಹೊರಗಣ ಪದಾರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ. ಬಂದಪ್ಪೆ—ಸೇರದೆ. ತನ್ನೊಳೆ— ತನ್ನೊಳಗೇ, ನಿಂದು—ನಿಂತು ಎಂದರೆ ಮನವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಕರ್ಮ ವಿಸ್ರಾವಣೆಯಿಂ—ಕರ್ಮವು ಕಳಚಿ ಹೋಗುವುದರಿಂದ, ವಿಶೋಧಿ—ನಿರ್ಮಲತ್ವವು. ದೊರೆಕೊಂಡಿರೆ—ಲಭ್ಯವಾಗಿರಲು. ಪರೀಷಹಂಗಳುಂ—ಶೀತವಾತ ಮುಂತಾದ ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡು ಹಿಂಸೆಗಳನ್ನು. ಗೆಲ್ದು—ಗೆದ್ದು, ಜೀವಮಂ —ಪ್ರಾಣವನ್ನು, ಸಂತಂ—ಸಮಾಧಾನವಾಗಿ. ಇಂತು—ಹೀಗೆ. ಒಡಲಿಂ—ದೇಹದಿಂದ. ಕಳೆಗೆ— ಕಳೆಯಲಿ. ಎಂಬುದು—ಎಂದು ಹೇಳುವುದು, ಜೈನಶಾಸನಂ—ಜೈನ ಧರ್ಮವು.

ಆರೊಳಂ—ಯಾರಲ್ಲೂ, ಎನಗೆ—ನನಗೆ. ಮೋಹಂ—ಪ್ರೀತಿಯು, ಇಲ್ಲ. ಎನ್ಗೆ—ಎನ್ನಲಿ : ಜಿನೇಂದ್ರ ಪದಂಗಳ್—ಅರ್ಹಂತನ ಪಾದಗಳು. ಉಗ್ರಸಂಸಾರ ಪದಂಗಳ್—ಭೀಕರವಾದ ಜನನ ಮರಣಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುವು. ಎನ್ಗೆ—ಎನ್ನಲಿ. ಎನಗೆ—ನನಗೆ, ಎನ್ನ—ನನ್ನ. ಅಜ್ಞಿಪಲ್ಲದೆ— ಜ್ಞಾನವಲ್ಲದೆ. ಪೆಱತು ಇಲ್ಲ—ಬೇರೆ ಇಲ್ಲ. ಎನ್ಗೆ—ಎನ್ನಲಿ; ಇಂದು ಅರಯೆ—ನಿಂತು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ. ಧರ್ಮವೊಂದೆ—ಧರ್ಮವೊಂದೇ. ಶರಣ್—ಶರಣು. ಎನ್ಗೆ—ಹೇಳಲಿ. ಪಲಾಲದುಂ—

ಜೊಳ್ಳನ್ನು ಎಂದರೆ ನಿಸ್ಸಾರವಾದುದನ್ನು. ಒಲ್ದೆನ್—ಒಪ್ಪೆನು. ಇಂ—ಇನ್ನು. ಜೀವಿತಾಂತ್ಯದೊಳ್—ಜೀವನದ ಕೊನೆಗಾಲದಲ್ಲಿ. ಎನಲಾರ್ಪೊಡೆ—ಹೇಳಲು ಶಕ್ತಿಯಿದ್ದರೆ. ನಮಸ್ಕಾರಮೆ—ಪಂಚಪರಮೇಷ್ಠಿಗಳ ನಮಸ್ಕಾರವೇ. ಸಾಲ್ಗುಂ—ಸಾಕು. ಎಂಬ—ಎನ್ನುವ. ಇನಿತಂ—ಇಷ್ಟನ್ನು. ಎನ್ಗೆ—ಹೇಳಲಿ.

ಗಾಹೆ ॥ ಇಣಂ ಜಿಣವಯಣಂ ಓಸಹಂ—ಈ ಜಿನನ ಉಪದೇಶವು ಓಷಧ; ವಿಸಯಸುಹ ವಿರೇಯಣಂ—ವಸ್ತುಗಳಿಂದಾಗುವ ಸುಖಗಳಿಗೆ ವಿರೇಚನ ದ್ರವ್ಯವಾಗಿದೆ; ಅಮಿದ ಭೂತಂ—ಅಮೃತಸ್ವರೂಪವಾಗಿದೆ; ಸವ್ವಜೀವಾಣಂ—ಎಲ್ಲ ಜೀವಗಳ; ಜರಮರಜಮ್ಮವೇಯಣ—ಮುಪ್ಪು, ಸಾವು, ಹುಟ್ಟು, ರೋಗ ಬೇನೆಗಳನ್ನು. ಖಯಕರಣಂ—ಕ್ಷಯಮಾಡುವುದಾಗಿವೆ, ನಾಶಕರವಾಗಿದೆ.

೧೮೮. ಗಾಹೆ ॥ ಏಕ್ಕವಿ—ಒಂದೇ ಆದ, ಭವಗ್ಗಹಣೇ—ಜನ್ಮಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿ. ಸಮಾಹಿಮರಣಂ—ಸಮಾಧಿಮರಣವೆಂಬ ಮರಣವನ್ನು; ಜೀವೋ—ಜೀವನು. ಆತ್ಮನು; ಮರಿಲಹಿಜ್ಜ—ಯಾವಾಗ ಪಡೆಯುವನೋ ಅದರ ಅನಂತರದ. ಸತ್ತಟ್ಠ ಭವಗ್ಗಹಣೇ—ಏಳೆಂಟು ಜನ್ಮಧಾರಣೆಗಳಲ್ಲಿ, ಅಣುತ್ತರಂ—ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಣಿವ್ವಾಣಂ—ನಿರ್ವಾಣವನ್ನು, ಮೋಕ್ಷವನ್ನು. ಲಹಇ—ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ.

***ಗಾಹೆ ॥** ಸತ್ತಕ್ಖರ—ಸಪ್ತಾಕ್ಷರಗಳ ಎಂದರೆ ಣಮೊ ಅರಹಂತಾಣಂ ಎಂಬುದರ, ಸಜ್ಝಯಂ—ಪಠಣವನ್ನು, ತಿಭಾವೇಣ—ಕಾಯಾ ವಾಚಾ ಮನಸಾ ಎಂಬ ಮೂರು ಭಾವಗಳಿಂದ. ಅಣ್ಣಮಣೋ—ಅನ್ಯಮತಿಯಾದ. ಜೋ—ಯಾವನು. ಕುಣಇ—ಮಾಡುವನೋ, ಸೋ—ಅವನು. ಸವ್ವಕಲ್ಲಾಣಂ—ಸಮಸ್ತ ಕಲ್ಯಾಣಗಳನ್ನು. ಪಾವಇ—ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ.

ಗಾಹೆ ॥ ಸವ್ವ ಪಾವ ಪಣಾಸಣೋ—ಸಮಸ್ತ ಪಾಪಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವ, ಏಸೋ—ಈ. ಪಂಚಣಮೋಕ್ಕಾರೋ—ಪಂಚನಮಸ್ಕಾರಗಳು. ಸವ್ವೇಸು—ಎಲ್ಲ, ಮಂಗಳೇಸು ಯ—ಮಂಗಳಗಳಲ್ಲಿ. ಪಢಮಂ—ಮೊದಲಿನವನಾದ, ಮಂಗಳಂ—ಮಂಗಳವು, ಹವಇ—ಆಗುತ್ತದೆ.

***ಗಾಹೆ ॥** ಜೋ—ಯಾವನು. ಭಾವಣಮೋಕ್ಕಾರಗದೋ—ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಧ್ಯಾನಿಸುವ ಪಂಚನಮಸ್ಕಾರಗಳನ್ನುಳ್ಳವನು. ಣಿಯಮಿಯವ್ವಿ—ನಿಯಮಿತವಾದ. ಚಿತ್ತವ್ವಿ—ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ. ಝಾಯಂ—ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತ. ಏಕಗ್ಗೇಣ ಏಕಾಗ್ರತೆಯಿಂದ. ವಿಸುದ್ಧೋ—ನಿರ್ಮಲನೋ. ಸೋ—ಅವನು. ಮೊಕ್ಕಸುಹಭಾಈ—ಮೋಕ್ಷಸುಖಭಾಗಿಯಾಗಿ, ಹೋಹಿಸಿ—ಆಗುವನು.

ಆರ್ಯೆ ॥ ಗುರುಮೂಲೇ—ಗುರುಗಳ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯದಲ್ಲಿ, ಯತಿನಿಕಟೇ—ಯತಿಗಳ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ. ಚೈತ್ಯೇ—ಜಿನಾಲಯದಲ್ಲಿ. ಸಿದ್ಧಾಂತವಾರ್ಧಿ ಸದ್ಘೋಷೇ—ಸಿದ್ಧಾಂತವೆಂಬ ಸಮುದ್ರದ ಉತ್ತಮನಾದದಲ್ಲಿ. ಜನ್ಮಜನ್ಮನಿ—ಜನ್ಮದಲ್ಲೂ, ಸಂನ್ಯಸನ ಸಮನ್ವಿತಂ ಮರಣಂ—ಸಂನ್ಯಾಸ ಸಮೇತವಾದ ಮರಣವು, ಮಮ—ನನಗೆ, ಭವತು—ಉಂಟಾಗಲಿ.

೧೧. ಆರಾಧನೆಯಂ—ಆರಾಧನಾ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು; ೧೨. ಮುಡಿಪುವಾಗಳ್—ಸಾಯುವಾಗ; ೧೩. ಭುವನವಾಸಿಗಲೋಕದೊಳ್—ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುವವರಾದ ಅಸುರಾದಿ ಕುಮಾರರ ಲೋಕದಲ್ಲಿ; ೧೪. ನೂಱು ಪಳಿತೋಪಮಾಯುಷ್ಯಮನೊಡೆಯೊಂ—ನೂರು ಪಳಿತಗಳಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಆಯುಸ್ಸುಳ್ಳವನು; ೧೯. ಪೊಲ್ಲಗತಿಯೊಳ್—ದುರ್ಗತಿಯಲ್ಲಿ; ೨೦. ತೊಱೆಯಲ್—ವಿರಕ್ತನಾಗಲು; ಬಾರಿಸಿ—ತಡೆದು: ಬಲ್ಲಾಳ್ತನದಿಂ—ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ; ೧೬. ಕಲ್ಪಿಸಿದಂ—ಕಲಿಸಿದನು.

ವೃ ॥ ತೃಷ್ಣಾಂ—ಆಸೆಯನ್ನು. ಛಿಂದಿ—ಕತ್ತರಿಸು; ಕ್ಷಮಾಂ—ಕ್ಷಮೆಯನ್ನು. ಭಜ—ಭಜಿಸು; ಮದಂ—ಗರ್ವವನ್ನು, ತ್ಯಜ—ಬಿಡು, ಪಾಪೇ—ಪಾಪದಲ್ಲಿ. ರತಿಂ—ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು, ಮಾ ಕೃಥಾಃ—ಮಾಡಬೇಡ. ಸತ್ಯಂ—ನಿಜವನ್ನು. ಬ್ರೂಹಿ—ಹೇಳು. ಸಾಧುಪದವೀಂ—ಸಾಧುಗಳ ಪದವಿಯನ್ನು. ಅನುಯಾಹಿ—ಅನುಸರಿಸಿ ಹೋಗು; ವಿದ್ವಜ್ಜನಂ—ವಿದ್ವಾಂಸರನ್ನು. ಸೇವಸ್ವ—ಸೇವೆ ಮಾಡು. ಮಾನ್ಯಾನ್—ಮಾನ್ಯರಾದವರನ್ನು. ಮಾನಯ—ಗೌರವಿಸು; ವಿದ್ವಿಷೋಽಪಿ—ಶತ್ರು

ಗಳನ್ನು ಕೊಡ. ಅನುನಯಂ—ಆದರಿಸು ; ಪ್ರತ್ರಯಂ—ಆಶ್ರಯವನ್ನು. ಪ್ರಖ್ಯಾಪಯ—ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪಡಿಸು : ಕೀರ್ತಿಂ—ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು. ಪಾಲಯ—ಪಾಲಿಸು. ಗುಣಿತೇ—ಗುಣಿಸಲಾದವನಲ್ಲಿ. ದಯಾಂ—ದಯೆಯನ್ನು, ಕುರು—ಮಾಡು ; ಏತತ್—ಇದು, ಸತಾಂ—ಸತ್ಪುರುಷರ, ಚೇಷ್ಟಿತಂ —ಆಚರಣೆಗಳು.

೧೮೯. ೬. ಬಂದಿಸಲ್ವೇಡ—ವಂದಿಸಲು ಬಯಸಿ ; ೧೦. ಕೊಱಿದಿಕ್ಕ—ಕತ್ತರಿಸಿ ಹಾಕಿ ೨೨. ಮೊದಲೊಳ್—ಆದಿಯಲ್ಲಿ : ಪ್ರಮುಕುಮಾರಬ್ದತ್ತಂ—ಕುಮಾರನಲ್ಲಿ ಆದ್ದತ್ತ : ೨೧. ಪುತ್ರಾರ್ಥಿಯಪ್ಪ—ಮಗನು ಬೇಕೆಂದು ಬೇಡುವ ; ೨೨. ಆದೇಶದಿಂ—ಭವಿಷ್ಯವಾಣಿಯಿಂದ ; ೨೪. ಚತುಷ್ಷಷ್ಟಿ—ಅರುವತ್ತುನಾಲ್ಕು ; ದ್ವಾಸಪ್ತತಿ—ಎಪ್ಪತ್ತೆರಡು ; ೨೫. ನಿರವಶೇಷಂ—ಏನೂ ಉಳಿಯದಂತೆ ಎಂದರೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ.

೧೯೦. ೧. ಗಾಡಿಯುಂ—ಸೌಂದರ್ಯವೂ : ೩. ಎಂತಪ್ಪೊಡಂ—ಹೇಗಾದರೂ ; ೪. ಮಾರ್ಕೊಂಡು—ಎದುರಿಸಿ. ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿ, (ತವಿಲು) ಮುಟ್ಟು—ಎದುರಿಸು ; ೫. ಮುಂದಲಂಗಳುಂ— ಪಾದಗಳನ್ನೂ ; ೮. ಪುಲಿಯುಪದ್ರವಮಂ—ಹುಲಿಯ ಕಾಲವನ್ನು. ನಾಡವರ್—ನಾಡಿನ ಪ್ರಜೆಗಳು ; ವಂದು—ಬಂದು ; ೯. ಬಳಸಿಯುಮಿರ್ದ—ಸುತ್ತಲೂ ಇದ್ದ ; ೧೧. ಅಣ್ಮರ್—ಪ್ರಯತ್ನಪಡರು ; ೧೫. ಎನಿತೆನಿತಂ—ಎಷ್ಟೆಷ್ಟನ್ನು : ೧೬. ಅನಿತನಿತು—ಅಷ್ಟಷ್ಟು ; ೧೭. ಕಿಚ್ಚಂ ತಗುಳ್ಚಿ —ಉರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿಸಿ : ೧೦. ಕರ್ಮ ನಿರ್ಜರೆಯಿಂ—ಕರ್ಮಗಳು ನಾಶವಾಗುವುದರಿಂದ ; ೨೦. ಸಾರೆ—ಹತ್ತಿರ.

೧೯೧. ೧. ಎನಿತಾನುಂ ಸೂೞ್—ಎಷ್ಟೋ ಸಲ. ಎಷ್ಟೋ ಬಾರಿ. ೨. ಬೆಡಿಯಟ್ಟಿದೊಡೆ —ಬಯಸಿ ದೂತನ ಮೂಲಕ ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ; ೬. ಓರೊರ್ವರ್—ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು : ೭. ಮಾಡಲ್ ತಗುಳ್ದು—ಮಾಡಲಾರಂಭಿಸಿ : ೧೧. ಸಮೆಯಿಸಿ—ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿ ; ೧೬. ಆರಯ್ದು—ಹುಡುಕಿ. ವಿಚಾರಿಸಿ ; ೧೯. ಅಟ್ಟುಗೆ—ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಲಿ : ೨೪. ಈ ಬಲಂಗಳಿಂ—ಈ ಸೈನ್ಯಗಳಿಂದ : ಕಜ್ಜಮೇನ್—ಕಾರ್ಯವೇನು ; ೨೫. ಪಟ್ಟವರ್ಧನಮುಮಂ—ಪಟ್ಟದಾನೆಯನ್ನೂ ; ೨೬. ತಲೆವೆರಸುಕೊಳ್ವೆ—ತಲೆಸಮೇತನಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

೧೯೨. ೧. ಪೆಗ್ಗಡೆಗಳೊಳ್—ಹೆಗ್ಗಡೆಗಳಲ್ಲಿ. ನಿಮ್ಮ ಬೞಿಯನೆ—ನಿಮ್ಮ ಹಿಂದೆಯೇ : ೩. ಕತಿಪಯ—ಕೆಲವು : ೪. ಮೂವಳಸು ವಳಸಿ—ದೂರು ಸುತ್ತು ಸುತ್ತಿ : ೫. ಸಾಧನಂ ವೆರಸು —ಸೈನ್ಯಸಮೇತನಾಗಿ : ಬಧ್ದಣಮಂ—ಸೈನ್ಯವನ್ನು : ೬. ಬಡ್ಡೆ—ಎದುರಿಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಲು ; ಅಣಿ— ಪದಾತಿಸೈನ್ಯ : ೧೦. ಖಂಡಿಸೆವಟ್ಟುದಾಗಿ—ಕತ್ತರಿಸಲ್ಪಟ್ಟದ್ದಾಗಿ : ಪದಿರ್—ಹದ್ದು : ೧೨. ಚವ್ವಕಿಗೆ—ಅಂಗಳ : (ಸಂ) ಚತುಷ್ಕಿಕಾ : ೧೩. ನಡಪಾಡುತ್ತಿರ್ದಳ್—ಅತ್ತ ಇತ್ತ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ; ೧೮. ತಳಮುಮಂ—ಅಂಗೈ ವಳ : ಇಂದ್ರನೀಲ—ನೀಲರತ್ನ ; ಕಂಕಣಂಗಳುಮಂ—ಬಳೆಗಳನ್ನೂ ; ೧೮. ತಳಮುಮಂ—ಅಂಗೈ ಯನ್ನೂ ; ಈ ತಳಮನೊಡೆಯಾತಂ—ಈ (ಇಂಥ) ಅಂಗಯ್ಯನ್ನುಳ್ಳವನು : ೨೧. ಅವಯವಗಳ ನೊಡೆಯ—ಅಂಗಗಳನ್ನುಳ್ಳ : ಸತ್ತಪರ್—ಸಾಯುತ್ತಾರೆ : ೨೪. ದೀಪ್ತಿ—ಪ್ರಕಾಶ : ಧೃತಿ— ಧೈರ್ಯ.

೧೯೩. ೧. ಅನವರತಂ—ವಿಶೇಷವಾಗಿ. ಅತಿಶಯವಾಗಿ : ಪ್ರಚಂಡ—ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ. ದೋರ್ದಂಡನುಂ—ಭುಜಾದಂಡಗಳುಳ್ಳವನೂ ; ಬಲಗರ್ವಿತನುಂ—ತನ್ನ ಶಕ್ತಿ ಅಥವಾ ಸೈನ್ಯ ಕಾರಣವಾಗಿ ಗರ್ವಿಷ್ಠನಾಗಿರುವವನು ; ೨. ಒಟ್ಟಯಿಸಿ—ಒಂದುಮಾಡಿ, (ತನ್ನ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ) ಸೇರಿಸಿ ಕೊಂಡು : ಆಳ್ದಪ್ಪನ್—ಆಳುತ್ತಾನೆ : ೩. ಪಾಗುಡಂಗಳಂ—ಉಡುಗೊರೆ ಕಾಣಿಕೆಗಳನ್ನು : ೪. ನಿಮ್ಮಯ್ಯಂ—ನಿಮ್ಮ ತಂದೆ : ೫. ಚಾತುರ್ದಂತ ಬಲಂ ವೆರಸು—ಚತುರಂಗಸೈನ್ಯಸಮೇತನಾಗಿ : ೧೧. ನುಡಿಯಿಂ—ಹೇಳಿರಿ ; ೧೩. ಬೊಜ್ಜೆಯಲ್ಲದವರ್—ಬಂಧುಗಳಲ್ಲದವರು : ೧೬. ಕೂಸಂ ಕೊಟ್ಟಂ—ಮಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು : ೧೭. ಬಾರಿಸಿದಂ—ತಡೆದನು : ೧೮. ಉಪಸಂಹರಿಸಿ—ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಮುಗಿಸಿ ; ೨೩. ನಾಳ್ಕೆ—ನಾಳಿಗೆ : ೨೪. ಸೂಳೆಯರ್ಕಳುಮಂ—ದಾಸಿಯರನ್ನು.

೧೯೪. ೭. ಮೂದೆವಸ—ಮೂರು ಪ್ರಕಾರವಾದ : ೨. ತುಡುಗೆಗಳುಮಂ—ಆಭರಣಗಳನ್ನೂ ; ೫. ಅನುನಯದಿಂದೆ—ಸ್ನೇಹದಿಂದ, ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ : ೧೦. ಗೆಂಟಣೊಳ್—ದೂರದಲ್ಲಿ ; ಬಲಗೊಂಡು—ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಮಾಡಿ ; ೧೨. ಪಿರಿದು ಬೇಗಂ—ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ; ೧೩. ಮುನ್ನಿನ ಭವಂಗಳ್—ಮೊದಲಿನ ಜನ್ಮಾಂತರಗಳು : ೪೬. ಕೊಲೆವಟ್ಟುದಾಗಿ—ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟುದಾಗಿ ; ೨೨. ಪುಳಂಗಾಳಂ—ಹಕ್ಕಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯುವವನು. ಪುಳ್—ಹಕ್ಕಿ (ತದ್ಭವ) ಪುಳ್ : ೨೩. ಪೆಂಡತಿಯರ್—ಹೆಂಡತಿಯಾಗಿದ್ದೆ : ೨೬. ಕಳ್ಪದ—ಕಡಿಯುವ.

೧೯೫. ಗಿಣ್ಣಂ—ಗಿಣ್ಣಿನ ಹಾಲೂ ಎಂದರೆ ಹಸು ಈದ ಹೊಸದರಲ್ಲಿ ಕೊಡುವ ಹಾಲು ೬. ಭರ್ತಾರಂ—ಗಂಡ : ಲಾವುಗೆ—ಲಾವಗೆಯೆಂಬ ಹಕ್ಕಿ : ಉಂಕೆ—ಒಂದು ಜಾತಿಯ ಹಕ್ಕಿ (?) : ಕೊರಸುಂ—ಕೊರಸು ಎಂಬ ಹಕ್ಕಿ (?) ; ೪. ಬಾೞ್ವಾೞ್—ಬದುಕಿರುವಂತೆಯೇ ; ೧೬. ಗೋಸನೆಗಳೆಯಿಸಿದಂ—ಸಾಧಿಸಿದನು. ಡಂಗೂರ ಹೊಡೆಯಿಸಿದನು : ೨೪. ನೋಂಪಿಗಳಿಂದಂ—ಉಪವಾಸಾದಿ ವ್ರತಗಳಿಂದ : ಗಿಡಿಗಿಡಿ ಜಂತ್ರಂ ಮಿಳಿಮಿಳಿ ನೇತ್ರರಾಗಿ—ಅತ್ಯಂತ ಕೃಶರಾಗಿ, ಗುಳಿಬಿದ್ದ ಕಣ್ಣುಳ್ಳವರಾಗಿ : ೨೫ ತಪಿಸಿ—ಕ್ಷಯಕ್ಕೆ ತಂದು : ಪಶ್ಚಾತ್ಕಾಲದೊಳ್—ಅನಂತರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ.

೧೯೬. ೧೦. ಎಡೆಯೊಳ್—ನಡುವೆ, ಎಡೆಯಲ್ಲಿ ; ೧೧. ನೇಸರ್ಪಟ್ಟೊಡೆ—ಸೂರ್ಯನು ಮುಳುಗಿದರೆ : ಯತ್ರಾಸ್ತಮಿತವಾಸಿಗಳ್—ಎಲ್ಲಿ ಸಂಜೆಯಾಗುತ್ತದೊ ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಿಲ್ಲುವವರು, ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳು : ೧೨. ಬಟ್ಟೆಯ—ದಾರಿಯ. ಕಣ್ಣೊಳೆ—ಎದುರಿನಲ್ಲೇ : ರಾತ್ರಿ ಪ್ರತಿಮೆ ನಿಂದೊರ್—ರಾತ್ರಿ ಪ್ರತಿಮೆಯ ಆಕಾರದಲ್ಲಿ ತಪಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಿಂತರು ; ೧೪. ಅಪ್ರಾಸುಕ ಬಟ್ಟೆ—ಜೀವಜಂತುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಮಾರ್ಗ : ಕೈಯನೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳದೆ—ಇಳಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದ ಕೈಗಳನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳದೆ : ೧೫. ಸೂರ್ಯಪ್ರತಿಮೆ—ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಮೆಯಂತೆ ನಿಲ್ಲುವುದು : ೧೫. ಕೈಯುಂ—ಹೊಲವನ್ನು : ಉೞಲೆಂದು—ಉಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ : ೧೬. ಉೞಲ್ ಪದನಲ್ತು—ಉಳಲು ಹದವಲ್ಲ ; ಪಡುವಣ ಕೆಯ್ಯಂ—ಪಶ್ಚಿಮದ ಹೊಲವನ್ನು : ೧೮. ಕೆಯ್ಯಸಾರೆ—ಹೊಲದ ಹತ್ತಿರ ; ೨೧. ಪೇೞ್ದಟ್ಟಿಂಗಮ—ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಿ, ಅಲ್ಲವೆ ? ೨೨. ಪಾರ್ವಂತಿಯುಂ—ಹಾರುವನ ಹೆಂಡತಿಯೂ ; ಕೈಯೊಳಗಲದುಱಿ—ಹೊಲದಗಲಕ್ಕೂ ಹರಡಿ ; ೨೨ ಎನ್ನ ಭರ್ತ್ತಂ—ನನ್ನ ಗಂಡನು. (ಸಂ) ಭರ್ತೃ : ೨೪. ಕಮ್ಮಗಿರ್ದೊಡೆ—ಸುಮ್ಮನಿದ್ದರೆ ; ೨೬. ಕೆಯ್ಯಂ ಪಿರಿದು ಬೇಗಮುೞ್ತು—ಹೊಲವನ್ನು ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ಉತ್ತು ; ಸೇದೆಗೆಟ್ಟು—ಕೆಟ್ಟು ; ೨೭. ಪಾರುತ್ತಿರ್ದ—ಎದುರುನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ; ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದ.

೧೯೭. ೧. ಎಲೆಗೆ ಕೂೞಂ ತಂದೆಯಿಲ್ಲ—ಲೇ, ಅನ್ನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರಲಿಲ್ಲವೇ ? ೨. ಸೊಪ್ಪುನಾರಾಗಿ—ಸೊಪ್ಪೂ ನಾರೂ ಆಗುವಂತೆ ; ೩. ಪಾರ್ದ—ಎದುರುನೋಡುತ್ತ ; ೪. ಕ್ಷಪಣಕನಂ—ಜೈನ ಸಂನ್ಯಾಸಿಯನ್ನು : ಬೆಸಗೊಂಡೆಯಿಲ್ಲಾ—ಕೇಳಲಿಲ್ಲಾ ? : ೬. ಎನಿತಾನುಂ ಸೊೞ್ ಅಂ—ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ನಾನು ; ೭. ಉಣ್ಣದಿರಿಸಿ—ಉಪವಾಸವಿರುವಂತೆ ಮಾಡಿ. ಉಣ್ಣದೆ + ಇರಿಸು. "ಪಸಿದುಣ್ಣದೆ ಪಟ್ಟು ಬಿರ್ದಿರ್ದ ಸಮುದ್ರದ ತಡಿಯೊಳ್"—ಎಂದು ಪಂಪನ ಪ್ರಯೋಗ (ಆದಿಪು. ೪೩-೬೮) ; ೯. ಭವಸಂಬಂಧಿಯಪ್ಪ—ಜನ್ಮಾಂತರಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ : ೧೦. ಪುಲ್ಲ ಬೆಂಟೆಯುಂ—ಹುಲ್ಲಿನ ಹಗ್ಗವನ್ನು ; "ಬೆಂಟೆಯೆಂದು ಸರವಿ. ಮಱಲ ಬೆಂಟೆಯುಂ ಮಾಡಿದ ಪೊರ್" ಎಂದು ಕೇಶಿರಾಜ. ೧೧. ಪೊಸೆದು—ಹೊಸೆದು, ಹುರಿಮಾಡಿ ; ೧೩. ಸಾಯ್ವಪ್ಪೆಂ—ಸಾಯುತ್ತೇನೆ ; ಕಾವೊರಾರ್—ರಕ್ಷಿಸುವವರು ಯಾರು ?; ೧೭. ನೆಱೆಯುಂ—ಸಮರ್ಥನಾಗು ; ೧೮. ತಗುಳ್ದರ್—ತೊಡಗಿದರು.

ಗಾಹೆ ॥ ಪುಟ ೫೧ ನೋಡಿ.

***ಗಾಹೆ** ॥ ದುಜ್ಜಣವಯಣಂ—ದುರ್ಜನರ ಮಾತುಗಳು. ಸಹಗರಂ (ಚಡುಲಂ)—ಚಟುಚಟುವೆಂದು ಸಿಡಿಯುವ ಬೆಂಕಿಯಂತೆ ಸಂತಾಪಕರವಾದವುಗಳನ್ನು. ಸಹಂತಿ—ಸೈರಿಸುತ್ತಾರೆ ; ಆಕ್ರೋಶ—ಹಾಡಿಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಕೋಲು ಬಡಿಗೆಗಳ ಏಟುಗಳನ್ನೂ. ಸತ್ಥಪಹರಂ ಚ—ಶಸ್ತ್ರ

ಪ್ರಹಾರಗಳನ್ನೂ. ಸಹಂತಿ—ಸೈರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮಹಾರಿಸೀ—ಮಹಾಋಷಿಗಳು, ಣಯಕುಪ್ಪಂತಿ—ಕೋಪ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ; ಸಮಣಾ (ಸಾಮೂ)—ಸಾಧುಗಳು; ಖಮಣಗುಣ ವಿಜಾಣಕಾ—ಕ್ಷಮಾಗುಣವನ್ನು ಬಲ್ಲವರಾಗಿದ್ದಾರೆ; ಸಾಧುಗಳು ಸರ್ವಪ್ರಕಾರಗಳಿಂದಲೂ ಸಹನಶೀಲರಾಗಿದ್ದು ಎಂದಿಗೂ ಕೋಪವಶರಾಗರು ಎಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯ.

ಗಾಹೆ ॥ ಇದರ ಪಾಠದಲ್ಲಿ ಕ್ಲೇಶಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಅರ್ಥ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

೧೯೮. ಗಾಹೆ ॥ ಜೀವಿದ ಮರಣೇ—ಬದುಕಿನಲ್ಲೂ ಸಾವಿನಲ್ಲೂ, ಲಾಭಾಲಾಭೇ—ಇಷ್ಟದ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಲ್ಲೂ ಇಷ್ಟದ ಅಪ್ರಾಪ್ತಿಯಲ್ಲೂ, ಸಂಜೋಗ ವಿಪ್ಪಜೋಗೇ ಜ—ಇಷ್ಟಸಂಯೋಗದಲ್ಲೂ ಇಷ್ಟವಿಯೋಗದಲ್ಲೂ, ಬಂಧ್ವರಿ ಸುಖದುಃಖಾದಿಸು—ಸ್ವಜನರು ಮಿತ್ರರು ಶತ್ರುಗಳು ಇವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸುಖದುಃಖಾದಿಗಳಲ್ಲೂ, ಹಸಿವು ನೀರಡಿಕೆ ಶೀತೋಷ್ಣಾದಿಗಳಲ್ಲೂ, ಸಮದಾ—ಸಮತೆಯು ಎಂದರೆ ಚಿತ್ತಸಮಾಧಾನದಿಂದಿರುವುದು. ಸಾಮಾಯಿಗಂ ಣಾಮ—ಸಾಮಾಯಿಕ ಎಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳದ್ದು.

ಗಾಹೆ ॥ ಪುಟ ೯೨ ನೋಡಿ.

೫. ಬೆಂಟೆಯುಂ—ಹುಲ್ಲಿನ ಹಗ್ಗವನ್ನು; ೬. ನಖಾಗ್ರದಿಂ—ಕಾಲುಗುರ ತುದಿಯಿಂದ. ನೆತ್ತಿವರೆಗಂ—ನೆತ್ತಿಯವರೆಗೂ: ೭. ಕಿಚ್ಚಂ ತಗುಳ್ಚಿ—ಉರಿಯನ್ನು ಅಂಟಿಸಿ, ಹೊತ್ತಿಸಿ: ೮. ಏಕಜ್ವಾಲೆಯಾಗಿ—ಒಂದೇ ಉರಿಯಾಗಿ; ೧೨. ಚರಮಪಾಳಿ—ಕೊನೆಯ ಕರ್ಮಬಂಧ: ೧೪. ಕ್ಷೀಣಕಷಾಯನಾಗಿ—ನಾಶವಾದ ರಾಗದ್ವೇಷವುಳ್ಳವನಾಗಿ: ೧೭. ಅವಱೊಡನೆ—ಅವುಗಳೊಡನೆ ಎಂದರೆ ನಾಲ್ಕು ಕರ್ಮಗಳೊಡನೆ: ಅಘಾತಿಕರ್ಮಗಳೊಡನೆ; ೨೨. ಒಡೆಯರಾದರ್—ಉಳ್ಳವರಾದರು; ೨೭. ಧನದಂ—ಕುಬೇರ.

೧೯೯. ೪. ಪಲ್ಯಂಕದೊಳ್—ಪದ್ಮಾಸನದಲ್ಲಿ.

***ಗಾಹೆ** ॥ ಇದರ ಪಾಠದಲ್ಲಿ ಕ್ಲೇಶಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸವ್ವೇಟಿ—ಸಕಲವೂ ಅದ. ಭವಣವಾಸೀ—ಭವನವಾಸಿಗಳೆಂಬ ದೇವತೆಗಳು. ವ್ಯಂತರ—ವ್ಯಂತರರು, ದೇವಾಯ—ದೇವತೆಗಳು, ಪಳಹ ಪಳುತಸಿಯಾ (?). ಪ್ರಂಟಿದ ಕಪ್ಪವಾಸೀ—ಕಲ್ಪವಾಸಿಗಳೂ, ಸಿಹಿಣಾ ಏಇ—ಜೋಹ ಇಸಿಯಾ—ಜ್ಯೋತಿಷ್ಕರು.

ತಾತ್ಪರ್ಯ: ಎಲ್ಲ ಭವನವಾಸಿ ಮತ್ತು ವ್ಯಂತರದೇವತೆಗಳು ಪಟಹಗಳ ಶಬ್ದದಿಂದ ಹೆದರಿದ್ದಾರೆ; ಕಲ್ಪವಾಸಿಗಳು ಗಂಟೆಗಳ ಶಬ್ದದಿಂದಲೂ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಕದೇವತೆಗಳು ನವಿಲುಗಳ ಕೇಕೆಗಳಿಂದಲೂ ಹೆದರಿದ್ದಾರೆ.

೧೦. ಸಮವಸರಣ ಕೋಷ್ಠಂಗಳೊಳ್—ಸಮವಸರಣ ಎಂದರೆ ಜಿನನು ಉಪದೇಶ ಮಾಡುವ ಸಭಾಭವನದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ; ೧೩. ಪೊಲ್ಲಕೆಯ್ದಂ—ಕೇಡನ್ನು ಮಾಡಿದೆನು; ೧೯. ಭವ್ಯವರ ಪುಂಡರೀಕರ್ಕಳ್ಗೆ—ಭವ್ಯರೆಂಬ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ತಾವರೆಗಳಿಗೆ; ೨೫. ಒರ್ಮೊದಲೆ—ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ.

೨೦೦. ಗಾಹೆ ॥ ತೇ—ಮುಕ್ತರಾದವರು; ಅಜರಂ—ಮುಪ್ಪಿಲ್ಲದವರು; ಅರುಜಂ—ರೋಗವಿಲ್ಲದವರು; ಅಮರಂ—ಸಾವಿಲ್ಲದವರು; ಅಸರೀರಂ—ಔದಾರಿಕಾದಿ ಪಂಚಶರೀರವಿಲ್ಲದವರು; ಅಕ್ಷಯಂ—ಕ್ಷಯವಿಲ್ಲದವರು, ಅಣುವಮಂ—ಅಸದೃಶವಾದ, ಸೋಕ್ಖಂ—ಸುಖವುಳ್ಳವರು; ಅವ್ವಾಬಾಧಂ—ಯಾವ ತಡೆಯೂ ಇಲ್ಲದ, ಅಣಂತ ಅಣಾಗತಂ ಕಾಲಂ—ಅನಂತವಾದ ಭವಿಷ್ಯತ್ತಿನವರೆಗೂ. ಅಚ್ಛಂತಿ—ಮುಳುಗಿರುವವರು; ೪. ಊರನೆಯ್ದದೆ—ಊರಿಗೆ ಹೋಗದೆ; ಕುಮ್ಮರಿಯಂ—ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಬೇಸಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಡನ್ನು ಕಡಿದು ನೆಲ ಬಿಡಿಸಿ ಆಮೇಲೆ ಸುಡುವುದು; ಒಟ್ಟಿದ ಮರಂಗಳ—ರಾಶಿ ಹಾಕಿದ ಮರಗಳ; ೯. ಪೋಡುಂಗಾಱು—ಕಾಡನ್ನು ಕತ್ತರಿಸುವವನು. ``ಒಂದೆ ಕುಠಾರದಿಂದಮಡವಿಯಂ ಕಡಿವಂತಿರೆ ಪೋಡುಗಾಱಂ'' (ಪಂಪರಾ. ೪-೪೦), ``ಮನುಜೇಂದ್ರನ ಸೇನೆಯ ವಿಘಟನಾಜಿಯೊಳ್ ಪೋಡುಗಾಱನಂತಿರೆ ತಱಿದಂ'' (ಅದೇ: ೫೬-೫೦೪) ಎಂದು ನಾಗಚಂದ್ರನ ಪ್ರಯೋಗಗಳಿವೆ; ತೂಂಕದಿಂದೆ—ನಿದ್ದೆಯಿಂದ. ೧೦. ಕಱ್ಱಂಗಳ್—ಕರ್ದಿಂಗಳ್—ಕಪ್ಪುಚಂದ್ರ, ಅಮಾವಾಸ್ಯೆಯ; ಕಡುಗತ್ತಲೆಯೊಳ್—ತೀವ್ರವಾದ ಕತ್ತಲೆ

ಯುಕ್ತಿ ; ೧೬. ಸಿಂಹೆಗರುಹದೆ—ನಿಂದನೆಗರ್ಹಣೆಗಳನ್ನು ; ೧೯. ಎಬ್ಬಿಟ್ಟಿ—ಎಬ್ಬಿಸಿ. ಓಡಿಸಿ ; ೨೪. ನೋಂಪಿಗಳಂ—ವ್ರತಗಳನ್ನು ; ಪಾರಿಸುವ—ಪಾರಣೆಮಾಡುವ ; ಪ್ರಾಸುಕಮಾಗುತ್ತಿರ್ದ—ಜೀವರಹಿತವಾಗಿದ್ದ, ನಿರ್ಮಲವಾದ ; ೫೭. ಕಾಟ್ಕಿಚ್ಚು ತಗುಳ್ದೊಡೆ—ಕಾಡಿನ ಕಿಚ್ಚು ಅಟ್ಟಿ ಬಂದರೆ.

೨೦೧. ೮. ಬಟ್ಟಿಬಂದು—ಕೆಳಕ್ಕೆ ಜಾರಿ ಬಂದು. "ಬಟಿಲ್ಚು—ಅಧಃಸ್ರಂಸನೇ" ; ೧೦. ಎಡೆಯನಪ್ಪಂ—ಒಡೆಯನಾಗಿದ್ದಾನೆ ; ೧೮. ಅರಿದೆಂದು—ಅಸಾಧ್ಯವೆಂದು ; ೧೯. ಪಾಂಗೆಲ್ಲಮಂ—ರೀತಿಯನ್ನೆಲ್ಲವನ್ನೂ ; ೨೬. ಪೇರಡವಿಗೆ—ದೊಡ್ಡ ಕಾಡಿಗೆ.

೨೦೨. ೧. ಆಟಿಸಿ—ಬಯಸಿ. ಪ್ರೀತಿಸಿ ; ೨. ಅವಲೋಕಿನೀ ವಿದ್ಯೆ—ದೂರದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ವಿದ್ಯೆ ; ೫. ಕೊಜೆದಿಕ್ಕಿ—ಕತ್ತರಿಸಿ ಹಾಕಿ ; ೭. ಅಗ್ಗಳದ ಸೂಳೆ—ಶ್ರೇಷ್ಠಳಾದ ದಾಸಿ ; ಕುಹೂದಿಂಗಳೊಳ್—ಅಮಾವಾಸ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ; ೧೬. ಮಣಿಪೀಟಮಂ—ರತ್ನಖಚಿತವಾದ ಗುರಾಣಿಯನ್ನು ; ಸಾರ್ಚಿ—ಸೇರಿಸಿ ; ಕಿಟ್ಟಿಬಾಳ್ವೆರಸು—ಬರೆಯಿಂದ ಕಿತ್ತ ಕತ್ತಿಯೊಡನೆ ; ೧೫. ನೀನಾರ್ಗೆ—ನೀನು ಯಾರು ? ; ೨೩. ಪ್ರಸ್ತಾರಿಸಿ—ಪ್ರಸ್ತಾರ ಹಾಕಿ ; ತಿರ್ದಿ—ಸರಿಮಾಡಿ. ತಿದ್ದಿ.

೨೦೩. ೨. ಬೆಸಕೆಯ್ವೆಂ—ಸೇವೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ ; ೯. ಸೋಂಕಿಲಂ—ಮಡಿಲನ್ನು ; ಉಡಿಯನ್ನು ; ೧೯. ನಿನಗೆ ಬಾಟ್ಟಿಯಾಪಂದು—ನಿನಗೆ ಬೇಕಾದಾಗ, ಕಾರ್ಯ ಒದಗಿದಾಗ ; ೨೦. ಆ ದೆಸೆಯತ್ತ—ಆ ದಿಕ್ಕಿನ ಕಡೆಗೆ ; ೨೬. ತಮ್ಮಿರ್ಪ್ಪೋವರಿಯೊಳಿರ್ದು—ತಾವು ಇರಬೇಕಾದ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿದ್ದು ; ೨೯. ಈ ಭವದಿಂ ತೊಟ್ಟು—ಈ ಜನ್ಮದಿಂದ ಹಿಡಿದು.

೨೦೪. ೧. ಪೊಟ್ತಿಡೆ—ಹೊತ್ತಾರೆ ; ೧೪. ಏಕಸ್ಥಿರಯೋಗಂಗೊಂಡು—ಏಕಾಕಿಯಾಗಿ ಚಲಿಸದೆ ನಿಂತು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ; ಕಲ್ಮೆಲೆ ನಿಂದರ್—ಕಲ್ಲು ನಿಲ್ಲುವ ಹಾಗೆ ನಿಂತರು ; ೧೭. ಕರುಮಾಡದ—ಉಪ್ಪರಿಗೆಯ, ಸುಣ್ಣಬಣ್ಣ ಮಾಡಿದ ಮನೆಯ ; ೨೦. ಕೌಟಿಲ್ಯಭಾವದಿಂ—ಕುಟಿಲವಾದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ; ೨೧. ಮಹಾವಾತಂ—ದೊಡ್ಡ ವಾತರೋಗ ; ತಗುಳ್ದುದು—ಅಂಟಿಕೊಂಡಿತು ; ೨೨. ಮದ್ದೇನ್—ಮದ್ದು ಏನು ; ೨೪. ಚರಿಗೆವೋದರ್—ಭಿಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹೋದವರು ; ೨೭. ಮಗುಟ್ದು ಬರ್ಪೋರ್—ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬರುವರು.

೨೦೫. ೧. ಪರಿಚ್ಛೇದಿಸಿ—ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ; ೫. ಕಿಚ್ಚಿನುಪಸರ್ಗಮಂ—ಉರಿಯ ಉಪದ್ರವವನ್ನು ; ೯. ಚತುರ್ವಿಧದೇವನಿಕಾಯಂ—ನಾಲ್ಕು ಬಗೆಯಾದ ದೇವತೆಗಳ ಸಮೂಹ ; ಭವನವಾಸಿ, ವ್ಯಂತರ, ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ, ವೈಮಾನಿಕ ಎಂಬವರು ; ೧೦. ಜಱಿದು ನುಡಿದೊಡೆ—ಗದರಿಸಿ, ಬಯ್ದು ಹೇಳಿದರೆ ; ೧೧. ಒರ್ಮೆಗೆ—ಒಂದು ಸಲಕ್ಕೆ ; ೧೫. ನೆಗೞ್ದಂ—ಮಾಡಿದನು. ಆಚರಿಸಿದನು. ೨೧. ಪ್ರತಿಬದ್ಧಂಗಳ್—ಅನುಬಂಧಗಳು.

೧೫. ಚಿಲಾತಪುತ್ರನ ಕಥೆ

೨೦೬. ೨. ಚಿಲಾತ<(ಸಂ) ಕಿರಾತ ; ಚಿಲಾತಮಿತ್ರ ಎಂದು ಕಥಾಕೋಶದಲ್ಲಿದೆ ; ೫. ಅರಿಯುವಪ್ಪ ಪುಣ್ಗಳಿಂದಂ—ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ಗಾಯಗಳಿಂದ ; ೬. ಉರ್ಚಿಪಟ್ಟೊನಾಗಿ—ಭೇದಿಸಲ್ಪಟ್ಟವನಾಗಿ ; ಕಟ್ಟಿಱುಂಪೆಗಳಿಂದಂ—ಕಟ್ಟಿರುವೆಗಳಿಂದ ; ೭. ಒನಲಿಯಪ್ರೊಲ್—ಜರಡಿಯಂತೆ ; ೯. ಪೊರ್ದಿದೋಂ—ಹೊಂದಿದನು ; ೧೬. ದುಷ್ಟಾರ್ತ್ವಮಂ—ತುಂಟಕುಮಾರಿಯನ್ನು ; ೧೭. ಪಂದಿಯ ಬಟ್ಟೆಯಂ—ಹಂದಿಯ ದಾರಿಯನ್ನು ; ತಗುಳ್ದೊಡೆ—ಬೆನ್ನಟ್ಟಿಹೋದರೆ ; ಗಾಳಿಗೊಂಡು—ಗಾಳಿಯ ಮೂಲಕ ವಾಸನೆಯನ್ನು ತಿಳಿದು ; ೧೮. ಸಾರೆ—ಹತ್ತಿರ ; ೧೯. ಪಲ್ಲಣಮಂ—ಜೀನನ್ನೂ (ಸ) ಪರ್ಯಾಣ ; ಪಲ್ಯಾಣ. ಪಲ್ಯಯನ ; ೨೧. ಚದುರಸಿಗೆಯುಮಂ—ನಾಲ್ಕು ಮೂಲೆಗಳುಳ್ಳ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು, ಜೀನಿನ ಮೇಲೆ ಹಾಕುವ ಚತುಷ್ಕೋಣಗಳ ತಿವಾಸಿಯನ್ನು, (ಸಂ) ಚತುರಸ್ರಕ "ಮುದದಿ ತಿಲಕದ ಪಕ್ಕೆಯೊಳಿಟ್ಟು ಚದುರಸಿಗೆಯನು ಹಾಕಿ(ಸಿ)ದ" ಎಂದು ಪ್ರಯೋಗ ;

ಕೋಟುಮಂ—ಕಂಬಿಯನ್ನು ; ಕಳೆದು—ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ; ನೀರೂಡಿ—ನೀರು ಕುಡಿಸಿ ; ೨೨. ಚೆಪ್ಪರ ಸಿಗೆಯುಂ ಪಾಸಿ—ಚೌಕವನ್ನು ಹಾಸಿ ; ಪಟ್ಟಿರ್ದಂ—ಮಲಗಿದ್ದನು.

೨೦೭. ಅರಸುಕುಲಂ—ಕ್ಷತ್ರಿಯವಂಶ : ಉಚ್ಚಾಟಿಸಿ ಕಳೆಯಪಟ್ಟನಾಗಿ—ಊರಿನಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ಅಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟವನಾಗಿ ; ೪. ಕಾಪಿನವರುಂ—ರಕ್ಷಕರೂ ; ೬. ಅಟಿಸಿ—ಪ್ರೀತಿಸಿ ; ಬಸಮಿಲ್ಲದು—ವಶತಪ್ಪಿ, ಪರವಶನಾಗಿ ; ನೋಡುಪೊಲ್ದು—ಬಹಳ ಒಲಿದು ; ೮. ನೋಟಿಯಲ್ಲರ್—ಬಂಧುಗಳಲ್ಲ ; ೯. ಪೆಱಗಣಿಂದಂ—ಹಿಂದುಗಡೆಯಿಂದ ; ೧೦. ಮೇಗಣಿಂ—ಮೇಲೆಮೇಲಿಂದ ; ೧೧. ತಂತ್ರ ಮೆಲ್ಲಂ—ಸೈನ್ಯವೆಲ್ಲ ; ಪಱಿಯೆ—ಹರಿಯೆ, ತಂಟಲಿಯು ; ೧೩. ಓದಲೀಯದೆ—ಓಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡದೆ ; ೧೪. ಸಂತವಿಸಿದೊಡೆ—ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸಿದರೆ ; ೧೫. ತೊವಲ್ಗಳುಮಂ—ಚರ್ಮಗಳನ್ನೂ ; ೧೮. ಬಿದರ್ಚಿಮಾಡಿ—ಚಿತ್ರಮಾಡಿ ; (ತಮಿಳು) ವಿರಿ ; ೨೨. ಸಾರ್ಥಾಧಿಪತಿ—ಸರಕುಗಳನ್ನು ತುಂಬಿದ ಬಂಡಿಗಳಿಗೆ ಯಜಮಾನನಾದ ವರ್ತಕ ; ೨೩. ಪರದಿಂಗೆ—ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ, ಬಿಟ್ಟಿರ್ದಂ—ತಂಗಿದ್ದನು ; ೨೪. ಏಕವಿಹಾರಿಗಳ್—ಒಂಟಿಯಾಗಿ ಸಂಚರಿಸುವ ಜೈನಯತಿ ; ೨೬. ಪಂಥಾತಿಚಾರ ನಿಯಮಂಗೆಯ್ದು—ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವಾಗ ಉಂಟಾಗುವ ಪ್ರಾಣಿಹಿಂಸೆ ಮುಂತಾದ ಅತಿಚಾರ ಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವನ್ನು ಮಾಡಿ.

೨೦೮. ೧. ಚರಿಗೆವೋಗಿ—ಭಿಕ್ಷಕ್ಕಾಗಿ ಹೋಗಿ ; ಆರುಂ ನಿಱಿಸದಿರ್ದೊಡೆ—ಯಾರೂ ನಿಲ್ಲಿಸ ದಿದ್ದರೆ ; ೩. ಪ್ರಾಸುಕಮಪ್ಪ—ಜೀವಜಂತುರಹಿತವಾದ ; ೪. ಬರ್ದು—ಬಾಳಿ ; ೬. ಪಳಿತೋ ಪಮ—ಒಂದು ಪಳಿತಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾದ, ಪಳಿತ ಎಂಬುದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಂಖ್ಯೆ

ವೃ ॥ ಮದ್ಯಾಂಗ—ಮದ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷ, ತೂರ್ಯಾಂಗ—ವಾದ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷ, ವಿಭೂಷಣಾಂಗಾಃ—ಆಭರಣವನ್ನು ಕೊಡುವ, ಜ್ಯೋತಿರ್ಗೃಹಭೋಜನಭಾಜನಾಂಗಾಃ—ದೀಪವನ್ನು, ಮನೆಯನ್ನು, ಭೋಜನವನ್ನು, ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ, ಪ್ರದೀಪ—ಪ್ರಕಾಶ ಮಾನವಾದ, ವಸ್ತ್ರಾಂಗಪರಸ್ರಜಾಂಗಾಃ—ವಸ್ತ್ರವನ್ನೂ ಹೂವಿನ ಹಾರವನ್ನೂ ಕೊಡುವ, ದಶ ಪ್ರಕಾರಾಃ—ಹತ್ತು ತೆರನಾದ, ತರವಃ—ಮರಗಳೂ, ತತ್ರ—ಆ ಭೋಗಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ, ಅಸ್ತು—ಇರುತ್ತವೆ ; ೨೧. ಬಟ್ಟಿ—ಕೆಳಕ್ಕೆ ಜಾರಿ ; ೨೨. ತುಯ್ಯಲಂ—ನಾಯಿಸವನ್ನು. "ಕಾಟ್ಟಿಕ್ಕಿ ಗೂಡುವವೊಲ್ ತುಯ್ಯಲಂ" ಎಂದು ಜನ್ನನ ಪ್ರಯೋಗವಿದೆ.

೨೦೯. ೨. ಜಯನಶಾಲೆಯುಮಂ—ಆಯುಧಾಗಾರವನ್ನು. "ಮನಸಿಜ ಭೂಮಿಭೃದ್ವಯನ ಶಾಲೆಯ ಲೀಲೆಯನೊಪ್ಪಿ ತೋರುಗುಂ" ಎಂದು ದುರ್ಗಸಿಂಹನ ಪ್ರಯೋಗ (ಪಂಚತಂ. ಪು. ೧೪–೧೬), ಜೇನಶಾಲೆ ಎಂಬ ರೂಪವೂ ಉಂಟು ; ೫. ಏಮ್ಮ ಜಾಯಿತ್ತಿರೆ—ನಾವು ಬದುಕಿರಲು ; ಏಮ್ಮರಸಿಂಗಾಟಿಸಿದಯ್—ನಮ್ಮ ದೊರೆತನಕ್ಕೆ ಬಯಸಿದೆ ; ೧೨. ಉಱದೆ—ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳದೆ, ಲಕ್ಷ್ಯಮಾಡದೆ ; ೧೬. ಸೆಱೆಯುಂ ಬರ್ದುಂಕಿಸಿ—ಬಂದಿಯನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿ ; ೧೯. ಘೋಷಣೆಯಿಂ—ಡಂಗುರವನ್ನು ; ೨೧. ಒಸಗೆಯುಂ—ಬಯಸಿದ ಮೆಚ್ಚನ್ನು.

೨೧೦. ೧. ತಂತ್ರಂ ಬೆರಸು—ಸೈನ್ಯಸಮೇತನಾಗಿ : ಚರಪುರುಷರಂ—ದೂತರನ್ನು ; ದಾಳಿ ವೋಗೆ—ದಂಡೆತ್ತಿಹೋಗಿ ; ೬. ಸಯ್ಪು—ನೇರಾಗಿ, ಮುಚ್ಚುಮರೆಯಿಲ್ಲದೆ ; ೮. ಎಱಿನಿಗದ = ಎಱೆತನಿಗದ—ಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಕೈವರ ; ೯. ಬಗ್ಗಿಸಿಯುಂ—ಬೈದೂ, ಬಟ್ಟೆಯಿಸಿಯುಂ—ಕೂಗಿಯೂ ; ೧೧. ಬಬ್ಬು—ಬಾಳಿ ; ಇಂತಪ್ಪಗೊಪ್ಪಮಂ—ಇಂಥ ಚೇಷ್ಟೆಗಳನ್ನು—(ಪ್ರಾ. ದೇ. ಕೋಪ್ಪ—ಆಶ್ಚರ್ಯ, ಕೌತುಕ) ; ಅವರ್ ನಲ್ಲ—ಅವರು ನಲ್ಲರು ; ೧೨. ಮಾರ್ಮಲೆದೊಡೆ—ಎದುರಿಸಿದರೆ ; ಉಱಿಯದೆ—ಬಿಡದೆ ; ೧೬. ಕಲಿಮಗನೊಳ್—ಮಗ್ಗುಲ ಊರುಗಳನ್ನು ; ಬಟ್ಟೆಯಿಸಿಯುಂ—ಗೆದ್ದು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ; ೨೧. ನೆಗಪ್ದು—ಆಚರಿಸಿ

೨೧೧. ೧. ಬೆಱಿಸುವುದೆ—ಬೆಚ್ಚಿಬೀಳುವುದೇ ; ೩. ಮೊಗಮಡಂಗಲಿದಿರ್ದ—ಮುಖ ಬಾಡಿದವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದ ; ಕೂಸಂ—ಕನ್ಯೆಯನ್ನು ; ೨. ಬೆಱಿ—ಬೇಗ ; ೫. ನುಡಿಯಲಿಚ್ಚಿಸದೆ—ಮಾತನ್ನಾಡು ಹೇಳದೆ, ದೂರು ಹೇಳದೆ ; ೮. ಬಱಿಯದೆ—ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ ; ಬೆಸಕೆಯ್ದ—ಅಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ : ಮಾರ್ಗಲಿದೆ—ತೆರಳಿದ, ಉಪಕಾರವಿಲ್ಲದ.

*ಗಾಹೆ ॥ ಜಂ—ಯಾವುದನ್ನು, ಇಚ್ಛಸಿ—ಇಚ್ಛಿಸುವೆಯೋ. ತಂ—ಅದು. ಅಣಂತಂ—ಅನಂತವಾದದ್ದು; ಪುಣ—ಮತ್ತೆ. ಜಂ—ಯಾವುದನ್ನು. ಣೇಚ್ಛಸಿ—ಇಚ್ಛಿಸುವುದಿಲ್ಲವೋ. ತಂ—ಅದು. ತುಂ ಅಪ್ಪಂ—ನಿನಗೆ ಅಲ್ಪವಾದದ್ದು ; ಪ್ರರುಹಂದುಪಣೇ. ಸಂಸಾರ ಮಹಣ್ಣವಂ—ಸಂಸಾರವೆಂಬ ಮಹಾಸಾಗರವನ್ನು. ತಂ—ಅದನ್ನು, ಲಹುಂ—ದಾಟುವುದನ್ನು. ಇಚ್ಛಸು—ಅಪೇಕ್ಷಿಸು.

೧೬. ಅಭಾವಿದಂ ಭಾವೇಮಿ—ಆಗದಿರುವುದನ್ನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ, ಭಾವಿದಂ ಭಾವೇಮಿ—ಆಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ೧೯. ಸವ್ವಂ ಸಾವಜ್ಜ ಜೋಗಂ ವಿರದೋಮ್ಹಿ—ಸಕಲ ಸಾವದ್ಯ (ದೋಷಯುಕ್ತವಾದ) ಯೋಗದಿಂದ ವಿರತನಾಗಿದ್ದೇನೆ ; ೨೨. ಪೆಱಗಣಿಂ—ಹಿಂದಿನಿಂದ ; ೨೪. ಪೆಸನೇನ್—ಕೆಲಸವೇನು ? ೨೫. ಬಳ್ಳಿಕೆಯ್ದುಂ—ಬಳ್ಳಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದನು : ೨೬. ಪೞಿಯುಂ ಪೊಲ್ಲಮೆಯುಮಂ—ನಿಂದೆಯನ್ನೂ ಕೇಡನ್ನೂ ; ನೀಗಿದಂ—ಕಳೆದುಕೊಂಡನು.

೨೧೨. ೪. ಪಗೆಯುಂ—ದ್ವೇಷವನ್ನು ; ಪರ್ದಿನ ರೂಪುಂ—ಹದ್ದಿನ ಆಕಾರವನ್ನು ; ೫. ಪೆರ್ವಾಲೆಯ ಕಟ್ಟಿಱುಂಪೆಗಳ್—ದೊಡ್ಡ ತಲೆಯ ಕಟ್ಟಿರುವೆಗಳು ; ೯. ಉಚ್ಚಿರ್ದುಂ—ಬಗಿದೂ : ಸಟ್ಟುಗದಂತೆ—ಸೌಟಿನಂತೆ: ಬಳಸಿಯುಂ—ತೊಳಸಿಯೂ ; ೮. ಮುಡಿಪಿ—ಸತ್ತು ; ೧೨. ಅಪವರ್ಗ—ಮೋಕ್ಷ.

ದಂಡಕನೆಂಬ ರಿಸಿಯ ಕಥೆ

೨೧೩. ೬ : ಕೊಱಿವಪ್ಪ—ಹರಿತವಾದ : ಮೊನಚಾದ ; ಅಂಬುಗಳಿಂದಂ—ಬಾಣಗಳಿಂದ : ೭. ಕೀಲಿಸಿಪಟ್ಟ—ತೂರಿದ : ೧೯. ಕೂಸು—ಮಗಳು ; ೧೭. ಅದಱಾನುಂ—ವಿಶೇಷವಾಗಿ ; ೨೦. ಬಂದಿಸಲ್ಕೆಂದು—ವಂದಿಸಬೇಕೆಂದು ; ೨೧. ಸಮವಸರಣ—ಜಿನೋಪದೇಶ ಸಭೆ ; ೨೩. ಅಭಿಮುಖನಾಗಿರ್ದು—ಎದುರಾಗಿ ನಿಂತುಕೊಂಡಿದ್ದು.

೨೧೪. ೨ : ತಮ್ಮೋವರಿಯೊಳ್—ತಮ್ಮ ಇರುವಿಕೆಯ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ. ಓವರಿ < (ಸಂ) ಅಪವಾರಕ ; ೪. ಸೆರೆಪಿಡಿದಂ—ಕೂಡಿಹಾಕಿಕೊಂಡನು ; ೧೦. ತೀವ್ರ ಲೋಭದೊನ್—ಅತ್ಯಂತ ದುರಾಶೆಯುಳ್ಳವನು : ೧೧. ಆರಂಭದ—ವ್ಯವಸಾಯದ ; ಕೆಯ್ಗಳಂ—ಹೊಲಗದ್ದೆಗಳನ್ನು ; ಒಕ್ಕುವ—ಒಕ್ಕಣೆಮಾಡುವ ; ಎತ್ತುಗಳ—ಎತ್ತುಗಳ ; ೧೨. ಅಡುವ ಬಡ್ಡಿಸುವ ಪೆಸಕೆಯ್ವ—ಅಡಿಗೆಮಾಡುವ, ಬಡಿಸುವ, ಚಾಕರಿ ಮಾಡುವ ; ೧೪. ಪೆರ್ವಾರದುಂ—ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಾಪಾರವೂ ; ೧೬. ವೇದನಾಭಿಭೂತನಾಗಿರ್ಪನ್ನೆಗಂ—ನೋವಿನಿಂದ ಪೀಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟವನಾಗಿರುತ್ತಿರಲು ; ೧೭. ಮದ್ದರೆಸಿ—ಮದ್ದಿನಿಂದ ಕೂಡಿ : ಅಟ್ಟಕೂೞಂ—ಬೇಯಿಸಿದ ಅನ್ನವನ್ನು; ೨೦. ಶಿರೋರೋಗಮುಂ ಮುಖರೋಗಮುಂ—ತಲೆಯ ರೋಗವೂ ಮುಖದ ರೋಗವೂ ; ಕೆಟ್ಟತ್ತು—ನಾಶವಾಯಿತು ; ೨೪. ನಾರಕನಾಗಿ—ನರಕಜೀವಿಯಾಗಿ

ಗಾಹೆ : ಪುಟ ೧೭೦ ನೋಡಿ.

೨೧೫. ೬ : ಓದುಗಳೆಲ್ಲಮಂ—ಎಲ್ಲಾ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು : ೮. ಊಱೀತ್ತು ನಿಱಿಸಿದೊಡಂ—ಬಲಾತ್ಕಾರವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೂ ; ೯. ಛರ್ದಿಯುಕ್ಕುಂ—ವಾಂತಿಯಾಗುತ್ತದೆ ; ಅಲಾಭಮುಕ್ಕುಂ—ಭಿಕ್ಷೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ ; ೧೨. ಒಟ್ಟಯಿಸಿ ಪಟ್ಟನಾಗಿ—ಒಂದುಗೂಡಿದವನಾಗಿ, ಪೀಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟವನಾಗಿ ; ೧೭. ವೈಯಾವೃತ್ಯಂ ಗೆಯ್ವುದರ್ಕೆ—ಉಪಚಾರ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದುದಕ್ಕೆ : ೧೮. ಒಲವಿನಾಗಿ—ಪ್ರೀತಿಯುಳ್ಳವನಾಗಿ ; ೧೮. ದೇಹಾರದೊಳ್—ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ ದೇವರ ಕೋಣೆ ಕೊಠಡಿ. (ಸಂ) ದೇವಗೃಹ > ದೇವಹರ > ದೇಹಾರ : ೨೦. ಬಿಷ್ಣುವ—ವಿಷ್ಣುವಿನ : ೨೧. ಕುತ್ತಮಂ—ರೋಗವನ್ನು ; ಕೀರ್ದು—ಪರಿಹರಿಸು ; ೨೨. ಓಟ್ಟೆನೊಳ್—ಓಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ; ೨೫. ಮರ್ದನೂಡಿದಂ—ಔಷಧವನ್ನು ತಿನ್ನಿಸಿದನು ; ೨೬. ಉಂಡೆಯ ಪರ್ವಂ—ಉಂಡೆಯ ಹಬ್ಬ ; ೨೭. ಇಂಬುಮಾಡಿ—ನಾಶಮಾಡಿ, ಲೋಪಮಾಡಿ : ೨೮. ಉದ್ಯೋಗಪರನಪ್ಪುದಱಿಂ—ಕಾರ್ಯಾಸಕ್ತನಾಗಿರುವುದರಿಂದ.

೨೧೬. ೨ : ಹಾವಿನ ಪೆರೆ—ಹಾವಿನ ಪೊರೆ ; ಸುಲಿವಂತೆ—ಸುಲಿದುಹೋಗುವಂತೆ : ೬. ಕಾಲಂಗೆಯ್ದು—ಸತ್ತು ; ೭. ಕೋಡಗಮಾಗಿ—ಕೋತಿಯಾಗಿ ; ೧೧. ನಿಂದೆಗರುಹಣೆಗೆಯ್ದು—ನಿಂದನೆ ಗರ್ಹಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ; ೧೪. ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯಂ ಗೆಯ್ಯುತ್ತಿರ್ದರ್—ಶಾಸ್ತ್ರಪಠನಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ; ೧೫. ಓರಂತಾಗುತ್ತಿರ್ದ—ಸಮಾನವಾಗುತ್ತಿದ್ದ ; ೧೬. ಉರ್ಚಿಪೋಗೆ—ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂತೆ; ೧೮. ಬಾಬಿತ್ತಿಯಲ್ತು—ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ ; ಎನ್ನದು—ನನ್ನ ದ್ಯೆಯನ್ನು ; ಏವೇಸ್—ಏನು ಮಾಡುವೆನು ? ; ೨೫. ಬದುರ್ಂಕಿ—ತಪ್ಪಿ.

೨೧೭. ೩ : ಸಿತಾತಪತ್ರ—ಬಿಳಿಯ ಕೊಡೆ : ೬. ತನ್ನೊಡಲುಮಂ—ತನ್ನ ದೇಹವನ್ನು; ೧೧. ಪಲವು ಸೂಟಿಸ್—ಹಲವು ಬಾರಿ ; ೧೪. ಮಗುಳ್ದು ಬಂದು—ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬಂದು : ೧೫. ಅವಱಿಂ—ಆ ಬಾಣಗಳಿಂದ ; ಶರಸಂಘಾತಂಗಳಿಂದಂ—ಬಾಣಗಳ ಸಮೂಹಗಳಿಂದ ; ೨೪. ನೆಗಟ್ತಿಯಂ—ಆಚರಣೆಯನ್ನು, ಕಾರ್ಯವನ್ನು.

೨೧೮. ೬ : ಮೂವಳಸಂ—ಮೂರು ಬಳಸನ್ನು, ಸುತ್ತನ್ನು; ತಗುಳ್ದು—ವ್ಯಾಪಿಸಿ, ಹಿಂದೆ ಬಂದು ; ಜಾವಜ್ಜೀವಂ—ಜೀವವಿರುವವರೆಗೆ, ಘಾತಿಕರ್ಮಂಗಳಂ—ನಾಲ್ಕು ಬಗೆಯಾದ ಘಾತಿ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಎಂದರೆ ಜ್ಞಾನಾವರಣೀಯ, ದರ್ಶನಾವರಣೀಯ, ಅಂತರಾಯ, ಮೋಹನೀಯ ಎಂಬ ನಾಲ್ಕು ಬಗೆಯ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು: ೮. ಅಂತರ್ಗತ ಕೇವಲಿಯಾಗಿ—ಅಂತರ್ಗತವಾದ ಕೇವಲ ಜ್ಞಾನವುಳ್ಳವನಾಗಿ : ಎಂಟು ಕರ್ಮಂಗಳಂ—೪ ಘಾತಿಕರ್ಮ, ೪ ಅಘಾತಿಕರ್ಮ ಒಟ್ಟು ೮ ; ೧೦. ಕ್ಷಪಣಕರುಂ—ಜೈನಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳೂ : ಉಪಸರ್ಗಮುಮಂ—ಹಿಂಸೆ, ತೊಂದರೆ ಉಪದ್ರವಾದಿಗಳನ್ನೂ.

೧೭. ಮಹೇಂದ್ರದತ್ತಾಚಾರ್ಯರ್ ಮೊದಲಾದ ಅಯ್ನೂರ್ವರ್ ರಿಸಿಯರ್ಕಳ ಕಥೆ

೨೧೯. ೧೧ : ಪಿಱಿಯೆಪಟ್ಟರಾಗಿಯುಂ—ಹಿಂಡಲ್ಪಟ್ಟವರಾಗಿಯೂ : ೧೬. ಕಿಱಿಯೋಳ್—ಕಿರಿಯಳು ; ೧೭. ಕೊಟ್ಟುದು—ಕನ್ಯಾದಾನವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿತು : ೨೧. ತಪಂಬಟ್ಟು—ತಪಸ್ಸನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ : ೨೫. ಬರ್ಪೋರ್—ಬರುವವರು : ೨೪. ಆಳ್ವೊಂ—ಆಳುವವನು.

೨೨೦. ೨ : ಪಾದಂಗೆಯ್ದು—ಪಾದವಮಾಡಿ : ೪. ಪೆತ್ತಿರ್ಪನ್ನೆಗಂ—ಪಡೆದಿರುತ್ತಿರಲು : ೭. ಬಿಜ್ಜವರ್ಗ—ಭಿಕ್ಷುಗಳಿಗೆ, ಎಂದರೆ ಜೈನಮುನಿಗಳಿಗೆ : ೧೫. ಪರಿಪಾಟಿಗೆಯ್ದುದಂ—ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಪರಿಸಿದ್ದನ್ನು : ೧೬. ಸಾರೆ—ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ; ೧೮. ಅರಸುಮಕ್ಕಳ್—ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಕುಮಾರರೇ : ೨೦. ಬಿಡದೆ—ತಪ್ಪದೆ . ೨೬. ಪೊಲ್ಲದೊರಾರಾನುಂ—ಕೇಡಿಗರು ಯಾರಾದರೂ.

೨೨೧. ೨ : ಕವ್ಯಾಗಿರ್ದಂ—ಸುಮ್ಮನಿದ್ದನು. ೪. ಪುಡುಕೆಗಳುಮಂ—ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು. ಘರಣಿಗಳನ್ನು ; ಪೋಟ್ಟು—ಪೋಳುಮಾಡಿ. ದ್ರವ್ಯಮುಂ—ದ್ರವ್ಯಗಳೂ ನಾಣ್ಯಗಳೂ ; ತುದುಗೆಗಳುಮಂ—ಒಡವೆಗಳನ್ನೂ : ೫. ಉಗುತ್ತಂ—ಸುರಿಯುತ್ತ ; ಕೊಣೆಯೊಳ್—ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ : ಒಟ್ಟಿ—ರಾಶಿಮಾಡಿ : ಪೊತ್ತಿಪೆ—ಹೊತ್ತಾರೆ ; ೧೧. ಸಾರಚೀಟಿಯರಾಗಿಯುಂ—ಬೀದಿಯುದ್ದಕ್ಕೂ ಕಟ್ಟೆ ಕಟ್ಟಿದಹಾಗೆ (?) : ಉಗುತ್ತಂ—ಸುರಿಯುತ್ತ: ೧೨. ಕಳ್ಳದಿರಿಂ—ಕದಿಯದಿರಿ ; ೧೬. ಕಜ್ಜಮಂ ಸಮಕಟ್ಟಿ—ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ ; ಬೂತಿಂಗೆ—ಭೂತಕ್ಕೆ ಎಂದರೆ ಯಾವನೋ ಒಬ್ಬನಿಗೆ : ದ್ರವ್ಯಮನಾನ್ತು—ದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊರಿಸಿ ಎಂದರೆ ಕೊಟ್ಟು ; ೧೭. ಕಲಿಸಿ—ಬೋಳಿಸಿ, "ಕವದ್ರವ್ಯಮನಾನ್ತು—ದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊರಿಸಿ ಎಂದರೆ ಕೊಟ್ಟು ; ೧೭. ಕಲಿಸಿ—ಬೋಳಿಸಿ, "ಕವಡೆ—ದವಸೇ" : ಕರಿಯ ಕೋವಣಮುಮಂ—ಕಪ್ಪು ಕೌಪೀನವನ್ನು, ಕವಡಿಕೆಯುಂ—ಸಣ್ಣ ಕವಡೆಗಳನ್ನು; ೧೮. ಕುಂಚಮುಂ—ನವಿಲುಗರಿಯ ಬೋದೆಯನ್ನು : ೧೯. ತೆಗೆಯುತ್ತಂ—ಬದಿಸುತ್ತ, ಬಯ್ಯುತ್ತ : ಕಲ್ಪಿಸಿದಂ—ಕಲಿಸಿದನು : ೨೦. ಆ ಬೂತುಂ—ಆ ಮಹಾಮನುಷ್ಯನೂ ; ೨೨. "ನಮೋಸ್ತುಗಳೆಂಬ ಸಮಾರ್ಗ ಪೆಸರಾಯ್ತು" ನಮೋಸ್ತು—ನಮಸ್ಕಾರ ; ಸಮಣರ್—ಜೈನಮುನಿ ಗಳೇ ; ೨೫. ಬೇಟಂಗೊಂಡು—ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಹೊಂದಿ : ೨೫. ಸಮಣರ ಗೊಷ್ಟಮುಂ—ಸಮಣರ ಚೇಷ್ಟೆಯನ್ನು ; ೨೬, ನೆಱೆದು—ಸಮರ್ಥರಾಗಿ.

೨೨೨. ೨: ಗೊಡ್ಡಮಾಡುವುದಂ—ಚೇಷ್ಟೆಮಾಡುವುದನ್ನು : ಬರ್ದುಕಲತ್ತಪ್ಪೊರಿಲ್ಲ—ಬದುಕಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡುವವರಲ್ಲ ; ೩. ಮುನ್ನ ಕಟಿದ—ಮುಂಚೆ ಆಗಿಹೋದ : ೭. ಬಟ್ಟದು—ಹಿಂದೆ : ೧೧. ಕಿಮ್ಮುಗೆ—ಮಿತಿಮೀರಲು, ಕ್ರಮಿಸಲು : ತೇಜೋವೃದ್ಧಿ—ತೇಜಸ್ಸಿನ ವೃದ್ಧಿ. ಏಳಿಗೆ ; ಘನರವದಿಂ—ಗುಡುಗಿನ ಶಬ್ದದಿಂದ ; ೨೬. ಕೊಂಕನಾಗಿ—ವಕ್ರನಾಗಿ.

೨೨೩. ೨: ತ್ರಸಸ್ಥಾವರಂಗಳೊಳ್—ಚಲನ ಮತ್ತು ಚಲನವಿಲ್ಲದ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ; ೩. ನೀಡಱಿಂದೆ—ದೀರ್ಘಕಾಲದಿಂದ ; ಎತ್ತಾನುಂ—ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ; ೫. ಪೆತ್ತು—ಪಡೆದು ; ಪಂಚನಮಸ್ಕಾರದೊಳ್—ಅರ್ಹಂತ, ಸಿದ್ಧ, ಆಚಾರ್ಯ, ಉಪಾಧ್ಯಾಯ, ಸಾಧು—ಇವರಿಗೆ ಮಾಡುವ ಅಯ್ದು ನಮಸ್ಕಾರಗಳು . ೭. ಭವ್ಯರ್ಕಳ್—ಭವ್ಯಜನರು : ೭. ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ—ಮೊದಲಾಗುಳ್ಳ ; ಪಿಟಿಸಿ—ಹಿಂಡಿಸಿ ; ಅಪವರ್ಗ—ಮೋಕ್ಷ.

೧೭. ಚಾಣಾಕ್ಯರಿಸಿಯ ಕಥೆ

೨೨೪. ೫: ತುಱುಪಟ್ಟಿಯೊಳ್—ಆಕಳ ಹಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ; ೬. ಗೊಬ್ಬರದೊಳ್—ಆಕಳ ಸೆಗಣಿಯಲ್ಲಿ. ಪ್ರಾ. ಗೊಬ್ಬರ—ಗೋಮಯಂ—ಕರೀಸಮ್ಮಿ ಎಂದು ಹೇಮಚಂದ್ರ, ಬಾಸೆಗಣಿ, ಬೆರಣಿ ಎಂಬರ್ಥ ; ಉರಿಪೆಪಟ್ಟುದಾದೊಡೆ—ಉರಿಸಲ್ಪಟ್ಟದ್ದಾದರೆ, ಪೊರ್ದಿದೊಂ—ಪಡೆದನು : ಉತ್ತಮಂ ಅರ್ಥಂ—ಪರಮಪುರುಷಾರ್ಥವನ್ನು ಎಂದರೆ ಉತ್ತಮಗತಿಯನ್ನು ; ೧೩. ನಂದವಂಶದೊಂ—ನಂದವಂಶದವನು ; ೧೮. ಕಣ್ಬೇಟಂಗೊಂಡು—ಚಕ್ಷುಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿ, ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಪ್ರೇಮಿಸಿ : ಬಾೞ್ವೆಂ—ಸುಖವಾಗಿ ಬದುಕುತ್ತೇನೆ : ಎಂಬ ಬಗೆಯಿಂದಂ—ಎನ್ನುವ ಎಣಿಕೆಯಿಂದ : ೧೯. ಮೇಗೆೞ್ವಂತಿರೆ—ಮೇಲೆ ದಂಡೆತ್ತಿಬರುವಹಾಗೆ ; ೨೦. ಸಾರವಪ್ಪ—ಬೆಲೆಬಾಳುವ : ದ್ರವ್ಯಮಂ—ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ; ಮಡಗಿ—ಬಚ್ಚಿಟ್ಟು : ೨೧. ಉಚ್ಚವಿಗ್ರಹದೊಳ್—ದೊಡ್ಡ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ. ಭಾರಿ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ : ೨೨. ಬಯ್ಗುರುಳಿನ ಜಾವದಾಗಳ್—ಮುಂಜಾನೆಯ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ; ೧೩. ಗುಂಡಿತಪ್ಪುದು—ಆಳವಾಗಿರುವುದು, "ಅದಱ ನೀರ್ ಗುಂಡಿತ್ತೆಂದೀ ದರಿಯೊಳ್" ಎಂದು ಪಂಪನ ಪ್ರಯೋಗ (ಪಂಪಭಾ. ೫–೬೧) : ನಾಡೆ ಕಸಱಿನೊಡೆಯ—ಅಧಿಕವಾಗಿ ಕೆಸರನ್ನುಳ್ಳ : ಪೞಪಾವಿಯ ತಡಿಯೊಳ್—ಹಳೆಬಾವಿಯ ದಡದಲ್ಲಿ ; ೨೫. ಪೂಗೊಯ್ವ—ಹೂವನ್ನು ಬಿಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ, ಕೊಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದ.

೨೨೫. ೧. ಪಾಯ್ದೋಡುವ—ಮುಂದಕ್ಕೆ ನುಗ್ಗಿ ಓಡುವ : ಭರದಿಂ—ವೇಗದಿಂದ : ೨. ಅದಮಾನುಂ—ವಿಶೇಷವಾಗಿ ;

ಶ್ಲೋಕ ॥ ಇಯಂ—ಈ ಶಾಖಾ—ಮರದ ಕೊಂಬೆ. ಯೇನ—ಯಾವ, ವಾನರೇಣ—ಕಪಿಯಿಂದ. ವಾ—ಅಥವಾ, ನರೇಣ—ಮನುಷ್ಯನಿಂದ, ಕಂಪಿತಾ—ಅಲುಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತೋ, ವರ್ಷಸಹಸ್ರಾಂತಾತ್ ಅಪಿ—ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ಅಂತ್ಯದವರೆಗಾದರೂ, ಮದ್ದೋಷಂ—ನನ್ನ ತಪ್ಪನ್ನು, ಕಥಯಿಷ್ಯತಿ—ಹೇಳುತ್ತದೆ.

೫. ನೇಸಮ್ಮೂಡಿದೊಡೆ—ಸೂರ್ಯೋದಯವಾದರೆ. "ಣೇಸರೋ ರವಿ" ಎಂದು ಹೇಮಚಂದ್ರ. ಈ ಶಬ್ದ ದ್ರಾವಿಡದಿಂದ ಪ್ರಾಕೃತಕ್ಕೆ ಎರವಲು ; ೬. ಓಲಗಕ್ಕೆ—ಆಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ : ೭. ಎಲ್ಲಾ ಪೊಳಿಯುಮಂ—ಎಲ್ಲಾ ಸಾಲುಗಳನ್ನೂ ; ಅಱಸಿಯಱಸಿ—ಹುಡುಕಿ ಹುಡುಕಿ ; ಕೃತಕ ದುಃಖಮಂ—ಸುಳ್ಳು ದುಃಖವನ್ನು : ೧೧. ಮಱೆವಾೞುತ್ತಿರ್ಕುಂ—ರಹಸ್ಯವಾಗಿ ಸುಖವಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದನು ; ೧೩. ಅಱಿಯದಿರ್ಕುಮೆ—ತಿಳಿಯದಿರುವನೆ ; ೧೪. ಅರಯ್ವೆಂ—ಹುಡುಕುತ್ತೇನೆ : ಮಣಿಪೀಟ ಮಕುರದೊಳಮರ್ಚಿ—ರತ್ನಖಚಿತವಾದ ಗುರಾಣಿಯನ್ನು ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ; ೧೮. ವಿಯೋಗದಿಂ—ಸಾವಿನಿಂದಾದ ಅಗಲಿಕೆಯಿಂದ : ಸಾಭಿಪ್ರಾಯ ಸಂಬಂಧಮಪ್ಪ—ವಿಶೇಷಾರ್ಥದ ಸಂಬಂಧವುಳ್ಳ,

ಶ್ಲೋಕ॥ ನೀಲೋತ್ಪಲದಳಶ್ಯಾಮೇ—ಕನ್ನೈದಿಲೆಯ ಎಸಳಿನಂತೆ ಶ್ಯಾಮಲವಾಗಿರುವಳೇ. ನೀಲಸರೋರುಹೇ—ನೀಲಿಬಣ್ಣದ ತಾವರೆಯೇ : ಬಾಲೇ—ಬಾಲೆಯೇ, ಭದ್ರೇ—ಮಂಗಳಾಂಗಿಯೇ, ತ್ವದ್ಗುಣೈಃ—ನಿನ್ನ ಗುಣಗಳ ಕಾರಣವಾಗಿ. ಅಹಂ—ನಾನು, ದಹ್ಯೇ—ಸಂತಾಪಪಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ: ವಿಶ್ವಂ—ಪ್ರಪಂಚವು ಅಥವಾ ವಿಶ್ವಸೇನನು. ಶಾಖೇನ—ಮರದ ಕೊಂಬೆಯಿಂದ, ಕಂಪಿತಾ—ನಡುಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು ಅಥವಾ ಸತ್ತನು. ೨೨. ಈ ವಾಕ್ಯಾರ್ಥಮಂ—ಈ ವಾಕ್ಯದ ಅರ್ಥವನ್ನು : ೨೪. ಬಯ್ಯಂಬಟ್ಟು—ದೂಷಣೆಯನ್ನು ಕೇಳಿಸಿ :

೨೨೬. ೧: ಒಡಿಪೆತ್ತು—ಒಡಿತಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ, ಗ್ರಸ್ತನಾಗಿ : ೪. ಪತ್ತುವಂ—ಹತ್ತಿರದವರೂ : ೫. ಪಾಯ್ದೋಡಿಕೆಟ್ಟೆಂ—ನುಗ್ಗಿ ಓಡಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡೆನು : ೬. ಬಿಚ್ಚಳಿಸಿ—ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಎಂದರೆ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಹೊಗಳಿ : ಅಂಗಚಿತ್ತಮುಮಂ—ಸ್ವತಃ ಧರಿಸಿದ ಅಥವಾ ವಸ್ತ್ರಾದಿಗಳನ್ನು : ಕೆಲವು ಬಾಡುಮಂ—ಕೆಲವು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನೂ (ಜಮೀನುಗಳನ್ನೂ) : ೬. ಪೊಲ್ಲಮೆಯುಮಂ—ದುಷ್ಟತನವನ್ನು ; ೯. ಬಾರಿಸಿದೊಡೆ—ತಡೆದರೆ : ಅನಿಬರುಮಂ—ಅಷ್ಟು ಜನರನ್ನೂ ; ಮಲ್ಲಲ್ ಪುಗುವನಿಂತು—ಒಂದು ಮಣ್ಣಿನ ಪಾತ್ರೆ ಹಿಡಿಸುವಷ್ಟು, (ತಮಿಳು) ಮಲ್ಲಂ, (ತುಳು) ಮಲ್ಲಯಿರ್—ಸವುಟು ; ೧೦. ಮಲ್ಲಲೆ ಕೂಟುಂ—ಒಂದು ಪಾತ್ರೆ ತುಂಬ ಅನ್ನ : ಒಂದು ಮೊಗಪೆ—ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಮಣ್ಣಿನ ಕುಡಿಕೆ. "ಖಳ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೆಂಬುದೊಂದು ಟಂಕದೊಳಗವ್ವು ನೀಂ ಮೊಗಪೆಯಾಗದೆ ತಾಳ್ದಪವರ್ಗಮಂ" ಎಂದು ಪಂಪನ ಪ್ರಯೋಗ (ಆದಿಪು. ೩–೭೧) "ಜಾಟಣದ ಗುಂಡಿಗೆಯಂತೆ ಪೊಲಾದೆನೆಂದು" ಎಂಬ ನಾಗಚಂದ್ರನ ಮಾತನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ (ಪಂಪರಾ. ೬–೯೫). ಮೊಗಪೆ—ಗುಂಡಿಗೆ < ಸಂ. ಕುಂಡಿಕಾ ; ೧೧. ಪಚ್ಚುಗೊಂಡು—ಹಂಚಿಕೊಂಡು ; ೧೪. ಪಗೆಯು ನಿಜಿಲಿಸಲುಂ—ಹಗೆಯನ್ನು ಘಾತಿಸಲೂ ; ೧೫. ಆರ್ಕುಂ—ಸಮರ್ಥನಾಗುತ್ತಾನೆ ; ಈ ಮಲ್ಲಲ ಕೂಟಂ—ಈ ಸರಾವೆಯ ಅನ್ನವನ್ನು : ೧೮. ಉಣ್ಣಪಟ್ಟು—ಉಣ್ಣದೆ ಮಲಗಿ. ಉಪವಾಸ ವಿದ್ದು ; ೧೯. ಬದುರ್ಕನ್—ಬದುಕಿದನು : ಪ್ರತ್ಯಂತವಾಸಿಗಳಪ್ಪ—ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವವರಾದ ; ೨೦. ಮಸಗಿದೊಡೆ—ಕೆರಳಿ ಮೇಲೆಬಿದ್ದರೆ ; ೨೧. ಆರಗಸುಂ—ಯಾರಾದರೂ ; ಉಣ್ಬರೋಳರೇ—ತಿನ್ನುವವರು ಉಂಟೇ. ಇರುವರೇ : ೨೩. ಕ್ಷಮೆಗೊಳಿಸಿ—ಕ್ಷಮಿಸಿ ; ಪರಚಕ್ರಮಂ—ಶತ್ರುಮಂಡಲವನ್ನು ;

೨೨೭. ೧: ಮಸಗಲೀಯದೆ—ವಿಜೃಂಭಿಸಲು ಬಿಡದೆ ; ಪೂರ್ವಕ್ರಮದೊಳ್—ಹಿಂದಿನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ; ನಿಜಿಸಿದೊಡೆ—ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರೆ ; ೧. ತಂದೆಯ ಬಾಳ್ವೆಯಗ್ಗಳಂ ಬಾಳ್ವೆಯುಂ—ತಂದೆಯ ವೃತ್ತಿಗಿಂತ ಅತಿಶಯವಾದ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ;

ಶ್ಲೋಕ॥ ಚತುರ್ದಂಷ್ಟ್ರಃ—ನಾಲ್ಕು ದಾಡೆಹಲ್ಲುಗಳನ್ನುಳ್ಳವನು. ಸ ಚಾಣಾಕ್ಯಃ—ಆ ಚಾಣಾಕ್ಯನು ; ಏಷಃ—ಇವನು. ನಂದಾನ್ವಯಕ್ಷಯಃ—ನಂದಕುಲಕ್ಕೆ ನಾಶಕಾರಿಯಾದವನು ; ಹಿ—ಅಲ್ಲವೇ ? ; ರಾಜೋ ವಾ—ರಾಜನಾಗಲಿ. ರಾಜಮತ್ಯೋ ವಾ—ರಾಜನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವವನಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಮಂತ್ರೀ ವಾ—ಮಂತ್ರಿಯಾಗಲಿ, ಭವಿಷ್ಯತಿ—ಆಗುತ್ತಾನೆ. ನ ಸಂಶಯಃ—ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿರುವ "ರಾಜಮತ್ಯೋ ವಾ" ಎಂಬುದಕ್ಕೆ 'ರಾಜಮಂತ್ರೀ ವಾ' ಎಂಬ ಪಾಠಾಂತರವಿದೆ. ಇದರಂತೆ 'ರಾಜನೋ ಅಥವಾ ರಾಜಮಂತ್ರಿಯೋ' ಎಂದರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿ "ರಾಜಾ ವಾ ರಾಜಮಾತ್ರೋ ವಾ" ಎಂದು ಮೂರು ಸಲ ಬರುತ್ತದೆ (೨–೯೬–೯ ; ೬–೬೩–೧೦ ; ಉರಾ. ೩೧–೩) ; ಇಲ್ಲಿ ರಾಜನಂತಿರುವ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಎಂದರ್ಥವನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. "ರಾಜಪುತ್ರೋ ವಾ" ಎಂಬ ಪಾಠಾಂತರವೂ ಇದೆಯೆಂದು ನನ್ನ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀ ಕ. ವೆಂ. ರಾಘವಾಚಾರ್ಯರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. "ರಾಜಮತ್ಯೋ ವಾ" ಎಂಬ ಪಾಠ ಸರಿಯಾಗಲಾರದು. ರಾಜಮಂತ್ರಿ, ರಾಜಮಾತ್ರ, ರಾಜಪುತ್ರ—ಈ ಮೂವರಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಸರಿಯಿರಬಹುದು.

೧೩. ಅರಸಂಗೆಯ್ದುದಂ—ಭವಿಷ್ಯ ಹೇಳಿದ್ದುದನ್ನು ; ಕೈಸಾಣೆಗಳಿಂ—ಕೈಯಲ್ಲಿ ಉಜ್ಜುವುದಾದ ಸಾಣೆಗಳಿಂದ ; ೧೪. ಉರ್ದಿಸಿ—ಉಜ್ಜಿಸಿ ; ಮಟ್ಟಂ ಮಾಡಿದೊಂ—ಮಟ್ಟಸವಾಗಿ ಮಾಡಿ

ದನು ; ೨೧. ಭವ್ಯಾಕಾರಮುಮಂ—ಉದಾತ್ತವಾದ ರೂಪವನ್ನು.

೨೨೮. ೧. ನೆತ್ತರ್ಸೂಸೆ—ರಕ್ತ ಒಸರುವಂತೆ ; ಕೊಂಡೊಡೆ—ಚುಚ್ಚಿದರೆ : ಅಗುರ್ದು—ಅಗೆದು :

ಶ್ಲೋಕ ॥ ಪುಟ ೨೨೭ ನೋಡಿ.

೭. ಸಬಾಯಿಸು—ಸ್ನೇಹಿತನನ್ನು : ಪೆತ್ತೆಂ—ಪಡೆದೆನು ; ಒಸೆದುಂ—ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು ; ೮. ಘಟ್ಟಿಮಂಡಪದೊಳ್—ರಾಜನ ಸಭಾಮಂದಿರದಲ್ಲಿ :

ಶ್ಲೋಕ ॥ ನೀತಿಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಶಾರದೈಃ—ರಾಜನೀತಿ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಪಾರಂಗತರಾದವರಿಂದ. ಶಕ್ತಿ ನಯಸ್ರೇಣ—ನಾನಾರೀತಿ ಶಕ್ತಿಗಳಿಂದ. ವ್ಯವಸಾಯ ದ್ವಿತೀಯೇನ—ಉದ್ಯಮವನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಉಳ್ಳವರಿಂದ, ಕೃತ್ಸ್ನಾ—ಪೂರ್ಣವಾಗಿ. ವಸುಂಧರಾ—ಭೂಮಿಯು. ಜೇತುಂ—ಜಯಿಸಲು. ಶಕ್ಯಾ—ಸಾಧ್ಯವು.

ಇದರಂತಹ ಶ್ಲೋಕ ಹರಿಷೇಣನ 'ಬೃಹತ್ಕಥಾಕೋಶ'ದಲ್ಲಿದೆ (೧೪೩–೩೭) :

ನರೇಣೈಕ ಶರೀರೇಣ ನಯಶಾಸ್ತ್ರಯುತೇನ ಚ ।
ವ್ಯವಸಾಯೇನ ಯುಕ್ತೇನ, ಜೇತುಂ ಶಕ್ಯಾ ವಸುಂಧರಾ ॥

೧೩. ಬಲ್ಮೆಯಲ್ತು—ಪಾಂಡಿತ್ಯವಲ್ಲ, ಪ್ರೌಢಿಮೆಯಲ್ಲ ; ಅದಂ ಕಿಡಿಸಿ—ಅದನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ, ಅಳಿಸಿ ;

ಶ್ಲೋಕ ॥ ಏಕಶರೀರೇಣ—ಒಂದೇ ದೇಹದಿಂದ. ಶಕ್ಯಾ—ಸಾಧ್ಯವು : ಉಳಿದವೆಲ್ಲ ಮೇಲಿನ ಶ್ಲೋಕದಂತೆ ; ೧೭. ಇದನಾರ್ಬರೆದರ್—ಇದನ್ನು ಯಾರು ಬರೆದವರು ? ; ಇದಕ್ಕೆ ಸಂವಾದಿಯಾದ ಶ್ಲೋಕ ಹರಿಷೇಣನಲ್ಲಿ ಇಂತಿದೆ :

ನರೇಣೈಕಶರೀರೇಣ ನಯಶಾಸ್ತ್ರಯುತೇನ ಚ ।
ವ್ಯವಸಾಯೇನ ಯುಕ್ತೇನ ಜೇತುಂ ಶಕ್ಯಾ ವಸುಂಧರಾ ॥ ೧೪೩–೩೯

೧೮. ಮಗಳಾ ಚೋಳಂಗಿಯೊಳ್—ಮಗಳ ರವಿಕೆ ತಾನ್ನದಲ್ಲಿ (?) ; ೨೦. ನಿಶ್ರಾವಮಂ—ಅನ್ನದ ಗಂಜಿಯ ಕೆನೆಯನ್ನು ;

೨೨೯. ೧ : ದಾರಿದ್ರ್ಯದಿಂ ಬಿಟ್ಟು—ಬಡತನ ಹೊರತಾಗಿ : ಕಷ್ಟತರೆ—ದುಃಖಕರವಾದುದು :

ವೃ ॥ ಕಶ್ಚಿದೇವ—ಯಾವನೂ, ಸಂಗಂ—ಸ್ನೇಹವನ್ನು, ನ ಕುರುತೇ ಹಿ—ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವಲ್ಲ ; ಬಾಂಧವಾಃ—ನಂಟರು, ನಾಭಾಷತೇ—ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ : ಉತ್ಸವೇಷು—ಉತ್ಸವದಲ್ಲಿಯಾದರೂ. ಗೃಹಂ—ಮನೆಗೆ. ಸಂಪ್ರಾಪ್ತೇ—ಬಂದರಲು ಕೂಡ. ಗೃಹಿಭಿಃ—ಗೃಹಸ್ಥರಿಂದ, ಸಾಮಾನ್ಯಮಾಲೋಕ್ಯತೇ—ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಮಹಾಜನಃ—ಮಹಾಜನರು. ದೂರಾದೇವ—ದೂರದಿಂದಲೇ, ಲಜ್ಜಯಾ—ಸಂಕೋಚದಿಂದ, ಅಲ್ಪಚ್ಛದಂ—ಅಲ್ಪ ಉಡುಪುಳ್ಳವನನ್ನು. ಪರಿಹರಿತಿ—ತೊಲಗಿಸಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ, ನಿರ್ಧನತಾಪ್ರಕಾಶಂ—ಬಡತನವನ್ನು ಪ್ರಕಟಪಡಿಸುವುದು. ಅಪರಂ—ಎಣೆಯಿಲ್ಲದ. ಕಷ್ಟಂ—ದುಃಖವು. ಮಹಾಪಾತಕಂ—ಮಹಾಪಾಪವೆಂದು. ಮನ್ಯೇ—ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ೯. ಷಷ್ಟಿಗ್ರಾಮ ಸಮನ್ವಿತಮಪ್ಪ—ಅರುವತ್ತು ಗ್ರಾಮಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ, ಅಗ್ರಾಸನಮಂ—ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು : ೧೦. ಉಪಶ್ಲೋಕಿಸಿ—ಹೊಗಳಿ ; ೧೧. ಉಣುತ್ತುಂ—ಅನುಭವಿಸುತ್ತ ; ೧೨. ಬಾಡಮಂ—ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು : ೧೪. ಪದಮೆಂಬುದು—ಪದವಿಯೆನ್ನುವುದು ; ೧೭. ಕ್ರಮಾಗತಂ—ಕ್ರಮವಾಗಿ ಬಂದಿರುವುದು ; ಅಗ್ರಹಾರಮಂ—ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗಾಗಿ ಬಿಟ್ಟ ಗ್ರಾಮವನ್ನು : ೧೮. ಪಾಟಿ—ಕ್ರಮ, ಧರ್ಮ : ೨೦ ಕುಲಕ್ರಮಾಗತರೆಮುಂ—ಕುಲಪರಂಪರೆಯಿಂದ ಬಂದವರಾಗಿದ್ದೇವೆ, ಮತ್ತು ; ಬಾಳ್ವೆಮುಂ—ಬದುಕುವವರಾಗಿದ್ದೇವೆ ; ಮತ್ತು ೨೨. ಪದಮಂ—ಪದವಿಯನ್ನು, ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು : ೨೪. ಅಗ್ರಾಸನಮಂ—ವತ್ತಿಯ ಗ್ರಾಮಗಳಿಂದ ; ಬಿಂಗಿಸು—ತೊಲಗಿಸು; ೨೫. ಅಗ್ರಾಸನದೊಳ್—ಮೊದಲ ಎಡೆಯಲ್ಲಿ, ಪೀಠದೊಳ್ ; ಅದಮಾನುಂ—ವಿಶೇಷವಾಗಿ ; ಅತಿಶಯವಾಗಿ ;

೨೩೦. ೨: ಪಡಿಯಱಿಸುವಮೆ—ಬಾಗಿಲು ಕಾಯುವವನಿಂದಲೇ : ಪೆಡತಲೆಯುಂ—ತಲೆಯ ಹಿಂಭಾಗವನ್ನು ; ೪ ಅನಂದನಾಗೆ—ಆನಂದವಿಲ್ಲದವನಾಗಲು (?) ; ಅಬಂಧು—ಬಂಧುವಿಲ್ಲದವನು ; ೬. ಕಾಸೆಗಳಂ—ಚಡ್ಡಿಗಳನ್ನು ; ಕಳೆಯೆನೆಂದು—ತೆಗೆಯುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ; ಕಾವಿಯ ಸೀರೆಗಳನುಟ್ಟು—ಕಾವಿಯ ಬಣ್ಣದ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ ; ಭಗವಂತ ವೇಷಮಂ—ಸನ್ಯಾಸಿಯ ವೇಷವನ್ನು ; ೧೨. ನೆಱಪುವೆಂ—ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುತ್ತೇನೆ; ಪುಟ್ಟಿದ ಕೂಸಂ—ಹುಟ್ಟಿದ ಮಗುವನ್ನು. ಈಯಲಾರ್ಪೊಡೆ—ಕೊಡಲು ಸಮರ್ಥರಾದ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ: ೧೩. ಸನ್ನಿಗೊಂಡು—ಭಾಷೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು : ೧೪. ಜಾಲದ ಗಂತಿರೆ—ಗವಾಕ್ಷಿಯಂತೆ. (ಸಂ) ವಾತಾಯನ > ಜಾಲ ; ಛಿದ್ರಂ ಮಾಡಿ—ರಂಧ್ರ ಮಾಡಿ ; ೧೫. ಇರುಳ್ ಮಧ್ಯಾಹ್ನಮಪ್ಪ ಪೊೞ್ತಱೊಳ್—ರಾತ್ರಿ ಚಂದ್ರ ನಡುನೆತ್ತಿಗೆ ಬರುವ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ. ಚಂದ್ರನು ಆಕಾಶದ ಮಧ್ಯಕ್ಕೆ ಬರುವ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ; ಒಂದೊಂದು ಕಾಜಿನ ಬಟ್ಟಲೊಳ್—ದೊಡ್ಡದಾದ ಒಂದು ಗಾಜಿನ ಬಟ್ಟಲಲ್ಲಿ ; ೧೬. ಕಮ್ಮಿತಪ್ಪ—ಗಮಗಮಿಸುತ್ತಿರುವ : ೧೭. ತೃಷ್ಣಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಪ್ಪ—ಬಾಯಾರಿಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ; ಊಡಿ—ತಿನ್ನಿಸಿ ; ೨೧. ನೆಱೆದತ್ತು—ಪೂರ್ಣವಾಯಿತು. ೨೨. ಪೆಸಲೆಯಾದ—ಹೆತ್ತ ; ಕೂಸಂ—ಮಗುವನ್ನು : ೨೩. ದಾದಿಯನಿಟ್ಟು—ದಾದಿಯರನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ; ೨೪. ಬಾಯ್ವೆಣ್ಣೆಯೊಡನೆ—ತಿನ್ನಿಸುವ ಬೆಣ್ಣೆಯೊಡನೆ : ಕಿಱಿಕಿಱಿದೆ—ಕೊಂಚಕೊಂಚವಾಗಿಯೇ ; ನಂಜನೂಡಿ—ವಿಷವನ್ನು ತಿನ್ನಿಸಿ : ೨೫. ತಗುಳ್ದೊನ್—ತೊಡಗಿದನು.

೨೩೧. ೧ : ತಳವಱರ್ಗಳ್ಗೆ—ನಗರರಕ್ಷಕರಿಗೂ ಕೊತ್ವಾಲರಿಗೂ ; ೩ ಈತಂಗಱಸುವುದಾಱಿದಪ್ಪೆಂ—ಇವನಿಗೆ ದೊರೆತನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ : ಇಲ್ಲಿಯ ಬಾೞ್ಕೆಂ ಪದಿಪ್ಪಡಿ ಬಾೞಂ—ಇಲ್ಲಿನ ಜೀವಿತಕ್ಕಿಂತ ಹತ್ತರಷ್ಟು ಮಿಗಿಲಾದ ಜೀವಿಕೆಯನ್ನು ; ೫. ತಂತ್ರಮಂ—ಸೈನ್ಯವನ್ನು : ೬. ಪೊನ್ನಂ ಮಾಳ್ಪ—ಚಿನ್ನವನ್ನು ಮಾಡುವ ; ಬಗೆಯಿಂದಂ—ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ; ಮರ್ದುಗಳನಱಸಿ—ಮೂಲಿಕೆಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತ : ೭. ತೊೞಲ್ವನ್—ಅಲೆದಾಡುವನು ; ತಪ್ಪಲೊಳ್—ತಪ್ಪಲಿನಲ್ಲಿ : ಅದಮಾನಂ ಗುಂಡಿತಪ್ಪ—ತುಂಬ ಆಳವಾದ: ರಸದ ಬಾವಿಯಂ—ಸಿದ್ಧರಸದ ಎಂದರೆ ಮುಟ್ಟಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲ ಚಿನ್ನವಾಗಿಸುವ ರಸವುಳ್ಳ ಬಾವಿಯನ್ನು ; ೮. ಮೊಡೆನಾರ್ಪುದು—ಮಳೆ ಮಜ್ಜಿಗೆಯಂತೆ ನಾತುಬಡಿಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು, ಹಳಸಿದ ಮಾಂಸದ ನಾತವುಳ್ಳುದನ್ನು, (ತಮಿಳು) ಮುಡೈನಾಱ್ಱಮ್ ; "ಪೆಣಮೆಂಬ ಪೆಸರಾಗಿ, ಅಣಿಮಿರಿಸದಂತಾಗಿ, ಮೊಡೆನಾತಕಿಡೆಯಾಗಿ, ಪಡುಕೆಯುಂಬುದುಮಾಗಿ" ಎಂದು ಬಂಧುವರ್ಮನ ಪ್ರಯೋಗವುಂಟು (ಜೀವಸಂ. ೭–೩೨) ; ಕಳೆದು—ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ; ೯. ಬಾೞುತಿರ್ದ—ಬದುಕಿರುವ ; ೧೧. ಜಿಚ್ಚವಂ—ಸನ್ಯಾಸಿ ; ಮೊಗೆದು—ತುಂಬಿ : ೧೨. ತೋಳಂದಂ—ಮರಾಕೆಯಿಂದ ; ೧೪. ಸೋರೆಯಂ—ಸೋರೆಯ ಬುರುಡೆಯಲ್ಲಿ ; ತೀವಿ—ತುಂಬಿ : ೧೬. ಬಾೞಿಪ್ಪೆಂ—ಬದುಕಿಸುತ್ತೇನೆ ; ೧೭. ನೀಡುನೇಣಂ—ಉದ್ದವಾದ ಹಗ್ಗವನ್ನು ; ೧೮. ರಸಂ ತಿಂದ ಮೆಯ್ಗೆ—ಸಿದ್ಧರಸವು ಕೊರೆದು ಗಾಯಗೊಳಿಸಿದ ಮೈಗೆ ; ಪ್ರತೀಕಾರದ ಮರ್ದುಗಳಂ—ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು : ೨೦. ಒಂದು ಪೇೞು—ಒಂದು ಹೇರು ; ಒಟ್ಟುವರ್—ರಾಶಿ ಮಾಡುವರು : ಪೇೞು—ಹೇರು, ಹೊರೆ.

೨೩೨. ೪ : ಬಾೞ್ತೆಯಾಗೆ—ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಲು : ಬಾೞ್ತೆಯಲ್ತು—ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲ ; ೧೦. ಮೋಗೆದು—ಮೇಲೆ ಧಾಳಿಯಿಟ್ಟು : ಬರ್ದುಂಕಿ—ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು : ೧೪. ಕೊಳ್ಗುಳದೊಳಗೆ—ಯುದ್ಧಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ : ೧೬. ಸಾಲಿಗರ ಮನೆಯಂ—ನೇಕಾರರ ಮನೆಯನ್ನು : ೧೭. ಸಾಲಿಗರ ಬಿರ್ದಿ—ನೇಕಾರರ ಮುದುಕಿ ; ಬಱಿಲಿಕ್ಕಿ—ಕುಳ್ಳಿರಲು ಮಣೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ : ೧೮. ಕಂಚೆನಿಟ್ಟು—ತಟ್ಟೆಯನ್ನಿಟ್ಟು : ಅಲಂಪಿನಿಂ—ಸಂತೋಷದಿಂದ : ೨೦. ಅದಿರ್ದು—ಅಲುಗಾಡಿಸಿ. ಕೈಯಂ ಬಿದಿರ್ದು—ಕೈಯನ್ನು ಕೊಡವಿ ; ಬಿರ್ದಿ—ಮುದುಕಿ : "ಕೈಯಂ ಜಾಡರ್ನವಂ ಬಿರ್ದಿ ಕಂಡು ನಕ್ಕಿಂತೆಂದಳ್" ಇದು ಕಂದಪದ್ಯದ ಕೊನೆಯ ಪಾದವಂತಿದೆ. ವೃತ್ತಗಂಧಿ ; ೨೫. ಬುದ್ಧಿಯಂತೆಯುಂ—ಬುದ್ಧಿಯುಳ್ಳವನು.

೨೩೩. ೨; ತನ್ನ ಕೊಟ್ಟ—ತಾನು ಕೊಟ್ಟ : ಪಗೆಗೊಂಡು—ದ್ವೇಷವನ್ನು ಹೊಂದಿ ; ೩: ತನ್ನಾರ್ಪಂದೆ—ತಾನು ಸಮರ್ಥನಾಗಿರುವಾಗಲೇ ; ೭. ಪ್ರತಿಪಕ್ಷಮಂ—ಶತ್ರುಸೈನ್ಯವನ್ನು : ೧೬. ಬಿತ್ತರಮನೊಡ್ಡಿ—ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಎದುರಿಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಚಾಚಿ ; ೨೨. ಕಾಪನಿಟ್ಟು—ಕಾವಲಿರಿಸಿ.

೨೩೪. ೪: ಉಣಿಸಂ ಮಾಡಿ—ಔತಣಮಾಡಿ : ಸೊಕ್ಕಪ್ಪ—ಸೊಕ್ಕನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ. ೬. ಮೆಯ್ಯರಿಯದೆ—ಮೈಮೇಲೆ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಿಲ್ಲದೆ ; ೯. ಆಡಿದಂ—ಕುಣಿದನು ; ೧೦. ಪೊರ್ದ—ಕೈಕೊಂಡ ; ನೆಱೆದತ್ತು—ಪೂರ್ಣವಾಯಿತು ; ೧೧. ಜಾದಿನೊಳೊದಿದವು—ಕಾವಿಯನ್ನು ಬಳಿದುವು ; ಪೊನ್ನಗುಂಡಿಗೆಯುಂ—ಚಿನ್ನದ ಕಮಂಡಲವು ; ೧೨. ಮೂಱುದಂಡಮುಂ—ತ್ರಿದಂಡವು, ಸನ್ಯಾಸಿ ಹಿಡಿಯುವ, ಮೂರು ಕೋಲುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ ದಂಡ ; ೧೩. ಎನಗೆ ಬಸಮಾದಂ—ನನಗೆ ವಶವಾದನು : ಪೊದೆ ಪಱಿಯಂ—ಹೊದೆ, ಹಳೆಯನ್ನು : ೧೫. ಲಟಹದಿಂದ—ರಮ್ಯವಾಗಿ, ಸುಂದರವಾಗಿ, (ಪ್ರಾ.ದೇ.) "ಲಡಹೋ ರಮ್ಯಃ, ಲಡಹೋ ವಿದಗ್ಧಮಿತ್ಯನ್ಯೇ." "ಲಟಹಮಾ ಲಾವಣ್ಯಮಾ ಬಿಂಕಮಾ" ಎಂದು ರನ್ನನ ಪ್ರಯೋಗ (ಗದಾ. ೧೦) : ಆಡಿದೊಂ—ನರ್ತಿಸಿದನು ; ೨೬. ಪಾರ್ವಂತಿ—ಪಾರ್ವಸ್ತ್ರೀ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣಿತಿ ; ೧೮. ಜೀವಿತಂ ಗೆಯ್ದು—ಬಾಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ; ೧೯. ತಳವರ್ಗಮುಮಂ—ತಳವಾರರನ್ನೂ ;. ಸಂತವಿಸಿ—ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸಿ : ೨೧. ಪತ್ತುಂ ಕದಿರ್ಗಳ್—ಪತ್ತೂ ಅರಕಾಲ್ಗಳು : ಅರ್ದಂ—ಮುಳುಗಿದ್ದನ್ನು : ೨೫. ದಶಮೌರ್ಯರ್ಕಳ್—ಹತ್ತು ಜನ ಮೌರ್ಯರು.

೨೩೫. ೧: ಬಾಳಂಕಿಟ್ಟು—ಬರೆಯಿಂದ ಕತ್ತಿಯನ್ನು ಸೆಳೆದು : ನಿಮಿರ್ದ—ನೆಟ್ಟಗಾಗಿ : ೨. ಬಂಚಿಸಿ—ವಂಚಿಸಿ ; ಪ್ರಚ್ಛನ್ನರೂಪಂ—ಮರೆಯಿಂದ : ೩. ತಲೆಯಂ ಪೋಗಿಱಿದು—ತಲೆ ಕತ್ತರಿಸಿ ಹೋಗುವಂತೆ ಹೊಡೆದು : ೪. ಪೋಯ್ದು—ಹೋಳುಮಾಡಿ : ೮. ಪನಿತುಪರಿಂದೆ—ಪಸಿಯಾಗಿ ಬಿದ್ದದ್ದರಿಂದ ; ೧೨. ಪರಿಸಿ—ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡು ; ೧೯. ತುಱುಪಟ್ಟಿಯೊಳ್—ಆಕಳ ಹಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ. ೨೧. ಪಗೆಯುಮಂ—ದ್ವೇಷವನ್ನೂ : ೨೪. ಗೋಷ್ಠಿಯಿರ್ದ—ಕೂಡಿದ್ದು, ಒಂದಾಗಿದ್ದು ; ೨೬. ಸೆಡೆಗುಂ—ಮುರುಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಸೇದೆಗೆಡು = ಸೇದೆಯಿಂ + ಕೆಡು : ಬಳಸಿಯುಂ—ಸುತ್ತಲೂ. ಗೊಬ್ಬರಮಂ—ಒಣಗಿಸಿದ ಸೆಗಣಿ, ಕಾಡು ಬೆರಣಿ.

೨೩೬. ೧ : ಬಟ್ಟಂ—ರಾಶಿಮಾಡಿ : ಕಿಚ್ಚಂ ತಗುಳ್ಚಲ್ ಪೇೞ್ದು—ಉರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿಸುವಂತೆ ನೇಮಿಸಿ.

ಗಾಹೆ ॥ ಪುಟ ೯೨ ನೋಡಿ.

೧೪. ಕ್ಷಪಕನಂ—ಜೈನಮುನಿಗಳೂ ; ೧೮. ಆರಾಧಿಸಿ—ಉಪಾಸನೆ ಮಾಡಿ ; ಅಪವರ್ಗ—ಮೋಕ್ಷ.

೧೯. ವೃಷಭಸೇನರೆಂಬ ರಿಸಿಯ ಕಥೆ

೨೩೭. ೧೩ : ಬಿರಿದ ಪಂಡಿತಂ—ದೊಡ್ಡ ವಿದ್ವಾಂಸ ; ೧೮. ಬರವಂ—ಆಗಮನವನ್ನು : ೧೯. ಪೊಡೆವಡುವುದಂ—ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡುವುದನ್ನು ; ೨೧. ನೆರವಿಯೊಳ್—ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ; ಸಿಗ್ಗಾಗಿ—ಲಜ್ಜಿತನಾಗಿ ; ೧೫. ಮುಡಿಪಿ—ಸತ್ತು.

೨೩೮. ೧೧ : ಈ ಪೇೞ್ದ—ಇಗೋ ಹೇಳಿದ ಎಂದರೆ ನಿರೂಪಿತವಾದ : ಕಥೆಗಳಂ, ಎಂಬುದು ಕಥೆಗಳಾನ್ ಎಂದಿರಬಹುದು—ಕಥೆಗಳನ್ನು ; ೧೨. ಪೇೞ್ದಾರ್—ಹೇಳಿದರು, ರಚಿಸಿದರು. ಪೇೞ್ ಧಾತುವನ್ನು ಕಾವ್ಯರಚನೆಮಾಡು ಎಂಬರ್ಥದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿರುವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. "ಕಥಾಭಿತ್ತಿಯು ನಮನಯದಿಂ ಪೊಗೞಲೆತ್ತಿಕೊಂಡೆಂ" (ಪಂಪಭಾ. ೧-೫೧). "ಇಂತು ಪೇೞಿಸಿದ ನರೇಂದ್ರರಂ ನೆಱೆಯೇ ಪೇೞ್ದ ಕವೀಂದ್ರರುಮಾರ್ ಧರಿತ್ರಿಯೊಳ್" (ಅದೇ. ೧೪-೫೩), "ನೆರೆದಿನ್ನೂಱಿರ್ಪ ಬಿಂಬರುಂ ಪೇೞನೆ ನಾಂ ಪರಿಣತನೇ ಕಬ್ಬಂಗಳನೊರೆದಂ ರವಿ ನಾಗಭಟ್ಟನನ್ತ್ಯಾದರದಿಂ" (ಕವಿಜ. ೧-೨೮) ಇತ್ಯಾದಿ.

೨. ಹರಿಷೇಣನ 'ಬೃಹತ್ಕಥಾಕೋಶ'ದ ಕಥೆಗಳ ೧೨೬–೧೪೪ ಸಾರಾಂಶ

೧೨೬. ಅವಂತಿ ಸುಕುಮಾಲ ಕಥಾನಕಂ

ವತ್ಸಕಾವತಿಯ ಕೌಶಂಬೀನಗರದ ರಾಜ ಅತಿಬಲ. ಅವನ ಪುರೋಹಿತ ಸೋಮಶರ್ಮ; ಅವನ ಭಾರ್ಯೆ ಕಾಶ್ಯಪಿ. ಅವರಿಗೆ ಅಗ್ನಿಭೂತಿ ವಾಯುಭೂತಿ ಎಂಬ ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳು. ಅವರು ತಂದೆಯ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳದವರಾಗಿ ಸಪ್ತವ್ಯಸನಯುಕ್ತರಾಗಿ ನಿರಕ್ಷರರಾದರು. ತಂದೆ ಸತ್ತಮೇಲೆ ರಾಜ ಅವರ ಮೂರ್ಖತನವನ್ನು ನೋಡಿ ಅವರ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ದಾಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟನು. ದುಃಖಿತರಾದ ಆ ಇಬ್ಬರು ರಾಜಗೃಹಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಸೂರ್ಯಮಿತ್ರನಿಗೆ ತಂದೆಯ ಮರಣವನ್ನೂ ಪರರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಸಂಪತ್ತು ಸೇರಿದ್ದನ್ನೂ ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿದರು. ಸೂರ್ಯಮಿತ್ರನು ದುಃಖಿತನಾಗಿ ಏಳೆಂಟು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಬ್ಬರನ್ನೂ ಸರ್ವಶಾಸ್ತ್ರಕೋವಿದರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದನು. ಆಮೇಲೆ ಅವರು ಕೌಶಂಬಿಗೆ ಬಂದು ರಾಜನನ್ನು ಕಂಡು ತಮ್ಮ ಮೊದಲಿನ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ಅವನಿಂದ ಪಡೆದು ಸುಖವಾಗಿದ್ದರು.

ಇತ್ತ ರಾಜಗೃಹದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯಮಿತ್ರನು ಸೌಧರ್ಮ ಮುನಿಗಳಿಂದ ಜಿನದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿ ಸಿದ್ಧಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ಮಾಡುತ್ತ ಭಿಕ್ಷಾರ್ಥವಾಗಿ ಕೌಶಂಬಿಗೆ ಬಂದರು. ಮನೆಯಿಂದ ಮನೆಗೆ ಸಂಚರಿಸುತ್ತ ಅವನು ಅಗ್ನಿಭೂತಿಯ ಮನೆಗೆ ಬಂದನು. ಮುಂಜಿಬಂಧನ ಕಾರಣವಾಗಿ ಅಗ್ನಿಭೂತಿಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಪ್ರರು ನೆರೆದಿದ್ದರು. ಆಗ ಅಗ್ನಿಭೂತಿ ಮುನಿಯನ್ನು ಎದುರುಗೊಂಡು ಅವನನ್ನು ಆಹಾರಾದಿಗಳಿಂದ ಸತ್ಕರಿಸಿದನು; ಆಗ ಅಷ್ಟವಿಧಾರ್ಚನೆಗಳಾದುವು. ವಿಪ್ರರೆಲ್ಲ ವಂದಿಸಿದರು. ವಾಯುಭೂತಿಯಾದರೆ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಪಾಠ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದವನು, ಆ ಮುನಿಗೆ ಗೌರವವನ್ನು ತೋರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಅಗ್ನಿಭೂತಿ ಅವನ ಕೈ ಹಿಡಿದು, ಬಾ, ಮುನಿಗಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸು. ಅವರ ಪ್ರಸಾದದಿಂದ ನಮಗೆ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಐಶ್ವರ್ಯ ಬಂದಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದನು. ಎಂದೂ ಸ್ನಾನಮಾಡದ ಈ ಮುನಿಗಳಿಗೆ ನಾನು ನಮಸ್ಕರಿಸಬೇಕೋ ಎಂದು ವಾಯುಭೂತಿ ಗರ್ವದ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿದನು. ಅಗ್ನಿಭೂತಿಗೆ ವ್ಯಾಕುಲವುಂಟಾಗಿ ಅವನು ಪಯಾಪಾದಗಿರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸೂರ್ಯಮಿತ್ರನಿಂದ ಜೈನದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದನು. ಅಗ್ನಿಭೂತಿಯ ಹೆಂಡತಿ ಸೋಮದತ್ತೆ ವಾಯುಭೂತಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಲು ಅವನು ಕೋಪಗೊಂಡು ಅವಳನ್ನು ಕಾಲಿನಿಂದ ಒದೆದು ನಿನ್ನ ಗಂಡನು ಎಲ್ಲಿರುವನೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗು ಎಂದು ಮನೆಯಿಂದ ಓಡಿಸಿದನು. ಅವಳಿಗೆ ಕೋಪಬಂದು ಮುಂದಿನ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ತಿನ್ನದೆ ಇರೆನೆಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ ಸತ್ತು ಭವಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಸುತ್ತುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಇತ್ತ ವಾಯುಭೂತಿ ಮುನಿಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದ ಪಾಪದ ಫಲವಾಗಿ ಉದುಂಬರಕುಷ್ಠದಿಂದ ಪೀಡಿತನಾಗಿ ಏಳು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಸತ್ತನು. ಅಂಗದೇಶದ ಚಂಪಾನಗರಕ್ಕೆ ಸೂರ್ಯಮಿತ್ರ ಬಂದನು; ಅವನ ಸಂಗಡ ಅಗ್ನಿಭೂತಿಯೇ ಮೊದಲಾದ ಶಿಷ್ಯರಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿದ್ದ ವಾಸುಪೂಜ್ಯನ ನಿಸಿದಿಗೆಯನ್ನು ಸೂರ್ಯಮಿತ್ರ ವಂದಿಸಿ ಕೇವಲಜ್ಞಾನಸಮನ್ವಿತನಾದನು. ಇತ್ತ ಸತ್ತ ವಾಯುಭೂತಿ ಕೌಶಂಬಿಯ ವಿದ್ಯಾಧರ ಎಂಬುವನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಗರ್ದಭಿಯಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ ಸತ್ತು, ಭಿಲ್ಲಕಾಲದ ಸೂಕರಿಯಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ ಸತ್ತು, ಚಂಪಾನಗರದಲ್ಲಿ ನಾಯಿಯಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ ಸತ್ತು, ಹುಟ್ಟುಕುರುಡಿಯಾಗಿ ಹೊಲೆಯನ ಕೂಸಾಗಿ ಚಂಪಾನಗರದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದನು. ಆ ಹುಡುಗಿ ನೇರಳೆ ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಕುಳಿತು ಬಿದ್ದ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿ ತಿನ್ನುತ್ತಿರಲು ಅವಳನ್ನು ಕಂಡ ಅಗ್ನಿಭೂತಿಗೆ ಮರುಕವಾಗಿ ಗುರುಗಳ ಬಳಿಗೆ

ಹೋಗಿ ಆ ಕೂಸಿನ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿದನು. ಆ ಕೂಸಿನವು ವಾಯುಭೂತಿಯ ಜೀವವೆಂದೂ ಅದಕ್ಕೆ ವೈರಾಗ್ಯೋಪದೇಶಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದೆಂದೂ ಆ ಗುರುಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಅನಂತರ ಅಗ್ನಿಭೂತಿ ಆ ಕೂಸಿಗೆ ಅಣುವ್ರತಾದಿಗಳನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸಿದನು. ಆ ಕೂಸು ಅದನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿಯಾದಮೇಲೆ ಮರಣವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಚಂಪಾಪುರದ ಚಂದ್ರವಾಹನ ಭೂಪತಿಯ ಮತ್ತು ಚಂದ್ರಮತಿ ಎಂಬ ಅವನ ರಾಣಿಯ ಪುರೋಹಿತನಾದ ನಾಗಶರ್ಮನಿಗೂ ಅವನ ಭಾರ್ಯೆ ತ್ರಿವೇದಿಗೂ ನಾಗಶ್ರೀ ಎಂಬ ಮಗಳಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದಳು. ಒಂದು ಸಲ ಸೂರ್ಯಮಿತ್ರನು ವಿಹಾರ ಮಾಡುತ್ತ ಚಂಪಾನಗರೋದ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿನ ನಾಗವರೋದ್ಯಾನದ ನಾಗವೇಶ್ಮಕ್ಕೆ ಬಂದು ತಂಗಿದ್ದನು. ಆಗ ನಾಗಗೃಹದ ಬಳಿ ಪದ್ಮನಾಗ, ಸಂದಲನಾಗ, ಪತ್ರನಾಗ—ಎಂಬ ಮೂರು ನಾಗಗಳಿದ್ದುವು. ಆ ಬಳಿಗೆ ನಾಗಪೂಜೆಗಾಗಿ ನಾಗಶ್ರೀ ಸಾಮಂತ ಮಂತ್ರಿಕನ್ಯೆಯರೊಡನೆ ಕೂಡಿ ಬಂದಳು. ಪೂಜೆ ಆದಮೇಲೆ ನಾಗಶ್ರೀ ಸೂರ್ಯಮಿತ್ರಗುರುವಿನ ಬಳಿಗೆ ಹೋದಳು. ಅವಳನ್ನು ಕಂಡ ಅಗ್ನಿಭೂತಿಗೆ ಏನೋ ಸ್ನೇಹಪ್ರವೃತ್ತಿಯಾಗಿ ಅವಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಗುರುಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾನೆ. ವಾಯುಭೂತಿಯ ಜನ್ಮಾಂತರ ಅವಳ ಕಥೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿ, ಅವರು ಅವಳಿಗೆ ಅಣುವ್ರತಗಳನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದರು : ಆ ವ್ರತವನ್ನು ಬಿಡಬೇಕಾದರೆ ತಮ್ಮ ಬಳಿಗೇ ಬಂದುಬಿಡಬೇಕೆಂದೂ ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಅವಳು ಮನೆಗೆ ಹೋದಳು. ಅವಳ ತಂದೆ ನಾಗಶರ್ಮ ಅವಳು ಜೈನವ್ರತಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಕೋಪವನ್ನು ಹೊಂದಿ ''ಪುತ್ರಿ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನ್ವಯದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿರುವ ನಿನಗೆ ಜಿನಧರ್ಮ ಸಂಬಂಧ ಬೇಡ'' ಎಂದು ಗದರಿಸಿ ಹೇಳಿ ಅವಳನ್ನು ಜೊತೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಸೂರ್ಯಮಿತ್ರನಿದ್ದಲ್ಲಿಗೆ ಹೊರಟನು.

ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಡೆದು ಕಟ್ಟಿದ್ದ ಕಳ್ಳನನ್ನು ನೆರೆದ ಜನ ಗದ್ದಲಮಾಡುತ್ತಿರಲು ನಗರದ ಹೊರಗೆ ವಧ್ಯಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದೇನು ಎಂದು ನಾಗಶ್ರೀ ಕೇಳಲು ಅವಳ ತಂದೆ ವಿಚಾರಿಸಿ ''ಈ ಶ್ರೇಷ್ಠಿಪುತ್ರನು ಧನಕೋಟಿಗಳನ್ನು ಬಾಚಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಕೊಡು ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಕೊಡದೆ ಕೇಳಿದವನನ್ನು ಕತ್ತಿಯಿಂದ ಹೊಡೆದು ಕೊಂದನು. ಆ ಪ್ರಾಣ ಘಾತಕನಿಗೆ ಮರಣದಂಡನೆ ಆಗುತ್ತದೆ'' ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ನಾಗಶ್ರೀ ''ನಾನು ಮುನಿಗಳಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಅಹಿಂಸಾವ್ರತವನ್ನು ಬಿಟ್ಟೆನಾದರೆ ನನ್ನನ್ನೂ ಹೀಗೆಯೇ ಶೂಲಕ್ಕೆ ಏರಿಸುವ ಸಂದರ್ಭ ಉಂಟಾಗಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವ್ರತ ಇರಲಿ'' ಎಂದಳು. ನಾಗಶರ್ಮನು ಒಪ್ಪಿ ಉಳಿದ ವ್ರತಗಳನ್ನು ಆ ಸವಣನಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ಮುಂದಕ್ಕೆ ನಡೆದನು. ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ನಡೆದಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬನನ್ನು ಕೈಕಟ್ಟಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾಗಶರ್ಮ ವಿಚಾರಿಸಿ ಮಗಳಿಗೆ ಹೀಗೆಂದನು : ''ಇವರು ಯಜ್ಞದತ್ತ ಮತ್ತು ದೇವದತ್ತ ಎಂಬ ವಣಿಜರು : ಇವರು ಗೋಧೂಮ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಅಧಿಕ ಬೆಲೆಯಿಂದ ವಿಕ್ರಯಿಸುವವರು ; ಇವರು ಬಂದಾಗಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಬಹಳ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾರಿಬಂದಿರುವರು ; ಅದೇ ನಗರದಲ್ಲಿ ತಾರಕನೆಂಬ ವರ್ತಕನಿದ್ದನು : ಅವನು ಕೈಸಂಜ್ಞೆಗಳಿಂದ ಮೋಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಕದಿಯುತ್ತಿದ್ದನು. ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಜೂಜುಕಾರನಿಗೆ ಪತ್ನಿಯಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಜೂಜುಕಾರನ ಮನೆಯ ಭಿತ್ತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಜನರಿಗೆ ಅವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತ ತಾರಕನು ಜೀವನಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವನು ಹೇಳಿದ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು : ಒಂದೂರಿನಲ್ಲಿ ಧನಪಾಲಶ್ರೇಷ್ಠಿ ಎಂಬ ಶ್ರೀಮಂತನಿದ್ದನು. ಅವನ ಮಗ ಧನಮಿತ್ರನು ಹಾವು ಕಚ್ಚಿ ಸತ್ತನು, ನಿರ್ವಿಷೀಕರಣಮಾಡುವ ಮಂತ್ರಗಾರರನ್ನು ಧನಪಾಲಶ್ರೇಷ್ಠಿ ಕರೆಯಿಸಲು ಅವರು ಈ ರಾತ್ರಿ ಕಳೆದರೆ ವಿಷ ಇಳಿಸಿ ಬದುಕಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಮಾತುಕೊಟ್ಟರು. ಸರ್ಪದಷ್ಟನ ಬಳಿ ನಾಲ್ಕು ಜನರನ್ನು ಕಾವಲಿರಿಸಿದನು. ಅವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕುರಿಯನ್ನು ತರಲು ಹೋಗಿ ಬೇಗನೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬಂದನು : ಇನ್ನೊಬ್ಬನು ಸೌದೆಯನ್ನು ತಂದನು : ಇನ್ನೊಬ್ಬನು ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ತರಲು ಹೋದನು : ಇನ್ನೊಬ್ಬನು ಸರ್ಪದಷ್ಟನ ಹತ್ತಿರಲೇ ಇದ್ದು ಅವನನ್ನು ಬದುಕಿಸುವ ಆಸೆಯಲ್ಲಿದ್ದನು. ಈ ನಾಲ್ವರೂ ಆ ಕುರಿಯ ಮಾಂಸವನ್ನು ಬೇಯಿಸಿ ತಿಂದರು. ರಾತ್ರಿ ಕಳೆದಮೇಲೆ ಮಂತ್ರವಾದಿಗಳು ಬಂದು ಸರ್ಪದಷ್ಟನನ್ನು

[illegible]

ಮುಂದುವರಿದು ತಂದೆಯೊಡನೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಳು.

[illegible]

ನಾಗಶ್ರೀ ನನ್ನ ಮಗಳು. ನಾನು ನಾಲ್ಕು ವೇದಗಳನ್ನು ಇವಳಿಗೆ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ" ಎಂದನು. ಹಾಗಾದರೆ ಇವಳಿಂದ ವೇದಪಠನ ಮಾಡಿಸಿರಿ ಎಂದು ಸೂರ್ಯಮಿತ್ರನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು. ಆ ಮುನಿ ನಾಗಶ್ರೀಗೆ "ಮಗೂ, ನಾನು ನಿನಗೆ ವಾಯುಭೂತಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಕಲಿಸಿದ ವೇದಗಳನ್ನು ಹೇಳು" ಎನ್ನಲಾಗಿ ಅವಳು ಜಾತಿಸ್ಮರೆಯಾಗಿ ಓಂಕಾರಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ವೇದಪಠನವನ್ನು ಮಾಡಿದಳು. ರಾಜನು ಆಶ್ಚರ್ಯಪಟ್ಟು ನಾಗಶ್ರೀ ನಿಮ್ಮ ಮಗಳೇ ಸರಿ ಎಂದು ಮುನಿಗೆ ಹೇಳಿ ನಾಗಶ್ರೀಗೆ ಇವೆಲ್ಲ ಹೇಗೆ ಬಂದವು ಎಂದು ಕೇಳಲಾಗಿ ಸೂರ್ಯಮಿತ್ರ ಹಿಂದಿನ ಕಥೆಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಿದನು. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಚಂದ್ರವಾಹನರಾಜ ವೈರಾಗ್ಯಹೊಂದಿ ಸೂರ್ಯಮಿತ್ರನಿಂದ ಜೈನತಪಸ್ವಿ ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಪಡೆದನು. ಸೋಮಶರ್ಮನೂ ದಿಗಂಬರ ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಸೂರ್ಯಮಿತ್ರನಿಂದ ಪಡೆದನು. ನಾಗಶ್ರೀಯೂ ಅವಳ ತಾಯಿ ತ್ರಿವೇದಿಯೂ ಬ್ರಹ್ಮಿಕಾರ್ಯೆಯ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ವ್ರತದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಸೂರ್ಯಮಿತ್ರನೂ ಅಗ್ನಿಭೂತಿಯೂ ಕರ್ಮಾಷ್ಟಕಗಳನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಿ ಅಗ್ರಪರ್ವತಮಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಮೋಕ್ಷಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆದರು. ನಾಗಶ್ರೀಯೂ ಅವಳ ತಾಯಿ ತ್ರಿವೇದಿಯೂ ಅಚ್ಯುತಕಲ್ಪದ ಪದ್ಮಗುಲ್ಮ ವಿಮಾನದಲ್ಲಿ ದೇವತೆಗಳಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದರು.

ಉಜ್ಜಯಿನಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಇಂದ್ರದತ್ತ ಶ್ರೇಷ್ಠಿ. ಅವನ ಭಾರ್ಯೆ ಗುಣಮತಿ. ಇವರಿಗೆ ನಾಗಶರ್ಮನಾಗಿದ್ದ ದೇವನು ಸುರೇಂದ್ರದತ್ತನೆಂಬ ಮಗನಾದನು. ಅದೇ ನಗರದಲ್ಲಿ ಇಭ್ಯಕುಲಸಂಭವನಾದ ಸುಭದ್ರನೂ ಅವನ ಭಾರ್ಯೆ ಸರ್ವಯಶೆ ಎಂಬುವಳೂ ಇದ್ದರು. ಇವರಿಗೆ ತ್ರಿವೇದಿಯಾಗಿದ್ದ ದೇವಿ ಯಶೋಭದ್ರೆಯೆಂಬ ಕನ್ಯೆಯಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದಳು. ಇವಳಿಗೂ ಸುರೇಂದ್ರದತ್ತನಿಗೂ ವಿವಾಹವಾಯಿತು. ಇವರಿಗೆ ನಾಗಶ್ರೀಯ ಜೀವ ಅವಂತಿಸುಕುಮಾರನೆಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಮಗನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿತು. ಮಗನಿಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠಿ ಪದವಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸುರೇಂದ್ರದತ್ತನು ಜಿನಸೇನನ ಹತ್ತಿರ ಜೈನದೀಕ್ಷಿತನಾದನು. ಅವಂತಿಸುಕುಮಾರನು ಸಮಯೌವನನಾಗಿ ಮೂವತ್ತೆರಡು ಅರಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವವನಾಗಿ ಮೂವತ್ತೆರಡು ಲಕ್ಷಣಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದವನಾಗಿ ಮೂವತ್ತೆರಡು ಸತಿಯರಿಂದ ಸರೆದವನಾಗಿ ವಾದರಾಚಿತ ಪ್ರಸನ್ನನಾಗಿ ಸ್ವಪತ್ನಿಯರಲ್ಲಿ ಸುಖವಾಗಿದ್ದನು. ಇವನನ್ನು ನೋಡಿ ನೈಮಿತ್ತಿಕರು ಇವನು ಜೈನ ಮುನಿರೂಪವನ್ನು ಕಂಡಕೂಡಲೇ ವಿರಕ್ತನಾಗಿ ಜೈನದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ತಾಳುವನೆಂದು ಭವಿಷ್ಯ ಹೇಳಿದರು. ಅವನ ತಾಯಿ ಅವನ ಮನೆಯ ಬಳಿ ಯಾರಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಕೂಡ ಯಾವ ಜೈನಯತಿಯೂ ಸುಳಿಯದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡಳು. ಉಜ್ಜಯಿನೀ ನಗರದ ರಾಜ ಪ್ರದ್ಯೋತ: ಅವನ ಮಹಾದೇವಿ ಜ್ಯೋತಿರ್ಮಾಲೆ. ಒಂದು ದಿನ ಆ ಊರಿಗೆ ದಕ್ಷಿಣ ದೇಶದಿಂದ ಬಹು ರತ್ನಕಂಬಳಿ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಬಂದನು. ಅವನು ತಂದ ಬಹು ರತ್ನಕಂಬಳಿಗಳನ್ನು ರಾಜನು ಕೊಳ್ಳಲಾಗಲಿಲ್ಲ: ಅವಂತಿಸುಕುಮಾರನ ತಾಯಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಬೆಲೆಗೆ ಕೊಂಡು ಅವುಗಳನ್ನು ಮೂವತ್ತೆರಡು ಭಾಗಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿ ಮೂವತ್ತೆರಡು ಸೊಸೆಯರಿಗೆ ಹಂಚಿದಳು. ರಾಜ ಇದನ್ನು ಕೇಳಿದವನಾಗಿ ಸುಕುಮಾರನ ಹರ್ಮ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸತ್ಕೃತನಾಗಿ ಸ್ನಾನಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ಇಳಿದನು: ಅವನ ಮಣಿಹಾರ ಕಳಚಿಬಿದ್ದು ನೀರೊಳಗೆ ಮುಳುಗಿತು. ಅದನ್ನು ಹುಡುಕಿಸಲು ಹೋದಾಗ ಅಂಥ ಹಾರಗಳು ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲದಷ್ಟು ಆ ಬಾವಿಯ ತಳದಲ್ಲಿದ್ದುವು. ರಾಜನು ಆಶ್ಚರ್ಯಪಟ್ಟು ದಿವ್ಯಭೋಜನ ಮಾಡಿ ಸರಸಸಂಭಾಷಣೆಯಿಂದ ಸುಕುಮಾರ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಹೊಗಳಿದನು.

ಒಂದು ದಿನ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮುನಿಸಂಘ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಬಂತು. ಆ ಮುನಿಗಳು ಸುಕುಮಾರನ ಅರಮನೆಯ ಹತ್ತಿರ ತಂಗಿ ಚಾತುರ್ಮಾಸ್ಯವನ್ನು ಅವರ ಅವಸಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜ್ಞಪ್ತಿಪಠನವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಸುಕುಮಾರನು ಜಾತಿಸ್ಮರನಾಗಿ ವೈರಾಗ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಮುನಿಗಳ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ತನ್ನ ಆಯುಸ್ಸಿನ ಮಿತಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದನು. ಮೂರೇ ದಿವಸ ಉಳಿದಿರುವುದು ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಲು ಸುಕುಮಾರನು ಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಬೀಲವೃಕ್ಷದ ಕೆಳಗೆ ತಪೋಗ್ರಹಣ ಮಾಡಿದನು. ಮಹಾಕಾಲ ಉದ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಅವನು ನಿಶ್ಚಲನಾಗಿ ಧ್ಯಾನಾರೂಢ

ನಾಗಿದ್ದನು : ಕಷಾಯಯುಕ್ತಚಿತ್ತನಾಗಿ ವ್ರತಕ್ಕೆ [illegible] ಸಿಂಹನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದ ಅಗ್ನಿಭೂತಿ ಭಾರ್ಯೆ ಸೋಮದತ್ತೆಯೊಂದಿಗೆ ಅವನ ನಾಲ್ವರು ಮಕ್ಕಳ [illegible] ಮರಿಗಳೊಡನೆ [illegible] ಮಹಾಕಾಲಕ್ಕೆ ಬಂದು [illegible] ಕಾರಣವಾಗಿ ಸುಕುಮಾರನನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಅವನ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಸಿಗಿದು ರಕ್ತಪಾನ ಮಾಡಿದವು. ಹಾಗೆ ಮೂರು ದಿನಗಳು ಆ ನರಿಗಳು ಅವನ ದೇಹವನ್ನು ತಿನ್ನುವ [illegible] ಅವನು ಸತ್ತು [illegible] ನಳಿನ ಗುಲ್ಮ ವಿಮಾನದಲ್ಲಿ [illegible] ಮಹರ್ಧಿಕನಾಗಿ [illegible] ಹುಟ್ಟಿದನು.

[illegible] ನಾಲ್ವರು [illegible] ದೇವತೆಗಳು [illegible] ಮಾಡಿದರು [illegible] ಬಂದು ವ್ರತವನ್ನು [illegible] ಜೈನದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಧರಿಸಿದರು : ತಪಸ್ಸಿನಿಂದ ಸ್ವರ್ಗವನ್ನು [illegible] ಈ ಕಥೆಯನ್ನು [illegible] ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. [illegible] ರಕ್ತವಾಗಿದೆ. [illegible] ದೇವತೆಗಳು [illegible] ಅಲ್ಲಿ [illegible] ಗಂಧೋದಕಗಳಿಂದ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ [illegible] ಸುಗಂಧಮಯವಾಗಿ ಗಂಧವತೀ [illegible] ಭಾರ್ಯೆಯರು ಮಾಡಿದ ಕಲಕಲ ಸ್ವನದಿಂದ [illegible] ಅಲ್ಲಿ [illegible]
(೩೬ ಶ್ಲೋಕಗಳು)

೧೨೭. ಸುಕೋಶಲ ಕಥಾನಕಂ

[illegible] ಕೋಶಲವೆಂಬ ನಗರ. ರಾಜ [illegible] : ಅವನ ಮಹಾದೇವಿ [illegible] ಅವನಿಗೆ [illegible] ಶ್ರೇಷ್ಠಿ [illegible] : ಅವನ [illegible] ಹೆಸರು [illegible] ಅವನ ಅಗ್ರಪತ್ನಿ ಜಯಾವತಿ. [illegible] ಅವನ ಪತ್ನಿ ಜಯಾವತಿಯೊಂದಿಗೆ [illegible] ಮಗನ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು [illegible] ಜಯಾವತಿ [illegible] ಅವನಿಗೆ ವೈರಾಗ್ಯ ಹುಟ್ಟಿ ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಹೋಗಲು [illegible] ಮಗನು ಹುಟ್ಟುವರೆಗೆ ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಹೋಗಕೂಡದೆಂದು [illegible] ಆ ಮಾತನ್ನು ಅವನು ಒಪ್ಪಿದನು. [illegible] ಜಯಾವತಿಗೆ [illegible] ಮಗನಾಗುವನೆಂದು [illegible] ಸುಕೋಶಲ [illegible] ಮಗ ಹುಟ್ಟಿದನು. [illegible] ಜಯಾವತಿಗೆ ಮಗನು ಹುಟ್ಟಿದನು [illegible]

ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸುವವಳು. ಮೇಲುಕೆಲಸ [illegible] ಮಾಡುವವಳು. [illegible] ಸುಕೋಶಲನು ಬೆಳೆದು ದೊಡ್ಡವನಾದನು. ಅವನಿಗೆ ಮೂವತ್ತೆರಡು ಕನ್ಯೆಯರೊಡನೆ ವಿವಾಹ ವಾಯಿತು.

[illegible] ನೈಮಿತ್ತಿಕರು ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ನುಡಿದರು: ಸುಕೋಶಲನು ಎಂದು ಮುನಿರೂಪವನ್ನು ನೋಡುವನೋ ಅಂದು ಅವನು ವಿರಕ್ತನಾಗುವನೆಂದು. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಅವನ ತಾಯಿ ಯಾವ ಜೈನಯತಿಯೂ ಮಗನ ಮನೆಯ ಸಮೀಪವನ್ನು ಬರಕೂಡದೆಂದು ಕಟ್ಟಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದಳು. ಒಂದು ದಿವಸ ಸುಕೋಶಲನೂ ಅವನ ತಾಯಿಯೂ ದಾದಿಯರೂ ಉಪ್ಪರಿಗೆಯ ಮೇಲೆಯ ನೆಲದಲ್ಲಿದ್ದು ನಗರಶೋಭೆಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಅಸ್ಥಿಚರ್ಮಾವಶೇಷನಾಗಿದ್ದ ಮಾಸೋಪವಾಸಿ ಭಿಕ್ಷುಕನು ತನ್ನ ಮನೆಯನ್ನು ಹೊಕ್ಕು ಹೊರಡುವುದನ್ನು ಸುಕೋಶಲನು ನೋಡಿ ಇವನಾರು. ಏಕೆ ಹೀಗೆ ಸುತ್ತುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ತಾಯಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದನು. 'ಪುತ್ರ, ಅವನು ಯಾವನೋ. ಅಧನ್ಯ. ಅನಾಥ. ಸ್ವಜನವರ್ಜಿತ. ವಸ್ತ್ರಹೀನ. [illegible] ಭಿಕ್ಷೆಗೆ ಬೀದಿ ಬೀದಿ ಅಲೆಯುವವನು. ಗೃಹಘಂಕ' ಎಂದು ಜಯಮತಿ ಹೇಳಿದಳು. ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಸುವ್ರತೆಯೆಂಬ ದಾದಿಯೂ ಸುಪ್ರಭೆಯೆಂಬುವಳೂ ಖಿನ್ನರಾಗಿ ಜಯಮತಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದೂ ಕಠೋರವಾದ ಮಾತುಗಳೆಂದೂ ಆಕ್ಷೇಪಿಸಿದಾಗ ಜಯಮತಿ ಅವರನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಮಾತಾಡಲು ಬಿಡದೆ ಮೌನವಾಗಿರಿಸಿದಳು. ಇದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಸುಕೋಶಲನಿಗೆ ಇವರೆಲ್ಲಾ ತನಗೆ ವಂಚನೆಮಾಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ತೋರಿತು. ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಸೂಪಕಾರನು ಬಂದು ಅಡಿಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಊಟಕ್ಕೆ ಬನ್ನಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಜಯಮತಿಯೂ ದಾದಿಯರೂ ಸುಕೋಶಲನ ಮೂವತ್ತೆರಡು ಹೆಂಡಿರೂ ಎಷ್ಟು ಬಲಾತ್ಕರಿಸಿದರೂ ಸುಕೋಶಲನು ಏನೋ ರಹಸ್ಯವಿದೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ತಿಳಿದ ಹೊರತು ನನಗೆ ಊಟ ಬೇಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹಠ ಹಿಡಿದು ಸುವ್ರತೆಯೆಂಬ ದಾದಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಸತ್ಯ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವಂತೆ ಕೇಳಿದನು. 'ಈ ಬಂದ ಭಿಕ್ಷುಕ ನಿನ್ನ ತಂದೆಯಾದ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥ. ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ನಿನಗೆ ಸೆಟ್ಟಿಪಟ್ಟ ಕಟ್ಟಿ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದನು. ಭಿಕ್ಷೆಗಾಗಿ ನಿನ್ನ ಮನೆಗೆ ಬಂದ. ನಿನ್ನ ತಾಯಿ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ದ್ವಾರಪಾಲಕರು ಅವನನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಭಿಕ್ಷಾಂತರಾಯವಾಗಿ ಅವನು ಹೊರಟುಹೋದನು' ಎಂದು ಅವಳು ವಿವರವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿಸಿದಳು. ಸುಕೋಶಲನು ತಾನು ಯತಿರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸುವುದಲ್ಲದೆ ಉಣ್ಣೆನೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಆ ಯತಿಯಿದ್ದ ಉದ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಶಿಲಾತಲದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಮುನಿಯನ್ನು ಕಂಡೊಡನೆಯೇ ದೀಕ್ಷಿತನಾದನು. ಕಳೆದ ಐದು ಜನ್ಮಗಳ ನೆನಪು ಉಂಟಾಯಿತು. ಮಲಯ ಪರ್ವತದಲ್ಲಿ ಮಲಯಸುಂದರನೆಂಬ ಆನೆಯಿತ್ತು: ಅದರ ಹಿಂಡಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥನು ಆನೆಯಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದನು. ಆ ಆನೆ ಪದ್ಮಾವತಿ ಮಲಯಾವತಿ ಎಂಬ ಎರಡು ಹೆಣ್ಣಾನೆಗಳೊಡನೆ ಕ್ರೀಡಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಒಂದು ಸಲ ಮಲಯಾವತಿಗೆ ಪದ್ಮಾವತಿಯ ಮೇಲೆ ಅಸೂಯೆಯುಂಟಾಗಿ ಅದು ಮಲಯ ಪರ್ವತದ ಶಿಖರದಿಂದ ಬಿದ್ದು ಸತ್ತಿತು.

ಅಂಗದೇಶದ ಚಂಪಾಪುರದಲ್ಲಿ ಗಂಧವಾಹನನೆಂಬ ರಾಜನಿದ್ದನು. ಅವನು ಅಣುವ್ರತಶೀಲನೂ ಗುರುಸೇವಾನಿರತನೂ ಜಿನಾಗಮಪ್ರವೀಣನೂ ಸಹಸ್ರ ಜಿನಾಯತನ ನಿರ್ಮಾಪಕನೂ ಆಗಿದ್ದನು. ಆ ಚಂಪಾಪುರದ ನಾಗದತ್ತನೆಂಬವನಿಗೆ ಸಾಗರದತ್ತನ ಮಗಳಾದ ಸುರೂಪೆ ಹೆಂಡತಿಯಾದಳು. ಅವಳಿಗೆ ಕೇಶಿನಿ ಎಂಬ ಮಗಳು ಹುಟ್ಟಿದಳು. ಪದ್ಮಾವತೀ ಎಂಬ ಆನೆ ಸತ್ತುಹೋಗಿ ಸುರೂಪೆಗೆ ವರಾಂಗನೆಯ [illegible] ಜನಿಸಿತು. ಅವನು ಲೋಕವಿಖ್ಯಾತನಾದ [illegible]ನಾಗಿದ್ದನು. ಒಂದು ದಿವಸ ಗಂಧಭಾಜನ ನೃಪತಿ ಜಿನಾಲಯದಲ್ಲಿ ಸುಕೇಶಿನಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಅವಳು ಯಾರೆಂಬುದನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬನನ್ನು ಕೇಳಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡನು: ಅವಳು ನಿನ್ನ ಸೆಟ್ಟಿ ನಾಗದತ್ತನ ಮಗಳು ಎಂದು ಅವನು ಹೇಳಿದನು. ರಾಜನು ಜಿನಾಲಯದಿಂದ ಬೇಗನೆ ಹೊರಟುಹೋದನು. ನಾಗದತ್ತನು ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಸುರೂಪೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಇವಳನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಮದುವೆ ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ನನ್ನ ತಮ್ಮನ ಮಗ ಚಿತ್ರರಂಗನಿಗೆ ಇವಳನ್ನು ಮದುವೆ ಮಾಡುವುದು ಎಂದು ಅವಳು

ಹೇಳಿದಳು. ಈ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ರಾಜನು ನಾಗದತ್ತನ ಬಳಿಗೆ ತನ್ನ ಪುರೋಹಿತನನ್ನು ಕಳುಹಿ ಕನ್ಯೆಯನ್ನು ತನಗೆ ಕೊಡುವಂತೆ ಕೇಳಿಸಿದನು. ಹಾಗೆಯೇ [illegible] ಸುಕೇಶಿಗೂ ಮದುವೆಯಾಯಿತು. ರಾಜ ನಾಲ್ಕು ಮಾಸಗಳ ಕಾಲ ಅವಳೊಡನೆ ಸುಖವಾಗಿದ್ದನು. ಕಲಿಂಗಾಧಿಪತಿಯು ಕಾಣಿಕೆಗಳನ್ನು ಒಯ್ಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ [illegible] ಕಳುಹಿಸಿದನು. ಅವರೊಳಗೆ ಹೋಗುವ ಆನೆಗಳನ್ನು ಸುಕೇಶಿಗೆ ತೋರಿಸಬೇಕೆಂದು ರಾಜನು ಹೇಳಿಕಳುಹಿದನು. [illegible] ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಕಾರರಿಂದ ಆನೆಯ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿಸಿ ಅವನು ಸುಕೇಶಿಗೆ ತೋರಿಸುವುದೆಂದು ಕಲಿಂಗಾಧಿಪತಿ ಹೇಳಿದನು. ಹಾಗೆ ಬರೆಯಿಸಿದ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಸುಕೇಶಿ ನೋಡಿ ಸಂತಸಪಟ್ಟಳು. ರಾಜನು ಆನೆಗಳೊಡನೆ ಹಾಗೆಯೇ [illegible] ಒಂದು [illegible] ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ಪ್ರಿಯೆಯ ಬಳಿಗೆ ಬಂದನು. ಅನಂತರ ಸುಕೇಶಿಯು [illegible] ಬಂದ ಒಬ್ಬ ಆಳನ್ನು ರಾಜನು ನೋಡಿ ತನ್ನ ರಾಣಿ ಸಂತೋಷಚಿತ್ತಳಾಗಿರುವಳೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ಅವನು ಅವಳು ಸಂತೋಷವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಮಲಯಸುಂದರನೆಂಬ ಆನೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ತಂದರೆ ಅವಳು ಮೆಚ್ಚುವಳೆಂದೂ ತಿಳಿಸಿದನು. ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ರಾಜನು ಸೈನ್ಯದೊಡನೆ ಮಲಯಾಚಲಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ಅಲ್ಲಿ ಆ ಆನೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ತನ್ನ ಭಟನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಅದನ್ನು ಹಿಡಿದು ತರುವಂತೆ ಅಪ್ಪಣೆಮಾಡಿದನು. ಅವನು ಆನೆಯ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಬಂದು ನೋಡಿ ಭಯದಿಂದ ನಡುಗುತ್ತ ಅದನ್ನು ಹಿಡಿಯಲಾಗದೆ ರಾಜನ ಬಳಿಗೆ ಮರಳಿ ಬಂದನು. ರಾಜನಿಗೆ ಕೋಪವುಂಟಾಗಿ ಆ ಮತ್ತ ಗಜವನ್ನು ಕೊಂದು ಅದರ ದಂತಗಳನ್ನಾದರೂ ತರಬೇಕೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆಮಾಡಿದನು. ಸೈನಿಕರು ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಡಲು ರಾಜ [illegible] ಚಿತ್ತನಾಗಿ [illegible] ಬಂದು ತನ್ನ [illegible] ಆ ಆನೆಯ ದಂತಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸುಕೇಶಿಯ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ [illegible] ದಂತಗಳನ್ನು ಎಂದು ಅವಳ ಮುಂದಿರಿಸಿದನು. ಸುಕೇಶಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು [illegible] ಪ್ರೀತಿ ಕಾರಣವಾಗಿ [illegible]. ರಾಜನಿಗೆ ಅಚ್ಚರಿಯೂ ದುಃಖವೂ ಆಯಿತು. ಈ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ನಾಗದತ್ತನೂ [illegible] ಪ್ರಿಯಂಗುಶ್ರೀಯೂ ವಿರಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿ [illegible] ಗುರುಗಳ ಬಳಿ ಜೈನದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರು. ರಾಜನೂ [illegible] ಆ ಗುರುಗಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಸುಕೇಶಿಯ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ತನಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿದನು.

ದಕ್ಷಿಣಾಪಥದಲ್ಲಿ ಮಧುರಾನಗರ. ಅದರ ರಾಜ ಗಂಧರ್ವ ಭೂಪಾಲ. ಅವನ ಶ್ರೇಷ್ಠಿ [illegible]; ಅವನ ಹೆಂಡತಿ [illegible]. ಅವರಿಬ್ಬರ ಮಗ ಪ್ರಿಯಂಗುದತ್ತ. ಅದೇ ನಗರದಲ್ಲಿ [illegible] ಎಂಬುವನೂ ಅವನ ಹೆಂಡತಿ [illegible] ಎಂಬುವಳೂ ಇದ್ದರು; ಅವರಿಬ್ಬರ ಮಗಳು [illegible] ಎಂಬುವಳು. ಅವಳಿಗೂ ಪ್ರಿಯಂಗುದತ್ತನಿಗೂ ಮದುವೆಯಾಯಿತು. ಒಂದು ದಿವಸ ಗಂಧರ್ವರಾಜನು [illegible] ಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ಹಿಡಿದ ಕಾಡಾನೆಯನ್ನು ತನ್ನ ನಗರಕ್ಕೆ ತಂದನು. ಅದನ್ನು ಕಂಡು ಪ್ರಿಯಂಗುದತ್ತನೂ ಅವನ ಭಾರ್ಯೆ [illegible] ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು ಮನದಲ್ಲಿ ನಿದಾನಿಸಿಕೊಂಡರು. ಆ ದಿನವೇ ಹಾವು ಕಚ್ಚಿ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಸತ್ತರು. ಪ್ರಿಯಂಗುದತ್ತನು ಮಲಯಸುಂದರನೆಂಬ ಆನೆಯಾಗಿ ಮಲಯಪರ್ವತದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದನು; ಅವನ ಭಾರ್ಯೆ [illegible] ಮಲಯಾವತಿ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಹೆಣ್ಣಾನೆಯಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದಳು. ಆ ಆನೆಗಳ ಪ್ರೀತಿಯು ಅನ್ಯೋನ್ಯವಾಗಿದ್ದು ಅವು ಸುಖವಾಗಿದ್ದುವು. ಪದ್ಮಾವತಿ ಎಂಬ ಇನ್ನೊಂದು ಹೆಣ್ಣಾನೆಯೂ ಮಲಯಸುಂದರನಿಗೆ [illegible]. ಒಂದು ದಿನ ಮಲಯಸುಂದರನು [illegible] ಮಲಯಾವತಿಗೆ ಕೊಡುವ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪದ್ಮಾವತಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು [illegible] ಅದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟುದರಿಂದ ಮಲಯಾವತಿಗೆ [illegible] ಮರಣದಿಂದ [illegible]. ಆ ಆನೆಯೇ ಈಗ ಸುಕೇಶಿಯಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದಳು. [illegible] ಕಂಡು ಪದ್ಮಾವತಿಯು ಆನೆಯೂ ಸತ್ತಿತು. [illegible]

ಅವನ ಪತ್ನಿ ಕಾಂತಾಶ್ರೀಗೂ ... ಸತ್ತು ಕುಬೇರಕಾಂತನೆಂಬ ಮಗನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದ. ಅದೇ ನಗರದಲ್ಲಿ ವಾಯುಶ್ರೇಷ್ಠಿ : ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ಧನಶ್ರೀ : ಸರಾಗನು ಸತ್ತು ಇವರಿಬ್ಬರಿಗೂ ಪ್ರಿಯದತ್ತನೆಂಬ ಮಗನಾದನು. ಇವನು ಕುಬೇರಕಾಂತನಿಗೆ ಪರಮ ಮಿತ್ರನು. ಕುಬೇರಕಾಂತನ ಪರಮ ಪ್ರೀತಿ ಕುಬೇರಶ್ರೀ ರತ್ನಕಂಬಳಿಯ ಕಾರಣದಿಂದ ಪ್ರಾಸಾದ ಶಿಖರದಿಂದ ಬಿದ್ದು ಸತ್ತಳು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಕುಬೇರಕಾಂತನಿಗೆ ಜಾತಿಸ್ಮರಣೆಯುಂಟಾಯಿತು. ಅನಂತರ ಅವನು ತನ್ನ ಪೂರ್ವಜನ್ಮದ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಚಿತ್ರಪಟದ ಮೇಲೆ ಬರೆದು ಗುಟ್ಟಿಕ ವೇಷವನ್ನು ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಊರ್ಜಯಂತವೆಂಬ ಪರ್ವತಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ಅಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಬಿಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾಧರನಿಂದ ಪರ್ಣಲಘು ವಿದ್ಯೋಪದೇಶವಾಯಿತು. ಅನಂತರ ಅವನು ಆ ಚಿತ್ರಪಟ ಸಮೇತನಾಗಿ ವಿದ್ಯಾಧರನಿಂದ ಮನೋಹರಿಯ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ತಿಳಿದು ಗಿರಿನಗರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅರಮನೆಯ ಬಳಿ ನೃತ್ಯಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಮನೋಹರಿ ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಜಾತಿಸ್ಮರೆಯಾಗಿ ಆ ಪಟವನ್ನು ತನ್ನ ಸಖಿಯಿಂದ ತರಿಸಿಕೊಂಡಳು. ಅವಳ ಸ್ವಯಂವರ ನಡೆದು ಅವಳು ಕುಬೇರಕಾಂತನಿಗೆ ಮಾಲೆ ಹಾಕಿದಳು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆದ ರಾಜರೆಲ್ಲ ಸಮರಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾದರು. ಅವರನ್ನೆಲ್ಲ ಗೆದ್ದು ಕುಬೇರಕಾಂತ ಮನೋಹರಿಯನ್ನು ಮದುವೆಯಾದನು. ಅವರು ನಾನಾ ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಸುಖಿಸುತ್ತ ಕೊಹಾಲಪುರದ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದರು : ಅಲ್ಲಿ ದೀಕ್ಷೆ ಹೊಂದಿ ಇಬ್ಬರೂ ಸತ್ತರು.

ವಿಜಯಾರ್ಧ ಪರ್ವತದ ದಕ್ಷಿಣ ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿ ಅಲಕಾಪುರ. ಅದಕ್ಕೆ ರಾಜ ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀಧರ ಚರನಾಗಿದ್ದ ಚಂಡವೇಗ. ಸತ್ತ ಕುಬೇರಕಾಂತನು ಇವನಿಗೆ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾಲಿ ಎಂಬ ಮಗನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದನು. ಅದೇ ನಗರದಲ್ಲಿ ಮೇಘಮಾಲಿ ಎಂಬ ಖಗೇಶ್ವರ : ಇವನ ಮಹಾದೇವಿ ಶ್ರೀಮತಿಯೆಂಬು. ಇವರಿಗೆ ಹಿಂದಿನ ಸತ್ತ ಮನೋಹರಿ ಮಗಳಾದಳು. ಒಂದು ಸಲ ಚಂಡವೇಗನು ವಿದ್ಯುನ್ಮಾಲಿ ಸಮೇತನಾಗಿ ಊರ್ಜಯಂತಗಿರಿಗೆ ನೇಮಿನಾಥನನ್ನು ನಮಿಸಲು ಹೊರಟನು. ಆ ಪರ್ವತದ ಶಿಖರವನ್ನು ನೋಡಿ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾಲಿ ಜಾತಿಸ್ಮರನಾಗಿ ಮೂರ್ಛೆಹೋದನು. ಅನಂತರ ಎಚ್ಚರಗೊಂಡು ಅವನು ಮನೋಹರಿಯನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಂಡನು : ಪ್ರಜ್ಞಪ್ತಿಯೇ ಮುಂತಾದ ವಿದ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದನು. ಆ ವಿದ್ಯೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಏನು ಬೇಕು ಎಂದು ಅವನನ್ನು ಕೇಳಿತು. "ಮನೋಹರಿ ಎಲ್ಲಿದ್ದಾಳೆ. ಅವಳ ಹೆಸರನ್ನು ಕಂಡು ತಿಳಿಸು" ಎಂದು ಅವನು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದನು. ವಿದ್ಯುನ್ಮಾಲಿಯು ನೋಡುವಾಗ ಮೇಘಮಾಲಿಗೆ ಮನೋಹರಿ ಶ್ರೀಮತಿಯಲ್ಲಿ ಮಗಳಾಗಿರುವಳೆಂದು ಆ ವಿದ್ಯೆ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾಲಿಗೆ ತಿಳಿಸಿತು. ಅವನು ತನ್ನ ತಂದೆ ಚಂಡವೇಗನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ವಿವಾಹವನ್ನೆಲ್ಲ ... ಮನೋಹರಿಯನ್ನು ಮದುವೆಯಾದನು. ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲ ಸುಖಿಗಳಾಗಿದ್ದು ಒಂದು ಸಲ ವಿಜಯಾರ್ಧಕ್ಕೆ ವಿಹಾರಾರ್ಥವಾಗಿ ಹೋದರು. ಅಲ್ಲಿ ಅವರ ಪೂರ್ವಜನ್ಮದ ಹಗೆಯಾಗಿದ್ದ ಪ್ರತಿನಾಯಕನು ಅವರಿಬ್ಬರನ್ನೂ ಕೊಂದನು.

ಗಂಗಾನದಿಯ ತೀರದ ಕೋಸಲದೇಶ : ರಾಜಧಾನಿ ಸಾಕೇತ. ಅಲ್ಲಿ ನಾಗರಿಕನಾದ ... : ಅವನ ಮಡದಿ ಧನಶ್ರೀ. ಸತ್ತ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾಲಿ ಇವರಿಬ್ಬರಿಗೆ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥನೆಂಬ ಮಗನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದನು. ಮಗಧ ವಿಷಯದ ರಾಜಗೃಹದಲ್ಲಿ ಇಂದ್ರದತ್ತನೆಂಬ ಶ್ರೇಷ್ಠಿಯೂ ಸುಮತಿಯೆಂಬ ಅವನ ಹೆಂಡತಿಯೂ ಇದ್ದರು. ಸತ್ತ ಮನೋಹರಿ ಇವರಿಬ್ಬರಿಗೆ ಜಯಮತಿ ಎಂಬ ಮಗಳಾದಳು. ಇವಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಾರ್ಥನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಮದುವೆಯಾಯಿತು. ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಸೌಧತಲದ ಮೇಲಿರುವಾಗ ಗಗನದಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಇಬ್ಬರು ವಿದ್ಯಾಧರರನ್ನು ಕಂಡು ಸಿದ್ಧಾರ್ಥನು ಮೂರ್ಛೆಹೋಗಿ ಎಚ್ಚೆತ್ತು ಜಾತಿಸ್ಮರತ್ವವನ್ನು ಪಡೆದನು. ವಿರಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿ ವಿಮಲಂಧರ ಗುರುಗಳಲ್ಲಿ ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಪಡೆದನು : ತನ್ನ ಮಗನಾದ ಸುಕೋಶಲನಿಗೆ ಪಟ್ಟಕಟ್ಟುವವನು ಇದ್ದನು : ಈ ಸುಕೋಶಲನು ಚಂಡವೇಗನಾಗಿದ್ದವನು. ತನ್ನ ತಂದೆ ಧ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಹೋದುದನ್ನು ಅರಿದ ಸುಕೋಶಲ ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಯಶೋಮತಿ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿದ್ದ ಪುತ್ರನಿಗೆ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸಿದ್ಧಾರ್ಥ ಗುರುವಿನಿಂದ ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದನು. ಜಯಮತಿ ಆರ್ತಧ್ಯಾನವುಳ್ಳವಳಾಗಿ ಸತ್ತು ಮಗಧದ ವಿಷಯದ ಒಂದು ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣುಹುಲಿಯಾಗಿ ಜನಿಸಿದಳು. ಅದೇ ಪರ್ವತಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥನೂ ಸುಕೋಶಲನೂ

ಚಾತುರ್ಮಾಸ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದು ಗುಹೆಯಲ್ಲಿದ್ದರು. ಮಳೆಗಾಲ ಮುಗಿದ ನಂತರ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಪಾರಣೆಗೆಂದು ಭಿಕ್ಷಾರ್ಥಿಗಳಾಗಿ ನಗರದ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಹುಲಿ ಇವರನ್ನು ಕಂಡು ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಉಗುರು ಹಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಗಾಯ ಮಾಡಿತು. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಸಮಾಧಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅಹಮಿಂದ್ರರಾಗಿ ಜನ್ಮಿಸಿದರು. ಹುಲಿ ತನ್ನ ಮರಿಗಳ ಸಮೇತ ಅವರೆಲ್ಲರ ದೇಹಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಿರುವಾಗ ಸುಕೋಶಲನ ಕೈಮೇಲಿದ್ದ ಕಾಲಾದಿ ತಿಲಕವನ್ನು ನೋಡಿ ಜಾತಿಸ್ಮರಣೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿ ತನ್ನನ್ನು ತಾನೇ ನಿಂದಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಸರ್ವತ್ಯಾಗಮಾಡಿ ಸತ್ತು ಸ್ವರ್ಗವಾಸಿಯಾಯಿತು. ಶ್ರೀಕಾಂತೆಯೇ ಮುಂತಾದ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥನ ಹೆಂಡತಿಯರೂ ಸುಕೋಶಲನ ಮಡದಿಯರೂ ಗುಣಾರ್ಯಿಯ ಹತ್ತಿರ ದೀಕ್ಷಾಧಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಉಗ್ರವಾದ ತಪಸ್ಸಿನಿಂದ ಅವರು ಸುರಲೋಕಪ್ರಾಪ್ತರಾದರು. ಗಂಧಮಾದನ ರಾಜನು ಕೂಡ ಯಶೋಧರ ಗುರುಗಳಿಂದ ತನ್ನ ಪೂರ್ವವೃತ್ತಾಂತವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿದು ವಿರಕ್ತಿ ಹೊಂದಿ ದೀಕ್ಷೆ ಪಡೆದು ತಪಸ್ಸುಮಾಡಿ ಪಾಂಡುಕಾಪರ್ವತದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿದನು. (೨೮೪ ಶ್ಲೋಕಗಳು)

೧೨೮. ಗಜಕುಮಾರ ಕಥಾನಕಂ

ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ ವಿಷಯ. ದ್ವಾರವತೀ ನಗರ. ರಾಜ ವಸುದೇವ. ರಾಣಿ ಗಂಧರ್ವದತ್ತೆ. ಇವರ ಮಗ ಗಜಕುಮಾರ. ಪೌದನಪುರದ ರಾಜ ಅಪರಾಜಿತ. ಅವನ ಪ್ರಿಯೆ ಅಪರಾಜಿತೆ. ಇವನಿಗೆ ವಸುದೇವನ ಮೇಲೆ ರೋಷ. ಅದ್ದರಿಂದ ವಸುದೇವನು ಅಪರಾಜಿತನನ್ನು ಹಿಡಿದು ತಂದವರಿಗೆ ವರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ತನ್ನ ನಗರದಲ್ಲಿ ಘೋಷಿಸಿದನು. ಈ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಗಜಕುಮಾರನು ಕೇಳಿ ಪೌದನಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಭಯಂಕರ ಕಾಳಗಮಾಗಿ ಅಪರಾಜಿತನನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಸೆರೆಯಾಗಿ ವಸುದೇವನ ಮುಂದೆ ತಂದಿರಿಸಿದನು. ವರವನ್ನು ಕೇಳು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದ ವಸುದೇವ. ನಿನ್ನ ಪುರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸ್ವಚ್ಛಂದವಾಗಿ ವಿಹರಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಿನ್ನ ಪ್ರಸಾದದಿಂದ. ಎಂದು ಗಜಕುಮಾರ ವರವನ್ನು ಪಡೆದು ಆ ಪುರದ ಪಂಗುಳ ಶ್ರೇಷ್ಠಿಯ ಭಾರ್ಯೆ ಸುರತಿಯೊಡನೆ ಧರ್ಮವಿರೋಧಿತನಾಗಿ ಸಂತುಷ್ಟನಾಗಿ ರಮಿಸಿದನು. ಪಂಗುಳನು ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿದರೂ ಏನನ್ನೂ ಮಾಡಲು ಅಸಮರ್ಥನಾಗಿ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕೋಪಾವಿಷ್ಟನಾದನು. ಈ ನಡುವೆ ಗಜಕುಮಾರನು ನೇಮಿನಾಥ ತೀರ್ಥಂಕರನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮವನ್ನು ಕೇಳಿ ವಿರಕ್ತನಾಗಿ ಪ್ರವ್ರಜ್ಯವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡನು. ಅನಂತರ ಅನೇಕ ತಪಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತ ನಾನಾತರುವಿರಾಜಿತವಾದ ರೈವತಕೋದ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಪ್ರಾಯೋಪಗಮನ ವ್ರತವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಆತಾಪನ ಯೋಗವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡನು. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪಂಗುಳಿಕನು ಕೇಳಿ ಬಗೆಗೆ ಕೋಪವೇರಿ ಸಮೇತನಾಗಿ ಹೋಗಿ ಅತ್ಯಂತ ಕೋಪಾವಿಷ್ಟನಾಗಿ ಅವನ ಶರೀರವನ್ನು ಕೀಲಕಗಳಿಂದ ಜಡಿದು ಹೊಡೆದು ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಮರಳಿದನು. ಈ ವೇದನೆಯನ್ನು ಗಜಕುಮಾರನು ಸೈರಿಸಿ ಸತ್ತು ದೇವಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋದನು. (೧೧ ಶ್ಲೋಕಗಳು)

೧೨೯. ಸನತ್ಕುಮಾರಚಕ್ರಿ ಕಥಾನಕಂ

ಕುರುಜಾಂಗಲ ದೇಶ. ಹಸ್ತಿನಾಪುರ ರಾಜ ಅನಂತವೀರ್ಯ. ಅವನ ಮಹಾದೇವಿ ಪ್ರಿಯಮಿತ್ರೆ. ಇವರ ಮಗ ಸನತ್ಕುಮಾರ. ಚಾತುರ್ವರ್ಣ ಚಕ್ರವರ್ತಿ. ಇವನು ರೂಪಾತಿಶಯಸಂಪನ್ನನಾಗಿ ರಾಜಭೋಗಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತ ಇದ್ದನು. ಸೌಧರ್ಮ ಕಲ್ಪದಲ್ಲಿ ಸೌಧರ್ಮೇಂದ್ರನು ನಾಟಕವನ್ನು ನೋಡುತ್ತ ಸಭಾಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಇದ್ದನು. ದೇವತೆಗಳ ನಾಯಕ. ದೇವನು ಈಶಾನಕಲ್ಪದಿಂದ ಬಂದ ಸೌಧರ್ಮೇಂದ್ರನನ್ನು ಕಂಡನು. ದೇವತೆಗಳ ತೇಜಸ್ಸು ಅವನ ಬರವಿನಿಂದ ನಷ್ಟವಾಯಿತು. ಸೂರ್ಯೋದಯದಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರನ ಕಾಂತಿಯ ಹಾಗೆ. ವಿಸ್ಮಿತರಾದ ದೇವತೆಗಳು ಶಕ್ರನನ್ನು ಕೇಳಿದರು. ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ಈ ದೇವನು ರವಿಪ್ರಭನಾದನು ಎಂದು. ಅದಕ್ಕೆ ಇಂದ್ರ ಹೇಳಿದ. ಆಚಾಮ್ಲವರ್ಧಮಾನತಪವನ್ನು ಇವನು ಮಾಡಿದ್ದ

[illegible] ಬಿಗಾದನು ಎಂದು. ಇಂಥ ರೂಪ [illegible] ಇನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಇರುವರೇ ಎಂದು ದೇವತೆಗಳು ಕೇಳಿದರು. [illegible] ಸನತ್ಕುಮಾರನು [illegible] ಎಂದ ಇಂದ್ರ. ಇದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕೆಂದು [illegible]—ಎಂಬಿಬ್ಬರು ದೇವತೆಗಳು [illegible] ಯಿಂದ ವಿಪ್ರವೇಷಧಾರಿಗಳಾಗಿ ಸನತ್ಕುಮಾರನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದರು. ಎಣ್ಣೆ ಬಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದ ಅವನ ದೇಹಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ವಿಸ್ಮಿತರಾದರು ([illegible]). ನಿನ್ನ ರೂಪ ಯೌವನಗಳು ಇಂದ್ರನು ವರ್ಣಿಸಿದಂತೆಯೇ ಇವೆ ಎಂದರವರು. ನೀವು ಯಾರು, ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದಿರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದ ಚಕ್ರಿ. ಸೌಧರ್ಮೇಂದ್ರನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ರೂಪಯೌವನಗಳು ಇಂದ್ರನಿಂದ ವರ್ಣಿತವಾದುದನ್ನು ಕೇಳಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ನೋಡಲು ಬಂದೆವೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ನೋಡಿದ್ದಾಯಿತು. ಇಂದ್ರನ ವರ್ಣನೆಗಿಂತ ನಿನ್ನ ರೂಪ ಮಿಗಿಲಾಗಿದೆ. ಹೋಗುತ್ತೇವೆ ಎಂದರು. ಚಕ್ರಿಯು ರೋಮಾಂಚಿತ ವಿಗ್ರಹನಾಗಿ ಆ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆಂದನು: ಎರಡು ಗಳಿಗೆಗಳವರೆಗೆ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇರಿ, ಆಮೇಲೆ ತಿರುಗಿ ನನ್ನ ರೂಪವನ್ನು ನೋಡುವಿರಂತೆ. ನಾನು ಮಜ್ಜನ ಮಾಡಿ ಅಲಂಕರಿಸಿಕೊಂಡು ಪುಷ್ಪತಾಂಬೂಲವಸ್ತ್ರಸಮನ್ವಿತನಾಗಿ ಸಿಂಹಾಸನಾಸೀನನಾಗಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿರಿ. ದೇವತೆಗಳು ಹಾಗೆಯೇ ಆಗಲಿ ಎಂದು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದರು. ಚಕ್ರಿ ಮಜ್ಜನಮಾಡಿ ಅಲಂಕೃತನಾಗಿ ಸಿಂಹಾಸನವೇರಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದ ಆ ಇಬ್ಬರು ದೇವತೆಗಳು ರೂಪ ಯೌವನಗಳು ಅಶಾಶ್ವತ ಮಿಂಚಿನಂತೆ. ಮೋಡದಂತೆ. ಇಂದ್ರಚಾಪದಂತೆ. ಎಂದರು. ಚಕ್ರಿಯು ವಿಸ್ಮಿತನಾದನು. ಯೌವನೋದಯದಲ್ಲಿ ರೂಪವು ಅವಲೋಕನೀಯ. ಈಗ ಒಂದು ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ರೂಪ ನಿಷ್ಫಲವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಅವನು ತನ್ನ [illegible] ನೋಡಿಕೊಂಡನು. ಅವನಿಗೆ ಮಹಾವಿರಕ್ತಿಯುಂಟಾಯಿತು. ಮಗನಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ಪಟ್ಟವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಬಾಹ್ಯಾಭ್ಯಂತರ ಸಂಗವನ್ನು ತೊರೆದು ವಿನಯಂಧರ ಸ್ವಾಮಿಗಳಲ್ಲಿ ದೀಕ್ಷಾಗ್ರಹಣ ಮಾಡಿದನು. [illegible] ಪಾಸಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಾರಣೆಗಾಗಿ ನಗರ ಪ್ರವೇಶ: ಅವನಿಗೆ [illegible]ನಿಂದ ಭಿಕ್ಷವಾಗಿ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟ [illegible]ದಿಂದಲೂ [illegible]ದಿಂದಲೂ ಭೋಜನ ಮಾಡಿ [illegible]ನಾದನು. ಆಹಾರ ದೋಷದಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಕುಷ್ಠ [illegible] ರೋಗಗಳುಂಟಾದುವು. ಅವನು ಉಗ್ರತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡಿದನು. ಆಮರ್ಷೌಷಧಿ, ಜಲ್ಲೌಷಧಿ, ಸರ್ವೌಷಧಿ—ಮುಂತಾದ ಔಷಧಿಸಿದ್ಧಿಗಳುಂಟಾದುವು. ಆದರೂ ತನ್ನ ವ್ಯಾಧಿಗಳಿಗೆ ಅವನು ಪ್ರತೀಕಾರ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇವನ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಸೌಧರ್ಮೇಂದ್ರ ತನ್ನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಗಳಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ಇಬ್ಬರು ದೇವತೆಗಳು ಪುನಃ ವೈದ್ಯವೇಷದಿಂದ ಸನತ್ಕುಮಾರನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ವ್ಯಾಧಿವಿನಾಶವನ್ನು ಮಾಡುವೆವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಸಂಸಾರವ್ಯಾಧಿಯನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಿರಿ ಎಂದನವನು. ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನಾವು ಸಮರ್ಥರಲ್ಲ ಎಂದರವರು. ವಿಸ್ಮಿತರಾಗಿ ಸುರಾಲಯಕ್ಕೆ ಅವರು ತೆರಳಿದರು. ಸನತ್ಕುಮಾರ ಕರ್ಮವಿನಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿ ಅನಂತಸುಖಸಂಯುಕ್ತ ಸಿದ್ಧಿ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋದನು. (೫೮ ಶ್ಲೋಕಗಳು)

೧೩೦. ಏಣಿಕಾಪುತ್ರ ಕಥಾನಕಂ

ವೈದಿಶ್ಯಪುರ. ಪ್ರಜಾಪಾಲ ರಾಜ. ಅವನ ರಾಣಿ ಸುನಂದೆ. ಅವನ ರಾಜಶ್ರೇಷ್ಠಿ ಆನಂದ, ಅವನ ಭಾರ್ಯೆ ಸುನಂದೆ. ಇವರಿಗೆ [illegible] ಮುಂತಾದ ಏಳು ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಾದರು. ಇವರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಕಿರಿಯಳು ಏಣಿಕಾ ಎಂಬವಳು. ಇವಳನ್ನು [illegible] ಶ್ರೇಷ್ಠಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ವಿವಾಹ ಮಾಡಿದ. ಇವರಿಗೆ ಮಗ [illegible]. ಏಣಿಕಾಪುತ್ರನೆಂದು [illegible]. [illegible] ಧರ್ಮೈಕ ರಸಿಕ. ಇವನು [illegible] ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ತನ್ನ ಆಯುಃಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಕೇಳಿದ. ಸ್ವಲ್ಪವೇ ಎಂದು ಉತ್ತರ ಬಂತು. ವಿರಕ್ತನಾಗಿ ಅವನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ದೀಕ್ಷಾಗ್ರಹಣ ಮಾಡಿದ. [illegible] ಗಂಗಾನದಿಯನ್ನು [illegible] ನಾವೆಯನ್ನು [illegible]. [illegible] ಮುಳುಗಿ ಇವನು ಸಮಾಧಿಮರಣದಿಂದ ಸತ್ತನು. (೮ ಶ್ಲೋಕಗಳು)

೧೩೧. ಭದ್ರಬಾಹು ಕಥಾನಕಂ

ಪೌಂಡ್ರವರ್ಧನ ವಿಷಯ. ಕೋಟೀಮತ ಎಂಬ ಪುರ. ರಾಜ ಪದ್ಮರಥ. ಅವನ ದೇವಿ ಪದ್ಮಶ್ರೀ ರತಿವಲ್ಲಭಾ. ಇವನ ದ್ವಿಜ ಸೋಮಶರ್ಮ. ಭಾರ್ಯೆ ಸೋಮಶ್ರೀ. ಇವರಿಬ್ಬರ ಮಗ ಭದ್ರಬಾಹು (ಭದ್ರಂ ಭದ್ರಾತ್ಮಕಃ). ಇವನಿಗೆ ಮುಂಜಿ ಆದಮೇಲೆ ಅನೇಕ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗಳೊಡನೆ ದೇವಕೋಟ್ಟ (=ಕೋಟೀಮತ). ಪುರದಲ್ಲಿ ಆಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಒಂದು ವಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಂದು ವಟ್ಟನ್ನಿಟ್ಟು ೧೪ ಆಗುವವರೆಗೆ ಆಟ. ಆಗ ಗೋವರ್ಧನನು ಚತುರ್ದಶಪೂರ್ವಧಾರಿ ವರ್ಧಮಾನ ಜಿನನ ನಿರ್ವಾಣಾನಂತರ ಊರ್ಜಯಂತ ಗಿರಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತ ಕೋಟೀನಗರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಭದ್ರಬಾಹು ಕುಮಾರನನ್ನು ನೋಡಿದನು. ಈ ಹುಡುಗನು ಪಂಚಮಶ್ರುತ ಕೇವಲಿ ಆಗುವನೆಂದು ತಿಳಿಸಿದನು. ಹೀಗೆ ಆದೇಶ ಮಾಡಿದನು. ತಂದೆಯ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಿಂದ ಭದ್ರಬಾಹುವನ್ನು ಶಿಷ್ಯನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವನಿಗೆ ಗೋವರ್ಧನ ನಾನಾ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಕಲಿಸಿದನು. ಭದ್ರಬಾಹು ವಿರಕ್ತನಾಗಿ ತಪೋನಿರತನಾದನು. ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ಸಮಸ್ತ ಶ್ರುತಪಾರಗನಾದನು. ಗೋವರ್ಧನನ ಪ್ರಸಾದದಿಂದ ಮುನಿಯಾದನು. ಕಾಯೋತ್ಸರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಿಂತನು. ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲ ಇವನಿಗೆ ಪೂಜೆಮಾಡಿದರು. ಅನಂತರ ಅವನು ಸಮಸ್ತಗಣಪಾಲಕನಾದನು. ನಾನಾ ತಪಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಗೋವರ್ಧನ ಸುರಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋದ. ಆಮೇಲೆ ಭದ್ರಬಾಹು ವಿಹಾರಿಸುತ್ತ ಅವಂತೀ ವಿಷಯದ ಉಜ್ಜಯಿನೀಪುರಿಗೆ ಬಂದನು. ಸಿಪ್ರಾನದೀತಟದ ಉಪವನದಲ್ಲಿ ಚತುರ್ವಿಧ ಸಂಘ ಸಮೇತನಾಗಿ ಭದ್ರಬಾಹು ಮುನಿ ತಂಗಿದನು.

ಆ ಪುರಿಯಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತರಾಜನು ಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನಸಂಪನ್ನನು, ತನ್ನ ದೇವಿ ಸುಪ್ರಭೆಯೊಡನೆ ಇದ್ದನು. ಭದ್ರಬಾಹು ಮನೆಯಿಂದ ಭಿಕ್ಷಾರ್ಥವಾಗಿ ತೊಳಲುತ್ತ ಬಂದನು. ಅವನು ಹೊಕ್ಕ ಒಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಜನರೇ ಇರಲಿಲ್ಲ ಆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಜೋಲಿಕಾಂತರ್ಗತ ಶಿಶುವೊಂದಿತ್ತು: ಭಗವನ್. ಇಲ್ಲಿಂದ ಬೇಗನೆ ಹೊರಟುಹೋಗು ಎಂದು ಅದು ಹೇಳಿತು. ದಿವ್ಯಜ್ಞಾನಿಯಾದ ಭದ್ರಬಾಹು ಮಗುವಿನ ಮಾತಿನಿಂದ ದ್ವಾದಶ ವರ್ಷಗಳ ಕ್ಷಾಮ ಬರುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಅರಿತವನಾಗಿ ಭೋಜನ ವಿಮುಖನಾಗಿ ಜಿನಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಅಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಾಹ್ನವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಹೀಗೆಂದು ಹೇಳಿದನು: ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನಾವೃಷ್ಟಿಯಾಗಿ ದ್ವಾದಶ ವರ್ಷಗಳ ದುರ್ಭಿಕ್ಷ ಬರುತ್ತದೆ, ದೇಶ ಜನಶೂನ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ? ನೃಪ ತಸ್ಕರ ಲುಂಟಾಕರಿಂದ. ನಾನು ಕ್ಷೀಣಾಯುಷ್ಯನಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತೇನೆ. ನೀವೆಲ್ಲ ಸಾಧುಗಳು ಲವಣಾಬ್ಧಿ ಸವಿಧಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಭದ್ರಬಾಹುವಿನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತ ನಾನೂ ಯೋಗಿಯ ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ಇರುವೆನೆಂದು ಹೇಳಿ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದನು. ಚಂದ್ರಗುಪ್ತ ಮುನಿಯು ದಶಪೂರ್ವಧರರಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮನಾಗಿ ವಿಶಾಖಾಚಾರ್ಯನೆಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಸರ್ವಸಂಘಾಧಿಪನಾದನು. ಈ ಸಂಘ ಸಮುದಾಯದೊಡನೆ ಗುರುವಾಕ್ಯಾನುಸಾರವಾಗಿ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತನು ದಕ್ಷಿಣಾಪಥದ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಪುನ್ನಾಟ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದನು. ರಾಮಿಲ್ಲ. ಸ್ಥೂಲಭದ್ರ. ಭದ್ರಾಚಾರ್ಯ ಎಂಬ ಮೂವರು ಸ್ವಸಂಘ ಸಮುದಾಯಗಳೊಡನೆ ಸಿಂಧ್ವಾದಿದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋದರು. ಭದ್ರಬಾಹು ಮುನಿಯು (ಭಾದ್ರಪದ ದೇಶಂ ಉಜ್ಜಯಿನೀಭಾಗ) ಹಲವು ದಿವಸಗಳು ಅನಶನ ವ್ರತವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು ಆರಾಧನಾವಿಧಿಯಿಂದ ಸಮಾಧಿಮರಣವನ್ನು ಹೊಂದಿ "ದಿವಂ ಯಯೌ." ಕ್ಷಾಮ ಕಳೆದು ಸುಭಿಕ್ಷ ತಲೆದೋರಲು ಭದ್ರಬಾಹು ಗುರುವಿನ ಶಿಷ್ಯ ವಿಶಾಖಾಚಾರ್ಯನು (=ಚಂದ್ರಗುಪ್ತ) ದಕ್ಷಿಣಾಪಥದಿಂದ ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಸಿಂಧು ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಹೋದ ಆ ಮೂವರು ಮುನಿಗಳು ಪಾಪಾನ್ನಭೋಜನ ಹೀನವಾದ ಆ ಭೀಷಣ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜನಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರು: "ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ನಿಂತ ಭಿಕ್ಷುಕ ಜನ ಗಲಾಟೆ ಮಾಡುತ್ತ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಕ್ಷುಧಾಗ್ರಸ್ತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಭಯದಿಂದ ರಾತ್ರಿ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಭಿಕ್ಷುಗಳೇ. ಬಂದು ಕೂಡ ರಾತ್ರಿ ಭಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ತಂದು ಅದನ್ನು ಹಗಲು ಊಟ ಮಾಡಿರಿ" ಎಂದು. ಸಾಧುಗಳು ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಒಬ್ಬ ಮುನಿ ಚಿತ್ತದವನಾಗಿ. ಕ್ಷೀಣಾನುಗ್ರಹನಾಗಿ ಭಿಕ್ಷಾಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಶ್ರಾವಕ ಗೃಹಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ರಾತ್ರಿಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ. ಒಬ್ಬ ಗರ್ಭಿಣಿ ಶ್ರಾವಕಿ ಈ ಮುನಿರೂಪವನ್ನು ಕಂಡು

ಬಿಟ್ಟವಳು. ಗರ್ಭಸ್ರಾವವಾಯಿತು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದ ಶ್ರಾವಕರೆಲ್ಲ ಯತೀಶನನ್ನು ಕುರಿತು ಹೀಗೆಂದರು: ಈ ಕೆಟ್ಟ ಕಾಲ ಕಳೆದಮೇಲೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಒಳ್ಳೆ ಕಾಲ ಬಂದಾಗ ಮರಳಿ ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಹೋಗಬಹುದು ; ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಎಡಗೈಯಿಂದ ಅರ್ಧವಸ್ತ್ರ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಭಿಕ್ಷೆಗೆ ಬನ್ನಿರಿ. ರಾತ್ರಿ ಬೇಡಿ ಹಗಲು ಊಟ ಮಾಡಿರಿ ಎಂದು. ಸಾಧುಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು. ಒಳ್ಳೆ ಕಾಲ ಬಂತು. ಆಗ ಆ ಮೂವರು ಮುನಿಗಳು ಸರ್ವ ಸಾಧುಗಳನ್ನು ಕೂಗಿ ಕರೆದು 'ಅರ್ಧಫಾಲಕವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಿರ್ಗ್ರಂಥರೂಪವನ್ನು ಧಾರಣೆ ಮಾಡಿರಿ' ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮುಕ್ತಿಲಾಲಸಚೇತನರು ಕೆಲವರು ನಿರ್ಗ್ರಂಥರೂಪಧಾರಣೆ ಮಾಡಿದರು. ಆ ಬಳಿಕ ಆ ಮೂವರು ಆಚಾರ್ಯರು ವಿಶಾಖಾಚಾರ್ಯನ (ಚಂದ್ರಗುಪ್ತನ) ಬಳಿಗೆ ಬಂದರು. ಅವರು ಅರ್ಧಕರ್ಪಟವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮೂವರೂ ದಿಗಂಬರರಾದರು. ಜಿನಕಲ್ಪ, ಸ್ಥವಿರಕಲ್ಪ—ಎಂಬೆರಡು ವಿಧಾನಗಳಾದುವು, ಅರ್ಧಫಾಲಕ ಸಂಯುಕ್ತರಿಂದ. ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ ದೇಶದ ವಲಭಿಪುರ. ರಾಜ ವಪ್ರಪಾದ. ಮಿಥ್ಯಾದರ್ಶನ ದೂಷಿತನು. ಅವನ ದೇವಿ ಸ್ವಾಮಿನಿ. ಇವಳಿಗೆ ಅರ್ಧಫಾಲಕರಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಭಕ್ತಿ. ಒಂದು ದಿವಸ ರಾಜನೂ ದೇವಿಯೂ ದಿಗವಲೋಕನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಒಬ್ಬ ಅರ್ಧಫಾಲಕನು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ರಾಜ ತನ್ನ ದೇವಿಗೆ ಹೇಳಿದನು—ಅರ್ಧಫಾಲಕ ಸಂಘ ನಿನಗೆ ಶೋಭನವಾದುದಲ್ಲ. ಇವರು ನಗ್ನರೂ ಅಲ್ಲ. ವಸ್ತ್ರವೀತರೂ ಅಲ್ಲ ಎಂದು, ವಿಡಂಬನಪೂರ್ವಕವಾಗಿ. ಒಂದು ದಿನ ಅರ್ಧಫಾಲಕ ಸಂಘವೊಂದು ನಗರಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ರಾಜನು ಅರ್ಧಫಾಲವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಿರ್ಗ್ರಂಥರಾಗಿರಿ ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದನು ನಿರ್ಗ್ರಂಥರಾಗಲು ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅರ್ಧಕರ್ಪಟವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಋಜುವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಧರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ. ಸುಖವಾಗಿರಿ ನನ್ನ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಂದ. ಹೀಗೆ ವಪ್ರಪಾದ ನೃಪಾಜ್ಞೆಯಿಂದ ಲಾಟದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾಂಬಲ ತೀರ್ಥವು ಅಂದಿನಿಂದ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಈ ಕಂಬಲಿಕಾ ತೀರ್ಥದಿಂದ ಸಾವಲಿಪತ್ತನದಲ್ಲಿ (ದಕ್ಷಿಣಾಪಥದ) ಯಾಪನ ಸಂಘವು ಹುಟ್ಟಿತು. (ಇದೇ ಯಾಪನೀಯ ಸಂಘವಿರಬಹುದು. ಶ್ವೇತಭಿಕ್ಷು ಜಾಪುಲಿ ಸಂಘ ಎಂಬುದೆ ವಡ್ಡಾರಾಧನೆಯಲ್ಲಿ.) (೮೧ ಶ್ಲೋಕಗಳು)

೧೩೨. ಸಮುದ್ರದತ್ತಾದಿ ಕಥಾನಕ (=ಲಲಿತಘಟೆ)

ಕೌಶಂಬೀ ನಗರದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಇಭ್ಯಕುಲೋತ್ಪನ್ನರಾದ ೩೨ ಶ್ರಾವಕರು. ಇಂದ್ರದತ್ತಾದಿಗಳು ಇದ್ದರು. ಅವರಿಗೆಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರು. ಸಮುದ್ರದತ್ತಾದಿ ಶ್ರಾವಕರು ಕೇವಲಿಯ ವಂದನೆಗಾಗಿ ಹೋಗಿ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಮುನಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದರು—ನಮಗೆ ಆಯುಷ್ಯ ಪ್ರಮಾಣವೆಷ್ಟು ಎಂದು. ನೀವೆಲ್ಲ ಅಲ್ಪಾಯುಷ್ಯರು ಎಂದರವರು. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ಮೂವತ್ತೆರಡು ಕುಮಾರರರು ಮಹಾ ವೈರಾಗ್ಯಸಹಿತರಾಗಿ ಪ್ರವ್ರಜಿಸಿದರು. ಯಮುನಾನದೀತೀರದಲ್ಲಿ ಪಾದೋಪಗಮನದಿಂದ ನಿಂದರು. ನದೀಪ್ರವಾಹದಿಂದ ಅವರು ಸೆಳೆಯಲ್ಪಟ್ಟವರಾಗಿ ಮಡುವಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಸತ್ತರು. ಸುರಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋದರು. (೮ ಶ್ಲೋಕಗಳು)

೧೩೩. ಧರ್ಮಘೋಷ ಮುನಿ ಕಥಾನಕಂ

ಧರ್ಮಘೋಷಮುನಿ. ಚಂಪಾನಗರ ವಾಸ್ತವ್ಯ. ಮಾಸೋಪವಾಸಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಾರಣೆಗಾಗಿ ತುರುಪಟ್ಟಿಗೆ (ವ್ರಜಂ) ಹೋದನು. ದಾರಿತಪ್ಪಿ ನಡೆಯಲು ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲದೆ ಬಾಯಾರಿಕೆಯಿಂದ ಪೀಡಿತನಾಗಿ ಗಂಗಾನದೀತೀರದ ಹಸುರು ಹಸಲೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತನು. ಇದನ್ನು ಗಂಗಾದೇವಿ ನೋಡಿ ಜಲಪೂರ್ಣಕಲಶಗಳನ್ನು ತಂದು ಅವನ ಮರದ ಕೆಳಗಿದ್ದ ಮುನಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಈ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿದು ಸೇದೆಯನ್ನಾರಿಸಿ ಎಂದಳು. ನಿನ್ನ ಕೈಯಿಂದ ಈ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯಲಾರೆ ಎಂದನು ಅವನು. ಗಂಗಾದೇವಿ ಬೇಗನೆ ಪೂರ್ವ ವಿದೇಹದಲ್ಲಿದ್ದ ಜಿನನಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಮುನಿಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಅವನಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ, ನನ್ನ ಹಸ್ತದಿಂದ ಅವನು ನೀರು ಕುಡಿಯುವುದಿಲ್ಲ, ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ

ಹೇಳು ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ಜನರು ಅಪ್ರಮಾದದಿಂದ ಬೇಡಿದರು— ಮುನಿಗಳು ತಿರುಗಿದ್ದೇನು ನುಡಿದ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಹಾಸಧೋರಣೆಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದು. ಅದ್ದರಿಂದ ನೀನು ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ, ಜಿನಪೂಜೆ, ಪ್ರಾತಿಹಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡು, ಅದೇ ನಿನ್ನ ಕೆಲಸ ಎಂದನು. ಆಗ ಗಂಗಾದೇವಿ ಸುಶೀತಲ ಜಲಧಾರೆಯನ್ನು ಮುನಿಯ ಮೇಲೆ ಕರೆದಳು. ಮುನಿಗೆ ಆದ ಕೂಡಲೆ ಘಾತಿಕರ್ಮಗಳು ಕ್ಷಯಿಸಿ ಕೇವಲಜ್ಞಾನೋತ್ಪತ್ತಿಯಾಯಿತು. ಅವರಿಂದ ದೇವತೆಯು ಧರ್ಮವನ್ನು ಕೇಳಿ ಅವರನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದಳು. ಮುನಿಯು ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಪಡೆದನು. (೧೮ ಶ್ಲೋಕಗಳು)

೧೪. ಶ್ರೀಧರಮುನಿ ಕಥಾನಕಂ (=ಸಿರಿದಿಣ್ಣ)

ಅಯೋಧ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಂಹರಥನೆಂಬ ರಾಜ. ಸಿಂಹಿಕೆ ಎಂಬ ಅಗ್ರಮಹಿಷಿಯ ಪತಿ. ಸಾಕೇತ ನಗರದಲ್ಲಿ ಅಂಶುಮಾನನೆಂಬ ರಾಜ, ಅವನ ಪ್ರಿಯೆ ಅಂಶುಮಾಲಿನಿ. ಇಳಾಪುರದ ರಾಜ ಜಿತಶತ್ರು. ಅವನ ಕಾಂತೆ ಇಳಾದೇವಿ. ಈ ಮೂವರು ಮಿತ್ರದಂಪತಿಗಳು ಸುಖವಾಗಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನಂದೀಶ್ವರ ದಿನದಂದು ಈ ಮೂವರೂ ತಂತಮ್ಮ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಜಿನಮಹಾಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಜಿತಶತ್ರು ಜನರಿಗೆ ಸಮೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಮಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದನು. ಅವನ ದಾದಿ ವಿರೂಪೆ. ದೀರ್ಘನಾಸಿಕೆ. ಕರಾಳಾಸ್ಯೆ. ವಿಶಾಲಪ್ಲವಲೋಚನೆ. ಹಾಲುಬೆಂಡೆ. ಬೃಹದ್ದಂತೆ. ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಭಯಂಕರಿ. ಲಂಬಸ್ತನಿ. ಲಂಬೋದರೆ. ವಿಷಮಾಕೃತಿರಾಕ್ಷಸಿ—ಜಿನಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದವಳನ್ನು ಜಿತಶತ್ರು ಕಂಡು ಹೀಗೆಂದನು: ನೀನು ಇಲ್ಲಿಯೇ ನಿಲ್ಲು. ನಿನ್ನ ಭೀಷಣಾಕಾರವನ್ನು ನೋಡಿ ಜನರು, ಜಿನಪೂಜೆಗೆ ಬರುವವರು, ಹೆದರಿಕೆಗೊಳ್ಳುವರು. ಅದ್ದರಿಂದ ನೀನು ಬರಬೇಡ ಜಿನಾಲಯಕ್ಕೆ ಎಂದು. ದಾದಿ ದುಃಖಿತಳಾಗಿ ಕಣ್ಣೀರನ್ನು ಸುರಿಸುತ್ತ ಮಂದಭಾಗ್ಯಳಾದ ನನಗೆ ಜಿನಪೂಜಾದರ್ಶನಲಾಭವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅನ್ನೋದಕ ತ್ಯಜಿಸಿ ಆ ಎಂಟು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಉಪವಾಸ ಮಾಡಿದಳು. ತನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲೇ. ಜಿತಶತ್ರು ಅಷ್ಟಾಹ್ನಿಕವನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ದಾದಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಅಪ್ಪಿ, ನೀನೇಕೆ ದುರ್ಬಲಳಾಗಿದ್ದೀಯೆ. ಶೋಕಯುಕ್ತಳಾಗಿರುವೆ ಯಾರಿಂದ ನಿನಗೆ ಅಪಕಾರ ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ಅದಕ್ಕೆ ದಾದಿ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಅಷ್ಟಾಹ್ನಿಕ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದಳು. ಮಾತೆ, ನಿನಗೆ ಬೇಕಾದ ವರವನ್ನು ಕೇಳು ಎಂದನು ರಾಜ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಳು ನನಗಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ಸಲ ಅಷ್ಟಾಹ್ನಿಕವನ್ನು ಮಾಡು ಎಂದಳು. ಜಿತಶತ್ರು ಮರಳಿ ಜಿನಪೂಜೆ ಆರಂಭಿಸಿದನು. ಧಾತ್ರಿ ಮರಳಿ ಅಷ್ಟೋಪವಾಸವನ್ನು ಮಾಡಿದಳು. ಹಿಮವದ್ಗಿರಿಸಂಭೂತ ಪದ್ಮಹ್ರದ ನಿವಾಸಿನಿಯಾದ ಶ್ರೀದೇವಿ ನಿಜಪರಿವಾರಸಹಿತಳಾಗಿ ದಾದಿಯ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಚಿನ್ನದ ಕಲಶದ ನೀರಿನಿಂದ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸಿ ಅವಳನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಮರಳಿದಳು. ದಾದಿ ಶ್ರೀದೇವಿಯಂತೆ ತಾನಾಗಬೇಕೆಂದು ನಿದಾನಂಗೆಯ್ದು ಸತ್ತಳು.

ಭರತಕ್ಷೇತ್ರದ ಹಿಮವತಿ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಪದ್ಮಹ್ರದದಲ್ಲಿ ಅವಳು ದೇವಿಯಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದಳು. ಶ್ರೀದೇವಿ ಇಳಾವರ್ಧನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಜನರಿಗೆ ಸ್ವಪ್ನವನ್ನು ಕಾಣಿಸಿದಳು. ಶ್ರೀದೇವಿಗೆ ಶ್ರೀಗೃಹವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪೂಜಿಸಿರಿ. ನಿಮಗೆ ಇಷ್ಟವಾದ ವರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು. ಶ್ರೀಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣವಾಯಿತು. "ಧ್ವಜಭೂಷಿತಂ". ಇಳಾದೇವಿ ಸ್ವಗೃಹಸ್ಥಿತ ಶ್ರೀಯಾದೇವಿಯನ್ನು ನೋಡಿದಳು. ೧೨ ವರ್ಷಗಳು ಪೂಜೆಮಾಡಿದಳು. ಶ್ರೀದೇವಿ ಸ್ವಯಂಪ್ರಭ ಜಿನನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಇಳಾದೇವಿಗೆ ಮಕ್ಕಳಾಗುವುದೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು. ನಾಕದಿಂದ ಚ್ಯುತನಾದ ದೇವತೆಯೊಬ್ಬ (ವರ್ಧಮಾನ) ಇಳಾದೇವಿಗೆ ಮಗನಾಗುವನೆಂದು ಜಿನ ಹೇಳಿದ. ಇಳಾದೇವಿಗೆ ಶ್ರೀದೇವಿ ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದಳು. ಮಗ ಹುಟ್ಟಿದ. ಶ್ರೀದತ್ತನೆಂಬ ಹೆಸರಾಯಿತು. ಸಾಕೇತ ಪತಿಯ ಪುತ್ರಿ ಇವನಿಗೆ ಸ್ವಯಂವರದಲ್ಲಿ ಪತ್ನಿಯಾದಳು. ಅವಳ ಹೆಸರು ಅಂಶುಮತಿ. ಇವಳೊಡನೆ ಬಳುವಳಿಯಾಗಿ ಒಂದು ಗಿಣಿ ಬಂತು: ದಂಪತಿಗಳು ಅಕ್ಷಕ್ರೀಡೆಯನ್ನಾಡುತ್ತಿರಲು ಅಂಶುಮತಿ ಗೆದ್ದಾಗ ಗಿಳಿ ರೆಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಬಡಿಯುತ್ತ ಕೋಲಾಹಲವನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿತು. ಅಂಶುಮತಿ ಸೋತಾಗ ಒಂದು ಗೆರೆಯನ್ನು ಬರೆಯಿತು. ಶ್ರೀದತ್ತನಿಗೆ ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಸಿಟ್ಟು ಬಂದು ಗಿಳಿಯ ಕೊರಳನ್ನು ಹೊಸೆದನು. ಅದು

ಸತ್ತಿತು. ಗಿಳಿ ಪುಂಡರೀಕನ ಕಾರಣವಾಗಿ ವ್ಯಂತರದೇವನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿತು. ಹೋದ ಜನ್ಮವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಕಂಡ ಶ್ರೀದತ್ತ ವಿರಕ್ತನಾಗಿ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಮಗನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಸುಧರ್ಮನೆಂಬ ಯತಿಯಿಂದ ಜಿನ ದೀಕ್ಷಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸರ್ವಸಂಗಪರಿತ್ಯಾಗವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಏಕವಿಹಾರಿಯಾಗಿ ಹೋಗಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ಮಶಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು ರಾತ್ರಿ ಪ್ರತಿಮಾಯೋಗದಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡನು. ಆ ವ್ಯಂತರದೇವ ವಿಭಂಗ ಜ್ಞಾನದಿಂದ ಇವನನ್ನು ತಿಳಿದು ಇಡೀರಾತ್ರಿ ಶೀತ ಗಾಳಿ ಉಪಸರ್ಗವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತ ಕೋಪದಿಂದ ಮುನಿಯ ಮೇಲೆ ಜಲವರ್ಷವನ್ನು ಸುರಿಸಿದನು. ಆ ಪರೀಷಹವನ್ನು ಶ್ರೀದತ್ತ ಸೈರಿಸಿ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸಂದನು.

೧೩೫. ವೃಷಭಸೇನಮುನಿ ಕಥಾನಕಂ

ಉಜ್ಜಯಿನೀ ನಗರ; ಪ್ರದ್ಯೋತನೆಂಬ ರಾಜ ; ಗುಣದೇವಿ ಪಟ್ಟಮಹಿಷಿ. ಒಂದು ದಿನ ಆನೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ರಾಜ ಬೇಟೆಗಾಗಿ ಅರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ಆನೆ ಮದೋದ್ರೇಕದಿಂದ ಅತಿ ವೇಗವಾಗಿ ಓಡಲು ತೊಡಗಿದ್ದರಿಂದ ರಾಜನು ಮರದ ಕೊಂಬೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡನು ; ಆನೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಓಡಿತು. ರಾಜ ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಓಡಾಡುತ್ತ ಖೇಟಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಬಂದನು : ಬಾಯಾರಿಕೆಯಿಂದ ಪೀಡಿತನಾಗಿ ಒಂದು ಬಾವಿಯ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ನಿಂತನು. ಜಿನಪಾಲಿತನೆಂಬ ಗ್ರಾಮಕೂಟನ ಮಗಳು ಜಿನದತ್ತೆ ಜಲಕ್ರೀಡೆಗಾಗಿ ನೀರನ್ನು ತರಲು ಆ ಬಾವಿಗೆ ಬಂದಳು. ರಾಜ ಜಲಪಾನವನ್ನು ಮಾಡಿಸು ಎಂದು ಅವಳನ್ನು ಬೇಡಿದನು. ಅವಳು ಸ್ವಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ನೀರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಜಲಪಾನವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದಳು. ಆಮೇಲೆ ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಅವಳು ತನ್ನ ತಂದೆಗೆ ಗ್ರಾಮದ ಹೊರಗೆ ಒಬ್ಬ ಸುಂದರ ಪುರುಷನಿದ್ದಾನೆ. ಅವನನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಾ ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು. ಗ್ರಾಮಕೂಟನು ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಡಿದನು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ರಾಜನನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತ ಅವನ ಸ್ಕಂಧಾವಾರವೆಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂತು. ಗ್ರಾಮಕೂಟನು ಆಗ ಬಂದವನು ರಾಜನೆಂದು ತಿಳಿದು ತನ್ನ ಮಗಳನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಮದುವೆ ಮಾಡಿದನು. ರಾಜನು ಜಿನದತ್ತೆಗೆ ಮಹಾದೇವಿ ಪದವಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು ಸುಪ್ರೀತನಾಗಿ : ಉಜ್ಜಯಿನಿಗೆ ಬಂದನು. ಅಂತಃಪುರದ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು ಜಿನದತ್ತೆಗೆ ಪರಮಾಸಕ್ತನಾದನು. ಒಂದು ದಿನ ಮದಗಜವೊಂದು ಬಾವಿಗೆ ಬಿದ್ದಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದು ರಾಜನು ಅದನ್ನು ನೋಡಲು ನಗರದ ಹೊರಗೆ ಹೋದನು. ಆಗ ಅಲಂಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಜಿನದತ್ತೆ ರಾಜ ಹೋದುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಕುಪಿತಳಾದಳು. ಅವಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋದುದಕ್ಕಾಗಿ ಇತರ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಸಂತೋಷಭರಿತರಾದರು ; 'ಇವಳ ಧಿಮಾಕಿನ ರಾಜ ನಮ್ಮ ಬಳಿಗೆ ಬಾರದಿದ್ದನು' ಎಂದು ಅಧಿಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಮಾತನ್ನು ಜಿನದತ್ತೆ ಕೇಳಿ ತನ್ನ ಮಹಾಲಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಮನೆಗೆ ಹೊರಟುಹೋದಳು. ಮರಳಿ ಬಂದ ರಾಜ ತನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಜಿನದತ್ತೆಯನ್ನು ಕಾಣದೆ ಅವಳೆಲ್ಲಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಅವಳು ಕೋಪಗೊಂಡು ಬೇರೆ ಮನೆಗೆ ಹೋದಳೆಂದೂ ವಿರಕ್ತಳಾಗಿ ತಪಸ್ವಿನಿಯಾದಳೆಂದೂ ಹೇಳಿದನು. ರಾಜ ಕೋಪಗೊಂಡು ಇಂಥ ಹೆಂಡತಿಯಿಂದ ತನಗೆ ಜನನಿಂದೆ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಜಿನದತ್ತೆಯನ್ನು ಸ್ಮಶಾನದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಿ ಎಂದು ಆಜ್ಞೆಮಾಡಿದನು. ಗರ್ಭವತಿಯಾಗಿದ್ದ ಅವಳು ಸ್ಮಶಾನದಲ್ಲೇ ಮಗನನ್ನು ಹೆತ್ತಳು. ರಾಜನು ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ವೃಷಭವನ್ನು ಕಂಡು ಅದರ ಫಲವನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಅದು ಪುತ್ರೋತ್ಪತ್ತಿಸೂಚಕವೆಂದು ಮಂತ್ರಿ ಹೇಳಿದನು. ತನ್ನ ರಾಣಿಯರಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೆ ಮಗು ಹುಟ್ಟಿದೆಯೆಂದು ವಿಚಾರಿಸುವುದು ಎಂದು ರಾಜ ಮಂತ್ರಿಗೆ ಹೇಳಿದ. ಅವನು ಹೋಗಿ ರಾಣಿಯರನ್ನೆಲ್ಲ ಕೇಳಿದ ; ಅವರ ಉತ್ತರ :

> ಅಸ್ಮಾಕಂ ದುರ್ಭಗಾನಾಂ ಹಿ ಕಥಂ ಪುತ್ರೋ ಧವಂ ವಿನಾ ॥ ೩೫ ॥
> ಭರ್ತೃಸಂಗಂ ವಿನಾ ವತ್ಸ ಗರ್ಭೋತ್ಪತ್ತಿಃ ಕಥಂ ಭವೇತ್ ।
> ಅಸ್ಮಾಕಂ ಪುಣ್ಯಹೀನಾನಾಂ ವಂಚಿತಾನಾಮನೇನ ಭೋ ॥ ೩೬ ॥

ಆಮೇಲೆ ಮಂತ್ರಿ ಜಿನದತ್ತೆಯಿದ್ದಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಪುತ್ರಸಂಗತಿಯಾಗಿದ್ದ ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ರಾಜನಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಅವನಿಗೆ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿದನು. ರಾಜ ಹೃಷ್ಟನಾಗಿ ಜಿನದತ್ತೆಯನ್ನು ಶಿಶುಸಮೇತ

ಬರಬಹುದೆಂದು ಆದರಿಂ ಕುಮಾರನಿಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದನು. ಆಗ ಕುಮಾರನು ಮುನಿಗಳಿಂದಾಗ ಪ್ರದ್ಯೋತ ಧರ್ಮಶ್ರವಣದಿಂದಾಗಿ ತಂದೆಗೆ ರಾಜ್ಯಪಟ್ಟವನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ. ಅದಕ್ಕೆ ಮಗನ ಉತ್ತರ:

ಮನುಷ್ಯರಾಜ್ಯಪಟ್ಟಂ ಕಿಂ ಬಧ್ನಾಸಿ ತ್ವಂ ಮಮ ಪ್ರಭೋ ॥ ೪೫ ॥
ದೇವಮೋಕ್ಷಾದಿಸಂಯುಕ್ತಂ ರಾಜ್ಯಪಟ್ಟಂ ಮಹಾಗುಣಂ ।
ಪ್ರಾಪ್ತುಂ ಕೃತ್ವಾ ಮಮ ಕೃಷ್ಣಂ ಪ್ರವ್ರಜ್ಯಾಂ ಕರ್ತುಮರ್ಹಸಿ ॥ ೪೬ ॥

ಎಂದನು. ನನಗೆ ನಿನ್ನಿಂದ ಮೊದಲು ಮನುಷ್ಯರಾಜ್ಯಪಟ್ಟ. ಅನಂತರ ತಪಸ್ಸಿನಿಂದ ದೇವರಾಜ್ಯಪಟ್ಟ, ಮೋಕ್ಷರಾಜ್ಯಪಟ್ಟ ಎಂದ ರಾಜ. ಕೊನೆಗೆ ಕುಮಾರನು ಅಭಿನಂದನ ಮುನಿಗಳ ಬಳಿ ದೀಕ್ಷಾಗ್ರಹಣಮಾಡಿ ತಪಸ್ವಿಯಾಗಿ ಏಕವಿಹಾರಿಯಾಗಿ ಚಿತ್ರಕೂಟ ನಗರದ ಹತ್ತಿರ ಇದ್ದ ದೇವಪಾಟಣಗಿರಿಕ್ಕೆ ಬಂದು ಪ್ರತಿಮಾಯೋಗದಲ್ಲಿ ನಿಂತನು. ಆ ನಗರದ ಶ್ರಾವಕರು ಆ ಬೆಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಮುನಿಯನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ ಬಂದರು. ಅದೇ ನಗರದ ಬುದ್ಧದಾಸನೆಂಬುವನು ಜಿನಧರ್ಮದ್ವೇಷಕನು. ಆ ಬೆಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಮುನಿ ಭಿಕ್ಷೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ, ಅವನು ನಿಂತಿದ್ದ ಶಿಲೆಯನ್ನು ಕಿಚ್ಚಿನಿಂದ ಕೆಂಪಗೆ ಕಾಸಿ ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಬಂದನು. ಭಿಕ್ಷೆಯಿಂದ ಹಿಂದಿರುಗಿದ ಮುನಿ ಅಗ್ನಿತಪ್ತ ಶಿಲಾತಲವನ್ನು ನೋಡಿ ಪದರದೆ ಅದ್ರ ಕುಳಿತನು. ಈ ಪರೀಷಹವನ್ನು ಸೈರಿಸಿ ಶ್ರೀಘ್ರ ಕೇವಲಜ್ಞಾನಿಯಾದನು. (೪೮ ಶ್ಲೋಕಗಳು)

೧೩೬. ಸ್ವಾಮಿ ಕಾರ್ತಿಕೇಯ ಕಥಾನಕಂ

ಕಾರ್ತಿಕಾಪುರ, ಅಗ್ನಿನಾಮಕ ರಾಜ. ಭಾರ್ಯೆ ವೀರಮತಿ. ಇವರಿಗೆ ಆರು ಜನ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ----ಬಂಧುಮತಿ, ಶ್ರೀಷೇಣೆ, ಶ್ರೀಮತಿ, ಸ್ವಯಂಪ್ರಭೆ, ಪ್ರಭಾವತಿ, ಕೀರ್ತಿಕೆ. ಅಷ್ಟಾಹ್ನಿಕದ ನಂದೀಶ್ವರ ದಿನದಂದು ಈ ಆರು ಜನರೂ ಉಪವಾಸಮಾಡಿ ಜಿನನನ್ನು ಪುಷ್ಪಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸಿ, ಪ್ರಸಾದವನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೊಡುವಾಗ ರಾಜ ಇವರನ್ನು ನೋಡಿದನು. ಕನಿಷ್ಠಳಾದ ಕೀರ್ತಿಕೆಯನ್ನು ಅವನು ನೋಡಿದಾಗ ಅವನಿಗೆ ಕಾಮವುಂಟಾಯಿತು. ತನ್ನ ಭಾರ್ಯೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿ ಮಗಳನ್ನೇ ಮದುವೆ ಆದ. ಕೀರ್ತಿಕೆ ಗರ್ಭವತಿ ಆದಳು: ನಾನು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಶರವಣೋದ್ಯಾನದ ವಾಟಿಯಲ್ಲಿ ವಿಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಅವಳಿಗೆ ಮನವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಕ್ರೀಡಿಸುತ್ತಿರಲು ಮಗನನ್ನು ಹೆತ್ತಳು. ಅವನಿಗೆ ಕಾರ್ತಿಕೇಯ ಎಂಬ ಹೆಸರಾಯಿತು: ಅಮೇಲೆ ವೀರಶ್ರೀ ಎಂಬ ಮಗಳು ಹುಟ್ಟಿದಳು. ಇವಳನ್ನು ರೋಹೇಟಕಪುರೇಶನಾದ ಕ್ರೌಂಚನೆಂಬುವನು ಮದುವೆಯಾದನು. ಸ್ವಾಮಿ ಕಾರ್ತಿಕೇಯನು ಹುಡುಗರೊಡನೆ ಆಡುತ್ತಾ ೧೪ ವರ್ಷಗಳ ಪ್ರಾಯವನ್ನು ಪಡೆದನು. ಅನ್ಯರಾಜಕುಮಾರರಿಗೆ ಅವರವರ ಮಾತಾಮಹ ಮಂದಿರಗಳಿಂದ ವಸಂತಕಾಲದ ಪ್ರಾಭೃತಗಳು ಬರುವುದನ್ನು ಕಾರ್ತಿಕೇಯ ನೋಡಿ ತಾಯಿ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ನನಗೆ ಮಾತಾಮಹನು ಇರುವನೇ. ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳು ಎಂದನು.

.. ಶ್ರುತ್ವಾ ಪುತ್ರವಚೋ ಮಾತಾ ದುಃಖಪೂರಿತಮಾನಸಾ ।
ಜಗಾದ ನಂದನಂ ಚೈಕಃ ಪಿತಾ ತೇ ಮೇಽಪಿ ಬಾಲಕಃ ॥ ೧೭ ॥

ಎಂದಳು ಅವಳು. ತಾಯಿ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಕಾರ್ತಿಕೇಯನಿಗೆ ಮಹಾವಿರಕ್ತಿ ಹುಟ್ಟಿ ಯಶೋಧರ ಮುನಿಗಳ ಪಾರ್ಶ್ವದಲ್ಲಿ ದೀಕ್ಷಾಗ್ರಹಣಮಾಡಿ ನಾನಾ ತಪಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ ವಿಹರಿಸುತ್ತ ಅವನು ಕಿಷ್ಕಿಂಧ ಪರ್ವತಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಅಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿ ಪ್ರತಿಮಾಯೋಗದಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡನು. ಮಳೆ ಸುರಿದು ಅವನ ಕಾಯಮಲವೆಲ್ಲ ತೊಳೆಯಿತು: ಆ ಮಲದ ನೀರು ಸರ್ವೌಷಧವಾಗಿ ಹರಿದು ನಿಂತು: ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ಲೋಕವ್ಯಾಧಿ ನಿವಾರಿತವಾಯಿತು. ಸರ್ವೌಷಧವಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಆ ತೀರ್ಥವು ಪವಿತ್ರವಾದದ್ದಾಯಿತು. ಒಂದು ದಿನ ಆ ಮುನಿ ರೋಹೇಟಕಪುರಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಅರಮನೆಯ ಸೌಧದಲ್ಲಿದ್ದ ಕ್ರೌಂಚನೂ ವೀರಶ್ರೀಯೂ ಇವನನ್ನು ನೋಡಿದರು: ವೀರಶ್ರೀಗೆ ಅಣ್ಣನನ್ನು ಕಂಡು ಪ್ರೀತಿಯುಂಟಾಯಿತು. ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅರಮನೆಗೆ ಬಂದು ಬಂದಿರುಗುತ್ತಿದ್ದ ಅಣ್ಣನನ್ನು ಕಂಡು ಪ್ರೀತಿಯುಂಟಾಯಿತು.

ಆ ಮುನಿಯನ್ನು ಕ್ರೌಂಚನು ಕಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಘಾತಿಸಿದನು. ಆ ಮಹಾಮುನಿ ಮರಣದ ಶುದ್ಧಿಯಿಂದ ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ [illegible] ಬಿದ್ದುಬಿಟ್ಟನು. ಅಲ್ಲಿ ಅವನು ವೇದನೆಯನ್ನು ಸೈರಿಸಿ ಸತ್ತು ಸುರಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋದನು. (೨೦ ಶ್ಲೋಕಗಳು)

೧೩೭. ಅಭಯಘೋಷಮುನಿ ಕಥಾನಕಂ

ಕಾಕಂದೀನಗರ. ರಾಜ ಅಭಯಘೋಷ, ಭಾರ್ಯೆ ಅಭಯಮತಿ. ಒಂದು ದಿನ ಚತುರಂಗಸೈನ್ಯ ಪರಿವೃತನಾಗಿ ರಾಜ ಪಟ್ಟಣದಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೋದವನು ನಾಲ್ಕು ಕಾಲುಗಳನ್ನೂ ಕಟ್ಟಿ ಕೋಲಿನ ಮಧ್ಯೆ ನೇತಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಆಮೆಯೊಂದನ್ನು ನೋಡಿದನು. ಅದನ್ನು ಹೊತ್ತ ಜಾಲಗಾರನು ಹಾಡುತ್ತ ಬೇಗಬೇಗನೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದನು. ಅಭಯಘೋಷನು ಚಕ್ರವನ್ನು ಬೀಸಿ ಎಸೆದು ಆಮೆಯ ನಾಲ್ಕು ಕಾಲುಗಳನ್ನೂ ಒಂದೇ ಸಲಕ್ಕೆ ಕತ್ತರಿಸಿ ಹಾಕಿದನು. ಜಾಲಗಾರನು ಆ ಆಮೆಯನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕೊಂಡುಹೋದನು. ಆಮೆ ಆ ಇರುಳೇ ನೋವಿನಿಂದ ಸತ್ತುಹೋಗಿ ಅಭಯಘೋಷನ ಮಗನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ ಚಂಡವೇಗನೆಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಪಡೆಯಿತು. ಚಂದ್ರಗ್ರಹಣ ವಿಲೋಕನದಿಂದ ಅಭಯಘೋಷ ವೈರಾಗ್ಯಸಂಯುಕ್ತನಾಗಿ ತಪವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಕಾಕಂದಿಯಿಂದ ಉಜ್ಜಯಿನೀಪುರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿ ವೀರಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡನು. ಇವನ ಮಗನಾದ ಚಂಡವೇಗ ಪೂರ್ವವೈರ ಕಾರಣದಿಂದ ಇವನ ಹಸ್ತಪಾದಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿದನು. ಈ ಚಂಡವೇಗೋಪಸರ್ಗವನ್ನು ಸೈರಿಸಿ ಅಭಯಘೋಷ ಕೇವಲ ಜ್ಞಾನಿಯಾಗಿ ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹೋದನು. (೧೨ ಶ್ಲೋಕಗಳು)

೧೩೮. ವಿದ್ಯುಚ್ಚರಮುನಿ ಕಥಾನಕಂ

ಭರತಕ್ಷೇತ್ರ, ಮಿಥಿಲಾನಗರಿ. ರಾಜ ಪದ್ಮರಥನೆಂಬುವನ ವಾಮರಥ. ಭಾರ್ಯೆ ಬಂಧುಮತಿ. ಅಲ್ಲಿ ತಳವಾರ (ಆರಕ್ಷಕ) ಯಮದಂಡ. ಚೋರ ವಿದ್ಯುಚ್ಚರ. ಚತುಷ್ಷಷ್ಟಿಕಲಾನ್ವಿತ, ಪೌರರ ಸಾರ ದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ಕದ್ದು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಅವನು ಬಚ್ಚಿಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಹಗಲು ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಕುಷ್ಠರೋಗಗ್ರಸ್ತನಾಗಿ ವೇದನೆಯಿಂದ ನರಳುತ್ತ ಮಲಗಿದ್ದು ಇರುಳು ದಿವ್ಯದೇಹಧರನಾಗಿ ಅವನು ಜನರ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿ ಇಷ್ಟವಾದ ಗಣಿಕೆಯೊಡನೆ ವಿಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಒಂದು ರಾತ್ರಿ ವಾಮರಥಾಖ್ಯರಾಜನ ಮನೆಗೆ ಮಾರ್ಗಾಂತರದಿಂದ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಹಾರವನ್ನು ಕದ್ದುಕೊಂಡು ಬೇಗನೆ ಹೊರಟುಹೋದನು. ಬೆಳಗ್ಗೆ ವಾಮರಥ ಯಮದಂಡನನ್ನು ಕರೆದು "ಈ ಇರುಳು ಯಾವನೋ ನನ್ನ ಮನೆಗೆ ನುಗ್ಗಿ—ಅವನು ದಿವ್ಯರೂಪಧರ, ವಿದ್ಯುದುಜ್ಜ್ವಲ ದೇಹಿ—ನನ್ನ ದೇವಿಯನ್ನು ಮರುಳುಗೊಳಿಸಿ ಅವಳ ಕಣ್ಣು ಮುಂದೆಯೇ ಸುರತ್ನವಾದ ಮುಕ್ತಾಹಾರವನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದ. ಅವನನ್ನು ನೀನು ಏಳು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ನಿನಗೆ ದಂಡನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಯಮದಂಡನು ಕಳ್ಳನನ್ನು ಅನ್ವೇಷಣೆ ಮಾಡಲು ಹೊರಟನು. ಆರಾಮಪರ್ವತಾದಿ ಎಲ್ಲ ಸ್ಥಾನಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹುಡುಕಿದರೂ ಕಳ್ಳನು ಸಿಗಲಿಲ್ಲ.

ಏಳನೆಯ ದಿವಸ. ಯಮದಂಡ ಕಾಳಿದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಅನಾಥನಾದ ರೋಗಿಯೊಬ್ಬನನ್ನು ನೋಡಿ ಹೃಷ್ಟಚಿತ್ತನಾಗಿ ಅವನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ರಾಜನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದನು. ಅಂಜನಘುಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಬಳಿದುಕೊಂಡು ಯಮದಂಡ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ಇವನು ಬಂದು 'ನಾನು ತಸ್ಕರನಲ್ಲ. ಮಾಯೆಯಲ್ಲೂ ಉಪದ್ರವಾದರ್ಶನದಲ್ಲೂ ಇಂದ್ರಜಾಲದಲ್ಲೂ ಪರಿಣತನಾದ ಈ ಯಮದಂಡ ತಳಾರನು ನನ್ನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ' ಎಂದು ರಾಜನ ಮುಂದೆ ಹೇಳಿದನು. ಕಳ್ಳನ ಮಾತನ್ನು ರಾಜ ಕೇಳಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು [illegible]. ಆರಕ್ಷಕನು ರಾಜನ ಎದುರು [illegible] ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದನು. ನಿರಪರಾಧಿಯಾಗಿ ಈ ಅನಾಥನೂ ರೋಗಿಯೂ ಯಮದಂಡನಿಂದ ಪೀಡಿತನಾದನು. [illegible] ಎಂದನು ವಿದ್ಯುಚ್ಚರ. ತಳಾರನು ಅವನನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಯಾತನಾಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ದ್ವಾತ್ರಿಂಶದ್ವೇದನೆಗಳಿಂದ ಪೀಡಿಸಿದನು. [illegible] ತಸ್ಕರ ಯಮದಂಡನೊಡನೆ ರಾಜನಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು, ವಿದ್ಯುಚ್ಚರ. ನನ್ನ

[illegible] ನಾನು ರಕ್ಕಸನಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿದ. [illegible] ಕಳ್ಳನಲ್ಲದವರ [illegible] ಹೀಗೆ ಸೈರಿಸಿದೆ. [illegible] ನಾನ ವಿದ್ಯುಚ್ಚರ ಹೇಳಿದನು—[illegible] ನಾನಾ ವಿಧ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ತಿಳಿದಿದ್ದೆ. ಇವುಗಳೊಡನೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ದಂಡನೆಗಳ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಪವೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಸೈರಿಸಿದೆ. ಈ ಮಾತಿಗೆ ನೃಪನು ಸಂತುಷ್ಟನಾಗಿ ವರವನ್ನು ಕೇಳು, ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದನು. ಮಿತ್ರನಾದ ತಳಾರನಿಗೆ ಅಭಯವನ್ನು ಕೊಡು ಎಂದು ಕೇಳಿದ ಕಳ್ಳ. ರಾಜ—ಯಮದಂಡ ನಿನಗೆ ಮಿತ್ರ ಹೇಗೆ? ವಿದ್ಯುಚ್ಚರ—'ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರತ್ವಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನು ಕೇಳು ರಾಜ. ದಕ್ಷಿಣಾಪಥದಲ್ಲಿ ಅಭೀರ ದೇಶವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿನ ವೆಣ್ಣಾನದೀತೀರದಲ್ಲಿ ವೆಣ್ಣಾತಟವೆಂಬ ಪುರವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಜಿತಶತ್ರು ಇದ್ದನು. ಅವನ ಭಾರ್ಯೆ ಜಯಾವತಿ. ಅವರ ಮಗ ನಾನು. ಅದೇ ನಗರದಲ್ಲಿ ಯಮನಾಮಕ ತಳಾರನಿದ್ದನು. ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ಯಮುನಾದೇವಿ. ಇವರಿಬ್ಬರ ಮಗ ಯಮದಂಡ. ಬಾಲಕನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಲು ನಾನು ಚೋರಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಿತನಾದೆ. ಯಮದಂಡನು ಅದೇ ಗುರುಗಳಲ್ಲಿ ಸಕಲ ತಳಾರಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಕಲಿತನು. ನಾನು ಯಮದಂಡನಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ—ನೀನೆಲ್ಲಿ ತಳಾರನಾಗುವೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ನಾನು ಕಳ್ಳನಾಗುತ್ತೇನೆ ಎಂದು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವನು ನೀನೆಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳನಾಗಿರುವೆಯೋ ಅಲ್ಲೇ ನಾನು ತಳಾರನಾಗಿರುತ್ತೇನೆ' ಎಂದನು.

ಹೀಗೆ ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದೆವು. ಕಾಲ ಕಳೆಯಿತು. ನನ್ನ ತಂದೆ ನನಗೆ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅಭಿನಂದನ ಭಟ್ಟಾರಕರ ಹತ್ತಿರ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದನು. ಯಮದಂಡನ ತಂದೆಯೂ ತನ್ನ ಪದವಿಯನ್ನು ಮಗನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅದೇ ಗುರುಗಳಲ್ಲಿ ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಪಡೆದನು. ನಾನು ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಣಾತನಾಗಿ ಆಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಯಮದಂಡನು ತಳಾರಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಕಳ್ಳರಿಂದ ಜನರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ನನ್ನ ಪ್ರಭು [illegible] ತಳಾರ. ಇದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ ಎಂದು [illegible] ಭಾವಿಸಿ ಅರಕ್ಷಕಪದವಿಯನ್ನು ತೊರೆದು, ರಾಜನೇ, ನಿನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಅವನು ಬಂದನು. ನಾನು ಅವನಿಂದ ಬಹುಕಾಲ ಅಗಲಿದವನಾಗಿ ಅವನನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲೆಂದು ನಿನ್ನ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬಂದೆ. ನಮ್ಮಿಬ್ಬರ ಈ ಸಂಬಂಧ ಈಗ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ರಾಜನೇ, ನಿನಗೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದನು. ನಾನು ಕದ್ದ [illegible] ನಿನಗೆ [illegible]—ಜನರೆಲ್ಲ [illegible] ಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡರು.

ವಿದ್ಯುಚ್ಚರನ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಕೇಳಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು [illegible]. ಅವನು ಬಂದು 'ರಾಜ, ನಿನ್ನ [illegible] ಹೋಗಿ ಬಾ, ರಾಜ್ಯವಾಳು' ಎಂದನು. [illegible] ಕೇಳಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಚೋರನು ನನ್ನ [illegible]. ಅದಕೆ ನನ್ನ [illegible] ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. [illegible] ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಚರ ಯಮದಂಡನೊಡನೆ ಸ್ವಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ತನ್ನ ಮಗನಿಗೆ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು [illegible] ಗುರುಗಳಲ್ಲಿ ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಪಡೆದನು. [illegible] ೫೦೦ [illegible] ಮಾಡುತ್ತ [illegible] ಬಂದನು [illegible]. [illegible] ಪ್ರತಿಮಾಯೋಗದಲ್ಲಿ [illegible] ರಾತ್ರಿ [illegible] (ವ. ಕ. [illegible])

೧೩೯. ಗಜಕುಮಾರ ಕಥಾನಕಂ

[illegible]

ಕೂಡಿದವನಾಗಿ ಪ್ರಮದೋದ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಸುದರ್ಶನಾಖ್ಯ ವಾಪಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರೀಡಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವನ ರಾಣಿಯರು: ಪದ್ಮಾವತಿ, ಅನಂಗಶ್ರೀ, ಗುಣಶ್ರೀ, ಪ್ರಭಾವತಿ. ಅದೇ ನಗರದ ರುದ್ರ ದತ್ತನ ಮಗನಿಗೆ. ವಿದ್ಯುದ್ದಂಷ್ಟ್ರನ ಮಡದಿ ತ್ರಿಲೋಕಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಉಪರಿಚರನ ವೈಭವವನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿದಳು. ವಿದ್ಯುದ್ದಂಷ್ಟ್ರ ರೋಷಾವಿಷ್ಟನಾಗಿ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ತನ್ನ ನಗರದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಮರಳಿ ಬಂದು ಸುದರ್ಶನವಾಪಿಯನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಬಂಡೆಯಿಂದ ಮುಚ್ಚಿಬಿಟ್ಟನು. ಮಿಥ್ಯಾದರ್ಶನಯುತನಾದ ಉಪರಿಚರ ಸತ್ತು ಆರ್ತಧ್ಯಾನಕಾರಣವಾಗಿ ದಂದಶೂಕನಾಗಿ ಜನ್ಮತಾಳಿದನು. ಅವನ ಭಾರ್ಯೆಯರು ಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನಯುತರಾಗಿ ಅನಶನದಿಂದ ಸತ್ತು ಪ್ರಥಮ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದರು. ಒಂದು ದಿನ ಅನಂತವೀರ್ಯನು ಕ್ರೀಡಿಸಲು ಆ ಉದ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸಾಗರಸೇನ ಮುನಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಕಂಡು ನಮಸ್ಕರಿಸಿ 'ನನ್ನ ತಂದೆ ಯಾವ ಗತಿಗೆ ಸಂದನು, ಹೇಳಿರಿ' ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ಮುನಿ ಹೇಳಿದನು—ಸುದರ್ಶನವಾಪಿಯಲ್ಲಿ ಸತ್ತ ನಿನ್ನ ತಂದೆ ಇದೇ ವನದಲ್ಲಿ ಹಾವಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. 'ಅವನು ಜಿನಧರ್ಮವನ್ನು ಹೇಗೆ ಗ್ರಹಿಸುವನು?' ಎಂದು ಅನಂತವೀರ್ಯ ಕೇಳಿದ. 'ನೀನು ಹಾವಿನ ಬಿಲದ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸಾಧು ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬೇಗನೆ ಹೋಗು. ನಿನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಜಾತಿಸ್ಮರತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಅದು ಜಿನಧರ್ಮವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುತ್ತದೆ' ಎಂದನು. ಹಾವು ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಡಿತು. ಜಿನಧರ್ಮ ಸ್ವೀಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಿ ಅನಶನವ್ರತದಿಂದ ಪಂಚತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿ ನಾಗಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಸುಂದರನಾದ ನಾಗಕುಮಾರನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿತು. ಇವನ ದೇವಿಯರು ಅವಧಿಜ್ಞಾನದಿಂದ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿದವರಾಗಿ ನಾಗಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಅನಂತವೀರ್ಯನು ತನ್ನ ಮಗ ಸುವಾಸುವಿಗೆ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸಾಗರಸೇನಮುನಿಯಿಂದ ದೈಗಂಬರ ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದನು, ಮಹಾಮುನಿಯಾಗಿ ಹೋದನು.

ಒಂದು ದಿವಸ ನಾಗಕುಮಾರನು ನಂದೀಶ್ವರ ಮಹಾಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಜಿನವಂದನಾರ್ಥವಾಗಿ ಮಂದರಪರ್ವತಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸಕಲತ್ರನಾಗಿ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುತ್ತಿದ್ದ ವಿದ್ಯುದ್ದಂಷ್ಟ್ರನನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಕಂಡನು: ಕೂಡಲೇ ಅವನನ್ನು ಅವನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನೂ ಸಮುದ್ರಮಧ್ಯಕ್ಕೆ ಎಸೆದು ಪೂರ್ವವೈರ ಕಾರಣದಿಂದ ಅವರನ್ನು ಕೊಂದನು. ಮೃತನಾದ ವಿದ್ಯುದ್ದಂಷ್ಟ್ರನು ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಏಳು ನರಕದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಅನಂತರ ತೋಯಮುದ್ರರೋಧರದಲ್ಲಿ ಮೀನಾಗಿ ಜನ್ಮವೆತ್ತಿದನು.

ಹಸ್ತಿನಗರದ ರಾಜ ವಿಜಯದತ್ತ; ದೇವಿ ವಿಜಯೆ; ಇವರಿಗೆ ನಾಗಕುಮಾರನು ಸತ್ತು ಮಗನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ ಗುರುದತ್ತನೆಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಪಡೆದನು. ಇವನ ಎಂಟನೆಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತಂದೆ ಇವನಿಗೆ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಹೋದನು. ಗುರುದತ್ತನು ರಾಜ್ಯವಾಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಲಾಟದೇಶದ ನಡುವೆ ದ್ರೋಣೀಮಂತ ಪರ್ವತದ ಪೂರ್ವೋತ್ತರಭಾಗದಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರಪುರಿ ಎಂಬ ರಮ್ಯವಾದ ನಗರವಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ರಾಜ ಚಂದ್ರಕೀರ್ತಿ. ಮಹಾದೇವಿ ಚಂದ್ರಲೇಖೆ, ಇವರಿಗೆ ಜನಮನೋಹರಿ ನಾಲ್ಕು ಕನ್ಯೆಯರು ಹುಟ್ಟಿದರು. ಇವರಲ್ಲಿ ಕಿರಿಯಳಾದ ಅಭಯಮತಿ ಉತ್ತಮಳು. ಇವಳನ್ನು ಗುರುದತ್ತನು ವಿವಾಹವಾಗಲು ಬಯಸಿ ಎಷ್ಟು ಸಲ ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿದರೂ ಇವಳ ತಂದೆ ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಗುರುದತ್ತ ಸೈನ್ಯಸಮೇತನಾಗಿ ಹೊರಟು ಆ ಪುರವನ್ನು ಮುತ್ತಿಗೆಹಾಕಿದನು. ಭಯಂಕರವಾದ ಮಹಾಯುದ್ಧ ನಡೆಯಿತು. ರಣಾಂಗಣದಲ್ಲಿದ್ದ ಮಹೇಂದ್ರದತ್ತನ ಕೈ ಸಕಂಕಣವಾಗಿದ್ದದ್ದು. ಕತ್ತರಿಸಿ ಬಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಒಂದು ಕಾಗೆ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವಾಗ ಅದು ಅಭಯಮತಿಯು ಮಾಡದ ಮೇಲೆ ಅವಳ ಎದುರಿಗೆ ಬಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಅವಳು ದಾದಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದಳು 'ಇದು ಯಾರ ಕೈ' ಎಂದು. 'ನಿನ್ನ ಕಾರಣವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಈ ಸಂಗ್ರಾಮಕಾಲದ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಮೃತನಾದ ಯಾವನೋ ಒಬ್ಬನ ಕೈ' ಎಂದು ದಾದಿ ಹೇಳಿದಳು. ಅಭಯಮತಿಗೆ ಅನುಕಂಪವಾಯಿತು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಭಯಗ್ರಸ್ತನಾದ ಚಂದ್ರಕೀರ್ತಿ ಗುರುದತ್ತನಿಗೆ ಪ್ರೀತನಾಗಿ ಮಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು. ಅಲ್ಲಿ ಗುರುದತ್ತನು ಭಾರ್ಯಾಸಮೇತನಾಗಿ ಸುಖಿಯಾಗಿದ್ದನು. ಅವನಲ್ಲಿಗೆ ಜನರೆಲ್ಲಾ ಬಂದು 'ದ್ರೋಣೀಮಂತ ಪರ್ವತದಲ್ಲಿರುವ ಹುಲಿಯ ಭಯದಿಂದ ಜನರೆಲ್ಲ ಸಂತ್ರಸ್ತರಾಗಿ ಓಡಿಹೋಗಿದ್ದಾರೆ' ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಗುರುದತ್ತನು ರೋಷಾವಿಷ್ಟನಾಗಿ ಆ ಬೆಟ್ಟಕ್ಕೆ

ಹೋದನು. ಅವನ ಸೈನ್ಯದ ಕೋಲಾಹಲ ಶಬ್ದವನ್ನೂ ಆನೆಗಳ ಘೀಂಕಾರವನ್ನೂ ಕೇಳಿದ ಆ ಹುಲಿ (= ನಸರ) ಹೆದರಿ ಗುಹೆಯ ಒಳಗೆ ಅವಿತುಕೊಂಡಿತು. ಅದನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು ಆಗದಿದ್ದುದರಿಂದ ಆ ಗುಹೆಯ ಬಾಯಲ್ಲಿ ತೃಣಾದಿಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿ ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿಸಿದರು. ಅದರ ಹೊಗೆ ಸುತ್ತಿ ಹುಲಿ ಸತ್ತಿತು. ಚಂಪಾಪುರಿಯಲ್ಲಿ ಭವಧರ್ಮನೆಂಬ ವಿಪ್ರ, ಅವನ ಪ್ರಿಯೆ ನಾಗಶ್ರೀ ಎಂಬುವಳು. ಇವರಿಗೆ ಆ ಹುಲಿ ಕಪಿಲನೆಂಬ ಮಗನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿತು ; ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ಕಪಿಲಾ.

ಚಂದ್ರಪುರಿಯಲ್ಲಿ ತಂಗಿದ್ದ ಗುರುದತ್ತ ಸ್ವಸೈನ್ಯಪರಿವಾರಸಮೇತನಾಗಿ ತನ್ನ ನಗರವಾದ ಹಸ್ತಿನಗರಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಅವನ ಭಾರ್ಯೆ ಅಭಯಮತಿ ಮಗನನ್ನು ಹೆತ್ತಳು. ಒಂದು ದಿನ ಆ ಪಟ್ಟಣದ ಹತ್ತಿರವಿದ್ದ ಧರಣೀಭೂಷಣಗಿರಿಗೆ ಅಮೃತಾಸ್ರವರೆಂಬ ತಪಸ್ವಿಗಳು ಬಂದರು. ಅವರನ್ನು ವಂದಿಸಲು ಗುರುದತ್ತನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದನು ; ತನ್ನ ಪೂರ್ವಭವ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಅವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದನು. ಕೃಪೆಯಿಂದ ಅವರು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರು—ಹಿಂದಿನ ಭವದಲ್ಲಿ ನೀನು ಉಪರಿಚರ ರಾಜನಾಗಿದ್ದೆ, ಹಾವಾಗಿದ್ದೆ, ಆಮೇಲೆ ನಾಗಕುಮಾರನಾದೆ. ಈಗ ಗುರುದತ್ತನಾಗಿರುವೆ—ಎಂದರು. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಅಭಯಮತಿ ತನ್ನ ಭವಾವಳಿಯನ್ನು ಬೆಸಗೊಂಡಳು. ಅವಧಿಜ್ಞಾನಲೋಚನನು ಹೇಳಿದನು : 'ಗಂಧರ್ವನಗರೋದ್ಭವನಾದ ಗರುಡವೇಗನೆಂಬೊಬ್ಬನಿದ್ದನು : ಅವನ ಪ್ರಿಯೆ ಗೋಮತಿ. ಆ ಪುರಿಗೆ ಒಂದು ದಿವಸ ಸಮಾಧಿಗುಪ್ತರೆಂಬ ಮುನಿಗಳು ಬಂದರು. ಇವರ ಹತ್ತಿರ ಗೋಮತಿ ಮಧುಮಾಂಸ ಸುರಾಪಾನ, ಸ್ತೇಯ, ಪ್ರಾಣವಧೆ—ಇವುಗಳಿಂದ ರಹಿತವಾದ ವ್ರತವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದಳು. ಅವಳ ಗಂಡ ಅನೇಕ ತಿತ್ತಿರಿ ಪಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಪಂಜರದಲ್ಲಿಟ್ಟನು. ಅವುಗಳನ್ನು ಗೋಮತಿ ಬಿಟ್ಟು ಹಾರಿಸಿದಳು. ಅವಳನ್ನು ಕೋಪದಿಂದ ಗಂಡ ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ಅಟ್ಟಿಬಿಟ್ಟನು. ಅವಳು ಕಾಲಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸತ್ತು ಚಂದ್ರಲೇಖಾತನುಜಳಾದ ಅಭಯಮತಿಯಾಗಿದ್ದಾಳೆ. ಅಲ್ಲದೆ ನೀನು ಗರ್ಭದಲ್ಲಿರುವಾಗ ನಿನ್ನ ತಾಯಿಗೆ ಬಯಕೆಯಾಯಿತು. ಸಕಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೂ ಅಭಯವನ್ನು ಕಾಣಿಸಬೇಕೆಂದು. ರಾಜ ಪ್ರಾಣಿಹಿಂಸೆ ಆಗಬಾರದೆಂದು ಘೋಷಿಸಿದನು. ನಿನಗೆ ಅಭಯಮತಿ ಎಂಬ ಹೆಸರಾಯಿತು ಇದಕ್ಕಾಗಿ.' ತನ್ನ ಭವಾವಳಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಅಭಯಮತಿ ಆರ್ಯಿಕೆಯರ ಬಳಿ ಜೈನದೀಕ್ಷಾಧಾರಿಣಿಯಾದಳು. ಗುರುದತ್ತನು ತನ್ನ ಮಗ ಶ್ರೀದತ್ತನಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ಕೊಟ್ಟು ಅಮಿತಮುನಿಗಳ ಪಾರ್ಶ್ವದಲ್ಲಿ ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿದನು.

ಕಪಿಲೆಯು ದಧಿ ಮಿಶ್ರಿತ ಅನ್ನವನ್ನು (ಭಕ್ತಂ) ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತನ್ನ ಪತಿಯ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಹೊಲಕ್ಕೆ ಹೋದಳು. ಹೊಲವನ್ನು ಉಳುತ್ತಿದ್ದ ಕಪಿಲನು ಕಾದು ಸಾಕಾಗಿ ಹಸಿವಿನಿಂದ ಬಳಲಿ ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಬಂದನು. ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ. ಕೋಪಗೊಂಡ ಅವನು 'ದುಷ್ಟೆ! ನೀನು ಅನ್ನವನ್ನು ತಂದು ಮನೆಗೆ ಬಂದ ಕಾರಣವೇನು. ಹಸಿವು ಬಾಯಾರಿಕೆಯಿಂದ ಬಳಲಿದವನಾಗಿ ನಾನು ಇಲ್ಲಿದ್ದೇನೆ. ದುರ್ಜನರಲ್ಲಿ ದುರ್ಜನೆಯೇ' ಎಂದನು. ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಕಪಿಲೆ, 'ನಿನಗಾಗಿ ನಾನು ಅನ್ನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೊಲಕ್ಕೆ ಹೋದೆ. ನಿನ್ನನ್ನು ಕಾಣದೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದೆ' ಎಂದಳು. 'ಏಕೆ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಮುನಿ ಹೇಳಲಿಲ್ಲವೆ ನಿನಗೆ, ಈ ಹೊಲದಿಂದ ಬೇರೆ ಹೊಲಕ್ಕೆ ಉಳಲು ನಾನು ಹೋಗಿದ್ದೇನೆ' ಎಂದನು ಅವನು. 'ನಾನು ಆ ಮುನಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದೆ. ಆದರೆ ಅವನು ಮಾತೇ ಆಡಲಿಲ್ಲ. ಮೂಕನಂತೆ ಇದ್ದನು' ಎಂದಳವಳು. ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಕಪಿಲ ಕೋಪವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸಿ ತನ್ನ ಕೋಪವನ್ನು ಮುನಿಯ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿಸಿದನು : ನಾರುಪಂಜಿಗಳನ್ನೂ ಅಗ್ನಿಯನ್ನೂ ತಂದು ಪ್ರತಿಮಾಯೋಗದಲ್ಲಿದ್ದ ಆ ಮುನಿಯ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಕಾಲಿನಿಂದ ಒಡಲು ತಲೆಯವರೆಗೆ ಸುತ್ತಿ (ಹೇರಿಸಿ) ಪೂರ್ವವೈರಾನುಬಂಧದಿಂದ ಉರಿ ಹೊತ್ತಿಸಿದನು. ಈ ವೇದನೆಯನ್ನು ಗುರುದತ್ತ ಸೈರಿಸಿ ಶುಕ್ಲಧ್ಯಾನವನ್ನು ಪಡೆದನು. ಚತುರ್ನಿಕಾಯಾಮರರು ಬಂದು ಗುರುದತ್ತನನ್ನು ಪೂಜಿಸಿದರು. ಇದನ್ನು ಕಂಡ ಕಪಿಲ ತನ್ನನ್ನು ತಾನೇ ನಿಂದಿಸಿಕೊಂಡು ಗುರುದತ್ತನ ಪಾದಗಳ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಜಿನೋದಿತ ಧರ್ಮವನ್ನು ಕೇಳಿ ಸ್ವಭವಾಂತರಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದನು. ಗುರುದತ್ತ ಹೇಳಿದನು : ನೀನು ಮೊದಲು ವಿದ್ಯುದ್ದಂಷ್ಟ್ರನೆಂಬ ಖೇಚರನಾಗಿದ್ದೆ : ನಾಗಕುಮಾರನಿಂದ ನಿನ್ನ ವಧೆಯಾಗಿ ರತ್ನಪ್ರಭೆಯೊಳು

ನರಕಕ್ಕೆ ಹೋದೆ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಂದು ತೋಣಿಮಂತ ಪರ್ವತದಲ್ಲಿ ಹುಲಿಯಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದೆ. ಗುರು ವಚನದಿಂದ ಮುನಿಯು ಈಗ ಕಪಿಲನಾದೆ—ಎಂದನು. ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಕಪಿಲ ಪುರಾತನ ವೈರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ದೀಕ್ಷಾಗ್ರಹಣವಾಗಿ ಮುನಿಯಾದನು. ಅಮೇಲೆ ಏಕವಿಹಾರಿಯಾಗಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತ ಕೊಂಕಣ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಭಯಂಕರವಾದ ಗಿರಿಪಲ್ಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಷ್ಠಕಾಷ್ಠ ರಾಶಿಯ ಮೇಲೆ ಅವನು ಇರುಳು ಪ್ರತಿಮಾಯೋಗದಲ್ಲಿ ನಿಂತನು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ಹಾಮರನು ಆ ಪಲ್ಲರದಲ್ಲಿ ಉರಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟು ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಹೋದನು. ಈ ಉಪಸರ್ಗವನ್ನು ಸೈರಿಸಿ ಕಪಿಲನು ಸಮಾಧಿ ಮರಣದಿಂದ ಸತ್ತನು. ಅಚ್ಯುತಕಲ್ಪದಲ್ಲಿ ದೇವನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದನು. ಬೆಳಗಾದಾಗ ಆ ಕೌಂಕಣನು ಪಲ್ಲರದ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಬೆಂದ ಮುನಿಯನ್ನು ಕಂಡನು (ಪಲ್ಲರ = ಹೊದರು). ದುಃಖದಿಂದ ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ನಿಂದೆಗರ್ಹೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದೇ ಅಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಸತ್ತು ಹೀನನೆಂಬ ದೇವತೆಯಾದನು.

ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ಅವನು ವಿಂಧ್ಯದ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಶ್ವೇತಹಸ್ತಿಯಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದನು. ಜನ ಸಂಕ್ಷೋಭಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಈ ಆನೆಯನ್ನು ಅಚ್ಯುತೇಂದ್ರನು ನೋಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಉಪದೇಶಮಾಡಿದನು. ಆನೆಯು ಪ್ರಶಮನವನ್ನು ಪಡೆಯಿತು. ಸಂಯಮವಾಗಿ ಅಣುವ್ರತವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿತು. ಒಂದು ದಿನ ಕಾಳ್ಗಿಚ್ಚು ಹತ್ತಿಕೊಂಡು ಅಡವಿ ಬೇಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಆನೆಯು ಓಡಿಹೋಗದೆ ಈ ಆನೆ ಪವಿತ್ರಸ್ಥಳದ ಅರಿವಿನಲ್ಲಿ ನಿಂತಿತು. ಬೆಂಕಿ ಅದಕ್ಕೂ ಅವರಿಸಿ ಉರಿಯುತ್ತಿರಲು ಆ ಆನೆಯ ಕಾಲ್ಕೆಳಗೆ ಒಂದು ಮೊಲ ಬಂದು ನಿಂತಿತು. ಆನೆ ಸತ್ತು ಸಹಸ್ರಾರಕಲ್ಪದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿತು. ಅಮೇಲೆ ಅದು ರಾಜಗೃಹಪುರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಣಿಕನ ಮಹಾದೇವಿ ಧನಶ್ರೀಯ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಂದು ನೆಲಸಿತು. ಅವಳಿಗೆ ಬಯಕೆಯಾಯಿತು: ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಆನೆಯನ್ನೇರಿ ಸ್ವಸ್ವಸಮೇತವಾಗಿ ಅಡವಿಯನ್ನು ಹೊಕ್ಕು ಅಲ್ಲಿನ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ತಿಂದು ಬೀಳುತ್ತಿರುವ ಮಳೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ಇರುಳು ಕಳೆಯುವ ಕಾಮನೆಯು ನನಗೆ ಬಂದಿತೆಂದಳು ರಾಜನಿಗೆ. ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಶ್ರೇಣಿಕ ತನ್ನ ಮಗ ಅಭಯಕುಮಾರನನ್ನು ಕರೆದು ಅವನಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದನು—ಧನಶ್ರೀಯ ದೌಹೃದಕ್ಕೆ ಉಪಾಯವನ್ನು ಹೇಳು ಎಂದು. ಅದಕ್ಕೆ ಕುಮಾರ—ವಿಜಯಾರ್ಧದ ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ಅಲಕಾತಿಲಕವೆಂಬ ನಗರವಿದೆ; ನನಗೆ ಪ್ರಿಯನಾದ ಖೇಚರನೊಬ್ಬ ಅಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ; ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ಕನಕಮಾಲೆ. ಅವರ ಮಗಳು ಕನಕಚಿತ್ರೆ. ಇವಳು ಖೇಚರೀ ವಿದ್ಯಾಸಾಧನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರಲು ಬಿಟ್ಟು ಚಿತ್ರಗತಿ ಎಂಬ ಖೇಚರನು ಇವಳ ಕೈಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡನು. ಇದನ್ನು ಕಂಡ ಮನೋಗತ್ಯಾದಿ ಖೇಚರರು ಕೋಪದಿಂದ ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಗಳು ನೀನು ಮನುಷ್ಯನಾಗಿರು ಎಂದು ಶಪಿಸಿದರು. ಅವನು ವಾಗೆಂದು ಮನುಷ್ಯನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ ಕಾಮಲತೆಯ ಗೃಹದಲ್ಲಿದ್ದನು. ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಗಳಾದಮೇಲೆ ಆ ಖೇಚರ ತನ್ನ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ವಿದ್ಯಾಸಾಧನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ನಾನು ಅಭಯಕುಮಾರ ವಿದ್ಯೆಯ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದೆನು. ಆ ಖೇಚರನು ಸ್ಮರಿಸಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಅವನಿಂದ ದೌಹೃದದ ಪೂರೈಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ—ಎಂದನು. ಆ ವಿದ್ಯಾಧರ ವಾಗೆಂದು ಬಂದು ಬಯಕೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸಿ ತನ್ನ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋದ. ಅಮೇಲೆ ಧನಶ್ರೀಗೆ ಗಜಕುಮಾರನೆಂಬ ಮಗನು ಹುಟ್ಟಿದನು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ಸುಮತಿ ಮುನಿಯಿಂದ ಗಜಕುಮಾರ ಪೂರ್ವಭವಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ತಿಳಿದು ವಿರಕ್ತನಾಗಿ ತಪಸ್ವಿಯಾದನು. ಏಕವಿಹಾರಿಯಾದನು. ಕಲಿಂಗ ವಿಷಯದ ದಂತಿಪುರಕ್ಕೆ ಅವನು ಬಂದನು. ಆ ಪುರದ ಪಶ್ಚಿಮಭಾಗದಲ್ಲಿ ಆ ಮುನಿ ಆತಾಪ ಯೋಗದಲ್ಲಿ ನಿಂತನು. ಅಲ್ಲಿ ರಾಜ ನರಸಿಂಹ, ಅವನ ದೇವಿ ಸುಮತಿ, ಮಗ ಗುಣಪಾಲ. ಗೂಢಮಂತ್ರ ಪ್ರಯೋಗಜ್ಞನೂ ನಿಷ್ಠುರಮಾನಸನೂ ಆದ ಬುದ್ಧದಾಸನೆಂಬ ಮಂತ್ರಿ ಇದ್ದ. ಗಜಪರ್ವತದಲ್ಲಿದ್ದ ಮುನಿಪುಂಗವನನ್ನು ನೋಡಿ ಗುಣಪಾಲ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದ—ಈ ಯೋಗಿ ಪರ್ವತದಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಇದ್ದಾನೆ, ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಒಣಗುತ್ತ ಎಂದು. ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಬುದ್ಧದಾಸ ಹೇಳಿದ—ಈ ಮುನಿಗೆ ಚಂಡವಾಯು ಹಿಡಿದಿದೆ ಎಂದು. ವಾತನಾಶಕ ಔಷಧಿಯನ್ನು ಹೇಳು ಎಂದ ಗುಣಪಾಲ. ಶಿಲಾತಲವನ್ನು ಉರಿಯಿಂದ ಕಾಯಿಸುವುದೇ ಔಷಧಿ ಎಂದ ಬುದ್ಧದಾಸ.

ಮುನಿ ಪುರಕ್ಕೆ ಭಿಕ್ಷೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಬುದ್ಧದಾಸ ಶಿಲಾತಲವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಯಿಸಿಟ್ಟ. ಆ ಬಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ಕಾಯೋತ್ಸರ್ಗದಿಂದ ಮುನಿ ನಿಂತು ಉಪಸರ್ಗವನ್ನು ಸೈರಿಸಿ ಸಮಾಧಿಯಿಂದ ಸತ್ತು ಅಂತಕೃತ್ಕೇವಲಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಾಣಕ್ಕೆ ಸಂದರು. ಇದನ್ನು ಕಂಡು ಬುದ್ಧದಾಸ ಸನ್ಯಾಸಿ ನಿರ್ವೇದಯುತನಾದನು. ಗುಣಪಾಲ ತನ್ನ ಮಗ ಗುಣಪಾಲನಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ಕೊಟ್ಟು ದೀಕ್ಷಾಧಾರಿಯಾದನು.

೧೪೦. ಚಿಲಾತಪುತ್ರ ಕಥಾನಕಂ

ಮಗಧ ವಿಷಯದ ಗೋಪಾಲಕನೊಬ್ಬ ಸಾರ್ಥವಾಹಕನು ಸಾರ್ಥದೊಡನೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಯಶೋಧರರೆಂಬ ಮುನಿಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಅವರಿಗೆ ಭಿಕ್ಷಾದಾನ ಮಾಡಿದನು. ಆಮೇಲೆ ಅವನು ಸತ್ತು ದೇವತೆಯಾದನು. ಆಮೇಲೆ ಅವನು ಶ್ರೇಣಿಕ ರಾಜನ ಮಗನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ ಚಿಲಾತನೆಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಪಡೆದನು. ಶ್ರೇಣಿಕನು ಉಜ್ಜಯಿನೀ ನಗರದ ಮಿತ್ರಾಯಣ ಕುಮಾರನ ಬಳಿಗೆ ದೂತನನ್ನು ಕಳುಹಿದನು. ಆ ಊರಿನ ರಾಜ ಪ್ರದ್ಯೋತನು ಆ ದೂತನನ್ನು ಹಿಡಿದು ಸೆರೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟನು. ಕಂಬಳಿಯ ಇಸಿಬ್ಬ ಸಾರ್ಥಾಧಿಪತಿ ಮಿತ್ರಾಯಣನನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿಕೊಂಡು ರಾಜಗೃಹ ನಗರಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದನು. ಆಗ ಪ್ರದ್ಯೋತನು ಕೋಪಾವಿಷ್ಟನಾಗಿ ಸೈನ್ಯಸಮೇತನಾಗಿ ಶ್ರೇಣಿಕನ ಮೇಲೆ ದಂಡೆತ್ತಿ ಬಂದನು. ಶ್ರೇಣಿಕನು ಸಾರಿಸಿದನು—ಪ್ರದ್ಯೋತನನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕಟ್ಟಿ ತಂದವರಿಗೆ ಇಷ್ಟವಾದ ವರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು. ಈ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಚಿಲಾತಪುತ್ರ ಕೇಳಿ ಐವತ್ತೈದು [illegible] ಪ್ರದ್ಯೋತನನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ತಂದನು. ಅವನಿಗೆ ವರಪ್ರದಾನ—ರಾಜಗೃಹದಲ್ಲಿ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂದ ೧೨ ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಭೋಗಾಸಕ್ತನಾಗಿರುವಂತೆ. ಆಮೇಲೆ ಶ್ರೇಣಿಕ ತನ್ನ ಮಗನಿಗೆ ರಾಜ್ಯಸಂಪದವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಜಿನಸೇನ ಗುರುಗಳ ಬಳಿ ದೀಕ್ಷಾಗ್ರಹಣಮಾಡಿದನು. ಆಮೇಲೆ ಚಿಲಾತಪುತ್ರನು ಕೋಪದಿಂದ ಶ್ರೇಣಿಕ ನಿಂದ ಸ್ವದೇಶದಿಂದ ನಿರ್ಧಾಟಿತನಾಗಿ ದೂರವಾದ ವನಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಅಲ್ಲಿ ದುರ್ಗ ಕೋಟೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಭೋಗಭಾಗಿಯಾಗಿ ಸುಖವಾಗಿದ್ದನು. ಅಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಭರ್ತೃಮಿತ್ರನೆಂಬ ಪ್ರಾಣಮಿತ್ರನೊಬ್ಬನು ದೊರೆತನು. ಅವನ ಮಾತುಲ ಭದ್ರದತ್ತ. ಮಗಳು ಸುಭದ್ರೆ—ಇವಳನ್ನು ಭರ್ತೃಮಿತ್ರನಿಗೆ ಕೊಡಲು ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಭರ್ತೃಮಿತ್ರನು ಬಂದು ಚಿಲಾತನೊಡನೆ ಆ ಕನ್ಯೆಯನ್ನು ಅಪಹರಿಸಲು ಹೋಗಿ ಸ್ನಾನಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಅವಳನ್ನು (ಬಿಗಾವಸಮಯ) ಕದ್ದುಕೊಂಡು ಹೋದನು. (ಇಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಸ್ಪಷ್ಟತೆ ಇದೆ.) ಶ್ರೇಣಿಕನು ಧನುರ್ಧಾರಿಯಾಗಿ ಅಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದನು. ಭಯದಿಂದ ಭರ್ತೃಮಿತ್ರ ಕನ್ಯೆಯನ್ನು ಕೊಂದನು : ಅವಳು ವ್ಯಂತರಿಯಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದಳು. ಆಮೇಲೆ ಭರ್ತೃಮಿತ್ರ ವೈಭಾರ ಪರ್ವತದ ಶಿಖರವನ್ನು ಹತ್ತಿದನು. ಐನೂರ್ವರು ಶಿಷ್ಯರೊಡನೆ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಮುನಿದತ್ತನೆಂಬ ಮುನಿಯನ್ನು ಅವನು ಕಂಡು ಅವರಿಂದ ಜಿನದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಪಡೆದನು. ಚಿಲಾತಪುತ್ರನು ಕಾಯೋತ್ಸರ್ಗದಲ್ಲಿದ್ದನು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸೈನ್ಯಸಮೇತನಾದ ಶ್ರೇಣಿಕನು ಬಂದು ಅವನನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ ಸ್ವಪುರಕ್ಕೆ ಮರಳಿದನು. ಆ ವ್ಯಂತರಿ ವಿಭಂಗಜ್ಞಾನದಿಂದ ತಿಳಿದು ಕಾಳಿಕರೂಪವನ್ನು (ಕಾಗೆ) ಧರಿಸಿ ಬಂದು ಆ ಮುನಿಯ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಚಂಚುಪ್ರಹಾರದಿಂದ ಎರಡು ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತು ತಿಂದಿತು. ದೀರ್ಘಮಸ್ತಕಯುಕ್ತ ಕೀಟಕಗಳು ಕಿತ್ತು ತಿಂದವು. ಈ ಉಪಸರ್ಗವನ್ನು ಸೈರಿಸಿ ಚಿಲಾತಪುತ್ರನು ಸತ್ತು ಸರ್ವಾರ್ಥಸಿದ್ಧಿಗೆ ಹೋದನು. (೩೬ ಶ್ಲೋಕಗಳು).

೧೪೧. ಧಾನ್ಯಕುಮಾರಮುನಿ ಕಥಾನಕಂ (ದಂಡಕರಿಸಿನ ಕಥೆ)

ಪೂರ್ವ ವಿದೇಹದ ವೀತಶೋಕಪುರ. ಅಶೋಕ ರಾಜ. ದೇವಿ ಅಶೋಕಾ. [illegible] ಗಳ ಮುಂದು [illegible] ರಾಜ [illegible]. [illegible] ಧಾನ್ಯಸಂಗ್ರಹ [illegible] ರಾಜ [illegible] ಅವರನ್ನು [illegible]

ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಹೀಗಿರಲು ಅವನಿಗೆ ಮಹಾರೋಗವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ಭಕ್ತ ಸಂಯುಕ್ತ ಔಷಧವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದನು. ಒಬ್ಬ ಮಹಾಯೋಗಿ ಅವನ ಮನೆಗೆ ಬಂದನು. ರಾಜ ಸತ್ಕರಿಸಿ ಔಷಧವನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಭಿಕ್ಷಾದಾನಮಾಡಿದನು. ಇದರಿಂದ ಮುನಿಯ ೧೨ ವರ್ಷಗಳ ವ್ಯಾಧಿ ಹೋಯಿತು. ರಾಜನು ವೇದನೆಯಿಂದ ಸತ್ತನು. ಇವನು ದಾನದ ಪುಣ್ಯಫಲವಾಗಿ ಅಮಲಕಂಠನಗರದಲ್ಲಿರುವ ಅರಿಷ್ಟಸೇನ ರಾಜನಿಗೂ ಅವನ ರಾಣಿ ನಂದಿಮತಿಗೂ ಧಾನ್ಯಕುಮಾರನೆಂಬ ಮಗನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದನು. ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ದಮನದಿಂದ ಧರ್ಮದತ್ತನೆಂದೂ ಶಿಲೋದ್ಧರದಿಂದ ಅನಂತವೀರ್ಯನೆಂದೂ ಮಹಾಶತ್ರುದಮನದಿಂದ ಅಪರಾಜಿತನೆಂದೂ ಸ್ಕಂಧಾವಾರ ಸಮಾಪ್ತಿಯತೆಯಿಂದ ದುರ್ಯೋಧನನೆಂದೂ ಜಿತಶತ್ರುವೆಂದೂ ಇವನಿಗೆ ಹೆಸರುಗಳಾದವು: ಇವನಿಗೆ ಮಂತ್ರಿ ಇವನ ಮಾತುಲನಾದ ಧಾನ್ಯನು. ಇವನು ಮಾತ್ಸರ್ಯಪರಾತ್ಮಕ. ದಮದತ್ತಾದಿ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಉಚ್ಚರಿಸಲು ಇಷ್ಟವಿರಲಿಲ್ಲ ಇವನಿಗೆ. ಒಂದು ದಿವಸ ಮಂತ್ರಿ ಧಾನ್ಯಕುಮಾರನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು—ಧಾನ್ಯ ಎಂದು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಕರೆದನು. ಕುಮಾರನು ಮಾಮ. ನನ್ನನ್ನು ಧಾನ್ಯನೆಂದು ಏಕೆ ಕೂಗುವೆ ಎಂದನು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವನು ನನ್ನ ಪ್ರಧಾನಕುಲಸಂಭೂತನಿಂದ ಧಾನ್ಯನೇ ಸರಿ ನೀನು ಎಂದು ದಮದತ್ತಾದಿ ನಾಮಗಳು ನಿನಗೆ ಹೊಂದುವುದಿಲ್ಲ: ಅವು ಮುನಿಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕ ಹೆಸರುಗಳು: ಇಂದ್ರಿಯನಿಗ್ರಹದಿಂದ ದಮದತ್ತ. ಉಗ್ರತಪ ಧ್ಯಾನೇನ ಅನಂತವೀರ್ಯ. ಪರೀಷಹೋಪಸರ್ಗಗಳ ಜಯದಿಂದ ಅಪರಾಜಿತ. ರಾಗದ್ವೇಷ ಜಯದಿಂದ ಜಿತಶತ್ರು—ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಹೆಸರುಗಳು ನಿನಗೆ ಯುಕ್ತವಲ್ಲ. ಕರ್ಣಶೂಲವಾಗಿರುವ ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕುಮಾರ ಕೇಳಿ ಮಾತುಲನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು—ಗುಣಯುಕ್ತವಾದ ಹೆಸರುಗಳು ನನಗೆ ಹೇಗೆ ಬರುತ್ತವೆ ಹೇಳು. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತವೆ ಎಂದ ಮಂತ್ರಿ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ನೇಮಿಜಿನ ಒಂದು ಸಂಘ ಸಮೇತನಾಗಿ (ಮಹಾಪಲ್ಲವ ದೇಶದಿಂದ) ಉದ್ಯಾನವನದಲ್ಲಿ ತಂಗಿದನು. ಧಾನ್ಯಕುಮಾರನು ಅವನನ್ನು ದರ್ಶನಮಾಡಲು ಹೋದನು. ತನ್ನ ಭವಗಳನ್ನೂ ಆಯುಸ್ಸನ್ನೂ ಕೇಳಿದನು. ಅನ್ಯಭವದಲ್ಲಿ ನೀನು ಅಶೋಕನಾಗಿದ್ದೆ. ಈಗ ಧಾನ್ಯನಾಗಿದ್ದೀಯೇ, ಸ್ವಲ್ಪಾಯು ನೀನು—ಎಂದ ಅವನು ವಿರಕ್ತನಾದ ಕುಮಾರ ನೇಮಿನಾಥನಲ್ಲಿ ದೀಕ್ಷಾಗ್ರಹಣ ಮಾಡಿ ಭಿಕ್ಷೆಗೆ ಹೊರಟನು. ಅವನಿಗೆ ಅದು ಲಭಿಸಲಿಲ್ಲ. ಏನಾದರೂ ದೊರೆತರೆ ತಿಂದಕೂಡಲೆ ವಮನವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಶಾಕತಾಂಬೂಲವಾಗಿ ಭೋಜನ ದೊರೆತರೂ ಅದು ಛರ್ದಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಒಂದು ಸಲ ಪಿಂಡಕದಿಂದ ಔಷಧವು ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು; ಛರ್ದಿ ಉಂಟಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಅವನು ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಮಾಡಿಕೊಂಡು ಚರಿಸುತ್ತ ಶೌರಿಪತ್ತನಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಆ ಪುರದ ಉತ್ತರಭಾಗದ ಯಮುನಾತೀರದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಮಾಯೋಗದಲ್ಲಿ ಅವನು ನಿಂತನು. ಆ ಸೌರಿಪುರದ ರಾಜ ಯಮುನಾವಂಕ ಬೇಟೆಗಾಗಿ ಸೈನ್ಯದೊಡನೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದನು. ಈ ಬತ್ತಲೆ ಮುನಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಶಕುನವಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ರಾಜ ಕೋಪದಿಂದ ಅವನ ಮೈಯನ್ನು ಬಾಣಗಳಿಂದ ತುಂಬಿ ತನ್ನ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಈ ಉಪಸರ್ಗವನ್ನು ಧಾನ್ಯಮುನಿ ಸೈರಿಸಿ ಶುದ್ಧಾತ್ಮನಾಗಿ ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ಆ ಕ್ಷೇತ್ರ ಸಿದ್ಧಿಕ್ಷೇತ್ರವಾಯಿತು. ಯಮುನಾವಂಕನು ಕುಷ್ಠದಿಂದ ಸತ್ತು ಘೋರ ನರಕಕ್ಕೆ ಸಂದನು. (೫೧ ಶ್ಲೋಕಗಳು)

೧೪೨. ಅಭಿನಂದನಾದಿಮುನಿ ಕಥಾನಕಂ

ಭಾರತ ದೇಶದ ದಕ್ಷಿಣಾಪಥದಲ್ಲಿ ಕುಂಭಕಾರಪುರ: ದಂಡಕನೆಂಬ ರಾಜ. ಅವನ ಪ್ರಿಯೆ ಸುವ್ರತೆ. ಅವನ ಮಂತ್ರಿ ಬಾಲಕ ಎಂಬುವನು. ಜಿನಶಾಸನ ವಿದ್ವೇಷಿ. ಮುನಿಸಂಘಪರಾಙ್ಮುಖಿ. ಅಭಿನಂದನಾದಿ ಮುಂತಾದ ಐನೂರು ಸಾಧುಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರು. ನೃಪನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿ ಬಾಲಕ ಇವರೊಡನೆ ವಾದಮಾಡಿ ಸೋತನು. ಮಹಾದೇವಿಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ಮಂತ್ರಿ ಕೂಟಮಂತ್ರವನ್ನು ಮಾಡಿ ರಾಜನಿಗೆ ಮುನಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕೋಪ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿದನು. (ಸಂಬಂಧಿ ಮಹಾದೇವ್ಯಾ ಕೂಟಮಂತ್ರಂ ವಿಧಾಯ ಸಃ । ರಾಜಾಽಸೌ ಕೋಪಮಾನೀತೋ ಮಂತ್ರಿಣಾ

ಮಾಡಿದ್ದ ಪಾಪ॥) ರಾಜ ಮಗಳಿಗನ್ನು ಗಾಣದಲ್ಲಿ ಅರೆಸಿದನು. ಅವರೆಲ್ಲ ಆನಂದವಾಗಿ ಸಮಾಧಿಮರಣದಿಂದ ಸತ್ತರು. (೮ ಶ್ಲೋಕಗಳು)

೧೪೩. ಚಾಣಾಕ್ಯಮುನಿ ಕಥಾನಕಂ

ಪಾಟಲೀಪುತ್ರ. ನಂದನೆಂಬ ರಾಜ. ಮಹಾದೇವಿ ಸುವ್ರತೆ. ಅವನಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕವಿ. ಸುಬಂಧು. ಶಕಟಾಲ್ಯ—ಎಂಬ ಮೂವರು ಸಮಸ್ತ ಲೋಕವಿಖ್ಯಾತರು. ಅದೇ ಪುರದಲ್ಲಿ ಕಪಿಲನೆಂಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ನಿದ್ದನು: ಅವನ ಭಾರ್ಯೆ ದೇವಿಲೆ. ಅವರ ಮಗ ಚಾಣಕ್ಯ. ವೇದವೇದಾಂಗಸಂಪನ್ನ. ಸಮಸ್ತ ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥಕೋವಿದ. ಸಮಸ್ತಜನಪೂಜಿತ, ಅವನ ಪ್ರಿಯ ಯಶೋಮತಿ. ಕಪಿಲನ ಸೋದರಿ ಯನ್ನು ಕವಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಮದುವೆಯಾಗಿತ್ತು. ಪ್ರತ್ಯಂತವಾಸಿಗಳ ನಾಡಿಗೆ ನುಗ್ಗಿದ್ದನ್ನು ಕವಿ ರಾಜನಿಗೆ ತಿಳಿಸಲು ರಾಜ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದ. ಅವರಿಗೆಲ್ಲ ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಹಿಂದಿರುಗಿಸಿರಿ ಎಂದ. ಕವಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೂ ಒಂದೊಂದು ಲಕ್ಷವನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು. ಒಂದು ಸಲ ನಂದ ಭಂಡಾರಿಗಳನ್ನು ಕರೆದು ಎಷ್ಟು ಹಣ ಉಳಿದಿದೆಯೆಂದು ಕೇಳಿದನು. ಭಂಡಾರದಲ್ಲಿ ಏನೂ ಧನವಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಸಕಲ ಧನವನ್ನು ಕವಿ ಪ್ರತ್ಯಂತವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟನು ಎಂದನು ಧನಪಾಲ : ನಂದನಿಗೆ ಸಿಟ್ಟು ಬಂದು ಕವಿಯನ್ನು ಅವನ ಹೆಂಡತಿಮಕ್ಕಳ ಸಮೇತವಾಗಿ ಅಂಧಕೂಪದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಸಿದನು. ದಿನವೊಂದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಶರಾವೆ ಅನ್ನವನ್ನು ಕವಿಗಾಗಿ ಕೊಡುವಂತೆ ನಿಯಮ. ಯಾರು ವೈರ ನಿರ್ಯಾತನಮಾಡಲು ಸಮರ್ಥನೋ ಅವನು ಮಾತ್ರ ಈ ಶರಾವೆಯ ಅನ್ನವನ್ನು ತಿನ್ನಲಿ ಎಂದು ಕವಿ ಹೇಳಿದ. ಅವನ ಕುಟುಂಬದವರು ನೀನೇ ಊಟಮಾಡು ಎಂದರು. ಅದರಂತೆ ಕವಿ ಭೋಜನ ಮಾಡುತ್ತ ಅಂಧಕೂಪದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗೋಚರ ಬಿಲವನ್ನು ಕೊರೆದು ಇದ್ದನು. ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಾದುವು. ಎಲ್ಲರೂ ಸತ್ತರು. ಕವಿ ಮಾತ್ರ ಜೀವಿಸಿದ್ದನು. ಪ್ರತ್ಯಂತವಾಸಿಗಳು ಈ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ನಂದಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಮುತ್ತಿದರು. ಆಗ ನಂದ ಕವಿಯನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಂಡು ಕವಿಯನ್ನು ಕೂಪದಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ತೆಗೆಯಿಸಿ ಕ್ಷಮೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದನು. ವರವನ್ನು ಕೇಳು ಎಂದನು. ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಿಂದಲೇ ನನಗೆ ಅನ್ನವನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದನು ಕವಿ. ಸಭಾಮಧ್ಯೆ ಹಾಗೇ ಆಗಲಿ ಎಂದ ರಾಜ,

ಒಂದು ಸಲ ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ತಿರುಗುತ್ತಿದ್ದ ಕವಿ ದರ್ಭಸೂಚಿಯನ್ನು ಅಗೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಚಾಣಕ್ಯನನ್ನು ನೋಡಿದನು. ಏತಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ಅಗೆಯುತ್ತೀಯೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ಈ ದರ್ಭಸೂಚಿ ನನ್ನ ಕಾಲನ್ನು ಚುಚ್ಚಿತು. ರಕ್ತ ಬರುತ್ತಿದೆ ನೋಡು. ಇದನ್ನು ಬೇರುಸಹಿತ ಕಿತ್ತುಹಾಕುತ್ತೇನೆ ಎಂದನು. ಕವಿ ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ನಂದವಂಶವನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲಮಾಡಲು ಇವನೇ ಸಮರ್ಥನೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡನು. ಸಭಾಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವನು ಒಂದು ಶ್ಲೋಕವನ್ನು ಬರೆದನು. "ನರೇಣೈಕ ಶರೀರೇಣ ನಯಶಾಸ್ತ್ರಯುತೇನ ಚ। ವ್ಯವಸಾಯೇನ ಯುಕ್ತೇನ ಜೇತುಂ ಶಕ್ಯಾ ವಸುಂಧರಾ"—ಈ ಶ್ಲೋಕವನ್ನು ನೋಡಿ ಚಾಣಕ್ಯ ಬರೆದ—"ನರೇಣೈಕ ಶರೀರೇಣ ನಯಶಾಸ್ತ್ರಯುತೇನ ಚ। ವ್ಯವಸಾಯೇನ ಯುಕ್ತೇನ" ಇತ್ಯಾದಿ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಕವಿ ಸಂತುಷ್ಟನಾಗಿ ಭಾರ್ಯಾಸಮೇತನಾದ ಚಾಣಕ್ಯನನ್ನು ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಕರೆದನು. ಅವನು ಬಂದ. ಆಗ ಕವಿ ಚಾಣಕ್ಯನ ಮನೆಯ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ಅನೇಕ ದೀನಾರಗಳನ್ನು ಚೆಲ್ಲಿಸಿದನು. ಯಶೋಮತಿ ದೀನಾರಗಳನ್ನು ತಂದು ಚಾಣಕ್ಯನಿಗೆ ತೋರಿಸಿದಳು. ರಾಜನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಕಪಿಲೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾನಂತೆ. ನೀನು ಏಕೆ ಹೋಗಿ ತರಬಾರದು ಎಂದಳು. ಹಾಗೆಯೇ ಆಗಲಿ ಎಂದ ಚಾಣಕ್ಯ ಹೋದ. ಇದನ್ನು ಮಂತ್ರಿ ಕವಿ ತಿಳಿದು ರಾಜನಿಗೆ ಹೇಳಿದ—ಈ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಬಹುಮಾನ್ಯ ಸಮಾಯುಕ್ತವಾದ ಗೋಸಹಸ್ರವನ್ನು ಕೊಡು ಎಂದು. ಹಾಗೆ ಆಗಲಿ ಎಂದ. ಕವಿ ಚಾಣಕ್ಯನನ್ನು ಕರೆದು ಅಗ್ರಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿದನು. ಬಳಿಕ ಚಾಣಕ್ಯನು ದರ್ಭಾಸನ ಕಮಂಡಲುವಿನಿಂದಲೂ ಕುಂಡಿಕೆಗಳಿಂದಲೂ ಯುಕ್ತನಾಗಿ ಕುಳಿತಿದ್ದನು. ಆಗ ರಾಜ—ಇತರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆಸನವನ್ನು ಬಿಡು ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಚಾಣಕ್ಯನಿಗೆ. ಒಂದು ಆಸನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಚಾಣಕ್ಯ ಕುಳಿತನು. ಹೀಗೆಯೇ ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಆಸನವನ್ನು ಅವನು ಬಿಡಬೇಕಾಯಿತು. ಕಡೆಗೆ ಕೋಪದ

ಸ್ವಾಮಿ. ಅಗ್ರಾಸನವನ್ನು ಇತರ ವಿಪ್ರರು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರು. ನಿನ್ನ ರಾಜಗೃಹದಿಂದ ದೂರ ಹೋಗಿ ಬಹಿರ್ಗೃಹದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಉಂಡನು. ಚಾಣಕ್ಯನು ರಕ್ತಲೋಚನನಾಗಿ ಹೇಳಿದ—ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದು ನಿನಗೆ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ. ಭೋಜನಕ್ಕಾಗಿ ಕರೆತಂದ ನನ್ನನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುವುದು ತರವಲ್ಲ. ಚಾಣಕ್ಯನಿಗೆ ಅರ್ಧಚಂದ್ರಪ್ರಹಾರವಾಗಿ ಘಾಟಿತನಾದನು. ಕೋಪಗೊಂಡ ಅವನು ಗೃಹದ ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ 'ನಂದವಂಶಕ್ಷಯಂ ಶೀಘ್ರಂ ವಿದಧಾಮಿ' ಎಂದು ಚಿಂತಿಸಿ ಸ್ಫುಟವಾಗಿ ಹೀಗೆಂದನು—ಯಾವನು ನಿಷ್ಕಂಟಕ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಬಯಸುತ್ತಾನೋ ಅವನು ನನ್ನ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬರಲಿ ಎಂದು. ನಾನು ಬರುತ್ತೇನೆಂದು ಒಬ್ಬ ಹೇಳಿದ. ಅವನ ಕೈಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಚಾಣಕ್ಯ ಬೇಗನೆ ಹೊರಟು ಹೋದ. ವಾಯುವೇಗದ ಕುದುರೆಯನ್ನೇರಿ ಚಾಣಕ್ಯ ವಾರ್ಧಿಮಧ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದ ಜಲದುರ್ಗವೊಂದನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದನು. ಒಬ್ಬ ನರನಿಂದ ಕೂಡಿದ ಚಾಣಕ್ಯನನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಂತವಾಸಿ ಭೂಪಾಲರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನು ನೋಡಿ ಇತರ ಎಲ್ಲ ಪ್ರತ್ಯಂತವಾಸಿಗಳಿಗೂ ತಿಳಿಸಿದನು. ಅವರೆಲ್ಲ ಸೇರಿ ಚಾಣಕ್ಯನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಆ ರಾಜರೆಲ್ಲ ನಂದನನ್ನು ದಂಡ ತರುವಂತೆ ಕೇಳಿದರು. ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದ ಅವನು. ಅವನ ಸೈನ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಛೇದಿಸಿ ನಂದನನ್ನು ಕೊಂದು ಚಾಣಕ್ಯ ಕುಸುಮಪುರದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯವಾಳುತ್ತಿದ್ದನು.

ಕೆಲವು ಕಾಲ ರಾಜ್ಯವಾಳಿ ಚಾಣಕ್ಯನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ರಾಜ್ಯಪಟ್ಟವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಜಿನಧರ್ಮವನ್ನು ಕೇಳಿ ಪರಿಗ್ರಹ ಪರಿತ್ಯಾಗಿಯಾಗಿ ಮಹಿಧರ ಸಾಧುಗಳಿಂದ ದೀಕ್ಷಾಗ್ರಹಣಮಾಡಿ ವಿಹರಿಸುತ್ತ ಐನೂರು ಶಿಷ್ಯರಿಂದ ಪರಿವೇಷ್ಟಿತನಾಗಿ ದಕ್ಷಿಣಾಪಥದ ವನವಾಸಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಆಮೇಲೆ ಕ್ರೌಂಚಪುರದ ಪಶ್ಚಿಮ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಗೋಕುಲ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಚಾಣಕ್ಯ ಕಾಯೋತ್ಸರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಿಂತನು. ಆ ಪುರದ ರಾಜ ಸುಮಿತ್ರ. ಭಾರ್ಯೆ ವಿನಯಮತಿ. ಮಂತ್ರಿ ಸುಬಂಧು. ಇವನು ನಂದ ಮರಣಾನಂತರ ಚಾಣಕ್ಯನ ಮೇಲೆ ಕೋಪಾವಿಷ್ಟನಾಗಿದ್ದನು. ಸುಮಿತ್ರ ಸಪರಿವಾರನಾಗಿ ಮುನಿಯನ್ನು ವಂದಿಸಲು ಹೋದನು. ಅವನನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ ಬಂದನು. ಅಸ್ತಮಾನ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಸುಬಂಧು ಅಲ್ಲಿಗೆ ತಾನು ಹೋಗಿ ಸಾಗ್ನಿಕರೀಷವನ್ನು ಮುನಿಯ ಸುತ್ತ ಇಟ್ಟು ದ್ವಾರವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಬಂದನು. ನರಕಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ಚಾಣಕ್ಯನು ಶಿಷ್ಯಸಮೇತನಾಗಿ ಪಾದೋಪಗಮನವನ್ನು ಮಾಡಿ ಉಪಸರ್ಗವನ್ನು ಸಹಿಸಿ ಶುಕ್ಲಧ್ಯಾನದಿಂದ ಸಮಾಧಿಮರಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದನು. ಕ್ರೌಂಚಪುರದ ಪಶ್ಚಿಮ ದಿಗ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮುನಿಯ ನಿಷದ್ಯೆಯು ಈಗಲೂ ಸಾಧುಗಳಿಂದ ಪೂಜಿತವಾಗುತ್ತಿದೆ.

೧೪೪. ವೃಷಭಸೇನಮುನಿ ಕಥಾನಕಂ

ದಕ್ಷಿಣಾಪಥದ ಆಂಧ್ರದೇಶ. ಕುಂಭಕಾರನಗರ. ರಾಜ ದೃಢಪ್ರಭ. ಭಾರ್ಯೆ ಪದ್ಮಾವತಿ. ಮಂತ್ರಿ ರತ್ನಕ ಜಿನಧರ್ಮದ್ವೇಷಿ. ಸಾಧುಸಂಘ ನಿಂದಕ. ವೃಷಭಸೇನಾಚಾರ್ಯರು ಮುನಿಸಮುದಾಯಸಮೇತರಾಗಿ ಸುತ್ತಾಮುತ್ತಾ ಆ ನಗರಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಇವರ ಬರವನ್ನು ಕೇಳಿ ದೃಢಪ್ರಭ ಸಂದರ್ಶನಾರ್ಥವಾಗಿ ಹೊರಟನು. ಇವನ್ನು ನೋಡಿ ಮಂತ್ರಿ—ರಾಜನೇ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿ ಎಂದನು. ಜನ ಹೇಳದರು ರಾಜನು ಮುನಿಗಣವನ್ನು ವಂದಿಸಲು ಹೊರಟಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು. ಕೋಪಸಂಗತನಾದ ರತ್ನಕ ಮುನಿಗಳೊಡನೆ ವ್ಯವಹರಿಸಿ ಸಾಕಷ್ಟು ವಾದವಾಗಿ ಸೋತುಹೋದನು. ರಾತ್ರಿ ಮಂತ್ರಿ ಅವರಿದ್ದ ಮನೆಯನ್ನು ಸುಟ್ಟನು. ಈ ಉಪಸರ್ಗವನ್ನು ಸೈರಿಸಿ ವೃಷಭಸೇನ ಮುನಿಸಮುದಾಯಸಮೇತನಾಗಿ ಸತ್ತು ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋದನು.

೩. ಕೆಲವು ಕಠಿಣ ಪದಗಳ ಕೋಶ

(ಮೊದಲನೆಯದು ಪುಟಸಂಖ್ಯೆ : ಎರಡನೆಯದು ಪಂಕ್ತಿಸಂಖ್ಯೆ)

ಅಂಗಡಿಯುಲವಡಂ ೯೦-೬
ಅಗ್ಗಯಿಲೆ ೧೬೭-೫
ಅಡ್ಡಣಿಗೆ ೧೨೨-೧೨. ೧೩
ಅಜುನೀರ್ ೧೦೧-೧೩
ಅಜೀತ ೫೦-೨೦
ಅರ್ಧಗಪ್ಪಡ ೧೩೬-೧೬. ೨೩, ೨೭ ; ೧೩೭-೧೮
ಅರ್ಧಗಪ್ಪಡದ ತೀರ್ಥ ೧೩೭-೨, ೩, ೬
ಅರ್ಧಗಪ್ಪಡದ ಯತಿ ೧೩೭-೧೧
ಅರ್ಧಗಪ್ಪಡದ ಸಂಘ ೧೩೭-೯, ೧೨
ಅಲಂಪು ೨೩೨-೧೮
ಅಳಿಪು ೬೧-೧೩
ಅಳಿ ೧೧೨-೨೬
[ಅಳಿ]ಜುವಳ್ಳ ೧೬೬-೨೮
ಅಬ್ಬ್ಯಾಡು ೬೭-೧

ಆಂದೆ ೧೩೭-೯
ಆಪಣ ೬೦-೧. ೧೩, ೧೪
ಆರವೆ ೧೭೦-೨೫
ಆಳಂಬೆ ೧೭೦-೧೮; ೧೯೫-೧

ಇಂಬುಗೆಯ್ ೮೭-೧೫
ಈಜುಂಪೆ ೨೧೨-೫
ಈಜುಪೆ ೨೨೦-೨೫

ಉಂಕೆ ೧೯೫-೩
ಉಕ್ಕಿವ ೫೦-೨೪, ೨೬
ಉಗುರಿಸು ೧೬೧-೧೧೭-೧೦
ಉಚ್ಚಳಿಸು ೧೦೩-೩೦
ಉಣ್ಣಪಡು ೨೦೧-೭ ; ೨೨೬-೧೮
ಉತ್ತವಳಿ ೭೫-೨೨
ಉರ್ಕಿವ } ೬೧-೧೯
ಉರ್ಕ್ಕಿವ } ೭೯-೪ ; ೮೪-೨೪
ಉರ್ಚು ೪೯-೪ ; ೯೬-೧
ಉಲ್ಲವ ೧೨೭-೨೭ ; ೧೫೬-೧೦
ಉಸಿರ್ಪತ್ತು ೧೭೧-೧೭
ಉಳಿ ೧೭೩-೬
ಉಳಿಸೆಂ[ದು] ೧೭೩-೫
ಉಜದ ೫೭-೧ ; ೫೦-೯೪ ; ೨೦೯-೧೨

ಊಡು ೮೯-೧೨, ೨೩ ; ೧೫೫-೯ ; ೨೦೭-೨೦ ; ೨೧೫-೨೬, ೨೭ ; ೨೨೦-೧೧ ; ೨೨೧-೨೦ ; ೨೨೮-೧೯ ; ೨೩೦-೧೭, ೨೪ ; ೨೩೦-೧೧

ಎಕ್ಕವದ್ದಳಿ ೧೨೪-೧೧
ಎಡೆ ೧೬೭-೨೨
ಎಣಿಕೊಳ್ ೬೧-೪
ಎರಳಿ ೧೦೫-೬.
ಎಟಲ್ ೧೩೫-೧೨; ೧೬ ; ೧೩೬-೧೬ ; ೧೬೪-೧೭
ಎಟ್ಟಿ ೬೧-೧೭, ೨೩ ; ೨೦೦-೧೮

ಏಕಸಜು ೧೩೨-೨೭
ಏರಣೆಗ ೯೫-೧೧
ಏಳಿದು ೫೪-೧೧
ಏಜಲಿಕ್ಕು ೨೩೮-೧೭
ಏಜಿಸು ೧೨೯-೯ ; ೧೩೫-೨೪ ; ೧೩೬-೨೪ ; ೧೨೯-೩ ; ೧೫೯-೧೯ ; ೧೭೨-೨ ; ೧೪೬-೫
ಏಜು ೧೦೩-೨೮ ; ೧೬೩-೪

ಒಂತಿ ೧೪೧-೬ ; ೧೮೪-೪
ಒಂದೆವಜಿಗುಟ್ಟು ೫೭-೨೪ ; ೫೮-೧೧
ಒಕ್ಕಲಿಗ ೨೩೧-೨೩ ; ೨೩೨-೧
ಒಟ್ಟಯಿಸು ೯೫-೭ ; ೧೯೩-೨ ; ೨೦೦-೯
ಒಟ್ಟೆ ೧೪೧-೫
ಒಡ್ಡಣ ೧೯೨-೫ ; ೨೩೩-೧೬
ಒದಜು ೧೪೪-೮

ಒಲ್ಲಣಿಗೆ ೬೨-೨೩
ಒಳಜು ೧೬೮-೨೩
ಒಳ್ಳಿದ ೬೧-೬
ಓವರಿ ೧೬೭-೧೯ ; ೨೦೩-೨೬ ; ೨೧೪-೨
ಓಸರಿಗೆ ೧೨೯-೧೨
ಓಳಿ ೧೧೭-೨೪ ; ೧೧೮-೨
ಕಂಬಳ ೬೯-೨೦, ೨೫, ೨೬ ; ೮೩-೨, ೭
ಕಂಬಳತೀರ್ಥ ೧೩೭-೧೯
ಕಚ್ಚುಟ ೧೬೨-೧೬
ಕಟ್ಟೆಜುಂಪೆ ೨೧೨-೫
ಕ[ದಿರ್] ೨೩೪-೨೧
ಕರಗ ೧೪೭-೨೮ ; ೧೪೮-೫
ಕರಗದ ದಾರೆ ೧೫೫-೩
ಕರಪಟ ೧೭೨-೨೫
ಕರ್ಖಾಂಗಳ್ ೧೩೯-೧೨
ಕಬ್ರೋನ್ ೯೫-೨೬ ; ೯೬-೧
ಕಲಿ ೪೯-೨೨, ೨೩, ೨೬ ; ೫೦-೧, ೮, ೧೦, ೧೪
ಕಲ್ನಿಲೆ } ೧೬೦-೬
ಕಲ್ನೈಲೆ } ೨೦೪-೧೪
ಕವರ್ ೫೨-೧೭
ಕಪ್ಪತಿಕೆ ೨೨೯-೧
ಕಳ್ದ ೧೬೬-೨೦ ; ೧೬೯-೨೩
ಕಳ್ದು ೧೬೭-೫
ಕಳ್ಳಿದ ೬೬-೧೭ ; ೧೯೪-೨೭
ಕಜಿಮೆ } ೫೩-೨
ಕಜುಮೆ } ೫೭-೪
ಕಟ್ಬಿಪ್ಪು ೧೩೨-೧೭, ೨೭
ಕಟ್ಬಿದ್ಂಗಳ್ ೨೦೦-೧೦ ; ೨೦೨-೧೨
ಕಾಜು ೨೩೦-೧೬
ಕಾದಲ ೮೦-೨೭
ಕಾದಲಳ್ ೮೩-೨೫
ಕಾರಂಡ ೧೪೧-೯
ಕಾಸೆ ೨೩೦-೬
ಕಾಟ್ಕಿಚ್ಚು ೨೧೮-೬
ಕಿಕ್ಕಿಜಿಗಿಜಿ ೧೭೭-೫
ಕಿಟ್ಟು ೭೩-೫
ಕಿರಿಸು ೨೨೧-೧೭
ಕಿರುಂಡೆಗ ೮೮-೧೧
ಕೀಜು ೫೨೫-; ೯೨-೭ ; ೧೨೬-೬ ; ೧೩೩-೧೪
ಕುತ್ತಿಸಿಜಿಬ್ ೧೭೧-೧೩
ಕುತ್ತು ೧೪೦-೨೮
ಕುಮ್ಮರಿ ೨೦೦-೭, ೯, ೧೪ ; ೨೦೪-೧
ಕುರ್ಕ ೧೪೧-೯
ಕುಜಿವಡ ೧೩೭-೧೮
ಕೆಂದು ೧೩೪-೨೬
ಕೆತ್ತು ೯೦-೧೪
ಕೇರ್ ೭೭-೬ ; ೭೮-೧೦
ಕೇಳ್ಪಿ ೪೯-೧೪
ಕೈಸಾಣೆ ೨೨೭-೧೩
ಕೊಂಕ ೨೨೨-೨೬
ಕೊಯ್‌ತಲೆಯಧವಾ ೭೧-೨೧
ಕೊರಸು ೧೯೫-೩
ಕೊಸೆಗೊಳ್ ೬೭-೨೨
ಕೋಡಗ ೨೧೬-೧೪
ಕೋಡು ೧೦೦-೧೪
ಕೋವಣ ೬೦-೮ ; ೨೨೧-೧೭
ಕೋಳ್ಪಡು ೬೭-೫
ಕೋಟ್ಯಳ್ ೮೨-೧೬
ಗಡಿ ೧೨೯-೨೫ ; ೧೩೦-೧೪
ಗಣೆಯಾನೆ ೧೪೫-೧೮
ಗರುಪಣ ೨೧೫-೧೧
ಗರುಹಣೆ ೨೦೦-೧೭
ಗಳಂತಿಕೆ ೭೭-೬
ಗಾಮುಂಡ ೬೪-೧೭
ಗಾಳಿಗೊಳ್ ೨೦೬-೧೭
ಗಿಡಿಗಿಡಿಜಂತ್ರಂ ಮಿಳಿಮಿಳಿನೇತ್ರಂ ೧೭೮-೩
೧೯೫-೨೪
ಗಿಣ್ಣು ೧೯೫-೧
ಗುಂಡಿಗೆ ೧೮೪-೧೧
ಗುಂಡಿತು ೨೨೪-೨೩ ; ೨೩೧-೭
ಗುಜ್ಜಿ ೧೫೦-೨೨
ಗುಡ್ಡ ೫೧-೧೧
ಗುದರ್ ೧೮೭-೧೫
ಗೊಟ್ಟಿ ೧೨೦-೨೪
ಗೊಡ್ಡ ೨೧೦-೧೧ ; ೨೨೧-೨೫ ; ೨೨೨-೨

ಗೋಸಣೆ ೯೪-೨೨ ; ೧೬೬-೧೩
ಗೋಸನೆ ೧೨೨-೪ ; ೨೦೯-೨೨
ಗೋಸನೆಗಳ ೧೯೫-೧೬

ಚದುರಸಿಗೆ ೨೦೬-೨೦, ೨೧
ಚಳಿ ೧೬೯-೨೫
ಚಿತ್ರಾರಿಗ ೭೮-೧೧
ಚೋಳಂಗಿ ೨೨೮-೧೮

ಛರ್ದಿ ೨೧೫-೯, ೧೦

ಜಾದಿನ ಸೇಲೆ ೨೩೦-೬
ಜಾದು ೨೩೪-೧೧
ಜಾನಿಸು ೧೨೭-೧೨ ; ೧೫೩-೨೪ ; ೧೮೨-೩ ; ೧೯೮-೧೫ ; ೨೧೮-೮
ಜಾವಜ್ಜೀವ ೧೩೭-೨೮ ; ೧೮೨-೨ ; ೧೮೬-೭
ಜಾವವಿರ್ ೫೮-೨೫, ೨೮
ಜಾವವಿರಿಸು ೫೮-೨೬, ೨೭
ಜೂದು ೫೮-೪
ಜೋಗಭಕ್ತಿ ೨೦೦-೮ ; ೨೦೫-೨
ಜೋಗು ೭೧-೨೪, ೨೮ ; ೭೨-೧ ; ೭೨-೮ ; ೯೨-೭, ೭ ; ೨೧೫-೨೧

ಝುಣಂಬ ೬೩-೧೨, ೧೩, ೧೭

ತಗು ೧೪೮-೯ ; ೧೬೦-೩
ತಜಿನೆವಟಿಯಿಗೆ ೧೬೭-೧೯
ತಣ್ಣತ್ತು ೧೦೮-೨೨
ತಮ್ಮನಾಟ್ಕೆ ೧೧೫-೨೫
ತರುವಲಿ ೧೨೦-೧೮
ತಳವ (ಜ) ೨೩೧-೧
ತಳಾಜಿ ೫೮-೧
ತಳಿ ೧೮೧-೩
ತಳಿಗೆ ೧೦೮-೧೭, ೨೩
ತಜಿಸಿಸಲ್ ೧೦೫-೨೬ ; ೧೬೧-೧೧
ತಟಿ ೯೯-೨೧
ತಾಂಗು ೧೨೧-೩ ; ೧೩೪-೨೯ ; ೧೬೧-೧೪ ; ೧೭೫-೯
ತಾಪು ೯೫-೨೮ ; ೯೬-೧
ತಿಂಬಡ ೧೬೦-೨೦
ತಿಣ್ಣಂ ೧೨೧-೬
ತಿಮುಟಿನಾಟಿರ್ ೧೩೪-೧೪
ತಿಸಿ ೫೨-೨೨
ತಿರುವಾಯ್ ೧೪೦-೨೨
ತುಣವ ೧೨೭-೬
ತುಯ್ಯಲ್ ೧೦೮-೧೭, ೨೨ ; ೧೨೨-೧೯

ತುರಿಪ ೪೯-೧೯ ; ೧೫೫-೨೦
ತುಳುಪಟ್ಟೆ ೧೪೭-೨೨, ೨೩, ೨೪ ; ೯೮-೧೯ ; ೨೩೫-೧೯
ತೂಂಕಡು ೨೦೦-೯
ತೆಗಲೆ ೯೨-೧೯ ; ೧೦೦-೮ ; ೧೦೩-೨೯ ; ೧೧೦-೨೯
ತೇನತೇನಂ ೨೧೭-೧೦
ತೊಗಲ್ ೨೧೬-೨
ತೊವಲ್ ೬೭-೨ ; ೧೦೮-೨೪ ; ೨೧೭-೧೫
ತೊವೆ ೧೧೯-೧೫
ತೊಟ್ಟು ೮೮-೪, ೬
ತೋರ ೯೫-೨೯

ದಂಸಮಸಕ ೧೭೮-೧೮
ದಮ್ಮ ೧೨೧-೧೧-೨೦ ; ೧೨೮-೨
ದರಿ ೧೦೦-೨
ದರ್ಶನ ೯೦-೧೩ ; ೧೬೮-೨೯
ದಸೆ ೨೨೪-೨೪
ದಾಯ ೮೧-೨೩, ೨೪
ಡಬ್ಬ ೧೮೩-೨೪ ; ೧೮೪-೨
ದೀನಾರ ೫೮-೫ ; ೬೧-೨೦, ೨೪ ; ೬೯-೨೦ ; ೬೯-೨೩ ; ೬೯-೨೬
ದೂಸಿಗ ೧೬೭-೪
ದೇಸಿಗ ೯೦-೪
ದೋಣೆಕೊಂಡ ೧೧೨-೪
ದ್ರಮ್ಮ ೫೪-೧೬, ೨೨೧-೪
ದ್ರನಿಟಿ ೮೦-೪ ; ೧೩೨-೨೨

ನಮ ೫೨-೨೫ ; ೨೩೫-೨೧
ನಾಟಕ ೧೦೯-೨೯
ನಾಡೆ ಗೆಡು ೬೭-೨೫
ನಾಡೆ ೪೮-೫
ನಂದಣ ೨೧೬-೧೧

ನಿಂದಣೆ ೨೦೦-೧೬
ನೀರಿಟಿ ೧೦೪-೧೮
ನಾಳಿಬೀಳ್ ೫೩-೧ ; ೫೭-೪
ನಾಜು ೧೪೨-೧೫
ನಾಟ್ ೧೨೦-೨೦ ; ೧೯೩-೨೩ ; ೧೯೪-೨
ನಿಶ್ರಾವ ೨೨೮-೨೦, ೨೨
ನೆಗಟಿ ೫೮-೨ ; ೫೯-೨೫ ; ೧೮೧-೭
ನೇಣ್ ೨೩೧-೧೭
ನೇತ್ರಪಟಿ ೬೩-೮

ಪಂಡಿತಿಕ್ಕೆ ೪೮-೨೫ ; ೬೮-೧೩
ಪಂದರ ೧೮೬-೯
ಪಂದೊವಲ್ ೯೫-೨೮
ಪಗರಣ ೧೬೨-೨೨
ಪಗರಣೆಗ ೧೬೨-೧೪, ೨೧
ಪಚ್ಚುಗೊಡು ೬೯-೨೮
ಫಟ್ಟಿಸಭಂಡಾರ ೧೮೪-೨೨
ಪಡಿಕಮಣ ೫೦-೩, ೨೭ ; ೬೨-೨೬ ; ೧೩೫-೮ ; ೧೩೬-೫, ೨೭
ಪಡಿಗಹ ೫೧-೮
ಪಡು ೧೨೭-೧೦ ; ೧೯೬-೧೧ ; ೨೦೬-೨
ಪಡುವೊಳ್ ೧೫೦-೩೩
ಪಣ್ ೮೪-೨೭
ಪತ್ತು ೧೪೧-೨
ಪದನ್ ೧೯೬-೭
ಪದಿರ್ ೧೬೯-೧೦
ಪದಿರ್ಮಡಿ ೨೩೧-೩
ಪಯನು ೬೬-೩
ಪರಿಯಾಣ ೧೦೮-೨೧
ಪರಿವಡಿ ೭೨-೧೦
ಪರಿವೊಟ್ಟೆ ೧೭೪-೧೮
ಪರ್ಚುಣ ೯೩-೧೧
ಪಲ್ಲಣ ೨೦೬-೧೬
ಪಸ ೧೩೬-೨, ೧೬, ೧೯
ಪಸವು ೧೩೦-೧೨ ; ೧೩೨-೧೦ ; ೧೩೪-೧೯
ಪಳಿಕೆ ೧೪೨-೬
ಪಟಿವೊಟ್ತು ೭೧-೨೮
ಪಟಿ ೫೨-೨೪ ; ೫೪-೩ ; ೫೫-೩೦ ; ೧೨೭-೨೬ ; ೧೩೭-೬ ; ೧೭೬-೧೧ ; ೨೧೧-೬
ಪಟ್ತಿ ೧೨೦-೬
ಪಾಗುಡ ೭೮-೪ ; ೯೨-೨೦ ; ೧೦೫-೧೯ ; ೧೯೩-೩
ಪಾಟ ೯೯-೨
ಪಾನಿಗಟ್ಟು ೧೨೩-೧೨, ೧೦ ; ೧೦೭-೧, ೪
ಪಾಪೆ ೬೩-೧೧
ಪಾರಕು ೧೧೨-೨೬
ಪಾರು ೧೦೮-೨೨
ಪಾರ್ವಂತಿ ೪೯-೨೩ ; ೮೨-೮ ; ೧೨-೧೧ ; ೨೩೪-೧೯
ಪಾವುಕೊಳ್ ೫೭-೯ ; ೫೬-೯
ಪಾಳಿಧ್ವಜ ೨೦೮-೨೪
ಪಾಟಿ ೨೨೯-೧೮
ಪಡಿಪೆಜು ೨೨೬-೧
ಪಿನ್ನ ೧೩೦-೯
ಪಿಟಿ[3] ೨೨೨-೬
ಪಿಟಿಸು ೨೨೩-೭
ಪುಗುಳ್ ೭೩-೧೦
ಪುಟ್ಟಿಗೆ ೧೬೭-೧
ಪುಡಿಕೆ ೧೬೭-೮, ೧೯
ಪುಡುಕುನೀರ್ ೧೮೯-೧೨
ಪುಡುಕೆ ೬೩-೧೧ ; ೨೨೧-೧
ಪುರುಳಿ ೧೪೧-೯
ಪುಳುಂಗಾಜಿ ೧೯೪-೨೨
ಪೆಂಗುರು ೧೪೧-೯
ಪೆಟ್ಟೆ ೭೩-೧೦ ; ೧೮೦-೨
ಪೆಜುಕು ೯೦-೭
ಪೇಪಂದಿ ೫೩-೯ ; ೫೪-೬ ; ೫೭-೫ ; ೬೮-೫
ಪೊಟ್ಟೆಳಿಗೆ ೫೯-೬, ೭, ೭ ; ೬೧-೧೪, ೨೧, ೨೨, ೨೩, ೨೪
ಪೊರೆತಾಪು ೯೫-೨೮
ಪೊಲ್ಲದು ೫೧-೨೦ ; ೬೦-೨೦
ಪೊಲ್ಲವಯುನಸ ೫೮-೨೮
ಪೊಲ್ಲಮಾನಸಿ ೬೦-೫, ೨೮
ಪೊಲ್ಲಮೆ ೫೭-೧ : ೮೭-೧೦ ; ೧೪೦-೨೪ ; ೨೧೧-೬ ; ೨೩೧-೭
ಪೋಜಿಸು ೧೭೮-೮
ಪೊಟ್ತು ೧೪೭-೩೦ ; ೧೪೮-೬, ೮
ಪೊಟ್ತುಡು ೧೨೩-೧೮
ಪೊಟ್ತುಡೆ ೨೦೪-೧

ಪೋಗಿಡು ೧೪೦-೨೪
ಪೋಡುಂಗಾಱ ೨೦೨-೮, ೧೩ ; ೨೦೫-೧
ಪೋರು ೧೬೧-೨೨
ಪೋೞ್ ೯-೧೯, ೧೯, ೬೪-೨೭

ಬಂಡ ೧೨೦-೧೪
ಬಂಡಾರ ೬೬-೭
ಬಗ್ಗಿಸು ೧೪೪-೮
ಬಚ್ಚ (ರ) ೧೬೭-೪
ಬಟ್ಟು ೧೧೭-೨೩, ೨೪, ೨೫ ; ೧೧೮-೧, ೧
ಬಟ್ಟೆಯ ಕಣ್ ೨೦೨-೧೨
ಬತ್ತಲಿಗ ೬೬-೨೨
ಬದ್ದವಣದ ಪಱೆ ೧೭೫-೨೧ ; ೧೭೭-೨೧
ಬಯ್ಗು ೭೩-೨೫
ಬರ್ದು ೬೧-೩ ; ೯೩-೫ ; ೯೫-೭ ; ೧೩೪-೨೨ ; ೨೦೮-೪
ಬರ್ದುಂಕು ೨೩೨-೧೦
ಬರ್ದುಂಕಿಸು ೨೦೯-೧೭
ಬಱಸಿಡಿಲ್ ೮೦-೨೪
ಬೞಿ ೧೯೨-೧, ೨
ಬೞಿಯಟ್ಟು ೪೬-೧೮, ೨೧ ; ೨೧೨-೧
ಬೞಿವೞಿ ೧೨೨-೧, ೨. ೨೬ ; ೧೫೨-೨೨ ; ೧೯೪-೨
ಬೞ್ಚ ೧೦೯-೬ ; ೧೫೨-೭, ೧೧ ; ೨೦೮-೧೫
ಬೞ್ದ ೫೩-೮, ೧೬೦-೧೧, ೨೨, ೨೪
ಬಾಗಿಲ್ಮಾಡ ೧೨೪-೧೬
ಬಾಡು ೧೨೨-೧೬
ಬಾತಿರು ೬೨-೨೦
ಬಾದಣಾ ೨೩೦-೧೪
ಬಾಲವದ್ದೆ ೮೯-೧೦ ; ೧೫೭-೬
ಬಾವರಿ ೯೦-೨೯
ಬಾೞಿವಾೞಿ ೧೬೪-೧೬ ; ೧೬೮-೨೨ ; ೧೯೫-೪
ಬಾೞ್ತೆ ೧೧೩-೨೫, ೨೯; ೨೫೮-೨೫; ೧೩೨-೪,೩
ಬಿಚ್ಚಳಿಸು ೪೮-೨೬ ; ೨೨೬-೬
ಬಿಚ್ಚುವ ೨೩೨-೧೧
ಬಿದಿರ್ ೨೩೨-೨೦
ಬಿದಿರ್ ೫೨-೨೬
ಬಿರ್ದು ೬೨-೧೨, ೧೭, ೨೪, ೨೬ ; ೬೩-೨೦ ; ೨೩೨-೧೭, ೨೦ ; ೨೩೩-೧೨
ಬಿರ್ದು ೨೦೭-೧೮
ಬರುಂಟು ೬೧-೨೩
ಬೆಂಟೆ ೧೯೭-೧೦, ೧೧ ; ೧೯೮-೫
ಬೆಸಲೆ ೧೫೬-೮, ೧೩, ೧೯, ೨೧ ; ೨೦೩-೧೪ ; ೨೩೦-೨೨
ಬೆಳ್ಕಾಡು ೧೫೬-೩
ಬೆಳ್ಗತ್ತೆ ೬೮-೫
ಬೆಳ್ಗೊಡೆ ೨೦೮-೨೯
ಬೇನೆ ಮೂಡು ೬೬-೨೬
ಬೇಡು ೧೫೭-೨೨
ಬೈಕಂಗುಳಿ ೯೦
ಬೈಕಂದಿಂ ೪೭-೧, ೨೦ ; ೪೮-೧೪ ; ೧೨೦-೨೧ ; ೧೬೮-೬
ಬೊಡ್ಡಣಬಾವಿ ೧೮೦-೨೨ ; ೧೮೨-೨೨

ಭಂಡ ೧೧೫-೬, ೧೮, ೨೫
ಭಂಡಾರ ೭೦-೧೯
ಭಾಗಸ ೬೧-೧೯

ಮಟ್ಟ ೨೨೭-೧೪
ಮಡು ೮೦-೨೧
ಮದವಕ್ಕಳ್ ೮೪-೨೫, ೨೭
ಮದೆವಳ್ ೬೦-೨೩
ಮದೆವಳ ೬೧-೫, ೧೦
ಮರಮೊಗ ೧೬೨-೧೪
ಮಲರ್ಚು ೮೫-೨೭
ಮಲ್ಲಲ್ ೨೨೬-೯
ಮಲ್ಲಲ ಕೂೞ ೨೨೬-೧೦, ೧೫, ೨೧
ಮಱಲುಂದು ೮೦-೨೫ ; ೮೩-೧ ; ೧೬೧-೧೨
ಮಱುಗು ೬೧-೧೭, ೩೩ ; ೬೩-೯; ೧೦೭-೧೪
ಮಱುಭವ ೯೯-೨೫
ಮಱುವಕ್ಕ ೧೦೬-೧೩
ಮಱುಸೂೞ್ ೭೮-೯
ಮಱೆವಾೞ್ ೬೫-೧೮; ೧೭೦-೧೬ ; ೨೨೫-೧೧
ಮಾಸು ೧೧೦-೩
ಮಾಱುಗೊಳ್ ೫೮-೧೯
ಮಿಳಿ ೫೨-೨೬
ಮುಂಜಿಗಟ್ಟು ೧೦೭-೨೦
ಮುಂಜಿಬಂಧನ ೧೧೭-೨೧
ಮುಂತಿಡು ೧೦೪-೨೬

ಮುಚ್ಚೆಪಡು ೭೪-೫
ಮುಟ್ಟಿ ೧೭೧-೧೪
ಮುಟ್ಟಿಗೆ ೧೪೦-೨೮
ಮುಟ್ಟು ೫೦-೧೩
ಮುಟ್ಟುಗಿಡು ೯೦-೧೩
ಮುಯ್ಯು ೧೩೬-೧೭
ಮುಸುಜು ೫೭-೨೫
ಮೆಯ್ಯಜಿ ೬೧-೨೦
ಮೆಲ್ಲಿದು ೫೫-೨೮
ಮೊಕ್ಕನೆ ೧೦೫-೧೨ ; ೧೬೫-೮
ಮೊಗಪೆ ೨೨೬-೧೦
ಮೊಗವಡ ೨೧೧-೩
ಮೊಗೆ ೨೩೧-೧೧, ೧೭
ಮೊಟ್ಟಯಿಸು ೧೯೦-೪
ಮೊಡೆನಾಜು ೨೩೧-೮
ಮೊಜಿ ೮೫-೭ ; ೧೯೩-೧೪ ; ೨೦೭-೫
ಮೊಜಿಂಯುಂ ೧೬೨-೨೫ ; ೧೬೩-೧
ರೂಪುಗರಿ ೧೬೮-೯

ಲಂಗಿಗ ೧೨-೨೬ ; ೫೪-೫ ; ೫೭-೩
ಲಟಹ ೨೩೪-೧೫
ಲವಟು ೧೩೬-೧೫
ಲಾಂತವ ೧೯೧-೩
ಲಾವಣಿಗೆ ೧೨೨-೧೬
ಲುಂದು ೬೩-೨ ; ೭೨-೭
ಲುಂದುವೋವರಿ ೧೬೭-೧೧
ಲುಂದುವೋವರಿಗೆ ೧೬೭-೮
ವಕ್ಖ್ಯಾಣಿಸು ೬೭-೨೮ ; ೧೨೮-೭ ; ೧೪೫-೮
ವಣ್ಖ್ಯಾಣಿಸು ೪೮-೨೫, ೨೯ ; ೫೦-೧೧, ೧೩ ; ೫೧-೧೩ ; ೧೭೭-೬
ವಣ್ಣಂಚಳಿ ೧೬೯-೨೫
ವಸಿಯಿಸು ೧೫೧-೨೮
ಪಾರಕ ೪೯-೧೦
ಪಾರಿಸು ೧೪೩-೧೮
ಪೇಸರಿಗಟ್ತು ೧೨೪-೧೦
ಸಂಜೆಪಾರಿಸು ೪೯-೩
ಸಾದು ೬೫-೭
ಸಾರ ೨೨೪-೨೦
ಸಾರಬೀದಿ ೨೨೧-೧೧
ಸಾಲಿಗ ೨೩೨-೧೬, ೧೭ ; ೨೩೩-೧೧
ಸಿಬಿಗೆ ೧೨೪-೧೯
ಸೀಂಟು ೧೧೩-೧೫
ಸೀನಾರ್ಯಿ ೧೪೧-೪
ಸುರಖ ೧೭೨-೫
ಸೂರುಳ್ ೮೮-೧೦
ಸೂರುಳಿಸು ೯೦-೨೫
ಸೆಡೆ ೨೩೫-೨೬
ಸೋಪಾರ್ ೮೫-೯
ಸೊಪ್ಪುನಾರಾಗಿ ಬಡಿ ೧೯೭-೨
ಸೋಂಕಿಲ್ ೮೮-೨೧, ೨೫, ೨೫ : ೨೦೩-೯
ಸೋದಿಗೆ ೧೨೨-೧೬
ಸೋರೆ ೨೩೧-೧೩, ೧೭
ಸೋಲ ೫೮-೫
ಹತತ್ತವಿತತ್ತಕೋಳಾಹಳ ೧೦೭-೧೧

೩. ಜೈನ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಶಬ್ದಕೋಶ

(ಮೊದಲಿನ ಸಂಖ್ಯೆ ಪುಟವನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸುತ್ತದೆ)

ಅಂತರ್ಗತ ಕೇವಲಿ ೧೧೭—ಒಳಗಡೆ ಸೇರಿರುವ ಎಂದರೆ ಲೀನವಾದ ಕೇವಲಜ್ಞಾನವುಳ್ಳವನು

ಅಘಾತಿಕರ್ಮ ೧೪೮—ಆತ್ಮನ ಗುಣಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡದ ಕರ್ಮ. ಇದು ನಾಲ್ಕುತೆರ: (೧) ಆಯು = ಆಯುಸ್ಸಿನ ಅವಧಿಯನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುವ ಕರ್ಮ. (೨) ನಾಮ = ವ್ಯಕ್ತಿಯ ತೂಕ, ಎತ್ತರ, ಗಾತ್ರ, ಬಣ್ಣ ಮುಂತಾದುದನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುವ ಕರ್ಮ. (೩) ಗೋತ್ರ = ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವಂಶ, ಕುಲ, ದೇಶವನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುವ ಕರ್ಮ. (೪) ವೇದನೀಯ = ಇಹಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸುಖದುಃಖಕಾರಣವಾದ ಕರ್ಮ.

ಅಚ್ಯುತಕಲ್ಪ ೬೮—ಹದಿನಾರು ಸ್ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯದು.

ಅಣುವ್ರತ ೫೫—ಜೈನಗೃಹಸ್ಥರು ಧರಿಸಿ ಪೂರ್ಣ ಆಸಕ್ತಿಹೊಂದುವ ಅಹಿಂಸೆ, ಸತ್ಯ, ಅಸ್ತೇಯ, ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯ, ಅಪರಿಗ್ರಹ ವ್ರತಗಳು.

ಗುಣವ್ರತ ೧೭೧—ಜೈನ ಸನ್ಯಾಸಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವ ದೈನಂದಿನ ನಿಯಮಗಳು. ಇವು ಮೂರು ತೆರ:
(೧) ದಿಗ್ವ್ರತ—ನಿಶ್ಚಿತ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಚಲಿಸುವುದೆಂದು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
(೨) ದೇಶವ್ರತ—ನಿಶ್ಚಿತ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಹೋಗುವುದೆಂದು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
(೩) ದಂಡವಿರತಿವ್ರತ—ದಂಡಿಸುವುದನ್ನು ಬಿಡುವುದು.

ಅನಂತಚತುಷ್ಟಯ ೧೪೫—ನಾಲ್ಕು ಸಿದ್ಧಿಗಳು: (೧) ಅನಂತಜ್ಞಾನ, (೨) ಅನಂತದರ್ಶನ, (೩) ಅನಂತವೀರ್ಯ, (೪) ಅನಂತಸುಖ

ಅಭವ್ಯಜೀವ ೫೪—ಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಣತವಾಗದ ಸಿದ್ಧಸ್ಥಿತಿಗೆ ಏರದ ಜೀವ.

ಅಭಕ್ಷ್ಯ ೧೪೦—ತಿನ್ನಬಾರದ ಪದಾರ್ಥಗಳು; ಜೇನು, ಅತ್ತಿಹಣ್ಣು, ಅರಳಿಹಣ್ಣು, ಆಲದಹಣ್ಣು, ಹಲಸಿನಹಣ್ಣು, ಬಸುರಿ ಮರದ ಹಣ್ಣು.

ಅಯುಕ್ತಕರ್ಮದ ದೋಷ ೧೪೭—ಉಚಿತವಲ್ಲದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಬರುವ ದೋಷ.

ಅಯೋಗಿಕೇವಲಿ ೧೫೫—ಯೋಗದ ಅಭಾವವಿರುವ ಅಯೋಗಿಕೇವಲಿ ಗುಣಸ್ಥಾನ ಎಂಬ ೧೪ನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸುವವನು.

ಅರ್ಧಚಕ್ರವರ್ತಿ ೯೪—ಷಟ್ಖಂಡಗಳ ಒಡೆಯ, ಚಕ್ರವರ್ತಿ. ಮೂರು ಖಂಡಗಳ ಒಡೆಯ, ಅರ್ಧಚಕ್ರವರ್ತಿ.

ಅವಧಿಜ್ಞಾನ ೫೩, ೫೭—ಜೈನಯತಿಗಳಿಗೆ ಒದಗುವ ವಿಶೇಷ ಜ್ಞಾನ. ಕಾಲದೇಶಗಳು ಎಷ್ಟೇ ದೂರವಾಗಿದ್ದರೂ ಕೆಲವು ಮಿತಿಗೊಳಪಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿನ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವ ಜ್ಞಾನ.

ಅವಧಿಜ್ಞಾನಿ ೮೭—ಅವಧಿಜ್ಞಾನವುಳ್ಳ ಜೈನಯತಿ.

ಅವಳೋಕಿನೀ ವಿದ್ಯೆ ೧೦೯—ದೂರಸ್ಥ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಯುವ ವಿದ್ಯೆ.

ಅಷ್ಟಮದ ೫೦—ಕುಲಮದ, ರೂಪಮದ, ವಯಸ್ಸಿನ ಮದ, [illegible] ಮದ, [illegible], ಕಲಾಮದ, ದೇವತಾಬಲಮದ, ರಾಜ್ಯಮದಗಳು.

ಅಷ್ಟವಿಧಕರ್ಮ ೧೪೨—೪ ಘಾತಿಕರ್ಮಗಳು ಮತ್ತು ೪ ಅಘಾತಿಕರ್ಮಗಳು.

ಆಚಾಮ್ಲವರ್ಧನ ೨೦೦—ಇದು ಒಂದು ವ್ರತ. ಸೌವೀರಭುಕ್ತಿ [illegible] ಒಂದು ಆಚಾಮ್ಲ ಒಂದು ಪಾರಣೆ, ಎರಡು ಆಚಾಮ್ಲ ಒಂದು ಪಾರಣೆ, ಮೂರು ಆಚಾಮ್ಲ ಒಂದು ಪಾರಣೆ. ಹೀಗೆ ಹತ್ತರವರೆಗೂ. ಅನಂತರ ಒಂಬತ್ತು ಆಚಾಮ್ಲ ಒಂದು ಪಾರಣೆ. [illegible]

ಆಚಾಮ್ಲ ಒಂದು ಪಾರಣೆ—ಹೀಗೆ ಒಂದರವರೆಗೂ ಕ್ರಮವಾಗಿ ನಡೆಸಿದರೆ ೧೦೦ ಆಚಾಮ್ಲ ೧೯ ಪಾರಣೆಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಇದು ಸೌಂದರ್ಯವರ್ಧಕ ವ್ರತ.

ಆಮೋಷಧಿ ಋದ್ಧಿ ೧೧೩—ತಪಸ್ಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆದವರಿಗೆ ಉಂಟಾಗುವ ಮಹಿಮೆಗಳಾದ ಋದ್ಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. ಅಸಾಧ್ಯ ರೋಗಗಳು ಮುನಿಯ ಪಾದಾದಿಸ್ಪರ್ಶದಿಂದ ಪರಿಹಾರವಾಗುವುದು.

ಅನಾಯತನ ಸೇವೆ ೫೧—ಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಸ್ಥಾನವಲ್ಲದವುಗಳ ಗಾಢ ಸಂಗತಿಯಿಂದ ಆಗುವ ಆರು ದೋಷಗಳು. ಕುದೇವ, ಕುಗುರು ಮತ್ತು ಕುಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಕುದೇವಪೂಜಕ, ಕುಗುರುಪೂಜಕರು ಮತ್ತು ಕುಧರ್ಮಪೂಜಕರುಗಳ ಸಹವಾಸ.

ಆರ್ತಧ್ಯಾನ ೯೨, ೧೦—ದುಃಖ ಸಮುದ್ಭೂತವಾದದ್ದು ಆರ್ತಧ್ಯಾನ. ಇಷ್ಟಾಕಾಂಕ್ಷಿಯಾಗಿ, ಭೋಗಾಕಾಂಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಕೊರಗುವುದು.

ಆಸನ್ನಭವ್ಯ ೧೨೩; ೧೪೮—ಬೇಗ ಮೋಕ್ಷಗಾಮಿಯಾಗುವ ಜೀವ.

ಇಂಗಿಣೀಮರಣ ೨೩೬—ಸಾಧು ಸಂಘದಿಂದ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ಮರಣವೊಂದುವುದು. ನಾಲ್ಕು ಬಗೆಯ ಆಹಾರ ತ್ಯಾಗಮಾಡಿ, ತನ್ನ ಶರೀರದ ಸೇವೆಯನ್ನು ತಾನೇ ಮಾಡಿ, ಉಪಸರ್ಗ ವೊದಗಿದಾಗ ಅದನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು ಸಮತೆಯಿಂದ ಸಹಿಸಿ, ವಜ್ರವೃಷಭನಾರಾಚ. ವಜ್ರನಾರಾಚ ಅಥವಾ ನಾರಾಚ—ಈ ಮೂರು ಸಂವಹಗಳನ್ನ ಧರಿಸುವನು.

ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡು ಪರೀಷಹಗಳು ೧೯೦—ಮೋಕ್ಷಗಾಮೀ ಜೀವನಿಗೆ ಬರುವ ತೊಂದರೆಗಳು. ಅವು ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡು : (೧) ಹಸಿವು. (೨) ಬಾಯಾರಿಕೆ. (೩) ಚಳಿ, (೪) ಬಿಸಿ. (೫) ಕ್ರಿಮಿಕೀಟಗಳ ಕಡಿತ, (೬) ಬೆತ್ತಲೆಯಿಂದಾಗುವ ತೊಂದರೆ, (೭) ಅರತಿಯ ಬಾಧೆ, (೮) ಹೆಂಗಸರಿಂದಾಗುವ ತೊಂದರೆ, (೯) ಓಡಾಡುವಾಗ ಆಗುವ ಬಾಧೆ. (೧೦) ಮಲಗುವಾಗ ಆಗುವ ಬಾಧೆ. (೧೧) ಕುಳಿತಿರುವಾಗ ಆಗುವ ತೊಂದರೆ. (೧೨) ಬೈಗುಳ, (೧೩) ಹೊಡೆತ, (೧೪) ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡುವಾಗ ಬರುವ ಕಷ್ಟನಿಷ್ಠುರ. (೧೫) ಭಿಕ್ಷೆ ಸಿಗದಿದ್ದಾಗ ಆಗುವ ಖೇದ, (೧೬) ತಪೋಮಹಿಮೆಗಳು ಕಾಣದಿರುವುದು, (೧೭) ರೋಗ. (೧೮) ಮುಳ್ಳುಕಲ್ಲುಗಳಿಂದಾಗುವ ಬಾಧೆ. (೧೯) ತನ್ನ ಪ್ರಜ್ಞೆಗೆ ಅಹಂಕಾರಪಡುವುದು, (೨೦) ಉತ್ತಮ ಜ್ಞಾನಕಾಂಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಅಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಕೊರಗುವುದು, (೨೧) ಜ್ಞಾನವಾಗದಿರುವುದರಿಂದಾಗುವ ಬಾಧೆ, (೨೨) ಜನ ಪುರಸ್ಕರಿಸದಿದ್ದಾಗ ಆಗುವ ಬಾಧೆ.

ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ದೋಷಗಳು ೫೦ - ಶಂಕೆಯೇ ಮೊದಲಾದ ಎಂಟು ಮಲಗಳು. ಎಂಟು ಮದಗಳು. ಮೂರು ಮೂಢಗಳು ಮತ್ತು ಆರು ಅನಾಯತನ ಸೇವೆಗಳು.

ಈರ್ಯಾಪಥ ೧೨೫. ೧೨೬—ಪ್ರಾಸುಕ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹಗಲುಹೊತ್ತು ಕಾರ್ಯನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ ಉತ್ಸುಕನೂ, ಅನ್ಯಮನಸ್ಕನೂ ಆಗದೆ ಮುಂದೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಯತ್ನಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪರಿಹರಿಸಿ ನಡೆಯುವುದು.

ಉಗ್ರೋಗ್ರತಪ ೧೧೩—ಕಷ್ಟದಿಂದ ಪಕ್ಷಮಾಸಾದಿಗಳ ಉಪವಾಸಮಾಡುತ್ತ ಹೋಗುವುದು.

ಉಪವಾಸಪಚ್ಚಕ್ಖಾಣ ೧೨೬—ಉಪವಾಸ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ.

ಉಪಶಾಂತ ಗುಣಸ್ಥಾನ ೭೩—ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನ.

ಉಪಸರ್ಗ ೪೫—ತೊಂದರೆಗಳು. ಇವು ದೇವ ನಾರಕ ತಿರ್ಯಕ್ ಮಾನುಷ ಎಂದು ನಾಲ್ಕು ವಿಧ.

ಏಷಣಾ ಸಮಿತಿ ೧೨೩—ಜೀವದಯಾಪರನೂ, ಮೋಕ್ಷಸಾಧಕನೂ ಆದ ತಪಸ್ವಿಯ ರತ್ನತ್ರಯ ಭಾವನೆ ತಪೋವೃದ್ಧ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಚರ್ಯಾಮಾರ್ಗದಿಂದ ಶೀತೋಷ್ಣ ಸ್ನಿಗ್ಧರೂಕ್ಷಗುಣ ಕಲಿತ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪ್ರಾಸುಕಾಹಾರವನ್ನೂ ಪಾನೀಯವನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು ಸಮಚಿತ್ತದಿಂದ ಊಟಮಾಡುವುದು.

ಏಳು ಗುಣಗಳು ೬೬—ಗುಣಗಳು ೬, ೮, ೧೬ ಎಂದು ಹಲವು ವಿಧ. ಇಲ್ಲಿ ಏಳು ಗುಣಗಳು : (೧) ಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನ ಶುದ್ಧ, (೨) ಅನವದ್ಯಕರ್ಮ (ದೋಷವಿಲ್ಲದ ಕರ್ಮ). (೩) ಸುಶೀಲ ಗುಣನಿಲಯ. (೪) ಉದ್ಯುಕ್ತತ್ವ (ಉದ್ಯೋಗಾರ್ಜನೆ). (೫) ಗುರುಭಕ್ತ್ಯ (ಗುರುಭಕ್ತಿ)

(೬) ಪವಯಣ ಕುಸಲ (ಪ್ರವಚನಕುಶಲ), (೭) ಮಇಪ್ಪಗಬ್ಭೇಣ (ಬುದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೌಢಿಮೆ).

ಕಷಾಯ ೭೮—ಕ್ರೋಧ, ಮಾನ, ಮಾಯ, ಲೋಭಗಳು.

ಕಾಯೋತ್ಸರ್ಗ ೯೨—ಶರೀರಾದಿಗಳ ಮಮತೆಯನ್ನು ತೊರೆದು ಆತ್ಮವನ್ನು ಸಮಾಧಿಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಕ್ಷಪಕಶ್ರೇಣಿ ೧೭೮—ಗುಣಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವ ಉನ್ನತಿ ಹೊಂದುತ್ತಾ ಹೋಗುವಾಗ ಯಾವುದು ಚಾರಿತ್ರ ಮೋಹನೀಯಗಳ ನಾಶಮಾಡುತ್ತದೋ ಅದು. ಕ್ಷಪಕಶ್ರೇಣಿಯನ್ನು ಏರುವವನು ೧೧ನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನವನ್ನು ಸ್ಪರ್ಶಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಖೇಳೋಷಧಿ ಋದ್ಧಿ ೧೧೩—ತಪಋದ್ಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. ಯತಿಯ ಎಂಜಲಿನಿಂದ ರೋಗ ಪರಿಹಾರ ವಾಗುವುದು.

ಗುಣಸ್ಥಾನ ೧೯೮—ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕು ಮಿಥ್ಯಾತ್ವದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿರುವ ಜೀವ ಕರ್ಮಕ್ಷಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮೇಲೇರುವಾಗ ೧೪ ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳಿವೆ. ಈ ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳೇ ಗುಣಸ್ಥಾನಗಳು. ಕರ್ಮದ ಉದಯ, ಉಪಶಮ, ಶಾಂತ, ಕ್ಷಯ, ಕ್ಷಯೋಪಶಮಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಜೀವದ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಗುಣಸ್ಥಾನವೆಂದು ಹೆಸರು.

ಗೋಚಾರನಿಯಮ ೧೨೩, ೧೭೫—ಸಾಧುವಿನ ಭಿಕ್ಷಾಕ್ರಮ. ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹಸುವು ಮೇವ ರೀತಿ. ಸೌಂದರ್ಯಗಳನ್ನು ಲಕ್ಷಿಸದೆ ಚಲಿಸುವಂತೆ ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಭಿಕ್ಷವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ದಾತಾರನನ್ನಾಗಲಿ ಅವನ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನಾಗಲಿ ಗಣಿಸಬಾರದು.

ಘಾತಿಕರ್ಮ ೧೫೮, ೧೯೮—ಘಾತಿಕರ್ಮಗಳು ೪. ಜೀವಕ್ಕೆ ಸಹಜವಾದ ಅನಂತಜ್ಞಾನ, ಅನಂತದರ್ಶನ, ಅನಂತವೀರ್ಯ, ಅನಂತಸುಖ ಎಂಬ ನಾಲ್ಕು ಅನಂತಗುಣಗಳಿಗೆ ಘಾತಿ ಉಂಟುಮಾಡುವ ಕರ್ಮ. ಅವು (೧) ಜ್ಞಾನಾವರಣೀಯ—ಅನಂತಜ್ಞಾನವನ್ನು ಆವರಿಸುವುದು. (೨) ದರ್ಶನಾವರಣೀಯ—ಅನಂತದರ್ಶನವನ್ನು ಆವರಿಸುವುದು. (೩) ಅಂತರಾಯ—ಅನಂತವೀರ್ಯವನ್ನು ಆವರಿಸುವುದು, (೪) ಮೋಹನೀಯ—ಜೀವವನ್ನು ಮೋಹಗೊಳಿಸಿ ಅನಂತಸುಖವನ್ನು ಮರೆಸುವುದು. ಘಾತಿಕರ್ಮಗಳು ಜೀವವನ್ನು ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿಸುತ್ತವೆ.

ಘೋರತಪ ೧೧೩—ಭಯಾನಕ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ರೋಗಾದಿಗಳುಂಟಾದರೂ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುವುದು.

ಚತುರ್ನಿಕಾಯಾಮರ ೩೦—ಭವನಪತಿ, ವ್ಯಂತರಿಕ, ಜ್ಯೋತಿಷ್ಕ ಮತ್ತು ವಿಮಾನವಾಸಿಗಳೆಂಬ ನಾಲ್ಕು ಬಗೆಯ ದೇವತೆಗಳು.

ಚತುರ್ದಶಪೂರ್ವಗಳು ೯೩—ದ್ವಾದಶಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ ೧೨ನೆಯ ದೃಷ್ಟಿವಾದಾಂಗಕ್ಕೆ ಮೂಲವಾಗಿದ್ದು ಈಗ ಕಾಣೆಯಾಗಿರುವ ೧೪ ಪೂರ್ವಗಳು: (೧) ಉತ್ಪಾದ ಪೂರ್ವ, (೨) ಅಗ್ರಾಯಣೀ ಪೂರ್ವ, (೩) ವೀರ್ಯಾನುವಾದ ಪೂರ್ವ, (೪) ಅಸ್ತಿನಾಸ್ತಿಪ್ರವಾದ ಪೂರ್ವ, (೫) ಜ್ಞಾನಪ್ರವಾದ ಪೂರ್ವ, (೬) ಸತ್ಯಪ್ರವಾದ ಪೂರ್ವ, (೭) ಆತ್ಮಪ್ರವಾದ ಪೂರ್ವ, (೮) ಕರ್ಮಪ್ರವಾದ ಪೂರ್ವ, (೯) ಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನವಾದ ಪೂರ್ವ, (೧೦) ವಿದ್ಯಾನುವಾದ ಪೂರ್ವ, (೧೧) ಕಲ್ಯಾಣವಾದ ಪೂರ್ವ, (೧೨) ಪ್ರಾಣಾವಾದ ಪೂರ್ವ, (೧೩) ಕ್ರಿಯಾ ವಿಶಾಲ ಪೂರ್ವ, (೧೪) ತ್ರಿಲೋಕ ಬಿಂದುಸಾರ ಪೂರ್ವ.

ಚಾರಣರಿಸಿಯರ್ ೧೦೬—ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುವ ಮುನಿ.

ಜಲ್ಲೋ(ಲ್ಲೋ)ಷಧಿಋದ್ಧಿ ೧೧೩—ಹತ್ತು ತಪಸ್ಸಿದ್ಧಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದವನಿಗೆ ಉಂಟಾಗುವ ಸಿದ್ಧಿ. ತಪಋದ್ಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. ಸಾಧುವಿನ ಬೆವರಿನ ಸ್ಪರ್ಶದಿಂದ ರೋಗ ಪರಿಹಾರವಾಗುವುದು.

ಜಿನಕಲ್ಪ ೧೫೭—ಏಕವಿಹಾರಿಯಾದ ಜೈನ ಸಾಧು ಸಂಪ್ರದಾಯ.

ದೀಪ್ತತಪ ೧೧೩—ಅನೇಕ ಉಪವಾಸಗಳ ಅನಂತರವೂ ಶರೀರದ ಕಾಂತಿ ಕುಂದದಿರುವುದು. ಮುಖದಲ್ಲಿ ದುರ್ಗಂಧ ಬರದಿರುವುದು.

ದ್ವಾದಶವಿಧತಪ ೯೫—ಕರ್ಮನಿರ್ಜರೆಗೆ ಸಾಧನವಾದ ತಪಸ್ಸುಗಳು ೧೨. ಅವು ಎರಡು ವಿಧ: (೧) ಬಾಹ್ಯ, (೨) ಅಭ್ಯಂತರ.

ಬಾಹ್ಯತಪಗಳು ೬: (೧) ಅನಶನ (ಆಹಾರವಿಲ್ಲದೆ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುವುದು), (೨) ಅವಮೋದರ್ಯ (ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬುವುದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಮೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು), (೩) ವೃತ್ತಿಸಂಖ್ಯಾನ (ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಭಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಮಿತಿಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದು), (೪) ರಸತ್ಯಾಗ (ಹಾಲು, ಮೊಸರು ಮೊದಲಾದ ರಸಗಳ ಪ್ರಿಯಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಬಿಡುವುದು), (೫) ಕಾಯ ಕ್ಲೇಶ (ಗಾಳಿ, ಮಳೆ, ಬಿಸಿಲುಗಳಲ್ಲಿ ದೇಹವನ್ನು ದಂಡಿಸಿ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುವುದು), (೬) ವಿವಿಕ್ತಶಯನಾಸನ (ಏಕಾಂತವಾಗಿ ಕೂರುವುದು, ಮಲಗುವುದು ಈ ಬಗೆಯ ತಪಸ್ಸು).

ಅಭ್ಯಂತರ ತಪಸ್ಸು ೬: (೧) ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ (ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದು), (೨) ವಿನಯ (ಜ್ಞಾನದರ್ಶನ ಚಾರಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯರಿಗೆ ವಿನಯವಾಗಿರುವುದು), (೩) ವೈಯಾವೃತ್ಯ—ವೃದ್ಧರೂ ಅಶಕ್ತರೂ ರೋಗಿಷ್ಠರೂ ಆದ ಯತಿಗಳ ಸೇವೆ ಮಾಡುವುದು, (೪) ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯ (ಆಗಮ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವುದು), (೫) ವ್ಯುತ್ಸರ್ಗ (ಶರೀರದ ಮೇಲಣ ಆಸೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸಮಚಿತ್ತದಿಂದಿರುವುದು, (೬) ಧ್ಯಾನ.

ದ್ವಾದಶಾಂಗಗಳು ೯೩—(೧) ಆಚಾರಾಂಗ—ಯತಿಯ ನಡವಳಿಕೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ (೨) ಸೂತ್ರಕೃತಾಂಗ—ಜ್ಞಾನ, ವಿನಯ, ಧಾರ್ಮಿಕಕ್ರಿಯೆ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. (೩) ಸ್ಥಾನಾಂಗ—ಜೀವಪುದ್ಗಲ ಮೊದಲಾದ ದ್ರವ್ಯಗಳ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. (೪) ಸಮವಾಯಾಂಗ—ದ್ರವ್ಯ ಕಾಲ ಕ್ಷೇತ್ರ ಭಾವಗಳ ವ್ಯಕ್ತಿಭೇದಗಳಿಂದ ತೋರುವ ಸಾಮ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. (೫) ವ್ಯಾಖ್ಯಾಪ್ರಜ್ಞಪ್ತಿ—ಗಣಧರರ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ತೀರ್ಥಂಕರರ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. (೬) ಜ್ಞಾತೃಧರ್ಮಕಥಾಂಗ—ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಥೆ, ಗಣಧರ ತೀರ್ಥಂಕರರ ಸಂವಾದವಿದೆ. (೭) ಉಪಾಸಕಾಧ್ಯಯನಾಂಗ—ಶ್ರಾವಕಾಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. (೮) ಅಂತಕೃದ್ದಶಾಂಗ—ಪ್ರತಿ ತೀರ್ಥಂಕರರ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಉಪಸರ್ಗವನ್ನು ಸಹಿಸಿ ತಪಸ್ಸುಮಾಡಿದ ಹತ್ತು ಹತ್ತು ಮುನಿಗಳ ಚರಿತ್ರೆಯಿದೆ. (೯) ಅನುತ್ತರೋಪಪಾದಿಕ ದಶಾಂಗ—ಪ್ರತಿ ತೀರ್ಥಂಕರರ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ತಪಸ್ಸಿನಿಂದ ಐದು ಅನುತ್ತರಗಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಹತ್ತು ಹತ್ತು ಮುನಿಗಳ ಚರಿತ್ರೆಯಿದೆ. (೧೦) ಪ್ರಶ್ನವ್ಯಾಕರಣಾಂಗ—ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಸುಖದುಃಖದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರವಿದೆ. (೧೧) ವಿಪಾಕಸೂತ್ರಾಂಗ—ಕರ್ಮಗಳ ಪರಿಪಾಕ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. (೧೨) ದೃಷ್ಟಿಪ್ರವಾದಾಂಗ—ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದರ್ಶನಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ಸಮ್ಯಗ್ ದರ್ಶನವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಚತುರ್ದಶ ಪೂರ್ವಗಳೂ ಸೇರಿವೆ.

ನಂದೀಶ್ವರ ೧೫೧—ನಂದೀಶ್ವರದಲ್ಲಿ ಸೌಧರ್ಮಾದಿ ಇಂದ್ರರ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಪೂಜೆ. ಇದನ್ನು ಕಾರ್ತಿಕ, ಫಾಲ್ಗುಣ, ಆಷಾಢಗಳ ಅಂತ್ಯಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದು.

ಧರ್ಮಧ್ಯಾನ ೬೧—ಧರ್ಮಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿರುವುದು.

ನವಪದಾರ್ಥಗಳು—ಜೀವ, ಅಜೀವ, ಪುಣ್ಯ, ಪಾಪ, ಆಸ್ರವ, ಸಂವರ, ನಿರ್ಜರ, ಬಂಧ, ಮೋಕ್ಷ.

ನಿಶ್ಶಲ್ಯಗಳು ೮೫—ಮಾಯಾ (ಕಪಟ), ಮಿಥ್ಯಾ (ಶ್ರದ್ಧೆಯ ಅಭಾವ), ನಿಧಾನ (ಭೋಗಾಕಾಂಕ್ಷೆ) ಗಳೆಂಬ ಶಲ್ಯಗಳಿಲ್ಲದಿರುವುದು.

ಪಂಚಮಹಾಪಾತಕ ೧೫೦—ಬಾಲವಧೆ, ಸ್ತ್ರೀವಧೆ, ಗೋವಧೆ, ಋಷಿವಧೆ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣವಧೆ.

ಪಂಚಾಸ್ತಿಕಾಯಗಳು—ಕಾಲವನ್ನುಳಿದ ಜೀವ, ಪುದ್ಗಲ, ಧರ್ಮ, ಅಧರ್ಮ, ಆಕಾಶಗಳು.

ಪಂಚಾತಿಚಾರನಿಯಮ ೧೨೬—ಜರಗೆಯಿಂದ ಹಿರಿರಾಗಿ ಬಾರಿಯಲ್ಲಾಗಿದ್ದ ಅತಿಚಾರಗಳ ಶುದ್ಧಿಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ನಿಯಮ.

ಪಡಿಕಮಣ ೫೦, ೭೨—೧೫ ಪ್ರಕೀರ್ಣಕಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕನೆಯದು. ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ ದೋಷಗಳಿಗೆ

ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪಪಡುವುದು, ಇದು ಏಳು ಬಗೆ: (೧) ದೈವಸಿಕ (ಹಗಲು ಮಾಡಿದ ದೋಷ). (೨) ರಾತ್ರಿಕ (ರಾತ್ರಿ ಮಾಡಿದ ದೋಷ). (೩) ಐರ್ಯಾಪಥಿಕ (ದಾರಿಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ನಡೆದ ದೋಷ), (೪) ಪಾಕ್ಷಿಕ (ಹದಿನೈದು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದ ದೋಷ), (೫) ಚಾತುರ್ಮಾಸಿಕ (ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದ ದೋಷ), (೬) ಸಾಂವತ್ಸರಿಕ (ವರ್ಷಪೂರ್ತಿ ನಡೆದ ದೋಷ), (೭) ಉತ್ತಮಾರ್ಥ (ಸಮಾಧಿಮರಣ ಸಮಯದಿಂದ ಜೀವನ ಪರ್ಯಂತರ ನಡೆದ ದೋಷ).

ಹದಿನೆಂಟು ದೋಷಂಗಳು ೫೦—ಅರ್ಹಂತನಿಗೆ ಇವು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಸಿವು, ಬಾಯಾರಿಕೆ, ಭಯ, ದ್ವೇಷ, ರಾಗ, ಮೋಹ, ಚಿಂತೆ, ಜರೆ, ರೋಗ, ಮರಣ, ಬೆವರು, ಖೇದ, ಮದ, ರತಿ, ಆಶ್ಚರ್ಯ, ಜನನ, ನಿದ್ರಾ, ವಿಷಾದ.

ಪರೀಷಹಂಗಳು ೪೫—೨೨ ಪರೀಷಹಗಳು ನೋಡಿ.

ಪೃಥಕ್ತ್ವವಿತರ್ಕವಿಚಾರ ೭೩—ಮೊದಲ ಶುಕ್ಲ ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ೮ನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದಿಂದ ೧೧ನೆಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದ ಕೆಲವು ಭಾಗದವರೆಗೆ ನಡೆಯುವಂಥದು.

ಪ್ರಾಯೋಪಗಮ ೪೫. ೭೨. ೧೨೭—ಜೈನಮುನಿಗಳು ತಮ್ಮ ರೋಗಕ್ಕೆ ತಾವೂ ಚಿಕಿತ್ಸೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ಬೇರೆಯವರಿಂದಲೂ ಮಾಡಿಸದೆ ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಲೀನರಾಗಿ, ಅಚಲರಾಗಿ ಪ್ರಾಣತ್ಯಾಗ ಮಾಡುವುದು.

ಬಾಹ್ಯಾಭ್ಯಂತರ ಪರಿಗ್ರಹ ೪೫. ೫೩. ೫೫. ೧೪೦—ದ್ವಾದಶ ವಿಧ ತಪಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದು.

ಭವ್ಯ ೪೯—ಚೈತನ್ಯ ಜೀವವು ಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನಾದಿ ಭಾವರೂಪದಲ್ಲಿ ಪರಿಣತಿಹೊಂದಿ ಮೋಕ್ಷಗಾಮಿಯಾಗುವುದು.

ಭಕ್ತಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನವಿಧಿ ೬೮—ಕ್ರಮಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಆಹಾರಪಾನೀಯಗಳನ್ನು ತ್ಯಾಗಮಾಡುವುದು.

ಮಹಾತಪ ೧೧೩—ಸಿಂಹನಿಷ್ಕ್ರೀಡಿತಾದಿ ಮಹಾತಪಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು.

ಮಹಾವ್ರತ ೫೦—ಸಾಧುವು ಪಾಲಿಸಲು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಅಹಿಂಸೆ, ಸತ್ಯ, ಅಸ್ತೇಯ, ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯ, ಅಪರಿಗ್ರಹಗಳೆಂಬ ಐದು ವ್ರತಗಳು.

ಮಿಥ್ಯಾತ್ವ ೬೮—ಅತತ್ತ್ವಶ್ರದ್ಧಾನದ ಉದಯದಿಂದ ಜೀವನು ಆಪ್ತರು ಮತ್ತು ತೀರ್ಥಂಕರರು ಹೇಳಿದ ಮೋಕ್ಷಮಾರ್ಗದಿಂದ ಪರಾಙ್ಮುಖನಾಗಿ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವರಹಿತನಾಗಿ ಮಿಥ್ಯಾದೃಷ್ಟಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ.

ಮುಂಡಕೇವಲಿ ೧೩೮—ಮುಂಡನಾ ಅರ್ಥಾತ್ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕೇವಲಿ. ಇವು ಹತ್ತು ಬಗೆ ಇವೆ: ... ವಿಷಯವಾದ ಸ್ಪರ್ಶನ. (೬) ವಚನಮುಂಡ (ಮಾತಾಡದಿರುವುದು). (೭) ಹಸ್ತಮುಂಡ (ಕುಚೇಷ್ಟೆಗಾಗಿ ಕೈಯಾಡಿಸುವುದು) (೮) ಪಾದಮುಂಡ (ಪಾದಗಳನ್ನು ಆಸನದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿರುವುದು). (೯) ಮನಮುಂಡ (ಕೆಟ್ಟದ್ದನ್ನು ಯೋಚಿಸದಿರುವುದು). (೧೦) ಶರೀರ ಮುಂಡ (ಶರೀರವನ್ನು ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು). ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲದ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಯಾವುದರಿಂದ ಹಿಂಸೆಯಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಬಳಸಬಾರದು.

ಮೂರು ಮೂಢಗಳು ೫೦—(೧) ದೇವತಾಮೂಢ (ಮಿಥ್ಯಾದೇವತೆಗಳ ಅರ್ಚನೆ). (೨) ಲೋಕಮೂಢ (ಮಿಥ್ಯಾಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ). (೩) ಪಾಷಂಡಿಮೂಢ (ಮಿಥ್ಯಾಗುರುಗಳನ್ನು ನಂಬುವುದು).

ರತ್ನತ್ರಯ ೬೮, ೨೩೬—ಮೋಕ್ಷಸಾಧನಗಳಾದ ಸಮ್ಯಗ್‌ದರ್ಶನ, ಸಮ್ಯಗ್‌ಜ್ಞಾನ, ಸಮ್ಯಗ್‌ಚಾರಿತ್ರಗಳು.

ವಿಪ್ರೌ(ಟ್ರೌ)ಷಧಿಋದ್ಧಿ ೫೪—ತಪಸ್ಸಿಂದ ಪಡೆದವರಿಗೆ ಉಂಟಾಗುವ ಮಹಿಮೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. ಔಷಧರ್ಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. ಯತಿಯ ಮಲಮೂತ್ರಸ್ಪರ್ಶದಿಂದ ರೋಗಪರಿಹಾರವಾಗುವುದು.

ವಿಭಂಗಜ್ಞಾನ ೧೦೯, ೨೦೩—ಮಿಥ್ಯಾತ್ವಯುಕ್ತ ಅವಧಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ವಿಭಂಗಜ್ಞಾನವೆಂದು ಹೆಸರು.

ಆತ್ಮನಿಗೆ ಅಹಿತವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಪದಾರ್ಥಗಳನು ತಿಳಿಯಬಲ್ಲುದಲ್ಲದೆ ಇತರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಅರಿಯದು.

ವೀಚಿಮರಣ ೧೧೨—ಅಲೆಯು ಎದ್ದು ಬಿದ್ದು ನಾಶವಾಗುವಂತೆ ನಿರಂತರವಾದ ಮರಣವನ್ನು ಹೊಂದುವಿಕೆ. ಮನುಷ್ಯರ ಆಯುಸ್ಸು, ತೇಜಸ್ಸುಗಳು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಕುಂದುತ್ತಿರುವುದು.

ವ್ಯಂತರದೇವ ೮೫—ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರು ಇರುವರೋ ಆ ದೇವತೆಗಳು. ಇವರು ಎಂಟು ಬಗೆ: (೧) ಕಿನ್ನರ, (೨) ಕಿಂಪುರುಷ, (೩) ಮಹೋರಗ, (೪) ಗಂಧರ್ವ, (೫) ಯಕ್ಷ, (೬) ರಾಕ್ಷಸ, (೭) ಭೂತ, (೮) ಪಿಶಾಚ.

ಶಂಕಾದ್ಯಷ್ಟಮಲಂಗಳು ೫೦—ಶಂಕಾ, ಆಕಾಂಕ್ಷಾ, ವಿಚಿಕಿತ್ಸಾ, ಅನ್ಯದೃಷ್ಟಿ ಪ್ರಶಂಸಾ, ಸಂಸ್ತವಾ, ಸಮ್ಯಗ್‌ದೃಷ್ಟಿ, ಅತಿಚಾರಗಳು.

ಶುಕ್ಲಧ್ಯಾನ ೭೩—ಶುಚಿತ್ವ ಸಮೇತವಾದದ್ದು ಶುಕ್ಲಧ್ಯಾನ. ಧರ್ಮಧ್ಯಾನವನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಮುಕ್ತಿ ಹೊಂದುವುದನ್ನು ಕುರಿತು ಚಿಂತಿಸುವುದು. ಶುಕ್ಲಧ್ಯಾನವು ಸಾಕ್ಷಾತ್ತಾಗಿ ಮುಕ್ತಿಗೆ ಸಾಧನವಾಗುತ್ತದೆ.

ಷಡ್ದ್ರವ್ಯಗಳು ೫೦—ಜೀವ, ಪುದ್ಗಲ, ಧರ್ಮ, ಅಧರ್ಮ, ಆಕಾಶ, ಕಾಲ.

ಸಪ್ತವ್ಯಸನ ೪೭—ದ್ಯೂತಕ್ರೀಡೆ, ವೇಶ್ಯಾಸೇವನೆ, ಪರಸ್ತ್ರೀಗಮನ, ಚೌರ್ಯಕರ್ಮ, ಮಾಂಸ ಭಕ್ಷಣ, ಮದ್ಯಪಾನ, ಬೇಟೆಯಾಡುವುದು.

ಸಮಾಧಿಮರಣ ೮೯—ಅನ್ನ ಕಷಾಯ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ತ್ಯಾಗಮಾಡಿ ರತ್ನತ್ರಯಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರನಾಗಿ ಪ್ರಾಣತ್ಯಾಗ ಮಾಡುವ ಕ್ರಮ.

ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ ೫೭—ಜೈನಮತದ ಸಮ್ಯಗ್‌ದರ್ಶನಾದಿ ತತ್ತ್ವಗಳ ಸತ್ಯತ್ವದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ನಂಬಿಕೆಯಿರುವುದು. ಮಿಥ್ಯಾತ್ವಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾದದ್ದು.

ಸರ್ವಾರ್ಥಸಿದ್ಧಿ ೪೫—೨೭ ಅನುತ್ತರವಿಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಮೇಲಿರುವುದು ಮತ್ತು ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದದ್ದು.

ಸರ್ವೌಷಧಿಋದ್ಧಿ ೧೧೩—ಹತ್ತು ತಪಸ್ಸಿದ್ಧಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದವರಿಗೆ ಒದಗುವ ಮಹಿಮೆ. ಸಾಧುವಿನ ಅಂಗಸ್ಪರ್ಶ, ಉಸಿರು, ಮಲಮೂತ್ರಗಳೆಲ್ಲಾ ರೋಗನಾಶಕವಾಗಿರುವುದು.

ಸಿಂಹನಿಷ್ಕ್ರೀಡಿತ ೨೧೬—೮೦ ದಿನದಲ್ಲಿ ೬೦ ಉಪವಾಸ ಮತ್ತು ೨೦ ಪಾರಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ವ್ರತ.

ಸಿದ್ಧಗುಣ ೫೦—ಮುಕ್ತಜೀವರಿಗಿರುವ ಎಂಟು ಗುಣಗಳು: (೧) ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ, (೨) ಅನಂತದರ್ಶನ, (೩) ಅನಂತಜ್ಞಾನ, (೪) ಅನಂತವೀರ್ಯ, (೫) ಸೂಕ್ಷ್ಮತ್ವ, (೬) ಅವಗಾಹಿತ್ವ, (೭) ಅವ್ಯಾಬಾಧತ್ವ ಮತ್ತು (೮) ಅಗುರುಲಘುತ್ವಗಳು.

ಸಿದ್ಧಸ್ವರೂಪ ೫೧—ಆತ್ಮವು ೮ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸಿ ೮ ಗುಣಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಪಡಿಸುವುದು. ದೇಹರಹಿತವಾಗಿ ಪುರುಷಾಕಾರವು ಲೋಕಶಿಖರದ ಮೇಲೆ ವಿರಾಜಮಾನವಾಗಿರುವುದು. ನಿತ್ಯ ಜ್ಞಾನಾನಂದದಲ್ಲಿ ಮಗ್ನವಾಗಿ ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದುದನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದು. ಪೂರ್ಣ ಕೃತಕೃತ್ಯವಾಗಿ, ಅವಿನಾಶಿಯಾಗಿ, ಸ್ವಭಾವದಲ್ಲಿ ಸದಾ ತಲ್ಲೀನವಾದುದು.

ಸ್ಪರ್ಶೌಷಧಿ—ಆಮರ್ಶೌಷಧಿ. ಯತಿಯ ಸ್ಪರ್ಶದಿಂದ ರೋಗ ಪರಿಹಾರವಾಗುವಂಥದು.

ಸಾಮಾನಿಕದೇವ ೬೮—ಇಂದ್ರನಿಗಿರುವ ಆಜ್ಞೆ, ಐಶ್ವರ್ಯ, ಶಕ್ತಿಗಳಿಲ್ಲದೆ ಆಯುಸ್ಸು, ವೀರ್ಯ, ಪರಿವಾರ, ಭೋಗೋಪಭೋಗಾದಿ ಶಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಇರುವಂಥವರು, ಗುರು, ತಂದೆ, ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಂತೆ ಪೂಜ್ಯರಾದ ದೇವರುಗಳು ಸಾಮಾನಿಕ ದೇವರು.

ಸ್ಥವಿರವಿಕಲ್ಪ ೧೩೭—ಏಕಾಂಗವಿಹಾರಿಯಾಗಲಾರದೆ ಋಷಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿದ್ದು ಸಂಘದ ರೀತಿ ಅಥವಾ ಪರಂಪರಾಗತ ರೀತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಸಾಧು.

೫. ಉದ್ಧೃತ ಪದ್ಯಗಳ ಅಕಾರಾದಿ

(i) ಪ್ರಾಕೃತ

ಅಚ್ಛಣಿಮೀಳಣ	೧೭೦, ೨೧೪
ಅಟ್ಠಹಿ ಥಣ್ಣಂ	೧೭೬
ಅರುಜಮಮರಣಂ	೨೦೦—ಮೂಲಾ ೧೨-೧೪೫
ಅಹಾರಣಿಮಿತ್ತಂ	೧೮೭—ಮೂಲಾ ೨-೮೨
ಉಡ್ಢಮಹೋತಿರಿಯಮ್ಹಿ ಯ	೧೮೬—ಮೂಲಾ ೮೨-೭೫
* ಉಣ್ಹಂ ವಾದಂ	೧೫೪—ಭ. ಆ. ೧೫೪೮
ಎಕ್ಕಂಪಂಡಿಯ	೧೮೬—ಮೂಲಾ ೨-೭೭, ೩-೧೧೭
ಎಕ್ಕಂಮ್ಮಿ ಭವಗ್ಗಹಣೇ	೧೮೮—ಮೂಲಾ ೩-೧೧೮
ಏಗೋಯ ಮರದಿ	೧೫೫—ಮೂಲಾ ೨-೪೭
ಏದಂ ಸರೀರಮಸುಚಿಂ	೧೭೬—ಮೂಲಾ ೯-೭೮
ಏದಾರಿಸೇ ಸರೀರೇ	೧೭೬—ಮೂಲಾ ೯-೮೪
ಏಸೋ ಪಂಚಣ	೧೮೮—ಮೂಲಾ ೭-೧೩
* ಓಮೋದರಿಏ	೧೧೭—ಭ. ಆ. ೧೫೪೪
* ಕಚ್ಛುಜರಖಾಸ	೯೭—ಭ. ಆ. ೧೫೪೨
* ಕಾಕಂದಿ ಅಭಯ	೧೬೪—ಭ. ಆ. ೧೫೫೦
* ಕಿಂಪುಣ ಅಣಗಾರ	೨೩೮—ಭ. ಆ.
* ಕೋಸಂಬೀ ಲಲಿತಘಟಾ	೧೩೯—ಭ. ಆ. ೧೫೪೫
* ಖಮ್ಮಾಮಿ ಸವ್ವಜೀವಾಣಂ	೯೨—೧೫೩
	೧೭೭, ೧೯೮, ೧೩೬—ಮೂಲಾ ೨-೯೩
* ಗಾಢಪ್ಪಹಾರ ವಿದ್ಧೋ	೨೦೬—ಭ. ಅ. ೧೫೫೩
* ಗೊಟ್ಠೇಪಾಓವಗದೋ	೨೨೪—ಭ. ಆ. ೧೫೫೬
* ಚಂಪಾ ಏ ಮಾಸಖವಣಂ	೧೪೬—ಭ. ಆ. ೧೫೪೬
ಛಾಯೇವ ಸಕದಕಮ್ಮಂ	೧೭೬
* ಛಿಜ್ಜಉ ಭಿಜ್ಜವು	೯೨, ೨೩೬—ಪರಪ್ಪ ೧-೭೨
ಜಂ ಇಚ್ಛಸಿತಂಣಂತಂ	೨೧೧
ಜಂಜೇಣ ಮಂತೇಣ	೧೨೮
ಜಇ ಉಪ್ಪಜ್ಜಇ	೧೮೬—ಮೂಲಾ ೨-೭೮
* ಜದಿತಾ ಏವಂ	೨೩೮—ಭ. ಆ.
* ಜಹ ಜಹ ಭುಂಜಇ	೧೮೭—ಭ. ಆ. ೧೨೬೩
* ಜಿಣವಯಣ ಮರುದ	೨೩೮—ಭ. ಆ.
ಜಿಣವಯಣ ಮೋಸಹ	೧೮೭—ಮೂಲಾ ೨-೯೫, ೯-೭೫

---

* ಈ ಗುರುತು ಇರುವ ಪದ್ಯಗಳ ಆಕರಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತಗೆಯಲಿಗೆ ಕಂಡುಹಿಡಿದವರು ಡಾ. ಆ. ನೇ. ಉಪಾಧ್ಯೆ. ಎಂ. ಎ., ಡಿ. ಲಿಟ್. ಅವರು.

ಜೀವಿದ ಮರಣೇ	೧೯೮—ಮೂಲಾ ೧-೨೩
* ಣಗರೇ ಮಹೇಂದ್ರ	೨೧೯—ಭ. ಆ. ೧೫೫೫
ಣೆಂದಂತಂ ಸಿಳಹಂತಂ	೫೧, ೧೯೪
* ಣಾವಾಏ ಣಿಬ್ಬುಡಾಏ	೧೧೫—ಭ. ಆ. ೧೫೪೩
ತಣಕಟ್ಠೇಣ ವ ಅಗ್ಗೀ	೧೮೭—ಮೂಲಾ ೨-೮೦
* ತಿಳೋಯ ಸಬ್ಬಜೀವಾಣಂ	೪೫— ಪಂಚಾ ೧
* ದಂಡೋ ಯಮುಣಾ	೨೧೩—ಭ. ಆ. ೧೫೫೪
* ದಂಸೇಹಿಯ ಘಸಕೇಹಿ	೧೬೬—ಭ. ಆ: ೧೫೫೧
ದುಜ್ಜಣವಯಣ ಸಡಗರಂ	೧೯೭—ಮೂಲಾ ೯-೧೦೧
ಪಾವೇಣ ಣಿರಯತಿರಿಯಂ	೧೪೦
ಪುವ್ವೇಣ ಅಂಗವಿಸಓ	೧೩೦
ಉವ್ವೇ ಮರಣಂ ಜಾಈ	೧೮೬—ಮೂಲಾ ೨-೭೬
ಪೆಚ್ಛಹ ಪೆಚ್ಛಹ	೧೨೮
* ಭಲ್ಲಕ್ಕಿಯೇಣ ಣಿಚ್ಚಂ	೪೫—ಭ. ಆ. ೧೫೩೯
ಭಾವಣಮೊಕ್ಕಾರಗದೋ	೧೮೮
* ಭೂಮೀಎ ಸಮಂ	೯೪—ಭ. ಆ. ೧೫೪೧
ಮಜ್ಜ ಸಹಾವಂ ಣಾಣಂ	೯೨
* ಮೊಗ್ಗಳ ಗಿರಿಮ್ಹಿಯ	೭೬—ಭ. ಆ. ೧೫೪೦
* ಯಿಂದಸಯ ವಂದಿಯಾಣಂ	೪೫—ಪ್ರವಚ. ೧
ಜೋಇಸುಸುರಾಸುರ	೨೫
ರಸಮಜ್ಜಮಾಂಸ	೧೭೬
* ರೋಹೇದಯಮ್ಮಿ ಸತ್ತೀಏ	೧೫೯—ಭ. ಆ. ೧೫೪೯
ವಸಈಏ ಪಳಿದಾಏ	೨೩೭—ಭ. ಆ. ೧೫೫೭
ಸಂಸಾರ ಚಕ್ಕವಾಳಮ್ಮಿ	೧೮೭—ಮೂಲಾ ೨—೭೯
ಸಣ್ಣಂ ವಾ ಬದರಂ	೧೫೭
ಸತ್ತಕ್ಖರ ಸಜ್ಝಾಯಂ	೧೮೮
ಸಮ್ಮದ್ದ ಸ್ಸಣಸುದ್ಧೋ	೯೬
ಸವ್ವೇಹಿ ಭವಣವಾಸೀ	೧೯೯
* ಸೀದೇಣ ಪುವ್ವವೇರಿಯ	೧೫೦—ಭ. ಆ. ೧೫೪೭
ಸೋ ಧಮ್ಮೋ ಜತ್ಥ	೫೫, ೧೪೦, ೧೮೫
* ಹತ್ಥಿಣಪುರ ಗುರುದತ್ತೋ	೧೮೦—ಭ. ಆ. ೧೫೫೨
* ಹಾ ದುಟ್ಠುಕಯಂ ಹಾ	೧೪೯—ಪ್ರತಿಕ್ರ. ಪುಟ ೯೯

(ii) ಸಂಸ್ಕೃತ

ಅಚ್ಛೇದ್ಯೋನಂತ	೧೫೩, ೧೭೬
ಅಜ್ಞಾನಭಾವಾತ್	೧೮೬
ಅರ್ಥಾನ್ಗೃಹೇಷು	೧೮೭
ಅರ್ಥೋ ಮೇ ಭಾರ್ಯಾ	೧೮೩
ಅನೇಕರಾಗ ಸಂಕೀರ್ಣಂ	೧೧೧
ಅನೃತವಚನೇ	೧೩೧

ಅಪವಾದೋ ಭವದ್ಯೇನ	೧೪೭
ಅಹೋ ಧನುಜಿ	೧೦೧
ಆಕೃಷ್ಟಯೇವ ವಚಸಾ	೫೧
ಆಜ್ಞಾಯಶೋ ಧೃತಿ	೫೫
* ಆದೌ ಜನ್ಮ ಜರಾರೋಗೌ	೧೧೨—ಆದಿಪ್ರ, ಭಾಗ (ಗುಣಭದ್ರ) ೪೯-೧೬೯
ಇಹ ಜೀವಕೃತಂ	೧೮೬
ಉದ್ದಂತ ಕುಬ್ಜ	೫೪
ಏತತ್ ಕ್ಷೇತ್ರಂ	೧೮೪
ಕರಜ ನಿವೇಶಿತ	೧೭೦
* ಕಸ್ಯ ಮಾತಾ ಪಿತಾ	೧೮೬—ವರಾಂಗ ೧೫-೭೮
ಕಾಲೇ ಸಂಪ್ರತಿವರ್ತತೇ	೧೩೧
ಕುಲಹೀನಂ ದೀನಮಾನಂ	೫೪
ಕೋ ಧರ್ಮಃಪ್ರವರೋ	೧೪೬
ಕ್ರಿಮಯಃ ಕಿಂ	೧೪೭
ಗುರುಮೂಲೇ ಯತಿನಿಕಟೇ	೧೮೮
ಚಾತಿಕ್ಷ್ಮಾಜತತೇ (?)	೧೭೬
ಡಿಂಡೀರ ಪಿಂಡ	೧೭೬
* ತೃಷ್ಣಾಂ ಛಿಂದಿ ಭಜ ಕ್ಷಮಾಂ	೧೮೮—ಭ. ನೀ. ೭೭
ದುರ್ಗಂಧೇ ದುರ್ಧರೇ	೧೭೬
ಧರ್ಮಾರ್ಥಕಾಮ	೧೪೭
* ನಮಃ ಶ್ರೀವರ್ಧಮಾನಾಯ	೪೫—ರತ್ನಕ ೧
ನಿರ್ವೀರ್ಯಾ ಪೃಥಿವೀ	೧೩೧
ನಿಶ್ಚಯಮುದಿತಸ್ಯ	೧೮೫
ನೀಲೋತ್ಪಲದಳಶ್ಯಾಮೇ	೨೨೫
ಪಾಪಾತ್ಕಿಲ ಜಾಯಂತೇ	೫೪
ಪುಣ್ಯಾದುತ್ಪಾದ್ಯಂತೇ	೫೫
ಪುಷ್ಪಫಲಭಾರ	೧೮೫
ಭವಿತವ್ಯಂ ಭವತ್ಯೇವ	೧೦೨
ಭೋಗಸ್ತೃಷ್ಣಾಗ್ನಿ	೧೫೭
ಮದ್ಯಾಂಗ ತೂರ್ಯಾಂಗ	೨೦೮
ಯತ್ರಯತ್ರೋಪ	೧೮೩
ಯತ್ನೇನ ಪಾಪಾನಿ	೧೮೫
* ಯದ್ಯಪಿ ನಿಷೇವ್ಯ	೧೫೭, ೧೮೭—ಪ್ರಷರ ೧೦೭
ಯದಿ ಜಾತಿಜರಾ	೧೭೬
* ಯಾವತ್ ಸ್ವಸ್ಥ	೧೭೭—ಭ. ವೈ. ೮೮
ಯೇನೇಯಂ ಕಂಪಿತಾ	೨೨೫
* ಯೇಷಾಂ ನ ವಿದ್ಯಾ	೧೪೭—ಭ. ನೀ. ೧೩
ರಾಜ್ಞಿ ಧರ್ಮಿಣಿ	೧೬೨
ರೂಪಂ ಯೌವನ	೧೧೨, ೧೭೬
ವರಯುವತಿ ಭವನ	೫೫

ವೈರೂಪ್ಯಂ ದುರ್ಭಗತ್ವಂ ೫೪
ಶಕ್ಯಾಶಕ್ತಿ ೨೨೮
ಶಕ್ಯಾಹ್ಯೇಕಶರೀರೇಣ ೨೨೮
ಶ್ರೀವಕ್ಷಶ್ಚಾರು ರೂಪಂ ೫೫
ಸಂಗಂ ನೈವ ಹಿ ೨೨೯
ಸಂನ್ಯಸನೇಸ್ತಿ ೧೮೬
ಸಚಾಣಾಕ್ಯಃ ೨೨೭, ೨೨೮
ಸಮಾಗಮಾಃ ಸ್ವಾವಸ ೧೮೫
ಸ್ಯಮಕೋತ್ತಮ ೧೪೬
ಸಲವಣರಸಮಂಭೋ ೧೮೭
ಸುಖಿಸ್ಯಾನಂತರಂ ೧೪೫
ಸ್ಥಿತಸ್ಯ ವಾ ನಿಷಣ್ಣಸ್ಯ ೧೪೫

(iii) ಕನ್ನಡ

ಆರೊಳಮಿಲ್ಲ ಮೋಹ ೧೮೬
ಆನಾಳ್ದನಾಳ್ಗಳ್ ೧೭೭
ಮರ್ದುಂ ಮಂತ್ರಮುಮಿ ೧೮೭
ಆವಾವ ಜನ್ಮಜನ್ಮ ೨೩೮
ಇಱುಕಿಱಿದನೊದಱಿ ೧೭೧
ಕಡಿಕಟಿವಮನುಡಿ ೧೭೧
ಪನಿಪುಲ್ಲ ಮುಗಿಲ ೧೫೭
ಬಡಿ ಕೊಲ್ ಕಟ್ಟಿಱಿ ೧೭೧
ಸಾವನಿತೊಂದವಸ್ಥೆ ೧೮೭

ಸಂಕೇತಗಳ ವಿವರ.

ಅಜಿಪು — ಅಜಿತನಾಥಪುರಾಣ (ರನ್ನ)
ಅರ್ಧನೇ — ಅರ್ಧನೇಮಿ (ನೇಮಿಚಂದ್ರ)
ಆದಿ, ಆದಿಪು — ಆದಿಪುರಾಣ (ಪಂಪ)
ಕಕೋ — ಕಥಾಕೋಶ (ಹರಿಷೇಣ)
ಕಾದಂಬರಿಉ — ಕಾದಂಬರಿಯ ಉತ್ತರಭಾಗ (ನಾಗವರ್ಮ)
ಕಾಮಸೂ — ಕಾಮಸೂತ್ರ (ವಾತ್ಸ್ಯಾಯನ)
ಕಾವ್ಯಾಲೋ — ಕಾವ್ಯಾವಲೋಕನ (ನಾಗವರ್ಮ)
ಕುವ್ಯಾಉ — ಉದ್ಯೋಗಪರ್ವ (ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ)
ಗದಾ — ಗದಾಯುದ್ಧ (ರನ್ನ)
ಗಿರಿಕಾ — ಗಿರಿಜಾಕಲ್ಯಾಣ ಕಾವ್ಯ (ಹರಿಹರ)
ಚಂದ್ರಪು — ಚಂದ್ರಪುರಾಣ (ಅಗ್ಗಳ)
ಚಾವುಂಡ — ಚಾವುಂಡರಾಯಪುರಾಣ (ಚಾವುಂಡರಾಯ)
ಜಗವಿ — ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯ (ರುದ್ರಭಟ್ಟ)
ಜೀವಸಂ — ಜೀವಸಂಬೋಧನೆ (ಬಂಧುವರ್ಮ)
ತ — ತಮಿಳು
ಪಂಪಭಾ — ಪಂಪಭಾರತ (ಪಂಪ)
ಪಂಪರಾ — ಪಂಪರಾಮಾಯಣ (ನಾಗಚಂದ್ರ)
ಪರಪ್ರ — ಪರಮಾತ್ಮಪ್ರಕಾಶ (ಜೋಯಿಂದು)
ಪು — ಪುಟ
ಪೂಹಗ — ಪೂರ್ವದ ಹಳಗನ್ನಡ
ಪ್ರಶರ — ಪ್ರಶಮರತಿಪ್ರಕರಣ (ಉಮಾಸ್ವಾತಿ)
ಪ್ರಾ — ಪ್ರಾಕೃತ
ಭ. ಆ. — ಭಗವತೀ ಆರಾಧನೆ (ಶಿವಕೋಟಿ)
ಭ. ನೀ. — ನೀತಿಶತಕ (ಭರ್ತೃಹರಿ)
ಭ. ವ. — ವೈರಾಗ್ಯಶತಕ (ಭರ್ತೃಹರಿ)
ಮೂಲಾ — ಮೂಲಾರಾಧನಾ (ವಟ್ಟಕೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿ)
ಲೀಲಾವ — ಲೀಲಾವತಿ (ನೇಮಿಚಂದ್ರ)
ವರಾಂಗ — ವರಾಂಗಚರಿತೆ (ಜಟಾಸಿಂಹನಂದಿ)
ಲೋಕೋಪ — ಲೋಕೋಪಕಾರ (ಚಾವುಂಡರಾಯ)
ಮಲ — ಮಲಯಾಳ
ಶಬ್ದವಿ — ಶಬ್ದವಿಹಾರ (ಡಿ. ಎಲ್. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್)
ಶಮದ — ಶಬ್ದಮಣಿದರ್ಪಣ (ಕೇಶಿರಾಜ)
ಶಾಂತೀಶ್ವ — ಶಾಂತೀಶ್ವರಪುರಾಣ (ಕಮಲಭವ)
ಸಂ — ಸಂಸ್ಕೃತ
ಸುಕುಮಾ — ಸುಕುಮಾರಚರಿತ್ರೆ (ಶಾಂತಿನಾಥ)

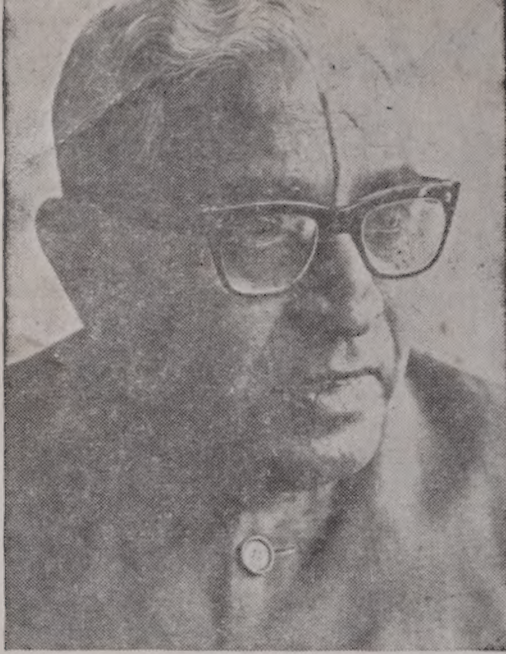

ಈ ಮೂಲದಲ್ಲಿರುವ ಕಥೆಗಳು ಒಂದೊಂದೇ ಗಾಹೆಯಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿತವಾಗಿವೆ. ಅವು ಅತಿ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿವೆ; ಕಥೆಗಳ ಯಾವ ವಿವರಗಳೂ ಅಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಹರಿಷೇಣನೂ ಕೋಗಳಿಯ ಶಿವಕೋಟಿಯೂ ಈ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿಯೂ ಸಾಲಂಕಾರವಾಗಿಯೂ ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹರಿಷೇಣನಿಗಿಂತ ಶಿವಕೋಟಿಯು ಹೆಚ್ಚು ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಹರಿಷೇಣನು 'ಅಭಿನಂದನಮುನಿ ಕಥಾನಕ'ವನ್ನು ಅತಿ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿ ೮ ಶ್ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ವರ್ಣನೆಗೂ ಹೋಗದೆ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ವರದಿಗಾರನಂತೆ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಇದೇ ಕಥೆ 'ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ'ಯಲ್ಲಿ "ಮಹೇಂದ್ರದತ್ತಾಚಾರ್ಯರ್ ಮೊದಲಾದ ಅಯ್ನೂರ್ವರ್ ರಿಸಿಯರ್ಕಳ ಕಥೆ" ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಸಪರಿಕರವಾಗಿ, ಸರಸವಾಗಿ, ಕುತೂಹಲಕಾರಕವಾಗಿ ಹೃದ್ಯವಾದ ಗದ್ಯದಲ್ಲಿ ಐದು ಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿತವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಇಬ್ಬರು ಕವಿಗಳು ತಮಗೆ ಸಿಕ್ಕ ಮೂಲ ಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನು ತಮಗೆ ಇಷ್ಟ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದು. ಇವರಿಬ್ಬರಿಗೆ ಸಮಾನ ಮೂಲವೊಂದು ಇದ್ದಿತೆಂದೂ ಅದು 'ಭಗವತೀ ಆರಾಧನಾ' ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ ಇದ್ದಿರಬಹುದಾದ ಯಾವುದೋ ಪ್ರಾಕೃತ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವೆಂದೂ ಡಾ. ಆ. ನೇ. ಉಪಾಧ್ಯೆಯವರು ಕೆಲವು ಆಧಾರಗಳ ಮೇಲೆ ಊಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಸಂಭವನೀಯವೆಂದೂ ಪರಿಗ್ರಾಹ್ಯಯೋಗ್ಯವೆಂದೂ ತೋರುತ್ತದೆ. ಈ ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಗಾಹೆಯಲ್ಲೇ ಸೂಚಿತವಾಗಿದ್ದ ಕಥೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತರಿಸಿ ನಿರೂಪಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಿತೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ವಿಸ್ತೃತ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಕವಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹರಿಷೇಣನೂ ಶಿವಕೋಟಿಯೂ ನೋಡಿ ಅವುಗಳ ನಿರೂಪಣೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನೂ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನೂ ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸಿರುವರೆಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದು... 'ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ'ಯ ನಿರೂಪಣೆ, ಸಂನಿವೇಶ ನಿರ್ಮಾಣ, ಪಾತ್ರರಚನೆ, ರಸಾವಿಷ್ಕರಣ, ಗದ್ಯದ ರಮಣೀಯತೆ, ವಾಕ್ಯಗಳ ವೈವಿಧ್ಯ, ಧ್ವನಿ— ಇವೆಲ್ಲ ಹರಿಷೇಣನ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲೂ ಗುಣದಲ್ಲೂ 'ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ'ಯಲ್ಲಿ ಇವೆಯೆಂದು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ತೌಲನಾತ್ಮಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ಈ ಕೃತಿಯ ಮೌಲ್ಯವಿಚಾರ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ.

— ಡಿ. ಎಲ್. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್

'ಪೀಠಿಕೆ'ಯಿಂದ

ಡಿ. ವಿ. ಕೆ. ಮೂರ್ತಿ : : ಪ್ರಕಾಶಕರು : : ಮೈಸೂರು ೪

ಬೆಲೆ : ರೂ. 45